

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

IOANNES PHILOPONVS
DE AETERNITATE MVNDI

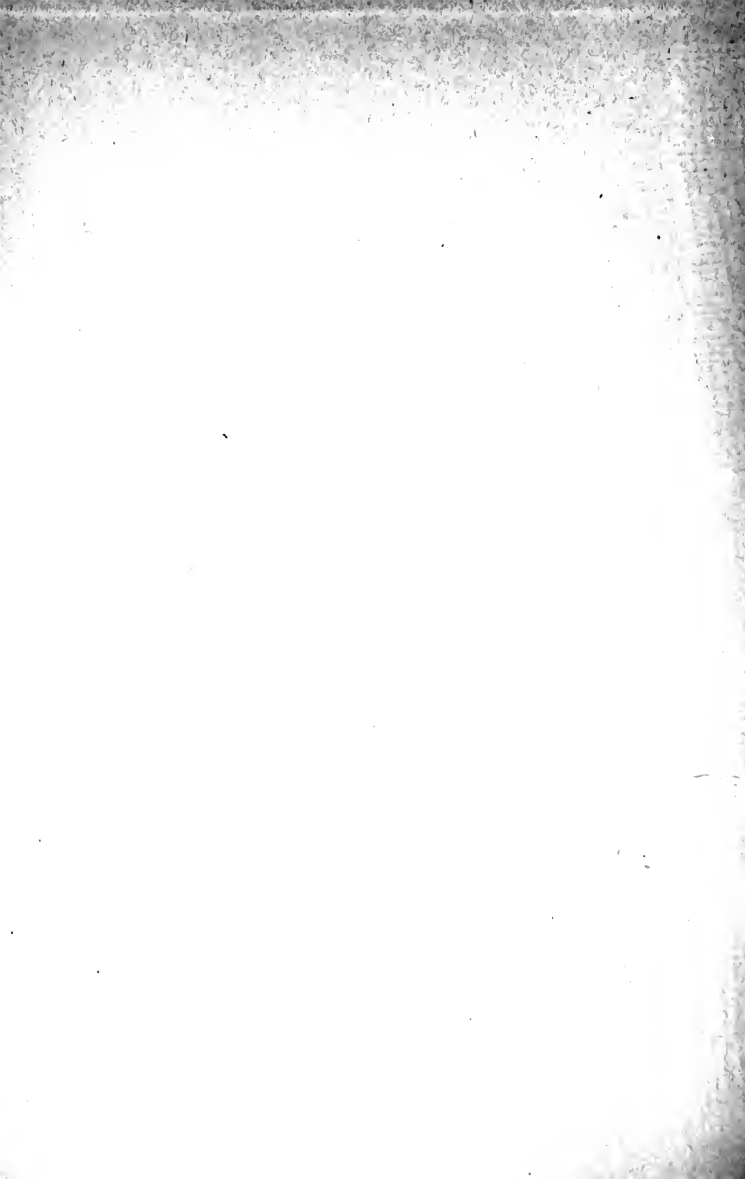
EDIDIT

H. RABE

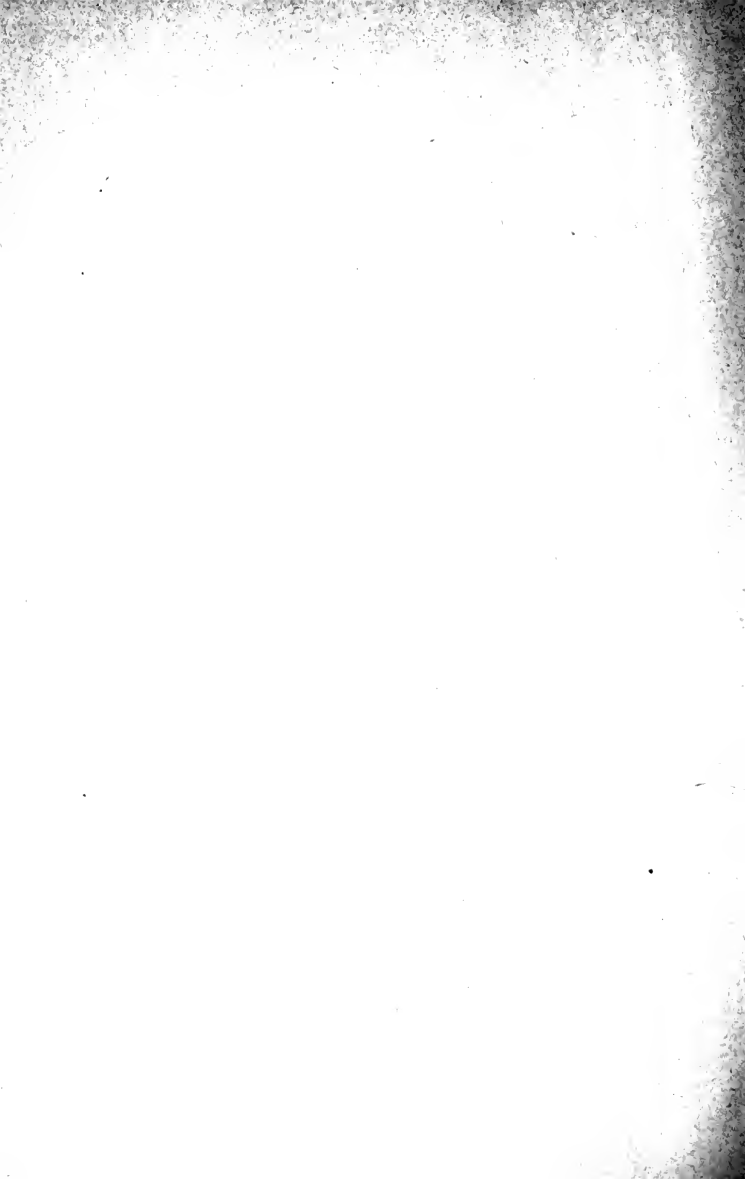

1591

L I P S I A E
IN ABBIVS B. G. TEVBNERI

IOANNES PHILOPONUS

DE AETERNITATE MUNDI

CONTRA PROCLUM

EDIDIT

HUGO RABE.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCXCIX.

JUN 15 1935
8199

PRAEFATIO.

M Marcianus graec. 236, membranaceus saec. IX/X, 25 × 16 cm (spatium litteris occupatum 19 × 11 cm), foliorum 278 (166 bis; 263, 267, 270—278 vacua); in singulis paginis plerumque 33 lineae scriptae sunt. numeri quaternionibus manu priore inscripti plerique evanuerunt marginibus superiore et exteriori decurtatis; servati sunt e. g. fol. 65r. *AI*, 73r. *IB*, 175r. *KE*, 231r. *AB*. ex iis numeris elucet initio duo quaterniones perisse. folii 267 margo tantum servatus est, margini restaurator folium membranaceum vacuum agglutinavit. finis libri (post fol. 269) intercidit. quaternio XII (olim XIV; fol. 89—95) septem est foliorum et erat ab initio; inter fol. 89 et 90 margo est, quocum cohaeret fol. 94. quaternionum ordinem quondam immutatum fuisse, complures notae recentiore aetate ascriptae docent; fol. 103v. marg. inf. ζή μετὰ ὀκτώ φύλλα; 111v. ζή πρὸ $\overline{15}$ φύλλων; 119v. ζή μετὰ ὀκτώ φύλλα; 127v. ζή μετὰ $\overline{0\delta\alpha}$ φύλλα ἦτοι μετὰ $\overline{\tau\acute{\epsilon}\xi}$ (?); 135v. ζή πρὸ $\overline{\rho\iota\beta}$ φύλλων ἦτοι πρὸ (cetera desunt). ordo foliorum ultimi quaternionis etiamnunc turbatus est. inde, quod involucro codicis insigne Laurentii Tiepolo, bibliothecae praefecti, impressum est, fortasse licet colligere eum qui nunc est ordinem saeculo XVIII non esse antiquiorem.

Litteratura minuscula est; litterae maiusculae intermixtae non sunt. superscriptiones autem litteris maiusculis scriptae sunt. litterae supra lineas membranae impressas positae sunt. spiritus formas rectangulas habent;

et hi et accentus multo saepius omissi sunt quam positi, hic illic, imprimis passim fol. 51—66, manu posteriore appositi sunt. interpunctiones: aut · adhibentur. spatium inter singula verba non solet esse; saepissime etiam litterarum ductu finis verbi cum insequentis initio coniunctus, medium autem ipsum spatio distentum est. raro diastole verbis interponitur, e. g. p. 173, 5 *πλατωνι, συμφωνειν*, 188, 2 *αυτα, σημεια*, 269, 15 *το, τε*. invenitur etiam hyphen, e. g. 316, 12 *παλινοδρομει*, 637, 24 *αυτο γαρ ζωιον και αυτοανον*. abbreviatioes in textu rarae sunt (saepissime *καί*: ζ vel υζ; interdum *ουνος, ανος*, θσ̄, σρια, κοσμ̄, στοι, αρ, υπαρ, τ̄, τ̄, τ̄, γ†, etiam *απορι*′, similia), creberrimae locis manu priore correctis praecipue in supplementis, tum in versuum fine, denique in argumentis repetitis (cf. infra), omnino in notis marginalibus. non multae sunt notae marginales: saepius CH¹) et vitii signum ζτ; nonnulla interpretamenta (cf. 5, 1. 2. 9, 4. 12, 27. 41, 6. 182, 26. 381, 8. 467, 19 cet.) addito etiam *τουτ' εστιν, αντι του, προσυπακουστέον, φησιν*; binae notae grammaticae (565, 14. 30, 17) et explicationes (83, 11 de Anaxagora; 90, 17); semel occurrunt 119, 19 *το επιχειρημα ενδοξον*, 543, 28 ρ̄ *ευθυς*, 616, 17 *υπερβατον*. quae manu posteriore ascripta sunt — imprimis sunt nomina scriptorum in textu laudatorum —, praeter paucas emendationes nil valent. loci laudati plerumque signo √ in margine sinistro singulis versibus praefixo significati sunt. inde a fol. 183v. argumenta, quae libris praeposita sunt, in margine inferiore ab eodem librario repetita sunt.

Menda raro manu posteriore saec. XV sublata sunt, saepius librarius ipse correxit; in margine nonnunquam vitii signum (*ζητει*) ascriptum est. ι ascriptum plerumque omissum est; alicubi contra morem positum est: οὔτωι vicies: 98, 11. 291, 2 cet. κάτωι octies: 279, 18.

1) pag. 7, 9 ann. legendum est *σημειωσαι χρησιμως*

484, 24 cet. ἄνωι 485, 27. 489, 6. 491, 6. ανωτερωι
 185, 4. εγγυτερωι 90, 13. πορρωτερωι 20, 26. 90, 9. ηδηι
 47, 25. ηι 22, 21. 495, 28. αμφωι 516, 11. καλλιωι
 530, 6. σιωπωι 13, 18. λεγωι 278, 25. 636, 26. κινειτωι
 556, 26. εχετωι 634, 7. ειρησθωι 483, 21. παρεισθωι
 338, 16. εφανηι 170, 2. φαιηι 52, 3. εκσταιηι 491, 27.
 χορηι 162, 19. πλατωναι 293, 17. ζωιαι 526, 7. αιτιαι
 338, 10. in nominativo singularis: ενεργειαι 58, 3. 60, 3;
 ουδεμιαι 615, 26; εκατεραι 560, 9; παρουσιαι 623, 18;
 χροιαι 159, 12; ἀπελεγχουσαι 317, 19; γῆι 489, 14; ὕληι
 430, 25; φωνηι 438, 22; αυτηι 405, 6. 450, 22. 466,
 14. 540, 8; πρωτηι 149, 27; ζωηι 263, 12. μεταβαλλει
 394, 16. πρωιτον 414, 3. ειλημφθω 66, 5. απτηισιν
 323, 5. ποιότησιν 210, 19. 497, 27. ἐπειδιη 342, 9.
 αμπειχεσθαι 290, 13. etiam κυβερνήτης 401, 23 fortasse
 huc referendum est. vocales ο et ω, ο et ου, ε et η,
 ε et αι, ει et η, ει et ι, η et ι, υ et οι librarius iden-
 tidem confudit, interdum etiam ου et ω (cf. 6, 22. 93,
 24. 94, 12. 101, 8 cet.), α et ω (102, 18. 187, 15. 215,
 12. 617, 26), ε et α (μετεμφιέννυσι 318, 21. διαταξετο
 325, 7. συγκατεθεσιν 329, 24. μηκαθ 343, 24. γεγο-
 ναναι 368, 9. ελαφαντος 435, 15), rarissime υ et ι
 (ὑποκρατην 283, 19. συνδιαζομενα 425, 15, ubi fortasse
 de praepositione διά cogitavit) cet.; in consonantibus
 multo rarius erravit. littera υ in fine saepius deest, cf.
 συγχωρησωμε 17, 6. ναυ 53, 25. μαλλο 83, 26 cet.;
 etiam in medio verbo ante τ omissa est, cf. ενατια 258, 9.
 πατωσ 418, 13. επιλαμποτα 582, 15; falso addita est
 e. g. συνθεντον 154, 25. 160, 23. άντλαντικου 189, 1.
 τρονον 535, 20. υ ἐφεκυστόν plerumque positum est;
 ante vocalem abest his locis: 195, 7. 211, 24. 234, 28.
 285, 20. 298, 15. 365, 12. 484, 8. 545, 7. 578, 27.
 583, 18. 584, 11. υ pro μ legitur: ενφιλοσοφησας 131,
 19. ενφυτωι 491, 17. ενπαλιν 324, 22. 605, 16; υ pro γ:
 συνκατατιθεται 148, 2. συνκρινομενον 419, 24. praeter υ
 littera σ plurimas fraudes concepit, cum aut abiret (ὑπο-

τῆναι 464, 22. εἶδο 22, 8. προδιορίζεται 49, 13. cf. 52, 24. τρεῖ 408, 12 cet.) aut irreperet (σχωλην 294, 19. συνεσδεισθε 560, 8. διωρισαστο 155, 22. δεκτικης 233, 24. cf. 43, 23. 114, 10 cet.) aut litteram ν expelleret (ἔστις 262, 5. κοσμος 498, 9. καλως 552, 1 cet.); omnino imprimis ante π et τ saepissime addita aut ommissa est (cf. ανστιτρεφειν 593, 4). γ ter ante gutturales omittitur: ηλεξαμεν 118, 19. κερου 283, 4. συναπεληλεκται 445, 21. raro litterae geminatae pro simplicibus (απολλοιτο 268, 8. ανδρεικελλον 374, 14; praecipue in verbis propter versus finem divisis: συν|νεμφαινεται 114, 4; cf. 262, 12. θατ|τερα 246, 12. πανσασ|σθαι 399, 17. ευριπ|που 496, 20. προσ|σηκει 605, 19. εν|ναντιας 627, 23) et simplices pro geminatis scriptae sunt (αλα 120, 8. 150, 15. απαραλακτα 188, 18. αλαττεσθαι 229, 15. μαλον 251, 17. απογεννηματα 319, 26. γενητικη 348, 5. αποσβε-
νυμενης 366, 18. cf. μαμαις 321, 26 ann.; denique παλλιλογητεον 564, 27). aspirata pro tenui est ὑφεξισταται 358, 24. 365, 21. ουχ αυτος 120, 8. 358, 17. 451, 24. ονχ' οιομενος 476, 12. μηθ' εις 359, 3. litterae inter se permutatae sunt velut λεγοιῶν pro γελοῖον 97, 26. 107, 13. 214, 10. μετέβαλεν pro μετέλαβεν 155, 19. λόγου

pro ὄλον (i. e. λ pro ο) 278, 3. non omnia genera mendorum enumerare mihi proposui, monstro saltem genus inconstans legibus carens eorum erratorum, quae non oculis librarii sed animo quovis modo occupato debentur. quo in genere sunt verba similia inter se permutata velut ἐνέργεια pro ἐνάργεια, διδαχή pro διαδοχή, ἀπόφασις pro ἀπόφανσις, ἀδύνατος pro ἀδιάλυτος, γένος pro γεγονός, Πλάτωνος pro παντός cet.; tum terminationes aut invicem prave adaequatae velut 14, 28 σκιᾶς συνυπαρχούσας (pro -σης), 58, 17 κατὰ τὰς ἔξω προϊούσας ἀπὸ τῶν δυνάμεων εἰς ετερας (pro ἕτερα) ἐνεργείας (cf. 325, 12), 204, 27 ἐν τοῦ αισθητου (pro αισθητὸν) εἶναι (cf. 222, 2. 300, 25), 597, 13 ἀπὸ τῆς αυτης (pro αὐτοῦ) φύσεως, 337, 9 τῶν εἰς τουτων (pro τοῦτο) ἐπιχειρήσεων, 546, 24 κυβερνοῦντος

(scrib. -ῶντος) . . . ἡνιοχοῦντος cet., aut leni quadam vi constructionis parum intellectae inter legendum et scribendum velut 278, 21 παρὰ φύσιν καὶ βιαν (pro βία), 110, 17 ὁ χρόνος οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ κινήσις (pro κινήσεως) σωματίων ἀριθμός, 319, 1 ἔμοιγε φαίνεται πειρομένωι (pro πειρώμενος); cf. 483, 19. 503, 2 cet.

Codex erat Bessarionis; in decem foliorum vacuorum, quae initio praefixa sunt, ultimo scriptum est Ἰωάννου ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου κατὰ τῶν λυκίου φιλοσόφου πρόκλου περὶ αἰδιότητος κεφαλαίων: tum manu alia

^{βλ}βι βησσαρίωνος καρδινα^λ τοῦ τῶν τούσκλων: — Io. grammaticus. opusculum de aeternitate; b. Card. Tusculani.

Praeterea fol. 10v. manu posteriore (saec. XV?) subscriptum est κύριε βοήθει τῷ σῶ δούλω νει^{λλ} τῷ καλύπο^{στ}.

Contuli codicem a. 1891; denuo examinavi locos dubios, praecipue folia male servata a. 1892, 1894, 1897.

Ex Marciano originem ducunt ceteri qui mihi innotuerunt codices et editio Veneta.

p Parisinus graec. 2058, chartaceus s. XV, 20 × 14 cm, foliorum 191. notae marginales, correcturae, variae lectiones partim priore manu ascriptae sunt partim posteriore. inc. fol. 1r. τῇ γὰρ πεπερασμένη δυνάμει (pag. 3, 14), expl. fol. 191v. (ante med.) τί τοῦτο ὁ (pag. 641, 8); desunt igitur pag. 1, 1—3, 14 et 641, 8—646, 8. inde a fol. 189r. versus finem (pag. 633, 24; fol. 265r. cod. Marciani) librarius ordinem confusum descripsit; priore (ni fallor) manu ad γνῶναι τὴν (pag. 633, 24) ascriptum est ζητεῖ μετὰ φύλλον ἔνθα τὸ παρὸν σημεῖον ∂ (idem signum est fol. 190r. ante med.). notatu dignum est ultimorum versuum ante γνῶναι τὴν scripturam valde compressam esse. deinde fol. 190v. post ἐλθόντας (pag. 636, 13) ascriptum est γύρισον ὀπισθεν φύλλα δύο ∫ ἔνθα τὸ παρὸν σεληνιακὸν σημεῖον (est 189r. ad τῷ αὐτῷ κάκηνους). tum fol. 190r. ante med. post ἐχέτω (pag. 638,

23): γύρισον τὸ φύλλον ἔνθα ἔστι τὸ παρὸν 4 σημείον
 σύναψαι (est fol. 190v. versus finem).

t editio Veneta a Trincavelo parata; titulus est
 “ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ ΤΟΥ
 ΦΙΛΟΠΟΝΟΥ ΚΑΤΑ ΠΡΟΚΛΟΥ ΠΕΡΙ ΑΙΔΙΟΤΗΤΟΣ
 ΚΟΣΜΟΥ. | IOANNIS GRAMMATICI PHILOPONI
 ALEXANDRINI | CONTRA PROCLVM DE MVN-
 DI AETERNITATE.” ex praefatione haec memoro:
 “CLARISSIMO ET DOCTISSIMO LAVRENTIO BRA-
 GADENO VICTOR TRINCAVELVS MEDICVS. S. ...cum
 diebus superioribus huius florentissimae Reip. Bibliothecae
 indicem percurrerem, inter legendum oblatuſ est tituluſ
 libri in Proclum, a Ioanne Grammatico de mundi aeter-
 nitate conscripti... dolebam autem cum tam pios tamque
 eruditos labores temporum calamitate tandiu latuisse,
 ac meritis honoribus et gloria privatos fuisse perspicerem,
 multa etiam aliorum doctissimorum hominum praeclaris-
 sima monumenta, aut penitus interiisse, aut apud paucos,
 atque hos fortasse indoctos non sine studiosorum detri-
 mento maximo latere, id quod cum mecum ipse cogitarem,
 haud difficulter in animum inducebam, hunc Ioan. Gram-
 matici aureum (ita dixerim) librum ab huiuscemodi peri-
 culo eximi posse, si quam diligentissime aeneis formulis
 excusus incorruptus, et integer, quoad per me fieri posset,
 in publicum prodiret. nec illud sane ab hac me depelle-
 bat sententia, quod in eo principium ac finis desidera-
 rentur, etsi enim (Deum immortalem testor) nullo labori
 nullisque impensis peperci, quo etiam ea reperirentur,
 sperabam tamen eqs.” in ultimo folio subscriptio legitur
 “Venetiis in aedibus Bartholomaei Casterzagensi, aere
 vero et diligentia Ioannis Francisci Trincaveli. Anno a
 nostra salute M. D. XXXV. Mense Maio.”

Non ipse contuli codicem Escorialensem Σ III 19
 (chart. saec. XVI, 27 × 19 cm). Otto Cuntz amicus et

Augustinorum Frater Stephanus prima et ultima verba benigne mecum communicaverunt; inc. fol. 66r. Ἰωάννου ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου κατὰ πρόκλου περὶ ἀιδιότητος κόσμου. (in marg. *λείπει ἢ ἀρχή*) τῇ γὰρ πεπερασμένη δυνάμει τῶν ἀπειρῶν κρατεῖν ἀδύνατον ὥστε οὔτε τῶν γεγενημένων (pag. 3, 14), expl. fol. 237r. καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα μέμφεσθαι ἄλλως τε καὶ ἐάν τις μὴ καλῶς ψεύδεται. τὶ τοῦτο ὁ (pag. 641, 8). praeterea Dielsii comitati debeo pauca, quae Torstrik in exemplari Regiae bibliothecae Berolinensis notaverat.

Denique codicis cuiusdam Antoniani Lambinus mentionem fecit in epistula, quae in versione latina a Mahotio parata (v. infra) typis expressa est: "Lambinus Mahotio Suo S. . . <cardinalis> hoc mihi negotii dedit . . . ut in bibliotheca D. Antonii (quae libris Graecis ac Latinis pulchre instructa, et ornata est) eum librum perquirerem, ut si forte exemplar esset integrum, describendum curarem, quod tuo deesset. Feci, perquisivi, reperi: ut paucis expediam, ne hoc quidem integrum est. . . Principium exemplaris Antoniani ita habe: *Τῇ γὰρ πεπερασμένη δυνάμει τῶν ἀπειρῶν κρατεῖν ἀδύνατον*, etc. Adscriptum autem margini est *λείπει ἢ ἀρχή*. . . Venetiis decimosexto cal. Octobr." is codex in catalogo bibliothecae Antonianae, quem A. M. Iosa composuit (Patavii 1886), non commemoratur. possis cogitare de bibliotheca Veneta Sancti Antonii, quam saeculo XVIII incendio deletam esse comperi. sed etiam in eius bibliothecae catalogo, qui exstat in Philippi Tomasini opere (Utinii 1650), frustra quaesivi.

Praeterea catalogo Parisino teste Philoponi tractatus adversus Proclum de aeternitate mundi invenitur in cod. Paris. gr. 2059; sed is titulus per errorem codici praefixus est, inest Nicolai Methonensis refutatio institutionis theologiae Procli Platonicī.

Versiones latinae sunt hae:

1. "Ioannis Grammatici cognomento Philoponi libri duodeviginti adversus totidem Procli successoris rationes de mundi aeternitate ad octavum Physicorum Aristotelis librum attinentes Gaspare Marcello Montagnensi philosopho Patavino interprete cum eorum omnium, quae notatione digna sunt, indice copiosissimo . . . Venetiis apud Hieronymum Scotum 1551."

2. "Ioannes Grammaticus Philoponus Alexandrinus in Procli diadochi duodeviginti argumenta de mundi aeternitate . . . Ioanne Mahotio Argentenaeo interprete. Lugduni 1557."

3. Denique ex Morellii bibl. manuscr. p. 153 haec exscribo: "hoc Philoponi opus latine vertit etiam Raphael Mambla: quod ipse testatur in epistola adiecta particulae commentarii Procli in Platonem de republica a se latine redditae et Romae an. 1542 impressae . . . Procli, inquit, etiam exstant XVIII argumenta, quibus nititur probare vel ex Platone mundi perennitatem, quae tamen Ioannes Grammaticus . . . refellit. cuius de ea re libros nos latine fecimus et, si otium suppetet, divis iuvantibus in lucem emittemus . . ." illa epistula scripta est "Romae VII. Cal. Mar. Anno MDXLII." eius versionis exemplar nec Morellius noverat nec mihi ipsi in ulla bibliotheca investigare contigit.

Codicum Parisini Escorialensis Antoniani archetypum esse Marcianum apparet: omnes inde demum (pag. 3, 14 τῆ γὰρ) ordiuntur, ubi codex Marcianus iam bene legi potest, omittunt priora, quippe quae tam misere servata sint, ut nisi magno cum labore cognosci nequeant. etiam editio Veneta ex Marciano originem ducit, sed praeter textum ceterorum apographorum primam Marciani paginam pessime servatam (fol. 1r.; pag. 1, 15—3, 14) continet et unum folium (269), quod in illis prorsus intercidit. statim igitur conieceram duo apographa ex Marciano facta esse, alterum ab ignoto librario archetypum trium

illorum codicum (nisi forte unus ex his fons ceterorum est, quod diiudicare nequeo), alterum a Trincavelo ad editionem parandam. sed hanc sententiam stare non posse intellexi, cum codicem Parisinum cum editione Veneta conferrem. primum enim accentus et spiritus, qui in Marciano plerumque omissi sunt, paene semper etiam in erratis congruunt, ita ut casu id factum non esse appareat. deinde multis locis, quibus Marciani textus tam male servatus est, ut aut omnino legi non possit aut ex parte tantum, editio Trincaveli et codex Parisinus eandem lectionem praebent et eam falsam; cf. 5, 2 καὶ οὐ πάση; 5, 3 λέγειν omissum (membrana adeo contrita est, ut id verbum paene evanuerit); 82, 25. 26 ἀτέλεστά ποτε; 84, 15 τῷ οἰκοδομεῖν; 88, 5 τοῖς; 88, 8 τόδε; 163, 16 ὄσα; 163, 18 δὲ; denique cf. 164, 21—165, 4. 413, 26. 27. 415, 1. 2. sequitur nec codicem Parisinum ex ipso Marciano descriptum esse nec editionem Venetam, sed ex Marciani apographo deperdito, quod iam correctoris manum passum erat. nequit cogitari Trincavelum usum esse codice Parisino; is enim permultas lacunas per homoioteleuton natas praebet. quid multa? tradidit Trincavelus typhotetae codicem gemellum Parisini a verbis 3, 14 τῆ γὰρ incipientem, cui praeposuerat, quae ipse ex Marciani folio 1r. enucleaverat (alia non legit, alia male supplavit), adiecerat folium 269 (pag. 643, 3 sq.); praeterea Platonis locum pag. 641, 8 totum exprimendum curavit, eiusdem locum pag. 510, 23 ex Platone edito correxit; denique fortasse pauca inter legendum emendavit, pag. 4, 19 ὑπολείπονται ex ipso Marciano correxit (sed statim in primis codicis sui recentis verbis 3, 15 κρατεῖν non correxerat!). — plura mutata leguntur in codice Parisino: praeterquam quod multa per errorem interciderunt, multa etiam coniectura sive corrupta sive emendata leguntur; praecipue in modorum et temporum usu plurima temere tentata sunt.

Cum codex Marcianus egregius sit, gravioribus mendis raro ut mihi videtur inquinatus, eius vestigia quam maxime premenda censebam.¹⁾ ex eo codice, qui vix quattuor saeculis post auctoris autographon scriptus est, etiam rasurae notandae erant quatenus fieri poterat omnes; non ubique diiudicare poteram, utrum scriptura erasa esset an conterendo consumpta.

Librum contra Proclum Philoponus scripsit anno 529 vel non multo post, cf. pag. 579, 14.²⁾ quo titulo auctor opus ornaverit, nescio. in codice Marciano bis titulus scriptus est manu recentiore, primum initio (cf. supra pag. VII) tum alia manu ipsa quoque fort. saec. XV fol. 10r. marg. sup.: Ἰωάννου ἀλεξανδρέος τοῦ φιλοπόνου ἔστιν ἡ παροῦσα κατὰ ἀιδιότητος πραγματεία ἀρίστη τῶν εἰπόντων περὶ τούτου, ὡς ἐκ τοῦ σὺμπλίκιου ἔγνωμεν μεμνημένου τῆσδε τῆς πραγματείας ἐν τῇ φυσικῇ καὶ μάλιστα

1) Numeros librorum praebet codex ια', ιβ' cet., capitum autem numeros maiores quam viginti κα', κβ' cet., minores ubique αι', βι' cet., cuius consuetudinis aliud exemplum non novi. etiam in hac re codicem secutus sum.

2) Postea duo libros argumenti similis composuit, quorum alter servatus est (De opificio mundi libri VII, ed. Reichardt). alterum nunc deperditum auctor in libro de aeternitate mundi saepius monstrat (cf. Ind. I s. v. Ioannes); eundem Simplicius impugnat, cf. imprimis comm. in Phys. VIII 1 p. 1117, 15 ed. Diels: ἐπειδὴ δὲ τῶν ἐφ' ἡμῶν τις γεγονότων τελγίνων, οὐδὲν ἠγούμενος νεανικὸν ἀνθρώποις μόνοις βασκαίνειν καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τὸν οὐρανὸν αὐτὸν καὶ τὸν ὅλον κόσμον τὴν ἑαυτοῦ βασκανίαν ἐκτείνων, δεινὸν ἠγείται τὴν τούτων ἀιδιότητα, καὶ παρακουσμάτων τινῶν οὐκ εὐτυχῶς οὐδ' εὐγνωμόνως ἀπὸ φιλοσοφίας μετασχὼν πρὸς τε τὰ ἐν τῇ περὶ οὐρανοῦ δεδειγμένα περὶ ἀιδιότητος αὐτοῦ πέντε γέγραφε πολύστιχα βιβλία, ὧν τὸ σαθρὸν καὶ πρὸς ἀνοήτους μόνοις ἀκροατὰς τεθαρρηκὸς ἐπειράθην ἐπιδειῖξαι τὸ πρῶτον τῆς περὶ οὐρανοῦ πραγματείας ἐξηγούμενος, τὸ δὲ ἕκτον αὐτοῦ βιβλίον πρὸς τὴν αἰδιὸν ἐνταῦθα δεδειγμένην κίνησιν καὶ τὸν αἰδιὸν χρόνον ἀνεξέσωστο, διότι τούτων ἀνελέγκτων μενόντων ἀνάγκη πάντως ἦν αἰδιὸν εἶναι καὶ αὐτὸ τὸ τὴν αἰδιὸν κίνησιν ἐν χρόνῳ αἰδίῳ κινούμενον, ἔδοξέ μοι τοῦτο τὸ βιβλίον ἐπερχομένῳ καὶ τὰς πρὸς αὐτὸ γενομένας ἀντιλογίας ὁποῖαι τινές εἰσι καὶ ἀπὸ ποίας ἕξεως προαγόμεναι, τοῖς φιλομαθεστέροις ἐπιδειῖξαι.

τῷ θ'. Simplicius autem nostri libri mentionem non facit nisi de caelo I 3 p. 135, 26 ed. Heiberg: .. ἀποδειχέναι φησὶν ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ λόγῳ τῶν ἐλέγχων τῶν πρὸς τὰ Πρόκλου. Philoponus ipse de eo loquitur de opif. mundi II 16 p. 88, 21 ed. Reichardt: καὶ τοῦτο δεδείχαμεν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν εἰς τὰ Πρόκλου γραφέντων ἡμῖν. Suidas s. v. Ἰωάννης librum nominat 'κατὰ τῶν δεκαοκτῶ Προκλείων ἐπιχειρημάτων'; idem s. v. Πρόκλος dicit: .. πρὸς ὃν ἔγραψεν Ἰωάννης ὁ ἐπικληθεὶς Φιλόπυλος πάνυ θαυμασίως ὑπαντήσας κατὰ τῶν ἐπιχειρημάτων αὐτοῦ καὶ δεξίας αὐτὸν κἂν τοῖς Ἑλληνικοῖς, ἐφ' οἷς μέγα ἐφρόνει, ἀμαθῆ καὶ ἀνόητον.

Ante singulos libros in conspectu posita sunt argumenta capitum. haec inde a fol. 183v. eadem manu etiam repetita sunt apud capita ipsa in margine inferiore. conspectus illos non minus genuinos censebam in hoc opere quam singulorum librorum superscriptiones et subscriptiones; sexto enim p. Chr. saeculo Philoponum scripsisse hac in re non est obliviscendum. sed argumenta repetita librario cuidam deberi videntur; nam cum in posteriore tantum codicis parte inveniuntur, tum non in ipso textu sed in margine scripta sunt, omni genere abbreviationum referta.

Ut hanc editionem pararem, auctor erat H. Diels; eodem auctore mihi ex Academiae Litterarum Borussicae bibliotheca exemplar editionis Venetae suppetebat. — Varias lectiones ad versus ex Homero allatos A. Ludwich, ad Timaei locum M. Schanz benigne mecum communicaverunt. — W. Kroll cum in corrigenda plagularum maiore parte comiter me adiuveret, typosethae librarii editoris errores correxit.

M codex Marcianus 236

(in argumentis bis scriptis signo M^a lectiones conspectuum superscriptorum, M^b lectiones argumentorum in margine repetitorum — cf. pag. XIII — significavi)

p codex Parisinus 2058

t editio Veneta a Trincavelo parata

uncis [] inclusi, quae delenda erant

uncis < > inclusi, quae addenda erant

uncis [] inclusi in annotatione critica eas litteras, quae in cod. correcta sunt. ubi expressis verbis dictum non est, utrum manus prior (m 1) an manus posterior (m 2) correxerit, manum priorem (quae textum scripsit) correxisse puta.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ
 ΤΟΥ ΦΙΛΟΠΟΝΟΥ
 ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΚΛΟΥ
 ΠΕΡΙ ΑΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΚΟΣΜΟΥ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ

5

〈Προοίμιον.〉

〈Πρόκλου διαδόχου λόγος πρώτος.〉

〈Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ πρώτου λόγου.〉

10

〈α'..β'..γ'..δ'..ε'..ς'..ξ'..η'..〉

〈Λύσις τοῦ πρώτου λόγου.〉

〈α'.....〉

〈β'..... αἰω-〉

νίως ὃν εἰς ταῦτόν ἄγειν καὶ τὸ ἐπ' ἄπειρον χρόνι- fol. 1r.
 κῶς· οὐδὲ γὰρ αἰῶνα καὶ χρόνον τὸν αὐτὸν λέγει'. 16
 λάβωμεν οὖν ἐκ τούτου προαποδεδειγμένον, ὅτι καὶ
 κατ' αὐτὸν δύναμις ἄπειρός ἐστιν ὁ αἰών. εἰ οὖν
 κατὰ Πρόκλον τε καὶ Ἀριστοτέλην δύναμις ἄπει-
 ρος ὁ αἰών ἐστιν καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν εἰ τὸ αἰώνιον 20

II quaterniones perierunt (huius editionis XL fere paginae).
 de titulo cf. Praef.

15. αἰωνίως suppl. t verba sunt Procli, qui laudaverat
 Aristotelem (cf. de caelo A 9 p. 279 a 23 sq.) ὃν M] ἄν t

18. αἰων: [spatium III—IV litt.] εἰ M 19. δύναμις, v et
 μ partim evan., (δύναμις etiam superscr. m 2) M 20. ἐστιν καὶ
 m 1 M (v καὶ part. oblitterata; m 2 superscr. spiritum et καὶ)]
 ἐστὶ· καὶ t αἰωνιο[I litt. evan.], ov superscr. m 2, M

πάντως καὶ ἀπειροδύναμον, ὅπερ ἄρα μὴ μετέχη δυνάμεως ἀπίρου, τοῦτο αἰῶνος οὐ μετέχει, ὅπερ δὲ οὐδὲ μετέχει αἰῶνος, τοῦτο αἰώνιον οὐκ ἔστιν. εἰ οὖν κατ' οὐδεμίαν τῶν δύο τῶν εἰρημένων ὑποθέσεων
 5 ἀπίρου μετέχει δυνάμεως τὸ θεῖον, κατ' οὐδὲν ἔσται αἰώνιον, εἰ δὲ μὴ ἔστιν αἰώνιον, ὑπὸ χρόνον ἔστιν ἐξ ἀνάγκης· τῶν γὰρ ὄντων πάντων τὰ μὲν ἔστιν αἰώνια τὰ δὲ ὑπὸ χρόνον * * χρόνον δημιουργοῦ καὶ εἰ μὴ ἔστιν τὸ θεῖον αἰώνιον, ἐπεὶ μηδὲ ἀπειροδύναμον,
 10 οὐδὲ αἰδίον ἔσται· εἰ γὰρ πεπερασμένη ἡ δύναμις, ἔξαρκεῖν αἰεὶ οὐ δύναται· οὐκοῦν ἢ καὶ ἀρχὴν ἔξει καὶ τέλος διὰ τὸ τῆς δυνάμεως πεπερασμένον καὶ οὐκ αἰώνιον ἢ ἄλλο τι αὐτῷ ἔσται τοῦ εἶναί τε καὶ τῆς αἰδιότητος αἴτιον. πάλιν οὖν καὶ περὶ ἐκείνου τὰ αὐτὰ
 15 ἀπορήσωμεν· ἐπεὶ γὰρ κάκεινο τὴν δημιουργικὴν ἔχει

1. παντως M] διαπάντως t δυνάμεως part. evan. (etiam superscr. m 2) M 3. οὐδε μετεχει certo scripserat m 1 (superscr. m 2) M 4. κατουδεμι[α?|v των M] κατὰ [spatium XII litt.] τῶν t 5. ἀπίρου οὐ μετέχει t μ[I litt.]τεχει M 7. μὲν M m 2; με etiam ex priore scriptura cognoscitur 8. χρονον [III litt. part. evan.] χρονο[v in ras.; cr. ex v] δημιουργος M] χρόνον, ὑπὸ χρόνον δὴ μὴ αἰώνιον t; tres illae litt. evan. certo non erant υπο (tertia, cuius pars superior servata est, i aut η fuisse puto, fort. autem λ, κ, ψ vel compend. γαρ fuit; prima, cuius particula rotunda exstat, fort. erat ο, vix v aut compend. και; altera nunc plena τ est, videtur autem π fuisse); me iudice locus lacunosus est: χρόνον· <ὑπὸ χρόνον δὴ καὶ ὁ> χρόνον δημιουργός. 9. αιωνιον επει μηδε M] αἰώνιον, οὐδὲ t 10. εἰ scripsi] ἢ M; ἢ t ἢ M] om. t 11. δυναται: ουκουν [η και ex parte serv.] αρχην εξει και τελος δια M] δυνατὸν εἰς τὸ διηνεκὲς [spatium VI litt.] διὰ t 12. πεπερασμε-[I litt.]ον και ου[κ ex parte serv., tum I litt. evan., tum i ex parte serv.]νιον ἢ αλλο M] πεπερασμένον [spat. X litt.] ἢ ἄλλο t 13. της αιδιοτητ[I litt.]σ [IV—V litt. evan.]v παλιν M] τῆς διαμονῆς αἴτιον. πάλιν t 15. απ[II litt.]η-[II litt.]μεν M] ἀπορήσωμεν t (ἀπορήσωμεν etiam spatia commendatur)

δύναμιν, εἶπερ καὶ τοῦτον παρήγαγεν καὶ τὸ δύνασθαι
 αὐτῷ δημιουργεῖν δέδωκεν, ἀνάγκη καὶ περὶ ἐκείνου
 ζητεῖν, εἴτε δύναται κρείττονα παράγειν, ὧν παράγει,
 εἴτε μὴ· καὶ * * ἀνάγκη ἢ ἐπ' ἄπειρον ἀνάγειν τὸ ἄτο- 5
 πον ἢ ἄπειρον εἶναι τὴν δημιουργικὴν τοῦ θεοῦ δύ-
 ναμιν ὑποτίθεσθαι, μᾶλλον δὲ κατὰ πάντα εἶναι τὸ
 θεῖον ἀπειροδύναμον. ἀλλὰ δὴ καὶ εἰ πάντων ἔχειν
 τὴν γνῶσιν τὸν θεὸν ὡμολόγηται, τῶν γεγενημένων,
 τῶν ὄντων, τῶν ἐσομένων, ἀναρχος δὲ ἐστὶν κατ' αὐ-
 τοὺς ὁ κόσμος καὶ ἀτελεύτητος καὶ διὰ τοῦτο ἄπειρά 10
 ἐστὶν τὰ γενόμενα καὶ τὰ ἐσόμενα, * * τέ ἐστὶν τὸν
 θεὸν πεπερασμένης οὔσης καὶ μὴ ἀπείρου τῆς γνωστι-
 κῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἢ τῆς τῶν γεγενημένων ἢ τῆς
 τῶν ἐσομένων γνώσεως περιδράξασθαι· τῇ γὰρ | πεπε- fol. 1 v.
 ρασμένη δυνάμει τῶν ἀπείρων περικρατεῖν ἀδύνατον. 15

1. δύν|αμ part. serv.; tum II litt. evan.] εἰ|I litt.] ερ
 καὶ τουτον M] δύναμιν ὅπερ καὶ τοῦτο t παρήγαγε t
 2. αυται M] ταῦτα t δέδωκε t 3. ζητειν ειτε δ|III—IV
 litt. evan., accentus ' primae inscriptus est|ται M] spatium
 XVII litt. in t παραγει ειτε μη και |spat. V fere litt., qua-
 rum tertia vel quarta v fuisse videtur (εστιν vix scriptum erat);
 tum v ex parte serv.]αγκη M] παράγει |spat. XIV litt.] ἀνάγκη t
 4. αναγει|I litt.] τ|ὸ ex parte serv.] ατοπον M] ἀνάγειν·
 ὅπερ ἄτοπον (sic) t 5. εἶναι τὴν t] εἰ|IV litt. evan.]ην M
 δυναμι sic M 7. απειροδυναμον: ἀλλα δη M] ἀπειροδύνα-
 μον |spat. VI litt.] ἐπειδὴ t 8. ωμολόγη|II litt. evan., qua-
 rum prior certo τ erat|ι M] ἅμα t 9. των ὄντων των εσο-
 μενων M] τε καὶ ἐσομένων t αναρχ|χ ex parte serv.; I—II
 litt. evan.] δ|ε ex parte serv.] εστιν κατ αυτους ο κοσμος και M]
 ἀναρχός ἐστὶ |spat. XXII fere litt.] καὶ t 10. ατελευτητος· και
 |δια ex parte serv.; tum hasta (τ opinor); tum II litt. evan.]
 τ|fort. I litt. evan.] |fin. vers.] απειρα M] ἀτελέστητος· και εἰ
 μὲν ἄπειρά t 11. ἐστὶ t εσομενα· [IX vel X litt. evan.,
 quarum tertia fort. η vel κ erat (hasta servata est); sextae
 spiritus asper inscriptus est] |fin. vers.] τε εστιν M] ἐσόμενα
 (sic). οὐχ οἶον τέ ἐστὶ t; sed plura in lacuna scripta erant (neuti-
 quam χ), fort. οὐκ ἄρ' οἶόν, quamquam etiam de οιον propter
 spatium maius valde dubito 14. ἐσομένων t 15. κρατειν pt

ὥστε οὔτε τῶν γεγενημένων πάντων οὔτε τῶν ἐσομέ-
 νων ἔξει τὴν γνῶσιν ὁ θεός· εἰ γὰρ ἔξει, ἢ οὐκ ἔσται
 ὁ κόσμος ἀγέννητός τε καὶ ἀφθαρτος, ἵνα μὴ ἄπειρα
 εἴη καὶ τὰ γεγενημένα καὶ τὰ ἐδόμενα, ἢ οὐ πεπερα-
 5 σμένη δυνάμει γινώσκει τὰ ὄντα ὁ θεός· εἰ δὲ τοῦτο,
 οὐδὲ δημιουργεῖ πεπερασμένη. εἰ τοίνυν τῶν δύο τῶν
 εἰρημένων ὑποτεθεισῶν ὑποθέσεων (τῆς τε λεγούσης
 μίαν μὲν εἶναι καὶ ἀπλῆν τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, πε-
 περασμένη δὲ δυνάμει δημιουργεῖν τὸν θεὸν καὶ τῆς
 10 πολλὰς μὲν δυνάμεις ἔχειν τὸν θεὸν ὑποτιθεμένης,
 οὐδεμίαν δὲ ἄπειρον) τὰ ἀτοπώτατα ἠκολούθησεν (τό-
 τε μὴ εἶναι τὸν θεὸν αἰώνιον ἀλλ' ὑπὸ χρόνον καὶ τὸ
 ἄλλου δεῖσθαι τοῦ τὴν ἐς αἰὲν διαμονὴν αὐτῷ χορη-
 γοῦντος, οὐδὲ ἐκείνου τὴν αὐτὴν ἀτοπίαν ἐκφεύγοντος,
 15 καὶ ἔτι τὸ μήτε τῶν γενομένων μήτε τῶν ἐσομένων
 ἔχειν γνῶσιν τὸν θεόν, συγχωρουμένου τοῦ εἶναι τὸν
 κόσμον ἀγέννητον κατ' αὐτοὺς καὶ ἀφθαρτον), οὐδεμία
 ἄρα τούτων τῶν ὑποθέσεων ἀληθὴς ἔσται. ἔτι τρεῖς
 ὑπολείπονται ὑποθέσεις· ἢ γὰρ μία μὲν ἔστιν ἢ τοῦ
 20 θεοῦ δύναμις, ἀπείρῳ δὲ δυνάμει πάντα ἐνεργεῖ τε
 καὶ ποιεῖ (εἴτε δημιουργεῖν λέγοιτο εἴτε προνοεῖν εἴτε
 γινώσκειν εἶθ' ὅτι καὶ ἄλλο) ἢ πολλαί εἰσιν δυνάμεις
 καὶ ἐκάστη ἄπειρος ἢ πολλαὶ καὶ τούτων αἰ μὲν ἄπει-
 ροὶ αἰ δὲ πεπερασμένα. εἰ μὲν οὖν αἰ μὲν εἶεν ἄπει-

6. vix <ἀπὸ> τῶν δύο vel tale quid 13. χορηγοῦντος M

16. εχειν | fin. vers. | γν[III litt.]ν M (ῶσιν superscr. m 2);
 certo non erat scriptum τὴν γνῶσιν 17. ἀγέννητον pt] α et
 εν ex parte evan. M 19. ὑπολείπονται t] ὑπ[II litt.; litterae
 λ superior pars cognoscitur]ειπονται M; ὑποκείσονται p
 ἢ scripsi] ει M 20. δυν[III litt.]σ M (suppl. pt) 23. τούτων
 [III litt.; αἰ μ superscr. m 2]εν M 24. εἰ μὲν οὖν αἰ μὲν εἶσι
 πεπερασμένα αἰ δ' εἶεν ἄπειροι pt

ροι αἱ δὲ πεπερασμένοι, ἀποκληρωτικὸς ἔσται ὁ λόγος
καὶ πολλῇ τῇ αὐτονομίᾳ χρώμενος· τίς γὰρ ἡ ἐξουσία
τῆνδε μὲν τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν ἄπειρον εἶναι λέγειν,
τῆνδε δὲ πεπερασμένην; ἔσται γὰρ τὸ θεῖον κατὰ τὸ μὲν
αἰώνιον κατὰ τὸ δὲ ὑπὸ χρόνον καὶ αὐτὴ ἢ τὸν χρόνον 5
παράγουσα τοῦ θεοῦ δύναμις ὑπὸ χρόνον ἔσται. πῶς δὲ
συνέξει ἐς αἰεὶ τὰ ὄντα, εἰ μὴ ἄπειρος; ἢ γὰρ ἂν δυνάμει
δημιουργεῖ τις, ταύτῃ | που πάντως καὶ συνέχει τὸ fol. 2r.
δημιουργούμενον. καὶ ἡ τρίτη ἄρα ὑπόθεσις ἄτοπος
οὔσα καὶ ἀδύνατος δέδεικται. λείπεται τοίνυν τῶν 10
λοιπῶν δύο τὴν ἑτέραν εἶναι ἀληθῆ, λέγω δὴ ἢ πολ-
λὰς μὲν εἶναι τὰς τοῦ θεοῦ δυνάμεις καὶ ἐκάστην
ἄπειρον ἢ μίαν καὶ ἀπλῆν καὶ ἀπειροδυνάμως ἄπασαν
τοῦ θεοῦ ἐνέργειαν γίνεσθαι· ὅπερ καὶ μᾶλλον ἀληθές
τέ ἔστιν καὶ ταῖς κοιναῖς περὶ θεοῦ ἐννοίαις ἀκόλου- 15
θον διὰ τὴν παντελεῆ τοῦ θεοῦ ἀπλότητα.

γ'. Ὅτι μὲν οὖν ἀδύνατον πεπερασμένην δυνάμει
δημιουργεῖν τὸν θεὸν τὰ ὄντα, δῆλον ἐκ τῶν εἰρη-
μένων. εἰ δὲ ἀδύνατον πεπερασμένην εἶναι τὴν δη-
μιουργικὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, ἄπειρος ἐξ ἀνάγκης 20
ἔσται (ἄπειρον δὲ λέγω οὐ μόνον κατὰ τὸ αἰεὶ δύνασθαι
παράγειν — τὴν γὰρ μὴ οὕτως ἄπειρον ἐξαρκεῖν εἰς τὸ
διηνεκὲς ἀδύνατον —, ἀλλ' ὅτι καὶ ἴν' οὕτως εἶπω καθ'
ἕκαστον νῦν ἐκάστου τῶν ὄντων παραγωγῇ οἷον ἡλίου

1. M m 1 ad ἀποκληρωτικος not. marg.: ο χωρις αιτιας
ἢ ο μετ εξουσιας (p in marg.: ηγουν ου χωρις κτλ.) 2. καὶ
πολλῇ] καὶ | fin. vers. | [III litt.; litterae λ superior pars co-
gnoscitur] λη M; καὶ οὐ πάση pt αυ[I litt.] ονομια M; m 1
in marg.: εξουσια εξουσι; | fin. vers. | [III litt., acutus in
tertia erat] ρδε M (suppl. pt) 3. λέγειν om. pt 4. θει
| fin. vers. | |circ. VII litt. evan.; tum ι ex η corr., tum ν eras.]
μεν M (suppl. pt) 8. fort. δημιουργῆ που om. pt
24. παραγω| fin. vers. | γωγη M (παραγωγῆ pt)

ψυχῆς οὐρανοῦ ὑπὸ ἀπείρου πάντως δυνάμεως γίνεται).
 τεκμήριον δ' ἂν εἴη τούτου πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ
 τὸ ἀχρόνως καὶ ἅμα νοήματι πάντα τὸν θεὸν παράγειν·
 τοῦτο γὰρ περὶ θεοῦ πιστεύειν αἱ κοινὰ πάντας δι-
 5 δάσκουσιν ἔννοιαι· ὅθεν καὶ τῶν παρ' ἡμῖν θεολόγων
 ὁ μὲν τίς φησὶν 'αὐτὸς εἶπεν καὶ ἐγενήθησαν', ἕτερος
 δὲ 'διενοήθη καὶ ἐγενήθησαν, ἐνενοήθη καὶ παρέ-
 στησαν'· ὁ γὰρ καὶ τὸν χρόνον αὐτὸν παράγων οὐκ
 ἂν δήπου χρονικῆς παρατάσεως εἰς τὸ ποιεῖν τὰ ὄντα
 10 δέοιτο. τὸ δὲ ἐξαρκεῖν εἰς τὴν πάντων οὐσίωσιν μόνην
 τὴν τοῦ γενέσθαι θέλειν αὐτὰ τοῦ θεοῦ νόησιν πῶς
 οὐκ ἀπείρου δυνάμεώς ἐστιν ἀπόδειξις ἀναμφίλεκτος;
 ταύτη μέντοι τῇ ἀπείρῳ δυνάμει καὶ τὰ μέγιστα τῶν
 ὄντων καὶ τὰ ἐλάχιστα παράγεσθαι· εἰ γὰρ μιᾷ δυνάμει
 15 πάντα ὑφίστησιν, ὡς καὶ τῷ Πρόκλῳ δοκεῖ — ἐν γὰρ
 τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῶν δέκα πρὸς τὴν πρόνοιαν ἀπορη-
 fol. 2v. μάτων | φησὶν ὅτι 'ἡ τῆς προνοίας ἐνιαία γνῶσις ἐν
 τῷ αὐτῷ ἀμερεῖ πάντων ἐστὶν τῶν μεριζομένων γνῶσις,
 καὶ τῶν ἀτομωτάτων ἐκάστου καὶ τῶν ὀλιγωτάτων, καὶ
 20 ὡς ὑπέστησεν', φησὶν, 'ἕκαστον κατὰ τὸ ἓν, οὕτως
 γινώσκει ἕκαστον κατὰ τὸ ἓν' —, εἰ οὖν κατὰ τὸ ἓν
 πάντα ὑφίστησιν, οὐ συμμεριζομένης οὐδὲ συμπληρου-
 μένης τοῖς γινομένοις δυνάμεως, διάφορα δὲ τὰ γενό-
 μενα τὰ μὲν κρείττονα τὰ δὲ ἐλάττονα, ἀπείρῳ δὲ
 25 δυνάμει πάντα ὑφίστησιν, ὡς δέδεικται, μιᾷ ἅρα καὶ
 τῇ αὐτῇ ἀπείρῳ δυνάμει καὶ τὰ μέγιστα τῶν ὄντων

6. Psalm. 32, 9 7. Iudith 9, 5 ἐγενήθησαν, ἢ ἐνενοή-
 θης, καὶ παρέστησαν, ἢ ἐβουλεύσω Iud. et Philop. de opif. mundi
 I 1 (p. 4, 12 Reichardt) 14. fort. παράγεται 18. M m 1
 ad αμερεῖ not. marg.: τοῦτ' ἐστὶν τῶι ἀκαριαίῳ 20. οὕτως
 καὶ γινώσκει infra fol. 15r. 38r. 237v. 22. συμπληρωμένης

M t; συμπληρομένης, ω m 1, p

καὶ τὰ ἐλάχιστα πεποίηκεν. δεδειγμένον τοίνυν, ὅτι
 τε ἀδύνατον πεπερασμένην εἶναι τὴν τοῦ θεοῦ δημιουρ-
 γικὴν δύναμιν καὶ ὅτι ἄπειρον αὐτὴν εἶναι ἀνάγκη,
 οὐκ ἄρα ἀληθῆς οὔτε διὰ τὸ ποιητικὸν μόνον αἴτιον
 οὔτε δι' ἄμφω, τὸ ποιοῦν τε καὶ τὸ γινόμενον, μήτε 5
 πλείονα τῶν ὄντων μήτε κρείττονα γενέσθαι· ταύταις
 γὰρ ταῖς ὑποθέσεσιν εἶπετο πεπερασμένην εἶναι τὴν
 δημιουργικὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, ὅπερ ὡς ἄτοπόν τέ
 ἐστίν καὶ ἀδύνατον δέδεικται. λείπεται ἄρα τὴν λοιπὴν
 μόνην τῶν ὑποθέσεων εἶναι ἀληθῆ τὴν λέγουσαν μόνην 10
 τὴν τῶν γενητῶν φύσιν αἰτίαν εἶναι τοῦ μὴ δύνασθαι
 πλείονα ἢ κρείττονα δημιουργεῖσθαι. εἰ δέ τις καὶ
 συγχωρήσει ἀμφοτέρω εἶναι αἴτια, τό τε ποιοῦν φημι
 καὶ τὸ γινόμενον, τοῦ μὴ δύνασθαι πλείονα ἢ κρείτ-
 τονα δημιουργεῖσθαι, ἀνάγκη πάντως διὰ μίαν καὶ 15
 τὴν αὐτὴν αἰτίαν, δι' ἣν οὐ δύναται τὸ γινόμενον
 γίνεσθαι, διὰ τὴν αὐτὴν καὶ τὸ ποιοῦν μὴ δύνασθαι
 ποιεῖν. ἦν ἂν οὖν τις αἰτίαν ἀποδοῖ τοῦ μὴ δυνατὸν
 εἶναι πλείονα γενέσθαι τῶν γενομένων ἢ κρείττονα,
 ἀπείρου τε κατὰ πάντα τῆς δημιουργικῆς τοῦ θεοῦ 20
 δυνάμεως οὔσης, ὡς ἀποδέδεικται, ταύτην καὶ παρ'
 ἡμῶν δεχέσθω τοῦ μὴ δύνασθαι ἐξ αἰδίου τὸν κόσμον
 ὑφίστασθαι καίπερ αἰεὶ ἀγαθοῦ | καὶ αἰεὶ δημιουργοῦ fol. 3r.
 τοῦ θεοῦ ὑπάρχοντος. καὶ ἦν γε ἡμεῖς περὶ τούτων
 φυσικωτάτην αἰτίαν ἔχομεν ἀποδοῦναι, ἔστιν αὕτη. τὸ 25
 ἄπειρον κατὰ μηδένα τρόπον δύνασθαι ἐνεργεῖα ὑποστῆ-
 ναι διὰ πλειόνων Ἀριστοτέλης ἐν τε τῇ φυσικῇ ἀκροάσει

1. τοι|ν eras.]νῦν M

9. M marg.: σημειῶσαι χρησιμος

16. ἀ|ι|τιαν, ex ν, M

18. τοῦ] τοῦ | fin. vers. | του M

20. τε M; fort. γε

25 sq.: cf. infra fol. 258 r.

27. Arist.

phys. Γ 5 p. 204 a 20. de caelo A 5 sq.

καὶ ἐν τῇ περὶ οὐρανοῦ ἀποδέδειχεν (ἄπειρον δὲ νῦν λέγω τὸ ἐν μεγέθει κατὰ τὴν ἔκτασιν ἢ ἐν ἀριθμῷ· τὸ γὰρ ἐν δυνάμει ἄπειρον ἀνάγκη πᾶσα ἐν τοῖς κατὰ φύσιν αἰδίοις εἶναι) καὶ ὑπὸ πάντων συμφώνως ὡμο-
 5 λόγηται. τοῦ δὲ ἀπείρου κατὰ μέγεθος ἢ κατὰ ἀριθμὸν ὑποστῆναι κατ' ἐνέργειαν φύσιν οὐκ ἔχοντος ἀνάγκη πάντως πεπερασμένον εἶναι τὸν τῶν ὄντων ἀριθμόν. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος γελοῖον τὸ ζητεῖν, διὰ τί μὴ πλείονα ὑπέστη· ὅσῳ γὰρ πλείονα τῶν ὄντων ὑπο-
 10 στῆναί τις ὑπόθοιτο, τοῦ ἀπείρου κατ' ἐνέργειαν ἐκβῆναι μὴ δυναμένου οὐδὲν ἦττον ἢ αὐτὴ μενεῖ ἀπορία. ταύτη οὖν ἀνάγκη πεπερασμένον εἶναι τὸν τῶν ὄντων ἀριθμόν. κρείττονα δὲ πάλιν τῶν ὄντων οὐ γέγονεν διὰ τὸ δεῖν πάντως ὑφείσθαι τοῦ δημιουργοῦ τὰ ὑπ' αὐτοῦ
 15 παρηγμένα· ὅσῳ ἂν οὖν τις ὑπόθοιτο κρείττονα ὦν εἰσιν τὰ ὄντα ὑφίστασθαι, τοσοῦτω μᾶλλον λειπομένων αὐτῶν τῆς ὑπὲρ νοῦν τοῦ θεοῦ δυνάμεως οὐδὲν ἦττον τὴν αὐτὴν καταλείπει ἀπορίαν. ὥστε πάλιν ἀνάγκη καὶ τὸ ποιὸν τῶν γενομένων ὥσπερ καὶ τὸν ἀριθμὸν περι-
 20 γεγράφθαι. εἰ οὖν τὸ μὴ πλείονα ἢ κρείττονα δεδημιουργῆσθαι περὶ τὴν φύσιν τῶν γινομένων ἔχει τὸ αἷτιον καὶ οὐδὲν τοῦτο μειοῖ ἢ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ ἢ τὴν ἀγαθότητα, ἀκολούθως ἄρα καὶ ἡμεῖς μὴ εἶναι τὸν κόσμον ἀγένητον ὑποτιθέμενοι οὔτε ἀσθένειαν τοῦ
 25 δημιουργοῦ οὔτε τὸ μὴ βούλεσθαι ἀεὶ αὐτὸν τὰ ἀγαθὰ παράγειν κατηγοροῦμεν, ἀλλὰ τὴν τῶν γινομένων φύσιν αἰτιώμεθα· ὥσπερ γὰρ τὸ μὴ πλείονα ἢ ἄπειρα δη-
 fol. 3v. μιουργεῖσθαι | διὰ τὸ μὴ δύνασθαι κατ' ἐνέργειαν

8. ἔχοντο[ς] M

10. ὑπόθοιτο M

11. ἀπ[ο] ex εἰ[ρη]α] M

14. ὑφίσθαι M;

ὑφίστασθαι pt

21. περι M m 1] παρὰ

pt et man. post. M.

ὑποστῆναι τὸ ἄπειρον συμβαίνει, οὕτω φημι καὶ τὸν
 κόσμον μὴ δύνασθαι ἐξ αἰδίου τῷ θεῷ συνυπάρχειν,
 ἵνα μὴ πάλιν κατ' ἐνέργειαν δῶμεν τὸ ἄπειρον ὑφί-
 στασθαι καὶ διεξιτητὸν ποιήσωμεν τὸ ἄπειρον· ἐξ
 αἰδίου γὰρ τοῦ κόσμου ὑπάρχοντος ἀνάγκη που πάν- 5
 τως ἦν καὶ τῶν ἄνωθεν ἕως νῦν ἐν τῷ κόσμῳ γενο-
 μένων τὸν ἀριθμὸν — ἀνθρώπων φημι ἢ φυτῶν ἢ τῶν
 λοιπῶν ἐκάστου εἴδους ἀτόμων — ἄπειρον γερονέναι
 κατ' ἐνέργειαν· εἰ γὰρ πεπερασμένον τις ὑπόθοιτο
 τῶν γενομένων ἀνθρώπων ἢ φυτῶν ἢ τινῶν ἄλλων 10
 ἀτόμων τὸν ἀριθμὸν, ἐπειδὴ ἕκαστον αὐτῶν ἐν πεπε-
 ρασμένῳ χρόνῳ τὸ εἶναι ἔσχειν, καὶ τὸν ἅπαντα χρόνον
 πεπεράσθαι ἀνάγκη· τὸ γὰρ ἐκ πεπερασμένων συγκεί-
 μενον πεπερασμένον ἐστίν· ἐπεὶ οὖν ἀγενήτου ὄντος
 τοῦ κόσμου καὶ ὁ γενόμενος χρόνος ἄπειρός ἐστιν 15
 κατ' ἐνέργειαν, ἀνάγκη δήπου καὶ τὰ ἐν τῷ ἀπείρῳ
 χρόνῳ γενόμενα ἅτομα ἐνεργεῖα ἄπειρα εἶναι κατ'
 ἀριθμὸν· ὥστε συμβήσεται ἄπειρον ἀριθμὸν ἐνεργεῖα
 ὑποστῆναι τε καὶ συμβεβηκέναι τοῦ κόσμου ἀγενήτου
 ὄντος· ὅτι δὲ κατ' οὐδένα τρόπον ἐνεργεῖα ὑποστῆναι 20
 τὸ ἄπειρον ἐνδέχεται οὔτε ἀθρόον ὑφιστάμενον οὔτε
 κατὰ μέρος γινόμενον, ἐν ἑτέρῳ μὲν προϊόντες θεοῦ
 διδόντος ἐντελέστερον δείξομεν, ἐπειδὴν πάσας τὰς
 περὶ τοῦ αἰδίου εἶναι τὸν κόσμον ἀπορίας ἐλέγξαντες
 αὐτοὶ λοιπὸν ἐφ' ἑαυτῶν κατασκευάζομεν, ὡς οὐκ ἐν- 25
 δέχεται αὐτὸν εἶναι αἰδίον, παραθήσομαι δὲ καὶ αὐτὸν
 τὸν Ἀριστοτέλη ἐπὶ λέξεως αὐτὸ τοῦτο κατασκευάζοντα,

4. διεξιτητων M (cr. pt), in marg. m 1: τουτστιν ο τις
 δυνατι διεξελθειν 10. τινων M; fort. τῶν, cf. 9, 7
 14. πεπερα[σ]μενον, ex v, M αγεν[ή]του, ex ou m 2, M
 20. οντ[ο]ς, ex ω, M 25. κατασκευάζωμεν pt 27. αριστοτε-
 λη[ν eras.] M

λέγω δὲ τὸ κατὰ μηδένα τρόπον ἐνεργεῖα δύνασθαι τὸ
 ἄπειρον ὑφίστασθαι. καὶ αὐτόθεν δὲ οἶμαι τοῦτο δῆλον
 εἶναι· δι' ἣν γὰρ αἰτίαν ἀθρόον καὶ ἅμα εἶναι τὸ ἄπειρον
 4 οὐ δύναται, διὰ τὴν αὐτὴν ταύτην οὐδὲ κατὰ μέρος ὑφι-
 fol. 4r. στάμενον εἰς ἐνέργειαν | ἐκβῆναι δύναται· εἰ γὰρ ὅλως
 δυνατὸν ἦν κατὰ μέρος ὑφίστάμενον κατ' ἐνέργειαν ἐκβε-
 βηκέναι τὸ ἄπειρον, τίς ἂν ἦν ἔτι λόγος ὁ κωλύων καὶ ἅμα
 αὐτὸ κατ' ἐνέργειαν ὑφίστασθαι; καὶ γὰρ πολλῶ ἀδυνα-
 τώτερον φανεῖν τοῦ ἀθρόον καὶ ἅμα τὸ ἄπειρον ὑφι-
 10 στασθαι λέγειν τὸ κατὰ μέρος καὶ οἶονεὶ κατὰ μονάδα
 ἄλλην μετ' ἄλλην ἐξαριθμούμενον εἰς γένεσιν ἄγεσθαι
 τὴν κατ' ἐνέργειαν· ἀθρόον μὲν γὰρ ὑφιστάμενον ἴσως
 οὐκ ἀνάγκη ἔσται κατὰ μονάδα διεξιέναι αὐτὸ καὶ
 οἶονεὶ ἐξαριθμῆσθαι, κατὰ μέρος δὲ γινόμενον καὶ
 15 ἄλλης ἀεὶ μετ' ἄλλην μονάδος ὑφισταμένης, ὡς λοιπὸν
 κατ' ἐνέργειαν ἀπείρους γερονέναι μονάδας, κὰν μὴ
 ἀθρόον ἅμα ὑφεστήκη, διὰ τὸ τὰ μὲν ἐφθάρθαι αὐτοῦ
 τὰ δὲ εἶναι, διεξιτητὸν ὅμως γέρονεν· ὅπερ ἔστιν ἀδύ-
 νατον, τὸ οἶονεὶ ἀπαριθμούμενον κατὰ μονάδα διεξελ-
 20 θεῖν τὸ ἄπειρον, κὰν αἰδίον ἢ τὸ ἀριθμοῦν· φύσει
 γὰρ τὸ ἄπειρον ἀδιεξίτητόν ἐστιν· ἐπεὶ οὐδ' ἂν ἄπειρον
 ἦν. εἰ οὖν τὸ ἄπειρον ἀδιεξίτητον, καθ' ἕκαστον δὲ ἄτο-
 μων προϊούσα ἢ τοῦ γένους διαδοχὴ διὰ ἀπείρων ἀτό-
 μων μέχρι τῶν νῦν ὄντων κατήντησεν, διεξιτητὸν ἄρα
 25 τὸ ἄπειρον γέρονεν· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα
 ἄπειρος ὁ τῶν ἄνω ἀτόμων ἀριθμός· οὐ γὰρ ἂν ἡ

7. ἂν pt] γὰρ M 8. αὐτὸ] αὐται M 9. φανειη M;
 fort. ἂν εἴη τοῦ pt et man. post. M] το M m 1 17. ὑφε-
 στηκει M (cr. t; ὑφεστηκῆ^ε p) 18. fort. ἀδύνατον < οὐ γὰρ
 ἔστι δυνατὸν > τὸ vel ἀδύνατον <, λέγω δὴ > τὸ 21. ἐπ[ε]λ,
 accent. m 2, M 22. ἦν] ἦι M

τοῦ γένους διαδοχὴν μέχρις ἐκάστου ἡμῶν κατήντησεν·
 τὸ γὰρ ἄπειρον διεξελθεῖν ἀδύνατον. καὶ εἰ ἀνάρχου
 ὄντος τοῦ κόσμου ὁ γενόμενος τῶν ἀριθμὸς μέχρι
 Σωκράτους εἰ τύχοι ἄπειρος ἦν, ἐκείνῳ δὲ προσετέθη-
 σαν οἱ ἀπὸ Σωκράτους μέχρι τοῦ νῦν γινόμενοι, 5
 ἔσται τι τοῦ ἀπείρου μείζον· ὅπερ ἀδύνατον. καὶ ὁ
 τῶν ἀνθρώπων τῶν γενομένων ἀριθμὸς ἄπειρος, ἀλλὰ
 μὴν καὶ ὁ τῶν γενομένων ἵππων ἀριθμὸς ἄπειρος·
 διπλασιάσεις ἔτι τὸ ἄπειρον. τούτοις εἰ προσθήσεις
 καὶ τὸν τῶν κυνῶν ἀριθμὸν, τριπλασιάσεις τὸ ἄπει- 10
 ρον, καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστου προστιθεμένου πολυπλα-
 σιασθήσεται· ὅπερ τῶν ἀδυνατω|τάτων ἐστίν· οὐ fol. 4 v.
 γὰρ μείζον εἶναι τοῦ ἀπείρου ἐνδέχεται, ἵνα καὶ πολ-
 λαπλάσιον συγχωρήσωμεν. εἰ τοίνυν ἀγενήτου ὄντος
 τοῦ κόσμου ταῦτα ἄτοπα συμβαίνειν ἀνάγκη καὶ ἕτερα 15
 πλείονα, ὡς ἐν ἑτέροις δείξωμεν, ἀδύνατον ἄρα ἀγε-
 νητον εἶναι καὶ ἀναρχον τὸν κόσμον· οὕτω γὰρ διεξι-
 τητὸν τε ἔσται τὸ ἄπειρον καὶ ἐνεργεῖα ὑφεστὸς καὶ
 ἀεὶ αὐξῆσθαι τὸ ἄπειρον ἀνάγκη καὶ μὴ παύεσθαι αὐτὸ
 ἑαυτοῦ μείζον γινόμενον καὶ πολλάκις ἵνα μὴ λέγω 20
 ἀπειράκις τὸ ἄπειρον ἔσται. δι' ἣν ἄρα αἰτίαν οὐ
 πλείονα δημιουργεῖ ὁ θεός, διὰ τὴν αὐτὴν οὐδὲ ἐξ
 αἰδίου τὸν κόσμον ἐδημιούργησεν. εἰ δὲ ἀδύνατον
 ἦν ἐξ αἰδίου δημιουργεῖσθαι τὸν κόσμον, δῆλον ἄρα,
 ὡς οὐδεμία καταλείπεται ζήτησις, διὰ τί μὴ πρότερον 25

1. διαδοχὴν ex διδαχῃ m 2 M 3. των M; ἐτῶν pt (tamen
 cf. 11, 5 οἱ — γινόμενοι); fort. τῶν <ἀνθρώπων> 5. fort.
 γενόμενοι 9. διπλασ|ια ex ει|σεις ετι |εσται eras.] τὸ M
 προσθήσεις] προσθεις M, cf. pt 10. κ|υ|νων M 11. πολ-
 |Π fere litterarum foramen|λασιασθησεται M (certo non erat
 πολλαπλασιασθησεται) 12. αδυνατω|υ eras.]τατων M
 15. ταῦτα τὰ ἄτοπα pt ατο|π|α M

ὑπέστη· ὅσῳ γὰρ ἂν τῷ λογισμῷ ἐπὶ τὸ πρόσω χωρήσω-
 μεν, τοσοῦτῳ μᾶλλον παραθεῖ τοῦ νοῦ τὴν ἐπίνοιαν
 τὸ ἄναρχον τῆς τοῦ θεοῦ ὑποστάσεως καὶ διὰ τοῦτο
 πάλιν οὐδὲν ἦντιον ἢ αὐτὴ καταλείπεται ζήτησις, διὰ
 5 τί μὴ πρότερον. εἰ δέ τις προσφιλουεικῶν τῷ λόγῳ
 μὴ τὸ ἄπειρον αἰτιάσῃται τοῦ μὴ πλείονα δεδημιουργῆ-
 σθαι, ἣν μάλιστα ἀνάγκη φυσικωτάτην εἶναι αἰτίαν,
 ἀλλ' ἀπλῶς οὔτω λέγοι μὴ μόνον ἄπειρα μὴ δύνασθαι
 γενέσθαι ἀλλὰ μηδὲ πλείονα ὅλως τῶν ὄντων τῆς
 10 φύσεως τῶν γενητῶν τοσοῦτον ἐπιδεχομένης ἀριθμόν,
 ὅσος καὶ γέγονεν, οὐχ ἔξει μὲν τούτου λέγειν αἰτίαν
 οὐδεμίαν· εἰ γὰρ τοσαῦτα γεγένηται, τί ἐκώλυνεν φέρε
 εἰπεῖν καὶ ἄλλα δύο ἢ τρία εἶδη ἐν τῷ κόσμῳ ὑπο-
 στῆναι; εἰ γὰρ ἄνθρωποι ὕνον ἵπῳ μίξαντες ἔτεχνῆ-
 15 σαντο ἡμίονον ποιῆσαι καὶ ἐπὶ πτηνῶν πλείστα εἶδη
 σύμμικτα πεποιθήκασιν, πῶς οὐκ ἄτοπον τὸ λέγειν μὴ
 δύνασθαι τὸν θεὸν φυσικὰ τοιαῦτα ὑποστῆσαι ζῷα;
 φυσικὰ δὲ λέγω, ὥστε καθ' ὁμοιότητα τοῦ λοιποῦ μὴ
 δεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους διάφορα συνάγειν ζῷα εἰς
 20 τὴν τούτων γένεσιν, ἀλλὰ φυσικὴν τὴν διαδοχὴν καὶ
 fol. 5r. ἐπὶ τούτων ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν | λοιπῶν διασῶζεσθαι·
 τί γὰρ ἦν ἀδύνατον τὸν θεὸν ὑφισταμένων ἀνθρωπίνῃ
 μεθόδῳ τῶν τοιούτων ζῴων αὐτὸν φυσικῶς τοὺς σπερ-
 ματικὸς λόγους τῆς διαδοχῆς αὐτῶν καταβαλέσθαι;
 25 καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, τὸ
 τῆς διαδοχῆς ἄπανστον σῶσαι θέλων ὁ θεὸς τῷ λει-
 πομένῳ τρόπῳ τὸ ὅλον ἀνεπλήρωσεν ἐντελεχῆ ποιήσας

21. ἐπι του[foramen Π litt.]ν Μ

δια[σ]ῶζεσθαι, ex ζ,

Μ 22. ὑφισταμεν[ω ex ο]ν Μ

24. καταβαλλέσθαι, accent.

m 2, Μ (cr. pt)

25. Arist. de gen. et corr. B 10 p. 336 b 31

26. διαδοχῆς ex διδαχῆς m 2 Μ

27. Μ m 1 ad εντε-

λεχη not. marg.: συνεχη

τὴν γένεσιν· τί οὖν ἐκώλυεν καὶ τοῖς τοιούτοις ζώοις
 (λέγω δὴ τοῖς ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἀνθρώπων γενομένοις)
 τὸν τῆς διαδοχῆς λόγον φυσικῶς ἐγκατασπεῖραι; πλὴν
 εἰ καὶ τοῦτο συγχωρήσωμεν, ἡμᾶς γοῦν οὐδὲν τὸ κω-
 λῦον ἔστιν τῇ αὐτῇ ἀπολογία χρήσασθαι τοῦ μὴ ἐξ 5
 αἰδίου τὸν κόσμον ὑποστῆναι, ἵνα μὴ κατ' ἐνέργειαν
 τὸ ἄπειρον ὑποστῆ καὶ τοῦ ἀπείρου ἢ τι μείζον καὶ
 πολλαπλάσιον καὶ διεξιτητὸν τὸ ἄπειρον γένηται· ταῦτα
 γὰρ τῶν ἀδυνάτων ἐστίν. εἴρηται ἄρα καὶ ἡ αἰτία,
 δι' ἣν αἰεὶ ὢν ὁ θεὸς ἀγαθὸς οὐκ ἐξ αἰδίου τὸν κόσμον 10
 ἐδημιούργησεν.

δ'. Καὶ ἄλλως. εἰ ὁ θεὸς ἀγαθός, ἀγαθῷ δὲ οὐδεὶς περὶ
 οὐδενὸς οὐδέποτε ἐγγίνεται ὁ φθόνος, ὡς ὁ σοφὸς φησι
 Πλάτων, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸ εἶναι πάντα παρήγαγεν,
 διὰ τί μηδὲν τῶν γενητῶν ἑαυτῷ κατὰ πάντα ταῦτων 15
 ὑπέστησεν ὥστε τῆς αὐτῆς αὐτῷ κοινωνεῖν οὐσίας τε καὶ
 δυνάμεως; ἢ γὰρ δυνάμενος οὐκ ἠθέλησεν, καὶ τὸ
 ἐπόμενον διὰ τὸ βλάβοφημον σιωπῶ (οὐ γὰρ τὸν φθόνον
 ἐκφεύξεται), ἢ πάντως διὰ τὸ μὴ δύνασθαι οὐδὲ ἠθέ-
 λησεν· ἀλλὰ τοῦτο ἀσθένειαν τοῦ θεοῦ κατηγορήσει· 20
 ἀμήχανον γὰρ ἦν τῶν γενητῶν τι ταῦτον εἶναι τῇ
 ἀγενήτῳ καὶ δημιουργικῇ αὐτοῦ αἰτία· οὕτω γὰρ ἂν
 αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ θεὸς ἐδημιούργει καὶ τὸ ἀγένητον
 γενητὸν εἶναι συνέβαινε, εἴπερ ἀγένητος μὲν φύσει
 ἐκείνη ἢ οὐσία, γίνοιτο δ' αὖ πάλιν, εἴ τι τῶν γε- 25
 γουότων τῆς αὐτῆς αὐτῷ εἴη οὐσίας. εἰ οὖν τὸ μὴ
 δύνασθαι τι τῶν δημιουργηθέντων ταῦτον εἶναι τῷ
 δημιουργῷ|ρήσαντι οὔτε τὸ εἶναι τὸν θεὸν ἀγαθὸν ἀφα- fol. 5v

12. Plat. Tim. 29 E

13. ὁ (ante φθόνος) om. Plat.

20. ἀλλὰ — κατηγορήσει fort. del., cf. 8, 24. 14, 2

26. οσιας

M (cr. pt)

27. δημιουργηθέντων M

28. τὸ] του M

ρείται οὔτε τὸ μὴ βούλεσθαι ἑαυτῶ πάντα ποιῆσαι
 παραπλήσια εἰσάγει οὔτε τινὰ ἀσθένειαν αὐτῶ καὶ
 ἀδυναμίαν προστρίβεται, καὶ ἡμεῖς ἄρα μὴ εἶναι τὸν
 κόσμον αἰδίον ὑποτιθέμενοι οὔτε τὸ εἶναι τὸν θεὸν
 5 αἰεὶ ἀγαθὸν ἀφαιρούμεθα οὔτε ἀσθένειαν τῆς δημιουργ-
 γικῆς αὐτοῦ κατηγοροῦμεν δυνάμεως, ἀλλὰ τὸ μὴ δύνα-
 σθαι αἰεὶ εἶναι τὸν κόσμον δι' αὐτὴν τὴν τοῦ γινο-
 μένου φύσιν ὑποτιθέμεθα, ὅτι τε τὸ ἄπειρον κατ'
 ἐνέργειαν ὑποστῆναι ἢ διεξιτητὸν εἶναι ἀδύνατον ἦν
 10 καὶ ὅτι συναἰδιον εἶναι τῶ ποιοῦντι τὸ γινόμενον
 φύσιν οὐκ ἔχει· εἰ γὰρ καὶ τὸ εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν
 δημιουργικῶς παρὰ τοῦ θεοῦ εἴληφεν ὁ κόσμος οὐδὲν
 αὐτῶ κατ' οὐσίαν κοινωνῶν, πῶς οἶόν τε ἦν ἐξ αἰδίου
 αὐτὸν τῶ θεῶ συνυπάρχειν; τὸ γὰρ αἰεὶ ὄν πῶς ἂν
 15 εἰς τὸ εἶναι παράγοιτο; καὶ εἰ κατὰ πάντα ὑφείται
 τοῦ δημιουργοῦ τὸ δημιουργούμενον, καὶ οὐσία καὶ
 δύναμις καὶ ἐνεργεία, ἀνάγκη πάντως κατὰ τὸ ἀκό-
 λουθον καὶ κατ' αὐτὴν ὑφείσθαι τὴν ὑπαρξιν. οὐδε-
 μίαν γοῦν ὁρῶμεν οὔτε φυσικὴν οὔτε τεχνικὴν γένεσιν,
 20 ἐν ἣ μὴ τὸ αἷτιον τοῦ αἰτιατοῦ προὑπάρχον· ἄς γὰρ
 ἡμῖν τοῦ συναἰδιον εἶναι τῶ θεῶ τὸν κόσμον εἰκόνας
 παράγουσιν δεικνύντες, ὡς οἴονται, ὅτι ἔστιν τινὰ αἰτιατὰ
 ἅμα τοῖς αἰτίοις ἑαυτῶν συνυπάρχοντα, οὐδὲν ὁρῶ κοινὸν
 ἐχούσας πρὸς τὸ ζητούμενον· ὁ γὰρ ἥλιος, φασίν, αἷτιος
 25 ὢν τοῦ φωτὸς αὐτῶ τῶ εἶναι δημιουργεῖ αὐτὸ καὶ οὔτε
 τοῦ ἡλίου τὸ φῶς οὔτε τοῦ φωτὸς ὁ ἥλιος οὔτε πρότερός
 ἔστιν οὔθ' ὕστερος· καὶ τὰ ἐν φωτὶ δὲ ὄντα σώματα αἰτιά
 ἔστιν τῆς ἐξ αὐτῶν γινομένης σκιᾶς συνυπαρχούσης αἰεί.

10. τῶ pt] το' M 11. φυσι|v] M 14. ται θῶ ex τον
 θv M 20. fort. προὑπάρχοι vel μὴ <ἦ> 21. τοῦ] το M
 23. οὐδὲν pt] ουδε M 27. υστερο|s ex v] M 28. συν-
 υπαρχούσης] συνὑπαρχουσας M

ε'. Ἐγὼ δὲ τὸ μὲν δεύτερον τῶν ὑποδειγμαίων οὐδὲ λόγον δεῖν οἶμαι ἀξιῶσαι· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὡς ἡ σκιὰ οὐδὲν | ἕτερόν ἐστιν ἢ φωτὸς στέρησις; ἢ fol. 6r. δὲ στέρησις καθ' αὐτὸ μὴ ὄν ἐστιν, ὡς μικρῶ πρό- 5 σθεν ἐδείξαμεν. πῶς ἂν οὖν τις νοῦν ἔχων εἴποι τὸ ἐν φωτὶ σῶμα τοῦ καθ' αὐτὸ μὴ ὄντος αἰτιόν τε καὶ παρακτικὸν εἶναι; τὸ γὰρ μὴ ὄν οὐ γίνεται, ἢ γὰρ γένεσις τοῦ ὄντος· οὐ γὰρ, ἐπειδὴ ὀνόματι διασημαίνεται ἢ τοῦ φωτὸς στέρησις σκιὰ καὶ σκότος καλου- μένη, ἤδη διὰ τοῦτο καὶ ὑπαρξίν τινα καὶ εἶδος αὐτὴν 10 ὑποληπτέον· καὶ γὰρ ἢ τῆς ὕψεως στέρησις ὀνόματι διασημαίνεται τυφλότης καλουμένη καὶ τὸ τοὺς πόδας βεβλαμμένον καὶ τῆς δι' αὐτῶν κινήσεως ἐστερημένον χωλὸν καλεῖται, καὶ οὐδεὶς ἂν εἴποι εἶδος τι καὶ ὑπαρξίν εἶναι τὴν τυφλότητα ἢ τὴν χωλότητα. οὐδ' ἄρα τὴν 15 τοῦ φωτὸς στέρησιν, εἴτε σκότος εἴτε σκιὰ καλοῖτο, εἶδος τι ὑποληπτέον. τὸ δὲ ζητούμενον ἡμῖν ἦν, εἰ ἔστιν τι τῶν ὄντων παρ' ἑτέρου τὸ εἶναι καὶ τὴν ὑπό- στασιν δημιουργικῶς εἰληφὸς μὴ ὕστερον τοῦ παρα- γαρόντος. ἢ δὲ σκιὰ στέρησις ἐστὶν φωτὸς οὐ καθ' 20 αὐτὸ ὄν. ὅμοιον οὖν ἐστὶν τὸ λέγειν τὸ σῶμα σκιᾶς εἶναι ποιητικὸν αἰτιον καὶ τὸν θάνατον τοῦ μὴ ὄντος· ὡσπερ οὖν τὸ μὴ ὄν οὐχ ὑπαρξίν εἶναι τινα ἀλλὰ μόνον τοῦ ὄντος στέρησιν νοοῦμεν, οὕτω καὶ τὴν σκιὰν στέρησιν φωτὸς εἶναι μόνην καὶ οὐχ ὑπόστασίν τινα 25 εἰδοπεποιημένην ὑπὸ τῶν σωμάτων δημιουργουμένην ἐπιστωσάμεθα. πῶς οὖν ἂν τις τὴν τοῦ φωτὸς φθορὰν ἐκ τῆς τῶν σωμάτων ἀντιφράξεως γινομένην εἰκόνα

8. διασημ[αι]νεται M 11. ὑπολειπτεον M (cr. pt)

13. βεβλαμμενο[ν ex vs, ut vid.] M 17. ὑποληπτεον, ex ei, M 25. exspectes μόνον

τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ κόσμου γενέσεώς τε καὶ ὑπάρξεως
 λήψεται; δῆλον δέ που πάντως καὶ τοῦτο τοῖς περὶ
 τὰ μαθήματα δεινοῖς, ὡς οὐδὲ ἐν τῷ καθόλου ἀληθές
 ἐστὶν τὸ τῷ ἐν φωτὶ σώματι εὐθὺς καὶ σκιὰν παρ-
 5 πεσθαι· εἰ γὰρ τύχοι ἐν αὐτῷ τῷ κατὰ κορυφὴν ὑπάρ-
 χων ὁ ἥλιος, ὥσπερ ἐν τοῖς ὑπὸ τὸν ἰσημερινόν τε καὶ
 μέγρι τοῦ θερινοῦ τροπικοῦ τὴν οἴκησιν ἔχουσιν συμ-
 10 λ. 6 v. βαίνει ποτὲ γίγνεται, πρόδηλον, ὡς ἄσκια τότε τὰ
 ὑποκείμενα σώματα γίνεται τὰ κατὰ συνέχειαν τῆς
 10 γῆς ἀπτόμενα, ὡς μὴ εἶναι τινα μεταξὺ ἀέρα, ἐν ᾧ
 πέφυκεν ἢ σκιὰ καὶ τὸ σκότος ὑφίστασθαι ὥσπερ καὶ
 τὸ φῶς (ἐν ᾧ γὰρ τὸ φῶς ὑφίσταται, ἐν τούτῳ καὶ
 τὸ σκότος, ὡς καὶ Ἀριστοτέλει ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς
 δοκεῖ). ὅθεν καὶ δεῖ χρόνον τινός, ἕως ἂν τὸ κατὰ
 15 κορυφὴν ὁ ἥλιος παραλλάξας χώραν ἐπὶ τὰ πλάγια
 τῆ σκιᾶ παράσχοι, ἐν ᾧ αἱ ἀκτῖνες οὐχ ὑποβάλλουσιν.
 καὶ ἡ γῆ γοῦν αἰεὶ ἄσκιος κατὰ τὸ ἐπιβάλλον τῶν ἀκτί-
 νων γινομένη ἐξ ἐκείνων κατὰ βραχὺ τὴν σκιὰν ἐκδί-
 δωσιν, ἐξ οὗ κατὰ μέρος αἱ ἀκτῖνες αἱ ἡλιακαὶ ὑπεξ-
 20 ἴστανται. ὥστε, εἰ καὶ τῶν καθ' αὐτὸ ὄντων ἦν ἡ
 σκιά, οὐδ' οὕτω τὸ ζητούμενον εἰκονίζειν ἠδύνατο·
 οὐ γὰρ πάντως ἅμα τῷ ἐν φωτὶ σώματι καὶ σκιὰ
 συνυφέστηκεν.

5. ὑπάρχων] ὑπαρχειν M 13. cf. Arist. de an. B 7
 25 φαμεν· ἐπειδὴ τὸ φῶς διπτόν ἐστὶν, τὸ μὲν ἐν αὐτῇ
 συνυποστὰν τῇ τοῦ ἡλίου σφαίρα οὐσιωμένον φῶς
 εἰδοποιόν τέ ἐστὶν καὶ συμπληρωτικὸν τῆς τοῦ ἡλίου
 φύσεως, <ὡς> παντὶ τῷ δῆλον· ἐκάστου δὲ τὸ τί ἦν

5. ὑπάρχων] ὑπαρχειν M 13. cf. Arist. de an. B 7
 p. 418b 31 14. 16. haec vix sana 18. fort. ἐκείνου
 25 sq. haec vix sana 28 ὡς add.

εἶναι καὶ ἡ οὐσία κατὰ τὸ εἶδός ἐστιν· οὐδὲν δὲ αὐτὸ
 ἑαυτοῦ ἐστιν δημιουργικὸν αἷτιον· οὐδ' ὁ ἥλιος ἄρα
 δημιουργὸς ἐστιν τοῦ ἰδίου φωτὸς κατ' αὐτὸ εἰδο-
 ποιούμενος καὶ τὸ εἶναι ἔχων. ὥστε, εἰ μὲν τις καὶ
 τὸν κόσμον συμπληρωτικὸν εἶναι λέγοι τῆς τοῦ δη- 5
 μιουργοῦ οὐσίας, συγχωρήσωμεν οὕτως ἔχειν πρὸς τὸν
 θεὸν τὸν κόσμον, ὡς ἔχει πρὸς τὸν ἥλιον τὸ ἐν αὐτῷ
 φῶς· οὕτω δὲ οὐ δημιουργὸς ἂν εἴη τοῦ κόσμου ὁ
 θεός, ἐπεὶ μηδὲ ὁ ἥλιος τοῦ εἰδοποιούντος τὴν οὐσίαν
 αὐτοῦ φωτὸς, εἶπερ μὴ αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ ἥλιος ἐδη- 10
 μιούργησεν· εἰ δὲ ξένα καὶ ἀλλότρια τῆς θείας οὐσίας
 πάντα τὰ ὑπ' αὐτῆς δημιουργικῶς παρηγημένα, οὐκ εἰσ. 7r.
 ἄρα, ὡς ἔχει τὸ ἐν ἡλίῳ φῶς πρὸς αὐτὸν τὸν ἥλιον,
 οὕτως ἔχει πρὸς τὸν δημιουργὸν ὁ κόσμος.

ζ'. Τὸ δὲ ἐν ἀέρι χεόμενον φῶς οὐκ αἰετὸ αὐτὸ 15
 ὑπάρχει· φθαρτὸν γὰρ εἶναι ὠμολόγηται· διαδέχεται
 γὰρ αὐτὸ σκότος· οὐδὲ γὰρ ὑπομένει αἰετὸ αὐτό, ἀλλ'
 ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει, ὥσπερ καὶ ἡ κίνησις
 καὶ ὁ χρόνος· ὅθεν ἅμα τῷ ἀποστῆναι τὸ φωτίζον
 εὐθύς καὶ τὸ ἐν τῷ ἀέρι φῶς εἰς τὸ μὴ ὂν μεθίσταται, 20
 ὥσπερ ἀμέλει μὴ ὄντος τοῦ κινουμένου οὐδὲ κίνησις
 ἐστιν οὐδὲ χρόνος. ὥστε οὐδὲ ἐκεῖνο ἀληθές, οὗ
 χάριν τὴν τοῦ φωτὸς τε καὶ τοῦ ἡλίου εἰκόνα παρει-
 λήφασιν, λέγω δὴ τὸ εἶναι τι παρ' ἐτέρου γινόμενον
 μὴ ὕστερον τοῦ ποιούντος· εἰ γὰρ μὴ τὸ αὐτὸ διαμένει 25
 φῶς, δηλονότι αἰετὸ τοῦ νῦν ἐν τῷ ἀέρι γινομένου
 φωτὸς προὔπαρχειν τὸ φωτίζον ἀνάγκη· ἄλλοτε γὰρ

6. συγχωρησωμε sic M (συγχωρήσωμεν pt) 9. επ[ει] M
 13. τὸ pt] τω M 15. laudat hunc locum Philoponus de
 opif. mundi II 16 (pag. 88, 21 Reichardt) α[υτ]ο M 23. παρ-
 [ει]λ[η]φασιν M 25. ποι[οῦντος εἰ] M 26. τοῦ pt] τοι M

ἄλλο κατὰ συνέχειαν ἀπὸ τοῦ φωτίζοντος ἀπορρεῖ
 φῶς ὡς ἀπὸ πηγῆς ὕδατος. ὁ δὲ θεὸς ἓνα μονογενῆ
 κόσμον ὑπέστησεν, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων· ὥστε ὅτι ποτ'
 ἂν εἶη τὸ ἐν ἀέρι φῶς — πολλὴ γὰρ ἡ περὶ τῆς
 5 ὑπάρξεως αὐτοῦ ζήτησις, εἴτε ἐνέργεια τοῦ φωτίζοντος
 εἴτε εἶδος εἴτε πάθος τοῦ ἀέρος —, ἐπεὶ μὴ ἐν καὶ
 ταῦτόν ἐστιν τῷ ἀριθμῷ ἀεὶ ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλο, τοῦ
 μὲν εἶναί τινα ἀθρόαν γένεσιν καὶ μὴ ἐν παρατάσει
 γινομένην χρόνου (ὥσπερ τυχὸν ἐν τοσῶδε χρόνῳ δη-
 10 μιουργεῖ ἡ φύσις τὸν ἄνθρωπον) εἶη ἂν ἀπόδειξις ἡ
 ἐκ τοῦ ἡλίου τοῦ φωτὸς τοῦ ἐν ἀέρι γένεσις καὶ
 εἰκονίζοι ἂν τὴν ἀθρόαν ὑπὸ θεοῦ τῶν ὄντων ὑπό-
 στασιν ἅμα γενομένην νοήματι, τοῦ μέντοι συναϊδίου
 εἶναι τὸ γινόμενον τῷ ποιοῦντι οὐκέτ' ἂν εἶη εἰκῶν,
 15 διότι ἐνὸς ὄντος τοῦ φωτίζοντος ἄλλοτε ἄλλο κατ'
 ἀριθμὸν γίνεται φῶς. ὅτι δὲ φθαρτὸν τὸ ἐν ἀέρι
 fol. 7v. φῶς | καὶ ἄλλοτε ἄλλο κατ' ἀριθμὸν, καὶ αὐτὴ μὲν ἡ
 ἐνέργεια πιστοῦται καὶ ὁ Πρόκλος δὲ σαφῶς ἐν τῷ
 περὶ φωτὸς ἐδίδαξεν λόγῳ· φησὶν γὰρ οὕτως· εἰ δὲ τὸ
 20 μὲν ἔνυλον τὸ δὲ ἄνυλον φῶς κατὰ τὴν τῶν φωτιζόν-
 των πυρὸς τε καὶ ἡλίου διαφορὰν, τὸ μὲν ἄνυλον πῶς
 φθείρεται, τὸ δὲ ἔνυλον πῶς διὰ τῶν ἐνύλων δίεισιν;
 οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ὄλος ὁ ἀῆρ ἡμῖν φωτιζόμενος φαίνε-
 ται καὶ ἀφ' ἡλίου καὶ ἐκ τοῦ παρ' ἡμῖν φωτὸς τοῦ
 25 ἐκ τοῦ πυρὸς· καὶ μὴν καὶ νέφους ὑποδραμόντος τὸν
 ἡλίον ὑπὸ θάτερα τέμνεται τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔστιν ὅλως'.

3. Plat. Tim. 31 B

13. νοήματι pt] νοη| fin. vers. | τι M

συνα[ἰ]δίου M

14. ποιουντ[ι] M

16. ἀέρι pt] αρι M

24. [του παρ ἡ]μιν M

τοῦ (ante ἐκ) το M

25. [πυ]ρος

M ὑποδραμόντος (cf. pag. 19, 4) ὑποδραμοῦντος M (cf.

pag. 20, 16)

26. υπο θατερα M; ὑπὸ θατέρον t et (superscr.

m 1) p; num ἐπὶ θάτερα? cf. pag. 19, 5

ταῦτα μὲν ὁ Πρόκλος. σκόπει δέ, ὅτι οὐχ ὡς ἀπορῶν
 τὸ φθείρεσθαι τὸ φῶς τέθεικεν, ἀλλ' ὠμολογημένον
 τοῦτο λαβῶν ἐκ τούτου ἀπορεῖ, πῶς, εἴπερ ἄνλόν
 ἔστιν τὸ ἐξ ἡλίου φῶς, φθείρεται καὶ νέφους ὑποδρα-
 μόντος τὸν ἡλίον οὐκ ἔστιν ὅλως ἐπὶ θάτερα. πάλιν 5
 δὲ ὁ αὐτὸς μετ' ὀλίγα φησὶν 'πῶς γὰρ ἂν εἴη συνεχές
 τὸ ἐν οὐρανῷ τῷ <ἐν> ἀέρι; τὸ μὲν γὰρ φθαρτόν, τὸ
 δὲ οὐ, καὶ τὸ μὲν τῆς οἰκείας ἀρχῆς ἐξήρηται, τὸ δὲ
 ἀποτέμνεται εἰ τύχοι καὶ οὐκ ἔστιν ποτέ· τῷ δὲ ἀφθάρτῳ
 τὸ φθαρτόν οὐ συνεχές· δύο γὰρ τὰ τοιαῦτα καὶ εἶδει 10
 διαφέροντά ἐστιν'. ὅτι μὲν οὖν τὸ ἐν ἀέρι φῶς φθα-
 ρτόν, σαφῶς καὶ ὁ Πρόκλος ἐδίδαξεν· ὅτι δὲ ὁμοίως
 τῷ ἐν ἀέρι φωτὶ καὶ τὸ ἐν τῷ χύματι τῶν οὐρανίων
 σφαιρῶν φθείρεται καὶ οὐκ ἔστιν ἀφθαρτον, ὡς φησιν
 ὁ Πρόκλος, δῆλον οἶμαι ἐκ τῶν ἐν ἀστρονομίᾳ δεδειγμέ- 15
 νων· εἰ γὰρ ὁ κῶνος τῆς σκιᾶς τῆς ἀπὸ τῆς γῆς
 ἐφάπτεται μέρους τῆς σεληνιακῆς σφαίρας καὶ ὑπερ-
 βαίνει ταύτην, ὡς ἐναργῶς αἱ ἐκλείψεις πιστοῦνται
 πάσης ἐμπιπτούσης τῆς σελήνης εἰς τὸν τῆς σκιᾶς
 τῆς γῆς κῶνον, πρόδηλόν που πάντως, ὡς καὶ τὸ ἐν 20
 ταῖς οὐρανίαις σφαίραις κεχυμένον φῶς φθαρτόν ἐστιν·
 εἰ γὰρ περιῶν ὁ | τῆς σκιᾶς κῶνος ἄλλοτε ἄλλο μέρος fol. 8r.
 τῆς σεληνιακῆς σφαίρας ἐπέχει καὶ οὐκ ἔῃ ἐν τούτῳ
 τὸ ἡλιακὸν γενέσθαι φῶς (ὅθεν καὶ τὴν τῆς σελήνης
 ἐπιπρόσθησίν τε καὶ ἐκλειψιν συμβαίνει γίνεσθαι), 25
 σαφές, ὡς καὶ τὸ ἐκεῖσε κεχυμένον φῶς οὐκ ἀφθαρτόν
 ἔστιν, ὡς φησιν ὁ Πρόκλος, ἀλλὰ φθαρτόν· εἰ γὰρ
 τῆς αὐτῆς οὐσίας ἔστιν ὅλος ὁ οὐρανός, φθαρτόν δὲ

1. ἀπορῶν] απορον M 3. τουτ[ο] M 7. ἐν add.
 17. μέρους t et ex corr. p] μέρος M 19. πασ[η]ς M
 25. εκλειψι[v] M

τὸ ἐν μιᾷ τε καὶ δευτέρῃ σφαίρᾳ χεόμενον φῶς δέ-
 δεικται, ἔτι δὲ καὶ τὸ σεληνιακὸν φῶς ἐκ τοῦ ἡλίου
 τὴν ὑπαρξιν ἔχον γίνεται ἑναργῶς τε καὶ φθίρεται
 ἀθρόον μὲν ἐν ταῖς ἐκλείψεσιν τῆς σελήνης κατὰ
 5 βραχὺ δὲ τὸν λοιπὸν ἅπαντα χρόνον, σαφὲς δὴπου,
 ὡς καὶ ἐν παντὶ τῷ οὐρανῷ φθαρτὸν ἂν εἴη, εἰ καὶ
 διὰ τὸ αἰεὶ παρεῖναι τὸ φωτίζον ταῖς ἀνωτέραις σφαι-
 ραῖς μηδενὸς αὐτὰς ἐπισκιάζοντος τῆ συνεχείᾳ δοκεῖ
 αἰεὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν εἶναι φῶς, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ πυρὸς
 10 αἰεὶ τὰ παρακείμενα θερμαίνοντος ἢ φωτίζοντος δόξῃ
 διὰ τὸ συνεχὲς τῆς ἀλλοιώσεως ἀπαθῆς εἶναι ἢ ἐγγι-
 νομένη τῷ ἀέρι θερμότης ἐκ τοῦ πυρὸς ἢ τὸ φῶς.

ἦ'. Εἰ δέ τις μὴ φθίρεσθαι λέγοι τὸ ἐν ἀέρι
 γινόμενον φῶς ἀλλὰ τῷ φωτίζοντι συμπεριπολεῖν,
 15 μάλιστα μὲν οὐκ ἀληθῆς ἢ τοιαύτη ὑπόνοια, ἐπεὶ καὶ
 νέφους ὑποδραμόντος τὸν ἥλιον τὸ ἐντὸς ἅπαν ἐσκία-
 σται τοῦ πρότερον ἐν τῷ ἀέρι γινομένου φωτὸς φθα-
 ρέντος, καίτοι τοῦ ἡλίου μὴ μεταστάντος· ὥστε καὶ
 ἐπειδὴν μεταστῆ οὐ συμπεριιάγει ἑαυτῷ τὸ φῶς, ἀλλ'
 20 αἰεὶ τὸ μὲν ἀφ' ὧν ἀπέστη τόπων ἔφθαρται, ἄλλο δὲ
 ἐν οἷς ὁ ἥλιος γίνεται τόποις γεννᾶται φῶς. εἰ δ'
 ὅλως καὶ συγχωρήσειέ τις συμπεριπολεῖν τῷ ἡλίῳ τὸ
 ἐν ἀέρι φῶς, δηλονότι ἀχώριστον ἔσται τοῦ φωτίζον-
 τος· εἰ δὲ τοῦτο, εἶδος ἂν εἴη ἢ πάθος αὐτοῦ· καὶ
 25 γὰρ καὶ τῷ Πλάτῳ δοκεῖ εἶδος εἶναι τὸ φῶς τοῦ
 fol. 8v. φωτίζοντος. τούτου δὲ συγχωρηθέντος ἔτι πορρω-
 τέρω τοῦ ζητουμένου ἢ εἰκῶν πεσεῖται· ὁ μὲν γὰρ
 ἥλιος ἅτε εἰδοποιούμενος ἐξ αὐτοῦ εἰκότως ἀχώριστον
 ἔχει τὸ φῶς· ἀχώριστα γὰρ τὰ εἶδη τῶν ὑποκειμένων·

10. θερ[μαιν]οντος M 15. [επει και ν]εφους M

16. ὑποδραμόντος p] ὑποδραμουντος M, cf. t 17. γινομένου pt

τὰ δὲ δημιουργήματα οὐκ εἰδοποιεῖ τὴν τοῦ δημιουργοῦ οὐσίαν· οὐκ ἄρα ποιητῆς τοῦ φωτὸς ὁ ἥλιος· οὐδὲν γὰρ τῶν ὑποκειμένων δημιουργικὸν αἰτιὸν ἐστὶν τοῦ εἰδοποιούντος αὐτὸ εἶδους, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ ἰδίου πά- 5
 θους τε καὶ συμβεβηκότος ποιητικὸν αἰτιὸν ἐστὶν τῶν ἐχόντων οὐδέν. τὸ αὐτὸ δ' ἂν εἶποι τις καὶ κατὰ Πλωτῖνον ἑνέργειά ἐστὶν τοῦ φωτίζοντος τὸ φῶς εἰς ἄλλα προϊούσα'. διό φησιν καὶ ἑπαρόντος μὲν τοῦ ἐνεργοῦντος πάρεστιν ἢ ἐνέργεια, ἀπελθόντος δὲ συν-
 ἀπεισιν'. εἰ γὰρ ἐνέργεια τοῦ ἡλίου τὸ ἐν ἀέρι φῶς, 10
 ἦτοι συμπληρωτικὸν ἐστὶν τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἢ οὐ. εἰ μὲν οὖν συμπληρωτικὸν εἴη, ἀναγκαίως σύνεστιν ἀεὶ τῷ ἡλίῳ· τὰ γὰρ συμπληρωτικὰ τῶν οὐσιῶν ἀεὶ σύνεστιν αὐταῖς· ὁ δὲ κόσμος οὐ συμπληροῖ τὴν τοῦ δημιουργοῦ οὐσίαν· οὐκ ἄρα οὕτως ἔχει πρὸς τὸν θεὸν ὁ κόσμος 15
 ὡς πρὸς τὸν ἥλιον τὸ φῶς. εἰ δὲ μὴ εἴη συμπληρωτικὴ τοῦ ἡλίου ἢ τοῦ φωτὸς ἐνέργεια, ἐνδέχεται κατ' ἐπίνοιαν μὴ εἶναι ταύτην. ἀλλ' ἀδύνατον· εἰ γὰρ ὑπάρχει τὰ διαφανῆ ἢ ἀπλῶς τὰ δεκτικὰ τοῦ φωτός, ἀδύνατον μὴ φωτίζεσθαι ταῦτα τοῦ <ἡλίου> 20
 παρόντος· εἰ γὰρ μὴ φωτίζοιτο παρόντος, οὐδὲ ἥλιος ἐστὶν ἔτι. εἴπερ ἄρα ἐνέργεια τοῦ ἡλίου ἐστὶν τὸ ἐν ἀέρι φῶς, συμπληρωτικὴν εἶναι αὐτὴν τῷ ἡλίῳ ἀνάγκη. εἰ δὲ πάθος ἐστὶν τοῦ ἀέρος τὸ φῶς, ὅπερ ἔμοιγε τῶν ἄλλων ἀπασῶν περὶ τοῦ φωτὸς ὑπολήψεων ἀληθέστερον 25
 εἶναι δοκεῖ, ἀλλοίωσις ἂν εἴη τοῦ διαφανοῦς ἢ ἀπλῶς τοῦ δεκτικοῦ· οὕτω γὰρ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ ψυχῆς ἀπεφήνατο· ἔχει <δὲ> ἢ λέξις |

7. cf. Plot. Enn. IV 5, 7 13. τ[ω]ν M 14. αὐταῖς] αὐτοῖς M
 15. οὐσία M (cr. pt) 20 ἡλίου ins. pt; om. M in fine versus
 25 ὑπολειψεων M 27. δεκ[ικ]ου M 28. τῶν pt] τωι M
 δὲ add. (γὰρ add. pt)

1. οὕτως ὡς δὲ ἐστὶν ἡ τούτου ἐνέργεια τοῦ διαφανοῦς,
 ἢ διαφανές. δυνάμει δὲ ἐν οἷς τοῦτό ἐστιν, καὶ τὸ
 σκοτός. τὸ δὲ ὡς οἷον χρωμὰ ἐστὶν τοῦ διαφανοῦς,
 ὅταν ἢ ἐντελεχεία διαφανές ὑπὸ πυρὸς ἢ τοιούτου
 5 οἷον τὸ ἄνω σῶμα· καὶ γὰρ τούτοις τοῦτο ὑπάρχει
 ἐν καὶ ταῦτό. τί μὲν οὖν τὸ διαφανές καὶ τί τὸ ὡς,
 εἴρηται'. ταῦτα μὲν οὖν περὶ τοῦ φωτὸς ὁ Ἀριστοτέλης
 ἐναργῶς εἶδος τι καὶ τελειότητα τοῦ διαφανοῦς εἶναι
 λέγων τὸ ὡς. εἰ οὖν τὸ διαφανές ἐν ἀέρι ἐστὶν καὶ
 10 ὕδατι καὶ τοῖς παραπλησίοις, δηλονότι πάθος ἐστὶν
 ἀλλοιωτικὸν τῶν τοιούτων σωμάτων τὸ ὡς. τούτου
 δὲ οὕτως ἔχοντος οὐδὲν θαυμαστὸν τοῦ μὲν ἔχοντος
 ἐπιτηδείως πρὸς τὸ ποιεῖν τοῦ δὲ πρὸς τὸ πάσχειν
 ἅμα τῷ παρεῖναι ἀλλήλοις τό τε ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον
 15 εὐθύς τὸ μὲν ποιεῖν τὸ δὲ πάσχειν· ἐπεὶ καὶ τὸ πῦρ
 παρακείμενον τῷ ἀέρι δυνάμει ὄντι θερμῷ ἀλλοιοῖ
 αὐτὸν καὶ ποιεῖ ἐνεργείᾳ θερμόν. εἰ δὲ ἀναχωροῦντος
 τοῦ φωτίζοντος ἀφανίζεται καὶ τὸ ἐν ἀέρι γινόμενον
 ὡς, οὐ ξένον· καὶ γὰρ καὶ τοῦ πυρὸς ἀποστάντος
 20 παύεται ἢ ἐν τῷ ἀέρι γινομένη θερμότης, πλὴν ὅτι
 ταχεῖα ἐπὶ φωτὸς ἢ καὶ ἄχρονος ἢ φθορὰ ὥσπερ καὶ
 ἢ γένεσις. εἰ οὖν ὁ μὲν ἥλιος κατὰ ἀλλοίωσιν μετα-
 βάλλει τὸ διαφανές, ὁ θεὸς δὲ αὐτῶν τῶν οὐσιῶν
 ἐστὶν παρακτικὸς, διαφέρει δὲ ἀλλοιώσεις γενέσεώς τε
 25 καὶ οὐσιώσεως, ἢ δειξάτωσαν ἐπὶ τῆς ἀπλῶς γενέσεως
 (τουτέστιν τῆς τῶν οὐσιῶν) τῷ αἰτίῳ τὸ αἰτιατὸν

1. Arist. de an. B 7 p. 418 b 9 2. οἷς M Arist. U] ὡ
 Arist. cet. 4. ἢ om. Arist. E 5. τουτοις M] τούτω Arist.
 (τούτω S) τουτο ὑπάρχει M] τι ὑπάρχει vel ὑπάρχει τι Arist.
 8. εἰδοτι M (cr. pt) 13. το[v] δε M 14. τῷ pt] το M
 20. τῷ pt] το M

συνυπάρχειν ἢ συγχωρεῖτωσαν καὶ τὸν θεὸν μὴ δημιουργὸν εἶναι τῶν πραγμάτων μηδὲ τὰς οὐσίας αὐτῶν ὑποστῆσαι ἀλλὰ συναΐδια ὄντα ἀλλοιωῶσαι μόνον· | ἄλ- fol. 9v.
 λως τε οὐδὲ συναΐδιον τῷ αἰτιατῷ τὸ αἷτιον ἐκ τούτου δειξουσιν· εἰ γὰρ τὸ μὲν πάθος ἄλλοτε ἄλλο γί- 5
 νεται ἐν ἀέρι καὶ τοῖς τοῦ φωτὸς δεκτικοῖς καὶ οὐχ ἐν κατ' ἀριθμὸν ἐστὶν τὸ ἐν αὐτοῖς ἐγγινόμενον φῶς, εἴπερ φθαρτόν ἐστιν, ὡς δέδεικται καὶ τῷ Πρόκλῳ δοκεῖ, οὐκ ἄρα ἐν ὄν καὶ τὸ αὐτὸ φῶς συνυπάρχει τῷ ἡλίῳ, ὡςπερ οὐδὲ τῷ πυρὶ μία καὶ <ἢ> αὐτὴ ὑπο- 10
 μένουσα ἢ ἐν τῷ ἀέρι ἐξ αὐτοῦ γινομένη θερμότης, εἴπερ ὁ μὲν ἥλιος εἷς καὶ τὸ πῦρ ἓν, τὸ δὲ ἐν τῷ ἀέρι φῶς ἄλλοτε ἄλλο καὶ ἡ θερμότης ὁμοίως. τούτων οὕτως δεδειγμένων δῆλον, ὡς οὐδεμίαν εἰκόνα ἔξει τὸ φῶς καὶ ὁ ἥλιος τοῦ ἐξ αἰδίου τῷ δημιουργικῷ αἰτίῳ 15
 τὸ δημιουργούμενον συνυπάρχειν δύνασθαι· οἴχεται ἄρα αὐτοῖς καὶ ἡ διὰ τῆς εἰκόνας τοῦ ψεύδους πιθανότης. ἢ οὖν δειξάτωσαν τῶν δημιουργουμένων τι ἅμα τῷ εἶναι τὸν δημιουργὸν αὐτοῦ καὶ αὐτὸ συνυπάρχειν ἢ, εἰ πάντα τὰ γινόμενα χρόνῳ δευτέρᾳ ἐστὶν 20
 τῶν ποιούντων, εἴτε τεχνητὰ εἴη εἴτε φυσικά, ἀναγκαῖον καὶ διὰ τοῦτο μὴ συναΐδιον εἶναι τῷ θεῷ τὸν κόσμον.

Τέλος λύσεως τοῦ α' λόγου.

1. συγχωρητωσαν M (cr. pt) 2. μηδ[ε τ]ας M 9. δ[ο]κει M fort. <τὸ> φῶς 10. ἢ add. 12. τῷ pt] το M
 14. δεδειγμεν[ω]ν, ex on, M 15. αιδι[ο]ν, ex ω, M 19. τῷ pt] το M αντ[ου] M 21. τεχνητα M

Πρόκλου διαδόχου λόγος δεύτερος.

“Δεύτερος· εἰ ἔστιν τὸ παράδειγμα τοῦ κόσμου αἰ-
 ώνιον καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τί ἦν εἶναι αὐτῷ τὸ παρα-
 δείγματι εἶναι καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκὸς ἀλλὰ καθ’ αὐτὸ
 5 ταύτην ἔχει τὴν δύναμιν αὐτῷ τῷ εἶναι παράδειγμα
 ὄν, διότι αἰώνιον ἐστὶν τῷ εἶναι, αἰωνίως ἂν εἴη δῆ-
 που παράδειγμα. εἰ δὲ τὸ παραδείγματι αὐτῷ εἶναι
 αἰωνίως πάρεστιν, εἴη ἂν ἐξ ἀνάγκης καὶ εἰκὼν αἰεί·
 πρὸς γὰρ εἰκόνα τὸ παράδειγμα. εἰ δὲ ἡ εἰκὼν οὐκ
 fol. 10r. ἦν, ὅτε οὐκ ἦν, | οὐδὲ ἔσται, ὅτε οὐκ ἔσται εἰκὼν, ἵνα
 11 μὴ καὶ τὸ παράδειγμα ἢ μηδὲ ἢ παράδειγμα τῆς εἰ-
 κόνος οὐκ οὔσης ἢ μὴ εἰκόνος παράδειγμα· τῶν γοῦν
 πρὸς ἀλλήλα λεγομένων οὐδὲν θάτερόν ἐστιν θατέρου
 μὴ ὄντος. εἰ ἄρα τὸ παράδειγμα αἰωνίως παράδειγμα
 15 ἐστὶν, αἰεί ἐστὶν ὁ κόσμος, εἰκὼν τοῦ αἰωνίως ὄντος
 ὢν παραδείγματος.”

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ β' λόγου.

α'. Ὅτι ἐκ δύο ὑποθέσεων τὸ δεύτερον τοῦ Πρό-
 κλου συνέστηκεν ἐπιχείρημα, μιᾶς μὲν Πλατωνικῆς τῆς
 20 λεγούσης πρὸς παράδειγμα αἰώνιον γεγονέναι τὸν κό-
 σμον, ἐτέρας δέ, ἦν αὐτὸς ὁ Πρόκλος ὡς Πλατωνικὴν
 ὑπέθετο οὐκ οὔσαν Πλάτωνος, τὸ ἐν τούτῳ ἔχειν τὸ
 εἶναι τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα ἐν τῷ εἶναι παρα-
 δείγμα.

25 β'. Ὅτι ἐναργῶς διαπεφώνηται ἢ περὶ τῶν ἰδεῶν
 ὑπόθεσις Ἀριστοτέλει καὶ Πλάτωνι, Πλάτωνος μὲν τι-

2. cf. infra fol. 229r. 6. διότι] διατι M 7. τὸ] τωι M

9. παραδειγ[μα] M 9 sq.: haec vix sana 19. συνεστι-
 κεν M 21. 22. ἐτέρας... τὸ ἐν κτλ.: cf. fol. 248v. (XVII 3)

θεμένου ιδέας εἶναι τῶν ὄντων, Ἀριστοτέλους δὲ τὴν ὑπόθεσιν ἀνασκευάζοντος.

γ'. Ὅτι, κὰν συγχωρήσῃ τις ἀληθῆ εἶναι τὴν περὶ τῶν ιδεῶν Πλάτωνος ὑπόθεσιν, οὐκέτι κακῆινό ἐστὶν ἀληθές, ὡς Πρόκλῳ δοκεῖ, τὸ ἐν τούτῳ ἔχειν αὐτὰς 5 τὸ εἶναι ἐν τῷ εἶναι παραδείγματα, Πλάτωνος οὐσίας εἶναι αὐτὰς λέγοντος.

δ'. Ὅτι, εἰ μὴ τοῦτό ἐστὶν τὸ τί ἦν εἶναι τῆ τοῦ κόσμου ιδέα, πρὸς ἣν γέγονεν, τὸ εἶναι παραδείγματι, οὐδεμία ἐτι λείπεται ἀνάγκη αἰωνίου ὄντος τοῦ παρα- 10 δείγματος, πρὸς ὃ γέγονεν ὁ κόσμος, καὶ τὸν κόσμον ἀεὶ εἶναι.

ε'. Ὅτι, εἰ καὶ μὴ οὐσίας εἶναι τις τὰς ιδέας ὑπό- θοιτο ἀλλὰ δημιουργικούς λόγους, καθ' οὓς τὰ ὄντα γέγονεν, οὐδ' οὕτως οὐδεμία ἐστὶν ἀνάγκη ἅμα τοῖς 15 δημιουργικοῖς λόγοις συνυπάρχειν καὶ τὰ δημιουργή- ματα, τοῦναντίον δὲ μᾶλλον τῶν πραγμάτων προ- fol. 10v. ὑπάρχειν τοὺς περὶ αὐτῶν λόγους ἀνάγκη. ἐν ᾧ, ὅτι καὶ μέχρι τῶν ἀτομωτάτων ἢ τοῦ θεοῦ δημιουργία τε καὶ γνῶσις διήκει. 20

Λύσις τοῦ β' λόγου.

α'. Τοῦ Πλάτωνος ιδέας εἶναι τῶν ὄντων καὶ παρα- δείγματα ὑποθεμένου, πρὸς ἃς ἀφορῶντα τὸν δημιουρ- γὸν τὸν τε κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα ἐργάζεσθαι ὡς ἀπό τινων ἀρχετύπων εἰκόνας, καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ κό- 25 σμου παράδειγμα αἰώνιον εἶναι λέγοντος, τούτῳ τῷ Πλα- τωνικῷ χρησάμενος ὁ Πρόκλος ἀξιώματι, προσθεὶς δὲ

6. παραδείγματα] παραδειγμα· τοῦ M 9. παραδείγματι] παραδειγματα M 13. [εἶ]ναι M 22. Plat. Tim. 28 C sq.

24. τότε κοσ[μ]ον M

αὐτὸς καὶ δευτέραν ὑπόθεσιν, ὡς ὅτι ἐν τούτῳ τὰ εἶδη οὐσίωται ἐν τῷ παραδείγματι εἶναι, ὅπερ οὐδαμοῦ ὁ Πλάτων λέγων φαίνεται, ἐκ τούτων τῶν δύο συνήγαγεν ὑποθέσεων, <ὡς> ἀνάγκη τὸν κόσμον αἰεὶ εἶναι·
 5 τῶν πρὸς τι γὰρ ἡ εἰκὼν καὶ τὸ παράδειγμα, τὰ δὲ πρὸς τι συναναιρεῖται ἀλλήλοις καὶ συννφίσταται. εἰ οὖν αἰώνιον ἔστιν, φησὶν, τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τί ἦν εἶναι αὐτῷ καὶ ἡ οὐσία τὸ παραδείγματι εἶναι καὶ οὐ κατ' ἄλλο μὲν τὸ εἶναι ἔχει
 10 κατ' ἄλλο δὲ τὸ παράδειγμα εἶναι, τὸ δὲ παράδειγμα εἰκόνας ἔστιν παράδειγμα, ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὴν εἰκόνα, ἧς ἔστιν παράδειγμα, τουτέστιν τὸν κόσμον αἰεὶ εἶναι· εἰ γὰρ ἡ εἰκὼν μὴ αἰεὶ ὑπάρχη, οὐδὲ τὸ παράδειγμα αἰώνιον ἔσται. εἰ οὖν τὸ ἕτερον σαφῶς ὁ Πλά-
 15 των εἴρηκεν, τὸ εἶναι αἰώνιον τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα, καὶ τὸ ἕτερον δίδωσιν ἐξ ἀνάγκης, τὸ αἰεὶ εἶναι τὸν κόσμον, τὴν εἰκόνα τοῦ αἰωνίου παραδείγματος. τὸ μὲν οὖν δεύτερον τῶν τοῦ Πρόκλου ἐπιχειρημάτων τοιοῦτόν ἐστιν.

20 β'. Ἐδει δὲ ἴσως ἡμᾶς τῶν πραγμάτων μᾶλλον καὶ οὐχ ἀπλῶς τῶν Πλάτωνος ὑποθέσεων ποιουμένους λό-
 fol. 11 r. γον μὴ πρότερον | πρὸς τοῦτον ὑπαντῆσαι τὸν λόγον, πρὶν ἂν τὰ πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν ἰδεῶν οἱ φιλόσοφοι διάφορα διαλύσωνται· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅση
 25 κὰν τούτῳ παρὰ τοῖς κορυφαίοις τῶν φιλοσόφων ἡ μάχη καὶ διαφωνία συνέστηκεν; πανταχοῦ μὲν γὰρ τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων ὄπη καὶ τύχοι ὁ τοῦ Πλάτωνος μαθητῆς Ἀριστοτέλης τὴν περὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ

4. ὑποθέσεων ὡς] υποθεσεω[ν], ex s, M 7. cf. pag. 24, 2
 14. εστ[αι] M

διδασκάλου κατὰ τὸ καρτερόν ἀπελέγχει ὑπόθεσιν, δια-
 φερόντως δὲ ἐν τῇ μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματεία τὸ
 μείζον ἄλφα καλούμενον συνεπέρανεν τὴν περὶ αὐτῶν
 εὐθύνων δόξαν, ἐν ᾧ τὴν Πλάτωνος περὶ τῶν ὄντων
 ἱστορῶν φιλοσοφίαν τῆς Σωκράτους φησὶν διδασκαλίας 5
 παρακούσαντα Πλάτωνα εἰς τὴν περὶ τῶν ἰδεῶν ὑπό-
 ληψιν ἐκπεσεῖν. ἔχει δὲ ἡ λέξις οὕτως ἕμετὰ δὲ τὰς
 εἰρημένας ἢ Πλάτωνος ἐπεγένετο πραγματεία, τὰ μὲν
 πολλὰ τούτοις ἀκολουθοῦσα, τὰ δὲ καὶ ἴδια παρὰ τὴν
 τῶν Ἰταλικῶν ἔχουσα φιλοσοφίαν. ἐκ νέου τε γὰρ 10
 συγγενόμενος πρῶτον μὲν Κρατύλῳ καὶ ταῖς Ἡρα-
 κλειτείσι δόξαις, ὡς ἀπάντων τῶν αἰσθητῶν ἀεὶ ρεόν-
 των καὶ ἐπιστήμης περὶ αὐτῶν οὐκ οὔσης, ταῦτα μὲν
 καὶ ὕστερον οὕτως ὑπέλαβεν· Σωκράτους δὲ περὶ μὲν
 τὰ ἠθικὰ πραγματευσαμένου, περὶ δὲ τῆς ὅλης φύσεως 15
 οὐθέν, ἐν μέντοι τούτοις τὸ καθόλου ζητοῦντος καὶ
 περὶ ὀρισμῶν ἐπιστήσαντος πρῶτον τὴν διάνοιαν, ἐκεῖ-
 νον ἀποδεξάμενος διὰ τὸ τοιοῦτον ὑπέλαβεν ὡς περὶ
 ἑτέρων τοῦτο γινόμενον καὶ οὐ τῶν αἰσθητῶν τινος
 ἀεὶ· ἀδύνατον γὰρ εἶναι τὸν κοινὸν ὄρον τῶν αἰσθη- 20
 τῶν τινος ἀεὶ μεταβαλλόντων. οὕτως οὖν τὰ μὲν τοι-
 αῦτα τῶν ὄντων ἰδέας προσηγόρευσε, τὰ δὲ αἰσθητὰ
 παρὰ ταῦτα καὶ κατὰ ταῦτα λέγεσθαι πάντα· κατὰ μέθ-

1. καρ^{τερ}ον M 5. διδασκαλ[ι]ας, ex ei, M 6. υπολ[η]-
 ψιν, ex ei, M 7. εκ[πεσει]ν M Arist. metaph. A 6 p. 987a
 29 8. εἰρημένας φιλοσοφίας ἢ Arist. 10. τε om. Arist. A^b
 11. συγγενόμενος Arist. vulg.; συνήθης γενόμενος Arist. A^b
 μὲν om. Arist. 14. οὔτος Arist. E 15. πραγματενο-
 μένου Arist. 16. μέντοι Arist. vulg.; δὲ Arist. A^b τὸ
 Arist.] του M 17. δ[ι]α[νο]ιαν M ἐκείνων pt Arist. E
 19. γιγνομένων καὶ οὐ περὶ τῶν Arist. A^b τινος om. Arist.
 A^b 20. ἀεὶ om. Arist. ὄρον Arist. A^b; λόγον Arist. cet.
 21. ἀεὶ γε Arist. μεταβαλλ[ο]ντων, ex ω, M οὔτος
 Arist. E οὖν τὰ μὲν Arist. E; τὰ μὲν οὖν Arist. A^b

fol. 11 v. ἐξιν γὰρ εἶναι τὰ | πολλὰ τῶν συνωνύμων τοῖς εἰ-
 δεσιν'. σαφῶς ἄρα διὰ τούτων Ἀριστοτέλους ἠκού-
 σαμεν λέγοντος, ὡς Σωκράτους πρώτου τῆ μεθόδῳ τῆ
 5 περὶ τῶν ὀρισμῶν ἐπιστήσαντος καὶ τὰς ἐν τοῖς αἰ-
 σθητοῖς κοινότητος ζητοῦντός τε καὶ ὀριζομένου (οἷον
 τίς ἐστὶν ἢ ἀπλῶς ἐπιστήμη, ἥτις κοινῶς ἐν ταῖς με-
 ρικαῖς ἐπιστήμασι θεωρεῖται, ἀστρονομία εἰ τύχοι καὶ
 γεωμετρία καὶ ταῖς λοιπαῖς, καὶ τί τὸ ἀπλῶς καλὸν
 καὶ τί τὸ δίκαιον καὶ ἐπὶ πάντων ὡσαύτως) τὴν τοι-
 10 αὐτὴν Σωκράτους ὁ Πλάτων ἀποδεξάμενος μέθοδον
 ὑπέλαβεν, ὡς περὶ ἐτέρων τινῶν καὶ κεχωρισμένων
 παρὰ τὰ αἰσθητὰ τὸν λόγον ὁ Σωκράτης ποιοῖτο καὶ
 οὐχὶ περὶ αὐτῶν τῶν αἰσθητῶν καὶ τῶν ἐν τούτοις
 κοινοτήτων· Ἡρακλείτειος γὰρ ὢν, φησὶν, τὴν δόξαν
 15 οὐδενὸς εἶναι τῶν αἰσθητῶν ὀρισμὸν ἐπεὶ μηδὲ ἐπι-
 στήμην ἐνόμιζεν διὰ τὸ πάντα ἐν ῥύσει τε καὶ μετα-
 βολῇ τὸ εἶναι ἔχειν καὶ στάσιν καὶ ὄρον εἶναι τῶν
 αἰσθητῶν οὐδενός· ἔνθεν γοῦν ἐν Τιμαίῳ γενόμενά
 φησιν καὶ ἀπολλύμενα πάντα τὰ αἰσθητά, ὄντως δὲ
 20 μηδέποτε ὄντα δόξῃ τε μετ' αἰσθήσεως ἀλόγου καὶ οὐκ
 ἐπιστήμῃ περιληπτά. διὰ τοι τοῦτο τοὺς τῶν κοινο-
 τήτων ὀρισμοὺς περὶ τινῶν χωριστῶν παρὰ τὰ αἰσθη-
 τὰ ποιεῖσθαι Σωκράτην νενομικῶς ἰδέας εἶναι ταύτας
 τῶν αἰσθητῶν καὶ παραδείγματα προσηγόρευσεν, ὧν
 25 κατὰ μέθεξιν εἶναι τὰ αἰσθητὰ συνωνύμως ἐκείνοις
 προσαγορευόμενα· ζῶον γὰρ καὶ ἡ ἰδέα τοῦ ζῴου καὶ

1. συνωνύμων τοῖς Arist. A^b F^b et v. l. E; συνωνύμων
 ὁμώνυμα τοῖς Arist. E et cet. 14. κοινωτητων M cf.
 pag. 27, 11 sq. 18. Plat. Tim. 28 A fort. γινόμενά, cf. Plat.

20. τε M] δὲ pt 22. τινῶν ex τινος M πᾶσι M m 1

23. Σωκράτην] σωκρατης M εἶναι suspectum (cf. pag. 27, 22)

αὐτὸ τὸ αἰσθητὸν λέγεται ζῶον καὶ ἄνθρωπος ὡσαύ-
 τως καὶ καλὸν καὶ δίκαιον καὶ τὰ λοιπὰ. ἐξ ὧν ἔστιν
 μάλιστα συνιδεῖν, ὡς οἱ κατὰ Πλάτωνος Ἀριστοτέλους
 ἔλεγχοι οὐ πρὸς τοὺς κακῶς τὰ Πλάτωνος ἐξεληφό-
 τας ἐνίστανται, ὡς τινες τῶν νεωτέρων ἐμυθολόγησαν 5
 τὴν τῶν φιλοσόφων διαφωνίαν αἰδεσθέντες, | ἀλλὰ fol. 12r.
 πρὸς τὰς Πλάτωνος αὐτοῦ ὑπονοίας τὴν ἀντιλογίαν
 πεποίηται· εἰ γὰρ μὴ πρὸς αὐτὸ διεμάχεται τὸ περὶ
 τῶν ἰδεῶν Πλάτωνος Ἀριστοτέλης δόγμα, ἀλλὰ πρὸς
 τοὺς κακῶς τῶν Πλάτωνος, ὡς φασιν, παρακούσαντας, 10
 πρῶτον μὲν αὐτὸ δὴ τοῦτο προσδιορίζεσθαι ἡμελλεν
 καὶ οὐχ ἀπλῶς καὶ ἀδιορίστως τὴν περὶ τῶν ἰδεῶν
 ἀπελέγχειν δόξαν, ὥσπερ ἀμέλει καὶ ἐν αἷς παρεθέμεθα
 ρήσεσιν οὐ τὸν Σωκράτην ἠϋθυνεν τὰς ἐν τοῖς αἰσθη-
 τοῖς κοινότητος ὀριζόμενον ἀλλὰ Πλάτωνα Σωκράτους 15
 οὐ καλῶς ἐπακούσαντα. εὗροι δ' ἂν τις αὐτὸν καὶ
 πανταχοῦ τῶν οἰκείων λόγων τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς
 διδασκαλίας διαγινόμενον. ἐν γοῦν ταῖς φυσικαῖς
 πραγματεῖαις τοῖς πρὸ αὐτοῦ φυσικοῖς περὶ τῶν ἀρ-
 χῶν, ἐξ ὧν τὰ ὄντα συνέστηκεν, ἀντιλέγων οὐ τὸ εἶναι 20
 ἀρχὰς καὶ στοιχεῖα τῶν σωμάτων ἀνεῖλεν, ἀλλὰ τὰς
 τῶν παλαιότερων περὶ τῶν ἀρχῶν ὑποθέσεις ἐλέγξας
 οὕτω τὴν ἑαυτοῦ περὶ τούτων ὑπόληψιν ἡμᾶς ἐδίδαξεν.
 καὶ ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς τοὺς κακῶς περὶ ψυχῆς ὑπει-
 ληφότας εὐθύνων οὐ καθόλου τὸ εἶναι ψυχὴν ἀνεῖλεν 25
 ἀλλὰ τὸ οὕτως εἶναι, ὡς ἐκεῖνοι ἐνόμιζον. ὁμοίως ἐν
 τοῖς περὶ ἀυξήσεως καὶ γενέσεως λόγοις τόπου τε καὶ
 χρόνου καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων τὰς ψευδεῖς πρῶτον
 περὶ ἐκάστου δόξας ἀναιρῶν οὕτω τὰς αὐτῶ δοκούσας

7. αὐτοῦ] αυτας M 10. fort. ἐπακούσαντας scrib. (cf. lin. 16.
 pag. 30, 5) vel κακῶς del. (cf. pag. 27, 6) 16. τ[ι]ς, ex η, M

εἶναι ἀληθεῖς ὑποτίθεται. ἔδει οὖν καὶ ἐν τῷ περὶ
 τῶν ἰδεῶν λόγῳ, εἶπερ εἶναι αὐτὰς ὑπελάμβανεν, ὡς
 Πλάτωνι δοκεῖ, μὴ καθόλου τὴν περὶ αὐτῶν ἀνασκευ-
 ἀζειν ὑπόθεσιν ἀλλὰ διδάξαι, πῶς μὲν τινες ψευδῶς
 fol. 12v. τῆς Πλάτωνος διδασκαλίας ἐπήκουσαν, | πῶς δὲ ἡ
 6 περὶ αὐτῶν ἀληθῆς ἔχει ὑπόληψις· ὅπερ οὐδαμοῦ ποιή-
 σασ φαίνεται, τὸναντίον δὲ πρὸς τοῖς ἐλέγχοις καὶ
 ἐπισκώπτει πολλαχοῦ τὴν περὶ αὐτῶν ὑπόνοιαν· ἔτα
 γὰρ εἶδη, φησὶν, ἄχαιρέτω· τερετίσματα γὰρ ἐστίν· ἐν
 10 τῷ δευτέρῳ λέγει τῶν περὶ ἀποδείξεως, τουτέστιν φω-
 ναὶ μόναι καὶ ῥημάτων ψόφοι σημασίας πραγμάτων
 ἐστερημένοι. καὶ ἐν τῷ μείζονι δὲ πάλιν ἄλλα τῆς
 μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματείας κενολογίας εἶναι καὶ ποιη-
 τικὰς μεταφορὰς τοὺς περὶ αὐτῶν λόγους ἀπεφήνατο.
 15 ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τοῖς πρὸ τῶν ἠθικῶν μέλλων πάλιν
 εἰς τὸν περὶ αὐτῶν εἰσβάλλειν ἔλεγχον πρότερον διὰ
 τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς τὸν διδάσκαλον ἀπελογήσατο προσ-
 ἀντη λέγων εἶναι τὴν περὶ τούτων ζήτησιν διὰ τὸ
 πρὸς ἄνδρα φίλον — φησὶν τὸν Πλάτωνα — τὴν ἀν-
 20 τιλογίαν ποιεῖν ἀναγκάζεσθαι· ἀλλ' εἰ καὶ φίλος, φη-
 σὶν, Πλάτων, ἀλλ' ὅσιον προτιμᾶν τὴν ἀλήθειαν καὶ
 δίκαιόν γε, φησὶν, φιλοσόφους ὄντας μὴ μόνον τὰς
 ἄλλων ὑποθέσεις ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς ἀληθείας ἐλέγχειν
 ἀλλὰ καὶ τὰς οἰκείας ἕκαστον, εἰ μὴ τῇ ἀληθείᾳ σύμ-
 25 φωνοὶ εὐρεθεῖεν. ἔχει δὲ ἡ λέξις οὕτως ἔτο δὲ καθ-

3. αν|α|σκευαζειν M 5. ε|πη|κουσαν M 8. επισκοπτει
 M; ἴσως ἐπισκόπτει t; ἐπισκοπεῖ, in marg. m 2 ἴσως ἐπισκόπτει,
 p Arist. anal. post. A 22 p. 83 a 32 11. μόνον pt 13. Arist.
 metaph. A 9 p. 991 a 21 [ποιη]τικας M 17. M m 1 in
 marg.: προσαντες τουτεστιν δυσαναβατον εκ τουτου ονομα προσ-
 αντη 25. Arist. eth. Nic. A 4 p. 1096 a 11

όλου βέλτιον ἴσως ἐπισκέψασθαι καὶ ἀπορῆσαι πῶς
λέγεται, καίτοι προσάντους τῆς ζητήσεως γινομένης διὰ
τὸ φίλους ἄνδρας εἰσάγειν τὰ εἶδη. δόξειε δ' ἂν ἴσως
βέλτιον εἶναι καὶ δεῖν ἐπὶ σωτηρίᾳ γε τῆς ἀληθείας
καὶ τὰ οἰκεία ἀναιρεῖν, ἄλλως τε καὶ φιλοσόφους ὄν- 5
τας· ἀμφοῖν γὰρ ὄντιον φίλοιν ὅσιον προτιμᾶν τὴν
ἀλήθειαν'. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πρόκλος ἐν πολλοῖς τε
ἄλλοις τὴν τῶν φιλοσόφων διαφωνίαν διαφερόντως τῇ
περὶ τῶν ἰδεῶν ὑποθέσει φιλαλήθως ὠμολόγηκεν· ἐν
γοῦν τῷ λόγῳ, ὃν ἐπέγραψεν 'ἐπίσκεψις | τῶν πρὸς fol. 13r.
τὸν Πλάτωνος Τίμαιον ὑπ' Ἀριστοτέλους ἀντειρημένων', 11
ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ ταῦτά φησιν ἐπὶ λέξεως 'ὁ δὲ
Ἀριστοτέλης καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ὄνομα δυσχεραίνει τοῦ
παραδείγματος μεταφορικὸν αὐτὸ λέγων καὶ πολλῶ
μᾶλλον πρὸς τὸ δόγμα μάχεται καὶ ἀπλῶς τὸ τὰς ἰδέας 15
εἰσάγον καὶ διαφερόντως πρὸς τὸ αὐτοζῶον, ὡς ἐν
τῇ μετὰ τὰ φυσικὰ γέγραπεν· καὶ κινδυνεύει μηδὲν
οὔτως ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἀποποιήσασθαι τῶν Πλάτωνος
ὡς τὴν τῶν ἰδεῶν ὑπόθεσιν, οὐ μόνον ἐν λογικοῖς
τερετίσματα τὰ εἶδη καλῶν ἀλλὰ καὶ ἐν ἡθικοῖς πρὸς 20
τὸ αὐτοαγαθὸν διαμαχόμενος καὶ ἐν φυσικοῖς οὐκ
ἀξιῶν τὰς γενέσεις εἰς τὰς ἰδέας ἀναφέρειν, ὡς ἐν τῷ

1. διαπορῆσαι Arist. 2. τῆς Arist. L^b; τῆς τοιαύτης
Arist. cet. 3. εἰσάγειν Arist. M^b; εἰσαγαγεῖν Arist. cet.

5. ἀναίρειν, ε superscr. m 1, M 8. διαφερόντων Bernays
(Arist. Dial. pag. 152); fort. <καὶ> διαφερόντως <ἐν>, cf. lin. 16
(pag. 26, 25, 27, 1) 9. φιᾶλήθως ὠμολόγηκεν M 13. Arist.
metaph. A 9 p. 991a 22 16. Arist. metaph. Z 16 p. 1040b
32 19. τὴν τῶν ἰδεῶν ὑπόθεσιν, omisso περὶ, ut fol. 61r. 79r.
19. 20. cf. Arist. anal. post. A 22 p. 83a 33 20. τερ[ι
litt.]ετίσμα[τα] M cf. Arist. eth. Nic. A 4 21 sq. cf. Arist.
de gen. et corr. B 9 p. 335b 10 22. τωι M; τοῖς pt

περὶ γενέσεως λέγει καὶ φθορᾶς, καὶ ἐν τῇ μετὰ τὰ φυσικὰ πολλῶ πλέον ἅτε περὶ τῶν ἀρχῶν πραγματευόμενος καὶ κατατείνων μακρὰς κατηγορίας τῶν ἰδεῶν ἐν τοῖς πρώτοις, ἐν τοῖς μέσοις, ἐν τοῖς τελευταίοις
 5 τῆς πραγματείας ἐκείνης καὶ ἐν τοῖς διαλόγοις σαφέστατα κεκραγῶς μὴ δύνασθαι τῷ δόγματι τούτῳ συμπαθεῖν, κἄν τις αὐτὸν οἴηται διὰ φιλονεικίαν ἀντιλέγειν'. οὕτω καὶ ὁ Πρόκλος λαμπρᾶ τῇ φωνῇ τὴν διαφωनीαν τῶν φιλοσόφων ὠμολόγηκεν, μᾶλλον δὲ ἐξ
 10 αὐτῶν τῶν Ἀριστοτέλους ἀποδέδειχεν· ἐξ ὧν θαυμάσειέ τις τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀναιδεΐας τῶν συμφώνους κἄν τούτῳ δεικνύναι πειραθέντων Ἀριστοτέλη καὶ Πλάτωνα. πῶς οὖν οὐκ ἂν εἴη περιττὸν ἀντιλέγειν ἡμᾶς ἐπιχειρήματι ἐξ ὑποθέσεως εἰλημμένῳ τοσαύτην
 15 καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς κορυφαίοις τῶν φιλοσόφων ἐχούσης τὴν ἀμφισβήτησιν; ἀκολουθῶς γὰρ καὶ οἱ μετ' ἐκείνους γενόμενοι τοῖς ἐξάρχουσιν τῆς οἰκείας αἰρέσεως
 fol. 13 v. ἠκολούθησαν. πλὴν ἵνα μὴ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους δόξωμεν, ἄλλως τε καὶ Πλάτωνι συναίρειν περὶ τῆς
 20 τοῦ κόσμου γενέσεως ἐπαγγειλάμενοι, τῇ περὶ τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ συγχωρήσαντες δόξῃ ἴδωμεν τὸ λοιπὸν εἰ καλῶς ὁ Πρόκλος εἴληφεν, ὡς τοῦτό ἐστιν τὸ τί ἦν εἶναι ταῖς ἰδέαις τὸ παραδείγμασιν εἶναι· εἰ γὰρ τοῦτο ψευδῶς εἰλημμένον ἐλεγχθεῖη, οὐκέτι συνάγειν ἐκ

3. καὶ del. Bernays (*Arist. Dial.* pag. 152) 4. τελευτῶσις M

6. cf. Aristotelis fragm. ed. Rose (1886) pag. 26 7. φι-

λονεικ[ι]αν, ex ει, M 10. ἀριστῶ^{το}τέλους M θαυμάσειέ pt]

θαυμάσειε M 11. ἀναιδ[ει]ας M 12. κα' M 19. α[λ]-

λως M 21. ἴδωμεν t et ex corr. p] εἶδομεν M 23. τὸ

t et (ex τῷ corr.) p] των M

τῆς περὶ τῶν ἰδεῶν ὑποθέσεως ὁ Πρόκλος δυνήσεται, ὡς ὁ κόσμος ἐξ αἰδίου τῷ οἰκείῳ ὑφέστηκεν παραδείγματι, οὐδ' ὅτι Πλάτων διὰ τὸ τὰς ἰδέας ὑποτίθεσθαι καὶ αἰδίον εἶναι τὸν κόσμον ᾤετο. ἀρχὴ δὲ ἡμῖν ἔστω τῶν ἐλέγχων ἡδε.

5

γ'. Τὰς ἰδέας τῶν αἰσθητῶν ἦτοι τὰ παραδείγματα ἢ οὐσίας εἶναι ἀνάγκη ἢ οὐκ οὐσίας. εἰ μὲν οὖν εἶεν οὐσίαι, ὡς Πλάτωνι δοκεῖ — οὐ γὰρ μόνον οὐσίας, ἀλλὰ καὶ πρώτας οὐσίας αὐτὰς εἶναι φησιν· αὐτὸ γὰρ ζῶον καὶ παντελὲς ζῶον καλεῖ τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα 10 καὶ ὄντως ὄν καὶ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον· καὶ ἄλλως· εἰ ἢ τοῦ παραδείγματος εἰκὼν ἀνθυπόστατος τέ ἐστὶν καὶ οὐσία, πολλῷ μᾶλλον αὐτὸ ἂν εἴη τὸ ἀρχέτυπον οὐσία τε καὶ ἀνθυπόστατον — εἰ τοίνυν οὐσίαι εἶεν τὰ εἶδη, δῆλον, ὡς οὐκ ἐν σχέσει τῇ πρὸς 15 <ἄλλο> ἄλλου δεόμενον εἰς ὑπαρξιν τὸ εἶναι ἔχει· ἀνθυπόστατον γὰρ τι χρῆμα ἢ οὐσία καὶ οὐδενὸς ἄλλου. εἰ οὖν αἱ αἰσθηταὶ οὐσίαι καὶ εἰκόνες ἐκείνων αὐταὶ καθ' αὐτὰς ὑφεστήκασιν οὐκ ἐν σχέσει τῇ πρὸς ἄλλο τὸ εἶναι ἔχουσαι, ἥκιστα γε αἱ πρῶται καὶ αἰεὶ κατὰ 20 τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχουσαι ἐν τῇ πρὸς ἄλλο σχέσει τὸ εἶναι ἔχοιεν. εἰ ἄρα οὐσία ἐστὶν τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα, ὥστ' ἂν καθ' αὐτὸ καὶ οὐκ ἐν τῇ πρὸς ἄλλο σχέσει τὸ εἶναι ἔχοι. εἰ δὲ μὴ ἐν τῇ πρὸς ἄλλο σχέσει τὸ εἶναι ἔχη, οὐκ ἄρα τοῦτό ἐστὶν αὐτῷ τὸ τί 25 ἦν εἶναι τὸ παραδείγματι εἶναι· | τὸ γὰρ παράδειγμα fol. 14r.

1. δυνησεται M (cr. pt) 2. fort. συνυφέστηκεν 8. Plato passim, cf. Tim. 28 A. 29 A. 31 B 12 sq. haec vix sana 16. ἄλλο inserui; fort. ἄλλον — ὑπαρξιν del. et lin. 17 οὐδενὸς ἄλλου <δεόμενον εἰς ὑπαρξιν> scrib. (alioqui scrib. καὶ <οὐ δεόμενον> οὐδενὸς ἄλλου) 23. ωστ M, cf. t; ὡς p; exspectes μάλιστ' [ουκ εν τῇ M, in marg. ζητει

τῶν πρὸς τι, ὡς αὐτός φησιν ὁ Πρόκλος (πρὸς γὰρ
 εἰκόνα τὸ παράδειγμα), οὐδεμία δὲ οὐσία τῶν πρὸς τι.
 ἔτι δέ, εἰ τῶν πρὸς τι αἱ ιδέαι, ὡς τῷ Πρόκλῳ δοκεῖ,
 καὶ τοῦτό ἐστιν αὐταῖς τὸ τί ἦν εἶναι τὸ ἐν σχέσει
 5 εἶναι τῇ πρὸς τὰ αἰσθητά, ὧν εἰσιν παραδείγματα, ὡς
 δεξιῷ πρὸς ἀριστερόν καὶ δεσπότη πρὸς δοῦλον, τὰ
 δὲ πρὸς τι οὐκ οὐσίαι (συμβεβηκότα γὰρ τὰ πρὸς τι,
 ἧ πρὸς τί ἐστιν), οὐδὲ αἱ ιδέαι ἄρα οὐσίαι εἰσὶν ἀλλὰ
 συμβεβηκότα. ἀλλ' ὑπέκειτο οὐσίας αὐτὰς εἶναι· οὐκ
 10 ἄρα τῶν πρὸς τι. τὸ δὲ παράδειγμα τῶν πρὸς τι· οὐκ
 ἄρα τοῦτό ἐστιν τὸ τί ἦν εἶναι τῷ τοῦ κόσμου παρα-
 δείγματι τὸ παράδειγματι εἶναι καὶ πρὸς εἰκόνα τὸν
 κόσμον τὸ εἶναι ἔχειν. ἔτι, εἰ τῶν πρὸς τι αἱ ιδέαι,
 τὰ δὲ πρὸς τι ἰδίαν ὑπόστασιν οὐκ ἔχει ἀλλ' ἐν ἄλλοις
 15 τὸ εἶναι ἔχει, ὡς ἐν κατηγορίαις δέδεικται — ἢ γὰρ ἐν
 οὐσία, ὡς πατήρ καὶ υἱός, δεσπότης καὶ δοῦλος (ἐν
 γὰρ τῇ τοῦ ἀνθρώπου οὐσίᾳ ἢ σχέσις τούτων συμβέ-
 βηκεν), ἢ ἐν ποσῷ, ὡς τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον, τὸ μείζον
 καὶ ἔλαττον, τὸ διπλάσιον καὶ ἥμισυ, ἢ ἐν ποιῷ, ὡς
 20 τὸ λευκότερον καὶ γλυκύτερον καὶ σοφώτερον, ἢ ἐν
 τινι τῶν ἄλλων —, ἀνάγκη δήπου καὶ τὰς ιδέας, εἶπερ
 τῶν πρὸς τί εἰσιν, ἐν ἑτέρῳ τινὶ ὑποκειμένῳ ὑφιστα-
 ναι. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν κόσμον· τῶν πρὸς τι γὰρ καὶ
 αὐτός· ὡς γὰρ τὸ παράδειγμα τοῦ κόσμου ἐν τῷ εἶ-
 25 ναι παράδειγμα οὐσίωται, οὕτω δήπου καὶ τὴν εἰκόνα
 τοῦ παραδείματος ἀνάγκη τὸν κόσμον καθὸ εἰκῶν
 ἐστὶν τὸ εἶναι ἔχειν· ἢ δὲ εἰκῶν τῶν πρὸς τι· καὶ ὁ
 κόσμος ἄρα κατ' αὐτὸ τὸ εἶναι τῶν πρὸς τι ἔσται.

1. [π]ρος (ante γὰρ) M

categ. 7 p. 6a 36

m 1 M

12. τὸ pt] ται M

20. καὶ (ante γλυκύτερον) postea ins.

15. Arist.

τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος συμβεβηκότα καὶ οὐκ οὐσίας τὰς ἰδέας καὶ τὸν κόσμον εἶναι ἀνάγκη. ἀλλ' ὑπόκειται οὐσίας αὐτὰς εἶναι, καὶ ὁ κόσμος δὲ οὐσία ἐστίν· οὐκ ἄρα | τῶν πρὸς τί εἰσιν. ἔτι τὰ πρὸς τι ὑπὸ τὰ fol. 14v. ἀντικείμενα, οὐδεμία δὲ οὐσία ὑπὸ τὰ ἀντικείμενα· οὐκ 5 ἄρα τῶν πρὸς τι αἱ οὐσίαι. τὰ δὲ εἶδη οὐσίαι· οὐκ ἄρα τῶν πρὸς τι τὰ εἶδη. τὸ δὲ παράδειγμα τῶν πρὸς τι, ὡς εἴρηται (πρὸς εἰκόνα γὰρ τὸ παράδειγμα)· οὐκ ἄρα ἐν τούτῳ τὸ εἶναι ἔχουσι τὰ εἶδη ἐν τῷ παραδείγματι εἶναι. οὐκοῦν ἀνάγκη, εἴπερ εἰσὶν οὐσίαι, 10 κατ' ἄλλο μὲν τι αὐταῖς ὑπάρχειν τὸ εἶναι, κατ' ἄλλο δὲ τὸ παραδείγματι εἶναι.

δ'. Εἰ δὲ μὴ ἐν τῷ εἶναι παραδείγματα τὸ εἶναι καὶ τὴν ὑπόστασιν ἔχουσιν τὰ εἶδη, οὐκ ἄρα ἀνάγκη τῆς ἰδέας, πρὸς ἣν ὁ κόσμος γέγονεν, αἰωνίου οὐσης καὶ 15 τὸν κόσμον αἰεὶ εἶναι· ὡς γὰρ τῆς πολιτικῆς εὐδαιμονίας παράδειγμα εἶναι τὸν οὐρανὸν φησὶν καὶ τὸν κόσμον ὁ Πλάτων καὶ πρὸς τὴν ἐν τούτῳ τάξιν τὸν ὄντως πολιτικὸν ἀποβλέποντα οὕτω τὰ τῆς πόλεως πράγματα διατάττεσθαι καί, ἐπειδὴ μὴ ἐν τούτῳ οὐσίω- 20 ται ὁ οὐρανὸς ἐν τῷ εἶναι τῆς πολιτικῆς εὐδαιμονίας παράδειγμα, οὐκ ἀνάγκη οὐσης τῆς ἐν τῷ οὐρανῷ τάξεως εὐθύς εἶναι καὶ τὴν ταύτης εἰκόνα, λέγω δὴ τὴν εὐδαίμονα πόλιν, οὕτω δήπου, εἰ καὶ αἰωνιοὶ εἰσὶν αἱ ἰδέαι, ἐπεὶ μὴ ἐν τούτῳ ἐστὶν αὐταῖς τὸ εἶναι ἐν τῷ 25 παραδείγματι εἶναι, εἴπερ μὴ τῶν πρὸς τί εἰσιν ἀλλ' οὐσίαι, οὐκ ἀνάγκη πάντως καὶ τὰς τούτων εἰκόνας (τὰς αἰσθητὰς λέγω) αἰεὶ οὐσίας εἶναι· τὸ γὰρ ἀναγ-

8. pag. 33, 26
8. pag. 33, 26
9. ἀνθρώπων M

16. εὐδ|αι|μονίας, ex ε, M
18. cf. Plat. reip. IX 592 B

17. οὐρα-

καῖον ἐν τούτοις ἀντεστραμμένως ἔχει· οὔσης γὰρ
 τῆς εἰκόνας ἀνάγκη εἶναι καὶ τὸ παράδειγμα, οὐ μὴν,
 εἰ καὶ τὸ παράδειγμα εἴη, μὴ ὡς παράδειγμα δέ, ἀλλ'
 ὅτι καὶ οὐσία, καὶ τὴν εἰκόνα εἶναι ἀνάγκη· ἐπεὶ καὶ
 5 τῆς βασιλικῆς εἰκόνας αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐστὶν παρὰ-
 δειγμα, ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη ἅμα τῷ εἶναι τὸν βασιλέα καὶ
 fol. 15r. τὴν εἰκόνα αὐτοῦ εἶναι, ἐπεὶ κατ' ἄλλο τί ἐστὶν τῷ
 βασιλεῖ ἢ βασιλεῖ ἀνθρώπῳ εἶναι, κατ' ἄλλο δέ τι τὸ
 εἶναι εἰκόνας παραδείγματι· ὅταν γὰρ ἢ παράδειγμα,
 10 τότε σύνεστιν πάντως καὶ ἡ εἰκὼν· ὥσπερ, ὅταν πατήρ
 γένηται, συνεπινοεῖται πάντως καὶ ὁ υἱός, οὐ μὴν ἅμα
 τῷ εἶναι βασιλεὺς εὐθύς ἐστὶν εἰκόνας παράδειγμα,
 ὥσπερ οὐδ' ἅμα τῷ εἶναι τις ἀνθρώπος εὐθύς ἐστὶν
 καὶ πατήρ καὶ δεσπότης ἢ δεξιὸς ἢ τι τῶν ὑπὸ τὰ
 15 πρὸς τι.

ε'. Ταῦτα μὲν οὖν, εἰ οὐσίας εἶναι τὰς ἰδέας ὑπο-
 θῶνται, ὅπερ [οὐ] δοκεῖ Πλάτωνι. εἰ δὲ οὐκ οὐσίας
 αὐτὰς εἶναι φήσουσιν ἀλλὰ τινὰς δημιουργικοὺς λό-
 γους καὶ νοήσεις, καθ' ἃς ὁ δημιουργὸς τὰ ὄντα συν-
 20 ἴστησιν (τί γὰρ ἂν καὶ εἶεν ἄλλο, εἰ μὴ οὐσία εἶεν;),
 οὐδ' οὕτως οὐδεμία φαίνεται ἀνάγκη τοῦ πάντως ἅμα
 τοῖς δημιουργικοῖς λόγοις συνυπάρχειν καὶ τὰ κατ'
 αὐτοὺς γινόμενα ἀποτελέσματα· ἀντιστρόφως γὰρ ἔχει
 πάλιν τὸ ἀναγκαῖον· τῶν γὰρ ἀποτελεσμάτων ὄντων
 25 ἀνάγκη πάντως καὶ τοὺς λόγους εἶναι, καθ' οὓς ταῦτα
 γέγονεν, οὐ μὴν τοῖς λόγοις τὰ πράγματα πάντως
 ἔψεται· ἐπεὶ καὶ ναυπηγὸν καὶ οἰκοδόμον ἐνδέχεται
 νεὼς τινος ἢ οἰκίας τοὺς λόγους ἔχοντα μῆπω δημι-

2. παρα|δ|ειγμα M 5. βασιλικῆς M 14. fort. τῶν
 <ἄλλων τῶν> 17. οὐ delevi (cf. 33, 8) δο|κ|ει M
 23. ἔχειν pt (at cf. lin. 1)

ουργεῖν κατ' αὐτούς· τὸ μὲν γὰρ εἶναι τοῖς τοιοῦτοις λόγοις ἐν τῷ νοήσεις τινὰς αὐτούς εἶναι ὑφέστηκεν, παρακολουθεῖ δὲ αὐτοῖς τὸ παραδείγμασιν εἶναι, ὅταν κατ' αὐτούς ὁ δημιουργὸς ἐνεργήσῃ. εἰ οὖν μὴ πάντως ἅμα τοῖς δημιουργικοῖς λόγοις ἔπεται καὶ τὰ κατ' αὐτούς γινόμενα ἀποτελέσματα, οὐδὲν κωλύει τῶν δημιουργικῶν τοῦ κόσμου λόγων αἰωνίων ὄντων μὴ αἰε εἶναι τὸν κόσμον. ὅτι δὲ οὐκ ἀνάγκη συνυπάρχειν τοῖς λόγοις τὰ πράγματα, ὧν | εἰσιν λόγοι, τοῦναν- fol. 15 v. τίον δὲ μᾶλλον προὑπάρχειν τῶν πραγμάτων τοὺς λό- 10 γους, μάθοις ἂν καὶ ἐντεῦθεν. τὴν τοῦ μέλλοντος ἀκριβῆ πρόγνωσιν εἰδέναι τὸν θεὸν πᾶς ἂν τις ὁμολογήσειεν. καὶ παρ' Ἑλλησι δὲ πολλαχοῦ τῆς γῆς μαντεῖα καθίδρυτο καὶ χρηστήρια τὴν ἀληθῆ τοῦ θεοῦ πρόγνωσιν ὑποκρινομένου τοῦ πονηροῦ δαίμονος. ἀλλὰ 15 δὴ καὶ τῆς ἐκ θεοῦ προνοίας ἀπολαύειν τὰ ὄντα πάντα καὶ μηδὲ τὸ τυχόν ἐν παροράματι γίνεσθαι κοινὴ πάντων ἐστὶν ἔννοια τῶν ὁπωσοῦν τὴν τε τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα καὶ τὴν ἄρρητον ἐγνωκότων δύναμιν. αὐτὰ δὲ ταῦτα ἡμῖν καὶ ὁ Πρόκλος συνομολογῶν φαίνεται 20 ἐν τῷ λόγῳ τῷ περὶ τῶν δέκα πρὸς τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων· λέγει γὰρ ἐν ἐκείνῳ ταῦτα ἵτις δὴ οὖν προνοίας, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ ἐν καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀφωρισμένης καὶ τοῦ ἀγαθοῦ πρὸ τοῦ νοῦ ὄντος (νοῦς γὰρ ὀρέγεται τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ γὰρ τὰ ὄντα πάντα, καὶ 25 οὐχὶ τοῦ νοῦ τὸ ἀγαθόν), ἀνάγκη καὶ τὴν προνοητικὴν γνῶσιν ὑπὲρ τὴν νοερὰν εἶναι καὶ οὕτω δὴ πάντα τὴν πρόνοιαν γινώσκειν τῷ ἐνὶ τῷ ἑαυτῆς, καθὸ καὶ ἀγαθύνει πάντα τὰ νοῦντα καὶ τὰ μὴ <νοοῦντα καὶ τὰ

ζῶντα καὶ τὰ μὴ ζῶντα καὶ τὰ ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα πᾶσιν ἐπιβάλλουσα τὸ ἐν ἐμφάσει τοῦ ἑαυτῆς ἐνός· καὶ μετ' ὀλίγα συλλήβδην οὖν λέγοντες πάντων παρακτικὸν ἐκεῖνο τὸ ἐν πάντων σωστικὸν εἶναί φασιν, πάσης οὐ-
 5 σίας ὑπαρξίν ἔχον ἀληθεστέραν καὶ πάσης γνώσεως τρανεστέραν, οὐ μεριζόμενον τοῖς γνωστοῖς οὐδὲ κινούμενον περὶ αὐτά· τούτων μὲν γὰρ ἡ ψυχικὴ καὶ νοερὰ γνώσις, ἔχει τὰς ιδιότητας· καὶ γὰρ νοῦς πᾶς εἷς πολὺς καὶ τῷ εἶναι καὶ τῷ νοεῖν καὶ ψυχὴ πᾶσα κίνησις
 10 οὔσα καὶ νοεῖ μετὰ κινήσεως. ἐκεῖνο δὲ ἐν τῷ ἐνὶ
 fol. 16r. μένον ἀμετάβατον ἅμα καὶ ἀδιαίρετον καὶ γινώσκει πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ οὐκ ἄνθρωπον μόνον καὶ ἥλιον καὶ πᾶν ὅτιοῦν τοιοῦτον ἀλλὰ καὶ ἕκαστον τῶν καθ' ἕκαστον· οὐδὲν γὰρ ἐκφεύγει τὸ ἐν ἐκεῖνο, καὶ
 15 κἂν τῷ εἶναι λέγῃς κἂν τῷ γινώσκεσθαι· καὶ μετ' ὀλίγα οὕτως καὶ ἡ τῆς προνοίας ἐνιαία γνώσις ἐν τῷ αὐτῷ ἀμερεῖ πάντων ἐστὶν τῶν μεριζομένων γνώσις, καὶ τῶν ἀτομωτάτων ἕκαστον καὶ τῶν ὀλικωτάτων, καὶ ὡς ὑπέστησεν ἕκαστον κατὰ τὸ ἐν, οὕτως καὶ γινώσκει
 20 ἕκαστον κατὰ τὸ ἐν'. ὅτι μὲν οὖν τὸ πρῶτον πάντων αἴτιον, ὅπερ ἐστὶν πᾶσιν ὀρεκτόν — τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ ἀγαθόν τε καὶ ἐν, τούτῳ γὰρ μόνῳ τὸ πρῶτον χαρακτηρίζουσιν, εἴπερ ὅλως δέοι τι καταφάσκειν ἐκεῖνου —, καὶ αὐτὰ τῶν ὄντων τὰ ἀτομωτάτα παράγει
 25 τε καὶ γινώσκει καὶ ἐπὶ πάντα τὴν αὐτοῦ διατείνει

2. ἐν] ἐν M ἐμφάσει pt] ἐμφάσειν M 3. συλλήβδην
 κτλ.: cf. infra fol. 38r. 237v. 13. σιδοῦν M, cf. pt] ὅτι fol. 38r.
 237v. 15. κἂν τὸ — κἂν τὸ pt (at cf. fol. 38r. 237v.) λέγῃς

t et (ex ei cr.) p] λεγεις M 15. 16. μελιγα M 16. cf.
 pag. 6, 17 et fol. 38r. 237v. ενι[αια γνω]σις M 18. ἐκά-
 στου etiam post ὀλικωτάτων add. fol. 38r. 19. καὶ om. p. 6,
 21 21. ὄρ[I litt. er.]εκτον M

πρόνοιαν, σαφῶς ἠκούσαμεν τοῦ Προκλου λέγοντος.
 καὶ ὁ φιλόσοφος δὲ Πλωτῖνος ἐν τῷ περὶ νοητῶν ἢ
 περὶ ἀγαθοῦ τὰ παραπλήσια περὶ τῆς δημιουργικῆς τε
 καὶ προνοητικῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως ἀπεφήνατο οὕτως
 λέγων 'οὐ μὴν ἀλλ' εἰ δεῖ ἐκάστην ἐνέργειαν μὴ ἀτελεῖ 5
 εἶναι μηδὲ θέμις τοῦ θεοῦ ἄλλο τι νομίζειν ἢ ὅλον τε
 καὶ πᾶν, δεῖ ἐν ὄντων τῶν αὐτοῦ πάντα ἐνυπάρχειν.
 δεῖ τοίνυν καὶ τοῦ ἀεὶ εἶναι, δεῖ τοίνυν καὶ τοῦ μέλ-
 λοντος ἤδη παρόντος εἶναι. οὐ δὴ ὕστερόν τι ἐν
 ἐκείνῳ, ἀλλὰ τὸ ἤδη ἐκεῖ παρὸν ὕστερον ἐν ἄλλῳ γί- 10
 νεται. εἰ οὖν ἤδη πάρεστιν τὸ μέλλον, ἀνάγκη οὕτως
 παρεῖναι ὡς προνενοημένον εἰς τὸ ὕστερον, τοῦτο δέ
 ἔστιν ὡς μηδὲν δεῖσθαι μηδενὸς τότε, τοῦτο δέ ἔστιν
 μηδὲν ἐλλείφοντος. πάντα ἄρα ἤδη ἦν καὶ ἀεὶ ἦν καὶ
 οὕτως ἦν ὡς εἰπεῖν ὕστερον τόδε διὰ τόδε· ἐκτεινό- 15
 μενον μὲν γὰρ καὶ οἶον ἀπλούμενον ἔχει δεικνύναι
 τόδε μετὰ τόδε, ὁμοῦ δὲ ὄν πᾶν ἐν τόδε, τοῦτο δέ
 ἔστιν ἔχον ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν αἰτίαν.' | καὶ ὁ Πλωτῖνος fol. 16 v.
 ἄρα οὐ μόνον τὰ ὄντα ἀλλὰ καὶ τὰ μέλλοντα ἤδη τῇ
 προγνώσει παρεῖναι τῷ θεῷ φησὶν· ὁ γὰρ ἐν τοῖς γι- 20
 νομένοις ὕστερον ὑφίσταται, τοῦτο ἐν ἐκείνῳ φησὶν
 παρεῖναι ἀεὶ. εἶτα καὶ τὸν τρόπον προσέθηκεν, πῶς
 τὸ μέλλον θεῷ πάρεστιν, ὅτι τῷ νοεῖν καὶ τὰ μήπω
 ὄντα· 'ἀνάγκη' γὰρ, φησὶν, 'οὕτως παρεῖναι ὡς προ-
 νενοημένον εἰς τὸ ὕστερον'. εἰ οὖν πάντα τῷ θεῷ τῇ 25
 προγνώσει καὶ τὰ μήπω ὄντα ὡς ὄντα πάρεστιν, οἶδεν
 δήπου, καθ' ὃν τρόπον ἕκαστον τῶν ἐσομένων καὶ

2. Plot. enn. VI 7, 1 (cf. infra fol. 42r. 238r.) 6. θεμι-
 τὸν θεοῦ ὅτι οὖν ὄν ἄλλο τι Plot. 8. καὶ τοῦ — τοίνυν om.
 Plot. 8. 9. μέλλοντος ὡς ἤδη pt, cf. fol. 238r. 15. δια M]
 μετὰ Plot. 17. ἐν om. Plot. 27. ἕκαστον [I litt. er.] των M

καθ' οὓς λόγους γενήσεται καὶ γενόμενον τίσι λόγοις
καθ' ἑκάστην βίου αἴρεσιν τὰ παρὰ τῆς ἀπαραλογίστου
προνοίας ἔξει ἐπόμενα· 'πάντα' γάρ, φησὶν ὁ Πλωτῖνος,
'ἤδη ἦν καὶ αἰεὶ ἦν'. τὸ γὰρ 'ἤδη' δηλοῖ τὸ πρὶν γενέ-
5 σθαι παρεῖναι θεῶ τὰ ὕστερον ἐσόμενα. καὶ ἵνα μὴ
τὸ ἤδη ἀρχῆς τινος εἶναι σημαντικὸν νομίσοι τις, ἐπή-
γαγεν 'καὶ αἰεὶ ἦν'. 'καὶ οὕτως', φησὶν, 'ἦν, ὡς εἰπεῖν
ὕστερον τόδε διὰ τόδε', τουτέστιν ὧν τὰς αἰτίας ἡμεῖς
τῆς γενέσεως μετὰ τὴν ὑπαρξιν νοοῦμεν, ὅτι τυχὸν
10 διὰ τὴν τοῦ λόγου ἐνέργειαν μόνον τῶν ἐνταῦθα ζώων
χερσὶ χρῆται ὁ ἄνθρωπος, ὄργανα τῶ λόγῳ τοῦ δη-
μιουργοῦ τὰς χεῖρας πεποιηκότος· τοῦτο οὖν ἡμεῖς
μετὰ τὴν ὑπαρξιν ἐγνωμεν, ὅτι τόδε διὰ τόδε, τοῦτο
αἰεὶ ἐν τῇ γνώσει τοῦ θεοῦ προϋφῆστηκεν. καὶ οὐ
15 μόνον ἐφ' ὅλων εἰδῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστον
ἰδίᾳ συμβαινόντων ὁ αὐτὸς λόγος· ἐξηγούμενος γοῦν
ἑαυτὸν ἐπήγαγεν 'ἐκτεινόμενον γάρ', φησὶν, 'καὶ οἶον
ἀπλούμενον ἔχει δεικνύναι τόδε μετὰ τόδε', τουτέστιν
εἰς γένεσιν ἀρόμενον, ὅτι τυχὸν μετὰ τὴν τῶν στοι-
20 χείων κρᾶσιν ἢ σύμπηξις τε καὶ ἀλλοίωσις γίνεται,
εἶτα ἢ διάπλασις, εἶτα ἢ ψύχωσις, καὶ ἐπὶ πάντων
fol. 17r. ὡσαύ|τως. 'ὁμοῦ δὲ ὄν', φησὶν, 'πᾶν <ἐν> τόδε,
τοῦτο δὲ ἐστὶν ἔχον ἐν αὐτῶ τὴν αἰτίαν'. 'ὁμοῦ' δὲ
φησὶν ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ τοῦ θεοῦ προγνώσει· ἀμερῶς
25 γὰρ ἐν ἐκείνῃ πάντων οἱ λόγοι πάρεισιν. ταῦτα μὲν
οὖν περὶ τῆς προγνωστικῆς τε καὶ προνοητικῆς τοῦ

1. γενόμενον] γενομενων M 4. [ἦ]ν (ante καὶ) M 6. νο-
μίση p 11. χ[ε]ρ[σ]ι M 13. οτι per comp. M; om. pt fort.
<αὐτὸ δὲ> τοῦτο 17. ἐκτεινόμενον μὲν γὰρ pag. 39, 15
22. ὡσαυ|I litt. er. |τως M ἐν add. coll. pag. 39, 17 23. ἐαν-
τῶ καὶ τὴν pag. 39, 18 26. προγνωστ[ικ]ης τ[ε] M

θεοῦ δυνάμεως ἕκ τε τῶν κοινῶν ἐννοιῶν καὶ ἕκ τῶν
 μνημονευθέντων ἀποδέδεικται φιλοσόφων. ἀλλὰ δὴ
 καὶ ἡ περὶ τῆς εἰμαρμένης ὅπως ἂν ἔχοι ὑπόληψις
 (διάφοροι γὰρ αἱ περὶ ταύτης δόξαι) πάσας τῶν μελ-
 λόντων γίνεσθαι συνειλημμένως τὰς αἰτίας ὅφ' ἕνα 5
 τὸν τῆς καταρχῆς χρόνον ἔχουσα προσημαίνειν ταῦτα
 ἢ καὶ ἀποτελεῖν παισὶν Ἑλλήνων πεπίστευται. τού-
 των οὖν ἡμῖν προωμολογημένων ἀνάγκη πᾶσα καθ'
 ἑκατέραν δόξαν, τὴν τε περὶ τῆς προνοίας φημι καὶ
 τὴν περὶ τῆς εἰμαρμένης, τῶν μελλόντων ἔσεσθαι 10
 προεγνώσθαι τε καὶ προὑπάρχειν τοὺς λόγους. τού-
 του δὲ οὕτως ἔχοντος παντὶ δῆλον, ὡς οὐκ ἀνάγκη
 τοῖς τῶν γινομένων δημιουργικοῖς λόγοις τε καὶ αἰ-
 τίαις συνυπάρχειν τὰ πράγματα, τούναντίον δὲ πάν-
 των τῶν γινομένων προὑπάρχειν τοὺς λόγους ἕκ τῶν 15
 δεδειγμένων ἀνάγκη. ὥστε, εἰ καὶ αἱ τῶν ὄντων ἰδέαι
 καὶ τὰ παραδείγματα νοήσεις τινὲς εἶεν τοῦ δημιουρ-
 γοῦ καὶ λόγοι, καθ' οὓς τὸν κόσμον παρήγαγεν, οὐκ
 ἀνάγκη πάντως συνυπάρχειν ἐξ αἰδίου ἅμα τῇ γνώσει
 τοῦ θεοῦ τῇ περὶ τοῦ κόσμου αὐτὸν τὸν κόσμον. οὐδὲ 20
 Πλάτωνα ἄρα λόγος οὐδεὶς ἀναγκάσει διὰ τὸ αἰώνιον
 εἶναι λέγειν τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα καὶ τὸν κό-
 σμον αἰεὶ εἶναι ὑποτίθεσθαι· δέδεικται γάρ, ὡς οὐκ ἐν
 τούτῳ ἐστὶν ταῖς ἰδέαις τὸ εἶναι ἐν τῷ παραδείγμασιν
 εἶναι.

25

Τέλος λύσεως β' λόγου.

6. M m 1 ad καταρχης in marg.: τουτ' ἔστιν γενεσεως

8. [ἡμιν] M 14. συνὑπαρξ' M 21. cf. pag. 25, 22 26. ce-
 teris locis (cf. e. g. 23, 23) λύσεως τοῦ κτλ. scriptum est

fol. 17 v.

| Πρόκλου διαδόχου λόγος τρίτος.

Τρίτος· εἰ ὁ δημιουργὸς τινὸς ἐστὶν δημιουργός, ἤτοι κατ' ἐνέργειαν ἔσται δημιουργὸς ἀεὶ ἢ δυνάμει ποτὲ μὴ ἀεὶ δημιουργῶν. εἰ μὲν οὖν κατ' ἐνέργειαν ὁ δημιουργός ἀεὶ δημιουργός, καὶ τὸ δημιουργούμενον ἀεὶ κατ' ἐνέργειαν ἔσται δημιουργούμενον· ὅταν γάρ, φησὶν Ἀριστοτέλης, τὸ αἴτιον ἢ κατ' ἐνέργειαν, ἔσται καὶ τὸ αἰτιατὸν ὡσαύτως κατ' ἐνέργειαν, εἰ τὸ οἰκοδομοῦν, τὸ οἰκοδομούμενον, εἰ τὸ ὑγιάζον, τὸ ὑγιαζόμενον· καὶ Πλάτων ἐν Φιλήβῳ, ὅτι τὸ ποιοῦν γιγνομένου τινὸς ἐστὶν ποιοῦν, ἀλλ' οὐ γενητοῦ τὸ ποιοῦν οὐδὲ γιγνομένου <τὸ> ποιητικόν. εἰ δὲ τὸ δημιουργούμενον μὴ κατ' ἐνέργειαν, οὐδὲ τὸ δημιουργοῦν ἔσται κατ' ἐνέργειαν. εἰ δὲ μὴ κατ' ἐνέργειαν, δυνάμει ἔσται δημιουργικὸν πρὸ τοῦ δημιουργεῖν ὄν. πᾶν δὲ τὸ δυνάμει τι ὄν, φησὶν ὁ αὐτός, ἀπὸ τοῦ ἐνεργείᾳ ὄντος, ὃ ἐστὶν τοῦτο δυνάμει, γίγνεται κατ' ἐνέργειαν, τὸ δυνάμει θερμὸν ἀπὸ τοῦ ἐνεργείᾳ θερμοῦ καὶ τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν. ἔσται ἄρα καὶ ὁ δημιουργός <ἐνεργείᾳ δημιουργός> δυνάμει πρότερον ὢν, ἄλλου τινὸς <ὄντος> ἐνεργείᾳ δημιουργοῦ καὶ τοῦ-

4. cf. pag. 49, 9 et fol. 39 v. 4. 5. M m 1 in marg.: σημειῶσαι παρα το πη και απλως (cf. 49, 9 ann.) 7. cf. Arist. anal. post. B 16 p. 98 a 35 sq. ἔσται p. 47, 23 post 8 ἐνέργειαν positum

8. αἰτίον^{ατ}, ατ m 2, M ὡσαύτως etiam pag. 47, 22] οὕτως pag. 49, 12 10. Plat. Phil. 26 E sq. M m 1 in marg. inf.: ποιητικὸν γενητόν

ποιοῦν γινομενον 12. τὸ add. 13. ἢ post ἐνέργειαν add. pag. 50, 7 15. δημιουργεῖν M] ενεργεῖν infra pag. 51, 1 ὄν om. pag. 51, 1 16. Arist. metaph.

Θ 8 p. 1049 b 24 20. ἐνεργείᾳ δημιουργός inserui coll. pag. 51, 5 21. ὄντος inserui coll. pag. 51, 6 fort. δημιουργοῦ <τοῦ>, cf. 43, 8. 44, 22. 51, 14. 53, 6. fol. 38 v. (tamen cf. etiam pag. 51, 6)

τον ποιῶντος ἐνεργεία δημιουργόν τὸν δυνάμει πρό-
 τερον. καὶ εἰ μὲν ἐκεῖνος ἀεὶ ἐνεργεία αἷτιος τοῦ
 εἶναι τοῦτον δημιουργόν, ἀεὶ καὶ οὗτος δημιουργὸς
 διὰ τὸ πρότερον ἀξίωμα τὸ λέγον, ὅταν ἢ κατ' ἐνέρ-
 γειαν τὸ αἷτιον, καὶ τὸ αἷτιατὸν εἶναι κατ' ἐνέργειαν· 5
 ὥστε τὸ δημιουργούμενον ἀεὶ ἐστίν. εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνος
 δυνάμει ποτὲ αἷτιος τοῦ ποιεῖν τὸν δημιουργόν δη-
 μιουργεῖν, πάλιν αὐτὸς ἄλλου του δεήσεται τοῦ ποι-
 οῦντος αὐτὸν κατ' ἐνέργειαν ποιεῖν τὸν δημιουργόν fol. 18r.
 δημιουργεῖν διὰ τὸ δεύτερον ἀξίωμα τὸ λέγον τὸ δυ- 10
 νάμει πᾶν δεῖσθαι τοῦ ἐνεργεία, ἵνα γένηται κατ' ἐνέρ-
 γειαν· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἐπὶ τούτου λόγος, καὶ ἢ εἰς
 ἄπειρον ἀνιμὲν ἄλλο πρὸ ἄλλου ζητοῦντες αἷτιον τοῦ
 ἐνεργεία τῷ προκειμένῳ δυνάμει αἷτιου ἢ ἤξομεν εἰς
 τὸ συγχωρῆσαι ἀεὶ τι εἶναι κατ' ἐνέργειαν αἷτιον. τού- 15
 του δὲ συγχωρηθέντος ἔπεται καὶ τὰ αἷτιατὰ εἶναι ἀεὶ
 κατ' ἐνέργειαν καὶ τὸν κόσμον ἀεὶ δημιουργούμενον,
 εἶπερ καὶ τὸν δημιουργόν ἀεὶ δημιουργόν, διὰ δύο
 δειχθὲν ἀξιωμάτων, ἑνὸς μὲν ὡς ἂν ἔχη τῶν πρὸς τι
 θάτερον, οὕτω καὶ θάτερον ἔχειν, εἰ μὲν δυνάμει, δυ- 20
 νάμει, εἰ δὲ ἐνεργεία, ἐνεργεία, ἑτέρου δὲ πᾶν τὸ δυ-
 νάμει ὃν μεταβάλλειν εἰς τὸ ἕτερον ἐνεργεία ὑπό τινος
 ἐνεργεία ὄντος, ὃ αὐτὸ δυνάμει πρότερον, ἐνεργεία
 δ' ὕστερον.”

4. πρότερον, i. e. pag. 42, 7 10. δεύτερον, i. e. pag.
 42, 16 14. αἷτιου] αιτιωι M 16. ἔπεται κτλ.; cf. infra
 fol. 39v. 22. μεταβάλλειν] μεταβαλλον M ἕτερον suspectum
 23. ενεργειαι M αὐτό] αὐτος M

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ τρίτου λόγου.

α'. Ὅτι παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν τοῦ δυνάμει καὶ τοῦ ἐνεργείᾳ τὸν παραλογισμὸν ἐν τούτοις ὁ Πρόκλος συνέπλεξεν.

β'. Ἐκθεσις τῶν διαφορῶν τοῦ δυνάμει καὶ τοῦ ἐνεργείᾳ σημαινομένων.

γ'. Ὅτι τῷ καθ' ἕξιν αἰτίῳ, ὅπερ ἐστὶν τὸ πρῶτον τῶν τοῦ ἐνεργείᾳ σημαινομένων, οὐ πάντως ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ αἰτιατὸν κατ' ἐνέργειαν ἔπεται. ὅθεν ἐνδέχεται αἰεὶ μὲν καθ' ἕξιν ἐνεργείᾳ εἶναι τὸν θεὸν δημιουργόν, μὴ αἰεὶ δὲ τὸν κόσμον εἶναι.

δ'. Ὅτι ἐκ τοῦ δευτέρου δυνάμει τοῦ καθ' ἕξιν, ὅπερ καὶ πρῶτόν ἐστιν ἐνεργείᾳ, εἰς τὴν δευτέραν ἐνέργειαν προῖόν οὐ δεῖται ἐτέρου τινὸς τοῦ ἀπὸ τῆς ἕξεως εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτὸ ἄγοντος.

ε'. Ἐκθεσις τῶν τοῦ Πρόκλου λέξεων καὶ ἀποδείξεις ἐξ αὐτῶν, ὅτι ἀδιορίστως λαβὼν τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἐνεργείᾳ τὸν παραλογισμὸν συνέπλεξεν. ἐν ᾧ, ὅτι ἐνεργείᾳ καθ' ἕξιν δημιουργὸς ὢν ὁ θεὸς οὔτε ἐξ ἀνάγκης συνυπάρχοντα ἑαυτῷ τὸν κόσμον ἐξ αἰδίου εἰσάγει οὔτε δὲ ἄλλου του δεήσεται δημιουργοῦ ἐνεργείᾳ τοῦ ἀπὸ τῆς ἕξεως αὐτὸν εἰς ἐνέργειαν ἄγοντος.

ς'. Ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τοῦ προτέρου δυνάμει καθόλου ἐστὶν ἀληθὲς τὸ δεῖσθαι πάντως τὸν δυνάμει ἄλλου τινὸς ἐνεργείᾳ τοῦτο ὄντος, ὅπερ αὐτός ἐστιν δυνάμει, ἵνα εἰς ἐνέργειαν ἀχθῆ, ἀλλ' ἀπλῶς ἐνεργείᾳ τινὸς ὄντος, οὐ μὴν πάντως καὶ τοιούτου.

12. fort. ὅτι <τὸ> τοῦ (post δυνάμει)] το M 16. λέξεως
M (cr. pt) 21. fort. ἐνεργείᾳ δημιουργοῦ 24. fort. τὸ δυνάμει
25. fort. αὐτό ἐστιν

ζ'. Ὅτι ἐνδέχεται καὶ αὐτὴν ὑφ' ἑαυτῆς τὴν φύσιν ἀπὸ τῆς πρὸς τι ἐπιτηδειότητος εἰς τὴν κατ' αὐτὸ ἕξιν τε καὶ ἐνεργεῖαν ἄγεσθαι καὶ μὴ δεῖσθαι τινος ἕξωθεν τοῦ τελειοῦντος.

Λύσις τοῦ τρίτου λόγου.

5

α'. Ὡς σοφιστικὸν τοῦ φιλοσόφου τὸ ἐπιχείρημα. καίτοι γε ἔδει τὸ τῆς φιλοσοφίας αἰδούμενον πρόσχημα καὶ τῆς διαλεκτικῆς ἀκριβείας εἰς ἄκρον ἦκοντα καὶ περὶ τηλικούτων τὴν σκέψιν ποιούμενον μὴ οὕτως ταῖς ὁμωνυμίαις ἡμᾶς καθάπερ οἱ σοφισταὶ τὰ μειρά- 10 κια παρακρούεσθαι, ἀλλὰ τῆς ἀληθείας φροντίδα ποιούμενον ὁμωνύμους ὄντα φωνὰς τό τε δυνάμει καὶ τὸ ἐνεργείᾳ διελέσθαι εἰς τὰ διάφορα σημαίνόμενα καὶ διδάξαι, ἐπὶ ποίου μὲν τῶν τοῦ δυνάμει σημαυνομένων τὸ ἕτερον τῶν παρ' αὐτοῦ τεθέντων ἀξιωμαίων ὡμο- 15 λόγηται, ἐπὶ ποίου δὲ πάλιν τῶν ἐνεργείᾳ θάτερον, εἴτα ἕκαστον τῶν σημαυνομένων τῶν δυνάμει καὶ τῶν ἐνεργείᾳ ἐπὶ τοῦ δημιουργοῦ ὑποθέμενον τὰ ἐκάστη ὑποθέσει ἐπόμενα ἐπισκέψασθαι. ἡμεῖς οὖν ἕνα σκοπὸν ποιούμενοι τὴν τῆς ἀληθείας εὕρεσιν καὶ τοῖς 20 διαλεκτικοῖς κανόνσιν ἐπόμενοι πρότερον εἰς τὰ διάφορα διέλωμεν σημαίνόμενα τό τε δυνάμει καὶ τὸ ἐνεργείᾳ, εἴθ' οὕτως ὅπως ἀληθείας ἔχη τὰ ἐπ' αὐτῶν τεθέντα τοῦ φιλοσόφου κατανοήσωμεν ἀξιώματα, fol. 19 r. ἐξ ὧν τὸ τρίτον τῶν ἐπιχειρημάτων συνέπλεξεν. καὶ 25 διὰ γε τοὺς ἀπείρους τῶν τοιούτων λόγων οὐδὲν οἶον

7. αἰδομενον M προσχειμα M (cr. p) 12 ὄντα M;
fort. γρόντα 14. δυν[II litt. eras.]αμει M 16. fort. τῶν
<τοῦ> ἐνεργεία 17. 18. fort. τοῦ δυνάμει καὶ τοῦ ἐνεργεία
18. δημιουργο[v], ex v, M 23. ἔχει t et (ex corr.) p

δι' ὀλίγων τὴν ἔννοιαν τοῦ τε δυνάμει καὶ τοῦ ἐνεργεία παραδέσθαι.

β'. Ἰστέον τοίνυν, ὡς διττὸν εἶναι τὸ δυνάμει καὶ διττὸν τὸ ἐνεργεία ἀκριβῶς τε ὁ Ἀριστοτέλης ἐδίδαξεν καὶ παρὰ πάντων ὁμολογεῖται. λέγεται γὰρ καθ' ἓνα μὲν τρόπον δυνάμει τι εἶναι τὸ φυσικὴν τινα ἔχον εἰς τι ἐπιτηδειότητα, ὡς φαμεν τὸ παιδίον δυνάμει γραμματικὸν εἶναι· ἐπιτηδείως γὰρ ἔχει ἡ φύσις καιρῷ τῷ δέοντι τὰ γραμματικὰ θεωρήματα παραδέξασθαι. ἔν μὲν οὖν τοῦτο τῶν ἐπὶ τοῦ δυνάμει σημαινομένων, ὃ καὶ καλεῖται πρῶτον δυνάμει, τὸ κατὰ τὴν ἐπιτηδειότητα. ὅταν δέ τις ἐν ἕξει τῶν γραμματικῶν θεωρημάτων γενόμενος, ἔχη μὲν αὐτῶν ἐν τῇ ψυχῇ τὴν ἐπιστήμην, μὴ ἐνεργῇ δὲ κατ' αὐτὰ μηδὲ προχειρίζοιτο τὴν τούτων θεωρίαν, ἢ ἐσθίων τυχόν ἢ πρὸς ἑτέροις τὴν διάνοιαν ἀσχολούμενος ἢ μὴ βουλόμενος, λέγεται μὲν καὶ ὁ τοιοῦτος δυνάμει γραμματικὸς εἶναι, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ πρότερος· οὐ γὰρ ἐν ἕξει τῶν θεωρημάτων ἐκεῖνος ἐγερόνει, ἀλλὰ μόνον τῷ πεφυκέναι ἐλέγετο δυνάμει εἶναι γραμματικὸς. καλεῖται δὲ καὶ τὸ τοιοῦτον σημαινόμενον δεύτερον δυνάμει καὶ τὸ καθ' ἕξιν δυνάμει. αὐτὸ δὲ δὴ τοῦτο τὸ δεύτερόν τε καὶ καθ' ἕξιν δυνάμει καλούμενον καλεῖται καὶ πρῶτον ἐνεργεία· ὡς γὰρ πρὸς τὸ πρῶτον δυνάμει τὸ κατὰ τὴν φυσικὴν ἐπιτηδειότητα, ἣν ὁ ἔχων τῷ πεφυκέναι δέχεται τὰ θεωρήματα δυνάμει γραμματικὸς ἐλέγετο, ἢ

4. cf. Arist. metaph. Θ 1 p. 1046a 11sq. de an. B 5 p. 417a 21 9. M m 1 in marg. γραμμικα 10. ἐπὶ suspectum 12. M m 1 in marg. γραμμικων 15. εσθιον M (cr. pt) 16. διανοιασχολουμενος M (cr. pt) 19. fort. πεφυκέναι <δέχεσθαι>, cf. lin. 25 20. και M; fort. κατὰ 21. και τὸ suspecta 23. και superscr. M 26. ἢ M; aut del. aut ἐλέγετο εἶναι, ὁ scrib.

ὁ ἤδη ἐν ἔξει τῶν θεωρημάτων γενόμενος εἴη ἂν ἐνεργεία γραμματικὸς ἤδη κατ' ἐνέργειαν τὴν ἔξιν κτησάμενος. ἀλλ' ἐπειδὴ ἔστιν τις καὶ ἑτέρα ἐνέργεια, καθ' fol. 19 v. ἣν ἤδη προχειρίζεται ὁ γραμματικὸς τὰ θεωρήματα ἢ ἑτέρῳ παραδιδούς ἢ καθ' ἑαυτὸν γυμναζόμενος, ὡς 5 πρὸς ταύτην ἤδη τὴν ἐνέργειαν λέγεται, ὅπερ εἶπον, ὁ κατὰ τὴν ἔξιν μόνον ἔχων τὰ θεωρήματα δυνάμει εἶναι γραμματικὸς, δυνάμει δὲ κατὰ τὸ δεύτερον. ὁ αὐτὸς οὖν οὕτως ὁ τὴν ἔξιν μόνην τὴν τῶν γραμματικῶν θεωρημάτων ἔχων μὴ ἐνεργῶν δὲ κατὰ αὐτὴν 10 καὶ δυνάμει γραμματικὸς καλεῖται καὶ ἐνεργεία, ἀλλὰ δυνάμει μὲν ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ἐνέργειαν, καθ' ἣν διδάσκων προχειρίζεται τὰ θεωρήματα, ἐνεργεία δὲ ὡς πρὸς τὴν πρώτην ἐπιτηδειότητα, καθ' ἣν οὐπω μὲν τὴν ἔξιν τῶν θεωρημάτων εἶχεν, ὡς δυνάμενος δὲ 15 ταύτην ποτὲ κτήσασθαι δυνάμει γραμματικὸς εἶναι ἐλέγετο.

γ'. Τούτων οὕτως ἔχόντων καὶ διττοῦ ὄντος τοῦ δυνάμει, διττοῦ δὲ καὶ τοῦ ἐνεργεία, καὶ τοῦ δευτέρου δυνάμει εἰς ταῦτὸ συντρέχοντος τῷ πρώτῳ ἐνεργεία, 20 τὸ μὲν πρότερον τῶν ἀξιωματικῶν τὸ λέγον ὅταν τὸ αἴτιον ἢ κατ' ἐνέργειαν, καὶ τὸ αἰτιατὸν ὡσαύτως κατ' ἐνέργειαν ἔσται ἐπὶ μόνου τοῦ δευτέρου ἐνεργεία ἔστιν ἀληθές, οὐκ ἐπὶ τοῦ προτέρου, ὅπερ καὶ δεύτερον <δυνάμει> καλεῖται· ὅταν γὰρ ὁ διδάσκαλος ἤδη διδάσκη, 25 ἀνάγκη εἶναι καὶ τὸν διδασκόμενον, καὶ εἰ ἤδη ὁ οἰκοδόμος οἰκοδομεῖ, ἀνάγκη καὶ τὸ οἰκοδομούμενον εἶ-

4. ἦν p] εν M 6. pag. 46, 17 9. οὕτως M; fort. οὔτος

20. καὶ post ἐνεργεία addidit m. post. M 21. προτερ[ο]ν των αξιωματον M 23. ἔσται pag. 42, 7 et 49, 12 ante καὶ τὸ positum 24. 25. δυνάμει inserui 27. οἰκοδομουμενον M

ναι. ἐπὶ δὲ τοῦ προτέρου ἐνεργεία οὐκέτι ἀληθὲς τὸ
 ἀξίωμα· ἐνδέχεται γὰρ οἰκοδόμου ἐξιν μὲν τοῦ οἰκο-
 δομεῖν ἔχειν, μὴ οἰκοδομεῖν δέ, καὶ τὸν ἐξιν διδασκα-
 4 λικὴν ἔχοντα μὴ διδάσκειν· ὥστε τοῦ οὕτως αἰτίου
 fol. 20r. κατ' ἐνεργείαν ὄντος, | λέγω δὲ τοῦ καθ' ἐξιν οἰκοδό-
 μου ἢ τοῦ διδασκάλου, τὸ αἰτιατὸν οὐ πάντως ἔσται,
 τουτέστιν τὸ οἰκοδομούμενον ἢ διδασκόμενον. καὶ
 ἐνῆν γε καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν φιλοσόφων τὰ αὐτὰ
 ἡμῖν σχεδὸν ἐπὶ λέξεως παραθέσθαι λέγοντας ἄλλους
 10 τε καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Ἀριστοτέλους ἐξηγητὴν ἐν τοῖς
 εἰς τὴν ἀποδεικτικὴν ὑπομνήμασιν· ἐναργοῦς δὲ ὄντος
 τοῦ λόγου τὸ τοιοῦτο νῦν παραιτήσομαι. τὸ μὲν τῶν
 ἀξιομάτων πρῶτον οὕτως ἀληθείας ἔχει.

δ'. Τὸ δὲ δεύτερον τὸ λέγον, ὅτι τὸ δυνάμει, ὅπη-
 15 νίκα εἰς ἐνεργείαν ἄγεται, ἀνάγκη πάντως ὑπὸ τινος
 ἑτέρου ὄντος κατ' ἐνεργείαν τοιούτου, οἷον αὐτὸ ἔστιν
 δυνάμει, μεταβάλλειν καὶ εἰς ἐνεργείαν ἄγεσθαι, ἐπὶ
 τοῦ προτέρου μόνον δυνάμει χώραν ἔχει· τὸ γὰρ παι-
 δίον δυνάμει γραμματικὸν ὃν μεταβάλλει εἰς τὸ ἐνερ-
 20 γεία εἶναι γραμματικὸν ὑπὸ τοῦ κατ' ἐνεργείαν ὄντος
 γραμματικοῦ καὶ τὸ ὕδωρ δυνάμει θερμὸν ὑπάρχον
 μεταβάλλει καὶ γίνεται ἐνεργεία θερμὸν ὑπὸ πυρὸς
 τυχόν ἢ ἀπλῶς τοῦ κατ' ἐνεργείαν θερμοῦ. οὐκέτι δὲ
 ἐπὶ τοῦ δευτέρου δυνάμει ἀληθὲς τοῦτο ὑπάρχει τὸ
 25 ἀξίωμα· ὁ γὰρ τὴν ἐξιν ἔχων τῶν γραμματικῶν θεω-
 ρημάτων καὶ ταύτῃ δυνάμει λεγόμενος εἶναι γραμμα-

1. ουκετι M; fort. οὐκ ἔστι, cf. 50, 12 (οὐκέτι videtur aptum non esse nisi ἐπὶ τοῦ δευτέρου, cf. lin. 23) 5. ἐξί M

6. διδασκα[λου] M 12. παρετησομαι M (cr. pt) 15. ἄγε-
 ται] αναγεται M 16. αυτοῦ, το superscr. m 1, punctis eadem delevit, M

τικός, ὀπηνίκα ἐκ ταύτης τῆς δυνάμεως μεταβάλλῃ εἰς τὴν δευτέραν καλουμένην ἐνέργειαν, καθ' ἣν ἤδη προχειρίζεται τὰ θεωρήματα, οὐχ ὑφ' ἑτέρου ἐνεργείᾳ ὄντος γραμματικοῦ μεταβάλλει, ἀλλ' αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ ἀμέσως ἐκ τοῦ μὴ ἐνεργεῖν εἰς τὸ ἐνεργεῖν μεταβάλλει· 5 καὶ ἐπὶ πάντων ὁ αὐτὸς λόγος. τούτων οὖν ἡμῖν σαφῶς διευκρινημένων ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον αὐτὴν πρῶτον τὴν λέξιν τοῦ φιλοσόφου ἐκθέμενοι. fol. 20 v.

ε'. 'Εἰ κατ' ἐνέργειαν', φησὶν, 'ὁ δημιουργὸς ἀεὶ δημιουργός, καὶ τὸ δημιουργούμενον ἀεὶ κατ' ἐνέργειαν 10 ἔσται δημιουργούμενον· ὅταν γάρ, φησὶν Ἀριστοτέλης, τὸ αἴτιον ἢ κατ' ἐνέργειαν, ἔσται καὶ τὸ αἰτιατὸν οὕτως κατ' ἐνέργειαν'. ὅρα, πῶς οὐ προσδιορίζεται, κατὰ ποῖον τῶν τοῦ ἐνεργείᾳ σημαινομένων ὑποτίθεται τὸν δημιουργὸν ἐνεργείᾳ εἶναι δημιουργόν, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ 15 ἀδιορίστως τῷ ἐνεργείᾳ αἰτίῳ ἔπεσθαί φησιν τὸ αἰτιατὸν κατ' ἐνέργειαν, ἵνα τὸ ἐπὶ τινὸς σημαινομένου τῶν ἐνεργείᾳ ἀληθεῦον ἀξίωμα πάντως τοῦ ἐνεργείᾳ κατηγορήσῃ, ὅπερ ἐδείξαμεν ὑπάρχον ψεῦδος, ἐπὶ μόνου δὲ τοῦ δευτέρου ἐνεργείᾳ χώραν ἔχον. εἰ οὖν 20 ἡμεῖς ἀεὶ καθ' ἕξιν ἐνεργείᾳ δημιουργὸν εἶναι τὸν θεὸν ὑποτιθέμεθα, ὅπερ ἐστὶν τὸ πρότερον ἐνεργείᾳ, ποία ἔτι ἀνάγκη οὕτως ὄντος ἀεὶ τοῦ θεοῦ ἐνεργείᾳ δημιουργοῦ καὶ τὸν κόσμον ἀεὶ εἶναι; τοῦτο δὲ ἐποίησεν σοφιστικῶς ὁ φιλόσοφος, ἵν' ἡμῶν λεγόντων μὴ ἀεὶ 25

1. μεταβαλλ[η]μι, ex ei cr. m 1, M 9. pag. 42, 4 M
 m 1 in marg.: τι σημειῶσαι παρὰ το πηι καὶ ἀπλῶς (cf. 42, 4. 5
 ann.) 11. cf. Arist. anal. post. B 16 p. 98a 35 12. [ε]σται
 M 12. 13. οὕτως M] ὡσαύτως 42, 8. 47, 22 13. προσδιορι-
 ζεται M (cr. p) 18. fort. τοῦ ἐνεργείᾳ ἀλ. ἀληθ[ε]νον, ex
 ei, M ενεργ[ε]ιν. vers. | αι M 19. ὑπάρ^χ M; ὑπάρχειν pt
 25. ο φιλοσοφος M, cf. t] ὁ φιλοσόφως p (at cf. pag. 51, 21)

εἶναι τὸν κόσμον εὐθύς ἀνέλη καθόλου τὸ καὶ τὸν
 θεὸν ἀεὶ δημιουργὸν εἶναι, συγχωρηθέντος δὲ τοῦ
 πρὶν δημιουργῆσαι κατὰ μηδένα τρόπον ἐνεργεῖα εἶναι
 τὸν θεὸν δημιουργὸν ἀκολούθως εἰσαγάγη τὸ δυνάμει
 5 αὐτὸν εἶναι δημιουργὸν κατὰ τὸ πρότερον τοῦ δυνά-
 μει σημαίνομενον. ἄκουε γοῦν, οἷα ἐπήγαγεν· 'εἰ δὲ
 τὸ δημιουργούμενον', φησὶν, 'μὴ κατ' ἐνεργεῖαν ἦ, οὐδὲ
 τὸ δημιουργοῦν ἔσται κατ' ἐνεργεῖαν'. σκόπει πάλιν,
 πῶς ἀδιορίστως τῷ ἐνεργεῖα χρῆται μὴ προστιθεῖς,
 10 ἐπὶ ποίου σημαινομένου τοῦ ἐνεργεῖα τεθὲν ἀξίωμα
 ἀληθεύει. δῆλον δέ, ὡς ἐπὶ μὲν τοῦ δευτέρου ἐνεργ-
 εῖα ἔστιν ἀληθές, ἐπὶ δὲ τοῦ προτέρου οὐκ ἔστιν· |
 fol. 21 r. τῆς γὰρ οἰκίας μὴ οὔσης κατ' ἐνεργεῖαν οὐδὲν κωλύει
 τὸν οἰκοδόμον εἶναι κατ' ἐνεργεῖαν τὴν καθ' ἑξῆς· οἰ-
 15 κοδόμος μὲν γὰρ ἔστιν ὁ τὴν ἑξῆς ἔχων, κὰν μὴ οἰ-
 κοδομῆ, καὶ ἰατρὸς ὁμοίως, κὰν μὴ ἰατρεύῃ, οὔτε δὲ
 οἰκοδομεῖν δύναται κατ' ἐνεργεῖαν οὔτε ἰατρεύειν, εἰ
 μὴ πάντως καὶ τὸ οἰκοδομούμενον ἢ ἰατρευόμενον
 ὑπάρχη. ὅτι δὲ κατ' ἀλήθειαν τῇ ὁμωνυμίᾳ παρα-
 20 κρούσασθαι βουλόμενος οὐ προσδιωρίσατο τὰ διάφορα
 σημαίνοντα τοῦ τε δυνάμει καὶ τοῦ ἐνεργεῖα, ἴν', ὡς
 εἶπον, λεγόντων ἡμῶν μὴ ἀεὶ εἶναι τὸν κόσμον εἰσα-
 γάγη τὸ μηδ' ὅλως εἶναι τὸν θεὸν ἐνεργεῖα δημιουρ-
 γόν, πρὶν δημιουργῆσαι τὸν κόσμον, ἀλλὰ δυνάμει
 25 κατὰ τὸ πρότερον, δῆλον ἔξ ὧν ἐπήγαγεν· 'εἰ γὰρ μὴ
 κατ' ἐνεργεῖαν', φησὶν, 'δυνάμει ἔσται δημιουργικὸν

1. ἀνέλη^{εἰ} p; ἀνελεῖ t; ανελεῖ M 2. ἀεὶ M; fort. ἐνεργεῖα

3. δημιουργεῖσαι M 4. εἰσαγαγεῖ M (cf. lin. 22) 7. ἦ

om. pag. 42, 13 10. τῶν^{οὔ} M fort. <τὸ> ἀξίωμα 17. ὁ[ι]-

κοδομεῖν M 19. ὑπάρχη tp] ὑπάρ^χ M 20. προσδιωρίσατο M

21. ἴ[ν'] ὡς] M 22. pag. 49, 25 :

πρὸ τοῦ ἐνεργεῖν. πᾶν δὲ τὸ δυνάμει τι ὄν ἀπὸ τοῦ
 ἐνεργείᾳ ὄντος, ὃ ἐστὶν τοῦτο δυνάμει, γίνεται κατ'
 ἐνεργείαν, τὸ δυνάμει θερμὸν ἀπὸ τοῦ ἐνεργείᾳ θερ-
 μοῦ καὶ τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν. ἔσται
 ἄρα καὶ ὁ δημιουργὸς ἐνεργείᾳ δημιουργὸς δυνάμει 5
 πρότερον ὢν, ἄλλου τινὸς ὄντος ἐνεργείᾳ δημιουργοῦ
 καὶ τοῦτον ποιοῦντος ἐνεργείᾳ δημιουργὸν τὸν δυνά-
 μει πρότερον'. σκόπει δὴ οὖν, ὅπερ ἐλέγομεν, πῶς
 ἀνελὼν τὸ εἶναι τὸν θεὸν ἐνεργείᾳ δημιουργὸν τῷ
 μηδὲ τὸν κόσμον ἐνεργείᾳ εἶναι εὐθὺς εἰσάγει τὸ δυ- 10
 νάμει αὐτὸν εἶναι δημιουργὸν κατὰ τὸ πρότερον δυ-
 νάμει, ὡς παντὸς σημαينوμένου τῶν ἐνεργείᾳ ἀναιρε-
 θέντος. ἄλλου γοῦν τινος δεῖσθαι <ἐνεργείᾳ> δημι-
 ουργοῦ φησὶν τοῦ καὶ τοῦτον ποιοῦντος ἐνεργείᾳ
 δημιουργὸν τὸν δυνάμει πρότερον· ὅπερ οὐχὶ τῷ τὴν 15
 ἔξιν ἔχοντι ἀλλὰ τῷ τὴν ἐπιτηδειότητα μόνην | συμ- fol. 21 v.
 βαῖνον ἐδείξαμεν. καίτοι μὴ ὄντος ἐνεργείᾳ τοῦ κό-
 σμου οὐκ εὐθὺς εἰσάγεται τὸ καὶ τὸν δημιουργὸν κατὰ
 τὸ πρότερον δυνάμει δημιουργὸν εἶναι· ἐνδέχεται γάρ,
 ὡς εἶπον, καὶ τὸ καθ' ἔξιν εἰσάγεσθαι, τουτέστιν τὸ 20
 πρότερον ἐνεργείᾳ. ἀλλ' ὁ φιλόσοφος σοφιστικῶς τὸ
 ἐπὶ τοῦ προτέρου δυνάμει λεγόμενον (λέγω δὴ τὸ δεῖ-
 σθαι τοῦ ἐνεργείᾳ τοιούτου, οἷον αὐτὸ ἐστὶν δυνάμει,
 ἵνα εἰς ἐνεργείαν ἀχθῆ) αὐτὸς ἀπλῶς καὶ ἀδιορίστως
 τῷ δυνάμει ἔπεσθαί φησιν, εἶτα λοιπὸν κατὰ τὸ ἀκό- 25
 λουθον ἐπισυνάπτει λήρους μακροὺς δημιουργὸν δη-

1. ενεργειν M] δημιουργεῖν ὄν 42, 15
 δημιουργὸς om. 42, 20 6. ὄντος om. 42, 21
 fort. δημιουργοῦ <τοῦ>, tamen cf. 42, 21

5. ἐνεργείᾳ δη-
 [ἐνεργεῖαι] M
 8. pag. 50, 4. 22
 12. fort. τοῦ ἐνεργείᾳ 13. ἐνεργείᾳ addidi coll. pag. 42,
 21. 51, 6. 53, 5 20. pag. 49, 21 23. τοιούτου] τοιοῦτο M

μιουργῶ συνείρων καὶ τῇ πρώτῃ ἀτόπῳ ὑποθέσει τὰ
 ἀκόλουθα συμπεραινόμενος. ἀλλ' ἐπεὶ οὐδεὶς καὶ τῶν
 τυχόντων νοῦν ἔχων κατὰ τὸ πρότερον δυνάμει φαίη
 ἂν εἶναι τὸν θεὸν δημιουργόν, πρὶν δημιουργῆσαι,
 5 ταύτης τῆς ἀτόπου ἀρχῆς ἀναιρεθείσης οἴχεται πᾶν τὸ
 ἐξ ἀραχνίων τοῦ φιλοσόφου τῶν συλλογισμῶν ὑφασμα·
 καθ' ἕξιν γὰρ ὢν δημιουργὸς ὁ θεός, πρὶν δημιουρ-
 γῆσαι, οὔτε ἐτέρου δεήσεται τοῦ εἰς ἐνέργειαν αὐτὸν
 ἄγοντος οὔτε, ἐπειδὴ οὗτός ἐστιν ἐνεργεῖα δημιουργός,
 10 ἤδη διὰ τοῦτο καὶ τὸν κόσμον εἰσάγει ἐξ αἰδίου ἐαυτῶ
 συνυπάρχοντα· τοῦ γὰρ καθ' ἕξιν οἰκοδόμου ὄντος οὐ
 πάντως καὶ ὁ οἶκος ἔσται· ἀλλ' οὐδ' ὅταν ὁ οἰκοδόμος
 ἐκ τῆς ἕξεως μεταβαίῃ εἰς τὸ ἐνεργεῖν, ἄλλου τινὸς
 δεήσεται ἐνεργεῖα οἰκοδόμου τοῦ ἄγοντος αὐτὸν εἰς
 15 τοῦτο. ὅτι δὲ σοφιστικόν τε καὶ λίαν ἐπαχθὲς τοῖς
 νοῦν ἔχουσιν τὸ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν παραλογίζεσθαι,
 ἱκανῶς καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ἐρμηνείας ἐδή-
 λωσεν ἐνόχλησιν κυρίως τὴν τοιαύτην τῶν παραλογι-
 20 σμῶν ἰδέ[αν καλέσας· ἔλεγω] γὰρ, φησίν, ἄντικεῖσθαι
 τὴν τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ, μὴ ὁμωνύμως δέ, καὶ
 ὅσα ἄλλα προσδιοριζόμεθα πρὸς τὰς σοφιστικὰς ἐνο-
 χλήσεις· πῶς γὰρ οὐκ ὄχλος τῷ ὄντι περιττὸς τῶν
 λόγων ἐκείνοι, ὅσοι τῶν πραγμάτων ἀφήμενοι παρὰ
 25 τὰς λέξεις καὶ τὰς ὀνομασίας διελέγχειν τοὺς προσ-
 διαλεγομένους σπουδάζουσιν; ὃ δὴ καὶ ἐν τούτοις ἡμῖν
 ὁ πολὺς Πρόκλος ποιεῖν οὐκ ἀπώκησεν.

1. ατ|ο]παι, ex ω, M

5. αν[α]ιρεθεισης, ex ε, M

9. ουτος M; fort. αὐτός

11. οἰκοδόμου ὄντος] οἰκοδομουντος

M 19. Arist. de interpr. 6 p. 17a 34

21. τῶν τοιούτων

post ἄλλα add. Arist.

21. 22. ενοχλησ[ει]s, ex ι, M

24. 25. προδιαλεγομενους M (cr. pt)

5'. Ἐπισκοπεῖν δὲ ἄξιον, ὅπως καὶ ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ
 ἀξιώματος λήψει ἱκανὰς ἑαυτῷ παραλογισμῶν ἀφορμὰς
 ὁ φιλόσοφος ὑποτίθεται. ἵνα γὰρ συνεῖραι τὸν πολλὸν
 τῶν δημιουργῶν φλήναφον δυνηθεῖη τοῦ δυνάμει δη-
 μιουργοῦ δεομένου ἄλλου τινὸς ἐνεργείᾳ δημιουργοῦ 5
 τοῦ καὶ τοῦτον ποιῶντος ἐνεργείᾳ δημιουργὸν κά-
 κεινὸν πάλιν διὰ τὸ τὸν πρότερον δυνάμει εἶναι καὶ
 αὐτοῦ δυνάμει ὄντος καὶ δεομένου τρίτου τινὸς ἐνε-
 ρείᾳ ὄντος δημιουργοῦ καὶ τούτου πάλιν ἄλλου καὶ
 οὕτως ἐπ' ἀπειρον ἀναγάγη τὸ ἄτοπον, εἰπὼν <πάν> 10
 τὸ δυνάμει δεῖσθαι ἐτέρου τινὸς ἐνεργείᾳ ὄντος τοῦ
 ἄγοντος αὐτὸ εἰς ἐνέργειαν τοιοῦτόν φησιν εἶναι δεῖν
 τὸ ἐνεργείᾳ, ὁποῖον δυνάμει ἐστὶν ἐκεῖνο, οἷον, εἴ τι
 θερμὸν εἶη δυνάμει, καὶ τὸ τελειωτικὸν τοῦ δυνάμει
 θερμοῦ ἐνεργείᾳ εἶναι θερμόν. τοῦτο δὲ ἐπὶ τινῶν 15
 μὲν ἀληθές ἐστίν (τὸν γὰρ δυνάμει γραμματικὸν ὁ
 ἐνεργείᾳ γραμματικὸς ποιεῖ ἐνεργείᾳ γραμματικὸν καὶ
 τὸ πῦρ ἐνεργείᾳ ὃν θερμὸν μεταβάλλει τὸ ὕδωρ δυ-
 νάμει ὃν θερμὸν καὶ ποιεῖ ἐνεργείᾳ εἶναι θερμόν),
 οὐκ ἐπὶ πάντων δὲ ὁ λόγος οὕτως ἐστὶν ἀληθής· ἀλλὰ 20
 δεῖ μὲν ἐνεργείᾳ τινὸς ἴσως τοῦ ἄγοντος τὸ δυνά- fol. 22 v.
 μει εἰς τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν, οὐ μὴν πάντως τὸ ἐνε-
 ρείᾳ ἀνάγκη εἶναι τοιοῦτον ἐνεργείᾳ, οἷον δυνάμει
 ἐστὶν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀγόμενον εἰς ἐνέργειαν. τὰ γὰρ
 ξύλα δυνάμει ναῦν ὄντα ποιεῖ ἐνεργείᾳ ναῦν οὐχ ἢ 25
 κατ' ἐνέργειαν ναῦς ἀλλ' ὁ κατ' ἐνέργειαν ναυπηγός·
 οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν τῷ ναυπηγῷ δημιουργικοὶ τῆς νεῶς

1. αὐτῆ' του M

3. M m 1 ad συνειραι in marg.: συναρ-

μοσαι συμπλεξαι

7. τὸν suspectum

10. πάν addidi coll.

pag. 42, 15

13. [ενεργ|ειαι M

20. ἀληθες M (cr. pt)

25. ναῦν] ναυς M

ναῦν pt] ναῦ M

λόγοι ἤδη καὶ ναῦς εἰσιν κατ' ἐνέργειαν. πάλιν τὸ
 δυνάμει γλυκὸν ἢ πικρὸν ἢ ἐρυθρὸν οὐ πάντως ὑπὸ
 τοῦ ἐνεργεία γλυκέος ἢ πικροῦ ἢ ἐρυθροῦ εἰς ἐνέρ-
 5 γειαν ἄγεται· τὸ γὰρ ὕδωρ, ᾧ ἀρδεύεται τὰ φυτά, δυ-
 νάμει ἐκάστην ἔχει ποιότητα, εἰς ἣν μεταβάλλει τοῖς
 φυτοῖς ἐνούμενον, καὶ οὐ δήπου κατ' ἐνέργειάν τι
 γλυκὸν ὑπάρχον ἢ πικρὸν ἢ ἐρυθρὸν μεταβάλλει τὸ
 ὕδωρ εἰς τὸ γενέσθαι ἐνεργεία τοιοῦτον ἀλλ' οἱ ἐν
 τῇ φύσει δημιουργικοὶ λόγοι ἐνεργεία ὄντες, καὶ τὸ
 10 δυνάμει σκληρὸν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ γίνεται ἐνεργεία
 σκληρὸν οὐκ ὄντος τοῦ ψυχροῦ ἐνεργεία σκληροῦ ἀλλ'
 ἐνεργεία ψυχροῦ. ὥστε κἀνταῦθα, ἴν', ὡς εἰρήκαμεν,
 χάραν εὐροὶ δημιουργοὺς δημιουργῶν συνεῖραι, τὴν
 τοιαύτην προσθήκην τῷ ἀξιώματι προσέθηκεν, λέγω δὴ
 15 τὸ δεῖν τὸ ἐνεργεία, ὅπερ ἄγει τὸ δυνάμει εἰς ἐνέρ-
 γειαν, τοιοῦτον εἶναι ἐνεργεία, οἷον δυνάμει ἐκεῖνό
 ἔστιν.

ζ'. Μήποτε δὲ οὐδὲ τὸ δύναιμι ἔχον πάντως εἰς
 τι καὶ ἐπιτηδειότητα ἐτέρου δέεται τοῦ δυνάμει αὐτὸ
 20 εἰς ἐνέργειαν ἄγοντος. ἐνδέχεται γὰρ καὶ αὐτὸν ἐαν-
 τῷ τινα αἴτιον εἶναι τῆς ἐκ τοῦ προτέρου δυνάμει εἰς
 τὸ ἐνεργεία μεταβολῆς· δύο γὰρ ὁδοὶ τῷ ὄντι εἰς ἐπι-
 στήμην κατὰ Πλάτωνα, μάθησις καὶ εὐρεσις, ὡς ἐν
 Ἀλκιβιάδῃ φησὶν· δῆλον οὖν, ὅτι ὁ πρῶτος εὐρῶν
 25 τέχνην τινὰ ἢ ἀπασαν ἢ τὰ μέρη αὐτῆς οἷον ὁ πρῶ-
 τος εὐρῶν ξύλων πρίσιν, πρὶν εὐρη, δυνάμει ὦν πρίστης,
 fol. 23 r. κατὰ τὸ πρότερον δυνάμει γέγονεν ἐνεργεία | πρί-
 στης οὐχ ὑφ' ἐτέρου τινὸς ἐνεργεία ὄντος πρίστου

12. κἀνταῦθα M pag. 53, 3 19. δεήσεται pt
 23. Plat. Alcib. I 106 D 24. πρῶτος] πρῶτως M 25. 26. πρῶ-
 τος M] πρῶτως pt 26. ξυλ[ω]ν M

ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτὸν ἐκ δυνάμεως εἰς ἐνέργειαν ἀγαγών.
τί δ' ἂν εἴποις ἐπὶ τοῦ σκυλακίου τοῦ ἀρτιγενοῦς;
δυνάμει γὰρ ὄρατικὸν ὄν ἢ ὑλακτικὸν οὐχ ὑφ' ἑτέρου
τινὸς ἐνεργείᾳ ὄντος ἄγεται εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν ὄραν
ἢ ὑλακτεῖν, ἀλλ' αὐτὸ ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως τελει- 5
οῦται· εἰ μὴ τις ἐπὶ μὲν τοῦ προτέρου τὸν καθόλου
νοῦν αἰτιᾶται τοῦ τὸν δυνάμει νοῦν εἰς ἐνέργειαν
μεταβάλλειν, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου τὴν καθόλου φύσιν·
ἀλλ' εἰ καὶ τοῦτο συγχωρήσωμεν, οὐκ ἂν εἴποι τις
οὔτε τὸν καθόλου νοῦν ἐνεργείᾳ πρίστην ἢ οἰκοδόμον 10
ἢ τι τοιοῦτον εἶναι οὔτε τὴν καθόλου φύσιν ἐνεργείᾳ
ὄρατικὴν ἢ ὑλακτικὴν ἀλλ' ἀπλῶς ἐνεργείᾳ, ἵνα μὴ ἐπι-
πλέον ἐκτείνω τὸν λόγον ζητῶν περὶ μὲν τοῦ καθόλου
νοῦ, διὰ τί τινῶν μὲν τὸ δυνάμει ἄγει εἰς ἐνέργειαν,
τινῶν δὲ οὔ, περὶ δὲ τῆς καθόλου φύσεως, εἰ ἔστιν 15
ὅλως καὶ ἐν τίνι τὸ εἶναι ἔχει· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν τι
καθόλου σῶμα κοσμικὸν παρ' ἕκαστον τῶν κατὰ μέρος·
ὥστε οὐδὲ φύσις ἔστιν καθόλου· τὸ γὰρ καθόλου κατὰ
Ἀριστοτέλην ἢ οὐδέν ἐστιν ἢ ὑστερογενὲς καὶ ἐν τῇ
ἐπινοίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ τὸ εἶναι ἔχον, εἰ μὴ καθόλου φύ- 20
σιν τις λέγοι τὴν σύμπνοιάν τε καὶ πρὸς ἄλληλα ἁρ-
μονίαν τῶν τοῦ κόσμου μερῶν.

Τέλος λύσεως τοῦ τρίτου λόγου.

Πρόκλου διαδόχου λόγος τέταρτος.

“Τέταρτος· πᾶν τὸ ἐξ ἀκινήτου γινόμενον αἰτίου 25
κατὰ τὴν ὑπαρξιν ἀκίνητόν ἐστιν· εἰ γὰρ τὸ ποιοῦν

11. οὐτ[ε τ]ην M
ρο[γ]ενες, ex v, M

16. cf. Arist. de caelo Γ 5

19. υστε-

ἀκίνητον, ἀμετάβλητόν ἐστιν, εἰ δὲ ἀμετάβλητον, αὐ-
 τῷ τῷ εἶναι ποιεῖ μὴ μεταβαῖνον ἐκ τοῦ ποιεῖν εἰς τὸ
 μὴ ποιεῖν μηδὲ ἐκ τοῦ μὴ ποιεῖν εἰς τὸ ποιεῖν· μετα-
 βαῖνον γὰρ ἔξει μεταβολὴν αὐτὴν τὴν ἐκ θατέρον
 5 μεταβάσιν εἰς θατέρον, εἰ δὲ ἔξει μεταβολήν, οὐκ ἂν |
 fol. 23v. εἴη ἀκίνητον. εἴ τι ἄρα ἀκίνητόν ἐστιν, ἢ οὐδέποτε
 ποιήσει ἢ ἀεί, ἵνα μὴ διὰ τὸ ποτὲ ποιεῖν κινῆται.
 ὥστ', εἴ τι ἀκίνητον αἰτιόν ἐστίν τινος, οὔτε οὐδέποτε
 αἴτιον ὄν οὔτε ποτέ, εἴη ἂν ἀεί αἴτιον, εἰ δὲ τοῦτο,
 10 αἰδίου ἐστίν αἴτιον. εἰ τοίνυν τὸ αἴτιον τοῦ παντός
 ἀκίνητόν ἐστιν, ἵνα μὴ κινούμενον ἀτελὲς ἢ πρότερον
 ὕστερον δὲ τέλειον (πᾶσα γὰρ κίνησις ἐνέργειά ἐστιν
 ἀτελής) καὶ ἵνα μὴ κινούμενον χρόνου δέηται χρόνον
 παράγον, ἀνάγκη τὸ πᾶν αἰδίον εἶναι ἀπὸ αἰτίου ἀκι-
 15 νήτου γιγνώμενον. ὥστε, εἴ τις εὐσεβεῖν οἰόμενος εἰς
 τὸν αἴτιον τοῦ παντός ἐκεῖνον λέγοι μόνον αἰδίον τὸν
 δὲ κόσμον οὐκ αἰδίον, τοῦτον λέγων οὐκ αἰδίον ἐκεῖ-
 νον ἀποφαίνει κινούμενον ἀλλ' οὐκ ἀκίνητον· κινου-
 μένον δὲ λέγων καὶ οὐκ ἀκίνητον οὐκ ἀεί λέγει τέ-
 20 λειον ἀλλὰ ποτὲ καὶ ἀτελῆ διὰ τὸ πᾶσαν εἶναι κίνησιν
 ἐνέργειαν ἀτελῆ καὶ ἐνδεᾶ τοῦ χείρονος (λέγω δὴ τοῦ
 χρόνου) δι' αὐτὸ τὸ κινεῖσθαι, ποτὲ δὲ ἀτελῆ λέγων
 καὶ οὐκ ἀεί τέλειον καὶ ἐνδεᾶ τοῦ χείρονος ἀσεβεῖ
 διαφερόντως· εἴ τις ἄρα εὐσεβεῖν οἰόμενος εἰς τὸν αἰ-
 25 τιον τοῦ παντός ἐκεῖνον λέγοι μόνον αἰδίον, ἀσεβεῖ
 διαφερόντως.”

4. cf. pag. 61, 23 θ[ατερον] M 6. cf. pag. 62, 25.
 64, 1 et fol. 256r. 7. ποιήσει post ἀεί add. pag. 64, 2 (60, 25)
 10. cf. fol. 255r.v. 11. cf. fol. 34r.v. 19. cf. fol. 34v.

α[ει λεγει τ]ελειον M 23. χεινος M 25. εκεινον^{λλ} μόνον
 λέγοι M (ἐκεῖνον μόνον λέγοι pt); cf. lin. 16

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ τετάρτου λόγου.

α'. Ἐκθεσις τῶν ἐν τῷ τετάρτῳ ἐπιχειρήματι δύο συλλογισμῶν. καὶ ὅτι παρὰ τὴν ἐλάττωνα πρότασιν κοινὴν οὕσαν ἐν ἀμφοτέροις τὸν παραλογισμὸν ὁ Πρόκλος συνέπλεξεν.

5

β'. Ὅτι πολλάκις καὶ παρὰ τὰ δοκοῦντα αὐτοῖς εἰς ἀνατροπὴν τῆς καθ' ἡμᾶς ἀληθείας τοὺς παραλογισμοὺς ῥάπτουσιν.

γ'. Ὅτι τὸ μὴ ποιοῦν πρότερον εἶτ' αὖθις ποιοῦν καὶ ὅλως τὸ ἐκ τῆς ἕξεως τὴν ἐνέργειαν προχειριζόμενον οὐ κινεῖται οὐδ' ὅλως μεταβάλλει.

δ'. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ τοῦ θεοῦ ἐνέργεια κίνησις, καὶ τίς ἡ ἀτελής ἐνέργεια καὶ τίς ἡ τελεία.

ε'. Ὅτι οὐδὲ ἡ ἀτελής | ἐνέργεια καὶ ἐν παρα- fol. 24r. τάσει γινομένη χρόνου κίνησις ἔστιν οὐ τοῦ ἐνεργοῦν- 15 τος ἀλλὰ τοῦ πάσχοντος κατ' οὐδὲν τοῦ κινουντος ἀλλοιοτέρου γινομένου διὰ τὸ πρότερον μὲν μὴ κινεῖν ὕστερον δὲ κινεῖν.

ς'. Μαρτυρίαι εἰς τὸ αὐτὸ Ἀριστοτέλους.

ζ'. Ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους περὶ τοῦ δυνάμει καὶ 20 τοῦ ἐνεργείᾳ. καὶ ὅτι οὐδὲ ἀλλοιώσεως ἢ ὅλως κινήσεως ἢ ἀπὸ τῆς ἕξεως προχειρίσις τῆς ἐνεργείας γίνεταί.

η'. Ὅτι οὐκ ἐξ ἀγνοίας ὁ Πρόκλος ἀλλ' ἐκουσίως πρὸς ἐξαπάτην τῶν ἀπείρων τῇ τοιαύτῃ τῶν παρα- 25 λογισμῶν ἰδέα χρῆται.

θ'. Ἀπορία καὶ λύσις, ὅτι οὐκ ἀφαιρούμεθα τὸ αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν τὸν θεόν, αἰὲ μὲν

καθ' ἕξιν δημιουργὸν αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου ὑποτι-
θέμενοι, μὴ ἐξ αἰδίου <δὲ> δεδημιουργηκέναι τὸν κό-
σμον. ἐν ᾧ, ὅτι ταῦτὸν ἐπὶ θεοῦ ἕξις τε καὶ ἐνέργεια
καὶ ὅτι οὐχ ἅμα τῇ περὶ τῶν ὄντων νοήσει τοῦ θεοῦ
5 καὶ τὰ πράγματα εἶναι ἀνάγκη.

ι'. Ὅτι οὐ τὸ ποτὲ μὲν ἐθέλειν τὸν θεὸν τὸ αὐτὸ
ποτὲ δὲ μὴ θέλειν ἀλλοίωσις ἐστίν καὶ ὅτι ὅλως οὐδὲ
διάφοροι αἱ τοῦ θεοῦ βουλήσεις ἀλλὰ μία καὶ ἀπλῆ
καὶ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχουσα τῷ αἰεὶ τοῦ
10 ἀγαθοῦ εἶναι, περὶ δὲ τὰ μετέχοντα ἢ μεταβολῇ θεω-
ρεῖται.

αι'. Ἐκθεσις ἀπορίας καὶ ἔλεγχος τῆς λεγούσης,
ὅτι, εἰ μὴ αἰεὶ ἦν ὁ κόσμος, πρὶν γενέσθαι δυνάμει ἦν
δημιουργὸς ὁ θεὸς καὶ διὰ τοῦτο ἀτελής. ἐν ᾧ, ὅτι
15 πᾶσα οὐσία αὐτῇ ὑφ' ἑαυτῆς ἀσχέτως κατὰ τὰς ἐν-
θεωρουμένας ἐν αὐτῇ φυσικὰς δυνάμεις τὸ τέλειον
ἔχει, οὐ κατὰ τὰς ἕξω προοῦσας ἀπὸ τῶν δυνάμεων
εἰς ἕτερα ἐνεργείας.

βι'. Ὅτι αὐταρκες τὸ θεῖον καὶ αὐτὸ ἑαυτοῦ συμ-
20 πληρωτικόν ἐστίν οὐδενὸς τῶν ἕξωθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ
δεόμενον τελειότητα. καὶ ὅτι ἐν τῇ τῶν δημιουργι-
fol. 24 v. κῶν λόγων αἰδίῳ ὑπάρξει, οὐκ ἐν τῷ δημιουργεῖν
ὁ θεὸς ἔχει τὴν τελειότητα.

γι'. Ὅτι οὐ μόνον τῶν καθόλου ἀλλὰ καὶ τῶν
25 μερικωτάτων δημιουργὸς ἐστίν ὁ θεός.

δι'. Ὅτι, δι' ὧν τὴν ἡμετέραν περὶ τοῦ κόσμου
ὑπόθεσιν εἰς ἄτοπον δοκοῦσιν ἀπάγειν λέγοντες ὡς,

2. δὲ add. pt 3. ενεργειαί M 8. βολησεις M

18. ἕτερα (cf. fol. 35r. fin. ἐπὶ τὰ ἕξω)] ετερας M 21. δεο-
μενον M m 1, cf. pt] δυσαμενον corr. manu recent. M

26. [τ]ην ημεραν M (cr. pt)

εἴπερ γέγονεν ὁ κόσμος, πρὶν γενέσθαι δυνάμει ἦν αὐτοῦ δημιουργὸς καὶ ταύτῃ ἀτελής, δι' αὐτῶν τούτων εἰς μείζονα ἀτοπίαν ἀπάγονται ἀεὶ δυνάμει εἶναι τὸν θεὸν δημιουργὸν καὶ ἀεὶ ἀτελής ὢν ἐπὶ ταῖς ἰδίαις ποιῶντες ὑποθέσεσιν.

5

ει'. Ὅτι κακουργῶν πάλιν ἐν τοῖς λόγοις ὁ Πρόκλος ἐλέγχεται.

σι'. Ὅτι καὶ κατὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας καὶ κατὰ τὸν φιλόσοφον Πλωτῖνον αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ τέλειός ἐστιν δημιουργὸς ὁ θεὸς οὐδὲν ἐκ τοῦ δημιουργεῖν ὕστερον 10 προσλαμβάνων εἰς τελειότητα διὰ τὸ πάντα ἤδη τῇ προγνώσει παρεῖναι τῷ θεῷ καὶ τὰ μήπω παρηγμένα εἰς γένεσιν.

Λύσις τοῦ τετάρτου λόγου.

α'. Δύο συλλογισμῶν ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν ἐπιχειρημά- 15 των παρὰ τοῦ φιλοσόφου τεθέντων καὶ τῆς ἐλάττονος προτάσεως κοινῆς οὔσης ἐν ἀμφοτέροις παρὰ ταύτην καὶ μόνην (τὴν ἐλάττονα λέγω πρότασιν) ψευδῆ οὔσαν ἢ τοῦ παραλογισμοῦ αἰτία γέγονεν· ἐνὸς γὰρ τῷ ὄντι δοθέντος ἀτόπου μυρία ἀνάγκη ἔπεσθαι ἄτοπα. ἄξιον 20 δὲ αὐτοὺς ἐκθέσθαι πρῶτον τοὺς τοῦ φιλοσόφου συλλογισμούς, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν ἔλεγχον τῆς ψευδοῦς χωρῆσαι προτάσεως (φημι δὴ τῆς ἐλάττονος· ταύτης γὰρ ἐλεγχθείσης λύεται τὸ κατὰ τῆς ἀληθείας τοῦ μεγάλου Πρόκλου σκευώρημα). ἔστιν οὖν ὁ ἕτερος τῶν 25 συλλογισμῶν τοιοῦτος. τὸ ἐκ τοῦ μὴ ποιεῖν, φησίν, εἰς τὸ ποιεῖν μεταβαῖνον μεταβολὴν ἔξει, πᾶν δὲ τὸ

4. ατελης ὢν M; exspectes ἀτελῆ αὐτὸν ἰδίαις pt] ἰδεαῖς M 11. p m 1 ad ἤδη in marg.: γὰρ τὰ εἶδη 15. 16. ἐπιχειρημάτων M 17. α[μφ]οτεροῖς M

μεταβάλλον κινεῖται· πᾶσα γὰρ τῷ ὄντι μεταβολὴ ἢ
 fol. 25r. κίνησις τίς ἐστίν ἢ οὐκ ἄνευ κινήσεως. | πᾶσα δὲ
 κίνησις ἀτελής ἐστίν ἐνέργεια, ὡς δέδεικται τῷ Ἀρι-
 στοτοτέλει, οἷον ἢ λεύκανσις· οὔτε γὰρ μελαίνεται οὐδ'
 5 οὔπω λευκὸν ἐστίν τὸ λευκαινόμενον· ὁδὸς γὰρ ἐστίν ἢ
 λεύκανσις ἐπὶ τὸ λευκὸν ἀπὸ τοῦ μέλανος. εἰ οὖν ἢ μὲν
 κίνησις ἀτελής ἐστίν ἐνέργεια, ὁ δὲ θεὸς οὐκ ἀτελής, οὐδ'
 ἄρα κινεῖται, εἰ δὲ οὐ κινεῖται, οὐδὲ μὴ μεταβάλλῃ, εἰ δὲ
 μὴ μεταβάλλει, οὐδὲ ἐκ τοῦ μὴ ποιεῖν εἰς τὸ ποιεῖν
 10 μεταβήσεται· μεταβολὴ γάρ, φησὶν, τὸ τοιοῦτο καὶ
 κίνησις. ὁ μὲν οὖν ἕτερος τῶν συλλογισμῶν τοιοῦ-
 τος. τούτου δὲ τοῦ συλλογισμοῦ τὴν μείζονα πρότα-
 σιν ἀμείψας εἰς ἕτερον ἄτοπον ἀπάγει τὸν λόγον· τὸ
 γὰρ πρότερον μὲν μὴ ποιοῦν, φησὶν, ὕστερον δὲ ποι-
 15 οῦν μεταβάλλει, τὸ μεταβάλλον κινεῖται, τὸ κινούμενον
 χρόνου δεῖται (πᾶσα γὰρ κίνησις ἐν χρόνῳ), τὸ ἄρα
 πρότερον μὲν μὴ ποιοῦν ὕστερον δὲ ποιοῦν χρόνου
 δεῖται. εἰ οὖν χρόνου ποιητὴς ὁ θεός, οὐκ ἄρα ἐκ
 τοῦ μὴ ποιεῖν εἰς τὸ ποιεῖν μεταβαίνει, ἵνα μὴ ἐνδεὴς
 20 χρόνου γένηται, οὔπερ αὐτός ἐστίν ποιητὴς. ἐξ ὧν συν-
 ἀγει, ὅτι, εἰ καὶ τέλειος ὁ θεὸς καὶ πάντῃ ἀκίνητός τε
 καὶ ἀμετάβλητος καὶ χρόνου μὴ δεόμενος ἅτε δὴ χρόνου
 ὧν ποιητὴς, τὸ δὲ μὴ ποιοῦν πρότερον εἶτα ποιοῦν
 κινεῖται καὶ διὰ τοῦτο ἀτελής ἐστίν καὶ χρόνου δεῖ-
 25 ται, ἢ οὐδέποτε ποιήσῃ ἢ ἀεὶ ποιήσῃ, ἵν' ἔχοι τὸ
 ἀκίνητον ἐν θατέρῳ καὶ ἀμετάβλητον. εἰ οὖν τὸ πρό-

3. ε[ν]εργειαί M

3. 4. Arist. phys. Γ 2 p. 201 b 31

8. ἀρα κιν[ε]ι[τα]ι M

9. τοῦ^{μη} ποιεῖν M

14. [φη]σιν. M

20. οὔπερ t et (ex ὄπερ cr.) p] [ο]περ M

25. ἵν' ἔχοι, α sup.

manu rec., M] ἵνα ἔχη pt

τερον ψεύδος (λέγω δὴ τὸ μηδέποτε ποιεῖν), ἀεὶ ἄρα ποιήσει, εἰ δὲ ἀεὶ ποιήσει τὸν κόσμον, ἀεὶ καὶ ὁ κόσμος ἔστιν ἐξ ἀνάγκης. ἢ μὲν οὖν τῶν συλλογισμῶν τοῦ Πρόκλου ἀγωγή τοιαύτη.

β'. Ἐμοὶ δὲ θαυμάζειν ἔπεισιν, ὅπως τὸν ἐκ τοῦ 5 οἰκείου συνειδότητος παρακρουόμενοι ἔλεγχον πολλάκις καὶ παρὰ τὰ σφίσιν αὐτοῖς καλῶς ἀποδειχθέντα κατὰ τῆς ἀληθείας ὀπλίζονται πάση μηχανῇ τοὺς ἀπείρους fol. 25 v. τῆς τῶν συλλογισμῶν δεινότητος παρακρουόμενοι. ὅτι μὲν γὰρ πᾶσα κίνησις ἀτελής ἐστὶν ἐνεργεία καὶ ὅτι 10 πᾶσα μεταβολὴ ἢ κίνησις τίς ἐστὶν ἢ οὐκ ἄνευ κινήσεως, ἀληθές· ὅτι δὲ τὸ ἐκ τοῦ μὴ ποιεῖν ἢ ἀπλῶς μὴ ἐνεργεῖν αὐθις ποιοῦν ἢ ἀπλῶς ἐνεργοῦν οὐδεμίαν κίνησιν ἢ ἀλλοίωσιν ὑπομένει, οὐδὲν μὲν ἴσως ἡμᾶς ἔδει κατασκευάζειν ἀλλ' αὐτὰ μόνα τὰ Ἀριστοτέλους 15 παρατίθεσθαι, δι' ὧν ἐν πολλαῖς ἑαυτοῦ πραγματείαις τοῦθ' ἡμᾶς μετὰ ἀποδείξεως δεδίδαχεν, οἷς οὐδὲν τὸν Πρόκλον ἀντιλέγειν ὑπολαμβάνω, ἀλλ' ἵνα μὴ ταῖς ἄλλων δόξαις ἐπαναπαύεσθαι δόξωμεν, ἡμεῖς ἐφ' ἑαυτῶν πρῶτον τὸν λόγον σκοπήσωμεν, εἶτα λοιπὸν καὶ 20 ταῖς Ἀριστοτέλους μαρτυρίαις τὴν ἀλήθειαν ἐπισφραγίσωμεν.

γ'. Ἐκ τοῦ πρότερον μὴ ποιεῖν', φησίν, 'εἰς τὸ ποιεῖν μεταβαῖνον μεταβολὴν ἔξει καὶ κίνησιν'. ἐκεῖνο πρῶτον ἐν τούτοις ἐπισημῆνασθαι ἀναγκαῖον· παντὶ 25 δῆλον ὑπάρχει, ὡς ὅτι τὸ μὴ ποιοῦν πρότερον εἶτα ποιοῦν ἐκ τοῦ δευτέρου δυνάμει τοῦ κατὰ τὴν ἔξιν, ὅπερ καὶ πρῶτόν ἐστὶν ἐνεργεία, εἰς τὴν δευτέραν

7. ἀποδειχθέντα [I litt. er.] M

17. οὐδεν M] οὐδὲ pt

21. 22. ἐπισφραγίσωμεν M (cr. pt)

23. cf. pag. 56, 4

ἐνέργειαν πρόεισιν, οἷον ὁ οἰκοδόμος· εἰ γὰρ μὴ οἰ-
 κοδομῶν πρότερον αὐθις οἰκοδομήσει, ἐκ τῆς τοῦ οἰ-
 κοδομεῖν ἕξεως τὴν τῆς οἰκοδομίας ἐνέργειαν προχειρί-
 ζεται· ἢ γὰρ ἐκ τῆς προτέρας δυνάμεως εἰς τὴν ἕξιν
 5 μεταβάσις οὐ ποιήσις ἐστίν, πῆσις δὲ μᾶλλον, καὶ τὸ
 ἐκ τῆς προτέρας δυνάμεως εἰς τὴν ἕξιν μεταβάλλον
 πάσχει μᾶλλον, οὐ ποιεῖ, οἷον τὸ παιδίον τὸ δυνάμει
 γραμματικὸν ἐπειδὴν τὴν ἕξιν τῆς γραμματικῆς τέχνης
 fol. 26r. πορίζηται, πάσχει | μᾶλλον ὑπὸ τοῦ διδασκάλου,
 10 οὐκ αὐτὸ ποιεῖ εἰς ἕτερον· καὶ ἐπὶ πάντων ὁ αὐτὸς
 λόγος. ὥστε, εἰ τὸ πρότερον μὲν μὴ ποιοῦν ὕστερον
 δὲ ποιοῦν ἐκ τοῦ δευτέρου δυνάμει εἰς τὴν δευτέραν
 ἐνέργειαν πρόεισιν, τὴν δὲ τοιαύτην ἐκ τῆς ἕξεως πρό-
 οδον κίνησιν φησὶν ὁ Πρόκλος, σαφῶς ἄρα τὴν ἐκ
 15 τῆς ἕξεως εἰς τὴν ἐνέργειαν πρόοδον κίνησιν εἶναι
 καὶ μεταβολὴν ἀποφαίνεται. εἰ δὲ τὸ ἐκ τῆς ἕξεως
 τὴν ἐνέργειαν προχειρίζομενον κινεῖται, ἀνάγκη πᾶσα
 ἦτοι τὴν πρὸ τοῦ ποιεῖν τε καὶ ἐνεργεῖν διάθεσιν κί-
 νησιν εἶναι ἢ αὐτὴν τὴν ποιήσιν καὶ ἐνέργειαν ἢ
 20 ἄλλην τινὰ διάθεσιν μεταξὺ τοῦ ποιεῖν τε καὶ μὴ ποιεῖν
 θεωρουμένην· οὐ γὰρ ἔστιν παρὰ ταῦτα. ἀλλ' οὔτε τὴν
 πρὸ τοῦ ποιεῖν διάθεσιν τοῦ ποιητικοῦ δυνατὸν ἐστίν
 κίνησιν λέγειν, τουτέστιν καθ' ἣν τὴν ἕξιν τοῦ ποιεῖν
 εἶχεν ἄνευ τῆς ἐνεργείας· ἀκίνησία γὰρ μᾶλλον τὸ μὴ
 25 ποιεῖν, οὐ κίνησις, ὡς καὶ τῷ Πρόκλῳ δοκεῖ· ἔειπε
 γὰρ ἀκίνητον, φησὶν, ἔστιν, ἢ οὐδέποτε ποιήσει <ἢ
 ἀεὶ ποιήσει>, ὡς τοῦ μὴ ποιεῖν δηλονότι ἀκίνησίας

3. 4. προχειρίζεται M 9. πορίζηται M m 1; προχειζήται
 cr. man. rec. (voluitne προχειρίζηται?) 11. μ[ε]ν, ex η, M
 20. αλλη M (cr. pt) 24. [ε]ίχει|ν M 25. pag. 56, 6 εἰ
 τι ἄρα 56, 6; εἰς τι γὰρ M 26. 27. ἢ ἀεὶ ποιήσει inserui
 coll. pag. 60, 25. 64, 2 (ἢ ἀεὶ add. 56, 7)

οὐσης καὶ οὐ κινήσεως. οὐκ ἄρα ἡ τοῦ ποιεῖν ἕξις
 ἄνευ τῆς ἐνεργείας κινήσις ἐστίν. ἀλλ' οὐδὲ μεταξὺ
 τοῦ ποιεῖν τε καὶ μὴ ποιεῖν δυνατόν. ἐστίν κινήσις
 τινα ἐννοεῖν· ἄχρονος γὰρ ἡ ἐκ τῆς ἕξεως γίνεται τῆς
 ἐνεργείας προχειρίσις· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ πέρας μὲν 5
 ἐστίν τοῦ μὴ ποιεῖν, ἀρχὴ δὲ τοῦ ποιεῖν· καθ' ἓν γὰρ
 καὶ τὸ αὐτὸ νῦν τοῦ μὴ γράφειν εἰ τύχοι παυσάμενος
 μετέβην ἐπὶ τὸ γράφειν, καὶ ἐπὶ πάντων ὡσαύτως.
 οὐδεὶς ἄρα χρόνος ἐστίν μεταξὺ τοῦ μὴ ποιεῖν τε καὶ
 ποιεῖν καὶ ὅλως πάσης ἕξεως καὶ τῆς ἀπὸ τῆς ἕξεως 10
 ἐνεργείας· εἰ γὰρ τις εἴη χρόνος μεταξὺ τοῦ μὴ ποιεῖν
 τε καὶ ποιεῖν καὶ καθόλου πάσης ἀντιφάσεως, ἐν fol. 26 v.
 τούτῳ οὔτε οὐ ποιήσει (πέπανται γὰρ τοῦ μὴ ποιεῖν)
 οὔτε ποιήσει (οὔπω γὰρ τοῦ ποιεῖν ἤρξατο)· ἐν τῷ
 αὐτῷ ἄρα χρόνῳ οὔτε ποιήσει οὔτε οὐ ποιήσει· ὅπερ 15
 ἐστίν ἀδύνατον· συναληθεύσει γὰρ ἡ ἀντίφασις. εἰ
 δὲ μηδεὶς χρόνος ἐστίν μεταξὺ τοῦ μὴ ποιεῖν τε καὶ
 ποιεῖν καὶ ὅλως τῆς ἕξεως καὶ τῆς <ἐκ> ταύτης προ-
 οῦσης ἐνεργείας, ἐπεὶ μηδὲ διάθεσις τις ἑτέρα ἐστίν
 μεταξύ, οὐδὲ κινήσις ἄρα οὐδεμία ἔσται μεταξύ οὐδ' 20
 ὅλως μεταβολή· πᾶσα γὰρ μεταβολή ἐν χρόνῳ, οὐδεὶς
 δὲ χρόνος μεταξύ δέδεικται, ὥστε οὐδὲ μεταβολή. οὔτε
 ἄρα πρὸ τοῦ ποιεῖν οὐδὲ μεταξύ τοῦ ποιεῖν τε καὶ μὴ
 ποιεῖν ἐνδέχεται κινεῖσθαι τὸ πρότερον μὲν μὴ ποιοῦν
 ὕστερον δὲ ποιοῦν καὶ ὅλως τὸ ἐκ τῆς ἕξεως τὴν ἐνέρ- 25
 γειαν προχειριζόμενον. λείπεται τοίνυν αὐτὴν τὴν
 ποίησιν εἶναι κινήσιν. εἰ δὲ τοῦτο, αἰεὶ δὲ ποιεῖ κατ'

5. προχειρησις M τῷ αὐτῷ pt] το αυτο M (vix ἐν γὰρ τὸ
 αὐτὸ) 16. αδυναατονον M 18. ἐκ add. coll. pag. 61, 27 sq.
 18. 19. προῖουσις M 19. διαθεσι[s], ex v, M 22. fort.
 <ὡς> δέδεικται M

αὐτοὺς ὁ θεός, ἀεὶ ἄρα καὶ κινεῖται· ἔϊ τι γὰρ ἀκί-
νητόν ἐστιν', φησίν, ἢ οὐδέποτε ποιήσει ἢ ἀεὶ ποιή-
σει, ἵνα μὴ διὰ τὸ ποτὲ ποιεῖν κινήται'. εἰ οὖν ἀεὶ
ποιεῖ, ἢ δὲ ποιήσις κίνησις (τοῦτο γὰρ τῆς διαιρέσεως
5 τὸ μόριον λείπεται), ἀεὶ ἄρα ὁ θεὸς κινεῖται. ἢ δὲ
κίνησις ἀτελής ἐνέργεια καὶ ἐν χρόνῳ· ἀεὶ ἄρα κατ'
αὐτοὺς ἐν κινήσει τὸ θεῖον καὶ διὰ τοῦτο ἀτελές τε
καὶ χρόνου δεῖται. εἰς αὐτοὺς ἄρα τὸ σοφὸν αὐτῶν
περιῆλθεν· τοιοῦτο γὰρ τὸ ψεῦδος ὑφ' ἑαυτοῦ φωρα-
10 ται καὶ περὶ αὐτὸ καταρρεῖ. εἰ τοίνυν μήτε πρὸ τοῦ
ποιεῖν μήτε μεταξὺ τοῦ μὴ ποιεῖν τε καὶ ποιεῖν κίνη-
σις τις θεωρεῖται μήτε αὐτῇ ἢ ποιήσις τοῦ θεοῦ κί-
νησίς ἐστιν, οὐδαμῇ ἄρα οὐδαμῶς ἐνδέχεται κινεῖσθαι
τὸν θεὸν ἐκ τῆς τοῦ ποιεῖν ἕξεως τὴν κατ' αὐτὴν ἐνέρ-
15 γειαν προχειριζόμενον. καὶ τί λέγω τὸν θεόν; ἀλλ'
fol. 27r. οὐδὲ ἄλλο | οὐδὲν τῶν ἕξιν τινὰ ἐχόντων εἶτα κατ'
αὐτὴν ἐνεργούντων ἀλλοιώσιν τινα καὶ κίνησιν ὑπο-
μένειν ἐνδέχεται διὰ τοῦτο μόνον τὸ ἐκ τῆς ἕξεως τὴν
κατ' αὐτὴν ἐνέργειαν προχειρίζεσθαι· οἱ αὐτοὶ γὰρ
20 οὔτοι λόγοι καὶ ἐπὶ πάντων ἀρμόδουσιν, ἔτι δὲ καὶ
προϊόντες ἐναργέστερον δείξομεν.

δ'. Ὅτι δὲ οὐ θέμις τὴν ποιήσιν τοῦ θεοῦ καὶ
ὄλως τὴν ἐνέργειαν κίνησιν ὑποτίθεσθαι αὐτῷ μόνῳ
τῷ θέλειν πάντα παράγουσαν καὶ χρόνου ἢ διαστά-
25 σεώς τινος εἰς οὐσίωσιν τῶν πραγμάτων μὴ δεομένην,
παντὶ δῆλον οἶμαι. οὐδὲ γὰρ πᾶσα ἐνέργεια εὐθύς

1. pag. 56, 6 2. ἢ (post φησίν) in ras. M 2. 3. ποιή-
σει (post ἀεὶ) om. pag. 56, 7 3. κινεῖται M 12. θεωρ[ει]-
ται M 13. κιν[ει]σθαι, ex η, M 16. ἄλλο [III—IV litt. er.]
οὐδεν M 17. 18. ὑπομενην M 18. τ[ο — ε]ξεως M
19. προχειριζ[εσθ]αι M 25. ουσι[ωσ]ιν M

καὶ κίνησις ἐστίν· ἐπιπλέον γὰρ ἡ ἐνέργεια τῆς κινή-
 σεως, ὡς Ἀριστοτέλει δοκεῖ. διττὴν γὰρ εἶναί φησιν
 τὴν ἐνέργειαν, τὴν μὲν τελείαν, τὴν δὲ ἀτελῆ. τὴν
 μὲν οὖν ἀτελῆ ἐνέργειαν κίνησιν εἶναί φησιν· ἔστιν
 γὰρ κατ' αὐτὸν ἡ κίνησις ἢ ἀπὸ τοῦ πρώτου δυνάμει 5
 ἐπὶ τὴν ἕξιν μεταβολή· οὕτως γὰρ αὐτὴν ἐν τῷ τρίτῳ
 λόγῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως ὠρίσατο, ὅτι ἔστιν ἡ
 κίνησις ἐντελέχεια τοῦ δυνάμει ὄντος, ἣ τοιοῦτόν ἐστιν.
 ἐντελέχειαν δὲ φησιν αὐτὴν τὴν τῆς δυνάμεως ἐνέρ-
 γειάν τε καὶ τελείωσιν. οὕτω μὲν οὖν ἀτελής ἐστίν 10
 ἐνέργεια ἢ κίνησις. τελείαν δὲ ἐνέργειάν φησιν εἶναι
 τὴν ἀθρόαν ἀπὸ τῆς ἕξεως προβολὴν μηδὲν ἄλλοιο-
 τέρας γινομένης τῆς ἕξεως. ἀθρόα δὲ ἐστίν προβολή
 ἢ μὴ συμπροιοῦσα τῇ κινήσει τοῦ χρόνου ἀλλ' ἐν τῷ
 νῦν γιγνομένη, οἷα ἐστὶν ἢ τοῦ φωτὸς ἐκ τοῦ φωτί- 15
 ζοντος πρόδος· ἅμα γὰρ τῷ φανῆναι τὸ φωτιστικὸν
 οἶον τὸ πῦρ ἢ τὸν ἥλιον ἀθρόον πᾶν τὸ ἐπιτήδειον
 καταλάμπεται. τοιαύτη ἐστὶν καὶ ἡ τῆς ὕψεως ἐνέρ-
 γεια· ἅμα γὰρ τῷ ἀναβλέψαι ἀχρόνως τῶν αἰσθητῶν
 ἀντιλαμβανόμεθα. ὅθεν οὐδὲ τὰς αἰσθήσεις ὁ Ἀρι- 20
 στοτέλης κινεῖσθαι φησιν ἐν τῇ τῶν αἰσθητῶν ἀντι-
 λήψει. ἀλλ' οὐδὲ ἡ τοῦ νοῦ ἐνέργεια κίνησις ἐστίν·
 ἀθρόως γὰρ καὶ ἄνευ τινὸς διαστάσεως τοῦ νοητοῦ fol. 27 v.
 θιγγάνει. εἰ οὖν ἡ τούτων ἐνέργεια ἄχρονος καὶ διὰ
 τοῦτο τελεία καὶ οὐ κίνησις, πῶς ἂν τὴν τοῦ θεοῦ 25
 ἐνέργειαν κίνησιν εἰπεῖν τολμήσειεν;

ε'. Καίτοι γε οὐδὲ τὰς ἀτελεῖς ἐνεργείας καὶ ἐν

4. Arist. phys. Γ 2 p. 201b 31 metaph. Θ 6 p. 1048b 35

6. Arist. phys. Γ 1 p. 201a 10 12. π[ροβολ]ην M 12. 13. αλ-
 λωιωτέρας M 13. προβολή pt] προ paene evan. M 24. ἄχρο-
 νος] ἀχρονως M 25. fort. ἄν <τις>

χρόνῳ γινομένης κινήσεις καλεῖν τῶν ἐνεργούντων ὁ
 Ἀριστοτέλης ἠξίωσεν, τῶν πασχόντων δὲ μᾶλλον. ὁ
 γὰρ οἰκοδομικὸς νοῦς ἢ ὁ διδασκαλικὸς ἐν τῷ οἰκοδο-
 μεῖν ἢ διδάσκειν οὐδεμίαν αὐτὸς ἀλλοίωσιν ἢ ὄλως
 5 κίνησιν ὑπομένει· εἰλήφθω γὰρ τέλειος ὁ τε οἰκοδόμος
 καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ μὴ τῷ ἀτελῆς εἶναι τῇ συγγυ-
 μνασίᾳ διδασκόμενος. εἰ οὖν τοιοῦτος εἴη διδάσκαλος,
 εἶτα διδάσκει, αὐτὸς μὲν ἀλλοίωσιν ἢ κίνησιν οὐδε-
 μίαν ἐκ τοῦ διδάσκειν ὑπέμεινεν, ἢ μέντοι γε ἐκ τῆς
 10 διδασκαλίας κινήσεις περὶ τὸν μαθητὴν γέγονεν· οὗτος
 γὰρ ἐστὶν ὁ ἀλλοιούμενος καὶ μεταβάλλων ἐκ τοῦ μὴ γι-
 νώσκειν εἰς τὸ γινώσκειν. ὁμοίως καὶ ὁ οἰκοδομικὸς νοῦς
 τέλειος ὢν ἔπειτα κινῶν εἰς τὸ οἰκοδομεῖν τὸ σῶμα οὐδὲν
 αὐτὸς ἐαυτοῦ ἀλλοιότερος γίνεται, ἢ δὲ κινήσεις περὶ
 15 τὸ οἰκοδομούμενον θεωρεῖται, φημὶ δὴ τοὺς λίθους
 καὶ τὰ ξύλα· ταῦτα γὰρ ἐστὶν τὰ τὴν ἀλλοίωσιν ὑπο-
 μένοντα· καὶ ἐπὶ πάντων ὁ αὐτὸς λόγος. καίτοι γε
 τούτων ἀπάντων ἢ ἐνέργεια οὐκ ἄχρονος. ἀλλ' ἢ ἀλ-
 λοίωσις καὶ ἢ κινήσεις περὶ τὸ πάσχον οὐ περὶ τὸ
 20 ἐνεργοῦν γίνεται· οὐδεμία γὰρ τις διάθεσις ἀλλοιοτέρα
 οὔτε περὶ τὸν διδασκαλικὸν νοῦν οὔτε περὶ τὸν οἰκο-
 δομικὸν διὰ τὸ διδάσκειν ἢ οἰκοδομεῖν γέγονεν· εἰ γὰρ
 καὶ τὸ σῶμα κινεῖται, ἀλλ' ὡς ὄργανον, καὶ ἢ κινήσεις
 ἑτέρα καὶ οὐχ ἢν κινεῖται τὰ ὑποκείμενα· κατὰ τόπον
 25 γὰρ ἢ τοῦ σώματος κινήσεις, ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ μόνῳ τῷ
 θέλειν παράγει τὰ πάντα μηδενὸς ὄργάνου τοῦ συνερ-
 γοῦντος δεόμενος.

ς'. Ἴσως δ' οὐκ ἄχρηστον καὶ ἐπὶ λέξεως αὐτοῖς

2. cf. Arist. phys. Γ 3. de an. B 5 p. 417b 9 10. οὗτος
 (cf. lin. 16 ταῦτα)] αὐτος M 24. κινεῖται] κινεῖ M

τούτοις | μαρτυροῦντα τὸν Ἀριστοτέλη παραθεῖσθαι· fol. 28 r.
 ἐν γοῦν τῷ τρίτῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως ὀρισάμενος
 τὴν κίνησιν ἐπιφέρει μετὰ βραχέα καὶ ταῦτα ὅτι δὲ
 τοῦτό ἐστιν κίνησις, ἐντεῦθεν δῆλον· ὅταν γὰρ τὸ οἰ-
 κοδομητόν, ἧ τοιοῦτον αὐτὸ λέγομεν εἶναι, ἐντελεχεία 5
 ἧ, οἰκοδομεῖται καὶ ἔστιν τοῦτο οἰκοδόμησις· ὁμοίως
 δὲ καὶ μάθησις καὶ ἰατρεισις· καὶ μετ' ὀλίγα ἐνδέ-
 χεται γὰρ ἕκαστον ὅτε μὲν ἐνεργεῖν, ὅτε δὲ μή, οἶον
 τὸ οἰκοδομητόν καὶ ἡ τοῦ οἰκοδομητοῦ ἐντελέχεια, ἧ
 οἰκοδομητόν, ἡ οἰκοδόμησις ἐστιν· ἡ γὰρ τοῦτό ἐστιν 10
 οἰκοδόμησις ἢ ἡ ἐνεργεία οἰκία· ἀλλ' ὅταν ἧ οἰκία,
 οὐκέτι οἰκοδομητόν ἐστιν· οἰκοδομεῖται δὲ τὸ οἰκοδο-
 μητόν· ἀνάγκη ἄρα οἰκοδόμησιν τὴν ἐνέργειαν εἶναι·
 ἡ δὲ οἰκοδόμησις κινήσις τις. ἀλλὰ μὴν ὁ αὐτὸς
 ἐφαρμόσει λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κινήσεων· σαφῶς 15
 ἄρα διὰ τούτων τὴν οἰκοδόμησιν τελειότητα εἶναι
 φησιν οὐ τοῦ οἰκοδομικοῦ, τουτέστιν τοῦ οἰκοδόμου,
 ἀλλὰ τοῦ οἰκοδομητοῦ, τουτέστιν τοῦ οἰκοδομουμένου,
 ὅπερ ἐστὶν λίθοι καὶ ξύλα. τὸ αὐτὸ φησιν καὶ ἐπὶ
 μαθήσεως καὶ ἰατρεύσεως, ὅτι ἡ μάθησις τελειώσις 20
 ἐστὶν οὐ τοῦ διδασκάλου οὐδὲ ἡ ἰατρεισις τοῦ ἱατροῦ,
 ἀλλὰ τοῦ διδασκομένου καὶ τοῦ ἱατρευομένου, τοῦ λό-
 γου τούτου καὶ ἐπὶ πάσης κινήσεως συντείνοντος. καὶ

2. Arist. phys. Γ 1 p. 201 a 15

4. ἡ κίνησις Arist.

7. Arist. phys. Γ 1 p. 201 b 7

8. γὰρ Arist. vulg.; μὲν γὰρ

Arist. E

9. τὸ Arist. vulg.; om. Arist. E

ἐντελέχεια

Arist. E; ἐνέργεια Arist. vulg.

10. ἡ om. Arist.

ἐστὶν

Arist.] ἐστην M; ἔσται pt

τοῦτό ἐστιν Arist. FI; om. Arist.

cet. 11. [οἰκοδομησις] M

οἰκοδόμησις ἢ (ἡ om. EF) ἐνέρ-

γεια τοῦ οἰκοδομητοῦ (τοῦ οἰκοδομητοῦ om. FI) ἢ ἡ (ἡ om. FI)

οἰκία Arist. οἰκία ἧ Arist.

12. ἔσται Arist. FI

13. ἄρα

(οὖν E) τὴν (τὴν om. EI) οἰκοδόμησιν Arist.

14. τίς ἐστὶν

Arist. vulg.; ἐστὶν om. Arist. FI

μετ' ὀλίγα δὲ πάλιν ἀπορίαν τινὰ περὶ κινήσεως ἐπι-
 λυόμενος τὰ παραπλήσια ἐπήγαγεν· φησὶν γὰρ οὕτως
 'καὶ τὸ ἀπορούμενον δὲ φανερόν, ὅτι ἔστιν ἡ κίνησις
 ἐν τῷ κινητῷ· ἐντελέχεια γὰρ ἔστιν τούτου ὑπὸ τοῦ
 5 κινητικοῦ. καὶ τοῦ κινητικοῦ ἐνέργεια οὐκ ἄλλη ἔστιν·
 δεῖ μὲν γὰρ εἶναι ἐντελέχειαν ἀμφοῖν· κινητικὸν μὲν
 γὰρ ἔστιν τῷ δύνασθαι, κινουὶν δὲ τῷ ἐνεργεῖν· ἀλλ'
 ἔστιν ἐνεργητικὸν τοῦ κινητοῦ'. ὃ δὲ φησιν διὰ τού-
 των, τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι, εἰ καὶ μία οὔσα τυχὸν ἡ οἰ-
 fol. 28 v. κοδόμησις ἐντελέχειά ἐστιν καὶ τοῦ οἰκοδομοῦντος
 11 καὶ τοῦ οἰκοδομουμένου, ἀλλ' οὖν ἡ κίνησις οὐκ ἐν
 τῷ οἰκοδομοῦντί ἐστιν ἀλλ' ἐν τῷ οἰκοδομουμένῳ·
 τελείωσις γὰρ ἔστιν τοῦ οἰκοδομητοῦ ὑπὸ τοῦ οἰκοδο-
 μοῦντος γινομένη. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ πάσης κινήσεως.
 15 δέδεικται ἄρα καὶ ἐκ τῶν Ἀριστοτέλει δοκούντων, ὅτι
 ἡ ποίησις οὐ τοῦ ποιούντος ἐστιν ἀλλὰ τοῦ γινομένου
 κίνησις. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἡ τοῦ θεοῦ ἐνέργεια
 κίνησις, καὶ αὐτοὶ ἂν συνομολογήσαιεν ταῖς τε Ἀρι-
 στοτέλους ἀποφάνσεσιν καὶ τοῖς ὑφ' ἡμῶν δεδειγμέ-
 20 νοις συναλαυνόμενοι· εἰ γὰρ τὸ δημιουργεῖν κινεῖσθαι
 ἔστιν, αἰεὶ ἐν κινήσει τὸ θεῖον εἶναι ἀνάγκη αὐτοῦς
 ὑποτίθεσθαι· αἰεὶ γὰρ κατ' αὐτοῦς δημιουργεῖ.

ζ'. Ὅτι δὲ οὔτε τὸ πρότερον μὴ ποιοῦν ὕστερον
 δὲ ποιοῦν καὶ ὅλως τὸ ἐκ τῆς ἕξεως τὴν ἐνέργειαν
 25 προχειριζόμενον ἀλλοιοῦται ἢ ὅλως κινήσιν τινα ὑπο-
 μένει, ἰκανῶς μὲν ὁ λόγος ἀπέδειξεν (εἰ γὰρ δέδεικται,
 ὡς οὐδεὶς ἔστιν χρόνος μεταξὺ τοῦ μὴ ποιεῖν τε καὶ

3. Arist. phys. Γ 3 p. 202a 13 4. 5. τούτου καὶ ὑπὸ τοῦ
 κινητικοῦ. καὶ ἡ τοῦ κινητικοῦ δὲ ἐνέργεια Arist. 14. πασις
 M 17. [εν]εργεια M 19. ἀποφάνσεσιν] αποφασεσιν M
 21. αὐτοῦς] αυτος M 23. μη ποιο[ῦν] M

ποιεῖν, πᾶσα δὲ ἀλλοιώσις καὶ ὅλως κίνησις ἐν χρόνῳ, οὐκ ἄρα ἀλλοιουῖσθαι τὸν δημιουργὸν ἀνάγκη αἰ μὲν τελείαν τὴν τοῦ δημιουργεῖν ἔξιν ἔχοντα, οὐκ ἐξ αἰδίου δὲ τὸν κόσμον παράγοντα), οὐδὲν δὲ ἴσως χειρῶν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ τοῦ προκειμένου λόγου ἐπηγγειλάμεθα, 5 αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ τὸν Ἀριστοτέλη ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ ψυχῆς δεῖξαι διοριζόμενον. καὶ μικρὸν γε τὴν ἐκείνου λέξιν ἄνωθεν παραθήσομαι, ἵνα καὶ τὴν τοῦ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ διαίρεσιν, ἣν ἡμεῖς ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ ἐξεθέμεθα, καὶ δι' αὐτῶν τῶν Ἀριστο- 10 τέλους λέξεων τοῖς ἀπείροις παραστήσωμεν· λέγει γοῦν ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ ψυχῆς ἐπὶ λέξεως ταῦτα 'διαιρετέον δὲ καὶ περὶ δυνάμεως καὶ ἐντελεχείας· νῦν γὰρ ἀπλῶς λέγομεν περὶ αὐτῶν. ἔστιν μὲν γὰρ οὕτως ἐπιστημόν τι, ὡς ἂν εἴποιμεν ἄνθρωπον, | ὅτι ἄν- fol. 29 r. θρωπος τῶν ἐπιστημόνων καὶ ἐχόντων ἐπιστήμην· 16 ἔστιν δὲ ὡς ἤδη λέγομεν ἐπιστήμονα τὸν ἔχοντα τὴν γραμματικὴν. ἐκάτερος δὲ τούτων οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον δυνατὸς ἐστίν, ἀλλ' ὁ μὲν ὅτι τὸ γένος τοιοῦτο καὶ ἡ ὕλη, ὁ δὲ ὅτι βουληθεὶς δυνατὸς θεωρεῖν, ἂν 20 μὴ τι κωλύῃ τῶν ἔξωθεν· ὁ δὲ ἤδη θεωρῶν ἐντελεχεία ὢν καὶ κυρίως ἐπιστάμενος τόδε τὸ ἄλφα. ἀμφοτέροι μὲν οὖν οἱ πρῶτοι κατὰ δύναμιν ἐπιστήμονες, ἀλλ' ὁ μὲν διὰ μαθήσεως ἀλλοιωθεὶς καὶ πολλάκις ἐξ ἐναντίας μεταβάλλων ἔξεως, ὁ δὲ ἐκ τοῦ ἔχειν τὴν 25 αἰσθησιν ἢ τὴν γραμματικὴν, μὴ ἐνεργεῖν δὲ εἰς τὸ

2. [δη]μιουργον M 5. pag. 61, 15 6. τῷ pt] το M
 8. παραθησομ[αί] M 9. 10. pag. 46, 3 13. Arist. de an. B 5
 p. 417a 21 διαιρετεον M 15. εἴποιμεν vel εἴπωμεν Arist.
 ἄνθρωπον ἐπιστήμονα ὅτι ὁ Arist. 21. κωλύση Arist. (cf.
 pag. 71, 4. 6) 24. πολλακ[ις] ἐξ [ε]ναντίας M 25. μετα-
 βαλλων M Arist. SX] μεταβαλῶν pt Arist. cet. (cf. pag. 71, 20)

ἐνεργεῖν ἄλλον τρόπον'. τὰ μὲν Ἀριστοτέλους ταῦτα.
 ἐγὼ δὲ εἰ μὴ τὸ τοῦ λόγου μῆκος ἐξέκλινον, καὶ αὐ-
 τῶν τῶν Ἀριστοτέλους ἐξηγητῶν ὑπομνηματικὰς ἐξη-
 γήσεις εἰς τὸ προκείμενον παρετιθέμην ἄν· νῦν δὲ διὰ
 5 βραχέων σαφηνίσαι τὴν λέξιν πειράσομαι, ἵνα τὴν τοῦ
 φιλοσόφου διάνοιαν δῆλῃν τοῖς ἀνηκόοις τῶν τοιού-
 των λόγων παραστήσω. τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς τοῦ
 δυνάμει καὶ τῆς τοῦ ἐνεργείᾳ διαιρέσεως σχεδὸν ἐκ
 τῶν ἤδη ἡμῖν προειρημένων ἐν τῷ πρὸ τούτου κε-
 10 φαλαίῳ δῆλα τυγχάνει· ἐπειδὴ γὰρ ἀπλῶς καὶ ἀδιο-
 ρίστως ἐν τοῖς ἀνωτέρω λόγοις παρεθήκαμεν, πῶς
 τῷ δυνάμει καὶ τῷ ἐνεργείᾳ ὁ Ἀριστοτέλης ἐχρή-
 σατο (τοῦτο γὰρ ἐδήλωσεν εἰπὼν 'νῦν γὰρ ἀπλῶς
 λέγομεν περὶ αὐτῶν'), τούτου χάριν ἐν αἷς παρεθέμεθα
 15 λέξεσιν διαίρεσιν τούτων ποιεῖται. καθ' ἓνα μὲν οὖν
 τρόπον πάντα ἄνθρωπὸν φησιν δυνάμει ἐπιστήμονα
 καλεῖσθαι, κὰν μῆπω τὴν ἔξιν τῆς ἐπιστήμης ἔχη, οἷον
 τῆς γραμματικῆς, κατὰ δεύτερον δὲ τρόπον πάλιν δυ-
 νάμει λέγεσθαι φησιν ἐπιστήμονα τὸν τὴν ἔξιν ἤδη
 20 εἰληφότα τῆς ἐπιστήμης. ἀλλ' οὐχ ὁμοίως, φησὶν, ἐκά-
 fol. 29 v. τερος τῶν ἀπηριθμημέ|νων ἐπιστήμων ἐστίν, ἀλλ' ὁ
 μὲν πρότερος, ὅτι τὸ γένος τοιοῦτο· ἐξηγούμενος δέ,
 τί λέγει τὸ γένος, ἐπήγαγεν 'καὶ ἡ ὕλη', τουτέστιν
 αὐτὸ τὸ τῆ ἐπιστήμῃ ὑποκείμενον, λέγω δὲ τὸ δεκτι-
 25 κὸν αὐτῆς, ὅπερ ἐστὶν ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις· κοινῶς
 γὰρ πᾶς ἄνθρωπος δυνάμει ἐπιστήμων λέγεται τῷ πε-
 φυκέναι δέχεσθαι τὴν ἐπιστήμην· νοῦ γὰρ καὶ ἐπιστή-
 μης δεκτικὸς ὁ ἄνθρωπος ἔστιν τε καὶ λέγεται, καὶ
 τοῦτό ἐστιν τὸ πρότερον δυνάμει καλούμενον. ὁ δὲ

τὴν ἔξιν ἤδη τῆς γραμματικῆς εἰληφῶς οὕτω, φησίν, εἶναι δυνάμει ἐπιστήμων λέγεται, ὡς ἔξοντος αὐτοῦ, ὅταν βούληται, τὴν θεωρίαν τῆς ἐπιστήμης προχειρίζεσθαι, εἰ μὴ τι κωλύσῃ τῶν ἔξωθεν· διδάξει γὰρ ὁ διδάσκαλος, εἰ μὴ νόσος ἢ ἀπορία μαθητῶν ἢ ἀνεπιτη- 5 δειότης κωλύσῃ, ὁμοίως καὶ ὁ οἰκοδόμος οἰκοδομήσει, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως· καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ δεύτερον δυνάμει, ὅπερ καὶ πρῶτον ἐνεργεῖα καλεῖται. οὗτος οὖν ὁ τὴν ἔξιν ἔχων, ὅταν ἤδη διδάσκη προχειριζόμενος τὰ θεωρήματα — τοῦτο γὰρ ἐσήμανεν διὰ 10 τοῦ εἰπεῖν ἴσθι τὸ ἄλφα, ὡσανεὶ ἔλεγεν ἴσθι τὸ θεώρημα —, γίνεται ἐντελεχείᾳ ἐπιστήμων κατὰ τὴν δευτέραν καλουμένην ἐνέργειαν. οὕτως οὖν τὴν τοῦ δυνάμει καὶ τοῦ ἐνεργεῖα διαίρεσιν ποιησάμενος ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι καθ' ἔξιν ἔχων τὰ θεωρήματα, ἐπειδὴν 15 ἐκ τῆς ἔξεως προχειρίζεται τὴν ἐνέργειαν, οὐ δι' ἀλλοιώσεως τοῦτο ὑπομένει, διὰ τῶν ἐξῆς ἐπήγαγεν· ἀμφότεροι μὲν οὖν οἱ πρῶτοι, φησίν, ἑκατέρωθεν δυνάμει ἐπιστήμονες, ἀλλ' ὁ μὲν διὰ μαθήσεως ἀλλοιωθεὶς καὶ πολλάκις ἐξ ἐναντίας μεταβαλὼν ἔξεως'. ὁ μὲν κατὰ 20 τὸν πρῶτον τρόπον, φησίν, δυνάμει λεγόμενος ἐπιστήμων γίνεται ἐνεργεῖα ἐπιστήμων, τουτέστιν τὴν ἔξιν τῆς ἐπιστήμης λαμβάνει, διὰ μαθήσεως ἀλλοιωθεὶς· ἡ γὰρ μάθησις ἀλλοιώσις ἐστίν· ὃν γὰρ λόγον ἔχει ἐπὶ τοῦ λευκαιομένου ἢ | λεύκανσις, τοῦτον ἔχει τὸν fol. 30r λόγον ἐπὶ τοῦ εἰς ἐπιστήμην μεταβάλλοντος ἢ μάθησις. 26 πολλάκις δέ, φησίν, ὁ τοιοῦτος καὶ ἐξ ἐναντίας ἔξεως

2. ἐξόντος M; ἐξόντος pt 3. βουλε^ηται τὴν θεωρίαν M

4. κωλύσει t; κωλύσῃ^ε p 6. κωλύσει pt 17. cf. pag. 69, 22 20. μεταβάλλοντος 69, 25 22. ἐπι[ras. III—IV litt.]στημων M

εἰς τὴν ἐναντίαν ἔξιν μεταβάλλει· ὁ γὰρ μανθάνων ἢ
 ἐξ ἀγνοίας εἰς γνῶσιν μεταβάλλει διὰ μαθήσεως ἢ ἐκ
 ψευδοῦς δόξης εἰς ἀληθῆ, ἐναντίον δὲ τῷ ἀληθεῖ τὸ
 ψεῦδος. τοῦτο δὲ ἐστὶν καὶ ἡ κυρίως ἀλλοιώσις· ἢ
 5 γὰρ ἀλλοιώσις, ὡς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ φυσικῇ
 ἐδίδαξεν, ἐξ ἑτέρου εἶδους ἐστὶν εἰς ἕτερον εἶδος μετα-
 βολή, φθειρομένου μὲν τοῦ ἐξ οὗ ἢ μεταβολή, γινο-
 μένου δὲ τοῦ εἰς ὅ, ὥσπερ ἡ λεύκανσις καὶ ἡ θερ-
 μανσις· ὁ μὲν λευκαινόμενος ἐκ μέλανος εἰς λευκὸν
 10 μεταβάλλει, ὅπερ ἐστὶν ἐξ εἶδους εἰς εἶδος, φθειρο-
 μένου μὲν τοῦ μέλανος, γινομένου δὲ τοῦ λευκοῦ· καὶ
 θερμοῦ δὲ ὁμοίως καὶ ψυχροῦ εἰς θερμὸν τὴν μετα-
 βολὴν ποιεῖται, φθειρομένου μὲν τοῦ ψυχροῦ, γινο-
 μένου δὲ τοῦ θερμοῦ. ἢ δὲ ἐξ ἀγνοίας εἰς γνῶσιν
 15 μεταβολὴ καὶ ὅλως ἐκ στέρησεως εἰς εἶδος γενέσει
 μᾶλλον ἔοικεν οὐκ ἀλλοιώσει. οὕτω μὲν οὖν ὁ κατὰ
 τὸν πρότερον τρόπον δυνάμει λεγόμενος ἐκ τῆς δυ-
 νάμεως εἰς τὴν ἔξιν προέρχεται. ὁ δὲ δεύτερος πῶς
 (τουτέστιν ὁ τὴν ἔξιν ἔχων, εἶτα τὴν ἐνέργειαν προ-
 20 χειριζόμενος); ἄλλον τρόπον, φησὶν, τὴν ἐκ τῆς ἔξεως
 εἰς τὴν ἐνέργειαν ποιεῖται μετάβασιν· ὁ γὰρ τὴν ἔξιν
 τῆς αἰσθήσεως ἔχων, οἷον τῆς ὄψεως, καὶ μὴ ὁρῶν ἢ
 διὰ σκότος ἢ διὰ τὸ μύειν ἢ δι' ἄλλην ἠντιναοῦν αἰ-
 τίαν οὐκ ἀλλοιωθείσης τῆς αἰσθήσεως τὴν τοῦ ὁρᾶν
 25 προχειρίζεται ἐνέργειαν ἀλλὰ μόνον τοῦ ἐμποδίζοντος
 ἀφαιρεθέντος· οὐ γὰρ ἐξ ἄλλου εἶδους εἰς ἄλλο εἶδος
 μετέβαλεν πρότερον μὲν μὴ ἐνεργῶν κατὰ τὴν ὄψιν,
 ὕστερον δὲ ἐνεργῶν, οὐδὲ ἐκ παντελοῦς στέρησεως εἰς

5. cf. Arist. phys. E 2 p. 225 b 24. H 2 p. 244 b 7

11. 12. exspectes καὶ θερμαινόμενος δὲ ὁμοίως ἐκ ψυχροῦ

23. αλληνητιναοῦν M (cr. pt)

εἶδος· εἶχεν γὰρ τὴν τῆς αἰσθήσεως ἕξιν, εἰ καὶ μὴ ἐνεργῆ κατ' αὐτήν. ἄλλος οὖν, φησὶν, παρὰ ταῦτα τρόπος ἐστὶν τῆς προόδου τῆς | ἐνεργείας ἀπὸ τῆς fol. 30 v. ἕξεως. πάλιν δ' ὁ αὐτὸς μετ' ὀλίγα φησὶν (ἵνα μὴ τὰ μεταξὺ παρατιθέντες μηκύνωμεν τὸν λόγον) ἑθεροῦν 5 γὰρ γίνεται τὸ ἔχον τὴν ἐπιστήμην, ὅπερ ἢ οὐκ ἔστιν ἀλλοιοῦσθαι — εἰς αὐτὸ γὰρ ἢ ἐπίδοσις καὶ εἰς ἐντελέχειαν — ἢ ἕτερον γένος ἀλλοιώσεως. διὸ οὐ καλῶς ἔχει λέγειν τὸ φρονοῦν, ὅταν φρονῆ, ἀλλοιοῦσθαι, ὥσπερ οὐδὲ τὸ οἰκοδομοῦν, ὅταν οἰκοδομῆ'. ἰδοὺ 10 γυμνῆ τῇ γλώττῃ φησὶν, ὅτι τὸ φρονοῦν, τουτέστιν τὸ καθ' ἕξιν τὴν ἐπιστήμην ἔχον, ὅταν φρονῆ, τουτέστιν ὅταν τὴν ἐπιστήμην προχειρίσῃται, οὐκ ἀλλοιοῦται οὐδὲ καλῶς ἔχει τὸ τοιοῦτο ἀλλοίωσιν ὀνομάζειν· οὐδὲ γὰρ μεταβολή τις ἐξ εἶδους εἰς εἶδος γέ- 15 γουεν, ὅπερ ἐπὶ πάσης ἀλλοιώσεως καὶ κινήσεως συμβαίνει, ἀλλὰ μόνον φανέρωσις τῆς ἕξεως. τοῦτο γοῦν αὐτὸ κατασκευάζων ὁ Ἀριστοτέλης προσέθηκεν τὸ 'εἰς αὐτὸ γὰρ ἢ ἐπίδοσις καὶ εἰς ἐντελέχειαν', ὅπερ ἐστὶν ἀπόδειξις ἀναμφίλεκτος τοῦ μὴ εἶναι τὴν ἐκ τῆς ἕξεως 20 τῆς ἐνεργείας προχειρίσιν ἀλλοίωσιν· εἰ γὰρ ἢ μὲν ἀλλοίωσις, ὡς εἴρηται, ἐξ ἄλλου εἶδους ἐστὶν εἰς ἄλλο εἶδος μεταβολή φθειρομένου μὲν τοῦ προτέρου γινομένου δὲ τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ εἰς τὴν ἐνέργειαν τὴν ἑαυτοῦ προῖον οὐκ εἰς ἕτερον ἀλλ' εἰς ἑαυτὸ ἐπιδί- 25 δωσιν τὸ αὐτὸ μένον, μόνον δὲ τῆς ἕξεως φανέρωσιν διὰ τῆς ἐνεργείας ποιούμενον, οὐκ ἄρα ἀλλοίωσις ἐστίν

4. δ[ο] M 5. Arist. de an. B 5 p. 417 b 5 6. ἐπηστημην M
 10. οὐδὲ τὸν οἰκοδόμον Arist. post ὅταν I litt.
 er. M 11. γυμῆ M 17. μο[ο]ν M 21. προχειρησιν (fort. η ex ι cr.) M ἢ ex ει M 22. pag. 72, 6 27. ποιουμένο[ν] M

ἢ τῆς ἐνεργείας προχειρίσις οὐδ' ὄλως κίνησις ἢ μεταβολή. εἰ δέ τι, φησίν, φίλον εἶη καὶ τὸ τοιοῦτο καλεῖν ἀλλοιώσιν, ἕτερον ἂν εἶη τοῦτο γένος ἀλλοιώσεως ὁμώνυμον καὶ οὐ τὸ καθωμιλημένον ἐπὶ τῆς κατὰ
 5 ποιδὸν μεταβολῆς· ὡς εἴ τις ἀλλοιοῦσθαι λέγει καὶ τὸ ἐν νυκτὶ χρῶμα, ἐπειδὴν τοῦ σκότους ἀναχωρήσαντος ὀφθῆ μὴ ὀρώμενον πρότερον. ἀλλ' οὐ περὶ ὀνομάτων τὸν λόγον ποιούμεθα, ἀλλ' εἰ τῷ ὄντι μεταβολή τις
 fol. 31 r. καὶ ἕτεροίωσις εἶδους περὶ τὸ ὑποκείμενον γίνεται,
 10 ἐπειδὴν ἐκ τῆς ἕξεως προχειρίζεται τὴν ἐνέργειαν, ὅπερ δέδεικται μὴ ὑπάρχον. εἰ δὲ μὴ ἀλλοιώσις τὸ τοιοῦτο, δηλονότι οὐδὲ κίνησις ὄλως οὐδὲ μεταβολή· τρία γὰρ εἶδη κινήσεων, ἢ κατὰ τόπον, ἢ κατὰ αὔξησιν καὶ φθίσι, ἢ κατ' ἀλλοιώσιν. ὅτι δὲ οὐδὲ τῶν ἄλλων κινή-
 15 σεων οὐδεμίαν κινεῖται τὸ ἐκ τοῦ μὴ ποιεῖν τὴν τοῦ ποιεῖν προβάλλον ἐνέργειαν, τί δεῖ καὶ λέγειν; οὔτε γὰρ αὔξεται οὔτε φθίνει οὔτε τὴν ἐκ τόπου εἰς τόπον ποιεῖται μετάβασιν. κατ' οὐδένα ἄρα τρόπον τὸ ἐκ τῆς ἕξεως τὴν ἐνέργειαν προχειριζόμενον κινεῖται. καὶ
 20 ἐν τῷ τρίτῳ δὲ λόγῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας καὶ ἐν ἑτέροις τὰ αὐτὰ πάλιν Ἀριστοτέλης ἐπὶ λέξεως ἀποφαίνεται, ἀλλ' αὐτάρκη καὶ τὰ νῦν παρατεθειμένα τοῖς μὴ πάντῃ φιλονείκους.

ἦ'. Τούτων οὖν οὕτω δεδειγμένων πῶς οὐ θαυμά-
 25 σαιεν ἂν τις, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον, τῆς τοῦ μεγάλου Πρόκλου περὶ τοὺς λόγους ὀρθότητος; οὕτως ἐναργῶς καὶ τῶν πραγμάτων βοῶντων καὶ σχεδὸν ἀπάντων ταῖς

1. προχειρίσις M 4. M m 1 ad καθωμιλημένον in marg.
 το κατατετηρημένον (t in textu praebet κατατετριμένον, p καθωμιλημένον) 14. ἀλλ[λο]ίωσιν M 17. φθίνει M 25. pag. 61, 5

Ἀριστοτέλους ἀποδείξεσιν συνομολογούντων περί τε τῶν διαφορῶν τοῦ δυνάμει καὶ τοῦ ἐνεργείᾳ σημαίνοντων καὶ ὅτι οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν ἢ κίνησιν ὑπομένει τὸ ἐκ τῆς ἕξεως τὴν ἐνεργείαν προχειριζόμενον, οὐδὲν τούτων ὁ φιλόσοφος λογισάμενος — καίτοι γε οὐκ ἔν 5 τις ἄγνοιαν αὐτῷ τῶν τοιούτων θεωρημάτων προσάπτειν τολμήσειεν —, ἓνα δὲ σκοπὸν θέμενος τὸ ὁπωσοῦν τῇ ἀληθείᾳ τῶν καθ' ἡμᾶς λογίων ἀνθοπλιζέσθαι ὡς δὴ πρὸς ἀπείρους τῶν τοιούτων ἡμᾶς τοὺς λόγους ποιούμενος ἐν μὲν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ παρὰ 10 τὴν ὁμωνυμίαν τοῦ δυνάμει καὶ τοῦ ἐνεργείᾳ τὸν παραλογισμὸν συνέρραψεν, ἐν τούτῳ δὲ τετόλμηκεν εἰπεῖν, ὡς ὅτι τὸ πρότερον μὲν μὴ ποιοῦν ὕστερον δὲ ποιοῦν (τουτέστιν τὸ ἐκ τῆς ἕξεως τοῦ ποιεῖν τὴν τοῦ ποιεῖν προβάλλον ἐνεργείαν) κίνησιν καὶ μεταβολὴν | fol. 31 v. (τουτέστιν ἀλλοίωσιν) ὑπομένει, ἵν' οὕτως συναγάγῃ, 16 ὅτι ἢ κινεῖσθαι τὸ θεῖον ἀνάγκη (τουτέστιν ἀλλοιοῦσθαι) ἢ, εἰ τοῦτο ἀδύνατον — οὐδεμία γὰρ παρὰ τῷ θεῷ παραλλαγὴ τις ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα, ὡς πού τὰ ἱερά φησιν λόγια —, ἐξ αἰδίου τὸν κόσμον τῷ εἶναι 20 τοῦ θεοῦ συνυφίστασθαι. εἰ οὖν μὴ διὰ κινήσεως ἢ ἐκ τῆς ἕξεως γίνεται τῆς ἐνεργείας προχειρίσις, ἐνδέχεται ἄρα καὶ τοῦ θεοῦ ἀκινήτου πάντη καὶ ἀμεταβλήτου μένοντος ποτὲ μὲν εἶναι τὸν κόσμον ποτὲ δὲ μὴ εἶναι.

25

Θ'. Ἄλλ' αὐτό, φησίν, τὸ λέγειν πρότερον μὴ ποιεῖν ὕστερον δὲ ποιεῖν, τουτέστιν πρότερον μὲν τὴν ἕξιν μόνην ἔχειν ὕστερον δὲ μετὰ τῆς ἕξεως καὶ τὴν ἐνεργείαν, τὸ πάντη ἀμετάβλητον εἶναι τὸν θεὸν ἀφαιρεῖ-

ται· οὐ γὰρ ἔξει αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ποτὲ
 μὲν ποιῶν ποτὲ δὲ μὴ ποιῶν. μάλιστα μὲν οὖν, ὡ
 θαυμάσιε, ἱκανῶς ἡμῖν καὶ ὁ λόγος ἀπέδειξεν καὶ ἡ
 τοῦ Ἀριστοτέλους ἐκύρωσε μαρτυρία, ὡς οὐδὲ ἐπὶ τῶν
 5 γεννητῶν οὐδενὸς μὴ τί γε ἐπὶ θεοῦ ἀλλοιώσις ἐστίν
 οὐδὲ κίνησις ἢ ἐκ τῆς ἕξεως εἰς τὴν δευτέραν ἐνέρ-
 γειαν πρόοδος· ἢ γὰρ ἀλλοιώσις ἀλλοιότερον ποιεῖ τὸ
 ὑποκείμενον, ὁ δὲ τελείαν τὴν ἕξιν ἔχων εἶτα ἐνεργῶν
 οὐδὲν αὐτὸς ἑαυτοῦ ἀλλοιότερος γέγονεν. ἴσως δέ
 10 σου ταράττει τὴν ὑπόνοιαν, μᾶλλον δὲ ἀφορμὴν εἰς
 τὸ παραλογίζεσθαι δίδωσιν τὸ τοὺς παρ' ἡμῖν τὰς ἐπι-
 στημὰς ἔχοντας, ἐπειδὴν τὰς ἐνεργείας τῶν ἕξεων προ-
 βάλλεσθαι βούλωνται, δεῖσθαι πάντως καὶ τῆς ὄργα-
 νικῆς τοῦ σώματος κινήσεως διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἕξ
 15 αὐτῆς μόνῃς τῆς νοήσεως ποιεῖν τὰ οἰκεία ἀποτελέ-
 σματα καὶ διὰ τοῦτο διάθεσιν τινα ἀλλοιοτέραν ἴσχειν
 οὐ περὶ τὸ νοητικὸν ἀλλὰ περὶ τὸ ὀργανικόν, λέγω δὴ
 τὸ σῶμα, καὶ ἐντεῦθεν ὥσπερ τι μορμολύκειον τοῖς
 μειρακίοις προτείνεις τὸ δεῖν πάντως καὶ ἐπὶ θεοῦ
 fol. 32 r. ἀλλοιοτέραν τινα διάθεσιν γίνεσθαι, εἰ μὴ ποιῶν
 21 πρότερον ὕστερον ποιεῖ. ἀλλ' εἴπερ ὁ θεὸς αἰὲ τέλειός
 ἐστίν πάντων δημιουργὸς τῶ ἀεὶ τοὺς λόγους τῶν δη-
 μιουργημάτων ὡσαύτως ἔχειν καὶ μόνῳ τῶ θέλειν
 πάντα ποιεῖν μηδενὸς ὀργάνου εἰς οὐσίωσιν τῶν πραγ-
 25 μάτων δεόμενος, οὐδὲν ἀλλοιότερος αὐτὸς ἑαυτοῦ
 ποιῶν τε καὶ μὴ ποιῶν γενήσεται· τὰς γὰρ νοήσεις
 καὶ τοὺς λόγους τῶν ὄντων αἰδίως κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ
 ὡσαύτως ἔχει, καθ' οὓς καὶ δημιουργός ἐστίν, οὐδὲν
 ἀλλοιότερος ἐκ τοῦ ποιεῖν ἢ μὴ ποιεῖν γινόμενος· ὅλως

11. τὸ τοὺς t et (ex τούτους cr.) p] τουτους M 29. ἀλ-
 λιοιότερος] ἀλλοιοτερου M γινόμενος] γινομενου M

γὰρ οὐδὲ διαφέρειν ἐπὶ θεοῦ ἔξιν τε καὶ ἐνέργειαν
 λέγειν θεμιτόν· ἔστιν γὰρ ταῦτόν ἄμφω, περὶ δὲ τὸ
 μετέχον ἢ διαφορὰ γίνεται· μικρόν δὲ ἄνωθεν ἀναλα-
 βῶν διὰ τινος εἰκότος τὸ λεγόμενον φανερόν ποιῆσαι
 πειράσομαι. διττῆς γὰρ οὔσης πάσης ἐπιστήμης, τῆς 5
 μὲν ἐν τῇ τῆς ψυχῆς διαθέσει θεωρουμένης, ἣν φαμεν
 θεωρίαν τε καὶ νόησιν, τῆς δὲ ἐπὶ τὰ ἔξω προοιούσης,
 ὡς ὅταν ἄλλοις τὰς ἡμετέρας ἐξαγγέλλωμεν νοήσεις,
 ὀπηνίκα μὲν ἐν τῷ νοεῖν μόνον καὶ θεωρεῖν τὰς ἐπι-
 στήμας ἔχωμεν, καθ' ἕξιν αὐτὰς ἔχειν λεγόμεθα, ὀπη- 10
 νίκα δὲ τὴν τῆς ψυχῆς θεωρίαν ἢ διὰ τῶν συλλαβῶν
 ἐπὶ τὰ ἔξω προφέρωμεν ὡς ἐπὶ τῶν λογικῶν ἐπιστη-
 μῶν, ἣν καὶ διδασκαλίαν καλοῦμεν, ἢ διὰ τῆς τῶν
 χειρῶν ἐνεργείας ὡς ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, τότε κατὰ τὰς
 ἕξεις ἐνεργεῖν λεγόμεθα. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν λογικῶν 15
 ἐπιστημῶν εἴ τις γυμνὰς αὐτὰς καθ' αὐτὰς σωματίων
 τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐπινοήσειεν, εἶδεν ἂν αὐτὰς οὐ-
 δενὸς οὐκέτι δεομένας ὄργανου εἰς τὸ ἐκφαίνειν ἀλλή-
 λαις τὰς οικείας ἐννοίας, ἀλλὰ γυμνοῖς τοῖς ἀλλήλων
 προσβαλλούσας νοήμασιν, ὡς μηδεμίαν λοιπὸν αὐτὸ 20
 πρὸς ἑαυτὸ διαφορὰν ἴσχειν τό τε καθ' ἕξιν θεωροῦν
 καὶ τὸ εἰς ἄλλο κατ' ἐκείνην τὴν νόησιν | ἐνεργοῦν, fol. 32 v.
 τὴν δὲ ἀλλοιοτέραν διάθεσιν περὶ ἄλλο τι τὸ τῶν
 ἐκείνου νοημάτων ἀντιλαμβανόμενον γινομένην, οὕτω
 δήπου καὶ εἰ κατὰ τὰς πρακτικὰς θεωρίας δυνατὴ ἦν 25
 ἢ ψυχὴ ἄνευ τινὸς ὄργανου αὐτῇ μόνη τῇ νοήσει, ὅταν
 βούλοιο, παράγειν τὰ κατὰ τὰς νοήσεις ἀποτελέσματα,
 οὐδὲν ἂν πάλιν διέφερεν ἢ περὶ τῶν πραγμάτων νόη-
 σίς τε καὶ ἕξις τῆς κατ' αὐτὴν ἐνεργείας καὶ πράξεως.

17. ἴδεν M

20. νοημασι[v] M

25. εἰ] ἢ M

28. οὐ-

δε[v] M

ἐπεὶ οὖν οὐδενὸς ὀργάνου εἰς οὐσίωσιν τῶν ὄντων ὁ
 θεὸς ἐπιδέεται, ἀλλ' αὐτῇ μόνῃ τῇ νοήσει, ὅταν ἐθέλῃ,
 πάντα ὑφίστησιν καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἢ ἥττον ἐκ τοῦ
 εἶναι ἢ μὴ εἶναι τὰ πράγματα τὰς νοήσεις τὰς περὶ
 5 αὐτῶν ὁ θεὸς ἔχει, ἀκόλουθον ἂν εἶη κατὰ μηδὲν δια-
 φέρειν ἐπὶ θεοῦ ἕξιν τε καὶ ἐνέργειαν. οὐκ ἐπειδὴ δὲ
 τῇ νοήσει μόνῃ πάντα ὑφίστησιν, τὰς δὲ νοήσεις καὶ
 τοὺς τῶν ὄντων λόγους πάντων ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ
 ὡσαύτως ἔχει, ἤδη διὰ τοῦτο συννύαρχοι ἐξ αἰδίου
 10 ταῖς νοήσεσιν τοῦ θεοῦ τὰ πράγματα ἀνάγκη· τοῦτο
 γὰρ ἡμῖν καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ δέδεικται λόγῳ· οὐ γὰρ
 ἀβουλήτῳ φύσεως ἀνάγκη, ὡς ὁ ἥλιος ἅμα τῷ παρεῖναι
 φωτίζει καὶ τὸ πῦρ θερμαίνει, οὕτω καὶ ὁ θεὸς ἀνάγκη
 φύσεως ἐκὼν καὶ ἄκων εἰς τὸ εἶναι παράγει τὰ δημιουρ-
 15 γούμενα· ὑπέριτερον γὰρ ἀνάγκης ἀπάσης τὸ πάντων αἰ-
 τιον. ὅθεν οὐ πάντως ἅμα τῇ περὶ τίνος τοῦ θεοῦ νοήσει
 καὶ τὸ νοούμενον εἶναι ἀνάγκη. εἰδέναι γὰρ καὶ τὰ μέλ-
 λοντα καὶ μήπω ὄντα τὸν θεὸν ὡμολόγηται, οἷον πόσαι τε
 καὶ ποῖαι ψυχαὶ αὐθις τὸν μετὰ σωματίων τοῦτον βίον ἐμ-
 20 πολιτεύονται καὶ ποῖον ἐκάστη βίον αἰρήσεται καὶ τίνα
 τῇ ἐκάστης αἰρέσει παρὰ τῆς ἀπαραλογίστου προνοίας
 ἔψεται· καὶ ὁ μέλλων δὲ χρόνος ἤδη τῇ προγνώσει
 αὐτῷ τῷ τοῦ χρόνου δημιουργῷ πάρεστιν· καὶ αἱ τῶν
 οὐρανίων δὲ σωματίων ἐσόμενα περιφοραὶ καὶ τίνες
 fol. 33r. ἐν τίνι χρόνῳ | αἱ πρὸς ἀλλήλας αὐτῶν ἔσονται
 26 σχέσεις (ἄλλοτε γὰρ ἄλλη τῶν ἄστρων ἢ πρὸς ἀλληλα
 γίνεται σχέσις) τῇ προγνώσει δηλονότι τοῦ θεοῦ ἀμε-
 ρῶς συνειλημμένα εἰσίν· οὐ γὰρ ἀγνοήσει ταῦτα, ὧν
 αὐτός ἐστιν ἀμέσως ὁ θεὸς δημιουργός. εἰ οὖν τὰ

5. ἀκο[λ]ουθον M 11. pag. 36, 17 sq. 12. παρεῖν M
 (cr. pt) 19. τὸν pt] το M 28. ἀγνωσει M

μέλλοντα πρὶν γενέσθαι τῇ νοήσει τοῦ θεοῦ προείλη-
 πται, τὰ δὲ μέλλοντα οὐπω ἔστιν, ἐπεὶ οὐδ' ἂν μέλ-
 λοντα ἦν, οὐκ ἄρα ἅμα τῇ περὶ τινος τοῦ θεοῦ νοήσει
 καὶ αὐτὸ ὑπάρχειν ἀνάγκη. ὥστε αἰεὶ μὲν τὸ ἐνεργὲς
 καὶ παντέλειον οἱ ἐν τῷ θεῷ δημιουργικοὶ τῶν ὄντων 5
 ἔχουσι λόγοι, ὡς δέδεικται, παράγει μέντοι καὶ οὐσιοὶ
 ἕκαστον ὁ θεός, ὅταν θέλῃ, μόνῳ τῷ βούλεσθαι παρά-
 γων ἅπαντα, ἐθέλει δέ, ὅταν ἀγαθὸν ἦ τοῖς γιγνο-
 μένοις τὸ γίγνεσθαι, ἀγαθὸν δὲ πάντως τὸ κατὰ φύσιν,
 κατὰ φύσιν δὲ τοῖς γιγνομένοις ἔστιν τὸ μὴ συναϊ- 10
 δίοις εἶναι τῷ παράγοντι, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ δέδεικται
 λόγῳ, εἰ μὴ καὶ τὸ ποτὲ μὲν ἐθέλειν ποτὲ δὲ μὴ θέ-
 λειν ἀλλοιώσιν εἶναι φήσουσιν· εἰ δὲ τοῦτο ἀλλοιώσις,
 λήσουσιν ἑαυτοὺς αἰεὶ ἐν τῷ ἀλλοιοῦσθαι τὸν θεὸν
 ὑποτιθέμενοι. 15

ι'. Πότερον γὰρ τῶν μερικῶν ἕκαστον οἶον Σω-
 κράτην καὶ Πλάτωνα βούλεται εἶναι ὁ θεὸς αἰδίου ἢ
 οὐ, ἀλλὰ ποτὲ μὲν εἶναι τούτων ἕκαστον βούλεται,
 ποτὲ δὲ μὴ εἶναι; ἀλλὰ δῆλον, ὡς οὐ βούλεται τὰ
 μερικὰ εἶναι αἰδία· ἦν γὰρ ἂν πάντως αἰδία, εἴπερ 20
 ἠβούλετο. οὐκοῦν ἕκαστον τῶν μερικῶν ποτὲ μὲν βού-
 λεται εἶναι, ποτὲ δὲ οὐ βούλεται εἶναι. εἰ δὲ τοῦτο,
 αἰεὶ ἐν ἀλλοιώσει ἔστιν· εἰ γὰρ τὸ τὸ αὐτὸ ποτὲ μὲν
 θέλειν εἶναι ποτὲ δὲ μὴ θέλειν ἀλλοιοῦσθαί ἔστιν,
 τὴν δὲ Σωκράτους εἰ τύχοι ψυχὴν ποτὲ μὲν οὐκ ἠβού- 25
 λετο ὁ θεὸς εἶναι εἰς τὸ αὐτοῦ τοῦ Σωκράτους σῶμα,
 ἐπεὶ μήτε αἰδίου ἦν ὁ Σωκράτης, ποτὲ δὲ ἠβουλήθη,

8. ἅπαντα[σ eras.] εθελ[ει] M

8. 9. γιγνωμενοις [το]

γίνεσθαι M

10. γιγνωμενοις M

11. pag. 14, 10

19. βο-

λεται M

20. [ει]περ M

25. τυχ[οι ψ]υχην M

26. εἶναι

εἰς suspecta

27. μήτε suspectum

αἰδιο[ς] M

ὅτε αὐτὴν τῷ Σωκράτους συνέδησεν σώματι, καὶ πάλιν
 οὐκ ἠβουλήθη, ὅτε ἔλυσεν αὐτὴν ἐκ τοῦ σώματος, δη-
 fol. 33v. λονότι ἀλλοιώσιν κατ' αὐτοὺς ὁ δημιουργὸς ὑπέ-
 μεινεν τὸ αὐτὸ ποτὲ μὲν θέλων ποτὲ δὲ μὴ θέλων.
 5 ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ πάντων τῶν μερικῶν. εἰ οὖν
 αἰεὶ τὰ μερικὰ ἄλλα μὲν γίνεταί, ἄλλα δὲ φθείρεται,
 αἰεὶ δηλονότι θέλει τινὰ μὲν εἶναι τινὰ δὲ μὴ εἶναι.
 τοῦτο δὲ μεταβολὴ κατ' αὐτοὺς καὶ ἀλλοιώσις. αἰεὶ
 ἄρα κατ' αὐτοὺς ἐν ἀλλοιώσει ὁ θεὸς ἔσται. οὐ γὰρ
 10 δὴ γε φήσουσιν, ὅτι οὔτε θέλει αὐτὰ γίνεσθαι οὔτε
 οὐ θέλει μὴ γίνεσθαι· συναληθεύσει γὰρ ἡ ἀντίφασις,
 ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. καὶ ἄλλως· εἰ οὐ θέλει γίνε-
 σθαι, πῶς γίνονται; εἰ δὲ οὐ θέλει μὴ γίνεσθαι,
 θέλει πάντως γίνεσθαι· ἢ γὰρ ἐκ μεταθέσεως ἀπό-
 15 φασις ἰσοδυναμεῖ τῇ ἀπλῇ καταφάσει· ἄλλως τε εἰ μὴ
 ἤθελεν αὐτὰ γίνεσθαι, πῶς κατὰ τὸν Πλάτωνος Τι-
 μαιον τοῖς οὐρανίοις ἐκέλευεν τρέπεσθαι ἐπὶ τῇ τῶν
 θνητῶν ζώων δημιουργίᾳ καὶ οὐ μόνον ἐκέλευεν ἀλλὰ
 καὶ δύναιμι αὐτοῖς εἰς τὸ ποιεῖν ἔδωκεν; ἀλλὰ δὴ καὶ
 20 εἰ τὸ προνοεῖν τῆς δημιουργικῆς ἔστιν αἰτίας, ἢ δὲ
 πρόνοια πρὸς τὸ συμφέρον ἢ συνδεῖ τοῖς σώμασιν τὰς
 ψυχὰς ἢ λύει αὐτὰς ἀπὸ σωμάτων, πρόδηλον, ὡς ποτὲ
 μὲν αὐτὰς εἶναι βούλεται μετὰ τῶν σωμάτων, ποτὲ δὲ
 χωρίζεσθαι τῶν σωμάτων. τοῦτο δέ, ὡς τοῖς σοφοῖς
 25 δοκεῖ, ἀλλοιώσις ἔστιν. αἰεὶ ἄρα ἐν ἀλλοιώσει τὸ θεῖον
 κατὰ αὐτοὺς. εἰ δὲ τοῦτο ἄτοπον, οὐκ ἄρα τὸ ποτὲ
 μὲν εἶναι θέλειν ποτὲ δὲ τι μὴ θέλειν ἀλλοιώσις ἔστιν·
 θέλει γὰρ αἰεὶ τὸ ἀγαθόν, μᾶλλον δὲ αὐτὸ ἔστιν ἀγα-

1. τῷ] του M; τῷ τοῦ pt 17. 18. τη' — δημιουργία M]
 τὴν — δημιουργίαν Plat. Tim. 41 C 21. [τα]s M 22. fort.
 ἀπὸ <τῶν> σωμάτων

θότης. ἡ δὲ τῶν γενητῶν φύσις, ὡς τοῖς γενητοῖς
 ἔστιν δυνατόν, τῆς ἐκεῖθεν τοῦ ἀγαθοῦ ἀπορροίας
 μετέχει. εἰ οὖν τὸ τόδε τι θέλειν πρὸς τὴν χρείαν
 τῶν εὐεργετουμένων γιγνόμενον οὐκ ἀλλοίωσιν περὶ
 τὸ θεῖον ἐργάζεται, τὴν δὲ δημιουργικὴν δύναμιν ἀεὶ 5
 ὡσαύτως ἔχει ὁ θεὸς καὶ αὐτῷ μόνῳ τῷ θέλειν εἰς
 οὐσίω|σιν παρᾶγει τὰ πάντα, οὐδεμία ἄρα ἀλλοίω- fol. 34r.
 σις περὶ τὸν θεὸν νοηθήσεται ἐκ τοῦ ποτὲ μὲν ποιεῖν
 ποτὲ δὲ μὴ ποιεῖν· ἀεὶ γὰρ θέλει τὰ ἀγαθὰ. εἴτε οὖν
 ποιεῖ τι εἴτε μὴ ποιῆ, τοῦτο πάντως ἀγαθόν· οὕτω 10
 γὰρ ἀγαθύνει ἕκαστον τῶν γενομένων, ὡς ἡ τῶν γε-
 νητῶν ἐπιδέχεται φύσις. μία οὖν καὶ ἀπλῆ ἡ τοῦ
 θεοῦ βούλησις καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 ἔχουσα· ἀεὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν βούλεται. περὶ δὲ τὰ μετ-
 ἔχοντα ταύτης ἡ μεταβολὴ θεωρεῖται καὶ ἡ ἀλλοίω- 15
 σις· ὥσπερ ἀμέλει μία μὲν καὶ ἀπλῆ ἡ τοῦ ἡλίου δύ-
 ναμις, εἴτε τὴν φωτιστικὴν τις θέλει λέγειν εἴτε τὴν
 θερμαντικὴν, οὐδετέρας δὲ τὰ μετέχοντα ὁμοίως μετέ-
 χει οὐδὲ ἕκαστον ἀεὶ τῆς αὐτῆς ὁμοίως· ἄλλως γὰρ
 νυκτερὶς καὶ ἄνθρωπος, ἄλλως καὶ ὁ αὐτὸς νοῦς, ὥστε 20
 τὰς ὄψεις καὶ ὑγιαίνων ἐν φωτὶ τε κατὰ τὸ συνεχὲς
 διάγων καὶ ἐξ ἀφωτίστων ἀθρόως ἐπὶ τοὺς τῷ φωτὶ
 καταλαμπομένους μεθιστάμενος τόπους. οὐκ οὖν ἡ τῶν
 μετεχόντων μεταβολὴ καὶ ἀλλοίωσις ἕτεροίωσίν τινα
 γίνεσθαι περὶ τὸ ποιοῦν ὑπονοεῖν ἡμᾶς ἀναγκάσει. εἰ 25
 δὲ μὴ ἀλλοιοῦται μὴ ποιῶν ὁ θεὸς εἴτα ποιῶν, οὐδ'
 ἄρα χρόνου εἰς τὸ ποιεῖν δεηθήσεται ἅμα τῷ βούλε-
 σθαι πάντα παρᾶγων.

1. 2. M in marg. ζητει 11. γίνομένων p 16. μια[ν eras.]
 M 20. ἀνθρωπος ἄλλως M] ἄλλως ἄνθρωπος pt 20. 21. fort.
 ὁ αὐτὸς <ἄνθρωπος> νοσῶν τε τὰς 23. μεθισταμενο[s], ex vs, M

αι'. Τούτου δεδειγμένου κάκεινο διὰ τούτων λέλυται τὸ συνεχῶς εἰς ἕξαπάτην τοῖς μειρακίοις παρὰ αὐτῶν προτεινόμενον, ὡς, <εἰ> μὴ αἰεὶ ὁ κόσμος εἴη, πρὶν γενέσθαι τὸν κόσμον δυνάμει ἦν ὁ θεὸς δημιουργός, πᾶν δὲ τὸ δυνάμει ἀτελές, ὥστε καὶ ὁ θεὸς ἀτελής πρὶν δημιουργήσει, τέλειος δὲ τότε γέγονεν, ὅτε καὶ δεδημιούργηκεν· πᾶν γὰρ τὸ ἐνεργεία, φασίν, τελειότερόν ἐστιν τοῦ δυνάμει· αὐτὸ γὰρ δὴ τοῦτο ἡμῖν καὶ ὁ σοφὸς Πρόκλος ἐνταῦθα ἠντίξατο, δι' ὧν φησιν fol. 34 v. Ἵνα μὴ κινούμενον ἀτελὲς ἢ πρότερον ὕστερον δὲ 11 τέλειον' καὶ πάλιν κινούμενον δὲ λέγων καὶ οὐκ ἀκίνητον οὐκ αἰεὶ λέγει τέλειον ἀλλὰ ποτὲ καὶ ἀτελεῖ· καὶ ἐν τῷ λόγῳ δέ, ὃς ἐπιγέγραπται ἐπίσκεψις τῶν πρὸς τὸν Πλάτωνος Τίμαιον ὑπὸ Ἀριστοτέλους ἀντειρημένων', ταῦτά κατὰ λέξιν φησὶν ὁ Πρόκλος ὄντος αἰεὶ τοῦ ποιῶντος αἰεὶ καὶ τὸ γινόμενον ἐστιν ὑπὸ τοῦ αἰεὶ ποιῶντος γινόμενον· ἢ γὰρ οὐδὲ θεὸς αἰεὶ ποιεῖ, ἢ ἐκεῖνος μὲν αἰεὶ ποιεῖ, τὸ δὲ πᾶν οὐκ αἰεὶ γίνεται, ἢ καὶ ἐκεῖνος αἰεὶ ποιεῖ καὶ τὸ πᾶν αἰεὶ γίνεται. ἀλλ' εἰ 20 μὲν οὐκ αἰεὶ ποιεῖ ὁ θεός, δηλονότι δυνάμει ἔσται ποιῶν καὶ αὐθις ἐνεργεία καὶ ἀτελής δημιουργός καὶ χρόνου δεόμενος. εἰ δὲ ἐκεῖνος αἰεὶ ποιεῖ, τὸ δὲ πᾶν γίνεται ποτέ, ἀδύνατον· ὅταν γὰρ ἢ τὸ ποιῶν ἐνεργεία, καὶ τὸ γινόμενον γίνεται ἐνεργεία. ἄμφω ἄρα 25 αἰεὶ τὸ μὲν γίνεται τὸ δὲ ποιεῖ'. καὶ πῶς ἀτελὲς πώποτε, ὧ σοφώτατε, τὸ μηδεμίαν ἀλλοίωσιν ὑπομένον, εἴτε δημιουργοίη εἴτε μή, ὡς δέδεικται; τί γὰρ αὐτὸς

3. εἰ addidi (cf. 58, 13) 4. [ἦν ὁ θεὸς δη]μιουργος M
 6. δημιουργησει M] δημιουργήση pt; exspectes δημιουργῆσαι
 10. pag. 56, 11 11. pag. 56, 18 12. ατελ[η], ex ei, M
 14. τ[ο]ν, ex ω, M 15. π[ρ]οκλος M 22. 23. fort. post
 sententiam εἰ δὲ — ποτέ excidit, quid inde sequatur

ἑαυτοῦ τελειότερος ὁ διδάσκαλος διδάσκων τε καὶ μὴ
 διδάσκων γίνεται ἢ ὁ οἰκοδόμος οἰκοδομῶν τε καὶ μὴ;
 σκοπεῖ δὲ τὸν λόγον καὶ τῆδε· ὁ ἥλιος λαμπρὸν τι
 σῶμά ἐστιν καὶ φωτοειδές· ἄρ' οὖν, εἴ τις ὑπόθοιτο
 τὸ μηδὲν εἶναι τῶν τῆς φωτοειδοῦς τοῦ ἡλίου δυνά- 5
 μεως μετεχόντων (οἷον εἰ μὴ διαφανῆ ἦν τὰ οὐράνια
 σώματα καὶ ὁ ἀήρ, ὥστε δύνασθαι τῆς τοῦ φωτὸς
 ἀπολαύειν ἐνεργείας), ἀτελής ἂν ἦν ὁ ἥλιος; οὐκ οἶ-
 μαί γέ τινα φῆσειν· οὐ γὰρ ἐν τῇ πρὸς τὰ ἔξω σχέσει
 αἱ συμπληρωτικαὶ τῶν οὐσιῶν δυνάμεις τὸ εἶναι ἔχου- 10
 σιν· λήσομεν γὰρ οὕτω τὸν Ἀναξαγόρου λόγον εἰσ-
 άγοντες, ὃς οὐδενὸς εἶναι φύσιν ὠρισμένην ἔλεγεν, ἀλλὰ
 πάντα ἐν σχέσει τῇ πρὸς ἄλληλα τὸ | εἶναι ἔχειν· fol. 35r.
 ἐλήλεγται δὲ κατὰ τὸ καρτερόν ὑπὸ τε Πλάτωνος καὶ
 Ἀριστοτέλους ἢ τοιαύτη δόξα. εἰ οὖν ἐκάστη οὐσία 15
 οὐκ ἐν τῇ πρὸς ἄλλο σχέσει τὸ εἶναι ἔχει, ἀλλὰ ἀπο-
 λελυμένας ἐφ' ἑαυτῆς ἔχει τὰς συμπληρωτικὰς ἑαυτῆς
 δυνάμεις, δῆλον ἐκ τούτου, ὡς καὶ ὁ ἥλιος τέλειος ἂν
 ἦν αὐτὸς κατὰ τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν, εἰ καὶ μηδὲν ἦν
 τῶν τῆς φωτιστικῆς δυνάμεως αὐτοῦ μετεχόντων. οὐκ- 20
 οὖν, εἰ καὶ μετέχοιεν, οὐδὲν μᾶλλον αὐτὸς ἑαυτοῦ
 κατὰ τὰς συμπληρωτικὰς αὐτοῦ δυνάμεις πλεῖόν τι
 ἔξει. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς θερμοαντικῆς τοῦ πυρὸς δυ-
 νάμεως· κἂν γὰρ μὴ ἦ τι τὸ θερμοαινόμενον, οὐδὲν
 ἦτιον τὸ πῦρ τέλειόν ἐστιν κατὰ τὸν οὐσιώδη ἑαυτοῦ 25
 λόγον καὶ πάλιν θερμοαινόμενου τινὸς οὐδὲν μᾶλλον
 αὐτὸ ἑαυτοῦ τελειότερον ἔσται, ἐπεὶ μὴ ὡς πρὸς τι

5. fort. τὸ del. 11. M m 1 in marg.: ελεγεν γαρ οτι τα
 πολυγωνα των στερεων μήκοθεν στρογγυλα φαινεται 13. τῇ
 πρὸς pt; non certo legi in M 26. fort. τινὸς <ὄντος>
 μαλλο M

μήτε τῷ πυρὶ ἢ θερμότης μήτε τῷ ἡλίῳ ἢ φωτοειδῆς
 ὑπάρχει δυνάμεις· αἱ γὰρ συμπληρωτικαὶ τῶν οὐσιῶν
 δυνάμεις, ὧν ἄνευ οὐκ ἂν τὸ ὑποκείμενον σώζοιτο,
 αὐταὶ καθ' αὐτὰς ἀσχέτως τοῖς πράγμασιν ἐνυπάρχου-
 5 σιν· ἐπεὶ καὶ ἐν βυθῷ ὕστρακον τέλειον ἔχει τὸν τοῦ
 χρώματος λόγον, κἂν μηδεμίᾳ αὐτοῦ ἀντιλαμβάνεται
 αἰσθησις. εἰ δὲ ἐπὶ σωμάτων ταῦτα, πῶς οὐ τῷ ὄντι
 βλάσφημος καὶ διαφερόντως ἀσεβῆς ὁ μὴδὲ τοσοῦτον
 ὑπάρχειν τῇ δημιουργικῇ τῶν ὄντων συγχωρῶν αἰτία
 10 μὴδὲ ἀσχέτους αὐτῆς τὰς οὐσιώδεις δυνάμεις εἶναι
 βουλόμενος; ὡς γὰρ φύσει καὶ καθ' αὐτὸ θερμὸν τὸ
 πῦρ καὶ ὁ ἥλιος φωτεινός, θερμαίνει δὲ καὶ φωτίζει
 ἐν τῇ πρὸς τὰ ἔξω σχέσει, οὕτω δῆπου καὶ ὁ θεὸς
 δημιουργὸς μὲν ἐστὶν αἰεὶ κατὰ τὴν τῶν δημιουργικῶν
 15 λόγων τελείαν ἔξιν (ὡς καὶ ὁ οἰκοδόμος, κἂν μὴ οἰ-
 κοδομῇ), δημιουργεῖ δέ, ὅταν ἤδη καὶ ἐπὶ τὰ ἔξω τὴν
 fol. 35 v. οἰκείαν προάγει ἐνέργειαν οὐκέτι ὑπὸ ταύτης | συμ-
 πληρούμενος· οὐ γὰρ κατὰ τὰς ἔξω προϊούσας ἐνερ-
 γείας ἀλλὰ κατὰ τὰς οὐσιώδεις δυνάμεις ἕκαστον τῶν
 20 ὄντων χαρακτηρίζεται· λογικὸς γὰρ ὁ ἄνθρωπος κατὰ
 τὴν ἔξιν ἐστὶν καὶ κατὰ τοῦτο τὸ εἶναι ἔχει, οὐ κατὰ
 τὸ διαλέγεσθαι· κἂν γὰρ μὴ διαλέγηται, λογικὸς οὐδὲν
 ἥτιόν ἐστιν, καὶ ἡ χιῶν ψυχρά, κἂν μὴ ψύχη τῷ μὴ
 παρεῖναι τὸ ψυχόμενον. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ πάσης ἐνερ-
 25 γείας. εἰ δὲ προσφιλονεικῆσωσιν μὴ ἄλλως τὸν θεὸν
 τέλειον εἶναι λέγοντες, εἰ μὴ ἔξ ἀιδίου δημιουργοῖη
 τὸν κόσμον, μικρὸν τι πνυθόμενοις ἡμῖν ἀποκρινέ-
 σθωσαν.

15. fort. οἰκοδόμος <αἰεὶ ἐστὶν οἰκοδόμος> μη οἰκοδομη
 certo legi in M] τῷ οἰκοδομῆν pt 16. 17. ἔξω τὴν οἰκείαν
 προάγει pt; ἔξω | fin. vers. | [IV—V litt. evan.] ἰκείαν προάγει M

βι'. Πότερον γὰρ αὐταρκες τὸ θεῖον καὶ αὐτὸ τῆς
 ἑαυτοῦ δυνάμεώς τε καὶ οὐσίας συμπληρωτικόν ἐστιν
 ἢ οὐ; εἰ μὲν οὖν οὐκ αὐταρκες, εἰς κεφαλὰς ἄλλων ἢ
 βλασφημία. εἰ δὲ αὐταρκες καὶ αὐτὸ ἑαυτῷ ἕξαρχοῦν
 πρὸς τὸ ἀνευθεές τε καὶ τέλειον καὶ οὐθενὸς τῶν ἕξω- 5
 θεν προσδεόμενον — ἕξω γὰρ παντελῶς τῆς θείας οὐ-
 σίας πάντα τὰ ὑπ' αὐτῆς δημιουργικῶς παρηγμένα καὶ
 πάσης οὐσιώδους σχέσεως τῆς πρὸς αὐτὴν ἠλλοτριώ-
 ται —, τέλειος ἄρα ὁ θεὸς αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ τελει-
 ούμενος, κἂν μηδὲν τῶν δημιουργημάτων ὑπάρχη. καὶ 10
 ἄλλως· τὸ τέλειον καὶ ἀνευθεές τῇ θεῖᾳ οὐσίᾳ ἢ αὐ-
 τόθεν ἕξ αὐτῆς αὐτῇ ἐνυπάρχει παντελῶς μηδεμιᾶς
 ἕξωθεν ῥοπῆς προσδεόμενον ἢ ἐτέρωθεν ποθεν αὐτῇ
 ἐπιχορηγεῖται. εἰ μὲν οὖν ἐτέρωθεν, τὸ χορηγοῦν τοῦ
 χορηγουμένου μακαριώτερον καὶ πολλῷ πρότερον καὶ 15
 ἀνευθεέστερον· ἐπεὶ πῶς ἂν ἔδωκεν, ὃ μὴ εἶχεν; τί
 οὖν τοῦτό ἐστιν; τί δὲ ἄλλο κατ' αὐτοὺς ἢ τὰ δημι-
 ουργήματα, ὧν ἄνευ τὸν θεὸν μὴ εἶναι τέλειον λέγειν
 οὐ φρίττουσιν; εἰ γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως τέλειος ὁ θεὸς
 ὑπάρχη, εἰ μὴ καὶ τὰ δημιουργήματα εἶη, τελειωτικά 20
 ἄρα ἔσται αὐτοῦ τοῦ ποιήσαντος τὰ ποιήματα. οὕτω
 μὲν οὖν, εἰ | μὴ ἕξ αὐτῆς αὐτοῦ τῆς οὐσίας ἀλλ' ἕξω- fol. 36 r.
 θεν ἐφήκει τῷ θεῷ ἢ τελειότης. εἰ δ' ἕξωθεν μὲν
 οὐδαμῶθεν — τοῦτο γὰρ προὔπτον τοῖς καὶ ὁπωσοῦν
 σμικρὰς περὶ θεοῦ δόξας ἔχουσιν —, ἕξ αὐτῆς δὲ τῆς 25
 οὐσίας ἐφήκει τῷ θεῷ τὸ ἀνευθεές τε καὶ τέλειον, οὐκ
 ἄλλως δ' ἂν εἶη τέλειος, εἰ μὴ ἀεὶ συνυπάρχη αὐτῷ

4. ἑαυτῷ pt] εαυτου M 10. ὑπαρχ[η]ι, ex ei, M 13. fort.
 προσδεομένη 14. ἐπιχωρηγεῖται M 14. 15. χορηγοῦν —
 χορηγουμένου M 16. ἀνευθεέστερον pt] ενδεεστερον M
 27. συνυπάρχη (cf. pag. 86, 7)] συνὑπαρ^χ M; συνυπάρχει pt

τὰ ὑπ' αὐτοῦ παρηγημένα, μέρος ἄρα τῆς θείας οὐσίας
 πάντα τὰ ὄντα καὶ αὐτὸ δὲ τῶν ὄντων τὸ ἔσχατον ἢ
 ὕλη· τὰ γὰρ τῶν οὐσιῶν συμπληρωτικὰ μέρη τῶν οὐ-
 σιῶν εἰσιν· εἰ γὰρ τὴν μὲν τελειότητα ἐξ αὐτῆς αὐ-
 5 τοῦ τῆς οὐσίας ὑπάρχειν τῷ θεῷ προωμολόγηται, οὐκ
 ἄλλως δ' ἂν εἴη τέλειος ὁ θεὸς κατὰ τὰς Ἑλληνικὰς
 ὑποθέσεις, εἰ μὴ αἰδίως ὁ κόσμος αὐτῷ συνυπάρχη,
 τὰ δὲ τῶν οὐσιῶν συμπληρωτικὰ τε καὶ τελειωτικὰ
 μέρη τῶν οὐσιῶν εἰσιν, ὡς τὸ λογικὸν ἀνθρώπου καὶ
 10 τοῦ σώματος τοῦ ἡμετέρου ἢ χεῖρ, ὁ πούς, μέρος ἄρα
 ὁ κόσμος τῆς τοῦ θεοῦ οὐσίας ἔσται· καὶ τὰ ἐπόμενα
 αὐτοὶ συναγέτωσαν· οὕτω γὰρ καὶ σῶμα ὁ θεὸς ἔσται καὶ
 ὅσα τοῖς σώμασιν πρόσεστιν πῆσεται. καὶ ἄλλως· εἰ οὐκ
 ἂν ὑπάρξει θεῷ ἢ τελειότης μὴ ἐξ αἰδίου τῶν ὄντων αὐτῷ
 15 συνυπαρχόντων, πλεον ἢ δίδωσιν ὁ θεὸς τοῖς δημιουργο-
 γουμένοις παρ' αὐτῶν ἀντιλήψεται· διδοὺς γὰρ αὐτοῖς
 τὸ εἶναι ἀντιλαμβάνει παρ' αὐτῶν τὸ τέλειος εἶναι,
 πολλῷ δὲ κρείττον τοῦ ἀπλῶς εἶναι τὸ τέλειος εἶναι.
 ὥστε δημιουργήσει τὰ ὄντα ὁ θεὸς οὐ διὰ τὴν οἰκείαν
 20 ἀγαθότητα ἐφ' ᾧτε εἶναι τινὰ τὰ μετέχοντα ταύτης,
 ἀλλ' ὅπως αὐτὸς ἀλύπως τε καὶ ἀνευδεῶς διάγοι τὸ
 τελειότητος αὐτῷ αἴτιον συνυπάρχον ἔχων, ὥσπερ καὶ
 ἡμεῖς τυχὸν τῆς οἰκείας ἔνεκεν συστάσεως ποιοῦμεν
 οἴκους τε καὶ ἐσθῆτας καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐφ' ᾧτε
 25 ἐκεῖνα εὐεργετεῖν, ἀλλ' ἑαυτοῖς τὴν ῥαστώνην προνο-
 ούμενοι. λελήθασιν ἄρα ἑαυτοὺς οἱ σοφοί, δι' ὧν τὸ
 τέλειον τῷ θεῷ προσάπτειν ἐθέλουσιν, διὰ τούτων
 fol. 36 v. ἀτελεῆ αὐτὸν κατασκευάζοντες καὶ αὐτὸν ἐ[αυτῷ μὴ

1. παρηγημενα M 7. συνυπάρχει t 12. αὐτοὶ pt] ἐν-
 τοις M 18. κρειττω M (cr. pt) 21. αλλωπως M 24. ᾧτε]
 ὄγος M 28. κατα[σ]κευαζοντες M

ἐξαροκούντα πρὸς τελειότητα ἀλλ' ἐνδεᾶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ
 παραγομένων εἰς ὑπαρξιν. ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ τις πρὸς
 ταῦτα ὅτι οὐ φαμέν συντελεῖν εἰς τελειότητα τῷ θεῷ
 τὰ ὄντα, ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν τὴν πάντων δημιουργι-
 κήν, ἣτις οὐσιωδῶς θεῷ ἐνυπάρχει, ἥτινι πάντως 5
 παρακολουθεῖ τὸ εἶναι τὰ ὄντα. ἀλλ' οὐδὲν ἥττον
 καὶ διὰ τούτων τὸ ἄτοπον συναχθήσεται· εἰ γὰρ μὴ
 ὄντων τῶν γερονότων ἀτελῆς ἢ ἐνέργεια, ἀτελοῦς δὲ
 οὔσης τῆς ἐνεργείας οὐ τέλειος ὁ θεός, τὸ ἄρα τέλειον
 αὐτῷ ἐκ τῶν δημιουργημάτων ἐφήκει διὰ μέσης τῆς 10
 ἐνεργείας. ἀλλ' οὐχ αἰ ἐν σχέσει τῇ πρὸς τὰ ἔξωθεν
 ἐνέργειαι τελειωτικαὶ τῶν ἐνεργούντων ὑπάρχουσιν, ὡς
 σοφώτατοι· ταύτην γὰρ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης οὐκ ἔφη
 τὸν διδάσκαλον καὶ ὅπως τὸν ἐνεργοῦντά τι ἀλλοιοῦ-
 σθαι ἐκ τῆς πρὸς τὰ ἔξωθεν ἐνεργείας· ἐπεὶ τὸ τελει- 15
 οῦμενον πάσχει τι καὶ ἀλλοιοῦται, ὁ δὲ ἐνεργῶν οὐ-
 δὲν πάθος οὐδὲ ἀλλοίωσιν οὐδεμίαν ὑπομένει, ὡς
 πολλάκις ἐδείξαμεν. ὥστε οὐδὲ τελειοῦται ὁ διδάσκα-
 λος, ὅταν διδάσκη. εἰ δὲ μὴ τὸ διδάσκειν τελειωτικόν
 ἐστὶν τῆς τοῦ διδασκάλου τελείας ἕξεως, οὐδὲ τὸ δη- 20
 μιουργεῖν ἄρα συμπληρωτικὸν ἐστὶ τῆς τοῦ δημιουρ-
 γοῦ οὐσίας, ἀλλ' αὐτὴ μόνη ἢ δημιουργικὴ ἕξις καὶ
 δύναμις, ἵνα μὴ ἐν σχέσει τῇ πρὸς τὰ δημιουργήματα
 τὸ εἶναι τοῦ θεοῦ ὑπάρχη· εἰ γὰρ τὸ δημιουργεῖν
 συμπληρωτικὸν ἐστὶν τῆς θείας οὐσίας, τὸ δὲ δημιουρ- 25
 γεῖν ἐν σχέσει τῇ πρὸς τὰ δημιουργούμενα τὸ εἶναι

4. 5. δημιουργ[ι]κην, ex η, M 5. παντω[I litt. er.]s M

10. δημιουργηματ[ω]ν, ex on, M 12. τελειοτικοι M

13. σοφ[ω]τατοι M Arist. de an. B 5 p. 417b 6 (cf. supra pag. 73, 10) 16. 17. ουδε[ν] M 17. υπομεν[ει], ex η, M 18. πολ-

λακ[ι]s M 21. συμπληρωτικ[ο]ν, ex ω, M 24. ὑπαρ^ξ M

ἔχει — ὁ γὰρ δημιουργῶν δημιουργουμένων δημιουργ-
 γὸς ὢν δημιουργεῖ —, ἐν τῇ σχέσει ἄρα τῇ πρὸς τὰ
 δημιουργήματα τὸ συμπληροῦσθαι τε καὶ τελειοῦσθαι
 ἢ θεία ἔξει οὐσία. οὕτω δ' ἂν δέοιτο εἰς ὑπαρξιν
 5 τούτων, οἷς αὐτὴ τὸ εἶναι δέδωκεν· οὐ τί ἂν ἀσεβέ-
 στερον εἰς τὴν περὶ θεοῦ ὑπόληψιν γένοιτο; εἰ οὖν τὸ
 τοιαῦτα περὶ θεοῦ ἐννοεῖν ἢ λέγειν ἐπέκειντά ἐστιν
 fol. 37r. πάσης ἀσεβείας, εἰς τοῦτο δὲ ἤγαγεν τὸ λέγειν 'εἰ
 μὴ αἰὲν ὁ κόσμος εἶη, πρὶν γενέσθαι τὸν κόσμον ἀτελής
 10 ἔσται ὁ θεός', τέλειος ἄρα ὁ θεός, κἂν μηδὲν τῶν ὑπ'
 αὐτοῦ παρηγμένων ὑπάρχη.

γί'. Σκοπεῖν δὲ καὶ τῆδε ἄξιον. πάντων εἶναι τὸν
 θεὸν αἴτιον ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων
 ἢ περὶ τοῦ μίαν εἶναι τὴν ἀρχὴν τῶν ὄντων πιστεύειν
 15 ἀναγκάζει δόξα· 'περὶ τὸν πάντων γὰρ βασιλέα τὰ
 πάντα', φησὶν ὁ Πλάτων, 'κἀκείνου ἔνεκα πάντα καὶ
 αὐτὸς αἴτιος πάντων καλῶν'. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἀρ-
 χὴν φησὶν καὶ τέλος καὶ μεσότητα τῶν ὄντων τὸν
 θεὸν περιέχειν· οὐκ ἀγαθόν τε πολυκοιρανίη, εἰς κοί-
 20 ρανος ἔστω, ὡς Ὀμήρῳ τε δοκεῖ καὶ Ἀριστοτέλει· εἰ
 γὰρ καὶ τινὰ τῶν γινομένων διὰ τινων μέσων αἰτίων
 γίνεται, ἀλλ' οὖν γε δῆλον, ὅτι τὸ πάντων μάλιστα
 αἰτιώτατον τὸ πρῶτόν ἐστιν τῆς ὑποστάσεως αὐτῶν
 αἴτιον τὸ καὶ τοῖς μέσοις αἰτίοις τὴν δύναμιν τοῦ εἶ-
 25 ναι αἰτίοις παρασχόν. ὅτι δὲ τὸ πρῶτον αἴτιον τοῦ

5. τούτων paene evan. M] τοῖς pt 8. τουτο δε, του paene
 evan., M] τόδε pt 13. fort. μέχρι καὶ (cf. 91, 8) 15. Plat.
 epist. II 312 E πάντων βασιλέα πάντ' ἐστὶ καὶ ἐκείνου Plat.
 16. 17. καὶ ἐκείνο αἴτιον ἀπάντων τῶν κ. Plat. 18. Plat.
 leg. IV 715 E 19. πολυκυραυ[ί]η M 19. 20. κυρανος M
 20. [ώ]ς M Hom. B 204 Arist. metaph. A 10 p. 1076 a 4
 (cf. infra fol. 73r.) αριστοτελ[ει], ex η, M

προσεχοῦς αἰτίου μᾶλλον ἔστιν αἰτιώτερον, ἐναργὲς
 μὲν καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, εἶπερ, ὡς εἶπον,
 καὶ τοῖς δευτέροις αἰτίοις τὴν δύναμιν τοῦ εἶναι αἰ-
 τίοις ἐκεῖνο παρέσχευ, οὐδὲν δὲ οἶον καὶ Ἀριστοτέλην
 παραθέσθαι αὐτὸ δὴ τοῦτο λέγοντα· ἐν γὰρ τῷ ὀγδόῳ 5
 τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως εἰπὼν, ὡς ὅτι τὸ κινούμενον
 ὑπὸ κινουῦντος κινεῖται καὶ ὅτι τὸ κινοῦν ἢ ἀμέσως
 κινεῖ ἢ διὰ πλειόνων μέσων, ὡς εἴ τις βακτηρίᾳ κινή-
 σει θύραν — ἐντεῦθεν γὰρ τὸ μὲν πρώτως κινοῦν
 ἔστιν ἡ ψυχὴ, ἡ δὲ βακτηρία τὸ ἔσχατον· ἡ μὲν γὰρ 10
 ψυχὴ κινεῖ τὴν χεῖρα, ἡ δὲ χεὶρ τὴν βακτηρίαν, ἡ δὲ
 βακτηρία τὴν θύραν —, ταῦτα οὖν εἰπὼν ἐπάγει καὶ
 φησιν ὅτι ἑκάκεινα κινεῖν φαμεν, καὶ τὸ τελευταῖον·
 ἐκεῖνο γὰρ κινεῖ τὸ τελευταῖον, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο τὸ
 πρῶτον, καὶ ἄνευ μὲν τοῦ πρώτου τὸ τελευταῖον οὐ 15
 κινήσει, ἐκεῖνο δὲ ἄνευ τούτου, οἶον ἡ βακτηρία οὐ
 κινεῖ μὴ κινουῦντος τοῦ ἀνθρώπου· καὶ μετ' ὀλίγα
 πάλιν φησὶν ὁ αὐτὸς ἑδηλον γάρ, ὅτι κινεῖται ὑπὸ τοῦ
 ἀνωτέρω κινουῦντος τὸ κινούμενον πᾶν, | καὶ μᾶλλον ^{fol. 37 v.}
 ὑπὸ τοῦ προτέρου τῶν κινούντων· καὶ πάλιν μετ' 20
 ὀλίγα ὅτε γὰρ ἔσται πρῶτον κινοῦν οὐδέν, εἴ γε αὐτὸ
 ἑαυτὸ κινήσει ἐκάτερον· τὸ γὰρ πρότερον αἰτιώτερον
 τοῦ κινεῖσθαι τοῦ ἐχομένου καὶ κινήσει μᾶλλον· διχῶς

2. pag. 88, 24 5. ἀντ[ο] M 6. ἀκροάσεως M 10. ἡ
 μὲν pt] εἰ μὲν M 12. επα[γει] M Arist. phys. Θ 5 p. 256 a 8
 13. κακεινα M] ἄμφω δὴ Arist. τελευτ[αίον] M
 καὶ τὸ πρῶτον τῶν κινούντων ἀλλὰ μᾶλλον τὸ πρῶτον post
 τελευταῖον add. Arist. 14. διὰ om. Arist. 17. κινεῖ
 M] κινήσει Arist. κινουῦντος Arist. vulg.; κινουμένη ὑπὸ
 Arist. FI 18. Arist. phys. Θ 5 p. 257 a 10 κινεῖται καὶ
 ὑπὸ Arist. 21. Arist. phys. Θ 5 p. 257 b 15 21. 22. αὐτὸ
 ἑαυτὸ Arist. K; αὐτο αὐτὸ Arist. E; ἐκάτερον Arist. cet.
 22. εκατερ[ο]ν, ex α?, M

γὰρ κινεῖν ἦν, τὸ μὲν τὸ ὑπ' ἄλλου κινούμενον αὐτό,
 τὸ δὲ αὐτῷ· ἐγγύτερον δὲ τὸ πορρωτέρου τοῦ κινου-
 μένου τῆς ἀρχῆς ἢ τὸ μεταξύ'. σαφῶς ἄρα διὰ τού-
 των φησίν, ὡς ὅτι, κἂν πλείονα μέσα ἢ τὰ κινουῦντα,
 5 τὸ μᾶλλον αἰτιώτατον τῆς κινήσεως τὸ πρῶτον ἐστὶν
 κινήσεως αἴτιον, ὥσπερ ἐφ' οὗ ἔθηκεν ὑποδείγματος·
 ἢ γὰρ ψυχὴ αἰτιωτέρα ἐστὶν τοῦ κινεῖσθαι τὴν θύραν
 ἢπερ ἢ βακτηρία· καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως τοῦ κινου-
 μένου ἐγγυτέρω εἶναι φησιν τὸ πορρωτέρω κινουῦν,
 10 οἶον ἐγγύτερον ἢ ψυχὴ τῆς θύρας ἔτι μᾶλλον ἢπερ
 ἢ βακτηρία οὐ τῷ τόπῳ ἀλλὰ τῇ δυνάμει καὶ τῷ αἰ-
 τίῳ τῆς κινήσεώς ἐστὶν. ἐπεὶ οὖν ἢ ψυχὴ τὸ πρῶτον
 τῆς κινήσεώς ἐστὶν αἴτιον, ἐγγυτέρω μᾶλλον εἶναι
 φησιν τῆς θύρας τὴν ψυχὴν ἢ τὴν βακτηρίαν. ὅπερ
 15 δὲ ἐπὶ κινήσεώς φησιν ὁ Ἀριστοτέλης, τοῦτο δηλονότι
 καὶ ἐπὶ παντὸς αἰτίου ἐστὶν ἀληθές· καὶ γὰρ εἰ καὶ
 διδάσκαλος διὰ τινος ὑποκριτοῦ διδάσκει, αἰτιώτερος
 τοῦ διδάσκεισθαι μᾶλλον ὁ διδάσκαλός ἐστὶν ἢ ὁ τὸν
 διδάσκαλον ὑποκρινόμενος. καὶ ἐπὶ γενέσεως ὁ αὐτὸς
 20 λόγος· τὸ γὰρ πρῶτον τῆς γενέσεως αἴτιον αἰτιωτέρον
 ἐστὶν τῶν προσεχεστέρων αἰτίων· εἰ γὰρ καὶ τῆς γε-
 νέσεως αἴτιος ὁ πατήρ, ἀλλ' αἰτιώτερος δηλονότι ὁ
 θεὸς ὁ τὴν δημιουργικὴν δύνανται ἐν τῇ φύσει κατα-
 βαλλόμενος· καὶ γὰρ εἰ μὴ πρῶτον αἴτιον τὸν δημι-
 25 ουργὸν εἶναι βούλωνται, πάλιν ἐπειδὴ ὁ πρῶτος κατ'
 αὐτοὺς θεὸς αἰτιός ἐστὶν τῷ δημιουργῷ τοῦ εἶναι αὐ-

1. τὸ ὑπ' Arist. vulg.] τὸ om. Arist. FK; ται ὑπ M

2. πορρωτερον M 5. fort. αἰτιώτερον (cf. 89, 1) 8. ἢπερ

pt] ἔιπερ M 10. ἔτι] ἐστιν M ἢπερ] εἶπερ M 17. M

m 1 in marg.: τουτ' ἐστὶν το διδασκαλικον φεροντος προσωπειον

23. 24. fort. καταβαλλόμενος (καταβα[λό]μενος p) 26. τοῦ]

τὸ M

τὸν δημιουργόν, ἐκεῖνος καὶ τῆς ὑπάρξεως πάντων αἰ-
 τιώτατος ἂν εἴη. τούτων οὖν οὕτω δεδειγμένων ἀνάγκη
 πᾶσα καὶ τῆς τῶν κατὰ μέρος γενέσεως τὸν πρῶτον
 θεὸν αἴτιον εἶναι, εἰ καὶ μυρί|α μέσα αἴτια ὑπο- fol. 38r.
 θῶνται. καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ δὲ λόγῳ αὐτοῦ τοῦ Προκλου 5
 χρήσεις παρεθέμεθα ἐκ τοῦ λόγου τοῦ περὶ τῶν δέκα πρὸς
 τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων, ἐν αἷς σαφῶς τὴν δημιουρ-
 γικὴν τε καὶ προνοητικὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν μέχρι καὶ
 τῶν ἐσχάτων καὶ λεπτοτάτων διήκειν ὁ Πρόκλος ἀπο-
 φαίνεται· φησὶν γὰρ οὕτως ἑσπλήθη οὖν λέγοντες 10
 πάντων παρακτικὸν ἐκεῖνο τὸ ἐν πάντων σωστικὸν εἶ-
 ναί φασιν, πάσης οὐσίας ὑπαρξιν ἔχον ἀληθεστέραν
 καὶ πάσης γνώσεως τρανεστέραν· καὶ πάλιν ἑκεῖνο δὲ
 ἐν τῷ ἐνὶ μένον ἀμετάβατον ἅμα καὶ ἀδιαίρετον καὶ
 γινώσκει πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ οὐκ ἄνθρωπον 15
 μόνον καὶ ἥλιον καὶ πᾶν ὅτι τοιοῦτον ἀλλὰ καὶ ἕκα-
 στον τῶν καθ' ἕκαστον· οὐδὲν γὰρ ἐκφεύγει τὸ ἐν
 ἐκεῖνο, κἂν τῷ εἶναι λέγῃς, κἂν τῷ γινώσκεσθαι· καὶ
 πάλιν οὕτως καὶ ἡ τῆς προνοίας ἐνιαία γνώσις ἐν τῷ
 αὐτῷ ἀμερεῖ πάντων ἐστὶν τῶν μεριζομένων γνώσις, 20
 καὶ τῶν ἀτομωτάτων ἕκαστον καὶ τῶν ὀλιγωτάτων ἕκά-
 στον, καὶ ὡς ὑπέστησεν ἕκαστον κατὰ τὸ ἓν, οὕτω καὶ
 γινώσκει ἕκαστον κατὰ τὸ ἓν· ἐκ τούτων οὖν ἀπάν-
 των δῆλόν ἐστιν, ὡς μέχρι τῶν ἀτομωτάτων ἀνάγκη
 τὴν δημιουργικὴν τοῦ θεοῦ διήκειν (δύναμιν). 25

2. ἂν [ει]η, ex η, M 5. 6. π[ρ]οκλου M 10. οὕτως]
 ὁὔτως M; οὕτω pt συλλήβδην κτλ.: cf. pag. 38, 3 et infra
 fol. 237v. 13. ζητει ad γνώσεως et in textu et in marg. M
 14. α[δια]ίρετον M 16. ὅτι etiam fol. 237v.; ὁτιοῦν pag.
 38, 13 18. κἂν τὸ — κἂν τὸ pt 21. 22. ἕκαστον (post ὀλι-
 γωτάτων) om. pag. 6, 19. 38, 18. fol. 237v. 22. καὶ (post οὕτω)
 om. pag. 6, 21 25. δύναμιν add. pt (cf. pag. 91, 8; melius
 fort. <δύναμιν> διήκειν)

δι'. Ἐπεὶ οὖν αἴτιος ὁ θεὸς τοῦ καὶ τὰ μερικὰ καὶ
 τὰ ἀτομώτατα εἶναι, οἷον Σωκράτην καὶ Πλάτωνα καὶ
 τόνδε τὸν ἵππον καὶ τόδε τὸ φυτόν; λεγέτωσαν ἡμῖν,
 πότερον πάντων τῶν ἀτόμων αἰεὶ ἐστὶν ἐνεργεία δη-
 5 μιουργὸς ὁ θεὸς ἢ οὐ. εἰ μὲν οὖν πάντων ἐστὶν ἐνεργεία
 δημιουργός, πῶς οὐχ ἅμα πάντα πάρεστιν, ἀλλὰ
 τὰ μὲν ἐφθάρται, τὰ δὲ ὑφέστηκεν, τὰ δὲ μέλλει; τῶν
 οὖν μελλόντων εἰ μὲν ἐνεργεία ἐστὶν δημιουργός, πῶς
 οὐ πάρεστιν τὰ μέλλοντα; εἰ δὲ δυνάμει, τὸ δὲ δυνά-
 10 μει κατ' αὐτοὺς ἀτελής, αἰεὶ ἄρα κατ' αὐτοὺς ἀτελής ὁ
 fol. 38v. θεός, εἴπερ αἰεὶ τῶν ἀτόμων τὰ μὲν φθείρεται, τὰ
 δὲ μέλλει γίνεσθαι. καὶ εἰ κατὰ τὸν σοφὸν Πρόκλον
 τοῦ κόσμου δυνάμει ὄντος καὶ ὁ τούτου δημιουργὸς
 δυνάμει ἔσται (ὡς ἐν τῷ τρίτῳ συνελογίσασατο ἐπιχει-
 15 ρήματι) καὶ διὰ τοῦτο δεῖται ἑτέρου τοῦ εἰς ἐνεργείαν
 τοῦτον ἄγοντος καί, εἰ μὲν ὁ δεύτερος ἐνεργεία εἴη,
 ἀνάγκη καὶ τὸν πρῶτον ἐνεργεία εἶναι δημιουργόν, εἰ
 δὲ δυνάμει καὶ ὁ δεύτερος, δυνάμει καὶ πάλιν ἄλλου
 τρίτου δέεσθαι φησιν καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον, ἀκόλου-
 20 θον δήπου πάντως κατὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἢ τὸ
 προσεχὲς τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ἀτόμων δυνάμει αἴ-
 τιον ἢ καὶ τὸ αἴτιον τοῦ προσεχοῦς αἰτίου δυνάμει
 εἶναι καὶ οὕτω μέχρι τοῦ πρώτου βαδίζοντες καὶ αὐτὸ
 δυνάμει λέγειν ἀναγκασθησόμεθα· εἰ γὰρ τὸ πρῶτον
 25 αἴτιον ἐνεργεία ἐστὶν τοῦ εἶναι τὸ δεύτερον αἴτιον,
 καὶ τὸ δεύτερον ἐνεργεία αἴτιον ἔσται, εἰ δὲ τοῦτο,
 καὶ τὸ τρίτον πάλιν ἐνεργεία αἴτιον ἔσται καὶ οὕτω
 μέχρι τοῦ ἐσχάτου αἰτίου, ὥσπερ, εἰ καὶ δυνάμει τὸ

5. fort. <αἰεὶ> ἐστὶν 6. δημιουργος M 11. ατομω|ν
 τα με|ν M 14. pag. 42, 12 18. fort. δυνάμει <καὶ τὸν πρῶ-
 τον εἶναι> καὶ πάλιν 27. π|αλι|ν M

ἔσχατόν ἐστιν οἶον ὁ πατήρ, δυνάμει καὶ τὸ πρῶτον
ἐξ ἀνάγκης ἔσται. ἐπεὶ οὖν αἰεὶ τινα μέλλει γίνεσθαι
ἄτομα (ἄνθρωποι λέγω καὶ φυτὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἕκα-
στων), δηλονότι τὸ προσεχὲς αἴτιον τῆς τούτων γενέ-
σεως δυνάμει ἐστὶν αἴτιον· ὥστε καὶ τὸ τοῦ αἰτίου 5
αἴτιον δυνάμει ἔσται καὶ οὕτως μέχρι τοῦ πρώτου.
πᾶν δὲ τὸ δυνάμει ἀτελές, ὡς φασιν· αἰεὶ ἄρα κατ'
αὐτοὺς τὸ πρῶτον αἴτιον δυνάμει καὶ ἀτελές ἔσται· εἰ
γὰρ καὶ τῶν γενομένων ἤδη ἐνεργεία ἐστὶν δημιουρ-
γὸς ὁ θεός, ἀλλὰ τῶν μελλόντων πάντως δυνάμει ἔσται. 10
ἢ οὖν συγχωρεῖν ἀνάγκη τὸ καθ' ἕξιν δυνάμει τέλειον
εἶναι ἢ πάντως αἰεὶ τῶν μελλόντων ὁ θεὸς ἀτελὴς δη-
μιουργὸς ἔσται· αἰεὶ γὰρ τῶν μελλόντων δυνάμει ἔσται
δημιουργός. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τῆς τῶν μερικῶν δη-
μιουργίας τοῦτο | συμβαίνειν ἀνάγκη ἀλλὰ καὶ ἐπὶ fol. 39r.
τῆς τῶν καθόλου, ὧν ὁ θεὸς ἀμέσως ἐστὶν δημιουρ- 16
γός· τὸν γὰρ οὐρανὸν καὶ πάντα τὰ εἶδη, ὡς Πλάτων
φησὶν, ἀμέσως ὁ δημιουργὸς παρήγαγεν· ἐν γοῦν τῷ
Τιμαίῳ μετὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου γένεσιν πρὸς τοὺς
κατ' οὐρανὸν θεοὺς τοὺς τε νοητοὺς καὶ αἰσθητοὺς 20
ἡλίον τε καὶ σελήνην καὶ τοὺς λοιποὺς τοιαῦτα ἅττα
ὁ δημιουργὸς διελέξατο. ἔχει δὲ ἡ λέξις ὧδε ἕπειδὴ
οὖν πάντες ὅσοι τε περιπολοῦσιν ἀφανῶς καὶ ὅσοι
φαίνονται καθόσον ἂν ἐθέλωσιν θεοὶ γένεσιν ἔσχον,
λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ τότε τὸ πᾶν γεννήσας τάδε· θεοὶ 25

1. καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ πρῶτον M 16. καθολ[ου] M

17. ὄντων M παντα τὰ ἢ καὶ αἰδία ὡς in textu, ζητεῖ et τὰ
εἶδη m 1 in marg. M; πάντα τὰ εἶδη ὡς pt (coniectura αἰδία,
quae in margine archetypī scripta erat, in textum irrepsit,
male petita ex pag. 94, 14) 18. παρ[ηγαγ]εν M 22. Plat.
Tim. 41A 22. 23. ἐπεὶ δ' οὖν Plat. 23. περιπαλουσιν M
φανερῶς Plat. 24. εθελουσιν M (correxi ex Plat.)

θεῶν, ὧν ἐγὼ δημιουργὸς πατήρ τε ἔργων· καὶ μετ'
 ὀλίγα ἔτι οὖν ὃ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐνδεικνύμενος,
 μάθετε. θνητὰ ἔτι γένη λοιπὰ τρία ἀγέννητα· τούτων
 δὲ μὴ γινομένων οὐρανὸς ἀτελής ἔσται· τὰ γὰρ πάντα
 5 ἐν αὐτῷ γένη ζώων οὐχ ἔξει, δεῖ δέ, εἰ μέλλοι τέλειος
 ἰκανῶς εἶναι. δι' ἐμοῦ δὲ ταῦτα γενόμενα καὶ βίου
 μετασχόντα θεοῖς ἰσάζοιτ' ἄν. ἵνα οὖν θνητὰ τε ἢ τό
 τε πᾶν τόδε ὄντως πᾶν ἦ, τρέπεσθε κατὰ φύσιν ὑμεῖς
 ἐπὶ τὴν τῶν ζώων δημιουργίαν μιμούμενοι τὴν ἐμὴν
 10 δύναμιν τὴν περὶ τὴν ὑμετέραν γένεσιν· καὶ καθόσον
 μὲν αὐτῶν ἀθανάτοις ὁμώνυμον εἶναι προσήκει, θείον
 λεγόμενον ἡγεμονοῦν τε ἐν αὐτοῖς σπείρας καὶ ὑπαρ-
 ξάμενος ἐγὼ παραδώσω· εἰ τοίνυν τὰ τε κατ' οὐρα-
 νὸν ἅπαντα καὶ ὅλως τὰ ὡς αὐτοῖς δοκεῖ αἰδία ταῦτα
 15 ἀμέσως ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ παράγεται, πότερον αἰεὶ
 αὐτὰ παράγει ὁ θεὸς ἢ πέπαιται τοῦ παράγειν ἅπαξ
 δημιουργήσας αὐτά, τὸ δὲ λοιπὸν διασώζων καὶ συνέ-
 χων; εἰ μὲν οὖν πέπαιται τοῦ παράγειν, πάντως καὶ
 ἤρξατο· πᾶν γὰρ τὸ παυσόμενον ἀνάγκη πάντως καὶ
 20 ἄρξασθαι. εἰ δὲ αἰεὶ δημιουργεῖ — τοῦτο γὰρ αὐτοῖς
 δοκεῖ, ὡς καὶ ὁ Πρόκλος ἐν τοῖς προλαβοῦσιν πολλὰ-
 fol. 39 v. κίς ἀπεφήνατο· ἐν γοῦν τῷ τρίτῳ κεφαλαίῳ | φησὶν
 ὅτι ἔτι μὲν κατ' ἐνέργειαν ὁ δημιουργὸς αἰεὶ δημιουρ-
 γός, καὶ τὸ δημιουργούμενον αἰεὶ κατ' ἐνέργειαν ἔσται
 25 δημιουργούμενον· καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ ἔπεται καὶ
 τὰ αἰτιατὰ εἶναι αἰεὶ κατ' ἐνέργειαν καὶ τὸν κόσμον

2. Plat. Tim. 41 BC 3. ἀγέννητα Plat. 4. γενομένων
 Plat. 5. [ζωίων] M μέλλει Plat. et t 8. τρέπεσθ[ε] M
 10. τὴν (ante περὶ) om. Plat., cf. infra fol. 210 v. 12. ἡγε-
 μονων M (correxi ex Plat.) τῶν αἰεὶ δίκη καὶ ὑμῖν ἐθέλοντων
 ἔπεσθαι post αὐτοῖς add. Plat. πειρας M (correxi ex Plat.)
 14. α[ἰ]δία, ex ei, M 23. pag. 42, 4 25. pag. 43, 16

ἀεὶ δημιουργούμενον· καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ δὲ καὶ ἐν
 τῷ πέμπτῳ τὰ αὐτὰ φησιν, καὶ ἐν τῷ ἄρτίως δὲ μνη-
 μονευθέντι λόγῳ, ὃν πρὸς τὸν Ἀριστοτέλην ὑπὲρ τοῦ
 Τιμαίου γέγραφεν, ἐπὶ λέξεώς φησιν ὁ Πρόκλος ὡς
 ἄεὶ ὁ κόσμος δημιουργεῖται· καὶ ὅτι ὡς ὁ δημιουργὸς 5
 καὶ δεδημιούργηκεν ἀεὶ καὶ δημιουργεῖ, οὕτως καὶ ὁ
 κόσμος ἀεὶ δημιουργεῖται καὶ γινόμενος γέγονεν καὶ
 γεγυνώς ἀεὶ γίνεται, καὶ μετ' ὀλίγα ὥστε ἀεὶ ὁ κό-
 σμος δημιουργεῖται, καὶ ὡς ἐκεῖνος καὶ δεδημιούργη-
 κεν ἀεὶ καὶ δημιουργεῖ, οὕτω καὶ ὁ κόσμος καὶ δεδη- 10
 μιούργηται καὶ δημιουργεῖται ἀεὶ καὶ γινόμενος γέγο-
 νεν καὶ γεγυνώς ἀεὶ γίνεται — εἰ οὖν ταῦτα ἀληθῆ,
 θαυμάζω, πῶς οὐ συνείδεν, ὡς αὐτὸς τοῖς αὐτοῦ πε-
 ροῖς ἀλώσεται· εἰ γὰρ καὶ δεδημιούργηκεν ἤδη τὸν
 κόσμον ὁ θεὸς καὶ δημιουργεῖ νῦν καὶ διὰ τοῦτο καὶ 15
 ὁ κόσμος καὶ γέγονεν ἤδη καὶ γίνεται νῦν καὶ γενή-
 σεται κατὰ τὸ ἐσόμενον τοῦ χρόνου διὰ τὸ μὴ ἀθρόαν
 ἔχειν πᾶσαν παροῦσαν τὴν ὑπαρξιν ὥσπερ τὰ αἰώνια
 ἀλλὰ συνδιαιρουμένην τῷ χρόνῳ, ἀνάγκη δῆπου τὸν
 νῦν γινόμενον, πρὶν τὸ νῦν ἐνστήναι, καθὸ νῦν γίνε- 20
 ται, πρότερον δυνάμει εἶναι· εἰ γὰρ καὶ πρότερον ἐνερ-
 γεία ἦν, ἀλλ' οὐ καθὸ νῦν ἐστίν, ἀλλὰ καθὸ τότε
 ἐγένετό [τό] τε καὶ ἦν, ἐνεργεία ὑπῆρχεν· εἰ γὰρ, καθὸ
 νῦν γίνεται καὶ ἐστίν, πρὶν τὸ νῦν ἐνστήναι ἐνεργεία
 ἦν πρότερον, οὐκέτ' ἂν ἀεὶ γίνοιτο ὁ κόσμος οὐδὲ τὸ 25
 εἶναι αὐτοῦ τῆ τοῦ χρόνου διαστάσει συνδιίσταται ἀλλ'
 ἀθρόαν ἔχει τὴν ὑπαρξιν ὥσπερ τὰ αἰώνια. ἀλλ' οὐδὲ
 αὐτῷ τῷ Πρόκλῳ τοιαύτη εἶναι δοκεῖ ἢ τοῦ κόσμου

2. ἀρτίως: pag. 82, 13 7. δημιουργ[ει]ται M; fort. ἀεὶ
 <δεδημιούργηται καὶ ἀεὶ> δημιουργεῖται, cf. lin. 10. 11 14. δε-
 δημιουργεικεν M 23. το M; delevi

fol. 40r. ὑπόστασις· λέγει γοῦν ἐν τῷ μνημονευθέντι λόγῳ
κατὰ λέξιν ταῦτα εἰ δὲ τὸν ποτέ ἐσόμενον καλεῖ θεὸν
τὸν κόσμον ὁ Τίμαιος (ἴσως γὰρ ἂν τοῦτό τις θρα-
ξίειν), μήποτε ἐν μέρει χρόνου δίδωσιν αὐτῷ τὴν γέ-
5 νεσιν· τὸ γὰρ ποτέ τοῦ χρόνου μέρος τι εἶναι λεκτέον
ἡμῖν. ὡς ἄρα πᾶν τὸ ἐν χρόνῳ ὄν εἴτε ἀπειρῶ εἴτε
πεπερασμένῳ ἀεὶ ποτέ ἐστὶ (ὅσον γὰρ ἐστὶν αὐτοῦ,
τοῦτο ἐν τινι χρόνῳ ἐστίν· οὐ γὰρ ἅμα ὅλος ὁ χρόνος
ἐστὶν ἀλλὰ κατὰ μέρος), εἴ τι οὖν ἐν χρόνῳ ἐστίν,
10 καὶ εἰς τὸν ἀπειρον ἐκτείνηται χρόνον, ἐστὶν μὲν ποτέ,
γίνεται δὲ ἐπ' ἀπειρον ἀλλ' οὐ ποτέ, <ἀπ' ἄλλου ποτέ> εἰς
ἄλλο <ποτέ> ἀεὶ μεθιστάμενον, καὶ ἦν ποτέ καὶ ἐστὶν
ποτέ καὶ ἐστὶ ποτέ· καὶ ἀεὶ μὲν ἕτερον τὸ ποτέ τοῦτο,
ἐστὶν δὲ ὅμως, ἐν ᾧ ἐστὶν ποτέ. τὸ μὲν οὖν ἐν μέρει
15 χρόνου τὴν ὑπόστασιν ἔχον καὶ γίνεται ποτέ καὶ ἐστὶν
ποτέ καὶ ἐστὶ ποτέ, τὸ δὲ ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ ἐστὶν
μὲν ποτέ, γίνεται δὲ ἀεὶ, μιμησάμενον τῷ ἀεὶ γίνεσθαι
τὸ ἀεὶ ὄν'. εἰ οὖν, ὡς καὶ αὐτῷ δοκεῖ τῷ Πρόκλῳ, διὰ
τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι ὁ κόσμος ἀεὶ ποτέ ἐστὶν, διὰ τί,
20 ὅσον ἐστὶν τοῦ κόσμου ἐν ὑποστάσει, τοῦτο ἐν μέρει
τινὶ τοῦ χρόνου ἐστίν; ἐπεὶ μὴ ἅμα ὅλος ὁ χρόνος
ὑφέστηκεν ἀλλὰ κατὰ μέρος καὶ ἀεὶ ἀπὸ ἄλλου ποτέ
εἰς ἄλλο ποτέ μεθίσταται καί, ὥσπερ ἦν ποτέ καὶ
ἐστὶν νῦν ποτέ, οὕτως καὶ ἐστὶ ποτέ, τὸ δὲ ποτέ ἐσό-

3. Plat. Tim. 34 AB 3. 4. M m 1 ad θραξίειν not. marg.:
ταραξίειν 6. πᾶν τὸ κτλ.: cf. pag. 99, 1 τὸ t (cf. 99, 1)]
τῷ M; om. p 7. πεπ[ε]ρασμεναι, ex ei, M ποτέ ἐστὶν,
διότι ὅσον ἐστὶν αὐτοῦ, ἐν τινι χρόνῳ τοῦτό ἐστὶν 99, 2 9. εἴ
τι κτλ.: cf. pag. 99, 4 11. ἀπ' ἄλλου ποτέ addidi, cf. 99, 6.
100, 4 12. ποτέ addidi 14. τοῦτο om. pag. 99, 8

21. ἅμα ὅλος, cf. 96, 8. 99, 3] ὅλος, in marg. ζητεῖ, M; ἂν ἄλλος
t et (in marg. corr.) p

μενον, καθὸ ἔσται ποτέ, οὐπω νῦν ἔστιν ἐνεργεία, ἐπεὶ μηδὲ τὸ ἐσόμενον ποτὲ τοῦ χρόνου μέρος νῦν ἐνεργεία ἐστίν — εἴη γὰρ τὸ μέλλον ἤδη ἐνεστὸς ἐνεργεία —, ἀνάγκη δὴπου τὴν ἐσομένην ποτὲ τοῦ κόσμου ὑπαρξιν νῦν δυνάμει εἶναι. οὐκοῦν καὶ ὁ αἴτιος τῆς 5 ἐσομένης τοῦ κόσμου ὑπάρξεως νῦν δυνάμει αὐτῆς ἐστίν αἴτιος· ὥσπερ γὰρ τὸν κόσμον τὸ ἤδη ἐνεργεία ποτὲ εἶναι οὐκ ἀφαιρεῖται τοῦ εἶναι δυνάμει, καθὸ ἔσται ποτέ, διὰ τὸ συνδιαριεῖσθαι τῷ χρόνῳ τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ, οὕτως οὐδὲ τὸν αἴτιον τῆς τοῦ κόσμου 10 ὑπάρξεως τὸ ἤδη κατ' ἐνέργειαν αὐτὸν γεγονέναι αἴτιον, καθὸ ἤδη ὑπέστη, ἀφαιρεῖται τοῦ εἶναι δυνά- fol. 40 v. μει, καθὸ ἔσται αὐτῷ αἴτιος τοῦ αὐθις εἶναι· ὡς γὰρ ἔχει τὸ γιγνόμενον, οὕτως καὶ τὸ ποιοῦν ἔχειν ἀνάγκη καὶ ἔμπροσθεν, ὡς τὸ ποιοῦν, καὶ τὸ γιγνόμενον, ὡς καὶ 15 αὐτὸς πολλάκις ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὁ Πρόκλος εἴρηκεν· εἰ γάρ, καθὸ ἔσται ποτὲ ὁ κόσμος, νῦν αὐτοῦ ἐνεργεία ὁ θεὸς ἐστίν αἴτιος, ὅταν δὲ τὸ αἰτιὸν τε καὶ ποιοῦν ἐνεργεία ἦ, καὶ τὸ αἰτιατὸν τε καὶ γιγνόμενον ἐνεργεία ἔσται, ὡς ἀρτίως λέγοντος τοῦ Πρόκλου ἠκού- 20 σαμεν, ἐν αἷς πρὸ ὀλίγου λέξεσιν αὐτοῦ παρεθήκαμεν, καὶ ἡ ἐσομένη ἄρα ποτὲ τοῦ κόσμου ὑπόστασις νῦν ἐνεργεία ἔσται· ὥστε καὶ ὁ ἐσόμενος χρόνος, ἐν ᾧ ἔσται ποτὲ ἡ ἐσομένη τοῦ κόσμου ὑπαρξίς, νῦν ἐνεργεία ἔσται· τὸ ἄρα μέλλον ἐνέστηκεν ἤδη κατ' ἐνέργειαν, 25 ὅπερ γελοῖόν τε καὶ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἐνδέχεται, καθὸ ἔσται ποτὲ ὁ κόσμος, νῦν αὐτοῦ τὸν θεὸν ἐνεργεία εἶναι δημιουργόν. οὐκοῦν εἰ, καθὸ ἔσται ποτὲ ὁ

20. ἀρτίως: cf. pag. 94, 23 sq. 22. κόσμον M 23. ἐσται (post ἐνεργεία) M; fort. ἐστίν 25. ἐσται M; fort. ἐστίν 26. γελοῖόν] λεγοῖόν M; λέγειν οἶόν pt 27. 28. ενεργεια[ι], ex v, M 28. δημιουργόν] M

κόσμος, νῦν οὐπω ἐστὶν ἐνεργεία ἀλλὰ δυνάμει, καὶ ὁ αἷτιος ἄρα τῆς ἐσομένης αὐτοῦ ὑπάρξεως νῦν δυνάμει ἐστὶν αὐτοῦ αἷτιος, καθὸ γενήσεται, ἐπεὶ καὶ τοῦ ἐσομένου χρόνου δυνάμει νῦν αἷτιος ὁ θεός. ἀεὶ δὲ ἔσται
 5 χρόνος καὶ ἀεὶ ἔσται ποτὲ ἢ τοῦ κόσμου ὑπαρξίς, ἀεὶ ἄρα καὶ ὁ θεὸς δυνάμει ἔσται καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ κόσμου αἷτιος· ὡς γὰρ τὸν οἰκοδόμον τὸ ἤδη ᾠκοδομηκέναι οὐκ ἀφαιρεῖται τοῦ εἶναι δυνάμει τῶν οἰκοδομηθησομένων οἰκοδόμον, ἀλλὰ, καθὸ μὲν ᾠκοδομηκεν,
 10 ἐνεργεία ἐστὶν οἰκοδόμος, καθὸ δὲ οἰκοδομήσει, δυνάμει, οὕτω δῆπου καὶ ὁ θεός, καθὸ μὲν ὑπέστησε ποτὲ κόσμον καὶ τὸν χρόνον, ἐνεργεία ἐστὶν αὐτῶν αἷτιος, καθὸ δὲ ἔσται ποτὲ ὅ τε κόσμος καὶ ὁ χρόνος, δυνάμει ἦν τε καὶ ἔστιν αὐτῶν αἷτιος· ἀεὶ δὲ ἔσται ποτὲ
 15 ὁ κόσμος καὶ ὁ χρόνος, ἀεὶ ἄρα δυνάμει ἔσται αὐτῶν δημιουργὸς ὁ θεός. ὅσῳ οὖν χειρόν τε καὶ ἀτελέστερον τὸ ἀεὶ εἶναι δυνάμει τοῦ ποτέ, | τοσοῦτω μᾶλλον εἰς μείζονα ἀτοπίαν ἐκπίπτει ἢ περὶ τῆς αἰγενεσίας τοῦ κόσμου αὐτῶν ὑπόθεσις διὰ τὴν περιδεξιόν
 20 τε καὶ ἄφικτον αὐτῶν κατὰ τῆς ἀληθείας ἐπιχειρήσιν.
 εἰ'. Οὐκ ἄχρηστον δ' οἶμαι τὴν τοῦ Πρόκλου περὶ τοὺς λόγους κακουργίαν κατανοῆσαι καὶ ἐν οἷς αὐτοῦ νῦν παρεθέμεθα ῥήμασιν. συναισθηόμενος γὰρ τοῦ λόγου, εἰς ὅτι φέρεται, λέγω δὴ εἰς τὸ τὸν δημιουργὸν ἀεὶ δυνάμει εἶναι, ἐπικρούψαι μὲν τοῦτο τῇ δεινότητι τοῦ λόγου ἐπιχειρεῖ, οὐδὲν δὲ ἤττον καὶ οὕτως εὐφώρατος ὑπὸ τῆς ἀληθείας γεγένηται· εἰπὼν γὰρ ὡς

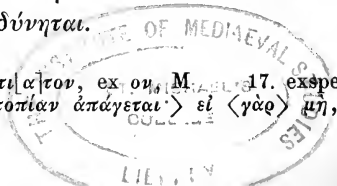
4. 5. fort. ἔσται <ποτέ> χρόνος 12. fort. <τόν τε> κόσμον (τὸν κόσμον pt) 13. δυνάμει — 15. χρόνος in marg. add. m 1 M (et p)] om. t 19. κοσμον· M 26. 27. [ου]τως ευφορατος M 27. pag. 96, 6

ἑπᾶν τὸ ἐν χρόνῳ ὄν εἴτε ἀπειρῶ εἴτε πεπερασμένῳ
 αἰὲ ποτέ ἐστίν, διότι, ὅσον ἐστίν αὐτοῦ, ἐν τινι χρόνῳ
 τοῦτό ἐστίν· οὐ γὰρ ἅμα ὅλος ὁ χρόνος ἐστίν ἀλλὰ
 κατὰ μέρος· καὶ πάλιν ὅτι ἔῃ τι ἐν χρόνῳ ἐστίν, καὶ
 εἰς τὸν ἄπειρον ἐκτείνηται χρόνον, ποτέ ἐστίν· καὶ ὅτι 5
 ἄει ἀπὸ ἄλλου ποτέ εἰς ἄλλο ποτέ μεθίσταται καὶ ἦν
 ποτέ καὶ ἐστίν ποτέ καὶ ἔσται ποτέ· καὶ ὅτι ἄει μὲν
 ἕτερον τὸ ποτέ, ἐστίν δ' ὅμως, ἐν ᾧ ἐστίν ποτέ, ταῦτα
 εἰπὼν καὶ συναισθόμενος, ὅπερ εἶπον, ὡς ἀνάγκη κατὰ
 τὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις τὸν τοῦ ποτέ ἐσομένου αἴτιον, 10
 καθὸ ἐστίν ποτέ, νῦν δυνάμει εἶναι αἴτιον — οὐ γὰρ
 δὴ γε ἐνεργεία, εἴ γε ἀδύνατον τὸ ἐσόμενον, καθὸ
 ἐστίν, νῦν ἐνεργεία εἶναι —, ἐπικρούψαι τοῦτο βουλό-
 μενος προσέθηκεν ὡς ἐστίν μὲν ποτέ, γίνεται δ' ἐπ'
 ἄπειρον ἀλλ' οὐ ποτέ· καὶ πάλιν τὸ μὲν οὖν ἐν μέρει 15
 τοῦ χρόνου τὴν ὑπόστασιν ἔχον καὶ γίνεται ποτέ καὶ
 ἐστίν ποτέ (καὶ ἔσται ποτέ), τὸ δὲ ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ
 ἐστίν μὲν ποτέ, γίνεται δὲ αἰεῖ, ἵνα τῷ αἰεὶ λέγειν
 γενέσθαι καὶ μὴ ποτέ ἐκφύγη τὸ δυνάμει λέγειν εἶναι
 τὸν τοῦ γινομένου ποιητήν, ὡς νενόμικεν. καίτοι εἰ- 20
 περ αἰεὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἀδιακόπῳ γενέσει ὁ κόσμος
 ὑφέστηκεν καὶ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει, εἰ μὴ ποτέ
 γίνεται ἀλλ' αἰεῖ, | οὐ ποτέ ἐστίν ἀλλ' αἰεῖ· τὸ γὰρ fol. 41 v.
 εἶναι αὐτοῦ ἐν τῷ γίνεσθαι τὴν ὑπόστασιν ἔχει. εἰ
 δὲ διὰ τὸ ἐν χρόνῳ ὑφεστάναι τὸν κόσμον καὶ μὴ 25
 ἔχειν ἀθρόαν πᾶσαν ὁμοῦ τὴν αὐτοῦ ἐνεστηκυῖαν ὑπαρ-

2. [αει] M εστιν M] ἔσται 96, 7 3. ὅλος t et (cr. m 2)
 p] ὁ λογος M 4. pag. 96, 9 [ει τι ε]ν M 6. pag. 96, 12
 8. τὸ ποτέ τοῦτο 96, 13 9. εἶπον: pag. 98, 23 14. pag.
 96, 10 16. τοῦ om. pag. 96, 15 17. καὶ ἔσται ποτέ
 add. ex pag. 96, 16 19. fort. γίνεσθαι 20. καίτοι] καὶ τὸ
 M 22. εινάι ^{ἔχει} [ει] μη M 26. ουμου M

ξιν ὡς τὰ αἰώνια, διότι μηδὲ ὁ χρόνος ὅλος ἅμα ὑφέ-
 στηκεν ὥσπερ ὁ αἰών, διὰ τοῦτο ἀεὶ ἐν τῷ ποτέ ἐστιν
 ὁ κόσμος καὶ ἦν ποτέ καὶ ἐστιν ποτέ καὶ ἔσται ποτέ,
 ἀπὸ ἄλλου ποτέ εἰς ἄλλο ποτέ μεταβαίνων ἀεὶ, τὸ δὲ
 5 εἶναι αὐτοῦ ταυτόν ἐστιν τῷ γίνεσθαι, ἀνάγκη ἄρα,
 ὥσπερ ἦν ποτέ καὶ ἐστιν ποτέ καὶ ἔσται ποτέ, οὕτως
 καὶ γεγονέναι ποτέ καὶ γίνεσθαι ποτέ καὶ γενήσεσθαι
 ποτέ· οὐ γὰρ ἄλλως τοῦ εἶναι μετέχει ἢ ἐν τῷ γίνε-
 σθαι. εἰ οὖν τὸ γίνεσθαι ἢ ταυτόν ἐστιν τῷ εἶναι
 10 αὐτοῦ ἢ αἴτιον τοῦ εἶναι τὸ γίνεσθαι, ἀνάγκη πᾶσα,
 ὡς ἔχει τὸ εἶναι αὐτοῦ, οὕτως ἔχειν καὶ τὸ γίνεσθαι,
 εἰ μὲν ταυτόν εἴη, διὰ τοῦτο, εἰ δὲ αἴτιον, διότι δοκεῖ
 καὶ αὐτοῖς, ὡς ἔχει τὸ αἰτιατόν, οὕτως ἔχειν καὶ τὸ
 αἴτιον καὶ ἔμπαλιν, ὡς τὸ αἴτιον, οὕτω καὶ τὸ αἰτια-
 15 τόν. ὥστε, εἰ ποτέ ἐστιν ὁ κόσμος, καὶ γίνεται ποτέ
 ἐξ ἀνάγκης. καὶ χωρὶς δὲ τοῦ γίνεσθαι αὐτὸ καθ'
 αὐτὸ τὸ λέγειν ἔσεσθαι ποτέ τὸν κόσμον, εἰ μὴ ἄνευ
 τοῦ δημιουργικοῦ αἰτίου ἔσται, ἀνάγκη καὶ τὸ τοῦ
 ἐσομένου αἴτιον, καθὸ ἔσται, νῦν δυνάμει εἶναι κατὰ
 20 τὰς ἰδίας αὐτῶν ὑποθέσεις. εἰ οὖν ἀεὶ τὸ μέλλειν
 ἔσεσθαι ἔχει ὁ κόσμος, ἐπεὶ καὶ ὁ χρόνος, ἀνάγκη καὶ
 τὸ αἴτιον τοῦ ἀεὶ ἐσομένου, καθὸ ἔσται, δυνάμει εἶναι.
 ὥστε καὶ χωρὶς τοῦ λέγειν μέλλειν τὸν κόσμον γίνε-
 σθαι εἰς τὴν αὐτὴν ἀτοπίαν ὁ λόγος ἀπάγεται, λέγω
 25 δὴ τὸ ἀεὶ δυνάμει δημιουργὸν εἶναι τὸν θεὸν καὶ ἀεὶ
 ἀτελεῖ, διὰ τὰς ἀφύκτους αὐτῶν ἐπιχειρήσεις. οὐδὲ τῇ
 δεινότητι ἄρα συσκιάσαι τὴν ἀτοπίαν τῶν ἰδίων ὑπο-
 θέσεων ὁ Πρόκλος δεδύνηται.

5. τ[ω] M 14. αιτι[α]τον, ex om. M. 17. exspectes
 κόσμον <εἰς τὴν αὐτὴν ἀτοπίαν ἀπάγεται> εἰ <γὰρ> μὴ, cf.
 lin. 23 sq.

ζι'. Εἰ οὖν κατὰ τὰς εὐσεβεῖς περὶ θεοῦ ἐννοίας
 αὐτὸς ἑαυτοῦ πλήρωμά ἐστιν ὁ θεὸς μηδενὸς τοῦ ὑπ'
 αὐτοῦ παρηγμένου εἰς τελείωσιν δεόμενος, δῆλον, ὡς
 οὐδὲ ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων ὑπάρξεως προσ|λαμβάν- fol. 42r.
 νει τι εἰς τελείωσιν οὔτε ἐκ τοῦ μὴ εἶναι ταῦτα αὐ- 5
 τὸς ἑαυτοῦ ἀτελέστερος ἔσται, ὥσπερ κατὰ Πλωτῖνον
 καὶ τὰ μήπω ὄντα ὡς ὄντα τῷ θεῷ πάρεστιν. παρε-
 θήκαμεν οὖν αὐτοῦ καὶ πρότερον περικοπὴν ἐκ τοῦ
 λόγου τοῦ περὶ τῶν νοητῶν ἢ περὶ τὰγαθοῦ, ἧς καὶ
 νῦν μνησθῆναι ἄξιον· περὶ γὰρ τῆς δημιουργικῆς τοῦ 10
 θεοῦ δυνάμεως διαλεγόμενος ἐν ἐκείνοις ταῦτά' φησιν
 ἄλλὰ μὴν εἰ δεῖ ἐκάστην ἐνέργειαν μὴ ἀτελῆ εἶναι
 μηδὲ θέμις τοῦ θεοῦ ὀτιοῦν ἄλλο τι νομίζειν ἢ ὄλον
 τε καὶ πᾶν, δεῖ ἐν ὀφροῦν τῶν αὐτοῦ πάντα ἐνυπάρ-
 χειν. δεῖ τοίνυν καὶ τοῦ ἀεὶ εἶναι, δεῖ καὶ τοῦ μέλ- 15
 λουτος ἤδη παρόντος εἶναι. οὐ δὴ ὕστερόν τι ἐν
 ἐκείνω, ἀλλὰ τὸ ἤδη ἐκεῖ παρὸν ὕστερον ἐν ἄλλῳ γί-
 νεται. εἰ οὖν ἤδη πάρεστιν τὸ μέλλον, ἀνάγκη οὕτως
 παρεῖναι ὡς προνενοημένον εἰς τὸ ὕστερον, τοῦτο δέ
 ἐστιν ὡς μηδὲν δεῖσθαι μηδενὸς τότε, τοῦτο δέ ἐστιν 20
 μηδὲν ἐλλείψοντος. πάντα ἄρα ἤδη ἦν καὶ ἀεὶ ἦν καὶ
 οὕτως ἦν ὡς εἰπεῖν ὕστερον τόδε διὰ τόδε· ἐκτεινόμε-
 μενον μὲν γὰρ καὶ οἶον ἀπλούμενον ἔχει δεικνύναι
 τόδε μετὰ τόδε, ὁμοῦ δὲ πᾶν τόδε, τοῦτο δέ ἐστιν ἔχον
 ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν αἰτίαν'. εἰ οὖν κατὰ τὸν φιλόσο- 25
 φον Πλωτῖνον τὸ μέλλον καὶ μήπω γενόμενον ἤδη
 τῷ θεῷ πάρεστιν καὶ οὐδὲν παρ' αὐτῷ ὕστερον, ἀλλὰ

7. 8. pag. 39, 5 8. αὐτοῦ] αὐται M 12. Plot. enn. VI
 7, 1 (οὐ μὴν ἄλλ' εἰ δεῖ) 13. θεμιτὸν θεοῦ ὀτιοῦν ὃν ἄλλο
 Plot. 15. καὶ τοῦ — δεῖ om. Plot. 22. δια M] μετὰ Plot.
 24. ουμου M δὲ ὃν πᾶν Plot. 25. 26. φιλοσοφον M

τὸ ὕστερον ἐσόμενον ἤδη πάρεστιν τῷ θεῷ καὶ ἀεὶ
 πάρεστιν καὶ οὕτω πάρεστιν ὡς προνενοημένον εἰς τὸ
 ὕστερον καὶ διὰ τοῦτο ἐκάστη τοῦ θεοῦ ἐνέργεια τε-
 λεία ἐστὶν ὡς τῇ προγνώσει εἰληφνυῖα τὰ ὕστερον ἔσε-
 5 σθαι μέλλοντα, ὡς μηδὲν ἐλλείπειν μηδὲ δεῖσθαι μη-
 δενὸς τότε τὴν τοῦ θεοῦ ἐνέργειαν, ὁπόταν τὸ πρὶν
 μέλλον ὕστερον ἤδη παράγει, εἰ ταῦτα ἀληθῆ, ἀνάγκη
 δήπου τὰ αὐτὰ συγχωρεῖν αὐτούς, καὶ εἰ ἀπὸ τινος
 ἀρχῆς ὁ κόσμος ὑπέστη. ὥστε δηλονότι καὶ πρὶν ὑπο-
 10 στῆ ὁ κόσμος παρῆν τῷ θεῷ ὡς προνενοημένος <εἰς
 fol. 42 v. τὸ> ὕστερον | καὶ διὰ τοῦτο τελεία ἡ δημιουργικὴ
 τοῦ θεοῦ ἐνέργεια τῷ μηδὲν ὕστερον εἶναι παρὰ τῷ
 θεῷ, διότι τὸ ὕστερον ἐσόμενον ἤδη πάρεστιν αὐτῷ
 τῇ προγνώσει, καὶ τῷ μηδὲν ὕστερον δεῖσθαι προσ-
 15 λαβεῖν εἰς τὴν τοῦ κόσμου παραγωγὴν. τούτων οὖν
 οὕτως καὶ παρὰ αὐτοῖς κατὰ τὰς κοινὰς περὶ θεοῦ
 ἐννοίας ὠμολογημένων πῶς οὐ λίαν εἰσὶν ἀναιδεῖς καὶ
 παρὰ τὰ σφίσιν αὐτοῖς καλῶς δόξαντα φάσκοντες ὡς,
 εἰ μὴ αἰδῖος εἴη ὁ κόσμος, πρὶν γενέσθαι αὐτὸν ἀτελεῖς
 20 ἔσται ὁ τούτου δημιουργὸς καί, ὁπηνίκα δημιουργοίη,
 χρόνου τε δεήσεται καὶ ἀλλοιώσεως οὐκ ἄμοιρος ἔσται;
 αὐτὸς οὖν ἑαυτοῦ κατὰ πάντα πλήρωμα ὧν ὁ θεὸς
 οὐδὲν <ἐκ τῆς> πρὸς τὰ ἔξω σχέσεως προσλήψεται εἰς
 τελείωσιν.

25 Τέλος λύσεως τοῦ τετάρτου λόγου.

4. προγνωσειληφνυια M (cr. pt)

12. τῷ (post ἐνέργεια) το M

18. καλῶς] καλας M; καλὰ pt

23. ἐκ τῆς add. (cf. 59, 10. 101, 4)

10. 11. εἰς τὸ add.

17. ὦ[ς ω eras.]μολογιμενων M

δοξα[ν]τα, ex σ, M

Πρόκλου διαδόχου λόγος πέμπτος.

“Πέμπτος· ἐπὶ τούτοις, εἰ ἅμα οὐρανῷ χρόνος ἔστιν
καὶ οὐρανὸς <χρόνω, οὔτε οὐρανὸς> ἔστιν χρόνου μὴ
ὄντος οὔτε χρόνος οὐρανοῦ μὴ ὄντος. χρόνος δὲ οὐκ
ἦν ὅτε οὐκ ἦν οὐδὲ ἔσται ὅτε οὐκ ἔσται· εἰ γὰρ ἦν 5
ὅτε οὐκ ἦν χρόνος, ὡς ἔοικεν ὅτε οὐκ ἦν χρόνος ἦν
χρόνος· τὸ γὰρ ποτὲ ὄν δια τὸ ποτὲ μὴ εἶναι λέγεται
εἶναι ποτέ, μήτε ἀεὶ ὄν μήτε οὐδέποτε, μέσον δ’ ἀμ-
φοῖν· ὅπου δ’ ἂν ἦ τὸ ποτέ, χρόνος ἔστιν. καὶ εἰ
ἔσται ὅτε οὐκ ἔσται χρόνος, μεταπεσὼν ἀπὸ τοῦ εἶναι 10
ποτὲ εἰς τὸ μὴ εἶναι ποτὲ χρόνου μὴ ὄντος ἔσται χρό-
νος τότε, ὅτε οὐκ ἔσται χρόνος· τὸ γὰρ ποτέ χρονικόν.
εἰ οὖν μήτε ἦν ὅτε οὐκ ἦν χρόνος μήτε ἔσται ὅτε οὐκ
ἔσται — τὸ γὰρ ἐφ’ ἑκάτερα ποτέ οὐκ ὄντος χρόνου
ἔσται χρονικὸν ὑπάρχον —, ἀεὶ ἄρα ἔστιν χρόνος· τῷ 15
γὰρ ποτέ ἢ τοῦτο ἀντικείμεται ἢ τὸ οὐδέποτε· ἀλλὰ τὸ
οὐδέποτε ἀδύνατον· ἔστιν γὰρ ὅλως χρόνος· ἀεὶ ἄρα
ἔστιν χρόνος. ἅμα δὲ ὁ οὐρανὸς | χρόνω καὶ οὐρανῷ fol. 43 r.
χρόνος· μέτρον γὰρ ἔστιν τῆς τοῦ οὐρανοῦ κινήσεως,
ὡς ὁ αἰὼν τῆς τοῦ αὐτοξώου ζωῆς· ὁ καὶ αὐτὸ δει- 20
κνυσιν ἀεὶ τὸν χρόνον ὄντα, ἵνα μὴ ὁ αἰὼν ἢ μηδε-
νὸς ἢ παράδειγμα χρόνου μὴ ὄντος αἰὼν ὑπάρχων ἢ
μηδὲ αὐτὸς ἔχη τὸ ἀεὶ μένειν ὅ ἔστιν μεταβάλλων ἐκ
τοῦ μὴ εἶναι εἰς τὸ εἶναι ἢ εἰς τὸ μὴ εἶναι ἐκ τοῦ
εἶναι παράδειγμα. καὶ ὁ οὐρανὸς ἄρα ἔστιν ὡς ὁ 25

3. χρόνω — οὐρανός add. 5 sq. cf. pag. 104, 23 sq.

10. μεταπεσ[ώ]ν, ex o, p] μεταπεσον M 11. χρον[ο]ν M

14. οντως M (cr. pt) 15. χρονι[κο]ν ὑπαρχ[ο]ν M 16. cf.
pag. 105, 20 17. ὄλ[ω]ς M 19. cf. pag. 114, 22 κινήσεως ὁ

χρόνος ὡς καὶ ὁ infra pag. 114, 23 20. [αυτο]ζωου M

23. εχ[η]ι, ex ei, M μεταβαλὼν pt 25. fort. ἔστιν <ἀεὶ>

χρόνος ὁμόγονος ὢν τῷ χρόνῳ καὶ οὔτε πρότερον οὔθ' ὑστερον χρόνου γερονῶς, ἀλλὰ τὸν ἅπαντα χρόνον, ὡς φησιν ἐκεῖνος, γερονῶς τε καὶ ὢν καὶ ἐσόμενος."

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ ε' λόγου.

5 α'. Ὅτι σοφιστικῶς ὁ Πρόκλος οὐ τὴν τῶν λεγομένων διάνοιαν ἀλλὰ τὴν ἀσθενεῖαν περιξέει τῶν λέξεων.

β'. Ὅτι οὐ πάντως τὸ ποτέ χρονικὸν πρόσρημα, καθ' οὗ ἂν κατηγορεῖται, χρόνου τμήμα δηλοῖ.

10 γ'. Ὅτι οὐδὲ τὰ λοιπὰ τῶν χρονικῶν πρόσρημάτων πανταχοῦ χρόνου ἐστὶν πάντως δηλωτικά.

δ'. Ὅτι, κὰν λέγωμεν ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν χρόνος καὶ ἔσται ποτέ ὅτε οὐκ ἔσται, τὸ ἦν' τοῦτο καὶ τὸ 'ποτέ' πρὸς τὴν τοῦ ὑποκειμένου φύσιν ἐκλαμβάνοντες
15 οὐ τμήματος χρόνου δηλωτικὸν νοοῦμεν ἀλλὰ τοῦ αἰῶνός τινα ὑπαρξιν, ἐν ᾧ οὐκ ἦν ἢ ἔσται χρόνος.

ε'. Ὅτι, κὰν παράδειγμα ἦν ὁ αἰὼν τοῦ χρόνου, οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸν χρόνον ἀεὶ εἶναι, ὡς ὁ αἰὼν ἀεὶ ἐστίν.

20 Λύσις τοῦ πέμπτου λόγου.

α'. Λίαν καὶ τοῦτο σοφιστικὸν τὸ ἐπιχείρημα· οὐ γὰρ πρὸς τὸ σημαινόμενον τοῦ λόγου ἀλλὰ πρὸς τὴν λέξιν τὴν ὑπάντησιν ἐποιήσατο. εἰ γὰρ ἦν, φησίν, ὅτε οὐκ ἦν ὁ χρόνος καὶ ἔσται ὅτε οὐκ ἔσται, ἦν ποτε
25 ὅτε οὐκ ἦν ὁ χρόνος καὶ ἔσται ποτέ ὅτε οὐκ ἔσται· τὸ
fol. 43 v. δὲ ποτέ, φησίν, χρόνου δηλωτικὸν ἐστίν, καὶ ὅ|που
δ' ἂν ἦν τὸ ποτέ, χρόνος ἐστίν· οὐκοῦν ἦν χρόνος,

2. Plat. Tim. 38 C 9. κατηγορεῖται p 26. o[I litt. er.]
που M 27. ην M; fort. ἦ (cf. 103, 9)

ὅτε οὐκ ἦν χρόνος, καὶ ἔσται χρόνος, ὅτε οὐκ ἔσται
 χρόνος. ταῦτα μὲν ὁ φιλόσοφος, καίτοι γε οὐκ ἀγνοῶν,
 ὡς οὐ πάντως αἱ λέξεις τὸ ἀκραιφνὲς τῶν νοημάτων
 ἀπεικονίζουσιν ἰσχύουσιν. τί οὖν, ἐὰν ἡμεῖς τὸ λίαν ἀυ-
 τοῦ τῶν λέξεων ἐξεταστικὸν ἀποφεύγοντες μὴ λέγωμεν, 5
 ὅτι ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν χρόνος, μήτε ὅτι ἔσται ποτέ,
 ὅτε οὐκ ἔσται, ἀλλ' ἀπλῶς οὕτως, ὅτι οὐκ <αἰ> ἔστιν
 χρόνος, ἀλλ' ἀρχὴν καὶ τέλος ἔχει τοῦ εἶναι; εἰ δὲ
 τοῦτο λεγόντων ἡμῶν συνάγοι ὁ φιλόσοφος, ὡς ὅτι τὸ
 μὴ αἰεὶ ὂν διὰ τὸ μήτε αἰεὶ εἶναι μήτε μηδέποτε ἀνάγκη 10
 ποτὲ εἶναι καὶ ποτὲ μὴ εἶναι, ἵνα τῆς τοῦ ποτέ δρά-
 ξηται λέξεως, συγχωρείτω καὶ ἡμῖν τὸν σοφιστικὸν ἀυ-
 τοῦ μιμουμένοις τρόπον μικρὸν τι προσπαῖξαι τῷ λόγῳ·
 καλῶς γὰρ Ὀμήρῳ τῷ σοφῷ δοκεῖ, ὁποῖόν κ' εἴποι τις
 ἔπος, τοίου κ' ἐπακούσθαι. ὅπως οὖν τὸ σοφὸν τὸ ἐαυ- 15
 τοῦ νεανικῶς ἀποφεύξεται.

β'. Ἐπειδὴ γὰρ τοῦ χρόνου τὸ μὲν παρῳχῆκεν, τὸ
 δὲ μέλλει, πότερον τὸ μέλλον τοῦ χρόνου οἶον ἢ αὐ-
 ριον ἡμέρα ἔσται ποτὲ ἢ οὐ; εἰ γὰρ μὴ αἰεὶ ἔστιν ἢ
 αὐριον, ποτὲ ἔσται· τῷ γὰρ ποτέ ἢ τὸ αἰεὶ ἀντικείσε- 20
 ται ἢ τὸ οὐδέποτε (τοῖς γὰρ αὐτοῦ χρῆσομαι ῥήμασιν).
 εἰ οὖν ἑκάτερον ψεῦδος (τὸ γὰρ μέλλον οὔτε αἰεὶ ἔστιν
 οὔτε οὐδέποτε, ἐπεὶ οὐκέτ' ἂν ἦν μέλλον), ἀνάγκη
 πάντως ποτὲ εἶναι. εἰ οὖν τὸ ποτέ χρόνου ἔστιν δη-
 λωτικόν, καὶ τὸ μέλλον δὲ τοῦ χρόνου χρόνος ἔστιν, 25
 ἔσται ἄρα χρόνος, ὅτε ἔσται χρόνος. τίς οὖν χρόνος,
 ἐν ᾧ ὁ μέλλων χρόνος οἶον ἢ αὐριον ἔσται. καὶ πά-

3. ἀκρ[αι]φες M 6. οὐκ [η]ν M 7. αἰεὶ add. εστ[ι]ν
 M 8. τοῦ (cf. 107, 16)] ται M; τὸ p 13. προσπεξαι M
 14. Hom. T 250 ὁποῖον (sic plurimi codd.; ὁποῖον Ven. B alii)
 κ' εἴρησθα ἔπος, τοῖον κ' ἐπακούσθαι 20. pag. 103, 16
 27. μελλ[ω]ν, ex on, M

λιν περὶ ἐκείνου ἢ αὐτὴ ἀπορία· κἀκείνος γὰρ ἢ ποτὲ
 ἔσται ἢ αἰὲ ἢ οὐδέποτε. ψεύδους δὲ ὄντος τοῦ τε αἰὲ
 καὶ τοῦ μηδέποτε (τὸ γὰρ ποτέ μέρος τι δηλοῖ χρο-
 νικόν), ποτὲ ἄρα ἔσται τὸ ποτέ· τὸ δὲ ποτέ χρόνος·
 fol. 44r. κἀκείνος | οὖν ὁ χρόνος ἐν χρόνῳ ἔσται, καὶ τοῦτο
 6 ἐπ' ἄπειρον. ἀλλ' οἴμαι μειρακίοις παίζουσι τὸ τοιοῦτο
 τῶν συλλογισμῶν μᾶλλον δὲ παραλογισμῶν εἶδος ἀρ-
 μόσει, οἵτινες μικρὰ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς τῶν λεγο-
 μένων ἐννοίας φροντίζοντες τὰς λέξεις περισπαράτ-
 10 τουσιν ἐπέχειν τῇ περὶ τὰς συλλαβὰς ἀδολεσχίᾳ τὴν
 τοῦ λόγου φορὰν μηχανώμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀνδράσιν νοῦν
 ἔχειν ἐπαγγελλομένοις· δεῖ γὰρ τῆς τῶν λεγομένων ἐν-
 νοίας στοχάζεσθαι, κἂν τὸ τῆς λέξεως ἀσθενὲς μὴ ἐφι-
 κνηται τῆς ἀκριβοῦς τῶν σημαυνομένων δηλώσεως. ὥς
 15 οὖν ἐνταῦθα ποτὲ ἔσεσθαι λέγοντες τὸ μέλλον τοῦ
 χρόνου οἶον τὴν αὔριον οὐ χρόνον εἰσάγομέν τινα διὰ
 τοῦ ποτέ, εἰ καὶ χρονικῆς σημασίας δηλωτικόν ἐστιν
 τὸ ποτέ, ἀλλὰ μόνον τὸ μὴ αἰὲ εἶναι τὸ μέλλον διὰ
 τούτου δηλοῦμεν, οὕτω δῆπου, κἂν τις εἴποι ποτὲ μὴ
 20 εἶναι τὸν χρόνον ἢ ποτὲ μὴ ἔσεσθαι, οὐ χρόνον διὰ
 τοῦ ποτέ σημαίνει ἕτερον, ἐν ᾧ οὐκ ἦν ἢ οὐκ ἔσται
 χρόνος, ἀλλὰ μόνον τὸ μήτε αἰὲ εἶναι μήτε μηδέποτε
 διὰ τοῦ ποτέ σημαίνει· μέσον γὰρ τῶ ὄντι ἔσται τὸ
 ποτέ τοῦ τε αἰὲ καὶ τοῦ μηδέποτε· εἰ γὰρ ἐν τῶ λέ-
 25 γειν ποτὲ μὴ εἶναι τὸν χρόνον χρόνου δηλωτικόν ἐστιν
 τὸ ποτέ, δηλονότι καὶ ἐν τῶ λέγειν ποτὲ εἶναι τὸ μέλ-
 λον τοῦ χρόνου τμημα χρόνον σημαίνει τὸ ποτέ· τοῦ
 γὰρ ποτὲ μὴ εἶναι κατάφασίς ἐστιν τὸ ποτὲ εἶναι.

6. μειρα|κ|ιοις M 11. μηχανομενοι M 12. τη|I litt.
 er.]s M 17. [δηλω]τικον M 21 et 23. σημαίνει ex σημαίνει
 cr. M 26. τῶ] ᾧ^l M

ὅπερ ἂν οὖν ἐν τῇ καταφάσει σημαίνει τὸ ποτέ, τοῦτο
καὶ ἐν τῇ ἀποφάσει σημαίνει ἀνάγκη. εἰ οὖν ἐν τῷ
λέγειν ποτέ εἶναι καὶ μὴ ἀεὶ τὸ μέλλον οἶον τὴν αὖ-
ριον ἡμέραν οὐκ ἰδίον τινα χρόνον σημαίνει αὐτὸ καθ'
αὐτὸ τὸ ποτέ, οὐδ' ἄρα ἐν τῷ λέγειν ποτέ μὴ εἶναι 5
τὸν χρόνον ἰδίου τινὸς χρόνου δηλωτικόν ἐστίν τὸ
ποτέ· ὡς γὰρ ἐπὶ τοῦ μερικοῦ χρόνου οἶον τῆς αὖριον
ποτέ ἐσομένης καὶ οὐκ ἀεὶ οὐ χρόνον σημαίνει τὸ ποτέ,
οὕτως οὐδὲ ἐπὶ τοῦ ὅλου χρόνου ποτέ εἶναι ἢ μὴ εἶναι
λεγομένου καὶ μὴ ἀεὶ χρόνον ἐξ ἀνάγκης σημαίνει fol. 44v.
τὸ ποτέ, ἀλλὰ καθ' ἑκάτερον οὐδὲν ἕτερον σημαίνεται 11
ἢ τὸ μὴ ἀεὶ εἶναι τὸν χρόνον, οὗ κατηγορεῖται τὸ ποτέ.
πῶς οὖν οὐ γελοῖον ἄνδρα φιλόσοφον ἀληθείας μόνης
ἀντέχεσθαι φρουαττόμενον μὴ τῆς ἐννοίας τοῦ λόγου
στοχάζεσθαι, ἐπιπηδᾶν δὲ ταῖς λέξεσιν, ἐπεὶ μὴ ἄλλως 15
σημαίνειν ἐνδέχεται τὰ τε ἀρχὴν καὶ τέλος τοῦ εἶναι
ἔχοντα ἢ τοῖς τοιούτοις χρονικοῖς προσρήμασιν;

γ'. Ὅτι δὲ οὐ πάντως ἅμα τῷ χρῆσασθαι χρονικῷ
τινι προσρήματι εὐθὺς καὶ χρόνος συνεπινοεῖται, δη-
λον ἐντεῦθεν· εἰ γὰρ τις οὕτως εἴποι ὅτε τὸ κινου- 20
μενον παύσεται τοῦ κινεῖσθαι, τότε καὶ τοῦ ἡρεμεῖν
ἄρχεται, ἄρα ὁ οὕτως λέγων, ἐπειδὴ χρονικοῖς προσ-
ρήμασιν ἐχρήσατο τῷ ὅτε καὶ τῷ τότε, εὐθὺς καὶ χρό-
νον ἐδήλωσεν; ἀλλ' ἀδύνατον· ἐν ἐνὶ γὰρ καὶ τῷ αὐ-
τῷ νῦν παύεται τε τὸ κινούμενον τοῦ κινεῖσθαι καὶ 25
ἄρχεται τοῦ ἡρεμεῖν· οὐδὲ γὰρ τὸ τῆς κινήσεως τέλος
οὐδὲ ἢ ἀρχὴ τῆς ἡρεμίας ἐν χρόνῳ ἐστίν· ἐν γὰρ τῷ
χρόνῳ ἢ ἡρεμεῖν ἀνάγκη ἢ κινεῖσθαι τὸ πεφυκός· ὑπό-

1. ε[ν] M 13. γελοῖον] λεγοῖον M; λέγει δν t; λέγει τὸν
P φιλοσοφο[ν] M 15. ἐπιπηδα[ν] M 21. fort. παύεται

κείται δὲ οὔτε κίνησις οὔτε ἡρεμία, ἀλλὰ κινήσεως μὲν
 τέλος ἀρχὴ δὲ ἡρεμίας· οὐκ ἄρα χρόνον δηλωτικόν
 ἐστὶν ἐνταῦθα τὸ ὅτε καὶ τότε, ἀλλὰ τὸ πέρασ δηλοῖ
 τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ κίνησις ἐγίνετο, καὶ τὴν ἀρχὴν
 5 πάλιν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ ἡρεμία ἔσται. ὥστε οὐ
 πάντως τὰ χρονικὰ προσρήματα, ὅπου δ' ἂν παραληφθῆ,
 χρόνον εὐθὺς σημαίνει. τί οὖν κωλύει καὶ ἐπὶ τοῦ
 προκειμένου, εἴπερ λέγοιτο ὡς ἔσται ποτέ, ὅτε οὐκ
 ἔσται χρόνος', τὸ ποτέ μὴ χρόνον νοεῖν ἀλλὰ τοῦ
 10 χρόνου πέρασ, καθ' ὃ τοῦ εἶναι παύσεται ὁ χρόνος;
 καὶ εἰ λέγοιτο ποτέ γεγενῆσθαι ὁ χρόνος, οὐκ ἔξ ἀιδίου
 εἶναι, τότε πάλιν νοεῖν τὴν τοῦ χρόνου ἀρχὴν καὶ τὸ
 πρῶτον σημεῖον ἦτοι τὸ νῦν, καθ' ὃ τοῦ εἶναι ἤρξατο;
 κατὰ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον οὐδὲ τὸ ἦν ἢ ἔσται, ἐφ'
 15 ὅτου ἂν λεχθῆ, πάντως σημαντικά ἐστὶν χρόνου·
 fol. 45r. ὑπάρξεως μὲν γὰρ ἐστὶν δηλωτικὸν τὸ ἐστὶν ῥῆμα,
 παρέπεται δὲ αὐτῷ καὶ ἡ τοῦ χρόνου δήλωσις, ὥσπερ
 καὶ ἐκάστῳ ῥήματι ἄλλο τι σημαίνοντι παρέπεται καὶ
 τοῦ χρόνου τμήμα δηλοῦν, οὐ μὴν διὰ τοῦτο καὶ χρό-
 20 νον πάντως δηλώσει, καθ' οὗ ἂν λέγηται, τὸ ἦν ἢ
 ἔσται· εἰ γὰρ τις οὕτως εἴποι ὅτι 'καὶ πρὶν ἀνθρώπους
 ἢ πάντας ἢ τινὰς γινῶναι θεὸν ἦν θεός', ἄρα τὸ ἦν
 ἐνταῦθα τοῦ θεοῦ κατηγορούμενον χρόνον σημαίνει ἢ
 χρόνου τι οἶον ἢ πέρασ ἢ ἀρχὴν; ἀλλ' ἀδύνατον· οὐ
 25 γὰρ ἐστὶν ἐν χρόνῳ τὸ θεῖον. μόνης οὖν τῆς τοῦ
 θεοῦ ὑπάρξεως ἐνταῦθα δηλωτικὸν ἐστὶν τὸ ἦν ῥῆμα·
 εἰ γὰρ πάντως χρόνου δηλωτικὸν εἴη τὸ ἦν, ἐπεὶ χρό-
 νου τοῦ παρεληλυθότος δηλωτικὸν ἐστὶν, τὸ δὲ παρε-

3. καὶ τὸ τότε pt 4. [κιν]ησις M 6. δ' suspectum
 13. τὸ νῦν] τὸν νῦν M 14. δ[η], ex ei, M 16. ρη[μ]α M
 19. του[τ]ο M 20. λεγ[η]ται M

ληλυθὸς οὐκ ἔστιν, ὅταν ἄρα ὁ Πλάτων περὶ τοῦ θεοῦ
 λέγῃ ἀγαθὸς ἦν, ἀγαθῷ δὲ οὐδεὶς περὶ οὐδενὸς οὐδέ-
 ποτε ἐγγίνεται φθόνος, τὸν θεὸν δήπου κατὰ τὸν
 σοφὸν Πρόκλον ἐν χρόνῳ πεποίηκεν καὶ χρόνῳ τῷ
 παρεληλυθότι καὶ διὰ τοῦτο ἢ μηκέτι θεὸν ὄντα ἢ 5
 μηκέτι ἀγαθὸν ὄντα ἢ τῇ τομῇ τοῦ χρόνου συνδυστά-
 μενον καὶ μὴ ἀθρόαν ἅμα καὶ αἰωνίαν τὴν ὑπαρξιν
 ἔχοντα· καθ' οὗ γὰρ ἂν τὸ ἦν κατηγορηθῆ, κατὰ τού-
 του τὸ ἔστιν οὐ κατηγορεῖται· ὁ γὰρ λέγων Ἐσωκρά-
 τῆς ἦν' δηλονότι ὡς νῦν μὴ ὄντος· οὐ γὰρ δυνατὸν 10
 ἀπλῶς οὕτως μόνον λέγειν ὅτι ἰοὐρανὸς ἦν'. ἔστιν
 γὰρ καὶ νῦν, ὥσπερ, εἴ τις ἄνθρωπος ἀγαθὸς ὑπάρ-
 χου, οὐ δυνατὸν περὶ αὐτοῦ λέγειν ἀδιορίστως ὅτι
 ἀγαθὸς ἦν' ἀλλ' ὅτι ἀγαθὸς ἔστιν'. περὶ μέντοι τοῦ
 μηκέτι ὄντος ἀγαθοῦ ἀλλὰ μεταβληθέντος εἰς κακίαν 15
 εἶποι ἂν τις ἀγαθὸς ἦν' ὡς νῦν δηλονότι μηκέτι ἀγα-
 θοῦ ὄντος· εἰ γὰρ καὶ λέγεται ἐπὶ τῶν ἐν παρατάσει
 χρόνου τὸ εἶναι ἐχόντων καὶ ἔτι ὑφεστώτων, ὅτι καὶ
 ἦν καὶ ἔστιν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ (καὶ γὰρ ἦν ὁ
 οὐρανὸς καὶ ἔστιν νῦν), ἀλλὰ καθὸ ἦν νῦν δηλονότι 20
 οὐκ ἔστιν· τὸ γὰρ εἶναι αὐτοῦ τὸ ἐν τῷ παρωχηκότι
 χρόνῳ νῦν οὐκ ἔστιν· οὕτω γὰρ τὸ παρωχηκὸς ἐνεστὸς
 ἦν. ὥστε, καθὸ τὸ ἦν τινος κατη|γορεῖται, κατὰ fol. 45 v.
 τὴν ἄτομον ἐκείνην ὑπαρξιν οὐκ ἔστιν νῦν. εἰ οὖν
 περὶ θεοῦ λέγων ὁ Πλάτων ἀγαθὸς ἦν' οὐκ ἐν χρόνῳ 25
 ποιεῖ τὸ θεῖον οὐδὲ συνδιίστησιν αὐτὸ τοῖς τοῦ χρό-
 νου τμήμασιν, οὐκ ἄρα τὸ ἦν χρόνον πάντως δηλοῖ,
 καθ' οὗ ἂν λέγηται, / καὶ ἄλλως· ἀνάγκη πᾶσα αὐτοὺς

2. Plat. Tim. 29 E 5. θεὸν] ον M 9. ον (post ἔστιν)
 superscr. m 1 M] om. pt 13. ἀδιοριστως M 21. τὸ ἐν]
 τῷ εν M 25. ἀγαθον M

ἢ συγχωρεῖν εἶναι τινὰ τῶν νοητῶν καὶ θεῶν ὑπερ-
κόσμιά τε καὶ τῆς τῶν σωμάτων σχέσεως ἐλεύθερα καὶ
ἔτι μᾶλλον αὐτὸν τὸν θεὸν τὴν πρώτην τῶν νοητῶν
καὶ πάντων ἀπλῶς αἰτίαν καὶ ἀρχὴν ἢ οὐδὲν εἶναι
5 φήσουσιν τῶν νοητῶν τῆς τῶν σωμάτων κοινωνίας καὶ
σχέσεως κεχωρισμένον. εἰ μὲν οὖν μηδὲν εἶη τῶν ὄν-
των μηδὲ αὐτὸ τὸ πρῶτον τὴν οὐσίαν καὶ τὸ εἶναι
ἄσχετον ἔχον πρὸς τὰ σώματα, οὐδ' εἶναι χωρὶς σωμά-
των δύναιτο ἄν· ἀναιρουμένων γὰρ τῶν σωμάτων καὶ
10 τὰ ἐν τῇ σχέσει τῇ πρὸς τὰ σώματα τὸ εἶναι ἔχοντα
συναναρρεῖσθαι ἀνάγκη· οὕτω δ' ἄν εἰς τὸ εἶναι αὐ-
τῶν συντελέσει τὰ σώματα καὶ αἰτιά πως ἔσται τῆς
ἐκείνων ὑπάρξεως. ἀλλ' εἰ τοῦτο ἄτοπον, ἀνάγκη ἄρα
πᾶσα τὰς νοητὰς οὐσίας καὶ καθ' ὑπεροχὴν ἀσυγκρί-
15 τως τὸν πάντων αἰτίον θεὸν πάσης τῆς πρὸς τὰ σώ-
ματα καὶ τὸν κόσμον σχέσεως τὸ εἶναι ἔχειν ὑπέριον.
ἀλλὰ μὴν καὶ ὅτι ὁ χρόνος οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ κινή-
σεως σωμάτων ἀριθμὸς ἢ καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν περὶ τὰ
σώματα τὸ εἶναι ἔχει, καὶ τοῦτο πᾶσι συνδοκεῖ· ἐνιαυ-
20 τοὶ γὰρ καὶ μῆνες ἡμέραι τε καὶ νύκτες, αἰτινά ἐστιν
χρόνου μέρη, οὐκ ἔξω σωμάτων τὸ εἶναι ἔχουσιν. εἰ
δὲ ἀριθμὸς κινήσεως ἐστὶν ὁ χρόνος, τρίτην δηλονότι
τάξιν ἀπὸ τῶν σωμάτων εἴληχεν· πᾶσα μὲν γὰρ κίνησις
φυσικὴ σωμάτων ἐστὶν κίνησις, ὁ δὲ χρόνος κινήσεως
25 ἐστὶν μέτρον ἢ ἀπλῶς κινήσεως τι. τὰ τοίνυν τῆς
πρὸς τὰ σώματα σχέσεως ἐξηρημένα ἐκ πολλοῦ δήπου-
fol. 46r. θεν τοῦ περιόντος καὶ τῆς πρὸς τὸν χρόνον | ἡλ-
λοτριώται σχέσεως τὸν ἀπὸ σωμάτων τρίτον. εἰ οὖν

6. κεχωρισμενων M 12. εστ|α|ι M 17. 18. κινήσεως
(cf. lin. 24. 25)] κινήσις M 18. |σ|ωματων M cf. Arist.
phys. 1 11 p. 219 b 2. Plot. enn. III 7, 9 28. τὸν] των M

τοῦτο μὲν ἀληθές, ἐνδέχεται δὲ ἐπὶ τῶν νοητῶν καὶ
 ἐπὶ θεοῦ λέγειν ἡμᾶς, ὡς ἦν ὁ θεὸς καὶ πρὶν τότε ἢ
 τότε γενέσθαι, καὶ τούτου πλήρης ἐστὶν οὐ μόνον ἡ
 κοινὴ τῶν ἀνθρώπων συνήθεια ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν σοφῶν
 ἅπαντα χρῆσις (ἐστὶν γὰρ ὅτε ἄλλως ἡμᾶς φράσαι ἀδύ- 5
 νατον διὰ τὴν τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων δηλώσειν),
 οὐκ ἄρα τὸ ἦν, ὅπως ἂν καὶ ἐφ' οὗ ἂν λεχθῆ, χρόνου
 πάντως εἰσάξει· ἐπεὶ καὶ λέγομεν ὅτι ἦν χρόνος' καὶ
 οὐ δήπου κἀνταῦθα χρόνου δηλωτικόν ἐστὶν τὸ ἦν·
 οὕτω γὰρ ἂν δύο ἔσονται ἅμα χρόνοι, αὐτὸς τε ὁ χρό- 10
 νος, οὗ τὸ ἦν κατηγορήσαμεν, καὶ αὐτὸ τὸ ἦν· ὅπερ
 ἄτοπον. καὶ τρεῖς δὲ ἔσονται χρόνοι ἅμα, εἰ οὕτω τις
 εἴποι ὅτι ἦν χρόνος, ὅτε Σωκράτης ἦν' τῶν δύο ἦν
 ἐκάστου ἰδίᾳ χρονικῶς νοουμένου· ἀλλ' οἶμαι γελοῖον
 ἂν τὸ τοιοῦτο παντὶ φανείη· ἐπινοήσαι γὰρ ἂν τις καὶ 15
 τέσσαρας ἐν ταύτῳ χρόνους καὶ πέντε τοσαυτάκις τὸ
 ἦν ἐν μιᾷ φράσει λόγου παραλαβῶν. εἰ τοίνυν σαφῶς
 ἐπὶ τῶν εἰρημένων ὑποδειγμάτων τὸ ἦν μόνης τῆς
 ὑπάρξεως τῶν ὑποκειμένων δηλωτικόν ἐστὶν, χρόνου
 δὲ οὐδενός, οὐκ ἄρα τὸ ἦν, καθ' οὗ ἂν λέγηται καὶ 20
 ὅπως ἂν, χρόνον πάντως δηλώσει. κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ
 τρόπον οὐδὲ τὸ ἔσται ῥῆμα, καθ' οὗ ἂν λέγηται, πάν-
 τως αὐτὸ καθ' αὐτὸ χρόνου τμημα τὸ μέλλον σημαίνει,
 καὶ διὰ τοῦτο λεγόντων ἡμῶν, εἰ οὕτω τύχοι, ὅτι ἔσται
 ὅτε οὐκ ἔσται χρόνος' αὐτοὶ τὸ ἔσται εἰς χρόνον μετα- 25
 λαμβάνοντες συνάγουσιν, ὅτι ἔσται χρόνος, ὅτε οὐκ
 ἔσται χρόνος· ἐάν τις οὕτως ἀποφαινόμενος εἴποι ὅτι
 ὥσπερ ἦν χρόνος καὶ ἔστιν νῦν χρόνος, οὕτω καὶ ἔσται

15. παντ[ι], ex η, M 25. 26. μεταλαμβανον[τες] M
 27. fort. ἐάν <γάρ> τις vel tale quid

χρόνος', εἰτά τις κατὰ τὴν σοφὴν ταύτην μέθοδον εἰς
 χρόνον μεταλάβοι τὸ ἔσται, συνάξει δηλονότι, ὅτι ἔσται |
 fol. 46 v. χρόνος, ὅτε οὐκ ἔσται χρόνος· εἰ γὰρ ἀληθές, ὅτι
 ἔσται χρόνος, τὸ δὲ ἔσται χρονικόν, ἔσται ἄρα χρόνος,
 5 ὅτε οὐκ ἔσται χρόνος. καὶ τίς ἢ τῶν χρόνων τούτων
 διαφορὰ, τοῦ τε ἔσομένου φημί καὶ τοῦ ὅτε ἔσται; καὶ
 περὶ ἐκείνου δὲ τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ ἔσται χρόνος, οὐδὲν
 ἤττον τὰ αὐτὰ λέγειν ἐνδέχεται· καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον
 ἤξομεν χρόνους χρόνων ἐπιζητοῦντες. ἀλλ' ἀδύνατον
 10 ἅμα καὶ κατὰ ταῦτόν δύο εἶναι χρόνους, ἵνα καὶ ἀπεί-
 ρους συγχωρήσωμεν, χωρὶς εἰ μὴ ὁ ἕτερος τοῦ ἑτέρου
 μέρος εἶη καὶ περιέχοιτο ὑπ' αὐτοῦ, ὡς εἰ τις ἐνεστη-
 κέναι λέγοι τὸν μῆνα τυχόν καὶ τὴν δεκάτην αὐτοῦ
 ἡμέραν· οὐ τοῦτο δὲ σημαίνει ἢ κατάφασις ἢ λέγουσα
 15 ὅτι 'ἔσται χρόνος', ἀλλ' ἀπλῶς ὅτι οὐ νῦν παύσεται ὁ
 χρόνος ἀλλὰ καὶ αὐθις ἔσται. εἰ οὖν κατὰ τὴν τοῦ
 Πρόκλου ἐπιχειρήσιν ἄτοπον ἠκολούθησεν τῇ κατα-
 φάσει τῇ λεγούσῃ 'ἔσται χρόνος', τοῦτο δ' ἦν τὸ χρό-
 νου εἶναι χρόνον ἢ χρόνον ἐν χρόνῳ εἶναι, ψευδῆς
 20 ἄρα αὕτη, ἀληθῆς δὲ ἢ ταύτης ἀπόφασις, εἶπερ τῆς
 ἀντιφάσεως ἀνάγκη πᾶσα ἢ τὴν κατάφασιν ἀληθῆ εἶναι
 ἢ τὴν ἀπόφασιν. εἰ οὖν ψευδῆς ἢ κατάφασις ἢ λέ-
 γουσα 'ἔσται χρόνος', ὅσον ἐπὶ τῇ τοῦ Πρόκλου ἐπι-
 χειρήσει, ἀληθῆς ἢ ταύτης ἀπόφασις· οὐκ ἔσται ἄρα
 25 χρόνος. ὥστε εἰς τούναντίον ἑαυτῷ περιήχθη ὁ λόγος
 ἐκ τῆς θαυμαστῆς ταύτης μεθόδου. ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχε-
 ται τινα καὶ οὕτως ἀποφαίνεσθαι ὅτι 'ἔσται χρόνος,
 ὅτε τυχόν ὑετός ἔσται ἢ ἕτερόν τι τῶν γινομένων'

8. ἀπείρον M (itaque ἄπορον pt)

9. χρονο[υ]ς, ex v, M

14. τουτω M

17. fort. ἄτοπόν <τι>

22. ψευδ[η]ς, ex

o, M

28. ü|fin. vers.||ετος εστ|αι M

πάλιν κἀνταῦθα τοῦ ἔσται εἰς χρόνον μεταλαμβανο-
 μένου οὐ μόνον τοῦ προτέρου ἀλλὰ καὶ τοῦ δευτέρου
 — εἴ γε πάντως χρόνου δηλωτικόν ἐστιν τὸ ἔσται —
 καὶ προσέτι καὶ τοῦ ὅτε χρονικοῦ προσορήματος, πῶς
 οὐχὶ καταγέλαστον ἔσται τὸ συμφραζόμενον καὶ ἀδια- 5
 νόητον τετράκις τὸ χρόνος ἐφεξῆς ἡμῶν ἐκφωνούντων;
 καὶ εἰς ἄλλα δὲ μυρία τοιαῦτα ἄτοπα ἐξ ὑποδειγμάτων
 πάν|τως ἔστιν τὴν τοῦ φιλοσόφου ἐπαγαγεῖν ἐπι- fol. 47r.
 χείρησιν. εἰ τοίνυν ἐν τούτοις τὸ ἦν ἢ ἔσται οὐ χρό-
 νου αὐτὸ καθ' αὐτὸ δηλοῖ, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ λέγειν ἔσται 10
 χρόνος' μόνην τὴν ἐσομένην ὑπαρξιν τοῦ χρόνου ση-
 μαίνει, ἐν δὲ τῷ ἔσται χρόνος, ὅτε ἔσται ὑετός' τὸ
 μὲν πρῶτον ἔσται πάλιν τὴν τοῦ χρόνου παρίσθησιν
 ὑπαρξιν, τὸ δὲ δεύτερον τὴν τοῦ ὑετοῦ, οὐδ' ἄρα, ἐὰν
 εἴποι τις ἔσται, ὅτε οὐκ ἔσται χρόνος', τὸ ἔσται χρό- 15
 νου δηλωτικὸν παραληψόμεθα, ἀλλ' ὅτι ἔσται τις κα-
 τάστασις, ἐν ἣ χρόνος οὐκ ἔσται. οὐ μόνον δὲ τὸ ἦν
 ἢ ἔσται τμήματα καὶ χρόνου δηλωτικὰ τυγχάνει, τὸ μὲν
 τοῦ παρεληλυθότος, τὸ δὲ τοῦ μέλλοντος, ἀλλὰ καὶ τὸ
 ἔστιν αὐτὸ τὸ ἐνεσθηκὸς τοῦ χρόνου τμήμα σημαίνει, 20
 ὅπερ τῷ τε παρωχηκότι καὶ τῷ μέλλοντι ἀντιδιαστέλ-
 λεται. καὶ οὐ δήπου, ὅταν λέγωμεν ὅτι ἔστιν ὁ θεός',
 χρονικόν τι τμήμα τὸ ἔστιν νοοῦμεν ἀλλὰ μόνην τὴν
 αἰώνιον τοῦ θεοῦ ὑπαρξιν· οὐ γὰρ τῇ ἀσθενείᾳ τῶν
 λέξεων συνασθενεῖν τὰ πράγματα ἀνάγκη, ἀλλ' ὅσον 25
 χρήσιμον εἰς σημασίαν τῶν νοουμένων ἐξ αὐτῶν λαμ-
 βάνοντες, εἴ τι ἀνοίκειον τῆς τοῦ νοουμένου φύσεως
 συνεμφαίνεται, τοῦτο ἀποποιούμεθα. ὥσπερ οὖν ἐπὶ

8. fort. ἀπαγαγεῖν 9. 10. χρόνο|ν], ex σ, M 18. fort.
 καὶ del. 20. σημανει M (correxī coll. 106, 21 et 23 ann.)

τῶν εἰρημένων πάντων ὑποδειγμάτων τὰ χρονικὰ προσ-
 ρήματα οὐχ οὕτως ἐν τῇ φράσει παραλαμβάνεται, ὡς
 παντὶ τρόπῳ αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἀντὶ χρόνου τινὸς νοεῖ-
 σθαι, εἰ καὶ συνεμφαίνεται ἐν αὐτοῖς κατὰ τὸ παρε-
 5 πόμενον τὰ τοῦ χρόνου μόρια, ἀλλ' ἢ ὑπαρξίν τινα
 δηλοῖ ἢ χρόνου τινὸς πέρασ ἢ ἀρχήν, ὡς διὰ τῶν προ-
 λαβόντων ὑποδειγμάτων ἐδείξαμεν, οὕτως οὐδέ, εἰ λέ-
 γοιτο ποτὲ μὴ εἶναι ὁ χρόνος ἢ ποτὲ μὴ ἔσεσθαι,
 ἀναγκασθησόμεθα διὰ τὸ ποτέ χρονικὸν ἐπίρρημα ἢ
 10 πρὸ τοῦ χρόνου χρόνον εἶναι λέγειν ἢ μετὰ τὸν χρόνον,
 ἀλλὰ τὸ μὲν λέγεσθαι ποτὲ μὴ εἶναι τὸν χρόνον τοῦ
 ἀρχὴν ἔχειν καὶ μὴ αἰδίον εἶναι δηλωτικόν φαμεν, τὸ
 fol. 47 v. δὲ ποτὲ μὴ ἔσεσθαι τοῦ παύσεσθαι καὶ μὴ | ἀτελεύ-
 τητον εἶναι. καὶ οὐδὲν μοι νῦν ὁ λόγος πολυπραγ-
 15 μονήσει, εἴτε παύσεται ὁ χρόνος εἴτε μὴ, ἀλλὰ τοσοῦ-
 τον μόνον ἐκ τῶν εἰρημένων ἔστω δεδειγμένον, ὅτι
 οὐδὲν ἀναγκαῖον ἔχει, μᾶλλον δὲ καὶ εἰς ἄτοπον ἐκ-
 πίπτει τὸ προκειμένον τοῦ Πρόκλου ἐπιχείρημα.

δ'. "Ἔστιν δὲ καὶ οὕτως εἰπεῖν εἰς τὸ προκειμένον.
 20 εἰ, ὥσπερ τῆς κινήσεως τοῦ οὐρανοῦ μετροητικός ἐστιν
 ὁ χρόνος, οὕτω καὶ ὁ αἰὼν τῆς τῶν αἰδίων ὑπάρξεως,
 ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Πρόκλος ἐν τούτοις φησὶν ἕμετρον
 γὰρ ἐστὶν τῆς τοῦ οὐρανοῦ κινήσεως ὁ χρόνος, ὡς καὶ
 ὁ αἰὼν τῆς τοῦ αὐτοζώου ζωῆς, εἰ οὖν ὁ αἰὼν τῆς
 25 ζωῆς τοῦ αὐτοζώου ἦγουν τῶν αἰδίων ἐστὶν μέτρον,
 ἀνάγκη που πάντως μὴ ἐν σημείον εἶναι τὸν αἰῶνα
 ἀλλά τι πλάτος καὶ παρατάσιν τινα, ἵν' οὕτως εἴπω,

4. συν|fin. vers. |νεμφαινεται M 10. πρὸ] προς M
 12. ἔχειν] λεγειν M 21. αἰδι|ω]ν M 23. ὁ χρόνος om.
 pag. 103, 19 καὶ om. pag. 103, 20 24. αυτο[ζ]ωου, ex v, M
 26. fort. ἐν <τι> σημείον, cf. 115, 13. 23

τῷ εἶναι τῶν αἰωνίων συμπαρατεινόμενον, οὐχ ὡς ὁ
 χρόνος τμήμασι διαφόροις τεμνόμενος, ἐνιαυτοῖς φημι
 καὶ μηνὶ νυξί τε καὶ ἡμέραις, ἀλλ' ὥσπερ ἄν, εἴ τις
 κατ' ἐπίνοιαν τὸν οὐρανὸν ἔστησεν καὶ τὴν τοῦ ἡλίου
 φορὰν, οὐκέτι μὲν διάφορα χρόνον τμήματα ἐπενοεῖτο 5
 δ' οὖν ὅμως παράτασις τις ὁμοιομερῆς τῇ τοῦ κόσμου
 ὑπάρξει συμπαραθέουσα, οὕτω δήπου καὶ ἐπὶ τῶν
 αἰδίων ἔστιν εἰπεῖν ὅτι, εἰ καὶ μὴ ἔστιν φορὰ τις
 χρονικοῦ διαστήματος ἐπὶ τοῦ τὸ εἶναι αὐτῶν με-
 τροῦντος αἰῶνος, ἀλλ' οὖν πάντως παράτασις τις 10
 ὁμοειδῆς αὐτῇ ἑαυτῇ τῷ εἶναι αὐτῶν συνεπινοεῖται· οὐ
 γὰρ ἔστιν ἀμερές τι σημεῖον, ὡς εἶπον, ὁ αἰὼν οὐδὲ
 τὰ αἰῶνια ἐν ἐνί τινι σημείῳ μόνον ὑφέστηκεν. ὅθεν
 καὶ μέτρον εἶπεν εἶναι τῆς τῶν αἰδίων ζωῆς τὸν
 αἰῶνα ὁ Πρόκλος καὶ πρὸ ἐκείνου Πλάτων· 'χρόνος' 15
 γὰρ, φησὶν, 'μετ' οὐρανοῦ γέρονεν, ἔν' ἅμα γεννηθέντες
 ἅμα καὶ λυθῶσιν, ἄν ποτε λύσις τις αὐτῶν γίνηται
 ἔν' ὡς ὁμοιότατος αὐτῷ κατὰ δύναμιν ἦ· τὸ μὲν γὰρ
 παράδειγμα πάντα | τὸν αἰῶνά ἐστιν, ὁ δ' αὖ διὰ fol. 48r.
 τέλους τὸν ἅπαντα χρόνον'. ὥστε, εἰ πάντα τὸν αἰῶνά 20
 φησιν εἶναι τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα ὁ Πλάτων καὶ
 μέτρον εἶναι τῆς τῶν αἰδίων ζωῆς, δηλονότι οὐχ ἔν
 τι σημεῖον εἶναι τὸν αἰῶνα οἶεται (τὸ γὰρ πᾶν οὐ
 σημεῖον οὐδὲ τὸ μέτρον ἀμερές), ἀλλὰ μίαν τινὰ καὶ
 ὁμαλὴν τῆς ζωῆς τῶν αἰδίων παράτασιν μηδεμιαῖ τεμνο- 25
 μένην διαφορότητι ἀλλ' ἔστηκυῖαν ἀεὶ τὴν αὐτὴν καὶ

2. fort. τεμνόμενον 3. ημερ[α]ις, ex ε, M 15. Plat.
 Tim. 38B 16. γεννηθέντες Plat.] καὶ λυθέντες M
 17. γ[ι]ν[η]ται M 18. καὶ κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς αἰωνίου
 φύσεως ante ἔν' add. Plat. γὰρ δὴ Plat. 19. τὸν om.
 Plat. ἔστιν ὅν Plat. 22. μετρο[ν]. M 25. μηδεμια[ι],
 ex ν, M 25. 26. τεμνομενη M

μένουσαν αὐτήν ἑαυτῇ ἀπαράλλακτον. τούτου οὖν οὕτως
 ἔχοντος, ὅταν λέγωμεν ἦν ὅτε οὐκ ἦν χρόνος καὶ ἔσται
 ὅτε οὐκ ἔσται, τὸ ἦν καὶ τὸ ἔσται οὐ χρονικῶς νοοῦ-
 5 μεν, ἀλλ' ὡσπερ καί, ὅταν λέγωμεν ἦν θεὸς καὶ πρὶν
 γυνῶναι τοὺς ἀνθρώπους' καὶ ἦν χρόνος' καὶ ἔστιν
 θεός' καὶ ἔστιν χρόνος' ἢ ὅταν Πλάτων λέγῃ ἀγαθὸς
 ἦν', οὐ χρονικὰ τμήματα διὰ τοῦ ἦν καὶ ἔστιν νοοῦ-
 10 μεν ἀλλὰ πρὸς τὴν τοῦ ὑποκειμένου φύσιν αἰῶνος
 εἶναι δηλωτικά φαμεν τὰ χρονικὰ προσρήματα ταῦτα
 ἢ καὶ αὐτῆς ψιλῆς τῆς τῶν πραγμάτων ὑπάρξεως, ἐπεὶ
 ἄλλως φθέγγασθαι ἡμεῖς ἀδυνατοῦμεν ἢ μετὰ χρονι-
 κῆς τινος ἐμφάσεως, οὕτω, κὰν εἴπωμεν ἦν ὅτε οὐκ
 ἦν χρόνος καὶ ἔσται ὅτε οὐκ ἔσται, τὸ ἦν καὶ τὸ
 15 ἔσται οὐ χρονικὸν νοοῦμεν ἀλλὰ τῆς τοῦ αἰῶνος
 ὑπάρξεώς φαμεν εἶναι σημαντικά· ἦν γὰρ αἰὼν καὶ
 χρόνου μὴ ὄντος καὶ ἔσται αἰὼν, ὅτε οὐκ ἔσται χρόνος.
 κὰν τὸ ποτέ δὲ ἐπὶ τούτου φέρῃ τις οἶον ὅτι ἦν ποτε
 ὅτε οὐκ ἦν χρόνος καὶ ἔσται ποτὲ ὅτε οὐκ ἔσται χρό-
 νος', καὶ τὸ ποτέ πάλιν ἐπὶ τοῦ αἰῶνος ἀκουσόμεθα,
 20 ὅτι ἔστιν τις τοῦ αἰῶνος ὑπαρξις ἢ παράτασις ἢ ὅπως
 ἂν τις καλεῖν βούλοιο, ἐν ᾧ χρόνος οὐκ ἦν, καὶ
 πάλιν ἔσται αἰὼν, ὅτε οὐκ ἔσται χρόνος. οὐ γάρ, ὡς
 εἶπον, τῇ τῶν λέξεων ἀσθενείᾳ ἀλλὰ τῷ σκοπῷ τῶν
 λεγομένων τὸν νοῦν ἔχοντα προσέχειν δεῖ· ὡσπερ γὰρ
 fol. 48 v. καὶ ἐν τῇ περὶ τοῦ θείου νοῆσει οὐκ ἐξισχύει | μὲν
 26 ἢ ἡμετέρα διάνοια ἀφαντάστως αὐτὸ θεωρεῖν, ἀλλ',
 ὡς καὶ ὁ Πλάτων φησί, συμπαραθεῖ πάντως ταῖς περὶ

2. εχοντ[ος] M 6. λεγ[η], ex ei, M Plat. Tim. 29 E

7. εστιν M] ἔσται pt 14. 15. aut χρονικὸν — σημαντικόν
 scrib. (cf. 104, 15) aut χρονικὰ — σημαντικά (fort. etiam χρονι-
 κῶς, cf. lin. 3) 23. pag. 106, 12 26. ημετ[ε]ρ M

θεοῦ ἐννοίαις ἢ φαντασία τύπους ἡμῖν καὶ ὄγκους
περὶ αὐτοῦ νοεῖν ὑπολαμβάνουσα, οὐ μὴν οὐδὲ ἀχρο-
νως τὰ ὑπὲρ χρόνον ἐννοῆσαι δυνάμεθα καὶ οὐ διὰ
τὴν τῆς ἡμετέρας θεωρίας ἀσθενείαν ἤδη καὶ τὰ
πράγματα οὕτως ἔχειν ἀνάγκη, ἀλλὰ τῷ τῆς ψυχῆς 5
κριτηρίῳ τὸ παρεμπίπτου ἐν ταῖς περὶ θεοῦ καὶ τῶν
ἀσωμάτων ἐννοίαις ἀτοπον ἀποκρουόμεθα, οὕτω δὴ
πολλῷ μᾶλλον καὶ ἐν τῇ περὶ τῶν πραγμάτων ἐρμη-
νεία οὐ τῇ ἀσθενείᾳ τῶν λέξεων προσέχειν δεῖ, εἰ μὴ
διόλου τὰς ἐννοίας ἡμῶν ἀκραιφνῶς ἢ τὰ πράγματα 10
ἐρμηνεύειν αἱ λέξεις δύνανται, καὶ ἐκ τῆς λέξεως καὶ
μὴ τῆς τοῦ λέγοντος διανοίας ποιεῖσθαι τὸν ἔλεγχον·
διὰ πλειόνων γὰρ ὁ λόγος ἔδειξεν, ὡς οὐ πάντως
ταῖς χρονικαῖς λέξεσιν καὶ χρόνος συνεμφαίνεται. ὥστε,
ἵνα συνελὼν εἶπω, τὸ μὲν ἅμα οὐρανῷ τὸν χρόνον 15
γεγονέναι καλῶς καὶ Πλάτωνι καὶ τῇ ἀληθείᾳ δοκεῖ
(μέτρον γὰρ ἐστὶν τῆς οὐρανίου κινήσεως ὁ χρόνος),
τὸ δὲ τὸν χρόνον ἀρχὴν μὴ ἔχειν οὐδαμοῦ τὸν Πλά-
τωνα δεικνύειν ἔξει τις, ἀλλ' οἰκοθεν ὁ Πρόκλος κα-
τασκευάζειν ἐπικεχείρηκεν. ὅτι μὲν οὖν ἀρχὴν ἔχει ὁ 20
χρόνος, ἡμεῖς ἐν ἑτέροις δείξομεν· καὶ ὁ Πλάτων δὲ
σαφῶς μετ' οὐρανοῦ γεγονέναι αὐτὸν εἶρηκεν καὶ πρὶν
οὐρανὸν γενέσθαι μὴ εἶναι, τὸν δὲ οὐρανὸν γεγονέναι
φησὶν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενον, ὡς καὶ ὁ Πλάτωνος
μαθητῆς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ὀγδόῳ λόγῳ τῆς φυσικῆς 25
ἀκροάσεως τῇ τοῦ διδασκάλου δόξῃ προσεμαρτύρησεν·
λέγει γὰρ οὕτως ἄλλὰ μὴν περὶ γε χρόνου ἕξ αἰῶνος
δμοιοητικῶς ἔχοντες φαίνονται πάντες· ἀγένητον γὰρ

18. 19. fort. Πλάτωνα <λέγοντα>

21. Plat. Tim. 38B

27. Arist. phys. © 1 p. 251b 14
fol. 90r.] ἕξω ἐνὸς Arist.

εξ αἰωνος M (cf. infra

εἶναι λέγουσιν· καὶ διὰ τοῦτό γε Δημόκριτος δείκνυσιν,
 fol. 49r. ὡς ἀδύνατον | πάντα γεγονέναι. <Πλάτων δ' αὐτὸν
 γεννᾶ> μόνος· ἅμα μὲν γὰρ αὐτὸν τῷ οὐρανῷ γεγο-
 νέναι, τὸν δὲ οὐρανὸν γεγονέναι φησίν'. ταῦτα μὲν
 5 οὖν ἐν τῷ ἕκτῳ λόγῳ διὰ πλειόνων ἀποδειχθήσεται·
 καὶ ἐν τῷ πρώτῳ <δὲ> δέδεικται, ὡς ἀδύνατον ἄναρ-
 χον εἶναι τὴν τοῦ κόσμου ὑπόστασιν· ὁπότερος δ' ἂν
 τοῦ εἶναι ἤρξατο, εἴτε ὁ χρόνος εἴτε ὁ κόσμος, καὶ
 τὸν λοιπὸν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχειν ἀνάγκη. ὅτι δέ,
 10 κἂν συγχωρήσῃ τις τοῦτο τέως ἀδηλον εἶναι, εἴτε ἀρ-
 χὴν ἔχει τοῦ εἶναι ὁ κόσμος καὶ ὁ χρόνος εἴτε μή, τό-
 γε νῦν τοῦ φιλοσόφου ἐπιχείρημα, δι' οὗ κατασκευά-
 ζειν οἴεται ἄναρχον εἶναι τὸν χρόνον καὶ ἀτελεύτητον,
 σοφισταῖς μᾶλλον καὶ οὐ φιλοσόφοις ἔπρεπεν, ἱκανῶς
 15 ὁ λόγος ἀπέδειξεν.

ε'. Εἰ δέ φησιν παράδειγμα εἶναι τοῦ χρόνου τὸν
 αἰῶνα καὶ διὰ τοῦτο δεῖ εἶναι αἰεὶ καὶ τὸν χρόνον,
 ἵνα καὶ ὁ αἰὼν αἰδίως ὑπάρχῃ παράδειγμα, ἱκανῶς
 τὸν τοιοῦτον ἠλέγξαμεν ἐν τῷ δευτέρῳ τοῦ φιλοσόφου
 20 ἐπιχειρήματι, ἐν ᾧ τὸν περὶ τῶν παραδειγμάτων κενί-
 νηκε λόγον. εἰ γάρ, ὥσπερ τὸ αὐτοζῶον παράδειγμά
 ἐστὶν τοῦ κόσμου, οὕτω καὶ ὁ μετρητικὸς τῆς ζωῆς
 τοῦ αὐτοζῶου αἰὼν παράδειγμά ἐστὶν τοῦ χρόνου τοῦ
 μετρητικοῦ τῆς τοῦ κόσμου ὑπάρξεως, δέδεικται δὲ τὸ

1. Δημόκριτός γε Arist. 2. 3. Πλάτων — γεννᾶ addidi
 ex Arist. 3 μόνος Arist.] μόνως M 4. [γεγονεῖν φησιν]
 M 6. δὲ p] om. Mt 8. χρόνος M κοσ^{μος} και M 12. 13. κα-
 τασκευ[α][σ]ειν M 17. δεῖ M; fort. δεῖν (vix δὴ) scrib.
 [ει]ναι, ex τ, M 18. ὑπάρ^χ M ἱκανῶς (cf. lin. 14)] κοινῶς
 M 19. aut τὸ τοιοῦτον aut τὸν τοιοῦτον λόγον scrib.
 ηλέξαμεν M

αὐτοζῶον οὐκ ἐν τούτῳ τὸ εἶναι ἔχον ἐν τῷ παραδείγμα εἶναι τοῦ κόσμου, οὐδ' ὁ μετρητικὸς ἄρα <τῆς> τοῦ αὐτοζῶου ζωῆς αἰὼν ἐν τούτῳ ἔξει τὸ εἶναι ἐν τῷ εἶναι τοῦ χρόνου παράδειγμα· εἰ γὰρ ὡς ὁ αἰὼν πρὸς τὸ αὐτοζῶον οὕτω καὶ ὁ χρόνος πρὸς τὸν κόσμον 5 ἔχει, καὶ ἐναλλάξ ἄρα ὡς τὸ αὐτοζῶον πρὸς τὸν κόσμον οὕτω καὶ ὁ αἰὼν πρὸς τὸν χρόνον ἔξει· ἐδείξαμεν δ' ἐν ἐκείνοις, ὡς οὐκ ἀνάγκη τοῦ αὐτοζῶου καὶ ὅλως τοῦ κοσμικοῦ παραδείγματος ὄντος εἶναι καὶ τὸν κόσμον· οὐδ' ἄρα τοῦ αἰῶνος ὄντος ἀνάγκη πάν- 10 τως καὶ τὸν χρόνον εἶναι.

Τέλος λύσεως τοῦ ε' λόγου.

| Πρόκλου διαδόχου λόγος ἕκτος. fol. 49 v.

“Ἐκτος· εἰ ὁ δημιουργὸς μόνος <συνέδησεν, μόνος> ἂν λύσοι τὸν κόσμον· ἄλυτος γὰρ ἐστὶν πάντη, φησὶν, 15 πλὴν τοῦ συνδήσαντος· καὶ γὰρ πανταχοῦ τοῦ τὸν δεσμὸν εἰδότης ἐστὶν εἰδέναι καὶ τὴν λύσιν οὗ συνέδησεν· τοῦ δὲ εἰδότης τὴν λύσιν τὸ λύειν. ὁ δὲ δημιουργὸς οὐκ ἂν λύσοι τὸν κόσμον· αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων ὅτι ‘τὸ καλῶς ἄρμοσθὲν καὶ ἔχον εὖ λύειν 20 ἐθέλειν κακοῦ’. κακὸν δὲ ἀμήχανον γενέσθαι τὸν ὄντως ἀγαθόν· ἀδύνατον λυθῆναι τὸν κόσμον· οὔτε γὰρ ὑπ’ ἄλλου τινός, διότι μόνῳ τῷ δημιουργῷ λῦσαι

2. τῆς add. 14. συνέδησεν, μόνος add. 15. παντη M] ὑπὸ τῶν ἄλλων infra 131, 27 (cf. Plat. Tim. 32C) 18. τὸ] του M 19. 20. M m 1 in marg.: το ἐπὶ ενδοξον 20. Plat. Tim. 41 AB cf. infra fol. 246 v. 247 r. 21. τον M (cf. 128, 17. 131, 7)] το 128, 6 22. fort. ἀδύνατον <ἄρα>

δυνατὸν αὐτόν, οὔτε τῷ δημιουργήσαντι, διότι τὸ
καλῶς ἠρμοσθὲν λύειν ἐθέλειν κακοῦ. ἢ οὖν οὐ
καλῶς ἠρμοσεν καὶ οὐκ ἔστιν ἄριστος δημιουργὸς ἢ
καλῶς ἠρμοσεν καὶ οὐ λύσει μὴ κακυνθείς, ὅπερ ἀδύ-
5 νατον. ὥστ' ἄλυτον τὸ πᾶν· ὥστ' ἀφθαρτον· εἰ δὲ
ἀφθαρτον, <ἀγέννητον>. 'παντὶ γενομένῳ φθορὰ ἐστίν'
φησὶν ὁ Σωκράτης εἶπεν τῇ προτεραίᾳ τῶν Τιμαίου
λόγων, οὐκ αὐτὸς λέγων ἀλλὰ τὰς μούσας λέγειν
εἰπών· καὶ οὐ δήπου παρὰ πόδας ὁ Τίμαιος τὸ τῶν
10 μουσῶν δόγμα περιπτὸν ὑπέλαβεν καὶ ἔθετο τι γεγονὸς
ἀφθαρτον. εἰ οὖν τοῦτο ἀληθές, ὧ μὴ ἔστιν φθορὰ,
τοῦτο ἀγέννητον. τῷ δὲ κόσμῳ φθορὰ οὐκ ἔστιν· ὥστε
ἀγέννητος· ὥστε αἰδιος, εἰ ἀγέννητός ἐστιν [ἐστίν] καὶ
ἀφθαρτος, ὁ κόσμος."

15 *Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ ἔκτου λόγου.*

α'. Ὅτι κακουροῦσιν ἐν τοῖς λόγοις τὰ σαφῶς
εἰρημένα Πλάτωνι περὶ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως
πρὸς τὸ αὐτοῖς δοκοῦν ἐκβιαζόμενοι.

β'. Ἐκθεσις τῆς ἐφόδου τοῦ ἔκτου ἐπιχειρήματος.
20 ὅτι, εἰ καὶ ἀναγκαῖον ἦν, οὐδὲν τὴν ἀλήθειαν ἐβλα-
πτεν οὐκ ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ἀλλ' ἐκ
Πλατωνικῶν ὠρμημένον ὑποθέσεων.

γ'. Προαναφώνησις τῆς τοῦ λόγου τάξεώς τε καὶ
οἰκονομίας.

1. αὐτόν om. 128, 8 τ[ω⁴] M 2. ἢ 128, 9 (cf. pt)]
εἰ M 3. ὁ δημιουργὸς 128, 10 4. κακυνθείς 128, 11] κα-
κωθείς M 6. ἀγέννητον addidi (cf. 126, 17 sq.) fort. παντὶ
<γὰρ> γενομένῳ φθορὰ ἐστίν <κατὰ> φύσιν, ὡς Σωκράτης κτλ.
(cf. etiam fol. 245 v.) 7. ὁ ex ὧ M Plat. reip. VIII 546 A
8. οὐχ M ἀλα M 10. γεγονὸς] γενος M 13. alterum
ἐστίν om. pt 20. fort. <καὶ> ὅτι, cf. pag. 57, 3. fol. 166^br. (sub θ')

δ'. Ὅτι ψευδῆς καὶ ἄτοπος ὁ Πλάτωνος λόγος ὁ λέγων τὸ καλῶς ἄρμολθὲν καὶ ἔχον | εὖ λύειν fol. 50 r. ἐθέλειν κακοῦ'. καὶ ὅτι, ὡσπερ αἰτία τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως ἢ ἀγαθότης ἐστὶν τοῦ θεοῦ, οὕτως καὶ τῆς λύσεως ἢ αὐτὴ ἐστὶν αἰτία. 5

ε'. Ὅτι, εἴπερ δύναμιν ἔχει τῆς τοῦ κόσμου λύσεως ὁ θεός, ὡς καὶ αὐτοῖς δοκεῖ, καὶ λύσει πάντως αὐτόν, εἰ δὲ μὴ λύση, ἢ οὐδὲ δύναμιν ἔχει τῆς τοῦ κόσμου λύσεως, δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο οὐδὲ τῆς συνδέσεως, ἢ ἀτελής ἔσται κατὰ τὰς αὐτῶν ἐπιχειρήσεις τὴν δύναμιν 10 μόνην ἔχων τῆς λύσεως ἄνευ τῆς ἐνεργείας.

ς'. Ὅτι, εἴπερ τὸ καλῶς ἄρμολθὲν λύειν ἐθέλειν κακοῦ, ἔχει δὲ τοῦ λύειν τὸν κόσμον δύναμιν ὁ θεός, τοῦ κακὰ ποιεῖν τε καὶ κακύνειν δύναμιν ἔξει.

ζ'. Ἐκθεσις Πλατωνικῶν ῥητῶν, ὅτι κατὰ χρόνον 15 γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον βούλεται, καὶ σύντομος τῆς διανοίας αὐτῶν ὑπόμνησις.

η'. Ποσαχῶς τὸ γενητὸν φασὶ λέγεσθαι οἱ Πλάτωνος ἐξηγηταὶ Ταῦρος, Πορφύριος, Πρόκλος, καὶ κατὰ ποῖον σημαινόμενον ἕκαστος αὐτῶν λέγεσθαι τὸν 20 κόσμον παρὰ Πλάτωνος ὑπέθετο.

θ'. Ἐλεγχος τοῦ προτέρου τῶν τοῦ γενητοῦ σημαινομένων, ὅτι δυνατὸν οὕτω λέγεσθαι γενητὸν τὸν κόσμον ὡς ἐν τῷ γένει τῶν γενητῶν ὄντα, εἰ καὶ μὴ γέγονεν. 25

ι'. Ὅτι γενητὸν λέγεσθαι ὑπὸ Πλάτωνος τὸν κόσμον φησὶν ὁ Πορφύριος ὡς ἐπινοία σύνθετον, εἰ καὶ

1. Plat. Tim. 41 AB 3. οτι superscr. M 8. οὐδὲ pt] οὐδεν M
 11. ενεργ[ει]ας, ex η, M 13. τοῦ] το M
 18. ο[ι], ex υ, M 22. ἔλεγχος] ελεγχοντος M 24. ὄντα] ὄντι M (nequit cogitari de ὄν τι, quod est infra fol. 61 r.)

μη συνετέθη κατὰ χρόνον, καὶ τίσι λόγοις τοῦτο συλλογίζεται.

αί'. Ὅτι ἀσύνηθες καὶ τοῖς Ἑλλησι καὶ τῇ κοινῇ
 χρησεί τὸ προκείμενον τοῦ γενητοῦ σημαίνόμενον.
 5 καὶ ὅτι μέγιστον ἔγκλημα τῷ Πλάτωνι περιάπτουσιν
 τὸ φωναῖς ὁμωνύμοις κεχρηθῆσθαι. καὶ ὅτι, κἂν οὕτω
 λέγη γενητὸν τὸν κόσμον, οὐδὲν ἦττον ἀρχὴν αὐτῷ
 τοῦ εἶναι δίδωσιν.

βί'. Ὅτι τὸ ἀπ' ἀρχῆς τινος ἄρξασθαι τὸν κόσμον
 10 εἰρημένον τῷ Πλάτωνι ἀδύνατον κατὰ μίαν τῶν ἑξ
 ἀρχῶν ἀκούειν, λέγω δὴ ὕλην, εἶδος, ὄργανον, ποιητι-
 fol. 50 v. κὸν αἴτιον, παραδειγματικόν, τελικόν.

γί'. Ὅτι χρονικὴν τὴν ἀρχὴν ἐν τούτοις ὁ Πλάτων
 εἴρηκεν.

15 δι'. Ὅτι οὐκ ἦν τῆς Πλάτωνος ἀρχινοίας τὸ ζητεῖν,
 εἰ σύνθετός ἐστιν ὁ κόσμος ἑξ ὕλης καὶ εἶδους ἢ ἀπλοῦς.
 καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Πορφύριος ἐκ τῶν Πλάτωνος λέξεων
 συναλαυνόμενος τὴν ἰδίαν τοῦ γενητοῦ ὑπόθεσιν
 ἤλεγξεν.

20 εἰ'. Ὅτι ὁ Πρόκλος γενητὸν λέγει τὸν κόσμον ὑπὸ
 Πλάτωνος λέγεσθαι ὡς ἐν τῷ γενέσθαι τὸ εἶναι
 ἔχοντα καὶ ὡς κατ' αἰτίαν γενητὸν.

25 ζί'. Ὅτι Πλάτων ἐν τῷ γενέσθαι μὲν τὸ εἶναι
 ἔχειν τὸν κόσμον ὑποτίθεται, ἀρχὴν δὲ τῇ γενέσει
 ταύτῃ δίδωσιν. καὶ ὅτι πάλιν ἀρχὴν τὴν κατὰ χρόνον
 φησὶ καὶ οὐκ ἄλλην.

ηί'. Ὅτι καὶ ὁ Πορφύριος οὐ μόνον ὡς σύνθετον
 γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον φησὶν ὑπὸ Πλάτωνος λέγε-

3. [κ]αί, ex v, M

10. μίαν [των eras.] των M

25. πάλιν παλιν M

26. φησ[ι] M

σθαι ἀλλὰ καὶ ὡς παρὰ θεοῦ γεγονότα. καὶ ὅτι τὸ ἀπ' ἄλλων ἐπὶ ἄλλα σημαίνόμενα τοῦ γενητοῦ μεταβαίνειν τεκμήριόν ἐστιν τοῦ βιάζεσθαι αὐτούς τὴν Πλάτωνος διάνοιαν.

ηι'. Ὅτι ἀδύνατον περὶ τοῦ εἰ κατ' αἰτίαν γενητός 5 ἐστὶν ὁ κόσμος ζητεῖν τὸν Πλάτωνα, ἐν οἷς φησιν ἴπότερον ἦν ἀεὶ γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν' καὶ τοῖς παραπλησίοις.

θι'. Ὅτι ἀδύνατον γενητὸν μὲν ἀκούειν Πλάτωνος λέγοντος τὸ κατ' αἰτίαν γενητόν, ἀγένητον δὲ τὸ κατὰ 10 χρόνον καὶ οὐ κατ' αἰτίαν ἀγένητον.

κι'. Ὅτι αὐτὸς ὁ Πλάτων σαφῶς διέστειλεν τὴν τε περὶ τῆς κατὰ χρόνον τοῦ κόσμου γενέσεως διδασκαλίαν καὶ τὴν περὶ τῆς κατ' αἰτίαν.

καί. Ὅτι οὐ καθ' ὑπόθεσιν, ὡς φασιν, εὐσεβείας 15 ἢ διδασκαλίας χάριν ὡς γινόμενον τὸν κόσμον ὁ Πλάτων εἰσηγεῖται, καὶ ὅτι, δι' ὧν ταῦτα λέγουσιν, ἀνασκευάζουσι τὰ πρότερα τοῦ γενητοῦ σημαίνόμενα.

κβ'. Ὅτι κακῶς ὁ Ταῦρος ἐν τῷ ἡμᾶς τοὺς περὶ τοῦ παντὸς λόγους ποιεῖσθαι πη μέλλοντας, εἰ γέρονεν 20 ἢ καὶ ἀγενές ἐστὶν' τὸν ἢ διαζευκτικὸν ἢ διαπορητι- fol. 51r. κὸν σύνδεσμον εἰς τὸν εἰ μετέθηκεν 'εἰ καὶ ἀγενές ἐστὶν' λέγων, καὶ ὅτι οὐδὲ 'ἀειγενές ἐστὶν' γράφειν ἐνδέχεται.

κγ'. Ὅτι οὐδὲ καθὸ ἐν κινήσει συνεχεῖ ἐστὶν τὰ 25 οὐράνια, γενητὸν εἶναι λέγει τὸν κόσμον ὁ Πλάτων.

6. Plat. Tim. 28B 19. Plat. Tim. 27C 20. [ἢ] γεγονεν M (ἢ Plat. cod. Paris. A, ἢ cod. Tubing., ἢ cod. Vindob. Y)

21. ἢ καὶ pt] εἰ καὶ M 22. μετ[εθῆ]κεν ἢ M
23. 24. γραφενδεχεται M (γραφέν δέχεται pt) 25. συνεχεῖ pt] συνεχ[η], ex ei, M

κδ'. Ὅτι οὐ τῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς τὴν γένεσιν ἐν Τιμαίῳ Πλάτων κατηγορήσεν ἀλλὰ τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν καὶ τὴν ποιὰν κίνησιν, ἣν ἀπὸ τῆς ἐνούσης ψυχῆς ἔχουσι τὰ οὐράνια σώματα, διὰ τῆς ψυχογονίας
5 ἐδίδαξεν. ἐν ᾧ ἱστορία σύντομος τῆς Πλάτωνος ψυχογονίας.

κε'. Ὅτι ἀναγκαίως ὁ Πλάτων ἐκ τοῦ ὁρατὸν εἶναι καὶ ἀπτόν τὸν κόσμον ἢ ἀπλῶς αἰσθητὸν τὸ καὶ κατὰ χρόνον γενητὸν αὐτὸν εἶναι συνελογίσσατο. ἐν ᾧ, ὅτι
10 καὶ κατὰ τὰ μέρη καὶ καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα γενητά ἐστίν καὶ φθαρτά καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν συγκείμενος κόσμος.

κς'. Ὅτι Πλάτων τὰ αἰεὶ ὄντα γένεσιν μὴ ἔχειν λέγων οὐδεμίαν αὐτῶν ἀποφάσκει γένεσιν ἢ μόνην
15 τὴν κατὰ χρόνον.

κζ'. Μαρτυρίαι φιλοσόφων, ὅτι Πλάτων γενητὸν εἶναι κατὰ χρόνον τὸν κόσμον βούλεται καὶ οὔτε ὡς ἐν ὑποθέσει γερονέναι λέγει οὔτε ὡς ἐν γενέσει τὸ εἶναι ἔχοντα.

κη'. Ὅτι φύσει λυτὸν καὶ θνητὸν ὁ Πλάτων εἶναι λέγων τὸν κόσμον ἀκολουθῶς καὶ γερονέναι αὐτὸν ἀπεφήνατο. καὶ ὅτι τῷ κατὰ τὸν λόγον τῆς ἰδίας φύσεως ἀθανάτῳ καὶ οὐκ ἐπίκτητον ἐξ ἑτέρου καὶ ἐπισκευαστὸν τῷ τὴν ἀθανασία ἐχοντι ἔπεται τὸ κατὰ
20 Πλάτωνα ἀγένητον.

κθ'. Ὅτι, δι' ὧν ἄνοσόν τε καὶ ἀγήρω εἶναι λέγει τὸν κόσμον ὁ Πλάτων, δι' αὐτῶν τούτων σαφῶς δείκνυται, ὡς οὐ κατὰ φύσιν τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι

11. αὐτον M 14. αποφ[ασκει γενεσιν] M 24. fort.
ἐπισκευαστήν τῷ M; aut del. aut. αὐτῷ scrib. 26. fort.
ἀγήρων, ut infra fol. 93 r. sq. 27. Plat. Tim. 33A

οἶται. καὶ ὅτι, κὰν μηδὲν ἦ ἕξωθεν τοῦ κόσμου τῶν
 δυναμένων αὐτὸν φθείρειν, οὐδὲν ἦττον φθαρτός
 ἔστιν διὰ τὸ πεπερασμένον τῆς ἰδίας δυνάμεως. καὶ
 ὅτι αὐτὰ ταῦτα καὶ ὁ Πρόκλος ἐν ἑτέροις διαρρηθῆναι
 ὁμολόγηκεν.

5

Λύσις τοῦ ἕκτου λόγου.

α'. Οὐδαμοῦ τοῦ Πλάτωνος κατ' οὐδένα τρόπον
 ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον ἀποφηναμένου, τοῦναντίον
 δὲ πανταχοῦ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ γεγρονέναι τε καὶ fol. 51 v.
 γενητὸν εἶναι βοῶντος, οὐ κατὰ τὴν μὲν γεγρονέναι 10
 κατὰ τὴν δὲ οὐ γεγρονέναι ἀλλ' ἀπλῶς καὶ ἄνευ τινὸς
 προσδιορισμοῦ γεγρονέναι κατασκευάζοντος, τὸν οἴκο-
 θεν οὐ φέροντες ἔλεγχον οἱ τὸ πιθανὸν ἀεὶ τῆς ἀλη-
 θείας προκρίνοντες καὶ ἐρωτικῶς ἄγαν τῆς τοῦ κόσμου
 αἰδιότητος ἔχοντες πάντα ἄνω καὶ κάτω κυκῶσι πρὸς 15
 τὸ ἑαυτοῖς δοκοῦν τὰ τοῦ Πλάτωνος ἔλκοντες. καί-
 τοι δι' αὐτῆς εὐθύς τῆς τῶν λόγων κομψείας τε καὶ
 ποικιλίας κατάφωροι τοῖς νοῦν ἔχουσιν γίνονται, ὡς
 ἐκβιάζονται τὰ τοῦ Πλάτωνος·

ἄπλοῦς γὰρ ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ
 κού ποικίλων δεῖται διάνδιχ' ἐρμηνευμάτων·
 ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν· ὁ δ' ἄδικος λόγος
 νοσῶν ἐν αὐτῷ φαρμάκων δεῖται σοφῶν·

20

εἰ γὰρ κατ' ἀλήθειαν ἐδόκει τῷ Πλάτωνι ἀγένητον
 εἶναι κατὰ χρόνον τὸν κόσμον, τουτέστιν μηδεμίαν 25
 ἀρχὴν ὑπάρξεως εἰληφέναι, ἔδει αὐτοὺς μίαν γοῦν

5. ὁμολογηκεν M 12. προσδιορισμον M 15. M m 1 in
 marg. επιστρεφουσι 17. κομψιας M 20. ἀπλοῦς ὁ μῦθος κτλ.

Eurip. Phoen. 469 21. [κ]όν, ex ἤ, M δεῖται ἀνδιχ' M]
 δεῖ τάνδιχ' vel δεῖτ' ἀνδιχ' Eurip. 23. σοφω[ν] M

μαρτυρίαν ἐκ τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων κομίσαι τοῦτο
σαφῶς διαγορεύουσιν· νῦν δὲ τοῦτο μὲν ποιεῖν οὐκ
ἔχουσιν, τῇ δὲ πολλῇ περὶ τὸ λέγειν ἐντροφῶντες
δεινότητι πείθειν ἡμᾶς ἐπιχειροῦσιν, ὡς γερονέναι
5 τὸν κόσμον ἀκούοντας παρὰ Πλάτωνος μὴ γερονέναι
νοεῖν καὶ ἀρχὴν εἰληφέναι γενέσεως τὸν οὐρανὸν
λέγοντος τοῦ ἀνδρὸς πρὶν γενέσθαι οὐκ ὄντα μήτε
ἀρχὴν ἔχειν γενέσεως ἀκούειν μήτε ποτὲ μὴ εἶναι
ἀλλὰ συναῖδιον τῷ δημιουργήσαντι τὴν ὑπαρξιν ἔχειν.
10 β'. Ἐκ ταύτης τοίνυν τῆς ἐννοίας καὶ τὸ ἔκτον
τῶν ἐπιχειρημάτων τῷ Πρόκλῳ συντέθειται, μᾶλλον
δὲ πάλιν ἡμῖν κἂν τούτῳ τὰ Πορφυρίου μεταγεγρά-
φηκεν· σαφῶς γὰρ ἐκεῖνος ἐν τοῖς εἰς τὸν Τίμαιον
ὑπομνήμασιν εἰς κατασκευὴν τοῦ καὶ Πλάτωνι δοκεῖν
15 τὸν κόσμον εἶναι αἰδίον καὶ τούτῳ τῷ ἐπιχειρήματι
fol. 52r. ^{χορηγούμενος} φαίνεται· λαβὼν γάρ, ὅτι ἄφθαρτος
κατὰ Πλάτωνα ὁ κόσμος, συνάγει, ὡς ὅτι καὶ ἀγένη-
τος· εἰ γὰρ παντὶ γενομένῳ φθορὰ ἔπεται ἐξ ἀνάγκης,
ὡς αὐτὸς ἐν τῷ Φαίδρῳ φησὶν ὁ Πλάτων, ἀκόλουθόν
20 που πάντως κατὰ τὴν σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφὴν, εἴ
τι μὴ φθείροιτο, τοῦτο μὴδὲ γερονέναι. εἰ οὖν σαφῶς
ἄφθαρτον τὸν κόσμον φησὶν εἶναι ὁ Πλάτων, δῆλόν
που πάντως, ὅτι καὶ ἀγένητον. οὕτως οὖν τοῦ προ-
κειμένου λόγου ἐκ τῶν ὑστέρων τὰ πρῶτα κατα-
25 σκευάζοντος, ἐκ τοῦ ἄφθαρτον εἶναι κατὰ Πλά-
τωνα τὸν κόσμον συνάγοντος, ὅτι καὶ ἀγένητος
κατ' αὐτόν, ἔδει μὲν μὴδὲν ἴσως ἔχειν ἐκ τούτου [τὸ]
πρᾶγμα τὸ σεσοφισμένον τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπελέγχον-

13. εἰ, ^{μα} *v* superscr. m 2, M 14. ὑπομνήσιν, ^{μα} superscr.
m 2, M 19. cf. Plat. Phaedr. 245C sq. 24. 25. exspectes
κατασκευάζοντος <καί> ἐκ 27. το punctis del. m 2 M

τας· εἰ γὰρ καὶ ταῦτα οὕτως ἔχει καὶ τῷ Πλάτῳ, ὡς φασιν, ἐδόκει τὸ εἶναι τὸν κόσμον ἀγέννητον, οὐδὲν παρὰ τοῦτο ὁ τῆς ἀληθείας ἐβλάπτετο λόγος· οὐ γὰρ ἐκ τῶν πραγμάτων ὁ ἔλεγχος οὐδὲ ταῖς Πλάτωνος ὑπονοήσας ἀνάγκη καὶ τὰ πράγματα ἔπεσθαι· ἀλλ' 5 ἐπειδὴ πανταχοῦ βοηθεῖν ἀδικουμένη τῇ ἀληθείᾳ καλόν, δίκαιον οἶμαι, καθὼς ἂν ἡ δύναμις, ἀπελέγξαι συκοφαντούμενον Πλάτωνα.

γ'. Εὐλόγον δ' οἶμαι πρότερον τοὺς λόγους ἐξετάσαι, δι' ὧν μὴ φθαρῆσεσθαι τὸν κόσμον Πλάτων 10 κατεσκεύασεν, εἴτε ἔχουσί τι ἀναγκαῖον εἴτε μὴ· τοῦτο γὰρ μόνον ἐστὶν ἐν τῷ προκειμένῳ πραγματειῶδες ἐπιχείρημα, λέγω δὴ τὸ μὴ ἀγαθὸν ὄντα τὸν δημιουργὸν λῦσαι τὸν εὖ ἡρμοσμένον κόσμον, εἴπερ τὸ καλῶς ἄρμοσθὲν καὶ ἔχον εὖ λύειν ἐθέλειν κακοῦ, κακὸν δὲ 15 τὸν δημιουργὸν γενέσθαι ἀδύνατον. δεῦτερον δὲ ἀκόλουθον ἂν εἴη τὴν Πλάτωνος ἐξετάσαι διάνοιαν, εἴτε ἀναρχὸν τὴν ὑπόστασιν τοῦ κόσμου εἶναι βούλεται εἴτε ἀρχὴν ἔχειν αὐτὸν τοῦ εἶναι συγχωρεῖ πρὶν γενέσθαι οὐκ ὄντα. καὶ τρίτον ἐπὶ τούτοις ἀποδείξει, 20 ὅτι γεγενῆσθαι καὶ ἄφθαρτον εἶναι τὸν κόσμον ὁ Πλάτων ὑποτιθέμενος κατ' οὐδὲν μαχομένης ἑαυταῖς fol. 52 v. ὑποθέσεις ὑπέθετο καὶ ὅτι οὐ τὸ μὴ φθαρῆσεσθαι τὸν κόσμον, καθ' ὃν τρόπον ὁ Πλάτων φησὶν, δεικτικόν ἐστὶν τοῦ καὶ ἀγέννητον αὐτὸν εἶναι ὑπολαμβάνειν 25 τὸν Πλάτωνα, ὅπερ ἐν τούτοις ὁ Πρόκλος συνήγαγεν. τὸ οὖν πρῶτον τῶν προτεθέντων ἐξετάζοντας τὴν Πλάτωνος λέξιν προεκθέσθαι ἀναγκαῖον ἂν εἴη ἔχουσαν οὕτως.

1. ἔχει|ν eras.] M] ἔχειν p; ἔχει t; fort. εἶχεν 14. 15. Plat. Tim. 41 AB 15. κακο[v], ex v, M

δ'. Θεοὶ θεῶν, ὧν ἐγὼ δημιουργὸς πατήρ τε ἔρ-
 γων, ἃ δι' ἐμοῦ γεγόμενα ἅλντα ἐμοῦ γε θέλοντος. τὸ
 μὲν οὖν δὴ δεθὲν πᾶν λυτόν, τό γε μὴν καλῶς ἀρ-
 μοσθὲν καὶ ἔχον εὔ λύειν ἐθέλειν κακοῦ'. ταῦτα μὲν
 5 Πλάτων. 'εἰ οὖν', φησὶν ὁ Πρόκλος, 'κακὸν ἀμήχανον
 γενέσθαι τὸν ὄντως ἀγαθόν, ἀδύνατον λυθῆναι τὸν
 κόσμον· οὔτε γὰρ ὑπ' ἄλλου τινός, διότι μόνῳ τῷ
 δημιουργῷ λῦσαι δυνατόν, οὔτε τῷ δημιουργῷ ἴσταντι,
 διότι τὸ καλῶς ἀρμολσθὲν λύειν ἐθέλειν κακοῦ. ἢ
 10 οὖν οὐ καλῶς ἤρμολσεν καὶ οὐκ ἔστιν ἄριστος ὁ δη-
 μιουργὸς ἢ καλῶς ἤρμολσεν καὶ οὐ λύσει μὴ κακυν-
 θείσ, ὅπερ ἀδύνατον. ὥστε ἅλντον τὸ πᾶν· ὥστε
 ἀφθαρτον'. ὅτι μὲν οὖν καλῶς τὸ πᾶν ἤρμολσται,
 αὐτῇ τῶν εὐρημένων μαρτυρήσει ἢ αἰσθησίς, ἀλλὰ δὴ
 15 καὶ τὸ θεῖον λόγιον 'καὶ εἶδεν' λέγον 'ὁ θεὸς πάντα,
 ὅσα ἐποίησεν, καὶ ἰδοὺ πάντα καλὰ λίαν'. ὅτι δὲ καὶ
 ὁ τῶν εὔ ἤρμολσμένων δημιουργὸς ἄριστος καὶ τὸν
 ὄντως ἀγαθόν ἀμήχανον κακυνθῆναι, αἱ σύμφυτοι
 πᾶσιν περὶ θεοῦ βοῶσιν ἐννοιαὶ. τούτων δὲ οὔτως
 20 ἐχόντων οὐχ ὁρῶ τὴν ἀνάγκην τοῦ λόγου, δι' ἣν τὸ
 καλῶς ἀρμολσθὲν καὶ ἔχον εὔ λύειν ἐθέλειν κακοῦ·
 τὰ γοῦν ἡμέτερα σώματα καὶ πάντων τῶν ζώων τε
 καὶ φυτῶν καλῶς ἤρμολσθαι πᾶς ἂν τις ὁμολογήσειεν
 μηδὲν μήτε ἐλλεῖπον ἐχούσης μήτε περιττὸν τῆς ποι-

1. Plat. Tim. 41AB 2. ἃ — γεγόμενα add. m 2 M
 6. γεν[ε]σθαι, ex θ, M τὸν (ante ὄντως) 119, 21] το M 8. δυνα-
 τὸν αὐτόν 120, 1 10. ὁ om. 120, 3 11. 12. κακῶθεις
 120, 4 (ann.) 13. ἤρμολσ[ται] M 14. εὐρημένων M, suspectum
 15. Genes. 1, 31 τὰ πάντα Genes. 16. πάντα om. Genes.
 κα[λ]α M 17. 18. τ[ο]ν — ἀγαθ[ο]ν, o ex ω, M
 19. πᾶσιν (πᾶσί, αι m 2, p)] πασαι M 21. εχ[ο]ν, ex ει, M
 23. πα[σ] M

κίλης τῶν ζώων τε καὶ φυτῶν διοργανώσεως ἀλλ' ἐκάστου μορίου τὴν οἰκείαν αὐτάρκως ἐκπληροῦντος χρείαν καὶ πάντων εἰς τὴν τοῦ ὄλου συννευενότων σωτηρίαν. ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ θέλειν τὸν δημιουργὸν ⁴ τῶν μερικῶν ἕκαστον λύεσθαι καὶ μὴ αἰδίου ἔχειν fol. 53r. τὴν ὑπαρξιν καὶ πρότερον ἡμῖν ἐν τῷ τετάρτῳ δέδεικται λόγῳ· εἰ γὰρ ἠβούλετο τῶν μερικῶν ἕκαστον εἶναι αἰδίου, ἦν ἂν πάντως αἰδία· ἀνάγκη γὰρ πάντως ἢ βούλεσθαι τὸν δημιουργὸν φθαρτὰ εἶναι τὰ μερικὰ ζῶα ἢ μὴ βούλεσθαι· εἰ οὖν τὸ μὴ βούλεσθαι ¹⁰ ψεῦδος (μὴ βουλομένου γὰρ αὐτὰ φθαρτὰ εἶναι πάντως ἂν ἔμενεν ἀδιάλυτα), τὸ ἄρα βούλεσθαι αὐτὰ τὸν δημιουργὸν φθαρτὰ εἶναι ἀληθές· εἰ δὲ φθαρτὰ εἶναι βούλεται τὰ μερικὰ ὁ θεός, καλῶς δὲ ἤρμωσται, βούλεται ἄρα τὰ καλῶς ἄρμωσθέντα πάλιν λύεσθαι. ¹⁵ οὐκοῦν, ὡς τοῖς σοφοῖς δοκεῖ, ἢ οὐ καλῶς ἤρμωσται, ὅπερ ἄτοπον, ἢ, εἰ καλῶς ἤρμωσται, καὶ κακύνεσθαι τὸν δημιουργὸν αὐτῶν ἀνάγκη λύεσθαι τὰ καλῶς ἄρμωσθέντα βουλόμενον, εἴπερ, ὡς φασιν, τὸ καλῶς ἄρμωσθὲν καὶ ἔχον εὖ λύειν ἐθέλειν κακοῦ. οὐδὲν δὲ ²⁰ ἦντον ἢ αὐτὴ ἀτοπία δεικνύοιτο ἂν, καὶ εἰ μὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου δημιουργοῦ κατ' αὐτοὺς ἀλλ' ἐπὶ τῶν κατ' οὐρανὸν θεῶν γυμνάξοι τις τὸν λόγον, οἷς ὁ πρῶτος προσέταξε δημιουργὸς τρέπεσθαι ἐπὶ τὴν τῶν θνητῶν ζώων δημιουργίαν· ἀνάγκη γὰρ πᾶσα κἀκεῖ- ²⁵ νους τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἐργαζομένους ἢ μὴ καλῶς ἄρμόζειν ἢ κακύνεσθαι τὰ καλῶς ἄρμωσθέντα

6. pag. 79, 16

17. ὅπερ — ἤρμωσται in marg. add.

m 2 M

21. εἰ ex η M

24. προσεταξί[ε] M

Plat. Tim.

41C

27. εἰ κακύνεσθαι, ἢ m 2, M

λύνοντας· οὐ γὰρ τὸ ὑφειμένως καλὸν κακὸν ἐστίν·
 οὕτω γὰρ ἂν οὐδὲ ὁ κόσμος ὁ αἰσθητὸς καλὸς ἂν εἶη,
 τοῦ νοητοῦ κατὰ πολὺ ὑφειμένος· τοῦτο δὲ εἶπον, ἵνα
 μή τις διὰ τὸ ὑφείσθαι τὸ ἐν τοῖς μερικοῖς ζώοις
 5 καλὸν παρὰ τὸ τοῦ παντὸς κόσμου μηδὲ καλῶς ἡρμό-
 σθαι αὐτὰ λέγοι. ὅτι δέ, εἰ καὶ διὰ μέσων αἰτίων
 τῶν οὐρανίων τυχόν ἢ ἑτέρων τινῶν ἢ τῶν θνητῶν
 ζώων γένεσις καὶ φθορὰ γίνεται, ἀλλ' οὖν ὁ πρῶτος
 δημιουργὸς μᾶλλον ἐστίν αὐτῶν αἴτιος ἢ περὶ τὰ προσ-
 10 εχῆ ποιητικὰ αἴτια, καὶ πρότερον ἐν τῷ τρισκαιδε-
 κάτω κεφαλαίῳ τοῦ τετάρτου λόγου ἀπεδείξαμεν·
 fol. 53 v. αὐτὸς γὰρ ἐστίν ὁ καὶ τοῖς ἐφεξῆς αἰτίοις τὴν
 δύναμιν τοῦ εἶναι αἰτίοις παρασχών. οὐκοῦν αἰτιώ-
 τατος ἂν εἶη ὁ πρῶτος δημιουργὸς τῆς τῶν φθαρτῶν
 15 γενέσεώς τε καὶ φθορᾶς καὶ ἢ τῶν οὐ καλῶς ἡρμο-
 σμένων ἔσται δημιουργὸς ἢ, εἴπερ καλῶς ἡρμოსται καὶ
 τὰ μερικὰ ζῶα, ὡς αὐτὴ ἢ τοῦ ζῴου δείκνυσιν δια-
 κόσμησις, κακύνεσθαι τὸν θεὸν ἀνάγκη τῆς φθορᾶς
 αὐτῶν ὄντα πρῶτον καὶ κυριώτατον αἴτιον. ὡς οὖν
 20 καὶ καλῶς ἡρμოსται τὰ μερικὰ πάντα καὶ ἐθέλει ταῦτα
 ὁ θεὸς λύεσθαι καὶ τὸν ἀγαθὸν κακυνθῆναι ἀμήχανον,
 κατὰ τὸν αὐτὸν δήπου λόγον, εἰ καὶ τὸν σύμπαντα
 κόσμον καλῶς ἡρμოსθέντα λύειν ὁ θεὸς ἐθελήσειεν,
 οὐχὶ διὰ τοῦτο καὶ κακύνεσθαι τὸν ἀγαθὸν ἀνάγκη·
 25 δι' ἣν γὰρ ἀγαθότητα τὴν ἀρχὴν τὸ πᾶν συνῆρμωσεεν,
 διὰ τὴν αὐτὴν δήπου καὶ λύσει πάντως αὐτόν, εἰ
 βούλοιο· ἐπεὶ καὶ λύραν καλῶς ἡρμოსθεῖσαν, ἐπειδὴν
 εἰς ἣν ἡρμოსτο χρεῖαν ἐξυπηρετήσειε τῷ ἡρμόσαντι

2. καλὸς p] καλως M 9. εἴπερ, ἢ m 2, M 10. pag. 88, 12
 13. παρασχων ex παρεχων cr. m 1 M 27. αρμοσθ[ει]σαν,
 ex η, M

ταύτην, πάλιν ὁ ἄρμόσας διέλυσεν καὶ οὐκ ἄν τις ἐρεῖ νοῦν ἔχων, ὡς τὴν καλῶς ἄρμωσθεῖσαν λύσαν λύειν ἐθέλειν κακοῦ καὶ κακυνθεῖς πρότερον ὁ μουσικός οὕτω τὴν εὖ ἔχουσαν ἄρμονίαν διέλυσεν, ἀλλ' οἶμαι παντὶ δῆλον, καὶ ὡς πρότερον καλῶς ἤρμωσεν 5 καὶ τὸ ἄρμωσθὲν πάλιν καλῶς διέλυσεν. πολλῶ οὖν δὴ μᾶλλον ὁ ὄντως ἀγαθὸς καὶ τὴν ἀρχὴν δι' ἀγαθότητα τὸν κόσμον συνέστησε, καὶ τὸν αὐτὸν πάλιν εἰ βουληθείη, αἰτίαν πάλιν ἔξει τῆς λύσεως τὴν ἀγαθότητα, κἂν ἡμῖν ὁ λόγος ἀγνοεῖται τῆς λύσεως· οὐδὲ 10 γὰρ ὦν τὰς αἰτίας ἀγνοοῦμεν (πολλῶν γάρ, τάχα δὲ πάντων ἡμᾶς οἱ λόγοι διαπεφεύρασιν), ταῦτα πάντως οἰητέον ἢ μάτην ἢ ἐπὶ κακῷ γίνεσθαι· μεираκίων γὰρ οἶμαι καὶ πρὸς τὰ αἰσθητὰ κεχηνότων, εἰ τὸ ὁρώμενον λυθείη κάλλος, κακὸν ἤδη διὰ τοῦτο τὸν λύοντα 15 οἴεσθαι· τοῦτο γὰρ εἶπεν ἂν ἴσως | καὶ ὁ τοῦ τῆς fol. 54 r. 'Ελένης δι' ἔρωτα κάλλους ἠττημένος καὶ τὴν ἀρίστην ἐκπλαγεῖς τῶν μερῶν αὐτῆς συμμετρίαν καὶ εὐχροίαν τοῖς περὶ ψυχὴν οὐκ ἐμφιλοσοφήσας μαθήμασιν οὐδὲ τῶν ἐπ' αὐτῇ τῆς προνοίας λόγων ἀψάμενος· οἷα πά- 20 σχειν οἶμαι καὶ τοὺς μόνῳ τῷ φαινομένῳ τοῦ παντὸς κάλλει προσέχοντας, διακύψαι δὲ ἐπὶ τοὺς ἀρίστους τῆς προνοίας λόγους ἀδυνατήσαντας, οὓς ἐπὶ σωτηρίᾳ καὶ τελειώσει τῶν ἐν τῷ παντὶ λογικῶν οὐσιῶν ὁ θεὸς μεμηχάνηται. 25

ε'. Μετιτέον δὲ καὶ ἄλλως ἡμῖν τὸ προκειμένον. 'ἄλυτος γὰρ ὑπὸ τῶν ἄλλων', φησὶν, 'πλὴν τοῦ συν-

5. παντὶ] παντ[η], ex ι, M 9. fort. βουληθείη <διαλυῖσαι>
vel <λυθῆναι> 10. ἀγνοῖται p 18. fort. μελῶν 19. εν-
φιλοσοφήσας M (cr. p) 27. ὑπὸ του ἄλλου πλὴν ὑπὸ τοῦ
Plat. Tim. 32 C

δῆσαντος', καὶ τούτῳ Πρόκλος συγκατατίθεται· 'παν-
 ταχοῦ' γάρ, φησίν, 'τοῦ τὸν δεσμὸν εἰδότης ἐστὶν
 εἰδέναι καὶ τὴν λύσιν οὐ συνέδησεν· τοῦ δὲ εἰδότης
 τὴν λύσιν τὸ λύειν'. εἰ οὖν ταῦτα δοκεῖ Πλάτωνί τε
 5 καὶ Πρόκλῳ καὶ μόνος ὁ δημιουργὸς λῦσαι δύναται
 τὸν κόσμον, οὐ λύσει δέ, ἀεὶ ἄρα τὸ δύνασθαι λύειν
 ἐν αὐτῷ μόνῳ τῷ δύνασθαι ἔξει καὶ οὐ κατ' ἐνέρ-
 γειαν· ὥστε καὶ ἀτελής, εἴ γε πᾶν τὸ δυνάμει, ὡς
 δοκεῖ τοῖς σοφοῖς, ἀτελής· προσθείην δ' ἄν, ὅτι καὶ
 10 μάτην ἔξει τοῦ λύειν τὴν δύναμιν, εἴπερ ἔχει μὲν
 αὐτήν, ὡς φασιν, τὸν ἄπειρον χρόνον, οὐδέποτε δὲ
 αὐτήν εἰς ἐνέργειαν ἄξει. καίτοι οὐδὲν ἐστὶν ἐν τοῖς
 ἀιδίοις, ἧ φησὶν Ἀριστοτέλης, μόνως δυνάμει· μάτην
 γὰρ ἔσται μηδέποτε εἰς ἐνέργειαν προαγόμενον. ἢ οὖν
 15 οὐδὲ ὁ δημιουργὸς λῦσαι τὸν κόσμον δύναται καὶ
 οὕτως οὐδὲ τῷ δημιουργῷ λυτὸς ἔσται ὁ κόσμος οὐδὲ
 τὴν λύσιν αὐτοῦ εἰδείη ἄν ὁ δημιουργός (οὐ γὰρ
 οἶόν τε εἰδέναι μὲν τὴν λύσιν, ἀδυνατεῖν δὲ λῦσαι
 ἀγνοῶν δὲ τὴν λύσιν καὶ λῦσαι ἀδυνατῶν οὔτε τὸν
 20 δεσμὸν εἴσεται οὔτε τοῦ συνδεῖν τὸ πᾶν δύναμιν
 ἔξει· ἀληθὲς γὰρ τὸ τοῦ αὐτοῦ τὸν τε δεσμὸν εἰδέναι
 καὶ τὴν λύσιν, καὶ τὸν δυνάμενον δῆσαι πολλῷ δήπου
 ῥᾶον καὶ λῦσαι δύνασθαι), ἢ, εἰ δύναται λῦσαι τὸν
 25 κόσμον, ἐπεὶ | καὶ συνέδησεν, οὐδέποτε δὲ λύσει.
 ἀεὶ κατὰ τοῦτο ἀτελής ἔσται καὶ μάτην μόνην ἔχων
 τοῦ λύειν τὴν δύναμιν χωρὶς τῆς ἐνεργείας, ἢ, εἴπερ
 ταῦτα κατὰ τὰς αὐτῶν μεθόδους ἄτοπα, δύναται δὲ
 λῦσαι τὸν κόσμον ὁ θεός, καὶ λύσει πάντως.

1. pag. 119, 16 4. τὸ ex του m 2 M 12. [α]ξει, ex i
 m 2, M 13. Arist. metaph. © 8 p. 1050 b 7 19. αδυνα-
 τ[ῶ]ν, ex o m 2, M

5'. Ἰθι δὴ γε εἰ βούλει καὶ ἐπὶ τὸν κολοφῶνα τῆς
 ἀτοπίας, εἰς ὃν ἡμᾶς ὁ σεμνὸς οὔτος ἐμβιβάζει λόγος
 τὸ καλῶς ἀρμοσθὲν λύειν ἐθέλειν κακοῦ λέγων. εἰ
 γὰρ δύναται μὲν τὸν κόσμον ὁ δημιουργὸς λῦσαι, οὐκ
 ἂν δὲ λύσει μὴ κακυνθεῖς, κακὸν ἄρα τὸ λῦσαι τὸν 5
 κόσμον· εἰ γὰρ μὴ κακὸν τὸ λῦσαι, οὐκ ἂν κακυνθεῖη
 λύων. εἰ δὲ τὸ λῦσαι κακόν, ἔχει δὲ δύναμιν τοῦ
 λῦσαι τὸν κόσμον ὁ θεός, ἔχει ἄρα τοῦ κακύνεσθαι
 δύναμιν ὁ θεός, ἐπεὶ καὶ τοῦ κακοποιεῖν. εἴπερ ἄρα
 κακὸν τὸ λῦσαι, ἔχει δὲ τοῦ λῦσαι δύναμιν, ἔχει ἄρα 10
 καὶ τοῦ κακοποιεῖν καὶ τοῦ κακύνεσθαι δύναμιν ὁ
 θεός. καὶ τί τῆς ἀσεβοῦς ταύτης ἐννοίας χεῖρον
 γένοιτ' ἄν; εἰ οὖν ἀδύνατον κακυνθῆναι τὴν ἀγαθό-
 τητα, εἰ μὲν κακὸν ἢ τοῦ κόσμου λύσις, οὐδὲ δύναμιν
 ἔξει τοῦ λῦσαι τὸν κόσμον ὁ θεός, εἰ δὲ μὴ ἔχη τοῦ 15
 λύειν δύναμιν, οὐδὲ τοῦ συνδεῖν ἔξει δύναμιν οὐδὲ
 συνέδησεν τὸν κόσμον· καλῶς γὰρ καὶ αὐτοῖς δοκεῖ
 πανταχοῦ τοῦ τὸν δεσμὸν εἰδότος εἰδέναί καὶ τὴν
 λύσιν οὗ συνέδησεν. εἰ οὖν ὁ τὸν δεσμὸν εἰδῶς
 οἶδεν καὶ τὴν λύσιν, ὁ ἄρα τὴν λύσιν ἀγνοῶν οὐδὲ 20
 τὸν δεσμὸν εἴσεται. εἰ οὖν συνέδησε τὸ πᾶν ὁ θεός
 καὶ οἶδεν τὸν δεσμὸν οὗ συνέδησεν, καὶ τὴν λύσιν ἄρα
 αὐτοῦ εἴσεται καὶ λύειν τὸ πᾶν δυνησεται. εἰ δὲ
 δύναται λῦσαι τὸν κόσμον ὁ θεός, ἐπεὶ καὶ συνέδησεν,
 τοῦ δὲ εἰδότος τὴν λύσιν τὸ λύειν, οὐκ ἄρα κακὸν ἢ 25
 τοῦ κόσμου λύσις· οὐδεμία γὰρ ἐν τῷ θεῷ τοῦ κακοῦ
 δύναμις· ὁ γὰρ τοῦ κακοῦ δύναμιν ἔχων καὶ κακὸς

3. Plat. Tim. 41 AB

λύσει) 11. δ[υν]αμιν M

ἔχει 22. 23. αρ[α] ἀν]του M

5. λύση pt (cf. 119, 15. 19 ἂν

15. μὴ ἔχει pt 16. ἐξει M] fort.

27. κακῶς, ὅς m 2, M

γενέσθαι δύναιτο ἄν· ἀλλ' οὔτε τὸ φῶς σκότος γέ-
 νοιτο ἄν οὔτε ἡ ἀγαθότης ἄν κακυνθείη. εἰ δὲ μὴ
 κακὸν ἢ τοῦ κόσμου λύσις, εὖ δὲ ἤρμονται ὁ κόσμος,
 οὐκ ἄρα τὸ καλῶς ἄρμωσθὲν καὶ ἔχον εὖ ὅσον ἐπὶ τῇ
 5 ἁρμονίᾳ λύειν ἐθέλειν κακοῦ οὐδ' ἄν κακυνθείη λύων
 τὸν κόσμον ὁ θεός. σκοπεῖν οὖν ἄξιον, τίς μᾶλλον
 fol. 55r. ἀκόλουθ^α ταῖς κοιναῖς περὶ θεοῦ ἐννοίαις περὶ
 κόσμου πεφυσιολόγηκεν, ἡμεῖς οἱ καὶ συνηρμώσθαι
 τὸν κόσμον καὶ λύεσθαι πάλιν διὰ τὴν ἀγαθότητα τοῦ
 10 θεοῦ ὑποτιθέμενοι, ἢ οἱ δύνασθαι μὲν τὸν θεὸν
 λῦσαι τὸν κόσμον ὑπὸ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν λέγειν
 συναυνοῦμενοι, οὐκ ἄν δὲ λῦσαι προστιθέντες μὴ
 κακυνθέντα· ὅπερ οὐδὲν ἕτερον δέδεικται ἢ τὸ κακο-
 ποιεῖν τε καὶ κακύνεσθαι λέγειν δύνασθαι τὸν θεόν,
 15 ἐπέκεινα δὲ τοῦτο πάσης εἶναι ἀθεότητος πᾶς ἄν τις
 ὁμολογήσειεν. τὰς δὲ τῆς τοῦ κόσμου λύσεως φυσι-
 κωτάτας αἰτίας ἐν ἑτέροις θεοῦ διδόντος ἐκθήσομαι·
 νῦν γὰρ λῦσαι μόνον τὰς τοῦ Πρόκλου ἀπορίας προῦ-
 θέμεθα. μέχρι μὲν οὖν τούτων ἡμῖν αἱ πραγματειώ-
 20 δεις ἐνστάσεις αἱ πρὸς τὸ ἕκτον κεφάλαιον τοῦ Πρό-
 κλου πέρας ἐχέτωσαν. τὸν τεῦθεν δὲ λοιπὸν ἐπὶ τὸ
 δεύτερον τῶν ἐξ ἀρχῆς τοῦ προκειμένου λόγου προτε-
 θέντων μεταβάς, ὡς ἔφθην ἐπαγγειλάμενος, ἀποδείξαι
 πειράσομαι, ὡς ἄντικρυς συκοφαντοῦσι τὸν Πλάτωνα,
 25 ὅσοι αὐτῷ τὴν περὶ τοῦ αἰδίου εἶναι τὸν κόσμον
 περιτιθέασι δόξαν, καὶ μακροτέρους γε τείνειν λόγους
 ἀναγκασθήσομαι αὐτός τε τὴν Πλάτωνος διάνοιαν ἐκ

4. αρμωσθ^{ἔν}αι, ἐν m 2, M

6. κοσμ[ο]ν, ex ω, M

12. προστι[ε]θεντες, ex ε, M

16. δε τὰς, ἢ m 2, M

23. pag. 127, 7

26. περιτεθεασι M (περιτιθεασι p)

τῶν αὐτοῦ λόγων παραστήσαι σπουδάζων καὶ τοὺς
 παρεξηγησαμένους αὐτὸν ἀπελέγχειν πειρώμενος. εἰ
 μὲν οὖν μέλει τῶν ἐντυγχανόντων τινὶ καὶ τῆς τού-
 των ἀκριβοῦς γνώσεως, ἐφεξῆς διεξίτω τὸν λόγον, εἰ
 δέ τῳ μὴ πολὺς ἐστὶν λόγος περὶ τῆς εἰς τὸ προκει- 5
 μενον πρόβλημα δόξης τοῦ Πλάτωνος, μόναις δὲ ταῖς
 ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδείξεισι προσανέχειν ἐσπούδακεν,
 ἐπὶ τὰ ἐξῆς μετίτω κεφάλαια.

ζ'. Πλείστοι μὲν καὶ τῶν τὰ Πλάτωνος δοξασάν-
 των καὶ οἱ τῆς Ἀριστοτέλους ἐρασταὶ γενόμενοι φιλο- 10
 σοφίας αὐτὸς τε πρῶτος Ἀριστοτέλης τοῦτο κοινῶς
 ἀπεφώνησαντο, ὡς Πλάτων γενητὸν εἶναι φησὶν κατὰ fol. 55 v
 χρόνον τὸν κόσμον, τουτέστιν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως
 εἰληφέναι πρότερον οὐκ ὄντα· ἀλλὰ πρὶν τὰς τῶν
 ἄλλων παραθέσθαι μαρτυρίας σαφῶς ἡμῖν δηλούσας 15
 τὰ Πλάτωνι περὶ τῆς τοῦ κόσμου δοκοῦντα γενέσεως
 αὐτὰς πρότερον τὰς Πλάτωνος λέξεις παραθέσθαι
 ἄξιον, δι' ὧν τὸν κόσμον γενητὸν τε εἶναι καὶ ἀρχὴν
 ἔχειν ἀποφαίνεται, εἶτα καὶ τοὺς λόγους ἐπισκέψασθαι
 οἵτινες πειρῶνται τὰ οὕτως ἐναργῶς ἀναπεφωνημένα 20
 Πλάτωνι πρὸς τὸ δοκοῦν ἑαυτοῖς ἐκβιάζεσθαι. ἐν
 τοίνυν τῷ Τιμαίῳ ἐστὶν μὲν ὁ πᾶς τῷ Πλάτωνι
 σκοπὸς περὶ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεώς τε καὶ φύσεως
 διδάξαι· ἄκουε δ', ὅπως αὐτὸς τὸν προκειμένον αὐτῷ
 σκοπὸν ἐν ἐκείνοις ἀφορίζειται· φησὶν γὰρ οὕτως 25
 ἴσκόπει δὴ τὴν τῶν ξενίων σοὶ διάθεσιν, ὧ Σώκρατες,
 ἣ διεθέμεν· ἔδοξε γὰρ ἡμῖν Τίμαιον μὲν ἅτε ὄντα
 ἀστρονομικώτατον ἡμῶν καὶ περὶ φύσεως τοῦ παντός

11. Arist. phys. Θ 1 p. 251b 19. de caelo A 10 p. 280a 30

15. δειλουσας, η m 2, M 26. Plat. Tim. 27 A

εἰδέναι μάλιστα ἔργον πεποιημένον πρῶτον λέγειν
 ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως, τελευταῖον
 δ' εἰς ἀνθρώπου φύσιν· καὶ πάλιν μετὰ βραχεία ἐπι-
 φέρει ταῦτα ἄλλ', ὡς Σώκρατες, τοῦτό γε δὴ πάντες,
 5 ὅσοι κατὰ βραχὺ σωφροσύνης μετέχουσιν, ἐπὶ παντὸς
 ὁριῆ καὶ σμικροῦ πράγματος θεὸν αἰεὶ πονεῖν καλοῦσιν·
 ἡμᾶς δὲ τοὺς περὶ τοῦ παντὸς λόγους ποιεῖσθαι πη-
 μέλλοντας, εἰ γέγονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστιν, εἰ μὴ παν-
 τάσασιν παραλλάττομεν, ἀνάγκη θεοῦς τε καὶ θεῶν
 10 ἐπικαλουμένους εὐχεσθαι πάντα κατὰ νοῦν ἐκείνοις
 μὲν μάλιστα, ἐπομένως δ' ἡμῖν εἰπεῖν· τίς μὲν οὖν
 ὁ σκοπὸς ἐν τούτοις τῷ Πλάτῳ, σαφῶς αὐτὸς εἶπεν,
 ὅτι περὶ τῆς τοῦ κόσμου λέγειν γενέσεως· εἶτα ἵνα
 μή τις αὐτὸν προχειρῶς καὶ ἄνευ ἀποδείξεως τὸ γεγο-
 fol. 56r. νέναι τὸν κόσμον εἰληφέναι δόξη, ἐπαναλαβὼν τὸν
 16 λόγον πρόβλημα τοῦτον ποιεῖται καὶ φησὶν αὐτῷ
 προκεῖσθαι περὶ τοῦ παντὸς διδάξαι, τουτέστιν περὶ
 τοῦ κόσμου, πότερον γέγονεν ἢ ἀγέννητός ἐστιν, διαί-
 ρεσιν τῶν ὄντων ποιησάμενος· τούτων γὰρ τὰ μὲν
 20 εἶναι φησὶν αἰεὶ ὄντα καὶ ἀγέννητα, τὰ δὲ γεννητὰ τε
 καὶ γινόμενα· συνοίσει γὰρ αὐτῷ τοῦτο προληφθὲν
 εἰς τὴν τοῦ ζητουμένου κατάληψιν. ἔχει δὲ ἡ λέξις
 ἐφεξῆς οἷς προεκτεθείμεθα ῥήμασιν οὕτως· καὶ τὰ μὲν
 περὶ θεῶν ταύτη παρακεκλήσθω. τὸ δὲ ἡμέτερον πα-

2. τελευτᾶν Plat. 3. ἀνθρώπων Plat. 4. Plat. Tim. 27 C

5. ὅσοι καὶ κατὰ Plat. 6. καὶ σμικροῦ καὶ μεγάλου Plat.

8. εἰ γέγονεν M (ἢ Plat. cod. Paris. A, ἢ cod. Vindob. Y,

ἢ cod. Tubing.) ἢ καὶ, εἰ superscr. m 1, tum manu 2 del. et

add. ἢ, M 9. παρελάττομεν[α eras.], α superscr. m 2, M

11. εἰ[π]ειν M 16. τουτον M; fort. τοῦτο 19. γὰρ superscr.

m 2 M 23. Plat. Tim. 27 C 24. ταυτῆ, ἢ m 2, M (ταύτη

Plat.) ἡμετερο[ν], ex ω, M

ρακλητέον, ἣ ῥᾶστ' ἂν ὑμεῖς μὲν μάθοιτε, ἐγὼ δὲ ἣ
 διανοοῦμαι μάλιστ' ἂν περὶ τῶν προκειμένων ἐνδειξαί-
 μην. ἔστιν οὖν δὴ κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν πρῶτον
 διαιρετέον τάδε· τί τὸ ὄν ἀεὶ, γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον,
 καὶ τί τὸ γιγνόμενον μὲν, ὄν δὲ οὐδέποτε. τὸ μὲν 5
 δὴ νοήσει μετὰ λόγου περιληπτὸν ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ
 ὄν, τὸ δὲ αὖ δόξῃ μετ' αἰσθήσεως ἀλόγου δοξαστὸν
 γιγνόμενον καὶ ἀπολλύμενον, ὄντως δὲ οὐδέποτε ὄν·
 πᾶν δὲ αὖ τὸ γιγνόμενον ὑπ' αἰτίου τινὸς ἐξ ἀνάγκης
 γίνεσθαι· παντὶ γὰρ ἀδύνατον χωρὶς αἰτίου γένεσιν 10
 σχεῖν'. σκοπεῖν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων προσήκει, ὅπως
 ὁ Πλάτων πᾶν μὲν τὸ νοήσει περιληπτὸν τοῦτο ἀγέ-
 νητον εἶναι φησιν ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 ἔχον, πᾶν δὲ τὸ δοξαστὸν τε καὶ αἰσθητὸν (τοιαῦτα
 δέ ἐστιν πάντα τὰ σώματα καὶ τὰ ἐν σώμασι τὸ εἶναι 15
 ἔχοντα· ταῦτα γὰρ μόνον αἰσθήσει ὑποπέπτωκε) γί-
 νεσθαι καὶ ἀπόλλυσθαι φησιν, ὄντως δὲ μηδέποτε
 εἶναι· πᾶσα γὰρ σωματικὴ φύσις ἐν τροπῇ καὶ ἀλ-
 λοιώσει θεωρεῖται οὐδέποτε ἐν τῷ αὐτῷ μένουσα ἀλλ'
 οἷον διηνεκῶς ἐπισκευαζομένη διὰ τῆς τοῦ λείποντος 20
 ἀναπληρώσεως. δῆλος οὖν ἐστὶν ὁ Πλάτων ἐξ αὐτῆς
 εὐθύς τῆς τῶν ὄντων διαιρέσεως καὶ πρὶν τι περὶ
 τοῦ κόσμου εἰπεῖν τῶν γενητῶν εἶναι τὸν κόσμον
 οἰόμενος· εἰς δύο γὰρ ταῦτα διεῖ|λεν τὰ ὄντα, εἰς fol. 56 v.
 τε τὰ ἀγένητα καὶ τὰ γενητά, ὧν τὰ μὲν ἀγένητα 25
 νοητὰ εἶναι φησιν, τὰ δὲ γινόμενα δοξαστά τε καὶ

1. ῥασταν, v add. m 2, M 3. κατ' ἐμὴν Plat. 4. μὲν
 ante ἀεὶ superscr. m 2 M; om. Plat. 5. γιγνόμενον μὲν ἀεὶ
 Plat. 15. σωμασι[v eras.] M 16. ^αμὸν, superscr. m 1, M
 24. δι|ει|λεν, ex η, M

αἰσθητά. εἰ τοίνυν τὸ σωματοειδὲς ἅπαν τοῦ κόσμου
 αἰσθητόν ἐστιν, δῆλον, ὡς οὐ τῶν ἀγενήτων αὐτὸν εἶναι
 ὁ Πλάτων βούλεται ἀλλὰ τῶν γινομένων καὶ ἀπολλυ-
 μένων ὄντως δὲ μηδέποτε ὄντων· ὡς γὰρ τῶν μερικῶν
 5 ἕκαστον οἶον τόδε τὸ ζῶον ἢ τόδε τὸ φυτὸν διὰ τὸ
 διηνεκὲς ὡς εἰπεῖν τῆς ἀλλοιώσεως ὑπὸ τῆς προσεχῶς
 διοικούσης αὐτὰ φύσεως ἐπισκευαζόμενα ἀνυφαίνεται,
 οὕτω καὶ τὸν οὐρανὸν καὶ πάντα τὸν κόσμον ὁ Πλά-
 των ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων, ἐξ ὧν καὶ τὰ μερικὰ
 10 συνέστηκεν, τὴν σύμπληξιν ἔχειν οἰόμενος, εἰ καὶ ἀθά-
 νατον αὐτὸν εἶναι ὑποτίθεται, ἀλλ' ἐπισκευαστὴν
 αὐτῷ τὴν ἀθανασίαν φησὶν προσγίνεσθαι τῆς τοῦ δη-
 μιουργοῦ δυνάμεως κατὰ τὸ συνεχὲς αὐτὸν ἀνυφαι-
 νούσης διὰ τὸ πᾶσαν τὴν σωματικὴν φύσιν ἐν μετα-
 15 βολῇ καὶ ἀλλοιώσει πάντως ὑφίστασθαι. ταῦτα μὲν
 οὖν μικρὸν ὕστερον δειχθήσεται. ἀλλ' ἴσως οὐπω
 ἡμῖν ἐκ τῶν εἰρημένων δῆλον γεγένηται, εἴτε ἀρχὴν
 τοῦ εἶναι δίδωσιν τῷ κόσμῳ ὁ Πλάτων εἴτε μή.
 αὐτὸς γὰρ ὁ Πρόκλος ἐν τῷ λόγῳ, ὃν ἐπέγραψεν
 20 'ἐπίσκεψις τῶν πρὸς τὸν Πλάτωνος Τίμαιον ὑπὸ Ἀρι-
 στοτέλους ἀντειρημένων', τὸ προεκκείμενον χωρίον τοῦ
 Πλάτωνος ἐξηγούμενος τὸ μὲν ὄν φησὶν μοναχῶς λέ-
 γεσθαι κατὰ Πλάτωνα (τὸ γὰρ αἰώνιον καὶ ὑπέρχρονον
 σημαίνειν), τὸ δὲ γινόμενον διχῶς λέγεσθαι· ἢ γὰρ τὸ
 25 ἀεὶ γινόμενον ἢ τὸ ποτέ, καὶ ποτὲ μὲν γινόμενον εἶναι
 τὸ καθ' ἕκαστόν τε καὶ τὸ μερικόν, ἀεὶ δὲ γινόμενον
 τῶν ὀλικῶν ἕκαστον καὶ τὸν σύμπαντα κόσμον· τὰ
 μὲν γὰρ νοητὰ ἀεὶ εἶναι, τὸν δὲ κόσμον ἀεὶ γίνεσθαι.

5. τὸ . . . τὸ (post τόδε) superscr. m 2 M
 [cr. IV litt. eras.] αει M

28. νοητα

εἶτε οὖν Πλάτωνι δοκεῖ ἐν αἰδίῳ γενέσει εἶναι τὸν
κόσμον ἀρχὴν τοῦ γίνεσθαι καὶ τῆς ὑπάρξεως μηδε-
μίαν εἰληφότα, ὡς φησιν ὁ Πρόκλος, εἶτε ἀρχὴν fol. 57r.
αὐτῷ τοῦ εἶναι καὶ τῆς γενέσεως δίδωσιν, ἄξιον
ἐπισκέψασθαι αὐτὰς τὰς Πλάτωνος περὶ τοῦ κόσμου 5
ῥήσεις ἐκθεμένους· εἰπὼν γὰρ τοὺς περὶ τοῦ παντός
λόγους ποιεῖσθαι μέλλειν, εἰ γέγονεν ἢ καὶ ἀγενές
ἐστίν, καὶ καλῶς ἔχειν κρίνας πρότερον. διδάξαι, τίνα
μὲν τῶν ὄντων ἐστίν ἀεὶ γενέσεως ἀμοιροῦντα, τίνα
δὲ γίνεται μὲν ἐστέρηται δὲ τοῦ ὄντος, ὡς τούτου 10
συνοίσουτος εἰς τὸ καὶ περὶ τοῦ κόσμου συνιδεῖν, τῆς
ποιίας ἂν εἴη τῶν εἰρημένων φύσεως, ταῦτα εἰπὼν
ἀκολούθως μετῆλθεν ἐπὶ τὴν περὶ τοῦ κόσμου σκέψιν,
πότερον γέγονεν ἢ ἀγένητός ἐστιν, ὅπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς
ζητῆσαι προὔθετο· φησὶν δὲ ταῦτα ὁ δὴ πᾶς οὐρανός 15
ἢ κόσμος καὶ ἄλλο, ὅτι ποτὲ ὀνομαζόμενος μάλιστα
ἂν δέχοιτο, τοῦτο ἡμῖν ὀνομαζέσθω. σκεπτέον δ' οὖν
περὶ αὐτοῦ πρῶτον, ὅπερ ὑπόκειται περὶ παντός ἐν
ἀρχῇ δεῖν σκοπεῖν, πότερον ἦν ἀεὶ γενέσεως ἀρχὴν
ἔχων οὐδεμίαν, ἢ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος. 20
γέγονεν· ὁρατός τε γὰρ ἀπτός τέ ἐστίν καὶ σῶμα
ἔχων· πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα αἰσθητὰ δόξῃ περιληπτὰ
μετ' αἰσθήσεως γινόμενα καὶ γενητὰ ἐφάνη· τῷ δὲ αὐ
γενομένῳ φαμὲν ὑπ' αἰτίου τινὸς ἀνάγκην εἶναι γί-
νεσθαι. τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ 25
παντός εὐρεῖν τε ἔργον καὶ εὐρόντα εἰς ἅπαντας

6. τοὺς superscr. m 2 M 15. Plat. Tim. 28B 16. ἢ
καὶ Plat. 17. ὀνομάσθω Plat. 21. γέγονεν punctis
del. M τε (ante γὰρ) om. Plat. 22. τὰ δ' αἰσθητὰ
ante δόξῃ add. Plat. 24. αναγκ[η] M 24. 25. γε-
νέσθαι Plat.

ἀδύνατον λέγειν'. ὁ μὲν οὖν Πλάτων οὕτω λαμπρᾶ
 τῇ φωνῇ τοῦτο πρῶτον δεῖν περὶ τοῦ κόσμου ζητῆσαι
 φήσας, ὅπερ καὶ περὶ παντὸς ἐν ἀρχῇ δεῖ σκοπεῖν,
 εἴτε αἰεὶ ἐστὶν γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν, εἴτε
 5 γέρονεν ἀπὸ τινος ἀρχῆς τοῦ εἶναι ἀρξάμενος, τὸ
 γερονέναι τε αὐτὸν καὶ ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξασθαι
 ἐπέκρινεν· εἰ γὰρ ὁρατός ἐστίν, φησὶν, καὶ ἀπτὸς καὶ
 σῶμα ἔχων, τὰ δὲ τοιαῦτα πάντα γινόμενα καὶ γενητὰ
 ἐφάνη, ἀνάγκη ἄρα καὶ αὐτὸν γενητὸν ὄντα ἀπ' ἀρχῆς
 10 τινος ἀρξάμενον γερονέναι. ὥστε καὶ ὅτε ἔλεγεν 'τί
 δὲ τὸ γενόμενον μὲν ὄν δὲ οὐδέποτε', οὐκ ἀναρχον
 fol. 57 v. γένεσιν τοῦ αἰσθητοῦ κατηγορεῖ. εἰ οὖν καὶ γέ-
 ρονεν ὁ κόσμος καὶ τοῦ εἶναι ἤρξατο, δῆλον, ὡς οὔτε
 ἀγένητος ἂν εἶη οὔτε ἀναρχος κατὰ Πλάτωνα πάλιν·
 15 ὁ γοῦν Πλάτων αὐτὸς μετ' ὀλίγα φησὶν 'ἡμέρας γὰρ
 καὶ νύκτας καὶ μῆνας καὶ ἐνιαυτοὺς οὐκ ὄντας πρὶν
 οὐρανὸν γενέσθαι τότε ἅμα ἐκείνω συνισταμένῳ τὴν
 γένεσιν αὐτῶν μηχανᾶται. ταῦτα δὲ πάντα μέρη χρό-
 νου, καὶ τό τε ἦν καὶ ἔσται χρόνου γερονότα εἶδη, ἃ
 20 δὴ φέροντες λανθάνομεν ἐπὶ τὴν αἰδίου οὐσίαν οὐκ
 ὁρθῶς· λέγομεν γὰρ δὴ, ὡς ἦν ἔστιν τε καὶ ἔσται, τῇ
 δὲ τὸ ἔστιν μόνον κατὰ τὸν ἀληθῆ λόγον προσήκει,
 τὸ δὲ ἦν τό τε ἔσται περὶ τὴν ἐν χρόνῳ γένεσιν
 25 κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχον ἀκινήτως οὔτε προεσβύτερον οὔτε
 νεώτερον προσήκει γίνεσθαι· καὶ μετὰ βραχεία 'περὶ
 μὲν οὖν τούτων τάχα ἂν οὐκ εἶη καιρὸς πρέπων ἐν

11. γινόμενον Plat. Tim. 27 D (cf. supra pag. 137, 5)

12. κατηγορεῖ pt 15. Plat. Tim. 37 D 19. ἦν τό τ' ἔσται
Plat.

24. κινήσεις γὰρ ἔσταν Plat.

25. τα superscr. m 1 M

26. βραχέα [cr. Π litt. eras.] περι M Plat. Tim. 38 B

τῷ παρόντι διακριβολουεῖσθαι. χρόνος δ' οὖν μετ' οὐρανοῦ γέγονεν, ἵν' ἅμα γεννηθέντες ἅμα καὶ λυθῶσιν, ἅν ποτε λύσις τις γένηται, καὶ κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς διαιωνίας φύσεως, ἵν' ὡς ὁμοιότατος αὐτῷ κατὰ δύναμιν ἦ· τὸ μὲν γὰρ παράδειγμα πάντα αἰῶνα 5 ἔσται, ὁ δ' αὖ τὸν ἅπαντα χρόνον διὰ τέλους γεγονώς τε καὶ ὢν καὶ ἐσόμενος. ἐξ οὖν λόγου καὶ διανοίας θεοῦ τοιαύτης πρὸς χρόνου γένεσιν, ἵνα γενηθῆ χρόνος, ἥλιος καὶ σελήνη καὶ πέντε ἄλλα ἄστρα ἐπέκλησιν ἔχοντα πλάνητες, εἰς διορισμὸν καὶ φυλακὴν ἀριθμῶν 10 χρόνου γέγονεν'. ταῦτα μὲν ὁ Πλάτων· καὶ ἔγωγε οἶμαι μηδένα λόγον οὕτως ἐναργῶς τὴν Πλάτωνος ἐξηγούμενον παραστῆσαι διάνοιαν, ὡς αὐτὸς ἑαυτὸν δῆλον πεποίηκεν· ἡμέρας γὰρ φησιν καὶ νύκτας καὶ μῆνας καὶ ἐνιαυτούς, ἅπερ ἔστιν χρόνου μέρη, οὐκ 15 εἶναι πρὶν οὐρανὸν γενέσθαι, εἰκότως· μέτρον γὰρ ἔστιν τῆς τοῦ οὐρανοῦ κινήσεως ὁ χρόνος. εἰ δὲ προὔπαρχει τὸ πρὶν τῆς τοῦ | οὐρανοῦ συστάσεως, fol. 58 r. πῶς ἂν εἶεν ἀναρχα οὐρανός τε καὶ χρόνος; πάλιν δ' αὖ τὸ λέγειν ἅμα τῇ τοῦ οὐρανοῦ συστάσει τὴν γέ- 20 νεσιν τοῦ χρόνου καὶ τῶν τούτου μερῶν τὸν θεὸν μεμηχανῆσθαι ἀρχῆς τινός ἐστιν καὶ πρώτης ὑπάρξεως αὐτῶν δηλωτικόν· πῶς γὰρ τὸ ἐξ αἰῶνος ὑποστάν καὶ ἀεὶ ὑφιστάμενον τότε πρὸς τοῦ δημιουργοῦ ἅμα οὐρανῷ συνισταμένῳ μεμηχανῆσθαι λέγοιτο ἂν πρὶν γενέσθαι 25

3. τις αὐτῶν γίγνηται Plat. 5. γὰρ δὴ Plat. 5. 6. αἰῶνά ἐστιν ὄν, ὁ δ' αὖ διὰ τέλους τὸν ἅπαντα χρόνον Plat. 7. οὖν Plat.] ου M; οὐ pt 8. γεννηθῆ Plat. 10. πλανητά Plat. διορισμον M 18. fort. τι πρὶν (vix τὸ πρὶν) συ-
 ὡς
 στασε, ως m 2, M 19. αναρχός M 20. ἅμα superscr. m 2
 M 23. αυτ[ῶ]ν, ex o m 2, M 24. ὄν[ω], ex ου m. 2, M

οὐκ ὄν; τὸ γὰρ πρὶν γενέσθαι οὐκ ὄν πρότερον ἔχει
 τῆς ἰδίας ὑπάρξεως τὴν ἀνυπαρξίαν. καίτοι γε τὴν
 τούτων ἀκριβολογίαν ἐπιστάμενος ὁ Πλάτων, ἐφ' ὧν
 δεῖ τῷ πρὶν καὶ τῷ τότε καὶ τοῖς τοιούτοις χρονικοῖς
 5 προσρημασιν κεχρησθαι, εὐθύς ἐπιπλήττει τοῖς ἐπὶ τῆς
 θείας φύσεως τὰ χρονικὰ ταῦτα προσρήματα φέρουσιν,
 τὸ ἦν φημι ἢ ἔσται καὶ τὰ παραπλήσια, οἷς συγγενὲς
 τὸ πρὶν καὶ τὸ τότε· μόνως γὰρ τὸ ἔστιν, φησὶν, ἐπὶ
 θεοῦ λεκτέον, τὸ Μωσαϊκὸν ἐκεῖνο διαρρήδην λέγων·
 10 ἔγὼ γὰρ εἶμι ὁ ὢν' πρὸς τὸν προφήτην χρηματίζων
 ὁ θεὸς ἀπεφῆνατο. εἰ τοίνυν ἐξ αἰδίου παράγεσθαι
 παρὰ τοῦ θεοῦ ὁ Πλάτων ᾤετο ἀρχὴν τοῦ εἶναι μὴ
 ἔχοντα, πῶς ἂν αὐτὸς ἅμα τῷ τοῖς ἄλλοις ἐπιπλήττειν
 τὸ ἦν ἢ ἔσται ἐπὶ θεοῦ φέρουσιν τῷ οἰκείῳ ἐγκλήματι
 15 περιέπιπτεν; εἰ γὰρ ἐξ αἰδίου παράγει ὁ θεὸς τὸν τε
 οὐρανὸν καὶ τὸν χρόνον, καὶ ὁ οὐρανὸς δήπου καὶ ὁ
 χρόνος ἐξ αἰδίου παράγονται· εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἦν ὅτε
 οὐ παράγοντο. πῶς οὖν φησιν πρὶν δὲ οὐρανὸν γε-
 νέσθαι μὴ εἶναι τὸν χρόνον; εἰ δὲ τὸ πρὶν γενέσθαι
 20 ἀρμόζει ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ πρὶν ποιῆσαι ἀρμόζει
 ἂν ἐπὶ τοῦ θεοῦ· ὅτε γὰρ ποιεῖ τὸ ποιοῦν, τότε γίνε-
 ται τὸ γιγνόμενον, ὡς αὐτὸς φησιν ὁ Πρόκλος. τὸ
 αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ ὅτε. εἰ τοίνυν καὶ αἰεὶ ἦν ὁ χρόνος
 καὶ τὴν τῶν χρονικῶν προσρημάτων ἀκριβῆ χρῆσιν ὁ
 25 Πλάτων ἐπίσταται καὶ ἅμα νῦν περὶ τῆς τούτων
 101. 58 v. ἀκριβοῦς χρῆ|σεως ἐδίδαξεν, οὐκ ἂν ποτε τὸ πρὶν

2. [ὑ]παρξεως, ex α, M 4. τότε (cf. 140, 17. 142, 8)] ποτε
 M 5. [κ]εχρησθαι, ex και, M 10. Exod. 3, 14 [εἰ]μι,
 ex η, M 11. παραγε[νε]ρα[s]θαι M 18. δὲ fort. del.
 (cf. 140, 16) 20. ἀρμόζοι (ante ἂν) pt 23. ὅτε M;
 fort. τότε

οὐρανὸν γενέσθαι' εἰπεῖν ἐτόλμησεν οὐδὲ μὴν τὸ 'τότε
 ἅμα οὐρανῶ συνισταμένῳ τὴν γένεσιν αὐτῶν τὸν θεὸν
 μεμηχανῆσθαι', εἰ ἄναρχον εἶναι τοῦ κόσμου τὴν ὑπό-
 στασιν ᾤετο· τὸ γὰρ τότε πρώτως τὸν κόσμον παράγου
 πρὸ τούτου δήπουθεν οὐ παρήγεν. καὶ εἰ πρὶν γενέ- 5
 σθαι οὐκ ἦν οὐρανὸς καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ ποιήσας πρὶν
 γενέσθαι τὰ γενόμενα οὐκ ἐποίει αὐτά, οὐκ ἂν οὖν,
 ὅπερ εἶπον, ταῦτα [τε] ἔλεγεν ὁ Πλάτων, εἴπερ ἐξ
 αἰδίου παράγειν αὐτὰ τὸν θεὸν ᾤετο· ὡς γὰρ τὸ εἶναι
 τοῦ θεοῦ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον τὸ ἦν 10
 ἢ ἔσται οὐκ ἐπιδέχεται ἀλλὰ τὸ ἔστιν μόνον, οὕτως
 καὶ ἡ αἰδῖος τοῦ κόσμου παραγωγὴ τὸ πρὶν ἢ τότε
 οὐκ ἐπιδέχεται. ἀλλὰ μὴν ταῦτα οὕτως περὶ τῆς τοῦ
 κόσμου γενέσεως ὁ Πλάτων εἴρηκεν· οὐκ ἄρα ἐξ αἰδίου
 αὐτὸν παράγεσθαι ᾤετο. εἰ δέ τις εἴποι, ὡς αὐτὸ τὸ 15
 λέγειν πρότερον μὴ παράγειν τὸν θεὸν ὕστερον δὲ
 παράγειν μεταβολὴν ἔστιν τοῦ θεοῦ κατηγορεῖν καὶ
 κίνησιν (ὅπερ οὔτε ἀληθές ἐστιν οὔτε Πλάτωνι δοκοῦν),
 ἀνατρεχέτω εἰς τὰ εἰρημένα ἡμῖν ἐν τῷ τετάρτῳ λόγῳ·
 ἐν ἐκείνῳ γὰρ ἡ τοιαύτη ἀπορία τῆς δεούσης τετύχη- 20
 κεν λύσεως. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ 'χρόνος δὲ μετ' οὐρανοῦ
 γέγονεν, ἵνα [μὴ] ἅμα γεννηθέντες ἅμα καὶ λυθῶσιν,
 ἂν ποτε λύσις τις αὐτῶν γίγνηται' τίνα οὐκ ἂν ἐντρέ-
 ψειεν τῶν μὴ πάντῃ φιλονείκων; οὐ γὰρ εἶπεν 'χρόνος
 δ' οὖν ἅμα οὐρανῶ γίνεται' ἀλλὰ 'μετ' οὐρανοῦ γέ- 25
 γονεν', ἵνα τὴν πρώτην τῆς συστάσεως αὐτῶν ἀρχὴν

6. ὁ ante οὐρανὸς add. pt 8. pag. 142, 26 sq. τε del.
 m 2 M 13. [ου]τως, ex πε, M 15. αὐτὸ τὸ] αὐτῶι τῶι M
 17. μεταβ[ο]λη[ν], ο ex ου, ν ex σ m 2, M 18. pag. 61,
 23 sq. 21. δ' οὖν Plat. Tim. 38B 22. μη del. m 2 M
 γεννηθέντες Plat. 23. 24. εντρεψ[ει]εν M

ἐνδείξεται. καὶ ὅτι τοῦτο σημαῖναι βούλεται, ἔδειξεν δι' ὧν ἐπήγαγεν ἅμα γενόμενοι ἅμα καὶ λυθῶσιν· τῷ γὰρ γενομένῳ καὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἐσχηκότι ἔπεται πάντως ὅσον ἐπὶ τῇ οἰκείᾳ φύσει τὸ φθείρεσθαι·
 5 ἅπαντὶ γὰρ γενομένῳ φθορὰ ἐστὶν ἐξ ἀνάγκης· ἐν τῷ Φαίδρῳ αὐτὸς εἶρηκεν Πλάτων. ὥσπερ οὖν καὶ τῷ μη-
 fol. 59 r. δεμίαν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως εἰληφότι | ἔπεται πάντως κατ' αὐτὸν τὸ ἀτελεύτητον (τὸ γὰρ μὴ ἀρξά-
 μενον τοῦ εἶναι οὐδ' ἂν παύσοιτο), ὁ δὲ κόσμος
 10 ἤρξατο κατὰ Πλάτωνα, καὶ παύσεται πάντως, ὅσον ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς φύσεως. ἐπεὶ οὖν ἀρχὴν τοῦ εἶναι τῷ κόσμῳ δέδωκεν ὁ Πλάτων, εὐλόγως καὶ τῷ κατὰ τὸν φυσικὸν λόγον ἐπομένῳ συνεχώρησεν, εἰ καὶ κρείττονι τῆς αὐτοῦ φύσεως δεσμῷ τῇ τοῦ θεοῦ βουλήσει ἀδιά-
 15 λυτον αὐτὸν μένειν ὑπέθετο.

η'. Ἄλλ' οἱ πάντα μεμελετηκότες πρὸς τὸ ἑαυτοῖς δοκοῦν ἐκβιάζεσθαι καὶ μὴ τῇ ἀληθείᾳ τὴν ἑαυτῶν διάνοιαν παιδαγωγήσαντες ἔπεσθαι, δέον, εἰ μὴ καλῶς αὐτοῖς ἔχειν κατὰ γε τοῦτο Πλάτων ἐδόκει, συγγνώμην
 20 αὐτὸν αἰτήσαντας ἐκείνο δὴ τὸ πολυθρόλυτον ἑαυτοῖς προσάδειν, ὡς φίλος μὲν Πλάτων, φιλτέρα δὲ ἢ ἀληθία, ὃ δὴ καὶ αὐτὸς ὁ τοῦ Πλάτωνος μαθητῆς Ἀριστοτέλης καὶ ἕτεροι πεποιήμασιν, οἱ δὲ μικρὰ τοῦ οἰκείου συνειδότος καὶ τῆς ἀληθείας φροντίσαντες
 25 πάντα κάλων τὸ δὴ λεγόμενον κινουῦσιν συνήγορον τῆς ἰδίας ἀπάτης τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀξιοπιστίαν ἐπιθυμή-

5. cf. Plat. Phaedr. 245C sq.

8. αυτο[ν τ]ὸ, ex vsc, M

14. cf. Plat. Tim. 41AB

19. πλατων[ι eras.] M

21. cf. Arist. eth. Nicom. A 4 p. 1096a 16

[φιλη δε η

αληθειαν del.] φιλτερα M

23. [πε]ποιημασιν M

24. [οικειο]ν

M 25. M m 1 ad κάλων in marg.: σχοιιον κατα την παρ-
οιμιαν

σαντες ἔχειν. τῶν γὰρ τὸν Πλάτωνα προῦπομνηματι-
 σαμένων τινές, ὧν ἔστιν καὶ ὁ Πλατωνικὸς Ταῦρος
 καὶ ὁ Φοίνιξ Πορφύριος, οἷς καὶ ὁ Πρόκλος κατηκο-
 λούθησεν, οὗτοι γενητὸν μὲν εἶναι τὸν κόσμον ὁμολο-
 γοῦσιν ὑπὸ Πλάτωνος λέγεσθαι, οὐχ οὕτω δὲ γενητὸν 5
 ὡς ἀπὸ τινος ἀρχῆς τοῦ εἶναι ἀρξάμενον, ἀλλὰ καθ'
 ἕτερον τρόπον γενέσεως· πολλαχῶς γὰρ τὸ γενητὸν
 λέγεσθαί φασιν. ἵνα δὲ μὴ αὐτοὶ τὰ ἐκείνων λέγωμεν
 μηδέ τι τῶν σημαινομένων τοῦ γενητοῦ παραλείπωμεν,
 αὐτὰ τὰ τοῦ Πλατωνικοῦ Ταύρου παραθήσομαι ῥή- 10
 ματα· πλείστα γὰρ οὗτος ὁ ἀνὴρ τοῦ γενητοῦ ἐπινε-
 νόηκε σημαινόμενα· λέγει γοῦν ἐν τοῖς εἰς τὸν Τίμαιον
 ὑπομνήμασιν ἐπὶ λέξεως ταῦτα ἔζητουμένου δέ, εἰ κατὰ
 Πλάτωνα ἀγένητός ἐστιν ὁ κόσμος, διαφόρως περὶ
 τούτου οἱ φιλόσοφοι ἠνέχθησαν. Ἀριστοτέλης μὲν fol. 59 v.
 οὖν φησιν λέγειν τὸν Τίμαιον γενητὸν εἶναι τὸν κό- 16
 σμον, τοῦ Τιμαίου λέγοντος γεγονέναι· καὶ γὰρ φέ-
 ρεται αὐτοῦ σύγγραμμα περὶ τοῦ παντός ὡς γενητοῦ.
 ἴσως δὲ τοιοῦτόν τι λέγων ὁ Πλάτωνος Τίμαιος γενη-
 τὸν φησιν τὸν κόσμον. καὶ Θεόφραστος μέντοι ἐν 20
 τῷ περὶ τῶν φυσικῶν δοξῶν κατὰ Πλάτωνά φησιν
 γενητὸν τὸν κόσμον καὶ οὕτως ποιεῖται τὰς ἐνστάσεις,
 παρεμφαίνει δέ, ὅτι ἴσως σαφηνεῖας χάριν γενητὸν
 αὐτὸν ὑποτίθεται. καὶ ἄλλοι δὲ τινες οὕτως ἠνέχθη-
 σαν, ὅτι κατὰ Πλάτωνα γενητός, οἱ δέ, ὅτι ἀγένητος. 25
 ἐπεὶ δὲ οἱ φάσκοντες, ὅτι γενητός ἐστιν, ἄλλων τε

3. 4. κατηκο[λου]θησεν M 4. τον bis M 6. 7. κα[θ']
 ἕτερον, ex τ cr. et spiritus add. m 2, M 13. ζητουμένου κτλ.
 (usque ad lin. 25): cf. infra fol. 90r. 14. ἀγένητον (om.
 ἔστιν) fol. 90r. 15. διηρέχθησαν fol. 90r. 19. ἴσως —
 20. κόσμον om. fol. 90r. 19. λέγων] λεγειν M 20. Θεόφρα-
 στος: cf. Diels, Doxogr. p. 485 23. σαφηνας M

πολλῶν ἐφάπτονται καὶ τῆς λέξεως, ἐν ἧ φησιν ἕγε-
 γουεν· ὁρατὸς γὰρ ἀπὸς τέ ἐστιν', διασταλτέον τὸ
 γενητὸν ποσαχῶς ἀκούεται· καὶ οὕτως εἰσόμεθα, ὅτι
 Πλάτων φησὶν γενητὸν οὐ κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον,
 5 καθ' ὃ φαμεν γενητὰ τὰ ἀπὸ τινος ἀρχῆς χρόνου συ-
 στάντα· τοῦτο γὰρ ἐστὶν τὸ ἕξαπατηῆσαν τοὺς πολλοὺς,
 ὅταν ἡ γενητὸν φωνὴ λέγηται, ἐπὶ τοῦτο τὸ σημαινό-
 μενον καταφέρεσθαι. λέγεται τοίνυν τὸ γενητὸν καὶ
 τὸ μὴ γενόμενον μὲν, ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ὄν γενεὶ τοῖς
 10 γενητοῖς. οὕτως λέγομεν ὁρατὸν τὸ μὴ ὁραθὲν μήτε
 ὁρώμενον μήτε ὁραθησόμενον, ἐν δὲ τῷ αὐτῷ γενεὶ ὄν
 τοῖς ὁρατοῖς, ὡς εἴ τι εἴη σῶμα περὶ τὸ κέντρον τῆς
 γῆς. λέγεται γενητὸν καὶ τὸ ἐπινοία σύνθετον, καὶ
 εἰ μὴ συντεθῆ. οὕτως σύνθετος ἡ μέση ἐκ νήτης καὶ
 15 ὑπάτης· καὶ γὰρ εἰ μὴ συντεθῆ, ἐνορεῖται αὐτῇ δύνα-
 μιν ἢ τῆς ἐτέρας πρὸς τὴν ἐτέραν. τὸ δ' ὅμοιον ἐπὶ
 ἀνθρώπων καὶ ζώων. καὶ τῷ κόσμῳ τοίνυν ἐνορεῖται σύν-
 θεσις καὶ κρᾶσις, καθὼ καὶ δυνάμεθα ἀφελόντες αὐτοῦ
 καὶ χωρίσαντες τὰς ποιότητας ἀναλῦσαι αὐτὸν εἰς τὸ
 20 πρῶτον ὑποκείμενον. λέγεται γενητὸς ὁ κόσμος, καθὼ
 ἀεὶ ἐν τῷ γίνεσθαι ἐστὶν ὡς ὁ Πρωτεὺς μεταβάλλων
 εἰς παντοδαπὰς μορφάς. καὶ τοῦ κόσμου τοίνυν ἡ
 μὲν γῆ καὶ τὰ μέχρι σελήνης ἐνδεδεχῶς μεταβάλλει εἰς
 fol. 60r. ἄλλα, | τὰ δ' ὑπὲρ τὴν σελήνην τῷ μὲν ὑποκει-
 25 μένῳ σχεδὸν ταῦτά ἐστὶν βραχείας γενομένης τῆς με-
 ταβολῆς, μεταβάλλει δὲ κατ' εἶδος, ὡς ὀρχηστῆς κατὰ

1. Plat. Tim. 28B 2. διασταλτε[ο]ν, ex ω, M 8. 13. 20
 et pag. 147, 5. α' β' γ' δ' in mg. M 12. 13. ζητει in mg. ad
 versum εἴ τι — γενη M 14 et 15. συντεθη M] συνετέθη
 153, 18. 122, 1 (ubi etiam εἰ καὶ legitur pro καὶ εἰ) 19. χω-
 ρησαντες M 21. γένεσθαι, ι superscr. m 1, * add. m 2, M.

τὸ ὑποκείμενον εἷς ὢν μεταβάλλει εἰς πολλὰ εἶδη κατὰ
 ποιὰν χειρονομίαν. καὶ τὰ οὐράνια τοίνυν μεταβάλλει
 καὶ γίγνονται σχέσεις αὐτῶν διάφοροι παρὰ τὰς κινή-
 σεις τῶν πλανητῶν πρὸς τὰ ἀπλανῆ κάκεινων πρὸς τὰ
 πλανητά. λέγοιτο δὲ γενητός, ὅτι καὶ τὸ εἶναι αὐτῶ 5
 ἀλλαχόθεν ἐστὶν καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ, πρὸς ὃν κεκό-
 σμηται. οὕτως καὶ καθ' οὓς ὁ κόσμος ἄντικρος αἰδίος,
 ἡ σελήνη γενητὸν ἔσχε τὸ φῶς ἐκ τοῦ ἡλίου· καίτοι
 οὐδέποτε ἦν, ὅτε οὐ πεφώτισται ὑπ' αὐτοῦ. κατὰ μὲν
 οὖν ταῦτα τὰ σημαινόμενα εἴ τις βούληται κατὰ Πλά- 10
 τωνα λέγειν γενητὸν τὸν κόσμον, λεγέτω, καθὼ δὲ ση-
 μαίνεται χρόνος τις καὶ ὅτι πρότερον οὐκ ὢν ὕστερον
 ἐγένετο, οὐκέτι. ἐμφαίνει δὲ καὶ αὐτός, πῶς δεῖ ἑαυ-
 τοῦ ἀκούειν, ὅταν λέγῃ ἄρχῃν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέ-
 γουεν ἀπ' ἀρχῆς τινος· τὸ γὰρ οὐδεμίαν καὶ τὸ τινός 15
 δηλωτικά ἐστιν, ὅτι οὐ βούλεται ἀρχῇν λαμβάνεσθαι τὴν
 κατὰ χρόνον, ὥς φάμεν Ἐφορον ἀρχῇν εἰληφέναι τῆς
 ἱστορίας ἀπὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου. οἱ δὲ ἄλλην
 ἀρχῇν φασιν τὴν κατὰ τὸ δημιουργοῦν· ἐστὶν γὰρ
 ἀρχὴ καὶ ὁ δημιουργὸς καὶ τὸ παράδειγμα καὶ ἡ ὕλη· 20
 ἀλλ' αὕτη οὐκέτ' ἂν κυρίως λέγοιτ' ἂν ἀρχή. πάλιν
 οὐκ εἶπεν ἑκαὶ σῶμά ἐστιν' ἀλλὰ ἑκαὶ σῶμα ἔχων',
 ἐμφαίνων, ὅτι κατὰ τὸ τοιαύτης εἶναι φύσεως τῆς
 σωματικῆς, ἧς τὸ εἶναι ἐν τῷ γίνεσθαι ἐστὶν, λέγοιτο
 ἂν γενητός'. ταῦτα μὲν οὖν ὁ εἰρημένος ἀνήρ. τῷ 25

5. λέγοιτο δὲ suspecta

8. σελ[ηνη γενητῶν] εσχε το], in

ras. cr. m 1, solum v ad γενητῶν add. m 2, M 13. 14. [ε]αντου
 M 14. Plat. Tim. 28B 18. ἀπὸ τῆς Ἡρακλειδῶν p] ὑπερ
 της Ἡρακλειδῶς M, cf. t 19. φασι pt] φησιν M 22. Plat.
 Tim. 28B 24. σωματικῆς|fin. vers. (in marg. add. m 2: ἧς
 τὸ εἶναι)|της εν τωι, lineam sub της duxit m 2, M

τρίτῳ δὲ καὶ τῷ τετάρτῳ σημαινομένῳ καὶ Πρόκλος
 συγκατατίθεται· οὕτως γὰρ καὶ αὐτός φησιν τὸν Πλά-
 τωνα γενητὸν λέγειν τὸν κόσμον οὐχ ὡς ἀρχὴν τοῦ
 εἶναι εἰληφότα, ἀλλ' ὡς ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι
 5 ἔχοντα, καὶ ἔτι γενητὸν ὡς ὑπὸ θεοῦ γενόμενον καὶ
 οὐκ αὐτὸν ἑαυτῷ τοῦ εἶναι αἷτιον ὄντα, ὅπερ ἔστιν τὸ
 κατ' αἰτίαν γενητὸν εἶναι. καὶ ὁ Πορφύριος δὲ πρὸς
 fol. 60 v. τοῖς ὑπὸ τοῦ Ταύρου κατηγορηθῆσιν | καὶ ἕτερα
 προστίθησιν τοῦ γενητοῦ σημαίνοντα· φησὶν γὰρ
 10 γενητὸν λέγεσθαι καὶ τὸ λόγον ἔχον γενέσεως, καὶ
 μηδέποτε γεγονὸς ἦ, ὡς τὰ ὀνόματα καὶ αἱ συλλαβαὶ
 τῷ ἀναλύεσθαι εἰς στοιχεῖα καὶ συντίθεσθαι ἐκ στοι-
 χείων καὶ ὡς τὰ διαγράμματα οἷον τὰ εὐθύγραμμα
 τῶν σχημάτων εἰς τρίγωνά τε διαιρεῖται τῷ λόγῳ καὶ
 15 ἐκ τριγώνων σύγκειται. δῆλον δὴπου, ὅτι εἰς ταῦτόν
 συντρέχει τοῦτο τῷ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συνθέτῳ· τὸ
 γὰρ οὕτω γενητὸν ὡς οὐκ ὄν ἀπλοῦν ἀλλὰ συγκεί-
 μενον ἐξ ὕλης καὶ εἶδους κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῖς
 διαγράμμασιν γενητὸν λέγεται· τῷ γὰρ προεπινοεῖσθαι
 20 ἀμφοτέρων τινὰ ἀπλούστερα, ἐξ ὧν ἡ σύνθεσις αὐτῶν
 θεωρεῖται καὶ εἰς ἃ ἡ ἀνάλυσις, ταύτη γενητὰ λέγεται
 πρὸς ἀντέμφασιν τῶν πάντη ἀπλῶν καὶ μηδεμίαν ἐπί-
 νοϊαν ἔχόντων συνθέσεως. ὥστε ὡς ἐν ἀμφῳ ληπτέον. καὶ
 ταύτη ἴσως οὐδὲ μνήμην τούτου τοῦ σημαινομένου ὁ
 25 ἕτερος τῶν ὑπομνηματιστῶν πεποιήται. ἔτι φησὶν ὁ
 Πορφύριος γενητὸν λέγεσθαι καὶ τὸ διὰ γενέσεως καὶ

2. συγκατατιθεται M και ex φ M 5. γ[ε]νομενον,

ex ι, M 10. ἔχων, " et o m 2, M 12. εἰς pt] εἰ M

13. εὐθύγραμμα pt] εὐθυγραμματα M 14. τρίγωνά pt]

τριγ[ω]νας, ex ον, M 20. ἡ superscr. m 2 M

23. ληπτει|ο]ν, ex ω, M 24. [σημαινομε]ν M 26. πορ-

φ[ου]ριος γε]νητον M

τοῦ γίνεσθαι τὸ εἶναι λαβόν, ὡς οἰκία καὶ πλοῖον καὶ
φυτὸν καὶ ζῷον, καθὸ τὴν ἀστραπήν καὶ τὸν κρότον
καὶ ὅσα ἐξαίφνης ὑφίσταται καὶ παύεται οὐ λέγομεν
εἶναι γενητά· πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα, ὡς καὶ Ἀριστο-
τέλης φησίν, ἄνευ γενέσεως εἰς τὸ εἶναι παραγίγνεται 5
καὶ χωρὶς φθορᾶς εἰς τὸ μὴ εἶναι μεταβάλλει· καὶ
δῆλον, ὅτι οὐδεὶς ἂν κατὰ τοῦτο γενητὸν εἶναι τὸν
κόσμον ὑπόθοιτο ὡς διὰ γενέσεως εἰς τὸ εἶναι παρα-
γενόμενον· ἅμα γὰρ νοήματι εἰς οὐσίωσιν ὁ θεὸς τὰ
πάντα παρήγαγεν. ὥστε οὐδὲν τούτου τοῦ σημαινο- 10
μένου εἰς ἐξέτασιν τῆς Πλάτωνος διανοίας δεησόμεθα.
ἐπὶ πᾶσιν γενητὸν λέγεσθαι φησιν ὁ Πορφύριος καὶ
τὸ πᾶσιν γνώριμόν τε καὶ καθωμιλημένον τὸ ἀπὸ
χρόνου ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαβόν πρότερον οὐκ ὄν, καθὸ
φησιν μὴ λέγεσθαι ὑπὸ Πλάτωνος γενητὸν τὸν κό- 15
σμον. | ὥστε λείπεται τὰ λοιπὰ τέσσαρα σημαινόμενα, fol. 61r.
λέγω δὴ τό τε ἐν τῷ γένει τῶν γενητῶν ὄν, εἰ
καὶ μὴ γέγονεν, καὶ τὸ ὡς σύνθετον ἐξ ὕλης καὶ
εἶδους γενητὸν, ᾧ μάλιστα ὁ Πορφύριος τίθεται, καὶ
τὸ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχον καὶ τὸ κατ' αἰτίαν 20
γενητὸν. δίκαιον οὖν οἶμαι ἐν ἕκαστον τούτων προ-
χειρισάμενον ἐξετάσαι, εἰ οἷόν τέ ἐστίν τῇ Πλάτωνος
διανοίᾳ σύμφωνον φαίνεσθαι· τούτων γὰρ ἀπάντων
ἐληλεγμένων λείπεται κατὰ χρόνον γενητὸν εἶναι τὸν
κόσμον ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος λέγεσθαι, κἂν αὐτοὶ μὴ 25
βούλωνται.

θ'. Ἡ μὲν οὖν πρώτη τοῦ γενητοῦ ὑπόθεσις (λέγω

1. λαβον [I litt. er.] ὡς οἰκία, ἔ m 2, M 4. cf. Arist.
meteor. B9 17. γεν[ει], ex η, M 21. [ὄ]ν, ex α, M
22. εἰ superscr. m 1 M

δὴ τὸ ἐν τῷ γένει τοῦ γενητοῦ ὑπάρχειν, εἰ καὶ μὴ
 γέγονεν) τοιαύτη τις εἶναι μοι φαίνεται, ὥσπερ ἂν εἰ
 τις ἔλεγεν ἐν τῷ γένει τῶν σωμαίων εἶναι τι, εἰ καὶ
 μὴ σῶμά ἐστιν, καὶ ἐν τῷ γένει τῆς οὐσίας εἶναι τι,
 5 εἰ καὶ μὴ οὐσία ἐστίν· οὐ τί ἂν γένοιτο καταγελαστό-
 τερον; τὰ γὰρ γένη συνωνύμως τῶν ὑπ' αὐτὰ κατη-
 γορεῖται. ὡς οὖν ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ γένει τῶν ζῴων
 ὑπάρχων ζῴον ἐστίν καὶ ὁ λίθος ἐν τῷ γένει τῶν
 σωμαίων σῶμα, οὕτως ἀνάγκη καὶ τὸ ἐν τῷ γένει τῶν
 10 ὄρατῶν ὑπάρχον ὄρατὸν εἶναι καὶ τὸ ἐν τῷ γένει τῶν
 γενητῶν γενητόν. εἰ δ' ὅλως ἐνδέχεται τι μὴ γινό-
 μενον μὲν ὄν δὲ κατ' ἐνέργειαν ἐν τῷ γένει τῶν
 γενητῶν εἶναι, ὡς φασιν τὸν κόσμον, ἐνδέχεται ἄρα
 κατὰ τὴν σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφὴν καὶ μὴ ὄν τι ἐν
 15 τῷ γένει τῶν γενητῶν γεγονέναι. ἀλλὰ τὸ μὴ ὄν ἐν
 τῷ γένει τῶν γενητῶν ἀγένητόν που πάντως ἐστίν.
 ἔσται ἄρα τι ἀγένητον γενόμενον. εἰ οὖν ταῦτα ἀδύ-
 νατα (ἅμα γὰρ τὸ αὐτὸ κατὰ τὸ αὐτὸ τὰ ἀντικείμενα
 ἔσται), ἀδύνατον ἄρα καὶ τὸ εἶναι τι ἐν τῷ γένει τῶν
 20 γενητῶν μὴ γενόμενον· τούτῳ γὰρ ἐκείνο ἠκολούθησεν.
 καὶ ἄλλως δὲ εἰς τὸ αὐτὸ ἄτοπον ἔστιν ἀπάγειν τὸν
 λόγον· εἰ γὰρ τὸ γενητὸν τῷ ἀγενήτῳ ὁ Πλάτων |
 fol. 61 v. ἀντιδιέστειλεν ζητῶν, εἴτε τῶν γενητῶν ἐστίν ὁ
 κόσμος εἴτε τῶν ἀγενήτων, καὶ συγχωρήσας, ὅτι γενη-
 25 τός, οὕτως φησὶν γενητὸν εἶναι, ὡς δοκεῖ τοῖς φιλο-
 σόφοις, ὡς ἐν τῷ γένει τῶν γενητῶν ὄντα, εἰ καὶ μὴ
 γέγονεν, καὶ τὸ ἀγένητον ἄρα δηλοῖ αὐτῷ τὸ ἐν τῷ

1. fort. γένει τῶν γενητῶν (cf. lin. 10 sq. 12 sq.) παραρ[ε]ιν,
 ex η, M 3. γεν[ε]ι, ex η, M 7. [ὁ ἀνο]ς M 9. τὸ pt]
 τῶ M 10. γεν[ε]ι M 11. 12. fort. γενόμενον 15. ἀλα M
 22. τὸ pt] τωι M

γένει τῶν ἀγενήτων ὄν, εἰ καὶ μὴ ἀγένητόν ἐστιν. τὸ
αὐτὸ ἄρα καὶ ἀγένητον ἔσται διὰ τὸ ἐν τῷ γένει
τῶν ἀγενήτων εἶναι καὶ οὐκ ἀγένητον πάλιν διὰ τὸ
γεγονέναι· ἢ ἀντίφασις ἄρα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ
αὐτὸ ἅμα συναληθεύσει. ἀλλ' οἶμαι ταῦτα γέλωτος 5
μᾶλλον ἢ ἀντιλογίας εἶναι ἄξια· καὶ γὰρ τὸ ὑπὸ τὸ
κέντρον σῶμα ἐν τῷ γένει τῶν ὄρατῶν ὄν ὄρατόν που
πάντως κατὰ φύσιν ἔσται· κἄν γὰρ μηδέποτε ὄραθῆ,
οὐ διὰ τὸ μὴ πεφυκέναι ὄρασθαι οὐχ ὄραται ἀλλὰ διὰ
τὰ ἐπιπροσθούντα στερεὰ σώματα· διαδύναμι γὰρ διὰ 10
τῶν μὴ διαφανῶν ἢ ἡμετέρα ὄψις οὐ δύναται, ἐπεὶ
τοί γε, εἰ τὰ ἐπιπροσθούντα ἀφαιρεθείη, ὁμοίως τοῖς
λοιποῖς ἅπασιν ὄραθείη ἂν καί, εἴ γέ τις κατὰ τὸν
μῦθον τοὺς Λυγκέως ὀφθαλμοὺς ἐκτίησατο ὡς ὀηιδίως
καὶ νέρθε κατὰ χθονὸς ἀγάζεσθαι, εἶδεν ἂν καὶ τὰ 15
ὑπὸ τὸ κέντρον τῆς γῆς περιεχόμενα σώματα. ὥστε,
εἰ καὶ ὁ κόσμος καὶ ἔστιν κατ' ἐνέργειαν καὶ ἐν τῷ
γένει τῶν γενητῶν ἐστιν, ἀνάγκη πάντως αὐτὸν καὶ
γεγονέναι, εἰ καὶ ἡμῖν ἢ ἀρχὴ τῆς αὐτοῦ γενέσεως μὴ
καταλέλειπται οὐ διὰ τὸ φύσει εἶναι αὐτὸν ἀγένητον 20
(οὕτω γὰρ ἂν ἐν τῷ γένει τῶν ἀγενήτων καὶ οὐ τῶν
γενητῶν ὑπῆρχεν) ἀλλὰ διὰ τὸ μόνον τῶν παρόντων
τὴν ἡμετέραν γνῶσιν ἀντιλαμβάνεσθαι. καὶ ἄλλως·
τὸ μὲν ὄρατόν οὐκ ἐν τούτῳ ἔχει τὸ ὄρατόν εἶναι ἐν
τῷ ὄρασθαι ἀλλ' ἐν τῷ πεφυκέναι ὄρασθαι· τὸ γὰρ 25
ὄρασθαι ἐν τῇ σχέσει αὐτῷ τῇ πρὸς τὰ ὄραῶντα συμ-
βέβηκεν. ταύτη τοι κἄν μὴ τύχοι ποτὲ ὄραθῆναι |

7. fort. κέντρον <τῆς γῆς περιεχόμενον>, cf. lin. 16. p. 152,
1 sq. 12. ἀφαιρεθείη 152, 5 14. Apoll. Argon. 1, 155
ὀηιδί[ω]ς M 15. [εἶ]δεν, ex i m 2, M 21. τω [I litt.
er.] γενει τω[ν α]γενητων M

fol. 62r. τι τῶν ὁρατῶν διὰ τὸ ὑπὸ τὸ κέντρον τοῦ παντὸς περιέχεσθαι, οὐδὲν ἦττον ἔξει τὸ ὁρατὸν εἶναι· οὐ γὰρ διὰ τὸ μὴ πεφυκέναι ὁραῖσθαι οὐχ ὁράται ἀλλὰ διὰ τὰ ἐπιπροσθοῦντα· ὅθεν ὁραθείη ἂν εὐθύς, εἰ τὰ κω-
 5 λύοντα ὑφαιρεθείη καὶ τὸ ὁρῶν παρῆ. ὥστε ὁρατὸν μὲν τι εἶναι ἐνδέχεται, μηδέποτε δὲ ὁρώμενον· οὐ γὰρ ταῦτόν τὸ ὁρατῶ τε εἶναι καὶ τὸ ὁραῖσθαι. γενητὸν δὲ εἶναί τι τὸ μηδέποτε γενόμενον μήτε γενησόμενον ἀδύνατον· οὐ γὰρ ἐν τῶ πεφυκέναι γίνεσθαι μόνον τὸ
 10 γενητὸν ἔχει τὸ εἶναι γενητὸν ἀλλ' ἐν τῶ πάντως ἢ γεγυμέναι ἢ γενήσεσθαι· ὁδὸς γὰρ αὐτῶ εἰς τὸ εἶναι ἢ γένεσις. ἀδύνατον δὲ ἐστὶν τὸ μήτε γενόμενον πώποτε μήτε νῦν γιγνόμενον μήτε φύσιν ἔχον τοῦ γενήσεσθαι ποτε ἢ εἶναι γενητὸν ἢ λέγεσθαι. ἀνάγκη
 15 οὖν πᾶσα, καθ' ὃ ἂν σημαϊνόμενον γενητὸς εἶναι λέγοιτο ὁ κόσμος, κατὰ τοῦτο πάντως καὶ γεγυμέναι αὐτόν· οὐ γὰρ οἷόν τε ἐστὶν γενητὸν μὲν εἶναι, καθὸ δὲ γενητός ἐστὶν, μήτε γεγυμέναι μήτε γίνεσθαι μήτε γενήσεσθαι· ἐπεὶ οὐδ' ἂν γενητὸς ὅλως εἴη. εἰ οὖν καθὸ
 20 γενητός ἐστὶν ὁ κόσμος μὴ γέγονεν, ἀνάγκη πάντως μήτε νῦν γίνεσθαι μήτε γενήσεσθαι· οὐ γὰρ νῦν μὲν οὕτως ἄλλοτε δ' ἄλλως εἶχεν ὁ κόσμος. ὥστε, εἰ μὴ γέγονεν καθὸ γενητός, οὐδ' ὅλως γενήσεται. εἰ δὲ μήτε γέγονεν μήτε γενήσεται, οὐδὲ γενητός ἐστὶν. ὥστε
 25 ἀδύνατον γενητὸν εἶναί τι μὴ γενόμενον, καθὸ γενητόν ἐστὶν. ἐπὶ πᾶσιν δὲ τοῖς εἰρημένοις κάκεινο συνιδεῖν ἄξιον, ὅτι οὐδὲ γενητὸν ἀπλῶς εἶναι τὸν κόσμον

5. ορ[ῶ]ν, ex o m 2, M 7. ταυτον τ[ὸ], ex ωι, M

8. γενησομεν^{ον}, ν superscr. m 2, M 11. [γενη]σεσθαι M

26. 27. συνεῖδειν M

ὁ Πλάτων ἔφησεν, ἀλλὰ πανταχοῦ τὸ γεγονέναι αὐτοῦ
κατηγόρησεν πῆ μὲν λέγων ἡμᾶς δὲ τοὺς περὶ τοῦ
παντός λόγους ποιεῖσθαι πῆ μέλλοντας, εἰ γέγονεν ἢ
καὶ ἀγενές ἐστιν' καὶ πάλιν ἄποτερον ἦν ἀεὶ γενεσεως
ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀ- 5
ξάμενος. γέγονεν· ὄρατός τε γὰρ | ἀπτός τέ ἐστιν fol. 62 v.
καὶ σῶμα ἔχων' καὶ πάλιν ἄχρονος δ' οὖν μετ' οὐρα-
νοῦ γέγονεν, ἴν' ἅμα γενόμενοι ἅμα καὶ λυθῶσιν' καὶ
πανταχοῦ οὕτως. εἰ δὲ γεγονέναι αὐτὸν διαρρηθῆναι ὁ
Πλάτων φησὶν καὶ οὐχ ἀπλῶς γενητὸν εἶναι μόνον, 10
πῶς οὐκ ἄντικρος ἀντιφθέργονται τῷ ἀνδρὶ οἱ λέ-
γοντες γενητὸν μὲν αὐτὸν εἶναι διὰ τὸ ἐν τῷ γένει
τῶν γενητῶν εἶναι, μὴ γεγονέναι δὲ πώποτε, πρὸς τῷ
καὶ εἰς ἄτοπον τὴν ὑπόθεσιν ἐξάγεσθαι ταύτην, ὡς
ἐδείξαμεν. τὸ μὲν οὖν πρότερον τῶν τοῦ γενητοῦ 15
σημαινομένων οὕτως ἡμῖν ἀπεληλέγχθω.

ί'. Δεύτερον δὲ ἦν τὸ ἐπινοία σύνθετον, εἰ καὶ μὴ
συντετέθη κατὰ χρόνον. πάντα γὰρ τὰ σώματα σύν-
θετα ὄντα ἐξ ὕλης καὶ εἶδους οὐ κατὰ χρόνον συνελ-
θούσης τῆς ὕλης τῷ εἶδει συντετέθη· οὐδέποτε γὰρ 20
γυμνὴν εἰδῶν ἐστιν ἰδεῖν ἢ εὐρέσθαι τὴν ὕλην οὐδὲ
μὴν τὰ ἔνυλα εἶδη καθ' αὐτὰ χωρὶς ὕλης ὑφεστῶτα
ἀλλ' ἐπινοία μόνη τὰ ἀπλᾶ γνωρίζεσθαι· ταύτη γὰρ
μόνη εἰς τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ εἶδος τὰ σώματα ἀνα-
λύεται καὶ πάλιν ἐκ τούτων συντίθεται. οὕτως οὖν 25
καὶ τὸν κόσμον γενητὸν εἶναί φασιν λέγεσθαι, καθὸ

2. Plat. Tim. 27C 3. ἦι (ante γέγονεν) Plat. cod. Paris. A,
ἢ cod. Vindob. Y, ἢ cod. Tubing. ἦ (ante καὶ), εἰ superscr.
et iterum del. m 1, M 4. Plat. Tim. 28B 6. γεγο-
νε[αι eras.] M τε (ante γὰρ) om. Plat. 7. Plat.
Tim. 38B 8. ἅμα γεννηθέντες ἅμα Plat. 18. συντετέθη
146, 14. 15 (at cf. 122, 1 συντετέθη) 22. μ[η]ν, ex v, M

δυνάμεθα τῇ ἐπινοίᾳ ἀναλῦσαι αὐτὸν εἰς τὰ, ἐξ ὧν
 σύγκειται, λέγω δὴ τό τε πρῶτον ὑποκείμενον καὶ τὰς
 ἐπικειμένας τούτῳ ποιότητας. καὶ τούτῳ γε μάλιστα
 τῷ σημαινομένῳ τοῦ γενητοῦ καὶ ὁ Πορφύριος συγκα-
 5 τατίθεται· λέγει γοῦν ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν εἰς τὸν Τί-
 μαιον ὑπομνημάτων ἐπὶ λέξεως ταῦτα ὅτι δὴ λέγοντες
 ἀγένητον μὲν κατὰ χρόνον εἶναι τὸν κόσμον ἑτέρως
 δὲ λέγειν γενητὸν εἶναι ἀναγκαίως τὰ σημαινόμενα
 τοῦ γενητοῦ καταριθμήσαντες, ἣν ἐπάγει κατασκευῆν
 10 τοῦ γερονέναι, τίνι τῶν σημαινομένων ἐφαρμοττεῖ,
 ἀξιοῦσι καθορᾶν. εἰ μὲν γὰρ μὴ ἀπεδείκνυνεν, ὅτι γέ-
 γουεν, ἄδηλον ἦν, πῶς τὸ γερονέναι τοῦ κόσμου κατ-
 ηγόρησεν· εἰ δὲ ἐπάγει τούτου τὴν ἀπόδειξιν, ὥπερ
 ἂν τῶν σημαινομένων τοῦ γενητοῦ ἐφαρμοζῆ ἢ ἀπό-
 15 δειξις, δῆλον, ὡς κατ' ἐκεῖνο γενητὸν ἂν λέγοι τὸν
 fol. 63r. κόσμον, | ὧ δὲ μὴ ἐφαρμοζῆ, πρόδηλον, ὡς ἐκεῖνο
 παραιτεῖται· μὴ γὰρ δὴ τοσοῦτον τῶν φρενῶν ἐξεστη-
 κέναι ὡς ἀσυλλόγιστα καὶ μηδαμῶς κατασκευαστικὰ
 τοῦ συμπεράσματος λαμβάνειν τὸν Πλάτωνα· ταῦτα
 20 εἰπὼν ὁ Πορφύριος καὶ τὰ προεκκείμενα τοῦ γενητοῦ
 σημαινόμενα καταριθμησάμενός φησιν τὸν κόσμον γε-
 νητὸν ὑπὸ Πλάτωνος λέγεσθαι, καθὸ ἐξ ὕλης καὶ
 εἶδους σύγκειται· ἔχει δὲ ἢ λέξις ὧδε φημι τοίνυν,
 ὅτι κατὰ τὸ κυρίως ὑφ' ἡμῶν δειχθὲν γενητὸν προσ-
 25 αγορευόμενον, τουτέστιν τὸ σύνθετον ἐξ ὕλης καὶ
 εἶδους, πρὸς οὗπερ τὴν ἀπόδειξιν καὶ τὰ προληφθέντα
 ἀξιώματα οἰκείως αὐτὸν δείξομεν προειληφότα, πρό-
 τερον ὡς τῷ τοιούτῳ ἐφαρμοζέει σημαινομένῳ ἢ ἀπό-

10. ἐφαρμοττεῖ[ν eras.] M 17. 18. cf. infra pag. 161,
 18 sq. 23. λέξι[ς] M 25. συνθετον M

δειξις ἐκδιδάξαντες· εἰ γὰρ τι ὄρατὸν καὶ ἀπτόν ἐστιν καὶ σῶμα ἔχον, τοῦτο τριχῆ διαστατὸν μετὰ ἀντιτυπίας καὶ ὠγκωμένον οὐκ ἔστιν ἀπλοῦν ἀλλὰ σύνθετον ἐξ ὕλης καὶ εἶδους'. ταῦτα καὶ ὁ Πορφύριος.

αι'. Ἔστιν δὲ πρὸς ἅπαντας αὐτοὺς εἰπεῖν, ὡς 5
 πρῶτον μὲν τὸ ἐτέρων σημαينوμένων ὀνόματα καθ' ἐτέρων ἐπιτιθέναι σημαينوμένων τὰς συνήθεις παρωσαμένους προσηγορίας πολλῆς ἐστιν αὐτονομίας καὶ ἐξουσίας· ἔδει γὰρ αὐτούς, εἶπερ τοῦτο ἦν ἀληθές, δεῖξαι πού τῶν διαλόγων τὸν Πλάτωνα τὸ γενητὸν 10
 σαφῶς ἀντὶ τοῦ συνθέτου μεταλαμβάνοντα. ἀλλ' οὐδὲ ἡ κοινὴ τῶν ἀνθρώπων χρῆσις σύνθετόν τι εἰπεῖν βουλομένη ἀντὶ συνθέτου τὸ γενητὸν μετέλαβεν πώποτε· οἶδεν γὰρ καὶ ἡ συνήθεια, ὡς ἄλλο μὲν τὸ γενητὸν σημαίνει, ἄλλο δὲ τὸ σύνθετον. ἀλλ' οὐδὲ 15
 ἕκ τινος ἄλλου τῶν ἀρχαιοτέρων, ὅσον ἐμέ γε εἰδέναι, ἢ τινος λογογράφου δύναται τούτου ἡμῖν τὴν πίστιν κομίζειν, εἴ που ἐναργῶς τὸ σύνθετον εἰς τὸ γενητὸν μετέλαβέν τις· ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πρώτῳ τῆς περὶ οὐρανοῦ τὰ τοῦ γενητοῦ καὶ ἀγενήτου κατ- 20
 αριθμούμενος σημαινόμενα οὐδαμοῦ τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους | σύνθετον γενητὸν εἶναι λέγεσθαι διωρίσατο fol. 63 v.
 ἢ ἀγενήτου τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀσύνθετον, ὡς ἐν ἐτέροις τὰ τοῦ ἀνδρός ἐξετάζοντες δεῖξομεν. πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον

1. ὄρατὸν κτλ.: cf. Plat. Tim. 28 B 2. fort. διαστατὸν

<ὄν> 3. ὠγκωμένον M cf. etiam infra XI 5 6. ετερο[ω]ν, ex ον, M 16. γε [IV—V litt., ult. ει, eras.] εἰδέναι [ἦ], ἢ m 2 in ras. II—III litt., M (γ' ἐποίησιν εἰδέναι τοῦ, tum lineae sub ποίει et ἦ ductae et manu post. in marg. ἦ script., p)

18. κομίζειν M 19. μετέλαβέν (cf. 157, 14. 159, 19. 160, 26)] μετεβαλεν M Arist. de caelo A 11 p. 280 b 1 22. διωρισαστο [ἦ], ex ει m 2, M 24. οὐκατατοπον, τα punctis del. m 2, M

θαδίως οὕτω μεταφέρειν τὴν συνήθη τῶν ὀνομάτων
 χρῆσιν ἐπὶ τὸ ἀτριβὲς καὶ ἀσύνηθες καὶ αὐτῷ Πλά-
 τῶνι καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις; ἄλλως τε καὶ μέγιστον
 κατηγορημα προσάπτουσιν Πλάτῶνι τὸ μὴ διελέσθαι
 5 πρότερον τὰ τοῦ γενητοῦ σημαίνόμενα, εἶτα ἀφορίσαι,
 περὶ ποίου σημαينوμένου τοὺς λόγους ποιεῖται, εἶπερ
 μὴ τὸ καθωμιλημένον τοῖς πολλοῖς τοῦ γενητοῦ ση-
 μαινόμενον ἀλλὰ τι ξένον καὶ ἀσύνηθες παρελάμβανεν·
 σοφιστικὸν γὰρ λίαν εἶναι τὸ τοιοῦτο καὶ πρότερου
 10 ἀπεδείξαμεν. πλὴν εἰ καὶ ταῦτά τις ἅπαντα παριδῶν
 συγχωρήσειεν αὐτοῖς τὸ γενητὸν σημαίνειν μετὰ τῶν
 ἄλλων σημαينوμένων καὶ τὸ σύνθετον εἶναι ἐξ ὕλης
 καὶ εἶδους, δῆλον δήπου πάντως, ὅτι καὶ ἐν οἷς κατ'
 ἀρχὴν ἀφοριζόμενος τὸ προκείμενον αὐτῷ πρόβλημα,
 15 ὅτε ἔλεγεν περὶ τοῦ παντὸς σκοπεῖσθαι μέλλειν, εἰ
 γέγονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστιν, οὐδὲν ἕτερον ἔλεγεν ἢ
 μέλλειν ζητεῖν, πότερον ἀπλοῦς ἐστιν ὁ κόσμος ἢ σύν-
 θετος ἐξ ὕλης καὶ εἶδους (εἰ γὰρ τὸ γενητὸν ἐν τού-
 τοις τὸ σύνθετον δηλοῖ παρὰ Πλάτῶνι, καὶ τὸ ἀγέ-
 20 νητον πάντως τὸ ἀσύνθετον δηλώσει), καὶ ὅτε ἄρα
 λοιπὸν αὐτὸ τὸ πρόβλημα προὔτεινεν, πότερον ἦν αἰεὶ
 ὁ κόσμος γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέγονεν
 ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρχάμενος, τοῦτο δήπουθεν ἐξήτει,
 ὅπερ καὶ τὴν ἀρχὴν ἀφωρίσατο, πότερον ἀπλοῦς ἐστιν
 25 ὁ κόσμος ἢ σύνθετος ἐξ ὕλης καὶ εἶδους. ὥστε καὶ
 τὸ 'ἦν αἰεὶ' ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ μεταληφθήσεται διὰ τὴν
 πολλὴν ἐξουσίαν τῆς τῶν ὀνομάτων μεταθέσεως· ὅπερ
 γὰρ ἐν ἀρχῇ εἶπεν προκείσθαι αὐτῷ εἰς ζήτησιν, εἰ

7. καθωμιλημενον M 9. cf. 104, 21 13. fort. ὅτι, εἰ ἐν τοῖς

14. Plat. Tim. 27C 16. ἢ και, εἰ del., M 20. πάντως
 [καὶ er.] το M 21. Plat. Tim. 28B 28. Plat. Tim. 27C

γέγονεν ὁ κόσμος ἢ καὶ ἀγέννητός ἐστιν, τοῦτο γὰρ
 προϊὼν ἐζήτησε φήσας 'πότερον ἦν αἰεὶ ἢ γέγονεν'
 ἀντὶ τοῦ ἀγε|νήτου τὸ αἰεὶ εἶναι μεταλαμβάνων. εἰ fol. 64r.
 οὖν τὸ μὲν γενητὸν τὸ σύνθετον δηλοῖ καὶ διὰ τοῦτο
 καὶ τὸ ἀγέννητον ἀνάγκη δηλοῦν τὸ ἀσύνθετον καὶ 5
 ἀπλοῦν, ἀντὶ δὲ τοῦ ἀγενήτου μετέλαβεν ὁ Πλάτων
 τὸ αἰεὶ εἶναι, καὶ τὸ αἰεὶ ἄρα εἶναι τὸ ἀσύνθετον παρ'
 αὐτῷ σημαίνει. καὶ τίς ἢ ἀνάγκη τῆς τοσαύτης τῶν
 ὀνομάτων ἀκύρολογίας τῷ Πλάτωνι, δέον συντόμως
 τε καὶ κυρίαις λέξεσιν τὴν οἰκειάν ἐρμηνεύοντα διά- 10
 νοικαν εἰπεῖν 'πότερον ἀπλοῦς ἐστιν ὁ κόσμος ἢ σύν-
 θετος ἐξ ὕλης καὶ εἰδους'; τίς γὰρ ποτε ἀνθρώπων
 τὸ αἰεὶ ὄν ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ καὶ ἀσυνθέτου μετέληφεν;
 ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦτο συγκεκριήσθω· μεταλαμβάνοντων
 ἡμῶν τό τε αἰεὶ ὄν εἰς τὸ ἀσύνθετον καὶ ἀπλοῦν καὶ 15
 τὸ γίνεσθαι εἰς τὸ συγκεκριθῆναι, καθὼς ἔδοξεν τοῖς
 νέοις τῶν ὀνομάτων νομοθέταις, ἔσται τὸ συμφραζό-
 μενον πᾶν τοιοῦτο 'πότερον ἀπλοῦς ἐστιν ὁ κόσμος
 συνθέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ σύγκειται ἐξ ἀρχῆς
 τινος ἀρξάμενος'. ἀλλ' οὐδὲ οὕτω πάλιν ἐπικρούσαι 20
 τὴν ἀλήθειαν δεδύνηται· εἰ γὰρ περὶ μόνου τοῦ 'εἴτε
 ἀπλοῦς ἐστιν ὁ κόσμος εἴτε σύνθετος' ἢ ζήτησις ἦν
 τῷ Πλάτωνι, τί βούλεται αὐτῷ προσκείμενον τὸ 'γε-
 νέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν'; καὶ πάλιν τῷ 'γένονεν'
 τί προσῆψεν τὸ 'ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος'; ἤρκει 25
 γὰρ μόνον εἰπεῖν 'πότερον ἦν αἰεὶ ἢ γέγονεν'. δι' ὧν
 οὖν ζητεῖ, εἴτε αἰεὶ ὦν (τουτέστιν ἀπλοῦς ὦν) οὐδε-

1. ἢ ex ei M γαρ M; fort. καὶ 3. μεταλαμβανων,
 λαβων superscr. m 2, M 4. 5. τουτο καὶ τὸ αγενητὸν M
 (voluit fort. διὰ τοῦτο ἀνάγκη καὶ τὸ ἀγέννητον) 10. οικείν
 [I—II litt. eras.], αν superscr. m 2, M 16. καθ[ω]s, ex o, M

μίαν ἀρχὴν ἔχει γενέσεως (τουτέστιν κατ' αὐτοὺς συν-
 θέσεως) εἴτε γέγονεν (τουτέστιν συντέθειται) ἀπ' ἀρχῆς
 τινος ἀρξάμενος, καὶ ἐπικρίνει τὸ γεγυέναι ('γέγονεν'
 γὰρ φησιν), δηλονότι ἀπὸ τινος ἀρχῆς ἀρξάμενον
 5 συντεθεῖσθαι φησιν τὸν κόσμον· τὸ γὰρ ὅλον τοῦτο
 ἐξήτησεν, εἰ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος, καὶ
 ἐπέκρινεν, ὅτι γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος.
 ὥστε ἄρξασθαι τὴν τοῦ κόσμου σύνθεσιν ὡμολόγησε
 Πλάτων, ὅπερ ἐστὶν πάλιν τὸ εἶναι αὐτοῦ καὶ τὴν
 fol. 64 v. ὑπαρξιν. εἴρηται γὰρ, ὡς ἐπὶ | τῶν ἐξ ὕλης καὶ
 11 εἶδους συγκειμένων ἐπινοία μόνῃ προεπινοεῖται τῶν
 συνθέτων τὰ ἀπλᾶ· οὐ γὰρ πρότερον ὑποστήσας ὁ
 δημιουργὸς ὕλην ἀνὰ μέρος καὶ εἶδος ὕστερον ταῦτα
 συντέθεικεν, ἀλλ' ἅμα τοῖς ἀπλοῖς καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν
 15 συγκείμενον εἰς τὸ εἶναι παρήγαγεν· τῶν πρὸς τι γὰρ
 ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ ἕτερον χωρὶς θατέρου εἶναι
 οὐ δύναται. εἰ οὖν ἄρξασθαι φησιν τὴν τοῦ κόσμου
 σύνθεσιν, ἅμα δὲ τῇ συνθέσει τὰ τε ἀπλᾶ καὶ τὰ ἐκ
 τούτων σύνθετα εἰς τὸ εἶναι ὁ θεὸς παρήγαγεν, ἀρχὴν
 20 ἄρα τῇ συνθέσει τοῦ κόσμου διδοὺς ὁ Πλάτων ἀρχὴν
 καὶ τῷ εἶναι παρέχει· οὐ γὰρ ἄλλο τὸ εἶναι τοῦ κό-
 σμου καὶ ἡ σύνθεσις, ἀλλ' ἅμα ἔστιν τε καὶ σύνθε-
 τὸς ἐστίν.

βί'. Εἰ δέ τις τὴν ἀρχὴν ἐνταῦθα καὶ τὸ ἄρξασθαι μὴ
 25 χρονικῶς ἀκούῃ (χρονικὴν δὲ λέγω ἀρχὴν, ὡς πολλάκις
 εἴρηται, οὐ τὴν ἐν μέρει χρόνου γενομένην προὔφε-
 στῶτος τοῦ χρόνου, ἀλλὰ τὸ σὺν χρόνῳ ἀρχὴν τοῦ

1. ἀρχὴν superscr. m 2 M 4. ἀρξάμενο[ν], ex σ m 2, M

10. pag. 153, 23 13. εἶδο[s], ex υσ m 2, M 14. αὐτῶν M

24 sq. ἀρξάσθαι μὴ χρονικῶς M 25. πολλακ[ι]ς M

27. τὸ] ται M

εἶναι λαβεῖν πρότερον οὐκ ὄντα), ἀνάγκη δήπου πάν-
 τως αἰτιώδη τὴν ἀρχὴν ἀκούειν· εἰ γὰρ καὶ ἄλλο τι
 εἴη σημαίνόμενον τῆς ἀρχῆς, οὐδὲν ἡμῖν πρὸς τὴν
 παροῦσαν λυσιτελήσει σκέψιν· ὥστε καὶ τὸ πολυπραγ-
 μουεῖν περιέργον. Ἐξ δὲ ὄντων παντὸς γινομένου τῶν 5
 αἰτίων κατὰ Πλάτωνα, ὑλικοῦ, εἰδικοῦ, ποιητικοῦ, πα-
 ραδειγματικοῦ, ὄργανικοῦ, τελικοῦ (τῆς γὰρ οἰκίας
 ποιητικὸν μὲν αἴτιον ὁ οἰκοδόμος, παράδειγμα δὲ ὁ
 λόγος ὁ ἐν αὐτῷ, καθ' ὃν ποιεῖ τὴν οἰκίαν, ὕλη δὲ
 λίθοι καὶ ξύλα, εἶδος αὐτὸ τὸ σχῆμα, ὄργανον δὲ 10
 κανῶν καὶ στάθμη καὶ σμίλη καὶ τὰ λοιπά, τέλος δὲ
 ἡ χρεῖα, δι' ἣν γέγονεν, ὥστε σκέπειν ἡμᾶς ἀπὸ ὕμ-
 βρων καὶ κανυμάτων), κατ' οὐδὲν οἶμαι τούτων δυνα-
 τὸν εἶναι τὴν ἀρχὴν ἐν τούτοις ἐξακουέσθαι· ἴπότερον'
 γὰρ φησιν ἦν αἰεὶ γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν'. fol. 65 r.
 ὡς γὰρ ἐπομένου τῷ αἰεὶ ὄντι τοῦ μηδεμίαν ἔχειν 16
 γενέσεως ἀρχὴν εἰπὼν ἦν αἰεὶ' ἐπήγαγεν τὸ 'γενέσεως
 ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν'. τῆς οὖν γενέσεως εἰς τὸ συν-
 θέσεως μεταλαμβανομένης καὶ τοῦ αἰεὶ εἶναι εἰς τὸ
 ἀπλοῦν καὶ ἀσύνθετον εἶναι καὶ τῆς ἀρχῆς μὴ χρονι- 20
 κῶς ἀκουομένης ἀλλ' ἢ κατὰ τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἢ
 κατὰ τὸ εἶδος ἢ κατὰ τι τῶν λοιπῶν συμβήσεται πᾶν
 ἀπλοῦν καὶ ἀσύνθετον μηδεμίαν ἔχειν τῶν τοῦ συν-
 θέτου ἀρχῶν· ἀρχαὶ δὲ τοῦ συνθέτου αἰ ἔξ αἰ εἰρη-
 μέναι· οὐδὲν ἄρα ἀπλοῦν οὔτε εἶδος ἔξει οὔτε παρά- 25
 δειγμα οὔτε τελικὸν οὔτε ποιητικὸν αἴτιον· μόνον ἄρα
 τῶν αἰσθητῶν ἐστὶν ποιητῆς ὁ θεὸς καὶ ἐν μόνοις

1. προτεροῦν, v add. m 2, M 10. fort. ὄργανα 12. χρειαί

δι η[ν], ex σ m 2, M σκεπήν, ειv superscr. m 2, M

13. δύνάτον τούτων M 16. 17. [εχειν γενεσεως αρχην
 ειπω]ν M 26. τ[ε]λικον, ex λ, M

τούτοις τὰ εἶδη θεωρεῖται· οὐδεμία ἄρα λογικὴ ψυχὴ
 οὔτε εἶδος ἐστὶν οὔτε παράδειγμα ἔξει οὔτε ποιητικὸν
 οὔτε τελικὸν αἷτιον οὐδὲ τῶν λοιπῶν νοητῶν οὐδέν.
 πάλιν δ' αὖ εἰ ἢ ἀρχὴ σημαίνει αὐτῷ τῶν εἰρημένων
 5 τινά, τί βούλεται δηλοῦν ἐν οἷς φησιν 'ἢ γέγονεν ἀπ'
 ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος'; διὰ τί γὰρ ἐνικῶς εἶπεν 'ἀπ'
 ἀρχῆς τινος'; εἰ γὰρ τὰ αἷτια τοῦ συνθέτου διὰ τῆς
 ἀρχῆς δηλοῦν ἐβούλετο, ταῦτα δὲ πλείονά ἐστιν καὶ
 ἐπὶ γε τοῦ κόσμου καὶ κατ' αὐτὸν Πλάτωνα τὰ ἀπη-
 10 ριθμημένα χωρὶς τοῦ ὀργανικοῦ (ὀργάνου γὰρ εἰς
 οὐσίωσίν τινος ὁ θεὸς οὐ δεῖται τῶν ὄντων), τί δή-
 ποτε ἐπὶ τοῦ ἀεὶ ὄντος πληθυντικῶς τῇ ἀναιρέσει τῆς
 ἀρχῆς χρησάμενος οὐδεμίαν εἰπὼν τὸ ἀεὶ ὄν ἔχειν
 γενέσεως ἀρχὴν ἐπὶ τοῦ γινομένου ἐνικῶς τὴν ἀρχὴν
 15 κατέφησεν καὶ ταύτην μετὰ τοῦ ἀορίστου μορίου τοῦ
 τίς 'ἢ γέγονε' φήσας 'ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος',
 δέον πληθυντικῶς 'ἀπ' ἀρχῶν τινων' εἰπεῖν 'ἀρξά-
 μενος', εἴ γε πλείονες, ὡς καὶ Πλάτωνι δοκεῖ, τῶν
 συνθέτων αἰ αἰτιώδεις ἀρχαί, ἅς καὶ εἰρήκαμεν; ὅποτε
 20 καὶ γελοῖόν ἐστὶν τὸ γερονέναι ἀντὶ τοῦ σύνθετον
 εἶναι λαμβάνοντα ζητεῖν, εἰ τὸ σύνθετον ἀπὸ τινων
 ἀπλῶν σύγκειται· ὅμοιον γὰρ, ὡς εἴ τις ζητοίη, εἰ τὸ
 fol. 65 v. σύνθετον μὴ ἀπλοῦν ἐστὶν ἀλλὰ σύνθετον. τί | δ' αὖ
 πάλιν καὶ τὸ ἀρξασθαι δηλοῖ; εἰ γὰρ μὴ χρονικὸν ἐν
 25 τούτοις τὸ ἀρξασθαι, λείπεται καὶ αὐτὸ εἰς τὸ συν-
 θέσθαι μεταλαμβάνειν, ἵν' ἢ τὸ συμφραζόμενον ὑπὸ
 Πλάτωνος τοιοῦτον 'ἢ σύνθετός ἐστὶν ἀπὸ τινος ἀρ-

2. π[οιη]τικον M 10. ὀργαν[ι]κου, ex o, M 19. pag. 159, 6

20. το [γ]εγονεναί, ex υγ m 2, M συνθετο[ν], ex v m 2, M

23. συνθετ[ε]ν/fin. vers. | τον (ante μὴ) M 25. 26. συνθεσθαι M;
 expectes συγκείσθαι

χῆς συγκείμενος· πάντα γὰρ μᾶλλον, ἔμοι δοκεῖ, λέγειν
 αἰρήσονται ἢ τὴν ἀπλήν καὶ ἀληθῆ τοῦ Πλάτωνος
 διάνοιαν καταδέξασθαι. ἀλλ' οὐδὲν σύνθετον ἐκ τινὸς
 σύγκειται ἀλλ' ἐκ τινῶν· πῶς οὖν φησιν 'ἀπ' ἀρ-
 χῆς τινος ἀρξάμενος', τουτέστιν συγκείμενος; εἰ δέ τις 5
 ἀρχὴν ἐνταῦθα μόνην τὴν ποιητικὴν ἀκούειν βούλοιο,
 δηλονότι καί, ὅτε ἔλεγεν 'ἦν αἰὲν γενέσεως ἀρχὴν ἔχων
 οὐδεμίαν', ἀρχὴν πάλιν τὴν ποιητικὴν ἀκουσόμεθα.
 πάλιν ὡς ἐπόμενον ὁ Πλάτων λαμβάνων τοῖς αἰὲ οὖσιν
 τὸ μηδεμίαν ἔχειν ποιητικὴν ἀρχὴν μόνα τὰ αἰσθητά. 10
 φησιν ὑπὸ ποιητικῆς αἰτίας γεγυμέναι, τῶν νοητῶν
 δὲ οὐδέν. ὥστε μόνων τῶν αἰσθητῶν ἐστὶν δημιουρ-
 γὸς ὁ θεός, ἀναρχα δὲ κατ' αἰτίαν τὰ νοητὰ πάντα,
 ὧν καὶ ἡ ἡμετέρα ὑπάρχει ψυχῇ. εἰ τοίνυν ταῦτα
 ἄτοπα, οὐκ ἄρα τὸ 'ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος' κατὰ 15
 τι τῶν ἕξ αἰτίων ἔλαβεν. ὥστε ἀπὸ χρόνου τὸν κό-
 σμον τοῦ εἶναι ἀρξασθαι ὁ Πλάτων βούλεται· εἰ γάρ,
 ὡς τῷ Πορφυρίῳ καλῶς ἔδοξεν, μηδεὶς τοσοῦτον τῶν
 φρενῶν ἐξέστηκεν, ὡς λέγειν ἀσυλλογίστοις λήμμασιν
 κεχρησθαι τὸν Πλάτωνα, πολλῶ δῆπου μᾶλλον κενὸς 20
 ἂν εἴη φρενῶν ὁ τοιαύτας ὑποθέσεις λαμβάνειν οἴο-
 μενος Πλάτωνα, ὡς μυρία αὐταῖς πῆ μὲν γέλωτος
 ἄξια ἔπεσθαι πῆ δὲ ἀτοπώτερα πάσης ἀτοπίας, ἀκύ-
 ροις τε λέξεσιν λέγων κεχρησθαι καὶ ὁμωνύμοις ἄνευ
 τῆς τούτων εἰς τὰ σημαινόμενα τὰ οἰκεῖα διαιρέσεως 25
 καὶ τῆς μὲν συνήθους σημασίας τῶν λέξεων ἀμελεῖν,
 κατ' ἄλλων δὲ σημαινομένων φέρειν τὰς λέξεις μὴ
 ἐγνωσμένων τοῖς Ἑλλησιν· εἰς ταῦτα γὰρ ἀπήγαγον
 αἱ θαυμασταὶ αὐταὶ ὑποθέσεις τὸν Πλάτωνα. οὔτε ἄρα

14. ὑπαρχ[ει], ex η, M 15. τὸ superscr. m 2 M

18. cf. pag. 154, 17

fol. 66r. τὸ | γενητὸν τὸ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συγκείμενον
 δηλοῖ τῷ Πλάτῳ οὔτε ἀρχὴν γενέσεως ἐν τούτοις
 ἄλλην τινὰ ἢ τὴν κατὰ χρόνον νοεῖν ἐνδέχεται.

γί'. Ὅτι δὲ τὸ τῆς ἀρχῆς ὄνομα τὴν κατὰ χρόνον
 5 ἀρχὴν ἐν τούτοις σημαίνει τῷ Πλάτῳ, μάθοις ἂν
 καὶ ἐκ τῶν ἀλλαχοῦ περὶ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως
 ἀπορητικῶς αὐτῷ εἰρημένων· ἐν γοῦν τῷ ἕκτῳ τῶν
 νόμων ἐπὶ λέξεώς φησιν ταῦτα ἑὺ γὰρ δὴ τό γε το-
 σοῦτον χρὴ πάντα ἄνδρα ξυνοεῖν, ὡς ἢ τῶν ἀνθρώ-
 10. πων γένεσις ἢ τὸ παράπαν ἀρχὴν οὐδεμίαν εἴληχεν
 οὐδ' ἔξει ποτὲ τελευτὴν ἀλλ' ἦν τε ἀεὶ καὶ ἔστιν
 πάντως καὶ ἔσται ἢ μῆκός τι τῆς ἀρχῆς, ἀφ' οὗ γέ-
 γονεν, ἀμήχανον ἂν χρόνον ὅσον γεγονὸς εἴη· καὶ ἐν
 τῇ ἐπινομίδι δὲ ὁ αὐτὸς περὶ τῶν κατ' οὐρανὸν ἀπάν-
 15 των ταῦτά φησιν νομίσαι δὲ δεῖ πάντα τὰ κατ'
 οὐρανὸν ζώων γένη, ὃ δὴ πάνυ χρὴ φάναι θεῖον
 γένος ἄστρον γεγονέναι, σώματος μὲν τυχὸν καλλίστου
 ψυχῆς τε εὐδαιμονεστάτης τε καὶ ἀρίστης. δυοῖν δὲ
 αὐτῆς μοιρῶν τὴν ἑτέραν χρὴ δόξῃ μεταδιδόναι σχε-
 20 δόν· ἢ γὰρ ἀνώλεθρόν τε καὶ ἀθάνατον ἕκαστον αὐτῶν
 εἶναι καὶ θεῖον τὸ παράπαν ἐξ ἀπάσης ἀνάγκης ἢ τινα
 μακροαῖωνα βίον ἔχειν ἰκανὸν ἕκαστῷ ζωῆς, ἧς οὐδὲν
 ἔτι πλείονος ἂν προσδεῖσθαι'. εἰ οὖν ἐν τούτοις μὲν
 ὡς ἀπορῶν φησιν ἄλλο μοιρῶν τὴν ἑτέραν χρὴ δοξά-
 25 ζειν περὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων γενέσεως καὶ τῶν κατ'

8. Plat. leg. VI 781E
 ceterum cf. p. 163, 2 εἰλήφοι)
 καὶ ἔσται πάντως ἢ Plat. 13. γεγονὸς ἂν εἴη Plat. 15. Plat.
 epin. 981E δε [δη eras.] δεῖ M (δὲ δὴ δεῖ Plat.)
 16. οὐρανὸν ταῦτα εἶναι ζώων Plat. πᾶν Plat. 18. ψυχῆς
 δ' Plat. 19. αὐτοῖς Plat. 22. 23. οὐδέν τι Plat. 23. προσ-
 δεῖσθαι ποτε Plat.

οὐρανὸν ἀπάντων, ὡς ἢ τὸ παράπαν οὐδεμίαν ἀρχὴν εἰλήφοι γενέσεως καὶ διὰ τοῦτο οὐδ' ἔξει τελευτήν ἀλλ' ἦν τε αἰὲ καὶ ἔσται, ἢ μῆκός τι τῆς ἀρχῆς εἶναι, ἀφ' οὗ γέγονεν, καὶ ἀμήχανον χρόνον ὅσον γεγυότα εἶη μακροαίωνα βίον τῶν οὐρανίων ἐχόντων, ὅπερ δὲ ἐν 5 τούτοις ὡς ἀπορῶν προθεῖς ἄλυτον εἶασε διὰ τὸ μηδὲ προκειῖσθαι αὐτῷ ἐν τοῖς νόμοις περὶ τῆς τοῦ κόσμου φυσιολογεῖν γενέσεως, τοῦτο | αὐτὸ πάλιν εἰς ἐξέ- fol. 66 v. τασιν ἐν Τιμαίῳ προτείνας, εἴτε ἦν αἰὲ ὁ κόσμος γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν εἴτε γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς 10 τινος ἀρξάμενος, τὸ γεγυέναι τὸν κόσμον καὶ γενέσεως ἀρχὴν ἔχειν ἐπέκρινεν, πρόδηλον δήπου παντί, ὅτι, περὶ ἧς ἐν τοῖς νόμοις ἀρχῆς ἠπόρησεν, περὶ ταύτης καὶ ἐν τῷ Τιμαίῳ πάλιν ἀπορήσας ταύτην τὴν ἀρχὴν τὴν τοῦ παντός ἐκύρωσεν γένεσιν· εἰ δὲ ἐν 15 τοῖς νόμοις σαφῶς, εἰ ἀρχὴν ἔχει χρονικὴν ἢ οὐ τέ τε οὐράνια καὶ ἢ τῶν ἀνθρώπων ἠπόρησε γένεσις, καὶ ἐν Τιμαίῳ ἄρα ἀπ' ἀρχῆς τινος χρονικῆς ἀρξάμενον γεγυέναι τὸν κόσμον ἀπεφήνατο. ὅτι δὲ ἀρχὴν ἔχειν χρονικὴν λέγων τὸν κόσμον ὁ Πλάτων οὐκ 20 ἀσυλλόγιστα συλλογίζεται, ὡς τῷ Πορφυρίῳ δοκεῖ, μικρὸν ὕστερον δειχθήσεται.

δι'. Πῶς δὲ καὶ τῆς ἀγγινοίας τοῦ Πλάτωνος εἶη θεώρημα οὕτως ἐναργές καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις γνώριμον τοῖς ὀπασοῦν φυσικῆς γευσάμενοις θεωρίας καὶ 25 προσέτι τοῖς πρὸ αὐτοῦ φυσικοῖς ἅπασιν ὠμολογημένον, ὡς πᾶν σῶμα σύνθετόν ἐστιν ἐξ ὑποκειμένου

2. εἰλήφοι M; cf. 162, 10 6. ἀπορῶν] ἀπορον M

14. ταύτην pt] ταυτης M 16. οὐ τέ] inter o et a II litt. evan. M

(ὄσα pt) 18. ἀρα M] δὲ pt 23. ἀγγινοίας ἂν τῷ πλάτωνος εἶη M (fort. ἀγγινοίας εἶη τοῦ Πλάτωνος)

καὶ εἶδους, εἰ καὶ περὶ τοῦ τί τούτων ἐκάτερόν ἐστιν
 διηρέχθησαν, ὥσπερ τι καινὸν ἡμῖν λύειν μέλλοντα
 πρόβλημα ἀγωνιᾶν καὶ θεοὺς ἐπικαλεῖσθαι καὶ θεὰς
 συνεργοὺς εἰς εὕρεσιν αὐτῶ γενέσθαι, εἴτε σύνθετόν
 5 τι χρῆμά ἐστιν ὁ κόσμος ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συγκεί-
 μενος εἴτε καὶ μὴ ἀλλ' ἀπλοῦν δηλονότι καὶ ἀσύνθε-
 τον; διὰ τί δὲ καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ παντὸς τὴν ζήτησιν
 ποιεῖται; οὐ γὰρ ἴδιον τοῦτο τοῦ παντὸς πρόβλημα,
 καθὸ πᾶν ἐστιν, λέγω δὴ τοῦ κόσμου, εἰ ἐξ ὕλης καὶ
 10 εἶδους ἔχει τὴν σύστασιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ τυχόντος καὶ
 μερικοῦ σώματος γενητοῦ τε καὶ φθαρτοῦ, οἷον τοῦδε
 τοῦ ὕδατος καὶ τῆσδε τῆς γῆς. ὅτι δὲ τοῦτό ἐστιν
 ἀληθές, μάρτυς καὶ αὐτὸς ὁ Πορφύριος· καίτοι γὰρ
 εἰπὼν γενητὸν λέγεσθαι τὸν κόσμον ὡς σύνθετον |
 fol. 67r. ἐξ ὕλης καὶ εἶδους προελθὼν καὶ ἐξηγούμενος τὸ
 16 παραλαβὼν ὁ θεὸς ὅσον ἦν ὄρατὸν οὐχ ἡσυχίαν ἄγον
 ἀλλὰ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενον' φησὶν ἐπὶ
 λέξεως ταῦτα 'οὐκ ἔστιν ταῦτὸν κόσμον ποιήσεις καὶ
 σώματος ὑπόστασις οὐδὲ αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ σώματός τε
 20 καὶ κόσμου, ἀλλ' ἵνα μὲν κόσμος γένηται, δεῖ σώματα
 εἶναι καὶ θεὸν εἶναι, ἵνα δὲ σώματα, δεῖ ὕλην εἶναι
 καὶ θεὸν καὶ τὸ ἐπιγινόμενον ἄλλο μὲν, ἵνα σωμα-
 τωθῇ ὕλη, ἄλλο δέ, ἵνα τὰ σωματωθέντα ταχθῇ.
 ταῦτα δὲ ἀεὶ ἅμα γίνεται πάντα καὶ οὐ χρόνῳ διηρ-

3. Plat. Tim. 27 C 4. αὐτῶ] αὐτων M 5. fort. συγκεί-
 μενον 12. [γ]ῆς M 16. Plat. Tim. 30 A (πᾶν ὅσον ἦν
 ὄρατὸν παραλαβὼν οὐχ ἡσυχίαν ἄγον ἀλλὰ κινούμενον πλημμε-
 λῶς καὶ ἀτάκτως) ἄγον M 21. καὶ θῦ certo legi in M]
 καὶ ἐν pt [ειν]αι (post ὕλην) M 22. το ἐπιγινόμενον certo legi
 in M] ὅλως τὸ γιννόμενον pt 22. 23. σωματωθῆ [ὑ]λη M
 (σωματωθῆ ἢ ὕλη pt) 24. αει|fin. vers. |αμα γινεται παντα
 M in textu, post αει m 2 add. in marg. μὲν ἐστὶν ἐν πάντα (ἀεὶ
 μὲν ἐστὶν ἐν πάντα pt)

τημένα, ἀλλ' ἢ γε διδασκαλία ἀναγκαίως διαιρεῖ, ἵνα
 διδάσκη ἀκριβῶς τὸ γιγνόμενον· σώματος μὲν γὰρ
 ἀρχαὶ θεὸς μὲν γεννῶν, ὕλη δὲ καὶ τὰ σχήματα, ἃ
 προῖόν ἡμᾶς διδάξει, ὡς ἐξ ὧν συνέστηκεν τὰ σώματα
 γεννηθέντων ἀπὸ θεοῦ, κόσμου δὲ τὰ ἤδη ὑποστάντα 5
 σώματα ὑπὸ θεοῦ καὶ θεὸς ὁ ταῦτα τάσσω· καὶ μετ'
 ὀλίγα τεκμήριον δὲ τοῦ τε μὴ ταῦτόν εἶναι κατὰ
 Πλάτωνα σώματος σύστασιν καὶ κόσμον καὶ ὅτι νῦν
 μὴ τὴν ὕλην παραλαμβάνει ἀλλὰ τὰ ἐξ ὕλης ἀποτελε-
 σθέντα σώματα ἐκεῖνο γινέσθω τὸ ὄρατὰ λέγειν εἶναι 10
 τὰ παραληφθέντα (τὰ δὲ ὄρατὰ τί ἂν εἴη ἢ σώματα;
 ἢ δὲ ὕλη ἀειδῆς καὶ ἄμορφος κατ' αὐτόν καὶ μόρις
 νόθῳ λογισμῷ λαμβανομένη) καὶ τὸ προελθόντα σω-
 μάτων γένεσιν δεικνύναι καίτοι ἐνταῦθα κόσμον ἐπι-
 δείξαντα σύστασιν· ἀλλ' ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως 15
 ἀνατρέχει ἐπὶ τὴν τοῦ σώματος γένεσιν· εἰ τοίνυν
 ταῦτα καὶ ἀληθῶς καὶ τῷ Πλάτῳ δοκοῦντά φησιν
 ὁ Πορφύριος, πῶς οὐ συνείδεν ταῦτα πρότερον, ὅτε
 γενητόν εἶναι ἔλεγεν τὸν κόσμον ὡς ἐξ ὕλης καὶ
 εἶδους συγκείμενον, ὅτι οὐκ εἰσιν ἀρχαὶ τῆς τοῦ κό- 20
 σμου συνθέσεως ὕλη καὶ εἶδος ἀλλὰ τὰ ἤδη ἐξ ὕλης
 καὶ εἶδους συστάντα σώματα, ὧν ἡ σύνθεσις τε καὶ
 τάξις τὸν κόσμον ἐποίησεν; εἰ δὲ μὴ ἀρχαὶ τοῦ |
 κόσμου εἰσὶν [ἢ] ὕλη καὶ εἶδος, οὐκ ἄρα ζητῶν ὁ fol. 67 v.

2. διδάσκῃ, s m 2, M ἀκριβῶς dubitanter scripsi] ἀκρ
 [II—III litt. evan.] ὡς M (ἄκρατον pt) 3. θεος μὲν γεννῶν
 ὕλη certo legi in M] θέσις [spatium VII litt.] ὕλη pt [τὰ
 σχήματα M 4. ἡμᾶς certo legi in M (m 2 verbo paene
 evanido superscr. ὁ λόγος, quod est etiam in pt) 9. παρα-
 λαμβάνει] παραλαμβάνειν M (possis etiam cogitare de καὶ τοῦ
 νῦν — παραλαμβάνειν) 11. παραληφ[θεντ]α M 24. ἢ Mt;
 om. p

Πλάτων, εἰ γέγονεν ὁ κόσμος καὶ ἀρχὴν ἔχει τοῦ εἶναι, τοῦτο ἐξήτει, εἰ σύνθετος ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συγκείμενος· σωμάτων γὰρ αὕτη καὶ οὐ κόσμου γένεσις, ὡς καὶ ὁ Πορφύριος εἴρηκεν· Πλάτων δὲ περὶ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως ζητῆσαι προϋθέτο μέλλων ἐφεξῆς καὶ περὶ τῆς τῶν σωμάτων ζητῆσαι γενέσεως. αὐτὸς ἄρα ὁ Πορφύριος ἐκ τῶν Πλάτωνος ῥητῶν συναυνοῦμενος σύντομον ἔλεγχον ἡμῖν τῆς προκειμένης τοῦ γενητοῦ παραδέδωκεν ὑποθέσεως, ἀλλ' οὐ συνείδεν ταῦτα συμβάλλειν ἀλλήλοις καὶ τὸ μαχόμενον ἐκφυγεῖν ἢ συνείδεν μὲν ἐνόμισεν δὲ λανθάνειν καὶ ταύτη κλέπτειν τοὺς ἐντυγχάνοντας. ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο οἶμαι νοῦν ἔχοντά τινα εἰπεῖν, ὡς, εἰ καὶ μὴ οὕτως γενητὸν ὑπὸ Πλάτωνος λέγεσθαι τὸν κόσμον δυνατὸν ὡς ἐξ ὕλης καὶ εἶδους σύνθετον διὰ τὰ νῦν λεχθέντα, ἀλλ' οὖν γε ὡς ἐκ πλειόνων σωμάτων συγκείμενον· οὐ γὰρ ἔχόντων ἐστὶν ὀφθαλμοὺς καὶ αἰσθησιν τὸ περὶ τούτου ζητεῖν, εἴτε ἔν τι σῶμα καὶ ἀπλοῦν ἐστὶν ὁ κόσμος εἴτε ἐκ πλειόνων ἔχει τὴν σύστασιν· οὐδεὶς γὰρ ἀπορεῖ περὶ τούτων, ἅπερ ἐναργῶς ἐλεῖν τῇ αἰσθήσει πάρεστιν. ἡλίθιοι ἄρα παντελῶς καὶ κενοὶ τῷ ὄντι φρενῶν, ὅσοι εἰς τὰς ἡλιθίους ταύτας ὑποθέσεις ἐξήγαγον Πλάτωνα. ἀλλὰ γὰρ καὶ ταύτην ἱκανῶς ἀπελέγξαντες τὴν ὑπόθεσιν ἐπὶ τὴν τῶν λοιπῶν ἐπίσκεψιν μεταβησόμεθα.

εἰ'. Τρίτον ἦν τοῦ γενητοῦ σημαίνόμενον, καθ' ὃ ἐν τῷ γίνεσθαι ἐστὶν ὁ κόσμος, ὅπερ μάλιστα καὶ ὁ

6. ζητῆσαι γενέσεως] ζητείσεως M 9. αλ[λ], ex o, M

10. συμβάλλ[ει]ν, ex η, M 19. συστασιν M m 1 in marg., συνεσθιν in textu 21. ἡληθιοι M 22. ηληθιους M

22. 23. ὑποθεσ[ε]ς] M 24. ἀπελέξαντες M

Πρόκλος ἐν τοῖς εἰς τὰ προκείμενα χωρία ἐξηγητικοῖς ὑπομνήμασιν ἀποδέχεται· ἐν γοῦν τῷ προειρημένῳ λόγῳ, ὃς ἐπιγέγραπται ἑπίσκεψις τῶν πρὸς τὸν Πλάτωνος Τίμαιον ὑπ' Ἀριστοτέλους ἀντειρημένων, ἀντιλέγων πρὸς Ἀριστοτέλην αὐτὸν μὲν αἰδίου εἶναι τὸν 5 κόσμον ὑποτιθέμενον ἐγκαλοῦντα δὲ Πλάτωνι ὡς ἀπὸ χρόνου γενητὸν αὐτὸν ποιοῦντι (εἵπωμεν δέ, πῶς fol. 68r. τὸ ἀπὸ χρόνου ἐπὶ τοῦ κόσμου λέγεται) τὸν μὲν περὶ τῆς αἰδιότητος τοῦ κόσμου λόγον τοῦ Ἀριστοτέλους ἀποδέχεται, οὐ δίκαια δέ φησιν ἐγκαλεῖν αὐτὸν 10 Πλάτωνι· οὐδὲ γὰρ τὸ γεγονέναι παρ' αὐτῷ σημαίνειν τὸ ἀρχὴν ἔχειν τοῦ εἶναι ἀλλὰ τὸ ἀεὶ γίνεσθαι· τὰ μὲν γὰρ ὑπέρχονά τε καὶ αἰώνια ὄλην ἅμα ἔχειν παροῦσαν τὴν τε οὐσίαν ἑαυτῶν καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν τελειότητα τῆς ἐνεργείας, πᾶν δὲ τὸ ἐν χρόνῳ ὄν 15 οὐκ ἔχειν ἀθρόαν ἅμα τὴν οἰκείαν ζωὴν παροῦσαν· ἑῖ τι γὰρ ἐν χρόνῳ ἐστίν', φησίν, ἑὰν εἰς τὸν ἄπειρον ἐκτείνηται χρόνον, ἔστιν μὲν ποτέ (ὅσον γὰρ ἔστιν αὐτοῦ, τοῦτο ἐν τινι χρόνῳ ἐστίν· οὐ γὰρ ἐστὶν ἅμα ὁ χρόνος), γίνεται δ' ἐπ' ἄπειρον ἀλλ' οὐ ποτέ'. 20 οὕτως οὖν γενητὸν τὸ πᾶν φησιν ὡς οὐκ ὄν οἶον τὸ ἀεὶ ὄν, ἀλλ' ὡς ἀνὰ πάντα μὲν τὸν χρόνον γιγνόμενον, ὑφίστάμενον δὲ ἀεὶ ποτέ κατὰ τὸ ἐνεσθηκὸς τοῦ χρόνου μέρος· καὶ οὕτω δὲ πάλιν γενητὸν φησιν τὸ πᾶν ὡς οὐχ ἑαυτῷ τοῦ εἶναι αἷτιον, ἀλλ' ὑφ' ἑτέρου ὑφί- 25 στάμενον, ὅπερ ἐστὶν τὸ τέταρτον τοῦ γενητοῦ σημαίνόμενον, λέγω δὴ τὸ κατ' αἰτίαν γενητὸν. οὕτως μὲν οὖν καὶ ὁ Πρόκλος κατὰ δύο τὰ ὕστερα τοῦ γενητοῦ

2. προειρημένῳ: pag. 138, 20

4. α[ρι]στοτελους M

7. εἵπωμεν: pag. 169, 3 sq.

12. τὸ (post ἀλλὰ)] του M

28 sq. του γενου σημαينوμεν[α] M (cr. pt)

σημαινόμενα τὸν Πλάτωνά φησιν γενητὸν εἶναι λέγειν τὸν κόσμον.

σι'. Ἄλλ' ὅτι μὲν πάντα τὰ αἰσθητὰ ἐν τῷ γίνεσθαι τὴν ὑπόστασιν ἔχειν ὁ Πλάτων τίθεται, καὶ αὐτὸς ὁμολογῶ· λέγει γοῦν περὶ τῶν αἰσθητῶν ἀπάντων 'τὸ δ' αὖ δόξη μετ' αἰσθήσεως ἀλόγου δοξαστὸν γινόμενον καὶ ἀπολλύμενον, ὄντως δὲ μηδέποτε ὄν'. ἀλλὰ ταύτην τὴν γένεσιν οὐκ ἀναρχον εἶναι ἀλλ' ἀρχὴν εἰληφέναι τοῦ εἶναι ὑποτίθεται πρότερον μὴ οὔσαν· πρὸς ὃ καὶ τὴν ἔνστασιν ὁ Ἀριστοτέλης πεποιήται· οὐδὲ γὰρ τὸ λέγειν ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχειν τὸν κόσμον ἤδη τοῦτο ἐστὶν ἀπόδειξις τοῦ μὴ λέγειν τὸν Πλάτωνα τὴν γένεσιν ταύτην ἀπὸ τινος ἀρχῆς | ἀρξασθαι, ἐπεὶ καὶ τὰ μερικὰ πάντα ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχοντα ἀρχὴν ἕκαστον τοῦ εἶναι εἰληφεν· ὅτι γὰρ οὐκ ἀναρχον εἶναι τὴν τοῦ κόσμου γένεσιν οἶεται, αὐτὰ τὰ Πλάτωνος διδάξει ῥήματα· 'πότερον' γὰρ φησιν 'ἦν αἰεὶ γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος'. ὅρα γὰρ, ὅτι τὸ πρόβλημα ἐστὶν αὐτῷ, εἰ οὐδεμίαν ἔχει γένεσεως ἀρχὴν ἢ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος· ὥστε ἀρχὴν ζητεῖ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως· εἰ γὰρ ἀπλῶς σημαίνειν ἐβούλετο διὰ τοῦ γέγονεν τὸ ἐν τῷ γίνεσθαι ἔχειν τὸ εἶναι, ἤρκει οὕτως εἰπεῖν 'πότερον ἦν αἰεὶ γενέσεως ἐκτὸς ἢ γέγονεν', μᾶλλον δὲ ἀκολουθότερον ἦν εἰπεῖν 'ἢ γίνεται', νῦν δὲ φησιν 'γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν' καὶ πάλιν 'ἢ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος' αἰεὶ τῇ γενέσει τὴν ἀρχὴν προσάπτων·

6. Plat. Tim. 28 A
de caelo A 10 p. 280 a 30

7. οὐδέποτε Plat.
18. Plat. Tim. 28 B

10. cf. Arist.

τὸ γὰρ αἰδίως γινόμενον γενέσεως οὐδεμίαν ἔχει ἀρχήν, νῦν δέ φησιν γεγόνειν τὸν κόσμον ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενον· ἐπεὶ γὰρ τὸ γεγόνειν δηλωτικὸν ἴσως ἐδόκει τισὶν τοῦ ὑφ' ἑστάναι μὲν παρὰ τοῦ δημιουργοῦ τὸν κόσμον, ἐξ αἰδίου δὲ τὴν ὑπόστασιν 5 εἰληφέναι (ὅποια τὰ αἰωνία φησιν ὁ Πλάτων εἶναι παρὰ θεοῦ μὲν τὸ εἶναι εἰληφότα, οὐκ ἀπὸ τινος δ' ἀρχῆς ἀλλ' αἰωνίως ὄντα), ταύτην δὲ περὶ τοῦ κόσμου τὴν ὑπόνοιαν ἀποκρουόμενος τῷ 'γένουεν' τὸ 'ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος' προσέθηκεν. ὄρα γοῦν, 10 πῶς σαφῶς ἐκάτερον ἡμᾶς ἐδίδαξεν, λέγω δὲ τό τε ἐν γενέσει τὸ εἶναι ἔχειν τὸν κόσμον καὶ τὸ τὴν γενεσιν ταύτην ἀρχὴν τοῦ εἶναι εἰληφέναι· διὰ μὲν γὰρ τοῦ 'γένουεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος' τὸ οὐκ αἰδίον τῆς γενέσεως ἀλλ' ἠργυμένον ἐδήλωσεν· πάλιν 15 δ' αὖ τῷ 'γένουεν' ἐπαγαγὼν 'ὄρατός τε γὰρ ἀπτὸς τέ ἐστιν καὶ σῶμα ἔχων· πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα δόξη fol. 69r. περιληπτά μετ' αἰσθήσεως γινόμενα καὶ γενητὰ ἐφάνη' τὸ διηνεκὲς τῆς τῶν αἰσθητῶν γενέσεως ἐδήλωσεν, ὅτι ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχουσιν· 'γινόμενα' γάρ, 20 φησίν, 'καὶ γενητὰ ἐφάνη', κἀνταῦθα πάλιν τῷ 'γινόμενα' προσθεὶς τὸ 'γενητὰ' οὐ μάτην, ἀλλ' ἵνα πάλιν δηλώσῃ, ὡς τὸ γίνεσθαι τοῦτο οὐ τῶν ἐξ αἰδίου ὄντων καὶ ἀνάρχως ἐστὶν ἀλλὰ τῶν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἐχόντων. ἀμφοτέρω οὖν, ὡς εἶπον, ὑποτιθέμενος καὶ 25 τὸν προσήκοντα ἐκάστῳ χρόνον ἀποδέδωκεν, τῇ μὲν τοῦ εἶναι ἀρχῇ τὸ γεγόνειν ('γένουεν' γάρ, φησίν, 'ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος'), τῇ δὲ ἐφεξῆς λοιπὸν

9. τῷ pt] το M 16. τε om. Plat: Tim. 28B 17. τοιαῦτα αἰσθητὰ, τὰ δὲ αἰσθητὰ δόξη Plat. 23. δηλωσει M (cr. pt)
 24. fort. ἀνάρχων (cf. 176, 2) 25. εἶπον: lin. 11

διηνεκεῖ γενέσει καὶ μεταβολῇ τὸ γίνεσθαι ('γινόμενα'
 γὰρ, φησὶν, 'καὶ γενητὰ ἐφάνη'). τὸ μὲν γὰρ γίνεσθαι
 ἐνεστώσης παρατάσεώς ἐστὶν δηλωτικόν, ὅπερ ἀρμόζει
 τῇ συνεχεῖ τοῦ κόσμου γενέσει τε καὶ ἀλλοιώσει, τὸ
 5 γέγονεν <δὲ> παρωχημένην συντέλειαν σημαίνει, ὅπερ
 συνάδει τῇ πρώτῃ ἀρχῇ καὶ ὑποστάσει τῆς τοῦ κόσμου
 γενέσεως. ὅτι δὲ Πλάτων εἶπερ τις ἄλλος τῆς τῶν
 ὀνομάτων ὀρθῆς χρήσεως ἐπιστήμων τε καὶ ἐργάτης
 ὑπῆρχεν καὶ οὐδὲν ἂν μάτην προσέροισεν, τί δεῖ με
 10 παρεκβαίνειν τὰ ἐναργῆ καὶ πᾶσιν γνώριμα κατασκευά-
 ζοντα; εἰ δέ τις ἀδιαφορίαν τῆς χρήσεως τῶν ὀνομά-
 των ἐγκαλῶν Πλάτωνι τὸ γέγονεν ἀντὶ τοῦ γίνεται
 παραλήφεται, τί κωλύει καὶ ἡμᾶς τὴν αὐτόνομον αὐτῶν
 ἐξουσίαν μιμουμένους τὰ γινόμενα ἀντὶ τοῦ γεγονότα
 15 λαμβάνειν; πῶς δ' ἂν καὶ συμφωνοίῃ τὸ 'ἀπ' ἀρχῆς
 τινος ἀρξάμενος'; τὸ γὰρ αἰεὶ γινόμενον οὐχ οἶόν τε
 ἀπ' ἀρχῆς τινος τοῦ γίνεσθαι ἄρχεσθαι. τίνα δ' ἂν
 καὶ ἀρχὴν λέγοι, ἀφ' ἧς ἄρξασθαί φησιν τὴν τοῦ κό-
 σμου γενέσιν, ἢ μόνην τὴν καθ' ὑπαρξιν καὶ χρονι-
 fol. 69 v. κὴν ἀρχήν; οὔτε γὰρ | ὕλην οὔτε εἶδος οὔτε ἄλλην
 21 τινὰ νοεῖν ἐν τούτοις ἀρχὴν ἐνδέχεται. ποίαν γὰρ
 ἔχει διάνοιαν τὸ λέγειν, ὅτι γέγονεν ὁ κόσμος (τουτέ-
 στιν ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει) ἀπὸ ὕλης ἀρξά-
 μενος ἢ ἀπὸ εἶδους ἢ τινος τῶν ἄλλων; τί γὰρ ἐστὶν
 25 τὸ γινόμενον αἰεὶ τὸν κόσμον ἀπὸ ὕλης ἄρξασθαι λέ-
 γειν τῆς γενέσεως, εἰ μὴ πάλιν τὸ ἄρξασθαι μεταλά-
 βωσιν; ἀλλ' οὔτω πάλιν εἰ σύνθετός ἐστιν ὁ κόσμος
 ζητῶν ἂν εἶη καὶ οὐχὶ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχειν.

5. δὲ add. pt (fort. τὸ <δὲ> γέγονεν) 6. συναδ[ει], ex η,

M 13. [αυτων]ομον αυτω M 14. τα M; exspectes τὸ
 28. fort. οὐχὶ <εἰ> ἐν — ἔχει

τοῦτο δ' ἡμῖν διελήλεγται. ὅτι δὲ οὐδὲ τὸ ποιητικὸν αἴτιον νοεῖν ἐνταῦθα τὴν ἀρχὴν δυνατὸν, δῆλον πάλιν ἐκ τῶν ἀεὶ ὄντων καὶ μὴ γινομένων· ταῦτα γὰρ φησιν οὐδεμίαν ἔχειν γενέσεως ἀρχήν. ὥστε συμβήσεται μηδὲν τῶν νοητῶν ποιητικὴν αἰτίαν ἔχειν κατὰ 5 Πλάτωνα, ὅπερ ἐστὶν ψεῦδος καὶ ἄλλως ἄτοπον· πολλὰς γὰρ οὕτως ἀρχὰς καὶ οὐ μίαν εἰσάγειν ἀνάγκη καὶ τοσαύτας, ὅσα καὶ τὰ νοητά· μίαν δὲ εἶναι τὴν πάντων ἀρχὴν ὡμολόγηται. διὰ τί δὲ πάλιν, εἴπερ τοῦτο ἐξήτει (λέγω δὴ, εἰ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι 10 ἔχει ὁ κόσμος), 'γέρονεν' εἶπεν καὶ μὴ 'γίνεται'; καὶ πάλιν διὰ τί μὴ εἶπεν [ἀπὸ] 'ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρχόμενος' ἀλλ' 'ἀρξάμενος'; τὸ γὰρ λέγειν 'γιγνόμενον ἀεὶ' τὰς τοῦ γίνεσθαι ἀρχὰς παρούσας ἔχει καὶ ἀεὶ τὸ τοιοῦτο ἀρχεται γίνεσθαι, οὐ μὴν ἤρξατο. διὰ τί δὲ 15 καὶ ἐνικῶς καὶ ἀδιορίστως εἶπεν πλειόνων οὐσῶν τῶν τοῦ γινομένου ἀρχῶν καὶ ὠρισμένων, ὡς εἴρηται; οὐδὲν ἄρα ἄλλο τὴν ἀρχὴν ἐν τούτοις νοεῖν ἐνδέχεται ἢ τὴν τοῦ εἶναι καὶ τῆς ὑπάρξεως. οὕτως οὖν ἡμῖν καὶ τὸ τρίτον σημαίνονμενον ἀπεληλέγχθω. 20

ζι'. Λείπεται περὶ τοῦ τετάρτου τρόπου τοῦ γενητοῦ ἐπισκέψασθαι, ὅπερ ἐστὶν τὸ κατ' αἰτίαν γενητὸν, εἰ γερονέναι λέγων τὸν κόσμον ὁ Πλάτων κατ' αἰτίαν μόνον φησὶν γερονέναι· καὶ ταύτη γὰρ, ὡς εἶπον, τῇ δόξῃ ὁ Πρόκλος ἔθετο· οὕτως γὰρ φησιν γενητὸν τὸ 25 πᾶν λέγεσθαι παρὰ Πλάτωνος ὡς οὐκ ὄν | οἶον τὸ fol. 70 r.

1. pag. 155, 5 sq. 4. Plat. Tim. 28 B 6. ψευδ[ο]ς, ex ω, M

9. ὡμολογεται M 12. Plat. Tim. 27 D εἶπεν^ς (c superscr. m 1) ἀπὸ ἀπαρχῆς M; ἀπὸ delevi 13. λεγεινομενον, m 1 in marg. γίν[ο]μενον (ex ω m 1), M 16. ἀδιοριστως M 17. ὠρισμένων ὡς] ὠρισμενωσ M pag. 158, 24 sq. 24. pag. 167, 21

ἀεὶ ὄν οὐδὲ μόνον ἑαυτῷ τοῦ εἶναι αἴτιον ἀλλ' ἀφ'
 ἑτέρου ὑφιστάμενον. ὥστε καὶ οὕτως τὸ γενητὸν λέ-
 γεσθαι παρὰ Πλάτωνος ἐκδέχεται, καθὸ οὐχ ἑαυτῷ
 ἐστὶν ὁ κόσμος τοῦ εἶναι αἴτιος ἀλλὰ παρὰ θεοῦ τὴν
 5 αἰτίαν τῆς ὑποστάσεως εἴληφεν. καὶ ὁ Πορφύριος δὲ
 καὶ ταῦτα κυριώτατα καθὸ σύνθετός ἐστὶν γενητὸν
 λέγεσθαι τὸν κόσμον ὑπὸ Πλάτωνος φήσας ὅμως
 προϊὼν κατ' αἰτίαν γενητὸν αὐτὸν λέγεσθαί φησιν·
 ἐξηγούμενος γοῦν τὸ 'ταύτην δὴ κυριωτάτην αἰτίαν
 10 παρὰ ἀνδρῶν φρονίμων καὶ τὰ ἐξῆς' ταῦτά φησιν
 'ἀλλ' εἰ αὕτη κυριωτάτη κόσμου ἀρχὴ καὶ οὕτως ἤρ-
 ξατο γίνεσθαι ὡς οὐκ ἐκ ταυτομάτου οὐδὲ αὐτοτελῆς
 ἑαυτῷ ἀλλ' ἀπὸ θεοῦ παρελθὼν καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας
 γενόμενος, οὐσία δὲ θεοῦ ἢ ἀγαθότης, θεὸς αὐτοῦ
 15 κυρίως εἶη ἀρχή. καὶ δὴ καὶ ὅταν ἀποροίη, πότερον
 ἦν ἀεὶ γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέγονεν ἀπ'
 ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος, οὕτως ἀκούειν <δεῖ ὡς> δια-
 ποροῦντος, πότερον ἐκ ταυτομάτου οὕτως ὑπέστη
 οὐκ ἔχων αὐτοῦ ποιητὴν ἢ ἐγένετο παρ' ἄλλου
 20 καὶ ὑπ' ἄλλου ἔχει τοῦ εἶναι τὴν ἀρχήν'. πρῶ-
 τον μὲν οὖν θαυμάζω, πῶς οἶόν τέ ἐστὶν τὸν αὐτὸν
 Πλάτωνα περὶ τοῦ αὐτοῦ κόσμου κατὰ μίαν καὶ τὴν
 αὐτὴν διδασκαλίαν ζητοῦντα, εἴτε ἀεὶ ἦν γενέσεως
 ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν εἴτε γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος
 25 ἀρξάμενος, ἅμα καὶ εἰ κατ' αἰτίαν γέγονε ζητεῖν καὶ
 εἰ σύνθετός ἐστὶν καὶ εἰ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει

1. μόνον om. 167, 25 αφ M] ὑφ' 167, 25 9. Plat.
 Tim. 29E (ταύτην δὴ γενέσεως καὶ κόσμον μάλιστ' ἂν τις ἀρχὴν
 κυριωτάτην παρ' ἀνδρῶν φρονίμων) 10. ταξῆς M (cr. pt)
 11. αὕτη] ταυτη M 14. fort. <ἂν> αὐτοῦ 15. Plat. Tim. 28 B
 17. δεῖ ὡς add. (ἀκούειν δεῖ ἀποροῦντος pt) 19. πα[ρ
 αλλου] M 20. ὑπ': cf. Philop. 58, 15

καὶ καθ' ὅσα ἄλλα τοῦ γενητοῦ σημαίνόμενα προστι-
θέασιν. καὶ οἴμαι γε τὸ οὕτως ῥαδίως αὐτοὺς ἄλλοτε
ἐπ' ἄλλα σημαίνόμενα μεταβαίνειν τεκμήριον μέγιστόν
ἐστὶν τοῦ βιαίως αὐτοὺς ἐκδέχεσθαι τὰ τοῦ Πλάτω-
νος· διόλου γὰρ Πλάτωνι συμφωνεῖν αὐτοὶ ἑαυτοῖς 5
καθ' ἓν τοῦ γενητοῦ σημαίνόμενον μὴ δυνάμενοι τὸ
λυσιτελοῦν αὐτοῖς καθ' ἕκαστον τόπον λαμβάνουσιν.
δεύτερον, εἰ τὸ γερονέναι τὸν κόσμον οὐκ ἀρχὴν τοῦ
εἶναι ἔχειν δηλοῖ ἀλλὰ τὸ ἐκ θεοῦ τὴν ὑπόστασιν
ἔχειν καὶ μὴ αὐτὸν | τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ εἶναι fol. 70 v.
αἴτιον, ἔδει αὐτό γε τοῦτο διαρρήδην εἰπεῖν Πλάτωνα, 11
πότερον ἐκ θεοῦ ὑπέστη ὁ κόσμος ἢ οὐ, τὸ πολύση-
μον τῆς τοῦ γενητοῦ φωνῆς διεκφεύγοντα, ἵνα μὴ
ἀμφίβολον τὸν ἑαυτοῦ σκοπὸν καταλείπη· μέγιστον
γὰρ ἔγκλημα διαλεκτικῶ ἀνδρὶ φωναῖς ὁμωνύμοις ἐν 15
προβλήμασιν ἢ προτάσεσιν κεχρησθαι ἄνευ τινὸς
προσδιορισμοῦ καὶ τῆς εἰς τὰ διάφορα σημαίνόμενα
τῶν φωνῶν διαιρέσεως.

ηΐ. Ὅτι δ' οὐδὲ ἐνδέχεται τὸ κατ' αἰτίαν γερονέ-
ναι μόνως ἀκούειν ἐν τῷ ἴπτερον ἦν ἀεὶ γενέσεως 20
ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέρονεν', δηλον ἐντεῦθεν. εἰ
γὰρ τὸ γερονέναι τὸν κόσμον σημαίνει τῷ Πλάτωνι
τὸ ποιητικὴν ἔχειν τοῦ εἶναι αἰτίαν, τῷ δὲ γερονέναι
τὸ μὴ γερονέναι ἀντέθηκεν ('ἡμᾶς' γὰρ φησιν 'τοὺς
περὶ τοῦ παντὸς λόγους ποιεῖσθαι πῃ μέλλοντας, εἰ 25
γέρονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστίν' καὶ πάλιν ἴπτερον ἦν
ἀεὶ γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέρονεν'), δηλον,

1. 2. προσθηθεασιν M 3. μεγιστος M 5. fort. <καὶ>
αὐτοὶ 6. γενητοῦ] αγενητου M 17. προσδιορισμου M
20. Plat. Tim. 28B 24. Plat. Tim. 27C (ἦι γέρονεν cod.
Paris. A, ἢ Vindob. Y, ἢ Tubing.) 26. Plat. Tim. 28B

ὅτι καὶ τὸ μὴ γεγονέναι αὐτὸν ὡς ἐν προβλήματι λε-
 γόμενον τὸ ἀντικείμενον τῷ γεγονέναι δηλοῖ, τουτε-
 στιν τὸ μηδεμίαν ποιητικὴν αἰτίαν τοῦ εἶναι ἔχειν.
 μεταλαμβάνοντων οὖν ἡμῶν τὸ μὲν μὴ γεγονέναι εἰς
 5 τὸ μὴ ἔχειν ποιητικὸν τοῦ εἶναι αἰτίου, τὸ δὲ γεγο-
 νέναι εἰς τοῦναντίου, εἴη ἂν τὸ λεγόμενον τοιοῦτον
 ἡμᾶς δὲ τοὺς περὶ τοῦ παντὸς λόγους ποιεῖσθαι μέλ-
 λοντας, εἴτε ἀπὸ τινος ποιητικοῦ αἰτίου ὑπέστη εἴτε
 μὴ καὶ πάλιν ἄποτερον ἦν αἰεὶ ὁ κόσμος μηδεμίαν δη-
 10 μιουργικὴν αἰτίαν τῆς ὑπάρξεως ἔχων ἢ ἀπὸ τινος
 ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ εἶναι παρῆκται. ἀλλ' οὐκ
 οἶμαί γε τὸν Πλάτωνα ἀμφίβολον οὕτως οἶεσθαι τὴν
 περὶ τοῦ δημιουργοῦ ὑπόληψιν, ὡς μὴ μόνον περὶ
 τοῦ κόσμου ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς εὐθύς ἐν ἀρχῇ δεῖν
 15 σκοπεῖν οἶεσθαι, εἴτε ὑπέστη ἐκ θεοῦ εἴτε μὴ ἀλλ'
 αὐτόματον ἔχει τὴν ὑπαρξιν ἕκαστον (ἴσκειτόν' γάρ,
 φησὶν, 'περὶ αὐτοῦ τόδε, ὅπερ καὶ περὶ παντὸς ἐν
 ἀρχῇ δεῖ σκοπεῖν'). τὰ γὰρ ἐναργῆ ἐν προβλήματος
 fol. 71r. οὐ τίθεται μοῖρα· | οὐ διαλεκτικὸν γὰρ εἶναι πρό-
 20 βλημά φησιν ὁ Ἀριστοτέλης, εἰ θεοὺς τιμητέον· κο-
 λάσεως γὰρ μᾶλλον, οὐ λόγου τοὺς ταῦτα προτείναν-
 τας δεῖσθαι· οὔτι λέγω τὸ περὶ παντὸς καὶ τοῦ
 τυχόντος οἶεσθαι δεῖν ζητεῖν, εἴτε ἐκ τοῦ δημιουργοῦ
 ὑπέστη εἴτε ἐκ ταυτομάτου καὶ ποιητικῆς αἰτίας χωρὶς·
 25 ἀρχαῖος γὰρ τις λόγος καὶ πάτριός ἐστιν πᾶσιν ἀν-
 θρώποις, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ τοῦ κό-
 σμου λόγῳ, ὡς ἐκ θεοῦ πάντα καὶ διὰ θεὸν ἡμῖν

9. 10. δημιουργ[ι]κήν, ex η, M 16. cf. Plat. Tim. 28B

18. ε[ν προβλη]ματος M 20. Arist. top. A 11 p. 105a 5

26. Arist. de mundo 6 p. 397b 13 27. διὰ θεοῦ Arist.

(cf. infra 179, 15)

συνέστηκεν, καὶ οὐδεμία φύσις ἐστὶν αὐτῇ καθ' ἑαυ-
 τὴν αὐτάραξης ἐρημωθεῖσα τῆς ἐκ τούτου σωτηρίας.
 πῶς ἂν οὖν τις καὶ τὸν τυχόντα νοῦν ἔχων οὐδὲ τὴν
 κοινὴν περὶ θεοῦ αἰδεσθεῖς ὑπόληψιν ἐν προβλήματος
 ἂν θείῃ μοίρᾳ, εἰ ἕκαστον τῶν ὄντων ἐκ θεοῦ δη- 5
 μιουργοῦ ὑπέστη ἢ αὐτὸ ἑαυτῷ τῆς ὑποστάσεώς ἐστιν
 αἴτιον; περὶ ὧν μέντοι μὴ προφανές ἐστιν, εἴτε ἤρ-
 ξαντο τοῦ εἶναι εἴτε μὴ, ὥσπερ ἔχει ἐπὶ τε τῆς ἡμε-
 τέρας ψυχῆς καὶ ἐπὶ τοῦ κόσμου καὶ ἐτέρων τινῶν,
 εὐλογον οἰεταὶ ὁ Πλάτων πρὸ πάντων τῶν περὶ 10
 αὐτῶν ζητουμένων τοῦτο δεῖν ζητεῖσθαι, εἴτε ἤρξαντο
 τοῦ εἶναι εἴτε μὴ· ὅτι γὰρ οἶδεν τοῦτο καὶ περὶ τῆς
 ἡμετέρας ψυχῆς παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀμφιδοξούμενον,
 σαφῶς ἐν τῷ Τιμαίῳ φησὶν τὴν δὲ ψυχὴν οὐχ, ὡς
 νῦν ὑστέραν ἐπιχειροῦμεν λέγειν, οὕτως ἐμηχανήσατο 15
 καὶ ὁ θεὸς νεωτέραν· οὐ γὰρ ἂν ἄρχεσθαι προεσβύτε-
 ρον ὑπὸ νεωτέρου συνέρξας εἶασεν· ἀλλὰ πῶς ἡμεῖς
 πολὺ μετέχοντες τοῦ προστυχόντος τε καὶ εἰκῆ ταύτη
 πη καὶ λέγομεν· ὧδε καὶ γενέσει καὶ ἀρετῇ προτέραν
 καὶ προεσβυτέραν ψυχὴν σώματος ὡς δεσπότιν καὶ ἄρ- 20
 ξουσαν ἀρξομένου συνεστήσατο ἐκ τῶνδέ γε καὶ τοιῶδε
 τρόπῳ· ὥστε οἶδεν τοὺς πολλοὺς ὑστέραν εἶναι τὴν
 ἡμετέραν ψυχὴν τῆς τοῦ σώματος κατασκευῆς οἰομέ-
 νους. ἐφ' ὧν οὖν ἀμφιβολόν ἐστιν, εἴτε ἤρξατο τοῦ
 εἶναι εἴτε μὴ, ἐπὶ τούτων πρὸ τῶν ἄλλων ἀπάντων 25
 προβλημάτων ἐν τῇ περὶ αὐτῶν θεωρίᾳ ζητεῖν ἀξιοῖ,
 εἴτε ἀεὶ ἦν γενέσεως | ἀρχὴν καὶ τοῦ εἶναι μὴ fol. 71 v.
 ἔχοντα, εἴτε ἀρχὴν τοῦ εἶναι καὶ τῆς γενέσεως εἴλη-

3. fort. τῶν τυχόντων (cf. 52, 2) 14. τὴν δὲ δὴ Plat.
 Tim. 34B 19. ὧδε M] ὁ δὲ Plat. 20. δεσπότιν Plat. (cf.
 p man. pr.)] δεσποτην M 21. γε M] τε Plat.

φεν πρότερον οὐκ ὄντα. καὶ ἐπεὶ οὖν καὶ τὸν κόσμον οἱ μὲν ἐξ ἀπείρου καὶ ἀναρχον εἶναι, οἱ δὲ ἀρχὴν εἰληφέναι οὐκ ὄντα πρότερον ὑπολαμβάνουσιν, εἰκότως τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων τῶν περὶ αὐτοῦ ζητουμένων ὁ Πλάτων ἐπισκέψασθαι προῦθετο. εἰ δὲ περὶ τοῦ παντὸς κόσμου ἀμφίβολον εἶναι οἶεται, εἴτε ἐκ θεοῦ ὑπέστη εἴτε μή, τῷ δὲ ὄλῳ καὶ τῶν μερικῶν ἕκαστον συνεπάγεται, πόσῳ δήπου μᾶλλον περὶ τῶν νοητῶν τοῦτο ἂν τις ὑπονοήσειεν; ὥστε εἴη ἂν ἐν τούτοις ζητῶν ὁ Πλάτων, εἰ ὄλως ἔστιν τι τῶν ὄντων ὑπὸ θεοῦ γενόμενον καὶ μὴ ἕκαστον αὐτὸ ἑαυτῷ τῆς ὑπάρξεώς ἔστιν αἴτιον· τοῦτο δὲ ἴσον ἔστιν τῷ ζητεῖν, εἰ ὄλως δημιουργός ἐστιν ὁ θεὸς ἢ ἐστέρηται παντελῶς τῆς τοιαύτης δυνάμεως· ὁ γὰρ ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων ζητήσεως εἶναι οἰόμενος ἄξιον, εἰ ἐκ θεοῦ ὑπέστη, ζητῶν ἂν εἴη ὁ τοιοῦτος καὶ ἀπορῶν, εἰ ὄλως δημιουργικὴν ἔχει δύναμιν ὁ θεός. εἰ τοίνυν μὴ τοσαύτην ἀμφιβολίαν τῆς τοῦ θεοῦ δημιουργίας ὁ Πλάτων κατεψηφίσατο κατὰ τὴν τῶν Ἐπικουρείων ἀθεότητα, ὡς περὶ ἕκαστου τῶν ὄντων ζητήσεως εἶναι ἄξιον οἶεσθαι, εἴτε θεὸν ἔχει τῆς ὑπάρξεως αἴτιον εἴτε μή, καὶ εἴτε ὄλως δημιουργός ἐστιν ὁ θεὸς εἴτε μή, οὐκ ἄρα τὸ 'εἰ γέγονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστιν' ἐν προβλήματος κείμενον μοῖρα τὸ κατ' αἰτίαν γεγονέναι ἢ μὴ γεγονέναι δηλοῖ. καὶ ἄλλως δέ· πῶς οὐκ ἂν εἴη ἄλογον θεὸν μὲν τῆς περὶ τοῦ κόσμου ζητήσεως συνεργὸν ἐπικαλεῖσθαι ὡς πάντων αἴτιον τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν σμικροτάτων ὄντα, ἀμφιβάλλειν δὲ καὶ ἀπορεῖν, εἰ ἐκ θεοῦ τὸ πᾶν τὴν ὑπόστασιν εἴληφεν; ἀρ-

χόμενος γὰρ τῶν περὶ τοῦ κόσμου λόγων ὁ παρὰ
 Πλάτῳ Τιμαίος τοιαῦτα ἅττα φησὶν | ἄλλ' ᾧ fol. 72r.
 Σώκρατες τοῦτό γε δὴ πάντες, ὅσοι κατὰ βραχὺ σω-
 φροσύνης μετέχουσιν, ἐπὶ παντός ὁρμῇ καὶ σμικροῦ
 πράγματος θεὸν αἰεὶ πού καλοῦσιν· ἡμᾶς δὲ τοὺς περὶ 5
 τοῦ παντός λόγους ποιεῖσθαι πῆ μέλλοντας, εἰ γέγο-
 νεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστίν, εἰ μὴ παντάπασιν παραλλάτ-
 τοιμεν, ἀνάγκη θεοῦς τε καὶ θεᾶς ἐπικαλουμένους
 εὐχεσθαι πάντα κατὰ νοῦν ἐκείνοις μὲν μάλιστα, ἐπο-
 μένως δὲ ἡμῖν εἰπεῖν'. εἰ οὖν τὸ ἐπὶ παντός ὁρμῇ 10
 καὶ τοῦ σμικροτάτου θεὸν ἐπικαλεῖσθαι παντός ἐστίν
 καὶ τοῦ κατὰ βραχὺ σωφροσύνης μετέχοντος, αὐτὸ δὲ
 δὴ τοῦτο <τὸ> ἐπὶ θεὸν ἀνατείνεσθαι καὶ ἐπὶ πᾶσιν
 τὴν ἐξ αὐτοῦ συμμαχίαν καλεῖν ὁμολογοῦντός ἐστίν
 τὴν πάντων ἐκείνου δεσποτείαν τε καὶ ἀρχὴν καὶ ὡς 15
 ἐκεῖθεν ἅπασιν τό τε εἶναι καὶ τὸ εὔ εἶναι ἐφήκει,
 πῶς οὐκ ἄλογον ἅμα καὶ κατὰ ταῦτόν τοις ἐναντιω-
 τάτοις περιπίπτειν τὸν Πλάτωνα ἐπικαλεῖσθαι θεὸν
 λέγοντα εἰς τὴν περὶ τοῦ παντός σκέψιν, εἴτε ἐκ θεοῦ
 τὴν ὑπόστασιν εἴληφεν εἴτε μὴ ἄλλ' αὐτὸς αὐτῷ ὁ 20
 κόσμος τοῦ εἶναι ἐστίν αἴτιος; ὅμοιον γάρ, ὡς ἂν εἴ-
 τις ἔλεγεν δεῖν τὸν αἴτιον τοῦ παντός ἐπικαλεῖσθαι
 εἰς τὴν περὶ τοῦ παντός σκέψιν, εἴτε αἰτιός ἐστίν τοῦ
 παντός εἴτε μή. οὐκ ἄρα τὸ 'εἰ γέγονεν ἢ καὶ ἀγέ-
 νητός ἐστίν ὁ κόσμος' τὸ κατ' αἰτίαν γεγυμέναι ἢ 25
 ἀγένητον εἶναι σημαίνει τῷ Πλάτῳ. σκόπει δὲ καὶ

3. ὅσοι καὶ κατὰ Plat. Tim. 27C 4. καὶ σμικροῦ καὶ με-
 γάλου Plat. 6. ἢ Plat. cod. Paris. A, ἢ cod. Vindob. Y, ἢ
 cod. Tubing. 7. 8. παραλλάττομεν Plat. 12. μετεχο[υτος]
 M 13. δὴ] δεῖ M τὸ addidi 17. κατὰ ταῦτόν] καταυτον
 M 25. καταίαν M

οὕτως τὸ ἀδύνατον· ἔστιν γάρ, φησὶν ὁ Πλάτων, κατ'
 ἐμὴν δόξαν πρῶτον διαιρετέον τάδε· τί τὸ ὄν ἀεί,
 γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον, καὶ τί τὸ γινόμενον μὲν ἀεί, ὄν
 δὲ οὐδέποτε. τὸ μὲν δὴ νοήσει μετὰ λόγου περιλη-
 5 πτόν, τὸ δ' αὖ δόξῃ μετ' αἰσθήσεως ἀλόγου δοξαστόν'.
 ἐπεὶ οὖν ἀντιδιαιροῦνται ἀλλήλοις τὸ μὲν κατὰ χρό-
 νον γενητὸν τῷ κατὰ χρόνον ἀγενήτῳ, τὸ δὲ κατ'
 fol. 72 v. αἰτίαν γενητὸν τῷ κατ' αἰτίαν ἀγενήτῳ, ἀντιδιεῖλε
 δ' ὁ Πλάτων τῷ ἀγενήτῳ τὸ γενητὸν ('πρῶτον' γάρ,
 10 φησὶν, διαιρετέον τάδε· τί τὸ ὄν ἀεί, γένεσιν δ' οὐκ
 ἔχον, καὶ τί τὸ γινόμενον μὲν ἀεί, ὄν δὲ οὐδέποτε')
 καὶ φησιν τὸ μὲν αἰσθητὸν πᾶν γενητὸν εἶναι, τὸ δὲ
 νοητὸν ἅπαν ἀγένητον, ἀνάγκη πᾶσα, εἰ τὸ γινόμενον
 τὸ μόνως κατ' αἰτίαν γινόμενον φησιν, καὶ τὸ μὴ
 15 γινόμενον ἄρα τὸ κατ' αἰτίαν ἀγένητον λέγειν. πᾶν
 δὲ τὸ νοητὸν ἀγένητον εἶναι φησιν· πᾶν ἄρα τὸ νοη-
 τὸν ἀγένητον εἶναι κατ' αἰτίαν βούλεται· οὐδενὸς ἄρα
 τῶν νοητῶν ὁ Πλάτων αἰτίον εἶναι τὸν θεὸν κατ'
 αὐτοὺς ὑποτίθεται· μόνων ἄρα τῶν αἰσθητῶν δη-
 20 μιουργὸς ὁ θεὸς ἔσται. οὕτως δὲ οὐκέτ' ἂν εἴη μία
 ἢ τῶν πάντων ἀρχή, ἀλλ' ἕκαστον τῶν νοητῶν αὐτὸ
 ἑαυτῷ τῆς ὑπάρξεως ἔσται αἰτίον καὶ τοσαῦτα αἱ ἀρ-
 χαί, ὅσα καὶ τὰ νοητά. σκοπεῖν οὖν ἄξιον, εἰς οἷαν
 ἀτοπίαν ἐκ τῆς θαυμαστῆς αὐτῶν ὑποθέσεως τὸν φι-
 25 λόσοφον ἄγουσιν. ἀλλ' οὐ ταῦτα δοκεῖ τῷ Πλάτωνι·
 αὐτὸς γὰρ ἐν τῇ πρὸς Διονύσιον ἐπιστολῇ περὶ τοῦ
 πάντων αἰτίου φησὶν περὶ τὸν πάντων βασιλέα πάντα

1. ἔστιν οὖν δὴ Plat. Tim. 27D 4. 5. περιληπτόν ἀεί
 κατὰ ταῦτά ὄν, τὸ Plat. 6. επ[ει], ex η, M 11. γινόμενον
 Plat. 14. μόνως (cf. 173, 20)] μεν ως M 27. Plat. epist.

ἔστιν καὶ ἐκείνου ἕνεκα πάντα καὶ ἐκείνο αἷτιον πάντων καλῶν' καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν νόμων πάλιν 'ὁ μὲν δὴ θεός, ὡσπερ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχων εὐθεΐαν περαίνει κατὰ φύσιν περιπορευόμενος' ἀρχαῖον καλῶν 5
λόγον εἶτε τὸν Ὀρφείως (φησὶν γὰρ ἐκεῖνος

'Ζεὺς πρῶτος ἐγένετο, Ζεὺς ὕστατος ἀργικέραυνος, Ζεὺς κεφαλή, Ζεὺς μέσα, Διὸς δ' ἐκ πάντα τέτυκται')

εἶτε τὴν κοινὴν ἀπάντων ἀνθρώπων περὶ τοῦ ἐπὶ 10 πάντων θεοῦ ὑπόληψιν ὡς αἰτίου πάντων ὄντος. ὁ γοῦν Ἀριστοτέλης, ὡς καὶ μικρῶ πρόσθεν ἐμνήσθημεν, ἐν τῷ γεγραμμένῳ αὐτῷ περὶ τοῦ κόσμου βιβλίῳ ἀρχαῖόν τινα λόγον καὶ πάτριον εἶναι φησὶν πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἐκ θεοῦ πάντα καὶ διὰ θεὸν ἡμῖν συν- 15 ἔστηκεν καὶ οὐδεμία φύσις ἔστιν αὐτῇ κα|θ' ἕαν- fol. 73r.
τὴν αὐτάρκης ἐρημωθεῖσα τῆς ἐκ τούτου σωτηρίας· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἐν τῷ λάμδα στοιχείῳ τῆς μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματείας μίαν εἶναι τὴν πάντων αἰτίαν καὶ ἀρχὴν ἀποδείξας Ὀμήρῳ συναπεφθέγγετο εἰπὼν 20

'οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ, εἷς κοίρανος ἔστω'.

καὶ τί δεῖ ἐπιπλέον μαρτυρίας τούτων παρατιθέναι δῆλου τούτου πᾶσιν ὑπάρχοντος; ὁπότε καὶ τῆς τοῦ κόσμου ψυχῆς νοητῆς οὔσης καὶ τῶν λογικῶν ἀπασῶν ψυχῶν δημιουργὸν ἐν Τιμαίῳ τὸν θεὸν εἰσήγαγεν. 25

1. 2. ἀπάντων τῶν καλῶν Plat. 2. Plat. leg. IV 715E

3. ὡσπερ καὶ ὁ Plat. 7. 8. cf. Orphica rec. Eug. Abel

fr. 46 (scrib. γένετο . . . μέσα) 12. Arist. de mundo 6

p. 397b 13; cf. supra 174, 26 15. διὰ θεοῦ Arist.

18. λάμβδα t Arist. metaph. A 10 p. 1076a 4 20. Hom.

B 204 ὀμη|ρωσὺ]απεφθεγγετο M 21. κυρανος M

25. Plat. Tim. 34B sq.

οὐκ ἄρα λέγων μὴ γεγονέναι τὰ νοητὰ ὁ Πλάτων
κατ' αἰτίαν φησὶν μὴ γεγονέναι ἀλλὰ κατὰ χρόνον,
εἴ γε πάντων αἴτιον εἶναι τὸν θεὸν οἴεται, τῶν πρώ-
των, τῶν μέσων, τῶν ἐσχάτων. εἰ δὲ τὰ νοητὰ μὴ
5 γεγονέναι, τούτοις δὲ τὰ αἰσθητὰ ἀντιτιθεῖς γεγονέναι
ταῦτα ὡμολόγηκεν, ἀντέθηκεν δὲ ὥσπερ τῷ νοητῷ τὸ
αἰσθητόν, οὕτως τῷ ἀγενήτῳ τὸ γενητόν, καὶ τὰ
αἰσθητὰ ἄρα κατὰ χρόνον ἐνταῦθα καὶ οὐ κατ' αἰτίαν
γεγονέναι εἶρηκεν· βραχὺ γὰρ προσελθὼν καὶ περὶ τῆς
10 ποιητικῆς αὐτῶν αἰτίας διαλέξεται.

Θί'. Εἰ δέ τις πρὸς ταῦτα ἀπολογούμενος εἴποι,
ὡς γινόμενον μὲν φησὶν ὁ Πλάτων τὸ κατ' αἰτίαν
γινόμενον, μὴ γινόμενον δὲ οὐ τὸ κατ' αἰτίαν ἀλλὰ
τὸ κατὰ χρόνον ἀγένητον, μερίστην ἄγνοιαν τῆς δια-
15 ρετικῆς μεθόδου διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀμαθίαν τοῦ φιλο-
σόφου κατηγόρησεν· ἐν γὰρ τῷ κατ' αἰτίαν μόνῳ γε-
νητῷ καὶ μὴ κατὰ χρόνον συμπεριέχεται καὶ τὸ κατὰ
χρόνον ἀγένητον. ὁ γοῦν κόσμος κατ' αὐτοὺς κατ'
αἰτίαν μόνον γενητὸς ὢν ἀγένητός ἐστιν κατὰ χρόνον·
20 ὁμοίως καὶ αἱ λογικαὶ ψυχαί. οὐδεὶς δὲ τὸ περιέχον
ἀντιδιαρεῖ τῷ περιεχομένῳ· οὐ γὰρ τῷ ζῳῷ τὸ логи-
κὸν ἀντιδιαστέλλεται· τῆς γὰρ λογικῆς μετεχόντων
ἕξωσ τῶν ἐμψύχων τὰ μὲν ζῳα εἶναι φήσει τὰ δὲ
λογικά· συμπεριεῖληπται γὰρ ἐν τῷ ζῳῷ τὸ λογικόν.
25 οὐδὲ μὴν τῶν ὄντων τὰ μὲν οὐσίας εἶναι τὰ δὲ σώ-
fol. 73 v. ματα· πάλιν γὰρ ἐν τῇ οὐσίᾳ τὸ σῶμα συμπεριε-
ληπται. φαμὲν δέ γε τῶν ζῳῶν τὰ μὲν χερσαῖα εἶναι
τὰ δὲ ἔνυδρα (οὐδέτερον γὰρ ἐν οὐδέτερῳ περιέχεται)

4. νοητα|fin. vers.|τα μη M (cr. pt) 9. προσελθων M (cr. pt)

13. οὐ τὸ] οὕτω M 14. 15. διαι|ρετι|κης M 22. μετε-

χόντων] μετεχον M

καὶ πάλιν τῶν ὄντων τὰ μὲν οὐσίας εἶναι τὰ δὲ συμ-
 βεβηκότα. οὐκ ἄρα οὐδὲ τῷ γενητῷ κατ' αἰτίαν τὸ
 κατὰ χρόνον ἀγένητον ἀντιδιαρεθίσειται, διότι, ὡς
 εἶπον, ἐν τῷ κατ' αἰτίαν μόνον γενητῷ συμπεριέχεται
 τὸ κατὰ χρόνον ἀγένητον. ὅτι δὲ ἢ μόνος σχεδὸν ἢ 5
 πρῶτος ὁ Πλάτων τῇ ἀκριβείᾳ τῆς διαιρετικῆς μεθό-
 δου ἐπέβλεψεν ἐξυμνεῖ τε αὐτὴν καὶ θριγκὸν ἀποκαλεῖ
 φιλοσοφίας μέμφεται τε τοῖς κακῶν μαγείρων <τρόπῳ>
 μὴ κατ' ἄρθρα τὴν τομὴν τῶν πραγμάτων ποιουμέ-
 νοις, τί με δεῖ μακύνειν τὰ προφανῆ δεικνύναι πει- 10
 ρώμενον; ὅτι δὲ ἀντιδιείλεν ἀλλήλοις τό τε νοητὸν
 καὶ τὸ αἰσθητὸν καὶ τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν, ἐπ' αὐτῆς
 τῆς λέξεως ὁ Πλάτων εἴρηκεν· ἔστιν γὰρ, φησίν,
 'κατ' ἐμὴν δόξαν πρῶτον διαιρετέον τάδε· τί τὸ ὄν
 αἰεί, γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον, καὶ τί τὸ γινόμενον αἰεί, ὄν 15
 δὲ οὐδέποτε. τὸ μὲν δὴ νοήσει μετὰ λόγου περιλη-
 πτόν, τὸ δ' αὖ δόξῃ μετ' αἰσθήσεως ἀλόγου δοξαστόν'.
 ὥστε οὐκ ἂν περὶ τὴν ἀντιδιαίρεσιν τοῦ γενητοῦ τε
 καὶ ἀγενήτου διήμαρτεν ὁ Πλάτων ἀντιτιθεὶς τῷ κατ'
 αἰτίαν μόνον καὶ οὐ κατὰ χρόνον γενητῷ τὸ κατὰ 20
 χρόνον καὶ οὐ κατ' αἰτίαν ἀγένητον. ὅρα γοῦν, πῶς
 καὶ ἐν τούτοις τὴν ἀντίθεσιν ἐν μαχομένοις κατὰ
 πάντα πεποιήται· ἀντέθηκε γὰρ τῷ μὲν ὄντι τὸ μὴ ὄν,
 τῷ δὲ αἰεί τὸ οὐδέποτε· καὶ ἐπειδὴ τὸ ὄν οὐ τὸ ἀντι-
 διηρημένον τῷ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντι φησίν (τῷ γὰρ 25
 οὕτω μὴ ὄντι τὸ ἀπλῶς ὀπωσοῦν ἐν ὑπάρξει ὄν ἀντί-

4. pag. 180, 16 7. τ[ε] M Plat. reip. VII 534 E

8. [τοῖς] M τρόπῳ add. Plat. Phaedr. 265 E 10. 11. πει-

ρομενον M 11. ἀντιδιήρεν M (ἀντιδιήρηκεν pt) 13. ἔστιν
 οὐν δὴ Plat. Tim. 27 D 15. γινμενον M γινόμενον μὲν
 Plat. 16. 17. περιληπτόν αἰεί κατὰ ταῦτά ὄν, τὸ Plat.

κείται), ἀλλὰ τὸ οὕτως ὄν ὡς αἰὲν κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ
 ὡσαύτως ἔχειν καὶ μηδέποτε ἐν μεταβολῇ καὶ ἀλλοιώ-
 σει θεωρεῖσθαι, ἵνα πάλιν τῷ οὕτως ὄντι τὸ μαχό-
 μενον ἀντιδιαστείλῃ, ἀντιτίθῃσιν αὐτῷ οὐ τὸ κατὰ
 fol. 74r. τὴν | ἀνυπαρξίαν μὴ ὄν, ἀλλὰ τὸ μηδέποτε κατὰ
 6 τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον διὰ τὸ ἐν διηνεκεί ἀλλοιώ-
 σει θεωρεῖσθαι. ὥσπερ οὖν ἐν τούτοις τὴν ἀντιδια-
 στολὴν ἐν μαχομένοις κατὰ πάντα καὶ συνυπάρχειν
 μὴ δυναμένοις πεποιήται, οὕτω δήπου κατὰ τὸ ἀκό-
 10 λουθον καὶ τῷ μὴ γενομένῳ τὸ γινόμενον ἀντιτιθεῖς
 ἀντιφατικὴν πεποιήται τὴν διαίρεσιν ἀσυνυπάρκτων
 ὄντων ἀλλήλοις τοῦ γινομένου καὶ τοῦ μὴ γινομένου.
 ὥστε, εἰ τὸ γένεσιν μὴ ἔχον οὐ τὸ μὴ γινόμενον κατ'
 αἰτίαν φησὶν ἀλλὰ τὸ ἀρχὴν χρονικὴν τοῦ εἶναι μὴ
 15 ἔχον, ἀνάγκη πάντως καὶ τὸ γινόμενον τὸ τούτῳ ἀν-
 τικείμενον λέγειν, τουτέστιν τὸ χρονικὴν ἀρχὴν τοῦ
 εἶναι λαβόν, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, εἰ τὸ γινόμενον τὸ
 κατ' αἰτίαν γινόμενόν φησιν, οὐχὶ δὲ κατὰ χρόνον,
 καὶ τὸ μὴ γενομένον ἄρα τὸ κατ' αἰτίαν μὴ γενομένον
 20 λέγειν. τοῦτο δὲ πρὸς τῇ ἀσεβείᾳ καὶ ψεῦδος ἐδείξα-
 μεν· ἐν γὰρ τὸ πάντων εἶναι αἰτιον πανταχοῦ πεφι-
 λοσόφηκεν ὁ Πλάτων. εἰ οὖν τοῦτο ψεῦδος, ἀνάγκη
 ἄρα τὸ αἰὲν ὄν γένεσιν δὲ μὴ ἔχον τὸ κατὰ χρόνον
 ἀγένητον λέγεσθαι· οὐκοῦν τὸ τούτῳ ἀντικείμενον γε-
 25 νητὸν τὸ κατὰ χρόνον φησὶν γενητὸν.

κ'. Ἀλλὰ τί δεῖ μακρῶν λόγων ἔξον σύντομον τὴν
 περὶ τούτων ἀπόδειξιν παραστήσαι, ὡς ἐν τούτοις

1. τα superscr. M 10. fort. γινομένῳ ' 19. fort. γινό-
 μενον—γινόμενον 20. τη|ι| M 20. 21. cf. pag. 178, 25
 26. M m 1 ad ἔξον not. marg.: ἀντι του ἐξῆς η κ' δυν' (i. e.
 καίτοι δυνατόν?)

οὐδαμοῦ Πλάτων τὸ γίνεσθαι ἢ γεγονέναι ἐπὶ τῆς
κατ' αἰτίαν γενέσεως ἔθηκεν· ὡς γὰρ δὴ [τῆς] περὶ
τῆς κατὰ χρόνον γενέσεώς τε καὶ ἀρχῆς διαλεχθεῖς, ἐν
οἷς φησιν ἔργονεν· ὁρατός τε γὰρ ἄπτός τέ ἐστιν καὶ
σῶμα ἔχων', ἐπειδὴ ἦδει τινὰς τῶν πρὸ αὐτοῦ φυσι- 5
κῶν γεγονέναι μὲν ἀπὸ τινος ἀρχῆς τὸν κόσμον οἰο-
μένους καὶ οὐκ αἰδίον εἶναι, σχεδὸν δὲ πάντας πλὴν
ἐνὸς τὴν ποιητικὴν αὐτοῦ ἀγνοοῦντας αἰτίαν, τὰ δὲ
ὕλικά μόνον ἀποδιδόντας | αἷτια ὥσπερ ἐκ ταυτο- fol. 74 v.
μάτου τῆς εἰδοποιίας τε καὶ τάξεως γινομένης, μόνον 10
δὲ Ἀναξαγόραν ὥσπερ ἐξ ὕπνου ἀναστάντα, καθὼς ὁ
Πλάτων φησὶν αὐτός, νοῦν ἐπιστῆσαι τῷ παντὶ καὶ
τούτῳ τὴν δημιουργικὴν αἰτίαν ἀναθεῖναι, διὰ τοῦτο
αὐτός ὁ Πλάτων γεγονέναι τὸν κόσμον καὶ ἀρχὴν τοῦ
εἶναι ἐσχηκέναι συλλογισάμενος εὐθύς κατὰ συνέχειαν 15
καὶ περὶ τῆς ποιητικῆς αὐτοῦ αἰτίας ἐδίδαξεν εἰπὼν
ἄτῳ δ' αὖ γενομένῳ φαμὲν ὑπ' αἰτίου τινὸς ἀνάγκην
εἶναι γίνεσθαι· παντὶ γὰρ ἀδύνατον χωρὶς αἰτίου γέ-
νεσιν ἔχειν', οὐχ ὡς ἐν προβλήματι τοῦτο προτείνων
ἀλλ' ὡς τοῖς προωμολογημένοις ἀκόλουθον συλλογισθό- 20
μενος· ἅμα γὰρ τῷ συγχωρηθῆναί τι γενητὸν εἶναι
εὐθύς ἐκ τῆς ἐναργείας συνεισάγεται τὸ εἶναι ποιητι-
κόν τι τῆς γενέσεως ταύτης αἰτίον. ἢ φύσις οὖν πάν-
τως ἢ τέχνη ποιητικόν ἐστὶν ἐκάστου τῶν γενομένων

2. τῆς M; delevi 4. τε (ante γὰρ) om. Plat. Tim. 28B

8. ἀγνοοῦντος αὐτοῦ M 11. 12. Plat. Phaedon. 97C (cf. Procl. in Tim. pag. 2, 1 Schneider: Ἀναξαγόρας, ὃς δὴ δοκεῖ καθευδόντων τῶν ἄλλων τὸν νοῦν πρῶτον αἰτίον τῶν γιγνομένων ἰδεῖν) φῆσιν ὁ Πλάτων M 13. ἀναθ[ει]ναι M 17 sq. τῳ δ' αὖ γενομένῳ — εἶναι γενέσθαι Plat. Tim. 28C; παντὶ γὰρ — γένεσιν σχεῖν ib. 28A (cf. infra 185, 15) 21. τῶι [I litt. er.] M 22. ενεργείας M 23. φύσις] φυσει M 24. τεχνῆι M

αἴτιον· ὅπερ ἔδει καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ φυσικοὺς συλλο-
 γισαμένους ἀπαξ τὸ γερονέναι τὸν κόσμον συγχωρή-
 σαντας εὐθύς ἐπὶ τὴν ποιητικὴν αὐτοῦ αἰτίαν ἀναδρα-
 μεῖν· τοῦτο γὰρ αὐτοῖς καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐπέπληξεν
 5 ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως· θαυμάσαι
 γὰρ ἄξιόν φησιν, ὅτι ἐπὶ τε τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν
 μηδὲν ἀπὸ τύχης μήτ' εἶναι μήτε γίνεσθαι λέγοντες
 ἀλλὰ τῶν ἐν τούτοις γινομένων πάντων ἢ φύσιν ἢ
 νοῦν αἰτιώμενοι τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ θειότατα τῶν
 10 φαινομένων ἀπὸ ταυτομάτου γενέσθαι ἔφασαν, καὶ
 ταῦτα τῆς ἐν τῷ παντὶ τάξεως ἀπαραβάτου οὔσης καὶ
 μηδενοῦς ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ τὸ ἐπιτυχὸν γενομένου.
 διὰ τοῦτο οὖν καὶ Πλάτων γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον
 ἀποδείξας ἐκ τούτου καὶ τὴν ποιητικὴν αὐτοῦ αἰτίαν
 15 συνελογίσατο. εἰ δέ, ὡς δοκεῖ τοῖς σοφοῖς, φθάσας
 fol. 75r. περὶ τῆς ποιητικῆς αἰτίας ἐδίδαξεν, εἴ|ν οἷς εἶπεν
 γερονέναι τὸν κόσμον ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενον, πῶς
 πάλιν ὡς μηδὲν περὶ ταύτης εἰπὼν προσέθηκεν 'τῷ δ'
 αὖ γενομένῳ φαμέν ὑπ' αἰτίου τινὸς ἀνάγκην εἶναι
 20 γίνεσθαι· παντὶ γὰρ ἀδύνατον χωρὶς αἰτίου γένεσιν
 ἔχειν'; σκοπεῖν δὲ καὶ οὕτως ἄξιον. εἰ τὸ γερονέναι
 ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενον τὸ κατ' αἰτίαν γερονέναι
 ἐδήλου, τουτέστιν τὸ ἔχειν ποιητικόν τι τῆς αὐτοῦ
 ὑπάρξεως αἴτιον (εἰπὼν δέ, ὅτι γέγονεν, ἐπήγαγεν 'τῷ
 25 δ' αὖ γενομένῳ φαμέν ὑπ' αἰτίου τινὸς ἀνάγκην εἶναι
 γίνεσθαι'), εἴη ἂν τὸ λεγόμενον τοιοῦτο 'τῷ δ' αὖ ἐξ

2. τὸ pt] τωι M 4. Arist. phys. B 4 p. 196a 28
 8. [παντων] M 8. 9. ἤτοι φύσιν ἢ νοῦν ἢ τι τοιοῦτον ἕτερον
 Arist. 9. οὐρανὸν Arist.] ὄνιον M 12. fort. γινομένου,
 cf. Arist. 14. 15. συνελογίσατο αἰτίαν M 18 sq. cf. 183, 17
 ann. 20. αιτιο[v] M 23. ποι[η]τικον M 25. αναγκη M
 26. τῷ pt] το M

αἰτίου τινὸς γενομένῳ φαμέν ὑπ' αἰτίου τινὸς ἀνάγκην εἶναι γίνεσθαι'. τοῦτο δὲ ταῦτόν ἐστιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἔλεγεν, ὅτι τὸ ὑπ' αἰτίου γινόμενον ὑπ' αἰτίου γίνεται· ὅπερ ἐστὶν γελοῖον. ἀλλὰ δὴ καὶ ἀνωτέρω, ἐν οἷς ἔλεγεν 'τί τὸ ὄν αἰεί, γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον, καὶ 5 τί τὸ γινόμενον μὲν αἰεί, ὄν δὲ οὐδέποτε', ὅτι πάλιν τὴν γένεσιν οὐ τὴν κατ' αἰτίαν ἀλλὰ τὴν κατὰ χρόνον σημαίνειν βούλεται, μονουουχὶ λέγων, ὡς τῶν ὄντων τὰ μὲν αἰεί ἐστὶν τὰ δὲ ἀπὸ τίνος ἀρχῆς τοῦ εἶναι καὶ τοῦ γίνεσθαι ἤρξατο, δῆλον πάλιν αὐτὸς ὁ Πλάτων 10 πεποίηκεν· μετὰ γὰρ τὸ ἀφορίσασθαι, τί μὲν τὸ ὄν αἰεί, γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον, καὶ τί τὸ γινόμενον μὲν αἰεί, ὄν δὲ οὐδέποτε, ὡς δὴ περὶ τῶν ἢ αἰεί ὄντων ἢ κατὰ χρόνον γινομένων διδάξας εὐθύς πάλιν καὶ τὴν ποιητικὴν τῶν γινομένων αἰτίαν προσέθηκεν εἰπὼν 'πάν 15 δ' αὖ τὸ γινόμενον ὑπ' αἰτίου τινὸς ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι· παντὶ γὰρ ἀδύνατον χωρὶς αἰτίου γένεσιν ἔχειν' πανταχοῦ ἰδίᾳ μὲν περὶ τῆς γενέσεως, ἰδίᾳ δὲ περὶ τοῦ ποιητικοῦ διαλεγόμενος αἰτίου, ὡς δηλονότι τοῦ γίνεσθαι μὴ τὴν ποιητικὴν αἰτίαν παρ' αὐτῷ ση- 20 μαίνοντος· ἐπεὶ παρεῖλκεν ἂν τὸ προσθεῖναι 'πάν δ' αὖ τὸ γινόμενον ὑπ' αἰτίου τινὸς ἀνάγκη γίνεσθαι'. εἰ γὰρ εἰπὼν 'γέγονεν· ὄρατός τε γὰρ ἐστὶν ἀπίός τε καὶ σῶμα ἔχων' τὸ γερονέναι | οὐ τὸ ἀρχὴν ἔχειν fol. 75 v. τοῦ εἶναι ἔλεγεν ἀλλὰ τὸ ὑπὸ ποιητικοῦ τίνος γερο- 25 νέναι, τί ἔτι προσετίθει 'πάν δ' αὖ τὸ γινόμενον ὑπ'

1. ἀνάγκη M 3. τὸ pt] τοῦ M αἰτίου (ante γίνεται)
 p] αιτινου M 5. Plat. Tim. 27D 11. 12. ὄν [I litt. er.]
 αἰεί M 12. αει (post μὲν) superscr. M 15. Plat. Tim. 28A
 18. εχ|ει]ν, ex η, M; σχεῖν Plat. 21. τὸ M 22. ἐξ
 ἀνάγκης Plat. 23. τε (ante γὰρ) om. Plat. Tim. 28B

αίτιου τινὸς ἀνάγκη γίνεσθαι; ὅμοιον γὰρ πάλιν, ὡσανεὶ ἔλεγεν ἅπαν δὲ τὸ ὑπὸ ποιητικοῦ αἰτίου γινόμενον ὑπὸ ποιητικοῦ γίνεται αἰτίου· ὅπερ ἐστὶν γελοῖον. οὐκ ἄρα τὸ γεγονέναι αὐτῶ τὸ κατ' αἰτίαν
 5 γεγονέναι ἀλλὰ τὸ ἀρχὴν ἔχειν τοῦ εἶναι δηλοῖ.

κα'. Ἀλλὰ γὰρ ἄξιον θαυμάσαι τῶν σοφῶν τοῦ Πλάτωνος ἐξηγητῶν, ὅπως πολλὰ κυκήσαντες καὶ μυρίας γενητοῦ σημασίας ἐπινοήσαντες, ἵνα μὴ τῶ κορυφαίῳ τῶν φιλοσόφων ἀντιφθέγγεσθαι δόξωσιν κατὰ
 10 χρόνον γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον ὑποτιθεμένῳ, ὡσπερ ἀπειρηκότες πρὸς τὸν ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἔλεγχον καὶ τῶν οἰκείων ἐπιλελησμένοι οὕτω μὲν γενητὸν ὑπὸ Πλάτωνος τὸν κόσμον λέγεσθαι ὁμολογοῦσιν ὡς ἀπὸ τινος ἀρχῆς γενόμενον πρότερον οὐκ ὄντα, ἀλλ' ὡς ἐν
 15 ὑποθέσει ταῦτα παρὰ τοῦ φιλοσόφου λέγεσθαι φασὶ τοῦ σαφοῦς τῆς διδασκαλίας ἔνεκεν, οὐ μὴν ὡς οὕτως τῆς τῶν πραγμάτων ἐχούσης φύσεως. ὁ γοῦν εἰρημένος τοῦ Πλάτωνος ἐξηγητῆς Ταῦρος ἐν τοῖς εἰς τὸν Τίμαιον ὑπομνήμασιν τὸ ἡμᾶς δὲ τοὺς περὶ τοῦ παν-
 20 τὸς λόγους ποιεῖσθαι πη μέλλοντας, εἰ γέγονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστίν· ἐξηγούμενος ταῦτά φησιν ἐπὶ λέξεως "εἰ καὶ ἀγενές ἐστίν". καὶ ὁ ποιητῆς 'εἰ καὶ γένει ὕστερον εἶεν'. τεκμήριον δὲ τοῦ ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον· φησὶν γοῦν ποιήσεσθαι τοὺς λόγους, ὡς γεγέ-
 25 νηται, εἰ καὶ ἀγενές ἐστίν· καὶ γὰρ περὶ τῶν ἀγενήτων

1. ἐξ ἀνάγκης Plat. 8. fort. <τοῦ> γενητοῦ 8. 9. κορυ[φαιωι των del.]φαιωι των M 17. τ[ω]ν M 17. 18. εἰρημένος: pag. 145, 10 19. Plat. Tim. 27C 20. ἢ (ante γέγονεν) Plat. cod. Paris. A, ἢ cod. Vindob. Y, ἢ cod. Tubing. 21. 22. ἢ καὶ ἀγενές ἐστίν Plat. 22. 23. Hom. Γ 215 ἢ (sic Ven. AB, Townl. man. pr.; εἰ alii) καὶ γένει ὕστερος ἦεν 25. exspectes ἀγενής; at cf. infra 223, 9 ἀγένητον

ὡς γενητῶν γίνονται οἱ λόγοι διδασκαλίας χάριν'. καὶ
 πάλιν ὁ αὐτὸς μετ' ὀλίγον 'τίνες οὖν αἰτίαι, δι' ἃς
 ἀγένητον ὄντα τὸν κόσμον γενητὸν ὑποτίθεται; αὗται
 δύο ἀμφοτέραι φιλόσοφοι· ἡ μὲν γὰρ πρὸς εὐσέβειαν
 παρακαλεῖ, ἡ δὲ σαφηνείας χάριν παρείληπται· fol. 76 r.
 εἰδὼς γάρ, ὅτι οἱ πολλοὶ μόνον ὑπειλήφασιν αἷτιον 6
 τὸ προτεροῦν χρόνον, ἄλλως δὲ οὐκ οἴονται εἶναι
 αἷτιον, ἐκ δὲ τούτου κίνδυνος ἐπιστῆσαι αὐτοὺς περὶ
 προνοίας, ὅτι ἐστίν, βουλόμενος δὲ τοῦτο τὸ δόγμα
 ἐμποιῆσαι, ὅτι προνοία ὁ κόσμος διοικεῖται, τοῖς μὲν 10
 δυναμένοις καὶ ἄλλως κατανοῆσαι τοῦτο ἡρέμα ὑπο-
 δηλοῖ, ὅτι ἀγένητος ὁ κόσμος κατὰ χρόνον, τοῖς δὲ μὴ
 χωροῦσιν ἐμφαίνει, ὅτι γενητός, καὶ εὔχεται γε πι-
 στεῦσαι αὐτούς, ἵνα ἅμα πεισθῶσιν καὶ περὶ τῆς προ-
 νοίας. ἡ δὲ δευτέρα αἰτία, ὅτι σαφέστερά ἐστιν τὰ 15
 λεγόμενα, ὅταν ὡς γινομένοις αὐτοῖς παρατυγχάνωμεν·
 οὕτως καὶ τὰ διαγράμματα οὐ συντεθέντα συντιθέασιν
 ὡς ἂν γινόμενα, καὶ τὸν μὲν κύκλον, ἐπειδὴ ἀπλού-
 στερον ἦν, ὠρίσατο Εὐκλείδης 'σχῆμα ὑπὸ μιᾶς γραμ-
 μῆς περιεχόμενον, πρὸς ἣν πᾶσαι αἱ ἀφ' ἑνὸς σημείου 20
 τῶν ἐντὸς προσπίπτουσαι εὐθεῖαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν',
 τὴν δὲ σφαιρᾶν θέλων δεῖξαι ὡς ἂν γινομένην ὠρί-

1. γινοντ[α]ι, ex ε, M 3. [υπο eras.]υποτιθεται M
 4. δυο, ο incert., M (δη pt) 11. 12. ὑποδ[η]λοι M 13. οτι
 superscr. M 15. δευτερω M 18. 19. απλουστερος M
 19. Eucl. elem. I def. 15 ἐπίπεδον post σχῆμα add. pt et
 Eucl. 20. ἡ καλεῖται περιφέρεια post περιεχόμενον add.
 Euclidis codd. ἦν ἀφ' ἑνὸς σημείου τῶν ἐντὸς τοῦ σχή-
 ματος κειμένων πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι πρὸς τὴν τοῦ
 κύκλου περιφέρειαν ἴσαι Eucl. 22. Eucl. elem. XI def. 14
 (σφαιρᾶ ἐστίν, ὅταν ἡμικυκλίον μενούσης τῆς διαμέτρου περι-
 ενεχθῆν τὸ ἡμικύκλιον εἰς τὸ αὐτὸ πάλιν ἀποκατασταθῆ, ὅθεν
 ἦρξατο φέρεσθαι, τὸ περιληφθῆν σχῆμα)

σατο ἡμικύκλιον διαμέτρου μενούσης περιφερόμενον,
 ἕως ἂν ἐπὶ τὰ αὐτὰ σημεία ἀποκαταστή· εἰ δὲ τὴν
 ἤδη οὕσαν ἠβούλετο, ὠρίσατο ἂν ἄσχημα ὑπὸ μιᾶς
 ἐπιφανείας περιεχόμενον, πρὸς ἣν πᾶσαι αἱ ἀφ' ἐνὸς
 5 σημείου τῶν ἐντὸς προσπίπτουσαι εὐθεῖαι ἴσαι ἀλλή-
 λαις εἰσίν'. ἔθος δὲ Πλάτωνι διδασκαλίας χάριν γι-
 νόμενα παραδιδόναι· οὕτω κὰν τῇ πολιτεία γινομένην
 εἰσάγει τὴν πόλιν, ἵνα ἐν τῇ κατασκευῇ αὐτῆς ἡ τῆς
 δικαιοσύνης γένεσις ἐκδηλοτέρα γένηται. ὁ δὲ Θεό-
 10 φραστος εἰπὼν ὅτι ἄταχα ἂν γενητὸν λέγοι σαφηνείας
 χάριν, ὡς καὶ τοῖς διαγράμμασιν παρακολουθοῦμεν
 γινομένοις' φησὶν ἄπλην ἴσως ἡ γένεσις οὐχ ὁμοίως
 fol. 76 v. ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων'. λέγει δὲ | τὸ
 αὐτὸ Ἀριστοτέλης· φησὶν γὰρ κάκεινος, ὅτι ἐν μὲν τοῖς
 15 διαγράμμασιν [οὐκ] ἔστιν ὑποθέσθαι ἐν ἀρχῇ τὰ ἐν-
 αντιὰ, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως <οὐκ> ἔστιν,
 ὡς εἴ τις ὑπόθοιτο κίνησιν καὶ στάσιν καὶ τάξιν καὶ
 ἀταξίαν. μὴ δὲ πάντα ἀπαράλλακτα ζητεῖωσαν τὰ
 παραδείγματα, ἀλλὰ δεικνύωσαν, ὅτι οὐκ εὐσυννοπό-
 20 τερος γινόμενος ὑποτεθεὶς ὁ κόσμος, ἢ εἰ ἀγένητον
 ἔλεγεν. πῶς δὲ καὶ ἐν τοῖς διαγράμμασιν ἔστιν ὑπο-
 θέσθαι τὰ ἐναντιὰ; πῶς γὰρ δυνήσεται τις ὑποθέσθαι
 τρίγωνον ἅμα ἐστὸς καὶ κινούμενον; ἀγένητος οὖν ὁ
 κόσμος κατ' αὐτόν. καὶ μηδεὶς πράγματα ἐχέτω ἐκ

6. ἔθος — 18. ἀταξίαν: cf. pag. 224, 1 7. οὕτω om.
 224, 2 Plat. reip. II 369B sq. 9. ἐκδηλωτέρα M
 9. 10. ὅπερ ὁ Θεόφραστος 224, 4 10. cf. pag. 145, 23
 cf. Diels, Doxogr. pag. 485 λέγοι 224, 5] λεγῆμι M
 13. καὶ om. 224, 7 14. Ἀριστοτέλει 224, 8 (praefereendum
 videtur) Arist. de caelo A 10 p. 279b 33 ἐν [I litt. er.]
 μὲν M 15. οὐκ om. 224, 9 16. οὐκ ἔστιν] οὐκ om. M;
 οὐκέτι 224, 11 18. ἀπαράλλακτα M 20. ἀγένητο[v], ex σ,
 M 23. ἐστὼς pt

τε ἀτλαντικοῦ καὶ πολιτικοῦ πειρώμενος δεικνύναι, ὅτι
 γενητός· οὐδὲν γὰρ τοιοῦτον ἔξει ἐν τοῖς ἄλλοις μαρ-
 τύρασθαι πρὸς τὸ γενητὸν εἶναι ἐν αὐτῷ Τιμαίῳ· καὶ
 οὐδὲν ἦντιον ἀγέννητος κατ' αὐτοὺς ὁ κόσμος· πῶς δὲ
 ἀγέννητος καὶ διὰ τίνιας αἰτίας λέγει αὐτὸν γενητόν, 5
 εἴρηται. καθὸ μὲν οὖν γενητὸν αὐτὸν ὑποτίθεται,
 ἀφθαρτος ἔσται διὰ τὸν θεόν, καθὸ δὲ ἀγέννητον οἶδεν,
 ἀφθαρτος ἔσται διὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν, ὡς καὶ τᾶλλα
 πάντα ἀγέννητα ἀφθαρτά ἐστίν'. ταῦτα μὲν οὗτος· καὶ
 ὁ Πορφύριος δὲ καὶ οἱ ἐξῆς πάντες μέχρι δευροῦ γενη- 10
 τὸν φασιν κατὰ χρόνον ἐξ ὑποθέσεως παρὰ τοῦ Πλά-
 τῶνος λέγεσθαι τὸν κόσμον τοῦ σαφοῦς τῆς διδασκα-
 λίας ἕνεκεν. μηδεὶς δὲ ἡμῖν ἀδολεσχίαν ἐγκαλεῖτω
 περὶ τοὺς ἐλέγχους τῶν τοιούτων ἐνδιατριβουσιν· εἰ
 μὲν γὰρ τιμι πιθανὸς τῶν εἰρημένων τις λόγος εἶναι 15
 δόξειεν, ἀκόλουθος δῆπου καὶ ὁ παρ' ἡμῶν πάντως
 ἔλεγχος· εἰ δέ τις ἀπίθανον τὴν ὑπόθεσιν νομίσειεν,
 οὐχ ὁ τὸν στάχυν θερίζων ἀλλ' ὁ σπείρας πάντως τοῦ
 θερίζειν ἐστὶν αἴτιος· καὶ τὸ ἄλλω δὲ ἀπίθανον εἶναι
 δόξαν ἑτέρου πολλάκις ὡς πιθανὸν τῆς διανοίας καθ- 20
 ἦψατο. δεῖ δὲ πάσης | ὀχλήσεως ἐλευθέραν ἡμῖν fol. 77r.
 ἀναδειχθῆναι τὴν ἀλήθειαν. εἰ τοίνυν ὡς ἐν ὑπο-
 θέσει κατὰ χρόνον γεγενῆσθαι τὸν κόσμον ὁ Πλάτων
 φησὶν 'εἰ καὶ ἀγέννητός ἐστιν' δι' ἄστινασοῦν αἰτίας
 τοῦτο ὑποτιθέμενος, τίς ἦν τῶν μακρῶν ἐκείνων λή- 25
 ρων αὐτοῖς τὰ πολλὰ τοῦ γενητοῦ σημαίνοντα κατ-
 αριθμουμένοις; εἰ γὰρ εὐσεβείας ἢ διδασκαλίας χάριν

1. ἀντλαντικου M πειρομενος M 3. αὐτῷ suspectum

15. πιθανος M 16. ἀκολούθως Kroll 24. ἢ καὶ ἀγενές
 ἐστίν-Plat. Tim. 27C 25. τις ἢ M] τίς ἢ pt; τίς ἦν <χρεία>
 Brinkmann (cf. etiam 190, 26 τί οὖν ἔδει)

ἀρχὴν τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως ὁ Πλάτων ὑπέθετο,
 οὐκέτ' ἂν ἀληθὲς εἶη τὸ κατὰ τι τῶν εἰρημένων ση-
 μαινομένων γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον ὑπ' αὐτοῦ λέ-
 γεσθαι· οὕτω γὰρ ὅ τε τῆς εὐσεβείας σκοπὸς καὶ ὁ
 5 τῆς διδασκαλίας τρόπος οἰχθήσεται· ἅμα γὰρ ἀδύνατον
 καὶ ἐκείνως εἶναι γενητὸν λέγειν τὸν κόσμον καὶ ὡς
 ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχοντα διὰ τὸ εὐσεβὲς ἢ διὰ τὸν δι-
 δασκαλικὸν τρόπον· εἰ γὰρ γενητὸν εἶναι λέγων τὸν
 κόσμον κατ' αἰτίαν φησὶν γενητὸν εἶναι ἢ ὡς σύνθε-
 10 τον καὶ οὐ κατὰ χρόνον, πῶς πάλιν φασὶν ὡς γινό-
 μενον αὐτὸν καὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαμβάνοντα ὑποτί-
 θεσθαι εὐσεβείας ἢ διδασκαλίας χάριν; ἢ γὰρ πρώτη
 ὑπόθεσις ἀναιρετική τῆς δευτέρας γίνεται. ἄλλως τε
 εἰ τοῦ σαφοῦς ἕνεκεν τῆς διδασκαλίας, ὡς φασιν, γε-
 15 νητὸν εἶναι κατὰ χρόνον τὸν κόσμον ὁ Πλάτων ὑπο-
 τίθεται, πάντως ἂν αὐτὸ τοῦτο ἐπεσημήνατο, ὡς κατὰ
 φύσιν μὲν ἀγένητός ἐστιν, ἡμεῖς δὲ τοῦ σαφοῦς ἕνε-
 κεν ὡς γινόμενον αὐτὸν θεωρήσωμεν, ἵνα μὴ τὰ ἐν
 ὑποθέσει λεγόμενα ὡς ἀληθῶς λεγόμενά τις ἐκδέχεται.
 20 ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ οἶεσθαι εὐσεβείας χάριν τὸν Πλάτωνα
 γενέσεως ἀρχὴν τῷ κόσμῳ διδόναι ἀγενήτω ὄντι, ἵνα
 ἢ περὶ αὐτὸν τοῦ θεοῦ πρόνοια πιστευθῇ, λίαν ἡλί-
 θιον· πρῶτον μὲν γὰρ πανταχοῦ τοῦτο διδάσκει σαφῶς
 τῇ τοῦ κόσμου δημιουργίᾳ τὸν θεὸν ἐπιστήσας καὶ τὰς
 25 αἰτίας, δι' ἃς ἕκαστον τοῖον ἢ τοῖον ὁ θεὸς ἐποίησεν,
 ἐξηγούμενος· τί οὖν ἔδει τῆς ψευδοῦς ὑποθέσεως εἰς
 fol. 77 v. τὸ διδάξαι τοῦτο, | ὅπερ καὶ χωρὶς ταύτης ἐδίδαξεν;
 ἔπειτα δὲ συμβήσεται αὐτὸν κατὰ τὴν αὐτῶν ὑπόθεσιν

2. εἰρημένων: VI 8

4. ὁ (post καὶ) superscr. M

8. λέγων] λεγειν M

13. αλλω[ς τ]ε M

14. φασιν] φησιν

M 16. αὐτὸ τοῦτο] αὐτῶι τουτῶι M

εἰς τὴν ἐσχάτην ἀσέβειαν τοὺς ἀνθρώπους ἐνάγειν· εἰ γὰρ μὴ ὄντος τοῦ κόσμου αἰδίου ἀνάγκη κατ' αὐτοὺς πρὶν ὑποστῆναι τὸν κόσμον μήτε τέλειον εἶναι τὸν θεὸν μήτε ἀγαθόν, ὑποτίθεται δέ, ὡς φασιν, ὁ Πλάτων ἀπ' ἀρχῆς τινος γερονέναι τὸν κόσμον καὶ 5 εὐχεται γε τοῦτο πιστεῦσθαι οὐδαμοῦ τὰς αἰτίας, δι' ἃς τοῦτο πεποίηκεν, ἐνδειξάμενος, εἰς ἀσεβεῖς ἄρα ὑπολήψεις τοὺς πιστεύοντας αὐτῷ ἐνήγαγεν ἐν μηδενὶ τῶν διαλόγων ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον εἰπεῖν ἀνασχόμενος, τοῦναντίον δὲ πανταχοῦ τὴν γένεσιν αὐτοῦ 10 λαμπρῶς τῇ φωνῇ κηρύττων· καίτοι καὶ τὰς λογικὰς ψυχὰς ὑπὸ τῆς τοῦ θεοῦ προνοίας διοικεῖσθαι βουλόμενος σαφῶς ἀγενήτους αὐτὰς εἶναι κέκραγεν ἐν Φαίδρω οὐδὲν δείσας, μὴ κενὰ ταύτης νομίζοιτο.

κβ'. Αἴαν δὲ τολμηρὸν καὶ τὸ οὕτω ῥαδίως μετα- 15 φέρειν τὰς λέξεις· τὸν γὰρ ἢ διαξενκτικὸν σύνδεσμον ἢ διαπορητικὸν εἰς τὸν εἶ συναπτικὸν μεταλαμβάνεσθαι ἄξιό τοῦ Πλάτωνος ἐξηγητῆς ποιητικῶ τρόπῳ. προῶν οὖν παραθήσομαι καὶ τὸν Ἀριστοτέλους ἐξηγητὴν Ἀλέξανδρον τὴν τοιαύτην τοῦ συνδέσμου μετά- 20 ληψιν ἀπελέγχοντα, καὶ αὐτόθεν δὲ προφανὲς οἶμαι τὸ ἄτοπον· πρῶτον μὲν γὰρ τὸ ποιητικὰς μεταλήψεις ἐπὶ Πλατωνικὰς κυριολογίας ἐκδέχεσθαι τῶν ἀτοπωτάτων ἐστὶν καὶ ταῦτα σπανίως ἢ καὶ ἅπαξ σχεδὸν τοῦ ποιητοῦ τῇ τοιαύτῃ τοῦ συνδέσμου μεταλήψει χρησαμένου, 25 ὡς οἱ τὰ ἐκείνου ἐξετάσαντες ἐπεσημῆναντο. ἄλλως τε εἰ καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ ῥήσει χώραν ἔσχεν τὸ βίαιον τῆς τοῦ συνδέσμου μεταλήψεως, ἀλλ' οὐκέτι καὶ ἐπὶ

13. Plat. Phaedr. 246A 16. τ[ο]ν, ex ω, M 19. παραθήσομαι: pag. 214, 11 23. fort. Πλατωνικῆς 26. cf. schol. in Iliad. Γ 215 (cf. supra 186, 22)

τῶν ἐξῆς τοῦτο ποιεῖν δυνατόν· ὥσπερ γὰρ ἐνταῦθα
 τὸν προκειμένον αὐτῷ σκοπὸν ὁ Πλάτων ἀφοριζό-
 fol. 78r. μενος ἀντέθηκε τῷ γενητῷ τὸ ἀγένητον σκοπεῖν
 περὶ τοῦ παντός μέλλειν φήσας, εἰ γέγονεν ἢ καὶ
 5 ἀγενές ἐστίν, οὕτως ἐφεξῆς ἤδη λοιπὸν πρόβλημα
 τοῦτο ποιούμενός φησιν ἴπτερον ἦν αἰὲν γενέσεως
 ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρ-
 ξάμενος'. εἰ τοίνυν σαφῶς ἐνταῦθα σκοπεῖν φησιν
 περὶ τοῦ κόσμου, εἴτε αἰὲν ἐστίν ἀρχὴν γενέσεως οὐκ
 10 ἔχων ἢ καὶ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος, ἐν
 ἀπορίᾳ προτείνων ἐκάτερον καὶ οὐχὶ τῷ ἀγένητον
 εἶναι τὸν κόσμον συγκατατιθέμενος, πολλῷ δήπου ἄρα
 καὶ πρότερον, ἔνθα τὴν ἐν τούτοις σκέψιν προανεκή-
 ρυττεν, ὡς μέλλοι σκοπήσειν περὶ τοῦ παντός, εἰ γέ-
 15 γονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστίν, οὐχὶ τὸ ἢ καὶ ἀγενές
 ἐστίν' ἀντὶ τοῦ 'εἰ καὶ ἀγενές ἐστίν' μετελάμβανεν,
 ἀλλὰ κυρίως ὁ ἢ κείται σύνδεσμος ὡς ἐν ἀπορίᾳ δια-
 ξευγνὺς τοῦ γενητοῦ τὸ ἀγένητον, ὡς τὸ ἕτερον μόνον
 ἐπὶ τοῦ κόσμου ὑποτίθεσθαι καὶ μὴ ἀμφοτέρω, ὡς
 20 δοκεῖ τῷ Ταύρω. ἄλλως τε εἰ τὸ 'γέγονέν' τις ἐκδέ-
 ξοιτο κατὰ τι τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τοῦ Ταύρου ση-
 μαινομένων, καὶ τὸ μὴ γεγονέναι δήπου κατὰ ἀπό-
 φασιν τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου ἐκδέχεσθαι ἀνάγκη (ὃ
 γὰρ τίθησιν ἢ κατάφασις, τοῦτο ἀναιρεῖ ἢ ἀπόφασις).
 25 μεταλαμβάνοντων οὖν τὸ 'γέγονεν' εἰς τὸ 'κατ' αἰτίαν
 γέγονεν', ἀνάγκη καὶ τὸ 'μὴ γενόμενον' (ταυτόν γὰρ
 τὸ ἀγένητον τῷ μὴ γενομένῳ) εἰς τὸ 'κατ' αἰτίαν μὴ
 γενόμενον' ἐκλαμβάνειν. εἴη ἂν οὖν τὸ συμφραζό-
 μενον τοιοῦτον ἡμᾶς δὲ τοὺς περὶ τοῦ παντός λόγους

4. Plat. Tim. 27C
 γεγονεναί M

6. Plat. Tim. 28B

26. γέγονεν]

ποιεῖσθαι πη μέλλοντας, εἰ γέγονεν κατ' αἰτίαν ἢ καὶ ἀγέννητόν ἐστιν κατ' αἰτίαν', καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων σημεινομένων τὸ αὐτὸ 'εἰ σύνθετόν ἐστιν ἢ καὶ μὴ σύνθετόν ἐστιν', 'εἰ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει ἢ καὶ μὴ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει'. οὐ τί ἂν γένοιτο 5 καταγελαστότερον; ἀπερισκέπτως ἅμα μετέθηκε τὴν λέξιν ὁ ἀνὴρ μὴ περιαιθρήσας, εἰ δι' ὅλων ἔσται σύμφωνος αὐτῷ | ἢ ἀπόδοσις καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς εἰρημένοις fol. 78v. τῷ Πλάτῳ. εἰς τὴν αὐτὴν δὲ ἀτοπίαν ἐκφέρονται καὶ ὅσοι τὸ 'ἢ καὶ ἀγενές ἐστιν' εἰς τὸ 'ἢ καὶ ἀει- 10 γενές ἐστιν' μεταλαμβάνοντες. πάλιν γὰρ καὶ οὗτοι τὰ μὴ ὄντα προστιθέασιν τὸ ἀγενές ἀειγενές ποιοῦντες. καὶ ἔλαθόν γε ἑαυτοὺς τῇ ἀληθείᾳ μᾶλλον διὰ τῆς τοιαύτης προσθήκης συνηγοροῦντες καὶ ὦν βούλονται τὰ ἐναντία κατασκευάζοντες. εἰ γὰρ τοῦτο προὔτεινε 15 Πλάτων, πότερον γέγονε τὸ πᾶν ἢ καὶ ἀειγενές ἐστιν, ἀνάγκη πᾶσα τῷ γεγονέναι τὸ ἀειγενές ἀντιθεῖς διὰ τοῦ γεγονέναι τὸ ἀπὸ χρόνου γεγονέναι καὶ μὴ αἰε εἶναι σημαίνει. ἐπεὶ οὖν τὸ πρόβλημα τοῦτο ἐν τοῖς ἐπομένοις ἐξετάζων ὁ Πλάτων τὸ γεγονέναι τὸν κό- 20 σμον ἐπέκρινεν ('γένονεν', γὰρ φησιν, 'ὄρατός τε γὰρ ἀπτός τε ἐστὶν καὶ τὰ ἐξῆς'), δῆλον, ὅτι τὸ ἀειγενές τοῦ κόσμου ἀπέφησεν, καὶ ἐξ ὧν παρεγχειρεῖν τὴν λέξιν αὐτοῦ τετολμήκασιν.

κγ'. Πρὸς δὲ τοῖς ἀπηριθμημένοις τοῦ γενητοῦ 25 σημεινομένοις καὶ τοῦτό τινες προστιθέασιν. φασὶν γὰρ γενητὸν τὸ πᾶν ὑπὸ Πλάτωνος λέγεσθαι,

6. αμα M; fort. ἄρα 10. 11. exspectes aut ὅσοι — μεταλαμβάνουσιν aut οἱ — μεταλαμβάνοντες 16. 17. fort. Πλάτων, πότερον — ἐστὶν, τῷ γεγονέναι τὸ ἀειγενές ἀντιθεῖς, ἀνάγκη πᾶσα διὰ κτλ. 18. τοῦ] τουτο M 20. Plat. Tim. 28B 21. τε om. Plat. 22. ταξῆς M

καθὸ ἐν κινήσει αἰδίῳ ὑπάρχει· ὅθεν γινόμενον αὐτὸ εἶπε, φασίν, καὶ ἀπολλύμενον, ὅντως δὲ μηδέποτε ὕ- οὐδὲν γὰρ τῶν οὐρανίων οὐδέποτε ἐν ταύτῳ μένει. πρὸς τοῦτο δὲ σύντομος ἢ ὑπάντησις· πρῶτον μὲν 5 γὰρ περὶ τοῦ παντὸς κόσμου τῷ Πλάτῳ καὶ οὐ περὶ τῶν οὐρανίων μόνων ὁ λόγος· τὸ δὲ πᾶν, ἕως ἂν ἦ, οὐ κινεῖται ὅλον ὡς ὅλον οὐδ' ὅλως μεταβάλλει ἀλλ' ἐν ταύτῳ μένει. ὥστε οὐ τὸ γίνεσθαι ἀντὶ τοῦ κινεῖσθαι παρείληφεν ὁ Πλάτων. δεύτερον τὸ ἐν συνεχεῖ 10 εἶναι κινήσει τὰ οὐράνια ὑπ' αὐτῆς τῆς αἰσθητέως ὁμολογῆται καὶ οὐδενὸς ἑτέρου δεῖ πλὴν ὀφθαλμῶν εἰς τὴν τούτου κατάληψιν. πῶς οὖν οὐ γελοῖον προᾶγμα Πλάτων ὑπέμενεν ὡς περὶ τῶν ἀπορρήτων ἡμᾶς διδάσκειν μέλλων καὶ μηδενὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ 15 κατειλημμένων ἢ ἀποδεδειγμένων θεοῦς λέγων καὶ fol. 79r. θεὰς ἐπικαλεῖσθαι δεῖν εἰς τὴν περὶ τοῦ παντὸς σκέψιν, εἴτε κινεῖται κατὰ τὸν τρόπον τὰ οὐράνια εἴτε ἀκί- νητά ἐστιν, μηδὲ τοσοῦτο συνεῖναι δυνηθεῖς, ὡς, ὅσα διὰ τῆς αἰσθητικῆς ἀντιλήψεως τὸ πιστὸν ἔχει κρεῖτ- 20 τον πάσης ἀποδείξεως ἐγνωσμένα, ἐν προβλήματος τίθεται μοίρα; τίς γὰρ νοῦν ἔχων ζητήσκειν ἂν, εἰ τὸ πῦρ καίει καὶ εἰ τὸ ψιμύθιον λευκὸν ἐστιν; ὥστε οὐδ' οὕτως γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον ὁ Πλάτων εἶρηκεν. ἐλεγχθεισῶν οὖν πασῶν τῶν τοῦ γενητοῦ ὑποθέσεων, 25 μιᾶς δὲ ἔτι λειπομένης τῆς συνήθους τε καὶ πᾶσι καθωμιλημένης, λέγω δὴ τῆς κατὰ χρόνον γενέσεως,

1. Plat. Tim. 28A 2. φασίν] φησιν M οὐδέποτε Plat.

3. ουδεν[τε eras.] γαρ M 6. μόν[ω]ν, ex o, M

11. ὁμολογῆται M 14. μελλον M (cr. pt) 15. Plat.

Tim. 27C 21. τίθεται suspectum ζητ[η]σειεν, ex ei, M

22. ψημυθιον M 26. καθωμιλημενης M

καὶ τοῦ Πλάτωνος διαρρήθην γενητὸν εἶναι καὶ γεγε-
 νῆσθαι τὸν κόσμον ἀποφνηαμένου λείπεται ἐξ ἀνάγκης
 κατὰ χρόνον γενητὸν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος λέγε-
 σθαι, τουτέστιν ἀρχὴν τοῦ εἶναι εἰληφέναι· οὕτω γὰρ
 τὸ κατὰ χρόνον ἐπὶ τοῦ κόσμου νοεῖν πολλάκις εἰρή- 5
 καμεν.

κδ'. Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἰσχυρόν τι καὶ τοῦτο προτεί-
 νουσι εἰς πίστιν τοῦ μὴ κατὰ χρόνον γενητὸν εἶναι
 λέγεσθαι παρὰ Πλάτωνος τὸν κόσμον ἀλλ' ὡς ἐν ὑπο-
 θέσει τὸ καὶ τὴν ψυχὴν ἐν μὲν τῷ Τιμαίῳ γινομένην 10
 ὑποθέσθαι, ἐν δὲ Φαίδρῳ σαφῶς ἀγένητον ἀποφαίνε-
 σθαι, εὐλογον οἶμαι καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ κομψὸν δι'
 ὀλίγων ἐπιλύσασθαι. παντὶ τοίνυν δῆλόν ἐστιν, ὡς ἡ
 λογικὴ ψυχὴ τῆς νοητῆς οὐσίας τυγχάνουσα καὶ χω-
 ριστὴν διὰ τοῦτο παντὸς σώματος τὴν οὐσίαν ἔχουσα, 15
 ὀπηνίκα μὲν τὴν πρὸς τὸ σῶμα ἀναδέχεται σχέσιν,
 δυνάμει μὲν ἐστὶν νοῦς, τὸ δὲ εἶναι καὶ λέγεσθαι
 ψυχῇ ἐκ τῆς σχέσεως αὐτῇ τῆς πρὸς τὸ σῶμα προσ-
 γίνεται (παρὰ γὰρ τὸ ψυχοῦν τε καὶ ζωοποιεῖν τὸ
 σῶμα ψυχῇ κέκληται), ἐπειδὴν δὲ χωρισθεῖσα τοῦ σώ- 20
 ματος ἢ καθ' ἑξὶν ἢ ἅμα καὶ τοῦ φυσικοῦ διαξεν-
 χθεῖσα συνδέσμου νοερώς λοιπὸν ἐνεργήσῃ ἀπλῆ ἐπι-
 βολῇ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων θιγγάνουσα, νοῦς
 ἤδη κατ' ἐνέργειαν τὸ τηνικαῦτα καὶ ἐστὶν | καὶ fol. 79 v.
 λέγεται. ὥστε κατ' ἄλλο μὲν ἐστὶν αὐτῇ τὸ ψυχῇ 25
 εἶναι, [καὶ] κατ' ἄλλο δὲ τὸ νοῦ, καὶ τὸ μὲν ἐν σχέσει
 τῇ πρὸς τὸ σῶμα, τὸ δὲ ἀσχέτως καὶ ἀπολελυμένως

1. 2. γεγεν[η]σθαι M 10. Plat. Tim. 34C sq. 11. Plat.
 Phaedr. 246A 21. M m 1 ad καθ' ἑξὶν not. marg.: τουτ'
 ἐστιν ἐμφιλοσοφῶς 23. M m 1 ad θιγγανουσα not. marg.:
 παραψανουσα 26. και M; om. pt

τοῦ σώματος αὐτῇ καθ' αὐτήν ὑπάρχει, ὥσπερ ἀμέλει
 ὁ αὐτὸς καὶ κυβερνήτης ἐστὶν καὶ ἄνθρωπος, ἀλλὰ τὸ
 μὲν καθ' αὐτό, τὸ δὲ ἐν τῇ πρὸς τὸ πλοῖον ἔχει
 σχέσει. τούτων οὕτως ἐχόντων εἰ μὲν, καθὸ νοῦς
 5 ἐστὶν καὶ ἄσχετος πρὸς τὸ σῶμα ἢ ψυχῇ, γένεσιν αὐτῆς
 ὁ Τίμαιος παραδίδωσιν, συγχωρήσωμεν αὐτὸν ἐν ὑπο-
 θέσει αὐτὴν λέγειν γεγονέναι διὰ τὸ ἐν Φαίδρω ἀγέ-
 νητον αὐτὴν εἶναι ἀποφαίνεσθαι· εἰ δέ, καθὸ ψυχῇ
 ἐστὶν, ποιὰν αὐτῆς πρὸς τὸ σῶμα σχέσιν ἐν Τιμαίῳ
 10 διδάσκει, καθ' ἣν τοίως ἢ τοίως κοσμεῖ τε καὶ κινεῖ
 τὰ οὐράνια σώματα, ποία ἐστὶν ἔτι ἀνάγκη ὡς ἐν ὑπο-
 θέσει λέγειν αὐτὴν ἐν Τιμαίῳ γεγονέναι, εἶπερ καὶ
 τῷ κόσμῳ παντὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι δίδωσιν ὁ Πλάτων,
 ὡς ἐδείξαμεν; οὐκοῦν ὅτε τοῦ εἶναι τὸ σωματικὸν τοῦ
 15 κόσμου ἤρξατο, τότε καὶ ἡ ψυχῇ τὴν πρὸς αὐτὸ σχέ-
 σιν ἀνείληφεν· ἐπεὶ καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν ἐν σώ-
 ματι γίνεσθαι λέγοντες οὐ δήπου τῆς οὐσίας αὐτῆς
 κατηγοροῦσι τὴν γένεσιν ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ σώματι σχέ-
 σεως, ἣτις ἀπὸ χρόνου τὴν ἀρχὴν λαμβάνει. ὅτι δὲ
 20 τὰ περὶ τῆς ψυχογονίας ἐν Τιμαίῳ λεγόμενα οὐδὲν
 ἄλλο ἢ τὴν τῶν οὐρανίων κινήσιν καὶ τὴν πρὸς ἄλ-
 ληλα σχέσιν αὐτῶν παραδίδωσιν, ἣν ἐκ τῆς ψυχῆς,
 εἶπερ ἔμψυχά εἰσιν, ὡς Πλάτωνι δοκεῖ, ἀνειλήφασιν,
 ἐξεστὶν ἐξ αὐτῶν τῶν τοῦ Τιμαίου πιστώσασθαι λέ-
 25 ξεων· ἔφη γὰρ ἐν ἐκείνοις ὁ Πλάτων, ὅτι λαβὼν ὁ
 θεὸς οὐσίαν μέσῃν τῆς ἀμερίστου καὶ αἰὲν κατὰ τὰ
 αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐχούσης καὶ τῆς περὶ τὰ σώματα
 μεριστῆς καὶ προσέτι ταυτότητα καὶ ἑτερότητα τὰ τρία

ταῦτα κεράσας ἐξέτεινεν καὶ ἐποίησεν εὐθείαν, εἶτα ταύτην τὴν εὐθείαν κατὰ ἁρμονικοὺς λόγους κατατεμῶν ἔσχισεν δίχα κατὰ μῆκος, εἶτα χιοειδῶς ἀλλήλαις τὰς δύο | συνάψας εὐθείας ἀνέκλασεν καὶ τὰ πέ- fol. 80r.
 ρατα αὐτῶν ἀλλήλαις συνάψας ἐποίησεν δύο κύκλους, 5
 τὸν μὲν ἐκτός, τὸν δὲ ἐντός, συναπτομένους ἀλλήλοις κατὰ δύο σημεῖα, εἶτα ἐκίνησεν τὸν μὲν ἔξω κύκλον ἐπὶ δεξιά, τὸν δὲ ἐντός ἐπ' ἀριστερά, καὶ ἐκάλεσεν, φησὶν, τὴν μὲν ἐκτός περιφορὰν ταύτου, τὴν δὲ ἐντός θατέρου καὶ τὸν μὲν ἐκτός κύκλον ἄσχιστον εἶασεν, 10
 τὸν <δ'> ἐντός σχίσας ἕξαχῆ ἑπτὰ κύκλους ἀνίσους ἐποίησεν κατὰ τὴν τοῦ διπλασίου καὶ τριπλασίου διάστασιν ὑπερέχοντας ἀλλήλων καὶ τοὺς μὲν τρεῖς ἴσους τῷ τάχει τῆς κινήσεως κατεσκεύασεν, τοὺς δὲ τέτταρας ἀνίσους τῇ κινήσει ἀλλήλοις τε καὶ τοῖς τρισίν. τού- 15
 των οὕτως περὶ τῆς ψυχογονίας ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Τιμαίῳ λεγομένων τίς τοσοῦτόν ἐστιν περὶ τὴν κρίσιν τῆς ἀληθείας ἀγνώμων, ὡς μὴ ἕξ αὐτῆς ψιλῆς τῆς λέξεως ὁμολογεῖν τὴν τῶν οὐρανίων σφαιρῶν κίνησιν τε καὶ πρὸς ἄλληλα σχέσιν ἐν τούτοις ὑπὸ τοῦ Πλά- 20
 τῶνος παραδίδοσθαι, ἣν ἐκ τῆς ἐπιβεβηκυίας αὐταῖς ψυχῆς γίνεσθαι οἶεται; ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζῴοις ἢ τε κινήσεις καὶ ἢ τῶν μερῶν τοῦ σώματος οἰκονομία τε καὶ πρὸς ἄλληλα σχέσις ἐκ τῆς ἐνούσης αὐτοῖς ψυχῆς ἐπιγίνεται. τὰ οὖν τῷ αἰτιατῷ ἐκ τοῦ αἰτίου 25
 συμβαίνοντα ἐπὶ τὸ αἷτιον τὸν Πυθαγορικὸν τῶν ἀλνιγμάτων τρόπον ὁ Πλάτων ἀνήγαγεν, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὴν ψυχὴν πολλάκις πεινῆν φαμεν ἢ διψῆν τὴν

2. τὴν superscr. M 8. δεξιαί — αριστεραι M 11. δ' add.
 (cf. Plat. Tim. 36D) 22. ψυχ[η]ς, ex α, M cf. infra
 fol. 200v. 28. πολλακις πεινειν — διψειν M (cr. pt)

τῆς ἐνδείας συναίσθησιν ἐκ τῆς ψυχῆς ἐγγινομένην
 τῷ σώματι ἐπ' αὐτὴν τὴν ψυχὴν ἀναφέροντες. τὴν
 μὲν οὖν περὶ τούτων ἀκριβεστέραν ἐξέτασιν, ὅτω φί-
 λον, καὶ παρὰ τῶν προὑπομνηματισαμένων, ὄνπερ καὶ
 5 πρόσθεν ἐμνήσθημεν, μαθεῖν ἔξεστιν· καὶ αὐτοὶ γὰρ
 καίπερ ἀίδιον εἶναι τὸν κόσμον λέγοντες καὶ ἐν ὑπο-
 fol. 80v. θέσει τὴν γένεσιν τῆς ψυχῆς | παραδιδόναι τὸν
 Πλάτωνα ὅμως ἐν τούτοις τὸν μὲν ἐκτὸς τῶν κύκλων
 τὴν ἀπλανῆ ἐξειλίφασιν, τὸν δὲ ἐντὸς τὰς τῶν πλα-
 10 νωμένων, ὃν ἐξαχῆ στίβας τοὺς ἐπὶ τῶν πλανωμένων
 κύκλους ἐποίησεν. τινὲς δὲ τὸν μὲν ἐκτὸς τὸν ἰση-
 μερινὸν ἤκουσαν κύκλον, τὸν δὲ ἐντὸς τὸν ζωδιακόν,
 οἵτινες χιοειδῶς ἀλλήλους τέμνοντες κατὰ δύο σημεῖα,
 κριὸν τε καὶ ζυγόν, ἀλλήλων ἄπτονται· καὶ γὰρ ἡ μὲν
 15 ἀπλανῆς ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἐστὶν τῷ ἰσημερινῷ ἄξωνα
 καὶ περὶ τοὺς πόλους τούτου κινεῖται, αἱ δὲ πλανώ-
 μεναι περὶ τοὺς τοῦ ζωδιακοῦ. τῶν δὲ κύκλων τού-
 των, φησὶν ὁ Πλάτων, τὸν μὲν ἐκτὸς ἐπὶ τὰ δεξιὰ ὁ
 θεὸς ἐκίνησε, τουτέστιν τὴν ἀπλανῆ, τὸν δὲ ἐντὸς ἐπ'
 20 ἀριστερά, τὰς πλανωμένας δηλονότι, δεξιὰ μὲν τὰ
 ἀνατολικά προσαγορεύων Ὀμηρικῶς, ἀριστερά δὲ τὰ
 δυτικά· φησὶ γοῦν κάκεινος

ἔϊτ' ἐπὶ δεξιὰ ἴωσι πρὸς ἡῶ τ' ἠέλιόν τε

εἴτ' ἐπ' ἀριστερά τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα'.

25 φέρεται γὰρ ἡ μὲν ἀπλανῆς ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ
 δυσμάς, τοῦμπαλιν δ' αἱ πλανώμεναι. καλεῖ δὲ τὴν
 μὲν ἐκτὸς κίνησιν ταύτου διὰ τὴν ταυτότητα τῆς τῶν
 ἀπλανῶν κινήσεως· ἰσόχρονον γὰρ ἅπαντα τὰ ἀπλανῆ

5. πρόσθεν: pag. 145, 1
 add. pt 19. εἰνησ[ε] M
 er.] M

9. σφαίραν post ἐξειλίφασιν
 23. Hom. M 239 ἴωσι[ν

ποιεῖται τὴν κίνησιν καὶ τὸν αὐτὸν ἀεὶ ἐκπεριέρχεται
κύκλον ἐκ τῶν αὐτῶν ἀεὶ σημείων τὰς ἀνατολάς καὶ
εἰς τὰ αὐτὰ τὰς δύσεις ποιούμενα. τὴν δὲ ἐντὸς κί-
νησιν, τουτέστιν τὴν τῶν πλανωμένων, θατέρου, φη-
σίν, προσηγόρευσεν διὰ τὴν ἑτερότητα δηλονότι τῆς 5
τῶν πλανωμένων κινήσεως· οὔτε γὰρ ἰσόχρονος ἢ τού-
των κινήσεις οὔτε ἐκάστου ἢ αὐτῆ· οὐδὲ γὰρ ἓνα καὶ
τὸν αὐτὸν ἕκαστος ἐκπεριέρχεται κύκλον οὐδὲ ἐπὶ τῶν
αὐτῶν ἀεὶ σημείων τὰς τε ἀνατολάς καὶ τὰς δύσεις οἱ
αὐτοὶ ποιοῦνται. τῶν δὲ ἑπτὰ τῶν ἐντὸς κύκλων 10
τρεῖς μὲν ἰσοταχεῖς εἶναι ἀλλήλοις, τὸν τε τοῦ ἡλίου
λέγων καὶ | τὸν τοῦ ἑωσφόρου καὶ τὸν τοῦ Ἑρμοῦ fol. 81r.
καλούμενον (ἰσόδρομοι γὰρ τῶν πλανωμένων οὗτοι
τυγχάνοντες δι' ἐνιαυτοῦ τὸν πάντα κύκλον ἐκπεριέρ-
χονται), τοὺς δὲ λοιποὺς τέσσαρας ἀνίσους ἀλλήλοις 15
τε καὶ τούτοις εἶναί φησιν, τουτέστιν τὴν τε τοῦ
Κρόνου καλουμένην σφαῖραν καὶ τοῦ Ἄρεως καὶ τοῦ
Διὸς καὶ τὴν τῆς σελήνης (ἢ μὲν γὰρ τοῦ Κρόνου
διὰ τριάκοντα ἔτων ἔγγιστα τὸν ἴδιον ἐκπεριπολεῖ
κύκλον, ἢ δὲ τοῦ Διὸς ἔγγυς διὰ δώδεκα, διὰ δύο δὲ 20
πάλιν ἢ τοῦ Ἄρεως ἔγγιστα, ἢ δὲ τῆς σελήνης διὰ
μηνός). μὴ τοίνυν μηδὲ ἐκ τῆς ψυχογονίας παρεχέ-
τῳσαν πράγματα Πλάτωνι πείθειν ἡμᾶς βιαζόμενοι,
ὡς ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον οἴεται τὴν γένεσιν
αὐτοῦ καθ' ὑπόθεσιν ἡμῖν εἰσηγούμενος. καίτοι, εἰ 25
τοῦτο ἦν ἀληθές, διὰ τί μή, ὥσπερ τὴν ψυχὴν διαρ-
ρήθην ἐν ἑτέροις ἀγένητον εἶναι ἀποφαίνεται, οὕτως
καὶ τὸν κόσμον ἡμῖν ἐν τινι τῶν οἰκείων συγγραμμά-

10. τον εντος M (cr. pt) 18. δι[ο]ς, ex ω, M 21. M
m 1 (ad Ἄρεως) in marg.: δι ἡ μηνων 25. εἰσηγούμενος]
εισηγουμενοι M 27. Plat. Phaedr. 246 A

των ἀγένητον εἶπειν ἐτόλμησεν, τοῦναντίον δὲ πανταχοῦ γενητὸν εἶναι αὐτὸν καὶ γεγονέναι καὶ φύσει λυτὸν εἶναι κέκραγεν;

κέ'. Ἄλλ' ἐπειδὴ φησιν ὁ Πορφύριος τὰς περὶ τοῦ
 5 γεγονέναι τὸν κόσμον Πλάτωνος ἀποδείξεις μὴ εἶναι κατασκευαστικὰς τοῦ κατὰ χρόνον γεγονέναι τὸν κόσμον, ἐξ οὗ συλλογίζεται, ὡς οὐδὲ κατὰ χρόνον αὐτὸν φησιν γεγονέναι Πλάτων, εὐλογον οἶμαι καὶ τοῦτο αὐτὸ ἐπισκέψασθαι παραθέντας πρότερον αὐτὴν τὴν
 10 Πορφυρίου λέξιν· ἔχει γὰρ οὕτως ἴδωμεν τοίνυν, ποῖον σημαινόμενον τοῦ κόσμου ὁ Πλάτων κατηγορήσεν καὶ ποῖον ἠρώτησεν καὶ τίνι εἰκότως ἐφαρμόττει. καὶ μὴν ἔστω τὸ δηλοῦν τὴν ἀπὸ χρόνου γένεσιν παρεληφώς καὶ σκεπτέσθω, πότερον ἦν αἰεὶ μηδέποτε
 15 ἀπὸ χρόνου γεγονώς ἢ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρχάμενος, ἀποφαινέσθω δὲ ἀπὸ τινος ἀρχῆς χρονικῆς
 fol. 81v. γεγονέναι, δι' ἧς ἐπιφέρει ἀποδείξεις. | τίνες οὖν αὐταί; ὄρατός τε γὰρ ἀπτός τε ἔστιν, φησίν, καὶ σῶμα ἔχων· πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα αἰσθητὰ δόξῃ περι-
 20 ληπτὰ μετ' αἰσθήσεως γινόμενα καὶ γενητὰ ἐφάνη. τούτων δὲ τί ἂν εἴη γελοιότερον; τίς γὰρ ἢ ἀνάγκη τῆς ἀκολουθίας, εἰ ὄρατός καὶ ἀπτός καὶ ἔχων σῶμα, ἀπ' ἀρχῆς χρόνου γεγονέναι; μεγίστη ἀνάγκη καὶ πάσης μείζων ἀποδείξεως ἢ ἐνάργεια· καὶ σὺ γάρ, ὦ
 25 θαυμάσιε, γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον, καθὸ σύνθετός ἐστιν, ὑποτίθεσθαι Πλάτωνα λέγων καὶ τούτου ἀποδείξιν παράγειν τὸ ὄρατὸν εἶναι ἀπτόν τε καὶ σῶμα

3. λυτὸν (cf. 225, 26. 124, 20)] αὐτον M 4. π[ο]ρφυριος, ex ρ, M 10. γαρ M; exspectes δὲ 18. τε (ante γάρ) om. Plat. Tim. 28B 19. αἰσθητὰ, τὰ δὲ αἰσθητὰ δόξῃ κτλ. Plat. 22. εἰ ex η M 24. ενεργεια M

ἔχειν ἀποφαινόμενος, πόθεν, εἰπέ μοι, τὴν ἀνάγκην τοῦ λόγου κατεσκεύασας; ποῖα γὰρ ἀνάγκη πᾶν ὄρα-
 τὸν εὐθύς εἶναι καὶ σύνθετον; ἢ πάντως τὴν αἰσθη-
 σιν ἡμῖν πιστοτέραν οὖσαν παντὸς λόγου παρὰ γεις
 μάρτυρα; ἀλλ' ὅτι μὲν πᾶν ὄρατὸν σύνθετόν ἐστιν, 5
 καὶ αὐτοὶ συνομολογοῦμεν· ἀλλ' οὐκ, ἐπειδὴ τῷ ὄρα-
 τῷ τὸ σύνθετον ἔπεται, ἔτι δὲ καὶ πᾶν ὄρατὸν γενη-
 τὸν ἐστιν κατὰ Πλάτωνα, ἤδη διὰ τοῦτο ἀνάγκη ἀντὶ
 τοῦ συνθέτου τὸ γενητὸν παρειληφέναι τὸν Πλάτωνα·
 ἐπεὶ καὶ τὸ τριχῆ διαστατὸν ἐξ ἀνάγκης παντὶ ὄρατῷ 10
 καὶ ἀπτῷ καὶ σῶμα ἔχοντι ἔπεται καὶ τὸ πεπεράνθαι
 κατὰ μέγεθος καὶ τὸ ἐσχηματίζεσθαι πάντως ἢ τεταγμένῳ
 ἢ ἀτάκτῳ σχήματι καὶ τὸ συνεχὲς εἶναι καὶ οὐκ ἄν-
 τις διὰ τοῦτο νομίσειεν Πλάτωνα τὸ γενητὸν ἀντὶ
 τούτων τινὸς μεταλαμβάνειν· τίς γὰρ ἀνάγκη τὸ γε- 15
 νητὸν εἰς τὸ σύνθετον μεταλαμβάνειν μᾶλλον ἢ εἰς
 τὸ πεπερασμένον συνεχὲς ἢ ἐσχηματισμένον ἢ εἰς ἄλλο
 τι, ὃ παντὶ σώματι ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει; ὁμοίως γὰρ
 τῷ αἰσθητῷ τὸ τε σύνθετον ἔπεται καὶ τῶν λοιπῶν
 ἕκαστον. ὅτι δὲ καὶ ἀδύνατον ὡς σύνθετον | γε- fol. 82r.
 νητὸν εἶναι τὸν κόσμον ὑπὸ Πλάτωνος λέγεσθαι, μι- 21
 κρῷ πρόσθεν ἐδείξαμεν. τοῦ δὲ τῷ ὄρατῷ ἢ ἀπλῶς
 αἰσθητῷ μὴ μόνον τὸ σύνθετον ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ
 χρόνον γενητὸν πάντως ἔπεσθαι καὶ ἡμεῖς φάμεν ἐξ
 αὐτῆς τῆς ἐναργείας τὴν πίστιν εἰληφέναι τὸν Πλάτωνα· 25
 ἐκ γὰρ τῶν τεσσάρων στοιχείων ἅπαντα τὸν κόσμον
 συνεστάναι διαρρήδην ὁ Πλάτων ἀποφαίνεται καὶ
 τούτῳ καὶ αὐτὸς ὁ Πορφύριος συγκατατίθεται, ὡς

1. ἔχειν] εχων M
 M 25. ενεργείας M
 τουτο M

22. pag. 155, 5 sq.
 27. Plat. Tim. 32C

τ[ωι], ex ου,
 28. τούτῳ]

ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τοῦ Πρόκλου κεφαλαίῳ γινόμενοι δειξομεν. ὅτι δὲ πάντα τὰ στοιχεῖα κατὰ πάντα τὰ μέρη ἑαυτῶν γενητά τέ ἐστιν καὶ φθαρτά, ἐξ αὐτῆς τῆς αἰσθήσεως τοῖς ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς ἢ ἀπό-
 5 δειξις· πᾶν γάρ, ὃ ἂν τις λάβοι μέρος ὕδατος ἢ πυρὸς ἢ γῆς ἢ ἀέρος, τοῦτο πάντως ἐν τινι χρόνῳ γέγονεν καὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔσχηκεν· εἰ δὲ πάντα τὰ μέρη τοῦ ὕδατος ἐν χρόνῳ γέγονεν, τὸ δὲ ὅλον οὐδὲν ἕτερον ἐστιν ἢ πάντα τὰ μέρη, καὶ τὸ ὅλον ἄρα ἐν
 10 χρόνῳ τινὶ τὴν ὑπαρξίν εἴληφεν, ὡς ἄλλοτε ἄλλας εἶναι κατ' ἀριθμὸν τὰς τῶν στοιχείων ὁλότητας· ἡ μὲν γάρ εἰς ἄλληλα τῶν στοιχείων μεταβολὴ διὰ τὴν τοῦ κόσμου διαμονὴν γινομένη τῇ τοῦ λείποντος ἀναπληρώσει τὴν αὐτὴν ἀεὶ δοκεῖ φυλάττειν κατ' ἀριθμὸν
 15 τῶν στοιχείων ὁλότητα· φθειρόμενον γάρ τὸ ὕδωρ εἰς ἀέρα τυχὸν μεταβέβληκε, πάλιν δ' αὖ φθαρεῖς ὁ ἀήρ καὶ μεταβαλὼν εἰς ὕδωρ τὸ λείπον τοῦ ὕδατος ἀνεπλήρωσεν· καὶ ἐπὶ πάντων ὁ αὐτὸς λόγος. ἀλλ' ὥσπερ τις ναυπηγὸς ἄλλοτε ἄλλην σανίδα νεῶς τὴν πεπονη-
 20 κῦϊαν ἀμείβων χρόνῳ πᾶσαν τὴν ναῦν ἤμειψεν καὶ ἄλλην ἐξ ἄλλης κατ' ἀριθμὸν τὴν ὅλην ἐποίησεν, οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τῆς τῶν στοιχείων ὁλότητος συμβαίνει· μέρους γάρ τινος ἀεὶ φθειρομένου, ἑτέρου δὲ ἀντ' αὐτοῦ γινομένου, τῷ μακροῦ χρόνῳ πᾶσαν συμβαίνει
 fol. 82 v. τὴν ὁλότητα τῶν στοιχείων μεταβάλλειν. εἰ οὖν
 26 μὴδὲ αἱ ὁλότητες αἱ αὐταὶ κατ' ἀριθμὸν τῶν στοιχείων διαμένουσιν, τὸ δὲ μὴ κατ' ἀριθμὸν τὸ αὐτὸ μένον ἐν χρόνῳ καὶ ἤρξατο τοῦ εἶναι καὶ φθείρεται, δῆλον,

2. δειξ[ο]μεν, ex ω, M
βαλλει M (cr. pt)

cf. infra fol. 216 v.

25. μετα-

ὥς ἅμα τοῖς μέρεσιν καὶ αὐταὶ κατὰ χρόνον εἰσὶν
γενηταὶ καὶ φθαρταὶ τῶν στοιχείων αἱ ὀλότητες. εἰ
δὲ μὴ τὴν ἀρχὴν τῆς τῶν στοιχείων συστάσεως ἔγνω-
μεν, οὐ διὰ τοῦτο μὴδὲ ἀρχὴν αὐτὰ τοῦ εἶναι ἔχειν
εὐλογον οἴεσθαι· ἢ γὰρ νῦν αὐτῶν κατὰ μέρη φθορά 5
τε καὶ γένεσις καὶ τοῦ ἀρχὴν αὐτὰ λαμβάνειν ὑπάρ-
ξεως ἰκανωτάτην πίστιν παρέχεται. ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ
ἐκ τῶν στοιχείων συγκείμενα πάντα ἐν χρόνῳ γίνονται
τε καὶ φθείρεται, οἷα φυτὰ καὶ ζῶα καὶ μέταλλα καὶ
τὰ λοιπὰ πάντα σῶματα. οὐκοῦν, εἰ πᾶν μὲν σῶμα 10
ὄρατόν τε καὶ ἀπτόν ἢ ἀπλῶς αἰσθητόν ἢ στοιχεῖόν
ἐστὶν ἢ ἐκ στοιχείων, ταῦτα δὲ γενητὰ κατὰ χρόνον
δέδεικται, πᾶν ἄρα σῶμα αἰσθητόν κατὰ χρόνον ἐστὶν
γενητόν. εἰ οὖν ὁ οὐρανὸς ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων
συνεστῶς κατὰ Πλάτωνα σῶμά ἐστὶν ὄρατόν τε καὶ 15
ἀπτόν, καὶ ὁ οὐρανὸς ἄρα κατὰ χρόνον γενητὸς ἂν
εἴη· ἐκ τῶν φανερῶν γὰρ τὰ ἀφανῆ δῆλα καθίσταται.
διὰ τὴν αὐτὴν δὲ αἰτίαν καὶ φθαρτὸς ἔσται κατὰ
Πλάτωνα, ὅσον ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς φύσεως. καὶ ἄλλως
δέ· ἄλογον ἂν φανείη τῶν τοῦ παντὸς στοιχείων χρο- 20
νικὴν ἀρχὴν αἰεὶ λαμβανόντων καὶ ἄλλοτε ἄλλων κατ'
ἀριθμὸν γινομένων τὸν ἐκ τούτων συνεστῶτα οὐρα-
νὸν μῆτε ἀρχὴν ποτε τοῦ εἶναι ἐσχηκέναι μῆτε τέλος
ἔξειν μῆτε μεταξὺ τροπὴν τινα καὶ ἀλλοίωσιν κατ'
οὐσίαν ὑπομένειν. ἐκ ταύτης οὖν τῆς ἀνάγκης ὁ Πλά- 25
των τῷ τε ὄρατῷ τὸ κατὰ χρόνον γενητὸν ἔπεσθαι
ἔφησεν καὶ διὰ τοῦτο τὸν κόσμον ὄρατόν ὄντα καὶ
γενητὸν εἶναι συνελογίσατο. δύναιτο δ' ἂν καὶ ἐξ

3. 4. εγνωμεν M
καθόλα 7. πιστην M

5. M m 1 ad κατα μερη not. marg.:
9. οἷα M; fort. οἶον 12. [τ]αυτα M

ἐπαγωγῆς αὐτὸ τοῦτο πάλιν εἰληφέναι Πλάτων. εἰ
 γὰρ τόδε τὸ αἰσθητόν, οἷον ζῶον ἢ ὕδωρ ἢ πῦρ, γε-
 νητόν ἐστὶν κατὰ χρόνον καὶ πάλιν ἄλλο καὶ ἄλλο
 fol. 83r. καὶ πάντα τὰ μερικὰ στοιχεῖα τοιαῦτα καὶ αἱ τούτων
 5 ὁλότῃτες, καὶ πᾶν ἄρα ὄρατὸν γενητόν ἐστὶν· ὄρατὸς
 δέ ἐστιν καὶ ὁ κόσμος· καὶ αὐτὸς ἄρα γενητὸς ἂν εἴη
 κατὰ χρόνον. καὶ ἄλλως· εἰ ἐδείξαμεν, ὅτι οὐδένα
 τῶν ἐπινενοημένων τοῦ γενητοῦ τρόπων ὁ Πλάτων
 παρείληφεν (γένεσιν γὰρ φησὶν τὴν κατὰ χρόνον), τὸ
 10 δὲ μὴ γενόμενον ἅπαν (τουτέστιν τὸ μὴ κατὰ χρόνον
 γενόμενον) νοήσει μετὰ λόγου περιληπτὸν ὠρίσατο,
 ἔπεται ἄρα κατὰ τὴν σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφὴν τῶ
 μὴ νοητῶ ἅπαντι τὸ γένεσιν ἔχειν τὴν κατὰ χρόνον.
 πᾶν δὲ τὸ μὴ νοητὸν αἰσθητόν ἐστὶν καὶ ἀπτόν· πᾶν
 15 ἄρα τὸ αἰσθητὸν καὶ ἀπτόν κατὰ χρόνον ἐστὶν γενη-
 τόν. οὐκοῦν τῇ πρώτῃ ἑαυτοῦ ὑποθέσει ὁ Πλάτων
 τὰ ἐφεξῆς ἀκολούθως συνελογίσαστο· πᾶν γὰρ τὸ μὴ
 γενόμενον κατὰ χρόνον νοητὸν εἶναι φήσας ἀκολούθως
 τὸ μὴ νοητὸν πᾶν ἀλλ' αἰσθητὸν γενητὸν εἶναι φησὶν
 20 κατὰ χρόνον. ἢ οὖν τὰ πρότερά τις ἐλεγχέτω (λέγω
 δὴ, ὅτι τοῦ ἀεὶ ὄντος οὐ τὴν κατὰ χρόνον ἀνεῖλεν
 γένεσιν ἀλλ' ἄλλην τινά, ὅπερ διὰ πλειόνων ἡμεῖς
 ἐδείξαμεν) ἢ ἐκείνων ἀνελέγκτων μενόντων, εἰ τὸ κατὰ
 χρόνον ἀγένητον νοητὸν εἶναι φησὶν, ἀκολουθήσει
 25 πάντως τὸ μὴ νοητὸν πᾶν ἀλλ' αἰσθητὸν γενητὸν
 εἶναι κατὰ χρόνον. ἀναγκαίως ἄρα καὶ οὐκ ἀσυλλο-
 γίστως ἐκ τοῦ αἰσθητοῦ εἶναι τὸν κόσμον καὶ τὸ
 χρονικὴν ἔχειν ἀρχὴν ὁ Πλάτων συνελογίσαστο.

7. pag. 149, 27 sq. 10. τουτεστιν το^{μη} M 23. cf. pag. 145,
 8 sq. 27. αἰσθητόν] αἰσθητου M

κς'. Ὅτι δὲ τὸ ὄν ἀεὶ οὐκ ἔχειν γένεσιν λέγων ὁ Πλάτων οὐδεμίαν ἄλλην φησὶν γένεσιν μὴ ἔχειν ἢ τὴν κατὰ χρόνον, ἱκανῶς μὲν καὶ πρότερον δέδεικται, μάθοι δ' ἂν τις οὐδὲν ἦττον καὶ ἐντεῦθεν. παντὶ δῆλον οἶμαι εἶναι, ὡς ὄν ἀεὶ ὁ Πλάτων καλεῖ τὸ 5 παντάπασιν ἀμετάβλητον διὰ τὸ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν· τὸ γὰρ ἐν μεταβολῇ καὶ ἀλλοιώσει θεωρούμενον οὐδέποτε ὄν εἶναι φησιν· τὸ γὰρ μεταβάλλον οὔτε τοῦτό ἐστιν ἔτι, ἔξ οὔ μεταβάλλει, οὔτε ἐκεῖνό πω πάλιν, εἰς ὃ μεταβάλλει· εἴ τι οὖν ἐν συν- 10 εχεῖ μεταβολῇ θεωροῖτο ὑπάρχον, τοῦτο οὐδέποτε ὄν ἔσται, | γινόμενον δὲ ἀεὶ. ὅτι δὲ τοῦτο σημαίνει fol. 83 v. παρὰ Πλάτωνι τὸ ὄν ἀεὶ, καὶ αὐτὸς μὲν διαρρηθὴν ὀριζόμενος αὐτὸ εἶπεν ('νοήσει' γὰρ, φησὶν, 'μετὰ λόγου περιληπτὸν ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως 15 ἔχον'), δῆλον δὲ ἐστὶν καὶ ἔξ ὧν τὸ γινόμενον οὐδέποτε ὄν εἶναι φησιν· 'τί' γὰρ, φησὶν, 'τὸ γινόμενον μὲν ὄν δὲ οὐδέποτε'. εἰ οὖν τὸ γινόμενον (τουτέστιν τὸ ἐν μεταβολῇ ὄν) οὐδέποτε ὄν ἐστὶν, τὸ ἄρα ὄν ἀεὶ τοῦτο πάντῃ ἐστὶν ἀμετάβλητον. ἐπεξηγήσεις οὖν ἐστὶν 20 τοῦ ἀεὶ ὄντος τὸ 'γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον', ὡσπερ καὶ τοῦ γινομένου τὸ 'ὄν δὲ οὐδέποτε'. τούτου οὖν οὕτως ἔχοντος ζητητέον, ποίαν γένεσιν ἀποφάσκει τοῦ ἀεὶ ὄντος ὁ Πλάτων. ἐγὼ μὲν οὖν φημι τὴν κατὰ χρόνον· τὸ γὰρ καθ' ὅτι οὖν χρονικῆς ἐστερημένον ἀρ- 2 κῆς τοῦτο πάντῃ ἐστὶν ἀμετάβλητον, καὶ ἔμπαλιν, εἴ τι χρονικὴν ἔσχευ ἀρχὴν καθ' ὅτι οὖν τῶν περὶ αὐτὸ

3. πρότερον: VI 16. 19

6. α[μ]εταβλητον M

14. Plat. Tim. 28A

15. ἀεὶ κατὰ ταῦτά ὄν (om. cet.) Plat.

τα superscr. M

17. Plat. Tim. 27D

18. μὲν ἀεὶ,

ὄν Plat.

θεωρουμένων, τοῦτο οὐκ ἔστιν παντάπασιν ἀμετάβλη-
 τον· καθὸ γὰρ ἀρχὴν ἔσχευ, κατὰ τοῦτο μετέβαλεν ἐκ
 τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν. ὥστε ἀναρχον εἶναι δεῖ κατὰ
 χρόνον τὸ παντάπασιν ἀμετάβλητον· πᾶσα γὰρ μετα-
 5 βολὴ καὶ ἐν χρόνῳ γίνεται καὶ ἀπὸ χρόνου τὴν ἀρ-
 χὴν λαμβάνει. ὥστε τὸ χρονικῆς ἀρχῆς ἐστερημένον
 καὶ μεταβολῆς πάσης ἐστέρηται. ἀντιστρέφει ἄρα
 ταῦτα ἀλλήλοις, καὶ εἴ τι πάντῃ ἐστὶν ἀμετάβλητον,
 τοῦτο καὶ πάσης ἀρχῆς χρονικῆς ἐστὶν ὑπέρτερον καὶ
 10 χρονικῆς πάσης ἀρχῆς ἐστερημένον κατὰ πάντα ἐστὶν
 ἀμετάβλητον. εἰκότως ἄρα τὸ αἰεὶ ὄν (τουτέστιν τὸ
 πάντῃ ἀμετάβλητον) γένεσιν φησὶν μὴ ἔχειν τὴν κατὰ
 χρόνον. εἰ δέ τις τὸ 'γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον' ἀντὶ τοῦ
 'σύνθεσιν οὐκ ἔχον' ἀκούοι, λεγέτω, τίνα λόγον ἔχει
 15 τὸν ἐρωτήσαντα, τί τὸ ὄν αἰεὶ (τουτέστιν τὸ κατὰ τὰ
 αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον), ἐπιφέρειν τὸ 'σύνθεσιν δὲ
 οὐκ ἔχον'· εἰ γὰρ καὶ μυριάκις τις συγχωρήσοι τὸ αἰεὶ
 ὄν (τουτέστιν τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον)
 ἀπλοῦν εἶναι καὶ ἀσύνθετον, ἀλλ' οὐ πᾶν ἀπλοῦν καὶ
 20 ἀσύνθετον αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔξει· |
 fol. 84r. ἀπλᾶ γὰρ ἐστὶν τὰ πρῶτα τῶν σωματίων στοιχεῖα
 (λέγω δὴ ὕλη καὶ εἶδος· οὐ γὰρ ἐπ' ἄπειρον πρόεισιν
 ἢ τῶν συνθέτων ἀνάλυσις, ἀλλ' εἰς τὰ ἀπλᾶ πάντως
 καταντᾶν ἀναλύοντας ἀνάγκη). καὶ οὐκ ἂν τις εἴποι
 25 τὰ ἀπλᾶ ταῦτα τῶν αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 ἐχόντων εἶναι· τὰ μὲν γὰρ εἶδη τὰ ἔνυλα καὶ εἰς τὸ
 μὴ ὄν ἀναλύεται καὶ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος πάλιν ὑφίστα-
 ται, ὡς δεῖξομεν μικρὸν ὕστερον, ἢ δὲ ὕλη ἄλλοτε

6. τ[ο], ex η, M 7. ἀντιστ[ρ]εφει, ex ε, M 9. 10. fort.
 καὶ <τὸ> χρονικῆς 14. fort. σύνθεσιν <δὲ> (cf. etiam 207, 17)
 17. μυριακ[ι]ς, ex η, M 28. fol. 122v.

ἄλλα δέχεται τε καὶ ἀποβάλλει εἶδη· οὐκ ἄρα τῶν αἰε
 κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐχόντων εἰσὶν ὕλη καὶ
 εἶδος ἀπλᾶ ὄντα. εἰ δὲ καὶ αἰδία ἦν τὰ ἐνυλα εἶδη,
 ὅπερ ἀδύνατον, ἀλλ' οὖν τῷ ἄλλοτε ἐν ἄλλῳ ὑποκει- 5
 μένῳ γίνεσθαι, ὡς καὶ ἡ ὕλη ἄλλοτε ἄλλα εἶδη δέ-
 χεται, οὐχ ἔξει τὸ αἰε κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 ἔχειν, ὥσπερ οὐδὲ ἡ ἡμετέρα ψυχὴ. ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ
 χρώματα ἀπλᾶ μὲν ἐστίν, οὐκ αἰε δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ
 καὶ ὡσαύτως ἔχει. εἰ οὖν ὡς ἰσοδυναμοῦν καὶ ταύ-
 τὸν σημαῖνον ὁ Πλάτων παρείληφεν τό τε 'αἰε ὄν' 10
 καὶ τὸ 'γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον' (εἰ τι γὰρ πάντη γενέ-
 σεως ἐστέρηται, οὐκ ἰσοδυναμεῖ δὲ τῷ αἰε ὄντι τὸ
 ἀπλοῦν τε καὶ ἀσύνθετον — οὐ γὰρ πᾶν ἀπλοῦν αἰε
 ὄν ἐστίν —, οὐδὲ ἔπεται πάντως τῷ ἀπλῷ τὸ αἰε
 εἶναι οὐδὲ ἀντιστρέφει πρὸς αὐτῷ ὥσπερ τῷ ἀγενήτῳ 15
 τὸ αἰε εἶναι), οὐκ ἄρα τὸ 'γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον' ἀντι-
 τοῦ 'σύνθεσιν δὲ οὐκ ἔχον' φησὶν ὁ Πλάτων. ὅτι
 δὲ οὐδὲ τὴν κατ' αἰτίαν γένεσιν δηλοῖ, ἱκανῶς πρό-
 τερον ἐδείξαμεν· ἐπεὶ μὴ μόνον τῶν αἰσθητῶν ἀλλὰ
 καὶ τῶν νοητῶν ἀπάντων τὸ πρῶτον εἶναι φησὶν ὁ 20
 Πλάτων αἴτιον· μία γὰρ ἡ τῶν ὄντων πάντων αἰτία
 καὶ ἀρχή· εἰ οὖν τὸ αἰε ὄν μὴ ἔχοι γένεσιν τὴν κατ'
 αἰτίαν, πάντα δὲ τὰ νοητὰ καὶ γενέσεως ἀπηλλαγμένα
 αἰε ὄντα φησὶν, οὐ πάντων ἔσται τὸ πρῶτον αἴτιον
 καὶ οὐ μία ἡ ἀρχὴ τῶν ὄντων ἀλλὰ πολλαί· ὅπερ 25
 ἄτοπον. οὐδ' ἄρα τὴν κατ' αἰτίαν γένεσιν ἀναιρεῖ
 τῶν ὄντων. ὅτι δὲ οὐδὲ τὸ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι

2. [ü eras.]|fin. vers.|ύλη M 14. το ex αει cr. M

15. ἀντι|στρέφει] M πρὸς M; fort. πὼς αὐτὸ M

17. συνθε[σιν] M 19. cf. pag. 173, 19 sq. 24. πρω[τ]ον M

fol. 84v. ἔχειν σημαίνει διὰ τοῦ ᾿γένεσιν | δὲ οὐκ ἔχον', δη-
 λον ἔξ ὧν οὐκ εἶπεν 'οὐ γινόμενον δέ' ἀλλὰ ᾿γένεσιν
 δὲ οὐκ ἔχον'. τὰ γὰρ ἐν συνεχείᾳ γενέσεως καὶ μετα-
 βολῆς ὄντα γινόμενα καλεῖ, οὐ γένεσιν ἔχοντα. 'τί'
 5 γὰρ, φησίν, 'τὸ γινόμενον μὲν ὄν δὲ οὐδέποτε'. καὶ
 ἄλλως· οὐκ εἶ τι ἀπὸ χρόνου τοῦ εἶναι ἤρξατο, τοῦτο
 πάντως ἐν τῷ γίνεσθαι καὶ ἐν συνεχείᾳ μεταβολῇ τὸ
 εἶναι ἔχει, οἷον τὸ τῆς τεχνητῆς σφαίρας ἢ τὸ τοῦ
 τεχνητοῦ κύκλου κέντρον· τοῦτο γὰρ ἀρχὴν μὲν τοῦ
 10 εἶναι ἔσχευ, ἕως δ' ἂν ἦ κέντρον, πάντῃ ἐστὶν ἀκί-
 νητόν τε καὶ ἀμετάβλητον, ἢ τοιοῦτόν ἐστιν. πάλιν
 ἢ τοῦ τριγώνου ἐπιστήμη, ὅτι τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν
 ὀρθαῖς ἴσας ἔχει, ἀρχὴν μὲν ἐν τῇδε τῇ ψυχῇ τοῦ
 εἶναι λαμβάνει, οἷον ὡς ἐν τῇ Πλάτωνος ψυχῇ, λήθης
 15 αὐτῷ μὴ ἐγγενομένης αἰὲ ὡσαύτως ἔχει κατ' οὐδὲν
 εἶδος μεταβολῆς μεταβάλλουσα. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ μερι-
 κὸν τρίγωνον, οἷον ξύλον ἢ τὸ ἐν τῷ ἀβακίῳ κατα-
 γεγραμμένον, τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας
 ἔχον ἀρχὴν μὲν τοῦ εἶναι τοιαύτην ἔσχευ, ἕως δ' ἂν
 20 ἦ, οὔτε ἦ τρίγωνόν ἐστιν μεταβάλλει οὔτε καθὸ τὰς
 τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει. ὥστε οὐκ ἐν
 τῷ γίνεσθαι τρίγωνον τὸ εἶναι ἔχει ἢ τὰς τρεῖς γω-
 νίας δυσὶν ὀρθᾶσθαι ἴσας. καὶ ἐπὶ ἄλλων πλειόνων
 τὸ αὐτὸ ἐστὶν δεῖξαι. οὐκ ἄρα πᾶν τὸ ἀρχὴν τοῦ
 25 εἶναι ἔχον πάντως καὶ ἐν συνεχείᾳ γενέσει καὶ μετα-
 βολῇ τὸ εἶναι ἔχει. εἶ τι μέντοι καθάπαξ χρονικῆς

2. ειπε[ν] M 5. τ[ο γι]νουμε[ν]ο ex ω[ν] M 12. τρει M
 (cr. pt) 14. ὅϊον ὡς (et ζητει) M m 1 in marg., ὅσον in textu
 fort. λήθης <δὲ>; sed etiam αὐτῷ suspectum 17. 18. κατα-
 γεγραμμε[ν]ο[ν] M 23. ορασθαι M; fort. ὀρθαῖς εἶναι vel <ὀρ-
 θαῖς> ὀρθᾶσθαι

ἀρχῆς ἐστέφηται, τοῦτο καὶ μεταβολῆς ἀπάσης ἐστὶν
 ὑπέριον, ὡς ἀρτίως ἐδείξαμεν. τούτων οὕτως ἐχόν-
 των, εἰ τὸ αἰεὶ ὄν γενέσιν μὴ ἔχειν λέγων ὁ Πλάτων
 διὰ τοῦ τὴν γενέσιν ἀνελεῖν πᾶσαν ἀλλοιώσιν αὐτοῦ
 καὶ μεταβολὴν ἀνελεῖν βούλεται, ἐνδέχεται δέ τι μὴ 5
 ἔχειν μὲν ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι μηδὲ ἐν συνεχεῖ
 ἀλλοιώσει εἶναι, ἀρχὴν μέντοι τοῦ εἶναι ἔχειν καὶ
 τέλος καὶ ταύτη μὴ εἶναι ἀναλλοίωτον, τὸ δὲ τοιοῦ-
 τον τῶν αἰεὶ ὄντων οὐκ ἔστιν | οὐδὲ τῶν αἰεὶ κατὰ fol. 85 r.
 τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐχόντων, οὐκ ἄρα τὴν τοιαύτην 10
 γενέσιν (λέγω δὴ τὸ ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχειν)
 τῶν αἰεὶ ὄντων ὁ Πλάτων ἀπέφησεν. εἰ οὖν τὸ αἰεὶ
 ὄν μὴ ἔχειν γενέσιν λέγων ὁ Πλάτων οὐδὲν αὐτοῦ
 τῶν ἄλλων τῆς γενέσεως σημαυνομένων ἀνεῖλεν, λεί-
 πεται ἄρα τὴν κατὰ χρόνον αὐτοῦ γενέσιν ἀποφά- 15
 σκειν· ὅπερ δεῖξαι προὔθεμεθα. ἵνα γὰρ ἐκ τοῦ πε-
 ριόντος πᾶσαν μεταβολῆς ἔννοιαν τῶν αἰώνιων ἀφέλοι,
 τὴν χρονικὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἀφεῖλεν· ὁρῶμεν γὰρ πᾶσαν
 μεταβολὴν καὶ ἐν χρόνῳ γινομένην καὶ ἀπό τινος ἀρ-
 χομένην χρόνου. τὸ οὖν ἔξω ὄν πάσης χρονικῆς ἀρ- 20
 χῆς καὶ παντὸς χρόνου ἐστὶν ἔξω, τὸ δὲ ἔξω ὄν παν-
 τὸς χρόνου καὶ μεταβολῆς πάσης ἐστέφηται· πᾶσα γὰρ
 μεταβολὴ ἐν χρόνῳ. εἰ οὖν τὸ αἰεὶ ὄν νοητὸν τε καὶ
 αἰώνιον γενέσιν οὐκ ἔχει, τὸ δὲ αἰσθητὸν καὶ μηδέ-
 ποτε ὄν μηδὲ αἰώνιον γενητὸν ἐστὶν (ἀντίκειται δὲ 25
 ταῦτα ἀλλήλοις, τῷ αἰσθητῷ τὸ νοητὸν καὶ τῷ αἰώ-
 νίῳ τὸ μὴ αἰώνιον καὶ τῷ αἰεὶ ὄντι τὸ μηδέποτε ὄν

2. pag. 205, 25 5. μεταβολ[η]ν, ex ei, M M m 1 in
 marg.: ὡς τα σχήματα 18. α[φ]εῖλεν M 19. 20. αρχ[ο]
 eras. | ομνην M 20. πασης — 21. ὄν in marg. suppl. m 1 M
 24. αι[ωνιον] γ[ενεσιν] M

καὶ τῷ τοιῶσδε γενητῷ τὸ τοιῶσδε ἀγένητον), τὸ δὲ νοητὸν καὶ αἰώνιον γένεσιν οὐκ ἔχει τὴν κατὰ χρόνον; τὸ ἄρα αἰσθητὸν καὶ οὐκ αἰώνιον τὴν κατὰ χρόνον ἔχει γένεσιν· τοῖς γὰρ ἀντικειμένοις τὰ ἀντικείμενα
 5 ὑπάρχει, ἣ τοιοῦτόν ἐστὶν ἕκαστον, ὡς ἐν τοῖς τόποις δέδεικται, οἷον εἰ τῷ μέλανι τὸ συγκρίνειν, τῷ λευκῷ τὸ διακρίνειν, εἰ τῷ δεσπότῃ τὸ ἄρχειν, τῷ δούλῳ τὸ ἄρχεσθαι, εἰ τῇ ἔξει τῆς ὕψεως τὸ ὄρα̃ν, τῇ στεροῆσει τὸ μὴ ὄρα̃ν, εἰ τῷ ὑγιαίνειν τὸ κατὰ φύσιν ἀνεμπο-
 10 δίστως ἐνεργεῖν, τῷ μὴ ὑγιαίνειν τὸ μὴ ἀνεμποδίστως τὰς κατὰ φύσιν ἀποτελεῖν ἐνεργείας. εἶπον δὲ τὸ ἣ τοιοῦτόν ἐστὶν ἕκαστον, ἵνα τὰ ὡς ἀντικείμενα ὑπάρχοντα λάβωμεν· ἀντικείμενα γὰρ ὡς τὰ πρὸς τι δεσπότης καὶ δοῦλος, ἀλλὰ τούτων ἕκαστος καὶ ἀναπνεῖ
 15 καὶ ζῆ καὶ αἰσθάνεται οὐχ ἣ δοῦλος οὐδ' ἣ δεσπότης ἀλλ' ἣ ἄνθρωποι εἰσιν· ἣ δὲ δεσπότης ἐστίν, ὑπάρχει αὐτῷ τὸ ἄρχειν, ὁμοίως καὶ τῷ δούλῳ τὸ ἄρχεσθαι, ἣ [τὸ] τοιοῦτός ἐστίν. καὶ τῷ λευκῷ δὲ καὶ τῷ |
 fol. 85v. μέλανι ὑπάρχει τὸ ποιότησιν εἶναι, τὸ χρώμασιν
 20 εἶναι, ἀλλ' οὐχ ἣ ἀντικείμενά εἰσιν· ἣ δὲ ἀντικείμενά ἐστίν, τὸ διακρίνειν καὶ συγκρίνειν. ὁμοίως, εἰ τῷ πατρὶ τὸ φιλεῖν, τῷ υἱῷ τὸ φιλεῖσθαι· οὐ γὰρ ἐναντία πατὴρ καὶ υἱὸς ἀλλὰ τῶν πρὸς τι· ὥστε οὐ τὰ ἐναντία αὐτοῖς ἔψεται ἀλλὰ τὰ πρὸς τι· ἀντίκειται δὲ
 25 ὡς μὲν ἐναντία τὸ φιλεῖν καὶ μισεῖν, ὡς δὲ πρὸς τι τὸ φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι· ὥστε, εἰ τῷ πατρὶ τὸ φιλεῖν, τῷ υἱῷ τὸ φιλεῖσθαι ἔψεται. καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως. οὕτω δὴ οὖν, εἰ ἀντίκεινται τῷ ἀμετα-

3. [α]ωνιον M 5. Arist. top. Z 9 p. 147a 29 13. fort. τὰ del., cf. lin. 25 18. τὸ del. 19. 20. τὸ χρώμασιν εἶναι vix sana 20. εἰ[σ]ιν M 25. δὲ τὰ πρὸς τι p

βλήτω καὶ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντι καὶ νοητῶ τὸ μεταβλητὸν καὶ μηδέποτε ὡσαύτως ἔχον καὶ αἰσθητὸν, τὸ δὲ ἀμετάβλητον, ἧ ἀμετάβλητόν ἐστιν, ἀναρχόν ἐστιν κατὰ χρόνον, τὸ ἄρα μεταβλητὸν οὐκ ἀναρχον ἔσται κατὰ χρόνον, ἧ τοιοῦτόν ἐστιν. 5

κζ'. Ἐπεὶ οὖν ὁ λόγος ἰκανῶς ἔδειξεν, ὡς κατὰ χρόνον γερονέναι τὸν κόσμον ὁ Πλάτων βούλεται, τουτέστιν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχειν πρὶν γενέσθαι οὐκ ὄντα, καιρὸς ἂν εἴη λοιπὸν καὶ τὰς τῶν φιλοσόφων περὶ αὐτοῦ παραθέσθαι μαρτυρίας. τοὺς μὲν οὖν 10 ἀμφὶ Πλούταρχον παρήσω καὶ Ἀττικὸν ὠμολογημένους παρὰ πᾶσιν ὄντας, ὡς διαρρηθῆναι ἀποφαίνονται γενητὸν εἶναι κατὰ χρόνον τὸν κόσμον οἶεσθαι Πλάτωνα καὶ πρὸς τοὺς τάναντία δοξάζοντας ἀντικαθίστανται· ἤδη δὲ καὶ μακρὰς τούτων περικοπὰς οἱ τοῦ καθ' 15 ἡμᾶς λόγου γενόμενοι διδάσκαλοι ἐν τοῖς οἰκείοις παρέθεντο συγγράμμασιν, ὧν ἐστὶν καὶ ὁ τῆς Καισαρέων ἐκκλησίας ἠγησάμενος Εὐσέβιος. ὅθεν τούτους μὲν ἐγὼ νῦν παρήσω, τὸν δὲ τοῦ Πλάτωνος ἀκροατὴν τῷ λόγῳ παραστήσομαι μάρτυρα· τίς γὰρ ἀξιοπιστότερος 20 μάρτυς τῆς Πλάτωνος δόξης γένοιτ' ἂν Ἀριστοτέλους, ὃς εἴκοσι μὲν πον ἐνιαυτοὺς μεμαθητευκέναι λέγεται Πλάτωνι, ἀγγινοία δὲ τοὺς, ὅσοι πάποτε πρὸ αὐτοῦ παρ' Ἑλλησι γερόνασι, ὑπερηκόντισε καὶ ὑπὸ Πλάτωνος τοσοῦτον τῆς ἀγγινοίας ἠγάσθη, ὡς νοῦς fol. 86r. τῆς διατριβῆς ὑπ' αὐτοῦ προσαγορευέσθαι. τὰς τούτου 26 δὲ δῆσεις παρατιθέμενος ἅμα καὶ τὰς ὑπομνηματικὰς αὐτῶν ἐξηγήσεις Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδισιέως παραθήσομαι σαφῆ τε διὰ τούτου τὴν Ἀριστοτέλους

ἐννοϊαν καθιστῶν διὰ τὸ φύσει περὶ τὴν φράσιν τοῦ ἀνδρὸς ἀγκύλον καὶ ἅμα καὶ ἕτερον εἰς τὸ προκείμενον ἐφελκόμενος μάρτυρα.

Ἀριστοτέλους ἐκ τοῦ πρώτου τῆς περὶ οὐρανοῦ.

5 Ἐτούτων διωρισμένων λέγωμεν μετὰ ταῦτα, πότερον ἀγένητος ἢ γενητὸς καὶ ἀφθαρτος ἢ φθαρτός, διεξεληθόντες πρότερον τὰς τῶν ἄλλων ὑπολήψεις. καὶ μετὰ βραχέα γενόμενον μὲν οὖν ἅπαντες εἶναι φασιν, ἀλλὰ γενόμενον οἱ μὲν αἰδίων, οἱ δὲ φθαρτὸν
10 ὥσπερ ὀτιοῦν ἄλλο τῶν φύσει συνισταμένων, οἱ δὲ ἐναλλάξ ὅτε μὲν οὕτως ὅτε δὲ ἄλλως ἔχειν φθειρόμενον καὶ τοῦτ' αἰεὶ διατελεῖν οὕτως, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαντῖνος καὶ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος.

Ἀλεξάνδρου Ἀφροδισιέως ἐκ τῶν εἰς τὰ λεγόμενα
15 ἐξηγητικῶν ὑπομνημάτων.

Ἐπερὶ μὲν οὖν τοῦ γεγονέναι τὸν κόσμον πάντας φησὶν ἀλλήλοις ὁμογνωμονεῖν τοὺς τε θεολόγους καὶ τοὺς φυσικούς, ἐν δὲ τοῖς μετὰ ταῦτα εἶναι τὴν διαφορίαν αὐτοῖς. τοὺς μὲν γὰρ τῶν γεγονέναι λεγόντων
20 αἰδίων φάσκειν αὐτὸν εἶναι. Ὀρφεύς τε γὰρ καὶ Ἡσίοδος καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν θεολόγων ἐπὶ ταύτης ἐγένοντο τῆς δόξης καὶ μετὰ τούτους Πλάτων. τινὲς δὲ τῶν γεγονέναι λεγόντων ὅτι καὶ φθαρτός ἐστιν συναποφαίνονται, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τινῶν ἕκαστον.
25 πάντα γὰρ ὁρᾶται γινόμενα καὶ φθειρόμενα. οἱ δὲ ἐναλλάξ γίνεσθαι φασιν τὸν αὐτὸν καὶ φθειρέσθαι

4. Arist. de caelo A 10 p. 279b 4 5. τούτων δὲ Arist. λέγωμεν Arist.] λεγομεν M 8. Arist. l. l. b12 14. αφροδισεως M 20. 21. de Hesiodo cf. Arist. de caelo Γ 1 p. 298b 28 21. ἐπὶ om. 213, 3. 22 23. φθαρτός] αφθαρτος M 24. τινων M; exspectes γινομένων (cf. συνισταμένων 213, 6)

καὶ διὰ περιόδων πάλιν τινῶν γίνεσθαι καὶ πάλιν
φθείρεσθαι καὶ τοῦτο αἰδίου εἶναι καὶ εἰς αἰετὸν, ὥσπερ
'Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἡράκλειτος' ταύτης δέ φησιν τῆς δό-
ξης καὶ τοὺς Στωικοὺς γερονένας'. καὶ μετ' ὀλίγα
'οἱ δὲ γενητὸν λέγοντες αὐτὸν καὶ φθαρτὸν ὡς ὅτι οὐδ' ἄλλο |
τῶν συνισταμένων εἶεν ἂν οἱ περὶ Δημό- fol. 86 v.
κριτον· ὥσπερ γὰρ ἕκαστον τῶν ἄλλων γίνεται καὶ
φθίρεται κατ' αὐτούς, οὕτω δὴ καὶ τῶν κόσμων ἀπεί-
ρων ἕκαστος.'

'Ἀριστοτέλους τὰ ἐφεξῆς τοῖς προκειμένοις. 10

'Τὸ μὲν οὖν γενέσθαι μὲν αἰδίου δ' ὅμως εἶναι
φάναι τῶν ἀδυνάτων· μόνα γὰρ ταῦτα θετέον εὐλό-
γως, ὅσα περὶ πολλῶν ἢ πάντων ὁρῶμεν ὑπάρχοντα,
περὶ δὲ τούτου συμβαίνει τὸναντίον· ἅπαντα γὰρ τὰ
γινόμενα καὶ φθειρόμενα φαίνεται.' 15

'Ἀλεξάνδρου ἐξηγήσεις.

'Ἐκθήμενος τὰς δόξας τὰς τῶν πρὸ αὐτοῦ, ἃς
εἶχον περὶ τοῦ κόσμου, καὶ ζητῶν, τί καλῶς αὐτοῖς ἢ
τί μὴ καλῶς εἴρηται, πρῶτον λέγει πρὸς τοὺς γενητὸν
μὲν αὐτὸν ποιοῦντας ἄφθαρτον δέ, ὧν ἦσαν οἱ θεο- 20
λόγοι, ὡς εἶπον, καὶ Πλάτων, ὧν καὶ πρῶτον τὴν
δόξαν ἔθετο. ὅτι γὰρ καὶ Πλάτων τῆσδε τῆς δόξης
καὶ οὐχ, ὡς τινὲς φασιν τῶν Πλατωνικῶν, ἀγέννητον
ᾔντα τὸν κόσμον κατ' αὐτὸν γενητὸν λέγεσθαι τῷ ἐν
γενέσει τὸ εἶναι ἔχειν, ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπὸ Πλάτωνος 25
ἐν τῷ Τιμαίῳ λεγομένων γνωρίζαι τις ἂν· τὸ μὲν γὰρ
οὕτως γενητόν, ὡς οὗτοι βούλονται τὸν κόσμον ὑπ'

3. haec vix sana 10. Arist. de caelo A 10 p. 279b 17

12. 13. εὐλόγως Arist.] αλογως M 13. ἐπὶ πολλῶν Arist.

19. τί om. pt 20. 21. οἱ πλείστοι τῶν θεολόγων 212, 21

21. πρῶτον suspectum (an πρώτων?) 26. τις [I litt. er.] M

αὐτοῦ λέγεσθαι, γινόμενόν ἐστιν καὶ ἀπολλύμενον,
 γερονὸς δὲ οὐδέποτε· διαιρούμενος γοῦν τὰ ὄντα φη-
 σὶν τί τὸ ὄν αἰεί, γένεσιν δὲ οὐκ ἔχον, καὶ τί <τὸ>
 γινόμενον μὲν, ὄν δὲ οὐδέποτε· ἐπὶ δὲ τοῦ κόσμου
 5 οὐ τῷ γίνεσθαι χρῆται ἀλλὰ τῷ γερονέναι καὶ τὴν
 ἀρχὴν προτίθεται ζητῆσαι οὐκ εἰ γινόμενος ἀλλ' εἰ
 γερονῶς ἢ ἀγένητος· λέγει γοῦν ἡμᾶς δὲ τοὺς περὶ
 τοῦ παντὸς λόγους ποιείσθαι μέλλοντας, εἰ γέρονεν ἢ
 καὶ ἀγενὲς ἐστίν· οὐ γὰρ προτίθεται ζητῆσαι, εἰ γί-
 10 νεται, ἀλλ' εἰ γέρονεν ἢ ἀγένητός ἐστιν. γελοῖοι γὰρ
 εἰσιν οἱ πειρώμενοι τὸ ἢ εἰς τὸ εἰ μεταγράφειν καὶ
 ἀναγινώσκειν ἑὶ γέρονεν, εἰ καὶ ἀγενὲς ἐστίν· πρὸς
 γὰρ τῷ ἄτοπον εἶναι τὸ μεταγράφειν τὰ μὴ οὕτως
 ἔχοντα προσέτι καὶ ἀδιανόητόν ἐστιν καὶ οὐδαμῶς τοῖς
 15 ἐφεξῆς λεγομένοις συναῖδει τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτῶν·
 fol. 87 r. λέγει γὰρ | ὀλίγον προελθὼν ἐπιδιορίζων πάλιν τὸ
 αὐτὸ πρόβλημα ἴπότερον ἦν αἰεί γενέσεως ἀρχὴν ἔχον
 οὐδεμίαν ἢ γέρονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος· τὸ
 γὰρ ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος' οὐκέτι χῶρον δώσει
 20 τὸ ἑὶ καὶ ἀγενὲς ἐστίν' μεταγράφουσιν· προθέμενος
 δὲ περὶ τούτου ζητεῖν ἐφεξῆς δείκνυσιν, ὅτι γέρονεν,
 δηλονότι ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος (τοῦτο γὰρ ἦν
 προκείμενον), ἥτις οὐκ ἄλλη τις ἂν ἢ ἡ κατὰ χρόνον
 εἴη. καὶ γὰρ εἰ τὸ γινόμενον ἔτι οὐπω γέρονεν, τὸ

1. ἀπ[ολλυμε]νον M 3. Plat. Tim. 27D τὸ add. pt,
 cf. Plat. 4. μὲν αἰεί, ὄν Plat. 5. γίνεσθαι] γενεσθαι M
 τῷ pt] το M 7. Plat. Tim. 27C 8. ποιείσθαι πη Plat.
 ἢ γέρονεν Plat. cod. Paris. A, ἢ Vindob. Y, ἢ Tubing.

10. γελοῖοι] λεγοιοι M 13. τῷ pt] το M 15. συναδῶν M
 17. Plat. Tim. 28B 19. 20. fort. δώσει <τοῖς εἰς> τὸ εἰ vel δώσει
 τοῖς εἰ 20. μεταγ[ραφ]ουσιν M 21. γεγ[ο]ρην M 22. του-
 το[u] eras.] M

γεγονὸς δῆλον ὡς οὐκέτι γίνεται· γεγυμέναι δὲ τὸν
κόσμον λέγει· οὐκ ἄρα γινόμενός ἐστιν κατ' αὐτόν·
ὡς γεγυμένως γὰρ ἀρξάμενος τοῦ γίνεσθαι τέλος εἴλη-
φεν ἤδη τῆς γενέσεως. καὶ γὰρ εἰ οὕτως ἔλεγεν γε-
νητὸν τὸν κόσμον ὡς ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχοντα, 5
ἔδει αὐτὸν δέχεσθαι καὶ τὸ φθαρτὸν αὐτὸν εἶναι· τῷ
γὰρ οὕτω γινομένῳ συγκεκλήρωται τὸ ὡς γίνεσθαι
καὶ φθείρεσθαι· λέγων δὲ αὐτὸν γενητὸν οὐκέτι
συγχωρεῖ τὸ καὶ ἀφθαρτον αὐτὸν εἶναι· πῶς γὰρ
αὐτὸν ἀφθαρτον λέγεσθαί φασιν ὑπ' αὐτοῦ; εἰ μὲν 10
γὰρ οὕτως λέγοιεν ὡς μὴ ἐν τῷ φθείρεσθαι τὸ εἶναι
ἔχοντα, ἴσως ἂν ὁ τοιοῦτος ἀφθαρτον αὐτὸν εἶναι
λέγων ὡς ἀναιρεῖν τὸ ἐν τῷ φθείρεσθαι τὸ εἶναι
ἔχειν οὐδ' ἂν γίνεσθαι αὐτὸν ἐκεῖνος ἔτι λέγοι· συν-
έξενκται γὰρ ἡ τοιαύτη γένεσις τῇ τοιαύτῃ φθορᾷ. 15
εἰ δὲ ἀφθαρτον αὐτὸν κατὰ χρόνον λέγοι, δῆλον ὡς
καὶ τῷ γενητῷ ἂν εἴη κατὰ χρόνον χρώμενος· τῷ γὰρ
οὕτως ἀφθάρτῳ τὸ οὕτως γενητὸν ἀντικειῖσθαι ἀνάγκη.
ἔτι τὸ ἔπεσθαι δοκοῦν τῷ γενητῷ φθαρτὸν ἀναιρεῖν
βουλόμενος ἀφθαρτον αὐτὸν λέγει· εἰ δὲ κατὰ χρόνον 20
ἀφθαρτον αὐτὸν λέγει, τοῦτ' ἂν ἐπόμενον λαμβάνοι
τῷ γενητῷ· ἀλλὰ μὴν οὐ τῷ ἐν γενέσει τὸ εἶναι
ἔχοντι γενητῷ ἔπεται, ἀλλὰ τῷ ἀπ' ἀρχῆς χρόνου γε-
γονότι· δηλονότι γέγονεν οὗτος ὁ κόσμος κατ' αὐτόν· |
ἀλλὰ καὶ τὸ αἰτίαν τινὰ ζητεῖν αὐτὸν τῆς ἀφθαρ- fol. 87 v.
σίας, ὃ ποιεῖ Πλάτων, ὁμολογοῦντός ἐστιν τὸ ἀπ' 26

1. γεγο[ν]ος M οὐκέτι γίνεται (et ζητεῖ) M m 1 in marg.,
ὄυδεπω γεγονεν in textu 3. γεγονος M (cr. pt) γινεσθαι M;
fort. εἶναι 7. ὡς γίνεσθαι suspecta 12. ἴσας M (cr. pt)
13. fort. ἀναιρωῶν 20. εἰ — 21. λεγει in marg. suppl. M
21. fort. λέγοι λαμβανει M (cr. pt) 23. τῷ pt] το M
24. fort. <ώστε> δηλονότι

ἀρχῆς αὐτὸν χρόνου λέγειν γεγυέναι· εἰ γὰρ ἦν ἀγέ-
 νητος, ἐν ἑαυτῷ τὴν αἰτίαν καὶ τὴν ἀρχὴν εἶχεν ἂν
 τῆς ἀφθαρσίας, εἶπερ ὁμολογεῖται ὑπ' αὐτοῦ τὸ ἀγέ-
 νητον τῇ αὐτοῦ φύσει ἀφθαρτον εἶναι· ὁ δ' οὐχ ὡς
 5 ὄντος ἀφθάρτου τῇ αὐτοῦ φύσει τοῦ κόσμου τῇ τοῦ
 θεοῦ βουλήσει τὴν ἀφθαρσίαν ἀντιτίθησιν αὐτοῦ.
 ἀλλὰ καὶ τὸ κατηγορεῖν τοῦ κόσμου πολλάκις, ὅτι
 ἔστιν, σημεῖον τοῦ μὴ οὕτως αὐτὸν λέγειν γεγυέναι
 ὡς ἐν τῷ γίγνεσθαι τὸ εἶναι ἔχειν· εἰ γὰρ πρὸ τοῦ
 10 γεγυέναι οὐκ ἦν, γεγυένως δὲ ἔστιν, τὸ γεγυέναι
 αὐτοῦ οὐχ ὡς ἐν γενέσει τὸ εἶναι ἔχοντος κατηγορεῖ-
 ται. ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνο ἀκολουθῶς τῇ Πλάτωνος δόξῃ
 λέγεται τὸ σαφηνείας χάριν ὑποτίθεσθαι τὴν γενέσιν
 αὐτοῦ, ὡς μᾶλλον ὁποῖός τις ἔστιν τὴν φύσιν εἰσομέ-
 15 νων ἡμῶν διὰ τῆς πλαττομένης γενέσεως· οὔτε γὰρ
 ἂν εὐθύς ἀρχόμενος ὡς προηγουμένως περὶ τούτου
 ζητήσω τὸ πρόβλημα τοῦτο προέτεινεν οὔτ' ἂν παρ-
 είασεν τὸ δηλῶσαι, τίνος χάριν αὐτὸν γεγυέναι
 φησὶν ἀγένητον ὄντα, ἀλλ' ὥσπερ ἐν τῇ πολιτείᾳ διὰ
 20 τὸ εἰς τὸν περὶ δικαιοσύνης λόγον συντελεῖν τι τὸν
 περὶ συστάσεως πόλεως καὶ πολιτείας λόγον λέγων
 περὶ τούτων προεῖπεν, οὗ χάριν λέγει, οὕτως ἂν
 ἐποίησεν καὶ περὶ τοῦ κόσμου.⁷

Ἄριστοτέλους ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετ' ὀλίγα τῶν προ-
 25 κειμένων.

Ἐν δὲ τινες βοήθειαν ἐπιχειροῦσιν φέρειν ἑαυ-

4. ὅδ' pt] .ὄνδ' M 6. Plat. Tim. 41 AB ἀντιτίθησιν
 suspectum 9. fort. ἔχοντα 10. γεγυένως] γένος M
 11. αὐτοῦ] αὐτῶν M 14. fort. αὐτόν 17. οὔτ'] οὐ M
 18. γεγυένως M 19. Plat. reip. II 369 A 24. Arist. de caelo
 A 10 p. 279b 32

τοῖς τῶν λεγόντων ἄφθαρτον μὲν εἶναι γενόμενον δέ, οὐκ ἔστιν ἀληθής· ὁμοίως γάρ φασιν τοῖς τὰ διαγράμματα γράφουσιν καὶ σφᾶς εἰρηκέναι περὶ τῆς γενέσεως, οὐχ ὡς γενομένου ποτέ, ἀλλὰ διδασκαλίας χάριν ὡς μᾶλλον γνωριζόντων, ὥσπερ τὸ διάγραμμα 5 γινόμενον θεασαμένους. τοῦτο δέ ἐστιν, ὥσπερ λέγομεν, οὐ τὸ αὐτό· ἐν μὲν γὰρ τῇ ποιήσει τῶν διαγραμμάτων πάντων | τεθέντων εἶναι ἅμα τὸ αὐτὸ fol. 88r. συμβαίνει, ἐν δὲ ταῖς τούτων ἀποδείξεσιν οὐ ταυτόν. ἀλλ' ἀδύνατον· τὰ γὰρ λαμβανόμενα πρότερον καὶ 10 ὕστερον ὑπεναντία ἐστίν· ἐξ ἀτάκτων γὰρ τεταγμένα γενέσθαι φασίν, ἅμα δὲ ἄτακτον εἶναι καὶ τεταγμένον ἀδύνατον, ἀλλ' ἀνάγκη γένεσιν εἶναι τὴν χωρίζουσαν καὶ χρόνον· ἐν δὲ τοῖς διαγράμμασιν οὐδὲν τῷ χρόνῳ κεχώρισται.⁷

15

Ἀλεξάνδρου ἐξηγήσεις.

Ἐῖη ἂν τοῦτο πρὸς τινὰς τῶν ἀπὸ Πλάτωνος λέγων, ὡς κἀκείνων τὸ ἄτοπον συνορώντων τὸ ἐπόμενον τῷ τὸν κόσμον γενητὸν λέγειν ἄφθαρτον δὲ καὶ διὰ τοῦτο βοήθειάν τινα τῷ λεγομένῳ ὑπὸ Πλάτωνος 20 καὶ ὑφ' αὐτῶν ποριζομένων καὶ μὴ φασκόντων οὕτω λέγειν αὐτὸν γεγονέναι τὸν κόσμον· ὡς ἀπ' ἀρχῆς χρόνου καὶ ποτὲ μὴ ὄντα ἀλλὰ διδασκαλίας χάριν τῶν μανθανόντων καὶ ἐνδείξεως τῆς οὐσίας τε καὶ φύσεως αὐτοῦ· ὥσπερ γὰρ ἀνάλυσιν αὐτόν φασι ποιεῖσθαι τῆς 25 οὐσίας αὐτοῦ καὶ <δεικνύναι>, εἰ ἐγένετο, πῶς ἂν ἐγένετο, ὥσπερ ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων οἱ μαθημα-

11. γὰρ ποτε Arist. vulg. (ποτε om. cod. E; τὰ H)

12. δὲ τὸ αὐτὸ ἄτακτον Arist. vulg. (τὸ αὐτὸ om. EH)

14. χρ[ο]νοῖ M 25. ὥσπερ — 26. αὐτου in marg. M

26. δεικνύναι add. (cf. 218, 2. 3)

τικοί· καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων φέρ' εἰπεῖν τὴν σύστασιν
 ἔχειν λέγων ἐκ τετραγώνων ἕξ καὶ ἀναλύων καὶ δει-
 κνύς, πῶς ἐκ τούτων ἡ σύστασις αὐτῶ, οὐχ ὅτι ποτὲ
 γέγονεν ἢ συνετέθη λέγει, ἀλλ' ὅτι ἐκ τούτων αὐτῶ
 5 τὸ εἶναι δείκνυσιν τῇ τῆς γενέσεως ὑποθέσει, ὅτιπερ,
 εἰ ἦν γενόμενος, ἐκ τούτων ἂν οὕτως ἐγίνετο. τὸν
 αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ κόσμου λέγεσθαί φασιν·
 οὐ γὰρ ὅτι γέγονεν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τούτων μὲν τὸ εἶναι
 αὐτῶ, εἰ δὲ ἐγένετο, οὕτως ἂν ἕξ αὐτῶν, ὡς αὐτοὶ
 10 λέγουσιν, ἦν γεγινώς. οὐ φησιν δὲ καλῶς τὸ εἰρη-
 μένον ἐξηγεῖσθαι αὐτοὺς οὐδὲ τοῖς ταῦτα λέγουσιν
 τὴν διὰ τοῦ παραδείγματος ἀποφυγὴν τῆς ἐσομένης
 ἀτοπίας τῶ λόγῳ προχωρεῖν· οὐ γὰρ ὁμοίως ἔχειν
 δύνασθαι· ὁ μὲν γὰρ μαθηματικὸς ὁ τὸν κύβον ἐκ
 15 τετραγώνων ἕξ συγκεῖσθαι λέγων καὶ τὴν γένεσιν
 ἔχειν, ἕξ ὧν αὐτὸς λέγει γεγονέναι, ἢ τὸ τρίγωνον ἐκ
 τριῶν εὐθειῶν ταῦτα λαμβάνει, ἃ συνυπάρχει τε τῶ
 λεγομένῳ γίνεσθαι ἕξ αὐτῶν καὶ ἔστιν ἐν αὐτῶ, ἀλλ'
 οὐ κεχωρισμένα συνετέθη. καὶ τοῦτο δείκνυσιν ἡ |
 fol. 88 v. ἀνάλυσις φανερωῶς· εἰς γὰρ ἐνυπάρχοντα στοιχεῖα
 21 ἡ ἀνάλυσις ἀλλ' οὐ κεχωρισμένα γίνεται οὐδὲ δεόμενα
 μεταβολῆς τινος πρὸς τὸ ἕξ αὐτῶν γίνεσθαι· πῶς γὰρ

1. fort. ἐκείνων <ὁ τὸν κύβον> φέρ' (cf. lin. 14)

1 sq. cf. Plat. Tim. 55BC

2. post ἐξ manu priore M in ras. signum ν, quod est etiam in nota margini inscripta

τὸν ^β πλᾶ ὅς εἰ κν: (fort. sunt duae notae, quarum prior signo ^S ornata ad 217, 25 αὐτόν spectat — nisi forte scribendum est <κατὰ> τὸν Πλάτωνα, scil. Tim. 55BC, et inserendum post ἕξ —, posterior autem verbis ὡς ἐν κύβῳ — vel ἐπὶ κύβον? — id ipsum verbum suppeditat, quod desideratur); p et t in textu praebent ἕξ τὸν πλάτωνα, tum post IV—VI litt. spatium καὶ ἀναλύων 3. αὐτῶ[ι.] M 12. ἀποφυγ[η]ν, ex ει, M 13. προ-χ[ω]ρειν, ex ει, M 18. αὐτῶ[I litt. er.]ν M

ἂν ἐγίνετο ἐκ τούτων τῶν ἐνυπαρχόντων αὐτῶ, εἰ ἐγένετο, λέγουσιν· πάντα γὰρ ἅμα ὄντα ὁ μαθηματικὸς λαβὼν θάτερα ἐκ τῶν ἐτέρων τῶν ἐνυπαρχόντων αὐτοῖς πειρᾶται συνεστῶτα δεικνύναι· οὐ γὰρ ἔστιν ὁ κύβος ἀναιρετικὸς τῶν τετραγώνων κατὰ τὴν ἐκείνων γινόμενος μεταβολὴν (ἐνυπάρχει γοῦν αὐτῶ) καὶ οὐκ αὐτὰ τὰ τετράγωνα ἀναγκαῖον εἶναι πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ κύβου (συνυπάρχει γοῦν καὶ ἐνυπάρχει ἐν αὐτῶ, ὡς ἔφαμεν)· ὁ γὰρ πρὸς ὑπόθεσιν καὶ οὐ πρὸς ἀλήθειαν γένεσίν τινος λαμβάνων ἐκ τοιούτων λαμβάνει, ὧν οὐκ ἔστιν ἀναιρετικὸν τὸ λεγόμενον ἐξ αὐτῶν γεγενῆσθαι. ἔνθα δέ τινα λαμβάνομεν εἰς γένεσίν τινος, ἀδύνατον ἀμετάβλητα καὶ σφωζόμενα ποιῆσαι τὸ ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ μεταβολῆς αὐτῶν γίνεται τὸ λεγόμενον ἐξ αὐτῶν εἶναι. γεγένηται δὲ ἐνταῦθα καὶ οὐκέτι ἔστιν πρὸς ὑπόθεσιν ἢ τοιαύτη γένεσις λαμβανομένη· τοιαύτη γὰρ ἢ τῶν ἀληθῶς γινομένων γένεσις καὶ οὕτως γίνεται τὰ γινόμενα φύσει· οὐδὲ γὰρ ὁ μαθηματικὸς πρὸς ὑπόθεσιν ἔτι γίνεσθαι ἐλάβανεν, εἰ ἐκ τοιούτων αὐτὰ γίνεσθαι ὑπετίθετο, ἃ ἦν ἀνάγκη μεταβάλλοντα ἢ κατὰ ποιότητα ἢ κατὰ τάξιν ποιῆσαί τινα αὐτά· τὰ γὰρ πρὸς ὑπόθεσιν δεικνύμενα γίνεσθαι οὐ τά, ἐξ ὧν ἐγένετο, ἔχει ὑποτιθέμενα, δοκοῦντα δέ, ἀλλὰ ὄντων τούτων καὶ ἐνυπαρχόντων ἐν τοῖς δεικνυμένοις ἐξ αὐτῶν γεγενῆσθαι τὴν κατὰ τὸν λόγον σύνθεσιν μόνην ἔχει προστιθεμένην· τοιοῦτον γὰρ καὶ διὰ τοιούτων ἢ ἀνάλυσις. ἐπὶ δὲ τῶν ἀληθῶς γινομένων οὐχ οὕτως ἔχει· οὐ γὰρ ἅμα ἔμμηνον καὶ ἔμβρον οὐδ' ἅμα ἀταξία πλίνθων καὶ λίθων

16. ουκ[ετ]ι M 26. τ[ο]ν M fort. ὑποτιθεμένην
 29. ἔμβρον pt] εμαρον M πληρθων M

καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν οἰκία. ἐκ τοιούτων δὲ καὶ τὸν κόσ-
 σμον γεννῶσιν· ὁ γὰρ τὸν κόσμον ἐκ τῆς μεταβολῆς
 fol. 89r. τῆς | ἀταξίας τῶν σωμάτων εἰς τὴν εὐτακτον κί-
 νησιν γεννῶν ἐκ τούτου λέγει γεγονέναι αὐτόν, οὗ
 5 ὄντος ἀδύνατον τὸν κόσμον εἶναι· ἐναντία γὰρ ἡ
 ἀταξία τῇ τάξει, καὶ δεῖ τὴν ἀταξίαν ἀναιρεῖσθαι, εἰ
 μέλλοι τάξις ἔσεσθαι. μεταβολῆς οὖν καὶ γενέσεως
 ἀληθοῦς ἔστιν χρεία, εἰ θεῖτό τις ὅλως ἀταξίαν εἶναι·
 τὴν γὰρ ἀταξίαν εἰς τάξιν ἐλθεῖν ἀνάγκη διὰ γενέ-
 10 σεως καὶ μεταβολῆς, οὐχ οὕτω δὲ ἔχει ἐπὶ τῶν δια-
 γραμμάτων, ἀλλ' ἐνυπαρχόντων, ἐξ ὧν ὑποτίθενται
 τὴν γένεσιν αὐτῶν, οὐδὲν κινήσαντες τῶν ἐν αὐτοῖς
 δεικνύουσιν τὴν γένεσιν αὐτῶν. τεκμήριον δὲ τοῦ
 μὴ ὑγιῶς λέγειν αὐτοὺς μηδ', ὡς φασιν, ὁμοίως τοῖς
 15 μαθηματικοῖς ἀναλύσει χρῆσθαι ἀλλὰ γένεσιν ὑπογρά-
 φειν τό, ἐξ ὧν φασιν τὸν κόσμον γεγονέναι, ταῦτα
 μὴ οἶόν τε εἶναι ὄντος αὐτοῦ ἀλλὰ τῷ χρόνῳ προ-
 ὑπάρχειν ὀφείλγειν, ὡς ἐπὶ πάντων ἔχει τῶν γιγνομέ-
 νων· τὰ γὰρ ἀλλήλων ἀναιρετικὰ καὶ συνυπάρχειν τῷ
 20 αὐτῷ ἀδύνατον πρὸς ὑπόθεσιν. ὥστε οἱ μὲν μαθη-
 ματικοὶ εἰκότα λέγουσιν φάσκοντες οὐ γένεσιν λέγειν
 τῶν διαγραμμάτων ἀλλ' ὑποθέσει χρῆσθαι σαφηνείας
 καὶ διδασκαλίας χάριν· οὔτε γὰρ ἐξ ἐναντίων οὔτε ἐκ
 κεχωρισμένων ὅλως ἡ γένεσις αὐτοῖς· διὸ καὶ συν-
 25 υπάρχει τοῖς τότε γίνεσθαι τε καὶ γεγονέναι λεγομένοις
 καὶ τά, ἐξ ὧν γέγονέν τε καὶ ἔστιν. διὸ καὶ εἰς
 ἀδύνατον λέγουσιν τὸ γένεσιν εἶναι σχημάτων· ἀλλ'
 οὔτι γε καὶ πρὸς ὑπόθεσιν αὐτοῖς ἀδύνατον. τὸ δ'.

6. αν[α]ιρεισθαι, ex ε, M 12. αυτ[ο]ις, ex η, M

14. μη[δ] M 15. 16. ὑπογρα[φειν] M 16. γε[γ]ονεναι,
ex ω, M 17. 18. προυπαρχ[ειν] M 26. διὸ superscr. M

ὕπὸ τῶν τὸν κόσμον γεννῶντων λεγόμενον καὶ πρὸς ὑπόθεσιν ἔστιν ἀδύνατον· ἅμα γὰρ ἀταξίαν εἶναι καὶ τάξιν τῶν αὐτῶν ἀδύνατον. ὥστε προϋπάρχειν κατ' αὐτοὺς ἀνάγκη ἀταξίαν τοῦ κόσμου, εἴ γε ἦν· ὅτε γὰρ ἦν αὐτή, κόσμον οὐκ ἦν δυνατὸν εἶναι. διὰ γενέ- 5
σεως οὖν αὐτοῖς ἀληθῶς ὁ κόσμος τὸ εἶναι ἔσχεν καὶ ἀπ' ἀρχῆς χρόνου καὶ μεταβολῆς τινος καὶ φθορᾶς· οὐ γὰρ ἐνυπάρχειν ταῦτα | ἐν τῷ κόσμῳ οὐδὲ συν- fol. 89 v.
υπάρχειν αὐτῷ οἷά τε, ἐξ ὧν αὐτὸν γεγονέναι φασίν· ἦν γὰρ ἂν οὕτως τὸ γιγνόμενον ἀνάλυσις· ἐν τοιού- 10
τοις γὰρ ἢ ἀνάλυσις συνυπάρχειν δυναμένοις· ἀλλ' ἀδύνατον συνυπάρχειν αὐτῷ συνυπάρχοντα καὶ μεταβάλλοντα τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως καὶ οὐσίας αἴτια. εἰ δὲ μήτε ἐνυπάρχει τῷ κόσμῳ ἢ ἀταξία τῶν σωμά-
των, ἐξ ἧς γεννῶσιν αὐτόν, μήτε συνυπάρχει ἀλλὰ 15
προϋπῆρχεν καὶ κατὰ μεταβολὴν αὐτῶν ἢ γένεσις τοῦ κόσμου ἀλλ' οὐχ οὕτως, <ὡς> ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν, ἀληθῆς ἂν γένεσις εἴη λεγομένη ἀλλ' οὐκ ἀνάλυσις, ὁποῖα ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν· ὁ γὰρ ἐκ τοιούτων ὑπο-
τιθέμενος γένεσιν γίνεσθαι τινος, ὧν μὴ μεταβαλλόν- 20
των τὸ ὑποτιθέμενον ἐξ αὐτῶν γίνεσθαι ἀδύνατον, οὗτος ἀληθῆ γένεσιν ἀλλ' οὐ μέχρι λόγου λαμβάνει·

Ἄριστοτέλους ἐκ τοῦ αὐτοῦ.

Ἐἰσὶν γὰρ τινες, οἷς ἐνδέχεσθαι δοκεῖ καὶ ἀγέννη-
τόν τι ὄν φθαρῆναι καὶ γενόμενον ἄφθαρτον διατε- 25
λεῖν, ὥσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ· ἐκεῖ γὰρ φησὶν τὸν οὐρα-
νὸν γενέσθαι μὲν, οὐ μὴν ἀλλ' ἔσεσθαι τὸν λοιπὸν
ἀεὶ χρόνον·

9. οἷά τε M 12. συνυπαρχ[ει]ν, ex η, M 16. γενεσι[ι]ς M
17. ὡς add. 18. αναλυ[σι]ς M 23. Arist. de caelo A 10 p. 280 a 28
27. ἔσεσθαι γε Arist. (cf. 222, 17) λοιπὸν Arist. FHLM; om. Arist. cet.

Ἀλεξάνδρου.

Ὅχι ὡς ἀμφοτέρων ἐκεῖ γεγραμμένων τοῦ τε ἀγέννητον τι ὄν φθαρήσεσθαι καὶ τοῦ γενόμενον αἰδίον διαμένειν (τὸ γὰρ δεύτερον μόνον ἐκεῖ γέγραπται, ὡς 5 καὶ αὐτὸς ἐπιφέρει τὸν κόσμον γεγονέναι μὲν, αἰδίον δὲ εἶναι), ἀλλ' ὡς λεγομένου μὲν τούτου, ἐπομένου δὲ τῷ τούτο λέγοντι κάκεινου· τῆς γὰρ αὐτῆς διανοίας τό τε γενόμενον τι ἄφθαρτον λέγειν καὶ τὸ ἀγέννητον φθαρόν. ἄλλως τε καὶ ἀκολουθεῖ τῷ λέγοντι τὸν κόσμον γεγονέναι μὲν μὴ φθαρήσεσθαι δὲ 10 τὸ καὶ ἀγέννητον τι ὄν φθεῖρειν· ἢ γὰρ ἀταξία, ἐξ ἧς ὁ κόσμος γέγονεν κατ' αὐτούς, ἀγέννητος οὕσα ἐφθάρη εἰς τὴν τάξιν καὶ τὸν κόσμον μεταβάλλουσα. ὅτι γὰρ fol. 90r. τὸ ἕτερον | μόνον εἴρηται ἐν τῷ Τιμαίῳ, αὐτὸς 15 ἐδήλωσεν ἐπενεγκῶν, τί ποτέ ἐστιν τὸ εἰρημένον· ἐκεῖ γὰρ φησιν τὸν οὐρανὸν γενέσθαι μὲν, οὐ μὴν ἀλλ' ἔσεσθαι γε τὸν λοιπὸν χρόνον·

Ἀριστοτέλους ἐκ τοῦ ἠ' τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως.

Ἄλλα μὴν περὶ χρόνου ἐξ αἰῶνος ὁμοιοητικῶς 20 ἔχοντες φαίνονται πάντες· ἀγέννητον γὰρ εἶναι λέγουσιν. καὶ διὰ τούτου γε Δημόκριτος δείκνυσιν, ὡς ἀδύνατον πάντα γεγονέναι· τὸν γὰρ χρόνον ἀγέννητον εἶναι. Πλάτων δὲ γεννᾷ μόνος· ἅμα μὲν γὰρ αὐτὸν τῷ οὐρανῷ γεγονέναι, τὸν δὲ οὐρανὸν γεγονέναι φησίν·

2. 3. ἀγέννητου M (cr. t et manu post. p) 4. Plat. Tim. 29B sq. 11. φθεῖρειν M; exspectes φθαρήσθαι (cf. 221, 25)

13. γὰρ M; exspectes δὲ 17. λοιπὸν αἰὲ 221, 27. 28

18. Arist. phys. Θ 1 p. 251 b 14 19. περὶ γε Arist. ἐξ αἰωνος

M (cf. 117, 27)] ἔξω ἐνός Arist. 19. 20. ὁμοιοητικῶς φαι|

fin. vers. | φαίνονται M 21. τούτου Arist. EH; τούτο Arist.

cet. Δημόκριτός γε (sive τε) Arist. δημοκρατος M

23. δ' αὐτὸν γεννᾷ Arist. μον[ο]ς, ex ω, M

Ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστοτέλης καὶ ὁ τούτου μάλιστα τὴν διάνοιαν ἐν τοῖς εἰς αὐτὸν ὑπομνήμασιν ἀνιχνεύσας Ἀλέξανδρος. καὶ πρότερον δὲ ἐν αἷς παρεθέμεθα χρήσεσι τοῦ Πλατωνικοῦ Ταύρου ἐκ τῶν εἰς Τίμαιον ὑπομνημάτων δῆλον γέγονεν, ὡς πολλοὶ καὶ ἄλλοι τῶν φιλοσόφων ταύτην ἔσχον περὶ Πλάτωνος τὴν δόξαν, οὐ χεῖρον δ' ἴσως καὶ αὐθις τὰ αὐτὰ παραθέσθαι· λέγει γὰρ ὁ Ταῦρος οὕτως ἔζητουμένου δέ, εἰ κατὰ Πλάτωνα ἀγένητον ὁ κόσμος, διαφόρως περὶ τούτου οἱ φιλόσοφοι διηνέχθησαν. Ἀριστοτέλης μὲν οὖν φησιν λέγειν τὸν Τίμαιον γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον, τοῦ Τιμαίου λέγοντος γεγυμέναι· καὶ γὰρ φέρεται αὐτοῦ σύγγραμμα περὶ τοῦ παντὸς ὡς γενητοῦ. καὶ Θεόφραστος μέντοι ἐν τῷ περὶ τῶν φυσικῶν δοξῶν κατὰ Πλάτωνα φησιν γενητὸν τὸν κόσμον καὶ οὕτως ποιεῖται τὰς ἐνστάσεις, παρεμφαίνει δέ, ὅτι ἴσως σαφηνείας χάριν γενητὸν αὐτὸν ὑποτίθεται. καὶ ἄλλοι δέ τινες οὕτως ἠνέχθησαν, ὅτι κατὰ Πλάτωνα γενητός, οἱ δέ, ὅτι ἀγένητος¹. ἐμάθομεν οὖν καὶ ἐντεῦθεν, ὡς πολλοὶ τε ἄλλοι τῶν φιλοσόφων καὶ Θεόφραστος τὰ αὐτὰ περὶ Πλάτωνος ἀπεφήνατο. καίτοι γε Θεόφραστος, ὡς φησιν, ἐπειράθη ἀπολογήσασθαι, μήποτε σαφηνείας ἕνεκεν γενητὸν αὐτὸν ὁ Πλάτων ὑπέθετο. ἀλλ' ἐφεξῆς πάλιν ὁ αὐτὸς Ταῦρος πα-
ρατίθεται τὸν Θεόφραστον ἀναιροῦντα τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν· λέγει γοῦν μετ' ὀλίγα τῶν προεκκειμένων

1. dubito, num commentarium in Aristotelis locum ex-ciderit 2. 3. ἀνιχνεύσας M 3. πρότερον: pag. 145, 13 sq.

7. ἴσως^S M 9. ἀγένητός ἐστιν ὁ 145, 14 10. ἠνέχθησαν 145, 15 13. post γενητοῦ pag. 145, 19 additur ἴσως δὲ τοιοῦ-
τόν τι λέγων (λεγειν M) ὁ Πλάτωνος Τίμαιος γενητόν φησιν τὸν κόσμον 14. Θεόφραστος: cf. Diels, Doxogr. p. 485

ταῦτα ἕθος Πλάτωνι διδασκαλίας χάριν γινόμενα
 παραδιδόναι· κὰν τῇ πολιτείᾳ γινομένην εἰσάγει τὴν
 πόλιν, ἵνα ἐν τῇ κατασκευῇ αὐτῆς ἢ τῆς δικαιοσύνης
 γένεσις ἐκδηλοτέρα γένηται. ὅπερ ὁ Θεόφραστος εἰ-
 5 πὼν ὅτι ἕταχα ἂν γενητὸν λέγοι σαφηνείας χάριν, ὡς
 καὶ τοῖς διαγράμμασιν παρακολουθοῦμεν γινομένοις⁷
 φησὶν ἑπὶ πλὴν ἴσως ἢ γένεσις οὐχ ὁμοίως ἔχει ἐπὶ τῶν
 διαγραμμάτων⁸. λέγει δὲ τὸ αὐτὸ Ἀριστοτέλει· φησὶν
 γὰρ κάκεινος, ὅτι ἐν μὲν τοῖς διαγράμμασιν ἔστιν
 10 ὑποθέσθαι ἐν ἀρχῇ τὰ ἐναντία, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ κόσμου
 γενέσεως οὐκέτι, ὡς εἰ τις ὑπόθοιτο κίνησιν καὶ στά-
 σιν καὶ τάξιν καὶ ἀταξίαν⁹. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἄναρ-
 χον εἶναι τὴν τοῦ κόσμου ὑπόστασιν ὁ Πλάτων βού-
 λεται, ἀλλ' ἀρχὴν αὐτῷ τοῦ εἶναι δίδωσιν, ἱκανῶς
 15 οἶμαι καὶ ὁ λόγος ἀπέδειξεν καὶ αἱ τῶν φιλοσόφων
 περὶ τῆς Πλάτωνος δόξης μαρτυρίαι τοῖς μὴ πάντῃ
 φιλονείκοις καὶ δευτέραν τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας τιθε-
 μένοις τὴν ἀλήθειαν. ἄπερ δὲ ὁ Πρόκλος ἐν τῷ
 πολλάκις μνημονευθέντι ὑπὲρ τοῦ Τιμαίου πρὸς Ἀρι-
 20 στοτέλην λόγῳ ἐκ τῶν Πορφυρίου πάλιν μεταγραφά-
 μενος τίθησιν ἐκ περιόδων δεικνύειν πειρώμενος, ὡς
 ἄναρχον εἶναι τὴν τοῦ κόσμου γένεσιν ὁ Πλάτων
 ᾤετο, διότι τε τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα αἰώνιον
 εἶναι λέγει καὶ διότι αἰτίαν εἶναι φησιν τῆς τοῦ κό-
 25 σμου ὑπάρξεως τὴν τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα (ἀγαθὸς

1. ἕθος δὲ 188, 6 2. οὕτω κὰν τῇ 188, 7 Plat.
 reip. II 369B sq. 4. ἐκδηλωτέρα M ὅπερ ο M] ὁ δὲ
 188, 9 cf. Diels, Doxogr. p. 485 5. γενητὸν [ο eras.]
 λεγ[ο]ι, ex ei, M (λεγει 188, 10) 7. ἔχει καὶ ἐπὶ 188, 13
 8. Ἀριστοτέλης 188, 14 9. Arist. de caelo A 10 p. 279 b 33
 9 sq. οὐκ ἔστιν ὑποθέσθαι — γενέσεως ἔστιν 188, 15. 16
 21. πειρωμένος M 22. Plat. Tim. 29A 25. Plat. Tim. 29E

γὰρ ἦν', φησὶν ὁ Πλάτων, 'ἀγαθῷ δ' οὐδείς περὶ οὐδενὸς οὐδέποτε ἐγγίνεται φθόνος'), ἐξ ὧν ὁ Πρόκλος συνάγει, ὅτι, εἰ τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα αἰεὶ ἐστίν, ἀνάγκη | καὶ τὴν τοῦ παραδείγματος εἰκόνα fol. 91r. τὸν κόσμον αἰεὶ εἶναι καὶ ὅτι, εἰ αἰεὶ ἀφθονος ὁ θεός, 5 ἐπεὶ καὶ αἰεὶ ἀγαθός, αἰεὶ καὶ ὁ κόσμος ἔσται ἢ, εἰ μὴ αἰεὶ ἐστίν ὁ κόσμος, δυνάμει εἶναι καὶ τὸν τούτου δημιουργὸν καὶ διὰ τοῦτο ἀτελεῖ καὶ χρόνου δεόμενον, ταῦτα οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς ἤδη ἱκανῶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐξητασμένα παρήμι νῦν· δῆλον γάρ, ὅτι 10 τούτων ἐληλεγμένων οὐδὲ τὸν Πλάτωνα ἐκ τούτων αἰδιον εἶναι τὸν κόσμον δοξάζειν συναχθήσεται.

κη'. Ἐπόμενον δ' ἂν εἴη τοῖς εἰρημένοις κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ τοῦ προκειμένου κεφαλαίου ἡμῖν ἐπηγγελημένα σκοπῆσαι λοιπόν, εἰ μὴ αὐτὸς ἑαυτῷ Πλάτων τὰ 15 ἐναντία λέγων ἀλώσεται· εἰ γὰρ παντὶ μὲν γενομένῳ κατ' αὐτὸν φθορά ἐστίν ἐξ ἀνάγκης, τούτῳ δὲ ἔπεται κατὰ τὴν σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφὴν τὸ πᾶν, ὃ μὴ φθείρεται, τοῦτο μὴδὲ γεγενῆσθαι, πῶς οἶόν τέ ἐστίν τὸν αὐτὸν καὶ ἀφθαρτον ἅμα καὶ γενητὸν εἶναι τὸν 20 κόσμον ὑποτίθεσθαι; πρὸς τοῦτο δὲ σύντομος ἢ ἀπάντησις. εἰ γὰρ τὸ κατὰ χρόνον ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτὸν ἐστίν κατὰ φύσιν, εἴ <τι> ἄρα μὴ κατὰ φύσιν ἐστίν ἀφθαρτον, τοῦτο οὐ κατὰ χρόνον ἐστίν ἀγέννητον· οὐ κατὰ φύσιν δὲ τὸν κόσμον ἀφθαρτον εἶναι ὁ Πλάτων 25 ὑπέθετο, τούναντίον δὲ φύσει φθαρτὸν εἶναι λέγει· τὸ γὰρ δεθὲν ἅπαν διαλυτὸν εἶναι· ἔπειπερ γὰρ ἐγέ-

14. pag. 127, 20 17. φθορα [I litt. er.] M 20. γενητὸν] αγενητον M 23. τι addidi coll. 206, 8. 208, 6. 26 de opif. mundi V 9 (222, 8 Reichardt) 27. διαλυτὸν εἶναι (cf. Plat. Tim. 41A τὸ μὲν οὖν δὴ δεθὲν πᾶν λυτὸν)] δυνατον ειναι M in textu; m 1 in marg. ζητει et δυνατὸν διαλυεσθαι ἢ διαλυτον εστιν,

νεσθε', φησίν, ἄθάνατοι μὲν οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἄλυτοι
 τὸ πάμπαν· οὔτι μὲν δὴ λυθήσεσθε γε οὐδὲ τεύξεσθε
 θανάτου μοίρας, τῆς ἐμῆς βουλήσεως μείζονος ἔτι δε-
 σμοῦ καὶ κυριωτέρου λαχόντες ἐκείνων, οἷς ὅτε ἐγί-
 5 νεσθε ξυνεδείσθε'. εἰ τοίνυν φύσει θνητὸς καὶ λυτὸς
 ὁ κόσμος ὑπάρχει κατὰ Πλάτωνα, τὸ δὲ ἄλυτον αὐτῷ
 διὰ τὴν βούλησιν τοῦ δημιουργοῦ (ἅλτα γὰρ φησιν
 οὐ φύσει ἀλλ' ἔμοῦ γε θέλοντος'), δηλονότι καὶ γε-
 νητὸς ἂν εἴη κατὰ χρόνον. συμφωνότατος ἄρα ἑαυτῷ
 fol. 91 v. διὰ πάντων ὁ Πλάτων δέδεικται· εἰ | μὲν γὰρ φύσει
 11 ὦρετο τὸν κόσμον ἀθάνατον τε καὶ ἄλυτον ὑπὸ θεοῦ
 γεγονέναι, οἷα καὶ τὰ νοητὰ εἶναι φησιν, ἀκόλουθον
 ἦν καὶ ἀγένητον εἶναι αὐτὸν κατὰ χρόνον ὑποτίθε-
 σθαι· εἰ δὲ φύσει λυτὸς, οὐδὲν δὲ τῶν κατὰ χρόνον
 15 ἀγενήτων φύσει λυτὸν ἔστιν, οὐδ' ἄρα κατὰ χρόνον
 ἔστιν ἀγένητος· δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο φησιν ὁ Πλάτων,
 διότι γενητὸς ἔστιν ὁ κόσμος, διὰ τοῦτο καὶ λυτὸν
 εἶναι. ὥστε ταῖς οἰκείαις ἀρχαῖς τὰ ἀκόλουθα συν-
 ἐπέρανεν. τὸ ἄλυτοι μὲν οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἀθάνατοι τὸ
 20 πάμπαν' οὐ τοῦτο φησιν, ὡς τινὲς μυθεύουσιν, ὅτι
 ἄλυτοι μὲν οὐκ ἔστ' ἀπλοῖ, ἀλλ' ἐπινοία ἐνδέχεται ὑμᾶς εἰς τὰ,
 ἐξ ὧν σύγκεισθε, ἀναλύειν καὶ ταύτη ὑπάρχετε θνη-
 τοί', ἀλλ' ὅτι φύσεώς ἐστε δεκτικῆς θανάτου καὶ
 λύσεως', <ὡς> δῆλον ἐκ τοῦ ἀντικειμένου ὅτι μὲν
 25 δὴ λυθήσεσθε', φησίν, ἄθάνατοι μὲν οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἄλυτοι τὸ

quibus verbis me iudice duae coniecturae proponuntur (pt
 praebent in textu ἅπαν δυνατὸν εἶναι. δυνατὸν δὲ λύεσθαι, ἢ
 διαλυτόν) Plat. Tim. 41 B (δι' ἃ καὶ ἐπέπερ γενένησθε)

4. 5. οἷ[σ] ὄτ' ἐγ[ινε]σθε ξυνεδεισ[θε] M 7. 8. Plat. Tim. 41 A

8. 9. γενητὸς] ἀγενητος M 19. exspectes τὸ <δ'> ἄλυτοι κτλ.'

24. ὡς add. ad οὔτι M m 1 not. marg.: ουδαμῶς

25. λυθήσεσθε γε Plat. Tim. 41 B τευξήσθε M (cr. pt)

τῆς ἐμῆς βουλήσεως μείζονος ἔτι δεσμοῦ καὶ κυριω-
 τέρου λαχόντες ἐκείνων, οἷς ὅτε ἐγένεσθε ξυνεδείσθε'.
 εἰ οὖν λύσιν καὶ θάνατον τὴν κατ' ἐπίνοιαν σημαίνει
 καὶ ταύτη αὐτοὺς καὶ θνητοὺς εἶναι φησιν, καὶ τὸ
 μὴ λυθήσεσθαι ἄρα μήτε τεύξεσθαι θανάτου μοίρας 5
 τὸ μὴ κατ' ἐπίνοιαν ταῦτα ὑπομένειν σημαίνει ἂν·
 ὃ γὰρ τίθησιν ἢ κατάφασις, τοῦτο ἀναιρεῖ ἢ ἀπό-
 φασις ἐξ ἀνάγκης· τὴν γὰρ λύσιν καὶ τὸν θάνατον,
 ἣν ἐκ τῆς αὐτῶν φύσεως εἶπεν αὐτοῖς ὑπάρχειν, ταύ-
 την πάλιν διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν μὴ ἔσεσθαι 10
 αὐτοῖς ἀπεφήνατο. εἰ οὖν ἐκ τῆς φύσεως τὸ κατ'
 ἐπίνοιαν εἶναι λυτοὶ καὶ θνητοὶ ἔχουσιν, καὶ ἐκ τῆς
 βουλήσεως ἄρα τοῦ θεοῦ κατ' ἐπίνοιαν ἔσονται ἀθά-
 νατοὶ τε καὶ ἄλυτοι. ἔσται οὖν τὸ συμφραζόμενον
 τοιοῦτον 'οὐκ ἔσεσθε μὲν κατ' ἐπίνοιαν ἄλυτοι οὐδὲ 15
 ἀθάνατοι οὐδὲ τεθνήξεσθε'. τὸ αὐτὸ οὖν καὶ λυτὸν
 ἔσται κατ' ἐπίνοιαν καὶ οὐ λυτὸν κατ' ἐπίνοιαν καὶ ἡ
 ἀντίφασις συναληθεύσει. εἰ οὖν ἡλίθιον τοῦτο καὶ
 ἀδιανόητον τὸ αὐτὸ λέγειν καὶ ἀναλύεσθαι εἰς τὰ
 ἀπλᾶ κατ' ἐπίνοιαν καὶ μὴ ἀναλύεσθαι κατ' ἐπί- fol. 92r.
 νοιαν, δηλονότι λυτὰ καὶ θνητὰ οὐ κατ' ἐπίνοιαν 21
 ἀλλὰ κατὰ φύσιν εἶναι φησιν τὰ οὐράνια. ἀλλ' ἐπει-
 δήπερ, εἰ καὶ τοιαύτης ἔλαχον φύσεως, ὅμως γοῦν
 δοκεῖ Πλάτωνι διαμένειν αὐτὰ εἰς τὸ διηνεκὲς ἀδιά-
 λυτα καὶ ἀθάνατα οὐ τῷ φυσικῷ δεσμῷ ἀλλὰ τῇ βου- 25
 λήσει τοῦ θεοῦ συνεχόμενα, διὰ τοῦτό φησιν μὴ πάμ-
 παν εἶναι ἄλυτα καὶ ἀθάνατα ἀλλὰ θνητὰ μὲν καὶ
 λυτὰ ὅσον ἐπὶ τῇ φύσει τῇ ἑαυτῶν διὰ τὸ τὴν σω-

5. λυθήσεσθαι p] λυθησεσθε Mt μήτε τεύξεσθαι] μη τευ-
 ξεσθε M 10. εσεσθε M 14. συμφοραζομενον M

ματικὴν φύσιν τοιαύτην εἶναι καὶ τὸ γενόμενον ἅπαν
 λυτὸν εἶναι καὶ θνητόν, διὰ δὲ τὴν τοῦ δημιουργοῦ
 βούλησιν ἰσχυροτέραν οὖσαν παντὸς φυσικοῦ δεσμοῦ
 τῆς ἀθανασίας αὐτὰ τεύξασθαι διηνεκῶς αὐτοῖς παρὰ
 5 τοῦ δημιουργήσαντος ἐπινοουμένης· ὥσπερ γὰρ εἴ τις
 οἰκίαν ἢ ναῦν διηνεκῶς ἐπισκευάζων καὶ τὰ πεπονη-
 κότα τῶν μερῶν ἐπανορθούμενος ἐπὶ πλείστον διαρκῆ
 ταύτην φυλάξειεν, οὕτω δὴ καὶ τὸν θεόν φησιν ὁ
 Πλάτων ἐπισκευαστὴν τῷ κόσμῳ τὴν ἀθανασίαν χαρί-
 10 ζεσθαι· ἄκουε γοῦν, ὅποια περὶ τούτου πάλιν ἐν τῷ
 πολιτικῷ πεφιλοσόφηκεν· φησὶν γὰρ οὕτως· τὸ γὰρ
 πᾶν τόδε τοτὲ μὲν ὁ θεὸς αὐτὸς συμποδηγετεῖ πορευό-
 μενον καὶ συγκυκλεῖ, τοτὲ δὲ ἀνῆκεν, ὅταν αἱ περι-
 οδοὶ τοῦ προσήκοντος αὐτῷ μέτρον εἰλήφωσιν ἤδη
 15 χρόνου. τὸ δὲ πάλιν αὐτόματον εἰς τάναντία περι-
 ἄγεται ζῶον καὶ φρόνησιν εἰληφὸς ἐκ τοῦ συναρμό-
 σαντος αὐτὸ κατ' ἀρχάς. τοῦτο δὲ αὐτῷ τὸ πάλιν
 ἰέναι διὰ τόδε ἐξ ἀνάγκης σύμφυτον γέγονεν. Διὰ
 τὸ ποῖον δὴ; Τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν αἰεὶ
 20 καὶ ταῦτόν εἶναι τοῖς πάντων θειοτάτοις προσήκει
 μόνοις, σώματος δὲ φύσις οὐ ταύτης τῆς τάξεως. ὃν
 δὴ οὐρανὸν ἢ κόσμον ἐπωνομάκαμεν, πολλῶν δὴ καὶ
 fol. 92 v. μακαρίων | παρὰ τοῦ γεννήσαντος μετείληφεν. ἀτὰρ
 οὖν δὴ καὶ κεκοινωνήκεν γε καὶ σώματος. ὅθεν αὐτῷ
 25 μεταβολῆς ἀμοίρῳ γενέσθαι διὰ παντὸς ἀδύνατον.

11. πεφιλοσοφῆκεν M Plat. politic. 269 C 12. αὐτὸς
 ὁ θεὸς Plat. συμποδηγεῖ Plat. 14. M m 1 in marg. λά-
 βωσιν (cf. 229, 8. 13) 16. ζῶον ὃν Plat. εἰληγὸς Plat.
 17. τὸ ἀνάπαλιν Plat. 18. σύμφυτον] συμφυτος M; ἔμφυτον
 Plat. 20. παν|fin. vers.|παντων M 21. 22. ὃν δὲ οὐρανὸν
 καὶ κόσμον Plat. 22. επ[ων]ομακαμεν M πολλῶν μὲν καὶ
 Plat. 24. καὶ (post δὴ) om. Plat. 25. γίγνεσθαι Plat.

οὕτω μὲν οὖν καὶ ἐν τούτοις ὁ Πλάτων συμφώνως οἷς ἐκ τοῦ Τιμαίου παρεθέμεθα τὸ μὲν ἀναλλοίωτον καὶ αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν μόνῃ τῇ νοητῇ καὶ θείᾳ προσῆψεν οὐσίᾳ, πᾶσαν δὲ τὴν σωματικὴν φύσιν οὐ ταύτης εἶναι φησιν τῆς τάξεως. 5 ὅθεν καὶ τὸ σωματοειδὲς τοῦ κόσμου μεταβολῆς ἄμοιρον εἶναι τὸ πάμπαν ἀδύνατον ἀπεφήνατο, ἀλλ' ὅταν τὸ προσῆκον ἤδη χρόνου μέτρον αἰ περίοδοι λάβωσιν, τότε δὴ τροπὰς καὶ μεταβολὰς τὸ πᾶν ὑπομένειν, καὶ τοῦτο πάλιν ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων ἀναλεξάμενος, 10 ὡς καλῶς τινες τῶν ἡμετέρων ἐπεσημήναντο· τὸ γὰρ συγκυκλεῖν μὲν τὸν οὐρανὸν καὶ πάλιν ἀνιέναι, ὅταν ἤδη τὸ προσῆκον αἰ περίοδοι χρόνου λάβωσι μέτρον, τί ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ ὡσεὶ περιβόλαιον εἰλίττεσθαι τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἀλλάττεσθαι; ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ἀκη- 15 κοῶς ὁ Πλάτων τὸ 'θάνατον γὰρ ὁ θεὸς οὐκ ἐποίησεν' καὶ τὸ 'ἔκτισεν εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα' ἀθάνατον ᾤετο δεῖν τὸ πᾶν διαμένειν, ἄκουε, πῶς πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ πολιτικῷ οὐ φύσει τὴν ἀθανασίαν τῷ κόσμῳ ἀλλ' ἐπίκτητον παρὰ τοῦ δημιουργοῦ προσγίνεσθαι 20 ἔφησεν· 'ἐκ πάντων δὴ τούτων τὸν κόσμον μήτε αὐτὸν χρὴ φάναι στρέφειν ἑαυτὸν αἰὲ μήτε ὅλον ὑπὸ θεοῦ στρέφεσθαι διττὰς καὶ ἐναντίας περιαιγωγὰς μήτε αὖ τινε δύο θεῶ φρονοῦντε ἑαυτοῖς ἐναντία στρέφειν αὐτόν, ἀλλ' ὅπερ ἄρτι τε ἐρρήθη καὶ μόνον λοιπόν, 25

2. fort. ἀναλλοίωτον <εἶναι>, cf. 228, 19. 20 10. γε[I litt. er.] αμματων M 14. περιβολῆ^{όν} ειληττεσθαι M (ἐλίξεις Psalm. 102, 27) 15. αλαττεσθαι M 16. 17. Sap. Salom. 1, 13. 14 (ὅτι ὁ θεὸς θάνατον κτλ.) 21. Plat. politic. 269 E 22. στέφειν M μήτ' αὖ ὅλον αἰὲ ὑπὸ Plat. 24. τινε δυω M; δύο τινε Plat. 25. τε om. Plat.

τὰ μὲν ὑπ' ἄλλης συμποδηγείσθαι θείας αἰτίας τὸ
 ζῆν πάλιν ἐπικτώμενον καὶ λαμβάνοντα ἀθανασίαν
 ἐπισκευαστήν παρὰ τοῦ δημιουργοῦ, τὰ δέ, ὅταν
 fol. 93r. ἀνεθῆ, διὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἰέναι κατὰ καιρὸν ἀφεθέντα
 5 τοιοῦτον, ὥστε ἀνάπαλιν πορεύεσθαι πολλὰς περιόδων
 μυριάδας'. σαφῶς ἄρα διὰ τούτων ἅτε δὴ τὸ ἀθάνα-
 τον κατὰ φύσιν τοῦ οὐρανοῦ μὴ ἔχοντος διὰ τὸ φευ-
 στὸν πάσης τῆς σωματικῆς φύσεως, τὸ ζῆν αὐτὸν
 ἐπικτᾶσθαι πάλιν φησὶν καὶ ἐπισκευαστήν αὐτῷ τὴν
 10 ἀθανασίαν παρὰ τοῦ δημιουργήσαντος ἐπιγίνεσθαι. εἰ
 οὖν ζῶον μὲν εἶναι τὸν οὐρανὸν ὁ Πλάτων οἶεται,
 παντὶ δὲ ζῶῳ τὸ εἶναι καὶ ἡ οὐσία κατὰ τὸ εἶδος τῆς
 ἐν αὐτῷ ζωῆς ὑφέστηκεν, καὶ ὁ οὐρανὸς ἄρα τὸ εἶναι
 καὶ τὴν οὐσίαν ἐν τῷ εἶδει τῆς οἰκείας ἔξει ζωῆς.
 15 ταύτην δὲ τὴν ζωὴν πάλιν καὶ πάλιν ἐπικτᾶσθαι τὸν
 οὐρανὸν φησὶν καὶ ἐπισκευαστήν αὐτῷ παρὰ τοῦ δη-
 μιουργοῦ τὴν ἀθανασίαν ἐγγίνεσθαι. οὐκ ἄρα κατὰ
 φύσιν ἀδιάλυτόν τε καὶ ἀθάνατον τοῦ οὐρανοῦ τὴν
 οὐσίαν εἶναι ὁ Πλάτων ᾤετο. οὐκοῦν οὐδὲ ἀναρχον
 20 αὐτοῦ τὴν ὑπαρξιν ὑποτίθεται· πᾶν γὰρ ἀναρχον
 ἀνάγκη πᾶσα καὶ ἀφθαρτον εἶναι κατὰ φύσιν καὶ πᾶν
 φθαρτὸν φύσει καὶ γενητὸν ἐξ ἀνάγκης.

καθ'. Εἰ δὲ ἐν ἐτέροις ἀντάρκῃ φησὶν τὸν κόσμον
 ὁ Πλάτων καὶ ἀπροσδεᾶ εἶναι ἄνοσόν τε καὶ ἀγήρων,
 25 ἀλλ' οὐχ οὕτως <ὡς> αὐτὸν ἑαυτῷ πρὸς διαμονὴν
 αἰδίον ἔξαρχοῦντα τοιοῦτον εἶναί φησὶν ἀλλ' ὡς ὑπὸ
 μηδενὸς τῶν ἔξωθεν καθάπερ τὰ ἡμέτερα σώματα τῶν

1. τοτὲ μὲν Plat. 3. τοτὲ δ' Plat. 6. [ν eras.] τ' ἄν M

4. δι' ἑαυτοῦ αὐτὸν ἰέναι Plat. 7. οὐρανοῦ] ὄντιον M

10. δημιουργ[η]σαντος M 18. ἀδιάλυτόν (cf. 227, 24)] αδυ-
 νατον M 23. Plat. Tim. 33A et D 25. ὡς add.

φθαρτικῶν τι ὑπομένοντα· οὐ γὰρ ἔστιν τοῦ κόσμου
 ἕξω σῶμα, ὅφ' οὗ ἂν καὶ πάθοι τι τοιοῦτον, οἷον τὰ
 καθ' ἕκαστον ἅπαντα ὑπὸ τοῦ περιέχοντος, οὐδ', ὥσπερ
 τὰ ἡμέτερα σώματα καὶ τῶν μερικῶν ἕκαστον διαφο-
 ρεῖται τε ὑπὸ τοῦ περιέχοντος καὶ τὴν τοῦ λείποντος 5
 ἀναπλήρωσιν διὰ τῶν ἕξωθεν ἐπεισιόντων εἰσδέχεται,
 οὕτω δὴ καὶ ὁ οὐρανός· οὐδὲν γὰρ ἔστιν ἕξωθεν οὔτε
 τὸ διαφορῆσον αὐτὸν οὔτε τὸ θρέψον· ἄντὸ γὰρ αὐτῷ,
 φησὶν ὁ Πλάτων, ἄτροφὴν τὴν ἑαυτοῦ φθίσειν παρέ-
 χεται· ἢ γὰρ ἄλλου φθίσις ἄλλου τροφὴ γίνεται· fol. 93v.
 ἢ γὰρ τοῦ ἀέρος εἰ τύχοι φθορὰ ἢ ὕδατος ἢ πυρὸς 11
 γίνεται γένεσις, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως. ταύτη
 οὖν καὶ ἀπροσδεῆς εἶναι τῶν ἕξωθεν εἴρηται καὶ
 οὕτως ἄνοσός τε καὶ ἀγήρωσις ὡς μὴ ἔχειν ἕξωθεν, ὅφ'
 οὗ πῆσεται, οὐ μὴν διὰ τὸ κατὰ φύσιν αὐτάρκης τε 15
 εἶναι καὶ ἀθάνατος· μόνη γὰρ τῇ νοητῇ οὐσίᾳ τὸ αἰ
 κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν ἔφη προσεῖναι, τὴν
 δὲ σωματικὴν φύσιν μὴ ταύτης εἶναι τῆς τάξεως, τῶν
 γινομένων δὲ πᾶσαν καὶ ἀπολλυμένων εἶναι, ὄντως δὲ
 μηδέποτε ὄντων. πῶς οὖν αὖ πάλιν καὶ αὐτάρκη καὶ 20
 ἀπροσδεῆ τὴν αὐτὴν λέγοι ἂν, εἰ μὴ τὸν εἰρημένον
 τρόπον; ὅτι γὰρ ἀπὸ ταύτης τῆς ἐννοίας ταῦτα περὶ
 τοῦ κόσμου φησὶν, οὐδὲν οἷον καὶ αὐτῶν ἐπακοῦσαι
 τῶν τοῦ φιλοσόφου ῥημάτων· φησὶν γὰρ ἐν Τιμαίῳ
 ταῦτα ἕκ τε δὴ τούτων καὶ τοιούτων καὶ τὸν ἀριθμὸν 25
 τεττάρων τὸ τοῦ κόσμου σῶμα ἐγενήθη δι' ἀναλογίας
 ὁμολογήσαν φιλίαν τε ἔσχεν ἕκ τούτων, ὥστε εἰς τὸ

6. ἐπ[ε]ισιόντων, ex η, M 8. Plat. Tim. 33C

9. 10. παρέχον Plat. 16. Plat. Tim. 28A 20. ὄντων]
 ὄντως M 25. Plat. Tim. 32B (καὶ διὰ ταῦτα ἕκ τε δὴ τού-
 των καὶ τοιούτων) 26. ἐγεννήθη Plat. 27 sq. εἰς ταῦτὸν
 αὐτῷ Plat.

αὐτὸ ξυνελθὸν ἄλλυτον ὑπὸ τῶν ἄλλων πλὴν τοῦ ξυν-
 δήσαντος γενέσθαι. τῶν δὲ δὴ τεττάρων ἐν ὅλον
 ἕκαστον εἴληφεν ἢ τοῦ κόσμου ξύστασις· ἐκ γὰρ πυ-
 ρὸς παντὸς ὕδατός τε καὶ ἀέρος καὶ γῆς ξυνέστησεν
 5 αὐτὸν ὁ ξυνιστὰς μέρος οὐδὲν οὐδενὸς οὐδὲ δύναιμι
 ἔξωθεν ὑπολείπων τάδε [διανοηθεῖς, πρῶτον μὲν ἵνα
 ὅλον ὅτι μάλιστα ζῶον τέλειον ἐκ τελείων τῶν μερῶν
 εἴη, πρὸς δὲ τούτοις ἐν, ἅτε <οὐχ> ὑπολειμμένων,
 ἐξ ὧν ἄλλο τοιοῦτον γένοιτ' ἂν, ἐτι δὲ ἵνα ἀγῆρων
 10 καὶ ἄνοσον ἦ, κατανοῶν, ὡς ξυστάτῳ σώματι θερμὰ
 καὶ ψυχρὰ καὶ πάντα, ὅσα δυνάμεις ἰσχυρὰς ἔχει, πε-
 ριστάμενα ἔξωθεν καὶ προσπίπτοντα ἀκαίρως λύει καὶ
 νόσους καὶ γῆρας ἐπάγοντα φθίνειν ποιεῖ. διὰ τὴν
 αἰτίαν καὶ τὸν λογισμὸν τόνδε ὅλον ἐξ ὅλων ἀπάντων
 15 τέλειον καὶ ἀγῆρων καὶ ἄνοσον αὐτὸν ἐτεκτήνατο·
 τρεῖς ἐν τούτοις εἶπεν ὁ Πλάτων αἰτίας, δι' ἃς οὐδὲν
 fol. 94r. ἔξω τοῦ οὐρανοῦ τῶν στοιχείων | ὁ δημιουργὸς
 ἀπολέλοιπεν οὔτε μέρος οὔτε δύναιμι (μέρος μὲν λέ-
 γων ἀντὶ τοῦ σώματος, οἷον μέρος τι τοῦ πυρὸς ἢ
 20 τοῦ ὕδατος ἢ τῶν λοιπῶν — τὰ γὰρ τῶν σωμάτων
 μέρη σώματά ἐστιν —, δύναιμι δὲ τὰς εἰδοποιούς
 τῶν στοιχείων ποιότητας, θερμότητά φημι καὶ ψύξιν
 ὑγρότητά τε καὶ ξηρότητα βάρους τε καὶ κουφότητα καὶ
 τὰς λοιπὰς), μίαν μὲν ἵνα τέλειος ἦ ὁ κόσμος ὅλος ἐξ
 25 ὅλων καὶ τέλειος ἐκ τελείων τῶν στοιχείων γενόμενος,
 ἑτέραν δὲ ἵνα εἷς μόνος ὑπάρχη κόσμος καὶ μὴ, ὡς

1. ὑπὸ του ἄλλον πλὴν ὑπὸ τοῦ Plat. 4. παντὸς Plat.
 (cf. infra fol. 123v.)] παντως M 6. ὑπολιπὼν Plat.
 8. οὐχ pt Plat.] om. M 12. ἀκαίρως Plat.] ακαιρος M
 13. νόσους γῆρας τε Plat. διὰ δὴ τὴν Plat. 14. τόνδε ἐν
 ὅλον ὅλων ἐξ ἀπάντων Plat. 15. [τελειον] M 23. [κου]φο-
 τητα M 26. ὑπάρχη p] ὑπαρχει M

Δημοκρίτῳ καὶ ἑτέροις ἔδοξεν, πλείονες ἢ καὶ ἄπειροι
 εἶεν κόσμοι (εἰ γὰρ ὁ κόσμος ζῶόν ἐστιν κατὰ Πλά-
 τωνα ἐκ τῶν τεσσάρων συνεστὸς στοιχείων, οὐδὲν δὲ
 ἔξωθεν τοῦ κόσμου ὑπελείφθη στοιχείου μέρος, οὐδ'
 εἶναι ἄρα ἕτερον κόσμον ἐνδέχεται τῶν κοσμουργῶν 5
 στοιχείων ἐν τούτῳ πάντων περιειλημμένων), τρίτην
 δὲ ἵνα ἄνοσος ἦ καὶ ἀγήρωσ ὁ κόσμος μηδενὸς ἔξω-
 θεν ὄντος, ὑφ' ὅτου καὶ πῆσεται· ὡς γὰρ τὰ ἡμέτερα
 σώματα ψυχόμενά τε ἀμέτρως ὑπὸ τοῦ περιέχοντος
 καὶ θερμαινόμενα ὑγραίνόμενά τε καὶ ξηραίνόμενα 10
 καὶ τὰ λοιπὰ πάθη ὑπομένοντα τῆς συμμέτρου τε
 κράσεως ἐξίσταται καὶ ταύτη γηράσκει τε καὶ φθίνει,
 οὕτω, φησὶν, εἰ δ' ἂν ἔξω τοῦ οὐρανοῦ μέρη τινὰ
 τῶν στοιχείων ἢ δυνάμεις ὑπελείποντο προσπίπτοντα
 ἔξωθεν τῷ οὐρανῷ, τὰ αὐτὰ ἂν αὐτῷ πάθη ἐνεποίησε 15
 διὰ τὸ δραστήριον τῆς οἰκείας δυνάμεως, ἅπερ καὶ
 τοῖς ἡμετέροις ὑπὸ τοῦ περιέχοντος συμβαίνει σώμα-
 σιν· ἵνα οὖν τούτων τῶν παθῶν ἀπαλλαγείη τὸ πᾶν,
 ἐντὸς ἅπασαν, φησὶν, τὴν τῶν στοιχείων φύσιν ὁ δη-
 μιουργὸς περιέκλεισεν. καίτοι εἰ μὴ ἐπεφύκει γῆράς 20
 τε καὶ λύσιν ὁ οὐρανὸς ὑπομένειν, οὐδ' ἂν, εἰ ἢ πᾶσα
 ἢ τῶν στοιχείων φύσις ἔξωθεν ὑπάρχουσα προσέβαλεν
 αὐτῷ, ἔπαθεν ἂν τί ποτε παρ' αὐτῶν τοιοῦτον, οὐ
 μὴ δεκτικὴ ἢ φύσις αὐτοῦ ἐτύγγανεν· τί γὰρ ἂν καὶ
 πάθουεν αἱ ἐν τῷ κόσμῳ λογικαὶ οὐσίαι ὑπὸ τῆς fol. 94v
 τῶν σωμάτων δραστηρίου δυνάμεως; οὐκ ἄρα τὸ ἀγή- 26
 ρων εἶναι τὸν οὐρανὸν καὶ ἄνοσον διὰ τὸ ἀναλλοιώ-

2. 3. πλατω[ν]α M 3. συνεστὸς p 4. στοι^{χει}ου M
 6. περιειλ[η]μμενων M 13. εἰ δ' ἂν M; vix sanum 21. ἢ
 om. 234, 26; at cf. 249, 5 23. τοιοῦτον p] τοιουτων M
 24. δεκτικῆ] δεκτικῆς M

τον καὶ τὴν κατὰ φύσιν αὐτοῦ ἀθανασίαν ὑποτίθεται·
 τούναντίον γάρ, ὅπερ εἶπον, ἐκ τῶν νῦν εἰρημένων
 δείκνυται, ὅτι, ἐπειδὴ φύσει λυτὸς ἦν καὶ θνητὸς ὁ
 κόσμος, ἐπεὶ καὶ γενητὸς, διότι καὶ σῶμα, βούλεται
 5 δὲ αὐτὸν εἰς ἀεὶ διαμένειν, ἵνα μὴ τι τῶν φθορο-
 ποιῶν παθῶν ὑπομείνῃ, οὐδὲν ἐκτὸς αὐτοῦ τῶν λύειν
 αὐτὸν πεφυκότων ὁ δημιουργὸς καταλέλοιπεν. τὸ δὲ
 φύσει ἄλυτον οὐκ ἔστιν ὑφ' ὅτου ἂν πώποτε λυθῆι.
 οὐκ οὖν ἐπὶ τῆς τοῦ κόσμου ψυχῆς τοιοῦτό τι ὁ παρὰ
 10 τῷ Πλάτῳ δημιουργὸς ἠύλαβήθη, ἀλλὰ ταύτην ἐκ
 τοῦ μέσου πάντῃ πρὸς τὸν ἔσχατον οὐρανὸν διαπλέ-
 ξας οὐδὲν τοιοῦτο ὑπώπτευσεν, μήποτε διὰ τὴν συμ-
 πλοκὴν τὴν πρὸς τὰ θερμαίνοντά τε καὶ ψύχοντα με-
 ταβολὴν τινα καὶ ἀλλοίωσιν ὑπομείνῃ· τῆς γὰρ νοητῆς
 15 ὑπῆρχεν φύσεως καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 ἐχούσης. καὶ τί λέγω περὶ τῆς τοῦ κόσμου ψυχῆς;
 οὐδὲ γὰρ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς σώμασιν ἐνδήσας καὶ
 τῷ ἀθανάτῳ τὸ θνητὸν προσυφήνας τῶν φθαρτικῶν
 τι πῆσεσθαι αὐτὰς ἠύλαβήθη, ἐπεὶ καὶ αὐτὰς τῆς
 20 ἀθανάτου φύσεως εἶναι φησιν. οὐδὲν οὖν οἶόν τε
 παθεῖν ὑπὸ τῶν στοιχείων τὸ φύσει ἀθάνατον· ταῦτα
 γὰρ ὑπ' ἀλλήλων μόνον πάσχειν πέφυκεν, ὅσα τῆς
 αὐτῆς ὕλης ἀλλήλοις κεκοινώνηκεν καὶ ὁμοιοπαθοῦς
 τετύχηκε φύσεως. ὥστε καὶ ὁ οὐρανός, εἰ μὴ ὁμόυλος
 25 τοῖς στοιχείοις ὑπῆρχεν, μᾶλλον δὲ ἐξ αὐτῶν συνει-
 στήκει κατὰ Πλάτωνα καὶ πᾶσα ἢ τῶν στοιχείων φύ-
 σις ἔξωθεν αὐτῷ προσέπιπτεν, οὐδὲν ἂν ὑπ' αὐτῶν
 ὑπέμενε· νῦν δὲ ἐπειδὴ πέφυκε ὑπὸ τούτων πάσχειν,

2. εἶπον: pag. 230, 27
 ουτ[ο] M

25. 26. συνιστήκει M

8. ὑφ' [ο ex.] ὅτου M

9. τοι-

ἐξ ὧν καὶ συνέστηκεν, ἵνα μὴ πάθοι, οὐδὲν ἔξωθεν
 αὐτοῦ φησιν τὸν δημιουργὸν ἀπολελοιπέναι. ἀλλ' fol. 95 r.
 εἰ καὶ μηδὲν ἐστὶν ἔξωθεν, ὅφ' οὗ παθεῖν τὸν κό-
 σμον ἐνδέχεται, ἀλλ' ἐπεὶ οἶδεν ὁ Πλάτων, ὡς πᾶν
 σῶμα ὑπὸ πεπερασμένης διοικεῖται δυνάμεως καὶ οὐδὲν 5
 σῶμα δύναμιν ἄπειρον ἔχει (ὡς ὁ τοῦ Πλάτωνος μα-
 θητῆς Ἀριστοτέλης πρὸς τῷ τέλει τοῦ ὀγδόου λόγου
 τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως ἔδειξεν), πᾶν δὲ τὸ μὴ ἄπει-
 ρον ἔχον δύναμιν ἐξαρκεῖν εἰς τὸ διηνεκὲς ἀδύνατον
 καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν πάντα κόσμον 10
 σῶμα ὄντα καὶ πεπερασμένην ἔχοντα δύναμιν μὴ ἂν
 αὐτὸν ἑαυτῷ εἰς διαμονὴν αἰδίον ἐξαρκέσαι, κἂν μη-
 δὲν ἦ τῶν ἔξωθεν αὐτὸν λυμαινόμενον (τὴν γὰρ πεπε-
 ρασμένην δύναμιν δι' αὐτὸ τὸ πεπεράνθαι ἀνάγκη
 ποτὲ ἐξασθενήσασαν οἴχεσθαι), δοκεῖ δὲ αὐτῷ ἄλυτος 15
 διαμένειν ὁ κόσμος, τούτου χάριν αὐτὸν τὸν δημιουρ-
 γὸν ἐπίστησιν αὐτῷ τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀθανα-
 σίαν ἐπισκευάζοντα, ἵν' οὕτως εἰς αἰὲν διαμένειν
 δύνηται· εἰ γὰρ φύσει αὐτὸν ἀναλλοιώτον τε καὶ
 ἀθάνατον ὁ Πλάτων εἶναι ᾤετο, οἷαν εἶναι φησιν 20
 τὴν τῶν νοητῶν φύσιν, πῶς πάλιν ἐπισκευαστὴν εἶναι
 τὴν ἀθανασίαν αὐτοῦ ὑποτίθεται; ἀσύμβατα γὰρ ταῦτα.
 ἢ πῶς οὐδὲν ἔξωθεν αὐτοῦ καταλιμπάνει, ἵνα μὴ πά-
 σχων ὑπ' αὐτοῦ γηράσκη τε καὶ φθίνῃ, ὅτῳ δὲ αὐτῷ
 καὶ τὸ ἀπροσδεὲς ὑπάρχειν φησὶν οὐ διὰ τὴν τῆς 25
 φύσεως αὐτάρκειαν ἀλλὰ διὰ τὸ μηδενὸς δεῖσθαι τῶν
 ἔξωθεν τοῦ τὸ ἐλλεῖπον αὐτοῦ τῇ προσθέσει ἀναπλη-
 ροῦντος καὶ ἀνυφαίνοντος; ἄκουε γάρ, οἷα καὶ περι

7. Arist. phys. © 10 p. 266 a 24 13. αὐτὸν Kroll] αὐτο
 M λυμαινόμενον M 24. ὅτῳ M; locum non expedito
 27. τη[ι] M

τούτου ἐν τῷ Τιμαίῳ φησίν· 'λείον δὲ δὴ πᾶν ἔξω-
 θεν αὐτὸν ἀπηκριβου πολλῶν χάριν· ὁμμάτων τε γὰρ
 ἐπεδειτο οὐδὲν (ὄρατόν γὰρ οὐδὲν ἔξωθεν ὑπελείπετο)
 οὐδὲ ἀκοῆς (οὐδὲ γὰρ ἀκουστόν)· πνευμά τε οὐκ ἦν
 5 περιεστὸς δεόμενον ἀναπνοῆς, οὐδ' αὖ τινος ἐπεδέη-
 σεν ὄργάνου ἔχειν, ᾧ τὴν μὲν εἰς αὐτὸ τροφήν δέ-
 ζοιτο, τὴν δὲ πρότερον ἐξικμασμένην ἀποπέμψοι πάλιν·
 fol. 95 v. ἀ|πῆι τε γὰρ <οὐδὲν> οὔτε προσήει αὐτῷ ποθέν·
 οὐδὲ γὰρ ἦν· αὐτὸ γὰρ ἑαυτῷ τροφήν τὴν ἑαυτοῦ
 10 φθίσειν παρέχον καὶ πάντα ἐν αὐτῷ καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ
 πάσχον καὶ δρωῶν ἐκ τέχνης γέγονεν· ἠγγήσατο γὰρ
 αὐτὸ ὁ ξυνθεὶς αὐταρκες ὃν ἄμεινον ἔσεσθαι μᾶλλον
 ἢ προσδεῆς ἄλλων'. οὐκοῦν καὶ τὸ ἀνευδεῆς αὐτῷ
 ὑπάρχειν οὐ διὰ τὸ φύσει ἀνευδεῆς φησιν ἀλλὰ διὰ
 15 τὸ μηδενὸς τῶν ἔξωθεν προσδεῖσθαι· οὐ γάρ, ὥσπερ
 τὰ ἡμέτερα σώματα τὴν τοῦ λείποντος ἀναπλήρωσιν
 ἔξωθεν δέχεται, οὕτω καὶ ὁ σύμπας κόσμος, ἀλλ'
 αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ πάσχει καὶ αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν δρᾷ,
 μέρους μὲν δηλονότι ποιοῦντος μέρους δὲ πάσχοντος,
 20 καὶ ἡ ἄλλου μέρους φθορὰ ἄλλου τροφή καὶ αὔξησις
 γίνεται. οὗ δὲ τὰ μέρη φθοραῖς καὶ ἀλλοιώσεσιν
 ὑποπέπτωκεν, τούτου καὶ τὸ ὅλον τοῖς αὐτοῖς ὑπο-
 κείσθαι ἀνάγκη, εἶπερ καὶ τὸ ὅλον οὐδὲν ἕτερόν
 ἐστίν ἢ πάντα τὰ μέρη· ὅθεν δεῖται τοῦ ἐπισκευά-
 25 ζοντος αὐτὸ καὶ ἀνυφαίνοντος. οὐκοῦν ἀπαθῆς καὶ
 ἀνευδεῆς ὁ κόσμος, ἀλλὰ τῶν ἔξωθεν ἀνευδεῆς καὶ

1. Plat. Tim. 33B δὴ pt Plat.] δει M κύνλω πᾶν
 Plat. 2. αὐτὸ ἀπηκριβοῦτο Plat. 3. ὑπελείπετο ἔξωθεν
 Plat. 5. περιεστῶς p 5. 6. ἐπιδεῆς ἦν ὄργάνου σχεῖν
 Plat. 8. οὐδὲν add. ex Plat. προσήειν Plat. 11. δρον
 M 14. οὐ διὰ (cf. 235, 25)] ουδε M 15. ὥσπερ (cf. 231, 3)]
 ως προς M 24. 25. επισκε[υαζον]τος M

ὑπὸ τῶν ἔξωθεν ἀπαθῆς διὰ τὸ μηδὲ εἶναι τι ἔξωθεν,
 αὐτὸς δὲ ὑφ' ἑαυτοῦ πάσχει τε καὶ φθίνει. τὸ δὲ
 τοιοῦτον οὔτε ἀπαθὲς φύσει οὔτε ἀθάνατον· οὐδὲν
 γὰρ τῶν κατὰ φύσιν ἀθανάτων οἶον τὰ λογικὰ οὐδὲ
 κατὰ μέρη πάσχειν τι ἢ φθίνειν πέφυκεν, ἐπεὶ καὶ 5
 ἀμερίστου καὶ ἀπλῆς ὑπάρχει φύσεως πᾶν εἴ τι περ
 ἔστιν κατὰ φύσιν ἀθάνατον. οὐκοῦν, εἰ μὴ φύσει
 ἀθάνατος ὁ κόσμος, ἀλλ' ἐπίκτητον καὶ ἐπισκευαστὴν
 ἔξωθεν τὴν ἀθανασίαν εἰσδέχεται, φύσει δὴπου ἔστιν
 θνητός· εἰ δὲ φύσει θνητός κατὰ Πλάτωνα, εὐλόγως 10
 ἀρχὴν αὐτῷ τοῦ εἶναι δίδωσιν. καὶ οὕτως οὐδὲν μα-
 χόμενον ἑαυτῷ ἐν τούτοις ὁ Πλάτων ὑπέθετο καὶ
 γεννητὸν εἶναι λέγων τὸν κόσμον καὶ φύσει θνητὸν
 καὶ τὴν ἀθανασίαν μεθεκτὴν αὐτῷ καὶ ὑπὲρ φύσιν
 παρὰ τοῦ δημιουργήσαντος αὐτὸν ἐπιγίνεσθαι. ὅτι 15
 δὲ οὐδὲ τὸν Πρόκλον ταῦτα ἔλαθεν, ἀλλ' οἶδεν καὶ
 αὐτὸς ἀκριβῶς ὅσον ἐπὶ τῇ οἰκειᾷ φύσει τὸν κό- fol. 96r.
 σμον τὸ ἀεὶ εἶναι οὐκ ἔχοντα διὰ τὸ πᾶσαν τὴν σω-
 ματικὴν φύσιν ὑπὸ πεπερασμένης συνέχεσθαι δυνά-
 μεως, τὸ δὲ ἀεὶ εἶναι αὐτῷ ἐτέρωθεν ἐπίκτητον 20
 προσγίνεσθαι, νῦν δὲ ἡμᾶς ἐκὼν παραλογίζεται τὸ μὴ
 φθείρεσθαι τὸν κόσμον ἀπλῶς κατὰ Πλάτωνα λαμβά-
 νων καὶ μὴ προσδιοριζόμενος, πῶς τουτό φησιν ὁ
 Πλάτων, καὶ ἐκ τούτου συνάγων, ὅτι καὶ ἀγέννητον
 τὸν κόσμον κατὰ χρόνον εἶναι οἶεται, δῆλον ἡμῖν 25
 ἔσται ἐκ πολλῶν ὀλίγας αὐτοῦ παραθεμένοις χρήσεις.
 διότι τὸ ἀεὶ ὄν τὸ νοητὸν μόνον εἶναι φησιν, πᾶν δὲ
 τὸ αἰσθητὸν γινόμενον εἶναι καὶ ἀπολλύμενον ὄν δὲ

8. ἐπίκτητον M 13. γεννητὸν M (cr. p) 27. cf. Plat.
 Tim. 28 A 28. ἀπολλ[υ]μενον, ex o, M

οὐδέποτε, ἀπολογούμενος ὑπὲρ Πλάτωνος ὁ Πρόκλος πρὸς ἄλλοις πλείοσι καὶ ταῦτα προστέθηκεν.

Πρόκλου ἐκ τοῦ λόγου, ὃς ἐπιγράφεται 'ἐπίσκεψις τῶν πρὸς Πλάτωνος Τίμαιον ὑπ' Ἀριστοτέλους
5 ἀντειρημένων'.

Τοῦτο τοίνυν μόνον δεῖ λαβεῖν, εἰ καὶ τὸ οὐράνιον σῶμα δεῖ γινόμενον ὀνομάζειν καὶ τὸν ὅλον κόσμον ὡσαύτως. πῶς δὲ οὐ δεῖ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς διδωσιν ἡμῖν οὕτως λέγειν; οὐδὲν γὰρ φησι σῶμα
10 πεπερασμένον δύναμιν ἄπειρον ἔχειν, καὶ δέδειχεν ἐν ὀγδόῳ τοῦτο τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως. εἰ οὖν ὁ κόσμος πεπερασται (καὶ γὰρ τοῦτο δέδειχεν αὐτός), ἀνάγκη μὴ ἔχειν αὐτὸν δύναμιν ἄπειρον. ἀλλὰ μὴν δεδείχαμεν, ὅτι ὁ αἰὼν ἄπειρός ἐστιν δύναμις, ἐν τοῖς
15 ἔμπροσθεν λόγοις. οὐκ ἄρα ὁ κόσμος αἰώνιον ἔχει τὴν ὑπόστασιν μὴ ἔχων ἄπειρον δύναμιν. εἰ δὲ μὴ ἔχη τὴν ὑπόστασιν αἰώνιον (τὸ γὰρ τοιοῦτον αἰῶνος μετέχει, τὸ δὲ μετέχον αἰῶνος ἀπείρου δυνάμεως μετέχει), ἀνάγκη μὴ εἶναι τὸν κόσμον αἰεὶ· τὸ γὰρ αἰεὶ
20 εἶναι καὶ αὐτὸς ἴδιον εἶναί φησιν τοῦ αἰῶνος ἀπὸ τούτου λέγων καὶ τὴν ἐπωνυμίαν εἰληφέναι τὸν αἰῶνα.' οὕτω δείξας ὁ Πρόκλος, ὅτι κατὰ τὰ Ἀρι-
fol. 96 v. στο|τέλει δοκοῦντα οὐ τῶν αἰεὶ ὄντων ἐστὶν ὁ κόσμος, δείκνυσιν ἐφεξῆς, ὅτι τὸ αἰεὶ γίνεσθαι αὐτῶ

3. Πρόκλου κτλ. — pag. 240, 9: cf. infra fol. 119 v. sq.

4. πρὸς τὸν Πλάτωνος fol. 119 v. 9. οὐδε[ν] M 10. [ἀπειρο]ν M ἔχει fol. 119 v. 10. 11. ἐν ὀγδόῳ (ἐν ἐνι fol. 119 v.): Arist. phys. Θ 10 p. 266 a 24 (cf. pag. 235, 7) 12. πεπερασ[α]μ, ex ει, M 15. ἐμπροσθε[λ]ογοις M (ἐμπροσθεν fol. 119 v.) 16. τὴν ἄπειρον fol. 119 v. 17. ἐχ[η]μ M 20. Arist. de caelo A 9 p. 279 a 27 21. καὶ om. fol. 120 r. 22. ὅτι καὶ κατὰ fol. 120 r. 23. ἐστὶν om. fol. 120 r. 24. γίνεσθαι M (cf. fol. 261 r.)] εἶναι fol. 120 r.

ἐτέρωθεν καὶ οὐκ ἐκ τῆς οικείας ὑπάρχει φύσεως·
 φησὶν γὰρ οὕτως 'οὐδὲ γάρ, ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἀεὶ ὄντος
 ἀληθές, τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ ἀεὶ γινομένου, τὸ ὑπάρ-
 χειν αὐτῷ δύναμιν ἄπειρον διὰ τὸ ἀεὶ γίνεσθαι, ὡς
 ἐκείνῳ διὰ τὸ ἀεὶ εἶναι· ἀλλὰ τῷ ποιοῦντι τοῦτο, διὸ 5
 καὶ τοῦτο ἀεὶ γίνεται προσκτώμενον τὸ ἀεὶ εἶναι διὰ
 τὸ καθ' ὑπαρξιν ἀεὶ ὄν καὶ ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ τὸ ἀεὶ
 οὐκ ἔχον. ὥστε ὁ τοῦ γινομένου ὀρισμὸς ἐφαρμοζοί-
 ᾱν καὶ τῷ κόσμῳ· καὶ μετ' ὀλίγα 'πᾶν ἄρα τὸ γινό-
 μενον αὐτὸ μὲν καθ' ἑαυτὸ πάντως καὶ ἀπολλύμενόν 10
 ἐστίν, δεθὲν δὲ ὑπὸ τοῦ ὄντος μένον ἐν τῷ γίνεσθαι
 τὸ ὅλον τοῦτο γινόμενόν ἐστίν διὰ τὸ εἶναι οὐκ ἀπολ-
 λύμενον, ὃ ἐκ τοῦ ὄντος παρεσπάσατο. τὸν δ' οὖν
 ὀρισμὸν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ γινόμενον ἀπολαβόντα
 καὶ ἀπολλύμενον αὐτὸ προσεῖπεν ὡς τῇ αὐτοῦ φύσει 15
 τοιοῦτον ὄν'. ὁ αὐτὸς ἐν τοῖς ἐξῆς 'ἐπειδὴ γὰρ τὸ
 μὲν πᾶν πεπερασμένον, τὸ δὲ πεπερασμένον οὐκ ἔχει
 δύναμιν ἄπειρον, ὡς ἔδειξεν, τὸ δὲ κινεῖν τὴν ἄπει-
 ρον κίνησιν ἀπείρῳ δυνάμει κινεῖ, δηλονότι τὸ ἀκί-
 νητον αἴτιον τῆς ἀπείρου τῷ παντὶ κινήσεως αὐτὸ 20
 τὴν ἄπειρον ἔχει δύναμιν. ὥστ' ἐὰν τῷ λόγῳ χωρί-
 σθης ἐκείνου τὸ πᾶν, οὐ κινήσεται εἰς ἄπειρον οὐκ
 ἔχον δύναμιν ἄπειρον, ἀλλ' ἔξει τοῦ κινεῖσθαι παῦ-
 λαν· ἐὰν δὲ πάλιν συνάψῃς αὐτὸ ἐκείνῳ, δι' ἐκεῖνο
 κινήσεται εἰς ἄπειρον. καὶ οὐδέν γε ἄτοπον δι' ἐπι- 25

2. οὐδὲ κτλ.: cf. etiam fol. 260v. 261r. 6. ἀεὶ τὸ
 fol. 120r. 261r. 9. τῷ pt] το M 10. πάντως om. fol. 261r.

11. τ[ὸ], ex o, M 12. εἶναι fol. 120r. 261r.] ἐστίν M
 12. 13. ἀπολλυμεν[ο]ν M 13. τὸν γοῦν fol. 261r. 14. τὸ γινό-
 μενον fol. 261r. et (in marg. ζητεῖ) fol. 120r.] των γινομενων M

17. 18. ἄπειρον οὐκ ἔχει δύναμιν fol. 120r. 261r. 19. κίνησιν
 etiam fol. 120r.; δύναμιν fol. 261r. 20. αἴτιον om. fol. 261r.

21. ὥστε εἰ fol. 261r. 25. εἰς — ἐπινοίας om. fol. 120v.

νοίας τὰ συνημμένα χωρίζειν, ἵνα κατίδωμεν, τί ποτε
 ἐκ θατέρου θατέρῳ πάρεστιν, καὶ κατιδόντες νοήσω-
 μεν, τί μὲν ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἔχει τὸ χεῖρον,
 τί δὲ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ κρεῖττον συντάξεως'. καὶ
 5 μετὰ βραχέα ὅλως γὰρ ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς τῆδε τὸ
 μὲν φθείρεσθαι δι' ἀδυναμίαν τὸ δὲ σῶζεσθαι δια-
 fol. 97r. δύναμιν ὑπάρχει, | πολλῶ μᾶλλον ἐν τοῖς ἀφθάρ-
 τοις ἢ ἀφθαρσία διὰ δύναμιν <. ἢ δὲ δύναμις> δη-
 λονότι ἄπειρον· ἢ γὰρ πεπερασμένη φθίρεται πᾶσα'.
 10 Εἰ τοίνυν, ὥς καὶ αὐτῷ δοκεῖ τῷ Πρόκλῳ, διὰ τὸ
 μὴ ἔχειν τὸν κόσμον ἄπειρον δύναμιν ἀνάγκη μὴ
 εἶναι αὐτὸν αἰεῖ, ἀλλὰ τὸ αἰεῖ εἶναι μᾶλλον δὲ γίνε-
 σθαι ἐπίκτητον ἔχει ἀπὸ τοῦ αἰεῖ ὄντος, ὅσον ἐφ'
 ἑαυτῷ τὸ αἰεῖ εἶναι οὐκ ἔχων, ἀλλὰ γινόμενος ὢν καὶ
 15 ἀπολλύμενος, καὶ διὰ τοῦτο, εἴ τις χωρίσειεν αὐτοῦ
 τὸ τῆς αἰεγενεσίας καὶ τῆς αἰκινήσιος αὐτῷ αἴτιον,
 διὰ τὸ αὐτὸν μὴ ἔχειν ἄπειρον δύναμιν καὶ τοῦ κι-
 νεῖσθαι παῦλαν ἔξει καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῦ εἶναι διὰ
 τὸ πᾶσαν τὴν πεπερασμένην δύναμιν φθίρεσθαι, εἰ
 20 οὖν ταῦτα δοκοῦντα τῷ Πλάτῳ καὶ ὁ Πρόκλος ὡμο-
 λόγησεν, δηλονότι φθαρτὸν εἶναι φύσει τὸν κόσμον
 φησίν, τὴν δὲ ἀφθαρσίαν αὐτῷ ὑπὲρ φύσιν ὑπάρχειν
 ἀπὸ τινος κρείττονος χορηγουμένην δυνάμεως. εἰ δὲ
 φύσει φθαρτὸς ὁ κόσμος, ὥς ἐν τῷ εἰρημένῳ λόγῳ
 25 Πρόκλος ἔδειξεν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ γενητὸς ἐξ ἀνάγκης,
 δῆλός ἐστιν ὁ φιλόσοφος, ὥς ἐκὼν ἡμᾶς ἐνταῦθα
 παραλογίζεται τὸν τε τρόπον, καθ' ὃν ἀφθαρτον εἶναι
 φησιν τὸν κόσμον ὁ Πλάτων, παραπεμπόμενος· οὐ
 γάρ, εἴ τι ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ φύσιν ὑπάρξει τινί, τοῦτο

1. κατειδωμεν M

23. χορηγουμενη[v] M

8. ἢ δὲ δύναμις add. ex fol. 120 v.

27. τε suspectum

τῆς οἰκειίας αὐτὸ μεθίστησι φύσεως καὶ ὁμοφυῆς
 ἐκείνω ποιεῖ, ἀφ' οὗ ἢ τοιαύτη αὐτῷ πέφυκε δύνα-
 μις· ἐπεὶ καὶ ὁ ὑπὲρ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρων διατετα-
 μένος αἰθὴρ τῷ οὐρανίῳ συγκυκλούμενος σώματι καὶ
 ὑπὲρ τὴν οἰκείαν φύσιν τὴν κίνησιν ταύτην κινού- 5
 μενος, ὡς Ἀριστοτέλει δοκεῖ, οὐδὲν ἤττον καὶ οὗτος
 τῶν εὐθυφορουμένων ἐστὶν σωμάτων οὐδὲ χαρακτη-
 ριστικὴν ἔξει τῆς οἰκειίας οὐσίας τὴν κίνησιν, ὡς διὰ
 τοῦτο καὶ αὐτὸν ὁμοειδῆ τῷ οὐρανίῳ σώματι λέγε-
 σθαι. ἀλλ' οὐδὲ τὰς ἐνθουσιώσας τῶν ψυχῶν καὶ 10
 ὑπὲρ τὴν οἰκείαν φύσιν γινωσκούσας ἑτά τ' ἐόντα τὰ
 τε ἐσόμενα πρό τ' ἐόντα ἑτέρας ἂν εἰποίμεν οὐσίας
 παρὰ τὰς | λοιπὰς διὰ τὴν θεόθεν αὐταῖς ἐπιφοι- fol. 97 v.
 τήσασαν δύναμιν. ἤδη δὲ καὶ τινες τῶν παρ' Ἑλλη-
 σιν ὡς αὐτοὶ φαῖεν ἂν θεοφορήτων, ἐγὼ δὲ φῆσαιμι 15
 ἂν κατόχων δαίμοσιν πονηροῖς ξίφεσιν ὡς λόγος τὰ
 οἰκεία διατέμνοντες σώματα καὶ διὰ πυρὸς ἰόντες
 οὐδὲν ὦν πέφυκεν πάσχειν ὑπὸ πυρὸς τε καὶ σιδήρου
 τὰ σώματα, ὡς φασιν, ὑπομένουσιν· καὶ οὐ δήπου
 διὰ τοῦτο ἑτέρας ἂν φῆσαιεν καὶ οὐ τῆς τῶν σωμά- 20
 των εἶναι αὐτὰ φύσεως ἢ τὸ ἀπαθὲς αὐτοῖς διὰ τοῦτο
 προσεῖναι καὶ ἀφθαρτον. οὕτω δὲ οὖν καὶ εἰ τὸ πᾶν
 τόδε ἔκ τινος ὑπερτέρας δυνάμεως ἐπιχωρηγεῖται κατὰ
 Πλάτωνα τὸ ἀδιάλυτον, οὐκ ἤδη διὰ τοῦτο καὶ τῆς
 τῶν ἀφθάρτων τε καὶ αἰὲ ὄντων φύσεως ἔσται ἀλλ', 25
 ἐπεὶ φύσει φθαρτὸν ἐστίν, καὶ γενητὸν ἐξ ἀνάγκης
 ἔσται. ἄπερ δὲ ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ κεφαλαίῳ τοῦ
 εἰρημένου λόγου τίθησιν ὁ Πρόκλος πρὸς Ἀριστοτέ-

2. ἐκείνω] εκεινο M 7. 8. χαρακτηρι[στι]κην, ex κη, M
 10. ἐνθουσι[ωσ]ας M 12. τ' ἐσόμενα Hom. A 70 13. 14. ἐπι-
 φνησασαν M 22. [καὶ] (ante εἰ) M 23. ἐπιχωρηγεῖται M

λην ἐγκαλοῦντα, ὡς φύσει φθαρτὸν εἶναι λέγει τὸν
 κόσμον ὁ Πλάτων διὰ δὲ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν
 ἄφθαρτον εἶναι, πείθειν ἡμᾶς ὁ Πρόκλος ἐπιχειρῶν,
 ὅτι καὶ ἐκ τῆς οἰκείας φύσεως ὁ κόσμος καὶ ἐκ τῆς
 5 τοῦ θεοῦ βουλήσεως ἔχει τὸ ἄφθαρτον, ὡς μηδὲν
 ἀναγκαῖον ἔχοντα καὶ αὐτὸν ἑαυτῷ καὶ Πλάτωνι καὶ
 τῇ ἀληθείᾳ δεικνύντα μαχόμενον παρήμι λέγειν, ἵνα
 μὴ περιττὸν ὄχλον ἐπείσῃ τῷ λόγῳ· οὔτε γὰρ ὅτι
 πᾶν σῶμα πεπερασμένην ἔχει δυνάμιν οὔτε ὅτι τὴν
 10 πεπερασμένην φθαρτὴν εἶναι ἀνάγκη καὶ εἰς τὸ διη-
 νεκὲς οὐκ ἐπαρκεῖν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐλέγχων λόγος. τοι-
 αύτης οὖν οὔσης τῆς τοῦ κόσμου δυνάμεως ἀνάγκη
 πᾶσα φθαρτὸν εἶναι τοῦτον, ὅσον ἐπὶ τῇ δυνάμει τῆς
 οἰκείας φύσεως· ὥστε καὶ γενητὸν ἐξ ἀνάγκης, εἶπερ
 15 πᾶν τὸ φθαρτὸν καὶ γενητὸν ἐξ ἀνάγκης. ἐνδέχεται
 ἄρα γενητὸν ὄντα κατὰ χρόνον τὸν κόσμον καὶ διὰ
 τοῦτο λυτὸν τε καὶ θνητὸν ἀπὸ τινος ὑπερτέρας ἢ
 κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν δυνάμεως ἐπίκτητον καὶ ἐπι-
 σκευαστὴν τὴν ἀθανασίαν πορίζεσθαι, καὶ οὐχὶ διὰ
 fol. 98r. τὸ μὴ φθείρεσθαι διὰ τοῦτο καὶ ἀγέννητος | ἔσται,
 21 ἐπεὶ μὴ κατὰ τὸν λόγον τῆς οἰκείας φύσεως ἔχη τὸ
 ἄφθαρτον.

Τέλος λύσεως τοῦ ἔκτου λόγου.

1. λέγει superscr. M 5. μηδὲν] μηδενα M 7. λέγειν
 M; num ἐλέγχειν? 9. [δυνα]μιν M 21. εχ[η]ι M] ἔχει pt

Πρόκλου διαδόχου λόγος ἑβδομος.

“Ἐβδομος· εἰ ἡ ψυχὴ τοῦ παντὸς ἀγέννητος ἐστὶν καὶ ἄφθαρτος, καὶ ὁ κόσμος ἀγέννητος καὶ ἄφθαρτος. λόγος γὰρ αὐτῆς ὡς καὶ πάσης ψυχῆς τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινοῦν· τὸ δὲ αὐτὸ αὐτὸ κινοῦν πᾶν πηγὴ καὶ ἀρχὴ 5 κινήσεως ἐστὶν· εἰ ἄρα αἰδιός ἐστὶν ἡ τοῦ παντὸς ψυχὴ, δεῖ τὸ πᾶν αἰεὶ εἶναι κινούμενον ὑπ’ αὐτῆς· τῇ γὰρ κινήσει τοῦ παντὸς ἢ πρότερον οὐκ ὄντος ἢ ὕστερον αὐτῆ αἰεὶ οὐσα κινήσεως ἀρχὴ καὶ οὐ δυναμένη κινήσεως μὴ εἶναι ἀρχὴ κατ’ οὐσίαν αὐτοκίνητος οὐσα 10 καὶ διὰ τοῦτο ἀρχὴ κινήσεως. ἀλλὰ μὴν ἀγέννητος ἡ ψυχὴ καὶ ἄφθαρτος ἐστὶν δι’ αὐτὸ τοῦτο τὸ αὐτοκίνητον· ἔστιν ἄρα καὶ τὸ πᾶν ἀγένητον καὶ ἄφθαρτον. ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι καὶ πᾶσα ψυχὴ σώματι πρῶτον ἐπιβέβηκεν αἰδίῳ καὶ τοῦτ’ αἰεὶ κινεῖ, κἂν 15 φθαρτοῖς ἐνῆ σώμασιν, ἐκεῖνα κινεῖ διὰ τῶν αἰεὶ ὑπ’ αὐτῆς κινουμένων.”

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ ζ’ λόγου.

α’. Ἐκθεσις τῆς ἐφόδου τοῦ ἑβδομοῦ ἐπιχειρήματος. 20

β’. Ὅτι οὐ πραγματειῶδες τὸ προκείμενον ἐπιχειρήματα, ἀλλ’ ἐκ Πλατωνικῆς συνέστηκεν ὑποθέσεως ἀναποδείκτου.

γ’. Ὅτι, εἰ ἐν τούτῳ οὐσίωται ἡ ψυχὴ ἐν τῷ κινήσεως εἶναι ἀρχή, ἀδύνατον χωρὶς σώματος τὴν 25 οὐσίαν αὐτῆς ὑποστήναι.

6. ζητει M m 1 in marg. (de hoc loco cf. pag. 247, 9)

12. [καὶ] M αυ[το το]υτο M 14. πᾶσα κτλ.: cf. 248, 1.
273, 16 15. κιν[ει], ex η, M 25. 26. [χωρὶς — ὑποστη]ναι M

δ'. Ὅτι, εἴπερ χωριστὴ παντὸς σώματος εἶναι ἡ οὐσία τῆς ψυχῆς ὁμολόγηται, ἀδύνατον ἐν τούτῳ αὐτὴν οὐσιῶσθαι ἐν τῷ κινήσεως εἶναι ἀρχήν. καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Πρόκλος οἶδεν, ὡς κατ' ἄλλο μὲν
5 ἔχει τὸ εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ τὴν οὐσίαν, κατ' ἄλλο δὲ τὸ κινήσεως εἶναι ἀρχή.

ε'. Ὅτι ἀδύνατον αἰδίους εἶναι τὰς τῆς ψυχῆς ἐνεργείας τὰς κινήτικὰς τοῦ σώματος καὶ διὰ τοῦτο οὔτε
fol. 98v. αἰδίως ταύτην κινεῖν τὸ σῶμα | ἐνδέχεται οὔτε
10 αἰδιόον τι σῶμα αὐτῆς ἐξῆφθαι αἰεί.

ς'. Ὅτι οὐδεμία σώματος κίνησις οὐδὲ μεταβολὴ ἀγένητός ἐστιν καὶ ἀφθαρτος καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ σῶμά τί ἐστιν αἰδίως ὑπὸ ψυχῆς κινούμενον, κἂν ἀγένητος εἴη ἡ ψυχὴ, ὡς Πλάτωνι δοκεῖ.

15 ζ'. Ὅτι οὐ τῆς κύκλω κινήσεως ἀρχὴν εἶναί φησιν ὁ Πλάτων <τὸ> αὐτοκίνητον. ἐν ᾧ, ὅτι οὐδὲν τῶν ὑπὸ σελήνην ζῳίων φύσει κυκλοφοροῦμενον κινεῖ σῶμα καὶ ὅτι οὐκ ἀπροαιρέτως ἀλλὰ καθ' ὁρμὴν τῶν ψυχῶν ἢ κατὰ τόπον τῶν ἐμψύχων σωματίων γίνεται
20 κίνησις.

η'. Ὅτι, κἂν συγχωρηθῇ ἀγένητος εἶναι ἡ ψυχὴ κατὰ Πλάτωνα καὶ πάσης κινήσεως ἀρχή, οὐδεμία ἀνάγκη ἅμα τῷ εἶναι τὴν ψυχὴν συνυπάρχειν αὐτῇ σῶμα αἰδιόον.

25 θ'. Ὅτι, εἰ καί, καθὸ ζωοποιεῖ τὰ σώματα ἡ ψυχὴ, κατὰ τοῦτο κινήσεως εἶναι ἀρχὴ ὑπὸ Πλάτωνος λέγεται, οὐδὲ οὕτως ἔπεται τῷ τὴν ψυχὴν ἀγένητον εἶναι λέγοντι τὸ καὶ τὸν κόσμον ἀγένητον ὑποτίθε-

1. [εἶναι] M 6. αρχη[:], interpunctio in ras., fuit v, M
16. τὸ add. (cf. 259, 24. 260, 3) 21. συγχωρηθη[ι] αγενητο[s], ι et s ex v, M. 23. συνυπαρχ[ει]v, ex η, M

σθαι. ἐν ᾧ, ὅτι ἢ καθ' ἕξιν τῶν σωμάτων ζωὴ ἡρε-
μία μᾶλλον ἐστὶν καὶ οὐ κινήσεις.

ι'. Ὅτι οὐχ ἢ λογικὴ ψυχὴ ἀλλ' ἢ ἄλογος τῆς
σωματικῆς πάσης ζωῆς τε καὶ κινήσεως ἐστὶν αἰτία, ἢ
δὲ λογικὴ τάττει μόνον καὶ ὀυθμίζει τὴν τῶν παθῶν 5
ἄλογον κίνησιν· ὅθεν οὐκ ἀνάγκη ἅμα τῷ εἶναι τὴν
ἀρχὴν καὶ αἰτίαν τῆς τοιαύτης κινήσεως (λέγω δὴ τῆς
κατὰ λόγον) εὐθύς καὶ τὸ κινούμενον εἶναι.

αι'. Ὅτι οὐ τῇ θέσει τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ κινουμένου
ὑπ' αὐτῆς σώματος συνεισάγεται θέσις, ἀλλὰ τῇ ἀναι- 10
ρέσει αὐτῆς συναναιρεῖται τὸ ἔμψυχον σῶμα ὡς ἔμ-
ψυχον κατὰ τὰς λογικὰς μεθόδους καὶ κατὰ τὰ Πλά-
τωνι δοκοῦντα.

βι'. Ὅτι, κὰν αὐτῷ τῷ εἶναι ἀπροαιρέτως ζωῆς
καὶ κινήσεως αἰτία εἴη τοῖς σώμασιν ἢ ψυχῇ, οὐδ' 15
οὕτως ἅμα τῷ εἶναι τὴν ψυχὴν καὶ τὸ κινούμενον
ὑφ' ἑαυτῆς σῶμα εἶναι ἀνάγκη.

γί'. Ὅτι καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Φαίδρω ὡσπερ καὶ ἐν
Τιμαίῳ σαφῶς παῦλαν ἔχειν φησὶν καὶ κινήσεως καὶ
ζωῆς πᾶν σῶμα ὁ Πλάτων, οὐδὲν δὲ τῶν φθαρτῶν 20
ἀγέννητον.

δι'. Ὅτι μῦθος ἐστὶν ἀπίθα|νος ἢ περὶ τοῦ fol. 99 r.
αἰδίου σώματος Ἑλλήνων ὑπόθεσις, ὃ καὶ αὐγοειδὲς
καλοῦσιν, ᾧ πρώτῳ φασὶν τὰς λογικὰς ψυχὰς ἐπιβε-
βηκέναι καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ κινεῖν καὶ δι' αὐτοῦ τὰ 25
φθαρτὰ κινεῖν σώματα. ἐν ᾧ, ὅτι ἀδύνατον κινήτων
μένων κατὰ τόπον τὸ αἰδίου σῶμα φυσικῇ τιμὴ δυνάμει
κινεῖν τὸ φθαρτὸν σῶμα, ὡς ἢ μαγνητὶς τὸν σίδηρον.

17. exspectes ὑπ' αὐτῆς 24. ᾧ] ὡς M 25. πρὸς το
M; an πρὸς τῷ? (exspectes αἰδίως, cf. pag. 243, 15 et fol. 109 v.
fin.) δι' αὐτοῦ] διατου M

ει'. Ὅτι ἀδύνατον κύκλω κινούμενον τὸ αἰδίον σῶμα οὕτως κατ' εὐθείαν κινεῖν τὸ φθαρτόν.

σι'. Ὅτι, εἰ κατ' εὐθείαν ἐκείνο κινούμενον οὕτως κινεῖ τὰ φθαρτὰ σώματα, ἢ κατὰ φύσιν κινεῖται ἐπ' εὐθείας ἢ παρὰ φύσιν δι' ἑκατέρου τε γενητὸν ἔσται καὶ φθαρτόν, οὐκ αἰδίον.

ζι'. Ὅτι, ὅπως ἂν τις κινεῖσθαι ὑπόθοιτο τὸ παρ' αὐτῶν ἀναπεπλασμένον αἰδίον σῶμα, οὐ δυνήσεται κινεῖν τὸ φθαρτόν οὔτε ἔξωθεν αὐτοῦ ὃν οὔτε ἔσωθεν οὔτε ἐν ὄλῳ οὔτε ἐν μέρει. ἐν ᾧ, ὅτι οὐδὲν σῶμα διὰ σώματος χωρεῖν ἐνδέχεται οὔτε τῶν οὐρανίων οὔτε τῶν ὑπὸ σελήνην οὔτε θάτερα ἐν θατέροις.

ηι'. Ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ἕτερον εἶναι τῶν τε εὐθυφορομένων καὶ τῶν κυκλοφορομένων σωμάτων τὸ θρυλλούμενον παρ' αὐτῶν αἰδίως ἐξῆφθαι τῆς ψυχῆς σῶμα.

θι'. Ὅτι οὐδὲ τῶν εὐθυφορομένων σωμάτων εἶναι αὐτὸ δυνατόν, εἴπερ ἔστιν αἰδίον.

κι'. Ὅτι οὐδὲ τῶν κυκλοφορομένων, τουτέστιν τῶν οὐρανίων, οἷόν τε αὐτὸ εἶναι.

κα'. Ὅτι οὐδὲ μικτὸν εἶναι ἐνδέχεται ἐκείνο τὸ σῶμα ἐκ τε τῶν κατ' εὐθείαν καὶ ἐκ τῶν κυκλικῶς κινουμένων συγκείμενον οὐδὲ ἐλικοειδῶς κινεῖσθαι κατὰ φύσιν, ὡς φασίν τινες. καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν ὅλως σῶμα κατὰ φύσιν ἐλικοειδῆ κινούμενον κίνησιν.

Λύσις τοῦ ζ' λόγου.

α'. Τοῦ Πλάτωνος ἀγένητον εἶναι τὴν ψυχὴν καὶ ἄφθαρτον ἐν τῷ Φαίδρῳ λέγοντος καὶ οὐσίαν αὐτῆς

6. αἰδ[ι]ον M 10. ουτε ε μερει M 12. θατ|fin. vers.|τερα M
13. 14. ευθυφορο[v]μενων, ex v, M 27. Plat. Phaedr. 245 C sq.

εἶναι τὸ αὐτοκίνητον ὀριζομένου ἀρχὴν τε εἶναι κινή-
 σεως τιθεμένου τὸ αὐτοκίνητον, ἐντεῦθεν πάλιν ὁ
 φιλόσοφος ἐπιχειρεῖ συλλογίζεσθαι, ὥς, εἴπερ ταῦτα
 οὕτως ἔχει, καὶ τὸν κόσμον ἀγένητον εἶναι καὶ
 ἄφθαρτον ἀνάγκη ἢ, εἴπερ μὴ ἀγένητός ἐστιν καὶ fol. 99 v.
 ἄφθαρτος ὁ κόσμος, μηδὲ τὴν ψυχὴν τοῦ παντός ἀγέ- 6
 νητον εἶναι καὶ ἄφθαρτον ὡς ἐξ ἀνάγκης συνυπαρ-
 χόντων ἀλλήλοις καὶ συμφθειρομένων τῆς τε ψυχῆς
 καὶ τοῦ κινουμένου ὑπ' αὐτῆς σώματος. ἐπειδὴ γάρ,
 φησίν, αὐτῶ τῶ εἶναι καὶ οὐ προαιρετικῶς αὐτοκίνη- 10
 τός ἐστιν ἢ ψυχὴ καὶ ἀρχὴ κινήσεως, ἔστιν δὲ αἰδίος,
 δεῖ καὶ τὸ πᾶν αἰδίως ὑπ' αὐτῆς κινεῖσθαι ἢ, εἰ μὴ
 τὸ πᾶν αἰδίως ὑπ' αὐτῆς κινοῖτο διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸν
 κόσμον αἰδίον, οὐδ' ἂν αὐτὴ εἴη αἰδίος· αὐτῶ γὰρ
 τῶ εἶναι κινήσεως ἐστιν ἀρχή. ὥστε, εἰ μὴ αἰδίως 15
 κινήσεως εἴη ἀρχή, οὐδ' ἂν εἴη αἰδίος· εἰ δὲ αἰδίως
 ἐστὶν κινήσεως ἀρχή, ἀνάγκη εἶναι καὶ τὸ αἰδίως ὑπ'
 αὐτῆς κινούμενον σῶμα. ὥστε, φησίν, εἰ ἀγένητος ἢ
 ψυχὴ τοῦ παντός καὶ ἄφθαρτος κατὰ Πλάτωνα, καὶ
 τὸν κόσμον ἀγένητον εἶναι κατ' αὐτὸν καὶ ἄφθαρτον 20
 ἀνάγκη. εἶτα ἐπειδὴ καὶ αἱ ἡμέτεραι ψυχαὶ αὐτο-
 κίνητοι μὲν εἰσιν κατὰ Πλάτωνα καὶ περὶ τούτων μά-
 λιστα ἐν Φαίδρω τῶ Πλάτῳ ὁ λόγος, ὥς αὐτοκίνη-
 τοί τέ εἰσιν καὶ τὸ αὐτοκίνητον ἀρχὴ κινήσεως, γενητὰ
 δὲ ἐναργῶς καὶ φθαρτὰ ἐστὶν τὰ ὑπ' αὐτῶν κινού- 25
 μενα σώματα (λέγω δὴ τὰ ἡμέτερα), διεκδῦναι τὸν ἐκ
 τῶν πραγμάτων ὁ Πρόκλος πειρώμενος ἔλεγχον οὐ
 λίνον λίνῳ κατὰ τὴν παροιμίαν μῦθῳ δὲ ἐπισυνάπτει
 μῦθον· διὰ γὰρ τὸ δεῖν κατ' αὐτὸν αἰδίον οὔσαν τὴν

11. εστιν (ante δὲ) M] ἔτι pt

19. αφθαρτον M (cr. t)

λογικὴν ψυχὴν ἀιδίως τι κινεῖν σῶμα, πᾶσαν ψυχὴν φησιν ἀιδίῳ πρῶτον ἐπιβεβηκέναι σώματι καὶ τοῦτο ἀεὶ κινεῖν, κἂν ἐν φθαρτοῖς ὑπάρχη σώμασιν, διὰ τοῦ ἀιδίου καὶ τὰ φθαρτὰ κινεῖν. ἡ μὲν οὖν ἔφοδος τοῦ
5 προκειμένου συλλογισμοῦ μᾶλλον δὲ παραλογισμοῦ τοιαύτη.

β'. Καὶ οἶμαι μὲν παντὶ δῆλον εἶναι, ὡς οὐ πραγματειώδης ἡ προκειμένη ἐστὶν ἐπιχειρήσις οὐδὲ ἐκ κοινῶν ὁμολογημάτων ἐν τούτοις ἡ κατασκευὴ τῆς τοῦ
fol. 100r. κόσμου ἀιδιότητος ἀλλ', εἴπερ | ἄρα, ἐκ τῶν δο-
11 κούντων τῷ Πλάτῳ. καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ἡμᾶς ἔδει μὴ πάνυ πως συγχωρεῖν ἀνεχομένους ταῖς ἀναποδείκτοις τοῦ Πλάτωνος ἀποφάνσεις (ἀμφοῖν γὰρ ὄντων φίλοι, ἧ φησιν ὁ τοῦ Πλάτωνος μαθητής, ὅσιον
15 πανταχοῦ προτιμᾶν τὴν ἀλήθειαν), εἰ καὶ τῷ ὄντι ταῖς περὶ ψυχῆς δόξαις Πλάτωνος τὸ ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον καὶ ἄφθαρτον εἶπετο, μὴ πολὺν τούτου ποιεῖσθαι λόγον, μέχρις ἂν δι' ἐναργῶν ἀποδείξωμεν
20 τὰ ἡγούμενά τις κατασκευάσειεν· οὐδέποτε γὰρ ἂν ἔγωγε θείην οὐσίαν καὶ ὄρισμὸν εἶναι ψυχῆς τὸ αὐτοκίνητον· καὶ εἰ μὴ γε τὸν προκείμενον σκοπὸν παρεκβαίνειν ἡμελλον, αὐτὰ παραθεῖς τὰ πρὸς συνηγορίαν εἰρημένα τῷ Πρόκλῳ ἐν τοῖς εἰς Φαῖδρον ὑπομνημα-
25 τικοῖς συντάγμασιν ὑπὲρ τοῦ τὸ αὐτοκίνητον οὐσίαν ψυχῆς εἶναι ἐναργῶς ἂν οἶμαι παρέστησα μηδὲν ὑγιὲς μηδὲ ἀναγκαῖον τὸν λόγον ἔχοντα. ἀλλὰ τοῦτο μὲν παρείσθω τὰ νῦν. συγχωρήσαντες δὲ τῷ Πλάτῳ δόγματι τῷ ὄρον εἶναι καὶ οὐσίαν ψυχῆς τὸ αὐτο-

13. ἀποφάνσεις] ἀποφάσεις M Arist. ethic. Nicom. A 4
p. 1096 a 16 αμφοῖ M 15. ἀληθεια M 16. δοξα[ι]ς M
19. τ[ι]ς, ex η, M 27. πλατων[ος] M

κίνητον τιθεμένω καὶ τῷ τὸ αὐτοκίνητον ἀρχὴν εἶναι
 κινήσεως ἰδωμεν, εἴ τις ἐκ τούτων ἀνάγκη ἔπεται
 Πλάτωνα τὴν ψυχὴν ἀγένητόν τε εἶναι καὶ ἄφθαρτον
 λέγοντι καὶ τὸν κόσμον ἀγένητον εἶναι καὶ ἄφθαρτον
 τίθεσθαι. καὶ ἐπειδὴ ἡ πᾶσα τοῦ παραλογισμοῦ ἡ 5
 σύστασις ἐκ τοῦ κινήσεως ἀρχὴν εἶναι τὸ αὐτοκίνητον
 ὑπὸ Πλάτωνος λέγεσθαι τὴν ἀρχὴν εἴληφεν, αὐτὸ δὴ
 τοῦτο ὅπως λέγεται ἐπισκέψασθαι ἄξιον καὶ εἰ ἀνάγκη
 τῇ ὑποθέσει ταύτῃ τὴν τοῦ κόσμου ἀιδιότητα ἔπεσθαι·
 εἰ γὰρ δειχθῆ, ὡς οὐδεμία ἐστὶν ἀνάγκη τῷ προτέρῳ 10
 τὸ δεύτερον ἔπεσθαι, οὐδὲν κωλύσει δηλονότι Πλά-
 τωνα ἀγένητον μὲν εἶναι τὴν ψυχὴν ὑποτίθεσθαι καὶ
 ἀρχὴν εἶναι κινήσεως τὸ αὐτοκίνητον, γενητὸν δὲ τὸν
 κόσμον.

γ'. Τὸ τοίνυν ἀρχὴν εἶναι κινήσεως τὴν ψυχὴν ἢ 15
 ταυτόν ἐστιν τῷ εἶναι αὐτῆς καὶ τῇ οὐσίᾳ ὡς ἐν
 τούτῳ τῆς ψυχῆς οὐσιωμένης ἐν τῷ ἀρχῇ εἶναι fol. 100v.
 κινήσεως ἢ κατ' ἄλλο μὲν ἐστὶν αὐτῇ τὸ εἶναι καὶ
 ἡ οὐσία, εἴτε τὸ αὐτοκίνητον εἴη οὐσία τῆς ψυχῆς ἢ
 ὀτιοῦν ἄλλο, κατ' ἄλλο δὲ αὐτῇ ὑπάρχει τὸ ἀρχὴν 20
 εἶναι κινήσεως, ὥσπερ καὶ τῷ οἰκοδόμῳ κατ' ἄλλο
 μὲν ὑπάρχει τὸ εἶναι καὶ ἡ οὐσία, κατ' ἄλλο δὲ τὸ
 ἀρχῇ εἶναι καὶ αἰτίῳ οἰκοδομίας, καὶ τῷ διδασκάλῳ
 κατ' ἄλλο μὲν ἐστὶν τὸ εἶναι, κατ' ἄλλο δὲ τὸ κινη-
 τικῷ τοῦ μαθητοῦ εἶναι. εἰ μὲν οὖν ταυτόν ἐστιν τῇ 25
 ψυχῇ τὸ εἶναι ψυχῇ καὶ τὸ κινήσεως εἶναι ἀρχῇ καὶ
 διὰ τοῦτο ἅμα τῷ εἶναι τὴν ψυχὴν ἀνάγκη πάντως
 καὶ τὸ κινούμενον ὑπ' αὐτῆς εἶναι σῶμα, ὅπερ τῆς

2. εἰδωμεν M 5. ἡ (ante σύστασις) om. pt; cf. 233, 21. 22

10. [εἰ γὰρ — αναγκη] M 18. αλλον M (cr. pt) 20. fort.

ἀρχῇ 24. 25. κινήτικ[ω]μ, ex on, M

κινήσεως ἀρχή ἐστίν (ἢ γὰρ ἀρχή τινὸς ἀρχή), ἐπειδὴ
μηδὲ τὸ ὑπὸ τῆς ψυχῆς κινούμενον σῶμα, καθὸ κιν-
νούμενον ὑπὸ ψυχῆς ἐστίν, ἄνευ τῆς κινήσεως ψυχῆς
εἶναι ἐνδέχεται (πᾶν γὰρ τὸ κινούμενον ὑπὸ κινουῦ-
5 τος κινεῖται, ὡς ἐν τοῖς περὶ κινήσεως Ἀριστοτέλης
ἀπέδειξεν), ἅμα ἄρα ἢ τε ψυχὴ καὶ τὸ ὑπὸ ψυχῆς
κινούμενον σῶμα, καθὸ κινεῖται ὑπ' αὐτῆς, ἢ εἰδὼν
ἢ οὐκ εἰδὼν. οὐκ ἄρα ἐνδέχεται τὴν ψυχὴν ἄνευ τοῦ
κινουμένου σώματος εἶναι· εἰ γὰρ τούτου μὲν ἐστίν
10 ἀρχὴ κινήσεως, τὸ δὲ εἶναι ἀρχὴ κινήσεως οὐσία ἐστίν
ψυχῆς, ἢ δὲ οὐσία τῆς ψυχῆς, ἔστ' ἂν ἦ, ἐνεργεῖα
ἐστίν τοῦτο, ὅπερ ἐστίν, καὶ οὐ δυνάμει, ἀρχὴ ἄρα
κινήσεως ἐστίν ἢ ψυχὴ ἐνεργεῖα καὶ οὐ δυνάμει.
ἀρχὴν δὲ κινήσεως κατ' ἐνεργεῖαν εἶναι ἄνευ τοῦ
15 κινουμένου ἀδύνατον. τὴν ἄρα ψυχὴν ἄνευ τοῦ κιν-
νουμένου ὑπ' αὐτῆς σώματος εἶναι ἀδύνατον. ὥστε
τὸ εἶναι τῇ ψυχῇ ἐν τῇ σχέσει τῇ πρὸς τὸ σῶμα
συμβέβηκεν· εἰ γὰρ τις καὶ σώματος χωρὶς αὐτὴν
καθ' αὐτὴν ὑφίστασθαι τὴν ψυχὴν ἐνδέχεσθαι λέγοι
20 ἀρχὴν οὐσαν κινήσεως, δηλονότι ψυχὴν μὲν εἶναι
κατ' ἐνεργεῖαν συγχωρήσει, δυνάμει δὲ αὐτὴν ἀρχὴν
εἶναι κινήσεως ὑποτίθεται. εἰ δὲ τοῦτο, κατ' ἄλλο
μὲν ἔξει τὸ εἶναι ἢ ψυχὴ καὶ τὴν οὐσίαν, κατ' ἄλλο
δὲ τὸ κινήσεως εἶναι ἀρχὴν· εἰ γὰρ ταῦτόν ἦν ψυχῇ
25 τε εἶναι καὶ κινήσεως ἀρχῇ, θατέρου ἐνεργεῖα ὄντος
fol. 101r. καὶ τὸ λοιπὸν ἐνεργεῖα ἦν ἐξ ἀνάγκης. εἰ δὲ μὴ
ἐν τούτῳ ἔχει τὸ εἶναι ἢ ψυχὴ ἐν τῷ κινήσεως εἶναι
ἀρχή, οὐδεμία ἔσται ἀνάγκη τῷ αἰδίῳ εἶναι λέγοντι

4. το[v eras.] M 5. Arist. phys. H 1 p. 241 b 24 6. ἢ pt]
εἰ M 7. κιν[ε]ιται, ex η, M 15. 16. [αδυνατον — ὑπ
αυτ]ης M 26. ενεργ[ε]ιαι, ex η, M 28. τῷ p] το M

τὴν ψυχὴν εὐθύς καὶ τὸν κόσμον αἰδίον ὑποτίθεσθαι. εἰ ἄρα ἐν τούτῳ οὐσίωται ἢ ψυχὴ ἐν τῷ κινήσεως εἶναι ἀρχή, οὐκ ἂν ποτε ὑποσταίῃ καθ' αὐτὴν χωρὶς τοῦ κινουμένου σώματος· ὥσπερ γὰρ τὴν ἐνυλον τῶν σωμάτων ζωὴν χωρὶς σώματος ὑποστῆναι ἀδύνατον 5 διὰ τὸ ἐν τούτῳ ἔχειν τὸ εἶναι ἐν τῷ σώματος εἶναι ζωὴν καὶ ὅλως τὴν ἄλογον ψυχὴν αὐτοκίνητον καὶ αὐτὴν οὖσαν καὶ ἀρχὴν κινήσεως κατὰ Πλάτωνα (ᾧ καὶ Πρόκλος ἐν τοῖς εἰς Φαῖδρον συγκατατίθεται ὑπομνήμασιν) χωρὶς σώματος ὑποστῆναι ἀδύνατον 10 διὰ <τὸ ἐν> τούτῳ οὐσιῶσθαι ἐν τῷ σώματος εἶναι ζωτικὴν τε καὶ κινητικὴν, οὕτως δήπου καὶ τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν, εἶπερ ἐν τούτῳ οὐσίωται ἐν τῷ κινήσεως εἶναι σώματος ἀρχὴν, ἀδύνατον ἢ ὑποστῆναι χωρὶς σώματος ἢ ἐνέργειάν τινα χωριστὴν ἐνεργεῖν 15 σώματος· εἰ γὰρ ἢ οὐσία οὐκ ἂν ὑποσταίῃ χωρὶς σώματος, πολλῶν δήπου μᾶλλον τὰς ἐνεργείας αὐτῆς χωρὶς σώματος ὑποστῆναι ἀδυνατώτερον· τοῦτο γὰρ Ἀριστοτέλει καλῶς ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς ἀποδέδεικται καὶ πᾶσιν δοκεῖ, ὡς, εἴτε οὐσία τις εἴη χωριστὴ σώ- 20 ματος, πάντως καὶ ἐνέργειαν ἔξει χωριστὴν σώματος (χωρισθεῖσα γὰρ ἢ οὐσία μάτην ἔσται ἐνεργείας ἀπάσης ἐστερημένη), εἴτε ἐνέργειά τις εἴη χωριστὴ σώματος, πάντως καὶ ἢ οὐσία, ἔξ ἧς ἢ τοιαύτη πρόεισιν ἐνέργεια, χωριστὴ ἔσται σώματος· οὐ γὰρ οἶόν τε τὴν 25 ἐνέργειαν τῆς οὐσίας εἶναι κρείττονα· ἔσται δὲ κρείττων, εἶπερ χωριστὴ εἴη σώματος τῆς οὐσίας οὐσης ἀχωρίστου· κρείττονα δὲ εἶναι τῶν ἀχωρίστων τὰ

1. υποτιθε[τ eras.]σθαι M 8. ᾧ] δ M 11. τὸ ἐν add.

12. ζωτικῆ[τ]ε καὶ κινητικῆ[ν] M 17. μαλον M

19. Arist. de an. A 5

χωριστήν σωμάτων τὴν ὑπαρξίν ἔχοντα ὡμολόγηται·
 εἶπερ οὖν αἴτιον μὲν ἢ οὐσία, αἰτιατὸν δὲ ἢ ἐνέργεια,
 ἀδύνατον δὲ τοῦ αἰτίου τὸ αἰτιατὸν εἶναι κρείττον
 καὶ τοῦ παράγοντος εἰς τὸ εἶναι τὸ παραγόμενον,
 fol. 101 v. ἀδύνατον ἄρα τῆς ἐνεργείας χωριστῆς οὐ|σης σώ-
 6 ματος μὴ καὶ τὴν οὐσίαν χωριστὴν πάντως εἶναι
 σώματος. ἀνάγκη ἄρα πᾶσα, εἶπερ ἢ οὐσία τῆς ψυχῆς
 ἀχώριστός ἐστιν σώματος, καὶ πᾶσαν ψυχῆς ἐνέργειαν
 ἀχώριστον εἶναι σώματος· ὅπερ ἐναργῶς ἐστιν ψεῦδος
 10 δ'. Φαίνονται γὰρ ἔτι ἐν τῷ σώματι οὔσαι αἱ
 ψυχαί, ἐπειδὴν τῆς πρὸς αὐτὸ σχέσεως καὶ προσπα-
 θείας ἑαυτὰς ἀπαλλάξωσιν, χωριστὰς καὶ ἀσχέτους
 παντὸς σώματος τὰς νοερὰς ἐνεργείας ποιούμεναι·
 'ποῖον γὰρ μόριον', φησὶν Ἀριστοτέλης, 'ἢ πῶς ὁ νοῦς
 15 συνέξει, χαλεπὸν καὶ πλάσαι'. οὐκοῦν ἀνάγκη πᾶσα
 καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς, ἐξ ἧς ἢ τοιαύτη ἐνέργεια
 πρόεισιν, χωριστὴν καὶ ἄσχετον εἶναι παντὸς σώματος,
 ὡσπερ οὖν καὶ Πλάτωνι καὶ τοῖς ἀρίστοις ἅπασιν τῶν
 φιλοσόφων ἔδοξεν· ἐντεῦθεν γὰρ αὐτῆς καὶ τὴν ἀθα-
 20 νασίαν ὁ Πλωτῖνος συνελογίσατο δείξας ἐκ τῶν χωρι-
 στῶν αὐτῆς ἐνεργειῶν, ὡς καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς χω-
 ριστὴν εἶναι ἀνάγκη καὶ διὰ τοῦτο ἀθάνατον. εἰ δὲ
 χωριστὴ καὶ ἄσχετος παντὸς σώματος ἢ τῆς ψυχῆς
 ἐστιν οὐσία, οὐδ' ἄρα ἐν τούτῳ οὐσίωται ἐν τῷ ἀρ-
 25 χῆν εἶναι κινήσεως· τοῦτο γὰρ οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ
 ἐν τῇ πρὸς τὸ σῶμα σχέσει τὸ εἶναι καὶ τὴν ὑπαρξίν
 ἔχειν τὴν ψυχὴν, ὡς ἐδείξαμεν· καὶ γὰρ ἄλλως ἄτοπον
 τὸ μὲν σῶμα, ἧ σῶμά ἐστιν, ἐν μηδεμιᾷ σχέσει τῇ

14. Arist. de an. A 5 p. 411 b 18

20. cf. Plot. enn. IV 7

24. ε[στι]ν M

26. τ[η]ι M

27. pag. 250, 16

πρὸς τὴν ψυχὴν τὸ εἶναι ἔχειν, εἴ γε καὶ τοῖς ἐμψύ-
 χοις σώμασιν κατ' ἄλλο μὲν ἐστὶν τὸ εἶναι σώμασιν
 κατ' ἄλλο δὲ τὸ ἐμψύχοις εἶναι καὶ οὐδὲν εἰς τὸ εἶναι
 σώματα τῆς πρὸς τὴν ψυχὴν δέοντα σχέσεως, τὴν δὲ
 ἀσώματον ψυχὴν καὶ νοεράν καὶ ἀθάνατον μὴ δύνα- 5
 σθαι χωρὶς σώματος ὑφίστασθαι λέγειν, εἴπερ ἐν τῷ
 εἶναι ἀρχὴ κινήσεως τὴν ὑπαρξιν ἔχει· τοῦτο γὰρ
 οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ καὶ σωμάτων χεῖρονα τὴν νοεράν
 τῆς ψυχῆς οὐσίαν ποιεῖν. ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς οἶδεν ὁ
 Πρόκλος, ὡς κατ' ἄλλο μὲν ἐστὶν τῇ ψυχῇ τὸ εἶναι 10
 καὶ ἡ οὐσία, κατ' ἄλλο δὲ τὸ ἀρχῇ κινήσεως εἶναι,
 καὶ ὅτι, εἴτε θεωρεῖ εἴτε ζωοποιεῖ τὸ σῶμα εἴτε ἄλλην
 τινὰ κίνησιν αὐτὸ κινεῖ, ταῦτα πάντα ἐνέργεια ψυχῆς
 ἐστὶν καὶ οὐκ οὐσία, | ἦν μὲν ἐκ πολλῶν αὐτοῦ fol. 102r.
 καὶ ἄλλων συγγραμμάτων πιστώσασθαι, ἀρκέσει δὲ 15
 καὶ μίαν ἐκ τῶν εἰς τὸν Φαῖδρον ὑπομνημάτων περι-
 κοπὴν παραθέσθαι· τὸν γὰρ προκειμένον περὶ ψυχῆς
 λόγον τὸν Πλάτωνος ἐξηγούμενος ταῦτά φησιν ἐπὶ
 λέξεως 'εἰδέναι δεῖ, ὅτι ἐν μὲν τῷ Φαίδωνι διὰ τῆς
 ἀναμνήσεως κατεσκεύαζεν, ὅτι ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, καὶ 20
 διὰ τῆς πρὸς τὰ θεῖα ὁμοιώσεως καὶ διὰ τοῦ ἑτέροις
 ζῶν χορηγεῖν· ταῦτα δὲ πάντα ἐνέργειαι εἰσιν τῆς
 ψυχῆς· ὥστε ἐν Φαίδωνι ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς
 προήγετο ἢ ἀπόδειξις. ἐνταῦθα δὲ τὴν ἀπόδειξιν ἐκ
 τῆς οὐσίας λαμβάνει τῆς ψυχῆς· ὅσῳ οὖν ἡ οὐσία τῆς 25
 ψυχῆς τελειότερα καὶ κρείττων τῆς ἐνεργείας αὐτῆς,
 τοσοῦτω καὶ ἡ ἐνταῦθα περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυ-

17. παρ[α]θεσθαι M

18. fort. τοῦ Πλάτωνος

19. φαί-

δ[ω]μι, ex ρω, M

22. χορηγεῖν M

23. φαιδρωνι M

26. κρείττων M (cr. pt)

αυτ[η]ς M

27. τοσοῦτο M, το-

σοῦτον pt

χῆς ἀπόδειξις κρείττων καὶ ἀκριβεστέρα τῆς ἐν Φαί-
 δωνι· ἀπὸ γὰρ τῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς δεικνυται, ὅπερ
 ἐστὶν τῆς αὐτοκινησίας'. εἰ τοίνυν τὸ ζῶν χορηγεῖν
 ἑτέροις, τουτέστιν τοῖς σώμασιν, ἐξ ἧς ζωῆς πᾶσα
 5 ἐνέργεια καὶ πᾶσα κινήσεις τοῖς ἐμψύχοις σώμασιν
 γίνεται, ἐνέργειαν εἶναί φησιν τῆς ψυχῆς ὁ Πρόκλος,
 οὐκ οὐσίαν, οὐσίαν δὲ τὴν αὐτοκινησίαν, οὐκ ἄρα
 ταῦτὸν οὐσία ψυχῆς καὶ τὸ κινήσεως αὐτὴν εἶναι
 αἰτίαν καὶ ἀρχήν, ἀλλ' ἡ μὲν αὐτοκινησία κατὰ Πλά-
 10 τωνα οὐσία ἐστὶν ψυχῆς, τὸ δὲ εἶναι κινήσεως ἀρχὴν
 δύναμις τις ἐστὶν τῆς ψυχῆς, ἐξ ἧς ἡ ζωτικὴ τε καὶ
 κινητικὴ τῶν σωμάτων ἐνέργεια πρόεισιν. δέδεικται
 ἄρα ἐκ τῶν εἰρημένων, ὡς οὐκ ἐνδέχεται ἐν τούτῳ
 οὐσιῶσθαι τὴν ψυχὴν λέγειν ἐν τῷ ἀρχὴν εἶναι κινή-
 15 σεως. ὥστε οὐδὲ τῷ ἀγένητον εἶναι καὶ ἀφθαρτον
 τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς λέγουσι τὸ καὶ τὸν κόσμον
 ἀγένητον εἶναι καὶ ἀφθαρτον ὑποτίθεσθαι συνεισά-
 γεται.

ε'. Εἰ δὲ κατ' ἄλλο μὲν ἐστὶν τῇ ψυχῇ τὸ εἶναι
 20 καὶ ἡ οὐσία, κατ' ἄλλο δὲ τὸ ἀρχὴν κινήσεως εἶναι,
 ἐνέργεια πάντως ἢ δύναμις ἐστὶν τῆς ψυχῆς, καθ' ἣν
 fol. 102 v. κινήσεως ἐστὶν ἀρχή, ὥσπερ καὶ ὁ διδασκαλος
 ἀρχὴ κινήσεως ὢν τοῦ μαθητοῦ οὐ καθὸ ἀνθρωπός
 ἐστὶν ἀρχὴ κινήσεως τοιαύτης (οὕτω γὰρ ἂν πᾶς ἄν-
 25 θρωπος ἅμα τῷ εἶναι ἀνθρωπος εὐθύς καὶ διδάσκαλος
 ἦν) ἀλλὰ κατὰ τινα τῶν περὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ δύνα-
 μιν ἢ ἐνέργειαν. τούτου οὖν οὕτως ἔχοντος καὶ ἀπο-
 δεδειγμένου τοῦ δύναμιν εἶναι ψυχῆς ἢ ἐνέργειαν,
 καθ' ἣν κινήσεως ἀρχὴ γίνεται, εἰ μὲν ἔχει τις δει-

κινεῖν πᾶσαν δύναμιν ψυχῆς εὐθύς συνεπομένην ἔχου-
 σαν τὴν ἐνέργειαν ἡγουν πάσας τὰς τῆς ψυχῆς ἐνερ-
 γείας αἰδίους οὐσας, συγχωρήσομεν καὶ καθὸ κινήσεώς
 ἔστιν ἀρχὴ ἢ ψυχὴ αἰδίως αὐτὴν ἐνεργεῖν, τουτέστιν
 σῶμά τι κινεῖν αἰδίως, εἰ δὲ μὴ αἰδιοὶ αἱ τῆς ψυχῆς 5
 ἐνέργειαι μῆτε αἱ γνωστικαὶ μῆτε αἱ πρακτικαί, ἀλλ'
 ἐξ ἀγνοίας τε εἰς γνῶσιν μεταβάλλει καὶ ἔμπαλιν ἀπὸ
 γνώσεως ἐπὶ λήθην καὶ ἄγνοιαν ἔκ τε κακίας εἰς ἀρε-
 τὴν καὶ ἐξ ἀρετῆς αὖ πάλιν εἰς κακίαν, ποία ἔτι
 ἀνάγκη φαίνεται τὴν κινήτικὴν τῶν σωματίων τῆς 10
 ψυχῆς δύναμιν αἰδίως ἐνεργεῖν; ἔσται οὖν ποτε δυ-
 νάμει κινήσεως ἀρχὴ καὶ οὐκ ἐνεργεία, ὡς καὶ δυνά-
 μει ἐπιστήμων καὶ οὐκ ἐνεργεία ἔστιν ποτέ. ἄλλως
 τε παντὶ δῆλόν ἐστιν, ὅτι αἱ ἐπιστρεπτικαὶ πρὸς
 αὐτὴν τῆς ψυχῆς ἐνέργειαι καὶ ἔτι αἱ νοερώτεραι καὶ 15
 πρὸς τὸ θεῖον ἀναγωγοὶ ἀσυγκρίτως ὑπερέχουσιν τῶν
 περὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνεργειῶν καὶ τοσοῦτον ἴσως,
 ὅσον καὶ ψυχὴ σώματος ὑπερέχει, μᾶλλον δὲ ὅσον τὰ
 νοητὰ καὶ νοῦς ἵνα μὴ λέγω καὶ ὁ θεὸς αὐτὸς ἀσυγ-
 κρίτως ὑπεροχῇ τῆς τῶν σωματίων ὑπεραναβέβηκε φύ- 20
 σεως, εἶπερ αἱ μὲν νοεραὶ τῆς ψυχῆς ἐνέργειαι θεῶ
 συνάπτουσιν αὐτὴν, αἱ δὲ ἕτεραι σώμασιν. εἰ τοίνυν
 αἱ κρείττους τῆς ψυχῆς ἐνέργειαι, αἱ νοεραὶ φημι καὶ
 ἀναγωγοί, οὐκ αἰδιοὶ, πολλῶ δῆπου μᾶλλον αἱ χεί-
 ρονες καὶ καταγωγοὶ οὐκ ἂν εἶεν αἰδιοὶ· εἰ γὰρ τῶ 25
 κρείττονι τὸ κρεῖττον ἀνάγκη προσεῖναι καὶ οὐκ ἔμ-
 παλιν τῶ χεῖροσι τὸ κρεῖττον, τὸ δὲ αἰδίον τοῦ fol. 103r.
 φθαρτοῦ κρεῖττον, δῆλον, ὡς, εἰ μὴ ταῖς νοεραῖς

3. fort. συγχωρήσωμεν 5. κινεῖ M (cr. pt) 24. μ[α]λλον
 M 27. 28. [του φθαρ]του M

ἐνεργείαις τὸ αἰδίων πρόσεστιν, πολλῶ δῆπου μᾶλλον
 ταῖς τοῦ σώματος κινητικαῖς τῆς ψυχῆς ἐνεργείαις
 χείροσιν οὕσαις ἐκείνων οὐκ ἂν προσεῖη τὸ αἰδίων.
 καὶ ἄλλως· αἱ νοεραὶ τῆς ψυχῆς ἐνέργειαι καὶ κατὰ
 5 φύσιν αὐτῆς εἶναι παρὰ πᾶσιν ὠμολόγηται, εἴπερ
 νοητὴ τέ ἐστιν καὶ νοῦς, αἱ δὲ τῶν σωμάτων κινητι-
 καὶ παρὰ φύσιν τῷ λόγῳ καὶ οὐ συμπληρωτικαὶ τῆς
 οὐσιώδους αὐτοῦ τυγχάνουσιν τελειότητος· οὐ γὰρ ἐκ
 τοῦ κινεῖν τὰ σώματα ἢ οὐσιώδους τοῦ λόγου ἰδιότης
 10 χαρακτηρίζεται· φύσεως γὰρ μᾶλλον καὶ ἀλόγου δυ-
 νάμεως τοῦτο ἴδιον, οὐ λογικῆς τε καὶ νοεραῶς οὐσίας.
 εἰ τοίνυν αἱ λογικαὶ τε καὶ τελειωτικαὶ τῆς ἡμετέρας
 ψυχῆς ἐνέργειαι οὐκ αἰδίοι, πολλῶ δῆπου μᾶλλον αἱ
 σωματικαὶ καὶ οἷον παρὰ φύσιν τε καὶ ἀλλότριαι οὐκ
 15 ἂν εἶεν αἰδίοι. εἰ δὲ μὴ αἰδίοι αἱ περὶ τὸ σῶμα τῆς
 ψυχῆς ἐνέργειαι, οὐδὲ σῶμα ἄρα αἰδίων ἐξῆφθαι τῆς
 ψυχῆς ἐνδέχεται.

ς'. Ἔστιν δὲ καὶ οὕτως ἐπιχειρεῖν εἰς τὸ προκεί-
 μενον. αἱ σωματικαὶ πᾶσαι κινήσεις ἢ ἀπλῶς μετα-
 20 βολαὶ τέσσαρες εἰσιν κατὰ γένος, ἐν μὲν οὐσίᾳ γένεσις
 καὶ φθορά, ἐν δὲ ποσῶ ἀΐξεις καὶ μείωσις, ἐν ποιῶ
 ἀλλοιώσις, ἐν τόπῳ φορά· ταύτης δὲ ἢ μὲν ἐστιν
 κατ' εὐθείαν ὥσπερ ἢ τῶν στοιχείων (τούτων γὰρ τὰ
 μὲν κάτωθεν ἄνω, τὰ δὲ ἄνωθεν κινεῖται κάτω), ἢ δὲ
 25 περιφορά ὥσπερ ἢ τῶν οὐρανίων. εἰ τοίνυν ἀρχὴ
 καὶ αἰτία τῆς τῶν σωμάτων κινήσεως ἐστιν ἢ ψυχὴ
 καὶ διὰ τοῦτο ἀπροαιρέτως καὶ αὐτῷ τῷ εἶναι αἰδίως
 κινεῖ τὰ σώματα, ὡς τῷ Πρόκλῳ δοκεῖ, ἀνάγκη πάν-
 τως κατὰ μίαν τούτων τῶν κινήσεων ἢ πάσας ἢ πλειό-

νας καὶ αἰδίως κινεῖν τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν. οὐκοῦν,
 εἰ τὸ κινεῖν αἰδίως κινεῖ, καὶ τὸ κινούμενον αἰδίως
 κινεῖται καὶ ἡ κίνησις αἰδίως ἔσται οὔτε ἀρχὴν τοῦ
 εἶναι οὔτε τέλος ἔχουσα. σκοπητέον οὖν, εἴ τις τῶν
 ἀπηριθμημένων κινήσεων αἰδίως | ἔστιν· εἰ γὰρ fol. 103 v.
 μηδεμία εἴη αἰδίως, οὐδὲ τὸ κινούμενον αἰδίως κινή- 6
 θήσεται οὔτε ἡ κινουσα ψυχὴ αἰδίως κινήσει. ὅτι
 μὲν οὖν οὔτε γένεσις οὔτε φθορὰ οὐδεμία ἀναρχός
 ἔστιν καὶ ἀτελεύτητος, παντὶ δῆλον· τὸ γὰρ γινόμενον
 εἰς τι πέρασ τὸ εἶδος παύεται, οἷον ἡ τῆς οἰκίας γέ- 10
 νεσις ἀρχὴν μὲν ἔχει τὴν τῶν θεμελίων, πέρασ δὲ τὸ
 τῆς οἰκίας σχῆμα· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν φύσει γινομέ-
 νων ἀρχὴ μὲν γενέσεως ἢ τοῦ σπέρματός ἔστιν κατα-
 βολή, πέρασ δὲ ἢ τοῦ φυσικοῦ εἶδους τελείωσις, οἷον
 εἰ τύχοι τοῦ ἀνθρωπείου· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ φθειρό- 15
 μενον εἰς πέρασ τὴν στέρησιν καὶ τὸ μὴ ὄν καταλήγει.
 καὶ ἵνα συντόμως εἴπω, εἰ ἡ γένεσις ὁδός ἔστιν ἐκ
 τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν καὶ ἡ φθορὰ ὁδός ἐκ τοῦ
 ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν, ἀδύνατόν ἔστιν γένεσιν ἢ φθορὰν
 ἀναρχον εἶναι καὶ ἀτελεύτητον περατουμένασ ὑπὸ τε 20
 τοῦ ὄντος καὶ ὑπὸ τοῦ μὴ ὄντος. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ
 ἀλλοιοῦσθαί τι αἰδίως ἐνδέχεται· ἔστιν γὰρ καὶ στάσις
 καὶ ὄρος ἐν τοῖς πράγμασιν καὶ οὐ καθ' Ἡράκλειτον
 ἐν κινήσει τὰ πάντα ἔστιν· πάλιν γὰρ καὶ ἡ ἀλλοίω-
 σις κίνησις οὔσα ὑπὸ δύο εἰδῶν περιέχεται τοῦ τε ἐξ 25
 οὔ καὶ τοῦ εἰς ὄ· οἷον ἡ λεύκανσις ὁδός ἔστιν ἐκ
 μέλανος ἐπὶ τὸ λευκόν, ἐφ' ὃ γινόμενον τὸ ἀλλοιού-
 μενον καὶ λευκανθὲν ἴσταται λοιπὸν ἐν τούτῳ. ἀλλὰ

6. [μ]ηδεμία M

11. fort. θεμελίων <θέσιν>

13. 14. καταβολή Kroll] μεταβολη M

15. 16. φθειρο[ο]μενον,

ex ω, M

19. εστιν superscr. M

25. δυ[ο] M

δὴ καὶ κατ' ἐνέργειαν αἰσθησις ἀλλοίωσις τις οὖσα
 τῶν αἰσθήσεων ὅτι γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι πέφυκε,
 προφανές· οὔτε γὰρ ὀρῶμεν κατὰ συνέχειαν οὔτε
 ἀκούομεν οὔτε κατ' ἄλλην τινὰ αἰσθησιν αἰσθανό-
 5 μεθα ὅ τε ὕπνος οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ ἡρεμία αἰσθή-
 σεων. τὰ αὐτὰ καὶ περὶ αὐξήσεως καὶ φθίσεως φα-
 μεν· οὐ γὰρ ἐπ' ἄπειρον αὐξεται τὰ σώματα, ἀλλ' εἰς
 τὸ κατὰ φύσιν φθάσαντα μέτρον ἡρεμεῖ· ὥστε καὶ ἡ
 ἐναντία τῇ αὐξήσει φθίσις πεπερασται. λείπεται οὖν
 10 περὶ τῶν κατὰ τόπον κινήσεων σκοπεῖν, εἴ τις τού-
 των ἐστὶν αἰδιος. ὅτι μὲν οὖν τὰ κατ' εὐθειαν κι-
 νούμενα καὶ ἀρχὴν καὶ πέρας ἔχει τῆς κινήσεως καὶ
 fol. 104r. ὑπὸ ἡρεμίας | ἐκατέρωθεν (πρὸ τε τῆς ἀρχῆς φημι
 καὶ μετὰ τὸ τέλος) περιέχεται, ἰκανῶς Ἀριστοτέλει
 15 δέδεικται· εἰ γὰρ ἡ μὲν κίνησις ἐν μεγέθει, μέγεθος
 δὲ ἄπειρον οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἂν κίνησις κατ' εὐθειαν
 ἄπειρος εἴη. ἀλλ' οὐδὲ ἀνακάμψαι κατὰ συνέχειαν
 ἄνευ ἡρεμίας ἐνδέχεται κατ' εὐθειαν κινούμενα· οἷον
 τὸ ἄνωθεν κάτω κινήθην εἰ ἀνακάμψοι καὶ αὐθις κά-
 20 τωθεν ἄνω κινήθειη, πάντως ἡρεμία μεταξὺ τῶν
 ἐναντίων ἔσται κινήσεων· καὶ τοῦτο γὰρ Ἀριστοτέλης
 ἀπέδειξεν. περὶ δὲ τῆς κατὰ κύκλον κινήσεως, ἦν τὰ
 οὐράνια κινεῖται σώματα, ὅτι μὲν οὔτε αὕτη ἐστὶν
 αἰδιος, ἐντελέστερον μὲν ἐν ταῖς πρὸς Ἀριστοτέλην
 25 περὶ τῆς τοῦ κόσμου αἰδιότητος ἀντιρρήσεσιν θεοῦ
 διδόντος ἀποδειχθήσεται· πλειόνων γὰρ ἡμῖν πρὸς

4. [τινα] M 4. 5. αἰσθανομε[σ eras.]θα M 5. 6. ad
 versum ἡρεμία — καὶ φθί M m 1: σημειῶσαι 9. ἐνατια M
 15. δεδεικται M cf. Arist. phys. @ 8 p. 262a 13
 18. fort. <τὰ> κατ' 21. εν[αντι]ων M 23. μὲν οὔτε
 suspecta

τοῦτο δεήσει λόγων· εἰ δὲ ἰκανῶς ἡμῖν ἐν τῷ πρώτῳ
 δέδεικται λόγῳ, ὡς ἀδύνατον αἰδίου εἶναι τὴν τοῦ
 κόσμου γένεσιν (ὥσπερ οὖν καὶ ἐντελέστερον ἰδίᾳ
 δειχθήσεται, ἐπειδὴν τὴν ἐκ πασῶν τῶν ἀποριῶν
 ὄχλησιν ἀποσκευασώμεθα), δῆλον, ὅτι οὐδὲ τὴν κύκλῳ 5
 κίνησιν αἰδίου ἐνδέχεται εἶναι. εἰ οὖν μηδεμίᾳ σώ-
 ματος κίνησις αἰδίου, οὐδὲ σῶμα ἔσται αἰδίως κινού-
 μενον οὐδὲ ἡ ψυχὴ αἰδίου κινεῖ σῶμα. ἐνδέχεται ἄρα
 τὴν μὲν ψυχὴν τοῦ κόσμου εἶναι αἰδίου κατὰ Πλά-
 τωνα, τὸν δὲ κόσμον μὴ εἶναι αἰδίου. 10

ζ'. Οὐδὲ πάνυ δὲ νῦν ἡμᾶς ὁ περὶ τῆς κύκλῳ
 κινήσεως κατεπείγει λόγος· περὶ γὰρ τῶν ἡμετέρων
 ψυχῶν ἐν Φαίδρῳ τὸν λόγον ὁ Πλάτων ποιούμενος
 καὶ τούτων τὴν ἀθανασίαν ἀποδείξαι βουλόμενος ὠρί-
 σατο ψυχῆς οὐσίαν εἶναι τὸ αὐτοκίνητον, τὸ δὲ αὐτο- 15
 κίνητον ἀρχὴν εἶναι τῆς τῶν σωμάτων κινήσεως.
 δῆλον δὲ πού παντί, ὡς οὐδὲν φαίνεται σῶμα ἐν
 ἡμῖν κυκλικὴν κινούμενον κίνησιν· πᾶν μὲν γὰρ ζῷον
 ὄλον ἐξ ὄλου τὸν τόπον μετέρχεται, οὐδὲν δὲ τῶν
 κυκλοφορουμένων σωμάτων ὄλον ἐξ ὄλου τόπον ἀμεί- 20
 βει, πάντα δὲ περὶ τὰ ἴδια κέντρα ἀκίνητα μένοντα
 περιπολεῖ· οὐδὲν | ἄρα ζῷον ἔχει τι σῶμα τὴν fol. 104 v.
 κύκλῳ κινούμενον κίνησιν. οὐκ ἄρα κινήσεως ἀρχὴν
 εἶναι λέγων ὁ Πλάτων τὸ αὐτοκίνητον τῆς κατὰ
 κύκλον κινήσεως ἀρχὴν αὐτὸ εἶναί φησιν· πάσης μὲν 25
 γὰρ ψυχῆς ὅρον εἶναί φησιν τὸ αὐτοκίνητον· οὐ
 πᾶσα δὲ ψυχὴ κυκλοφορούμενον κινεῖ σῶμα (οὐδὲν

5. [ὄ]χλησιν M 15. Plat. Phaedr. 245 C sq. 19. τον το[ν

eras.]πον M

22. τι suspectum

24. λέγων εἶναι M

26. [φησιν] M

γὰρ τῶν ὑπὸ σελήνην φύσει κυκλικὴν κινεῖται κίνη-
 σιν). οὐκ ἄρα τῆς κύκλω κινήσεως ἀρχὴν εἶναι φησὶν
 ὁ Πλάτων τὸ αὐτοκίνητον. ἄλλως τε ὁ μὲν Πρόκλος
 ἀπροαιρέτως φησὶν καὶ αὐτῷ τῷ εἶναι κινήσεως ἀρχὴν
 5 καὶ αἰτίαν εἶναι τὴν ψυχὴν, τὴν δὲ κατὰ τόπον κί-
 νησιν οὐκ ἀπροαιρέτως καὶ αὐτῷ μόνῳ τῷ εἶναι
 κινουῦσα ἢ ψυχὴ τὰ σώματα φαίνεται, ἀλλὰ κατ' ὄρε-
 ξιν καὶ προαίρεσιν· εἰ γὰρ αὐτῷ τῷ εἶναι ἐκίνει το-
 πικῶς τὰ σώματα ἢ ψυχὴ, συνεχῆς ἂν ἦν ἢ κινήσεις
 10 καὶ οὐδέποτε ἂν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τὰ τῶν ζώων ἠρέ-
 μει σώματα, εἴπερ ἄελ μὲν τὴν κινήτικὴν ἔχει δύναμιν
 ἢ ψυχὴ, ἀπροαιρέτῳ δὲ φύσεως δυνάμει κινοίη· νῦν
 δὲ πᾶσα ἢ κατ' εὐθειᾶν κινήσεις ἐξ ἠρεμίας τε ἄρχεται
 καὶ εἰς ἠρεμίαν καταλήγει· οὐκ ἄρα ἀπροαιρέτως καὶ
 15 αὐτῷ τῷ εἶναι τὴν κατ' εὐθειᾶν κινήσιν κινεῖ τὰ σώ-
 ματα ἢ ψυχὴ. εἰ δὲ ἢ κατ' εὐθειᾶν κινήσεις κατὰ τό-
 πον οὐσα κινήσεις κατ' ὄρεξιν τῆς ψυχῆς καὶ προ-
 αίρεσιν γίνεται καὶ οὐκ αὐτῷ τῷ εἶναι ἀβουλήτως,
 ἀκόλουθον ἂν εἴη, καὶ εἴ τις κύκλω κινήσεις ὑπὸ τῆς
 20 ψυχῆς γίνοιτο, καὶ αὐτὴν καθ' ὁρμὴν τῆς ψυχῆς καὶ
 προαίρεσιν, ἐπεὶ καὶ ἢ κατὰ κύκλον κινήσεις κατὰ τό-
 πον ἐστὶν κινήσεις. πῶς δὲ οὐχὶ καὶ ἄλογον ἐκάστην
 μὲν τῶν κατὰ μέρος ψυχῶν καθ' ὁρμὴν καὶ προαίρε-
 σιν κινεῖν τοπικῶς τὸ ὑποκείμενον αὐτῇ σῶμα, μόνην
 25 δὲ τὴν τοῦ παντὸς ψυχὴν τὸν τῆς ἀλόγου φύσεως
 τρόπον ἀπροαιρέτως ἀρχὴν καὶ αἰτίαν εἶναι τῆς τοῦ
 κόσμου κινήσεως; εἰ δὲ κατὰ προαίρεσιν τῆς ψυχῆς ἢ
 fol. 105 r. τοπικὴ γίνεται κίνησις, ὁ δὲ Πρόκλος φησὶν, ὅτι
 οὐ προαιρετικῶς ἀλλ' αὐτῷ τῷ εἶναι αὐτοκίνητος ἐστὶν

4. απ[ροαι]ρετως M

12. απροαιρετώ M (cf. 78, 12)

21. exspectes προαίρεσιν <γίνεσθαι>

καὶ ἀρχὴ κινήσεως ἢ ψυχὴ, οὐκ ἄρα τῆς κατὰ τόπον κινήσεως ἀρχὴν εἶναι φησιν τὴν ψυχὴν ὁ Πλάτων· ἢ δὲ κύκλω κίνησις κατὰ τόπον ἐστὶν κίνησις· καὶ ἐξ αὐτῶν ἄρα τῶν ὑπὸ τοῦ Πρόκλου λεγομένων δέδεικται, ὡς οὐ τῆς κύκλω κινήσεως ἀρχὴν εἶναι φησιν 5 ὁ Πλάτων τὸ αὐτοκίνητον. οὐδεμία δὲ τῶν ἄλλων κινήσεων αἰδιος εἶναι παρὰ πᾶσιν ὁμολόγηται· οὐκ ἄρα κινήσεως αἰδίου ἀρχὴν εἶναι φησιν ὁ Πλάτων τὸ αὐτοκίνητον. ὥστε οὐδὲ εἰ τῇ τοῦ παντὸς ψυχῇ ὁ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν ἐφαρμοζοί ὀρισμός, ἤδη διὰ 10 τοῦτο ἀνάγκη τῷ ἀγένητον καὶ ἀφθαρτον λέγεσθαι τὴν ψυχὴν παρὰ τοῦ Πλάτωνος καὶ τὸν κινούμενον ὑπ' αὐτῆς κόσμον ἀγένητον εἶναι καὶ ἀφθαρτον.

η'. Ἀλλὰ δὴ κἂν πάσης κινήσεως καὶ αὐτῆς τῆς κατὰ τόπον ἀρχὴν εἶναι θῶμεν τὸ αὐτοκίνητον, οὐδ' 15 οὕτως οὐδεμία φαίνεται ἀνάγκη ἅμα τῇ ψυχῇ καὶ τὸ κινούμενον ὑπ' αὐτῆς εἶναι σῶμα. ἀρχὴν μὲν γὰρ οὔσαν κινήσεως τὴν ψυχὴν ἀγένητον εἶναι φησιν ὁ Πλάτων (τὴν γὰρ ἀρχὴν εἶναι ἀγένητον) οὐ καλῶς λέγων, ὡς ἔμοιγε φαίνεται· ἐπεὶ καὶ αἱ ἄλογοι ψυχαὶ 20 <ἀρχαὶ> τῆς τῶν ἀλόγων σωμάτων εἰσὶν κινήσεως αὐτοκίνητοι καὶ αὐταὶ κατὰ Πλάτωνα οὔσαι καὶ διὰ τοῦτο ἐκάστη κινήσεως οὔσα ἀρχή, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀγένητοι· καὶ τῆς ἐν τῷ λίθῳ δὲ κατὰ φύσιν ἐπὶ τὸ κάτω κινήσεως ἢ ἐν αὐτῷ φύσις ἐστὶν αἰτία καὶ ἀρχὴ 25 καὶ ἢ ἐν τῷ πυρὶ τῆς ἐπὶ τὸ ἄνω, καὶ οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν τολμήσειεν, ὡς ἢ ἐν τοῖς μερικοῖς σώμασιν φύσις ἐστὶν ἀγένητος. πλὴν κἂν συγχωρηθεῖη κατὰ Πλάτωνα ἀγένητος εἶναι ἢ ψυχὴ καὶ ἀρχὴ κινήσεως,

οὐδεμία ἀνάγκη φαίνεται ἅμα τῇ ἀρχῇ καὶ τὰ ὦν
 ἐστὶν ἀρχὴ εἶναι, ἐπεὶ μὴ ἐν τούτῳ οὐσίωται ἢ ψυχὴ
 ἐν τῷ εἶναι κινήσεως σώματος ἀρχή, ὡς δέδεικται· |
 fol. 105 v. καὶ γὰρ ὁ οἰκοδόμος τῆς κατὰ τὴν οἰκοδομίαν
 5 κινήσεως αἰτίας ἐστὶν καὶ ἀρχὴ καὶ ὁ διδάσκαλος τῆς
 κατὰ τὸ μαθητῶν τοῦ μαθητοῦ κινήσεως, ἀλλ' οὐχ
 ἅμα τῷ εἶναι τὸν οἰκοδόμον ἢ τὸν διδάσκαλον εὐθύς
 καὶ τὸ οἰκοδομοῦμενον ἐστὶν ἢ διδασκόμενον, ἐπεὶ μὴ
 ἐν τούτῳ τὸ εἶναι ἔχουσιν ὅ τε οἰκοδόμος καὶ ὁ δι-
 10 δάσκαλος ἐν τῷ εἶναι ἀρχὴ κινήσεως· καὶ ὁ θεὸς δὲ
 πρωτίστη ἐστὶν αἰτία καὶ ἀρχὴ πάντων τῶν ὄντων
 καὶ ἐσομένων, ἀλλ' οὐχ ἅμα τῷ θεῷ τὰ πάντα συν-
 υφέστηκεν, εἶπερ ἐστὶν ἐν τῷ παντὶ καὶ γενητὰ καὶ
 φθαρτά. καὶ τὸ δὴ μείζον· ἀνάγκη που πάντως καὶ
 15 αὐτῆς <τῆς> τῶν γενητῶν καὶ φθαρτῶν σωμάτων
 κινήσεως ἀρχὴν εἶναι τὴν ψυχὴν καὶ αἰτίαν· ἀπὸ
 ψυχῆς γὰρ ἢ τῶν ζώων γίνεται κίνησις· εἰ τοίνυν
 καὶ τῆς τοῦ γενητοῦ καὶ φθαρτοῦ σώματος κινήσεως
 ἀρχὴ ἐστὶν ἢ ψυχὴ, ἀγέννητος δὲ ἢ ψυχὴ κατὰ Πλά-
 20 τωνα, τὸ δὲ σῶμα τοῦτο οὐκ ἀγέννητον, οὐκ ἄρα ἐξ
 ἀνάγκης ἅμα τῷ εἶναι τὴν ἀρχὴν καὶ αἰτίαν τῆς τοῦ
 σώματος κινήσεως καὶ τὸ κινούμενον σῶμα εἶναι
 ἀνάγκη. εἰ γὰρ καὶ συγχωρηθεῖη μὴ ἀμέσως τὸ
 φθαρτὸν σῶμα ὑπὸ τῆς ψυχῆς κινεῖσθαι ἀλλὰ διὰ
 25 τοῦ αἰδίου μέσου, ὡς φησὶν ὁ Πρόκλος, ἀνάγκη πᾶσα
 ἢ αὐτὴν τὴν ψυχὴν καὶ τῆς τοῦ φθαρτοῦ σώματος
 κινήσεως ἀρχὴν εἶναι αὐτοὺς ὑποτίθεσθαι ἢ τὸ αἰδίου

1. [τα ὦν] M

3. pag. 252, 24

5. ἔστις καὶ M

10. ἀρχή pt] αρχην M; fort. ἀρχαί

12. 13. συν|fin.

vers. | | v eras. | ὑφέστηκεν M

14. φθαρτ[α], ex on, M

15. τῆς add. pt

σῶμα ἢ ἀμφοτέρω· ὁποῖον δ' ἂν τις ὑπόθωτο, συγ-
χωρήσει ἐξ ἀνάγκης τὴν μὲν ἀρχὴν καὶ αἰτίαν τῆς τοῦ
φθαρτοῦ σώματος κινήσεως αἰδίον εἶναι κατ' αὐτούς,
αὐτὸ δὲ τὸ κινούμενον γενητὸν εἶναι καὶ φθαρτόν.
οὐδεμία ἄρα ἀνάγκη, εἰ ἢ τινὸς ἀρχὴ ἀγένητος εἴη, 5
καὶ αὐτὸ εἶναι ἀγένητον.

θ'. Εἰ δέ, καθὸ ζωοποιεῖ τὰ σώματα ἢ ψυχὴ, κατὰ
τοῦτο κινήσεως αὐτὴν ἀρχὴν παρὰ Πλάτωνος λέγε-
σθαι φήσουσιν, ὅθεν ἀπροαιρέτως αὐτῷ μόνον τῷ
παρεῖναι ζωοποιεῖν τὸ σῶμα καὶ διὰ τοῦτο δεῖν εἶναι 10
πάντως τὸ αἰδίως ὑπ' αὐτῆς ζωοποιούμενον, πρῶτον
μὲν ἐπισκέψεως ἄξιον, τίς ποτέ ἐστιν ἡ ζωὴ, ἣν τοῖς|
σώμασιν ἢ ψυχῇ ἐπιφέρει, ἔπειτα δέ, εἰ ἐνδέχεται fol. 106r.
τὴν τοιαύτην ζωὴν εἶναι αἰδίον. ἀνάγκη δὴπου πᾶσα,
καθὸ διαφέρει τὰ ζῶντα σώματα τῶν ἀμοιροῦντων 15
ζωῆς, τοῦτο εἶναι τὴν ζωὴν τὴν παρὰ τῆς ψυχῆς
ἐπιφερομένην τοῖς σώμασιν· διαφέρει δὲ τῶν μὴ ζών-
των τὰ ζῶντα σώματα τῷ αἰσθάνεσθαι τε καὶ τρέφε-
σθαι καὶ αὔξεσθαι καὶ γεννᾶν ὅμοια ἑαυτοῖς καὶ προσ-
έτι ὀρέξει τε καὶ τῇ καθ' ὄρμην τῆς ψυχῆς τοπικῇ 20
κινήσει· ὥστε πᾶσα ἢ σωματικὴ ζωὴ ἐν τούτοις περι-
εἴληπται. τούτων δὲ ἕκαστον ἢ δυνάμει θεωρεῖται ἐν
τοῖς ζῶσιν σώμασιν ἢ ἐνεργείᾳ (δυνάμει δὲ τῇ καθ'
ἔξιν δηλονότι). ὅτι μὲν οὖν οὐδεμία τῶν τοιούτων
ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς αἰδίος ἐστιν (οὔτε αἰσθησίς φημι 25
οὔτε ἢ κατὰ τόπον κίνησις οὐκ αὔξησις οὐ μείωσις
οὐδὲ ἄλλο τῶν ἀπηριθμημένων οὐδέν), ἐξ αὐτῆς τῆς
ἐναργείας μικρῷ πρόσθεν ἡμῖν ἀποδέδεικται· ὥστε

1. 2. συγχωρησ[η] M 4. φθαρτόν] αφθαρτον M

9. απροαιρετ[ω]ς M 11. ζωοποι^{οῦν}μενον M 17. επιφερ[ο]μενην
M 28. ενεργειας M cf. pag. 255, 5 sq.

οὐκ ἔστιν αὐτῷ τῷ εἶναι τῆς κατ' ἐνέργειαν τῶν σω-
 μάτων ζωῆς ἀρχὴ καὶ αἰτία ἢ ψυχὴ. εἰ δὲ τῆς καθ'
 ἕξιν ζωῆς ἀρχὴν καὶ αἰτίαν ἐξ αἰδίου φησὶν τὴν ψυ-
 χὴν καὶ ταύτην ἅμα τῷ εἶναι ἐπιφέρειν τοῖς σώμασιν,
 5 πρῶτον μὲν οὐδεμία ἕξις οὐδ' ὅλως δύνάμις κίνησις
 ἐστίν· εἰ γὰρ ἢ κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεις καὶ αὐξήσεις
 κινήσεις, δηλονότι ἢ καθ' ἕξιν καὶ ὅλως ἢ κατὰ δύνα-
 μιν ἡρεμία ἂν εἴη αἰσθήσεως καὶ αὐξήσεως· οὐ γὰρ
 ἐκ κινήσεως εἰς κίνησιν ἢ μεταβολὴ γίνεται ἐπὶ τῶν
 10 κατ' εὐθειᾶν κινουμένων ἀλλ' ἐξ ἡρεμίας εἰς κίνησιν,
 ὥσπερ οὖν καὶ ἐκ κινήσεως εἰς ἡρεμίαν· καὶ τῶν λοι-
 πῶν ὁ αὐτὸς λόγος· οὐκ ἄρα ἢ κατὰ δύνάμιν τῶν
 σωμάτων ζωὴ κίνησις ἐστίν, ἡρεμία δὲ μᾶλλον. ὥστε
 κινήσεως ἀρχὴν εἶναι λέγων τὸ αὐτοκίνητον ὁ Πλά-
 15 των οὐκ ἂν εἴη τὴν κατὰ δύνάμιν τῶν σωμάτων ζωὴν
 κίνησιν λέγων. οὐκοῦν οὐκ ἀναγκασθήσεται ἄρα Πλά-
 των ἐκ τοῦ λέγειν κινήσεως ἀρχὴν εἶναι τὸ αὐτοκίνη-
 τον, τὸ δ' αὐτοκίνητον ἀγένητον εἶναι καὶ ἀφθαρτον
 καὶ τὸν κόσμον ἀγένητον εἶναι λέγειν καὶ ἀφθαρτον,
 fol. 106 v. εἰ μήτε ἢ καθ' ἕξιν τῶν σωμάτων ζωὴ | κίνησις
 21 ἐστίν μήτε αἰ κατ' ἐνέργειαν ζωτικὰ αὐτῶν κινήσεις
 αἰδιοὶ εἰσιν. ὥστε, καθὸ δύναται ποτε κινεῖν τὸ σῶμα
 ἢ ψυχὴ, ἀρχὴν εἶναι κινήσεως φησὶν αὐτὴν καὶ οὐ,
 καθὸ αἰδίως κινεῖ· ἄλλως γὰρ συμφωνεῖν ἢ Πλάτωνος
 25 ὑπόθεσις τῇ φύσει τῶν πραγμάτων οὐ δύναται, ὡς ἀπε-
 δείξαμεν. ὥστε, εἰ δεῖ τὸν Πλάτωνα μὴτ' ἀσυλλόγιστα
 συλλογίζεσθαι, αἰεὶ μὲν δυνάμει ἀρχὴν εἶναι κινήσεως
 λέγειν τὸ αὐτοκίνητον, οὐκ αἰεὶ δὲ ἐνεργεία.

9. κινή[σ]εως M 11. fort. καὶ <ἐπὶ> τῶν 25. ὑπ[οθ]ε-
 σις M 26. δ[ε]ι, ex η, M μητ' ἀσυλλόγιστα sic M
 28. fort. λέγει (cf. lin. 23 φησιν)

ι'. Εἰ δέ τις καὶ κίνησιν τὴν καθ' ἕξιν τῶν σω-
 μάτων ζωὴν συγχωρήσειεν ἢ εἶναι ἢ λέγεσθαι, ὡς τῷ
 Πρόκλῳ δοκεῖ, ἔστιν τὸν λόγον ἄνωθεν ἀναλαμβάνοντας
 ἀπλῶς εἰπεῖν, ὡς οὐδ' ὅλως τῆς τοιαύτης τῶν σωμά-
 των ζωῆς οὔτε τῆς καθ' ἕξιν οὔτε τῆς κατ' ἐνεργεῖαν 5
 ἢ λογικῆ ψυχῆ τοῖς σώμασιν αἰτία οὔσα φαίνεται· εἰ
 γὰρ ἐξ αὐτῆς ἐφοῖτα τοῖς σώμασιν ἢ αἰσθησις ἢ ἡ
 κίνησις ἢ ἄλλη τις τῶν ἐν τοῖς σώμασιν ἐνθεωρου-
 μένων ζωτικῶν δυνάμεων ἢ ἐνεργειῶν, καθ' ἃς τὰ
 σώματα ζῆν λέγεται, οὐδὲν ἂν ἕξιν λογικῆς μὴ μετέχον 10
 οὐσίας· νῦν δὲ καὶ τὰ ἄλογα τῶν ζώων λογικῆς ἀμοι-
 ροῦντα ψυχῆς πασῶν τῶν εἰρημένων ζώων καὶ καθ'
 ἕξιν καὶ κατ' ἐνεργεῖαν μετέχοντα φαίνεται, πολλὰ δὲ
 καὶ τρανέστερόν τε καὶ ἀκριβέστερον αἰσθάνεται τε
 καὶ τῶν ἄλλων τῆς ψυχῆς μετέχει δυνάμεων. δῆλον 15
 οὖν, ὅτι οὐ παρὰ τῆς λογικῆς τῶν ψυχῶν οὐσίας ἢ
 τοιαύτη ζωὴ τοῖς σώμασιν ἐπιγίνεται. τοσοῦτον δὲ
 μόνον παρὰ τῆς λογικῆς ψυχῆς ἐφήκει τοῖς αὐτῆς
 μετέχουσι τὸ τὴν ἄλογον ὑπ' αὐτῆς ζωὴν ῥυθμιζε-
 σθαι τε καὶ τάττεσθαι καὶ τοῦτό ἐστιν ζωὴ λογικῆ ἢ 20
 τῶν παθητικῶν δυνάμεων τῆς ἀλόγου ψυχῆς κατὰ
 λόγον εὐτακτος κίνησις· καὶ ὥσπερ ἐπὶ ξυνωρίδος
 ἵππων, ἣν δὴ καὶ Πλάτων εἰκόνα τῆς ἡμετέρας ψυχῆς
 παρέλαβεν, τοῦ μὲν ἀπλῶς τὸ σῶμα κινεῖσθαι οἱ ἵπποι
 εἰσὶν αἰτιοί, τῆς δὲ τεχνικῆς καὶ εὐρύθμου κινήσεως 25
 ὁ ἐφρονητικῶς ἠνίοχος, οὕτω δῆπου καὶ ἐφ' ἡμῶν τοῦ
 μὲν ἀπλῶς ζῆν τὰ ἡμέτερα σώματα ἢ ἄλογος fol. 107r.
 ψυχῆ αἰτία καθέστηκεν, τῆς μέντοι τάξεως καὶ ἐμμε-

8. [το]ις M 12. ζωίων M; aut del. aut ζωτικῶν δυνά-
 μεων vel ἐνεργειῶν scrib. (ζώων Kroll) 23. Plat. Phaedr.
 246 A sq. 24. τ[ο] M

λείας τῆς κατὰ τὴν κίνησιν τῶν παθητικῶν δυνάμεων
 ὁ λόγος αἷτιος. εἰ δὲ ἐπὶ τῶν καθ' ἕναστος ζώων
 οὐκ ἀμέσως ἢ λογικὴ ψυχὴ προσπελάζει τῷ σώματι
 οἷονεὶ συνδέσμου τῆς ἀλόγου χρεία δυνάμεως, δι' ἧς
 5 τὸ σῶμα ζωοποιούμενον ἐπιτήδειον εἰς ὑποδοχὴν τῆς
 λογικῆς ψυχῆς γίνεται, ἀνάγκη δὴπου πᾶσα, καὶ εἴ
 τις τῷ οὐρανίῳ σώματι λογικὴ ψυχὴ ἐφέστηκεν, πολλῶ
 μᾶλλον μὴδ' αὐτὴν ἀμέσως τῷ οὐρανίῳ προσπελάζειν
 σώματι, μεσότητι δὲ τῇ ἀλόγῳ χρῆσθαι δυνάμει, δι'
 10 ἧς τῷ οὐρανίῳ σώματι ἢ παρὰ τῆς λογικῆς ψυχῆς
 ἔλλαμψις γίνεται· οὐ γὰρ δύναται τὰ σώματα αὐτὰ
 καθ' αὐτὰ ζωῆς καὶ αἰσθήσεως ἀμοιροῦντα ἀμέσως
 ὑπὸ λογικῆς ψυχῆς καταλάμπεσθαι, ὥσπερ οὐδὲ τὸ
 ἡμέτερον ὄμμα ἄνευ τοῦ μεταξὺ διαφανοῦς τὰς ἡλια-
 15 κὰς ἀκτῖνας εἰσδέχεσθαι. ταῦτα δὲ καὶ αὐτοῖς τοῖς
 Ἑλλήνων σοφοῖς ἀρέσκοντα λέγομεν. εἰ τοίνυν ἢ
 ἄλογος ψυχὴ τῆς ζωῆς ἐστὶν αἰτία τοῖς σώμασιν, δῆ-
 λον ὅτι, εἰ καὶ ἀρχὴ εἴη κινήσεως τὸ αὐτοκίνητον,
 τουτέστιν ἢ λογικὴ ψυχὴ, οὐ πάσης κινήσεως ἐστὶν
 20 ἀρχή, μόνης δὲ τῆς τεταγμένης τε καὶ μετὰ λόγου·
 ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἀψύχοις ἢ φύσις τῆς ἐν αὐτοῖς κινή-
 σεως ἐστὶν ἀρχή, εἴπερ ἢ φύσις, ὡς Ἀριστοτέλει δοκεῖ,
 ἀρχὴ κινήσεως ἐστὶν καὶ ἡρεμίας· ἢ γὰρ ἐν τῷ πυρὶ
 φύσις ἀρχὴ ἐστὶν καὶ αἰτία τῆς ἐπὶ τὸ ἄνω τοῦ πυρὸς
 25 κινήσεως καὶ ἢ ἐν τῷ ὕδατι τῆς ἐπὶ τὸ κάτω· καὶ
 παντί που δῆλον, ὡς οὐχ ὑπὸ λογικῆς ψυχῆς τὰ
 ἄψυχα κινεῖται, εἴπερ μὴδὲ τῶν ζώων τὰ ἄλογα.
 ὥσπερ οὖν ἀρχὴ μὲν ἐστὶν τῆς τεχνικῆς τοῦ ἄρματος
 κινήσεως ὁ ἡνίοχος, ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ πλοίου ὁ

κυβερνήτης, ἀπλῶς δὲ τῆς τούτων κινήσεως οὐδέτερος αἴτιος, οὔτε μὴν ἅμα τῷ εἶναι τὸν ἡνίοχον ἢ τὸν κυβερνήτην τὸ ἄρμα ἢ τὸ πλοῖον εἶναι ἀνάγκη (ἐνδέχεται γὰρ τοῦ καθ' ἕξιν κυβερνήτου καὶ ἡνιόχου ὄντος μήτε τὸ πλοῖον εἶναι μήτε τὸ ἄρμα), οὕτω δὲ 5 καὶ τὴν λογικὴν ψυχὴν ἀρχὴν οὔσαν κινήσεως οὐ πάσης | ἀλλὰ τῆς τῷ λόγῳ πρεπούσης οὐδεμία fol. 107 v. ἔσται ἀνάγκη ἅμα τῷ εἶναι ψυχὴν λογικὴν καὶ τὸ ὑπ' αὐτῆς κινούμενον σῶμα.

αι'. Ἐμπαλιν γὰρ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον· τῇ γὰρ ἀναι- 10 ρέσει τῆς ψυχῆς καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς κινούμενα συναναιρεῖται σώματα, ἐπειδὴ καὶ τῶν ἐμψύχων ὑπαρχόντων σωμάτων καὶ τὴν ψυχὴν εἶναι ἀνάγκη, οὐ τῇ ψυχῇ πάντως καὶ τὸ ἐμψυχον ἔπεται· ἀθανάτου γὰρ εἶναι τῆς ψυχῆς πεπιστευμένης τὰ ἐμψυχα γινόμενα 15 φαίνεται καὶ φθειρόμενα. οὕτω γοῦν καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ οὐ τῇ ὑπάρξει τῆς ψυχῆς συνυπάρχειν ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸν οὐρανὸν ἀπεφήνατο, ἀλλ' ἅμα τῇ ἀναιρέσει αὐτῆς εὐθύς καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς τῷ παντὶ τάξιον ἐφήκουσαν εἰς σύγχυσιν ἄγεσθαι· λέγει γοῦν 20 ἐπὶ λέξεως ἐν τῷ εἰρημένῳ διαλόγῳ ταῦτα 'οὕτω δὲ κινήσεως μὲν τὸ αὐτὸ κινοῦν. τοῦτο δὲ οὔτε ἀπόλλυσθαι οὔτε γίνεσθαι δυνατόν, ἢ πάντα τε οὐρανὸν πᾶσάν τε γῆν εἰς ἓν ξυμπεσοῦσαν στῆναι καὶ μήποτε αὐθις ἔχειν, ὅθεν κινήθέντα γένηται'. ἐπιστῆσαι γὰρ 25 χροί, ὡς μήτε ἀπόλλυσθαι μήτε γίνεσθαι δυνατόν

1. κυβερνήτης M 2. οὔτε ἅμᾶ μὴν M τῷ τὸ M
 3. κυβερνήτην M 4. κυβερνήτου M 8. fort. λογικὴν <συν-
 εισάγειν>; cf. 183, 22. 245, 10 21. Plat. Phaedr. 245 D
 22. μὲν ἀρχὴ τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινοῦν Plat. αυτοκιν[ο]υν M
 23. γινεται M (cr. pt) 24. γῆν εἰς ἓν M] γένεσιν Plat.
 (cf. 268, 4) 25. γενήσεται Plat. (cf. 268, 5. 8)

εἶναι εἰπὼν τὸ αὐτοκίνητον οὐ τὰ τῇ γενέσει τοῦ
 αὐτοκινήτου ἐπόμενα ἀλλὰ τὰ τῇ ἀπωλείᾳ ἐπήγαγεν·
 συμβήσεται γὰρ, φησὶν, πάντα οὐρανὸν καὶ πᾶσαν
 γῆν εἰς ἓν ξυμπεσοῦσαν στήναι καὶ <μή>ποτε αὐθις
 5 ἔχειν, ὅθεν κινήθεντα γενήσεται· τοῦτο γὰρ οὐ τῇ
 γενέσει τοῦ αὐτοκινήτου ἔπεται (γινόμενον γὰρ τὸ
 αὐτοκίνητον καὶ ἀρχὴν κινήσεως δίδωσιν πάλιν τοῖς
 κινουμένοις, ὅθεν κινήθεντα γένηται), εἰ μέντοι ἀπό-
 λοιτο τὸ αὐτοκίνητον, ἅτε δὴ τῆς ἀρχῆς ἀπολλυμένης
 10 οὔτε τι ἔξει, ὅθεν ὑπάρξει τὰ ἐξ αὐτῆς ὑφιστάμενα.
 τοῦτο δὲ οὐ μόνον ἐκ τῆς Πλατωνικῆς ἀποφάνσεως
 ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς λογικῆς ἀκολουθίας καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς
 τῶν πραγμάτων φύσεως δῆλον καθέστηκεν· τῆς γὰρ
 ψυχῆς ἀθανάτου πεπιστευμένης εἶναι, ὡς εἴρηται, οὐκ
 15 ἀνάγκη καὶ τὰ ἡμέτερα σώματα εἶναι ἀθάνατα. ὥστε
 οὐ πάντως τῇ ὑπάρξει τῆς ψυχῆς συνυπάρχειν καὶ τὸ
 fol. 108r. ὑπ' αὐτῆς κινούμενον σῶμα ἀνάγκη. καὶ εἰ ἔπε-
 ται ἐξ ἀνάγκης τῇ ὑπάρξει τοῦ ἐμψύχου σώματος ἢ
 ψυχῆ, ἀκολουθήσει πάντως κατὰ τὰς λογικὰς μεθό-
 20 δους τῇ σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφῇ οὐ τῇ ὑπάρξει τῆς
 ψυχῆς ἢ τοῦ σώματος ὑπαρξίς ἀλλὰ τῇ ἀνυπαρξία τῆς
 ψυχῆς ἢ ἀνυπαρξία τοῦ σώματος. οὐδεμία ἄρα ἀνάγκη
 τῷ ἀγένητον εἶναι λέγουσι τὴν ψυχὴν καὶ τὸν κόσμον
 λέγειν ἀγένητον.
 25 βί'. Ἐπειδὴ δὲ ὥσπερ τινὰ ἀνάγκην ὁ Πρόκλος
 ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ βουλόμενος αὐτῷ τῷ εἶναι φησιν
 τὴν ψυχὴν ἀπροαιρέτως ἀρχὴν καὶ αἰτίαν εἶναι τῆς
 τῶν σωμάτων ζωῆς καὶ κινήσεως, φέρε δὴ καὶ τοῦτο

ἐπισκεψώμεθα. καὶ συγκεχωρήσθω παρ' ἡμῶν, κὰν μὴ τοῦτο λέγῃ Πλάτων, αὐτῷ τῷ εἶναι τὰς λογικὰς ψυχὰς ἀπροαιρέτως ἀρχὰς εἶναι τῆς τῶν σωμάτων ζωῆς καὶ κινήσεως· λέγω δὴ αὐτῷ τῷ εἶναι οὐχ, ὅτι ἐν τούτῳ τὸ εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν ἔχουσιν αἱ ψυχαὶ ἐν τῷ ἀρχαὶ εἶναι κινήσεως (αὕτη γὰρ ἤδη ἐλήλεγται ἢ ὑπόθεσις· ὑπόκειται δὲ νῦν ἡμῖν κατ' ἄλλο μὲν τὸ εἶναι ἔχειν τὴν ψυχὴν, κατ' ἄλλο δὲ τὸ ἀρχὴν εἶναι κινήσεως), ἀλλ' ὅτι, ὡς ὁ ἥλιος ἀπροαιρέτως ἅμα τῷ φανῆναι φωτίζει καὶ τὸ πῦρ ἅμα τῷ παρεῖναι θερμαίνει (εἰ παρῆ δηλονότι τὰ θερμαίνεσθαι τε καὶ φωτίζεσθαι δυνάμενα· οὐ γὰρ ἐν τούτῳ οὐσίωται τὸ πῦρ ἐν τῷ θερμαίνειν οὐδὲ ὁ ἥλιος ἐν τῷ φωτίζειν, παρόντων δὲ τῶν δεκτικῶν ἀπροαιρέτως φωτίζει τε καὶ θερμαίνει τό τε πῦρ καὶ ὁ ἥλιος), κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ὑποκείσθω καὶ οἷς ἂν ἡ λογικὴ ψυχὴ παραγένηται αὐτῷ τῷ εἶναι ἀβουλήτως ζωὴν ἐπιφέρειν καὶ κίνησιν. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος ποία ἀνάγκη, εἰ ἀγένητος εἴη ἡ ψυχὴ, ἀγένητον εἶναι καὶ τὸ κινούμενον ὑπ' αὐτῆς σῶμα; καὶ γὰρ τὸ φῶς ἅμα τῷ παρεῖναι κινήτικόν ἐστίν τοῦ δυνάμει διαφανοῦς, καὶ οὐ πάντως ἅμα τῷ εἶναι τὸ φῶς πᾶν τὸ δυνάμει διαφανὲς καταλάμπεται, ἀλλὰ δηλονότι τὸ ἐν ὑπάρξει ὄν καὶ τοῦτο οὐ πᾶν, ἀλλὰ τὸ τὴν πρὸς τὸ φωτίζον σχέσιν ἀναδεχόμενον· ὑπὲρ γῆν γὰρ ὄντος τοῦ ἡλίου πᾶς ὁ ὑπὸ γῆν | ἀήρ καὶ τὸ ὕδωρ ἐπιπροσθού- fol. 108 v. μενα ὑπὸ τῆς γῆς καὶ τὴν πρὸς τὸ φωτίζον οὐκ ἀναδεχόμενα σχέσιν οὐδεμίαν ἐκ τοῦ φωτὸς ἴσχει κίνησιν

1. επισκεψομεθα M (cr. pt)

4. fort. λέγω δὲ

8. αρχῆ

M 10. 11. θεμαίνει M

20. [το — σωμα και] M

οὐδὲ τὸ δυνάμει αὐτῶν διαφανὲς εἰς ἐνέργειαν ἄγεται.
 ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ χρώματα αὐτῷ τῷ εἶναι ἀπροαιρέτως
 κινητικά ἐστὶν τῆς ὕψεως καὶ οἱ ψόφοι τῆς ἀκοῆς καὶ
 τῶν ἄλλων αἰσθητῶν ἕκαστον αἰσθησεώς τινός ἐστιν
 5 αὐτῷ τῷ εἶναι κινητικόν, ἀλλ' οὐχ ἅμα τῷ εἶναι
 χρῶμα εὐθύς καὶ ὕψιν τινὰ ὑπ' αὐτοῦ κινεῖσθαι
 ἀνάγκη οὐδ' ἅμα τῷ εἶναι ψόφον ἀνάγκη ἀκοὴν τινα
 ὑπὸ τοῦ ψόφου κινεῖσθαι καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύ-
 τως· τὰ γὰρ ἐν βυθῷ ἢ ὑπὸ γῆν κρυπτόμενα χρώ-
 10 ματα, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἐν σκότῳ περιεχόμενα κινη-
 τικά μὲν ἐστὶν κατὰ φύσιν τῶν ὕψεων καὶ αὐτῷ τῷ
 εἶναι καὶ οὐ προαιρέσει κινεῖ τὰς ὕψεις, ἀλλ' ὅμως
 οὐδεμία ὕψις ὑπ' αὐτῶν κινεῖται· οὐ γὰρ ἐν τούτῳ
 ἔχει τὸ εἶναι τὰ χρώματα ἐν τῷ κινητικά εἶναι τῆς
 15 ὕψεως, ἀλλ' ὑφέστηκε μὲν καὶ τὸ εἶναι ἔχει, καθὸ
 χρώματά ἐστιν (ὄθεν, κὰν μηδέποτε ὄραθῆ, οὐδὲν
 ἦττόν ἐστιν χρώματα), συμβέβηκε δ' αὐτοῖς καθ' αὐτὸ
 τὸ κινητικά εἶναι τῆς ὕψεως προσβαλλούσης αὐτοῖς
 δηλονότι καὶ σχέσιν πρὸς αὐτὰ ἀναδεχομένης, ἣν τὸ
 20 πάσχον πρὸς τὸ ποιοῦν ἀναδέχεται· ὡσπερ οὖν τὸ
 ποιοῦν, πρὶν παρῆ τὸ πάσχον, δυνάμει ἐστὶν ποιητι-
 κόν (δυνάμει δέ φημι τῆ καθ' ἕξιν), οὕτω καὶ τὰ
 χρώματα μὴ παρούσης ὕψεως δυνάμει ἐστὶν ταύτης
 κινητικά. καὶ οἱ ψόφοι δὲ ἀπροαιρέτως τῆς ἀκοῆς
 25 ὄντες κινητικοί, εἰ ἐν ἐρήμῳ γίνοντο, ἔνθα μὴ πά-
 ρεστὶν τι αἰσθήσεως μετέχον, δυνάμει εἰσὶν κινητικὸν
 τῆς ἀκοῆς. καὶ τὸ ὄρεκτόν δὲ αὐτῷ τῷ εἶναι κινη-
 τικόν ἐστὶν τῆς ὄρεξεως (οἶον φέρε τὸ κάλλος τοῦ
 ἐραστοῦ), ἀλλ' οὐχ ἅμα τῷ εἶναι τὸ ὄρεκτόν πάντως

16. χρώματά] χρωμα M
 ταυτηι M

18. κηητικα M

23. ταύτης]

κινεῖται ὑπ' αὐτοῦ ἢ ὕρεξις, ἀλλ' ὅταν αὐτῷ προσ-
 βάλλῃ καὶ σχέσιν πρὸς αὐτὸ ἀναδέξῃται. εἰ τοίνυν μὴ
 παντὶ τῷ κινήτικῷ τινος, κὰν ἀπροαιρέτως καὶ αὐτῷ
 τῷ εἶναι κινή, σύνεστι πάντως καὶ τὸ πεφυκὸς fol. 109 r.
 ὑπ' αὐτοῦ κινεῖσθαι, κακῶς ἄρα ὁ Πρόκλος λαβὼν, 5
 ὅτι ἀγέννητόν ἐστιν καὶ ἀφθαρτόν τὸ αὐτοκίνητον καὶ
 τῆς τῶν σωμάτων κινήσεως ἀρχὴ καὶ ὅτι αὐτῷ τῷ
 εἶναι καὶ οὐ προαιρέσει κινήτικόν ἐστιν τῶν σωμά-
 των, τούτοις φησὶν ἔπεσθαι τὸ καὶ τὸν κόσμον ἀγέ-
 νητον εἶναι καὶ ἀφθαρτόν ὡς ἐξ ἀνάγκης ἅμα τῷ 10
 εἶναι τὸ κινήτικόν αἷτιον συνόντος αὐτῷ καὶ τοῦ
 κινεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ πεφυκός· ὅπερ ὡς οὐκ ἐστιν
 ἀληθές, ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀπεδείξαμεν.

γί'. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐν τῷ Φαίδρω ὁ Πλάτων
 μόνῳ μὲν τῷ αὐτοκινήτῳ ἔπεσθαι ἔφησεν τὸ ἀγέννητόν 15
 τε καὶ ἀφθαρτόν, τὸ δὲ ἑτεροκίνητον ἅπαν παῦλαν
 κινήσεώς τε καὶ ζωῆς ἔχειν ἀπεφήνατο· ἔχει δὲ ἢ
 λέξις οὕτως 'ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος· τὸ γὰρ ἀεικίνητον
 ἀθάνατον· τὸ δὲ ἄλλο κινουῦν καὶ ὑπ' ἄλλου κινού-
 μενον παῦλαν ἔχον κινήσεως παῦλαν ἔχει ζωῆς· μό- 20
 νον δὲ τὸ αὐτὸ κινουῦν ἅτε οὐκ ἀπολείπον ἑαυτὸ
 οὐδέποτε λήγει κινούμενον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις, ἃ
 κινεῖται, καὶ τοῦτο πηγὴ καὶ ἀρχὴ κινήσεως'. εἰ τοί-
 νυν μόνον ὄντως τὸ αὐτὸ κινουῦν ἅτε δὴ αὐτὸ ἑαυτοῦ
 μὴ δυνάμενον ἀπολείπεσθαι οὐδέποτε λήγει κινού- 25
 μενον καὶ διὰ τοῦτό ἐστιν ἀθάνατον, πάλιν δ' αὖ

1. κιν[ει]ται, ex η, M 2. αναδεξεται [cr. III litt. er.] M

2. 3. M m 1 not. marg.: μὴ παν̄ συνέστιν ἢ συνταξις

6. ἀφαρτόν M 18. Plat. Phaedr. 245 C 21. δε [τ]ο M]
 δὴ τὸ Plat. 22. οὔποτε Plat. 22. 23. ὅσα κινεῖται (om.
 καὶ) Plat.

πᾶν τὸ ὑφ' ἑτέρου κινούμενον παῦλαν κινήσεως ἔχει
 καὶ ζωῆς, οὐδὲν δὲ σῶμα αὐτοκίνητον ἔστιν, ὡς Ἀρι-
 στοτέλης μὲν ἔδειξεν, Πλάτων δὲ προαπεφῆνατο, ἀλλὰ
 πᾶν ὑφ' ἑτέρου κινεῖται, σῶμα δὲ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ
 5 κόσμος οὐκ αὐτοκίνητος ὢν ἀλλ' ὑπὸ ψυχῆς τῆς
 αὐτοκινήτου κινούμενος καὶ τῷ κινεῖσθαι ὑπ' αὐτῆς
 κινῶν ἕτερα, καὶ ὁ κόσμος ἄρα κατὰ Πλάτωνα παῦ-
 λαν ἔξει κινήσεώς τε καὶ ζωῆς. καὶ ταῦτα δὴ σύμ-
 φωνα τοῖς ἐν Τιμαίῳ εἰρημένοις ὡς ἔπειπερ ἐγένεσθε,
 10 ἄλλοι μὲν οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἀθάνατοι τὸ πάμπαν'. τὸ
 δὲ παῦλαν ἔχον ζωῆς ἀγένητον εἶναι ἀδύνατον· οὐδὲν
 fol. 109 v. γὰρ τῶν φθαρτῶν ἀγένητον | (κἂν μὴ φθείρηται
 κρείττονι τῆς αὐτοῦ φύσεως δυνάμει κρατούμενον),
 ἐπεὶ μηδὲ τὸ ἀγένητον φθαρτὸν εἶναι ἐνδέχεται· εἰ
 15 γὰρ εἴη τι φθαρτὸν ἀγένητον, καὶ ἀγένητόν τι φθαρ-
 τὸν ἔσται ἐξ ἀνάγκης, ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα
 ἀγένητος κατὰ Πλάτωνα ὁ οὐρανός, ἐπεὶ μηδὲ ἀφθαρ-
 τος κατὰ φύσιν· οὐκ ἀφθαρτος δέ, ἐπειδὴ παῦλαν
 ἔχων κινήσεως παῦλαν ἔχει ζωῆς· ζωῆς δὲ καὶ κινή-
 20 σεως παῦλαν ἔχει διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτοκίνητος ἀλλὰ
 κινεῖσθαι μὲν ὑπ' ἄλλου τῆς ψυχῆς, κινεῖν δὲ ἄλλο
 τὰ ἐντὸς πάντα· ὅθεν, ἵνα μένη ἀθάνατός τε καὶ
 ἀδιάλυτος, ἐπισκευαστὴν αὐτῷ παρὰ τοῦ δημιουργοῦ
 τὴν ἀθανασία ἐπιγενέσθαι φησὶν διὰ τὸ μὴ ἐκ τῆς
 25 οἰκείας ἔχειν φύσεως τὸ ἀθάνατον, ὡς διὰ πλειόνων
 ἐν τῷ ἔκτῳ ἀποδέδεικται.

δι'. Ἀλλ' ἐπειδὴ, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον, ἔπεσθαι

νη
 2. αὐτοκίτον M Arist. phys. H 1 p. 241 b 24
 9. Plat. Tim. 41 B 9. 10. γεγένησθε, ἀθάνατοι — οὐδ' ἄλλοι
 Plat. 20. αὐτοκίνητος] M 21. ἄλλου pt] αὐλου M
 26. pag. 225, 13 sq. 27. pag. 247, 3

μὲν τῷ εἶναι τὴν ψυχὴν αὐτοκίνητον ὁ Πρόκλος ἔφη-
 σεν τὸ συναῖδιον εἶναι αὐτῇ τὸ κινούμενον ὑπ' αὐτῆς
 σῶμα, ἐκ δὲ τῶν πραγμάτων καρτερόν ἔχων τὸν ἔλεγ-
 χον τῷ πάντα γενητὰ φαίνεσθαι καὶ φθαρτὰ τὰ ὑπὸ
 τῶν ψυχῶν κινούμενα σώματα δέον ἐκ τῶν ὁμολογη- 5
 μένων κατασκευάζειν τὰ ἀγνοούμενα (λέγω δὴ ἐκ τοῦ
 πάντα ὁρᾶσθαι γινόμενα καὶ φθειρόμενα τὰ ὑπὸ τῶν
 ψυχῶν κινούμενα σώματα συλλογίζεσθαι ἐντεῦθεν, ὡς
 οὐδὲ τὸ τοῦ κόσμου σῶμα ἀγένητον εἴη ἂν καὶ ἄφθαρ-
 τον) αὐτὸς τὴν φύσιν τῆς ἀποδείξεως παρατρέπων 10
 ἐκ τῶν ἀδήλων τὰ ἀδηλα συλλογίζεται (λαβὼν γὰρ
 ἀναποδείκτως τὸ δεῖν ἅμα τῷ εἶναι τὴν ψυχὴν εἶναι
 πάντως καὶ τὸ κινούμενον ὑπ' αὐτῆς σῶμα, ὅπερ οὔτε
 ἐκ τῆς ἐναργείας οὔτε ἐκ τοῦ λόγου τὸ πιστὸν ἔχει,
 ἐκ τούτου φησὶν εἶναι δῆλον, ὡς πᾶσα ψυχὴ αἰδίῳ 15
 πρῶτον ἐπιβέβηκε σώματι καὶ τοῦτο κινεῖ αἰδίως, κἂν
 ἐν φθαρτοῖς γένηται σώμασιν, διὰ τοῦ αἰδίου καὶ τὰ
 φθαρτὰ κινεῖ), ἴσως μὲν παντὶ δῆλον ὑπάρχει, ὡς
 ἐλληλεγγύου τοῦ ἡγουμένου καὶ τὸ ἐπόμενον συν- fol. 110 r.
 ἀπελήλεγται (εἰ γὰρ ἐδειξαμεν, ὡς οὐδεμία ἀνάγκη 20
 ἅμα τῷ εἶναι τὴν ψυχὴν εἶναι καὶ τὸ κινούμενον ὑπ'
 αὐτῆς σῶμα, δηλονότι οὐδεὶς ἔτι λόγος ἀναγκάσει
 αἰδίῳ πρῶτον τὰς ψυχὰς ἐπιβεβηκέναι σώματι), οὐδὲν
 δὲ ἴσως χεῖρον καὶ αὐτὴν καθ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν
 ταύτην ἐξετάσαι, εἴ ποῦ φυσικῆς τινος καὶ ἀναγκαίας 25
 ἀκολουθίας ἔχεται τὸ δεῖν πάντως αἰδιόν τι σῶμα
 τῶν ψυχῶν ἐξηρητῆσθαι παντὶ τῷ εἶναι αὐτῶν συμ-
 παρατεινόμενον καὶ τούτῳ πρῶτον ἐπιβεβηκέναι τὰς
 ψυχὰς καὶ δι' αὐτοῦ καὶ τὰ φθαρτὰ κινεῖν σώματα.

10. [παρατρέπων M
 κεναι M

14. ενεργείας M

23. επιβ[ε]βη-

ἀρχὴ δὲ ἡμῖν ἔστω τῆς σκέψεως ἥδε. διττὴ τῶν σω-
 μάτων ἢ κατὰ τόπον ἐστὶν κίνησις ἢ μὲν κατὰ κύκλον
 ἢ δὲ κατ' εὐθείαν (ἢ γὰρ μικτὴ κίνησις, ἣν καλοῦσιν
 ἔλικα, οὐ φυσικὴ· οὐδὲν γὰρ ἔστιν σῶμα ὑπὸ φύσεως
 5 ἑλικοειδῆ κινούμενον κίνησιν, ὡς προϊόντων ἐναργῆς
 ὄν ὅμως δειχθήσεται). τὰ μὲν οὖν κατ' εὐθείαν κινού-
 μενα σώματα γενητὰ εἶναι καὶ φθαρτὰ μετὰ τῆς ἐναρ-
 γείας καὶ οἱ τῶν Ἑλλήνων ἅπαντες σοφοὶ ἀπεφήναντο·
 οὐδὲν γὰρ ἔστιν ἰδεῖν σῶμα εὐθυφορούμενον, ὃ μὴ
 10 γενέσει πάντως καὶ φθορᾷ ὑποπέπτωκεν. εἴ τι ἄρα
 ἔστιν σῶμα ἀγένητον καὶ ἀφθαρτον, ἢ πάντῃ ἀκίνη-
 τον ἔσται ἢ, εἴπερ ἄρα, τὴν κύκλω κινήσεται κίνησιν·
 συγκεχωρήσθω γὰρ τοῦτο τέως εἶναι ἀμφισβητήσιμον,
 εἰ τὰ κυκλοφορούμενα τῶν σωμάτων ἀγένητὰ ἔστιν
 15 καὶ ἀφθαρτα. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων εἴπερ ἔστιν
 σῶμα ἕτερον ὡς φασιν αἰδίον, ᾧ πρῶτῳ ἢ ψυχῇ ἐπι-
 βέβηκεν, δι' οὗ τὰ φθαρτὰ κινεῖ σώματα, κινούμενον
 καὶ αὐτὸ κατὰ τόπον οὕτως κινεῖ τὸ φθαρτὸν σῶμα,
 ὥσπερ ἡμίονος κινουμένη κινεῖ τὴν ἄμαξαν καὶ ἡ χεὶρ
 20 κινουμένη κινεῖ ἄλλο τι, ἢ μένον ἀκίνητον αὐτὸ κατὰ
 τόπον φυσικῇ δυνάμει κινεῖ τὰ φθαρτὰ σώματα, ὥσπερ
 ἢ μαγνητὶς λίθος ἠρεμοῦσα κατὰ τόπον κινεῖ τὸν σί-
 fol. 110 v. δηρον καὶ τὸ ἤλεκτρον τὰ κάρφη. εἰ μὲν οὖν
 ἀκίνητον ὄν φυσικῇ δυνάμει κινεῖ, οὐ ποτὲ μὲν κινή-
 25 σει ποτὲ δὲ οὐ κινήσει, ἀλλ' ἀεὶ κινήσει, ἕως ἂν παρῇ
 καὶ σκέσιν ἔχει πρὸς αὐτὸ τὸ κινούμενον ὑπ' αὐτοῦ
 σῶμα· τοιαῦται γὰρ αἱ ἐν τοῖς σώμασιν φυσικαὶ δυ-
 νάμεις δραστήριοι· καὶ γὰρ ἢ μαγνητὶς λίθος ἀεὶ τὸν

5. προϊόντων: cap. 21 9. [ἴ]δειν, ex ei, M 14. κυκλο-
 φορουμεν[α] M 17. fort. <ἦ> κινούμενον (cf. lin. 20 ἢ μένον)
 26. ἔχη pt

παρακείμενον ἔλκει σίδηρον, ἕως ἂν ἡ ἐν αὐτῇ φυσικὴ
 δύναμις μὴ ἐξασθενῇ ἀλλὰ σφύζεται, καὶ τὸ ἤλεκτρον
 ὁμοίως τὰ κάρφη καὶ τὸ θερμὸν ἀεὶ τοῦ ὑγροῦ ἐστὶν
 ἔλκτικόν καὶ τὸ ψυχρὸν ἀεὶ πυκνοῖ τὰ πλησιάζοντα.
 εἰ δὲ ἐκεῖνο ἀεὶ κινεῖ, καὶ τὰ φθαρτὰ σώματα ἀεὶ 5
 κινηθήσεται· ὥς γὰρ κινεῖ τὸ κινουῦν, οὕτως καὶ τὸ
 κινούμενον κινεῖσθαι ἀνάγκη. ἀλλ' οὐκ ἀεὶ τὰ φθαρτὰ
 κινεῖται σώματα. εἰ οὖν μὴ ἀεὶ κινητὰ ἐστὶν τὰ
 φθαρτὰ σώματα, ἀλλὰ ποτὲ μὲν κινεῖται ποτὲ δὲ ἡρε-
 μεῖ, δηλονότι οὐδὲ ἐκεῖνο ἀεὶ κινεῖ. εἰ δὲ μὴ ἀεὶ 10
 κινῆ, οὐδὲ φυσικῇ δυνάμει· καὶ γὰρ ἄλλως οὐκέτ' ἂν
 ἡ ψυχὴ δι' ἐκείνου τοῦ σώματος ἐκίνοι, εἴπερ φυσικῇ
 δυνάμει μένον ἀκίνητον ἐκίνοι τὰ φθαρτὰ σώματα,
 ἀλλ' αὐτόθεν ἐκεῖνο ἦν τὸ πρῶτον αἴτιον τῆς τῶν
 φθαρτῶν σωμάτων κινήσεως, ὥς ἡ μαγνητὶς πρώτως 15
 αἰτία ἐστὶ τῆς τοῦ σιδήρου κινήσεως καὶ οὐχ ὑπὸ
 ψυχῆς κινουμένη κινεῖται. εἰ δὲ μὴ φυσικῇ δυνάμει
 κινεῖ, λείπεται κινούμενον αὐτὸ ὑπὸ ψυχῆς κατὰ τό-
 πον οὕτως κινεῖν τὸ φθαρτὸν σῶμα, ὥσπερ ἡμίονος
 κινουμένη ὑπὸ ψυχῆς κινεῖ τὴν ἄμαξαν ἢ ἕτερόν τι. 20
 εἰ δὲ κινούμενον κινεῖ, ἢ ἐπ' εὐθείας κινούμενον ὑπὸ
 ψυχῆς οὕτω κινεῖ ἢ κύκλω. κύκλω μὲν οὖν κινεῖσθαι
 ἐκεῖνο τὸ σῶμα καὶ οὕτω κινεῖν ἐπ' εὐθείας τὸ φθαρ-
 τὸν ἀδύνατον· εἰ γὰρ τῷ κινεῖσθαι κινεῖ, ὥσει δηλον-
 ότι κινεῖ καὶ βία· κύκλω δὲ κινούμενον περὶ τὸ 25
 ἑαυτοῦ κέντρον μένον ἀκίνητον κινεῖται, ὥστε οὐ
 μεταβάλλει ὄλον ἐξ ὄλου τὸν τόπον. πῶς οὖν κινουῦν
 μεθίστησι κατ' εὐθείαν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ὄλον

2. του ηλεκτ[ρ]ου, ex o, M (cr. pt) 7. [ό]νκ M
 23. ευθ[ει]ας M 24. τῷ pt] το M 25. [οτι] M
 27. 28. M in marg. ζητει ad versum πον πῶς — εὐθείαν ε

fol. 111r. καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ φθασιτὸν σῶμα; τὸ γὰρ τῆ
 ἑαυτοῦ κινήσει ἄλλο κινουῦν καὶ ἀπὸ ἑτέρου εἰς ἕτερον
 μεταγρον τόπον τῷ αὐτὸ μεταβαίνειν τόπον ἐκ τόπου
 οὕτω κἀκείνο αὐτὸ ἑαυτῷ συμμεταβάλλει· μεθιστά
 5 μνοι γοῦν κατὰ τόπον οἱ ἵπποι συμμεθιστῶσιν τὸ
 ἄρμα καὶ τὸν ἠνίοχον. ἀλλὰ δὴ καὶ ἦν κινεῖται τὸ
 κινουῦν κατ' εἶδος κίνησιν, τὴν αὐτὴν κινεῖ τὸ κινού-
 μενον· ὁ γοῦν οὐρανὸς τῆ ἰδίᾳ κινήσει συμπεριάγων
 τὸν ὑποκείμενον αἰθέρα κύκλω καὶ αὐτὸν συμπερι-
 10 ἀγει· τὴν γὰρ κίνησιν τοῖς τῆδε τὴν κατ' ἀλλοιώσιν
 τε καὶ γένεσιν δυνάμει μᾶλλον καὶ τῆ τοιαῦδε τῶν
 κατ' οὐρανὸν σχέσει καὶ οὐχ ἀπλῶς τῆ περιδινησει
 ψιλῆ παρέχεται· τῷ γὰρ πλησιάζει τισὶν θερμαίνει
 ταῦτα ὁ ἥλιος καὶ ψύχει πάλιν ἀφιστάμενος· νῦν δ'
 15 ἡμῖν περὶ μόνης ἐστὶν τῆς κατὰ τόπον ὁ λόγος κινή-
 σεως. ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ πνεῦμα κατ' εὐθεῖαν κινού-
 μενον τὴν αὐτὴν κινεῖ τὴν ναῦν καὶ ἡμίονος ὁμοίως
 τὴν ἄμαξαν· τὸ γὰρ εἶδος τὸ αὐτὸ τῆς κινήσεως, εἰ
 καὶ τρόπος διάφορος· λέγω δὲ τρόπον κινήσεως, ὅτι
 20 ἡ μὲν ἡμίονος διὰ σκελῶν κινεῖται, διὰ τροχῶν δὲ ἡ
 ἄμαξα.

εἰ'. Ἄλλ' οὐδὲ ἡ τῶν τροχῶν, ὡς ἂν τις οἰηθείη,
 κινήσις διάφορός ἐστιν κατ' εἶδος· κύλισις γὰρ, οὐ
 κυκλοφορία ἢ τῶν τροχῶν ἐστὶν κινήσις, ἢ δὲ κύλισις
 25 τρόπον τινὰ εὐθυφορία ἐστὶν καὶ αὐτή, ὡς εἰ τις
 περιφερῆ λίθον ἐπὶ τι κάταντες φερόμενον ἐπινοή-
 σαιεν· τὸ σχῆμα γὰρ τοῦ διαφόρου τρόπου τῆς κινή-
 σεως αἴτιον, οὐ τὸ εἶδος διάφορον τῆς κινήσεως· εἰ
 γοῦν τις τῶν τροχῶν μεταβάλοι τὸ σχῆμα, καὶ ὁ τρό-

πος τῆς εὐθυφορίας συµμεταβάλλεται. δηλοῖ δὲ καὶ
 τὸ μέγεθος, ἐφ' οὗ ἡ κύλισις γίνεται, ἐπ' εὐθείας
 τεταµένον ὑπάρχον· ὥστε κατ' εὐθείαν τὰ κυλιόμενα
 κινεῖται· ὥστε καὶ ἡ κύλισις εὐθυφορία ἐστὶν τῷ
 τρόπῳ µόνον τῆς κινήσεως διαφέρουσα, ὥσπερ καὶ τὰ 5
 διὰ σκελῶν βαδίζοντα τῷ τρόπῳ µόνον διαφέρει τῶν
 ἐρπόντων ἢ συροµένων· ἀμέλει γοῦν οὐδὲν τῶν fol. 111v.
 κατὰ φύσιν κυκλοφορουµένων κυλίεται. ὥστε, εἰ τὸ
 φθαρτὸν σῶμα κατ' εὐθείαν κινεῖται, τῇ δὲ τοῦ ἀγε-
 νήτου καὶ ἀφθάρτου σώματος ὡς φασι κινήσει τὸ 10
 φθαρτὸν κινεῖται, ἀδύνατον ἕρα κύκλῳ κινούμενον
 ἐκεῖνο οὕτως κατ' εὐθείαν κινεῖν τὸ φθαρτὸν σῶμα·
 οὐ γὰρ ὅλον μεταβαίνει τὸν τόπον τὸ κύκλῳ κινού-
 µενον. καὶ ἐπειδὴ οὐ µόνον καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ
 φθαρτὸν κινεῖται σῶμα ἀλλὰ καὶ κατὰ µέρη, ὡς ὅταν 15
 χεῖρά τις κινῆ µόνην ἢ δάκτυλον µόνον ἢ πόδα ἢ
 κεφαλὴν, λεγέτωσαν οἱ σοφοί, τίς ὁ τρόπος τῆς τοῦ
 µέρους κινήσεως· εἰ γὰρ κύκλῳ κινούμενον τὸ αἰδίον
 σῶμα τῇ ἑαυτοῦ κινήσει ὅλον κινεῖ τὸ φθαρτὸν σῶμα,
 τίς ὁ λόγος τῆς τοῦ µέρους κινήσεως; οὐ γὰρ κατὰ 20
 τὴν αὐτὴν αἰτίαν τό τε ὅλον κινεῖται καὶ τὸ μέρος·
 εὐλογον δὲ φαίνεται καὶ ἀναγκαῖον, ὥσπερ ἡ τοῦ
 ὅλου κυκλοφορία τὸ ὅλον κινεῖ, οὕτω δήπου μέρος
 τι τοῦ αἰδίου κινούμενον μέρος τι τοῦ φθαρτοῦ κι-
 νεῖν· ἀλλ' ἀδύνατον μέρος τι καθ' αὐτὸ τῶν κύκλῳ 25
 κινουµένων χωρὶς τοῦ ὅλου κινεῖσθαι· πόθεν οὖν τὰ
 µέρη τοῦ φθαρτοῦ κινεῖται σώματος; οὐ γὰρ οἶόν τε
 τῇ τοῦ ὅλου κινήσει τὸ μέρος τοῦ φθαρτοῦ κινεῖ-
 σθαι· εἰ γὰρ τῇ τοῦ αἰδίου ὅλου κινήσει οἶονεὶ
 ὠπθούμενον τὸ φθαρτὸν σῶμα κινεῖται, συνεχὲς δέ 30
 ἐστὶν αὐτὸ ἑαυτῷ τὸ φθαρτόν, ἀνάγκη πᾶσα ἅμα τῇ

ἐκείνου κινήσει ὠθούμενον τὸ φθαρτὸν ὅλον καθ' ὅλον αὐτὸ κινεῖσθαι. πῶς οὖν τὸ μέρος τοῦ φθαρτοῦ κινεῖται σώματος τοῦ ὅλου ἀκινήτου μένοντος, λέγειν οὐχ ἔξουσιν. εἰ οὖν ἀνάγκη μὲν, ὥσπερ τὸ
 5 ὅλον τῷ ὅλῳ, οὕτως καὶ τὸ μέρος τῷ μέρει κινεῖσθαι, τὸ δὲ μέρος ὑπὸ τοῦ μέρους κινεῖσθαι ἀδύνατον, ἐπεὶ μὴ ἐνδέχεται τῶν κύκλῳ κινουμένων μέρος τι καθ' αὐτὸ τοῦ ὅλου ἠρεμοῦντος κύκλῳ φέρεσθαι, οὐδ' ἄρα ἢ τοῦ ὅλου κυκλοφορία τὸ φθαρτὸν ὅλον κινεῖ. ὥστε
 10 ἀδύνατόν ἐστιν κύκλῳ κινούμενον ἐκείνο τὸ σῶμα
 fol. 112r. κινεῖν | τὸ φθαρτὸν κατ' εὐθειαν.

σι'. Λίπεται ἄρα, εἴπερ ὅλως ἐστὶν ἐκείνο τὸ σῶμα, κατ' εὐθειαν κἀκεῖνο κινεῖσθαι. εἰ δὲ κατ' εὐθειαν κἀκεῖνο κινεῖται, ἢ κατὰ φύσιν αὐτῷ ἢ κατ'
 15 εὐθειαν ὑπάρξει κίνησις ἢ οὐ κατὰ φύσιν. εἰ μὲν οὖν κατὰ φύσιν ἐστὶν αὐτῷ ἢ κατ' εὐθειαν κίνησις, ἐπειδὴ οὐδὲν εὐθυφορούμενον σῶμα ἀγένητόν ἐστιν καὶ ἄφθαρτον, οὐδὲ ἐκείνο ἀγένητον ἔσται καὶ ἄφθαρτον. εἰ δὲ μὴ κατὰ φύσιν ἐπ' εὐθείας κινεῖται, ἢ
 20 ὑπὲρ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἐπ' εὐθείας κινεῖται ἢ παρὰ φύσιν καὶ βίᾳ. ὑπὲρ φύσιν μὲν οὖν ἀδύνατον· τὰ γὰρ ὑπὲρ φύσιν ὑπάρχοντά τισιν τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν κατὰ φύσιν ὑπάρχει, ὥσπερ ἢ κύκλῳ κίνησις ὑπὲρ φύσιν τῷ αἰθερίῳ ὑπάρχουσα σώματι κατὰ φύσιν
 25 τῷ κρείττονι, λέγω δὴ τῷ οὐρανίῳ, ὑπάρχει· διὰ τοῦτο γὰρ ὑπὲρ φύσιν τὰ τοιαῦτα λέγεται ὑπάρχειν τισὶν διὰ τὸ ταῖς ὑπερεχούσαις αὐτῶν οὐσίαις κατὰ φύσιν ὑπάρχειν. διὰ τοῦτο καὶ τὰς ἐνθουσιώσας τῶν

3. ὅλου] λογον M
 κινεῖσθαι M
 βίαν M

7. κινουμεν[ω]ν M
 15. 16. [ἢ ου — ὄν κατα] M

13. [κακεῖνο
 21. βίᾳ]

ψυχῶν καὶ τὴν τοῦ μέλλοντος εἰσδεχομένας πρόγνωσιν
 ἢ τινῶν ἄλλων ἀπορορήτων ἐν θεωρίᾳ γινομένας ὑπὲρ
 φύσιν ἐνεργεῖν φαμεν διὰ τὸ κρείττωνον εἶναι ἢ κατὰ
 ἄνθρωπον φύσεων τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν. εἰ οὖν ἢ
 κατ' εὐθείαν κινήσεις τοῖς φθαρτοῖς σώμασιν κατὰ 5
 φύσιν ὑπάρχει, οὐκ ἂν ὑπὲρ φύσιν ἐκείνῳ συνυπάρ-
 χειν τῷ σώματι, ὃ πρότως τὴν ψυχὴν ἐπιβεβηκέναί
 φασίν, εἴπερ κρείττον ἐκεῖνο τούτου· ἐπεὶ καὶ τὸ
 αἰδίδιον τοῦ φθαρτοῦ κρείττον εἶναι, αἰδίδιον δὲ ἐκεῖνό
 φασιν. εἰ οὖν μήτε κατὰ φύσιν μήτε ὑπὲρ φύσιν, 10
 ἀνάγκη πάντως παρὰ φύσιν καὶ βία τὴν ἐπ' εὐθείας
 ἐκεῖνο κινεῖσθαι κινήσιν. οὐδὲν δὲ σῶμα τὸ παρὰ
 φύσιν καὶ βία κινούμενον ἀγέννητόν ἐστιν καὶ ἄφθαρ-
 τον· πάντα γὰρ τὰ τε ἐπ' εὐθείας κινούμενα σώματα
 (τουτέστιν τὰ μερικά· φημί δὲ τόδε τὸ πῦρ καὶ τόδε 15
 τὸ ὕδωρ | καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον) καὶ ὅσα παρὰ fol. 112 v.
 φύσιν κινεῖται (ὥσπερ πάλιν τὰ μερικά· φέρεται μὲν
 γὰρ τὸ μὲν πῦρ κάτω βία καὶ παρὰ φύσιν, ἢ δὲ βῶ-
 λος ἢ τὸ ὕδωρ τυχὸν ἄνω) καὶ πάντα ἀπλῶς τὰ δε-
 κτικά τῆς παρὰ φύσιν κινήσεως γινόμενα ὀρῶνται καὶ 20
 φθειρόμενα καὶ οὐδὲν τῶν τοιούτων ἀγέννητον ὑπάρ-
 χει ἢ ἄφθαρτον. ὥστε οὐδὲ ἐκεῖνο τὸ σῶμα παρὰ
 φύσιν ἐπ' εὐθείας κινούμενον ἀγέννητον ἐστὶ καὶ
 ἄφθαρτον· αὐτὴ γὰρ ἢ εἰς τὸ παρὰ φύσιν ὁδὸς φθορᾶς
 ἐστὶν τοῖς σώμασιν αἰτία καὶ ἀρχή, ἔτι δὲ καὶ τὸ τῆς 25
 παρὰ φύσιν κινήσεως αἴτιον. εἰ οὖν ἄλλο, ἢ πάλιν
 ζητήσωσιν σῶμα ἀγέννητον, ὅπερ καὶ τοῦτο κινήσει,
 καὶ πάλιν περὶ ἐκείνου τὰ αὐτὰ ἀπορήσομεν καὶ

1. εἰσδε[χομεν]ας M 6. 7. fort. συνυπάρχοι 12. σῶμα
 τὸ] σωματος M 16. ὕδρωρ M 20. [ὀ]ρῶνται, ex ω, M
 26. fort. ἢ οὖν ἄλλο πάλιν 27. ζητήσουσι pt

οὕτως ἐπὶ τὸ ἄπειρον βαδιεῖται ὁ λόγος, ἢ συγχωρη-
 σουσιν ἐξ ἀνάγκης ἀμέσως τῷ φθαρτῷ τὴν ψυχὴν
 ἐπιβεβηκέναι σώματι καὶ τοῦτο προσεχῶς κινεῖν· λέγω
 δὲ ἀμέσως μηδενὸς ἄλλου μεσιτεύοντος αἰδίου σώμα-
 5 τος· μεσιτεύειν γὰρ τῇ λογικῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι
 τὴν τε φύσιν καὶ τὰς ἀλόγους δυνάμεις γενητὰς οὔσας
 καὶ αὐτὰς καὶ φθαρτὰς καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν.

ξί'. Καὶ ἄλλως. εἰ τὸ ἀγέννητον ἐκεῖνο σῶμα καὶ
 ἄφθαρτον κινούμενον ὑπὸ ψυχῆς, ὡς ἡ ὑπόθεσις, εἴτε
 10 κατ' εὐθείαν τις βούλοιο εἴτε κατὰ κύκλον, οὕτω
 κινεῖ τὰ φθαρτὰ σώματα, πᾶν δὲ σῶμα τῇ ἰδίᾳ κινήσει
 κινοῦν ἕτερον σῶμα θιγγάνον αὐτοῦ καὶ ἀπτόμενον
 κινεῖ, καὶ τὸ αἰδίου ἄρα ἐκεῖνο θιγγάνον τοῦ φθαρ-
 τοῦ καὶ ἀπτόμενον κινεῖ αὐτό. ἀνάγκη οὖν πᾶσα ἢ
 15 ἔξωθεν τὸ αἰδίου τοῦ φθαρτοῦ θιγγάνειν ἢ ἔσωθεν.
 ἀλλ' εἰ μὲν ἔξωθεν αὐτὸ θιγγάνον ἐκίνει, ἔξωθεν ἂν
 καὶ τὸ αἴτιον ἐφαίνετο τῆς κινήσεως· νῦν δὲ οὐδενὸς
 ἔξωθεν κινουῦντος αἰσθανόμεθα, τούναντίον δὲ τὰ
 κινήτικὰ νεῦρα τοῦ σώματος ἐντὸς εἶναι ὡμολόγηται.
 fol. 113r. ἀλλ' οὐ|δὲ συνεχῆς ἂν ἔξωθεν ἦν ἀῆρ πανταχόθεν
 21 τῷ ἡμετέρῳ σώματι, εἴπερ ἔξωθέν τι ἦν σῶμα ἕτερον
 τὸ ἀπτόμενον τοῦ θνητοῦ σώματος καὶ κινοῦν αὐτό.
 ἀλλὰ δὴ καὶ ἔξωθεν πανταχόθεν τινὸς ἡμῶν συναπτο-
 μένου σώματος — ἐνδέχεται γὰρ τοῦτο γενέσθαι, ὡς
 25 εἰ νήχοιτό τις ὄλος ὑποβρούχιος ὢν — ἐκεχώριστο ἂν
 ἐκεῖνο ἡμῶν καὶ οὐκ ἐκίνει ἄτε δὴ μὴ θιγγάνον ἡμῶν
 ἔξωθεν· οὐ γὰρ ἐνδέχεται ἅμα καὶ τὸ ὕδωρ παν-

1. ουτω[ς ex ἐπι]|fin. vers.|ἐπι M 5. τῷ pt] το M
 6. [αλο]γους M 8. εἰ ex ἡ M 16. αὐτὸ suspectum

26. οὐκ ἐκίνει ἄτε δὴ] ουκ^{εἰ}εἰατελη, in marg. ζητει et και ουκ
 ενην, M; οὐκ ἐνήν ἀτελεῖ t et (εἰ ex cr. m 1) p

ταχόθεν ἡμῶν ἄπτεσθαι καὶ ἕτερόν τι σῶμα· σῶμα
 γὰρ ἂν ἐχώρει διὰ σώματος, ὅπερ ἀδύνατόν τε εἶναι
 ὠμολόγηται καὶ ἡμεῖς ἀποδείξομεν ὅσον οὐδέπω.
 ἀνάγκη οὖν ἢ νηχομένους ὑπὸ ψυχῆς ἀμέσως κινεῖ-
 σθαι καὶ οὐχ ὑπ' ἐκείνου τοῦ σώματος ἔξωθεν ἡμῶν 5
 ἀπτομένου καὶ κινουντος. ταύτην μὲν οὖν τὴν ὑπό-
 θεσιν ὡς εὐφώρατον παριτέον. εἰ δὲ ἔσωθεν ὄν τοῦ
 γεννητοῦ σώματος τὸ αἰδίον συνάπτεται αὐτοῦ, ἀνάγκη
 πᾶσα ἢ ὅλον δι' ὅλου κεχωρηκέναι τὸ αἰδίον διὰ τοῦ
 φθαρτοῦ ἢ κατὰ μέρος ἀλλήλων ἄπτεσθαι, μᾶλλον δὲ 10
 κατὰ τὰ πέρατα τῶν ἀπτομένων μερῶν, ὥσπερ πάντα
 τὰ ἀπτόμενα σώματα ἀλλήλων ἄπτεσθαι πέφυκεν. ὅλον
 μὲν οὖν δι' ὅλου χωρῆσαι ἀδύνατον· σῶμα γὰρ διὰ
 σώματος χωρῆσαι τῶν ἀδυνάτων εἶναι τοῖς φυσικοῖς
 ἀποδέδεικται· οὕτω γὰρ ἂν ἐν κυάθῳ χωρηθεῖη ἂν ἢ 15
 θάλασσα· εἰ γὰρ δυνατόν δύο ἴσα κυάθια ἐν τῷ αὐτῷ
 χωρῆσαι, τί κωλύει καὶ τρία καὶ ἄπειρα; καταμετρο-
 μένον γὰρ τοῦ μείζονος ὑπὸ τοῦ ἐλάττονος διὰ τὸ
 πᾶν πεπερασμένον καταμετρεῖσθαι ὑπὸ παντὸς πεπε-
 ρασμένου τὴν πᾶσαν θάλατταν ἐνδέχοιτο ἂν ἐν κυάθῳ 20
 χωρῆσαι. εἰ οὖν τοῦτο ἄτοπον καὶ ἀδύνατον, ἀδύνατον
 ἄρα σῶμα διὰ σώματος χωρῆσαι. καὶ οὐχὶ τόδε μᾶλλον
 τὸ σῶμα διὰ τοῦδε τοῦ σώματος χωρῆσαι ἀδύνατον,
 ἄλλα δὲ δι' ἄλλου δυνατόν, ἀλλ' οὐδὲν δι' οὐδεὶνός fol. 113 v.
 οἶόν τε χωρεῖν, εἰ μὴδὲ τὰ οὐράνια σώματα χωροῦντα 25
 δι' ἀλλήλων φαίνεται, ἀπτόμενα δὲ μόνον ἀλλήλων·
 ὅθεν καὶ ἐπιπροσθεῖ τὰ ἄστρα ἀλλήλοις ὡς μὴ μόνων

1. M in marg. ζητει ad versum ταχοθεν — σωμα σωμα

3. lin. 13

[ο]σον, ex ω, M

4. η M; locum corruptum

non expedio

5. ε[κ]ειν^{ov}] M

7. ευφορατον M

24. fort.

ἄλλο δὲ δι' ἄλλον vel ἄλλα δὲ δι' ἄλλων

25. εἰ M; fort. ἐπεὶ

τῶν σωμάτων χωρεῖν δι' ἀλλήλων ἀδυνατούντων ἀλλὰ
 μηδὲ τοῦ φωτὸς τῶν ἀνωτέρων διὰ τῶν ὑποκειμένων
 ἄστρον χωρῆσαι δυναμένου διὰ τὸ μὴ εἶναι διαφανῆ
 τῶν ἄστρον τὰ σώματα· εἰ γὰρ χωρεῖν αὐτῶν δι'
 5 ἀλλήλων ἐπεφύκει τὰ σώματα, οὐκ ἂν ἐπεπρόσθει
 ἀλλήλοις ἅμα τοῖς σώμασιν καὶ τοῦ φωτὸς (τοῦ ἐν
 αὐτοῖς) τὸ βάθος ὅλον καταλάμποντος· εἰ οὖν τὸ φῶς
 χωρεῖν δι' αὐτῶν ἀδύνατον, καὶ τὰ σώματα ἄρα
 αὐτῶν χωρεῖν δι' ἀλλήλων ἀδυνατώτερον· ἐπεὶ καὶ τὸ
 10 τῆς σελήνης ἡμισφαίριον αἰεὶ ἐκ τῶν τοῦ ἡλίου ἀγῶν
 φωτίζεσθαι ἀποδεδειγμένου τὸ ἐν τῷ ἡμισφαιρίῳ
 αὐτῆς γινόμενον φῶς οὐκ ἐξισχύει διὰ τοῦ βάθους
 αὐτῆς χωρῆσαι καὶ τὸ λοιπὸν αὐτῆς ἡμισφαίριον
 καταλάμψαι· πεμπταία γοῦν φέρε ἢ ἑβδομαία οὔσα
 15 καὶ μέρους αὐτῆς τοῦ πρὸς τὸν ἥλιον νενευκότος
 πεφωτισμένου, οὔτινος θιγεῖν αἱ ἀκτῖνες αἱ ἡλιακαὶ
 δύνανται, καὶ τοῦ φωτισθέντος αὐτῆς μέρους πᾶν τὸ
 ἐπιβάλλον διαφανὲς καταλάμποντος τὸ λοιπὸν αὐτῆς
 σῶμα φωτίσαι ἀδυνατεῖ ὡς μηδὲ τοῦ ἐπὶ μέρους
 20 αὐτῆς φωτὸς διὰ τοῦ βάθους αὐτῆς χωρῆσαι δυνα-
 μένου. εἰ οὖν μηδὲ τὸ ὀξύτατόν τε καὶ διυτικὸν φῶς
 διὰ τῶν σωμάτων τῶν ἄστρον χωρεῖν δύναται, ἐκ
 πολλοῦ γε τοῦ περιόντος ἀποδέδεικται, ὡς οὐδὲ τὰ
 σώματα αὐτῶν χωρεῖν δι' ἀλλήλων δυνήσεται· εἰ γὰρ
 25 χωρεῖν δι' ἀλλήλων ἐπεφύκει τὰ σώματα αὐτῶν, καὶ
 τὸ ἐν αὐτοῖς φῶς χωρεῖν διὰ τῶν σωμάτων αὐτῶν
 ἠδύνατο ἂν, εἴ γε ἐν ὑποκειμένοις αὐτοῖς τὸ φῶς
 ὑφέστηκεν καί, οὗ ἂν ἦ τὸ ὑποκείμενον, κάκεινο εἶναι

5. επεπροσθη M (cr. pt) 7. καταλάμποντος] καταλαμβα-
 νοντος M 9. 10. vix scrib. τοῦ — ἡμισφαιρίου 16. θιγεῖν]
 θιγει M 21. διητ[ι]κον, ex η, M (cf. infra fol. 222r. διυτητικόν)

ἀνάγκη. εἰ δὲ τὸ φῶς ἀδύνατον δι' αὐτῶν χωρῆσαι, πολλῶ μᾶλλον τὰ σώματα· ὁ γὰρ προειρημένος fol. 114r. ἐπὶ πάντων ἀρμόσει λόγος. ἐνδέχεται γὰρ ἐν τῷ σμικροτάτῳ καὶ ὃ φασιν ἐν κέγχρου ὄγκῳ τὸ τοῦ οὐρανοῦ συσταλῆναι μέγεθος. ὥστε, εἰ μὴ ἐνδέχεται 5 τὸν τοῦ οὐρανοῦ ὄγκον ἐν ἐλάττονι γενέσθαι, οἷον ἐν τῷ τοῦ ἡλίου ὄγκῳ, οὐδὲ τὰ οὐράνια ἄρα σώματα χωρεῖν δι' ἀλλήλων ἐνδέχεται. ἤμιστά γε οὖν μάλιστα διὰ τινος τῶν ὑπὸ σελήνην σωμάτων χωρήσειεν ἂν τὰ οὐράνια, ἐπεὶ μηδὲν τῶν ὑπὸ σελήνην χωρητικόν 10 ἐστὶν ἐτέρου σώματος, ὅσῳ καὶ παχύτερά εἰσιν καὶ γεωδέστερα. ὥστε οὐδὲ τὸ ἀγένητον ἐκεῖνο σῶμα χωρεῖν ὅλον δι' ὅλου τοῦ φθαρτοῦ δυνήσεται σώματος. κατακερματίζεσθαι οὖν ἄμφω ἀνάγκη καὶ τέμνειν ἄλληλα ἐν ἀλλήλοις γινόμενα, ὥσπερ τὰ μιγνύμενα τῶν 15 ὑγρῶν. οὐδέτερον ἄρα συνεχές ἐστὶ οὔτε τὸ αἰδίον αὐτὸ ἑαυτῷ οὔτε τὸ φθαρτόν. εἰ οὖν τοῦτο ψευδός τε καὶ ἄτοπον καὶ συνεχές ἐστὶν αὐτὸ ἑαυτῷ ὅλον τὸ φθαρτόν σῶμα, εἴπερ καθ' Ἴπποκράτην 'σύμπνοια μία, σύρροια μία, πάντα συμπαθέα', οὐκ ἄρα οὕτως 20 εἶναι ἐνδέχεται ἐν ὅλῳ τῷ φθαρτῷ τὸ ἀφθαρτον σῶμα, ὡς κατακερματίζεσθαι ἄμφω ὑπ' ἀλλήλων, ὥσπερ τὰ μιγνύμενα τῶν ὑγρῶν σωμάτων. ἔστω δ', εἰ βούληται τις καὶ δυνατὸν εἶναι, ὅλον δι' ὅλου χωρεῖν τὸ αἰδίον διὰ τοῦ φθαρτοῦ σώματος, ὅπερ ἀδύ- 25 νατον δέδεικται. ἀνάγκη δὴ οὖν καὶ συσχηματίζεσθαι

3. ἐνδέχεται γὰρ κτλ. suspecta 4. κερου M

5. οὐνιου M; fort. οὐρανοῦ 7. ὄγκου M 8. ἀλλήλ[ω]ν, ex o, M 15. γινομεν[α] M 17. τὸ[ν] eras.] M 19. ὑπποκράτην M Hippocr. π. τροφῆς IX p. 106 § 23 Littr.

20. συρροία M

τῷ φθαριτῷ τὸ αἰδίον, ὥσπερ τὰ ἐν ἀγγείῳ γινόμενα
 ὑγρά τοῖς δεξαμένοις αὐτὰ συσχηματίζεται. ὥστε τὴν
 αὐτὴν διοργάνωσιν τῷ φθαριτῷ τὸ αἰδίον ἔξει. εἰς τί
 οὖν ἐν ἑτέροις τοῖς τε παιδουργοῖς μορίοις καὶ τοῖς
 5 λοιποῖς χρῆσεται τὸ αἰδίον; καὶ τοῦ οἰκείου οὖν καὶ
 κατὰ φύσιν ἐκπεσεῖται σχήματος. ἀλλ' οἶμαι πάντα
 λήθρον ὑπερεκπίπτειν τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν· τὸ γὰρ
 ἀγέννητόν τε καὶ ἄφθαρτον ἀνεπίδεκτον εἶναι τῆς ἐπὶ
 fol. 114v. τὸ παρὰ φύσιν τροπῆς ἀνάγκη· | πῶς οὖν αἰδίον
 10 εἶναι δύναται ἂν τοῦτο τὸ τοῦ κατὰ φύσιν ἐξιστά-
 μενον σχήματος, ἐπὶ τὸ παρὰ φύσιν δὲ μεθιστάμενον;
 ὥστε καὶ εἰ τῶν ἐνδεχομένων ἦν <σῶμα διὰ> σώματος
 χωρεῖν, ἀδύνατον δέδεικται τὸ ἐν τῇ ὑποθέσει αἰδίον
 σῶμα ὅλον δι' ὅλου χωρεῖν τοῦ φθαριτοῦ. εἰ δὲ μὴ
 15 ὅλον δι' ὅλου τὸ αἰδίον τοῦ φθαριτοῦ κεχώρηκεν ἀλλ'
 ἐν τινι αὐτοῦ μορίῳ ἴδρυνται, πρῶτον μὲν λεγέτωσαν,
 ἐν τίνι τούτῳ· οὐδὲ γὰρ πλάσαι τις τοῦτο ῥαδίως
 δυνησεται. ἔστω δ' εἰ βούλει ἐν μορίῳ τινὶ φέρε
 εἰπεῖν τῷ ἐγκεφάλῳ ἰδρῦσθαι τὸ αἰδίον σῶμα. πῶς
 20 οὖν καὶ ἐν τούτῳ ἐστίν; πότερον ἄπτεται αὐτοῦ παρα-
 κείμενον ἢ δι' ὅλου κεχώρηκεν; τὰ αὐτὰ δὲ καὶ περὶ
 τοῦ μέρους ἀρμόσει ἀπορεῖν, ἔπερ καὶ περὶ τοῦ παν-
 τὸς ἠπορήσαμεν. πῶς δὲ καὶ τῶν ἄλλων μερῶν αὐτῶν
 καθ' αὐτὸ ποιεῖται τὴν κίνησιν; κινεῖ γὰρ καὶ τοῦ
 25 ὅλου ἠρεμοῦντος τὰ μέρη, ὡς εἴρηται. πῶς οὖν ἐν
 τῷ ἐγκεφάλῳ ὃν κινεῖ τὸν τοῦ ποδὸς δάκτυλον; ἢ γὰρ
 τὸ ὅλον τῇ τοῦ μέρους ὥσει κινήσει διὰ τὴν συνέ-
 χριαν καὶ οὐκ ἔσται τοῦ μέρους ἰδία κίνησις, ἢ ἐκείνο

12. σῶμα διὰ add. pt

25. pag. 277, 15 sq.

28. ἰδία M

μόνον τὸ μέρος κινήσει, οὗ καὶ ἄπτεται, καὶ εἰ τὸ ὅλον οὐ κινήθησεται οὐδὲ τῶν λοιπῶν μορίων οὐδέν.

η΄. Πρὸς δὲ τούτοις ἀνάγκη που πᾶσα ἢ τῆς τῶν εὐθυφοροουμένων σωμάτων οὐσίας εἶναι ἐκεῖνο τὸ σῶμα ἢ τῆς τῶν κυκλοφοροουμένων ἢ ἑτέρας τινὸς 5 παρὰ ταύτας. εἰ μὲν οὖν ἑτέρας εἴη, ἀναπέφηνεν ἡμῖν μετὰ τὴν πέμπτην καὶ ἑτέρα τις ἕκτη σώματος φύσις. καὶ εἰ μὲν ὁμοούσιά εἰσιν ἀλλήλοις ἅπαντα τὰ τῶν λογικῶν ψυχῶν αἰδίως ἐξηρητημένα σώματα, δεικνύτωσαν, τίς ἢ τούτων ὁλότης· ἕκαστον γὰρ τῶν 10 μερικῶν καὶ ἀπλῶν σωμάτων ἀπὸ τινὸς ἐστὶν ἀπεσπασμένον ὁλότητος, οἷον ἦδε ἢ βῶλος ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τόδε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς τοῦ ὕδατος ὁλότητος· ἀλλ' οὐχ ἔξουσιν δεικνύειν ἐτέ|ραν τινὰ σώματος ὁλό- fol. 115 r. τητα παρὰ τὰ συνεγνωσμένα ἡμῖν τέσσαρα στοιχεῖα 15 καὶ τὸ οὐράνιον. εἰ δὲ μὴ εἰσιν ἀλλήλοις ὁμοούσια, πολλὰς σωμάτων φύσεις τῶ παντὶ μυθωδέστερον ἐπεισάξουσιν· τίνες οὖν αἱ τούτων διαφοραί; καίτοι εἰ πᾶν σῶμα φυσικὸν αἰσθῆσει κρίνεται, ἢ πάσαις ἢ τισὶ ἢ πάντως γοῦν μιᾷ τῇ ἀφῆ — καὶ ὁ οὐρανὸς 20 γοῦν, ὃν ἀγένητον εἶναί φασιν καὶ ἄφθαρτον, ὁρατὸς τέ ἐστὶν, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων, ἄπτὸς τε —, εἰ οὖν πᾶν σῶμα αἰσθῆσει κρίνεται, οὐδεμίαν δὲ τῶν σωμάτων ἐκείνων δι' αἰσθήσεως ἀντίληψιν ἔχομεν, τίμη κρίνειν ἔχουσιν τῆς φύσεως αὐτῶν τὴν ἰδιότητα ἢ τὴν 25 πρὸς τὰ λοιπὰ διαφοράν; εἰ γὰρ καὶ ὁ νοῦς ἐστὶν τῆς οὐσίας τῶν σωμάτων κριτικός, ἀλλ' οὐ χωρὶς αἰσθήσεως. ὅθεν ἐν τοῖς περὶ ἀποδείξεως Ἀριστοτέ-

1. εἰ suspectum 5. κυκλοφοροουμενων M (cr. pt)

17. [πο]λλας M 19. πάσαις] πασαι M 22. Plat. Tim. 28 B

24. εχ[ο]μεν, ex ω, M 28. Arist. anal. post. A 13 p. 81 a 38

λης ἀπέδειξεν, ὡς ἐκλειπούσης αἰσθήσεως καὶ ἐπιστή-
 μην ἐκλείπειν ἀνάγκη· ὁ γοῦν ἐκ γενετῆς τοῦ ἀκου-
 στικοῦ κριτηρίου ἐστερημένος οὗτος καὶ τῆς κατὰ τὰς
 ἀρμονίας ἐπιστήμης ἐστέρηται· ὁμοίως ὁ τῶν ὕψεων
 5 ἀπὸ γενέσεως ἐστερημένος οὗτος καὶ τῆς ἐν τοῖς χρώ-
 μασιν ἐπιστήμης ἐκπέπτωκεν. εἰ τοίνυν μηδεμία πώ-
 ποτε δι' αἰσθήσεως τῶν σωμάτων ἐκείνων ἀντίληψις
 γέγονεν οὐ κεχωρισμένων ὄντων ἀλλ' ἐν τοῖς θνητοῖς
 σώμασιν συμπεπλεγμένων, ὡς φασιν, καὶ θιγγανόντων
 10 αὐτῶν, ἀνάγκη πᾶσα μηδὲ ἐπιστήμην αὐτῶν εἶναι.
 πόθεν οὖν δεικνύειν <ἔχει> τις, ὡς ἔστιν τοιαύτη τις
 σωμάτων φύσις ἑτέρα παρὰ τὰ συνεγνωσμένα ἡμῖν
 σώματα, εἰ μήτε δι' αἰσθήσεως τὴν γνώσιν αὐτῶν
 ἔσχον μήτε δι' ἐπιστήμης, ἐπεὶ μηδὲ δι' αἰσθήσεως;
 15 οὐ γὰρ ἄνευ αἰσθήσεως ἢ τῶν σωμάτων ἐπιστήμη
 γίνεται. οὐκ ἄρα ἑτέρας εἶναι φύσεως ἐνδέχεται
 ἐκεῖνα τὰ σώματα παρὰ τὰ συνεγνωσμένα ἡμῖν δ'
 καὶ τὸ οὐράνιον.

θί'. Εἰ δὲ μὴ ἄλλης εἰσὶν φύσεως, ἢ τῆς αὐτῆς |
 fol. 115 v. εἰσιν τοῖς τέτρασι πάντως ἢ τῆς τῶν οὐρανίων.
 21 ἀλλ' εἰ μὲν ἢ ἐξ ἑνός εἰσιν τῶν τεσσάρων ἢ καὶ σύν-
 θετα ἐκ τούτων, φθαρτὰ πάντως εἰσὶν ἐξ ἀνάγκης·
 πᾶν γὰρ σῶμα τῆς τῶν δ' ὀλότητος ἀπεσπασμένου,
 εἴτε ἀπλοῦν εἴη εἴτε σύνθετον, φθαρτόν ἐστιν πάν-
 25 τως· οὐδὲν γὰρ τῶν μερικῶν αἰδίων· ὥστε κακεῖνα
 γενητὰ ἔσται καὶ φθαρτὰ ἐξ ἀνάγκης. οὐκ ἄρα οὐδὲ
 αἰδίως αὐτὰ τῶν ψυχῶν ἐξηρητῆσθαι ἐνδέχεται. εἴπερ
 ἄρα αἰδιά εἰσιν ἐκεῖνα τὰ σώματα, ἀδύνατον αὐτὰ τῆς
 τῶν στοιχείων εἶναι φύσεως.

1. ἐκλειπουσις M
 τρασι|ν eras.] M

11. ἔχει add. (ἔχοι add. pt)

20. τε-

κ'. Εἰ δὲ τῆς αὐτῆς τοῖς οὐρανίοις εἰσὶν οὐσίας, καὶ οὕτως φθαρτὰ ἔσται διὰ τὸ αὐτὰ ἀπεσπάσθαι τῆς οἰκείας ὀλότητος· ἐπεὶ καὶ τὰς τῶν στοιχείων ὀλότη-
 τας αἰδίους εἶναι Ἑλλήνων ὑποτίθενται παῖδες, ἀλλ' ὅμως τὰ τούτων ἀποσπώμενα μέρη καὶ γενέσεως καὶ 5
 φθορᾶς ἐν χρόνῳ τετύχηκεν· ὥστε, εἰ καὶ ὁ οὐρανὸς αἰδῖος ἦν, τὰ τούτου ἀπεσπασμένα μύρια οὐκ ἂν εἶεν αἰδία. ἄλλως τε εἰ τῆς αὐτῆς εἴη τοῖς οὐρανίοις οὐσίας ἐκεῖνα τὰ σώματα, δηλονότι κυκλοφορητικὰ ἂν εἴη· τοιαῦτα γὰρ τὰ οὐράνια πάντα σώματα. εἰ δὲ 10
 τοῦτο, σφαιροειδῆ κατὰ φύσιν ἔσται ἐξ ἀνάγκης· οὐ γὰρ οἷόν τε ἔστιν τὰ μὴ σφαιρικὰ κύκλῳ κινεῖσθαι κατὰ φύσιν. εἰ δὲ σφαιρικὰ ἔστιν, ἐν τοῖς φθαρτοῖς γινόμενα σώμασιν ἢ φυλάττει τὸ φυσικὸν σχῆμα πάν-
 τως ἢ οὐ φυλάττει. εἰ μὲν οὖν μὴ φυλάττη, εἰς τὸ 15
 παρὰ φύσιν σχῆμα πάντως ἐξέπεσεν· πῶς οὖν ἔτι αἰδία; οὐδὲν γὰρ τῶν νομιζομένων αἰδίων εἶναι σωμάτων, λέγω δὴ τῶν οὐρανίων, ἕως ἂν ἦ, τὸ κατὰ φύσιν μεταβάλλει σχῆμα. εἰ δὲ φυλάττει, ἐπειδὴ δέ-
 δεικται, ὡς ἀδύνατον σῶμα χωρεῖν διὰ σώματος, 20
 ἀνάγκη πάντως κενήν τινα χώραν ἐν τῷ φθαρτῷ σώματι σφαιροειδῆ ἀναπλάττεσθαι τὴν ὑποδεχομένην ἐκεῖνο τὸ αἰδῖον σῶμα· ἀλλ' οὐδεμία ἔστιν ἐν ἡμῖν κενὴ χώρα φθαρτοῦ σώματος σφαιρικὸν τόπον ἔχουσα, ἀλλ' οὐδ' ὅλως ἔστιν τις ἐν ἡμῖν κενὴ χώρα στε|ρεοῦ fol. 116 r.
 σώματος, σαρκῶν εἰ τύχοι ἢ ὀστέων ἢ αἵματος, ἦτις 26
 οὐκ ἀέρος πάντως ἢ πνεύματος πεπλήρωται· ὥστε πάλιν ἀνάγκη σῶμα χωρεῖν διὰ σώματος. καὶ περὶ τῆς

1. ουσι[α]ς, ex ν, M 6. fort. τετυχημένοι εἰ ex η M
 15. φυλαττ[η]ι, ex ει, M 19. μεταβαλλ[η], ex ει, M 20. pag. 281, 13
 24. vix τύπον 25. τις pt] της M 28. [χωρ]ειν M

κύκλω δὲ κινήσεως ὁ αὐτὸς λόγος· εἰ γὰρ τῶν κυκλοφορουμένων ἐστὶν ἐκεῖνα σώματων, συνεχῆ πάντως καὶ ἀδιάκοπον ἔξει τὴν κύκλω κίνησιν· πάντα γὰρ τὰ κύκλω κινούμενα τοιαῦτά ἐστίν. δεικνύτωσαν οὖν, εἰ
 5 ἔστιν τις ἐν ἡμῖν κατὰ κύκλον γινομένη κίνησις· πᾶσα μὲν γὰρ ἐν τοῖς ζώοις κίνησις αἰσθητὴ κατ' εὐθείαν γίνεται, οἷον ἢ τῆς καρδίας ἢ τῶν ἀρτηριῶν· συστολὴ γὰρ καὶ διαστολὴ εὐθυφορία ἐστίν· καὶ τὸ ψυχικὸν δὲ πνεῦμα διὰ τῶν οἰκείων νεύρων φερό-
 10 μενον τετροημένων ἐπ' εὐθείας καὶ αὐτὸ τὴν κατ' εὐθείαν κινεῖται· πόθεν οὖν δεικνύειν ἔχουσιν, εἰ ἔστιν τι σῶμα ἐν ἡμῖν κατὰ κύκλον κινούμενον; εἰ δὲ ἐν τῷ φθαριῷ γινόμενον τὸ αἰδίον πέπαιται τῆς κύκλω κινήσεως, τοῦ κατὰ φύσιν πάντως ἐκπέπτωκεν·
 15 πῶς οὖν αἰδίον; τὸ γὰρ παῦλαν ἔχον κινήσεως παῦλαν ἔχει τῆς ζωῆς, ὡς ἐν τῷ Φαίδρῳ λέγοντος ἠκούσαμεν Πλάτωνος· ὥστε, εἰ τῆς κατὰ φύσιν κινήσεως πέπαιται τὸ ἀυγοειδὲς ἐν τῷ φθαριῷ γινόμενον, καὶ ζωῆς καὶ τοῦ εἶναι πέπαιται. καὶ εἰ πάντα τὰ κύκλω
 20 κινούμενα σώματα καὶ καθ' ὅλα καὶ κατὰ μέρη συνεχῆ καὶ ἀδιάκοπον τὴν κύκλω κινεῖται κίνησιν, οὐχ οὕτω δὲ ἔχει τὸ πεπλασμένον ὑπ' αὐτῶν σῶμα, εἴπερ πέπαιται κύκλω κινούμενον, οὐκ ἄρα τῶν κυκλοφορουμένων ὑπάρχει σώματων· ὥστε οὐδὲ αἰδίον. σκοπεῖν
 25 δὲ καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἄξιον. ἐκάστῳ σώματι ἰδιὸν τινα τόπον ἢ φύσις ἀφώρισεν. τὴν μὲν

1. 2. τῶ[ψ] κυκλω[ο]φορουμενων, ο ex ω, M 9. ψυχ[ι]κον, ex η, M πνεῦμα M 10. M m 1 ad τετροημενων not. marg.: τετροπημενων (sic t in textu) 11. fort. κινεῖται <κίνησιν>
 16. Plat. Phaedr. 245 C 23. 24. κυκλω[ο]φορουμενων M
 26. αφωρισεν M

οὖν γῆν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παντός ἀφιδρούσατο, τὸ δ' ὕδωρ ἐπὶ ταύτῃ, εἶτα τὸν ἀέρα, μετ' ἐκείνους τὸ πῦρ, ἔξω δὲ πάντων τὸ κυκλοφοροῦμενον σῶμα, λέγω δὴ τὸ οὐράνιον, περιέβαλεν. ὁ αὐτὸς δὲ ἐστὶν κατὰ φύσιν τόπος τῷ τε παντὶ καὶ τῷ μέρει· ὁ γὰρ τῆς ὅλης | 5 γῆς κατὰ φύσιν τόπος οὗτος καὶ τῆς βώλου ἐστὶν fol. 116 v. κατὰ φύσιν, λέγω δὴ τὸ κέντρον, καὶ ὁ τοῦ παντός οὐρανοῦ οἰκείος τόπος οὗτος καὶ τοῦ μέρους κατὰ φύσιν, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως. εἰ οὖν τῆς τῶν κυκλοφοροῦμένων ἐστὶν οὐσίας, τουτέστιν τῆς τῶν 10 οὐρανίων, τὸ ὧς φασὶν αἰδίου σῶμα, ᾧ πᾶσαν ψυχὴν ἐπιβεβηκέναι πρώτῳ φησὶν ὁ Πρόκλος, ἀνάγκη δὴπου καὶ τόπος αὐτῷ κατὰ φύσιν ἔσται, ὅσπερ καὶ παντὶ τῷ οὐρανίῳ ἐστίν, τουτέστιν ὁ πέριξ. οὐκοῦν ἐν τοῖς περὶ γῆν τόποις νῦν τῆς ψυχῆς διαιτωμένης καὶ τὸ 15 φθαρτὸν ἐνταῦθα διοικουμένης σῶμα ἀνάγκη καὶ τὸ αἰδίου ἐκεῖνο σῶμα τὴν πρὸς τὸ φθαρτὸν ἀναδεξάμενον σχέσιν παρὰ φύσιν νῦν ἐν τοῖς περὶ γῆν ἐνδιαιτᾶσθαι τόποις. ἄρ' οὖν ἐπανήξουσιν ποτε ἐκεῖνα τὰ σώματα ἐπὶ τὴν οἰκείαν ὀλότητα καὶ τοῦ κατὰ 20 φύσιν τεύξονται τόπου ἢ οὐ; εἰ μὲν οὖν μηδέποτε τῇ οἰκείᾳ ἐνοῦται ὀλότητι μήτε τοῦ κατὰ φύσιν τυγχάνουσιν τόπου, ἐν τῷ παρὰ φύσιν ἔσονται τὸν ἄπειρον χρόνον. ἀλλ' ἀδύνατον ἐν τῷ παρὰ φύσιν εἶναι 25 τι τὸν ἄπειρον χρόνον· κρεῖττον γὰρ τὸ μὴ εἶναι τοῦ ἀεὶ ἐν τῷ παρὰ φύσιν εἶναι. οὐκοῦν τεύξονται ἐκείνης ποτὲ τῆς θέσεως καὶ τὴν αὐτὴν τοῖς οὐρανίοις χώραν ἐφάξουσιν. ὥστε καὶ πρὶν ἐνταῦθα τὴν ψυχὴν

5. τῷ τε pt] τότε M 6. οὗτος] οὕτως M 13. τοπ[ο]s, ex ω, M ὅσπερ] ὡσπερ M 22. fort. ἐνοῦνται
26. 27. [ουκουν — εκεινης] M

γεγονέναι καὶ τὴν πρὸς τὸ φθαρτὸν σῶμα σχέσιν ἀναδέξασθαι καὶ ἦν πάντως τὸ αἰδίον ἐκεῖνο σῶμα. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν εἰ πρὸς τὸν ἑαυτῶν αἰ ψυχὰς βίον λήξεως τυγχάνουσιν διαφόρου καί, ὥσπερ αἰ φαύλως
 5 βεβιωκυῖαι εἰς τοὺς ὑπὸ γῆν καταπέμπονται τόπους, οὕτως αἰ καθάρσεως τυχοῦσαι τῶν περιγείων τόπων ἀποδιδράσκουσιν (τινὲς γοῦν τῶν παρ' αὐτοῖς θεολόγων καὶ τὸν γαλαξίαν καλούμενον κύκλον λῆξιν εἶναι καὶ χώραν ψυχῶν λογικῶν ἀπεφῆναντο), εἰ οὖν ταῦτα
 fol. 117r. παισὶν Ἑλλήνων δοκεῖ, ἀ|ιδίῳ δέ τιμι σῶματι
 11 πρῶτως ἡ ψυχὴ ἐπιβέβηκεν καὶ τοῦτο αὐτῆς αἰδιῶς ἐξήρηται, ἀνάγκη πᾶσα κατιούσης αὐτῆς ἐνταῦθα, ὀπηνίκα καὶ τὸ θνητὸν ἀπέχεσθαι μέλλῃ σῶμα, ἄνωθεν μέγρι γῆς τὴν κατ' εὐθειαν κινεῖσθαι κίνησιν
 15 ἐκεῖνο τὸ αἰδίον σῶμα· αὐτὴ μὲν γὰρ ἡ ψυχὴ σῶματος οὔσα χωρὶς καὶ τόπου καὶ κινήσεως ἐξήρηται· οὐδὲν δὲ σῶμα, κἂν ἀθάνατον ἦ, τόπον ἐκ τόπου ἀμείβειν δύναται ἄνευ κινήσεως· ἡ δὲ ἄνωθεν κάτω κινήσις εὐθυφορία ἐστίν· ὥστε καὶ ἄνευ τῆς πρὸς τὸ
 20 παχὺ τοῦτο σῶμα σχέσεως αὐτὸ καθ' αὐτὸ κατ' εὐθειαν ἐκεῖνο κινήθησεται· οὐδὲν δὲ τῶν κατ' εὐθειαν κινουμένων αἰδίον, ὡς καὶ πρότερον δέδεικται.

κα'. Τοῦτον δέ τινες τὸν λόγον λίαν εὐήθως λύειν ἐπιχειροῦντες ὡς φασιν ἐλικοειδῶς αὐτὸ τὴν ἄνωθεν
 25 κάτω κινεῖσθαι κίνησιν, ἴν' ὡς οἶόν τε καὶ τῆς τῶν

3. τὸν pt] τ[ο], ex ω, M εαντ[ων], ex ου, M 6. το-
 π[ω]ν M 8. τὸν pt] των M 9. απεφ[η]ναντο, ex κ, M
 13. αμπειχεσθαι M 22. pag. 278, 12 sq. 24. fort. ἐπιχει-
 ροῦντες ἐλικοειδῶς φασιν αὐτὸ κτλ.; verbum φασιν videtur
 omissum fuisse a librario archetypi, tum suppletum in mar-
 gine praeposita syllaba ως, quippe qua significaretur verbum
 φασιν post ἐλικοειδῶς inserendum esse 25. ἴν' ἦν M
 an ὡς οἶονται? cf. annot. ad XI 4 init. (fol. 170r.)

κυκλοφορουμένων οὐσίας αὐτὸ καὶ τῆς τῶν στοιχείων
ἐξέλωσιν. εἰ δ' οὕτω τοῦτο ἔχει, ἐπειδὴ κατ' αὐτοὺς
τὰ μὲν κυκλοφορούμενα σώματα αἰδία ἔστιν, τὰ δὲ
κατ' εὐθείαν κινούμενα φθαρτά, ἢ δὲ ἑλικοειδῆς κί-
νησις μικτή τις ἔστιν ἐξ εὐθείας καὶ κύκλου, ἀνάγκη 5
πᾶσα, εἴπερ κατὰ φύσιν ἐκείνῳ ὑπάρχει τῷ σώματι
τὸ ἑλικοειδῶς κινεῖσθαι, σύνθετον εἶναι αὐτὸ ἐξ
αἰδίου τε καὶ φθαρτοῦ σώματος· μικτή γὰρ ἢ ἑλικοει-
δῆς κίνησις ἐξ εὐθείας εἶναι καὶ κύκλου ὡμολόγηται.
εἰ δὲ τοῦτο, ἢ μεταξύ πως ὄν ἑκατέρου οὔτε αἰδίου 10
ἔσται οὔτε φθαρτόν, ταῦτόν δ' εἰπεῖν οὔτε φθαρτόν
οὔτε οὐ φθαρτόν οὔτε αἰδίου οὔτε οὐκ αἰδίου, καὶ
συναληθεύσει ἢ ἀντίφασις, ἢ τὸ μὲν αὐτοῦ ἔσται
φθαρτόν, τὸ δὲ ἄφθαρτον, καὶ οὕτως πάλιν τὸ ὅλον
οὐκ αἰδίου τοῦ ἑνὸς τῶν συνθέτων φθαρέντος καὶ 15
τοῦ ὅλου τὴν συνέχειαν λύσαντος. | ἀλλὰ ταῦτα fol. 117 v.
λῆρος ἂν εἴη μακρὸς καὶ φαντασίας ἀνάπλασμα μυ-
θῶδες· οὐδὲν γὰρ ἔστιν σῶμα ὑπὸ φύσεως ἑλικοειδῆ
κινούμενον κίνησιν· τὰ μὲν γὰρ ὑπὸ σελήνην πάντα
βαρέα ὄντα ἢ κοῦφα τὰ μὲν ἄνωθεν κάτω τὰ βαρέα, 20
τὰ δὲ κάτωθεν ἄνω τὰ κοῦφα φέρεται, τὰ δὲ οὐράνια
πάντα καὶ καθ' ὅλα καὶ κατὰ μέρη (λέγω δὲ μέρη
ἡλίου καὶ σελήνην καὶ τὰ λοιπά) ἀκριβῆ κύκλον ἐκ-
περιέρχεται. τί οὖν παρὰ ταῦτα σῶμα δεικνύειν ἔχου-
σιν ἑλικοειδῶς κατὰ φύσιν κινούμενον; εἰ γὰρ καὶ 25
λέγεται ἢ τοῦ ἡλίου κίνησις ἑλικά γράφειν ἢ ἕτερός
τις τῶν πλανωμένων, ἀλλὰ παντὶ δῆλόν ἐστιν τῷ τὰ
τοιαῦτα ἐπεσκεμμένῳ, ὡς ἢ ἡμετέρα ἐπίνοια τὰς δια-
φόρους τῶν οὐρανίων συντιθεῖσα κινήσεις τὸ τοιοῦ-

τον ἀναπλάττει σχῆμα· διττῆς γὰρ οὔσης τῆς τῶν
 πλανωμένων κινήσεως καὶ πάντων μὲν τῇ ἀπλανεῖ
 σφαίρα συμπεριγαγομένων κατὰ τὸν ἰσημερινὸν κινου-
 μένη κύκλον, ἐκάστου δὲ ἰδίαν περιγαγομένου κίνησιν
 5 κατὰ τὸν λοξόν τε καὶ ζῳδιακὸν καλούμενον κύκλον,
 ἀμφοτέρας τὰς κινήσεις ἢ ἡμετέρα ἐπίνοια μίξασα
 (τὴν τε καθ' ἡμέραν φημι τοῦ ἡλίου μετὰ τοῦ παν-
 τὸς περίουτον καὶ ἔτι τὴν κατὰ βραχὺ τοῦ αὐτοῦ τού-
 του ἐπὶ τὰ βόρεια ἢ ἐπὶ τὰ νότια τοῦ ἰσημερινοῦ
 10 λόξωσιν) τὴν ἕλικα ἐν τῇ φαντασίᾳ ἀνέπλασεν, ἐκά-
 στου δηλονότι τῶν οὐρανίων αὐτοῦ καθ' αὐτὸ ἀπη-
 κριβωμένον ἐκπεριερχομένου κύκλον. καὶν εἴ τι δὲ
 τῶν ὑπὸ σελήνην σωμάτων ἢ διὰ τὸ σχῆμα τοῦ μεγέ-
 θους, ἐφ' οὗ ἢ κινήσις γίνεται, ἐλικοειδῶς κινεῖται,
 15 ὥσπερ ἐπὶ τῶν κοχλιοειδῶν καλουμένων κλιμάκων συμ-
 βαίνει, ἢ καὶ ἄλλως καθ' ὁρμὴν οἰκείαν οὕτω κινήθει,
 οὐδεὶς ἂν τολμήσειε φυσικὴν τῶν σωμάτων τούτων τὴν
 τοιαύτην εἰπεῖν κίνησιν· καὶ γὰρ καὶ τὰ κηρύκια |
 fol. 118r. καὶ αἱ πορφύραι καὶ εἴ τι τοιοῦτο ἄλλο εἶη οὐχ
 20 ὁρμῇ φυσικῇ σώματος ἐλικοειδῆ ποιεῖται τὴν κίνησιν
 ἀλλὰ ψυχικῇ δυνάμει διὰ τὸ σχῆμα τοῦ ὀστράκου τοῦ
 περιέχοντος· ὥσπερ γὰρ οὐδέ, εἰ ἐπὶ σφαίρας κινεῖτο
 μύρμηξ, κατὰ φύσιν κυκλοφορεῖσθαι τις αὐτὸν φή-
 σειεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν ζώων κίνησιν
 25 φυσικὴν εἶναι τῶν σωμάτων φαμέν (ἢ γὰρ φύσις ἐπὶ
 τὸ κάτω τὰ βαρῆα κινεῖ), τὸ δὲ σχῆμα ἢ ἡ τῆς ψυχῆς
 ὁρμὴ τῆς τοιαύτης ἐστὶν αἰτία κινήσεως, οὕτω δὲ

2. παντ[ω]ν M ἀπλανη M 3. 4. κινουμενη[ι], ex v, M

5. κατὰ τὸν pt] κατον M 14. fort. κινήται 17. τολμη-
 σε[ι] v eras.] M 18. κηρικια M 19. τι pt] τη M

23. μρμηξ M

κατὰ τὸ ἀκόλουθον οὐδέ, εἰ τὸ σχῆμα τοῦ μεγέθους, ἐφ' οὗ ἢ κίνησις, ἢ ἢ τῆς ψυχῆς ὁρμὴ τῆς ἐλικοειδοῦς τισιν αἰτία κινήσεως γένηται, φυσικὴν φαινομένων τῶν σωμάτων τὴν τοιαύτην εἶναι κίνησιν· ὥστε οὐδὲν σῶμα κατὰ φύσιν ἐλικοειδῆ κινεῖται κίνησιν. 5 οὐδὲ ἐκεῖνο ἄρα τὸ σῶμα δυνατὸν ἄνωθεν κάτω φερόμενον ἔλικά κινεῖσθαι κατὰ φύσιν. μυρία μὲν οὖν ἦν εἰπεῖν καὶ ἄλλα εἰς ἀνασκευὴν τοῦ μυθώδους τούτου σώματος· ἱκανῶν δὲ καὶ τῶν εἰρημένων ὄντων καὶ ἀδυνατοῦ ἀποδεδειγμένου τοῦ αἰδιόν 10 τι σῶμα τῆς ψυχῆς ἐξηρητῆσθαι, εἶπερ μήτε τῶν εὐθυφορομένων σωμάτων εἶναι δύναται μήτε τῶν κυκλοφορομένων μήτε μικτὸν ἐκ τούτων μήτε ἑτέρας φύσεως παρὰ ταῦτα, ἀλλὰ μηδὲ Πλάτωνος μηδαμοῦ τὴν περὶ τῶν τοιούτων σωμάτων εἰσηρησαμένου δό- 15 ξαν, οὐδεμία ἄρα λείπεται ἀνάγκη, εἰ καὶ ἀγένητος εἴη καὶ ἀφθαρτος τοῦ κόσμου ἢ ψυχὴ κατὰ Πλάτωνα, ἤδη διὰ τοῦτο καὶ τὸν κόσμον ἀγένητον εἶναι καὶ ἀφθαρτον· ἐπεὶ καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἀγενήτους εἶναι καὶ ἀφθάρτους βούλεται τῶν κι- 20 νομένων ὑπ' αὐτῶν σωμάτων ἀρχὴν τοῦ εἶναι καὶ τέλος ἐχόντων.

Τέλος λύσεως τοῦ ζ' λόγου.

4. [εἶ]ναι, ex η, M 13. μήτε [I litt. er.] ετερας M

Πρόκλου διαδόχου λόγος η'.

Ὅμοιος· εἰ πᾶν τὸ φθειρόμενον ἔκ τινος ἀλλοτρίου
 προσβάλλοντος <ἔξωθεν> φθείρεται καὶ εἰς τι ἀλλό-
 fol. 118 v. τριον, μηδὲν δὲ ἔξω τοῦ | παντός ἐστὶν μηδὲ
 5 ἀλλότριον ἀλλὰ πάντα περιείληφεν ὅλον ἔξ ὅλων καὶ
 τέλειον ἐκ τελείων γινόμενον, οὐτ' ἂν ἀλλότριον τι
 εἶη τοῦ παντός οὐτ' ἂν φθείροιτο εἰς ἀλλότριον ἢ
 ὑπὸ ἀλλοτρίου γινόμενον. ὥστ' ἀφθαρτόν ἐστιν. διὰ
 δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἀγένητον· πᾶν γὰρ τὸ γενητὸν
 10 ἔκ τινος γίνεται πρότερον ἀλλοτρίου ὄντος. ὥστε εἶη
 ἂν τι τῷ παντὶ ἀλλότριον. τοῦτο δὲ ἔξω τοῦ γινο-
 μένου. τοῦ ἄρα παντός ἐστὶ τι ἔξω, πρὶν γένηται
 τὸ πᾶν, ἀλλότριον <ὄν> τοῦ παντός. εἰ δὲ τοῦτο, εἶη
 ἂν ἐναντίον τι τῷ παντί, ἔξ οὗ γέγονεν. ἀλλὰ μὴν
 15 τὰ ἐναντία ἔξ ἀλλήλων τέ ἐστιν καὶ εἰς ἀλληλα μετα-
 βάλλει καὶ εἰσὶν αὐτῶν δύο ὁδοὶ μεταξὺ δυοῖν ὄντων,
 ὡς ἐν Φαίδωνι κατεσκευάσται διὰ πλειόνων, ἀποδι-
 δόναί θ' αὐτῶν τῶν ἐναντίων τὸ λοιπὸν καὶ μὴ εἶναι
 χωλὴν τὴν φύσιν. ὅτι μὲν οὖν ἀντίκειται τὸ ἄτακτον
 20 καὶ τὸ τεταγμένον, δῆλον. ἀλλ' εἰ μὲν ὡς στέρησις
 καὶ ἔξις, μεταβάλλει δὲ ἀπὸ στέρησεως εἰς τὴν ἔξιν,
 πολλῷ μᾶλλον μεταβάλλει καὶ ἀπὸ τῆς ἔξεως εἰς τὴν
 στέρησιν· ἀδυνατώτερον γὰρ ἐκεῖνο, διότι στέρησις

3. ἔξωθεν add. 296, 1. 27. 300, 13 cet. 5. ἀλλ[ο]τριον
 M 6. τελ[ει]ον, ex η, M 7. ἢ M; suspec um 8. ἀλλο-
 τριο[v], ex ν, M; fort. ἀλλοτρίου <ἀλλότριον> 9. πᾶν κτλ.:
 cf. pag. 304, 10 11. 12. γενομένου 304, 12 12. παντ[ο]ς,
 ex ι, M 13. ὄν add. 304, 14 16. μεταξ[υ] M 17. Plat.
 Phaedon. 70E sq. 71E (cf. infra pag. 309, 19 sq.) κατ[ε]σκευ-
 ασται M 19. σχολην M 21. μετέβαλεν 310, 8 22. μετα-
 βαλεῖ 310, 9 23 sq. διότι στέρησις εἰσὶν τινες εἰς ἔξεις
 ἀμετάβλητοι 310, 11. 12

ἔστιν, αἱ δὲ στερήσεις εἰς ἕξιν ἀμετάβλητοι. εἰ οὖν ἐκεῖνο ἀδυνατώτερον γενέσθαι γέγονεν, πολλῶ μᾶλλον τὸ δυνατώτερον ἔσται καὶ μεταβάλλει τὸ τεταγμένον εἰς τὸ ἄτακτον καὶ ἔσται κατὰ φύσιν τοῦτο καὶ κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν· ὁ γὰρ τὸ ἀδυνατώτερον ποιή- 5 σας μᾶλλον ποιήσει τὸ δυνατώτερον. εἰ δ' ἐναντία ταῦτ' ἔστιν κατὰ τὸν τῶν ἐναντίων νόμον, μεταβάλλει ἄρα καὶ τὸ πᾶν εἰς τὸ ἐναντίον, ἕξ οὗ γέγονεν. ἀλλὰ μὴν ἀφθαρτον δέδεικται τὸ πᾶν. οὐκ ἄρα μεταβάλλει εἰς ἐναντίον τι. ὥστε οὐδὲ γέγονεν. ὥστ' αἰδίου τὸ 10 πᾶν· οὐ γὰρ ἐνδέχεται δυοῖν ἐναντίοις ὄντοις ἐκ μὲν τοῦ ἑτέρου ὁδὸν εἰς θάτερον εἶναι, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου εἰς θάτερον μὴ εἶναι, οὐδὲ στερήσεως καὶ ἕξεως ἐκ μὲν τῆς στερήσεως εἰς τὴν ἕξιν (εἶναι), ἐκ δὲ τῆς ἕξεως εἰς τὴν στέρησιν μὴ εἶναι· οὐ γὰρ ἔστιν ἐπί 15 τινων ὁδὸς ἀπὸ στερήσεως εἰς ἕξιν, τοῖς δ' ἐναν-|τίοις ἔστιν εἰς ἄλληλα, καθάπερ ὁ ἐν Φαίδωνι fol. 119r. λέγει Σωκράτης. ὥστ' ἢ οὐκ ἔστιν ἀφθαρτον τὸ πᾶν ἢ πολλῶ μᾶλλον ἀγένητον ἢ ἀφθαρτον, εἴτ' ἐναντίον τὸ ἄτακτον καὶ τὸ τεταγμένον εἴτε τοῦ τεταγμένου τὸ 20 ἄτακτον στέρησις.”

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ η' λόγου.

α'. Ὅτι ἕξ αὐτῶν τῶν τῶ Προκλῶ δοκούντων καὶ ἀλλαγῶ τὸ καὶ ἐνταῦθα ὁμολογημένον δείκνυται, ὡς ψευδὸς ἔστιν τὸ πᾶν τὸ φθειρόμενον ἐκ τινος ἄλλο- 25

3. δυνατω[τ]ερον M μεταβαλει 310, 13 4. ατα[κ]τον, ex γ, M καὶ ἔσται καὶ κατὰ τὴν φύσιν 310, 14 (τὴν om. 311, 26. 312, 15) 8. γεγ[ο]νεν, ex ε, M 14. εἶναι add. 17. Plat. Phaedon. 70 E sq. 21. ἀτα[κ]τον, ex γ, M 24. fort. ἀλλαγῶ τε καὶ ἐνταῦθα ὁμολογημένων 25 sq. fort. τὸ πᾶν — φθειρέσθαι, cf. 296, 4. 5. 300, 13. 14. 301, 21 cet. (tamen cf. infra fol. 192r. κεφ. α')

τρίου προσβάλλοντος ἔξωθεν φθείρεται'. καὶ ὅτι φύσει φθαρτός ἐστὶν ὁ κόσμος, κἂν μηδὲν αὐτοῦ ἔξωθεν ὑπάρχη.

β'. Ὅτι, κἂν συγχωρηθεῖη ἀληθὲς εἶναι τὸ πᾶν
 5 τὸ γινόμενον ἔκ τινος γίνεσθαι πρότερον ἀλλοτρίου ὄντος, ἔτι δὲ καὶ τοῦ κόσμου μηδὲν εἶναι ἔξω μηδ' ἀλλότριον, οὐδὲν κωλύει γερονέναι τὸν κόσμον. καὶ ὅτι εὐήθης αὕτη ἢ ὑπόθεσις ἢ λέγουσα, ὡς, εἶπερ γέγονεν ὁ κόσμος, ἢ ἔστιν τι αὐτοῦ ἢ ἦν ἀλλότριόν
 10 τε καὶ ἔξω.

γ'. Ὅτι οὐ πᾶν τὸ γινόμενον ἐξ ἐναντίου πάντως γίνεται. ὥστε οὐδὲ ὁ κόσμος, εἶπερ γέγονεν, ἐξ ἐναντίου πάντως γέγονεν.

δ'. Ὅτι, εἰ καὶ ἐνδέχεται τὴν ἔξιν ἀντιμεταβάλλειν
 15 εἰς τὴν στέρησιν, ἀλλ' οὖν ἐναντία Πλάτωνι διατάττεται Πρόκλος λέγων, ὡς, εἶπερ γέγονεν ὁ κόσμος ἔκ τοῦ ἀτάκτου κατὰ Πλάτωνα, <ἀκολουθήσει πάντως καὶ κατὰ φύσιν καὶ> κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν τὸ πάλιν ἀντιμεταβάλλειν αὐτὸν εἰς τὸ ἄτακτον, τουτ-
 20 ἔστιν εἰς τὴν ἰδίαν στέρησιν, ἐξ ἧς γέγονεν.

Λύσεις τοῦ η' λόγου.

α'. Τῶν ἐλέγχων ἄριστοι εἶναι δοκοῦσιν ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐξ ἀρχῶν ὠρμημένοι εἰσὶν αὐτοπίστων τε καὶ τοῖς ἀντιλέγουσιν προωμολογημένων. καὶ ἡμεῖς τοί-
 25 νυν τὴν ἀρχὴν καὶ ῥίζαν τοῦ προκειμένου ἐπιχειρήματος (αὕτη δὲ ἐστὶν τὸ λαβεῖν, ὡς πᾶν τὸ φθειρόμενον ἔκ τινος ἀλλοτρίου προσβάλλοντος ἔξωθεν

φθείρεται, ἔξ οὗ συνήγαγεν, ὡς οὐκ ἂν φθα|ρείη fol. 119 v.
 ὁ κόσμος διὰ τὸ μηδὲν μήτε ἔξωθεν εἶναι τοῦ παντὸς
 μήτε ἀλλότριον) οὐκ ἀλλαχόθεν ἐλέγξομεν ἢ ἐκ τῶν
 αὐτῶ τῶ Πρόκλῳ μετὰ τῆς ἀληθείας προωμολογη- 5
 μένων. παραθήσομαι δὲ ταῦτα τοῦ Πρόκλου τὰ ῥή-
 ματα, ἅπερ καὶ ἐν τῶ ἕκτῳ τῶν κεφαλαίων παρέθηκα.
 Πλάτωνος γὰρ ἅπαν τὸ αἰσθητὸν γινόμενον εἶναι καὶ
 ἀπολλύμενον ἀποφηναμένου καὶ πρὸς τοῦτο τοῦ Ἄρι-
 στοτέλους ἐνστάτος, ὡς οὐκ ἀληθὲς εἶη (τὸν γὰρ
 οὐρανὸν καὶ τὸν ὅλον κόσμον αἰσθητὸν ὄντα μήτε 10
 γενέσθαι μήτε ἀπόλλυσθαι), τῇ Πλάτωνος ὁ Πρόκλος
 παριστάμενος δόξη μετὰ πλειόνων ἄλλων καὶ τῶν
 αὐτῶ τῶ Ἄριστοτέλει δοκούντων ταύτην συνίστησιν.
 δοκεῖ δὲ Ἄριστοτέλει τὸ μηδὲν σῶμα δύναμιν ἔχειν
 ἄπειρον, ἀλλὰ πᾶν ὑπὸ πεπερασμένης διοικεῖσθαι 15
 δυνάμεως. ἔξ οὗ συνάγει ὁ Πρόκλος, ὡς πᾶν σῶμα
 τῶ οἰκείῳ τῆς φύσεως λόγῳ γινόμενόν ἐστιν καὶ
 ἀπολλύμενον διὰ τὸ τὴν πεπερασμένην δύναμιν φθα-
 τὴν εἶναι ἔξ ἀνάγκης. ἔχει δὲ τὰ Πρόκλου ἐπὶ λέ-
 ξεως ὧδε.

20

Πρόκλου ἐκ τοῦ λόγου, ὃς ἐπιγέγραπται ἑπίσκε-
 ψις τῶν πρὸς τὸν Πλάτωνος Τίμαιον ὑπ' Ἄριστοτέ-
 λους ἀντειρημένων'.

Ἐπιτοῦτο τοίνυν μόνον δεῖ λαβεῖν, εἰ καὶ τὸ οὐρά-
 νιον σῶμα δεῖ γινόμενον ὀνομάζειν καὶ τὸν ὅλον κό- 25
 σμον ὡσαύτως. πῶς δὲ οὐ δεῖ καὶ ἔξ ὧν αὐτὸς
 δίδωσιν ἡμῖν οὕτως λέγειν; οὐδὲν γὰρ φησιν σῶμα

5. παραθημαι M (cr. pt) 6. pag. 238, 6 παρέθηκα]
 παρεθημεν M 7. Plat. Tim. 28A 8. 9. Arist. de caelo A
 10 sq. 13. αυτω[ι] M 18. δυναμ[ι]ν] M 21 — 300, 2:
 cf. pag. 238, 3 — 240, 9 22. τὸν om. 238, 4

πεπερασμένον δύναμιν ἄπειρον ἔχει, καὶ δέδειχεν ἐν
 ὀρθόῳ τοῦτο τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως. εἰ οὖν ὁ κόσ-
 μος πεπερασταὶ (καὶ γὰρ τοῦτο δέδειχεν αὐτός),
 ἀνάγκη μὴ ἔχειν αὐτὸν δύναμιν ἄπειρον. ἀλλὰ μὴν
 5 δεδείχαμεν, ὅτι ὁ αἰὼν ἄπειρός ἐστιν δύναμις, ἐν τοῖς
 ἔμπροσθεν λόγοις. οὐκ ἄρα ὁ κόσμος αἰώνιον ἔχει
 τὴν ὑπόστασιν μὴ ἔχων τὴν ἄπειρον δύναμιν. εἰ δὲ
 fol. 120 r. μὴ ἔχη τὴν | ὑπόστασιν αἰώνιον (τὸ γὰρ τοιοῦτον
 αἰῶνος μετέχει, τὸ δὲ μετέχον αἰῶνος ἀπείρου δυνά-
 10 μεως μετέχει), ἀνάγκη μὴ εἶναι τὸν κόσμον αἰεὶ· τὸ
 γὰρ αἰεὶ εἶναι καὶ αὐτὸς ἴδιον εἶναι φησιν τοῦ αἰῶ-
 νος ἀπὸ τούτου λέγων τὴν ἐπωνυμίαν εἰληφέναι τὸν
 αἰῶνα. οὕτω δείξας ὁ Πρόκλος, ὅτι καὶ κατὰ τὰ
 Ἀριστοτέλει δοκοῦντα οὐ τῶν αἰεὶ ὄντων ὁ κόσμος,
 15 δείκνυσι ἐφεξῆς, ὅτι τὸ αἰεὶ εἶναι αὐτῷ ἐτέρωθεν καὶ
 οὐκ ἐκ τῆς οικείας ὑπάρχει φύσεως· φησὶν γὰρ οὕτως
 ‘οὐδὲ γὰρ, ὅπερ ἐπὶ τοῦ αἰεὶ ὄντος ἀληθές, τοῦτο καὶ
 ἐπὶ τοῦ αἰεὶ γινομένου, τὸ ὑπάρχειν αὐτῷ δύναμιν
 ἄπειρον διὰ τὸ αἰεὶ γίνεσθαι, ὡς ἐκείνῳ διὰ τὸ αἰεὶ
 20 εἶναι· ἀλλὰ τῷ ποιοῦντι τοῦτο, διὸ καὶ τοῦτο αἰεὶ
 γίνεται προσκτώμενον αἰεὶ τὸ εἶναι διὰ τὸ καθ’ ὑπαρ-
 ξιν αἰεὶ ὄν καὶ ὅσον ἐφ’ ἑαυτῷ τὸ αἰεὶ οὐκ ἔχον. ὥστε
 ὁ τοῦ γινομένου ὀρισμὸς ἐφαρμόξοι ἂν καὶ τῷ κόσμῳ·
 καὶ μετ’ ὀλίγα ἑπὶ ἄρα τὸ γινόμενον αὐτὸ μὲν καθ’

1. ἔχειν 238, 10 1. 2. ἐν ὀρθόῳ 238, 10. 11 cf. 235, 7
 (Arist. phys. Θ 10 p. 266 a 24 sq.)] ἐν ενι M; ἐνὶ (om. ἐν) pt
 7. τὴν (post ἔχων) om. 238, 16 8. εχ[η] M
 9. 10. δυναμ[εως] M 11. Arist. de caelo A 9 p. 279 a 27
 [ἴδιον εἶναι] M 12. λέγων καὶ τὴν 238, 21
 13. καὶ om. 238, 22 14. ὄντων ἐστὶν ὁ 238, 23 15. ειναι
 M] γίνεσθαι 238, 24 17. οὐδὲ κτλ.: cf. etiam fol. 260 v. 261 r.

21. προσκτώμενον τὸ αἰεὶ εἶναι 239, 6

24. καὶ μῆλιγα M

αὐτὸ πάντως καὶ ἀπολλύμενόν ἐστιν, δεθὲν δὲ ὑπὸ
 τοῦ ὄντος μένον ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ ὄλον τοῦτο γινό-
 μενόν ἐστιν διὰ τὸ εἶναι οὐκ ἀπολλύμενον, ὃ ἐκ τοῦ
 ὄντος παρεσπάσατο. τὸν δ' οὖν ὀρισμὸν αὐτὸ καθ'
 αὐτὸ τὸ γινόμενον ἀπολαμβάνοντα καὶ ἀπολλύμενον αὐτὸ 5
 προσεῖπεν ὡς τῇ αὐτοῦ φύσει τοιοῦτον ὄν'. καὶ πάλιν
 ὁ αὐτὸς ἐν τοῖς ἐφεξῆς 'ἐπειδὴ γὰρ τὸ μὲν πᾶν
 πεπερασμένον, τὸ δὲ πεπερασμένον ἄπειρον οὐκ ἔχει
 δύναμιν, ὡς ἔδειξεν, τὸ δὲ κινοῦν τὴν ἄπειρον κίνη-
 σιν ἀπείρω δυνάμει κινεῖ, δηλονότι τὸ ἀκίνητον αἴτιον 10
 τῆς ἀπείρου τῷ παντὶ κινήσεως αὐτὸ τὴν ἄπειρον ἔχει
 δύναμιν. ὥστ' ἐὰν τῷ λόγῳ χωρίσεως ἐκείνου τὸ πᾶν,
 οὐ κινήσεται εἰς ἄπειρον οὐκ ἔχον δύναμιν ἀπει- fol. 120 v.
 ρον, ἀλλ' ἔξει τοῦ κινεῖσθαι παῦλαν· ἐὰν δὲ πάλιν
 συνάψῃς αὐτὸ ἐκείνῳ, δι' ἐκεῖνο κινήσεται <εἰς ἄπει- 15
 ρον. καὶ οὐδέν γε ἄτοπον δι' ἐπινοίας> τὰ συνημμένα
 χωρίζειν, ἵνα κατίδωμεν, τί ποτε ἐκ θατέρου θατέρῳ
 πάρεστιν, καὶ κατιδόντες νοήσωμεν, τί μὲν ἀπὸ τῆς
 ἑαυτοῦ φύσεως ἔχει τὸ χεῖρον, τί δὲ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ
 κρεῖττον συντάξεως'. καὶ μετὰ βραχέα ὅπως γὰρ 20
 ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς τῆδε τὸ μὲν φθείρεσθαι δι' ἀδυ-
 ναμίαν τὸ δὲ σφύζεσθαι διὰ δύναμιν ὑπάρχει, πολλῶ
 μᾶλλον ἐν τοῖς ἀφθάρτοις ἢ ἀφθαρσία διὰ δύναμιν.

1. πάντως om. fol. 261r.

3. εἶναι M (cf. fol. 261r.)]

ἔστιν 239, 12

4. τὸν γοῦν fol. 261r.

5. το γινομενον M

(in marg. ζητει, cf. fol. 261r.)] τῶν γινομένων 239, 14

8. δε πεπε[ρ]ασμενον M ἄπειρον post δύναμιν 239, 18

9. δυναμην M

[εδ]ειξεν M

9. 10. κίνησιν etiam 239, 19;

δύναμιν fol. 261r.

10. αἴτιον om. fol. 261r.

12. ὥστε

εἰ fol. 261r.

χωρησις M

15. 16. εἰς — ἐπινοίας

add. pag. 239, 25 et fol. 261r.

17. κατειδωμεν M

18. κατειδοντες M

22. [ὑπα]ρχει M

23. αφθαρσια[ι

eras.] M

ἡ δὲ δύναμις δηλονότι ἄπειρον· ἡ γὰρ πεπερασμένη φθείρεται πᾶσα'.

Εἰ οὖν διὰ τὸ μὴ μετέχειν τὸν κόσμον ἀπείρου δυνάμεως σῶμα ὄντα, τὴν δὲ πεπερασμένην δύναμιν
 5 ἅπασαν φθαρτὴν εἶναι τοῦ φθίρεισθαι αὐτῇ δι' ἀσθενείαν ἐπιγινομένου (ἀσθενῆς γάρ, εἰ μὴ ἄπειρος) διὰ τοῦτο τὸν κόσμον ἀνάγκη ἀπολλύμενόν τε καὶ φθαρτὸν εἶναι καὶ μὴ ἀεὶ ὑπάρχειν καὶ τοῦτο αὐτῷ ἀπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ φύσεως πρόσσεστιν, τὸ δὲ ἀεὶ εἶναι ἐκ
 10 τῆς τοῦ ὄντος μετέξεως αὐτῷ ἐπιγίνεται ἐπικτητῆτος τῆς ἀθανασίας αὐτῷ γινομένης, εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει καὶ Πλάτωνί τε καὶ Πρόκλῳ δοκεῖ, πῶς ἔτι ἂν εἴη ἀληθὲς τὸ πᾶν τὸ φθειρόμενον ἐκ τινος ἕξωθεν ἀλλοτρίου προσβάλλοντος φθίρεισθαι; εἰ γὰρ καὶ μηδὲν
 15 εἴη τὸ προσβάλλον καὶ φθεῖρον τὸν κόσμον, αὐτὸ τὸ τῆς δυνάμεως πεπερασμένον ἕξασθενοῦν δι' αὐτὸ τὸ πεπεράνθαι φθορᾶς αἴτιον τῷ παντὶ γίνεται· εἰ γὰρ μὴ φθείρεται ὁ κόσμος καὶ τοῦτό τις αὐτοῖς συγχωρήσειεν, οὐ διὰ τὸ μηδὲν ἕξωθεν ἀλλότριον αὐτοῦ
 20 εἶναι οὐ φθείρεται ἀλλὰ διὰ τὸ τὴν ἀσθενείαν αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀεὶ ὄντος ἐπιγίνεσθαι. εἰ οὖν καλῶς τῷ Πρό-
 fol. 121r. κλῳ δοκεῖ μηδὲν εἶναι ἄτοπον | δι' ἐπινοίας τὰ συνημμένα χωρίζειν, ἵνα κατίδωμεν, τί ποτε ἐκ θατέρου θατέρῳ πάρεστιν, καὶ κατιδόντες νοήσωμεν, τί
 25 μὲν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ φύσεως ἔχει τὸ χεῖρον, τί δὲ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ κρεῖττον συντάξεως, χωρίζεσθω κατ' ἐπινοίαν ἢ ἐπιγινομένη τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ ἀεὶ ὄντος

1. ἡ δὲ δύναμις om. 240, 8 6. εἰ ex η M 8. τουτω M (cr. pt) 11. εἰ ταῦθ'] ἐνταῦθα M ουτ[ω]ς M
 16. δι' αὐτὸ τὸ] διατοτο M 17. τῷ pt] τὸ M 23. κτειδω-
 μεν M 25. αὐτοῦ, cf. 299, 19] αὐτης M

ἀθανασία καὶ αὐτό γε τὸ ταύτην αὐτῷ χορηγοῦν·
 τούτου οὖν γενομένου πότερον φθαρήσεται ὁ κόσμος
 διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς οἰκείας δυνάμεως πεπερασμένης
 οὔσης ἢ οὐ φθαρήσεται διὰ τὸ μηδὲν εἶναι αὐτοῦ
 ἀλλότριον ἕξωθεν; εἰ μὲν οὖν τὸ δεύτερον εἴη ἀληθές, 5
 οὐκέτι τὸ αἰεὶ εἶναι αὐτῷ παρὰ τοῦ αἰεὶ ὄντος ἐπίκτη-
 τον πρόσσεστιν· τοῦ γοῦν αἰεὶ ὄντος κατ' ἐπίνοιαν χω-
 ρισθέντος οὐδὲν ἦττον ἀφθαρτος ὁ κόσμος ἐστὶν ὅσον
 ἐπὶ τῇ τοῦ Πρόκλου ὑποθέσει διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν
 ἕξωθεν φθειρόν· ἀφθαρτος δὲ ὢν αἰεὶ ἐστίν· ἔτι δὲ 10
 οὐδ' ἢ πεπερασμένη δύναμις φθαρτὴ ἐστίν, εἰ πεπε-
 ρασμένη μὲν ἢ τοῦ κόσμου δύναμις, ἀφθαρτος δ' ὅμως
 ἐστὶν διὰ τὸ μηδὲν αὐτοῦ ἕξωθεν εἶναι. εἰ δὲ ἀληθές
 τὸ τὴν πεπερασμένην δύναμιν φθαρτὴν εἶναι, τὸ
 ἕτερον ψεῦδος ἐξ ἀνάγκης, λέγω δὴ τὸ μὴ φθειροῦσθαι 15
 τὸν κόσμον διὰ τὸ μηδὲν αὐτῷ προσβάλλειν ἀλλό-
 τριον ἕξωθεν, εἴπερ μηδενὸς ὄντος ἕξωθεν τοῦ κόσμου
 χωρισθέντος δὲ αὐτοῦ τοῦ αἰεὶ ὄντος φθειροῦσθαι αὐτὸν
 ἀνάγκη διὰ τὸ πεπερασμένον τῆς ἰδίας δυνάμεως· ὥστ'
 οὐκ ἀληθές τὸ πᾶν τὸ φθειρόμενον ὑπό τινος ἀλλο- 20
 τρίου προσβάλλοντος ἕξωθεν φθειροῦσθαι. ἔτι εἰ τὸ
 μὴ φθειροῦσθαι τὸν κόσμον διὰ τὸ μηδὲν αὐτῷ προσ-
 βάλλειν ἀλλότριον ἕξωθεν ὑπῆρχεν ὅλον ἐξ ὅλων καὶ
 τέλειον ἐκ τελείων γενόμενον καὶ πάντα ἐν αὐτῷ
 περιέχοντα, δηλονότι ἐξ αὐτῆς αὐτοῦ τῆς φύσεως τὸ 25
 ἀφθαρτον αὐτῷ πρόσσεστιν· πάντα γὰρ ἐν ἑαυτῷ περι-
 ἐχων οὐδὲν τῶν φθοροποιῶν αἰτίων ἕξωθεν ἀπο- fol. 121 v.
 λέλοιπεν· μηδενὸς οὖν ὄντος τοῦ φθεῖρειν αὐτὸν δυ-
 ναμένου οὐδ' ἂν αὐτὸς φθαρήναι δυνήσεται· ὁ δὲ

ἀδυνατώσ ἐχει φθαρηῆναι διὰ τὸ μηδὲν εἶναι τῶν
 φθειρεῖν αὐτὸ δυναμένων, τοῦτο φύσει ἐστὶν ἀφθαρ-
 τον· ὥστε φύσει ἀφθαρτον ὁ κόσμος. πάλιν δ' αὖ, εἰ
 πεπερασμένης ἐστὶν κατὰ φύσιν δυνάμεως ὁ κόσμος
 5 διὰ τὸ σῶμα εἶναι, ἢ δὲ πεπερασμένη δύναμις φθαρ-
 τή, φθαρτὸς ἂν εἴη κατὰ φύσιν ὁ κόσμος· ὁ αὐτὸς
 ἄρα καὶ φθαρτὸς ἐστὶ κατὰ φύσιν διὰ τὸ πεπερασμέ-
 νης εἶναι δυνάμεως καὶ ἀφθαρτος κατὰ φύσιν διὰ τὸ
 μηδὲν ἔχειν ἀλλότριον ἐξωθεν τὸ προσβάλλον αὐτῷ
 10 καὶ φθειρον· εἰ οὖν συναληθεύειν ἀδύνατον τὴν ἀν-
 τίφασιν καὶ ἐστὶν ἀληθὲς τὸ πεπερασμένης εἶναι δυ-
 νάμεως τὸν κόσμον, φθαρτὸς ἄρα ἐστὶ κατὰ φύσιν·
 εἰ δὲ φθαρτὸς ἐστὶν κατὰ φύσιν, ψεῦδος ἐστὶ τὸ
 εἶναι αὐτὸν κατὰ φύσιν ἀφθαρτον· ἀφθαρτος δὲ κατὰ
 15 φύσιν ὑπῆρχεν ἂν, εἰ πᾶν τὸ φθειρόμενον ἐξωθεν
 ὑπὸ τινος ἀλλοτρίου προσβάλλοντος ἐφθειρέτο· εἰ οὖν
 μήτε ἀφθαρτὸς ἐστὶν κατὰ φύσιν μήτε ἐστὶν τι αὐτοῦ
 ἀλλότριον τῶν φθειρεῖν αὐτὸν δυναμένων πάντα ἐν
 ἑαυτῷ περιέχοντα, φθαρτὸς ἄρα οὐχ ὑπὸ τῶν ἐξω-
 20 θεν αἰώνων φθαρήσεται· οὐκ ἄρα ἀληθὲς τὸ πᾶν τὸ
 φθειρόμενον ὑπὸ τινος ἀλλοτρίου προσβάλλοντος ἐξω-
 θεν φθειρέσθαι. ἔτι ἐν τῷ ἐφεξῆς ἐνάτῳ τῆς ὅλης
 πραγματείας ἐπιχειρήματι εὐθὺς ἐν ἀρχῇ φησιν ὁ
 Πρόκλος ὡς πᾶν τὸ φθειρόμενον ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ
 25 κακίας φθειρέσθαι· τίς δ' ἂν εἴη ἢ ἐκάστου τῶν
 φθειρομένων κακία ἢ ἢ ἐπὶ τὸ παρὰ φύσιν ἐκάστου

1. αδυνατος M (cr. pt) εἶναι τῶν (cf. lin. 17)] των ειναι
 M 5. 6. φθαρτι M 6. ει|η] M 14. καφυσιν M
 19. αφθαρτος M (cr. Kroll; idem ἄρα <ἄν>) 20. αιωνων M;
 exspectes αὐτοῦ ὕντων 22. ενα|τ|ωι M 24. fort. ὡς del.
 aut 25 φθειρεται scrib. (cf. 313, 7) 26. τὸ (cf. infra
 fol. 135 v. 136 r.)] τα M

παρεκτροπή διὰ τὴν ἀσθενείαν τῆς φυσικῆς ἐπιγινο-
 μένη δυνάμεως πεπερασμένης οὔσης; οὐδὲν γὰρ τῶν
 ὄντων αὐτὸ ἑαυτοῦ φυσικὴν τινα δύναμιν φθαρτικὴν
 ἔχει· σωστικαὶ γὰρ τῶν ὑποκειμένων αἱ φυσικαὶ δυ-
 νάμεις εἰσίν· πάντα | γὰρ τοῦ εἶναι ἐφίεται· τοῦ fol. 122r.
 δ' ὑποκειμένου σωζομένου σώζεται καὶ ἡ ἐν αὐτῷ 6
 φυσικὴ δύναμις. εἰ δὲ ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ κακίας, ταύ-
 τὸν δ' εἰπεῖν φυσικῆς ἀσθενείας πᾶν τὸ φθειρόμενον
 φθίρεται, ἐνδέχεται ἄρα τὸν κόσμον καὶ μηδενὸς
 ἔξωθεν ἀλλοτρίου προσβάλλοντος φθίρεσθαι ὑπὸ τῆς 10
 ἑαυτοῦ κακίας φθειρόμενον, τουτέστιν φυσικῆς ἀσθε-
 νείας· οὐδενὸς γὰρ ἐστὶν κακία τὸ ἔξωθεν αὐτοῦ ὄν
 καὶ ἀλλότριον· καὶ γὰρ τὰ ἔξωθεν προσβάλλοντά τε
 καὶ φθείροντα τῷ παρὰ φύσιν διατιθέναι τῆς φθορᾶς
 αὐτοῖς αἷτια γίνεται, εἴτε ἡ τοῦ περιέχοντος ἀμετρία 15
 φθορᾶς αἷτια γίνοιτο εἴτε τὰ διὰ στόματος προσφερό-
 μενα εἴτε ὅτιοῦν ἄλλο. κὰν οὖν μηδὲν προσείη τῶν
 ἔξωθεν, αὐτὴ δὲ ἡ τοῦ ὑποκειμένου φυσικὴ τε καὶ
 σωστικὴ δύναμις ἐξαρκεῖν ἐς αἰὲ διὰ τὸ πεπεράνθαι
 μὴ δύνηται, ἀφήσει λοιπὸν εἰς φθορὰν ὁδεύειν τὸ 20
 ὑποκείμενον κἀκείνῳ συναπόλλυται, ὥσπερ κυβερνήτης
 στήναι συγκαταδουμένης τῆς νεῶς μὴ δυνάμενος, ἐπει-
 δὲν κεκμηκῶς ἀπόλλυσιν τοὺς οἰκάκας, οὐ χειμῶνι
 βιασθεῖς ἀλλὰ μὴ ἐπαρκούσης αὐτῷ τῆς δυνάμεως διὰ
 τὸ χρόνῳ καμεῖν. τούτου τοίνυν ἔληλεγμένου καὶ 25

1. 2. ἐπιγινομένη] επιγινομενης M 3. |φθαρ|τικην M
 6. |σωζεται... αυτ|ωι M 17. ουτιόυν M (cr. pt)
 μηδε|ν π|ροσειη τον M (cr. pt) 19. σωστ|ι|κη, ex η, M
 πεπερα|ν|θαι, ex σ, M 20. [λ]οιπον, ex ν, M 21. κυβερ-
 νιτης M 22. fort. σωθῆναι τῆς νεῶς om., sed in marg.
 m 1 προσυπακουσσεων της νεως, M 22. 23. επιδ' αν M
 (cr. pt) 24. αυτ|ωι| M 25. ελ|η|λεγμενου M

τοῦ Πλάτωνος οὐ κατὰ φύσιν ἀφθαρτον εἶναι τὸν
κόσμον ἀποφηναμένου ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ δημιουργοῦ
βούλησιν, φύσει δὲ γινόμενόν τε εἶναι καὶ ἀπολλύ-
μενον τιθεμένου, οὐκέτ' ἂν συνάγοιτο τὸ ἀγένητον
5 εἶναι τὸν κόσμον κατὰ Πλάτωνα· οὐ γὰρ τῷ ἐπίκτη-
τον ἔχοντι τὴν ἀφθαρσίαν ἔπεται τὸ ἀγένητον ἀλλ',
εἶπερ ἄρα, τῷ κατὰ φύσιν ἀφθάρτῳ, ὡς καὶ ἐν τῷ
ἔκτῳ ἐδείξαμεν. εἰ οὖν φθαρτὸς τῷ λόγῳ φύσεως ὁ
κόσμος, καὶ γενητὸς ἐξ ἀνάγκης.

10 β'. Ἀλλὰ ἑπὶ τὸ γενητόν', φησίν, ἑκ τίνος γίνε-
fol. 122 v. ται πρότερον ἀλλοτρίου ὄντος. | ὥστε εἴη ἂν τι
τῷ παντὶ ἀλλότριον. τοῦτο δὲ ἔξω τοῦ γενομένου.
τοῦ ἄρα παντὸς ἐστὶ τι ἔξω, πρὶν γένηται τὸ πᾶν,
ἀλλότριον ὄν τοῦ παντός'. εἰ καὶ ἀληθὲς εἶναι συγ-
15 χωρήσωμεν πᾶν τὸ γενητόν ἑκ τίνος γενέσθαι πρό-
τερον ἀλλοτρίου ὄντος καὶ εἶναι τι τοῦ παντὸς πρὶν
γενέσθαι ἔξω τε καὶ ἀλλότριον, ἐξ οὗ γέγονεν, τοῦτο
τῇ Πλάτωνος μάχεται δόξῃ τῇ λεγούσῃ μηδὲν εἶναι
τοῦ κόσμου ἔξω, ἣν — ὡς μαχόμενον ἀποβαλόντες τὸ
20 μὴ γίνεσθαι κατὰ Πλάτωνα τὸν κόσμον — δεξιώμεθα·
τοῦ γὰρ ἤδη συστάντος κόσμου οὐδὲν εἶναι ἔξω φησὶν
οὐδὲ ἀλλότριον ὁ Πλάτων, τοῦτο δέ, ὅπερ συγκεχω-
ρήκαμεν πρὶν γενέσθαι τὸν κόσμον ἀλλότριον αὐτοῦ
εἶναι, εἴτε εἰδοπεποιημένον εἴη εἴτε ἀνειδέον τε καὶ
25 ὕλη, γενομένου λοιπὸν τοῦ κόσμου οὐκέτι οὔτε ἀλλό-
τριόν ἐστὶν αὐτοῦ οὔτε ἔξω· εἰ μὲν γὰρ εἰδοπεποιη-

3. φουσ[ει], ex η, M 5. τῷ pt] τὸ M 7. τῷ (post ἄρα) pt]
το M 8. VI 28 fort. <τῆς> φύσεως (cf. 297, 19.
312, 25) 10. pag. 294, 9 τ[ι]νος M 12. γινόμενον
294, 11 14. ὄν om. 294, 13 15. fort. <τὸ> πᾶν
fort. γίνεσθαι; cf. 296, 5 18. λεγουσ[η]μι M Plat. Tim.
32 C 19. ἣν] ἔν M

μένον εἶη, ἀποβάλλον μὲν τὸ πρότερον εἶδος, τὸ δὲ
 ἴδιον ὑποκείμενον ὕλην τῷ γενομένῳ κόσμῳ χορηγοῦν,
 οὔτε κατὰ τὸ ὑποκείμενον λοιπὸν τῷ συστάντι κόσμῳ
 ἐστὶν ἀλλότριον (οὐδενὸς γὰρ ἢ ἰδία ὕλη ἀλλότριον,
 ἐξ ἧς τὸ εἶναι ἔχει) οὔτε κατὰ τὸ πρότερον εἶδος τὸ 5
 ἤδη φθαρὲν καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν ἀναλυθεῖν. οἶον ἔστω
 τις χαλκοῦς ἵππος καὶ οὗτος μεταχωνευθεὶς ἀνδριάς
 γενέσθω· τὸ μὲν οὖν τοῦ ἵππου εἶδος ἀλλότριον δή-
 πουθεν τῷ κατ' ἐπίνοιαν γενησομένῳ ἀνδριάντι, ἀλλ'
 ἐπειδὴν χωνευθεὶς ὁ ἵππος ἀνδριάς γένηται εἰς τὸ μὴ 10
 ὄν τοῦ ἵππειου φθαρέντος σχήματος, οὐκέτ' ἂν εἶη
 τῷ γενομένῳ τὸ μὴ ὄν ἀλλότριον· ἀλλ' οὐδὲ ἢ τοῦ
 ἵππου ὕλη ὁ χαλκὸς ὑποκείμενον τῷ ἀνδριάντι γενό-
 μενος ἀλλότριός ἐστὶν αὐτοῦ, στοιχείου δὲ μᾶλλον.
 οὕτως οὖν καί, εἴ τι πρότερον ἦν εἰδοπεποιη- fol. 123 r.
 μένον, ἐξ οὗ μεταβάλλοντος ὁ κόσμος γέγονεν, οὐκ 16
 ἂν ἔτι τὸ φθαρὲν καὶ μηκέτι ὄν εἶδος τοῦ ὑφ' ἐστῶτος
 κόσμου ἀλλότριον λέγοιτ' ἂν· τὸ γὰρ ἤδη μὴ ὄν καὶ
 οὐδὲν πῶς ἂν ἢ ἔξω τινὸς εἶναι λέγοιτ' ἂν ἢ ἀλλό-
 τριον; τὸ γὰρ ἔξω τινὸς ὄν ἢ ἀλλότριον αὐτοῦ οὗτος 20
 δηλονότι καὶ ὄν αὐτὸ ἔξω τέ ἐστὶν καὶ ἀλλότριον. εἰ
 δὲ ἀνείδεον εἶη καὶ ὕλη τό, ἐξ οὗ γέγονεν ὁ κόσμος,
 ἤκιστα ἂν μᾶλλον λεχθεῖη τοῦ κόσμου ἀλλότριον μέρος
 αὐτοῦ ὑπάρχον ἢ στοιχείου. ὁ δὲ Πλάτων μηδὲν εἶναι
 λέγων τοῦ παντὸς ἔξω μηδὲ ἀλλότριον τὸ μηδὲν σῶμα 25
 αὐτοῦ ἔξωθεν ἀπολελειφθαί φησιν. πῶς δὲ καὶ οὐκ
 αὐτόθεν εὔηθες τὸ λέγειν, ὡς, εἰ ἔξ ἀλλοτρίου τινὸς

1. ἀποβαλὸν pt 2. χορηγοῦν M 7. χ[α]λκοῦς M
 [ανδρια]ς M 9. τῷ pt] το M γενησο[ο]μενω, ex ω, M
 10. επιδαν M (cr. pt) 13. χαλκο[s] ὑποκειμενο[v] M
 15. 16. εἰ[δο] eras.]fol. 123 r.]δοπεποιημενον M 16. μεταβα-
 λόντος pt 19. [εἶ]ναι, ex λ, M 25. τοῦ pt] τος M

γένοιτο ὁ κόσμος, ἔσται τι ἔξω τοῦ παντός πρὶν
 γενέσθαι τὸ πᾶν ἀλλότριον τοῦ παντός; τοῦ γὰρ μήπω
 ὄντος κόσμου πῶς ἂν ἔξω τι λέγοιτο εἶναι ἢ καὶ
 ἀλλότριον; ὥστε οὔτε πρὶν γενέσθαι τὸν κόσμον ἢ
 5 ἔξω τι αὐτοῦ εἶναι λέγειν δυνατὸν ἢ ἀλλότριον (τὸ
 γὰρ ἀλλότριόν τινος ὄντος ἐστὶν ἀλλότριον) οὔτε
 πάλιν γενομένου τοῦ κόσμου τὸ ἤδη φθαρὲν εἶδος
 τοῦ νῦν ὄντος κόσμου λέγειν ἀλλότριον εὐλογον, εἰ
 μή τις ἀλλότριον τοῦ ὄντος τὸ μὴ ὄν εἶναι φήσειεν
 10 ὡς ἀντικείμενον καὶ στέρησιν τοῦ ὄντος· ἀλλοτρία
 γὰρ τοῦ εἶδους ἢ στέρησις καὶ ταύτη ἔξω. ἀλλ' οὐχ
 οὕτως ὁ Πλάτων τὸ μηδὲν εἶναι ἔξω τοῦ παντός
 φησιν, ἀλλ' ὡς μηδεμιᾶς οὔσης σωμάτων φύσεως ἔξω
 τῆς κυρτῆς τοῦ οὐρανοῦ περιφερείας· ἄκουε γοῦν
 15 αὐτοῦ Πλάτωνος ἐν Τιμαίῳ οἷα περὶ τούτου φησίν·
 ἔχει δὲ ἡ λέξις ὧδε ἕκ τε δὴ τούτων καὶ τῶν τοιού-
 των καὶ τῶν ἀριθμῶ τεττάρων τὸ τοῦ κόσμου σῶμα
 ἐγενήθη δι' ἀναλογίας ὁμολογήσαν φιλίαν τε ἔσχεν ἐκ
 fol. 123 v. τούτων ὥστε εἰς ταῦτ' αὐτῶ ξυνελθὼν | ἄλυτον
 20 ὑπὸ τῶν ἄλλων πλὴν τοῦ ξυνδήσαντος γενέσθαι. τῶν
 δὲ δὴ τεττάρων ἐν ὅλον ἕκαστον εἴληφεν ἢ τοῦ κό-
 σμου ξύστασις· ἐκ γὰρ πυρὸς παντὸς ὕδατός τε καὶ
 ἀέρος καὶ γῆς ξυνέστησεν αὐτὸν ὁ ξυριστὰς μέρος
 οὐδὲν οὐδενὸς οὐδὲ δύναμιν ἔξωθεν ὑπολιπών'. ὥστε
 25 σαφῶς τὸ μὴ εἶναί τι τοῦ παντός ἔξωθεν τὸ μηδὲν
 εἶναι σῶμα ἢ σώματος δύναμιν ἔξω τοῦ οὐρανοῦ
 λέγει. τὸ δὲ τὸ μὴ ὄν ἔξω τε εἶναι λέγειν τοῦ παν-
 τὸς καὶ ἀλλότριον τοῦ ὄντος ἀληθές τέ ἐστὶν καὶ

15. Plat. Tim. 32B 16. 17. τούτων καὶ τοιούτων καὶ τὸν
 ἀριθμὸν Plat. (cf. pag. 231, 25) 18. ἐγενήθη Plat.
 20. ὑπὸ του ἄλλου πλὴν ὑπὸ τοῦ Plat. 23. ξυνηστας M

ἀναγκαῖον καὶ ταῖς Πλάτωνος ὑποθέσεσιν οὐ μαχόμενον· ὁ γὰρ λέγων μηδὲν εἶναι τοῦ παντός ἔξω μήτε μέρος στοιχείου μήτε δύναμιν οὗτος οὐκ ἀναρρεῖ τὸ μὴ εἶναι τοῦ εἴδους ἀλλοτρίαν τὴν στέρησιν καὶ ἔξω τοῦ εἰδοπεποιημένου κατὰ φύσιν οὐ τοπικῶς· τοπικῶς 5 δὲ εἶπον, διότι τὸ μὴ ὄν οὔτε ἐντός ἐστὶν τοπικῶς τοῦ ὄντος οὔτε ἐκτός· ἢ δὲ στέρησις τὸ μὴ ὄν· ἀλλ' οὐδὲ στέρησις ἐστὶν τοῦ κόσμου τὰ τῶν στοιχείων μέρη ἢ αἱ δυνάμεις· οὐδενὸς γὰρ τὸ μέρος ἢ ἡ φυσικὴ δύναμις στέρησις αὐτοῦ ἐστὶν. 10

γ'. Ἀλλὰ μὴν οὐδ', εἰ, καθάπερ συγκεχωρήκαμεν, ἦν τι πρὸ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως, ἔξ οὔ ὁ κόσμος γέγονεν, ἀνάγκη ἦν τοῦτο ἐναντίον εἶναι τῷ κόσμῳ· οὐ γὰρ ἀληθὲς τὸ πᾶν τὸ γινόμενον ἔξ ἐναντίου πάντως γίνεσθαι. εἰ γὰρ μὴ μόνον συμβεβηκότων ἀλλὰ 15 καὶ οὐσιῶν ἐστὶν γενέσεις, πᾶν δὲ τὸ γινόμενον ἔξ ἐναντίου γίνεται, πάση ἄρα γενητῇ οὐσίᾳ ἔσται τι ἐναντίον. ἀλλ' οὐδέν ἐστὶν τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον, ὡς ἐν κατηγορίαις Ἀριστοτέλης ἀπέδειξεν· οὐσία μὲν γὰρ ἐστὶν τὸ ἀϋθυπόστατον, τῷ δὲ ἀϋθυποστάτῳ οὐδέν 20 ἐστὶν ἐναντίον, ἢ τοιοῦτόν ἐστιν· τί γὰρ ἐστὶν ἀνθρώπῳ, ἢ ἀνθρωπός ἐστιν, ἐναντίον; τί δὲ κυνὶ ἢ ἵππῳ; τί δὲ σκυῖ ἢ ἀμπέλῳ καὶ τοῖς παραπλησίοις; τὰ μὲν γὰρ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ παρὰ 25 μέρος πέφυκεν γίνεσθαι, οἷον ἐν τῷ σώματι τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ἢ τὸ θερμὸν καὶ ψυχρόν· οὐδεμίᾳ οὐσίᾳ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστίν· ὥστε οὐδεμιᾶ οὐσία ἐστὶν

3. [ου]κ, ex o, M 5. haec vix sana 11. pag. 304, 15. 16

18. ἐναντίον τῇ οὐσίᾳ M 19. Arist. categ. 5 p. 3 b 24

24. ἐναντία γὰρ M 25. τ[ω σωμ]ατι M 27. fort.

<δ> οὐσία

ἐναντίον τι. οὐκ ἄρα, εἰ γίνοιτό τις οὐσία, ἐξ ἐναν-
 τίου γενήσεται. τὸ δὲ ἥ τοιοῦτόν ἐστιν' προσέθηκα,
 ἐπειδὴ ἐνδέχεται ἐν οὐσίαις τὰ ἐναντία ὑπάρχειν, οἷον
 ἐν αἵματι μὲν τὸ θερμὸν καὶ ὑγρὸν, ἐν ὀστέῳ δὲ τυ-
 5 χὸν τὸ ψυχρὸν καὶ ξηρὸν, καὶ τὸ μὲν θερμὸν τῷ
 ψυχρῷ ἐναντίον καὶ τὸ ὑγρὸν τῷ ξηρῷ, τῷ δὲ αἵματι
 τὸ ὄστουν οὐκ ἔστιν ἐναντίον· οὐσία γὰρ ἐκάτερον
 καὶ κοινὴ ἀμφοῖν ἢ ὕλη, γίνεται δὲ τούτων ἕκαστον
 οὐχ ἢ ξηρὸν ἐστὶν ἀπλῶς οὐδ' ἢ ὑγρὸν, ἀλλ' ἢ ὄστουν
 10 ἐστὶν καὶ ἢ αἷμα. εἰ οὖν γίνεται μὲν τῶν οὐσιῶν
 ἐκάστη ἢ οὐσία ἐστὶν τοιάδε καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός
 (γίνεται γὰρ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἢ ἄνθρωπός ἐστιν καὶ
 ἢ σὰρξ ἢ σάρξ ἐστὶν), τούτοις δὲ καὶ τοῖς τοιούτοις
 οὐδὲν ἐστὶν καθ' αὐτὸ ἐναντίον, οὐκ ἄρα ἢ γενητὴ
 15 οὐσία καθὸ γίνεται ἐξ ἐναντίου ἔχει τὴν γένεσιν ἀλλ',
 εἶπερ ἄρα, ἐν τοῖς συμβεβηκόσιν τοῦτο ὁράται· τὸ
 γὰρ γινόμενον θερμὸν μὴ κατ' ἄλλο τι ἀλλ' ἀπλῶς ὡς
 θερμὸν ψυχρῷ διήνεγκε πάντως, καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων
 ὁ αὐτὸς λόγος. ἀλλ' οὐδὲ πάντων τῶν συμβεβηκότων
 20 ἢ γένεσις πάντως ἐξ ἐναντίων ὑφίσταται· οὐδὲ γὰρ ἐν
 πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν ἢ ἐναντιότης θεωρεῖται· γίνεται
 γὰρ τρίγωνον ἢ κύκλος καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σχημάτων,
 ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἐξ ἐναντίου τὴν γένεσιν ἔχει· οὔτε
 γὰρ ἀσχημάτιστον ἐναντίον ἐστὶν τῷ σχήματι, ἀλλὰ
 25 στέρησις τοῦ σχήματος, ὡς καὶ τοῦ τεταγμένου τὸ
 ἄτακτον στέρησις· πάλιν γίνεται τι δεξιὸν οὐκ ἐξ
 ἐναντίου (ἀντιδιήρηται γὰρ τοῖς ἐναντίοις τὰ πρὸς τι)

2. pag. 307, 21 3. ουσια[ι]ς M 7. εστιν ex ειςιν M
 12. καὶ (ante ἢ) suspectum 16. συμβεβηκ[ο]σιν M 18. fort.
 ψυχροῦ 20. πάντως] παντων M 21. πα[σ]ι M 22. τρι-
 γων[ο]ν, ex ω, M 23. 24. haec suspecta

ἀλλ' ἀπλῶς ἐκ στερησεως, τουτέστιν ἐκ τοῦ μὴ δεξιου.
 ἀλλὰ δὴ καὶ ἐξ ἀνεπιστήμονος ἐπιστήμων τις γίνεται·
 ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ τῆς ἐναντίας ἕξεως μεταβάλλοι, ἐξ
 ἐναντίου ἢ τοῦ ἐπιστήμονος γένεσις, εἰ δὲ ἐξ fol. 124 v.
 ἀπλῆς ἀγνοίας, ἐκ στερησεως· οἷον εἰ νομίζων τις 5
 πρότερον βαρὺν εἶναι τὸν ἀέρα μεταμάθοι καὶ κοῦ-
 φον νομίσειεν, ἐξ ἐναντίου ἢ τῆς ἐπιστήμης γένεσις,
 εἰ δὲ μὴ γινώσκων, μήτε εἰ βαρὺς μήτε εἰ κοῦφος,
 μάθοι, ὅτι κοῦφος, ἐκ στερησεως εἰς εἶδος ἢ γένεσις.
 ὥστε οὐδὲ ἢ τῶν συμβεβηκότων γένεσις πάντως ἐξ 10
 ἐναντίου. οὐκ ἄρα πᾶν τὸ γινόμενον ἐξ ἐναντίου
 γίνεται. εἰ δὲ μὴ πᾶν τὸ γινόμενον ἐξ ἐναντίου γί-
 νεται, γέγονεν δὲ κατὰ Πλάτωνα ἐκ τοῦ ἀτάκτου τὸ
 τεταγμένον, τὸ δὲ ἄτακτον στέρησις καὶ οὐκ ἐναντίον
 τῷ τεταγμένῳ, οὐδεμία ἔσται ἀνάγκη κατὰ τὸν τοῦ 15
 Πρόκλου λόγον καὶ τὸ τεταγμένον αὐθις ἀνακάμπτειν
 ἐπὶ τὸ ἄτακτον, ὅπερ οὐδὲ τῷ Πλάτωνι δοκεῖ τὸν
 κόσμον ἀφθαρτον εἶναι ὑπολαμβάνοντι· τὰ μὲν γὰρ
 ἐναντία ἐξ ἀλλήλων γίνεσθαι φησιν ὁ Πλάτων ἐν τῷ
 Φαίδωνι καὶ ἀνακάμπτειν εἰς ἄλληλα (ὥσπερ γὰρ τὸ 20
 θερμὸν ἐκ τοῦ ψυχροῦ γίνεται, οὕτως αὐθις καὶ ἐκ
 τοῦ ψυχροῦ τὸ θερμὸν καὶ ἐπὶ πάντων ἐναντίων
 ὡσαύτως, ἵνα μὴ χωλεύῃ ἢ φύσις τὰ ἕτερα μόνα τῶν
 ἐναντίων φθειρουσα), οὐκέτι δέ, καθάπερ ἐκ τῆς
 στερησεως τὸ εἶδος γίνεται, οὕτω καὶ τὸ εἶδος αὐθις 25
 ἀνακάμπτειν φησὶν πάντως ἐπὶ τὴν στέρησιν· τοῦτο
 γὰρ οὐδαμοῦ λέγων ὁ Πλάτων φαίνεται, τοῦναντίον

3. ἐντίας M 7. νομισοιεν M 8. β[αρυς] M 19. Plat.
 Phaedon. 71 C. 72 B. 71 E 22. πάντων τῶν ἐναντίων pt
 24. φθειρου[σα] M κἀπερ M 25. εἰ[I litt. er.]δος (prius) M

δὲ ἅπαν τὸ τεταγμένον ἐκ τοῦ ἀτάκτου λέγων γεγενῆσθαι, στέρησιν δὲ τοῦ τεταγμένου τὸ ἄτακτον ἀφθαρτον εἶναί φησιν τὸ τεταγμένον, τουτέστιν τὸν κόσμον, οὐκ ἄρα τὸ εἶδος φησι πάντως ἀνακάμπτειν ἐπὶ τὴν
5 στέρησιν. δοκοῦν ἄρα ἐστὶν Πλάτωνι γεγονέναι μὲν τὸν κόσμον, μὴ φθείρεσθαι δέ.

δ'. Ἐπιπέφηναι καὶ στέρησις ἐστίν', φησὶν ὁ Πρόκλος, 'τοῦ τεταγμένου τὸ ἄτακτον, μετέβαλεν δὲ ἀπὸ στερη-
fol. 125r. σεως εἰς τὴν ἕξιν, | πολλῶ μᾶλλον μεταβαλεῖ καὶ
10 ἀπὸ τῆς ἕξεως εἰς τὴν στέρησιν· ἀδυνατώτερον γὰρ ἐκεῖνο, διότι στερήσεις εἰσὶν τινες εἰς ἕξεις ἀμετάβλητοι. εἰ οὖν ἐκεῖνο ἀδυνατώτερον γενέσθαι γέγονεν, πολλῶ μᾶλλον τὸ δυνατώτερον ἔσται καὶ μεταβαλεῖ τὸ τεταγμένον εἰς τὸ ἄτακτον καὶ ἔσται καὶ κατὰ τὴν
15 φύσιν τοῦτο καὶ κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν· ὁ γὰρ τὸ ἀδυνατώτερον ποιήσας μᾶλλον ποιήσει τὸ δυνατώτερον'. ὅτι μὲν οὖν καὶ Πλάτωνι δοκεῖ ὅσον ἐπὶ τῆ τῶν πραγμάτων φύσει δύνασθαι τὸ τεταγμένον μεταβάλλειν εἰς τὸ ἄτακτον, ἐκ τῶν αὐτοῦ Πλάτωνος δῆ-
20 λον καθέστηκεν· τὸ γὰρ δεθὲν ἅπαν λυτὸν εἶναι βούλεται καὶ 'ἐπέπερ ἐγένεσθε', φησὶν, 'ἄλλοι μὲν οὐκ ἐστὲ οὐδ' ἀθάνατοι τὸ πάμπαν'. τὸ δὲ καὶ κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν εἶναι τὸ γενόμενον πάντως καὶ φθείρεσθαι οὐκέτι δοκούντως ὁ Πρόκλος λέγει τῶ
25 Πλάτωνι· τούναντίον γὰρ ὁ παρὰ Πλάτωνι δημιουργὸς πρὸς τὰ οὐράνια ἀπεφήνατο· εἰπὼν γὰρ τὰ ἀπὸ

2. στερησις M 7. cf. pag. 294, 20 — 295, 6 8. μεταβάλλει 294, 21 9. μεταβάλλει 294, 22 11. διότι στέρησις ἐστίν, αἱ δὲ στερήσεις εἰς ἕξιν ἀμετάβλητοι 294, 23 13. μεταβάλλει 295, 3 14. καὶ (post ἔσται) et τὴν om. 295, 4 21. Plat. Tim. 41 B 21. 22. ἀθάνατοι μὲν — οὐδ' ἄλλοι Plat. 22. καὶ κατην M

τῆς φύσεως τῷ κόσμῳ συμβαίνοντα (ἑπίπερ γὰρ ἐγένεσθε', φησίν, ἄλλοι μὲν οὐκ ἐστὲ οὐδὲ ἀθάνατοι τὸ πάμπαν') προστίθησι λοιπὸν ὁ δημιουργὸς καὶ τὰ ἀπὸ τῆς αὐτοῦ βουλήσεως αὐτῷ προσγινόμενα· οὐ γὰρ λυθήσεσθε', φησίν, οὐδὲ τεύξεσθε θανάτου μοίρας, 5 τῆς ἐμῆς βουλήσεως μείζονος ἔτι δεσμοῦ καὶ κυριωτέρου λαχόντες ἐκείνων, οἷς ὅτε ἐγένεσθε ξυνεδείσθε'. ὥστε καὶ ὁ Πλάτων τῇ μὲν γενέσει τὴν λύσιν αὐτῶν κατὰ τὸ τῆς φύσεως ἀκόλουθον ἔπεσθαι ὡμολόγηκεν, εἰδὼς δὲ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν παντὸς φυσικοῦ 10 δεσμοῦ ἰσχυροτέραν ὑπάρχουσαν ἐκ ταύτης τὴν τοῦ κόσμου ἀθανασίαν συνέδησεν· οὐ γὰρ | διὰ τὸ μὴ fol. 125 v. δύνασθαι τὸν θεὸν διὰ τοῦτο μηδὲ λύειν τὸν κόσμον εἶπεν λυτὸν γε καὶ κατὰ φύσιν ὄντα, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι· ὅθεν ἐπίκτητον αὐτοῦ τὸ εἶναι καὶ ἐπι- 15 σκευαστὴν τὴν ἀθανασίαν φησίν, ὡς ἐδείξαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. τί οὖν ἀντιφθέγγεται Πλάτωνι ὁ τοῦ Πλάτωνος ἐξηγητῆς τε καὶ διάδοχος; ὁ μὲν γὰρ Πλάτων ἐκ τοῦ ἀτάκτου τὸ τεταγμένον φησὶν γεγρονέναι (τοῦ ἀτάκτου νῦν, ὡς εἶπον, τὴν στέρησιν τοῦ τεταγ- 20 μένου σημαίνοντος, οὐ τὸ ἐναντίον) καὶ διὰ τοῦτο φύσει μὲν εἶναι λυτὸν τὸ τεταγμένον, μὴ μὴν ἔτι βούλεσθαι τὸν θεὸν ἀντιμεταβάλλειν τὸ τεταγμένον εἰς τὸ ἄτακτον, ὁ δὲ Πρόκλος φησίν, ὡς, εἶπερ ἐκ τοῦ ἀτάκτου τὸ τεταγμένον γέρονεν, ἀκολουθήσει πάν- 25 τως καὶ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν τὸ πάλιν τὸ τεταγμένον ἀντιμεταβάλλειν εἰς τὸ ἄτα-

1. συμβ|α|ινοντα M 2. εστ|ε| M 4. 5. οὔτι
μὲν δὴ λυθήσεσθέ γε Plat. Tim. 41B 7. ἐγίγνεσθε
Plat. 16. VI 28 20. pag. 308, 25. 309, 14

24. φησι^v M

κτον. διχόθεν οὖν ἀντιφθέγγεται Πλάτωνι, ὅτι τέ
 φησιν μὴ γεγονέναι ἐκ τοῦ ἀτάκτου τὸ τεταγμένον
 Πλάτωνος ῥητῶς τοῦτο βοῶντος καὶ ὅτι, εἴπερ γέ-
 γουεν, βουλήσεται πάλιν ὁ θεὸς τὸ τεταγμένον ἀντι-
 5 μεταβάλλειν εἰς τὸ ἀτακτον, ἐκείνου πάλιν ἐπὶ λέξεως
 μὴ βούλεσθαι τοῦτο τὸν θεὸν λέγοντος, ὡς ἐξ αὐτῆς
 τῆς Πλάτωνος λέξεως ἀπεδείξαμεν. ὥστε ἡμεῖς καὶ
 γεγονέναι τὸν κόσμον καὶ πάλιν φθείρεσθαι ὁμολο-
 γοῦντες, ὅτι μὲν γέγουεν, σύμφηφον ἔχομεν μετὰ τῆς
 10 ἀληθείας καὶ Πλάτωνα, ὅτι δὲ γενόμενος πάντως
 φθαρήσεται καὶ οὐχ, ὡς Πλάτωνι δοκεῖ, ἄλυτος ἔσται
 καὶ ἀθάνατος, εἰ καὶ φύσει λυτὸς εἴη, ἐπικτήτου τῆς
 ἀθανασίας αὐτῷ παρὰ τῆς τοῦ θεοῦ βουλήσεως προσ-
 γενομένης, αὐτὸν ἔχομεν ἐν τούτοις τὸν Πρόκλον
 15 μάρτυρα καὶ κατὰ φύσιν εἶναι τοῦτο λέγοντα καὶ
 fol. 126r. κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ | βούλησιν. ἀλλ' οὐδὲ Πλά-
 των ἐν τούτοις ὀρθῆς ἐννοίας ἐκπέπτωκεν, οὐχ ὅτι
 ἀφθαρτον εἶναι τὸν κόσμον οἶεται, ἀλλ' ὅτι δεῖν
 νομίσας αὐτὸν εἶναι ἀφθαρτον οὐ τὸ ἀπειροδύναμον
 20 τῆς τοῦ κόσμου φύσεως τῆς ἀφθαρσίας αὐτῷ φησιν
 εἶναι αἷτιον ἀλλὰ τὴν τοῦ δημιουργοῦ βούλησιν· εἰ
 γὰρ ὅλως δέοι τι σῶμα ἐς αἰὲ διαμένειν, οὐκ ἄλλως
 ἀφθαρτον εἶναι τοῦτο ἐνδέχεται, μὴ τῆς τοῦ δημιουρ-
 γοῦ δυνάμεως τὴν ἐς αἰὲ διαμονὴν αὐτῷ χορηγούσης,
 25 μηδενὸς σώματος ὅσον ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς φύσεως τὸ
 αἰὲ εἶναι ἔχοντος. ὅτι δὲ οὐκ ἔστιν ἐναντίον τῷ
 τεταγμένῳ τὸ ἀτακτον, καὶ αὐτόθεν μὲν δῆλον· εἰ δὲ
 τὸ τεταγμένον οὐδὲν ἕτερον λέγει ὁ Πλάτων ἢ τὸν

12. λυτὸς] αλυτος M

15. τοῦτο 294, 4] τουτον M

21. αιτιν M (αἰτίαν pt)

22. διαμενην M

αλλ[λ]ως M

24. χωρηγουσης M

26. εναναντιον M

κόσμον, ὁ δὲ κόσμος οὐσία, ἡ δὲ οὐσία οὐκ ἐξ ἐναν-
τίου τὴν γένεσιν ἔχει, ὡς δέδεικται, οὐκ ἄρα ὡς τὰ
ἐναντία τὸ τεταγμένον ἀντίκειται καὶ τὸ ἄτακτον ἀλλ'
ὡς εἶδος καὶ στέρησις.

Τέλος λύσεως τοῦ ὀργῶου λόγου.

5

Πρόκλου διαδόχου λόγος ἕνατος.

Ἔνατος· πᾶν τὸ φθειρόμενον φθείρεται ὑπὸ τῆς
ἑαυτοῦ κακίας· οὐ γὰρ δὴ ὑπὸ τε τοῦ οἰκείου ἀγαθοῦ
ἢ οἰκείου μήτε κακοῦ μήτε ἀγαθοῦ ἀλλ' ἀδιαφόρου·
πᾶν γὰρ τὸ τοιοῦτον οὔτε βλάπτειν δυνατὸν οὔτε ὠφε- 10
λεῖν, ὥστε οὔτε φθείρειν οὔτε σφῶζειν. εἰ οὖν φθεί-
ροιτο τὸ πᾶν, ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ φθορῆς κακίας.
τὸν δὲ κόσμον εὐδαίμονα θεὸν αὐτὸς εἶναι φησιν καὶ
πάντας ὡσαύτως θεοὺς καὶ διὰ τοῦτο ἅπαν τὸ θεῶν
γένος ἄδεκτον ὃν κακίας ἄδεκτον | εἶναι καὶ μετα- fol. 126 v.
βολῆς. οὐκ ἄρα φθαρήσεται ποτε τὸ πᾶν, ᾧ μηδέν 16
ἔστιν κακόν, διότι καὶ αὐτὸ θεὸς ἔστιν. εἰ δὲ ἀφθα-
ρτον τὸ πᾶν, διότι μηδὲν ἔχη φθαρτικόν, οὐδὲ γενητόν
ἔστιν· ἐξ οὗ γὰρ ἡ γένεσις ἐκάστῳ, τοῦτο ἐκάστου
φθαρτικόν· κρατηθὲν μὲν γὰρ γενέσεως συναίτιον, 20
κρατήσαν δὲ φθορᾶς· ὥστ', εἰ μηδὲν ἔστιν αὐτὸ φθει-
ρον, οὐδὲ ἔχει, ἐξ οὗ ἂν γένοιτο. ἀλλὰ μὴν οὐδὲν

2. pag. 308, 1 7. φθείρεται post κακίας fol. 134r.; cf.

pag. 302, 25 8. τε M; fort. γε 9. ἡ οἰκείου M μητε
ἀγαθον in marg. suppl. M (ζητει ascript.) 13. Plat. Tim. 34B

14. ἅπαν τὸ θεῶν κτλ.: cf. fol. 134r. 262v. 16. [ποτε] M

17. εἰ δὲ μὴ φθαρτόν fol. 136r. 18. μηδὲν fol. 136r.]
μηδε M 19. ἐκάστου M] ἐκάστῳ fol. 136r. 22. οὐδὲν ἔχει
fol. 136r.

ἔστιν αὐτὸ φθειρόν, εἶπερ μηδέν ἐστιν αὐτῷ κακόν·
 τί γὰρ ἂν αὐτὸ φθείροι τεταγμένον ἄλλο πλὴν τῆς
 ἀταξίας καὶ κεκοσμημένον πλὴν τῆς ἀκοσμίας; αὕτη
 γὰρ τῷ κεκοσμημένῳ καὶ τεταγμένῳ κακόν. εἰ μὲν
 5 οὖν ἔστιν τι αὐτῷ κακόν, ἔξει ἀκομίαν καὶ ἀταξίαν,
 εἰς ἣν λυθῆσεται. εἰ δὲ μηδέν ἐστιν αὐτῷ κακόν,
 οὐκ ἔσται μαχομένη τις ἀταξία καὶ ἀκομία τῷ τεταγ-
 μένῳ καὶ κεκοσμημένῳ, τῷ παντί. εἰ δὲ μὴ ἔχη μα-
 χομένην ἀταξίαν καὶ ἀκομίαν, οὐδὲ γέρονεν ἐξ ἀκο-
 10 σμίας τινὸς καὶ ἀταξίας, εἶπερ οὐδὲν αὐτῷ μάχεται
 τοιοῦτον. τοῦτο δέ, εἰ μηδέν αὐτῷ κακόν ἐστιν.
 οὐδὲν ἄρα ἔχει, ἐξ οὗ ἂν γένοιτό τινος. μὴ ὄντος δ',
 ἐξ οὗ ἂν γένοιτό τινος, οὐδὲ γένοιτο ἂν· δεῖ γὰρ ἔκ-
 τινος γίνεσθαι πᾶν τὸ γινόμενον; ἐκ μηδενὸς <δέ τι>
 15 γίνεσθαι ἀδύνατον."

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ θ' λόγου.

α'. Ὅτι οὐ φιλόσοφον οὐδὲ Πλάτωνι δοκοῦν τὸ
 τῆς ἀληθείας προτιμᾶν Πλάτωνα.

β'. Ὅτι ἐν πολλοῖς <τῶν> φυσικῶν δογμάτων ὁ
 20 Πλάτων τῆς ἀληθείας διήμαρτεν.

γ'. Ὅτι καὶ ἐν ταῖς ἠθικαῖς συμβουλαῖς πολλαχοῦ
 τῆς ὀρθότητος ἐξέπεσεν. ἐν οἷς ἀπόδειξις, ὅτι τε δια-
 φθεῖρουν τινὰ τῶν τικτομένων καὶ κοινὰς εἶναι τὰς
 γυναικας νομοθετεῖ.

25 δ'. Ὅτι οὐ θεολογῶν ἀλλὰ τῇ συνηθείᾳ τῶν ποιη-
 fol. 127r. τικῶν μύθων ἐπόμενος θεὸν εἶναι τὸν | κόσμον ὁ

9. 10. ἀκομίαν καὶ ἀταξίαν pt 10. οὐδε M 12. μὴ
 ὄντος κτλ.: cf. fol. 136v. 13. οὐδὲ fol. 136v.] οὐδεν M
 14. δέ τι fol. 137r. (cf. fol. 183v.) 19. τῶν add. pt
 21. ἠθικαῖς (cf. 319, 15)] ὀικειαις M

Πλάτων εἶρηκεν. ἐν ᾧ, ὡς ὅτι δέει τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων οὐ τὰ ἑαυτῶ δοκοῦντα ὁ Πλάτων ἔλεγεν.

ε'. Ὅτι ἐξ ὧν αὐτοὶ δεδώκασιν ἡμῖν λημμάτων ἀποδείκνυται, ὡς ἀδύνατον θεὸν εἶναι τὸν κόσμον. ἐν ᾧ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀμετάβλητον τὸ κατὰ τὰ μέρη 5 μεταβάλλον.

ς'. Ὅτι καὶ ὁ κόσμος δεκτικός ἐστὶν τῆς εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἐκτροπῆς, ἣτις τοῖς φθειρομένοις τοῦ φθείρεσθαι ἐστὶν αἰτία.

ξ'. Ὅτι, εἶπερ δέδεικται, ὡς ἐστὶν τι αἴτιον τῆς 10 τοῦ κόσμου φθορᾶς, ἀνάγκη δήπου κατὰ τὰς ὑποθέσεις τοῦ Πρόκλου εἶναί τι καὶ τό, ἐξ οὗ γέγονεν.

η'. Ἀπορία, ὅτι οὐδὲν ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος ἐνδέχεται γενέσθαι καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν κόσμον ἀνάγκη ἀγένητον εἶναι. 15

θ'. Ὅτι οὐκ ἀνάγκη, ὥσπερ τῶν μερικῶν ἕκαστον ὑπὸ τῆς φύσεως γίνεται τὴν ὕλην ἐκ τῶν ὄντων λαμβανούσης, οὕτως καὶ τὸν θεόν, εἶπερ μὴ ὄντα πρότερον τὸν κόσμον πεποίηκεν, ἐκ προϋποκειμένου τινὸς αὐτὸν δεδημιουργηκένα, τοῦναντίον δὲ ἅπαν ἐκ τοῦ 20 μὴ ὄντος ἅμα τῷ εἶδει αὐτοῦ καὶ τὸ ὑποκείμενον ὑπὸ θεοῦ παράγεσθαι ἀνάγκη.

ι'. Ὅτι ἢ ἐξομοιοῦντες τὴν τοῦ παντὸς γένεσιν τῇ τῶν μερικῶν γενέσει προϋπάρχειν τοῦ κόσμου τὸ ποιητικὸν αὐτοῦ αἴτιον ἐξ ἀνάγκης συγχωρήσουσιν, 25 ὥσπερ καὶ τῶν μερικῶν προϋπάρχειν τὸ αἴτιον, ἢ, εἶπερ μὴ τὰ αὐτὰ τῇ τοῦ ὅλου γενέσει ἔπεται, ἅπερ καὶ τῇ τῶν μερικῶν γενέσει, τῶν μερικῶν ἐξ ὄντων

7. εἰ[ς] M
προϋπάρχει

11. α[ν]αγκη, ex γ, M
28. μερικῶν (ante ἐξ)] μερῶν M

26. fort.

γινομένων τὸ ὄλον, εἶπερ γέγονεν, ἐκ μὴ ὄντων ἀνάγκη γίνεσθαι.

αι'. Ὅτι οὐδὲν τῶν γινομένων ἐξ ὄντος γίνεται. ἐν β', ὅτι πάντων τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων 5 συνθέτων ὄντων ἐξ ὕλης καὶ εἶδους οὔτε τῆς ὕλης fol. 127v. ἐστὶν γένεσις οὔτε τοῦ συν|αμφοτέρου ἀλλὰ μόνον τοῦ εἶδους, καὶ ὅτι πάντα τὰ ἔνυλα εἶδη φθειρόμενα οὔτε ὕλη γίνεται οὔτε εἰς ἕτερόν τι μεταβαίνει ὑποκείμενον οὔτε εἰς ἀπλούστερα ἀναλύεται οὔτε ἐπὶ ὁλό- 10 τητά τινα ἰδίαν ἀνατρέχει οὔτε εἰς ἕτερον εἶδος μεταβάλλει οὔτε καθ' ἑαυτὸ ὑφίσταται οὔτε ἐπὶ τὸ δυνάμει παλινδρομεῖ, ἀλλ' εἰς τε τὸ μηδαμῶς ὄν φθειρόμενα ἀπόλλυται καὶ ἐκ τοῦ μηδαμῶς ὄντος ἴσχει τὴν γένεσιν.

βι'. Συνηγορία, ὅτι τὰ ἔνυλα εἶδη οὔτε γίνεται οὔτε φθείρεται, ἀλλ' ἄνευ γενέσεως καὶ φθορᾶς ἢ εἰσὶν ἢ οὐκ εἰσιν.

γί'. Ὅτι, εἰ καὶ συγχωρηθεῖη ἀληθὲς εἶναι τὸ ἄνευ γενέσεως καὶ φθορᾶς ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι τὰ 20 ἔνυλα εἶδη, αὐτὸ τοῦτο ἀπόδειξις ἐστὶν τοῦ καὶ τὸν κόσμον, εἶπερ γέγονεν, ἐκ μὴ ὄντων γεγυμέναι καὶ οὐκ ἐξ ὄντων. καὶ ὅτι ἡ ὕλη εἶπερ γέγονεν, καὶ αὐτὴν ἐκ μὴ ὄντων γεγυμέναι ἀνάγκη καὶ διὰ ταῦτα καὶ τὸ ἐξ ἀμφοῖν. ὥστε ἐκ τούτων συνάγεσθαι, ὡς 25 πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος γίνεται.

δι'. Ὅτι οὐκ ἀληθὲς ἐστὶν τὸ ἄνευ γενέσεως τὰ ἔνυλα εἶδη ὑφίστασθαι.

5. [ὑλης καὶ εἶδους] M

11. εαυτωι M (cr. pt)

6. μόνου pag. 317, 5. fol. 140r.

15. [τα ενυ]λα M

ει'. Ὅτι οὐ διὰ <τὸ> τὴν τελειότητα τῶν εἰδῶν ἀχρόνως ὑφίστασθαι διὰ τοῦτο ἀναιρετέον τὴν τῶν εἰδῶν γένεσιν.

σι'. Ὅτι καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ τέχνης καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ φύσεως γινομένοις μόνου τοῦ εἶδους ἐστὶν καὶ οὐχὶ 5 τῆς ὕλης ἢ γένεσις.

ζι'. Ὅτι οὐκ ἔστιν τοῦ συνθέτου ἢ γένεσις ἀλλὰ τοῦ εἶδους κυρίως, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ τοῦ συνθέτου.

Λύσις τοῦ θ' λόγου.

10

α'. Τοῦ Πλάτωνος διαρρήδην οὕτως γεγονέναι τὸν κόσμον καὶ οὐκ αἰεὶ εἶναι λέγοντος, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν πολλάκις δέδεικται, λίαν οἶμαι κακοῦργον καὶ σοφιστικῆς κακοτεχνίας οὐκ ἄμοιρον τὰ οὕτως ἐναργῶς λελεγμένα διακροῦ|όμενον ἔκ τινων ἄλλων fol. 128 r. τοῦ Πλάτωνος ὑποθέσεων πείθειν βιάζεσθαι, ὡς οὐ 16 γενητὸν εἶναι τὸν κόσμον ἀλλ' ἀγένητον ὁ Πλάτων ᾔετο· εἰ γὰρ καὶ κατὰ ἀλήθειαν ἦν τις ὑπόθεσις παρὰ Πλάτωνι ἑτέραν αὐτοῦ ἀπόφανσιν ἀπελέγχουσα, εὐγνώμονος ἦν ἀνδρὸς καὶ τῇ ἀληθείᾳ τὸ πλεον νέμουτος 20 τῇ φαινομένῃ καλῶς ἔχειν τῶν ὑποθέσεων τιθέμενον τὴν ἑτέραν τὴν μαχομένην ὡς οὐκ ἀληθῆ παραπέμπεσθαι· οὐ γὰρ ἀνδρὸς οἶμαι φιλοσόφου οὐδὲ τοῖς Πλάτωνος πειθαρχοῦντος διδάγμασιν Σωκράτους μὲν ὀλίγον φροντίζειν τῆς δὲ ἀληθείας πολὺ μᾶλλον αὐτὸν 25

1. τὸ add. pt 4. τέχνης] τεχνην M 5. ουχη M (οὐχ ἢ pt) 14. οὔτως] οντως M 19. αποφάσιν M ἀπελεγχουσαι M 20. πλεων M 21. ^{τιθε}οιόμενον M 23. 24. Plat. Phaedon. 91C 24. 25. ολιγ[ὸ] M 25. πο[λ]υ M

εἰσαγαγόντος Σωκράτη λέγοντα τὸ πᾶν, ὅτι οὖν εἴρηται
 Πλάτωνι, τοῦτο ὡς ἀπὸ τριπόδος εἰρημένον ἀληθὲς
 εἶναι νομίζειν καὶ διὰ τοῦτο τινὰ τῶν εἰρημένων τῶ
 ἀνδρῶν μὴ ἀληθῆ δ' εἶναι δοκοῦντα ὡς οὐδ' εἴρηται
 5 ἐπιχειρεῖν συλλογίζεσθαι· τί γὰρ θαυμαστὸν ἄνθρω-
 πόν γε ὄντα Πλάτωνα τῆς ἀληθείας ἔσθ' ὅπη δια-
 μαρτάνειν; ὅτι γὰρ τοῦτο πολλαχοῦ πέπονθεν καὶ ἐν
 αὐτῇ τῇ περὶ τῶν φυσικῶν πραγμάτων θεωρίᾳ (τί
 γὰρ δεῖ περὶ θεοῦ λέγειν;), δεικνύουσιν μὲν καὶ αἱ
 10 πρὸς αὐτὸν ἄλλων τέ τινων καὶ Ἀριστοτέλους μυθία
 ἐνστάσεις, οὐδὲν δὲ ἴσως χεῖρον καὶ ἡμᾶς ὀλίγων ἐν
 τῶ παρόντι μνειάν ποιήσασθαι.

β'. Τῶν γὰρ περὶ τὰς ἀστρονομικὰς μεθόδους
 εὐδοκιμηκότων μάλιστα τὴν μέσην τῶν πλανωμένων
 15 σφαῖραν τὸν ἥλιον ἐπέχειν ἀποδειξάντων καὶ τούτου
 πᾶσιν τοῖς ἐφεξῆς συναρέσαντος Πλάτων ἐν Τιμαίῳ
 τὴν ἀπὸ σελήνης δευτέραν αὐτὸν ἔχειν ἀπεφήνατο
 τάξιν· καὶ ὡς ἡμαρτεν κατὰ γε τοῦτο, οὐδεὶς τῶν
 fol. 128 v. περὶ τὰ μαθήματα δεινῶν ἀν|τερεῖ. δεῦτερον τὰς
 20 λογικὰς ψυχὰς κατὰ τοὺς Πυθαγορικοὺς μύθους εἰς
 τὰ τῶν ἀλόγων μεταμφιέννυσι σώματα· καὶ τοῦτό γε
 ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖν ἀξιοῖ ὁ Πρόκλος
 σαφῶς ἐν τῶ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ κεφαλαίῳ τοῦ πολ-
 λάκις μνημονευθέντος λόγου, ἐν ᾧ πρὸς Ἀριστοτέλην
 25 ὑπὲρ τοῦ Τιμαίου ἀπελογήσατο, Πλάτωνος εἶναι ταύ-
 την καὶ οὐκ ἄλλην γνώμην ἀποφαινόμενος καὶ λύειν

2. M m 1 ad τριπόδος not. marg.: τοῦτ' ἐστὶν ενθουσιασμος
 η μαντεια 5. τί] ὅτι M (vix οὔτι) 12. μυθian M 14. πλανω-
 μενων M 15. [α]ποδειξαντων M 16. Plat. Tim. 38D
 19. Plat. Tim. 42C 21. μετεμφιεννυσι M 26 sq. λυειν
 ουνκαλλως, m 1 in marg. λυει ου καλως, M

οὐ καλῶς ὡς ἔμοιγε φαίνεται πειρώμενος τὴν Ἀριστοτέλους πρὸς τοῦτο τὸ δόγμα ἔνστασιν. τρίτον τὴν ἑλκτικὴν δύναμιν οὐκ εἶναι φησιν ἐν τοῖς σώμασιν ὁ Πλάτων τῶν ἰατρῶν μονονουχὶ καὶ δι' αἰσθήσεως ταύτην ἡμῖν δεικνύντων ὑπάρχουσαν. τέταρτον τὴν 5 μῆτραν ζῶον εἶναι Πλάτων ὑπέληφεν, ὅπερ ὡς ἔστιν ψεῦδος, ἱκανῶς ἐν τῇ διαγνωστικῇ τῷ Γαληνῷ ἀποδέδεικται. ἀλλὰ δὴ καὶ τοῖς φντοῖς αἰσθήσεως μετεῖναι φησιν, ὅπερ οὐδὲ Ἀριστοτέλει δοκεῖ οὔτε δεικνύειν ἡμῖν οἱ τὰ Πλάτωνος πρεσβεύοντες ἔχουσιν. καὶ εἴ 10 γε μὴ ἔξω τοῦ προκειμένου ἐπίπτομεν, ἕκαστον ἂν τῶν εἰρημένων μετὰ τῶν Πρόκλου συνηγοριῶν ἐκθέμενος, εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, οὐκ ἀληθῶς ἔχον ἀπέδειξα.

γ'. Καὶ ἐν ταῖς ἡθικαῖς δὲ συμβουλαῖς πολλὰ μὲν 15 ἂν τις καὶ ἄλλα τοῦ ἀνδρὸς ἐπιλάβοιτο· ἀλλ' ἐπεὶ μὴ περὶ τούτου νῦν ἡμῖν ἔστιν τὸ προκείμενον, ἀλλ' ὥστε μόνον δεῖξαι, ὡς πολλαχοῦ τοῦ δέοντος ἤμαρτεν, ἐνός που ἢ δύο μνήμην ποιήσομαι. πῶς γὰρ οὐκ ἂν τις μέμψοιτο καὶ τῶν τυχόντων νοῦν ἔχων ταῖς ἐν 20 τῇ πολιτείᾳ περὶ τῶν γάμων αὐτοῦ καὶ παιδοτροφιῶν διατάξεις; τοὺς γὰρ τῆς πόλεως κελεύει φύλακας καὶ τὰς φυλακίδας, ἐν ὅσῳ μὲν ἐν ἀκμῇ τοῦ παιδοποιεῖν | τυγχάνουσιν ὄντες, τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ταῖς ἀγα- fol. 129r. θαῖς μίγνυσθαι, τοὺς ἐναντίους δὲ ταῖς ἐναντίαῖς· 25 ἀλλὰ τὰ μὲν τῶν ἀγαθῶν ἀπογεννήματα τρέφειν ἀξιοῖ,

1. πειρώμενος] πειρομενωι M 3. ελκτ[ι]κην, ex η, M
 5. Plat. Tim. 91BC 7. γαλινωι M cf. Galen. περὶ
 τῶν πεπονθ. μορ. VIII 425 sq. (cf. etiam XVI 179 sq.)
 8. Plat. Tim. 77B 9. cf. Arist. de an. A 5 p. 410b 23
 20. μέμψοιτο pt] σκε[μ]ψοιτο, ex ψ, M 24. ται M
 26. απογεννηματα M

τὰ δὲ τῶν φαύλων καὶ εἴ τι τῶν ἀγαθῶν ἀνάπηρον
 γένοιτο ἐν ἀπορρήτῳ που κατακρύπτειν. ὅταν δὲ ἤδη
 τὸν τοῦ παιδοποιεῖν καιρὸν οἱ φύλακες ὑπεκδράμωσιν,
 ἐλευθέρως λοιπὸν συγγίνεσθαι συγχωρεῖ τοὺς τε ἄν-
 5 δρας ἢ ἂν θέλωσιν γυναικὶ καὶ τὰς γυναῖκας ὡσαύ-
 τως ὀλίγα ἄττα παραφυλαξάμενος καὶ τὸν τοῦ γήρως
 καιρὸν, ἐν ᾧ μᾶλλον ἔδει τὸν σωφρονικώτερον μετιέ-
 ναι βίον, εἰς ἀκολασίαν μονονουχὶ τοὺς τῆς ἰδίας πό-
 λεως ἐκκαλεῖται φύλακας. καὶ τὸ δὴ χαλεπώτερον· εἴ
 10 τι συμβαίῃ τούτοις κήμα γενέσθαι, μάλιστα μὲν
 σπουδάζειν κελεύει μηδὲ εἰς φῶς αὐτὸ συγχωρεῖν ἐκ-
 βῆναι, ἀλλ' ἐν τῇ μήτρᾳ δηλονότι ἀτέλεστον φαρμά-
 κοις τισὶν ἢ τοιαύταις ἀνάγκαις διαφθεῖρειν· οὐ γὰρ
 ἄλλως οἶόν τέ ἐστιν μὴ συγχωρεῖν ἐξ ἐπιτηδεύσεως
 15 ἡμετέρας εἰς φῶς προῖέναι τὰ ἔμβρυα. εἰ δέ τι καὶ
 βιασάμενον τὴν τῶν φθεῖρειν ἐπιχειρούντων αὐτὸ
 μαργανείαν ἀποκηθῆ, ἐκτιθέναι κελεύει καὶ μὴ ἐκ-
 τρέφειν, οὐδὲν ἕτερον τοῖς ἰδίῳις πολίταις ἢ τῶν
 φιλιτάτων φόνους ἐργάζεσθαι παραινῶν. καὶ ἵνα μὴ
 20 δόξωμεν αὐτοὶ συκοφαντεῖν τὸν ἄνδρα, ἄκουε, ὅπως
 αὐτὸς ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς πολιτείας τὰ εἰρημμένα δια-
 τάττεται· λέγει γὰρ ἐπὶ λέξεως ὧδε ἔν τοῖς γάμοις
 τοίνυν καὶ παιδοποιίαις ἔοικεν τὸ ὀρθὸν τοῦτο γίνε-
 σθαι οὖν ὡς ἐλάχιστον δῆ. δεῖ μὲν, εἶπον, ἐκ τῶν
 25 ὠμολογημένων τοὺς ἀρίστους ταῖς ἀρίσταις συγγίνε-
 σθαι ὡς πλειστάκις, τοὺς δὲ φανλοτάτους τούναντίον,

1. ἀνάπηρον M 6. fort. καὶ <κατὰ> τὸν 7. εδει in
 marg. suppl. M 13. ἀναγκαις M; fort. μαργανείαις (cf. 322, 8)
 17. μαργανειαν M 21. 22. ad versum ατὰττεται — τοις
 ascript. ζητει M 22. Plat. reip. V 459 D 24. ὀν^{ῶς} ἐλάχιστον δη
 δεῖ M; οὐκ ἐλάχιστον. Πῶς δῆ; Δεῖ Plat. 26. πλιστα^ῖκις
 M φανλοτάτους ταῖς φανλοτάταις τούναντίον Plat.

καὶ τῶν μὲν τὰ ἔκγονα τρέφειν, τῶν δὲ μὴ, εἰ μέλλει
 τὸ ποίμνιον ὅτι ἀκρότατον εἶναι· καὶ ταῦτα πάντα
 γινόμενα λανθάνειν πλὴν αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας |
 ἢ δ' αὖ ἢ ἀγέλη τῶν φυλάκων ὅτι μάλιστα ἄστα- fol. 129 v.
 σίαστος ἔσται'. εἰ τῶν μὲν ἀρίστων τὰ ἔκγονα τρέ- 5
 φειν δεῖ, τῶν δὲ ἐναντίων μηκέτι, δηλονότι ἐκτιθέναι
 αὐτὰ εἰς ἀπώλειαν βούλεται· ἀπόλλυσθαι γὰρ ἀνάγκη
 τὰ μὴ τρεφόμενα. καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῷ αὐτῷ τῆς
 πολιτείας πέμπτῳ φησὶν 'τὰ μὲν δὴ τῶν ἀγαθῶν,
 δοκῶ, λαβοῦσαι εἰς τὸν σηκὸν οἴσουσιν παρὰ τινας 10
 τροφούς χωρὶς οἰκούσας ἐν τινι μέρει τῆς πόλεως·
 τὰ δὲ τῶν χειρόνων καὶ ἐάν τι τῶν ἐτέρων ἀνάπηρον
 γένηται ἐν ἀπορρήτῳ τε καὶ ἀδήλῳ κρύψουσιν, ὡς
 πρέπει, εἴπερ μέλλει καθαρὸν τὸ γένος τῶν φυλάκων
 ἔσεσθαι'. τί οὖν πάλιν βούλεται τὸ ἐν ἀπορρήτῳ τε 15
 καὶ ἀδήλῳ τὰ τῶν φαύλων κατακρύπτεσθαι ἔκγονα
 καὶ εἴ τι τῶν ἀγαθῶν ἀνάπηρον γένοιτο ἢ τὸ εἰς
 φθοράν που κατορύττεσθαι; οὐ γὰρ δὴ γε τρεφόμενά
 τε καὶ εἰς ἡλικίαν ἀρόμενα τὸν ἀεὶ χρόνον ἐν ἀδήλῳ
 εἶναι δύνανται. ὅτι δὲ φθείρεσθαι αὐτὰ βούλεται, 20
 σαφέστερον μετ' ὀλίγον προϊῶν τὴν οἰκείαν ἐξεκά-
 λυψεν γνώμην· φησὶν γὰρ οὕτως 'ὅταν δὲ ἤδη, οἶμαι,
 αἶ τε γυναῖκες καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ γεννᾶν ἐκβῶσιν τὴν
 ἡλικίαν, ἀφήσομέν που ἔλευθέρους αὐτοὺς συγγίνεσθαι,
 ἢ ἂν ἐθέλωσιν, πλὴν θυγατρὶ καὶ μητρὶ καὶ ταῖς τῶν 25
 θυγατέρων παισὶν καὶ ταῖς ἄνω μητρος, καὶ τὰς γυ-

4. ἢ δ' M] εἰ Plat.; ἢ δ' pt 6. ἐκτιθέναι M 7. ἀπο-
 λειαν M 9. Plat. reip. V 460 C 13. γίννηται Plat.
 κατακρύψουσιν Plat., cf. lin. 16 13. 14. ὡσπερρεπει M
 14. πρέπει. Εἴπερ μέλλει, ἔφη, καθαρὸν Plat. 22. Plat. reip.
 V 461 B ἢ δὴ M] δὴ Plat. 25. ἢ M] ᾧ Plat. 26. πα[ι]-
 σιν M M m 1 ad ἄνω not. marg.: ταις μαμαῖς τὰς om. Plat.

ναϊκας αὖ πλὴν υἱεῖ καὶ πατρὶ καὶ τοῖς τούτων εἰς τὸ
κάτω καὶ ἐπὶ τὸ ἄνω, καὶ ταῦτά γε ἤδη πάντα δια-
κελευσάμενοι διαπροθυμείσθαι μάλιστα μὲν μηδὲ εἰς
φῶς ἐκφέρειν κύημα μηδέν, ἐὰν γένηται, ἐὰν δέ τι
5 βιάσῃται, οὕτω τιθέναι, ὡς οὐκ οὔσης τροφῆς τῷ
τοιούτῳ. καὶ πῶς οἶόν τέ ἐστιν, ὅπερ ἤδη εἶπον,
διαπροθυμείσθαι μὴ ἐκφέρειν εἰς φῶς τὰ κνήματα ἢ
φθορείοις καὶ τοιαύταις τισὶ μαγγανείαις αὐτὰ ἐν τῇ
μήτρᾳ διαφθείροντας; ἐξελθόντων δ' αὖ βία τῶν
fol. 130r. κωλυόντων τὸ 'οὔ|τω τιθέναι ὡς μὴ τρέφειν' τί
11 ἄλλο ἐστὶν ἢ παιδοκτόνους παραινεῖν γίνεσθαι; καὶ
πόσῳ ἦν εὐσεβέστερον εἰργεῖν παντελῶς τῆς πρὸς
γυναϊκας ὁμιλίας τοὺς οὕτως ἔχοντας ἢ τῇ ἡδονῇ
συγχωρήσαντα φθείρειν τοῦ θεοῦ τὸ δημιουργημα.
15 πόσους δὲ καὶ ἐκ φαύλων βελτίστους ὡς ὅτι μάλιστα
γενομένους ὀρώμεν καὶ χείρονας ἐξ ἀγαθῶν καὶ ἐκ
γεγηρακότων ἀνδρείους τε καὶ ἀγαθοὺς τὸν τρόπον.
ὡς μεγάλα ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος ἐκ τῆς ἀρίστης
ταύτης πολιτείας ἀπάνωτο θηρίων ἀπάντων ἀγριώ-
20 τερα ἔχειν τὰ ἤθη παιδευόμενος. τί γάρ ἐστιν οὕτως
ἄγριον ἐν τῷ παντὶ ζῶον ἢ σμικρὸν τε καὶ ἀναλκές,
ὃ μὴ ὑπεραποθνήσκειν τῶν ἰδίων ἐκγόνων ὑπ' αὐτῆς
ἀδιδάκτως τῆς φύσεως ἐκπαιδεύεται; ἄκουε γοῦν,
ὅπως Ὅμηρος τὸ περὶ τὰ ἔκγονα τῆς φύσεως φιλό-
25 στοργον ἐκδιδάσκων ἀνύμνησεν·

ὡς δ' ὅποτε σφῆκες μέσον αἰόλοι ἢ ἐ μέλισσαι

1. πλὴν Plat.] παλιν M 3. προθυμείσθαι Plat. (tamen
cf. lin. 7) 4. κύημα μηδὲ γ' ἐν Plat. 6. pag. 320, 13
8. μαγγανίαις M 10. ὡς, cf. lin. 5] καὶ M 15. πόσους M
19. απ|ω]νατο, ex o, not. marg. ωφελησεν, M 26 sqq. Hom.
M 167—170 (οἱ δ' ὡς τε σφῆκες κτλ.)

οἰκία ποιήσονται ὁδῶ ἐπὶ παιπαλοέσση,
οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
ἄνδρας θηρητῆρας ἀμύνονται περὶ τέκνων'

καὶ πάλιν

ᾧς δ' ὄρνις ἀπτήσιν νεοσσοῖσι προφέρησι 5
μάστακ', ἐπεὶ κε λάβησι, κακῶς δέ τέ οἱ πέλει αὐτῆ'.

ἄρ' οὖν τὰ μὲν οὕτω σμικρὰ τῶν ζώων τῆ τῆς
φύσεως μᾶλλον δὲ τῆ τοῦ θεοῦ διατάξει πειθόμενα
τοῦ ἰδίου ὑπεραποθνήσκει κυήματος, τὰ δ' ἄγρια καὶ
τὸ θηριῶδες ἦθος φυσικῶς ἐνδεικνύμενα ὑπεροπτικῶς 10
περὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ὅπως ἂν ἔχη τεχθέντα διάκειται;
ἢ οὐχὶ πρὸς τοῦ τῶν ἡρώων τὸ περὶ τοὺς ἐταίρους
ἐνδειξαμένους φιλόστοργον μάλιστα τούτοις ἀπέεικασεν
Ἵουμῆρος; 'εἰστήκει', γάρ φησιν, ὁ Αἴας ἐπὶ τῷ Πα-
τρόκλῳ

15

ᾧς τίς τε λέων περὶ οἴσι τεκέεσσι,

ᾧ ῥά τε νῆπι' ἄγοντι συναντήσονται | ἐν ὕλῃ fol. 130 v.

ἄνδρες ἐπακτῆρες· ὁ δέ τε σθένει βλεμαίνει,
πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἔλκεται ὕσσε καλύπτων·
ᾧς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἦρωι βεβήκει'.

20

πῶς οὖν οὐκ ἄτοπος ὁ νόμος παντελῶς ὁ τὴν
τοιαύτην τῆς φύσεως ἡμῶν ἡμερότητα καὶ λεαίνης

1. οἰκία Hom.] [οικ]ειας M (οικίας Homeri c. Leidens. 33 H)

ποιήσονται aut ποιήσονται Hom. πεπαλοεσση M

5 sq. Hom. I 323—324 5. ὄρ[νις] M προφέρησιν Hom.]

προσφερησι M 6. ἐπ[ει] και M 11. εχ[η], ex ei, M

12. exspectes ἢ οὐχὶ τῶν ἡρώων τοὺς τὸ κτλ. 13. ἐνδειξά-

μένους t et ex corr. p 14 sqq. Hom. P 133—137 14. εἰστήκει

vel εἰστήκει Hom. 16. τέκεσιν Hom. 17. συναντήσονται

vel συναντήσονται Hom. 18. επα[πα] eras.]κτηρες M

βλεμαίνει M 19. ἐπισκύνιον M καλύπτον vel καλύπτων

Hom. 20. βεβήκει bis, alt. del., M 22. fort. τοσαύτην

λαινης M

μετασκευάζων ἐπὶ τὸ ἀγριώτερον. τὸ δὲ καὶ τοσαύτην
 ὠμότητα περὶ τὰς ἀκουσίους τῶν τικτομένων συμ-
 φορὰς ἐπιδεικνυσθαι καὶ ταῦτα ἐξ ἀγαθῶν γεγονότας
 ποίαν οὐχ ὑπερβάλλει ἀσέβειαν. ταῦτα μὲν οὖν παντὶ
 5 δῆλον ἔχει τὸ ἄτοπον. ὅτι δὲ καὶ κοινὰς εἶναι τὰς
 γυναικῆς βούλεται, ἱκανὴν ἔστιν πίστιν καὶ ἐκ μόνων
 τῶν προκειμένων αὐτοῦ χωρίων λαβεῖν. εἰ γὰρ ἐν
 μὲν τῇ τοῦ τίκτειν ἀκμῇ τοὺς ἀγαθοὺς ταῖς ἀγαθαῖς
 συνάπτει, τοὺς δὲ ἐναντίους ταῖς ἐναντίαις, παρελ-
 10 θόντας δὲ τὸν τοῦ γεννᾶν καιρὸν ἐλευθέρως λοιπὸν
 καὶ μετ' ἐξουσίας ἢ ἂν ἐθέλωσι συγγίνεσθαι συγ-
 χωρεῖ, πλὴν ὧν προσδιωρίσατο, δῆλον, ὡς οἱ πρό-
 τερον μὲν ταῖς φαύλαις εἰ τύχοι συνιόντες διὰ τὴν
 τοῦ νόμου πρόσταξιν, ὕστερον δὲ ἐξουσίας παρὰ τοῦ
 15 νόμου δοθείσης κατὰ τὸ εἶκος ταῖς ἀγαθαῖς συγγινό-
 μενοι, ὧν καὶ πρότερον διὰ τὴν τοῦ νόμου βίαν
 εἴργοντο, οὐ μίαν στέργουσι κατ' Εὐριπίδην ἑτάμοις
 ἀκοινωνήτον ἀνδρὸς εὐνάν'. ἐν γὰρ τῷ τῆς νεότητος
 καιρῷ οὔτε τοῖς ἀγαθοῖς φαύλαις οὔτε τοῖς φαύλοις
 20 ἀγαθαῖς ἐξῆν συγγίνεσθαι, ἐν δὲ τῷ γῆρα τοῦτο οὐ
 κεκάλυται· οὐκοῦν ἢ πρότερον μὲν ἀγαθῷ ὕστερον δὲ
 φαύλῳ κατὰ τὸ εἶκος συνοῦσα ἢ ἔμπαλιν κοινὴ δη-
 λονότι τοῖς βουλομένοις εἰς μῖξιν προὔκειτο, ἀλλὰ
 πρότερον μὲν ἀγαθοῖς μόνοις ἢ φαύλοις μόνοις,
 25 ὕστερον δὲ οὐδὲν ἦττον ἀγαθοῖς τε ἅμα καὶ φαύλοις.
 ἔτι δὲ καὶ τὸ μηδὲν περὶ χήρων ἀνδρῶν τε καὶ γυ-
 fol. 131 r. ναικῶν ἐν | τῇ πολιτεία διατάττεσθαι πρόδηλόν
 ἔστιν ὡς οὐκ ἔστιν χηρείαν ἐν τῇ πολιτεία τῇ ἑαυτοῦ

13. συνιόντες M
Eurip. Andr. 470

16. καὶ suspectum . 17. ευριπιδι M
22. συν[εἰ]σα, ex ου, ρ; συννεῖσα M

εμπαλιν M

28. χηριαν εν τι M

ἑ
αυτου M

εἰδότης διὰ τὸ κοινὸν τῆς μίξεως. καὶ φθάνει δὲ
 ἤδη γυμνῇ τῇ γλώττῃ τὸν νόμον τοῦτον ἐν τῷ αὐτῷ
 πέμπτῳ τῆς πολιτείας ἐκθήμενος· τὸν γὰρ περὶ τοῦ
 εἶναι κοινὰς ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν τὰς πολιτικὰς
 ἀρετὰς διαταξάμενος νόμον, ἐν ᾧ γυμνὰς ἐν ταῖς πα- 5
 λαίστραις συγγυμνάζεσθαι τοῖς ἀνδράσιν τὰς γυναι-
 κας οὐ μόνον νέας οὔσας ἀλλὰ καὶ γεγηρακυίας διε-
 τάξατο ἄρχειν τε αὐτὰς παραπλησίως ἀνδράσιν καὶ
 τοὺς ἐν ταῖς θήραις καὶ κατὰ πόλεμον ὁμοίως ὑπο-
 μένειν ἀγῶνας, ἐπειδὴ παράδοξα λέγειν δόξας διὰ 10
 λόγου τὸ τοῦ νόμου δυνατόν τε καὶ ὠφέλιμον κατε-
 σκεύασεν, ἡμελλεν δὲ εὐθύς καὶ τὸν περὶ τοῦ κοινὰς
 εἶναι τὰς γυναικας εἰσηγεῖσθαι νόμον καὶ ἔώρα τοῦ-
 τον πολλῷ τοῦ προτέρου παραδοξότερον δοκοῦντα
 εἶναι καὶ δυσπαράδεκτον, ἄκουε, οἷα πρὸ τοῦ νόμου 15
 προοιμιάζεται· φησὶν γὰρ οὕτως ἑτοῦτο μὲν ὥσπερ
 κῦμα φῶμεν διαφεύγειν τοῦ γυναικείου πέρι νόμου
 λέγοντες, ὥστε μὴ πάντα κατακλυσθῆναι τιθέντας,
 ὡς δεῖ κοινῇ πάντα ἐπιτηδεύειν τοὺς τε φύλακας
 ἡμῖν καὶ τὰς φυλακίδας, ἀλλὰ πῆ τὸν λόγον αὐτὸν 20
 αὐτῷ ὁμολογεῖσθαι, ὡς δυνατὰ τε καὶ ὠφέλιμα λέγει,
 Καὶ μάλα, ἔφη, οὐ σμικρὸν κῦμα διαφεύγεις. Φήσεις
 δέ, ἦν δ' ἐγώ, οὐ μέγα αὐτὸ εἶναι, ὅταν τὸ μετὰ τοῦτο
 ἴδῃς. Λέγε δή, ἴδω, ἔφη. Τούτῳ, ἦν δ' ἐγώ, ἔπεται
 νόμος καὶ τοῖς ἔμπροσθεν τοῖς ἄλλοις, ὡς ἐγῶμαι, 25

5. 6. παλεστραις M 7. 8. διαταξετο M 9. τες M

12. τοῦ] τας M 13. εισηγ[ει]σθαι, ex η, M 16. Plat. reip.

V 457B τοῦτο Plat.] τουτων M; τοῦτον pt τοίνυν ἐν

ὥσπερ Plat. 17. κυμ' αφωμεν M 18. παντάπασι Plat.

κατακλεισθῆναι M (cr. t et in ras. p) 19. ὑπαντα M

(cr. pt) 20. φ[υ]λακιδας M 23. δε M] γε Plat.

αυτ[ο], ex ω, M

ὄδε. *Τίς; Τὰς γυναῖκας ταύτας τῶν ἀνδρῶν τούτων*
πάντων πάσας εἶναι κοινὰς, ἰδίᾳ δὲ μηδενὶ μηδεμίαν
 fol. 131 v. *ξυνοικεῖν, καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν κοινούς καὶ μήτε*
γονέα ἔκγονον εἰδέναι τὸν αὐτοῦ μήτε παῖδα γονέα.
 5 *Πολύ, ἔφη, τοῦτο ἐκείνου μείζον πρὸς ἀπιστίαν καὶ*
τοῦ δυνατοῦ πέρι καὶ τοῦ ὠφελίμου. ὁρᾷς, ὅπως
μείζονά φησιν εἰς ἀπιστίαν τοῦ προτέρου νόμου τὸν
δεύτερον, εἰ δυνατός τε ἔσται καὶ ὠφέλιμος, τοῦτο δ'
οὐκ ἦν παράδοξόν τε καὶ ἄπιστον, εἰ μίαν ἐκάστῳ
 10 *συνιέναι ἠβούλετο καὶ μὴ παρὰ τὰ πᾶσιν ἀνθρώποις*
καλῶς ἔχειν δοκοῦντα κοινὰς εἰς χρῆσιν ἅπασιν τὰς
γυναῖκας προὐβάλλετο. σκόπει δὲ καὶ τῆς λέξεως τὴν
σαφήνειαν. 'τὰς γυναῖκας', φησίν, 'ταύτας τῶν ἀνδρῶν
τούτων πάντων πάσας εἶναι κοινὰς, ἰδίᾳ δὲ μηδενὶ
 15 *μηδεμίαν ξυνοικεῖν'. καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς δὲ πολὺς ἔστιν*
κατασκευάζων, ὡς δεῖ μὴ μέχρις ὀνόματος ἀλλὰ καὶ
ἔργῳ τὴν κοινωνίαν ταύτην ἀσπάξεσθαι. 'μετὰ γὰρ
τοῦ δόγματος τούτου', φησίν, 'καὶ τοῦ ῥήματος ἔφα-
μεν ξυνακολουθεῖν τὰς τε ἡδονὰς καὶ τὰς λύπας κοι-
 20 *νὰς'. καὶ τὸ ὠφέλιμον δὲ τοῦ νόμου τῆς κοινῆς πρὸς*
τὰς γυναῖκας τῶν ἀνδρῶν μίξεως ἐν τῷ αὐτῷ πέμπτῳ
τῆς πολιτείας ἐξέθετο. οὐδὲν γὰρ οὐδενὸς ἰδίου εἶναι
ἐν τῇ ἑαυτοῦ πόλει φησὶν βούλεσθαι. τοῦτο γὰρ εἶναι
 25 *τὸ διασπῶν τὰς πόλεις τὸ ὀνομάζειν τὸ ἑμὸν καὶ τὸ*
σὸν ἕκαστον καὶ τὸ εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν ἑτέραν
οὔσαν γυναῖκά τε καὶ παῖδας ἰδίου ποιεῖσθαι. ἐνὶ

1. τούτων Plat. (cf. lin. 14)] τῶν M 17. Plat. reip. V
 464 A: οὐκοῦν μετὰ τούτου τοῦ δόγματός τε καὶ ῥήματος
 19. 20. κοινῆ Plat. 22. πολιτίας M cf. Plat. reip. V 464 BCD
 23. τι εαυτο πολ[ει], ex ι, M (cr. pt) 25. σὸν pt] συν M
 οικίαν M 25. 26. haec vix sana

οὖν δόγματι φησιν κοινὰς δεῖν καὶ λύπας καὶ ἡδονὰς
 ἔχειν ἅπαντας· οὕτω γὰρ δηλονότι καὶ παῖδες κοινοὶ
 ἂν νομίζοιντο, οὐχ ὡς τὰ χρήματα κοινὰ καὶ αἱ γυ-
 ναῖκες (τοῦτο γὰρ ἀδύνατον), ἀλλ' ὅτι ἀγνοοῦντος
 ἐκάστου διὰ τὴν ἀόριστον τῶν γυναικῶν μίξιν, τίνες 5
 ἂν εἶεν οἱ αὐτοῦ παῖδες, κοινοὺς τοὺς παῖδας ὕψου-
 ται ἅπαντας καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῖς ἡδονὰς τε καὶ fol. 132 r
 λύπας οἰκειώσονται. τὴν δὲ τῶν κληρῶν κομψείαν
 οὐχ ὑπὲρ τοῦ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀεὶ λαγχάνειν
 ἐκάστῳ γίνεσθαι ἀξιοῖ, ὅπερ τινὲς τὸ τοῦ νόμου φαῦ- 10
 λον ἐπαισχυνόμενοι ἀνεπλάσαντο, ἀλλὰ σαφῶς ὑπὲρ
 τοῦ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τὰς ἀγαθὰς ἄλλοτε ἄλλην ὁ
 αὐτός, τοὺς δὲ φαύλους τὰς φαύλας ἀγνοοῦντας κλη-
 ροῦσθαι, ὡς καὶ δι' αὐτῆς τῆς λέξεως Πλάτωνος, ἦν
 ἤδη φθάσαντες παρεθῆκαμεν, ἔστιν ἰδεῖν, ἵνα τύχης 15
 ἔργον εἶναι τοῦτο καὶ μὴ τῆς τῶν ἀρχόντων προνοίας
 οἱ πολῖται νομίζοντες <μὴ> στασιαζῶσιν πρὸς αὐτοὺς
 ὡς εἰκὸς οἱ πονηροὶ τὰς ἀγαθὰς ἔχειν βουλόμενοι.
 εἰ δὲ ἀεὶ τὴν αὐτὴν τῷ αὐτῷ συνεῖναι ἠβούλετο, ἅπαξ
 ἐκάστου μίαν κληρωθέντος καὶ τούτου δήλου γενο- 20
 μένου ὥσπερ καὶ νῦν παρέλκων ἂν λοιπὸν ὁ κληρὸς
 ἐφαίνετο· ἀλλ' οὐδαμοῦ μίαν ἐνὶ συνοικίζων φαίνεται.
 καὶ ἄλλως δέ· ἄτοπος ἂν καὶ ἀδύνατος ἡ τοιαύτη
 κομψεία φανεῖται καὶ εἰς τὸναντίον τὴν τοῦ νόμου
 βούλησιν περιάγουσα, εἰ ἐκάστῳ μὲν μίαν καὶ τὴν 25
 αὐτὴν, ὡς φασὶ τινες, συνεῖναι ἠβούλετο, λαυθάνειν
 δὲ τοῦτο τοὺς πολῖτας σπουδάζων διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν

8. κομψίαν M 17. μὴ addidi coll. pag. 328, 26

στασιαζουσιν M (cr. pt) 22. φαίνεται|I litt. er.] M

24. κομψία φαν[ει]ται, ex η, M 27. σπουδάζων] εσπουδαζον
M fort. <μηδένα> μηδὲν

ἴδιον δοκεῖν τοῖς κομφοῖς τῶν κλήρων τὴν αὐτὴν ἀεὶ
 τῷ αὐτῷ λαγχάνειν ἐμηχανήσατο· λαθεῖν μὲν γὰρ ἦν
 τοῦτο ἀδύνατον ἀεὶ τῇ αὐτῇ τοῦ αὐτοῦ συνδυάζοντος·
 οὐ γὰρ δὴ γε μύοντας αὐτοὺς συνιέναι προσέταξεν·
 5 ὥστε τῷ χρόνῳ πάντως κατάφωρόν τε ἅμα καὶ γελοῖον
 ἐγίνετο τὸ κατὰ τοὺς κλήρους τῶν ἀρχόντων σκευώ-
 ρημα καὶ τούτου δὴ γνωσθέντος φρούδη που πάντως
 ἢ τοῦ νόμου ὑπῆρχεν ὠφέλεια, μᾶλλον δὲ εἰς τούναν-
 τίον περιετρέπετο· νῦν μὲν γὰρ μίαν ἦν βούλεται τε
 fol. 132 v. καὶ δυνατὸν ἐκάστου | αἰρουμένου καὶ ταύτην
 11 ὅπως ἂν ἔχη στέργοντος ὡς ἐκουσίως καὶ οὐ βία
 καμόντων ἀστασίαστοι ὡς ὅτι μάλιστα τούτου γε ἔνε-
 κεν αἱ πόλεις γίνονται· εἰ δὲ οἴοιτο μὲν τις ὡς ἀδιά-
 φορον εἶναι τὴν πρὸς γυναῖκας ὁμιλίαν τῷ χρόνῳ
 15 ἕκαστος, ὡς παρὰ τὴν δοκοῦσάν τε καὶ φαινομένην
 τοῦ νόμου βούλησιν βία τε τῶν ἀρχόντων καὶ δόλω
 οὐ τῇ κατὰ προαίρεσιν ὡς εἰκὸς συγγίνεται, πῶς οὐχὶ
 στάσεως πλήρη πάντα καὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς ἄρχον-
 τας γενέσθαι ἀνάγκη; οὐ γὰρ δὴ γε παντάπασιν ἀπα-
 20 θεῖς εἶναι τοὺς οἰκείους ὁ Πλάτων ὑποτίθεται πολί-
 τας καὶ τῆς τοῦ ἡδέος αἰρέσεως κρείττονας· εἰ γὰρ
 τοιούτους αὐτοὺς εἶναι ᾤετο, οὐδὲν ἂν αὐτῷ τῶν
 κομψῶν τούτων ἔδει κλήρων καὶ τῆς ἐκ τούτων ἀπά-
 τῆς, δι' ὧν λανθάνειν αὐτοὺς βούλεται, ὡς κρίσει
 25 τῶν ἀρχόντων οἱ γάμοι γίνονται, ἵνα τύχῃς ἔργον τὸ
 τὴν τοιάνδε κεκληρωθῆσαι νομίσαντες μὴ στασιάζωσιν

4. μ[υ]οντας M 5. πα[ν]τως καταφορον M 8. ἢ ἐκ
 τοῦ 329, 11. 12 ὑπ[η]ρχεν οφελεια M 10. δυνατὸν Brink-
 mann] αδυνατον M 13. τις ὡς suspecta 14. fort. ὁμιλίαν,
 <γιγνώσκου δὲ> τῷ 18. exspectes παντάπασιν τὴν πόλιν πρὸς
 τοὺς ἄρχοντας (cf. 328, 26 sq. 329, 7 sq.) 21. ἡδέος pt] ἰδεως M

πρὸς τοὺς ἄρχοντας· περὶ τίνος γὰρ στασιάζειν ἤμελ-
 λον οἱ καθάπαξ διὰ τὸ κοινῇ συμφέρον τοῦ ἡδέος
 καταφρονήσαντες; οὐκοῦν, εἰ ἔμπαθεῖς μὲν εἰσιν καὶ
 ἔτι τῶν ἡδονῶν ἀντεχόμενοι, πάλιν δ' αὖ λαθεῖν τῷ
 χρόνῳ ἀδύνατον, ὡς οὐκ ἐκ τύχης ἀλλὰ ψήφῳ τῶν 5
 ἀρχόντων οὐ κατὰ προαίρεσιν οἷα εἰκὸς τῇ αὐτῇ σύν-
 εισιν ἕκαστος, πῶς οὐκ ἂν εὐλόγως στασιάζειν μέλ-
 λοιεν πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν τε καθ' ἡδονὴν καὶ
 τῆς δοκούσης κατὰ νόμον ἐξουσίας στερούμενοι; ὅτι
 μὲν οὖν, εἰ τὴν αὐτὴν ἀεὶ τῷ αὐτῷ διὰ τῶν κλήρων 10
 λαγχάνειν ἔλεγεν, τότε λαθεῖν ἦν ἀδύνατον καὶ ἡ ἐκ
 τοῦ νόμου ὠφέλεια εἰς τούναντίον περιήγето, μετρίως
 δέδεικται. ἄτοπον δὲ καί, εἰ λάθοι τῇ αὐτῇ συνειῶν
 ἕκαστος, ἵνα τις καὶ τοῦτο μεμηχανῆσθαι διὰ τῶν
 κλήρων Πλάτωνα συγχωρήσειεν· δόγμα γὰρ τῇ ψυχῇ 15
 τὸ φανλότατον κτήσεται· οὐδὲν γὰρ ἄτοπον τὴν μοι-
 χεῖαν εἶναι νομίσαι καὶ τὴν πρὸς τὰς γυναῖκας fol. 133r.
 ἀόριστον συμπλοκὴν· εἰ γὰρ ἄλλοτε ἄλλη συνιέναι
 νομίζοι καὶ τοῦτον εἶναι τῆς ἀρίστης πολιτείας τὸν
 νόμον οἴοιτο, τί ἕτερον ἢ τὸ εἰρημένον ἕκαστον τῶν 20
 πολιτῶν ὑπονοεῖν ἀνάγκη; ἀλλ' οἶμαι παντὶ δῆλον
 εἶναι, ὡς πᾶσα πρᾶξις ἄτοπος οὐ δι' αὐτὴν ψιλὴν
 τὴν χρῆσιν ἀλλὰ διὰ τὸ τοῦ τρόπου παρὰ νόμον καὶ
 τὴν τοῦ λογισμοῦ πρὸς τοῦτο συγκατάθεσιν διαβέ-
 βληται· οὐ γὰρ τὸ ἀπλῶς συνιέναι γυναικὶ ψεκτόν, 25
 ἀλλὰ τὸ μὴ κατὰ νόμον· τὴν δὲ κατὰ νόμον τε καὶ
 παρὰ νόμον χρῆσιν τῷ λογισμῷ δήπουθεν κρίνομεν·
 ὁ οὖν τὸν λογισμὸν πείσας, ὡς οὐ τῇ αὐτῇ διὰ παν-

1. τίνος Kroll] τινας M 2. ἡδέος pt] ἰδεως M 3. εἰ]
 οἱ M 16. φανλοτατ[ο]ν, ex ω, M 22. δι'] δε M 24. συγ-
 κατεθεσιν M 25. συνιεναι M

τὸς σύνειδιν ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλη, οὗτος τὴν τῆς μοι-
 χείας παράνομον προᾶξιν εἰργάσατο, κἂν τῇ ἰδίᾳ συν-
 ἔρχεται· ὥσπερ γὰρ ἐκ τοῦ ἐναντίου, εἴ τις ἐν νυκτὶ
 ἀλλοτρίᾳ γυναικὶ συμπλέκεσθαι βουληθεὶς τε καὶ νο-
 5 μίσας τῇ ἰδίᾳ συγγένηται ἀγνοῶν, μοιχὸς ὁ τοιοῦτος
 κατὰ ἀλήθειαν, εἰ καὶ μὴ τῇ χρήσει, ἀλλὰ τῇ τοῦ
 λογιμοῦ συγκαταθέσει δικαίως κρίνεται, διότι οὐχ ἢ
 μίξις ἀπλῶς ἀλλ' ὁ τρόπος καὶ ἢ ἐπὶ τῷ ἀτόπῳ τοῦ
 λογιμοῦ συγκατάθεσις τὴν μοιχείαν ἐργάζεται (ὅθεν
 10 ἐστερημένα λογιμοῦ τοῦ τὰ τοιαῦτα κρίνοντος τὰ
 ζῶα τὰ ἄλογα καὶ τῆς ἀμαρτίας τῆς ἐπὶ τῇ διὰ τῆς
 μίξεως ἡλευθέρωται), οὕτω δὴ κατὰ τὸ ἀκόλουθον
 καὶ ὁ τῇ <αὐτῇ> μὲν ἀεὶ συνῶν ἀγνοῶν δὲ τοῦτο καὶ
 ἄλλοτε ἄλλη συνιέναι νομίζων καὶ τοῦτο ὡς εἶη καλὸν
 15 ὑπὸ τοῦ νόμου παραπεπεισμένος οὗτος τὴν μοιχείαν
 ὡς ἀγαθὸν εἶη παρ' ἑαυτῷ ἐβεβαίωσέν τε καὶ ἔπραξεν.
 ὅσοι οὖν ταῖς τοιαύταις κομψείαις παρεξηγεῖσθαι πει-
 ρῶνται τὸν Πλάτωνα, δῆλοι μὲν εἰσιν αὐτῷ τῷ ἐπαι-
 σχύνεσθαι ταῦθ' οὕτως ὁμολογεῖν αὐτὸν διατάττεσθαι
 fol. 133v. τὸ | προᾶγμα κοινῇ μετὰ πάντων ἀνθρώπων τῶν
 21 ἀτόπων εἶναι νομίζοντες, ῥύσασθαι δὲ τοῦ ἐγκλήματος
 αὐτὸν μὴ δυνάμενοι αὐτοὶ τὴν ψῆφον τῆς τοῦ νόμου
 φαυλότητος κατ' αὐτοῦ φέρουσιν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ
 τοσοῦτον. μυρία δὲ ἔστιν καὶ ἄλλα, ἐν οἷς ἔστιν τοῦ
 25 ἀληθοῦς δεῖξαι ἡμαρτηκότα τὸν Πλάτωνα· ἀλλ' ἵνα
 μὴ ἐπὶ πλεόν τῇ παρεκβάσει χρησώμεθα, ἱκανὰ καὶ

1. ἀλλ[ο]τε, ex η, M 2. 3. συνέρχηται p
 4. [ἀλλ]οτρίαι M 8. ἀτόπῳ (cf. 329, 16. 22)] τοπωι M
 11. fort. ἐπὶ τῇ <μιάνσει τῇ> διὰ vel tale quid
 12. οὕτω] τουτο M 13. ὁ τῇ αὐτῇ] ὅτι M 17. κομ-
 ψιαις M

τὰ εἰρημένα εἰς πίστιν τοῦ μὴ ἐπιτετευγμένως ἅπαντα εἰρησθαι τῷ Πλάτωνι.

δ'. Τί οὖν θαυμαστόν, εἰ καὶ ἐν τοῖς νῦν ἡμῖν προκειμένοις εἰς ἐξέτασιν δύο μαχομένων ὑποθέσεων (ἵνα τις καὶ μάχεσθαι αὐτὰς συγχωρήσειε, τὴν τε θεὸν 5 εἶναι τὸ πᾶν λέγουσαν καὶ τὴν γεγονέναι αὐτὸ καὶ μὴ ἐξ αἰδίου εἶναι ὑποτιθεμένην) τὴν μὲν ἑτέραν ἐπιτετευγμένως ἔχειν, τὴν δὲ λοιπὴν μηκέτι; ἀλλ' ὁ τῆς ἀληθείας ἀξιῶν εἶναι Πρόκλος διδάσκαλος τὸ θεὸν εἶναι τὸν κόσμον ὡς ἀληθὲς ἀποδεξάμενος τὸ μὴ γε- 10 γονέναι αὐτὸν ἐντεῦθεν συνάγειν ἐπιχειρεῖ· καίτοι γε, εἰ καὶ ἐκ τοῦ θεοῦ εἶναι τὸν κόσμον λέγεσθαι συνάγειν τις ἠδύνατο, ὡς οὐ γενητός ἐστιν, οὐκέτι κάκεινο δεικνύειν ἔχει, ὡς οὐ γεγονέναι αὐτὸν καὶ μὴ αἰε εἶναι ὁ Πλάτων ὑπέθετο, ὁπότε καὶ τοῦτο τῆς Ἑλλη- 15 νικῆς πλάνης ἴδιον τὸ γενέσεις θεῶν ὑποτίθεσθαι. καὶ ὁ Πλάτων δὲ πολλαχοῦ μὲν φαίνεται ταῖς ὀρθαῖς περὶ θεοῦ ἐννοίαις ἐπόμενος, τὴν δὲ τῶν ποιητῶν καὶ τὴν τῶν πολλῶν περὶ θεοῦ βλάσφημον ἀθετῶν ὑπόληψιν, ἐνίοτε δ' αὖ πάλιν ὥσπερ αἰδούμενος τὴν 20 συνήθειαν καὶ τὴν πάτριον παράδοσιν, τάχα δὲ καὶ τὸν τῶν Ἀθηναίων εὐλαβούμενος δῆμον, μὴ καὶ κατ' αὐτοῦ τὴν Σωκράτους ἐξενέγκωσι ψῆφον, ἐπὶ τοὺς μύθους ἀπολισθαίνει καὶ τῇ αὐτῇ τοῖς λοιποῖς ἀσεβεία συμφέρεται. καὶ τοῦτο πολλαχόθεν μὲν ἄν τις 25 συλλογίσαιτο, ἐναργέστατα δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων | ἐν τῇ πρὸς Περδίκκην ἐπιστολῇ δῆλον πεποίηκε· fol. 134r.

3. εἰ — 8. εχειν; Philopono hoc tribuerim, non librario
 5. συγχωρησειε[ν eras.] M 12. θεὸν] θν M 20 sq. cf.
 fol. 266 v. 23. εξενεγκωσι[ν eras.] M 24. απολισθ[αιν]ει,
 ex arve m 1, M 27. Plat. epist. V 322 A

φησὶ γὰρ ἐπὶ λέξεως ταῦτα ἕαν δέ τις ἀκούσας
 ταῦτα εἶπη, Πλάτων προσποιεῖται μὲν, ὡς ἔοικεν, τὰ
 δημοκρατία ξυμφέροντα εἰδέναι, ἔξδν δὲ τῷ δήμῳ λέ-
 γειν καὶ συμβουλεύειν αὐτῷ τὰ βέλτιστα οὐπώποτε
 5 ἀναστὰς ἐφθέρξατο, πρὸς ταῦτ' εἰπεῖν, ὅτι Πλάτων
 ὁπὲ ἐν τῇ πατριδί γέγονεν καὶ τὸν δῆμον κατέλαβεν
 ἤδη πρεσβύτερον καὶ εἰθισμένον ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν
 πολλὰ καὶ ἀνόμοια τῇ ἐκείνου ξυμβουλῇ πρᾶττειν·
 ἐπεὶ πάντων ἂν ἡδιστα καθάπερ πατρὶ συνεβούλευσεν
 10 αὐτῷ, εἰ μὴ μάτην μὲν κινδυνεύειν ᾤετο, πλέον δὲ
 οὐδὲν ποιήσειν· σαφέστατα τοίνυν διὰ τούτων δε-
 δήλωκεν ὁ Πλάτων, ὡς φόβῳ πολλὰ τῶν δεόντων
 ἀποσεσίγηκεν. εἰ δὲ ἐπὶ τῶν πρακτῶν παρακινήσαι
 τι τῶν ἄνωθεν τοῖς Ἀθηναίοις δεδογμένων εὐλαβήθη
 15 κακῶς ἔχειν τὰ τῆς καθεστῶσης αὐτῶν πολιτείας οἴο-
 μενος, πῶς οὐχὶ πολλῷ μᾶλλον τὰ περὶ τοὺς νενο-
 μισμένους θεοὺς ἀθετεῖν τὸν ἔσχατον αὐτῷ κίνδυνον
 φέρειν ἐνόμιζεν; τοῦτο γὰρ αὐτὸ καὶ Σωκράτει θανά-
 του παραίτιον γέγονεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς πολλοῖς
 20 ἤδη τῶν ἡμετέρων ἀποδεδειγμένα παρήμι τοσοῦτον
 αὐτῶν ἐπιμνησθεῖς, ὡς δεῖξαι, ὅτι κἀνταῦθα τῇ τῶν
 μύθων ἀπάτη συνενεχθεῖς ὁ Πλάτων θεὸν εἶναι τὸν
 κόσμον ἐκ τῶν Ὀρφέως λαβῶν ἀπεφήνατο. ἀλλὰ τού-
 των μὲν ἄλλις· εἰς δὲ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ προκειμένου
 25 τὸν λόγον ἐπιχειρήματος τρέψωμεν.

ε'. Ἑάν', φησί, 'τὸ φθειρόμενον ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ

2. ὡς ἔοικε προσποιεῖται μὲν Plat. προσποι[ει]ται, ex η, M
 3. δε M] δ' ἐν Plat. τῷ pt Plat.] το M 7. πρεσβύτερον Plat.]
 πρὸς δευτερον M 9. ἐπεὶ Plat.] ἐπι M 10. κινδυνεύσειν Plat.
 11. 12. δεδ[η]λωκεν M 18. αὐτὸ t et (superscr. m 1) p] αὐται
 M 19. γέγονεν[ε eras.] M 20. ἡμετε[ρ]ω M 25. τρέ-
 ψωμεν pt (cf. fol. 183 v.)] τρεψαι M 26. pag. 313, 7

κακίας φθείρεται. τὸ δὲ θεῶν ἅπαν γένος ἄδεκτον ὄν κακίας ἄδεκτον εἶναι καὶ μεταβολῆς. οὐκ ἄρα, φησίν, φθαρήσεται ποτε τὸ πᾶν, ᾧ μηδὲν ἔστιν κακόν, διότι καὶ αὐτὸ θεός ἐστιν'. εἰ τὸ θεῶν ἅπαν fol. 134 v. γένος κακίας ὄν ἄδεκτον καὶ μεταβολῆς ἔστιν ἄδεκτον, 5 ὅπερ ἄρα ἀμετάβλητον εἶναι ἀδύνατον, τοῦτο ἄρα οὐκ ἂν εἴη θεός. ἐπεὶ οὖν πᾶν τὸ αἰσθητὸν ὁ Πλάτων γινόμενον εἶναί φησιν καὶ ἀπολλύμενον ὄντως δὲ μηδέποτε ὄν καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν κόσμον αἰσθητὸν ὄντα ἀπεφήνατο (μόνοις γὰρ τοῖς 10 θειοτάτοις τῶν ὄντων προσήκειν τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, τὴν δὲ τῶν σωμάτων φύσιν μὴ ταύτης εἶναι τῆς τάξεως, ἀλλ' ἐν μεταβολῇ πάντως ἐξετάζεσθαι), καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πρόκλος, ὡς ἐν τοῖς ἐμ-προσθεν ἔγνωμεν, ταύτη τῇ δόξῃ τοῦ Πλάτωνος 15 παριστάμενος πεπερασμένην εἶναι τὴν τοῦ κόσμου δύναμιν ἔφησεν, διότι μηδὲν σῶμα ἀπείρου μετέχει δυνάμεως, τὴν δὲ πεπερασμένην δύναμιν φθαρτὴν εἶναι καὶ τοῦτο ἀπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας φύσεως τῷ κόσμῳ προσεῖναι, τούτων οὕτως ὡμολογημένων πότερον 20 ἢν εὐλογώτερον ἐκ τοῦ λέγεσθαι θεὸν εἶναι τὸν κόσμον τὸ μηδὲ ἀμετάβλητον αὐτὸν εἶναι καὶ διὰ τοῦτο μηδὲ γεγονέναι συλλογίζεσθαι καὶ ἐαυτῷ καὶ Πλάτωνι καὶ τῇ ἀληθείᾳ μάχεσθαι ἢ ἐκ τοῦ μεταβλητὸν εἶναι καὶ διὰ τοῦτο φύσει φθαρτὸν τῷ μὴ ἀπείρου μετέχειν 25 δυνάμεως τὸ θεὸν αὐτὸν εἶναι ὡς ψευδὲς ἀποκρούεσθαι, εἴπερ τὸ θεῶν ἅπαν γένος, ὡς φησιν, μεταβολῆς ἔστιν ἄδεκτον; ἀλλ' οἶμαι πᾶς ἂν τις τὸ δεύτερον

1. pag. 313, 14 3. φθαρ[η]σεται M 6. αμεταβ[λη]τον, ex η, M
 7. επ[ει], ex ι, M Plat. Tim. 28A 10. fort. γενητὸν καὶ φθαρτὸν εἶναι vel tale quid post ὄντα ins. 14. pag. 237, 15 sq.

ἀναγκαῖον εἶναι ὁμολογήσειεν, τὸ μὴ εἶναι θεὸν τὸν
 κόσμον, τὸ δὲ πρότερον ψεῦδος, λέγω δὲ τὸ μετα-
 βολῆς ἄδεκτον αὐτὸν εἶναι· εἰ γὰρ τὸ πᾶν θεός ἐστιν,
 τί ἐστιν λοιπὸν τῶν ὄντων, ὃ μὴ ἐστιν θεός; ἐν γὰρ
 5 τῷ παντὶ τὰ μέρη συμπεριέχεται· οὐδὲν γὰρ ἄλλο
 fol. 135 r. ἐστὶν τὸ ὅλον καὶ πᾶν ἢ ἢ τῶν μερῶν ἀπάντων
 πρὸς ἄλληλα σχέσις καὶ εἰς ταῦτόν συνδρομή. ἐντεῦ-
 θεν γοῦν εἰς τοσοῦτον τὴν τοῦ θεοῦ δόξαν καθύβρι-
 σαν ἄνθρωποι, ὡς μέχρι κνωδάλων καὶ τῶν ἀψύχων
 10 αὐτῶν καὶ τῶν ἀσχροτάτων ἐν ἀνθρώποις κακῶν τὸ
 θεῖον ἐλκῦσαι καὶ σέβας καὶ ὄνομα. εἰ οὖν σῶμα ὦν
 ὁ κόσμος ἐν μεταβολῇ καὶ ἀλλοιώσει θεωρεῖται καὶ
 μεταβολῆς αὐτὸν ἄμοιρον εἶναι ἀδύνατον, τὸ δὲ τῶν
 θεῶν γένος μεταβολῆς ἐστὶν ἄδεκτον, ἀδύνατον ἄρα
 15 θεὸν εἶναι τὸν κόσμον. ἀλλ' ἴσως τις πρὸς ταῦτα
 ἐρεῖ, ὅτι, εἰ καὶ τὰ τοῦ κόσμου μέρη μεταβάλλει, ἀλλ'
 οὖν τὸ ὅλον ὡς ὅλον ἀμετάβλητόν ἐστιν· αἰεὶ γὰρ τὸ
 ὅλον ὡσαύτως ἔχει, περὶ δὲ τὰ μέρη τοῦ παντός ἢ
 μεταβολὴ καὶ ἢ ἀλλοιώσις φαίνεται. ἀλλ' οὕτως οὐδὲν
 20 τῶν ὄντων, ἕως ἂν ἦ, μεταβλητόν ἐσται, ἀλλ' ἅπαξ
 ἅπαντα ἀμετάβλητα· οὐδὲν γὰρ τῶν ζῶων, ἕως ἂν ἦ
 ζῶον, καθ' ὅλον αὐτὸ μεταβάλλει, ἀλλὰ, κἂν τε αὐξάν-
 νηται κἂν φθίνῃ κἂν τε θερμαίνηται κἂν ἐκ τόπου
 τόπον ἀμείβῃ, τοῦ εἶναι ζῶον οὐκ ἐξίσταται· εἰ γὰρ
 25 καθ' ὅλον αὐτὸ καὶ ἦ ζῶόν ἐστιν μεταβάλλοι, καὶ τοῦ
 εἶναι πάντως ἐξίσταται· τῶν γὰρ μεταβολῶν γένεσις
 μὲν καὶ φθορὰ ὅλου τοῦ πράγματος μεταβολὴν ἀπερ-
 γάζεται (ἢ μὲν γὰρ γένεσις ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ

3. το superscr. M

20. μεταβ[λη]τον M

9. κνωδαλων M

23. κἂν τε φθίνῃ pt

των superscr. M

ὄν ἐστιν μετάστασις, ἢ δὲ φθορὰ ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ
 μὴ ὄν), αἱ δ' ὑπόλοιποι τῶν μεταβολῶν κατὰ τι τῶν
 τοῦ πράγματος γίνονται. ἐνδέχεται δὲ καὶ τοῦ ὅλου
 σωζομένου πράγματος μόριά τινα τοῦ παντὸς φθείρε-
 σθαί τε καὶ γίνεσθαι, ὡς ὅταν μέρους τινὸς τῆς 5
 σαρκὸς φθαρείσης ἄλλη ἀντ' αὐτῆς φύηται ἢ κλάδου
 κοπέντος ἄλλοι πάλιν βλαστάνουσιν. οὕτω δὴ οὖν
 καὶ ὁ κόσμος, ἕως ἂν ἦ ὁ κόσμος, καθ' ὅλον αὐτόν
 ἐστιν ἀμετάβλητος· εἰ γὰρ καθ' ὅλον αὐτόν μεταβάλλῃ,
 καὶ φθείρεσθαι αὐτόν ἀνάγκη. | οὐ τοῦτο οὖν fol. 135 v.
 δείκνυσιν τὸ εἶναι τὸ πᾶν ἀμετάβλητον τὸ μὴ καθ' 11
 ὅλον αὐτὸ νῦν μεταβάλλειν, ἀλλ' εἰ μηδὲν τῶν μερῶν
 αὐτοῦ μεταβάλλῃ· ὅπερ οὐκ ἔστιν ἀληθές. τούναντίον
 μὲν οὖν οὐδέν ἐστιν τῶν τοῦ κόσμου μερῶν παντά-
 πασιν ἀμετάβλητον· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάντα κατὰ πᾶν 15
 εἶδος μεταβολῆς μεταβάλλει, τὸ δὲ οὐράνιον τέως τὴν
 κατὰ τόπον μεταβολὴν ὑπομένει καὶ οὐδέν ἐστιν τοῦ
 οὐρανοῦ μέρος, ὃ μὴ μεταβολῆς τῆς κατὰ τόπον τετύ-
 χηκεν. ὥστε οὐκ ἂν εἶη τὸ πᾶν ἀμετάβλητον. καὶ εἰ
 τὰ κατὰ τὰ ἄλλα εἶδη τῶν μεταβολῶν μεταβάλλοντα 20
 καὶ φθορᾶς ἐστιν πάντα καὶ γενέσεως δεκτικά, καὶ τὸ
 πᾶν ἄρα μεταβλητὸν ὄν καὶ γενητὸν ἔσται καὶ φθαρ-
 τὸν ἐξ ἀνάγκης· καὶ γὰρ ἄλογον τῶν στοιχείων, ἐξ
 ὧν τὸ εἶναι ἔχει, γενητῶν ὄντων καὶ φθαρτῶν μὴ
 καὶ τὸ ἐκ τούτων συγκαίμενον γενητὸν εἶναι καὶ 25
 φθαρτὸν, ὡς ἀκριβέστερον ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀπεδει-
 ξαμεν. ἀλλ' ἄνωθεν πάλιν τὴν προκειμένην ἐπισκε-
 ψόμεθα ἐπιχειρήσιν.

7. βλαστάνωσιν p 9. μεταβάλλῃ pt 20. τα (post κατὰ)
 superscr. M 26. pag. 203, 7 sq.

<ς'.> Ἐπειδὴ πᾶν τὸ φθειρόμενον ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ
 κακίας φθείρεσθαι φησιν ὁ Πρόκλος, τίς δέ ἐστιν ἡ
 ἐκάστου κακία, οὐκ εἴρηκεν, ἄξιόν ἐστιν ἐπισκέψασθαι,
 τίς ποτέ ἐστιν αὕτη, ἐξ ἧς ἐκάστῳ τῶν μετεχόντων
 5 αὐτῆς συμβαίνει φθείρεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδὲν
 ἕτερον εἶναι τὴν ἐκάστου κακίαν οἶμαι ἢ τὴν ἐπὶ τὸ
 παρὰ φύσιν ἐκάστου παρεκτροπὴν, ὡς καὶ ἐν τῷ πρὸ
 τούτου λόγῳ ἐμνήσθημεν. αὕτη δὲ δηλονότι ὑπ'
 οὐδεμιᾶς φυσικῆς δυνάμεως γίνεται· οὐδὲν γὰρ τῶν
 10 ὄντων αὐτὸ ἑαυτοῦ φθαρτικόν ἐστιν, σωστικὸν δὲ
 μᾶλλον ἐκάστου ἢ φύσις ἐστὶν ἐκάστου. οὐκοῦν, εἰ
 τῇ μὲν δυνάμει ἢ ἀδυναμίᾳ ἀντίκειται, τῷ δὲ ὄντι τὸ
 μὴ ὄν, αἴτιον δὲ τοῦ εἶναι ἐκάστῳ ἢ φυσικὴ δύναμις,
 καὶ τοῦ μὴ εἶναι ἄρα ἢ ἀδυναμία αἰτία ἂν εἴη· τῷ
 fol. 136r. γὰρ τὴν φυσικὴν ἐξασθενεῖν δύναμιν καὶ μὴ δια-
 16 κρατεῖν ἐς ἀεὶ τὸ ὑποκείμενον δύνασθαι φθείρεσθαι
 συμβαίνει τὰ πράγματα, ἐξασθενεῖν δὲ <μὴ> τὴν
 ἄπειρον δύναμιν ἀλλὰ πεπερασμένην ἀνάγκη, ὥσπερ
 ἀμέλει καὶ ἡ τοῦ ἡνιόχου δύναμις, εἴτε σωματικὴν
 20 τις εἰπεῖν εἴτε τεχνικὴν βούλοιοτο, αἰτία τῆς τοῦ ἄρ-
 ματός ἐστιν σωτηρίας, τοῦ ἐναντίου δὲ ἢ ἀσθένεια.
 οὐκοῦν, εἰ ὁ κόσμος σῶμα ὢν πεπερασμένης ἐστὶν
 δυνάμεως, ἐξασθενεῖν δὲ τῷ χρόνῳ τὴν πεπερασμένην
 ἀνάγκη, ἐξασθενούσης δὲ εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἐξολι-
 25 σθαίνει τὰ πράγματα, τὸ δὲ παρὰ φύσιν ἐστὶν ἡ
 ἐκάστου κακία καὶ τὸ τῆς φθορᾶς αἴτιον, καὶ ὁ κόσμος
 ἄρα κακίαν ἔξει τὴν ὅσον ἐπὶ τῇ τῆς δυνάμεως ἀσθε-

1. σ' add. pt 2. pag. 313, 7 8. pag. 302, 26
 9. φυσ[ι]κῆς M 12. τῇ] τι M 16. δυν[α]σ[θ]αι, ex ι, M
 17. μὴ addidi 18. πεπερασμεν[η]ν, ex ει, M
 20. αιτια[ν] eras.] M 22. ει ex η M 23. πεπερασμεν[η]ν
 M 24. 25. εξολισθ[αινει] M 27. ὅσον pt] ὅσω M

νεία ἐπὶ τὸ παρὰ φύσιν ὁδόν. ἢ οὖν δειξάτωσαν, ὡς οὐ πεπερασμένης ἐστὶν δυνάμεως ὁ κόσμος ἢ ὅτι πεπερασμένη οὐ φθαρτή, ἢ, εἰ ταῦτά ἐστιν ἀληθῆ, ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὸν κόσμον ὅσον ἐπὶ τῷ πεπερασμένῳ τῆς ἰδίας δυνάμεως δεκτικόν τε εἶναι τῆς τοῦ 5 παρὰ φύσιν κακίας καὶ διὰ τοῦτο φθορᾶ ὑποκειῖσθαι καὶ διὰ τοῦτο μὴ εἶναι ἀγένητον· τὸ γὰρ μὴ βούλεσθαι τὸν θεὸν αὐτὸν φθείρειν οὔτε διὰ λόγου δεικνύειν ἔχουσι τῶν εἰς τοῦτο ἐπιχειρήσεων ἐν τῷ ἔκτω λόγῳ ἐληλεγμένων καί, εἰ τοῦτο ἦν ἀληθές, οὐ παρὰ 10 τοῦτο τὸ φύσει ἄφθαρτον αὐτὸν εἶναι εἰσῆγετο· μὴ ὦν δὲ φύσει ἄφθαρτον ἀλλὰ φθαρτὸν καὶ γενητός ἐστὶν ἐξ ἀνάγκης.

ζ'. Ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ ἐφεξῆς τοῦ λόγου κατίδωμεν. 'εἰ δὲ μὴ φθαρτόν', φησί, 'τὸ πᾶν, διότι μηδὲν ἔχη 15 φθαρτικόν, οὐδὲ γενητόν ἐστὶν· ἐξ οὗ γὰρ ἡ γένεσις ἐκάστω, τοῦτο ἐκάστω φθαρτικόν· κρατηθὲν μὲν γὰρ γενέσεως συναίτιον, κρατήσαν δὲ φθορᾶς· ὥστε, εἰ μηδὲν ἐστὶν | αὐτὸ φθεῖρον, οὐδὲν ἔχει, ἐξ οὗ ἂν fol. 136 v. γένοιτο καὶ τὰ ἐξῆς'. δείξας ὁ Πρόκλος, ὡς ἐνόμισεν, 20 ἐκ τοῦ θεοῦ εἶναι τὸν κόσμον τὸ μηδὲν ἔχειν αὐτὸν κακὸν καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν ἔχειν φθαρτικὸν ἐκ τούτου πάλιν πειρᾶται δεικνύειν, ὡς οὐδὲ γέγονεν· τὸ αὐτὸ γὰρ φησὶν καὶ φθορᾶς καὶ γενέσεως αἴτιον, ἀλλὰ κρατηθὲν μὲν γενέσεως, κρατήσαν δὲ φθορᾶς. 25 εἶπερ οὖν φθείροιτο, φησὶν, τὸ πᾶν τεταγμένον καὶ κεκοσμημένον, ὑπ' οὐδενὸς ἂν φθείροιτο ἢ ὑπὸ τῆς

9. τοῦτο] τουτων M 9. pag. 128, 1 sq. 14. κατειδωμεν M 15. εἰ δὲ ἄφθαρτον 313, 17 μηδὲ ἔχη 313, 18 εχ[η], ex ει, M 16. γεγ[υ]ητον, ex ε, M 17. ἐκάστου φθαρτικόν 313, 19 19. οὐδὲ 312, 22

ἀταξίας τε καὶ ἀκοσμίας· αὕτη γὰρ τῷ τεταγμένῳ καὶ
κεκοσμημένῳ κακόν. εἰ οὖν μηδέν ἐστίν, φησίν, τῷ
κόσμῳ κακόν, οὐδ' ἂν ἔχοι μαχομένην ἀταξίαν τε καὶ
ἀκομίαν, ἧς κρατούσης μὲν φθείρεσθαι, κρατουμένης
5 δὲ γίνεσθαι τὸ πᾶν συμβαίνει. ἀλλ' ἐπεὶ ἐδείξαμεν
ικανῶς, ὡς ὅτι καὶ ὁ κόσμος τοῦ παρὰ φύσιν ἐστίν
δεκτικὸς διὰ γε τὸ πεπερασμένον τῆς ἰδίας δυνάμεως,
παρὰ φύσιν δὲ τῷ τεταγμένῳ ἢ ἀταξία καὶ τῷ κεκο-
σμημένῳ ἢ ἀκομία, ἔξει ἄρα καὶ ὁ κόσμος τὰ φθορο-
10 ποιὰ ἑαυτοῦ αἷτια. ἀλλὰ μὴν τὸ τῆς φθορᾶς αἷτιον
τοῦτό φησιν ὁ Πρόκλος καὶ γενέσεως εἶναι αἷτιον·
ἔξει ἄρα κατὰ τοῦτο καὶ ἐξ οὗ ἂν ὁ κόσμος γένοιτο.
ἐμοὶ μὲν οὖν οὐκ ἀληθὲς εἶναι δοκεῖ τὸ φθορᾶς συν-
αἷτιον τοῦτο πάντως καὶ γενέσεως εἶναι συναἷτιον.
15 ἀλλ' ἵνα μὴ παρεκβαίνοντες τὸν λόγον μηκύνωμεν,
τοῦτο μὲν ἡμῖν παρείσθω· εἰ γὰρ καὶ καθόλου τὸ
εἰρημένον ἀληθὲς ἦν, δεδειγμένου τοῦ ὅτι καὶ τῷ
κόσμῳ ἐστίν τὸ παρὰ φύσιν καὶ τὸ τῆς φθορᾶς αἷτιον
ἐστίν δηλονότι κατὰ τὴν τοῦ Πρόκλου ὑπόθεσιν καὶ
20 τὸ τῆς γενέσεως αὐτοῦ συναἷτιον.

ἦ'. Ἐπειδὴ δὲ διατεθρολημένον παρ' Ἑλλησιν ἐφε-
ξῆς ὁ Πρόκλος κεκίνηκε λόγον — 'μὴ ὄντος' γὰρ,
φησίν, 'ἐξ οὗ ἂν γένοιτό τις, οὐδὲ γένοιτο ἂν· δεῖ
fol. 137r. γὰρ ἔκ τινος γίνεσθαι πᾶν τὸ γιγνόμενον, ἐκ
25 μηδενὸς δέ τι γίνεσθαι', φησίν, 'ἀδύνατον' —, φέρε
πρότερον ἐπαγωνισάμενοι τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ ἐρήμην

5. [ἐ]δείξαμεν, ex φ, M pag. 336, 22 7. πεπεραμενον
M 10. ἄντων αιτιαι M 13. 14. συναιτιον M; exspectes
αἷτιον 14. τοῦτο pt] τουτωι M 15. ἀλλ' [o eras.] M
22. pag. 314, 12 23. γεν[οι]το, ex η, M οὐδὲν 314, 13
25. δέ τι om. 314, 14

αὐτοῦ καταψηφισώμεθα, οὕτω τὰ κατὰ δύναμιν τῆ ἀληθείᾳ συνηγορήσωμεν. ὅτι οὖν πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος ὄντος γίνεται, πιστεύσειεν ἄν τις εἰς πάντα τὰ γινόμενα ἀποβλέπων· γίνεται γὰρ ἄνθρωπος ἐκ καταμηρίου καὶ σπέρματος καὶ συκῆ πάλιν ἐκ κερχρα- 5 μίδος καταβληθείσης καὶ ἀρδεύοντος ὕδατος, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐξ ἀέρος πυκνωθέντος μὲν γίνεται ὕδωρ, μανω- θέντος δὲ πῦρ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων φυσικῶν τε καὶ τεχνητῶν ὡσαύτως. ὥστε, φασίν, εἰ μὴ ἦν τι πρὸ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως, ἐξ οὗ ὁ κόσμος γέ- 10 γουεν, ἀδύνατον ὅλως αὐτὸν γεγυέναι· εἰ δὲ ἦν, ἢ ἀγένητον ἦν πάντως ἢ γενητόν. ἀλλ' εἰ μὲν γενητόν, διὰ τί μὴ αὐτόθεν ἐπὶ τοῦ κόσμου τὸ ἀγένητον ὑπο- τιθέμεθα, εἴπερ ὅλως ἐνδέχεται τι τῶν τοῦ κόσμου εἶναι ἀγένητον, φησὶ δὴ τό, ἐξ οὗ γέγυεν; εἰ δὲ 15 κάκεινο γενητόν ἐστιν, πάλιν κάκεινο ἐξ ἄλλου γενή- σεται καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον. ἐξ οὗ συνάγουσιν, ὡς, εἴπερ ταῦτα ἀδύνατα, ἀδύνατον γενητόν εἶναι τὸν κόσμον· ὥστε ἀγένητος ἔσται. οἷς μὲν οὖν ἄν τις συνηγορήσειεν λόγοις τῶ πᾶν τὸ γινόμενον ἐκ τινος 20 ὄντος γίνεσθαι καὶ μηδὲν ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος γίνεσθαι καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν κόσμον μὴ εἶναι ἀγένητον, οὗτοί εἰσιν· ἃ δ' ἄν τις ὑπαντῶν πρὸς τὰ εἰρημένα φήσειεν, ταῦτά ἐστιν.

θ'. Πρῶτον μὲν εἰ τῶν καθ' ἕναστον (Σωκράτους 25 φησὶ καὶ Πλάτωνος καὶ τοῦδε τοῦ ἵππου καὶ τοῦδε τοῦ ὕδατος καὶ τῶν τῆδε γενομένων πάντων) ἢ φύσις ἐστὶν τὸ προσεχὲς τῆς γενέσεως αἴτιον, τὸ δὲ ὅλον

9. τεχνιτων M; τεχνικῶν pt

20. τῶ] του M

24. φη-

σ[ει]εν, ex η, M

καὶ πᾶν ἀμέσως ὑπὸ θεοῦ δημιουργεῖται, ὡς καὶ Πλά-
 fol. 137 v. των φησίν, πῶς | οὐκ ἄθεον τὸ λέγειν μὴ δύνα-
 σθαι τὸν θεὸν δημιουργεῖν, εἶπερ τὸ μὴ πρότερον ὄν
 εἰς τὸ εἶναι παράγοι, εἰ μὴ ὡς ἡ φύσις δημιουργῆ
 5 τῶν μερικῶν ἕκαστον; εἰ γὰρ δημιουργεῖ μὲν καὶ ἡ
 τέχνη, δημιουργεῖ δὲ καὶ ἡ φύσις, οὐχ ὁμοία δ' ἡ
 ἀμποῖν δημιουργία, ἀλλ' ἡ μὲν τέχνη φέρε εἰπεῖν ἡ
 τεκτονικὴ οὐδὲν ἔξωθεν αὐτῇ ὑποστήσασα μόνη τῇ
 τῶν ξύλων συνθέσει τὸ τοῦ ἀβακίου τυχὸν ἢ τῆς
 10 θύρας ἀποτελεῖ σχῆμα, ἡ δὲ φύσις οὐ μόνον τὴν
 κράσιν καὶ σύνθεσιν τῶν στοιχείων ἐργάζεται ἀλλ'
 ἤδη καὶ τὰς οὐσίας αὐτὰς καὶ τὰ εἶδη τῶν πραγμά-
 των ὑφίστησιν οὐ πρότερον ὄντα (φημι δὴ τὸ τῆς
 σαρκὸς εἶδος καὶ τὸ τοῦ ὄστοῦ φλεβός τε καὶ νεύρου
 15 καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ζώου μορίων καὶ τὴν ἐν τούτοις
 ζωτικὴν δύναμιν θρεπτικὴν τε καὶ ἀξητικὴν αἰσθη-
 τικὴν τε καὶ κινητικὴν καὶ τὰς λοιπὰς ἐν τῇ ποιᾷ
 μὲν τῶν στοιχείων ὑφισταμένας συνθέσει τε καὶ κρά-
 σει, ἑτέρας δὲ τῆς κράσεως εἶναι ἀποδεδειγμένας, ἔτι
 20 δὲ καὶ τῶν φυτῶν τὰς μυρίας ιδέας χρωμάτων τε καὶ
 χυμῶν καὶ μετάλλων τὰς ἀπείρους διαφοράς τε καὶ
 ποικιλίας), εἰ τοίνυν τοσοῦτον ὑπερέχει τῆς τέχνης ἢ
 φύσις, πῶς οὐκ ἀνάγκη τὴν τοῦ θεοῦ δημιουργίαν
 ἀσυγκρίτῳ ὑπεροχῇ ὑπερναβεβηκέναι τῆς φύσεως;
 25 οὐκοῦν, εἰ ἡ φύσις τὰ εἶδη μὴ ὄντα πρότερον πα-
 ράγει τὴν ὕλην ἐκ τῶν ὄντων λαβοῦσα καὶ ἐν αὐτῇ τὰ
 εἶδη γεννήσασα διὰ τὸ ἀδυνατάως ἔχειν μὴ προὔποκει-

1. 2. Plat. Tim. 41 A sq. (cf. 93, 17 sq.) 7. ἡ μὲν pt] εἰ
 μεν M 8. μ[ο]νη, ex ω, M 9. τυχον ἢ τυχόν ἢ [τη]ς M
 19. ἀποδεδειγμενης M 27. ἀδυνατ[ω]ς, ex ο, M

μένου τινὸς τὴν δημιουργικὴν ἑαυτῆς ἐνδείκνυσθαι
 δύναμιν ἀλλὰ δεῖσθαι τινος ὑποκειμένου, εἰς ὃ ἐργά-
 σεται, οἷα δὴ καὶ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ εἶναι ἔχουσα καὶ
 χωρὶς τούτου μήτε εἶναι μήτε ἐνεργεῖν δυναμένη,
 ἀνάγκη πᾶσα, εἴπερ καὶ ὁ θεὸς δημιουργεῖ καὶ εἰς τὸ 5
 εἶναι παράγει τὰ ὄντα, ἔχειν τι πλεον τὴν αὐτοῦ δη-
 μιουργίαν τῆς φύσεως. οὐδὲν δ' ἂν ἔχοι πλεον, εἰ
 μὴ δύναιτο ἐκ τοῦ | μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος εἰς fol. 138r.
 τὸ εἶναι παράγειν τὰ πράγματα ἀλλὰ δέοιτο καὶ αὐτὸς
 ὥσπερ ἡ τέχνη τε καὶ ἡ φύσις ὑποκειμένου τινὸς 10
 προϋπάρχοντος, ἐν ᾧ τὴν δημιουργικὴν ἑαυτοῦ ἐνερ-
 γειαν ἐπιδειξῆται, καὶ μηδὲ τοσοῦτον ὑπερέχῃ τῆς
 φύσεως, ὅσον τῆς τέχνης ἢ φύσις. εἰ οὖν, ὅπερ
 εἶπον, ἀσυγκρίτως ὑπερέχειν δεῖ τῆς φύσεως τὸν θεόν,
 ἢ δὲ φύσις ἐκ τῶν ὄντων τὸ ὑποκείμενον καὶ τὴν 15
 ὕλην λαβοῦσα μόνα τὰ εἶδη εἰς τὸ εἶναι δημιουργή-
 σασα παράγει, ἀνάγκη πᾶσα, εἴπερ τι καὶ ὁ θεὸς ἐκ
 τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παράγει, μὴ μόνον τὰ εἶδη
 τῶν δημιουργουμένων ἀλλὰ καὶ αὐτὸ παράγειν τὸ
 ὑποκείμενον οὐκ ὄν πρότερον ἢ οὐδὲν ἔξει πλεον τῆς 20
 φύσεως. οὐδεμία ἄρα ἀνάγκη, ὥσπερ τῶν μερικῶν
 ἕκαστον ἐξ ὄντων γίνεται, οὕτω καὶ τὸ πᾶν, εἰ γίνοιτο
 ὑπὸ θεοῦ, ἐκ τινος πρότερον ὄντος γίνεσθαι.

ι'. Δεύτερον εἰ, ἐπειδὴ τῶν μερικῶν ἕκαστον ἐξ
 ὄντος γίνεται, διὰ τοῦτο καὶ τὸ πᾶν ἀξιοῦσι, εἴπερ 25
 γίνοιτο, ἐξ ὄντος γίνεσθαι, πρόδηλον ὅτι, ἅπερ ἐπὶ
 τῶν καθ' ἕκαστον συμβαίνει, ταῦτα καὶ ἐπὶ τοῦ παν-
 τὸς συμβαίνειν ἀξιοῦσιν· ὥστ' ὁμοιοπαθεῖς εἶναι τὸ

14. pag. 340, 23. 24 20. ^{εἰ} ἢ M 23. πρότερον (cf. 340, 13.
 25)] προτερον M

ὅλον τοῖς μέρεσιν ἐκ τούτων κατασκευάζουσιν. οὐκοῦν,
 ἐπειδὴ τὰ τοῦ κόσμου μέρη ἤγρουν στοιχεῖα, ἐξ ὧν τὸ
 εἶναι ἔχει, φθαρτά ἐστὶν καὶ οὐδὲν ἔστιν στοιχείου
 μέρους, ὃ μὴ γινόμενόν ἐστὶν καὶ φθαρτόν, ἐδείξαμεν
 5 δὲ πρότερον, ὡς οὐδ' αἱ τῶν στοιχείων ὀλότητες αἱ
 αὐταὶ κατὰ ἀριθμὸν μένουσιν, ὡς δὲ τὰ μέρη ἔχει,
 οὕτω καὶ τὸ πᾶν ἔχειν ἀνάγκη ὅσον ἐκ τῶν νῦν εἰρη-
 μένων, καὶ τὸ πᾶν ἄρα γενητὸν ἔσται καὶ φθαρτόν.
 πάλιν ἐπειδὴ τῶν μερικῶν ἕκαστον γινόμενον ἐκ τινος
 10 ὄντος γίνεται, διὰ τοῦτο ἀξιούσι καὶ τὸ πᾶν, εἴπερ
 γίνοιτο, ἐκ τινος προὑποκειμένου γίνεσθαι. οὐκοῦν,
 ἐπειδὴ τῶν μερικῶν μὲν δημιουργός ἐστὶν ἡ φύσις,
 τοῦ δὲ ὅλου καὶ παντὸς ὁ θεός, ἐκάστου δὲ τῶν
 fol. 138 v. μερικῶν | ἡ δημιουργοῦσα αὐτὰ φύσις προὑπάρχει
 15 καὶ χρόνῳ δευτέρα ἐστὶν τῆς παραγωγῆς φύσεως τὰ
 παραγόμενα, καὶ τοῦ κόσμου ἄρα προὑπάρξει ὁ τού-
 του δημιουργός, εἰ καὶ ἐξ ὄντος ἀγενήτου τινὸς αὐτὸν
 ἐδημιούργησεν· ὥστε οὐ συνυπάρξει ἐξ αἰδίου τῷ θεῷ
 ὁ κόσμος· τίς γὰρ ἡ ἀποκλήρωσις ἐπὶ τινῶν μὲν ἐξ-
 20 ομοιοῦν ἀναγκάζειν τὴν τοῦ ὅλου γένεσιν τῇ τῶν
 μερικῶν γενέσει, ἐπὶ τινῶν δὲ μή; ὅτι γάρ, εἰ καὶ
 αἰδίου εἶναι τὸν κόσμον λέγουσιν, ὅμως γοῦν δη-
 μιουργὸν αὐτοῦ εἶναι τὸν θεὸν συγχωροῦσιν, πρό-
 δηλον. ἔστιν δὲ καὶ τῶν κατὰ μέρος ἡ φύσις δη-
 25 μιουργός. εὐλόγον οὖν κἀνταῦθα τὰ αὐτὰ ἐπὶ τῆς
 τοῦ ὅλου δημιουργίας συγχωρεῖν ἔπεσθαι, ἅπερ ἐπὶ
 τῆς τῶν μερικῶν συμβαίνει. εἰ δὲ μὴ συγχωροῦσιν
 τοῖς μέρεσιν τὸ ὅλον ἀκολουθεῖν μηδ', ὅσα τοῖς μέρεσι

5. pag. 202, 11 6. μένουσιν] μενουσαι M 9. ἐπειδὴ
 M (unde ἐπειδὴ t, εἰ ἐπειδὴ p; cf. 341, 24) 19. ἀποκλήρω-
 σης M 22. 23. δημιουργ[ο]ν, ex ou, M

συμβαίνει, ταῦτα καὶ τῷ ὅλῳ συμβαίνειν, οὐκ ἄρα
 οὐδέ, εἰ τὰ μερικὰ πάντα γινόμενα ἐξ ὄντων γίνεται,
 ἤδη διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὅλον, εἰ γέγονεν, ἐξ ὄντος καὶ
 αὐτὸ γεγονέναι ἀνάγκη· εἰ γὰρ μὴ ὁμοίως ἢ τε φύσις
 δημιουργῆ καὶ ὁ θεός, ἢ δὲ φύσις ἐξ ὄντων δημιουρ- 5
 γεῖ, ὁ ἄρα θεὸς οὐκ ἐξ ὄντων δημιουργήσει ἀλλ' ἐκ
 μὴ ὄντων· ὥσπερ γὰρ κινεῖται μὲν καὶ τῶν μερῶν
 ἕκαστου, κινεῖται δὲ καὶ τὸ πᾶν, οὐχ ὡς κινεῖται δὲ
 τὰ μερικὰ, οὕτω καὶ τὸ πᾶν κινεῖται· τὸ μὲν γὰρ
 ὅλον ἐξ ὅλου τόπον ἀμείβει, τὸ δὲ πᾶν τοῦ ὅλου 10
 τόπου μὴ μεθιστάμενον περὶ τὸ ἴδιον κέντρον ἐκπερι-
 ἔρχεται, ἵνα καὶ κινεῖται ἅτε δὴ φυσικὸν ὄν σῶμα,
 εἴπερ ἢ φύσις κινήσεώς ἐστιν καὶ ἡρεμίας ἀρχή, καὶ
 μένει πάλιν ὡσαύτως ἔχον, ἐπεὶ μηδὲ ἐστὶν τις ἑτέρα
 χώρα, εἰς ἣν ἂν μετασταλή ὅλον καθ' ὅλον αὐτὸ μεθ- 15
 ιστάμενον, καὶ οὐδεμία ἐστὶν ἀνάγκη οὔτε τὰ καθ'
 ἕκαστον τὴν τοῦ παντὸς κινεῖσθαι κίνησιν οὔτ' αὖ
 πάλιν τὸ πᾶν τὴν τῶν καθ' ἕκαστον., οὕτω δὴ- fol. 139r.
 που κατὰ τὸ ἀκόλουθον οὐδέ, εἰ τὸ πᾶν γέγονεν καὶ
 τῶν μερικῶν ἕκαστον γέγονεν, τὴν αὐτὴν ἀμφοῖν εἶναι 20
 γένεσιν ἀνάγκη, ἀλλ' ἔμπαλιν, ἢπερ ἢ κίνησις ἔχει,
 τὸ μὲν πᾶν, εἴπερ γέγονεν, ὅλον καθ' ὅλον αὐτὸ γε-
 γονέναι ἀνάγκη, ἵνα τῷ ὄντι τοῦ παντὸς εἴη ἢ γένε-
 σις, τὰ δὲ καθ' ἕκαστον μηκέθ' ὁμοίως ἀλλ' ἐξ ὄντων
 γίνεσθαι καὶ εἰς ὄν πάλιν φθειρόμενα ἀναλύεσθαι. 25
 καὶ τοῦτο εἰκότως· ἤδη γὰρ τοῦ κόσμου συστάντος,
 διὰ δὲ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν χρησίμην τῷ

1. [σ]υμβαίνει, ex v, M

5. δημιουργη M] δημιουργεῖ pt³

10. τόπον] το παν M

13. κίσεως M

18. οὕτω pt]

ουτο M

23. 24. γενεσιν M

24. μηκέθ'] μη καθ' M (μη

καθ' ὁμοίωσιν pt)

26. τ[ο]υ, ex ω, M

παντὶ οὖσαν τῶν μερῶν τοῦ παντός γινομένων τε
καὶ φθειρομένων ἀδύνατον ἦν εἰς τὸ πάντη μὴ ὄν
καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ φθειρόμενα γίνεσθαι καὶ μηδὲν ἐν
ταύτῳ μένειν· οὕτω γὰρ τῷ μακροῦ χρόνῳ ἄλλον ἐξ
5 ἄλλου τὸν κόσμον ἀνάγκη ἦν γίνεσθαι· τοῦτο γὰρ ἂν
ἔπαθεν, ὅπερ ἢ κατὰ σανίδα ἀμειβομένη ναῦς ὑπο-
μένει καὶ τέλος πᾶσα ἀμειφθεῖσα καὶ ἄλλη ἐξ ἄλλης
γινομένη, καὶ τὸ αὐτὸ εἶδος πεφύλακται. εἰ οὖν ἔδει
μένειν ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ὄντα κόσμον, ἔδει δὲ καὶ
10 γένεσιν εἶναι καὶ φθορὰν, ἀδύνατον ἦν ἀμφοτέρα ἅμα
σῶζεσθαι μὴ τῶν μερῶν εἰς ἄλληλα μεταβαλλόντων
καὶ ταύτη τὴν τε γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἐργαζομέ-
νων καὶ ὡς ἐνδέχεται τὴν τοῦ κόσμου φυλασσόντων
ταυτότητα. εἰ δὲ τὸ πᾶν γίνοιτο, οὐδεμία ἐστὶν
15 ἀνάγκη ἐξ ὄντος αὐτὸ γίνεσθαι· οὕτω γὰρ ἂν ἡμιτε-
λῆς ἢ τοῦ θεοῦ δημιουργία ὑπῆρχεν, τὸ δὲ εἶδος
μόνον χωρὶς τοῦ ὑποκειμένου εἰς τὸ εἶναι παρ-
άγουσα· ἀλλ' ὅλον καθ' ὅλον αὐτό, εἴπερ γίνοιτο, τὸ
πᾶν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ὑφίστασθαι ἀνάγκη. ἢ οὖν δει-
20 κνύτωσαν ἐξ ἐτέρων τινῶν ἀναγκαίων καὶ ἀνελέγκτων
λόγων, ὡς οὐ γέγονεν ὁ κόσμος ἀλλ' ἀίδιον ἔχει τὴν
ὑπαρξιν, ἢ, εἴπερ γίνοιτο, οὐδεμία ἐστὶν ἀνάγκη ἐξ
ὄντος αὐτὸν γίνεσθαι διὰ τὸ τῶν μερικῶν ἕκαστον
fol. 139^v. ἐξ ὄντος | γίνεσθαι, τοῦναντίον δὲ μᾶλλον ὅλον
25 καθ' ὅλον αὐτὸν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ὑφίστασθαι, ἵνα τὸ
πᾶν τῷ ὄντι ὡς πᾶν γίνοιτο.

αί'. Οὕτω μὲν οὖν συγχωρήσαντες πᾶν τὸ γινό-

3. γίνεσθαι M; exspectes ἀναλύεσθαι 6. cf. pag. 202, 19

8. fort. ἔδει <μὲν> 10. ἀμα superscr. M 11. μερον M

16. δὲ suspectum 19. 20. δεικνυτοσαν M 20. αν[ε]-

λεγκτων, ex γ, M 23. γίνεσθαι M

μενον ἐξ ὄντος γίνεσθαι οὐδεμίαν εὔρομεν ἀνάγκην
ὡς καὶ τὸ πᾶν, εἶπερ γίνοιτο, ἐξ ὄντος καὶ αὐτὸ γίνε-
σθαι. μήποτε δ' οὐδ' ἀληθές ἐστὶν τὸ πάντως ἐξ
ὄντων τὰ γινόμενα γίνεσθαι· τῶν γὰρ γενητῶν ἀπάν-
των καὶ μὴ αἰδίων ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συνεστῶτων, 5
ἔτι δὲ καὶ τῆς γενέσεως μεταβολῆς οὔσης ἐκ τοῦ μὴ
ὄντος εἰς τὸ ὄν, ὥσπερ οὖν καὶ τῆς φθορᾶς ἐκ τοῦ
ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν, πότερον καθ' ὅλον αὐτὸ (καὶ
κατὰ τὴν ὕλην φημι καὶ κατὰ τὸ εἶδος) τὸ σύνθετον
γίνεται (τουτέστιν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν μετα- 10
βάλλει· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ γένεσις) ἢ οὐ καθ' ὅλον
αὐτό; εἰ μὲν οὖν καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ γινόμενον γίνε-
ται (καὶ κατὰ τὴν ὕλην φημι καὶ κατὰ τὸ εἶδος), δη-
λονότι καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ φθειρόμενον φθίρεται.
ὥστε οὐ μόνον τὸ εἶδος ἀλλὰ καὶ τὴν ὕλην γίνεσθαι 15
τε καὶ φθείρεσθαι ἀνάγκη. ἀλλὰ τὴν ὕλην καὶ αὐτοῖς
δοκεῖ μήτε γίνεσθαι μήτε φθείρεσθαι καὶ ἀκουσόμεθα
τοῦτο ἐν τοῖς ἐφεξῆς τοῦ Πρόκλου λέγοντος· τὸ αὐτὸ
δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τῷ τέλει τοῦ πρώτου
λόγου τῆς φυσικῆς εἴρηκεν ἀκροάσεως. οὐκ ἄρα καθ' 20
ὅλον αὐτὸ τὸ σύνθετον γίνεται τε καὶ φθίρεται. τὰ
μὲν οὖν περὶ τῆς ὕλης ὅπως ἔχει, ἐν ἑτέροις ἐπισκε-
ψόμεθα, ἐν οἷς ταύτης μεμνήσεται ὁ φιλόσοφος, εἴτε
τῷ ὄντι ἢ πρώτῃ καλουμένη ὕλη ἀσώματός ἐστιν εἴτε
οὔ, καὶ εἴτε πάντῃ ἐστὶν ἀγένητος καὶ αἰδῖος εἴτε οὔ. 25
καὶ εἰ μὲν ἐδόκει ἀληθές εἶναι τὸ ἐν τοῖς γινομένοις
νῦν ὑπὸ φύσεως καὶ φθειρομένοις μήτε γίνεσθαι τὸ

7. 8. [ωσ]περ [ὄν — ὄν]τος M 17. ακουσωμεθα M (cr. p)

18. fol. 168 v. sq. 19. Arist. phys. A 9 p. 192 a 28

22. fol. 168 v. sq.

22. 23. ἐπισκεψόμεθα p

25. αἰδῖος M

κοινὸν τῶν πραγμάτων ὑποκείμενον μήτε φθείρεσθαι
 (ἢ γὰρ τῆς σαρκὸς εἰ τύχοι φθορὰ τὸ μὲν εἶδος τῆς
 σαρκὸς ἔφθειρεν τόδε, τὸ δὲ τούτῳ ὑποκείμενον |
 fol. 140r. σῶμα οὐκέτι· μένει γὰρ τὸ τριχῆ διαστατὸν οὐδὲν
 5 κατὰ τὸν λόγον τῆς οἰκείας πεπονθὸς φύσεως· τοῦτο
 γὰρ ἔστιν ἡ τοῦ σώματος φύσις, οὐσία τριχῆ διε-
 στῶσα. ὡσαύτως, εἰ φθαρείῃ μὲν ὕδωρ, ἐκ τοῦδε
 ἀῆρ δὲ γένοιτο, ὕδατος μὲν φθορὰ καὶ ἀέρος ὑπέστη
 γένεσις, τὸ δὲ ἀμφοῖν ὑποκείμενον — τοῦτο δὲ ἔστιν
 10 τὸ ἄποιον σῶμα — οὐδεμίαν τροπὴν ὑπέμεινεν, ἧ
 σῶμά ἐστιν, καὶ ἐπὶ πάντων ὁ αὐτὸς λόγος) — εἰ
 τοίνυν τὸ πρῶτον ὑποκείμενον καὶ ἡ ὕλη οὔτε γίνε-
 ται ἐν τοῖς γινομένοις οὔτε φθίρεται ἐν τοῖς φθειρο-
 μένοις, οὔτε ἄρα καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ σύνθετα φθίρεται
 15 (μένει γὰρ ἐν τοῖς φθειρομένοις ἡ ὕλη ἀμετάβλητος)
 οὔτε κατὰ τὴν ὕλην ἡ φθορὰ γίνεται. λείπεται οὖν
 τὸ εἶδος εἶναι τὸ φθειρόμενον, τουτέστιν ἐκ τοῦ ὄντος
 εἰς τὸ μὴ ὄν μεταβάλλον. οὐκοῦν τούτου ἔστιν καὶ
 ἡ γένεσις, τουτέστιν ἡ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν
 20 μεταβολή· τὸ γὰρ σῶμα φέρ' εἰπεῖν τὸ τῷ ἄρτῳ ὑπο-
 κείμενον οὐκ ὄν σὰρξ γέγονεν σὰρξ, καὶ πάλιν τῆς
 σαρκὸς φθαρείσης τὸ μὲν εἶδος τὸ τῆς σαρκὸς εἰς τὸ
 μὴ ὄν οἴχεται, τὸ δὲ σῶμα πάλιν οὐδὲν ἡττόν ἐστιν
 σῶμα· οὔτε γὰρ εἰς ἀσώματον ἡ φθορὰ τῶν πραγμά-
 25 των γίνεται οὔτε ἐξ ἀσωμάτων ἡ γένεσις· ὥστε τὸ
 σῶμα μένει παντελῶς ἀμετάβλητον. οὐκ ἄρα τοῦ
 παντός ἐστιν ἐν τοῖς συνθέτοις ἡ φθορὰ καὶ ἡ γένε-
 σις ἀλλὰ μόνου τοῦ εἶδους· εἰ γὰρ καὶ λέγεται τὸ
 σύνθετον γίνεσθαι, ἀλλ' ἀπὸ μέρους τοῦ παντός

κατηγορεῖται ἡ γένεσις· τὸ γὰρ εἶδος ἐστὶν τὸ κυρίως
 γινόμενον· ὥσπερ κἂν εἰ λέγοιτο Σωκράτης τύπτεσθαι
 ἢ βαδίζειν ἢ ἀμφιένυσθαι, οὐχὶ καθ' ὅλον αὐτὸν
 (καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν φημι καὶ κατὰ τὸ σῶμα) τῶν
 εἰρημένων ἕκαστον ὑπομένει ἀλλὰ κατὰ μόνον τὸ 5
 σῶμα, ὥσπερ ἐκ τοῦ ἐναντίου, εἶπερ λέγοιτο σοφὸς
 εἶναι ἢ δίκαιος, πάλιν ἀπὸ | μέρους τῆς ψυχῆς fol. 140 v.
 κατὰ τοῦ ὅλου ἡ κατηγορία φέρεται· εἰδῶμεν γὰρ τὰ
 τῶ μέρει συμβαίνοντα τοῦ παντὸς κατηγορεῖν διὰ τὴν
 σύνθεσιν. εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει καὶ ἡ γένεσις 10
 καὶ ἡ φθορὰ κυρίως τῶν εἰδῶν ἐστὶν, εἰ μὲν ἅπαντα
 τὰ ἔνυλα εἶδη αἰδιὰ ἐστὶν (λέγω δὴ τὰ καθ' ἕκαστον,
 ἐν οἷς ἐστὶν καὶ ἡ φθορὰ καὶ ἡ γένεσις), ἔστω μηδὲν
 μήτε ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος γίνεσθαι μήτε
 εἰς τὸ μηδαμῶς ὄν φθείρεσθαι. εἰ δὲ μήτε τὸ τῆς 15
 σαρκὸς εἶδος μηδὲ τὸ τοῦ αἵματος ἢ ὀστοῦ μήτε τὰ
 χρώματα καὶ τὰ σχήματα μήτε τῶν ἄλλων ἐνύλων
 εἰδῶν μηδὲν αἰδιόν ἐστὶν, δηλονότι ἕκαστον τούτων
 πρὶν γενέσθαι οὐκ ὄν κατὰ τὸν οἰκεῖον λόγον τῆς
 φύσεως εἶτα εἰς τὸ εἶναι παραχθὲν ἐκ τοῦ μηδαμῆ 20
 μηδαμῶς ὄντος εἰς τὸ ὄν μεταβέβληκεν καὶ φθαρὲν
 εἰς τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄν πάλιν μεθέστηκεν· ἡ γὰρ
 ἐν τῶδε τῶ κύκλῳ λευκότης πρὶν τὸν κύκνον γενέ-
 σθαι οὐ δήπου ὑφειστήκει γε καὶ τῶν ὄντων ἦν, ἀλλ'
 ἅμα τῆ τοῦ κύκνου γενέσει πρώτην ἔσχεν ἐν αὐτῶ 25
 τὴν ὑπόστασιν· οὐκοῦν καὶ τοῦ κύκνου φθαρέντος
 οὐχ ὑπομένει πον ἡ λευκότης, ἀλλ' εἰς τὸ μὴ ὄν ὅπως
 μεθίσταται. καὶ καθόλου δὲ εἰπεῖν τῶν τε ἐνύλων
 εἰδῶν καὶ τῶν σχημάτων ἕκαστον (οἷον τὸ τῆς σαρκὸς

φέρε καὶ τὸ τοῦ ὄστοῦ καὶ τότε τὸ τρίγωνον καὶ ὄδε
 ὁ κύκλος) τῶν τε ποιότητων ἐκάστη (θερμότης φημί
 καὶ ψῦξις, λευκότης καὶ μελανία καὶ τὰ παραπλήσια),
 ἔτι δὲ καὶ αἱ ἄλογοι τῆς ψυχῆς δυνάμεις (λέγω δὴ
 5 θρεπτικὴ καὶ αὐξητικὴ γεννητικὴ τε καὶ αἰσθητικὴ καὶ
 ὀρεκτικὴ καὶ αἱ λοιπαί), ταῦτα οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα
 ἐπέπερ ἐν ὑποκειμένοις σώμασιν τὸ εἶναι ἔχουσιν,
 ἀνάγκη πᾶσα τῶν μερικῶν σωμάτων, ἐν οἷς ὑφεστή-
 κασι, φθειρομένων εἰς ὕλην αὐτὰ ἀνατρέχειν καὶ οἷον
 10 ὕλην γίνεσθαι ἢ εἰς ἕτερόν τι μεταβαίνειν ὑποκείμενον
 καὶ σῶμα κάκεινο ψυχοῦν καὶ ὅπως εἰδοποιεῖν (ὥσπερ
 fol. 141 r. ἐπὶ τῆς λογικῆς ψυχῆς | Ἑλλήνων ὑποτίθενται
 παῖδες) ἢ εἰς ἀπλούστερά τινα ἀναλύεσθαι (ὡς αἱ
 συλλαβαὶ εἰς τὰ γράμματα καὶ ἡ οἰκία εἰς λίθους καὶ
 15 ξύλα) ἢ εἰς οἰκείαν τινὰ ὁλότητα ἀνατρέχειν (ὥσπερ
 ἂν εἰ τὸ ἐν ἡμῖν πυρῶδες διαφορηθὲν ἐπὶ τὴν ὁλό-
 τητα τοῦ πυρὸς ἀναδράμοι) ἢ εἰς ἕτερον εἶδος μετα-
 βάλλειν (οἷον εἰ ἡ μελανία φθαρεῖσα λευκότης τυχὸν
 γίνοιτο ἢ γλυκύτης ἢ ἄλλο τι) ἢ καθ' ἑαυτὰ χωρὶς
 20 ὕλης ὑφεστάναι (ὥσπερ τὰ νοητὰ εἶδη)· ἢ, εἰ μηδὲν
 τούτων δυνατὸν εἶναι δειχθεῖν — οὐδὲ πλάσαι δὲ τρό-
 πον ἕτερον τῆς ἀναλύσεως αὐτῶν ὅσον ἐμέ γε εἰδέναι
 ἐνδέχεται —, λείπεται εἰς τὸ πάντη μὴ ὂν αὐτὰ φθειρο-
 μένου τοῦ ὑποκειμένου σώματος ἀναλύεσθαι. ὅτι μὲν
 25 οὖν οὐδὲν τῶν ἐνύλων εἰδῶν οὐδὲ τῶν ἀλόγων τῆς
 ψυχῆς δυνάμεων φθειρόμενον ὕλη γίνεται, καὶ παρ'
 αὐτοῖς τοῖς Ἑλλήνων σοφοῖς ὠμολόγηται. οὐδὲν γὰρ
 εἶδος οὐδὲ ψυχικὴ δύναμις τὸ εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν

1. [ό]δε M
γεννητικη M

2. ποι|ο|τητων, ex ω, M
11. εἰδοποιεῖν] εἰδοποιουν M

5. θ[ρεπ]τικη M

ἐκ τῆς ὕλης λαμβάνει οὔτε γεννώσης αὐτῆς τὰ εἶδη
 οὔτε τροπομένης εἰς τὴν τῶν εἰδῶν φύσιν καὶ αὐτὸ
 εἶδη γινομένης· γεννητικὴ μὲν γὰρ τῶν εἰδῶν οὐκ
 ἔστιν, διότι οὐκ ἐνδέχεται ἐκ τῶν χειρόνων τὰ κρείτ- 5
 τουα γίνεσθαι· πῶς γὰρ οἶόν τέ ἐστιν τὴν ἀναίσθη-
 τον ὕλην καὶ ἄζωον καὶ ὅλως ἀνείδεον αἰσθήσεως καὶ
 ψυχῆς καὶ ὅλως εἶδους εἶναι αἰτίαν; τὰ γὰρ κρείτ-
 τουα τῶν χειρόνων γεννητικὰ τε καὶ αἰτία, οὐκ ἔμ-
 παλιν τῶν κρείττωνων τὰ χείρονα· ἢ μὲν γὰρ ὕλη
 ἕνεκά του, τὸ δὲ εἶδος οὐ ἕνεκα, κρείττον δὲ παντα- 10
 χοῦ τὸ οὐ ἕνεκα τοῦ ἕνεκά του. ἀλλὰ δὴ πρῶτον τῆ
 φύσει τὸ οὐ ἕνεκα τοῦ ἕνεκά του· εἰ γὰρ καὶ καθ'
 ὑπαρξιν ἅμα εἰσὶν ἢ οὐκ εἰσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν πρὸς
 τι εἰσίν, ἀλλ' οὖν γε προεπινοεῖσθαι τὸ οὐ ἕνεκα
 ἀνάγκη καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἕνεκά του παρασκευάζεσθαι· 15
 τοῦ γὰρ εἶδους ἕνεκα τῆς οἰκίας ἤδη προεπινευοη-
 μένου τὴν τοιάνδε ὕλην παρασκευάζομεν | καὶ fol. 141 v.
 οὐχὶ διὰ τὴν ὕλην τὸ εἶδος· ὥσπερ ἀμέλει καὶ πατήρ
 καὶ υἱὸς τῶν πρὸς τι μὲν, ἀλλὰ φύσει πρότερος ὁ
 πατήρ, καὶ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τῶν πρὸς τι, ἀλλὰ 20
 τῆ φύσει τὸ γένος πρότερον· οὕτως οὖν καὶ τὸ οὐ
 ἕνεκα τῆ φύσει πρότερόν ἐστιν τοῦ ἕνεκά του, εἰ καὶ
 τῶν πρὸς τι εἰσίν. εἰ δὲ τῆ φύσει πρῶτον τὸ οὐ
 ἕνεκα, οὐκ ἂν εἴη αὐτοῦ τὸ ἕνεκά του αἰτίον· πρῶτα
 γὰρ τῆ φύσει τῶν αἰτιατῶν τὰ αἰτία. ὥστε, εἰ ἢ μὲν 25
 ὕλη ἕνεκά του, τὸ δὲ εἶδος οὐ ἕνεκα, οὐκ ἄρα τῶν
 εἰδῶν γεννητικὴ ἐστὶν ἢ ὕλη· τὸ γὰρ γεννῶν τοῦ
 γεννωμένου ποιητικόν ἐστὶν αἰτίον, τὸ δὲ ἕνεκά του

11. το [Π litt. er.] οὐ M
 fol. 173r. 12. τὸ pt] τοῦ M
 28. γενν[ω]μενον, ex o, M

πρῶτον M, cf. lin. 24 et
 16. οἰκειας M (cr. pt)

αἴτιον εἶναι τοῦ οὗ ἕνεκα ἀδύνατον. ἀλλ' οὐδ' εἰς
 τὰ εἶδη τρέπεσθαι τὴν ὕλην ἐνδέχεται καὶ οἶον μετα-
 βαλλομένην ἐκεῖνα γίνεσθαι οὐδ' αὖ πάλιν τὰ εἶδη
 φθειρόμενα ὕλην γίνεσθαι· εἰ γὰρ τὰ σύνθετα ἐξ
 5 ὕλης καὶ εἶδους τῶν ἀπλουσιτάτων σύγκειται, πῶς ἔτι
 τὸ εἶδος εἰς ὕλην ἀναλυθῆσεται; οὐκέτι γὰρ δύο
 στοιχεῖα τῶν σωμάτων ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος ἔσται, ἀλλ'
 ἐν μόνον ἢ ὕλη καὶ σύνθεσις οὐδεμία ἐν τοῖς πράγ-
 μασιν. πῶς δὲ ὅλως ἢ ἀμετάβλητος ὕλη εἰς εἶδους
 10 φύσιν μεταβληθεῖ ἄν; οὐκέτι γὰρ σώσει τὸ ἀμετά-
 βλητον· εἰ γὰρ μὴ ταῦτον ὕλη καὶ εἶδος, ἢ δὲ ὕλη
 μεταβληθεῖσα γίνεται εἶδος, οὐκέτι δήπουθεν ἔμεινεν
 ὕλη· τὸ γὰρ μεταβάλλον εἰς τι καθ' αὐτὸ οὐκέτι μένει
 ὅπερ ἦν· μεταβάλλει γὰρ ὁ ἀῆρ εἰς ὕδωρ τυχὸν ἢ εἰς
 15 πῦρ, ἀλλ' εὐθὺς ἅμα τῇ μεταβολῇ τὸ εἶναι ἀῆρ ἀπό-
 λυσιν, καὶ τὸ λευκὸν δὲ καθὸ λευκὸν ἔστιν μετα-
 βάλλον τὸ εἶναι λευκὸν ἀπόλλυσιν καὶ ἐπὶ πάντων
 ὡσαύτως. εἰ οὖν ἢ ὕλη μεταβάλλει εἰς τὸ εἶδος,
 οὐκέτι μένει ὕλη. ὥστε οὐκ ἀμετάβλητος ἔσται. οὕτω
 20 δὲ οὐδὲν ἔσται σύνθετον ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ἀλλ'
 εἶδη ἀπλᾶ ἔσονται πάντα ἄνευ ὕλης, μᾶλλον δὲ οὐδὲ
 ἔσται τὸ σύνολον ὕλη· οὐδὲν γὰρ φαίνεται ἐξ ἀνει-
 δέου ὕλης τὴν μεταβολὴν τὴν εἰς ἕτερον ποιούμενον·
 τὸ γὰρ θερμὸν φέρε εἰς ψυχρὸν μεταβάλλει καὶ τὸ
 fol. 142r. μέλαν πάλιν εἰς λευκὸν | καὶ ἐπὶ πάντων ὡσαύ-
 26 τως. εἰ οὖν τὴν ὕλην λέγει τις μεταβάλλουσαν τὰ
 εἶδη γίνεσθαι, καὶ τὸ εἶναι ὅλως τὴν ὕλην ἀναιρήσει.
 οὔτε ἄρα γεννητικὴ τῶν εἰδῶν ἔστιν ἢ ὕλη οὔτε
 τρεπομένη αὐτόχρομα τὰ εἶδη γίνεται. οὐδὲν ἄρα
 30 οὔτε τῶν γινομένων ἐξ ὕλης γίνεται οὔτε τῶν φθειρο-
 μένων εἰς ὕλην ἀναλύεται· εἰς ὃ γὰρ τι φθειρόμενον

ἀναλύεται, ἐκ τούτου καὶ τὴν γένεσιν ἔσχεν. εἰ οὖν
 μηδὲν τῶν εἰδῶν ἐν τῇ φθορᾷ τῶν πραγμάτων ὕλη
 γίνεται, οὐδ' ἂν ἐξ ὕλης ἔχει τὴν γένεσιν· εἰ γὰρ καὶ
 λέγεται ἡ ὕλη δυνάμει εἶναι τὰ εἶδη, ἀλλ' οὐχ ὡς
 αὐτὴ ταῦτα βλαστάνουσα ἢ εἰς τὴν τῶν εἰδῶν μετα- 5
 βαλλομένη φύσιν (ἀμετάβλητος γὰρ ἐν τοῖς γινομένοις
 ἐστίν) ἀλλ' ὡς ἐπιτηδεῖα οὖσα εἰς τὸ ἐν ἑαυτῇ τὴν
 ὑπαρξιν αὐτῶν καταδέξασθαι· ὥσπερ γὰρ τὸ γραμμα-
 τεῖον τὸ ἄγραφον, ἧ φησιν Ἀριστοτέλης, δυνάμει
 ἐστὶν τὰ ἐν αὐτῷ γραφησόμενα γράμματα οὐχ ὡς ἐξ 10
 αὐτοῦ τῆς τῶν γραμμάτων βλαστάνουσης φύσεως οὔτε
 μὴν εἰς τὴν τῶν γραμμάτων οὐσίαν τοῦ χάρτου ἢ
 τοῦ κηροῦ μεταβάλλοντος (μένει γὰρ ἀμετάβλητος ὁ
 χάρτης καὶ ὁ κηρὸς τῶν γραμμάτων ἐν αὐτῷ γινο-
 μένων) ἀλλ' ὡς δυνάμενον ἐν ἑαυτῷ τὴν τῶν γραμ- 15
 μάτων ὑπαρξιν καταδέξασθαι καὶ οὐκ ἂν τις εἴποι,
 ὡς ἐξ ὄντος τοῦ χάρτου ἢ τοῦ κηροῦ τὴν ὑπαρξιν
 ἔχει τὰ γράμματα, οὕτω δήπου, κἂν ἡ ὕλη δυνάμει
 εἶναι τὰ εἶδη λέγεται, οὐ διὰ τοῦτο ἐξ ὄντος τῆς
 ὕλης εὐλογον τὰ εἶδη λέγειν ὑφίστασθαι ἀλλ', εἴπερ 20
 ἄρα, ἐν ὄντι διὰ τὸ μὴ πεφυκέναι αὐτὰ καθ' αὐτὰ
 χωρὶς ὑποκειμένου ὑφίστασθαι. ἐναργέστερον δ' ἡμῖν
 ἡ φθορὰ τὴν ἀπόδειξιν τούτου παρίστησιν· εἰ γὰρ
 φθειρομένων τῶν γραμμάτων μὴ ὕλη τὰ εἶδη γίνεται,
 δηλονότι οὐδὲ ἐξ ὕλης τὴν ὑπόστασιν εἴληφεν· εἰς ὃ 25
 γὰρ ἡ φθορὰ γίνεται, ἐκ τούτου καὶ τὴν γένεσιν
 ἀνάγκη γίνεσθαι. ἀλλὰ δὴ οὐδὲ εἰς ἕτερον μετα- fol. 142 v.
 βαίνειν ὑποκείμενον τῶν τε ἐνύλων εἰδῶν οὐδὲν οὐδὲ

3. fort. ἔχει
 15. δυναμενος M

9. cf. Arist. de an. Γ 4 p. 430 a 1
 18. εχ|ο|ι, ex ei, M

τὰς ψυχικὰς δυνάμεις (λέγω δὴ τὰς ἀλόγους) ἐνδέχεται· εἰ γὰρ αἰεὶ ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις μεταβαίνοιεν αἱ αὐταὶ κατ' ἀριθμὸν μένουσαι, ἀθάνατοι ἂν εἶεν καὶ αὐταὶ καθ' αὐτὰς
 5 ὑφεστηκυῖαι καὶ μὴ δεόμεναι ὑποκειμένου εἰς ὑπαρξιν· ἀδύνατον γὰρ ἦν τὴν τοῦ ἵππου φέρε ψυχὴν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κατ' ἀριθμὸν μένουσαν ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλο μεταβαίνειν ὑποκείμενον, εἰ μὴ αὐτὴ καθ' αὐτὴν ὑφειστήκει καὶ ἀθάνατος ἦν· ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὴν
 10 ἡμετέραν ψυχὴν ὑποτίθενται χωριστὴν σώματος τὴν ὑπαρξιν ἔχουσαν ἐξ ἄλλων εἰς ἄλλα μεταβαίνειν σώματα· οὐδὲν γὰρ ἄλλο τι τῶν ἐν ὑποκειμένῳ τὸ εἶναι ἐχόντων δύναται ἂν ἐξ ὑποκειμένου μεταβαίνειν εἰς ὑποκείμενον· τὸ γὰρ ἐν Σωκράτει τῆς σαρκὸς εἶδος
 15 οὐκ ἂν ποτε τὸν Σωκράτην καταλελοιπὸς ἐν ἑτέρῳ τὸ αὐτὸ κατ' ἀριθμὸν γένοιτο οὐδὲ τὸ ἐν τῷ κύκνῳ λευκὸν ἢ τὸ ἐν τῷ μήλῳ σφαιροειδὲς σῶμα τὸ ἴδιον ἀπολιπόντα ὑποκείμενον ἐν ἄλλῳ ποτὲ μεταβήσεται τὰ αὐτὰ κατ' ἀριθμὸν μένοντα· τοῦτο γὰρ τῶν καθ'
 20 αὐτὰ ὑφεστῶτων καὶ χωριστὴν τῶν ὑποκειμένων τὴν ὑπαρξιν ἐχόντων ἴδιον· δεῖ γὰρ πρότερον τοῦ ἰδίου χωρισθῆναι ὑποκείμενου, εἶτα ἐν ἄλλῳ γενέσθαι· ὃ οὖν χωρίζεσθαι τοῦ ὑποκειμένου μὴ φθαρὲν οὐ πέφυκεν, πῶς ἂν χωρισθεῖη σωζόμενόν τε καὶ μένον τὸ
 25 αὐτό; ὃ δὲ χωρίζεσθαι σωζόμενου τοῦ ἰδίου ὑποκειμένου μὴ δύνηται, οὐκ ἂν ποτε ἐν ἑτέρῳ ὑποκειμένῳ γένοιτο· δεῖ γὰρ χωρισθῆναι πρῶτον τοῦ, ἐν ᾧ ἔστιν, εἶτα γενέσθαι ἐν ἄλλῳ, χωρισθῆναι δὲ τὰ ἐνυλλα εἶδη

11. μεταβα[ι]νειν M

26. ἐντερωι M

23. μὴ φθαρεν τοῦ ὑποκειμενου M

σωζόμενα τῶν ἰδίων ὑποκειμένων ἀδύνατον. ὥστε
 οὐδ' ἀπ' ἄλλου ὑποκειμένου εἰς ἄλλο ὑποκείμενον |
 χωρεῖν αὐτὰ τῶν ἐνδεχομένων ἐστίν· κἄν γὰρ τὸ fol. 143 r.
 πῦρ θερμαίνει τὸν παρακείμενον ἀέρα, οὐχὶ ἐν ὑπο-
 κειμένῳ τῷ πυρὶ θερμότης ἢ αὐτὴ κατ' ἀριθμὸν καὶ 5
 ἐν τῷ ἀέρι γίνεται· ἤμελλεν γὰρ ἂν τὸ ἴδιον ἀπολεί-
 πειν ὑποκείμενον, λέγω δὴ τὸ πῦρ, οὕτως δὲ οὐκέτι
 ἂν θερμὸν ὑπῆρχε τὸ πῦρ ἢ οὐχ ὁμοίως θερμὸν τῆς
 ἐν αὐτῷ θερμότητος ἢ μέρους ἀπολειπούσης αὐτὸ καὶ
 ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἀέρι γινομένης· τί οὖν ἐστὶν τὸ 10
 συμβαῖνον; ἢ ἐν τῷ πυρὶ θερμότης δραστήριος οὖσα
 καὶ θερμαίνειν πεφυκυῖα τὰ παρακείμενα ἄλλην ἐν
 τῷ παρακειμένῳ ἀέρι γεννᾷ θερμότητα· καὶ ὡς ἐν τῷ
 διδασκάλῳ τε καὶ τῷ μαθητῇ τὸ αὐτὸ μὲν ἐστὶν κατ'
 εἶδος θεώρημα, οὐ μὴν κατ' ἀριθμὸν τὸ αὐτό, καὶ 15
 ἐστὶν τὸ μὲν ἐν τῷ διδασκάλῳ ποιητικὸν αἴτιον τοῦ
 ἐν τῷ μαθητῇ, αἰτιατὸν δὲ ἐκεῖνο, οὕτω καὶ ἢ ἐν τῷ
 πυρὶ θερμότης διάφορος οὖσα κατ' ἀριθμὸν τῆς ἐν
 τῷ ἀέρι θερμότητος ποιητικὸν ἐστὶν αὐτῆς αἴτιον.
 οὐκ ἄρα ἐνδέχεται ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον τὰ 20
 ἔνυλα εἶδη μεταβαίνειν μῆτε καθ' αὐτὰ ὑφίστασθαι
 πεφυκότα μῆτε αἰδία ὄντα ἀλλὰ γενητὰ ὄντα καὶ
 φθαρτά· ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἀπλούστερά τινα τὴν ἀνά-
 λυσιν ποιεῖσθαι δύναται· τὰ γὰρ εἰς ἀπλούστερα τὴν
 ἀνάλυσιν ποιούμενα σύνθετα εἶναι ἀνάγκη· ἐκ τίνων 25
 οὖν ἀπλουστέρων ἢ αἰσθητικῆ δύναμις σύγκειται; ἐκ
 τίνων δὲ ἢ θρεπτικῆ, ἢ λευκότης τε καὶ ἢ γλυκύτης
 καὶ τὰ παραπλήσια; ἄλλως τε καὶ περὶ ἐκείνων πάλιν
 ἢ αὐτὴ μένει ἀπορία· ἦτοι γὰρ κάκεινα πάλιν εἰς

4. fort. οὐχ ἢ

8. π[v]ρ M

16. τοῦ] τὸ M

ἀπλούστερα ἀναλυθήσεται καὶ ἡ πρόοδος τῆς ἀναλύ-
 σεως πέρας οὐχ ἔξει ἢ, εἴπερ ἐκεῖνα στοιχεῖα ὄντα
 τῶν ἐνύλων εἰδῶν χεῖρονά ἐστιν αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης |
 fol. 143 v. καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτὰ φθαρτὰ καὶ φθειρόμενα
 5 μὴ εἰς ἀπλούστερα ἀναλύεται, διὰ τί μὴ ἐπ' αὐτῶν
 τῶν εἰδῶν τὴν ἀπλότητα ὁμολογοῦμεν; τίνα δ' ἄν
 τις καὶ πλάσοι στοιχεῖα λευκότητος, ἐξ ὧν ἄν συγ-
 κέοιτο, ἢ γλυκύτητος ἢ μαλακότητος ἢ τῶν ἄλλων
 ποιότητων τινός; καὶ πάντα δὲ ὁρῶμεν τὰ εἰς ἀπλού-
 10 στερα ποιούμενα τὴν ἀνάλυσιν μεριστὰ ὄντα καὶ με-
 γέθη. αἱ δὲ ψυχικαὶ δυνάμεις ἀμερεῖς εἰσιν, ὡς ἐν
 τοῖς περὶ ψυχῆς Ἀριστοτέλης ἀπέδειξεν. οὐδ' ἄρα εἰς
 ἀπλούστερα ἢ τῶν εἰδῶν ἀνάλυσιν γίνεται. ἄρ' οὖν
 15 μὴ φθειρομένων τῶν ὑποκειμένων εἰς ἰδίαν τινὰ ἀνα-
 τρέχει ὁλότητα τὰ ἔνυλα εἶδη; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἐνδε-
 χόμενον φαίνεται· πρῶτον μὲν γὰρ καὶ τοῖς ἀρχαιο-
 τέροις ἀποδέδεικται, ὡς οὐκ ἔστιν τις ψυχῶν ὁλότης,
 ἐξ ἧς κατὰ ἀπομερισμὸν αἱ ἡμέτεραι ψυχαὶ γίνονται·
 οὕτω γὰρ ἄν οὐκ ἀμερεῖς ἀλλὰ μεριστὰς αὐτὰς εἶναι
 20 συνέβαινε, τῆς ἰδίας ἀποτεμνομένης ὁλότητος· τίνα
 δ' ἄν τις καὶ πλάσοι θυμοῦ ὁλότητα, εἰς ἣν τὸ θυ-
 μοειδὲς τῆς ψυχῆς μέρος ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἀναδραμεῖται
 ὁλότητα; τίνα δὲ θρεπτικῆς ἢ αὐξητικῆς ἢ τινος τῶν
 ἄλλων ψυχικῶν δυνάμεων; ἀνάγκη γὰρ καὶ τὴν θρε-
 25 πτικὴν τῆς ψυχικῆς δυνάμεως ὁλότητα τρέφειν τι σῶμα
 καὶ τὴν αὐξητικὴν αὐξεῖν· ἢ γὰρ θρεπτικὴ δύναμις
 τρεφομένου ἐστὶν θρεπτικὴ καὶ ἡ αὐξητικὴ αὐξομένου
 αὐξητικὴ. εἰ οὖν ἔστιν τις ὁλότης θρεπτικῆς δυνά-
 μεως, ἔσται τι καὶ τὸ ὑπὸ τῆς ὁλότητος τῆς θρεπτι-

12. cf. Arist. de an. A 5 p. 411 b 5 sq.
 τας M; cr. Kroll

20. τας . . ολοτη-
 27. αυξουμενου M

κῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀϋξητικῆς τρεφόμενον τε καὶ
 ἀϋξανόμενον. εἰ μὲν οὖν μηδὲν εἶη τὸ ὑποκείμενον
 τρεφόμενον καὶ ἀϋξόμενον, οὐδὲ αὐτὰς εἶναι ἐνδέχε-
 ται· τῶν | πρὸς τι γὰρ εἰσιν, ὡς εἴρηται· πρὸς fol. 144r.
 ἄλληλα γὰρ καὶ ἔστιν καὶ λέγεται τὸ τρέφον καὶ τὸ 5
 τρεφόμενον καὶ τὸ ἀϋξον καὶ τὸ ἀϋξόμενον. εἰ δὲ
 εἶη, ἐπειδὴ πᾶν τὸ τρεφόμενον καὶ ἀϋξόμενον φθααρ-
 τὸν ἔστιν, κάκεινο τὸ σῶμα φθααρτὸν ἔσται· εἰς τί οὖν
 πάλιν ἢ ὁλότης τῆς θρεπτικῆς ἀναλύεται δυνάμεως
 τοῦ ὑποκειμένου αὐτῆς φθειρομένου; εἰ δὲ φθααρτὸν 10
 ἢ ὁλότης, καὶ τὸ μέρος ἐξ ἀνάγκης φθααρτὸν ἔσται·
 πῶς δ' ἂν τις ἐπινοήσειεν εἶδους σαρκὸς ὁλότητα ἢ
 ὀστοῦ ἢ φλεβός; τίνα δὲ λευκότητος ἢ μελανίας ἢ
 γλυκύτητος; τίς δ' ἂν εἶη τριγώνου ὁλότης ἢ κύβου
 ἢ ὄλως σχήματος; εἰ γὰρ ἔστιν ὁλότης λευκότητος, 15
 ἔσται τις καὶ ὁλότης λευκοῦ σώματος, καὶ ἐπὶ ἐκάστου
 εἶδους ὡσαύτως. δεικνύτωσαν οὖν ἡμῖν, τίς ἔστιν ἢ
 ὁλότης τοῦ λευκοῦ σώματος ἢ μέλανος ἢ γλυκέος ἢ
 τριγώνου ἢ τῶν ἄλλων τινός· εἰ γὰρ πεποιομέναι
 εἰσὶν αἱ τοιαῦται ὁλότητες, εἴπερ ποιότητές εἰσιν λευ- 20
 κότης καὶ μελανία καὶ τὰ λοιπά, καὶ αἰσθητὰ πάντως
 εἰσίν. πῶς οὖν οὐδενὸς τοιούτου σώματος οὐδεμία
 τῶν αἰσθήσεων ἀντιλαμβάνεται; καίτοι τῶν ἀπὸ γῆς
 σωμάτων (λέγω δὴ ὁλότητος λευκοῦ σώματος ἢ γλυ-
 κέος ἢ σαρκὸς ἢ τῶν ἄλλων τινός) κατὰ τὸ συνεχές 25
 μέχρι τῆς ἀπλανοῦς ἀντιλαμβανόμεθα δι' αἰσθήσεως
 τῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῷ ἑτέρῳ ἡμισφαιρίῳ ὄντων ἐξ

2. [εἰ μὲν — ὑπο]κειμενον M 4. εἴρηται: cf. pag. 354, 25

19. πεποιομεναι M 20. 21. λευκοτητος M (cr. pt)

23. αισθησεω[ν], ex s, M

24. 25. verba λέγω δὴ — ἄλλων
 τινός fort. post 22 σώματος ponenda

ἀνάγκης. μῦθος ἄρα καὶ τὸ εἰς οἰκείαν ὀλότητα τῶν
 ὑποκειμένων φθειρομένων τὰ ἔνυλα εἶδη ἀνατρέχειν
 ὑποτίθεσθαι. λείπεται οὖν ζητεῖν, μὴ εἰς ἄλληλα τὰ
 φυσικὰ εἶδη μεταβάλλει, οἷον εἰ τὸ τρίγωνον εἰς κύ-
 5 κλον καὶ ἢ γλυκύτης εἰς τὸ ἐναντίον τὴν πικρότητα
 καὶ ἀπλῶς εἰς ἕτερόν τι εἶδος οἷον εἰς βαρύτητα.
 ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὡς ἀδύνατόν ἐστιν ὠμολόγηται· οὐ
 fol. 144v. γὰρ ἡ θρεπτικὴ δύναμις φθαρεῖσα | γένοιτ' ἂν εἰ
 τύχοι θυμοειδῆς οὐδ' ὄλως ἢ τοῦ κυνὸς ψυχὴ φθα-
 10 ρέντος γένοιτ' ἂν ποτε ἵππου ψυχῆ· συνέβαινε γὰρ
 πάλιν ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον τὰ ἔνυλα εἶδη
 μεταβαίνειν, ὅπερ ἀδύνατον δέδεικται· κἂν γὰρ ἐξ
 ἀλλήλων τὰ πράγματα λέγεται γίνεσθαι (τὸ ὕδωρ
 φημι ἐξ ἀέρος καὶ ἐκ τοῦ ὕδατος αὔθις ἀήρ καὶ
 15 πάντα ἐκ πάντων), οὐχὶ τῷ τὰ εἶδη αὐτὰ μεταβάλλειν
 εἰς ἄλληλα (τὸ τοῦ ὕδατος εἰς τὸ τοῦ ἀέρος ἢ τὸ τοῦ
 ἄρτου εἰς τὸ τῆς σαρκός) ταύτῃ ἢ τῶν πραγμάτων
 εἰς ἄλληλα μεταβολὴ γίνεσθαι λέγεται, ἀλλὰ τῷ τὸ
 ὑποκείμενον τὸ αὐτὸ μένον κατὰ τὸν τῆς οὐσίας λό-
 20 γον καὶ ἀμετάβλητον ἐκάστου παρὰ μέρος εἶναι τῶν
 εἰδῶν δεκτικόν· ὡς γὰρ ὁ χαλκοῦς ἵππος γένοιτ' ἂν
 χαλκοῦς κύων οὐ τοῦ ἵππειου σχήματος μεταβάλλου-
 τος κἀκείνου γενομένου (ἅμα γὰρ τῷ παρεῖναι θά-
 τερον τὸ λοιπὸν πάντως ἀπόλλυται) ἀλλὰ τοῦ χαλκοῦ
 25 τοῦ αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν μένοντος καὶ παρὰ μέρος
 τῶν εἰδῶν ἐκάτερον δεχομένου, οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τῶν
 φυσικῶν πραγμάτων ἢ ἐξ ἀλλήλων γίνεται γένεσις
 τοῦ κοινοῦ πάντων ὑποκειμένου, ὃ καὶ ἀμετάβλητον
 μένειν δέδεικται, ἄλλοτε ἄλλο εἶδος παρὰ μέρος δεχο-

μένου, αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὑπεκχωρούντων ἀλλήλοις
 δηλονότι καὶ τῇ τοῦ δευτέρου παρουσίᾳ εἰς τὸ μὴ ὄν
 τοῦ προτέρου μεθισταμένου. τοῦτο δ' αὐτὸ καὶ ὁ
 Πλάτων ἡμᾶς ἐν Φαίδωνι σαφῶς ἐδίδαξεν· εἰσάγει
 γὰρ τὸν Σωκράτην πῆ μὲν τὰ ἐναντία ἐξ ἀλλήλων 5
 γίνεσθαι λέγοντα, πῆ δὲ μὴ δύνασθαι ποτε τὸ ἐναν-
 τίον γενέσθαι, ὅπερ τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ἅμα τῷ προσελ-
 θεῖν τῶν ἐναντίων τὸ ἕτερον τὸ λοιπὸν εὐθύς ἀπόλ-
 λυσθαι· τῷ γὰρ θερμῷ σώματι προσελθούσης τῆς
 ψύξεως εὐθύς ἢ θερμότης ἀπόλλυται. ταῦτα Σωκρά-| 10
 τους εἰπόντος ἐν Φαίδωνι καὶ τινος τῶν ἀκροῶ- fol. 145r.
 μένων εἰς ἐναντιολογίαν αὐτὸν περιπεσεῖν οἰηθέντος,
 εἶπερ ὁ αὐτὸς τὰ τε ἐναντία φησὶν ἐξ ἀλλήλων γίνε-
 σθαι καὶ πάλιν μὴ δύνασθαι τὸ ἐναντίον γενέσθαι
 ποτέ, ὅπερ τὸ ἐναντίον, ὁ Σωκράτης πρὸς τὸν ἀπορή- 15
 σαντά φησιν, ὡς ὀρθῶς μὲν τῶν εἰρημένων μνημο-
 νεύσας εἶη, οὐ μὴν τὴν διαφορὰν νενοηκῶς τῶν λό-
 γων· ὅτε μὲν γὰρ ἐλέγομεν, φησὶν, τὰ ἐναντία ἐξ
 ἀλλήλων γίνεσθαι, περὶ τῶν ἐχόντων τὰ ἐναντία ἐλέ-
 γομεν, τουτέστιν τοῦ κοινοῦ τῶν ἐναντίων ὑποκει- 20
 μένου. τὸ γὰρ σῶμα εἰ τύχοι λευκὸν ὄν γίνεται
 αὐθις μέλαν. λέγεται οὖν τὸ λευκὸν σῶμα μεταβάλ-
 λειν εἰς τὸ μέλαν σῶμα, τουτέστιν τὸ μετέχον ἀμφοῖν
 ἐκ θατέρου εἰς θάτερον μεταβαίνειν. αὐταί μὲντοι
 αἱ ἐναντιαὶ ἰδέαι (ἢ λευκότης λέγω καὶ ἢ μελανία) 25
 οὐδέποτε, φησὶν, τὴν εἰς ἄλληλα γένεσιν καὶ μετα-
 βολὴν ἀναδέχονται (οὐδέποτε γὰρ ἢ λευκότης μελανία
 γίνεται), ἀλλ' ἐπειδάν τι τῶν ἐναντίων τῷ ὑποκειμένῳ

4. Plat. Phaedon. 70D sq. cf. 103A sq.
don. 103A sq. 27. αναδεχ[ο]νται, ex ε, M

11. Plat. Phae-

προσέλθῃ, τὸ ἕτερον τὸ προϋπάρχον ἐν αὐτῷ εὐθύς ἀπόλλυται. ὥστε, φησίν, τὰ μὲν μετέχοντα τῶν ἐναντίων καὶ αὐτὰ ὁμωνύμως ἐναντία λεγόμενα (λέγεται γὰρ λευκὸν καὶ ἡ λευκότης καὶ αὐτὸ τὸ λελευκασμένον
 5 σῶμα) ἐξ ἀλλήλων λέγομεν γίνεσθαι, τὰ μέντοι μετεχόμενα (αὐτὰς λέγω τῶν ἐναντίων τὰς ιδέας, οἷον αὐτὴν τὴν μελανίαν καὶ τὴν λευκότητα) οὐκέτι ἐξ ἀλλήλων φαμὲν γίνεσθαι (τοῦτο γὰρ ἀδύνατον δέδεικται), ἀλλ', εἶπερ ἄρα, μετ' ἀλλήλα· μετὰ γὰρ τὴν
 10 λευκότητα ἢ μελανία τῷ ὑποκειμένῳ ἐπιγίνεται ἢ ἔμπαλιν, καὶ ἐπὶ πάντων ὡσαύτως. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Πλάτων. δῆλον δέ, ὅτι, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἐναντίων κατεσκεύασεν, ἀνάγκη πᾶσα καὶ ἐπὶ πάντων ὑλικῶν
 fol. 145 v. εἰδῶν συμβαί|νειν· ἐπειδὴν γὰρ ὁ οἶνος εἰς αἶμα
 15 μεταβληθῆ, εὐθύς τὸ τοῦ οἴνου εἶδος ἀπόλωλεν· ὁμοίως καί, εἰ ὁ ἄρτος εἰς ὄστουν ἢ εἰς σάρκα μεταβάλλῃ, οὐκ αὐτὴ ἢ τοῦ ἄρτου ιδέα σὰρξ γέγουεν, ἀλλ' ἐκείνη μὲν εἰς τὸ μὴ ὄν οἴχεται, ἐν δὲ τῷ ἐκείνης ὑποκειμένῳ τὸ τῆς σαρκὸς ἢ τὸ τοῦ ὄστου εἶδος γε-
 20 γένηται, καὶ ἐπὶ πάντων ὁ αὐτὸς λόγος. οὐκ ἄρα οὐδέ, εἰ ἐξ ἀλλήλων τὰ πράγματα λέγεται γίνεσθαι, τὰ εἶδη εἰσὶν τὰ τὴν εἰς ἀλλήλα μεταβολὴν τε καὶ γένεσιν ὑπομένοντα, ἀλλ' αὐτὰ μὲν τὰ εἶδη ὑποχωρεῖ ἀλλήλοις καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν ὑπεξίσταται, τὸ μέντοι
 25 κοινὸν ὑποκείμενον παρὰ μέρος ἐκάστου τῶν εἰδῶν γίνεται δεκτικόν. ταύτῃ τοι γένεσιν ἄνευ φθορᾶς γενέσθαι ἀδύνατον, ὅτι οὔτε γυμνὸν εἰδῶν τὸ ὑποκείμενον γενέσθαι ἐστὶν δυνατὸν οὔτε μὴν δύο ἅμα εἶδη ἐν ταῦτῳ οἷόν τε εἶναι οὔτε πάλιν εἰδὸς τι γενέσθαι,

13. πάντων τῶν pt (cf. 359, 12)

17. ουχ M; cr. Kroll

24. ὑπεξίσταται M

ὅπερ ἕτερόν τι εἶδος, μὴ φθαρὲν αὐτὸ καὶ ἀπολό-
 μενον ἐνδέχεται. εἰ τοίνυν φθειρομένων τῶν σωμα-
 τῶν μήτε εἰς ὕλην τὰ ἔνυλα εἶδη ἀναλύεται μήτ' εἰς
 ἕτερόν τι μεταβαίνει ὑποκείμενον μήτε εἰς ἀπλούστερα
 τὴν ἀνάλυσιν ποιεῖται μήτε εἰς ἰδίαν ἀνατρέχῃ ὁλό- 5
 τητα μήτε εἰς ἕτερον εἶδος μεταβάλλῃ, ἀλλὰ μηδὲ
 αὐτὰ καθ' αὐτὰ χωριστὴν ἔχοντα σωματῶν τὴν οὐσίαν
 ὑπομένει ὥσπερ τὰ νοητά (χωριστὰ γὰρ ἔστιν σωμα- 6
 τῶν καὶ ἐν ὑποκειμένοις αὐτοῖς τὴν ὑπαρξιν ἔχει),
 οὐδὲ ἐπινοῆσαι δὲ τρόπον ἕτερον παρὰ ταῦτα μετα- 10
 βολῆς ἐνδέχεται, λείπεται ἄρα εἰς τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς
 ὄν πάντα τὰ ἔνυλα εἶδη τῶν σωματῶν φθειρομένων
 μεθίστασθαι. οὐκοῦν καὶ ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς
 ὄντος τὴν γένεσιν εἴληφεν. τούτοις τοῖς λόγοις καὶ
 τοῖς τοιούτοις παρ' ἡμῶν συνθλιβόμενος καὶ οὐκ 15
 ἀκόμψως γε τῆ ἰδίᾳ δόξῃ βοηθεῖν πειρώμενος fol. 146r.
 τοιοῦτόν τινα λόγον διέπλαττεν· τὰ γὰρ ἔνυλα εἶδη,
 φησίν, ὅσον φέρε τὸ τῆς σαρκὸς εἶδος ἢ τὸ λευκὸν
 ἢ τὸ σχῆμα καὶ τῶν τοιούτων ἕκαστον ὥσπερ γινό-
 μενον ἐκ τοῦ δυνάμει τοιούτου γίνεται ἐνεργείᾳ τοιοῦ- 20
 τον, οὕτω καὶ φθειρόμενον ἐκ τοῦ ἐνεργείᾳ πάλιν ἐπὶ
 τὴν οἰκείαν ἀνακάμπτει δύναμιν· ὡς γὰρ τὸ δυνάμει
 φέρε λευκὸν μεταβαλὸν γίνεται ἐνεργείᾳ λευκόν, οὕτω
 δὴ καὶ τὸ ἐνεργείᾳ λευκόν, ἐπειδὴν φθαρῆ, γίνεται
 δυνάμει πάλιν λευκόν, ὥστε φθαρὲν τὸ λευκὸν οὐκ 25
 εἰς τὸ πάντῃ μὴ ὄν ἀλλ' εἰς τὸ δυνάμει λευκὸν ἀνέ-
 καμψεν· καὶ ὡς ὁ δυνάμει ἀνδριᾶς εἰς τὸν ἐνεργείᾳ

1. 2. ἀπολωμενον M 3. fort. ἀναλύεται μῆθ' M
 5. fort. ποιῆται [ἰ]διαν, ex ei, M fort. ἰδίαν <τινά>,
 cf. 316, 10 6. μεταβαλλ[η]μι, ex ei, M 7. εχον[σ eras.]τα
 M 8. fort. ὑπομένη

ἀνδριάντα <μεταβάλλει, οὕτως ὁ ἐνεργεία ἀνδριᾶς>
 χωνευθεῖς ἐπὶ τὸν δυνάμει παλινδρομεῖ ἀνδριάντα
 πάλιν καὶ ἐπὶ πάντων ὁ αὐτὸς λόγος, εἶπερ, ἐξ οὗ ἡ
 γένεσις ἐκάστω, εἰς τοῦτο καὶ ἡ φθορά. εἰ οὖν ἡ
 5 γένεσις μεταβολή ἐστὶν ἐκ τοῦ δυνάμει εἰς τὸ ἐνεργεία
 καὶ πάλιν ἡ φθορά μεταβολή ἐκ τοῦ ἐνεργεία
 εἰς τὸ δυνάμει, οὔτε ἄρα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἡ γένεσις
 οὔτε εἰς τὸ μὴ ὄν ἡ φθορά. τὰ μὲν οὖν παρ' ἐκείνου
 τοιαῦτα. καὶ ἡμεῖς δὲ τοῦ λόγου τούτου τὸ πι-
 10 θανὸν ἀπελέγχοντες ἀξιώματι κοινὸν καὶ ὁμολογούμενον
 παρὰ πᾶσι προειλήφαμεν, ὅτι ἄλλο τί ἐστὶν τὸ
 δυνάμει τι εἶναι καὶ ἄλλο αὐτῇ ἢ ἐκείνου δύναιμις,
 ὁμοίως καὶ τὸ ἐνεργεία τι εἶναι ἄλλο ἐστὶν καὶ ἕτερον
 ἢ ἐκείνου ἐνεργεία. τὸ μὲν γὰρ δυνάμει φέρε λευκὸν
 15 τὸ ὑποκείμενόν ἐστὶν σῶμα τὸ ἐπιτηδείως ἔχον τὴν
 τοῦ λευκοῦ εἰς ἑαυτὸ ποιότητα καταδέξασθαι, ἡ δὲ
 τοῦ λευκοῦ δύναιμις αὐτῇ ψιλῇ ἐστὶν ἢ ἐπιτηδειότης,
 ἣν ἔχον τόδε τὸ σῶμα λευκαίνεσθαι πέφυκεν ἑτέρων
 fol. 146 v. μηδὲ τὴν δύναιμις τοῦ λευκαίνεσθαι ἐχόντων.
 20 ὁμοίως ἐνεργεία μὲν ἐστὶν λευκὸν σῶμα αὐτὸ τὸ
 λελευκασμένον σῶμα, οἷον φέρε τὸ λευκανθὲν λίνον,
 ἐνεργεία δὲ ἐστὶν λευκοῦ ἦτοι, ὡς Ἀριστοτέλης φησὶν,
 ἐντελέχεια αὐτῇ ἢ τοῦ λευκοῦ ἰδέα ἢ ἐπιγενομένη τῷ
 σώματι· τὸ γὰρ τῆς τοιαύτης μετεληφὸς ἐνεργείας
 25 λέγεται ἐνεργεία λευκὸν κατὰ τὴν δοτικὴν πτώσιν
 προφερομένης τῆς λέξεως. τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν
 ἀπάντων. ὅταν οὖν τὸ σῶμα τὸ ἐνεργεία λευκὸν ἀπο-
 βαλὸν τὸ λευκὸν χρῶμα γένηται δυνάμει λευκόν, αὐτὸ

1. μεταβάλλει — ἀνδριᾶς add.
 <τοῦ> λευκοῦ 23. τῷ pt] τὸ M

9. ημῖς M 22. fort.
 24. μετεληφως M

μὲν τὸ πρότερον ἐνεργείᾳ λευκὸν σῶμα γερονέναι
 δυνάμει λευκὸν σῶμα ἀληθὲς εἰπεῖν, αὐτὴν μέντοι
 τὴν τοῦ λευκοῦ ἐνεργείαν τε καὶ ἰδέαν, ἧς μετέχον
 τὸ σῶμα ἐνεργείᾳ εἶναι λευκὸν ἐλέγγοτο, οὐκέτι ἀλη-
 θὲς εἰπεῖν, ὅτι φθαρεῖσα εἶτα δυνάμει λευκὸν γέγονεν 5
 ἢ αὐτὴ ἢ τοῦ λευκοῦ χρώματος δύναμις· φθαρέντος
 γὰρ τοῦ λευκοῦ σώματος ἦτοι ἔμεινεν αὐτὴ ἢ τοῦ
 λευκοῦ ἐνέργεια καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ἢ
 οὐκ ἔμεινεν. εἰ μὲν οὖν ἔμεινεν ἢ τοῦ λευκοῦ ἐνέρ-
 γεια ἢ γουον τὸ εἶδος ἐν τῷ δυνάμει λευκῷ, ἀνάγκη 10
 τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ ἐνεργείᾳ εἶναι λευκὸν καὶ δυνάμει,
 ταῦτόν δὲ εἰπεῖν καὶ λευκὸν καὶ οὐ λευκόν· τὸ γὰρ
 δυνάμει λευκὸν οὐπὼ ἐστὶν λευκὸν οὐ μόνον, ἀλλὰ
 καὶ τὰναντία ἅμα τὸ αὐτὸ ἔσται· τὸ γὰρ δυνάμει
 λευκὸν καὶ μὴ ἐνεργείᾳ, κεχρωσμένον δὲ ὅμως, μέλαν 15
 εἶναι ἀνάγκη ἢ τι τῶν μεταξύ· εἰ οὖν ἢ ἅμα τὰ ἐναν-
 τία εἶναι ἀδύνατον ἢ τὴν ἀντίφασιν συναληθεύειν ὡς
 τὸ αὐτὸ ἅμα καὶ λευκὸν εἶναι καὶ μὴ λευκὸν ἢ λευ-
 κὸν ἅμα | καὶ μέλαν, ἀδύνατον ἄρα ἐν τῷ δυνάμει fol. 147r.
 λευκῷ τὴν τοῦ λευκοῦ εἶναι ἰδέαν τε καὶ ἐνέργειαν. 20
 εἰ δὲ ἀδύνατον ἐν τῷ δυνάμει λευκῷ τὴν τοῦ λευκοῦ
 εἶναι ἐνέργειαν, φθαρέντος ἄρα τοῦ λευκοῦ σώματος
 ἢ ἐν αὐτῷ τοῦ λευκοῦ ἰδέα τε καὶ ἐνέργεια, εἰ μὴ
 αἰδιόσ ἐστίν, εἰς τὸ πάντη μὴ ὄν ἐξ ἀνάγκης οἴχεται.
 ὥστε, κὰν τὸ ὑποκείμενον ἐκ τε τοῦ δυνάμει εἰς τὸ 25
 ἐνεργείᾳ μεταβάλλῃ καὶ πάλιν ἐκ τοῦ ἐνεργείᾳ εἰς τὸ
 δυνάμει, αὐτὰ γοῦν τὰ ἐνυλα εἶδη φθειρόμενα εἰς τὸ

4. ελ[εγ]ετο M

5. εἶτα (cf. 362, 4)] εἰτοι M (in marg.

ζητει); ἦτοι pt

7. [γαρ τ]ου M

αὐ M (αὐτοῦ pt)

15. κεχρωσμένον] κεχωρισμενον M

22. fort. εἶναι <ἰδέαν τε

καὶ> ἐνέργειαν

πάντα μὴ ὄν μεθίσταται καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ
 πάντα μὴ ὄντος ὑπὸ τοῦ ποιούντος αὐτὰ εἰς τὸ εἶναι
 παράγεται. σκεπτόον δὲ καὶ οὕτως. εἴ τι εἴη λευκὸν
 σῶμα, εἶτα τῆς λευκότητος τῆς ἐν αὐτῷ φθαρείσης
 5 γένηται δυνάμει λευκόν, εἶτα πάλιν τὸ αὐτὸ γένηται
 ἐνεργείᾳ λευκόν, ἀνάγκη δὴπου τὴν ὕστερον γενο-
 μένην ἐν αὐτῷ λευκότητα μὴ τὴν αὐτὴν εἶναι τῷ
 ἀριθμῷ τῇ πρότερον ἐν τῷ αὐτῷ γενομένη λευκότητι,
 εἰ καὶ τῷ εἶδει ἐστὶν ἡ αὐτή, ὡς καὶ Σωκράτης Πλά-
 10 τῶνι εἶδει μὲν ὁ αὐτός, ἀριθμῷ δ' οὐχ (<ὁ> αὐτός,
 καὶ ὡς ἡ κίνησις ἡ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ αὐτὸ τῆς
 σφαίρας ἡ σήμερον φέρε τῇ χθὲς ἡ αὐτὴ μὲν κατ'
 εἶδος, κατ' ἀριθμὸν δ' οὐχ ἡ αὐτή· τὸ γὰρ ἐν καὶ
 ταῦτόν τῷ ἀριθμῷ σφύζεσθαι δεῖ καὶ μὴ φθείρεσθαι,
 15 ἕως ἂν τὸ αὐτὸ μένη, ὥσπερ Σωκράτης φέρε ὁ αὐτός
 ἐστὶν τῷ ἀριθμῷ, ἕως ἂν μένη καὶ σφύζεται. εἰ τοί-
 νυν ἡ μὲν προτέρα λευκότης ἐφθαρται, αὐθις δὲ ἐν
 τῷ αὐτῷ ἕτερα λευκότης γέγρονε, δηλονότι διάφορός
 ἐστὶν κατ' ἀριθμὸν ἢ ὕστερα τῇ προτέρᾳ. ἐπεὶ οὖν
 20 τοῦτο ὁμολόγηται καὶ ἐστὶν ἀδύνατον τὴν πρὶν ἐν
 τῷδε τῷ σώματι λευκότητα τὴν αὐτὴν εἶναι κατ'
 fol. 147 v. ἀριθμὸν τῇ ὕστερον | ἐν τῷ αὐτῷ γενομένη λευ-
 κότητι, ἀδύνατον ἄρα τὴν πρὶν φθαρθεῖσαν λευκότητα
 ἔτι αὐθις κατ' ἀριθμὸν τὴν αὐτὴν γενέσθαι, εἰ καὶ
 25 τῷ εἶδει ἡ αὐτή. εἰ δὲ ἀδύνατον τὴν φθαρθεῖσαν
 λευκότητα ἔτι τὴν αὐτὴν κατ' ἀριθμὸν γενέσθαι, οὐδὲ
 δυνάμει ἄρα ἢ φθαρθεῖσα ἄτομος λευκότης ἔτι ἐστὶν ἡ
 αὐτὴ κατ' ἀριθμὸν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ σώματι, εἴ γε

10. ὁ add. pt 12. τῇ[χθὲς] M 17. προτερ[α], ex on, M
 19. υστερ[α], ex on, M 25. fort. εἶδει (<ἐστίν>), cf. lin. 9

τὸ δυνάμει τι ὄν καὶ ἐνεργείᾳ γενέσθαι ἐνδέχεται. εἰ οὖν τὴν φθαρείσαν λευκότητα τὴν αὐτὴν ἔτι κατὰ ἀριθμὸν γενέσθαι ἀδύνατον, οὐδὲ δυνάμει ἄρα ἔσται ἐν τῷ ὑποκειμένῳ σώματι. εἰ δὲ μηδὲ δυνάμει ἔστιν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ σώματι, φθαρείσα ἄρα ἐκείνη ἢ 5 λευκότης οὐκ εἰς τὴν οἰκείαν ἐφθάρη δύναμιν· εἰ γὰρ φθαρείσα εἰς τὴν οἰκείαν ἀνέκαμπτен δύναμιν, καὶ γενέσθαι αὐτῆς ἡδύνατο ἄν. εἰ οὖν μηδὲ γενέσθαι ἔτι κατ' ἀριθμὸν ἢ αὐτὴ λευκότης δύναται, οὐκ ἄρα φθαρείσα εἰς τὴν οἰκείαν ἀνέκαμψεν δύναμιν ἀλλ' εἰς 10 τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄν ὄχρητο· ὅτι γὰρ οὐδ' εἰς ἄλλο τι φθαρείσαν αὐτὴν ἀνατρέχειν αὐτὴν ἐνδέχεται, ἐφθαρμεν προαποδείξαντες. εἰ τοίνυν ἦδε ἢ λευκότης φθαρείσα εἰς τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄν οἴχεται, εἰς ὃ δέ τι φθείρεται, ἐκ τούτου καὶ γερονέναι αὐτὸ ἀνάγκη καὶ 15 ἔμπαλιν, ἔξ οὗ τι γίνεται, εἰς τοῦτο καὶ φθείρεται, καὶ γέρονεν ἄρα ἐκ τοῦ μηδαμῶς ὄντος. ὁ αὐτὸς ἀρμόσει λόγος καὶ ἐπὶ πάντων τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων ἐνύλων εἰδῶν. καὶ ἐντεῦθεν ἄρα δέδεικται, ὡς πάντα τὰ γινόμενα καθὸ γίνεται ἐκ τοῦ 20 μηδαμῶς ὄντος γίνεται καὶ τὰ φθειρόμενα καθὸ φθείρεται εἰς τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄν ἀναλύεται. ἄλλως τε τὸ λέγειν τὰ ἐνύλα εἶδη φθειρόμενα εἰς τὸ δυνάμει ἀναλύεσθαι οὐδὲν ἄλλο ἔστιν ἢ τὸ λέγειν φθειρόμενα αὐτὰ εἰς τὴν ὕλην ἀναλύεσθαι κάκει | εἰσιέναι, fol. 148 r. εἴπερ τὸ δυνάμει ἔστιν ἢ ὕλη· εἰ δὲ εἰς αὐτὴν φθειρό- 26 μενα εἰσιᾶσι καὶ ἔξ αὐτῆς γινόμενα τὴν ὑπαρξιν ἔλαβεν, ἔσονται οὖν ἐκ τοῦ χείρονος τὰ κρείττονα, ὅπερ

2. 3. κατὰ ἀριθμὸν M 12. duplex αὐτὴν suspectum
13. pag. 356, 21 sq. 16. εἰς τοῦτο] ἐκ τουτου M

ἐστὶν ἀδύνατον· ὃ γὰρ αὐτὴ μὴ ἔχη, τοῦτο γεννηῆσαι
 αὐτὴν ἀμήχανον, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται. καὶ τί
 μοι δεῖ μακρῶν λόγων, ὅποτε καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς
 Ἕλλησιν τὸ τοιοῦτον ὠμολογημένον ὑπάρχον ἀπο-
 5 δεικνυμεν; ὁ γοῦν Πρόκλος ἐν τῷ πέμπτῳ λόγῳ τῶν
 εἰς τὸν Τίμαιον ἐξηγητικῶν τὴν Πλάτωνος περὶ τῶν
 ἐνύλων εἰδῶν διδασκαλίαν σαφηνίζων φησὶν, ὡς ὅτι
 καὶ τὰς ποιότητας καὶ τὰ ἔνυλα πάντα εἶδη ἔκ τε τοῦ
 μὴ ὄντος ὑφίστασθαι λέγει Πλάτων καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν
 10 αὐθις τοῦ συνθέτου διαλυομένου ἀπόλλυσθαι· ἔχει δ'
 ἢ λέξις οὕτως ἡμίποτε δὲ ἄμεινον λέγειν, ὅτι καὶ τὰ
 εἶδη τὰ ἔνυλα καὶ οὐ μόνον αἱ ποιότητες εἰσιόντα
 κέκληται καὶ ἐξιόντα· ταῦτα γὰρ ἐστὶν τὰ ὁμοιώματα
 τῶν νοητῶν, οὐχ αἱ ποιότητες. ἄξιον τοίνυν ὁρᾶν
 15 τοῦτο τὸ εἶδος ποῦ ἄπεισιν· εἰ μὲν γὰρ εἰς τὴν φύσιν
 εἰσίοι, ἄτοπον· εἰσδέξεται γὰρ τι τῶν μεθ' ἑαυτὴν
 καὶ ἀφ' ἑαυτῆς ἢ φύσις· ὅμοιον, ὡς εἰ καὶ εἰς τὸ
 νοητὸν ἔλεγεν τις ἀπὸ τῆς γενέσεως ἀπιέναι καὶ
 ὄτιοῦν. εἰ δὲ εἰς ἄλλην ὕλην, παρὰ τὰ ἐναργῆ λέξο-
 20 μεν· οὐ γὰρ σβεννυμένου πυρὸς καὶ τῆς ὕλης ἕξαερου-
 μένης ὁρῶμεν ἄλλην ἕξαπτομένην. εἰ δὲ ἐν ἑαυτοῖς
 γίνεται, νοητὰ ἔσται καὶ ἀνθυπόστατα καὶ ἀμερῆ·
 πόθεν οὖν ὁ ὄγκος; πόθεν ἡ διάστασις; πόθεν ὁ πό-
 λεμος περὶ τῆς κοινῆς ὑποδοχῆς; τὰ γὰρ ἐν ἑαυτοῖς
 25 οὐ μάχεται περὶ τῆς ὑποκειμένης ἕδρας· οὐδὲ γὰρ
 δεῖται τινος ὑποκειμένου. εἰ δὲ μήτε ἐν τῇ φύσει
 fol. 148 v. μήτε | ἐν ἑαυτοῖς μηδὲ ἐν τῇ ὕλῃ δυνατὸν εἶναι
 τὰ τοιαῦτα εἶδη μετὰ τὴν φθοράν, ἀνάγκη χωρεῖν εἰς

τὸ μὴ ὄν· οὐ γὰρ ὅλον τοῦτο ὑπομένει τῆς ὕλης ἀει-
 μενούσης ἀλλὰ τὸ εἶδος μόνον χωρὶς γενέσεως ὑφι-
 στάμενον καὶ χωρὶς φθορᾶς ἀπολλύμενον'. δέδεικται
 ἄρα καὶ διὰ λογικῆς ἀποδείξεως καὶ διὰ τῶν τοῦ
 Πρόκλου ρημάτων καὶ αὐτῶν τὸ πιστὸν ἔκ τε τῆς 5
 Πλάτωνος δόξης καὶ ἔκ τῆς ἐναργείας ἐχόντων, ὡς
 καὶ αἱ ποιότητες καὶ τὰ ἔνυλα πάντα εἶδη καὶ ἔκ τοῦ
 μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ὑπέστη καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν αὐθις
 μεθίσταται ἀπολλύμενα. οὐκοῦν ψεῦδος τὸ μηδὲν ἔκ
 τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος γίνεσθαι μηδὲ φθείρεσθαι 10
 εἰς τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄν.

βι'. Ἄλλ' οὔτε γίνεται τὰ εἶδη, φησί, οὔτε φθείρε-
 ται, ἀλλὰ χωρὶς γενέσεως ὑφίσταται καὶ χωρὶς φθορᾶς
 πάλιν ἀπόλλυται, ὡς καὶ τοῦ Πρόκλου ἐν αἷς ἀρτίως
 παρεθέμεθα λέξεσιν ἠκούσαμεν λέγοντος. καὶ κατα- 15
 σκευάσειεν ἂν τις τοῦτο τοιῶσδε. πᾶσα γένεσις ἐν
 χρόνῳ πάντως καὶ κινήσει θεωρεῖται, οἷον ἢ τοῦ ἀν-
 θρώπου γένεσις· δεῖται γὰρ τοσοῦδε φέρε χρόνου, ἵνα
 δημιουργηθῇ τὸ ζῶον. τὰ δὲ εἶδη ἀχρόνως τε τοῖς
 ὑποκειμένοις ἐπιγίνεται καὶ πάλιν ἀχρόνως τῶν ἰδίων 20
 ὑποκειμένων ὑπεξίσταται, οἷον ὡς ἐν εἰκόνι τὸ τῆς
 οἰκίας εἶδος οὐ πρότερον ὑφίσταται, πρὶν ἂν ὁ τελευ-
 ταῖος φέρε τῇ ὀροφῇ ἐπιτεθῇ κέραμος· εἰ γὰρ ἐλλείψοι
 οὔτος, οὐ δύναται τὸ οἰκοδόμημα τὸν τῆς οἰκίας ὀρι-
 σμὸν ἐπιδέξασθαι· εἰ γὰρ ἢ οἰκία σκέπασμά ἐστιν 25
 ἔκ λίθων καὶ ξύλων κωλυτικὸν ὕμβρων καὶ καυμά-
 των, λείποντος δὲ κεράμου ἐνὸς κωλυτικὸν ὕμβρων
 οὐκ ἔστιν, λείποντος ἄρα κεράμου ἐνὸς οὔπω τὸ τῆς

12. τὰ ἔνυλα εἶδη 316, 15 [ὄ]υτε, ex v, M 15. lin. 2. 3

18. δευ[αι], ex ε, M 19. δημιουργηθῆ M 21. ὑφεξ-
 ισταται M 22. 23. τελευτ[αιος] M

fol. 149r. οὐκίας τῷ ὑποκει|μένῳ ἐπιγέγονεν εἶδος, τοῦ δὲ
 ἐσχάτου ἐπιτεθέντος κεράμου ἀχρόνως <τῷ> ὑποκει-
 μένῳ τὸ εἰρημένον ἐπιγίνεται εἶδος. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ
 τῶν φυσικῶν εἰδῶν συμβαίνει· εἰ γὰρ πρὶν τοῦ ὥρι-
 5 σμένου τῇ φύσει χρόνον μίαν καὶ μόνην ἡμέραν ἢ καὶ
 ὥραν πρὸ τῆς [τοῦ] τελείας τοῦ ζώου συμπήξεως τῆς
 μήτρας χωρισθείη τὸ ἔμβριον, ἅτε δὴ μὴ τελειωθὲν
 ὑπὸ τῆς δημιουργοῦ φύσεως φθείρεται ἐξ ἀνάγκης
 ὡς δὴ τελείας τοῦ ζώου ιδέας μὴ γενομένης τῷ ὑπο-
 10 κειμένῳ· ὥστε ἀχρόνως τὰ εἶδη τοῖς ὑποκειμένοις
 παραγίνεται. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἄνευ γενέσεως· πᾶσα
 γὰρ γένεσις ἐν χρόνῳ. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἢ
 εἰς τὸ μὴ ὄν αὐτῶν ἀνάλυσις ἀχρόνως γίνεται· ὅταν
 γὰρ εἰς τελείαν ἀναρμοστίαν ἔλθῃ τὸ κεκραμένον
 15 σῶμα, τότε ἀχρόνως ὑπαναχωρεῖ καὶ ἀποσβέννυται
 τοῦ ὑποκειμένου τούτου τὸ εἶδος, ὡςπερ ἐπὶ λυχνι-
 αίας φλογὸς κατὰ βραχὺ μὲν μαραιομένης, μενού-
 σης δὲ ἔτι φλογὸς καὶ ἀχρόνως ἀποσβεννυμένης. εἰ
 δὲ ἀχρόνως ἀπόλλυται, καὶ χωρὶς φθορᾶς ἐξ ἀνάγκης·
 20 πᾶσα γὰρ φθορὰ ἐν χρόνῳ γίνεται, ἐπεὶ καὶ μετα-
 βολὴ πᾶσα. ἄνευ γενέσεως ἄρα ὑφίσταται τὰ εἶδη
 καὶ ἄνευ φθορᾶς ἀπόλλυται. τὸ γινόμενον οὖν ἐστίν,
 φασίν, τὸ ὑποκείμενον καὶ ἢ ὕλη, γίνεται δὲ εὐεργόν
 τε καὶ ἐπιτήδειον εἰς καταδοχὴν τοῦ εἶδους. ἐπειδὴν
 25 οὖν τοῦτο ἐπιτήδειον τῷ χρόνῳ γένηται, ἀχρόνως
 αὐτῷ τὸ εἶδος ἐπιγίνεται. εἰ οὖν γίνεται εὐεργὸν τὸ
 ὑποκείμενον, τὸ δὲ ὑποκείμενον οὐκ ἐκ μὴ ὄντος
 γίνεται ἀλλ' ἐξ ὄντος, οὐδὲν ἄρα ἐκ μὴ ὄντος γίνεται.

1. τῆς ὑποκειμενης M; cr. Kroll τοῦ] ου M 2. τῷ add.

6. τοῦ del. 12. ἢ superscr. M 13. αχρονος M

14. τ[ε]λειαν M 16. το τουτου M; cr. Kroll 18. ἀποσβεννυμενης M

γί'. Τοσαῦτα μὲν οὖν ἂν τις συνηγορήσειεν τὰς
 ἀφορμὰς τῶν λόγων παρ' αὐτῶν δεξιόμενος εἰς fol. 149 v
 τὸ δεῖξαι, ὡς ἄνευ γενέσεως καὶ φθορᾶς ἢ εἶδιν ἢ
 οὐκ εἶσιν τὰ ἔνυλα εἶδη. ἡμεῖς δὲ πρῶτον μὲν εἰ
 καὶ τοῦτον ὡς ἀληθῆ τὸν λόγον παραδεξώμεθα, οὐδὲν 5
 μᾶλλον ἐκ τούτων δεικνύειν ἔχει τις, ὡς ἢ οὐ γέγονεν
 κόσμος ἢ, εἴπερ γέγονεν, ἔξ ὄντος γέγονεν· παρὰ γὰρ
 τὴν ὁμωνυμίαν τοῦ γίνεσθαι τὴν ἀφορμὴν ὁ παρα-
 λογισμὸς εἴληφεν· γένεσιν γὰρ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ κόσμου
 μόνην ψιλὴν τὴν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παρ- 10
 αγωγὴν ὀνομάζομεν, ὥσπερ καὶ Πλάτων ἐν οἷς φησιν
 ἴσχυρον ἦν αἰὲν γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν ἢ γέ-
 γονεν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενος', καὶ οὐχὶ τὴν ἐν
 παρατάσει χρόνου οἶονεὶ διάπλασιν αὐτοῦ καὶ οὐσίω-
 σιν· κατὰ γὰρ τοῦτο τῆς γενέσεως τὸ σημαϊνόμενον 15
 μὴ γεγονέναι τὸν κόσμον ὁμολογοῦμεν· ἄχρονος γὰρ
 ἢ τοῦ θεοῦ δημιουργία καὶ ἀρκεῖ τὸ βούλεσθαι μόνον
 εἰς τὴν οὐσίωσιν ἐκάστου. μὴ οὖν παρὰ τὴν ὁμωνυ-
 μίαν ἡμῖν παρεχέτωσαν πράγματα. ἀλλ' εἴπερ καὶ
 αὐτοὶ συγχωροῦσιν εἶναι τινα, ἅπερ ἀίδια οὐκ ὄντα 20
 ἀχρόνως εἰς τὸ εἶναι παράγεται ὥσπερ τὰ εἶδη πάντα,
 καὶ οὐκ ἔξ ὄντων ἢ τούτων ὑπαρξίς γίνεται, τί κω-
 λύει καὶ τὸ πᾶν οὕτως εἰς τὸ εἶναι παρηῃχθαι πρὶν
 μὲν γενέσθαι οὐκ ὄν, ἐκ μηδενὸς δὲ προὑποκειμένου
 εἰς τὸ εἶναι παρηγμένον; οὐκ ἄρα, εἰ κατὰ τοῦτο λέ- 25
 γοιτο γεγονέναι ὁ κόσμος, ἔξ ὄντος αὐτὸν γεγονέναι
 ἀνάγκη, τοῦναντίον δὲ μᾶλλον ἐκ μὴ ὄντος, εἴπερ τὰ
 ἀχρόνως ὑφιστάμενα πάντα ἐκ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι

7. ὁ κόσμος pt 11. Plat. Tim. 28B

14. 15. [ου]σιω-

σιν, ex o, M 27. μαλλ[ο]ν, ex ω, M

παράγεται. ἀχρόνως δὲ τὸν θεὸν παράγειν χρόνου
 ὄντα δημιουργὸν ἀνάγκη. ὅτι μὲν οὖν πάντα τὰ
 ἔνυλα εἶδη ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παράγεται,
 fol. 150r. μετὰ τῆς λογικῆς | ἀποδείξεως καὶ αὐτοὶ συμφώ-
 5 νως ἡμῖν ὁμολογοῦσιν. ἔνυλον δὲ εἶδος εἶναι τὸ
 τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ τοῦ κόσμου παντός, εἶπερ σῶμά
 ἐστὶν ὁ κόσμος, ὁμολόγηται. οὐκοῦν, εἰ γίνοιτο,
 τουτέστιν εἰ μὴ πρότερον ὄν αὐτίς εἰς τὸ εἶναι
 παράγοιτο, ἐκ μὴ ὄντος καὶ αὐτὸ γεγονέναι ἀνάγκη
 10 καὶ οὐκ ἐξ ὄντος. ὅτι δὲ καὶ ἡ ὕλη, εἶπερ γένοιτο,
 ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος γίνεται καί, εἰ φθεί-
 ροιτο, πάλιν εἰς τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς <ὄν> ἀναλύεται,
 ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ λόγῳ, ἐν ᾧ τὸν περὶ τῆς ὕλης ἡμῖν
 ὁ φιλόσοφος προὔτεινεν λόγον, ἀποδειχθήσεται· ἐκεῖ-
 15 θεν οὖν τὰς πίστεις ὁ βουλόμενος λαμβανέτω, ἵνα
 μὴ πολλάκις τὰ αὐτὰ γράφωμεν. εἰ τοίνυν καὶ τὸ
 εἶδος ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παράγεται, ὡς καὶ
 αὐτοῖς δοκεῖ, καὶ ἡ ὕλη δὲ πάλιν, ὡς ἀποδείκνυσιν
 ὁ λόγος, οὐδὲν δὲ ἕτερόν ἐστὶν παρὰ ταῦτα τὸ σύν-
 20 θετον, καὶ τὸ σύνθετον ἄρα οὐκ ὄν ἀίδιον, εἰ καθ’
 ὄλον αὐτὸ γίνοιτο, ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρ-
 αχθήσεται. οὐδὲν ἄρα τῶν γινομένων καθὸ γίνεται
 ἐξ ὄντος γίνεται καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ τῶν φθειρο-
 μένων οὐδὲν καθὸ φθίρεται εἰς ὄν ἀναλύεται ἀλλ’
 25 εἰς μὴ ὄν· τὰ γὰρ μερικὰ πάντα γινόμενα καὶ
 φθειρόμενα οὐ κατὰ τὸ συναμφοτέρον, κατὰ δὲ τὸ
 εἶδος μόνον γίνεται τε καὶ φθίρεται· ὅθεν ἐξ ὕλης
 τε γίνεται καὶ εἰς ὕλην πάλιν ἀναλύεται.

3. εἰς — παραγεται in marg. suppl. M
 12. ὄν add. pt
 ex συμφερον m 2 M

9. γεγοναναί M
 13. cf. fol. 188 v.

26. συναμφοτερον

δι'. Μήποτε δὲ οὐ καλῶς συγκεχωρήκαμεν τὸ ἄνευ
γενέσεως τὰ εἶδη ἀχρόνως ὑφίστασθαι ἐν τῇ τῶν
μερικῶν γενέσει, εὐεργὸν δὲ μόνον τὴν ὕλην γίνε-
σθαι καὶ ἐπιτηδείαν εἰς τὴν τῶν εἰδῶν ὑποδοχὴν.
τὴν μὲν γὰρ τοῦ εἶδους τελειότητα ἀχρόνως ὑφίστα- 5
σθαι καὶ ἡμεῖς συνομολογοῦμεν, αὐτοῦ μέντοι εἶναι
φάμεν τὴν γένεσιν μάλιστα· ἢ γὰρ ἐν τῇ μήτρᾳ τοῦ
ἔμβρουου ζώωσις τε καὶ διάπλασις οὐ δήπου ὕλης
ἀλλ' εἶδους ἐστὶν γένεσις· ὅτι μὲν γὰρ ἔτι ἐν τῇ
μήτρᾳ ὑπάρχον τὸ ἔμβρουον ζῆ τε καὶ ἀεὶ ἐπὶ | τὸ fol. 150 v.
τῆς ζωῆς τέλειον εἶδος πρόεισιν, παντὶ δῆλον, ὅτι δὲ 11
οὐχ ὕλη τοῦ ζώου ἐστὶν ἢ ζωὴ ἀλλ' εἶδος, ὕλη δὲ τὸ
ὑποκείμενον καὶ ζωοῦμενον σῶμα καὶ κατὰ τὸν ἴδιον
τῆς φύσεως τοῦ σώματος λόγον ἄψυχον καὶ ἄζωον,
καὶ τοῦτο δῆλον. εἰ οὖν καὶ πρὶν τελεσφορηθῆναι 15
τὸ ἔμβρουον ζωῆς μετέχει, εἰ καὶ ἀτελοῦς ἔτι, ἢ δὲ
ζωὴ εἶδος ἐστὶν τοῦ ζώου καὶ οὐχ ὕλη, αὕτη δὲ ἐστὶν
ἢ χρόνῳ καὶ τῇ κατὰ μικρὸν γενέσει ἐπὶ τὸ τέλειον
προιοῦσα καὶ ἐν τῇ μήτρᾳ τὸ τέλειον ἀπολαμβάνουσα,
οὐκ ἄρα ἀχρόνως καὶ ἄνευ γενέσεως τὸ εἶδος ὑφίστα- 20
ται. καὶ ἄλλως· αὐτὸς φησὶν ὁ Πρόκλος ἐν τῷ ἐνδε-
κάτῳ λόγῳ τοῦ προκειμένου βιβλίου, ὡς εὐεργὸν
ποιοῦσιν οἱ τεχνῖται τὴν μήπω οὔσαν ὕλην καί, καθ-
όσον προκόπτουσιν εἰς τὸ ποιεῖν ὕλην, κατὰ τοσοῦ-
τον παραγίνεται τὸ εἶδος· οὐ γὰρ οἱ λίθοι, φησὶν, 25
τοῦ εἶδους τῆς οἰκίας ὕλη, πρὶν ξεσθῶσιν καὶ ἀρμο-
σθῶσιν, ἀλλ' ὅταν ταῦτα προσλάβωσιν. ὅταν ἄρα,
φησὶν, ὡς ἀληθῶς ὕλη γένωνται, τότε πάρεστιν ἀχρό-
νως ἤδη τὸ εἶδος. εἰ οὖν ἀληθῶς ταῦτα λέγει ὁ

1. pag. 367, 5 8. ζωω[σ]ις, ex στ, M 21. fol. 166^ar.
26. εἰ τόχοι ante καὶ add. fol. 166^ar.

Πρόκλος καὶ ποιοῦσιν μὲν εὐεργὸν τὴν ὕλην οἱ τεχνί-
 ται, καθόσον δὲ προκόπτουσιν εἰς τὸ ποιεῖν ὕλην,
 κατὰ τοσοῦτον παραγίνεται τὸ εἶδος, οὐκ ἀχρόνως δὲ
 προκόπτουσιν εἰς τὸ ποιεῖν ὕλην, οὐκ ἀχρόνως ἄρα
 5 τὸ εἶδος τῇ ὕλῃ παραγίνεται· καὶ εἰ τὸ μὴ ἀχρόνως
 ὑφιστάμενον διὰ γενέσεως εἰς τὸ εἶναι παράγεται,
 ὡσπερ ἄρα προκόπτουσιν εἰς τὸ ποιεῖν τὴν ὕλην οἱ
 τεχνῖται, οὕτω καὶ εἰς τὸ ποιεῖν εἶδος προκόπτουσιν.
 ὁ αὐτὸς καὶ περὶ τῶν ὑπὸ φύσεως γινομένων ἀρμόσει
 10 ὁ λόγος· ἡ γὰρ τέχνη τῆς φύσεώς ἐστὶν μίμημα. ἔτι εἰ
 οὐ γίνεται τὸ τῆς οἰκίας εἶδος, οὐδὲ ὁ οἰκοδόμος αὐτὸ
 fol. 151r. ποιεῖ, εἰ δὲ μὴ ποιῆ|τὸ τῆς οἰκίας εἶδος ὁ οἰκοδόμος,
 οὐδ' ἂν εἶη ὁ οἰκοδόμος οἰκοδόμος, οὐδ' ὁ ναυπηγὸς
 ναυπηγὸς ἂν εἶη, οὐδ' ἂν οἰκία γίνεσθαι λέγοιτο, οὐ
 15 ναῦς, οὐχ ἱμάτιον, οὐκ ἄλλο οὐδέν· οὐ γὰρ ἡ τῆς
 νεῶς ὕλη ναῦς ἐστὶν οὐδὲ ἡ τοῦ ἱματίου ἱμάτιον
 οὐδὲ ἡ τῆς οἰκίας οἰκία, ἵνα τῆς τούτων ὕλης εὐεργ-
 οῦ γενομένης λέγοιτο ταῦτα γίνεσθαι. εἰ οὖν τὴν
 ὕλην μόνον εὐεργὸν οἱ τεχνῖται ποιοῦσιν, τὸ δὲ εἶδος
 20 τῆς νεῶς ἀχρόνως ἄνευ γενέσεως παραγίνεται, οὔτε
 οἰκία ἄρα [παρα]γίνεται οὔτε ναῦς οὔτε ἄλλο οὐδέν,
 ὑλοποιοὺς κλητέον τοὺς τεχνίτας, οὐκ εἰδοποιούς, καὶ
 τὴν γένεσιν ὑλοποιίαν ὀνομαστέον, οὐκ εἰδοποιίαν.
 καὶ τὴν χρῆσιν δὲ τῶν ἀνθρώπων ἀναιρετέον ἅπασαν,
 25 οὐ μόνον τὴν κοινὴν ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν σοφῶν ἀπάν-
 των· 'τρέπεσθε γὰρ ὑμεῖς', πρὸς τὰ οὐράνια φησιν ὁ
 παρὰ Πλάτωνι δημιουργός, 'ἐπὶ τὴν τῶν θνητῶν
 ζώων δημιουργίαν', καὶ 'ἄνθρωπος ἄνθρωπον γεννᾷ'

9. περι M; fort. ἐπὶ 20. fort. τῆς <οἰκίας ἢ τῆς> νεῶς
 21. παρα del. Kroll 26. Plat. Tim. 41 C (τρέπ. κατὰ φύσιν ὑμεῖς
 ἐπὶ τὴν τῶν ζώων δ.) 28. Arist. metaph. Z 7 p. 1032a 25 saep.

φησὶν ὁ τούτου μαθητής· οὔτε οὖν ἄνθρωπον δεῖ
λέγειν γεγενῆσθαι ἢ γίνεσθαι, οὐχ ἵππον, οὐκ ἄμπελον,
οὐ συκῆν, οὐκ ἄλλο οὐδέν· ἕκαστον γὰρ τῶν ὄντων
οὐ κατὰ τὴν ὕλην κοινὴν οὔσαν πάντων ἀλλὰ κατὰ
τὸ εἶδος ἔστιν τε καὶ ὀνομάζεται· εἰ οὖν μὴ γίνεται 5
τὰ εἶδη, οὐ δεῖ λέγειν οὐκ ἀνθρώπου γένεσιν, οὐ
συκῆς, οὐκ ἄλλου οὐθενός· οὐ γὰρ τῆς ὕλης ἔστιν
ταῦτα δηλωτικὰ ὀνόματα κοινῆς οὔσης ἀλλὰ τοῦ
εἶδους, καθ' ὃ ἕκαστον τῶν ἄλλων διενήνοχεν. ἀλλ'
οἶμα ταῦτα γέλωτος εἶναι μᾶλλον ἢ ἀντιλογίας ἄξια· 10
ὁρᾶται γὰρ ἐν τῇ τῶν πραγμάτων γενέσει κατὰ βραχὺ
τὸ εἶδος ἀναλάμπον καὶ χρόνῳ ἐπὶ τὸ τέλειον προϊόν,
ὡς ἰδεῖν ἔνεστιν ἐπὶ τε τῶν ὑπὸ τέχνης ἀπάντων καὶ
ἐπὶ τῶν ὑπὸ φύσεως γινομένων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν fol. 151 v.
ζωοποιουμένων ἐμβρύων καὶ αἰεὶ ἐπὶ τὸ τέλειον εἶδος 15
τῆς ζωῆς προϊόντων ἐδειξάμεν.'

εἰ'. Εἰ δ', ὅτι ἢ τοῦ εἶδους τελειότης ἀχρόνως
ὑφίσταται, διὰ τοῦτο οὔτε γίνεσθαι φήσουσιν τὰ εἶδη
οὔτε ἐν χρόνῳ φοιτᾶν ἐπὶ τὰ ὑποκείμενα, ἀναιρεῖτω-
σαν καὶ τὴν τῆς ὕλης γένεσιν καὶ πᾶσαν γένεσιν. εἰ 20
γὰρ οἱ λίθοι καὶ τὰ ξύλα οὐ πρότερον τῆς οἰκίας
εἰσὶν ὕλη, ὡς ἐν οἷς παρεθέμεθα φησὶν ὁ Πρόκλος,
πρὶν ξεσθῶσιν καὶ ἀρμοσθῶσιν, ἀλλ' ὅταν ταῦτα
προσλάβωσιν, τότε ὡς ἀληθῶς ὕλη γεγόνασιν, τότε
δὲ καὶ τὸ εἶδος ἀχρόνως ἤδη πάρεστιν, οὐκ ἄρα, πρὶν 25
τὸ εἶδος παραγένηται, κυρίως εὐεργὸς ὕλη τῆς οἰκίας
εἰσὶν οἱ λίθοι καὶ τὰ ξύλα. ὥστε καὶ τὸ κυρίως ὕλη
εἶναι ἀχρόνως αὐτοῖς παραγίνεται, ὅτε καὶ τὸ εἶδος·

6. λέγει M (cr. pt) γενεσις M
16. pag. 369, 10 22. pag. 369, 25

11. ὠρᾶται M

τῶν πρὸς τι γὰρ ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος καὶ θάτερον
 χωρὶς τοῦ ἑτέρου εἶναι ἀδύνατον καί, ὡς θάτερον
 ἔχει, οὕτω καὶ τὸ λοιπὸν ἔχει ἀνάγκη· πάντα γὰρ
 τὰ πρὸς τι τοιαῦτα. εἰ οὖν ἢ τοῦ εἶδους τελειότης
 5 ἀχρόνως παραγίνεται, καὶ ἢ τῆς ὕλης ἄρα τελειότης,
 καθὸ ὕλη ἐστίν, ὅτε καὶ ὄντως ἐστὶν ὕλη, ἀχρόνως
 ὑφίσταται. εἰ οὖν τὰ ἀχρόνως τὴν οἰκίαν ἀπολαμ-
 βάνοντα τελειότητα οὐ γίνεται καὶ ἡ εὐεργὸς δὲ καὶ
 ὄντως ὕλη ἀχρόνως τὴν ἑαυτῆς καθὸ ὕλη ἐστὶν ἀπο-
 10 λαμβάνει τελειότητά τε καὶ δύναμιν, ὅτε καὶ τὸ εἶδος
 ἅμα αὐτῇ ἐπιγίνεται, οὐδ' ἄρα ἢ ὕλη γίνεται. εἰ οὖν
 μήτε ἢ ὕλη γίνεται μήτε τὸ εἶδος, τί ἔσται λοιπὸν τὸ
 γινόμενον; οὐδὲν γὰρ ἐστὶν τούτων μεταξύ· ἐξ ὕλης
 γὰρ καὶ εἶδους μόνον τὰ σύνθετα σύγκειται καὶ οὐδε-
 15 νος μέσου τοῦ ἀρμόζοντος αὐτὰ δεῖται, ὡς καὶ Ἀρι-
 στοτέλει δοκεῖ. ἐν οὖν τῷ τέμνειν τὸν λαοξόον καὶ
 fol. 152r. ξέειν τοὺς λίθους, εἰ μήτε εἶδος | οἰκίας ποιῆ
 διὰ τὴν αὐτῶν ὑπόθεσιν μήτε ὕλην διὰ τὴν ἐκ τῆς
 ὑποθέσεως αὐτῶν ἐπομένην τοῦ λόγου ἀνάγκην, τί
 20 ἂν εἴη λοιπὸν ποιῶν; ἢ τί ἔσται τὸ γινόμενον; ἢ
 οὐδὲν ποιεῖν τι ξέοντα τοὺς λίθους τὸν οἰκοδόμον
 φήσουσιν; εἰ οὖν ποιεῖ τι ξέων τοὺς λίθους καὶ ἀρ-
 μόζων, ἢ τὴν ὕλην τῆς οἰκίας ποιεῖν ἀνάγκη πάντως
 ἢ τὸ εἶδος. κὰν ὕλην δὲ ποιῆ, ἐπεὶ, καθόσον ἢ ὕλη
 25 γίνεται, κατὰ τοσοῦτον αὐτῇ παραγίνεται τὸ εἶδος,
 καὶ τὸ εἶδος ἄρα ἐν χρόνῳ παραγίνεται· εἰ δὲ ἐν
 χρόνῳ, καὶ διὰ γενέσεως ἐξ ἀνάγκης, ὡς ἤδη εἵπομεν·
 οὐ γὰρ ἂν ἐδεῖτο χρόνου εἰς ὑπαρξιν, εἰ μὴ καὶ

2. [ἐτ]ερου M

6. εστ[ιν] ὕλη, ex os, M

9. οντος M

16. τῷ pt] το M

20. ποιῶν] ποιουν M

20. 21. fort.

γινόμενον, εἰ οὐδὲν

23. οίλην M

γενέσεως ἐδεῖτο. εἰ δ' ὅλως διαιρεῖν ταῦτα δεῖ (τὴν τῆς ὕλης γένεσιν λέγω καὶ τοῦ εἶδους), ὀπηνίκα μὲν τέμνη τε καὶ ξέη τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα, καὶ τὸ τηνικαῦτα ὕλην ἐργάζεται εὐεργὸν ποιῶν, ὅταν δὲ ἤδη συντίθησί τε καὶ ἀρμόζει ταῦτα ἀλλήλοις, τότε κυρίως τὸ εἶδος τῆς οἰκίας ὑφίστησιν. καὶ καθόλου δ' εἰπεῖν, εἰ τὸ ἀχρόνως ἀπολαμβάνον τὴν ἑαυτοῦ τελειότητα οὐ γίνεται, ἀναιρεθήσεται πᾶσα γένεσις· εἰ γὰρ τὸ γιγνόμενον ἐν χρόνῳ γίνεται καὶ οὐ πρότερον τὴν τελείαν ὑπαρξιν λαμβάνει, πρὶν ὁ ὠρισμένος τῇ γενέσει συμπερανθῆ χρόνος, ἄχρονον δὲ τὸ τοῦ χρόνου συμπέρασμα τὸ νῦν, πᾶν ἄρα τὸ γινόμενον ἀχρόνως τὴν καθὼ γίνεται τελειότητα ἀπολαμβάνει· πᾶν δὲ τὸ τὴν ἑαυτοῦ τελειότητα ἀχρόνως ἀπολαμβάνον, ὡς φασιν, οὐ γίνεται· οὐδὲν ἄρα τῶν γινομένων γίνεται. ὥστε ἀναιροῖτο ἂν ἐκ τῶν ὄντων ἡ γένεσις.

σι'. Εἰ οὖν ταῦτα ἄτοπα, οὐκ ἄρα <τὸ> ἀχρόνως τὴν ἑαυτοῦ τελειότητα ἀπολαμβάνον οὐ γίνεται, οὐδ' ἄρα διὰ τὸ ἀχρόνως τὴν τελειότητα τῶν εἰδῶν τοῖς ὑποκειμένοις παραγίνεσθαι οὐδὲ γίνεσθαι τὰ εἶδη φήσομεν. | ὅτι δὲ οὐ μόνον ἡ προσεχῆς ὕλη ἀλλὰ καὶ fol. 152 v. τὰ εἶδη ὑπὸ τε τῶν δημιουργῶν καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως γίνεται, δῆλον καὶ ἐντεῦθεν. ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν λίθον καθ' ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σχῆμα ξεόμενον οἷον φέρεται εἰπεῖν τετραγωνιζόμενον καὶ ὡς ὕλην οἰκίας τετραγωνίξεσθαι καὶ ὡς αὐτὸ μόνον εἰς καθέδραν ἐξόμενον ἐπιτήδειον. εἰ οὖν τις μὴ ὡς ὕλην οἰκίας τετραγωνίξοι τὸν λίθον ἀλλ' ἀπλῶς, ἵνα βᾶθρον ἢ καθέδρα

12. πᾶν ἄρα] παρα M. 13. τελ[ει]οτητα, ex ι, M
18. τὸ add. Kroll

γένηται, παντὶ δῆλον, ὡς εἶδος μὲν ἔσται ἐν τούτῳ
 τὸ τετραγώνον ἢ τοῦτο τὸ κυβικὸν σχῆμα, ὡς καὶ τὸ
 τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ ἀνδριάντι, ὕλη δὲ αὐτῆ ἢ τοῦ
 λίθου φύσις. οὐκοῦν ξέων τὸν λίθον ὁ τεχνίτης καὶ
 5 τὸ κυβικὸν ἐν αὐτῷ σχῆμα ποιῶν οὐχ ὕλην ἀλλ'
 εἶδος ἐργάζεται. δῆλον οὖν, ὅτι, κὰν ὡς ὕλη οἰκίας
 γένοιτο, ὡς προσεχὲς εἶδος καὶ οὐχ ὡς ὕλη γίνεται
 τὸ αὐτὸ σχῆμα· εἰς ὕλην γὰρ τὸν λίθον ὁ τεχνίτης
 εἶδος τι ἐπιτίθησιν τὸ τοιούδε σχῆμα, ἐπειδὴν δὲ
 10 γένηται, συμβαίνει τὸ ἐξ ἀμφοῖν ὕλην ἔστιν ὅτε οἰκίας
 γενέσθαι. πῶς δ' οὐ γελοῖον τὸν ἀνδριαντοπλάστην
 μορφοῦντα τὸν κηρὸν ἢ ἄλλην ἡντιναοῦν ὕλην καὶ
 σχηματίζοντα μὴ τὸ εἶδος ἀλλὰ τὴν ὕλην τοῦ ἀν-
 δριάντος λέγειν ἐργάζεσθαι; εἰ γὰρ τὸ ἀνδρείκελον
 15 σχῆμα ποιῶν ὕλην ποιεῖ, τί ἂν εἴη τὸ τοῦ ἀνδριάν-
 τος εἶδος; οὐδὲν γὰρ ἕτερόν ἐστιν ἀνδρίας ἢ ὕλη
 τοιάδε εἰς ἀνδρὸς εἰ τύχοι σχῆμα διαπλασθεῖσα. ὁ
 αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς τῶν φυσικῶν ἀπάντων γενέ-
 σεως· δεξαμένη γὰρ ἡ φύσις τὸ σπέρμα πρῶτον ἐξ-
 20 αιματοῖ τυχόν, εἶτα πήγνυσιν, εἶτα μερίζει εἰς σαρκῶν
 τε καὶ ὀστέων καὶ τὴν τῶν λοιπῶν ὁμοιομερῶν γένεσιν,
 εἶτα διαπλάττει, εἶτα ζωοῖ, εἶτα αἰσθήσεως μεταδίδω-
 25 σιν· τοῦτο δὲ τί ἄλλο ἐστὶν | ἢ κατὰ βραχὺ τῆς
 τοῦ εἶδους τοῦ ζώου παρουσίας ὑπόστασις; οὐ γὰρ ἡ
 ζῶον καὶ ἡ αἰσθησις ὕλη ἐστὶν τοῦ ζώου, ὡς καὶ
 πρότερον εἶπον, ἅπερ δημιουργουμένῳ τῷ ζῳῷ ἐν τῇ
 μήτρᾳ ἔτι κατὰ βραχὺ ἐπιγίνεται· εἰ γὰρ καὶ συμ-

1. 2. εἶδος — ἡ in ras. M (scripta erant του ἄνω — δε
 αυτη) 2. τοῦτο suspectum 14. ἀνδρείκελλον M

17. διαπλασθ[ει]σα, ex η, M

24. 25. haec vix sana

26. pag. 369, 9

βαίνει τὸ ἄλλης δυνάμεως ἔργον καὶ ἀποτελεσμα ἑτέρα
 τινὶ δυνάμει γίνεσθαι ὕλην, ἀλλ' οὖν ἐκάστη δύναμις
 οὐχ ὡς ὕλην ἀλλ' ὡς οἰκείον δημιουργεῖ ἀποτελεσμα·
 σκοπὸς γὰρ ἔστιν ἐκάστη φυσικῇ δυνάμει τὴν οἰκείαν
 παραλαβούσῃ ὕλην ταύτην κοσμηῆσαι τε καὶ τὸ προσ- 5
 ἦκον αὐτῇ ἐπιθεῖναι εἶδος· τὴν γὰρ ἐν τῇ γαστρὶ
 χυλοποιηθεῖσαν τροφήν ἢ ἐνιδρυμένην τῷ ἥπατι φυ-
 σικῇ δύναμις παραλαβοῦσα ἀλλοιοῖ ταύτην καὶ εἰς
 αἵματος οὐσίαν μεταβάλλει καὶ τοῦτό ἐστιν αὐτῆς ἔρ-
 γον καὶ ἀποτελεσμα τὸ τοῦ αἵματος δημιουργῆσαι 10
 εἶδος καὶ οὐδὲν ἕτερον· ὥστε, εἰ μόνῃς τῆς τοῦ
 αἵματος ιδέας ἢ ἐν τῷ ἥπατι στοχάζεται φυσικῇ δύ-
 ναμις καὶ τοῦτο δημιουργεῖ, εἶδους ἄρα δημιουργός
 ἔστιν τὸ ἦπαρ, οὐχ ὕλης. ἀλλὰ πάλιν τὸ τοῦ ἥπατος
 ἀποτελεσμα, τουτέστιν τὸ αἷμα, ὡς ὕλην οἰκείαν ἢ ἐν 15
 ἐκάστῳ τῶν λοιπῶν μορίων παραλαβοῦσα δύναμις εἰς
 τὴν τοῦ ὑποκειμένου μετασκευάζει φύσιν, ἢ ὀστέου
 τυχὸν ἢ σαρκὸς ἢ τῶν ἄλλων τινός· αὗται μὲν οὖν
 ὡς ὕλη τῷ αἵματι χρῶνται, ἢ δὲ ἐν τῷ ἥπατι ὡς
 εἶδος καὶ ἀποτελεσμα τοῦτο εἰργάσατο ὕλην καὶ αὕτη, 20
 ὅπερ εἶπον, εἰς τὴν τοῦ αἵματος ιδέαν τὴν ἐν τῇ
 γαστρὶ χυλοποιηθεῖσαν τροφήν ἐλκύσασα· ἐπεὶ καὶ ἡ
 ἀρτοποιητικὴ τέχνη ὡς εἶδος τι καὶ ἀποτελεσμα οἰκείον
 τὴν τοῦ ἄρτου κατασκευάζει ιδέαν, συμβαίνει δὲ τὸ
 ταύτης ἔργον ὕλην | τῇ ἐν τῇ γαστρὶ ἀλλοιωτικῇ fol. 153 v.
 δυνάμει γίνεσθαι. καὶ οἱ τῆς τῶν φαρμάκων δὲ φύ- 26
 σεως δημιουργοὶ ὡς ὕλην οἰκείαν τὰ τῆς φύσεως
 λαβόντες ἀποτελέσματα (λίθους φέρε καὶ πῶας καὶ τὰ

λοιπά, ἅπερ ἢ φύσις οὐχ ὡς ὕλην ἐκείνοις ἐσόμενα ἀπειρογάσατο ἀλλ' ὡς οἰκείον εἶδος καὶ ἀποτελέσμα) τὴν τῶν φαρμάκων ἐν αὐτοῖς ἰδέαν ἐργάζονται καὶ τοῦτο ἔχουσι τέλος, ἅπερ πάλιν τῷ ἰατρῷ ὕλη γίνε-
 5 ται. καὶ τί ἂν τις ἐπὶ πλείω μηκύνει τὸν λόγον τοῖς παραδείγμασιν; καθόλου γὰρ πᾶσα τέχνη καὶ πᾶσα φυσικὴ δύναμις δημιουργοῦσά τι οὐχ ὡς ὕλην δημιουργεῖ ἀλλ' ὡς εἶδος τι πάντως ἐργάζεται, εἴπερ ὕλην τινὰ παραλαβοῦσα καὶ ἢ τέχνη καὶ ἢ φύσις
 10 εἶδος τι αὐτῇ ἐπιτίθησιν. οὐδεμία δὲ ὕλη, καθὸ ὕλη ἐστίν, ἐν ἄλλῃ τινὶ ὑποκειμένη ὕλη ὑφίσταται· αὐτὴ γὰρ ἐστὶν τὸ πρῶτον ἐκάστω ὑποκείμενον· ἢ γὰρ προσεχῆς καλουμένη ὕλη, οἷον φέρε τὰ στοιχεῖα καὶ οἱ ἐν τῷ ἡμετέρῳ σώματι τούτοις ἀναλογοῦντες χυμοί,
 15 οὐ κυρίως ὕλη ἀλλὰ πρὸς τι ὕλη· ὡς μὲν γὰρ πρὸς τὰ ἐξ αὐτῶν ἐσόμενα σύνθετα σώματα ὕλη εἰσίν, ταῦτα μέντοι καθ' αὐτὰ θεωρούμενα σύνθετά ἐστὶν ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ὕλης μὲν αὐτοῖς τοῦ τριχῆ διαστατοῦ, εἶδους δὲ τοῦ πυρίου τυχόν ἢ τοῦ ἀερίου·
 20 καὶ ἐπὶ πάντων ὡσαύτως. δέδεικται ἄρα, ὅτι πᾶσα δημιουργικὴ δύναμις εἶδους ἐστὶν δημιουργός, εἰ καὶ συμβαίνει τὸ ἄλλης ἀποτελέσμα ἄλλης ὕλην γίνεσθαι, χωρὶς εἰ μὴ τις τὴν ἐν παντὶ τῷ ζῳῷ κοινὴν φύσιν σκοπήσειεν, ἥτις τὰ ἐκάστης δυνάμεως ἔργα εἰς ἓνα
 25 σκοπὸν τὴν τοῦ ζῳοῦ συνάγει σωτηρίαν. ἀλλ' ἢ γε
 fol. 154r. ἐν ἐκάστω μορίῳ δημιουργὸς φύσις οὐχ ὡς ὕλην ἀλλ' ὡς εἶδος τὸ ἴδιον ἐργάζεται ἀποτελέσμα. εἰ τοίνυν καὶ τέχνη πᾶσα καὶ φύσις εἶδος τι καὶ οὐχ ὕλην ἐργάζεται, τὰ δὲ εἶδη πάντα, ὡς καὶ αὐτοῖς ὡμολό-

γῆται, ἐξ οὐκ ὄντος τε εἰς τὸ εἶναι παρηλθεν καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν πάλιν τῆς συνθέσεως διαλυομένης ἀπόλλυται, οὐδὲν ἄρα τῶν γινομένων ἐξ ὄντος γίνεται οὐδὲ φθείρεται πάλιν εἰς ὄν, ἀλλ' ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἢ γένεσις καὶ ἢ φθορὰ πάντως εἰς τὸ μὴ ὄν ἐστὶν τῶν 5 φθειρομένων ἢ ἀνάλυσις.

ζι'. Ὑπὸ τούτων τινὲς τῶν λόγων πιεζόμενοι φασιν, ὡς οὔτε ὕλης ἐστὶν ἢ γένεσις οὔτε τοῦ εἶδους ἀλλὰ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν συνθέτου, τούτου δὲ εἶναι καὶ τὴν φθοράν· γίνεσθαι γὰρ φασιν σύνθετον ἐξ ἀσυν- 10 θέτου· εἰ γὰρ τὸ γινόμενόν ἐστὶν ἄνθρωπος ἢ βοῦς ἢ ἐλαία ἢ τι τῶν παραπλησίων, τούτων δὲ ἕκαστον ἐξ οὐ συνθέτου σύνθετον γέρονεν, δῆλον ἄρα, ὅτι τοῦ συνθέτου ἐστὶν ἢ γένεσις· σύνθετα γὰρ καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῷα καὶ τῶν γινομένων ἕκαστον, τὰ δὲ 15 σύνθετα ἐξ ὑποκειμένης τῆς ὕλης γίνεται καὶ εἰς αὐτὴν πάλιν ἔσχατον ἀναλύεται· ὥστε καὶ ἢ γένεσις ἐξ ὄντος καὶ ἢ φθορὰ πάλιν εἰς ὄν. ἐπεὶ δ', ἂν τις καὶ πρὸς τούτοις ὡς μάλιστα μένει, δέδεικται, ὅτι οὐ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ σύνθετον ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ 20 ὄν μεταβάλλει, ὅπερ ἐστὶν γένεσις, οὐδ' αὖ πάλιν καθ' ὅλον αὐτὸ ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν ἀναλύεται, ὅπερ ἐστὶν φθορὰ, οὐκ ἂν ἢ κυρίως τοῦ συνθέτου ἢ γένεσις· εἰ γὰρ καὶ τὸ σύνθετον λέγοιτο γίνεσθαι, ἀπὸ μέρους τοῦ παντὸς κατηγορεῖται ἢ γένεσις, ὡς 25 καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ μέρους τοῦ σώματος βαδίζειν λέγομεν. εἰ δέ τις καὶ συγχωρήσειε τοῦ συνθέτου εἶναι τὴν γένεσιν, διότι ἀπλῶς σύνθεσις τις γίνεται,

6. φθειρομεν[ω]ν, ex on, M 7. M m 1 ad πιεζομενοι
 not. marg.: ανακραζομενοι 8. τῆς ὕλης pt 10. φησιν M
 18 sq. haec vix sana

1 fol. 154 v. πρῶτον μὲν οὐκ ἐξ ὄντος μόνου τῆς ὕλης ἀλλὰ καὶ
 ἐκ μὴ ὄντος τοῦ εἶδους τὸ σύνθετον γίνεται,
 εἶπερ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους τὰ σύνθετα σύγκειται· ὥστε
 καὶ φθείρεται πάλιν εἰς ὄν τε καὶ μὴ ὄν. διὰ τί οὖν
 5 τὸ ἡμισυ ἀποτεμόντες φασὶ τὸ σύνθετον ἐξ ὄντος γί-
 νεσθαι καὶ μηδὲν γίνεσθαι ἐκ μὴ ὄντος; εἰ γὰρ ὡς
 γινόμενον σύνθετον λάβωμεν, ἐξ ὕλης καὶ εἶδους γινόμε-
 νον ὁραῖται, ὧν τὸ μὲν ἦν πρὸ τῆς συνθέσεως, ἡ
 ὕλη, τὸ δὲ οὐκ ἦν, τὸ εἶδος· ὥστε καὶ ἡ γένεσις ἐξ
 10 ὄντος καὶ οὐκ ὄντος καὶ ἡ φθορὰ εἰς ὄν καὶ μὴ ὄν.
 δεύτερον εἰ τὸ γινόμενον μήτε ὕλη ἐστίν, διότι καὶ
 ἡ ὕλη κατ' αὐτοὺς ἀγέννητός ἐστιν καὶ ἀφθαρτος, μηδὲ
 τὸ εἶδος διὰ τὸ ἄνευ γενέσεως καὶ φθορᾶς, ὡς φασιν,
 ἢ εἶναι τοῦτο ἢ μὴ εἶναι, σύγκρισις ἄρα μόνον ἐστίν
 15 τῶν ἀπλῶν ἢ γένεσις καὶ ἡ φθορὰ πάλιν διάκρισις.
 οὐσίας δὲ οὐδεμία σύγκρισις, ὥσπερ ἐπὶ σωροῦ σπερ-
 μάτων ἢ λίθων ἢ τοιούτων τινῶν οὐκ οὐσίας τινὸς
 ὑπαρξίς ἐστίν ὁ σωρὸς ἀλλὰ σύνθεσις μόνον εἰ τύχοι
 τῶν τοῦ σίτου κόκκων· καὶ συμβαίνει τὸν Ἐμπεδο-
 20 κλέους λόγον εἶναι ἀληθῆ 'φύσις οὐδενός ἐστιν' λέ-
 γοντα 'ἀλλὰ μίξις τε διάλλαξις τε μιγέντων'. ἀλλ'
 ἰκανῶς ἐν τοῖς περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν δόξαν
 ταύτην Ἀριστοτέλης ἀπήλεγε. εἰ οὖν μὴ σύνθεσις
 μόνον ἢ γένεσις, οὐδὲ τὸ γινόμενον ἄρα ἢ σύνθετόν
 25 ἐστίν μόνον γίνεται. εἰ δὲ μὴ μόνον συνθέσεώς ἐστιν
 γένεσις, ἀλλ' ἐστίν τις ἐν τῇ τοῦ συνθέτου γενέσει
 καὶ οὐσίας γένεσις, ἐν δὲ τῷ συνθέτῳ παντὶ οὐδὲν
 ἕτερον θεωρεῖται παρὰ τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος, ἀνάγκη

5. ἀποτέμνοντες pt φασι[ν er.] M_δ 7. 8. γινομενοῦ M

12. 13. exsp. μήτε εἶδος 18. συνθεσις M 23. Arist.
de gen. et corr. B 6. 7

πᾶσα ἢ τῆς οὐσίας τῆς κατὰ τὸ εἶδος εἶναι τὴν γένε-
 σιν ἢ τῆς κατὰ τὴν ὕλην ἢ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν. ἀλλ' ἢ
 ὕλη οὔτε γίνεται οὔτε φθείρεται· οὐκ ἄρα τῆς ὕλης
 ἢ γένεσις ἐστίν, οὐκοῦν οὐδὲ τοῦ συναμφοτέρου· οὕτω
 γὰρ ἂν πάλιν ἢ ὕλη γίνοιτο, εἴπερ | τὸ ἐξ ἀμφοῖν fol. 155 r.
 (τὸ σύνθετόν φημι) καθ' ὅλον αὐτὸ γίνοιτο, τουτέστιν 6
 καὶ κατὰ τὴν ὕλην καὶ κατὰ τὸ εἶδος.λείπεται ἄρα
 μόνου τοῦ εἶδους εἶναι τὴν γένεσιν. ὥστε γίνεται
 μὲν σύγκρισις τις τῶν ἀπλῶν καὶ σύνθεσις, πολλῶ
 δὲ πρότερον καὶ τῆς οὐσίας τῆς κατὰ τὸ εἶδος ἐστίν 10
 γένεσις· τῷ γὰρ ταύτην ἐν τῇ ὕλῃ γίνεσθαι διὰ τὸ
 καθ' ἑαυτὴν ὑποστῆναι μὴ δύνασθαι συμβαίνει καὶ
 τὸ σύνθετον γίνεσθαι· ὥσπερ ἂν εἰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀν-
 δριάντος τῆς γενέσεως συνθέτου εἶναι γένεσιν λέγοι
 τις (λέγω δὴ τοῦ συγκειμένου ἐκ τε τοῦ χαλκοῦ 15
 καὶ τῆς τοιαῦδε μορφῆς), ἀλλὰ δηλονότι προηγου-
 μένως τῆς τοιαῦδε μορφῆς ἐστίν ἐν τῷ χαλκῷ ὑφιστα-
 μένης ἢ γένεσις, διὰ δὲ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν μορφὴν
 αὐτὴν καθ' αὐτὴν ἄνευ ὕλης ὑποστῆναι συμβαίνει καὶ
 τὸ σύνθετον ὡς σύνθετον γίνεσθαι. ὥστε κυρίως μὲν 20
 τῶν εἰδῶν ἐστίν ἢ γένεσις ἐπὶ τε τῶν ἐκ φύσεως καὶ
 ἐπὶ τῶν ὑπὸ τέχνης γενομένων, ἐκ παρεπομένου δὲ
 διὰ τὸ μὴ εἶναι χωριστὰ ὕλης τὰ τοιαῦτα εἶδη ἅμα
 κατὰ ταῦτόν συμβαίνει καὶ τὸ σύνθετον γίνεσθαι.
 οὐκ ἄρα πρώτως τοῦ συνθέτου ἐστὶν ἢ γένεσις. τού- 25
 των οὕτως ἀποδεδειγμένων, ὅτι τὰ κυρίως γινόμενά
 εἰσιν τὰ ἔνυλα εἶδη καὶ ὅτι ταῦτα, ὡς καὶ αὐτοὶ
 ὁμολογοῦσιν, ἐκ τε τοῦ μὴ ὄντος ὑφίστανται καὶ εἰς

2. ἢ superser. M 11. τῶι ex τοῦ M
 β[αίνει] M 23. 24. fort. ἅμα <καὶ> κατὰ

12. [μη — συμ-

τὸ μὴ ὄν αὐθις φθειρόμενα ἀναλύεται, ἔξεστιν ἄρα
καὶ ἡμῖν τεθαρρηκότως αὐτοῖς ἀντιφθέγγεσθαι, ὡς
οὐδὲν τῶν γινομένων, καθὸ κυρίως γίνεται, ἐξ ὄντος
γίνεται οὐδὲ τῶν φθειρομένων οὐδὲν, καθὸ φθείρε-
5 ται, εἰς ὃν ἀναλύεται, ἀλλ' ἐκ τε τοῦ μηδαμῆ μηδα-
μῶς ὄντος ἢ γένεσις καὶ ἢ φθορὰ πάλιν εἰς τὸ μη-
δαμῆ μηδαμῶς ὄν ἐστὶν ἀνάλυσις· οὐπερ γὰρ κυρίως
ἐστὶν ἢ γένεσις, τούτου ἐστὶν καὶ ἢ φθορὰ ἐξ ἀνάγκης·
οὐκοῦν, εἰ τοῦ εἶδους ἢ γένεσις, τούτου πάντως καὶ
fol. 155 v. ἢ φθορὰ ἂν εἴη. | ψευδοῦς τοίνυν ἀπεληλεγμένου
11 τοῦ πολυθρουλήτου τούτου παρ' Ἑλλησιν ὡς ἂν αὐτοὶ
φαῖεν ἀξιώματος τοῦ πᾶν τὸ γινόμενον ἐξ ὄντος γί-
νεσθαι, ἀληθοῦς δὲ μᾶλλον ὄντος τοῦ μηδὲν τῶν
γινομένων, καθὸ γίνεται, ἐξ ὄντος γίνεσθαι οὐδὲ τὸν
15 κόσμον ἄρα, εἰ γέγονεν, ἐξ ὄντος ἀνάγκη γεγούνηναι,
ἵνα τὰ τούτῳ ἐπόμενα ὡς ἀδύνατα φυγόντες ἀγένητον
αὐτὸν λέγειν ἀναγκαζόμεθα.

Τέλος λύσεως τοῦ θ' λόγου.

Πρόκλου διαδόχου λόγος δέκατος.

20 "Δέκατος· ἕκαστον τῶν τοῦ κόσμου στοιχείων, ἐξ
ὧν ἐστὶν, ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ὃν ἢ μένει ἢ κύκλω
κινεῖται· <τότε γὰρ ἐπ' εὐθὺ κινεῖται,> ὅταν μὴ ἐν
τῷ οἰκείῳ τόπῳ ἦ, σπεῦδον εἰς ἐκεῖνον ἐλθεῖν. εἰ

9. εἰ ex η M 12. γινομενου M (cr. pt) 16. 17. haec vix
sana 17. ἀναγκαζόμεθα p 20. cf. pag. 383, 28 sq.
22. κιν[ε]ιται M τότε — κινεῖται add. coll. pag. 387, 6.
390, 3. 4. fol. 201 v.

οὖν τὰ στοιχεῖα τοῦ παντός ἢ μένει ἢ κύκλῳ κινεῖται, εἴτε δὲ μένει ἐν τῷ κατὰ φύσιν τόπῳ, ἔχει τὸ κατὰ φύσιν, εἴτε κύκλῳ κινεῖται, οὔτε ἀρχὴν οὔτε τελευτὴν ἔχει τοῦ κινεῖσθαι, δηλονότι καὶ τὸ πᾶν ἀμετάβλητόν ἐστιν τῶν μὲν τοὺς κατὰ φύσιν τόπους ἐχόντων, τῶν 5 δὲ ἀνάρχως καὶ ἀτελευτήτως κινουμένων· καὶ γὰρ τὰ τῆδε μεταβάλλει ἐν τόπῳ ἀλλοτρίῳ ὄντων τῶν, ἐξ ὧν ἐστιν, καὶ τὸν οἰκεῖον καταλαβεῖν σπενδόντων. εἰ οὖν τὰ στοιχεῖα τοῦ παντός ἐν τοῖς οἰκειοῖς ἐστὶν τόποις καὶ οὐδὲν ὅλον εἰς τὸν ἀλλότριον φέρεται τό- 10 πον οὐδὲ ἀπολιπὸν τὸν οἰκεῖον βιάζεται τὸ ἐν τῷ οἰκείῳ ὄν, ἀνάγκη τὸ πᾶν ἀμετάβλητον εἶναι πάντων ἀεὶ κατὰ φύσιν ἐχόντων τῶν ὅλων καὶ τῶν μενόντων ἐν αὐτῷ καὶ τῶν κινουμένων. εἰ μὲν οὖν, πρὶν κοσμηθῆναι τὸ πᾶν, ἐν τοῖς οἰκειοῖς ἦν ἕκαστα τόποις, ἢ 15 ἔμενευ ἢ κύκλῳ ἐκινεῖτο, καὶ οὕτω πάλιν ἦν τὸ fol. 156r. πᾶν κεκοσμημένον, πρὶν κοσμηθῆναι, καὶ οὐκ ἔσχευ ἀρχὴν τοῦ κοσμηθῆναι πάντων ὁμοίως ἐχόντων νῦν τε καὶ πρότερον. εἰ δὲ ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις (πάντως γὰρ ἦν ἐν τόποις σώματα ὄντα), <εἰ μὲν ὄντων αὐτοῖς 20 τῶν κατὰ φύσιν τόπων ἄλλων, τίς ὁ μεταθεὶς αὐτὰ ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις; οὐ γὰρ ἑαυτοῖς ἦν αἷτια σώματα ὄντα> τῆς μεταθέσεως· ὥστε δύο ἀρχαί, ἡ μὲν τοῦ παρὰ φύσιν, ἡ δὲ τοῦ κατὰ φύσιν, καὶ πρότερον τὸ παρὰ φύσιν τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ταῦτα παρὰ φύσιν 25 ὄν ὡς ἕκστασις τῆς φύσεως, ἧς φύσεως μηδ' ὅλως

7. ἀλλοτρίῳ 387, 4] ἀλλοτριων M 8. M m 1 ad καταλαβεῖν not. marg.: προσυπακουστέον τοπον 11. ἀπολιπ[ὸ]ν M 20. ἐν τόπῳ ἐστίν 387, 8 σώματα 387, 8] σωμα M εἰ μὲν — 23. ὄντα add. coll. pag. 401, 1. 402, 8 26. ἧς μηθολως, in marg. ἧς φύσεως, M (hoc loco φύσεως om. pt, cf. infra 387, 11; at cf. 413, 5)

οὔσης οὐδ' ἂν αὐτὸ εἶη παρὰ φύσιν (οὐδὲ γὰρ τὸ παρὰ
 τέχνην ἔστιν μὴ οὔσης τέχνης· τὸ γὰρ παρ' ὀτιοῦν
 ὄν ὄντος ἐκείνου, παρ' ὃ ἔστιν, εἶη ἄν)· ὥστε, εἰ καὶ
 ἦσαν τόποι κατὰ φύσιν, τούτων ἐν ἐκείνοις μὴ γενο-
 5 μένων ἄδηλον, εἰ καὶ κατὰ φύσιν πρεσβυτέρων ὄντων
 τὸν ἄπειρον χρόνον. εἰ δὲ μὴ, ὄντων ἄλλων οἰκείων
 οὐδ' ἂν ἀλλότριοι εἶησαν ἄν, ἐν οἷς ἦσαν· τὸ γὰρ
 ἀλλότριον πρὸς τὸ οἰκείον ἔχει τὴν ἀναφορὰν· εἰ δὲ
 καὶ τότε ἐκεῖνα μὴ ἐν ἀλλοτρίοις ἦν οἷς εἶχεν τόποις,
 10 ὥσπερ καὶ τὰ νῦν οὐκ ἐν ἀλλοτρίοις ἔστιν οἷς ἔστιν
 τόποις, εἶχε κακεῖνα κατὰ φύσιν, ὥσπερ καὶ τὰ νῦν.
 ὥστε αἰεὶ μὲν ἔσται κόσμος, ἄλλοτε δ' ἄλλων ὄντων
 κατὰ φύσιν τοῖς ἐν αὐτῷ καὶ παρὰ φύσιν. καθόσον
 ἄρα κόσμος ἔστιν, αἰδιός ἐστιν. τὸ δὲ τοιούδε τὸ ἐν
 15 αὐτῷ μόνον, εἶπερ ἄρα, οὐκ αἰεὶ ἔστιν. μετασχηματι-
 ζόμενον οὖν ἔσται τὸ πᾶν, αἰεὶ δὲ τὸ πᾶν· καὶ ὡς
 ἐκεῖνο παρὰ φύσιν πρὸς τὸ νῦν, οὕτω καὶ τὸ νῦν
 παρὰ φύσιν πρὸς ἐκεῖνο· καὶ ἐν ἐκείνῳ πάντα ἐν
 οἰκείοις καὶ ἐν τούτῳ τόποις, ἄλλοτε δὲ ἄλλοις. καὶ
 20 ὁ Ἐμπεδοκλῆς σοφῶς παρὰ μέρος κοσμοποιῶν, πλὴν
 ὅτι πολλάκις ἐκεῖνος, δις δὲ ἡμεῖς.”

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ δεκάτου λόγου.

α'. Ὅτι ἐκ δύο ψευδῶν προτάσεων τὸ δέκατον |
 fol. 156 v. ἐπιχείρημα συνέθηκεν ὁ Πρόκλος δύο συλλογι-
 25 σμοὺς ἐκ τῶν δύο προτάσεων συμπλέξας.

β'. Ὅτι ψεῦδος τὸ τὰ ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντα

1. οὐδ' ἂν τὸ παρὰ φύσιν εἶη 387, 11. 12 2. παρ' ὀτιοῦν
 387, 12. 388. 9] παρατιοῦν M 4. [ἦ]σαν, ex ei, M 5. cf.
 pag. 390, 27. 402, 5 7. M m 1 ad ἦσαν not. marg.: εἶησαν
 8. πος M 14. 15. haec vix sana

τόπω τῶν στοιχείων ἀμετάβλητα εἶναι. ἐν ᾧ, ὅτι ὁ τοῦ ὄλου κατὰ φύσιν τόπος οὗτος καὶ τοῦ μέρους ἐστὶν κατὰ φύσιν.

γ'. Ὅτι ἐν τῷ οἰκείῳ καὶ κατὰ φύσιν τόπω μένοντα τὰ στοιχεῖα κατὰ πᾶν εἶδος μεταβολῆς μεταβάλλει. 5

δ'. Ὅτι οὐ τὸ μὴ ὁρᾶσθαι ὄλον καθ' ὄλον αὐτὸ μεταβάλλον μήτε τῶν στοιχείων μηδὲν μήτε τὸν ὄλον κόσμον τοῦτο ἀπόδειξις ἐστὶν τοῦ καὶ παντελῶς ἀμετάβλητον εἶναι τὸν κόσμον καὶ ἄφθαρτον, τούναντίον δὲ μᾶλλον ἢ τῶν μορίων φθορὰ καὶ γένεσις τοῦ καὶ τὸν ὄλον κόσμον τῆς αὐτῆς εἶναι φύσεως ἀπόδειξις. 10

ε'. Ὅτι οὐδὲ τὸ κατὰ μηδὲν εἶδος μεταβολῆς τὸν οὐρανὸν μεταβάλλειν πλήν τῆς κατὰ τόπον τεκμηρίον ἐστὶν τοῦ ἄφθαρτον εἶναι τὸν κόσμον. 15

ς'. Ὅτι ψυχρὸν τὸ τὰ κύκλω κινούμενα δι' αὐτὸ τὸ κύκλω κινεῖσθαι μήτε ἄρξασθαι λέγειν τῆς κινήσεως μήτε παύσεσθαι.

ζ'. Ὅτι τὰ ἐξῆς τοῦ λόγου οὐδὲν ἔχει πραγματειῶδες, Πλατωνικὴν δὲ μᾶλλον ἐλέγχει ὑπόθεσιν. 20

η'. Ὅτι καὶ ἐν τούτοις καίτοι οὐκ ἀναγκαίους οὔσι παραλογίζεται ὁ Πρόκλος.

Λύσις τοῦ δεκάτου λόγου.

α'. Δύο προτάσεις ἐν τούτῳ ψευδεῖς εἴληφεν ὁ φιλόσοφος, ἐξ ὧν πάλιν τοῦ ψεύδους συγχωρηθέντος τὸ προκείμενον αὐτῷ συμπεραίνεται. ὧν ἡ ἑτέρα ἐστὶν τοιαύτη· τὰ ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντα τόπω, φησὶν, διὰ τὸ ἔχειν τὸ κατὰ φύσιν ἀμετάβλητά ἐστιν· τὰ γὰρ μεταβάλλοντα ἐν τόποις ἄλλοτρίοις ὄντα μετα- 30

fol. 157r. βάλλει· καὶ γὰρ τὰ ἡμέτερα φέρε μεταβάλλει | σώ-
 ματα τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν ἐστίν, ἐν τῷ παρὰ φύσιν
 τόπῳ συνεχομένων· κάτω γὰρ ὄν παρὰ φύσιν τὸ πῦρ
 τὸ ἐν ἡμῖν ἄνω θεῖ τοῦ κατὰ φύσιν τόπου τυχεῖν
 5 ἐφίεμενον, ὡς ἔμπαλιν τὸ γήινον κάτω· ἐνθεν ἡ μάχη
 καὶ ἡ τῶν μερῶν τοῦ συνθέτου διάστασις, ἐξ ὧν τὴν
 λύσιν τοῦ συνεστιῶτος συμβαίνει γίνεσθαι εἰς τάναν-
 τία κινουμένων τῶν τοῦ συνθέτου στοιχείων. μία μὲν
 οὖν ψευδῆς ὑπόθεσις εἰρημένη. δευτέρα δέ· τὰ κύκλω,
 10 φησίν, κινούμενα οὔτε ἀρχὴν ἔχει τῆς κινήσεως οὔτε
 τέλος. ἐξ ὧν δύο ὑποθέσεων δύο συλλογισμοὺς συμ-
 πλέκει, ἓνα μὲν τοιοῦτον· εἰ ἕκαστον, φησίν, τῶν τοῦ
 κόσμου μερῶν ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἐστὶν τόπῳ, τὰ δὲ
 ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντα τόπῳ ἀμετάβλητά ἐστίν, καὶ
 15 τὰ τοῦ κόσμου ἄρα μέρη καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν συγκείμενος
 κόσμος ἀμετάβλητος ἔσται. δεύτερον δέ· εἰ τὰ κύκλω,
 φησίν, κινούμενα οὔτε ἀρχὴν ἔχει τῆς κινήσεως οὔτε
 τέλος, ὁ δὲ οὐρανὸς κύκλω κινεῖται, οὔτε ἀρχὴν ἄρα
 ἔσχεν τῆς κινήσεως οὔτε δὲ τέλος. τὸ μὲν οὖν δέ-
 20 κατον δηλονότι τοῦ φιλοσόφου τῶν λόγων φροῦδος
 οἰγήσεται.

β'. Ὅτι μὲν οὖν ψεῦδος τὸ μηδὲν μεταβάλλειν ἐν
 τῷ κατὰ φύσιν ὑπάρχον τόπῳ, δῆλον ἐντεῦθεν. εἰ
 γὰρ τὰ μεταβάλλοντα πάντα ἐν ἀλλοτρίῳ ὄντα μετα-
 25 βάλλει τόπῳ, οὐδὲν ἄρα, ὃ μὴ ἐν ἀλλοτρίῳ ὄν τόπῳ
 μεταβάλλει· εἰ γὰρ τὸ ἐπόμενον ψεῦδος, καὶ τὸ ἡγού-
 μενον ἐξ ἀνάγκης· εἰ γὰρ ψεῦδος τὸ μηδέν, ὃ μὴ ἐστίν

4. M m 1 not. marg.: ἄνω τρεχει 9. fort. <ἡ> εἰρη-
 μένη | δε τ|α M 14. τοπό[foramen]ι, ω m 1, M
 15. αυτον M 19. 20. exspectes ὁ — δέκατος 20. φροῦ-
 δο[ς ex v m 2] p 25. ὃ suspectum

ἐν ἄλλοτρίῳ τόπῳ, μὴ μεταβάλλειν, ἐνδέχεται ἄρα καὶ
 τὰ ἐν μὴ ἄλλοτρίῳ ὄντα τόπῳ μεταβάλλειν· οὐκοῦν
 ψεῦδος τὸ τὰ μεταβάλλοντα πάντα ἐν ἄλλοτρίῳ fol. 157 v.
 τόπῳ ὄντα μεταβάλλειν. εἰ οὖν ἀληθὲς εἶη τοῦτο,
 πᾶν ἄρα, ὃ μὴ ἐν ἄλλοτρίῳ τόπῳ ἐστίν, ἀμετάβλητόν 5
 ἐστίν. πᾶν δὲ τὸ μὴ ἐν ἄλλοτρίῳ τόπῳ ὄν τοῦτο ἐν
 τῷ οἰκίῳ καὶ κατὰ φύσιν ἐστίν τόπῳ· πᾶν ἄρα τὸ
 ἐν τῷ οἰκίῳ καὶ κατὰ φύσιν ὑπάρχον τόπῳ ἀμετά-
 βλητόν ἐστίν. ἀλλὰ δὴ καὶ οὐκ ἂν τὸ ὅλον ἐν τῷ
 κατὰ φύσιν τόπῳ ἦ, τούτου καὶ τὰ ἐν τῷ ὅλῳ ὄντα 10
 μέρη ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἐστίν τόπῳ· ὁ γὰρ αὐτὸς
 τοῦ ὅλου καὶ τοῦ μέρους κατὰ φύσιν ἐστίν τόπος,
 ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν δέδεικται· πάντα ἄρα τὰ
 τῶν στοιχείων μέρη τὰ ἐν τῇ οἰκείᾳ ὀλότητι ὑπάρ-
 χοντα ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντα τόπῳ ἀμετάβλητα ἔσται. 15
 ἀλλὰ μὴν καὶ ὅσα ἐν τοῖς παρὰ φύσιν νῦν ἐστίν τό-
 ποις τῶν στοιχείων μέρη, τῷ μακροῦ χρόνῳ πάντα ἐν
 τοῖς κατὰ φύσιν τόποις γενήσεται (οὐδὲν γὰρ ἐν τῷ
 παρὰ φύσιν μένει τὸν ἄπειρον χρόνον) καὶ γενόμενα
 μενεῖ ἐν αὐτοῖς· οὐ γὰρ δὴ γε πρὶν ἠρεμῆσαι ἐν τοῖς 20
 οἰκείοις τόποις ἐξίσταται τούτων· καὶ τὰ νῦν ἄρα ἐν
 τῷ παρὰ φύσιν ὄντα τῶν στοιχείων μέρη γενόμενά
 ποτε ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἀμετάβλητα ἔσται. εἰ οὖν καὶ
 τὰ νῦν ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντα τῶν στοιχείων μέρη
 ἀμετάβλητά ἐστίν διὰ τὸ ἐν τῷ κατὰ φύσιν εἶναι καὶ 25
 τὰ ἐν τῷ παρὰ φύσιν ὄντα γενόμενά ποτε ἐν τῷ κατὰ
 φύσιν ἀμετάβλητα ἔσται, ἔσται ἄρα ποτέ, ὅτε οὐδὲν

4. ὄντ' ἄ τ' ὀπῳ M

6. τουτ[ο], ex ω, M

7. πα[ν], ex ρ,

M 7. 8. τ[ο ε]ν M

13. pag. 289, 4

17. παν̄ M

18. 19. M m 1 in marg.: K^α

ἔσται τὸ μεταβάλλον. οὐδενὸς οὖν ὄντος τοῦ μετα-
 βάλλοντος οἰχήσεται ἐκ τοῦ παντὸς πᾶσα μεταβολή τε
 καὶ γένεσις. εἰ οὖν τοῦτο ἀδύνατον, ἕως ἂν ὁ κό-
 σμος εἴη, ψεῦδος ἄρα καὶ τὸ λέγειν, ὡς πᾶν τὸ μετα-
 5 βάλλον ἐν ἄλλοτρίῳ τόπῳ ὄν μεταβάλλει. εἰ δὲ τοῦτο
 fol. 158r. ψεῦδος, ἐνδέχεται ἄρα καὶ ἐν τῷ οἰκείῳ | καὶ κατὰ
 φύσιν ὄντα τόπῳ τὰ στοιχεῖα μεταβάλλειν· οὐκ ἄρα
 διὰ τὸ νῦν ἐν τῷ κατὰ φύσιν εἶναι τόπῳ τὰς τῶν
 στοιχείων ὁλότητας ἤδη διὰ τοῦτο ἀμεταβλήτους καὶ
 10 αὐτὰς καὶ τὸν ἐξ αὐτῶν συγκείμενον κόσμον εἶναι
 ἀνάγκη. ὅτι δὲ τὰ ἐν τῷ ὄλῳ ὄντα μέρη ἐν τῷ κατὰ
 φύσιν ἐστὶν τόπῳ (τοῦτο γὰρ ἐν τῷ συλλογισμῷ παρ-
 ειλήφραμεν), δῆλον ὄν ἐκ τῆς ἐναργείας καὶ ἐντεῦθεν
 ἂν τις κατίδοι. εἰ γὰρ μηδὲν τῶν συμπληρωτικῶν
 15 τῆς γῆς τυχὸν μορίων ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἐστὶν τόπῳ,
 οὐδὲ τὸ ὅλον τὸ ἐξ αὐτῶν συγκείμενον ἐν τῷ κατὰ
 φύσιν ἔσται τόπῳ· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν τὸ ὅλον ἢ πάντα
 τὰ μέρη· ὡς γὰρ ἡ ὅλη γῆ τὸν ὅλον καὶ κατὰ φύσιν
 ἑαυτῆς ἐπέχει τόπον, οὕτω καὶ τῶν μερῶν αὐτῆς ἕκα-
 20 στον τὸ τῷ ὄλῳ συνημμένον μέρος τοῦ ὅλου καὶ κατὰ
 φύσιν ἐπέχει τόπου· ὥστε, εἰ ὁ ὅλος τῆς γῆς τόπος
 κατὰ φύσιν ἐστὶν τῇ ὅλῃ γῆ, καὶ τὸ μέρος ἄρα τοῦ
 τόπου, ὃ ἐπέχει τὸ τῆς γῆς μέρος, κατὰ φύσιν ἐστὶν
 τῷ μέρει· εἰ γὰρ καὶ μὴ καθ' ἑαυτὸ καὶ οἶον ἀπε-
 25 σπασμένον τοῦ ὅλου τὸ μέρος ἴδιον ἐπέχει τόπον,
 ἀλλ' οὖν ὡς ἐν τῷ ὄλῳ περιεχόμενον μέρος τι τοῦ
 ὅλου κατέχει τόπον. καὶ τί δεῖ τὰ ἐναργῆ κατα-
 σκευάζειν δεικνύναι βουλόμενον, ὡς τὰ τῇ οἰκείᾳ

12. 13. παρει[λ]ηφραμεν M
 ξίδοι M 20. τὸ pt] ται M

13. ενεργείας M
 μέρος] μερους M

14. κατ-

ὁλότῃτι συνημμένα μέρη τὸν οἰκεῖον καὶ κατὰ φύσιν
 ἐπέχει τόπον; καὶ αὐτὸς γὰρ ἐν τούτοις ὁ Πρόκλος
 αὐτὸ τοῦτο εἰδὼς ἀκριβῶς ἐπὶ λέξεώς φησιν ὡς ὅτι
 'τὰ τῆδε μεταβάλλει ἐν τόπῳ ἀλλοτρίῳ ὄντων τῶν,
 ἐξ ὧν ἐστίν, καὶ τὸν οἰκεῖον καταλαβεῖν σπενδόντων' 5
 καὶ ὅτι 'τότε ἐπ' εὐθὺν κινεῖται, ὅταν μὴ ἐν τῷ οἰκεῖῳ
 τόπῳ ἢ σπεύδοντα εἰς ἐκεῖνον ἐλθεῖν' καὶ ὅτι 'πάν-
 τως ἐν τόπῳ ἐστὶν σώματα ὄντα' καὶ ὅτι 'εἴπερ ἐστίν
 τις παρὰ φύσιν τόπος τινί, πολλῷ πρό|τερόν ἐστιν fol. 158 v.
 τούτῳ καὶ ὁ κατὰ φύσιν· τὸ γὰρ παρὰ φύσιν ἔκστασις 10
 ἐστὶν τῆς φύσεως, ἧς μὴδ' ὅλως οὔσης οὐδ' ἂν τὸ
 παρὰ φύσιν εἶη· τὸ γὰρ παρ' ὀτιοῦν ὄν', φησὶν, 'ὄντος
 ἐκεῖνου εἶη ἄν'. εἰ οὖν τὰ κατ' εὐθεῖαν κινούμενα
 πάντα ἢ μέρη ἐστὶν τῶν στοιχείων ἢ τὰ ἐκ τούτων
 συγκείμενα, ταῦτα δὲ ἐν ἀλλοτρίῳ ἐστὶν τόπῳ, τὰ δὲ 15
 ἐν ἀλλοτρίῳ τόπῳ ὄντα ἐκστάντα τοῦ οἰκεῖου καὶ
 κατὰ φύσιν τόπου ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ γέγονεν, ἔστιν ἄρα
 καὶ τοῖς μέρεσιν τῶν στοιχείων οἰκεῖός τις καὶ κατὰ
 φύσιν τόπος. πάλιν δ' αὖ εἰ τὰ ἐν ἀλλοτρίῳ τόπῳ
 ὄντα ἐπ' εὐθὺν κινεῖται σπεύδοντα ἐκ τοῦ ἀλλοτρίου 20
 ἐπὶ τὸν οἰκεῖον ἐλθεῖν τόπον, τὸ μὲν πῦρ ἄνω, ἢ δὲ
 γῆ κάτω, σπεύδει δὲ ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ὁλότῃτα ἕκαστον,
 τὸ ἄρα ἐν τῇ ἑαυτοῦ ὁλότῃτι ὄν καὶ ἐν τῷ κατὰ φύ-
 σιν ἐστὶν τόπῳ. καὶ ἐξ ὧν ἄρα ὁ Πρόκλος ἡμῖν δί-
 δωσιν λέγειν δῆλόν ἐστιν, ὡς ὁ τοῦ παντὸς ὕδατος 25
 τόπος οὗτος καὶ τοῦ μέρους ἐστὶν κατὰ φύσιν καὶ ὁ
 τοῦ παντὸς πυρὸς οὗτος καὶ τοῦ μέρους ἐστὶν κατὰ

4. pag. 381, 6
 cf. pag. 381, 19
 δ[ω]σιν, ex o, M
 315, 3)

6. pag. 380, 22 7. σπεύδον 380, 23
 8. cf. pag. 381, 24 sq. 24. 25. δι-
 25. λεγειν M; exspectes λημμάτων (cf.

φύσιν, ἐφ' ὃν καὶ ἠπειγέτο τὰ μέρη, ὅτε ἐν τῷ παρὰ
 φύσιν ὑπῆρχε τόπω. ὅτι μὲν οὖν ὁ τοῦ ὅλου στοι-
 χείου οἰκειὸς καὶ κατὰ φύσιν τόπος οὗτος καὶ τοῦ
 μέρους ἐστὶν καὶ κατὰ φύσιν, δέδεικται· ἐπανιτέον δὲ
 5 πάλιν εἰς τὸ προκειμένον. εἰ τὸ παρὰ φύσιν ἔκστασις
 ἐστὶν τοῦ κατὰ φύσιν καὶ τοῦ παρὰ φύσιν πρότερον
 ἐστὶν τὸ κατὰ φύσιν, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Πρόκλος ἐν τού-
 τοις εἴρηκεν (οὐ γὰρ ἐνδέχεται τὸ παρὰ φύσιν εἶναι
 μὴ ὄντος τοῦ κατὰ φύσιν· τὸ γὰρ παρ' ὀτιοῦν ὃν
 10 ὄντος ἐκείνου, παρ' ὅ ἐστὶν, εἴη ἄν), τὰ ἄρα ἐν τῷ
 παρὰ φύσιν ὄντα τόπω τῶν στοιχείων μέρη ἐν τῷ |
 fol. 159r. κατὰ φύσιν τόπω πρότερον ἦν· εἰ γὰρ μὴ ἦν
 πρότερον ἐν τῷ κατὰ φύσιν τόπω, οὐδ' ἂν νῦν ἐν
 τῷ παρὰ φύσιν ἦν· τὸ γὰρ ἐν τῷ παρὰ φύσιν ὃν
 15 ἐκστὰν τοῦ κατὰ φύσιν οὕτως ἐν τῷ παρὰ φύσιν γέ-
 γονεν· ὥστε πρὶν ἐν τῷ παρὰ φύσιν τόπω γένηται,
 πρότερον ἦν ἐν τῷ κατὰ φύσιν τόπω. εἰ δὲ ἐν τῷ
 κατὰ φύσιν ὃν τόπω πρότερον νῦν ἐστὶν ἐν τῷ παρὰ
 φύσιν, οὐκ ἄρα τὸ ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὃν τόπω διὰ
 20 τὸ ἔχειν τὸ κατὰ φύσιν ἀμετάβλητόν ἐστιν· μεταβάλ-
 λεται γὰρ ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν τόπου, ἐν ᾧ πρότερον
 ἦν, εἰς τὸν παρὰ φύσιν, ἐν ᾧ νῦν ἐστὶν. οὐδ' ἄρα
 τὰς τῶν στοιχείων ὁλότητας δι' αὐτὸ τὸ ἐν τῷ κατὰ
 φύσιν εἶναι τόπω ἀνεπίδεκτους εἶναι μεταβολῆς ἀνάγκη.
 25 οὐκοῦν οὐδὲ τὸ πᾶν τὸ ἐξ αὐτῶν συγκείμενον μετα-
 βολῆς ἐστὶν ἀνεπίδεκτον, ὅπερ ἐν τούτοις συνάγειν ἐκ
 ψευδοῦς ὑποθέσεως ὁ Πρόκλος ἔδοξεν· τῶν γὰρ μερῶν

1. ὃν] ὄν M επειγέτο M (cr. t et ex corr. p) 4. fort.
 ἐστὶν <οἰκειὸς> καὶ scrib. aut καὶ del. 7. [κατ]α M
 pag. 381, 24 15. παρα ex κατα M 18. τόπω] το M
 23. 24. καφυσιν M

τοῦ παντός μὴ ὄντων ἀμεταβλήτως κατὰ φύσιν οὐδ' ἂν τὸ πᾶν εἶη κατὰ φύσιν ἀμετάβλητον· τοῦ γάρ, ἐξ οὗ σύγκειται τι, μεταβλητοῦ ὄντος καὶ αὐτὸ μεταβλητὸν ἔσται ἐξ ἀνάγκης· οὐ γὰρ δὴ τῶν στοιχείων μεταβαλλόντων τὸ ἐξ αὐτῶν ἀμετάβλητον διαμένειν 5 οἶόν τε. ἅμα δὲ καὶ πάλιν διὰ τούτων δέδεικται, ὅτι καὶ τὰ ἐν τῇ ὁλότητι ἑαυτῶν ὄντα τὸν οἰκεῖον καὶ κατὰ φύσιν ἔχει τόπον, εἶπερ ἐκστάντα τῆς οἰκειᾶς ὁλότητος <ἐν> τοῖς παρὰ φύσιν γίνεται τόποις· τὸ δὲ ἐν τῷ παρὰ φύσιν τόπῳ γενόμενον τοῦ κατὰ φύσιν 10 ἐξέστη· τὸ ἄρα τῆς οἰκειᾶς ἐκστὰν ὁλότητος καὶ ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν τόπου ἐξέστη· ὥστε τὸ ἐν τῇ οἰκειᾷ ὁλότητι ὄν καὶ ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἔστιν τόπος. | ὁ fol. 159 v. αὐτὸς ἄρα τοῦ ὅλου καὶ τοῦ μέρους ἔστιν κατὰ φύσιν τόπος. 15

γ'. Ἄνωθεν δὲ ἴσως διορθοῦντας τὸν λόγον πυθέσθαι τοῦ φιλοσόφου ἄξιον, πῶς φησιν πᾶν τὸ μεταβάλλον ἐν ἄλλοτρίῳ τόπῳ ὄν μεταβάλλειν καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ κατὰ φύσιν νῦν τόπῳ τὰ στοιχεῖα μένοντα καὶ αὐτὰ καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν ἀμετάβλητον εἶναι. 20 πότερον γὰρ μεταβολὴν φησιν τὴν κατὰ τόπον ὡς μηδέποτε τὰ ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντα τόπῳ ἐξίστασθαι τούτου καὶ ἐπὶ τὸν παρὰ φύσιν γίνεσθαι ἢ καθ' ἕτερον μεταβολῆς εἶδος, ὅτι τυχὸν τὰ ἐν τῷ οἰκείῳ ὄντα τόπῳ οὔτε ἀλλοιοῦνται οὔτε αὐξεται οὔτε φθίνει 25 οὔτε γίνεται οὔτε φθείρεται; ἀλλ' ὅπερ ἂν εἶποι, καὶ ὑπὸ τοῦ λόγου καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς τῶν πραγμάτων ἐναργείας ἐλέγχεται. εἰ μὲν οὖν κατὰ τόπον φησὶν

1. fort. ἀμεταβλήτων

4. δὴ pt] δει M

7. εαυτον M

9. ἐν add. pt

16. δε[ν eras.] M

28. εναργ[γ]ειας,

μὴ μεταβάλλειν τὰ ἐν τοῖς οἰκείοις ὄντα τόποις ὡς
 μηδέποτε ἐκ τούτων εἰς τοὺς ἀλλοτρίους ἐξίστασθαι
 (τοῦτο γὰρ πῶς καὶ ἐδήλωσεν εἰπὼν 'τότε γὰρ ἐπ'
 5 εὐθὺ κινεῖται, ὅταν μὴ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ἢ σπεύ-
 δοντα εἰς ἐκεῖνον ἐλθεῖν', καὶ διὰ τῶν ἐξῆς δὲ πάν-
 των περὶ τῆς κατὰ τόπον μεταβολῆς ποιεῖται τὸν
 λόγον), οὐδὲν ἔσται τὸ ἐκ τοῦ οἰκείου τόπου εἰς τὸν
 ἀλλότριον μεταβάλλον. οὐκοῦν οὐδέποτε παρὰ φύσιν
 τὰ στοιχεῖα κινήθησεται. τοῦτο δὲ παρὰ τὴν ἐνάφ-
 10 γειαν· καὶ γὰρ ἡ βῶλος καὶ τὸ ὕδωρ βία καὶ παρὰ
 φύσιν ἐπὶ τὸ ἄνω φέρεται τοῦ οἰκείου ἐκστάντα τό-
 που καὶ τὸ πῦρ οἶον οἱ κεραυνοὶ καὶ <αἱ> ἀστραπαὶ
 ἄνωθεν κάτω ἐκθλιβόμενα φέρεται. ὅλως δέ, εἰ ἔστιν
 ἢ ἐκ τοῦ παρὰ φύσιν τόπου εἰς τὸν κατὰ φύσιν τῶν
 15 στοιχείων μεταβολή, πολλῶ πρότερον καὶ τὴν ἐκ τοῦ
 fol. 160r. κατὰ φύσιν εἰς τὸν παρὰ φύσιν εἶναι ἀνάγκη·
 τὸ γὰρ ἐν ἀλλοτρίῳ τόπῳ ὃν ἢ τὸν ἄπειρον χρόνον
 ἐν τούτῳ ἦν ἢ ἐξ ἑτέρου τόπου καὶ αὐτοῦ ἀλλοτρίου
 ὄντος εἰς ἐκεῖνον μετέβαλεν ἢ ἐκ τοῦ οἰκείου καὶ
 20 κατὰ φύσιν, καὶ οὐκ ἔστιν παρὰ ταῦτα. ἀλλ' οὔτε
 ἐν ἀλλοτρίῳ τόπῳ εἶναι τι τὸν ἄπειρον χρόνον ἐνδέ-
 χεται μηδέποτε ἐν τῷ οἰκείῳ γινόμενον (κάλλιον γὰρ
 τὸ μὴ εἶναι ἢ ἐν τῷ παρὰ φύσιν εἶναι τὸν ἄπειρον
 χρόνον, τοῦ καλλίστου δὲ ἢ φύσις στοχάζεται· καὶ ὁ
 25 θεὸς δὲ πάντα ἀγαθὰ εἶναι ἠβουλήθη, φλαῦρον δὲ
 μηδὲν κατὰ δύναμιν. καὶ ἄλλως· ἀδηλον ἂν εἶη, ὅπερ
 αὐτός φησιν ἐν τούτοις ὁ Πρόκλος, εἰ καὶ κατὰ φύσιν
 ἦν ἐκεῖνος, ἐν ᾧ μηδέποτε γέγονεν) οὔτε μὴν ἐξ

2. αλλοτ[ρ]ίους, ex ι, M

3. ειπον M (cr. pt)

4. 5. σπεῦδον 380, 23

12. αἱ add.

25. cf. Plat. Tim. 30A

27. pag. 382, 5

ἄλλοτριου τόπου πάλιν εἰς ἄλλότριον καὶ εἶδει δια-
 φέροντα μεταβάλλειν δυνατόν· οὐδὲ γὰρ ἔστιν ὅλως
 ἐξ ἄλλοτριου τόπου εἰς ἄλλότριον μεταβολή· τῶν γὰρ
 στοιχείων πάντων τῶν μὲν ὄντων βαρέων τῶν δὲ
 κούφων δύο καὶ οἱ κατὰ φύσιν εἰσὶν τόποι τῶν στοι- 5
 χείων· τῶν μὲν γὰρ βαρέων τὸ κάτω ἢ τὸ μέσον
 ἔστιν ὁ κατὰ φύσιν τόπος, τῶν δὲ κούφων τὸ ἄνω ἢ
 τὸ περίξ. πᾶσα οὖν κατὰ τόπον τῶν στοιχείων μετα-
 βολή ἢ ἄνωθεν κάτω ἢ κάτωθεν ἄνω γίνεται. ἢ μὲν
 οὖν κάτωθεν ἄνω μεταβολή τῶν μὲν κούφων (ἀέρος 10
 καὶ πυρός) ἐκ τοῦ ἄλλοτριου καὶ παρὰ φύσιν εἰς τὸν
 οἰκεῖον καὶ κατὰ φύσιν ἔστιν μεταβολή, τῶν δὲ
 βαρέων (γῆς καὶ ὕδατος) ἐκ τοῦ οἰκείου καὶ κατὰ
 φύσιν εἰς τὸν ἄλλότριον καὶ παρὰ φύσιν· ἢ δὲ ἄνω-
 θεν κάτω τῶν μὲν κούφων ἐκ τοῦ οἰκείου εἰς τὸν 15
 ἄλλότριον, τῶν δὲ βαρέων ἀνάπαλιν. ὥστε πᾶσα κατὰ
 τόπον τῶν στοιχείων μεταβολή ἢ ἐκ τοῦ οἰκείου ἔστιν
 εἰς τὸν ἄλλότριον ἢ ἐκ τοῦ ἄλλοτριου εἰς τὸν οἰκεῖον.
 ἐξ ἄλλοτριου δὲ | εἰς ἄλλότριον καὶ εἶδει δια- fol. 160 v.
 φέροντα οὐκ ἐνδέχεται εἶναι κινήσιν, εἰ μὴ τις ὡς 20
 ἐπὶ τὰ πλάγια λίθον ἀκοντίσειεν. ἀλλ' οὐκ ἐξ ἄλλου
 εἰς ἄλλον καὶ τῷ εἶδει διαφέροντα, ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ
 εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τὰ πλάγια ἢ κινήσις γίνεται. ἄλλως
 τε εἰ καὶ ἐξ ἄλλοτριου εἰς ἄλλότριον μεταβολή γένοιτο,
 πάλιν περὶ ἐκείνου, ἐξ οὗ τὴν μεταβολὴν ἐποιήσατο, 25
 ὁ αὐτὸς ἔσται λόγος· ἢ γὰρ τὸν ἄπειρον χρόνον ἦν
 ἐν αὐτῷ ἢ ἐξ ἄλλου παρὰ φύσιν καὶ αὐτοῦ εἰς ἐκεῖ-
 νον μετέστη καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον ἦ, εἰ ταῦτα ἀδύ-
 νατα, ἀνάγκη πάντως τὰ ἐν τῷ παρὰ φύσιν ὄντα

τόπω ἐκ τοῦ οἰκειοῦ καὶ κατὰ φύσιν ποτὲ εἰς ἐκεῖνον μεταβεβληκέναι. ὥστε οὐ μόνον ἐνδέχεται ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖόν ἐστὶν οὕσης τῆς ἐκ τοῦ ἀλλοτριοῦ εἰς τὸν οἰκειοῦν τόπον μεταβολῆς πολλῶ πρότερον καὶ τὴν ἐκ
 5 τοῦ οἰκειοῦ εἰς τὸν ἀλλότριον εἶναι. καὶ ἐκ τοῦ λόγου ἄρα καὶ ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς ἀποδέδεικται, ὅτι ἀνάγκη ἐστὶν μεταβλητῶν ὄντων φύσει τῶν στοιχείων τὴν ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν αὐτὰ τόπου ἐπὶ τὸν παρὰ φύσιν ποιεῖσθαι μεταβολήν. ὥστε οὐ παρὰ τὸ μένειν τι ἐν
 10 τῷ οἰκειῷ τόπῳ διὰ τοῦτο καὶ τὸ μηδέποτε αὐτὸ τοῦ οἰκειοῦ τόπου ἐξίστασθαι συγχωρήσομεν. εἰ μὲν οὖν τὰ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν μένοντα τόποις ἀμετάβλητα εἶναι λέγων ὁ φιλόσοφος κατὰ τόπον εἶναί φησιν ἀμετάβλητα ὡς μηδέποτε ἐκ τοῦ οἰκειοῦ εἰς τὸν ἀλλό-
 15 τριον ἐξίστασθαι, οὕτως τὸν λόγον ἐλέγξομεν. εἰ δὲ κατὰ τι ἄλλο μεταβολῆς εἶδος ἀμετάβλητα εἶναί φησιν τὰ ἐν τῷ κατὰ φύσιν τόπῳ μένοντα, καὶ οὕτως πρόδηλον εἶη τὸ ψεῦδος καὶ ψευδῆς ἢ ὑπόθεσις· τὸ γὰρ ὕδωρ ἐν τῇ οἰκειᾷ μένον ὁλότῃτι καὶ ἀλλοιοῦται θερ-
 20 μαινόμενον ἢ ψυχόμενον καὶ ἄλλας ποιότητων ἰδέας
 fol. 161r. δεχόμε|νον, ἀλλὰ δὴ καὶ φθείρεται ἐξατμιζόμενον καὶ εἰς ἀέρα μεταβάλλον, καὶ ἐν τῇ οἰκειᾷ δὲ σηπό-
 μενον ὁλότῃτι μυρίας ἀπογεννᾷ ζώων ἰδέας. ὁμοίως καὶ ὁ ἀῆρ τὸν κατὰ φύσιν ἐπέχων τόπον οὐ μόνον
 25 ἀλλοιοῦται θερμαινόμενος ἢ ψυχόμενος, ἀλλὰ καὶ φθαρεῖς εἰς ὕδωρ μὲν τῇ πυκνώσει, τῇ δὲ μανώσει εἰς πῦρ μεθίσταται, πολλὰς δὲ καὶ σηπόμενος ἀερίων ζώων ἀποτελεῖ ἰδέας. τί δ' ἂν τις περὶ τῆς γῆς εἴποι,

7. μεταβλητῶν] ἀμεταβλητων M 7. 8. ἐκ τοῦ] ἐαυτου M

8. τὸν] των M 26. πυκνώσει pt] πυρωσει M 27. μεθ-
 ιστα[τα er.]ται M

ἦτις ἐν τῷ οἰκείῳ μένουσα τόπῳ πάσης μὲν ἀλλοιω-
 σεως εἶδος δέχεται, εἰς μυρίας δὲ φυτῶν καὶ μετάλλ-
 λων ἰδέας μεθίσταται; ἀλλὰ δὴ καὶ αἱ καπνώδεις ἀπ'
 αὐτῆς ἀναθυμιάσεις γινόμεναι τῆς κατ' εἶδος μετα-
 βολῆς αὐτῆς ἀπόδειξιν ἔχουσιν. καὶ οἱ κεραυνῖται δὲ 5
 λεγόμενοι λίθοι ἄνωθεν κάτω καταφερόμενοι τῆς ἐν
 τῷ κατὰ φύσιν τόπῳ τοῦ πυρὸς μεταβολῆς εἰσιν
 τεκμήρια. καὶ τὰ σύνθετα δὲ ἐκ τῶν δ' στοιχείων καὶ
 ἐν ὕδασιν ἢ ἐν γῆ διαιτώμενα σώματα (λέγω δὴ ζῷα
 τε καὶ φυτά) καὶ τὰ ὑπὸ γῆν ἅπαντα συνιστάμενα 10
 μέταλλα καὶ ὅσα γεννᾶται ἐν ὕδασιν ἐν τῇ οἰκείᾳ
 ὁλότητι μένοντα (λέγω δὴ τῇ γῆ ἢ τῷ ὕδατι· ταῦτα γὰρ
 ἐν τούτοις πλεονάζει τὰ στοιχεῖα) ὅλα καθ' ὅλα αὐτὰ
 ἀλλοιούμενα φαίνεται ἀυξόμενά τε καὶ φθίνοντα γινό-
 μενά τε καὶ φθειρόμενα. καθόλου ἄρα ψεῦδός ἐστιν 15
 τὸ ἐν τῷ κατὰ φύσιν μένοντα τόπῳ τὰ στοιχεῖα ἀμε-
 τάβλητα εἶναι· τούναντίον γὰρ καὶ ἐν τοῖς οἰκείοις
 μένοντα τόποις πᾶν εἶδος μεταβολῆς μεταβάλλοντα
 δέδεικται. ἄλλὰ τὰ μὲν τῶν στοιχείων μέρη, φησὶν,
 ἐνδέχεται καὶ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν μένοντα τόποις 20
 μεταβάλλειν, αὐτὰς δὲ τὰς τῶν στοιχείων ὁλότητας,
 ἕως ἂν | ἐν τῷ κατὰ φύσιν μένωσιν τόπῳ, ἀδύ- fol. 161 v.
 νατόν ἐστιν μεταβάλλειν· οὐδεμίαν γὰρ μεταβολὴν
 ὅλα καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα φαίνεται ὑπομένοντα'.
 ἀλλ' ὁ τοῦτο λέγων οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ ἐξ ἀρχῆς 25
 αἰτεῖται καὶ τὸ ζητούμενον συγχωρηθῆναι αὐτῷ ἀξιοῖ.
 ζητοῦμεν γὰρ νῦν, εἰ τὸ πᾶν ἐστιν ἀμετάβλητόν τε
 καὶ αἰδίου· ἀμετάβλητον δ' ἂν εἶη μηδὲν τῶν στοι-

6. [κατ]αφερομενοι, ex fero, M 14. ἀυξομεμενα M
 28. fort. εἶη, <εἰ> μηδὲν — μεταβάλλει

χείων, ἐξ ὧν σύγκειται, ὅλον καθ' ὅλον αὐτὸ μετα-
 βάλλειν· ἅμα γὰρ τῇ τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν σύγκειται,
 μεταβολῇ καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν συγκείμενον συµμεταβάλλειν
 ἀνάγκη. δεῖσει οὖν ἀποδείξαι τῷ θείοντι τὸν
 5 κόσμον δεῖξαι αἰδιον, ὅτι τῶν στοιχείων ἕκαστον καθ'
 ὅλον αὐτὸ οὐδέποτε τοῦ κατὰ φύσιν εἶδους ἐξίσταται.
 ὁ οὖν ἄνευ λόγου καὶ ἀποδείξεως ἀξιῶν μηδὲν τῶν
 καθόλου στοιχείων αὐτὸ ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν εἰς τὸ
 παρὰ φύσιν μεταβάλλειν αὐτὸ αἰτεῖται τὸ ζητούμενον.
 10 εἰ μὲν γὰρ καθόλου ἦν ἀληθὲς μηδὲν τῶν ὄντων τὸ
 σύνολον μήτε ὅλον τι ἢ μέρος ἐν τῷ κατὰ φύσιν
 ὑπάρχον εἴτε τόπῳ εἴτε εἴδει ἐξίστασθαι ποτε τούτου
 καὶ εἰς τὸ παρὰ φύσιν μεταβάλλειν, ἴσως εὐλογον ἦν
 τὸ αὐτὸ καὶ περὶ τῆς τῶν στοιχείων νοεῖν ὀλότητος.
 15 εἰ δὲ πάντα τὰ τῶν στοιχείων μέρη καὶ ἐν τοῖς κατὰ
 φύσιν μένοντα τόποις κατὰ πᾶν μεταβολῆς εἶδος μετα-
 βάλλει, πόθεν δεικνύειν ἔχουσιν, ὡς οὐχὶ καὶ αἱ τῶν
 στοιχείων ὀλότητες τὸ αὐτὸ τοῖς οἰκείοις μέρεσιν ὑπο-
 μένουσιν; πολλῷ γὰρ οἶμαι τὸ ἐναντίον εὐλογώτερόν
 20 τε καὶ ἀναγκαῖον ὑπονοεῖν· εἰ γὰρ μηδὲν στοιχείου
 μέρος ἀμετάβλητόν ἐστιν, ἀλλ' ὅτι ἂν τις αὐτῶν λάβοι
 μέρος, τοῦτο γενητόν τέ ἐστιν καὶ φθαρτόν καὶ κατὰ
 πᾶν εἶδος μεταβολῆς τρεπόμενον, πῶς οὐκ ἀναγκαῖον
 fol. 162r. φανεῖται καὶ περὶ ὅλου ἕκαστου στοιχείου | τὰ
 25 αὐτὰ ἐνοεῖν, ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ὀρῶμεν
 τοῖς μέρεσιν ὁμοιοπαθῆ τὰ ὅλα ὑπάρχοντα; ὡς γὰρ τὸ
 μέρος τοῦ ζῶου μεταβάλλει ἀξανάμενον ἢ φθίνον ἢ
 ἀλλοιούμενον ἢ κατὰ τόπον κινούμενον γινόμενόν τε
 καὶ φθειρόμενον, οὕτω καὶ τὸ ὅλον ζῶον τὰ αὐτὰ

ὑπομένει. ἐδείξαμεν δὲ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὡς οὐδὲ κατὰ ἀριθμὸν αἱ αὐταὶ διηνεκῶς τῶν στοιχείων ὁλόγητες ὑπομένουσιν· πῶς οὖν οὐκ εὐλογόν τε καὶ ἀναγκαῖον τὸ ὅλον τὰ αὐτὰ τοῖς οἰκείοις ὑπομένειν μέρεσιν;

5

δ'. Οὐδὲ γὰρ εἰ μὴ νῦν ὀρῶνται ὅλα καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα μεταβάλλοντα, τοῦτο ἀπόδειξις ἐστὶν τοῦ πάντη αὐτὰ κατὰ φύσιν ἀμετάβλητα εἶναι. ἔκαστον γὰρ τῶν ὄντων, κἂν ἐπὶ σμικρὸν χρόνον ἐν τοῖς οὖσιν ὑπάρχη, ἕως ἂν ἦ, ἀνάγκη πᾶσα ὅλον καθ' ὅλον αὐτὸ ἀμετάβλητον εἶναι, οὐ μόνον δὲ καθ' ὅλον αὐτὸ ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ κύρια αὐτοῦ καὶ συνεκτικὰ τοῦ ὅλου μέρη, οἷον φέρε εἰπεῖν ὁ ἄνθρωπος· ἔστ' ἂν γὰρ τῶν ὄντων ἦ, ὅλος καθ' ὅλον αὐτὸν ἐξ ἀνάγκης ἀμετάβλητός ἐστιν· εἰ γὰρ καθ' ὅλον αὐτὸν μετα- 15 βάλοι, εὐθὺς εἰς τὸ μὴ ὄν μεθίσταται. ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ κυριώτατα τῶν τοῦ ζώου μερῶν καθ' ὅλα αὐτὰ ἀμετάβλητά ἐστιν, οἷον καρδία τε καὶ ἦπαρ πνεύμων τε καὶ ἐγκέφαλος καὶ εἴ τι τοιοῦτο· ὁποῖον γὰρ ἂν τούτων καθ' ὅλον αὐτὸ μεταβάλη ἢ τοῦ οἰκείου ἐξ- 20 ιστάμενον τόπου ἢ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν παντελῶς συμμετρίας τρεπόμενον, εὐθὺς καὶ τοῦ ὅλου ζώου φθορὰν ἐργάζεται. τί οὖν κωλύει τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει τινὰ χρώμενον λέγειν, ὡς, εἶπερ τόδε τὸ ζῶον οὔτε καθ' ὅλον αὐτὸ τέως μεταβάλλει οὔτε πάλιν τῶν κυρίων τε 25 καὶ συνεκτικῶν αὐτοῦ μερῶν | οὐδὲν ὅλον καθ' ὅλον αὐτὸ μεταβάλλον ὀρᾶται, καὶ παντελῶς ἄρα ἐστὶν

fol. 162 v.

1. pag. 202, 11 3. ἐυλογ[ο]ν, ex ω, M 13. φε εἰπειν
M 14. ὁλο[s], ex ν, M 15. ἀμεταβλητο[s], ex ν, M
17. κυριώτατα] κυριως ταυτα M 18. πνευμον M 25. μετα-
βαλλει[.]; ex ν, M

ἀμετάβλητόν τε καὶ ἄφθαρτον καὶ αὐτὸ καὶ τῶν εἰρη-
 μένων μερῶν ἕκαστον; οὐ γὰρ ὁρᾶται, ἔστ' ἂν εἴη,
 τὸ ζῶον κατὰ τὸν εἰρημένον μεταβάλλον τρόπον. ἀλλὰ
 δῆλον, κὰν μὴ ὁρᾶται, ἐν τῷ ζῳῷ ὅλον ἕκαστον τῶν
 5 μερῶν μεταβάλλον, ἕως ἂν ἦ τὸ ζῶον. ἀλλ' οὖν ἡ
 τῶν μερῶν τροπὴ καὶ ἀλλοιώσις φθορὰ τε καὶ γένεσις
 ἀπόδειξις ἐστὶν μεγίστη τοῦ καὶ τὸ ὅλον ποτὲ τὰ αὐτὰ
 τοῖς οἰκείοις πῆσεσθαι μέρεσιν. οὕτω δὴ οὖν ἀνάγκη καὶ
 ἐπὶ τοῦ κόσμου, ἕως ἂν ἦ ὁ κόσμος, μήτε αὐτὸν καθ'
 10 ὅλον αὐτὸν τρέπεσθαι μήτε τῶν κυρίων μερῶν αὐτοῦ
 μηδέν· ἡ γὰρ ὅλου τοῦ μέρους φθορὰ καὶ τοῦ παντὸς
 ἐξ ἀνάγκης φθορὰν ἐργάζεται· ἐκ γὰρ τῆς πάντων
 κράσεως καὶ συμφωνίας ὁ κόσμος συνέστηκεν. ἀλλὰ
 κἀνταῦθα πάλιν ἡ κατὰ μόρια τῶν στοιχείων ἐκάστου
 15 μεταβολὴ γένεσις τε καὶ φθορὰ καὶ τῆς ὅλου ἐκάστου
 στοιχείου φθορᾶς καὶ τοῦ ἐκ τούτων συγκειμένου κό-
 σμου ἐναργῆ τὴν ἀπόδειξιν ἔχει τοῖς μὴ παντελῶς
 ἀγνώμοσιν καὶ τῆς ἀληθείας ἐπίπροσθεν τὴν οἰκείαν
 ποιουμένοις πρόληψιν.

20 ε'. Ἄλλ' οὐδὲ τὸ τὰ οὐράνια κατὰ τόπον μόνον
 μεταβάλλειν κατ' ἄλλο δὲ μηδὲν μεταβολῆς εἶδος τοῦτο
 θράττειν ὀφείλει τοὺς προκεκρατημένους τῇ περὶ τῆς
 αἰδιότητος τοῦ κόσμου ὑπολήψει. τὴν μὲν γὰρ ἀκριβῆ
 περὶ τούτου ἐξέτασιν ἐν τοῖς πρὸς Ἀριστοτέλην, εἰ
 25 ἐπινεύσοι θεός, ποιησόμεθα· νυνὶ δὲ τοσοῦτον ἐροῦ-
 μεν, ὅτι καὶ ἐν τοῖς τῶν ζῳῶν σώμασιν τὸ μάλιστα
 κυριώτατον τῶν μερῶν ἡ καρδιά, ἐξ ἧς τὸ ζωτικόν

15. φῶρα M 16. ἐκ τούτων] ἐκαστου των M συγκει-
 μενῶν M 22. M m 1 ad θραττειν not. marg.: ταραττειν
 23. γὰρ suspectum 25. ποιησόμεθα pt 26. τ[ω]ν,
 ex on, M

πνεῦμα γεννᾶται τε καὶ τῷ | παντὶ διασπείρεται fol. 163 r.
 σώματι, ἀεικίνητος οὕσα ἐν τῇ κατὰ τόπον μεταβολῇ
 τῶν κατὰ τὰ ἄλλα πάθη ἀλλοιώσεων οὐ πασῶν δε-
 κτική καθέστηκε σφριζομένη καὶ μένουσα· οὔτε γὰρ δι-
 αιρέσεως καὶ μάλιστα τῆς κατὰ τὰς κοιλίας οὔτε τῶν 5
 κατὰ τὰς φλεγμονὰς ἀποστημάτων ἀνέχεται, ὡς ἰατρῶν
 διδάσκουσι παῖδες, ἀλλὰ φθάνει τὴν τούτων σχεδὸν
 σύστασιν αὐτὴ τε φθαρεῖσα καὶ τὸ πᾶν συνδιαφθεῖρασα
 σῶμα. καὶ δεῖ γε τῷ ὄντι τὸ μάλιστα τοῦ ὅλου συν-
 εκτικώτατον μόριον, ἕως ἂν τὸ ὅλον εἶναι τε καὶ 10
 σφίξεσθαι δέη, αὐτὸ ὡς οἶόν τε ἐστὶν ἐν τῷ κατὰ
 φύσιν τόπῳ τε καὶ εἶδει διαμένειν, ἵνα τό τε ὅλον
 συνέχειν δύναται καὶ τὰ νοσοῦντα πάλιν ἐπὶ τὸ κατὰ
 φύσιν ἀνακαλεῖσθαι μόρια, οἶόν ἐστιν καὶ τοῦ κόσμου
 τὸ οὐράνιον μέρος, οὗ τῇ κινήσει τὰ ἐντὸς λθύνεται 15
 πάντα σώματα. εὐλογον οὖν καὶ αὐτὸ τῶν ἄλλων ὡς
 ὅτι μάλιστα πάντων ἄνοσόν τε καὶ ἀγήρων εἶναι, ἕως
 ἂν ὁ θεὸς τόδε τὸ πᾶν σφίξεσθαι βούληται, ἀλλ' οὐκ
 ἤδη διὰ τοῦτο καὶ παντελῶς ἀπαθὲς αὐτὸ κατὰ φύσιν
 καὶ ἀφθαρτον ὑπολαμβάνειν εὐλογον. ὅτι μὲν οὖν 20
 ψεῦδος τὸ πάντα ἐν τῷ κατὰ φύσιν μένοντα τόπῳ
 ἀμετάβλητα εἶναι <καὶ> διὰ τοῦτο καὶ πάντα κόσμον
 ἀμετάβλητόν τε εἶναι καὶ ἀφθαρτον, ἐπὶ τοσοῦτον
 ἡμῖν ἀποδεδείχθω.

ς'. Τὸ δὲ τὰ κύκλῳ κινούμενα λέγειν μήτε ἀρχὴν 25
 ἔχειν μήτε τέλος κινήσεως καὶ τοῦτο ἀξιούν ὥσπερ
 τινὰ κοινὴν ἔννοιαν ἄνευ πάσης πιστεῦεσθαι ἀποδεί-

3. ἀλλοιωσεω[v], ex s, M

4. 5. διαιρέσεως suspectum

6. φλεγ[ο er.]μ[ο ex ε]νας M

9. ὄντι τ[ο] M

9. 10. συνεκτικωτατον M

17. cf. Plat. Tim. 33 A

20. ἀφθ[αρ]τον M

21. fort. πάντα <τὰ>

22. καὶ add.

ξεως οὐκ οἶδα πότερον παίζοντός ἐστιν ἢ σπουδά-
 ζοντος. οὐδὲ γὰρ ἐπειδὴ τῆς κύκλω κινήσεως μὴ ἔστιν
 fol. 163 v. ὠρισμένην μῆτε ἀρχὴν λαβεῖν | μῆτε τέλος διὰ τὸ
 πανταχόθεν ἐπισυνῆφθαι ἀλλήλοις τὰ τοῦ κύκλου
 5 μόρια, τοῦτο ἀπόδειξις ἐστὶν τοῦ μῆτε ἄρξασθαι τὴν
 κύκλω κίνησιν μῆτε παύσεσθαι ἀλλὰ ἄπειρον εἶναι·
 καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ κύκλος καὶ ἡ σφαῖρα (αὐτὸ φημι τὸ
 οὕτως ἐσχηματισμένον σῶμα) ἀρχὴν μὲν σωματικὴν
 ὠρισμένην οὐδεμίαν οὔτε τέλος ἔχει διὰ τὸ πανταχό-
 10 θεν ὡς εἶπον ἐπισυνῆφθαι ἀλλήλοις τὰ τούτων μέρη,
 ἀλλ' ὅμως οὐκ ἔστιν κατὰ τὸ μέγεθος ἄπειρα· εἰ γὰρ
 ἔστιν κύκλος καὶ μεῖζων καὶ ἐλάττων, ὁμοίως δὲ καὶ
 σφαῖρα, καὶ ἐνδέχεται πάντα κύκλον καὶ σφαῖραν ὑπ'
 εὐθυγράμμου περιέχεσθαι σχήματος, δηλονότι ἀδύνα-
 15 τον ἄπειρον εἶναι τῇ ἐκτάσει ἢ κύκλον ἢ σφαῖραν·
 οὔτε γὰρ τοῦ ἀπείρου μεῖζον ἔστιν καὶ ἐλάττον οὔτε
 μὴν περιέχεσθαι τὸ ἄπειρον ἐνδέχεται καὶ — ὃ φησιν
 Ἀριστοτέλης — ὁμοίον ἔστιν πῆχυν ἄπειρον λέγειν
 καὶ κύκλον ἄπειρον· σχήματος γὰρ ὠρισμένου καὶ
 20 περιειλημμένου δηλωτικόν ἐστὶν ὁ κύκλος καὶ ἡ
 σφαῖρα. ὥσπερ οὖν οὐκ ἔστιν μὲν ἀρχὴν τοῦ κύκλου
 λαβεῖν, οὐ διὰ τοῦτο δ' ἐπ' ἄπειρον ἐκτετάσθαι κατὰ
 μέγεθος τὸν κύκλον ἀνάγκη, οὕτως οὐδέ, εἰ τῆς κύκλω
 κινήσεως μὴ ἔστιν λαβεῖν ὠρισμένην ἀρχὴν, ὅθεν
 25 ἄρχεται, διὰ τὸ τὸ πέρασ τῇ ἀρχῇ ἐπισυνῆφθαι, ἐκ
 τούτου οἴεσθαι δεῖ, ὡς οὐδὲ ὅλως ἢ κινήσις ἤρξατο

4. ἐπισυνῆφθαι (cf. lin. 10. 25. 399, 10)] ἐπισυνῆχθαι M
 κυκλ[ο]ν, ex ω, M 12. ἐλάττον M (cr. pt) 16. μεῖζ[ο]ν,
 ex ω, M 18. Arist. de caelo A 5 p. 272 b 20 (ποδιαίαν pro
 πῆχυν) 23. εἰ τῆς pt] εἰς τη[s], ex ν, M 25. alt. το
 superscr. M

οὐδὲ λήξει· καὶ γὰρ εἰ τὴν τεχνητὴν σφαῖραν οἶον
τὴν Ἀράτου κινουμένην τις νοήσειε καὶ μάλιστα μὴ
ἔωρακώς, πότε τοῦ κινεῖσθαι ἤρξατο, οὔτε ἀρχὴν ἂν
τῆς κινήσεως αὐτῆς εἰπεῖν ἔχει οὔτε τέλος, καὶ οὐ
δήπου διὰ τοῦτο ἀναρχός ἐστιν ἢ κίνησις αὐτῆς καὶ 5
ἀτελεύτητος. τί οὖν θαυμαστόν καὶ ἐπὶ τῶν οὐρα-
νίων καὶ πάντων τῶν κύκλῳ κινουμένων μὴ εἶναι
μὲν λαβεῖν, ὅθεν ἤρξαντο τοῦ κινεῖσθαι (οἶον εἰ
τύχοι ὅτι ἀπὸ κριοῦ ἢ ἀπὸ ἄλλου τινός), διὰ τὸ fol. 164r.
ὡς εἶπον πανταχόθεν ἀλλήλοις ἐπισυνῆφθαι τὰ μέρη 10
καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν εἶναι τὸ πρῶτως ἀρχόμενον τῆς
κινήσεως ἀλλ' ἅμα πάντα καὶ ἀρχεσθαι καὶ παύεσθαι,
εἶναι μέντοι τινὰ χρόνον ἀρχὴν, ἀφ' οὗ τοῦ κινεῖσθαι
ἤρξατο; εἰ γὰρ μὴ εἴη τὸ πᾶν ἀγέννητον, ἀρχὴν τῆς
τοῦ οὐρανοῦ συστάσεως λαβούσης ἀρχὴν δηλονότι καὶ 15
ἢ τούτου κίνησις ἔξει· ὥστε καί, εἰ φθαρήσεται, ἅμα
τῇ τοῦ οὐρανοῦ φθορᾷ καὶ τὴν κίνησιν παύσασθαι
ἀνάγκη. οὐδεμίᾳ μέντοι ἀνάγκη φαίνεται τὸ τὴν
κύκλῳ κίνησιν δι' αὐτὸ τὸ κύκλῳ μήτε ἀρξασθαι
ποτε τοῦ εἶναι μήτε παύσεσθαι. εἰ δὲ ταῖς Ἀριστο- 20
τέλους ἐπιχειρήσεσιν ἐπερειδόμενοι ἀναρχον εἶναί φα-
σιν καὶ ἀτελεύτητον τὴν κύκλῳ κίνησιν, ὁψόμεθα, εἴ
τις ἐκείνων τῶν λόγων ἔχει τὸ ἀναγκαῖον, ἐκεῖσε θεοῦ
διδόντος γινόμενοι· οὐδεμίᾳ γὰρ νῦν ἐκεῖνα γυμνά-
ζειν ἀνάγκη μηδὲν τοιοῦτον ἐν τοῖς ἰδίῳ λόγοις τοῦ 25
φιλοσόφου προτείναντος. ζητήσωμεν δὲ καί, εἴ τινές
εἰσιν λόγοι, δι' ὧν ὡς οὐχ οἶόν τε αἰδίον εἶναι τὴν
κύκλῳ κίνησιν δεῖξομεν. νῦν δὲ τοσοῦτον μόνον

1. εἰ pt] ἢ M τεχνητην M (cr. pt) 2. κινουμεν[ην] M
4. κισεως M ἔχοι pt 10. pag. 398, 4 13. χρονο[v],
ex v, M 17. παυσασ|fin. vers.|σθαι M

πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις ἐνστήναι τοῦ Πρόκλου προθέ-
μενοι μόνα τὰ πρὸς ἀνασκευὴν τῶν αὐτοῦ λόγων ὡς
ἡμῖν ἦν δυνατὸν παρεθῆκαμεν.

ζ'. Μέχρι μὲν οὖν τούτων τὰ τὴν ἀλήθειαν ἐν τῷ
5 δεκάτῳ τῶν ἐπιχειρημάτων ὀχλοῦντα τῇ πιθανότητι
διηλέγξαμεν. Πλάτωνος δὲ ἐκ τοῦ πλημμυλῶς καὶ
ἀτάκτως κινουμένου τὸ τεταγμένον γεγονέναι λέγοντος
καὶ οἰοῦναι μόνης τῆς τοῦ κόσμου τάξεως αἴτιον εἶναι
τὸν θεὸν ὑποτιθεμένου ἐν τοῖς ἐξῆς ὁ Πρόκλος τὴν
10 ὑπόθεσιν ταύτην ὡς ἀδύνατον οὔσαν ἐλέγχειν πειροῖται.
fol. 164 v. ὅθεν παρήμι τὴν τῶν εἰρημένων | ἐξέτασιν μηδὲν
τῆς ἀληθείας ἐξ αὐτῶν παραβλαπτομένης· ἐκ γὰρ τοῦ
μηδαμῶς ὄντος γεγονέναι τὸν κόσμον ὁ ἀληθῆς ὑπο-
τίθεται λόγος. εἰ οὖν καὶ δόξει τινὶ λόγου ἔχεσθαι
15 τὰ παρὰ τοῦ Πρόκλου λεγόμενα, οὐδὲν ἕτερον ἢ τὴν
Πλάτωνος ἀπελέγχει ὑπόθεσιν. καὶ δηλονότι οὐκ,
ἐπειδὴ ἄτοπος ἢ ὑπόθεσις, διὰ τοῦτο μηδὲ εἰρησθαι
αὐτὴν τῷ Πλάτωνι συναχθήσεται· τί γὰρ κωλύει τῷ
αὐτῷ τρόπῳ καὶ πᾶσαν τῶν παλαιῶν ὑπόθεσιν ἄτο-
20 πον ἐκ τοῦ μὴ τῇ ἀληθείᾳ συμβαίνειν τὸ μηδὲ εἰρη-
σθαι τοῖς παλαιοῖς ἀναπλάττεσθαι; συμβήσεται δὲ
οὕτω μηδένα πῶποτε ψεύσασθαι, ἐλεγχομένου μὲν
τοῦ ψεύδους, συλλογιζομένου δὲ τοῦ ἐλέγχοντος, ὡς,
ἐπεὶ περ ἐστὶν ψεῦδος, οὐδ' ὅλως αὐτὸ ἐδόξαζεν ὑπο-
25 θέμενος. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῶν ἐφεξῆς παρήμι, ἐκεῖνο
δὲ μόνον οὐκ ἄτοπον ἴσως ἐπισκέψασθαι.

η'. Εἰ γὰρ πρὸ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως, φησί,

5. πιθανοτητι M 6. Plat. Tim. 30 A 7. γεγou[ε]ναι,
ex ai, M 12. ε[κ] M 16. ἀπελεγγχθῆι, θ del. m 1, M
19. 20. haec vix sana (τὸ del.?) 24. [ἀν er.]|fin. vers. |αυτο M
26. α|fin. vers. |[τα er.]τοπον M 27. cf. pag. 381, 19. 402, 8

ἐν ἀλλοτριοῖς τόποις τὰ στοιχεῖα ὑπῆρχεν, εἰ μὲν
 ὄντων αὐτοῖς τῶν κατὰ φύσιν τόπων ἄλλων, τίς ὁ
 μεταθεὶς αὐτὰ ἐν τοῖς ἀλλοτριοῖς; οὐ γὰρ ἑαυτοῖς ἦν
 αἷτια σώματα ὄντα τῆς μεταθέσεως· ὥστε δύο ἀρχαί,
 φησὶν, ἡ μὲν τοῦ κατὰ φύσιν, ἡ δὲ τοῦ παρὰ φύσιν. 5
 οὐκοῦν, ἐπειδὴ καὶ νῦν τινα ἐκ τῶν κατὰ φύσιν ἐπὶ
 τοὺς παρὰ φύσιν τόπους μεταβάλλει, ὡς ὅταν τὸ πῦρ
 κάτω γένηται ἢ τὸ ὕδωρ ἄνω, καὶ οὐκ ἔστιν ἑαυτοῖς
 τῆς μεταθέσεως αἷτια σώματα ὄντα, καὶ νῦν δύο
 ἀρχὰς ὑποτίθεσθαι ἀνάγκη, μίαν μὲν τὴν ἐπὶ τὸ παρὰ 10
 φύσιν μεθιστῶσαν τὰ σώματα, ἑτέραν δὲ τῆς τε κατὰ
 φύσιν θέσεως αὐτοῖς αἰτίαν καὶ τῆς ἐκ τοῦ παρὰ
 φύσιν ἐπὶ τὸ κατὰ φύσιν ἐπανόδου τοῖς | τοῦ fol. 165 r.
 κατὰ φύσιν ἐκπεπτωκόσιν. οὐδὲν οὖν ἀναγκαῖον ὁ
 λόγος οὗτος ἔχειν μοι φαίνεται. ὡς γὰρ καὶ ἐν 15
 ἑτέροις (σὺν θεῷ δὲ εἰπεῖν) δεῖξομεν, τὰ δεκτικὰ
 τοῦ κατὰ φύσιν τε καὶ παρὰ φύσιν οὐχ ὑπὸ ἀντικει-
 μένων δυνάμεων ἐπὶ τὰ ἀντικείμενα φέρεται, ἀλλ'
 ἐπὶ τὸ κατὰ φύσιν μὲν ὑπὸ τῆς φυσικῆς τε καὶ σω-
 στικῆς τῶν πραγμάτων δυνάμεως, ἐπὶ δὲ τὸ παρὰ 20
 φύσιν τῇ στερηθεῖ ταύτης ἀπολισθάνει· ἡ δὲ στέρησις
 διὰ τὸ πεπερασμένον τῆς δυνάμεως συμβαίνει τοῖς
 πράγμασιν· ἐπεὶ καὶ ὁ ἡνίοχος καὶ ὁ κυβερνήτης καὶ
 τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀπωλείας τῶν ὑποκειμένων ἐστὶν
 αἷτιος, ὁ μὲν τοῦ ἄρματος, ὁ δὲ τῆς νεώσ, ἀλλὰ τῆς 25
 μὲν σωτηρίας καθ' αὐτό, τῆς δὲ ἀπωλείας κατὰ συμ-
 βεβηκός· τῆς γὰρ δυνάμεως τῶν τεχνιτῶν ἕξασθενού-
 σης διὰ τὸ πεπεράνθαι συμβαίνει λοιπὸν τοῦ σφύζοντος

7. [ὡ]ς M 11. [ετερων δ]ε M 15. οὔτος pt] οὕτως M
 23. επ[ει] M 24. ἀπωλειας M

μὴ παρόντος εἰς τὸ ἀντικείμενον τὴν φθορὰν μεθί-
 στασθαι τὰ ὑπὸ τῆς δυνάμεως σφζόμενα πρότερον.
 τούτοις ἐφεξῆς κατασκευάσας ὁ Πρόκλος, ὅτι πρό-
 τερόν ἐστιν τὸ κατὰ φύσιν τοῦ παρὰ φύσιν, ἐπιφέρει
 5 ταῦτα ὥστε, εἰ καὶ ἦσαν τόποι κατὰ φύσιν, τούτων
 ἐν ἐκείνοις μὴ γενομένων ἀδηλον, εἰ καὶ κατὰ φύσιν
 πρεσβυτέρων ὄντων τὸν ἄπειρον χρόνον'. τὰ μαχό-
 μενα συνέπλεξεν ὁ Πρόκλος· ἀνωτέρω γὰρ εἰπὼν 'εἰ
 μὲν ὄντων αὐτοῖς τῶν κατὰ φύσιν ἄλλων, τίς ὁ μετα-
 10 θείσας αὐτὰ ἐν τοῖς ἀλλοτριόις;' καὶ τούτῳ ὡς ἐπόμενον
 ἄτοπον ἐπαγαγὼν τὸ ἕτερον εἶναι ἀρχὴν τὴν μετα-
 θείσας ἐν τοῖς ἀλλοτριόις ἐνταῦθά φησιν ὅτι 'εἰ καὶ
 ἦσαν τόποι κατὰ φύσιν, τούτων ἐν ἐκείνοις μὴ γενο-
 fol. 165 v. μένων ἀδηλον, εἰ καὶ κατὰ φύσιν πρεσβυ|τέρων
 15 ὄντων τὸν ἄπειρον χρόνον'. εἰ οὖν τὸν ἄπειρον χρό-
 νον ἐν τοῖς παρὰ φύσιν ἦσαν τόποις καὶ οὐδέποτε ἐν
 τοῖς κατὰ φύσιν ἐγένοντο, οὐ μετετέθησαν δηλονότι
 ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν εἰς τὸ παρὰ φύσιν· ὥστε οὐδὲ
 αἰτίαν ἔσχον τῆς μεταθέσεως. πῶς οὖν φησιν ἕτερον
 20 ἀρχὴν εἶναι δεῖν τῆς ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν ἐπὶ τὸ παρὰ
 φύσιν αὐτῶν μεταθέσεως τῶν μηδ' ὄλως μετατεθέντων;
 εἰ δὲ πάλιν διὰ τὸ ἐν τῷ παρὰ φύσιν εἶναι ἀνάγκην
 εἶναι οἷεται ὁ φιλόσοφος αἰτίαν ἄλλην τινὰ εἶναι τῆς
 ἐπὶ τὸ παρὰ φύσιν αὐτῶν μεταθέσεως, δηλονότι ἐκ
 25 τοῦ κατὰ φύσιν τόπου ἐπὶ τὸν παρὰ φύσιν. εἰ δὲ
 μετετέθησαν ἐν τοῖς παρὰ φύσιν τόποις, ἦσαν δη-
 λονότι πρότερον ἐν τοῖς κατὰ φύσιν πρὶν μετατεθῆ-
 ναι. οὐκοῦν οὐ τὸν ἄπειρον χρόνον ἐν τοῖς παρὰ

5. pag. 382, 3
 pag. 381, 20
 λον[στ]ι M

8. εἰπ[ω]ν, ex on, M
 9. φύσιν τόπων ἄλλων 401, 2

8. 9. cf.
 24. δη-

φύσιν ἦσαν. ὥστε οὐκ ἄδηλον, εἰ κατὰ φύσιν αὐτοῖς ἐκείνοι ἦσαν οἱ τόποι, ἐξ ὧν ἐπὶ τοὺς παρὰ φύσιν μετέβαλον· ἢ γὰρ εἰς τὸ παρὰ φύσιν μεταβολὴ ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν πάντως γίνεται, ὡς ἀρτίως ἐδείξαμεν. οὐκοῦν τῶν δύο ἀτόπων τὸ ἕτερον μόνον, εἴπερ ἄρα, 5 ἀνάγκη ἔπεσθαι καὶ οὐκ ἄμφω, ὡς συνήγαγεν ὁ φιλόσοφος· ἢ γὰρ ἐν τοῖς παρὰ φύσιν ὄντα τόποις τὰ στοιχεῖα τὸν ἄπειρον χρόνον ἄδηλον, εἰ καὶ εἶχεν κατὰ φύσιν ἑτέρους τόπους, καὶ οὐκέτι δύο ἀρχαί, ἢ, εἴπερ δύο ἀρχαί, ἢ μὲν τοῦ κατὰ φύσιν, ἢ δὲ τοῦ παρὰ 10 φύσιν, οὐκ ἄδηλον, εἰ ἦσαν αὐτοῖς ἕτεροι κατὰ φύσιν τόποι.

Τέλος λύσεως τοῦ δεκάτου λόγου.

Πρόκλου διαδόχου λόγος ἐνδέκατος.

“Ἐνδέκατος· τὴν ὕλην ἕνεκα τοῦ παντός εἶναι 15 φησιν· ὑποδοχὴν γὰρ εἶναι γενέσεως. τὸ δέ, οὗ ἕνεκα τῇ ὕλῃ τὸ εἶναι, οὐκ ἄλλο τί ἐστίν ἢ fol. 166^ar. γένεσις. εἰ μὲν οὖν ἐκ μηδενὸς ἢ ὕλη, κατὰ τύχην ἕνεκά του ἂν εἶη καὶ τὸ γενόμενον ὕλην ἔχει κατὰ τύχην. οὐδὲν δὲ τῶν κατὰ τύχην ἀναγκαῖόν ἐστίν· 20 ὥστε οὐδὲ τὴν δημιουργίαν ἔχειν τὸ βέβαιον φήσομεν. εἰ δὲ ἐκ τινος αἰτίας ἕνεκά του καὶ ἡ ὕλη τῆς γενέσεως, ἀνάγκη μετ’ ἀλλήλων εἶναι ταῦτα, τὴν ὕλην καὶ τὴν γένεσιν. καὶ γὰρ τὸ ἕνεκά του καὶ τὸ οὗ

4. pag. 388, 8

6. συγγ[α]γεν, ex ε, M

15. cf.

fol. 183 v. sq.

16. cf. Plat. Tim. 49A

17. τὸ pt] ται M

23 cf. fol. 193r.

24. γαρ το[υ er.] M

ἔνεκα μετ' ἀλλήλων πρὸς ἄλληλα ὄντα. εἰ οὖν αἰδίον
 ἢ ὕλη καὶ καθὸ ὕλη ἔνεκά του, καὶ ἢ γένεσις αἰδίου·
 καὶ γὰρ καὶ ταύτην οὗ ἔνεκα, καθότι γένεσις ἐστίν,
 ἀνάγκη εἶναι. σύνεστιν ἄρα ἀλλήλοις τὸν αἰεὶ χρόνον
 5 ἢ τε ὕλη καὶ ἢ γένεσις, ὡς τὸ οὗ ἔνεκα καὶ τὸ ἔνεκά
 του· τινὸς γὰρ ἐστίν ἢ ὕλη τοῦ ἐπ' αὐτῆς εἶδους·
 καὶ γὰρ ἢ τις ὕλη τότε ὕλη ἐστίν, ὅταν ἦ καὶ τὸ
 εἶδος· διὸ καὶ εὐεργὸν ποιοῦσιν οἱ τεχνῖται τὴν μήπω
 οὔσαν ὕλην καί, καθόσον προκόπτουσιν εἰς τὸ ποιεῖν
 10 ὕλην, κατὰ τοσοῦτον παραγίνεται τὸ εἶδος· οὐ γὰρ οἱ
 λίθοι τοῦ εἶδους τῆς οἰκίας ὕλη, πρὶν ξεσθῶσιν εἰ
 τύχοι καὶ ἀρμοσθῶσιν, ἀλλ' ὅταν ταῦτα προσλάβωσιν·
 ὅταν ἄρα ὡς ἀληθῶς ὕλη γένωνται, τότε πάρεστιν
 ἀχρόνως ἤδη τὸ εἶδος. εἰ οὖν καὶ ἢ ἀπλῶς ὕλη πάν-
 15 τως ἐστὶν ὕλη πάσης γενέσεως καὶ ἐστὶν δυνάμει
 πάντα καὶ οὐδὲν αὐτῇ δεῖ πρὸς τὸ ὕλη εἶναι καθάπερ
 τῇ τινί (τὸ γὰρ ἀπλῶς πανταχοῦ τοιοῦτο καὶ πρῶτως
 οὐδενὸς εἰς τὸ εἶναι ὃ ἐστὶν δεόμενον), ἅμα ἐστὶν καὶ
 τὰ εἶδη πάντα ἐν αὐτῇ· μηδενὸς γὰρ δεομένη πρὸς τὸ
 20 εἶναι ὕλη οὐδενὸς δεῖται πρὸς τὸ εἶδη ἔχειν· ὥστ',
 ἀφ' οὗ ἐστίν, ἔχει τὰ εἶδη, ὧν ὕλη ἐστίν. ἀγένητος
 δέ ἐστίν καὶ ἀφθαρτος, ἵνα μὴ ὕλης ἄλλης δέηται
 ὕλη οὔσα ἀπλῶς. ἐστὶν ἄρα καὶ τὰ εἶδη ἐν αὐτῇ ἐξ
 αἰδίου καὶ ὁ κόσμος· ὕλη γὰρ ἦν κόσμου καὶ οὐκ
 fol. 166a v. ἀκοσμίας καὶ ἦν ἔνεκα κό|σμου καὶ οὐκ ἀκοσμίας·
 26 καὶ γὰρ ἢ τις ὕλη οὐ τῆς στερησεώς ἐστίν ἀλλὰ τοῦ
 εἶδους ἔνεκα· ὥστ', ἀφ' οὗ ὕλη κόσμου, καὶ κόσμος
 ἐστίν."

2. γενεσι[s], ex v, M
pag. 369, 22

15. πασις M

7. cf. fol. 186r. v.

8. cf.

16. αὐτῇ] αὐτης M

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ ια' λόγου.

α'. Πῶς μὲν οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος, πῶς δὲ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς περὶ τῆς ὕλης ἐδόξαζον. ἐν ᾧ, ὅτι οὐδέποτε γυμνή τῶν εἰδῶν ἐστὶν ἡ ὕλη.

β'. Τίσι λόγοις κατασκευάζουσιν, ὅτι τέ ἐστὶν μία ⁵ καὶ ἡ αὐτὴ πᾶσιν τοῖς φυσικοῖς ὑποκειμένη ὕλη καὶ ὅτι ἀνείδεός ἐστὶν αὕτη καὶ ἀμετάβλητος.

γ'. Ὅτι, δι' ὧν δείκνυται λόγων, ὅτι ἐστὶν τις μία κοινὴ πάντων ὕλη, δι' αὐτῶν τούτων ἀποδείκνυται, ὅτι οὐκ ἐστὶν ἡ θρυλουμένη ἀσώματος καὶ ἀνεί- ¹⁰ δεος ὕλη, ἀλλὰ τὸ ἄποιον σῶμα τοῦτό ἐστὶν τὸ ἔσχατον ὑποκείμενον καὶ ἡ πρώτη ὕλη.

δ'. Εἰς τοῦναντίον συνηγορία, ὅτι τὸ ἄποιον σῶμα οὐκ ἐστὶν ἀμετάβλητον, ἧ τοιοῦτόν ἐστιν, διὰ τὸ ἐκ μικροῦ μέγα γίνεσθαι καὶ ἐκ μεγάλου μικρόν, καὶ ¹⁵ ἔλεγχος ταύτης, ὅτι οὐχ, ἧ σῶμά ἐστιν, μεταβάλλει ἀλλὰ κατὰ ποσότητα. ἐν ᾧ, ὅτι οὐ ταυτόν ἐστὶν μέγα τι εἶναι λέγειν ἢ μικρόν καὶ τριχῆ διαστατὸν εἶναι ἢ ὅλως σῶμα.

ε'. Ὅτι ἀδύνατον στοιχεῖα εἶναι τῶν σωμάτων τὰ ²⁰ συμβεβηκότα, ὥστε ἐξ αὐτῶν καὶ τῆς ὕλης εἶναι τὰ σύνθετα σώματα.

ς'. Ὅτι οὔτε πᾶσα ποιότης οὔτε ποσότης συμβεβηκός ἐστὶν, ἀλλ' ἐστὶν οὐσιῶδες ποσὸν καὶ ποιόν. καὶ ὅτι τὸ ἐν τοῖς σώμασιν ἀνθυπόστατον καὶ ἡ ²⁵ ἀπλῶς οὐσία τὸ ἀόριστόν ἐστὶν τριχῆ διαστατὸν ἔσχατον ὃν πάντων ὑποκείμενον.

ξ'. Ὅτι οὐδὲν κωλύει ὑποκείμενον εἶναι ἦτοι ὕλην τὸ τριχῆ διαστατόν, κἂν μὴ ἀνείδεον ὑπάρχη. καὶ ὅτι οὐδὲν τῶν ὄντων πάντη εἶναι ἀνείδεον ἐνδέχεται οὐδὲ αὐτὴν ἦν ὑποτίθενται ὕλην ἀσώματον, εἶπερ ὅλως
fol. 166b r. τῶν ὄντων ἦν. καὶ ὅτι ἀπλούστατόν | ἐστὶν τὸ
6 τριχῆ διαστατόν.

η'. Ἐπιχειρήματα πλείονα, ὅτι τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν εἶναι τὴν μυθευομένην ἀσώματόν τε καὶ ἀνείδεον ὕλην. καὶ ὅτι, δι' ὧν ἀνασκευάζεται λόγων ἢ ἀσώ-
10 ματος ὕλη, διὰ τῶν αὐτῶν δείκνυται πρῶτον εἶναι ὑποκείμενον καὶ ὕλη τὸ τριχῆ διαστατόν. ἐν ᾧ, πῶς τε ἀόριστον εἶναι λέγεται καθ' αὐτὸ τὸ τριχῆ διαστα-
τόν καὶ κατὰ τί μὲν ἐστὶν ἀμετάβλητον, κατὰ τί δὲ οὐκ ἀμετάβλητον.

15 θ'. Ἐκθεσις τῆς ἐφόδου τοῦ προκειμένου ἐνδεκάτου ἐπιχειρήματος. καὶ τίσι μὲν τῶν ἐν τῷ προβλήματι συγχωρουμένων οὐδὲν τὴν ἀλήθειαν παραβλάπτουσιν, τίνα δὲ ἐλέγξαι προὔθεμεθα.

ι'. Ἐπιχειρήματα πλείονα, ὅτι ἀδύνατον τὴν ὕλην,
20 εἶπερ γίνοιτο, ἐξ ὕλης γίνεσθαι, εἴτε τὴν τινὰ ὕλην τις εἴτε τὴν ἀπλῶς βούλοιτο.

αι'. Ὅτι, κἂν πάντα τὰ γινόμενα ὕλης δεῖται, ἵνα γένηται, δι' αὐτὸ δὴ τοῦτο μάλιστα πᾶσά ἐστὶν ἀνάγκη, εἶπερ ἢ ὕλη γίνοιτο, μὴ δεῖσθαι αὐτὴν ὕλης, ἵνα γέ-
25 νηται.

βι'. Ὅτι οὐκ, ἐπειδὴ ἐν τῇ τῶν μερικῶν γενέσει

4. ἀσωματων M 8. ἀσωματ[ο]ν, ex ω, M 15. abhinc usque ad finem operis argumenta non solum praemissa sunt (M^a), sed etiam singulis capitibus in margine inferiore ascripta leguntur (M^b). 17. συγχωρουμενω^ς M^a 18. ἐλεγχειν M^b
22. δειται sic M^{ab}

καὶ φθορᾶ ἀμετάβλητον μένει τὸ ὑποκείμενον καὶ ἡ ὕλη, ἥδη διὰ τοῦτο ἀνάγκη καὶ ἀπλῶς ἀγένητον αὐτὴν εἶναι καὶ ἄφθαρτον.

γί'. Ὅτι οὔτε αἰδίου εἶναι τὴν ὕλην καὶ ἀναρχον οὐδαμοῦ λέγει ὁ Πλάτων οὔτε, εἰ τοῦτο ἔλεγεν, 5 εὐλογον ἦν διὰ τοῦτο καὶ τὴν περὶ τοῦ αἰδίου εἶναι τὸν κόσμον αὐτῷ περιτιθέναι ὑπόληψιν.

δί'. Ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις ἐναργῶς τὰ μαχόμενα ὑπέθετο Πλάτων, ὧν ἐστὶν τὸ καὶ τὴν γῆν ἀμετάβλητον εἶναι λέγειν καὶ τὰ σύνθετα σώματα ἐκ τῶν δ' 10 κείσθαι στοιχείων· ταῦτα γὰρ συναληθεύειν ἀδύνατον.

εἰ'. Ὅτι οὐ τὸν κόσμον αἰδίου εἶναι κατὰ Πλάτωνα διὰ τὴν ὕλην ἀνάγκη, ἀλλὰ τοῦναντίον καὶ τὴν ὕλην διὰ τὸν κόσμον ἀρχὴν ἔχειν τοῦ εἶναι.

| Λύσις τοῦ ἐνδεκάτου λόγου.

fol. 166^b v.

α'. Ἐπειδὴ τὸν περὶ τῆς ὕλης ἐνταῦθα κεκίνηκεν 16 ἡμῖν ὁ φιλόσοφος λόγον καὶ ἐκ ταύτης αἰδίου εἶναι τὸν κόσμον κατασκευάζειν ἐπιχειρῶν, εὐλογον ἡγοῦμαι πρὸ τῆς τοῦ προκειμένου ἐπιχειρήματος ἐξετάσεως μικρόν τι παρεκβάντας διασκοπῆσαι, τίς ποτέ ἐστὶν ἡ 20 κοινῶς ἅπασι τοῖς φυσικοῖς ὑποκειμένη ὕλη, ὅπερ καὶ ἔμπροσθεν ποιήσειν ἐν τῷ προκειμένῳ κεφαλαίῳ γινόμενος ἐπηγγειλάμην. Πλάτων μὲν οὖν καὶ τῶν παλαιῶν οἱ διαφανέστατοι μάλιστα ἀσώματον εἶναι τὴν ὕλην καὶ ἀνείδεον ἀπεφήναντο· πολλοὶ δὲ αὐτὴν καὶ 25 αἰδίου εἶναι ὑπέθεντο γενέσεως ἀπάσης καὶ φθορᾶς

1. ἀμεταβλητο[ν] M^a

1. 2. ἡ ὕλης M^b

4. [εἶναι] M^a

5. εἰστοντο M^a

6. δια ἄτο M^b

13. διὰ] καὶ M^a;

om. M^b

14. δια το μοναρχην εχειν M^b

23. pag. 345, 22

Plat. Tim. 51 A

καὶ ὅλως μεταβολῆς ἐστερημένην. ταύτη δὴ τῇ ἀνει-
 δέω τε καὶ ἀσωμάτῳ ὕλη τὸ ποσὸν φασιν πρῶτον
 συνδυαζόμενον τὸ τριχῆ διαστατὸν ἀπεργάζεσθαι, ὅπερ
 ἐστὶν τὸ ἄποιόν τε καὶ ἀπλῶς λεγόμενον σῶμα. τού-
 5 του δὴ τοῦ ἀπλῶς σώματος διαφορὰν εἶναι πρώτην
 τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ὑποτίθενται· αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ
 σῶμα καθ' αὐτὸ μόναις ταῖς τρισὶ διαστάσεσιν ὀριζό-
 μενον ὄγκον εἶναι τινα ἀόριστον, ὀρίζεσθαι δὲ τῇ τοῦ
 μικροῦ τε καὶ μεγάλου διαφορᾷ· ὥσπερ γὰρ ἡ τοῦ
 10 ζῶον φύσις τῷ ἐμψύχῳ τε καὶ αἰσθητικῷ ὀριζομένη
 [ἡ] αὐτὴ μὲν κατὰ τὸν ἴδιον τῆς φύσεως λόγον τῆς
 τοῦ λογικοῦ τε καὶ ἀλόγου διαφορᾶς ἐστὶν ἕτερα, ἐν
 ὑπάρξει μέντοι ἀδύνατόν ἐστιν ἄνευ τινὸς τῶν ἰδίων
 διαφορῶν θεωρηθῆναι τὸ ζῶον (οὐ γὰρ εἰσιν αὐτὰ
 15 καθ' αὐτὰ ἐν ὑποστάσει τὰ καθόλου γένη — λέγω δὴ
 τὰ φυσικά τε καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς τὸ εἶναι ἔχοντα —,
 ἀλλὰ σὺν τινι πάντως εἶδει θεωρεῖται· οὐ γὰρ ἔστιν
 ζῶον αὐτὸ καθ' αὐτό, ὃ μὴ πάντως ἢ λογικόν ἐστὶν
 fol. 167r. ἢ ἄλογον. ἀλλ' οὐδὲ ἄλογον ζῶον | αὐτὸ καθ'
 20 αὐτὸ ἐν ὑποστάσει εἶναι δύναται, ὃ μὴ πάντως ἢ
 ἵππος ἐστὶν ἢ κύων ἢ τι τῶν λοιπῶν, καὶ ἐπὶ πάν-
 των ὁ αὐτὸς λόγος· καὶ γὰρ τῶν πρὸς τι ταῦτα· εἴτε
 γὰρ ἀναιρεθῆ τὸ γένος, συναναιρεῖται πάντως καὶ τὰ
 εἶδη, τῶν τε εἰδῶν τῶν ἀναιρουμένων καὶ τὸ γένος
 25 ἀνάγκη συναναιρεῖσθαι), ὥσπερ οὖν τὸ ζῶον ἄνευ
 τινὸς τῶν οἰκείων διαφορῶν ἐν ὑπάρξει εἶναι ἀδύνα-
 τον, οὕτω δὴ καὶ ἡ ἀπλῶς τοῦ σώματος φύσις ὀρίζε-
 ται μὲν, ὡς εἶπον, ταῖς τρισὶ διαστάσεσιν αὐτὴ καθ'

7. 8. ὀρίζομενον M 11. ἡ del. 14. [εἰ]σιν M
 18. ζω[ι]ον, ex ν, M 24. τῶν (post εἰδῶν) om. pt
 28. εἰπ[ο]ν, ex ω, M (lin. 7)

αὐτὴν ἑτέρα οὐσα τῆς τοῦ μικροῦ τε καὶ μεγάλου
 διαφορᾶς, ἐν ὑποστάσει μέντοι αὐτὴν εἶναι ἄνευ τινὸς
 τῶν διαφορῶν τούτων ἀδύνατον. τούτῳ δὴ λοιπὸν
 τῷ ἀποίῳ σώματι ἢ ποιότητος ἐπιγινομένη τὴν τῶν
 στοιχείων ἀπεργάζεται φύσιν· θερμῆς μὲν γὰρ αὐτῷ 5
 καὶ ξηρᾶς ἐπιγινομένης ποιότητος τὸ πῦρ γίνεται,
 θερμῆς δὲ καὶ ὑγρᾶς ὁ ἀήρ, ὑγρᾶς δὲ καὶ ψυχρᾶς τὸ
 ὕδωρ, ψυχρᾶς δὲ καὶ ξηρᾶς ἡ γῆ, τῆς τοιαύτης τά-
 ξεως ἐν ὑποθέσει δηλονότι νοουμένης εἰς θεωρίαν
 τῆς τῶν πραγμάτων ὡς ἔχουσιν φύσεως· οὐδέποτε 10
 γὰρ γυμνὸν εἶναι τὸ ὑποκείμενον τῶν εἰδῶν ἢ τῶν
 ποιότητων ὑπονοεῖν εὐλόγον· ἅμα γὰρ ὑπὸ θεοῦ εἰδο-
 πεποιημένη ὕλη παράγεται, ἥτις ποτ' ἂν εἴη· εἰ γὰρ
 τῶν πρὸς τι ἢ τε ὕλη καὶ τὸ εἶδος (εἴπερ ἢ μὲν
 ἕνεκά του, τὸ δὲ οὐ ἕνεκα, ὡς καὶ ὁ Πρόκλος ἐν τού- 15
 τοις εἴρηκεν), τὰ δὲ πρὸς τι συνεισάγει ἄλληλα καὶ
 συναναίρει, οὔτε ἄρα τὴν ὕλην χωρὶς εἰδῶν εἶναι
 ἐνδέχεται οὔτε τὰ εἶδη χωρὶς ὕλης. ἐκ δὲ τῶν τεσ-
 σάρων στοιχείων συνιόντων λοιπὸν καὶ συντιθεμένων
 ἀλλήλοις τὰ σύνθετα γίνεται σώματα. πρώτην οὖν 20
 ὕλην καὶ ἀπλῶς εἶναι ὕλην φασὶν τὴν ἀσώματον ἐκεί-
 νην καὶ ἀνειδέον, δευτέρως δὲ | τὸ τριχῆ διαστα- fol. 167 v.
 τόν τε καὶ ἄποιον σῶμα, ὃ καὶ δευτερόν φασιν μετὰ
 τὴν ὕλην ὑποκείμενον, τρίτως δὲ καὶ προσεχέστερον
 τὰ τέσσαρα στοιχεῖα· οὐ γὰρ ἀπλῶς ὕλη ταῦτα, ἀλλὰ 25
 πρὸς τι· πρὸς γὰρ τὰ ἐξ αὐτῶν γενόμενα, ἐπεὶ καὶ
 τὰ ἐκ τούτων σύνθετα ὕλη πρὸς ἕτερα γίνεται, οἷον
 τὸ σπέρμα καὶ τὸ καταμήμιον ὕλη τοῦ ζώου. οὕτω

7. ὑγρᾶς (prius) ex ξηρᾶς M 13. ἥτις M, in marg. ση-
 μειῶσαι 16. συν[ει]σαγει, ex η, M 20. σώματα pt] σωμα M

μὲν οὖν οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος· τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Στοᾶς οἱ πλείστοι πρὸς τῇ ὕλῃ τὸ τριχῆ διαστατὸν εἶναι ὑπέθεντο. τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς ὕλης παρὰ τῶν εὐδοκίμων μάλιστα λεγόμενα ὡς συντόμως
5 εἰπεῖν ταῦτά ἐστιν.

β'. Ὅτι δέ ἐστιν αὐτὸ τοῦτο ἐν τι καὶ κοινὸν πᾶσιν τοῖς φυσικοῖς εἶδεσιν ὑποκείμενόν τε καὶ ὕλη ἀμετάβλητον αὐτὸ ὄν καὶ ἀσώματον, τοιοῖσδε λόγοις κατασκευάζουσιν. πάντα τὰ φυσικὰ σώματα τὰ τε
10 στοιχεῖα καὶ τὰ ἐκ τούτων συγκείμενα εἰς ἄλληλα ὀρῶμεν μεταβάλλοντα. ἀδύνατον δὲ ἦν πάντα μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα μηδενὸς ἐν τοῖς μεταβάλλουσιν ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμεταβλήτου ὑπομένοντος καὶ τῶν εἰδῶν, καθ' ἃ ἡ μεταβολὴ γίνεται, παρὰ μέρος ἕκα-
15 στον δεχομένου. ὃ δὲ λέγω, δι' ὑποδείγματος ποιήσω φανερόν. ἔστω τις χαλκοῦς ἀνδριάς καὶ ἵππος εἰ βούλει καὶ κύων καὶ βοῦς καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ὅσα ἐκ χαλκοῦ γίνεσθαι ἐστὶν δυνατόν. δῆλον δήπου παντί, ὡς τῶν εἰρημένων ἕκαστον εἰς ἅπαντα τὰ λοιπὰ μετα-
20 βάλλειν δύναται· ὁ γὰρ ἀνδριάς ὁ χαλκοῦς μεταβάλλοι ἂν ὑπὸ τοῦ τεχνίτου μεταπλαττόμενος εἰς χαλκοῦν ἵππον καὶ κύνα καὶ τὰ λοιπὰ, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον εἰς τὰ λοιπὰ πάντα μετασκευασθῆναι
fol. 168r. δύναται· οὐκ ἂν δέ ποτε μεταβάλλοι | ὁ χαλκοῦς
25 ἀνδριάς εἰς ξύλινον ἵππον ἢ εἰς ἄλλο τι τῶν μὴ ὁμοῦλων, οἷον εἰς οἰκίαν ἢ ναῦν ἢ ἱμάτιον· τίνας ἔνεκα; ὅτι τοῖς μὲν προειρημένοις μία τις ἢ τοῦ χαλκοῦ ὕλη ὑπόκειται, τῷ δὲ χαλκῷ ἀνδριάντι καὶ

4. παρῶ^α M 10. [εκ τουτω]ν, ex ex αυτων ut vid., M
20 et 24. μεταβαλλ[ο]ι, ex ει, M

τῆ οἰκίᾳ καὶ τῆ νηὶ οὐκέτι ἡ αὐτὴ ὑποβέβληται ὕλη·
 μεταβάλοι γὰρ ἂν ἡ ναῦς εἰς κλίνην καὶ θύραν καὶ
 ὅσα ἐκ ξύλων συνέστηκεν καὶ ἡ οἰκία εἰς θεάτρον εἰ
 τύχοι καὶ ὅσα ἐκ λίθων γίνεται διὰ τὸ μένειν τὸ
 ὑποκείμενον καὶ τὴν ὕλην ἀμετάβλητον κοινὴν οὖσαν 5
 τῶν εἰρημένων πάντων, κλίνης μὲν εἰ τύχοι καὶ
 πλοίου τὰ ξύλα, θεάτρον δὲ καὶ οἴκου τοὺς λίθους·
 οὐκέτι μέντοι εἰς ἱμάτιον μεταβάλλειν τὴν οἰκίαν ἐν-
 δέχεται· ἡ γὰρ ὕλη τῆς τε οἰκίας καὶ τοῦ ἱματίου
 διάφορος. οὐδὲν ἄρα μεταβάλλειν εἰς ἕτερόν τι δυναή- 10
 σεται μὴ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀμφοῖν ὑποκειμένης ὕλης.
 ὥσπερ οὖν ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν τεχνητῶν, ὅσα μὲν
 ὁμοῦλά ἐστιν, οἷον τὰ ἐκ χαλκοῦ δημιουργήματα, διὰ
 τὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ χαλκοῦ ὕλην αὐτοῖς ὑπο-
 κείσθαι ἅπαντα μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα δύναται αὐτοῦ 15
 τοῦ χαλκοῦ ἐν τῇ μεταβολῇ τῇ ἐκείνων ἀμεταβλήτου
 μένοντος κατὰ τὸν ἴδιον τῆς φύσεως λόγον, τὰ δὲ μὴ
 ὁμοῦλα εἰς ἄλληλα μεταβάλλειν οὐ δύναται, οὕτω δή-
 πουθεν, εἰ μὴ μία τις ἅπασιν τοῖς φυσικοῖς σώμασιν
 ὕλη ὑπέκειτο ἀμετάβλητος αὐτὴ ὑπομένουσα, οὐκ ἂν 20
 ἅπαντα τὰ φυσικὰ σώματα μεταβάλλει εἰς ἄλληλα.
 μίαν ἄρα καὶ κοινὴν εἶναι πάντων τῶν φυσικῶν σω-
 μάτων τὴν ὕλην ἀνάγκη. καὶ ὥσπερ ὁ χαλκὸς αὐτὸς
 καθ' αὐτὸν ἀσχημάτιστός ἐστιν μηδὲν σχῆμα τῶν, ὅσα
 δέχεται, συμπληρωτικὸν τῆς ἰδίας ἔχων φύσεως, οὕτω 25
 δὴ καὶ τὴν κοινῶς παῖσι τοῖς φυσικοῖς σώμασιν fol. 168v.

2. με[σ er.]ταβαλοι M; μεταβάλλοι pt 8. 9. ε[ν]δεχεται,
 ex κ, M 12. τεχνητων M 19. μια[τις ἄ]πασιν, ex ντιν
 ut vid., M 21. fort. μεταβάλλοι 23. χαλκὸς p] χαλκοῦς M
 25. ἔχων p] εχον M 26. πασί φυσικῶς M (cf. 407, 21.
 410, 7. 411, 19)

ὑποκειμένην ὕλην ἑτέραν εἶναι πάντων τῶν φυσικῶν
 εἰδῶν, ὧν δεκτικὴ ἐστίν, ἀνάγκη· ὃ δὲ παντὸς εἶδους
 ἐστὶν ἕτερον, τοῦτο ἀνείδεον εἶναι ἀνάγκη· ὥστε καὶ
 ἀνείδεον εἶναι τὴν κοινὴν πάντων ὕλην ἐκ τῶν εἰρη-
 5 μένων δέδεικται. δεῖ δὲ καὶ ἀμετάβλητον αὐτὴν εἶναι,
 ὡς εἴρηται, ἵνα ἔχη τὰ μεταβάλλοντα περὶ τὸ αὐτὸ
 μένον τὴν εἰς ἄλληλα μεταβολὴν ποιεῖσθαι· εἰ γὰρ
 μηδὲν ὑπεμενεῖ ἐν τῇ εἰς ἄλληλα τῶν σωμάτων μετα-
 βολῇ ἀμετάβλητον, παντὸς τοῦ μεταβάλλοντος καθ'
 10 ὄλον αὐτὸ εἰς τὸ μὴ ὂν φθειρομένου οὐδὲν ἂν τῶν
 ὄντων εἰς ἕτερόν τι μετέβαλεν. οἱ μὲν οὖν λόγοι, δι'
 ὧν κατασκευάζουσιν μίαν τινὰ καὶ κοινὴν τοῖς φυσι-
 κοῖς σώμασιν ὕλην ὑποκεῖσθαι καὶ ταύτην ἀνείδεόν τε
 εἶναι καὶ ἀμετάβλητον, οὗτοί εἰσιν.

15 γ'. Τάχα δ' ἂν τις ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν λόγων
 ὀρόμενος τὸ μὴ εἶναι τὴν πρώτην ὕλην ἀσώματόν τε
 καὶ ἀνείδεον ἀποδείξειεν. ἐν γὰρ τῇ τῶν σωμάτων
 εἰς ἄλληλα μεταβολῇ τὸ τριχῆ διαστατὸν ἀμετάβλητον
 ὑπομένον ὁρᾶται· τὸ γὰρ ὕδωρ εἰς ἀέρα μεταβάλλον
 20 οὐχ, ἧ σῶμά ἐστίν, μεταβάλλει· μένει γὰρ τὸ τριχῆ
 διαστατὸν τὸ τῷ ὕδατι ὑποκείμενον, ἧ τοιοῦτόν ἐστιν,
 ἀμετάβλητον καὶ μεταβάλλοντος εἰς ἀέρα τοῦ ὕδατος·
 οὔτε γὰρ ἐκ μὴ τριχῆ διαστατοῦ τὸ τριχῆ διαστατὸν
 ὁρῶμεν γινόμενον οὔτε ἐκ τριχῆ διαστατοῦ μὴ τριχῆ
 25 διαστατόν· οὔτε γὰρ σῶμά ποτε μεταβάλλον ἀσώματον
 γέγονεν οὔτ' αὖ πάλιν ἀσώματόν τι πρότερον ὂν γέ-
 γονεν σῶμα· ὥστε τὸ τριχῆ διαστατὸν καὶ ὅλως τὸ
 σῶμα, ἧ σῶμά ἐστίν, ἀμετάβλητόν ἐστιν. εἰ μὲν οὖν

15 sq.: cf. Simplic. in Arist. de caelo p. 135, 26 Heiberg

16. ὀρῶμενος pt ασωματ[ο]ν, ex ω, M 22. [αμετα-
 βλητ]ον M

δεικνύειν ἔχει τις, ὡς ἐκ τοῦ τριχῆ διαστατοῦ (τουτέστιν ἐκ τοῦ | ἀπλῶς σώματος) εἰς τὸ μὴ τριχῆ fol. 169r.
 διαστατὸν (τουτέστιν εἰς τὸ ἀπλῶς μὴ σῶμα) μεταβολή ποτε γίνεται, συγχωρήσωμεν εἶναι τι καὶ τῷ
 τριχῆ διαστατῷ ὑποκείμενον, περὶ δὲ ὑποκείμενον ἀμε- 5
 τάβλητον ἢ τοῦ τριχῆ διαστατοῦ (τουτέστιν τοῦ ἀποίου σώματος) εἰς τὸ μὴ τοιοῦτο μεταβολή γίνεται. καὶ
 τοῦτο δηλονότι ἀσώματόν ἐστιν· τὸ γὰρ ὑποκείμενόν
 τινι ἕτερόν ἐστιν τούτου, ᾧ ὑπόκειται, ὡς ὁ χαλκὸς
 τοῦ ποιοῦ σχήματός ἐστιν ἕτερος. οὐκοῦν καὶ τὸ τῷ 10
 τριχῆ διαστατῷ, τουτέστιν τῷ σῶματι, ἢ σῶμά ἐστιν,
 ὑποκείμενον οὐκ ἔσται σῶμα ἀλλ' ἀσώματον. εἰ δὲ
 μήτε ἐκ σώματος ποτε εἰς τὸ μὴ εἶναι τι σῶμα μετα-
 βέβληκεν μήτε ἐκ μὴ σώματος σῶμα γέγονεν (οὐδὲν
 γὰρ πώποτε μὴ ὄν τριχῆ διαστατὸν γέγονε τριχῆ δια- 15
 στατὸν οὐτ' αὖ πάλιν τριχῆ διαστατὸν ὄν εἰς τὸ μὴ
 εἶναι τριχῆ διαστατὸν μεταβέβληκεν, ἀλλὰ τὸ τριχῆ
 διαστατὸν καὶ ὅλως τὸ σῶμα, ἢ σῶμά ἐστιν, ἀμετά-
 βλητον ὑπομένει ἐν τῇ τῶν στοιχείων εἰς ἄλληλα
 μεταβολῆ), τίς ἔτι λόγος ὑπολείπεται δεικνύς, ὡς τῷ 20
 τριχῆ διαστατῷ ἀσώματος τις ὕλη ὑπόκειται; ἐκ γὰρ
 τῆς τῶν πεποιωμένων σωμάτων μεταβολῆς τὸ δεῖν
 αὐτοῖς ὑποκεῖσθαι τι ἀμετάβλητον ἕτερον ὄν παρ'
 αὐτὰ ἀπεδείκνυτο. τοῦ οὖν τριχῆ διαστατοῦ, τουτ-
 ἐστιν τοῦ ἀποίου σώματος, ἢ σῶμά ἐστιν, μὴ μετα- 25
 βάλλοντος, ἀλλ' ἢ καθὸ πεποιῶται ἢ κατὰ μέγεθος ἢ
 σμικρότητα πάσης σωμάτων μεταβολῆς γινομένης, τίς

5. 6. fort. ὑποκείμενον <αὐτὸ ὑπομένον> ἀμετάβλητον (cf. lin. 18. 19. 414, 18) 26. πεποιῶται ἢ κατὰ] πεποι, tum cr. V litt. perierunt, quarum ultimam η fuisse mecum constat, κατὰ M; πεπερασμένον κατὰ pt 27. πασης σωμάτων] π, tum

ἔτι λείπεται ἀνάγκη, δι' ἧς ἂν τις συλλογίσαιτο τὸ
 καὶ τῷ τριχῇ διαστατῷ ἕτερόν τι ὑποκεῖσθαι ἀσώμα-
 του καὶ μὴ αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον πάντων ὑποκεί-
 fol. 169v. μενον καὶ τὴν ἀπλῶς ὕλην, ὡς καὶ τοῖς Στοι|κοῖς
 5 καλῶς ἔδοξεν; ἀπλῶς δὲ λέγω ὕλην καὶ ἀπλῶς σῶμα
 οὐ τὸ καθόλου καὶ οἶονεὶ γερονὸς καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ
 μύθῃ ἐπινοία καὶ τῷ λόγῳ θεωρούμενον ἀλλὰ τὸ ἐν
 ὑπάρξει καὶ μέρος ἤδη τοῦ συνθέτου ἡγρουν στοιχείου
 γενόμενον, τῷ μέντοι οἰκείῳ λόγῳ πάσης ἐστερημένον
 10 ποιότητος, ὧν παρὰ μέρος ἐστὶν δεκτικόν. τοῦτο οὖν
 λέγω ἀπλῶς σῶμα τὸ ταῖς τρισὶ διαστάσεσιν ὀριζό-
 μενον, διότι οὔτε θερμὸν ἐστὶν αὐτὸ καθ' αὐτὸ οὔτε
 ψυχρὸν οὔτε βαρὺ οὔτε κοῦφον οὔτε τινὰ τῶν τοιού-
 των προσδιορισμῶν κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ τῆς φύσεως
 15 ἐπιδέχεται λόγον, ὡς λέγεσθαι βαρὺ σῶμα ἢ θερμὸν
 σῶμα. οὕτως οὖν μοι πανταχοῦ τὸ ἀπλῶς σῶμα νοεῖ-
 σθῶ. εἰ τοίνυν τὸ τοιοῦτο σῶμα τῶν στοιχείων
 φθειρομένων ἀμετάβλητον ὑπομένον ὀρῶμεν, ἔοικεν
 τοῦτ' εἶναι τὸ πρῶτον ἐκάστου τῶν φυσικῶν ὑποκεί-
 20 μενον καὶ ἡ πρώτη ὕλη· οὐ γάρ, ἐπειδὴ τῶν πεποιω-
 μένων σωμάτων ἕκαστον ἐξ ὑποκειμένου καὶ εἶδους
 σύγκειται, ἤδη διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἄποιον σῶμα τὸ
 τοῖς πεποιωμένοις, καθὸ πεποιωμένα ἐστίν, ὑποκει-
 μενον σύνθετον εἶναι ἐξ ὑποκειμένου καὶ εἶδους
 25 ἀνάγκη· οὐδὲ γὰρ τῶν πεποιωμένων σωμάτων ἕκα-
 στον, ἢ σῶμά ἐστιν, ἐξ ὑποκειμένου ἐστὶν καὶ εἶδους,
 ἀλλ' ἢ τοιόνδε σῶμά ἐστιν καὶ πεποιῶται, θερμὸν εἰ

litterae α prior pars, lacuna V litt., ματων M; πολλάκις τῆς
 τῶν σωμάτων pt

4. στοῖκοις M

16. ὄντω[s] M

20. γὰ[r] ε[πειδ]η M

τύχοι ἢ ψυχρόν, βαρὺ ἢ κοῦφον· τούτοις γὰρ ἅπασιν
 τὸ ἄποιον ὑπόκειται σῶμα. ἔστιν οὖν τῶν πεποιω-
 μένων σωμάτων ἕκαστον ἐξ ὑποκειμένου μὲν τοῦ
 τριχῆ διαστατοῦ, τουτέστιν τοῦ ἀποίου σώματος, 5
 εἶδους δὲ τοῦ πυρίου τυχόν ἢ ἀερίου ἢ τινος ἄλλου. 5
 ὡς οὖν τὸ εἶδος οὐκ ἐξ ὑποκειμένου καὶ εἶδους σύγ-
 κεται, οὕτως οὐδὲ | τὸ ἀπλῶς σῶμα τὸ πᾶσιν fol. 170r.
 τοῖς φυσικοῖς εἶδεσιν ὑποκείμενον ἐξ ὑποκειμένου καὶ
 εἶδους σύνθετον ἔσται, ἀλλ' ἔστιν αὐτὸ ὑποκείμενον
 πᾶσιν καὶ ἀπλοῦν. 10

δ'. Σαφὲς μὲν οὖν ἐξ αὐτῆς οἶμαι τῆς τῶν πραγ-
 μάτων ἐναργείας εἶναι, ὡς οὐδεμίαν ἐν τῇ τῶν πραγ-
 μάτων εἰς ἀλληλα μεταβολῇ τὸ σῶμα, ἢ σῶμά ἐστιν,
 τροπὴν ἢ ἀλλοίωσιν ὑπομένει, τουτέστιν τὸ εἶναι σῶμα
 ἔσται· τοῦτο γὰρ ἐστιν τὸ ἢ σῶμά ἐστιν μεταβάλλειν. 15
 ἐπειδὴ δέ τινες πειρῶνται κατασκευάζειν, ὡς ὅτι καὶ
 τὸ σῶμα, ἢ σῶμά ἐστιν, μεταβάλλει (τουτέστιν τὸ
 τριχῆ διαστατόν, ἢ τοιοῦτόν ἐστιν), ἴν' οὕτως, ὡς
 οἴονται, δείξωσιν, ὅτι καὶ τῷ σώματι ἀσώματός τις
 ὕλη ὑπόκειται, ἀναγκαῖον οἶμαι καὶ τούτων τοὺς 20
 λόγους ἐκθέμενον ἐπισκέψασθαι. φασὶ γὰρ, ὡς τοῦ
 αὐτοῦ ὑποκειμένου μένοντος μήτε προσθέσεως γενο-
 μένης μήτ' ἀφαιρέσεως ἐξ ἐλαττόνων τὰ σώματα μεί-
 ζονα γίνεται καὶ ἐκ μειζόνων πάλιν εἰς ἐλάττονα

1. ψυ|fin. vers. |[foramen V—VI litt.] αὐρὸν M; ψυχρόν ἢ
 βαρὺ pt 2. ἄποιον ὑπόκειται] α, tum prior pars litterae
 π, lac. V litt., ποκειται M; πεποιωμένον ὑπόκειται pt
 5. πυρίου] πυρουει M; πυροῦ pt (fort. πυρίου εἰ τύχοι scrib.)

αεφ[ι]ου, ex α, M 12. ἐνεργείας M; ἐνᾶργείας p
 13. τ[ὸ], ex ω, M 14. 15. fort. τοῦ εἶναι σῶμα ἐξίσταται (cf.
 418, 17. 18) 19. οἴονται M; οἴόν τε pt (cf. 290, 25; at cf.
 14, 22. 337, 20) 23. μητ['], ex ε, M

ὄγκον συστέλλεται. οἱ γοῦν γλεύκους μεμεστωμένοι
 πίθοι τε καὶ ἄσκοι ρήγνυνται, εἰ πλήρεις ὄντες [εἰ]
 μὴ διαπνέωνται· τοῦ γὰρ γλεύκους εἰς πνεῦμα μετα-
 βάλλοντος καὶ τοῦ πνεύματος μείζονα ὄγκον ἔχοντος
 5 τῆς εἰς αὐτὸ μεταβληθείσης τοῦ γλεύκους οὐσίας καὶ
 τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἦν τὸ γλεῦκος, πρὶν μεταβάλλῃ, μὴ
 οἴου τε ὄντος μείζονα χωρῆσαι σώματος ὄγκον μήτε
 δὲ διεξοδὸν ἐπὶ τὸν ἀέρα τοῦ πνεύματος ἔχοντος ἀμέ-
 τρως ὑπὸ τοῦ μεγέθους τοῦ πνεύματος διατεινόμενοι
 10 οἱ τε ἄσκοι καὶ οἱ πίθοι ρήγνυνται, ὅπερ συμβαίνει
 καὶ ἐν τοῖς ὑπεράγαν ναπτομένοις σάκκοις ἢ τοιούτοις
 τισὶν γίνεσθαι· οὐ γὰρ τὸ πνεῦμα ἀπλῶς τῆς ρήξεώς
 fol. 170 v. ἐστὶν αἷτιον (οὐδὲ γὰρ οἱ φουσώμενοι τῶν | ἄσκῶν
 πλήρεις ὄντες πνεύματος ρήγνυνται) ἀλλ' ἢ εἰς μεί-
 15 ζονα ὄγκον τοῦ γλεύκους μεταβολή. ἔτι δὲ ἐναργε-
 στέραν ἂν τις κατίδοι τὴν ἐκ τοῦ ἐλάττονος σώματος
 εἰς τὸ μείζον μεταβολὴν καὶ αὐτῇ τῇ αἰσθήσει ὑπο-
 πίπτουσιν ἐπὶ τε τῶν ἐξατμιζομένων ὑδάτων (ὀλίγου
 γὰρ δαπανωμένου ὑδάτος πολλή τις ἀτμὶς γινομένη
 20 φαίνεται), ἔτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν καιομένων ξύλων (ἐλα-
 χίστης γὰρ τῇ καύσει τῶν ξύλων μεταβαλλούσης οὐσίας
 πολὺς τις καὶ ἐπιπολὺ διήκων ὁ καπνὸς ἀναφαίνεται)·
 καὶ ἐσθιόντων δὲ ἡμῶν παραυτὰ μὲν πολλάκις οὐδεὶς
 περὶ τὴν γαστέρα γίνεται ὄγκος, ἐπειδὴν δὲ ἐκπνευ-
 25 ματωθῇ τὰ σιτία, ἅτε δὴ εἰς μείζονα μεταβάλλοντα
 ὄγκον καὶ μείζονος τόπου δεόμενα διάτασιν περὶ τὴν

2. 3. εἰ σπληρεις ὄντες εἰ μὴ M; cr. pt (σπ pro π et στ pro τ
 librarius plus semel scripsit) 6. μεταβαλλ[η]μι M
 11. ἀπτομενοις M (cr. Kroll); not. marg.: πηλουμενοις (p in marg.:
 πλουμένοις) 15. 16. fort. ἐναργέστερον 16. κατειδοι M
 20. κεομενων M 26. [και μειζο]ρος M

γαστέρα ἐργάζεται. πάλιν δ' αὖ καὶ ἐκ μείζονος ὄγκου
 εἰς ἐλάττονα μεταβάλλει τὰ σώματα, ὅταν τὰ κουφό-
 τερα εἰς τὰ βαρύτερα μεταβάλλῃ· πολὺς γὰρ ἀήρ
 πυκνούμενος εἰς ἐλάχιστον ὕδατος μεταπίπτει ὄγκου·
 ὡς γὰρ τὸ βραχὺ ὕδωρ εἰς πολὺν ἀέρα μεταβάλλον 5
 ὁρᾶται, οὕτως ἀνάγκη καὶ πολὺν τινα ἀέρος ὄγκου εἰς
 ἑαυτὸν συμπιλούμενόν τε καὶ συνιζάνοντα εἰς ἕλαττον
 μέγεθος ὕδατος μεταβάλλειν. εἰ δὲ μήτε προσθέσεως
 γινομένης ἐκ μικροῦ τι γίνεται μέγα μήτε δ' αὖ
 ἀφαιρέσεως ἐκ μεγάλου μικρόν, ἔοικεν ἄρα καὶ τὸ 10
 τριχῆ διαστατὸν γίνεσθαι τε καὶ φθείρεσθαι· εἰ δὲ
 τοῦτο, καὶ ὑποκείσθαι αὐτῷ τὴν ἀσώματον ὕλην
 ἀνάγκη διὰ τὸ τὰ μεταβάλλοντα πάντα ἐν κοινῷ τινι
 ὑποκειμένῳ μεταβάλλειν, ὡς δέδεικται. ταῦτα μὲν οὖν
 εἶποι ἂν τις εἰς συνηγορίαν τοῦ καὶ τῷ τριχῆ δια- 15
 στατῷ τὴν ἀσώματον ὑποκείσθαι ὕλην | καὶ μὴ fol. 171r.
 εἶναι αὐτὸ τὴν πρώτην τῶν σωμάτων ὕλην. ἀλλ'
 ἡμεῖς ἤδη δυνάμει καὶ τὴν ἀπορίαν ταύτην ἐπελευσά-
 μεθα· εἴπομεν γὰρ, ὡς τὸ μικρόν καὶ τὸ μέγα πρώτη
 διαφορὰ ἐστὶν σώματος. ὥσπερ οὖν οὔτε ἡ ἐκ βαρέος 20
 εἰς τὸ κοῦφον μεταβολὴ οὔτε ἡ ἐκ θερμοῦ εἰς ψυχρὸν
 τοῦ σώματος, ἢ σῶμά ἐστιν, μεταβολὴν ἐργάζεται,
 οὕτως οὐδὲ ἡ ἐκ μικροῦ εἰς μέγα οὐδὲ ἡ ἐκ μεγάλου
 εἰς μικρόν γένεσις ἐστὶν ἢ φθορὰ σώματος, ἢ σῶμά
 ἐστὶν, ἐπεὶ οὐδὲ ἡ αὐξήσις ἐκ μὴ σώματος σῶμα ἐργά- 25
 ζεται, ἀλλὰ τῆς τοῦ σώματος φύσεως, ἢ σῶμά ἐστιν,
 ἀμεταβλήτου μενούσης τῷ ποσῷ μόνον ἢ κατὰ τὴν
 αὐξήσιν μεταβολὴ προστίθῃσιν. τῷ αὐτῷ δὲ οὖν
 τρόπῳ κἂν φθειρόμενον τὸ ὕδωρ εἰς μείζονα μετα-

11. γινεσθ[αι] M 15. τ[ω], ex ou, M 19. pag. 408, 5. 6
 29 sq. μεταβαλλ[η]ι M

βάλλη ὄγκον ἀήρ γινόμενον, καθὸ μὲν ἐξ ὕδατος ἀήρ
 γέγονεν, φθορὰ μὲν ἐστὶν ὕδατος, ἀέρος δὲ γένεσις,
 καθὸ δὲ οὔτε ἐξ ἀσωμάτου σῶμα γέγονεν οὔτε ἐκ σώ-
 ματος ἀσώματον, ἀλλ' ὁ τοῦ σώματος λόγος ἀπαθῆς
 5 ἔμεινε καὶ πρὸ τῆς φθορᾶς τοῦ ὕδατος καὶ ἐν τῇ
 φθορᾷ καὶ μετὰ τὴν φθοράν, παντὶ δῆλον, ὡς τὸ
 σῶμα, ἧ σῶμά ἐστιν, οὔτε ἐφθαρταὶ οὔτε γέγονεν
 ἀλλὰ κατὰ μόνον τὸ ποσὸν μεταβέβληκεν ἐκ μικροῦ
 μείζον γενόμενον, ὥσπερ καὶ κατὰ τὸ ποιὸν ἐκ ψυχροῦ
 10 τε θερμὸν καὶ ἐκ βαρέος κοῦφον· πᾶσα γὰρ μεταβολὴ
 ἔκστασις ἐστὶν τοῦ, καθ' ὃ γίνεται· τὸ γὰρ λευκόν, εἰ
 καθὸ λευκόν ἐστὶν μεταβάλοι, καὶ τοῦ εἶναι λευκὸν
 πάντως ἐξίσταται, καὶ τὸ ζῶον, εἰ καθὸ ζῶόν ἐστὶν
 μεταβάλοι, ἐξίσταται τοῦ εἶναι ζῶον, καὶ ἐπὶ πάντων
 15 ὁ αὐτὸς λόγος· ἐκστατικὸν γὰρ τι χρῆμα πᾶσα μετα-
 fol. 171 v.βολὴ τυγχάνει ὄν τούτου, καθ' ὃ γίνεται. οὐκοῦν,
 εἰ καὶ τὸ σῶμα, καθὸ σῶμά ἐστιν, μεταβάλλει, ἐκσταίη
 ἂν τοῦ εἶναι σῶμα. ὥστε καὶ ἢ ἐκ μικροῦ εἰς μέγα
 μεταβολὴ ἢ ἔμπαλιν ἢ ἐκ μεγάλου εἰς μικρὸν εἰ σώ-
 20 ματος, ἧ σῶμά ἐστιν, μεταβολὴ ὑπῆρχεν, οὐκέτ' ἂν ἦν
 σῶμα τὸ ἐκ μικροῦ μέγα γιγνόμενον ἢ ἐκ μεγάλου
 μικρόν. ἀλλ' οὐδεμία μεταβολὴ ἐκ μὴ σώματος σῶμα
 ποιεῖ τὸ μεταβάλλον ἢ ἐκ σώματος οὐ σῶμα· οὐδε-
 μίαν ἄρα μεταβολὴν ἐν τοῖς μεταβάλλουσιν ἢ τοῦ
 25 σώματος, ἧ σῶμά ἐστιν, ὑπομένει οὐσία· εἰ γὰρ ὀρί-
 ζεται τὸ σῶμα ἐν τῷ τριχῇ εἶναι διαστατόν, μετέ-
 βαλλεν δὲ τὸ σῶμα, ἧ σῶμά ἐστιν, μετέβαλλεν ἂν τὸ
 τριχῇ διαστατόν, ἧ τοιοῦτόν ἐστιν· οὐκέτι οὖν τριχῇ

6. παντὶ] παντη M 7. γεγ[ο]νεν, ex ε, M 13. πατως
 M 16. τυ[γ]χανει, ex χ, M 20. [ε]στιν, ex τος, M
 22. σωμα[τος σωμα] M 25. 26. οριζεται M

διαστατὸν ἔμενευ, ἀλλ' ἢ πάσας ἢ τινὰς τῶν διαστά-
 σεων ἔφθειρεν. εἰ οὖν ἐν πάσῃ μεταβολῇ τὸ τριχῆ
 διαστατὸν (ταῦτόν δ' εἰπεῖν τὸ σῶμα) ὡσαύτως ἔχον
 μένει οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν, ἣ τοιοῦτόν ἐστιν, ὑπομένον,
 δηλονότι πάντῃ ἐστὶν ἀμετάβλητον. ἢ δὲ τοῦ μικροῦ 5
 καὶ μεγάλου μεταβολῇ κατὰ ποσὸν τοῦ σώματός ἐστιν
 μεταβολή, ὡσπερ οὖν καὶ ἢ ἐκ θερμοῦ εἰς ψυχρὸν
 καὶ ἢ ἐξ ὑγροῦ εἰς ξηρὸν ἢ ἔμπαλιν κατὰ τὸ ποιόν
 ἐστὶν τοῦ σώματος μεταβολή. ὡς οὖν ἢ κατὰ ταῦτα
 μεταβολή (τουτέστιν κατὰ τὸ ποιόν) οὐ τοῦ ἀπλῶς 10
 σώματος, ἣ τοιοῦτόν ἐστιν, μεταβολὴν ποιεῖται, οὕτως
 οὐδὲ ἢ κατὰ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν μεταβολή (τουτ-
 ἐστὶν ἢ κατὰ ποσόν) σώματος, ἣ σῶμά ἐστιν, μεταβολὴν
 ἐργάζεται· ἐκτείνει γὰρ μόνον ἢ συστέλλει τὰς τοῦ
 σώματος διαστάσεις, οὐ μὴν φθορὰν ἢ γένεσιν ἐργά- 15
 ζεται σώματος, ἣ σῶμά ἐστιν. καὶ ἄλλως· τὸ μέγα
 καὶ τὸ μικρὸν, ἣ τοιοῦτόν ἐστιν, τοῦ τριχῆ διαστατοῦ
 ἐστὶν ἕτερον. ὅτι γὰρ οὐ ταῦτόν ἐστιν τὸ μέγα
 εἶναι τινι ἢ μικρῷ καὶ τριχῆ διαστατῷ εἶναι, δῆλον |
 ἐντεῦθεν. τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν τῶν πρὸς τί fol. 172r.
 ἐστὶν· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν αὐτὸ καθ' αὐτὸ μέγα τι ἢ 21
 μικρὸν, ἀλλὰ πρὸς ἄλλον παράθεσιν μέγα τι εἶναι καὶ
 μικρὸν λέγεται. ὅθεν ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ καὶ μέγα
 εἶναι καὶ μικρὸν πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο συγκρινόμενον·
 τὸν γὰρ κύαμον εἰ τύχοι μέγαν μὲν ἐρεῖς πρὸς σίνηπι 25
 συγκρινῶν, μικρὸν δὲ πρὸς μῆλον· ἀλλὰ καὶ ὁ Ὀλυμ-
 πος τὸ ὕρος μέγας μὲν ὡς πρὸς τὸν Ὑμηττόν, μικρὸς
 δὲ ὡς πρὸς πᾶσαν τὴν γῆν· καὶ αὐτὴ ἢ γῆ ὡς πρὸς

5. παν[τ]ῆι, ex π, M 6. 7. μέταβολη εστιν M; itaque
 ordinem mutavi 18. τὸ] τωι M 24. συγκρινομενον M
 25. μέγαν pt] μεγα M 28. πα[σ]αν, ex ν, M

τὸν ὅλον κόσμον μικρά ἐστιν καὶ σχεδὸν τὸ μηδέν,
 εἶπερ σημείου καὶ κέντρου λόγον ἐπέχει πρὸς τὸ πᾶν.
 τὸ δὲ τριχῆ διαστατόν, ἧ τοιοῦτόν ἐστιν, οὐκ ἐστιν
 τῶν πρὸς τι· οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ πρὸς ἄλλα παραθέσει
 5 τριχῆ διαστατά ἐστιν τὰ σώματα, ἀλλ' αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ
 ἀπολελυμένως ἕκαστον. εἰ οὖν τὸ μὲν μέγα καὶ τὸ
 μικρὸν τῶν πρὸς τί ἐστιν, οὐδὲν δὲ τριχῆ διαστατόν,
 ἧ τοιοῦτόν ἐστιν, τῶν πρὸς τί ἐστιν, οὐκ ἄρα ταῦτόν
 ἐστιν μεγάλῳ εἶναι ἢ μικρῷ καὶ τριχῆ διαστατῶ εἶναι
 10 ἢ, εἰ ταῦτόν ἦν τὸ μεγάλῳ εἶναι τι καὶ τριχῆ δια-
 στατῶ εἶναι, οὐδέν, ὃ μὴ ἦν μέγα, τριχῆ διαστατόν
 ὑπῆρχεν. πάλιν εἰ ταῦτόν ἦν τὸ μικρῷ τε εἶναι καὶ
 τριχῆ διαστατῶ, οὐδὲν μὴ μικρὸν ὑπάρχον τριχῆ δια-
 στατόν ἦν. εἰ οὖν ἐνδέχεται καὶ μὴ εἶναι τι μέγα
 15 καὶ τριχῆ διαστατόν εἶναι, ὁμοίως μὴ εἶναι τι μικρὸν
 καὶ τριχῆ διαστατόν εἶναι, τὸ ἄρα τριχῆ διαστατόν,
 ἧ τοιοῦτόν ἐστιν, τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ ἐστιν
 ἕτερον. ἔτι τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐπιπλέον ἐστὶν
 τοῦ τριχῆ διαστατοῦ· καὶ γὰρ γραμμὴ καὶ ἐπιφάνεια
 20 μεγάλη εἶναι λέγεται καὶ μικρά, ὧν ἡ μὲν διχῆ διαστα-
 τόν ἐστιν, ἡ ἐπιφάνεια, ἡ δὲ γραμμὴ ἐφ' ἑν διαστατόν.
 εἰ οὖν τὸ μὲν μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ ἐν γραμμῇ ὑπάρχει
 καὶ ἐν ἐπιφανείᾳ, οὐδὲν δὲ τριχῆ διαστατόν γραμμὴ
 ἐστὶν ἢ ἐπιφάνεια, οὐδὲν ἄρα τριχῆ διαστατόν, ἧ
 fol. 172v. τοιοῦτόν | ἐστιν, μέγα ἐστὶν ἢ μικρόν. ἔτι εἰ τὸ
 26 μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἀλλήλων διαφέρει, ἧ τοιοῦτόν

2. fort. κέγχρον (cf. 283, 4. 434, 23; tamen cf. Cleomed. de motu circ. I 11 p. 108, 14 sq. Ziegler) 4. ἄλλα] ἄλλου M

6. μ[ε]ν M 10. τ[ὸ], ex ω, M 12. τὸ] ται M

13. ὑπαρ^χ M; ὑπάρχει t 20. [μεγαλη — ὧ]ν M (scripta erant η δε γραμμη ἐφ ἑν διαστατον)

ἔστιν ἐκάτερον, οὐδὲν δὲ τριχῆ διαστατὸν οὐδενὸς τριχῆ διαστατοῦ, ἧ τοιοῦτόν ἐστιν, διαφέρει, οὐδὲν ἄρα τριχῆ διαστατόν, ἧ τοιοῦτόν ἐστιν, τῷ μεγάλῳ καὶ τῷ μικρῷ ταυτόν ἐστιν. εἰ οὖν μηδενὶ ταυτόν ἐστιν μεγάλῳ εἶναι ἢ μικρῷ καὶ τριχῆ διαστατῷ εἶναι, 5 οὐκ ἄρα ἢ ἐκ μικροῦ εἰς μέγα μεταβολή ἢ πάλιν ἐκ μεγάλου εἰς μικρὸν τοῦ τριχῆ διαστατοῦ, ἧ τοιοῦτον ὑπάρχει, μεταβολὴν ποιεῖται· οὐδὲν γὰρ οὔτε μᾶλλον οὔτε ἥττον ἔμεινεν τριχῆ τε διαστατὸν καὶ σῶμα τὸ ἐκ μεγάλου μικρὸν γενόμενον ἢ ἔμπαλιν, καὶ πρὶν μετα- 10 βάλῃ καὶ μεταβεβληκός. ὥστε τὸ σῶμα, ἧ σῶμά ἐστιν, ἀμετάβλητον ἔμεινεν ἐν τῇ τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ μεταβολῇ, ὥσπερ οὖν καὶ ἐν τῇ κατὰ τὰς ποιότητας ἀλλοιώσει οὐδεμίαν τροπὴν κατὰ τὸν τοῦ σώματος λόγον τὸ μεταβάλλον ὑπομένει, ὡς πολλάκις εἴρηται. 15

ε'. Ἴσως δὲ πάλιν καὶ τοῦτο ἀπορήσειεν, ὡς διακεκριμένα εἰσὶν ἀπ' ἀλλήλων αἱ δέκα κατηγορίαι καὶ τῆς οὐσίας τὸ ποσόν ἐστιν ἕτερον, τὸ δὲ τριχῆ διαστατὸν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τοῦ ποσοῦ ἐστιν, τὸ δὲ σῶμα οὐσία ἐστίν· ὥστε οὐκ ἂν εἴη αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ τριχῆ 20 διαστατὸν σῶμα, ἐπεὶ μηδὲ οὐσία ἐστίν, ἀλλὰ ποσόν. εἰ οὖν τὸ σῶμα, ἧ σῶμά ἐστιν, οὐσία ἐστίν, πᾶν δὲ σῶμα τριχῆ ἐστίν διαστατὸν καὶ εἰδοποιεῖται τούτῳ, ἀνάγκη ἄρα εἶναι τι τῷ τριχῆ διαστατῷ ὑποκείμενον, ἐν ᾧ γινόμενον τὴν τοῦ σώματος ἀποτελεῖ φύσιν. 25 σύνθετος ἄρα ἔσται ἢ τοῦ σώματος φύσις ἐκ τε ὑποκειμένου τῆς ὕλης καὶ ἐκ τοῦ ταύτην εἰδοποιούντος

6. fort. ἢ ἔμπαλιν 8. ουδε^ν M 10. 11. μεταβαλ[ει],
ex η, M; μεταβάλλει pt 23. [εστ]ιν, ex δι, M M m 1 ad
τουται not. marg.: ται τρι^χ διαστῆ

τριχῆ διαστατοῦ, ὥστε τὸ συναμφοτέρων τὴν τοῦ σώ-
 ματος εἶναι οὐσίαν. οὐκ ἄρα ἀπλοῦν ἐστὶν τὸ σῶμα
 καὶ ὑποβάθρα πάντων, ἀλλὰ καὶ τούτῳ τις ἀσώματος
 fol. 173r. ὕλη ὑπόκειται. ἀλλ' εἴπερ τὸ τριχῆ διαστατὸν
 5 διὰ τὸ ποσὸν εἶναι συμβεβηκὸς ἐστὶν, καὶ ἡ ἐν τῷ
 πυρὶ ἄρα θερμότης καὶ ξηρότης ποιότητες οὔσαι συμ-
 βεβηκότα ἔσονται, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἐν ὕδατι ψῦξις ἡ
 τε βαρύτης καὶ κουφότης ἡ ἐν τοῖς σώμασιν καὶ τὰ
 τούτοις παραπλήσια. οὐκοῦν συμβήσεται ὅσον ἐπὶ τῷ
 10 λόγῳ τούτῳ πᾶσαν τὴν σωματικὴν οὐσίαν ἐξ ὕλης καὶ
 συμβεβηκῶν συγκεῖσθαι· ὥστε στοιχεῖα τῆς σωματι-
 κῆς οὐσίας ἡ ὕλη ἔσονται καὶ τὰ συμβεβηκότα· καὶ
 ἐπειδὴ τὰ στοιχεῖα πρῶτά ἐστὶν τῆ φύσει τῶν ἐξ
 αὐτῶν συγκειμένων, πολλάκις δὲ καὶ τῷ χρόνῳ ἐστὶν
 15 πρῶτα, ὥσπερ ἀμέλει τά, ἐξ ὧν τὸ ἡμέτερον σύγκει-
 ται σῶμα, καὶ χρόνῳ καὶ φύσει πρῶτα τοῦ ἡμετέρου
 ἐστὶν σώματος καὶ διὰ τοῦτο ἀναιρουμένων μὲν τῶν
 στοιχείων καὶ τὸ ἡμέτερον συναναιρεῖσθαι σῶμα ἀνάγκη,
 τοῦ δὲ ἡμετέρου μὴ ὄντος σώματος οὐκ ἀνάγκη μὴ
 20 εἶναι τὰ στοιχεῖα, πῦρ ὕδωρ ἀέρα καὶ γῆν, οὐκοῦν
 καὶ τῆς σωματικῆς οὐσίας πρῶτα τῆ φύσει ἔσται τὰ
 συμβεβηκότα. ὥστε ἀναιρουμένων μὲν τῶν συμβεβη-
 κῶν ἀναιρεθήσεται καὶ ἡ οὐσία· τῶν γάρ, ἐξ ὧν
 σύγκειται τι, ἀναιρουμένων καὶ αὐτὸ ἀναιρεῖσθαι
 25 ἀνάγκη, τῆς δὲ οὐσίας ἀναιρουμένης ἐνδέχοιτο ἂν τά,
 ἐξ ὧν σύγκειται, τουτέστιν τὰ συμβεβηκότα, εἶναι,
 ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· τούναντίον γὰρ ἐξ αὐτῆς τῆς
 τῶν πραγμάτων φύσεως παρὰ πᾶσιν ὠμολόγηται, ὅτι
 ἀναιρουμένη μὲν ἡ οὐσία συναναιρεῖ τὰ συμβεβηκότα

αὐτῇ ἄτε ὑποστῆναι χωρὶς αὐτῆς, ἦτινι καὶ συμβέ-
 βηκε, μὴ δυνάμενα, ἀναιρούμενα δὲ τὰ συμβεβηκότα
 οὐκ ἀναιρεῖ τὴν οὐσίαν, εἶπερ συμβεβηκός ἐστιν, ὃ
 γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου
 φθορᾶς· τὰ δὲ στοιχεῖα ἢ ὅλως τὰ συμπληρωτικά 5
 τινος οὐ γίνεται καὶ ἀπο|γίνεται χωρὶς τῆς ἐκείνου fol. 173v
 φθορᾶς (ἐξ αὐτῶν γὰρ ὑφέστηκεν)· οὐκ ἄρα στοιχεῖά
 ἐστὶν τῆς σωματικῆς οὐσίας τὰ συμβεβηκότα οὐδ' ὅλως
 ἐξ αὐτῶν συμπληροῦνται. εἰ δὲ μὴ ἐστὶν στοιχεῖα
 τοῦ σώματος τὰ συμβεβηκότα, οὐδ' ἄρα ἐξ αὐτῶν καὶ 10
 τῆς ὕλης τὸ σῶμα ὑφέστηκεν. ὅτι μὲν οὖν ἀδύνατον
 ἐκ συμβεβηκόντων καὶ ὕλης συγκεῖσθαι τὸ σῶμα, ἰκα-
 νῶς οἶμαι ἐκ τῶν εἰρημένων ἀποδέδεικται. τί οὖν
 πρὸς τὴν ἀπορίαν φαμέν; ὅτι, ὥσπερ οὐ πᾶν ποιὸν
 συμβεβηκός ἐστὶν, ἀλλ' ἔστιν καὶ οὐσιῶδες ποιὸν (τὰς 15
 γοῦν διαφορὰς οἶον τὸ λογικὸν ἢ τὸ δίπουν ἐν τῷ
 ποιόν τί ἐστὶν τῶν εἰδῶν τε καὶ τῶν ἀτόμων φαμέν
 κατηγορεῖσθαι. ὅθεν ἐν κατηγορίαις Ἀριστοτέλης διὰ
 τὸ τῶν διαφορῶν μετέχειν τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη περὶ
 τὴν οὐσίαν αὐτὰ τὸ ποιὸν ἀφορίζειν εἴρηκεν· οὐδὲ 20
 γὰρ ἢ ἐν τῷ πυρὶ θερμότης ποιότης τις οὔσα συμβε-
 βηκός ἐστὶν τῷ πυρὶ ἀλλ' οὐσιώδης αὐτοῦ καὶ συστα-
 τικὴ διαφορὰ, οὐδ' ἢ βαρύτης ἐν τῇ γῆ, οὐ τὸ ὑγρὸν
 ἐν ἄερι τε καὶ ὕδατι, οὐχ ἢ γλυκύτης ἐν τῷ μέλιτι,
 οὐδὲ τὸ λευκὸν ἐν ψιμυθίῳ ἢ ἐν χιόνι, οὐ τὸ σφαιρι- 25
 κὸν σχῆμα ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐγίνετο γὰρ ἂν ταῦτα καὶ
 ἀπεγίνετο χωρὶς τῆς τῶν ὑποκειμένων φθορᾶς, ὅπερ
 ἐστὶν ἀδύνατον· οὐδὲ γὰρ κατ' ἐπίνοιαν ἄνευ θερμότη-

1. ἦι, in mg. ἦτινι, M 9. αυτ[ω]ν, ex ov, M 18. Arist. categ. 5
 p. 3b 20 20. αυτας M; cr. Kroll 21. M in mg.: σημειωσαι
 28 sq. ἀνευ θερμοτητος...χωρὶς θερμοτητος M; fort. alterum del.

τητος ἔστιν νοῆσαι τὸ πῦρ χωρὶς θερμότητος ἢ τὴν
 χιόνα χωρὶς λευκότητος ἢ τὸν οὐρανὸν χωρὶς τοῦ
 σφαιρικοῦ σχήματος οὔτε τῶν ἄλλων τῶν εἰρημένων
 οὐδέν), ὥσπερ οὖν ἔστιν οὐσιῶδες ποιὸν οὐχ ὑπὸ τὸ
 5 ποιὸν ἀλλ' ὑπὸ τὴν οὐσίαν ὡς οὐσιώδης διαφορὰ ἀν-
 αγόμενον, οὕτω δήπου καὶ ποσὸν ἔστιν οὐσιῶδες καὶ
 τοῦτο μάλιστα ἔστιν τὸ τριχῆ διαστατόν· τοῦτο γὰρ
 fol. 174r. ἔστιν μόνον | τῶν ἐν τοῖς σώμασιν θεωρουμένων
 τὸ ἀνθυπόστατον καὶ ἡ ἀπλῶς τοῦ σώματος οὐσία,
 10 ὅπερ ἔστιν ὄγκος τις τριχῆ διαστατὸς ἀόριστος μεγέθει
 τε καὶ σμικρότητι.

ς'. Τούτου δὲ τοῦ τριχῆ διαστατοῦ πρώτη διαφορὰ
 ἔστιν τὸ μέγα τε καὶ μικρόν, ὡς εἴρηται· τῆ γὰρ τῶν
 τριῶν διαστάσεων ἐπὶ τοσόνδε ἢ τοσόνδε ἐκτάσει τε
 15 καὶ συστολῆ τὸ μέγα τε καὶ μικρόν τῷ τριχῆ διαστατῷ
 ἐπιγίνεται καὶ τὸν ἀόριστον ὄγκον εἰς ὄρισμὸν ἄγει
 καὶ πέρας. συστολῆ δὲ καὶ διαστολῆ οὔτε γένεσιν
 οὔτε φθορὰν ἐργάζεται τοῦ σώματος, ἥ σῶμά ἐστιν,
 τουτέστιν τοῦ εἰρημένου τριχῆ διαστατοῦ· γίνεται γὰρ
 20 ἐν τοῖς σώμασιν καὶ ἀπογίνεται τὸ μέγα καὶ τὸ μι-
 κρόν, τουτέστιν διαστελλεται τὰ σώματα καὶ συστελλε-
 ται, τοῦ σώματος, ἥ σῶμά ἐστιν, οὐδὲν κατὰ τὸν
 ἴδιον ὑπομένοντος λόγον. ὥστε ἡ ἀπλῶς τοῦ σώματος
 οὐσία οὐδὲν ἔστιν ἕτερον ἢ τὸ ἀόριστον τριχῆ δια-
 25 στατόν, ὅπερ τῆ τοῦ μικροῦ τε καὶ τοῦ μεγάλου δια-
 φορᾶ ὀριζόμενον καὶ τὰς εἰδοποιούς τῶν σωματικῶν
 οὐσιῶν διαφορὰς δεχόμενον τὰς μερικὰς τῶν σωμάτων
 οὐσίας ἀποτελεῖ, ὕδατός φημι πυρὸς ἡλίου σελήνης

10. μεγε[θ]ει, ex τ, M

13. pag. 408, 5. 417, 19

14. εκστασει M

26. σωματ[ικω]ν M

καὶ τῶν λοιπῶν πάντων. τούτων οὖν δεδειγμένων
 δῆλον, ὡς οὐκ ἔστιν ποσὸν συμβεβηκὸς τὸ τριχῆ δια-
 στατόν· ἐγίνετο γὰρ ἂν χωρὶς τῆς τοῦ σώματος φθορᾶς
 καὶ ἀπεγίνετο, νῦν δὲ οὐδὲ ἐπινοῆσαι ἔστιν σῶμα
 χωρὶς τοῦ τριχῆ διαστατοῦ. αὐτὸ ἄρα οὐσία ἐστὶν ⁵
 σώματος. εἰ οὖν καὶ οὐσία ἐστὶν τοῦ ἀπλῶς σώματος
 τὸ τριχῆ διαστατόν καὶ τοῦτο μόνον ἐν τῇ μεταβολῇ
 τῶν σωμάτων ἀμετάβλητον ὑπομένει, ὡς δέδεικται,
 οὐδεὶς ἄρα λόγος ἔστιν ὁ δεικνύς, ὡς ὑποκειῖσθαι
 αὐτῷ τὴν ἀσώματον ὕλην ἀνάγκη. ὥστε τοῦτο ^{fol. 174v}
 ἐστὶν τὸ πρῶτον τῶν φυσικῶν ἀπάντων εἰδῶν ὑπο- ¹¹
 κείμενον, ἐξ οὗ λοιπὸν καὶ τῶν οὐσιωδῶν ποιότητων
 συντιθεμένων τὰ ἐν ὑπάρξει πεποιοωμένα γίνεται σώ-
 ματα, πῦρ ὕδωρ καὶ τὰ λοιπά· ὥσπερ γὰρ τὸ ἄλογον
 ἢ τὸ θνητὸν καθ' ἑαυτὸ μὲν οὐχ ὑφίσταται, συνδυα- ¹⁵
 ζόμενα δὲ τῷ ζῳῷ, τουτέστιν τῷ ἐμψύχῳ αἰσθητικῷ,
 τὴν ὑπαρξιν λαμβάνει (λέγω δὲ ζῳῷ οὐ τῷ γένει,
 ἀλλὰ τῷ ἐν ὑπάρξει ἤδη, ὃ καὶ μέρος τοῦ συνθέτου
 γίνεται), οὕτω δὴ καὶ τὸ ἐν πυρὶ θερμὸν ἢ κοῦφον
 καὶ ὄσ' ἂν τὴν τοῦ πυρὸς συμπληροῦσιν οὐσίαν, ὁμοίως ²⁰
 καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ψυχρὸν, ἅπερ συμπληρωτικά ἐστὶν
 τοῦ ὕδατος, καὶ γῆς καὶ ἀέρος τὰ χαρακτηριστικὰ τού-
 των διαφοραὶ ὑπάρχοντα σώματος ἐν τῷ ἀπλῶς σώ-
 ματι τῷ τριχῆ διαστατῷ τὴν ὑπόστασιν λαμβάνει.

ξ'. Ἄλλ' ἴσως πάλιν ἐρεῖ τις, ὡς ὅτι τὴν πρώτην ²⁵
 ὕλην ἀνειδέον εἶναι δεῖ, τὸ δὲ τριχῆ διαστατόν οὐκ
 ἔστιν ἀνειδέον, εἴπερ αὐτὸ εἶδός ἐστὶν τοῦ ἀπλῶς
 σώματος. συμβήσεται οὖν μὴ εἶναι ἀνειδέον τὸ τοῖς

15. 16. συνδιαζόμενα M 16. [εμ]ψυχῶι M καὶ αἰσθη-
 τικῷ pt (cf. 408, 10) 18. τῷ ἐν] το ἐν M

φυσικοῖς σώμασιν ὑποκείμενον ἀλλ' εἶδος εἶδεσιν ὑπο-
 κείσθαι. εἰ οὖν δεῖ, φασί, τὴν ὕλην καὶ τὸ πρῶτον
 ὑποκείμενον ἀνειδέον εἶναι, οὐκ ἂν εἴη τὸ τριχῆ δια-
 στατὸν ὕλη. φῆσαιμεν δ' ἂν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀπορίαν
 5 ταύτην ἐπιλυόμενοι, ὡς πρῶτον μὲν τὸ δεῖν τὴν πρῶ-
 τὴν ὕλην ἀνειδέον εἶναι αἴτημά ἐστιν, οὐκ ἀπόδειξις·
 εἰ μὲν γὰρ καθόλου ἀδύνατον ἦν εἰδοπεποιημένον τι
 ὄν ἐτέρῳ εἶδει ὑποκείσθαι καὶ εἶναι αὐτοῦ ὕλην, συγ-
 χωρεῖν ἦν ἀνάγκη τὸ πάντως ἀνειδέον δεῖν εἶναι τὴν
 10 πάντων τῶν εἰδῶν κοινὴν ὕλην· νῦν δὲ πᾶσα γένεσις
 φυσικὴ τε καὶ τεχνητὴ οὐκ ἀνειδέον ἀλλ' εἰδοπεποιη-
 fol. 175r. μένην | ὕλην εἰς τὰ οἰκεία παραλαμβάνει ἀποτε-
 λέσματα· εἰδοπεποιημένα γὰρ ὄντα τὰ ξύλα ὕλη τῶν
 τεκτονικῶν σκευῶν γίνεται, ὁμοίως καὶ ὁ χαλκὸς τῶν
 15 χαλκευτικῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπὶ τῶν φυσικῶν τὰ ἀνο-
 μοιομερῆ τοῦ ζώου μόρια ἦτοι τὸ ἐκ τούτων συγκεί-
 μενον σῶμα εἰδοπεποιημένον ὑπάρχον ὕλη τῶν ζωτι-
 κῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων εἶναι ὠμολόγηται, καὶ τὰ
 στοιχεῖα δὲ τῶν ἐξ αὐτῶν συγκειμένων ἐστὶν ὕλη καὶ
 20 οἱ ἀνάλογον τούτοις χυμοὶ ὕλη τοῦ ἡμετέρου εἶδιν
 σώματος. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ τριχῆ διαστατὸν καὶ ἄποιον
 σῶμα, εἰ καὶ μὴ πρῶτην εἶναι ὕλην, δεύτερον γοῦν
 ὑποκείμενον εἶναι καὶ ὕλην προσεχῆ πᾶσιν τοῖς φυσι-
 κοῖς εἶδεσιν καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσιν· δεῖ μὲν γὰρ τὴν
 25 τινῶν ὕλην μηδὲν εἶδος ἔχειν τούτων, ὧν ἐστὶν ὕλη·
 ὁ γὰρ χαλκὸς οὐδὲν εἶδος κατὰ τὸν τῆς οὐσίας αὐτοῦ
 λόγον ἔχει, ὧν δέχεται, καὶ οἱ χυμοὶ δὲ σαρκὸς ὄντες
 ὕλη καὶ νεύρων καὶ ὀστέων καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ζώου
 μορίων οὐδὲν αὐτοὶ τούτων τῶν εἰδῶν συμπληρωτικὸν

τῆς οὐσίας ἐαυτῶν ἔχουσιν. καὶ ταύτῃ γε ἀνείδεος
 ἂν κληθεῖν πᾶσα ὕλη μηδὲν ὦν δέχεται εἶδος ἔχουσα,
 οὐ μὴν καὶ πάντῃ εἶδους ἐστερημένην εἶναι ἀνάγκη,
 εἴ γε ἅπασα ἢ προσεχῆς ὕλη καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ
 τριχῆ διαστατοῦ εἰδοπεποιήται. ὥστε καὶ τὸ τριχῆ 5
 διαστατόν, καθὸ μὲν πάντων τῶν εἰδῶν ἐστὶν ἕτερον,
 οἷς ὑπόκειται, ταύτῃ ἂν εἴη ἀνείδεον καὶ ὕλη πάντων,
 οὐ μὴν ἐπειδὴ εἶδος τί ἐστὶν, ἤδη διὰ τοῦτο οὐδὲ
 πρώτην ὕλην αὐτὴν εἶναι ἀνάγκη· οὐδὲ γὰρ ἐνδέχεται
 τῶν ὄντων οὐδὲν πάντῃ εἶναι ἀνείδεον· εἰ γὰρ ὅλως 10
 τῶν ὄντων ἐστὶν τὸ τοιοῦτο, ἀνάγκη πάντως εἶναι
 τινα φυσικὸν λόγον τῆς τούτου ὑπάρξεως, καὶν ἡμῶν
 ἄρρητος ἦ· εἰ γὰρ μηδένα λόγον ἔχει, καθ' ὄν |
 ὑφέστηκέν τε καὶ τὸ εἶναι ἔχει, οὐδὲ τῶν ὄντων fol. 175 v.
 ἂν εἴη· ἕκαστον γὰρ τῶν ὄντων ἔχει τινὰ λόγον φυ- 15
 σικόν, καθ' ὄν ὑφέστηκεν. εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲν ἄρα
 τῶν ὄντων ἀνείδεόν ἐστὶν· ὁ γὰρ φυσικὸς ἕκαστου
 λόγος, καθ' ὄν ἐστὶν, εἶδος ἐστὶν ἕκαστου καὶ οὐσία
 καὶ ἔμπαλιν τὸ ἕκαστου συμπληρωτικὸν τῆς οὐσίας
 εἶδος λόγος τίς ἐστὶν φυσικὸς, καθ' ὄν τὸ εἶναι ἔχει. 20
 οὐκοῦν καὶ ἡ ὕλη, εἶπερ μὴ κενόν ἐστὶν ὄνομα, ἀλλ'
 ἐστὶν φυσικόν τι πράγμα ὑφεστός, ἔξει λόγον δη-
 λονότι, καθ' ὄν ὑφέστηκεν. ὁ δὲ τῆς ὑπάρξεως ἕκά-
 στου λόγος εἶδος αὐτοῦ ἐστὶν καὶ οὐσία· καὶ ὁ τῆς
 ὕλης ἄρα λόγος, καθ' ὄν ἐστὶν, εἶδος αὐτῆς ἐστὶν καὶ 25
 οὐσία. οὐκ ἄρα ἐνδέχεται πάντῃ εἶναι τὴν ὕλην ἀνεί-
 δεον· ταῦτόν γὰρ τοῦτό ἐστὶν τῷ μηδὲ εἶναι αὐτὴν
 ὅλως, καθάπερ εἵπομεν· ὁ γὰρ μηδένα λόγον ἔχει τοῦ

8. οὐδὲ pt] ουδεν M
 28. lin. 13 sq.

16. ὑφεστικεν M

22. ὑφεστῶς

εἶναι, τοῦτό που πάντως οὐδὲ τῶν ὄντων ἐστίν. ὥστε
 οὐ κωλύσει εἶναι πρώτην ὕλην τὸ τριχῆ διαστατὸν τὸ
 εἰδοπεποιῆσθαι αὐτὸ καὶ μὴ εἶναι ἀνείδεον· αὐτὸ γὰρ
 τὸ ἐναντίον ὁ λόγος ἔδειξεν, ὡς οὐδὲν ἐνδέχεται τι
 5 τῶν ὄντων πάντη πάντων εἶναι ἀνείδεον. εἰδοπεποιη-
 μένον δὲ λέγοντες τὸ τριχῆ διαστατὸν οὐ σύνθετον
 αὐτὸ φάμεν ἀλλ' ἀπλούστατον· οὐ γὰρ ἐξ ὑποκειμένου
 καὶ εἶδους ἐστίν, ἀλλ' αὐτὸ ἀπλοῦς τίς ἐστίν ὄγκος
 ἐν τούτῳ αὐτῷ τὸ εἶναι ἔχον καὶ τοῖς λοιποῖς ἅπασι
 10 ὑποκείμενον. ἀλλ' οὐδὲ τὸ τριχῆ διεστάναι συνθέσεώς
 τινα ἡμῖν παρέχει ἔννοιαν· εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἐπιπέδων
 τὰ σώματα ὑπῆρχεν, ὡς δοκεῖ λέγειν Πλάτων, ἢ ὅλως
 ἐκ γραμμῶν, οὐκ ἂν ἦν ἀπλοῦν τὸ τριχῆ διαστατόν.
 εἰ δὲ τοῦτό ἐστιν ἀδύνατον, δέδεικται δέ, ὅτι οὐδὲ
 15 ἄλλο τι τῷ τριχῆ διαστατῷ ὑπόκειται, ἀλλ' αὐτὸ ἐστίν
 ὑποβάθρα πάντων, δῆλον ἄρα, ὡς ἀπλούστατόν ἐστιν
 καὶ ὕλη πάντων ἐξ οὐδενὸς τὴν σύνθεσιν εἰληφόρ. |
 fol. 176r. τούτων οὕτως ἔχόντων καὶ ἀδυνποστιάτου τοῦ
 τριχῆ ὄντος διαστατοῦ, μηδεμιᾶς δ' ἐπ' αὐτοῦ μετα-
 20 βολῆς θεωρουμένης, οὐδεὶς ἄρα ἔστιν λόγος ὁ κατα-
 σκευάζειν δυνάμενος, ὡς ὕλη τις ἀσώματος τοῖς φυσι-
 κοῖς ὑπόκειται σώμασιν, ἀλλ' εἰς αὐτὸ ἀνάγκη τὰ
 φυσικὰ ἀναλύεσθαι τό, εἰς ὃ ἔσχατον, εἴτε ὑποκει-
 μένόν τις πρῶτον εἴτε ὕλην αὐτὸ λαλεῖν βούλοιτο·
 25 οὐδὲν γὰρ περὶ τῶν ὀνομάτων φιλονεικήσωμεν.

η'. Οὐ μόνον δὲ ἀναπόδεικτον τοῖς εἰσηγησαμένοις
 τὴν περὶ τῆς ἀσώματος ὕλης ὑπόθεσιν εἶναί φημι
 τῶν λόγων, δι' ὧν εἶναι ἐδόκει, ἐληλεγμένων, ἀλλ'

10. ὑποκείμενον] ὑποκειμενος M 12. cf. Plat. Tim. 53C sq.
 24. fort. καλεῖν 26. ὁ[υ μου]ον M

ἤδη καὶ ἄτοπα τῇ ὑποθέσει ταύτῃ καὶ ἀδύνατα πολλὰ ἐπεσθαι, ἐξ ὧν ὡς ψευδῆς ἐστὶν ἀποδείκνυται. εἰ γὰρ περὶ ἀσώματον ὕλην ἢ μεταβολὴ τῶν πραγμάτων ἐγίνετο δυνάμει πάντα οὕσαν καὶ διὰ τοῦτο πεφυκυῖαν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπομένουσαν εἰς πᾶν εἶδος μεταβάλλειν, περὶ αὐτὴν δηλονότι καὶ ἡ πρώτη μεταβολὴ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ ἐγίνετο ἄν, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοῖς ὑποθεμένοις τὴν ὕλην Πλάτωνί τε καὶ τοῖς λοιποῖς ἔδοξεν· εἰ γὰρ περὶ τὸ τριχῆ διαστατὸν ἢ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ μεταβολὴ γίνοιτο ἄν, αὐτὸ ἀμετάβλητον ὑπομένειν ἀνάγκη καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον ὑποκειμένον ἦτοι τὴν ὕλην, εἰς ὃ ἔσχατον τὰ φυσικὰ ἀναλύεται. εἰ οὖν μὴ τοῦτο εἶναι βούλωνται τὴν πρώτην ὕλην, ἀλλὰ καὶ τούτῳ τὴν ἀσώματον ὕλην ὑποκείσθαι, ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὴν κατὰ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν πρωτίστην μεταβολὴν περὶ ταύτην γίνεσθαι. πότερον οὖν ἀδιάφορον ἐστὶν τῇ φτινιοῦν σώματι ὑποκειμένη ἀσωμάτῳ ὕλῃ εἰς ὀπηλικονοῦν μέγεθος μικρὸν τε καὶ μεῖζον μεταβάλλειν, ὡς τὴν τυχοῦσαν ὕλην τὸν ὀντιναοῦν ὄγκον δύνασθαι δέχεσθαι, ἢ οὐκ ἀδιάφορον; εἰ μὲν οὖν ἀδιάφορον, δύνασθαι ἂν ἢ ὑποκειμένη τῷ κναθιαίῳ ὕδατι ὕλη ἀσώματος μεταβάλλειν εἰς ὄλον τὸν τοῦ ἀέρος ὄγκον, ὁμοίως δὲ καὶ ἢ τῷ ἀέρι παντὶ ὑποκειμένη ὕλη μεταβάλλοι ἂν εἰς κύαθον ὕδατος· εἰ γὰρ ἀδιάφορον αὐτῇ διὰ τὸ ἀσώματον εἶναι καὶ δυνάμει πάντα τὸ εἰς ὀπηλικονοῦν μέγεθος μεταβάλλειν, τί μᾶλλον ἢ τῷ κναθιαίῳ ὕδατι ὑποκειμένη ὕλη εἰς ξεστιαίου εἰ τύχοι

8. ὑποθεμένοις τὴν ὕλην, cf. 437, 21

11. ἄν M; om. pt

25. ὕδατ[ο]ς M

μεταβάλλει ἀέρα ἢ εἰς ἑκατονταπλασίονα καὶ εἰς ὅλον
 ἀπλῶς τὸν τοῦ ἀέρος ὄγκον; εἰ δὲ οὐκ ἀδιάφορον τῇ
 τυχοῦσῃ ἀσωμάτῳ ὕλῃ τὸ τυχόν δεχέσθαι μέγεθος
 (ἐπεὶ μηδὲ ἡ ἐνάργεια τοῦτο ὑπαγορεύει· εἰς ὠρισμένα
 5 γὰρ μεγέθη ἢ εἰς ἄλληλα τῶν σωμάτων μεταβολὴ γί-
 νεται), καίτοι ἐκάστῳ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποκειμένης
 ὕλης, λέγω δὴ τῆς πρώτης, ἀναιρεθήσεται τὰ περὶ
 τῆς ὕλης αὐτῶν ἀξιώματα ἄλλας ἐν ἄλλῃ ὕλῃ ἡμῶν
 ἐξ ἀνάγκης ὑποτιθεμένων· εἰ μὴ γὰρ ἄλλη ὕλη ἄλλαις
 10 διαφοραῖς κατείληπτο, διὰ τί μὴ ἡ τυχοῦσα ὕλη τὸ
 τυχόν μέγεθος δεξασθαι δύναται; ὥσπερ γὰρ διὰ τὸ
 μὴ προκατελιῆφθαι εἶδει τινὲ συμπεφυκότη αὐτῇ ἀλλὰ
 τῷ ἰδίῳ λόγῳ καθά φησιν εἶναι ἀνείδεον πᾶν εἶδος
 εἰς ἑαυτὴν καταδέξασθαι δύναται, οὕτω δῆπου κατὰ
 15 τὸ ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ μηδὲ μεγέθει τινὲ κατείληπται
 τῷ ἰδίῳ λόγῳ ἀλλ' ἔστιν ἀμεγέθης ἀσώματος οὔσα καὶ
 δυνάμει πάντα, δύναιτο ἂν εἰς πᾶν μέγεθος ἢ αὐτὴ
 μεταβάλλειν. μεταβαλλέτω οὖν ἡ τῷ κναθιαίῳ ὕδατι
 ὑποκειμένη ἀσώματος ὕλη εἰς μυρία τυχόν κναθιαῖα
 20 ἢ καὶ εἰς ὅλον τὸν τοῦ ἀέρος ὄγκον. ἀλλὰ τοῦτο
 ἀδύνατον φαίνεται· εἰ γὰρ καὶ τὸ μικρὸν ὕδωρ εἰς
 μείζονα μεταβάλλει ἀέρα, ἀλλ' οὐκ ἀορίστως εἰς ὅπη-
 25 col. 177r. λικονοῦν ἀλλὰ μέχρι τινὸς ὠρισμένου ὄγκου | ἢ
 διαστολῆ καὶ μάνωσις ἐκάστου μεγέθους γίνεται. εἰ
 τοῖνον ἀσώματος οὔσα καὶ ἀμεγέθης ὕλη καὶ δυνάμει
 πάντα καὶ περὶ αὐτὴν τῆς τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ
 μεταβολῆς γινομένης εἰς πᾶν μέγεθος μεταβάλλειν
 ἠδύνατο ἂν, οὐ μεταβάλλει δέ, οὐδ' ἄρα ἀσώματος

4. [ὠ]ρισμενα, ex op, M
 add. (vix scrib. ἄλλο, scil. μέγεθος)

8. ἄλλας M; fort. διαφορὰς

ἔστιν οὐδ' ἀμεγέθης· οὐ γὰρ δὴ γραμμὴ ἔστιν ἢ ἐπι-
 φάνεια. οὐ μόνον δ' οὐκ εἰς πᾶν μέγεθος ἀλλ' οὐδ'
 εἰς πᾶν εἶδος πᾶσαν ὕλην ὁρῶμεν μεταβάλλουσιν· ἢ
 γὰρ τῇ κεγχραμίδι ὑποκειμένη ὕλη οὐκ ἂν ποτε ἢ
 αὐτὴ μένουσα τὸ ἀνθρώπειον ἢ τὸ τοῦ ἐλέφαντος εἰς 5
 αὐτὴν καταδέξαιτο εἶδος· δέδεικται γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ
 τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, ὅτι οὐ τὸ τυχόν μέγεθος τοῦ
 τυχόντος εἶδους ἔστιν δεκτικόν, ἀλλ' ὥριστα τὸ δεκτι-
 κὸν ἐκάστου εἶδους μέγεθος ἐπὶ τὸ μείζον καὶ τὸ
 ἔλαττον· οὐ γὰρ οἶόν τέ ἐστιν οὔτε δακτυλίου φέρε 10
 εἰπεῖν ἄνθρωπον γενέσθαι οὔτε μέχρι σελήνης τῷ
 μεγέθει διήκοντα. καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνομοιο-
 μερῶν ζῶων τε καὶ φυτῶν τοῦτό ἐστιν ἀληθὲς ἀλλὰ
 καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοιομερῶν, ὕδατος φημι πυρός τε καὶ
 ἀέρος καὶ γῆς, καὶ τῶν συνθέτων, σαρκός τε καὶ 15
 αἵματος καὶ φλεβός καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων· οὐδὲ
 γὰρ ἐν τῷ τυχόντι μεγέθει, οἶον εἰ τύχοι ἐν κεγ-
 χραμίδος, τὸ τῆς σαρκός εἶδος συσταίῃ ἂν οὐδὲ τοῦ
 ὕδατος ἢ τινος τῶν ἄλλων· οὐ γὰρ ὥσπερ τὸ μέγεθος
 ἐπ' ἀπειρόν ἐστιν διαιρετόν, οὕτω καὶ τὰ εἶδη διαιρεῖ- 20
 σθαι ἐπ' ἀπειρον δύναται σφύζοντα τὴν ἑαυτῶν οὐσίαν,
 ἀλλ' ἐπειδὴν ὑπερβῆ τὸ ὑπὸ τῆς φύσεως ὠρισμένον
 τῷ εἶδει μέγεθος ἢ διαίρεσις, εὐθύς καὶ τὸ εἶδος
 ἀπόλλυται· τὸ γὰρ ὕδωρ εἰ ἐπὶ πολὺ τῇ διαίρεσει
 κατατέμνεται, φθάνει ἐξαερωθέν, ἐπειδὴν ὑπερβῆ ἢ δι- 25
 αίρεσις τὴν τοῦ ὕδατος οὐσίαν παρὰ τὸ τῆς φύσεως
 μέτρον ἀφωρισμένον, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως.
 καίτοι εἰ ἀσώματος ἦν καὶ ἀμεγέθης ἢ τῇ κεγ- fol. 177 v.

6. 7. Arist. phys. A 4 p. 187b 20 10. δακτυλίου M

17. [εἰ τυχοι ε]ν M 26. τῆς — ουσιας M

χραμίδι ὑποκειμένη ὕλη καὶ δυνάμει πάντα, τί ἐκώλυεν
 τοῦ εἶδους τῆς κεγχραμίδος φθαρέντος ἐξ αὐτοῦ τυχὸν
 γενέσθαι σάρκα ἢ ἄνθρωπον ἢ ὀτιοῦν ἄλλο ἅμα εἰς
 τε τὸ εἶδος καὶ εἰς τὸ τῷ εἶδει προσῆκον μέγεθος
 5 μεταβαλλούσης αὐτῆς προσθέσεως μηδεμιᾶς γινομένης;
 εἰ γὰρ καὶ γίνεται ἐκ κεγχραμίδος συκῆ, ἀλλὰ προσ-
 θήκης πρότερον γινομένης μεγέθους καὶ ὕλης ἐκ τῆς
 τῷ προστιθεμένῳ ὑποκειμένης μεγέθει· προστίθεται
 δὲ τῇ κεγχραμίδι μέγεθος καὶ ὕλη ἐκ τε τοῦ ἀρδεύ-
 10 οντος ὕδατος καὶ τῆς παρακειμένης τε καὶ τρεφούσης
 γῆς. ὁμοίως κἂν εἰ ἐξ ὀλίγου σπέρματος ἄνθρωπος
 γίνεται, ἀλλὰ τὸ καταμήνιον ἢ φύσις ἐπέχουσα τῇ
 τούτου προσθήκῃ τρέφει τε καὶ εἰς τὸ κατὰ φύσιν
 μέγεθος τὸ κῆμα ἄγει τῆς ὑποκειμένης τῷ καταμηνίῳ
 15 πρώτης ὕλης προστιθεμένης τῇ ὕλῃ τοῦ ἐξ ἀρχῆς
 καταβληθέντος σπέρματος. ἐπεὶ τοίνυν ἢ αὐτὴ μέ-
 νουσα ἢ τῆς κεγχραμίδος ἢ ἢ τοῦ σπέρματος ἀσώ-
 ματος ὕλη οὐκ ἂν ποτε τὸ εἶδος εἰς ἑαυτὴν δέξαιτο
 ἢ τὸ τῆς συκῆς ἢ τὸ τοῦ ἀνθρώπου, ὥσπερ τυχὸν
 20 φθειρόμενον τὸ κναδιαῖον ὕδωρ προσθήκης μὴ γινο-
 μένης ἀῆρ γίνεται καὶ ὁ ἄρτος σᾶρξ ἢ ὁ οἶνος αἷμα,
 δῆλον, ὡς οὐδὲ τὸ τυχὸν εἶδος ἢ τυχούσα ὕλη ἀσώ-
 ματος καταδέξασθαι δύναται, ἐπεὶ μηδὲ εἰς τὸ τυχὸν
 μέγεθος ἢ τυχούσα μεταβάλλει. εἰ οὖν ἀσωμάτου
 25 μενούσης καὶ ἀμεγέθους τῆς ἐκάστῳ σώματι ὑποκει-
 μένης πρώτης ὕλης ἐνδεχόμενον ἦν τὴν τῷ τυχόντι
 μεγέθει ὑποκειμένην ὕλην τὸ τυχὸν μέγεθος καὶ εἶδος
 ἐν αὐτῇ καταδέξασθαι διὰ τὸ ἀσώματόν τε εἶναι καὶ

1. ὑποκειμεν[η] M 2. fort. αὐτῆς 7. 8. haec vix sana

12. φύσης M 15. προστ[ι]θεμενης, ex η, M 18. εδε-
ξαιτο M; ἐδέξατο pt

πάντη ἀνειδέον καὶ πάντα εἶναι δυνάμει, τοῦτο δὲ οὐχ
 ὀρῶμεν γιγνόμενον, ψεῦδος ἄρα τὸ ἀσώματον ὕλην
 καὶ ἀνειδέον ὑποκείσθαι τοῖς πράγμασιν. | ἐπὶ δὲ fol. 178 r.
 τοῦ τριχῆ διαστατοῦ, εἴπερ τοῦτο εἴη ὕλη καὶ τὸ
 πρῶτον τῶν φυσικῶν εἰδῶν ὑποκείμενον, ὡς πρότερον 5
 ἀπεδείξαμεν, οὐκέτι ἀνάγκη τὸ τυχὸν εἰς τὸ τυχὸν
 μεταβάλλειν οὔτε μέγεθος οὔτε εἶδος· συστέλλεσθαι
 μὲν γὰρ καὶ διαστέλλεσθαι τὸ μέγεθος πέφυκεν, ἀλλ'
 ὠρισμένην ἑκάστου καὶ τὴν συστολήν καὶ τὴν διαστο-
 λὴν ἀνάγκη γίνεσθαι· μεγέθους γὰρ εἰς μέγεθος ἢ 10
 μεταβολὴ γίνεται, οὐκ ἀσωμάτου εἰς μέγεθος. οὐκοῦν
 δύο μεγεθῶν ὑποκειμένων φέρε εἰπεῖν ὕδατος τοῦ μὲν
 ἡμίσεος τοῦ δὲ διπλασίου καὶ ἑκατέρου μανουμένου τε
 καὶ εἰς ἄερα μεταβάλλοντος τὸ μὲν ἔλαττον εἰς ἐλάτ-
 τονα ὄγκον ἀέρος τὸ δὲ μείζον εἰς μείζονα μεταβάλλει 15
 ἐξ ἀνάγκης. καὶ ὃν λόγον ἔχει πρὸς ἄλληλα κατὰ μέγε-
 θος ἐξαερωθέντα τὰ ὑδάτια, τοῦτον ἔχειν ἀνάγκη τὸν
 λόγον καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν γενομένους τοῦ ἀέρος ὄγ-
 κους. εὐλόγως δ' ἂν οὐδ' εἰς τὸ τυχὸν εἶδος τὸ
 τυχὸν μέγεθος ἐπαρκέσει διὰ τὸ ὠρίσθαι μὲν ὑπὸ τῆς 20
 φύσεως, ἐν ἡλίκῳ μεγέθει ἕκαστον εἶδος ὑφίσταται,
 τὸ δὲ πρῶτον ὑποκείμενον τὸ τριχῆ εἶναι διαστατὸν
 καὶ προκατειληφθαι τῶν ὄντων ἕκαστον ὠρισμένῳ τινὶ
 τοῦ τριχῆ διαστατοῦ μεγέθει· εἰ γὰρ καὶ ἀόριστόν
 ἐστὶν τῷ ἰδίῳ λόγῳ τὸ τριχῆ διαστατόν, ἀλλ' οὖν 25
 ἐπινοία μόνον καὶ τῷ θεωρητικῷ λόγῳ οὐ καθ' ὑπαρ-
 ξιν καὶ ἐνέργειάν ἐστὶν ἀόριστον, ὥσπερ καὶ τὸ ἀπλῶς
 ζῶον ἕτερον μὲν ἐστὶν τῷ ἰδίῳ λόγῳ τοῦ λογικοῦ καὶ
 ἀλόγου, οὐ μὴν ὑφέστηκεν χωρὶς τούτων τινός· πᾶν

γὰρ ζῶον ἐν ὑπάρξει ὄν ἢ λογικόν ἐστίν ἢ ἄλογον.
 ἀλλ' οὐδὲ καθὸ ἀόριστόν ἐστίν τὸ τριχῆ διαστατόν ἢ
 ἄποιον, κατὰ τοῦτο ἀμετάβλητον αὐτό φημι εἶναι,
 ἀλλὰ μόνον καθὸ ὄγκος ἐστίν τριχῆ διαστατός. τοῦτο
 5 γὰρ μόνον ἐν τῇ γενέσει τῶν σωμάτων καὶ τῇ φθορᾷ
 ἀμετάβλητον ὑπομένον ὀρῶμεν, καθὸ δὲ ἀόριστον ἢ
 ἄποιον, οὐκ ἀμετάβλητον· ἕκ τε γὰρ μικροῦ μέγα
 fol. 178 v. γίγνεται | καὶ ἔμπαλιν ἐκ μεγάλου μικρόν καὶ
 [πᾶσαν ἐξαλλάσσει ποιότητα. καὶ ἀόριστον δὲ λέγω
 10 εἶναι τὸ τριχῆ διαστατόν οὐ καθὸ εἰς ὄσον ἂν τις
 ἐπινοήσειεν μέγεθος μεταβάλλειν δύναται (ὥρισται γὰρ
 τὸ τοῦ παντὸς κόσμου μέγεθος καὶ μείζον εἶναι τού-
 του ἐν τῇ φύσει ἀδύνατον), ἀλλὰ καθὸ ὅπως πέφυκε
 τὸ αὐτὸ ἐκτεινόμενον καὶ συστειλλόμενον ἢ μείζον ἢ
 15 ἔλαττον γίγνεσθαι. ὥρισται οὖν ἢ τε ἐπὶ τὸ μέγιστον
 καὶ ἢ ἐπὶ τὸ ἐλάχιστον τοῦ τριχῆ διαστατοῦ συστολή
 τε καὶ ἔκτασις· οὐδὲ γὰρ εἰ δυνάμει ἐστίν ἐπ' ἄπειρον
 διαιρετὸν τὸ μέγεθος, ἤδη διὰ τοῦτο καὶ ἐπ' ἄπειρον
 συστέλλεσθαι δύναται· ἐπειδὴν γὰρ εἰς τὸ παχύτατον
 20 τῆ πυκνώσει συσταλῆ, οἷον τὴν γῆν, ἴσταιται λοιπὸν
 ἢ συστολή· εἰ γὰρ ἐπ' ἄπειρον συστέλλεσθαι τὸ αὐτὸ
 λέγοι τις δύνασθαι, δύναιτο ἂν δήπουθεν ἢ πᾶσα γῆ
 μᾶλλον καὶ μᾶλλον πυκνουμένη εἰς κέγχρου συστα-
 λῆναι ὄγκον· νῦν δὲ τοῦτο ἀδύνατόν ἐστίν· εἰ γὰρ
 25 ἠδύνατο, κἂν συνεστάλη. καίτοι ἐπ' ἄπειρον δυνάμει
 διαιρεῖσθαι δύναται ὡς μεμεγεθυσμένη· ἀλλ' ἕτερόν τι
 εἶναι ἔοικεν συστολή τε καὶ πύκνωσις καὶ ἕτερον δι-
 αίρεσις. ὥστε διαιρεῖται μὲν δυνάμει τὰ μεγέθη ἐπ'

6. [ό]ρωμεν, ex ω, M 11. 12. γαρ το|v er.] M

13. πεφυκε|v er.] M 15. ωριστ[α]ι, ex ε, M 27. εοικεν
superscr. M 28. μεγεθ[η], ex ει, M

ἄπειρον, συστέλλεται δὲ οὐκ ἐπ' ἄπειρον, ὥσπερ οὐδὲ ἐκτείνεται ἐπ' ἄπειρον· τοῦτο γὰρ αὐτὴ ἢ τῶν πραγμάτων ἐνάργεια λέγειν ἡμῖν ὑποβάλλει· δεῖ γὰρ οἶμαι τὸν περὶ τῶν φυσικῶν πραγμάτων διαλεγόμενον οὐκ αὐτὸν συντιθέναι λόγους ἀσυμφώνους τοῖς πράγμασιν 5 ἀλλὰ τοῖς φαινομένοις συμφώνους τε καὶ προσήκοντας ἐφαρμόζειν τοὺς περὶ αὐτῶν λόγους. οἱ μὲν οὖν τὴν ὕλην ἀσώματος καὶ ἀμεροῦ εἶναι καὶ πάντῃ ἀνείδεον ὑποτιθέμενοι καὶ δυνάμει πάντα λόγον οὐχ ἔξουσι δοῦναι, τί δήποτε ἢ τῷ τοσῶδε φέρε ἄρω τῷ ὑποκει- 10 μένῃ ὕλῃ εἰς τοσόνδε καὶ οὐ μείζον σαρκὸς μέγεθος μεταβάλλει, ὁμοίως καὶ ἢ τῷ κναδιαίῳ ὕδατι ὑποκει- μένῃ ὕλῃ εἰς τοσόνδε ἀέρος, ἢ τὸ τῆς σαρκὸς ἐπι- fol. 179r. δέξασθαι δύναται εἶδος, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ τοῦ ἵππου τυχὸν ἢ τὸ τοῦ ἐλέφαντος προσθέσεως μηδεμιᾶς γενο- 15 μένης· τὸ γὰρ ἀσώματος καὶ ἀμερὸς καὶ δυνάμει πάντα, εἴπερ ὅλως πέφυκε σωματοῦσθαι, τί δεῖται προσθήκης ἔξωθεν μεγέθους, ἵνα εἰς τοσόνδε μέγεθος ἢ εἰς τοιόνδε εἶδος μεταβάλλῃ; οἱ δὲ τὸ τριχῆ διαστατὸν τὴν πρώτην ὕλην εἶναι ὑποτιθέμενοι καὶ τοῦτο δη- 20 λονότι οὐκ ἀνείδεον οὐδὲ ἀμερὸς (αὐτὸ γὰρ εἶδος ἐστὶν τοῦ ἀπλῶς σώματος καὶ μέγεθος τὸ πρῶτον) οὐκ ἀπορήσουσιν αἰτίας, διότι οὐ τὸ τυχὸν εἰς τὸ τυχὸν ἢ μέγεθος ἢ εἶδος μεταβάλλει προσθήκης χωρὶς· οὐκ ἀμεγέθους γὰρ οὐδὲ ἀμεροῦς ὄντος τοῦ τριχῆ διαστα- 25 τοῦ ἀλλὰ μεριστοῦ τὸ ὅλον δηλονότι τοῦ ἰδίου μέρους ἐστὶν μείζον· εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἢ συστολῇ δὲ καὶ διαστολῇ τῶν σωμάτων οὐκ εἰς ἀόριστα ἀλλ' εἰς ὠρισμένα

6. φαινομενοῖς M 12. 13. ὁμοίως — ἀέρος fort. post
 14. εἶδος penenda 15. ελεφαντος M 17. [σ]ωματουσθαι,
 ex v, M 19. μεταβαλλ[η]ι, ex ei, M

γίνεται μεγέθη, ὡς δέδεικται, ἀνάγκη ἄρα πᾶσα τὸ
 μείζον τοῦ τριχῆ διαστατοῦ μέρος ἐκτεινόμενον εἰς
 μείζον μέγεθος μεταβάλλειν ἢπερ τὸ ἔλαττον· καὶ
 ἐπειδὴ ἕκαστον εἶδος ἐν τινι ὠρισμένῳ μεγέθει ὑφί-
 5 σταται, ὡς ἐν τῇ φυσικῇ δέδεικται, ἀνάγκη μηδὲ εἰς
 τὸ τυχὸν εἶδος τὸ τυχὸν μεταβάλλειν μέγεθος, ἐπεὶ
 μηδὲ εἰς μέγεθος τὸ τυχὸν προσθήκης χωρὶς. εἰ
 τοίνυν τοῦ μὲν τριχῆ διαστατοῦ ὑποκειμένου ὄντος
 καὶ ἕλης εὐλογον τὸ μὴ εἰς τὸ τυχὸν μέγεθος τὴν
 10 ἔκτασιν καὶ συστολὴν τῶν σωμάτων γίνεσθαι, τῆς δὲ
 ὕλης ἀσωμάτου καὶ ἀνειδέου οὔσης ἐνδεχόμενον ἔστιν
 εἰς ὀπηλικονοῦν μέγεθος τὸ τυχὸν μεταβάλλειν, τοῦτο
 δὲ ψεῦδος ἔστιν καὶ ἀδύνατον, οὐκ ἄρα περὶ ἀσώμα-
 τὸν τινα ἕλην καὶ ἀνειδέον καὶ ἡ συστολὴ τοῦ μεγέ-
 fol. 179v. θους καὶ ἡ διαστολὴ γίνεται· ὥστε ψεῦδος τὸ ἀ|σώ-
 16 ματον ὕλην ὑποκείσθαι τοῖς πράγμασιν. ἔτι εἰ ἀσώ-
 ματός ἔστιν ἡ ὕλη καὶ ἀμεγέθης καὶ μία καὶ ἡ αὐτὴ
 πάντων καὶ οὐ πλείους ὕλαι, διήρηται δὲ ἀπ' ἀλλή-
 λων τὰ φυσικὰ σώματα, οἷον τὸ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ πυρὸς
 20 καὶ ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ ἀπλῶς
 εἰπεῖν ἕκαστον τῶν ἐν ὑπάρξει σωμάτων <ἀπὸ τῶν>
 λοιπῶν πάντων, πῶς ἡ ἀσώματος ὕλη καὶ ἀμεγέθης
 καὶ μία εἰς διάφορα μερίζεται καὶ ἄτομα; τὸ γὰρ ἀσώ-
 ματον καὶ ἀμέγεθες ἀμερές ἔστιν ἐξ ἀνάγκης· οὐδὲ
 25 γὰρ ταῦτόν συμβαίνειν ἐπὶ τῆς ὕλης ἐνδέχεται, ὅπερ
 φέρε εἰπεῖν ἐπὶ τῆς ποιότητος· ἀσώματος μὲν γὰρ καὶ

1. pag. 433, 9

A 4 p. 187 b 20

18. παν|fin. vers.|παντων Mὄνου vel tale quid
πῶν scrib.)

3. ἢπερ pt] ειπερ M

μ[η]δε ει[s] M

M

20. εξανου M; exspectes ἀπ'

21. ἀπὸ τῶν add. (vix σῶμα τῶν λοι-

5. Arist. phys.

6. με[γ]εθος M

ἢ λευκότης καὶ πᾶσα ποιότης· ἀλλ' ἐπεὶ καθ' αὐτὴν
 ὑποστῆναι ἢ ποιότης οὐ δύναται ἀλλ' ἐν ὑποκειμένῳ
 τινὶ μεγέθει τὸ εἶναι ἔχει, συνδιίστασθαι αὐτὴν τῷ
 δεξαμένῳ μεγέθει ἀνάγκη· ἢ δὲ ὕλη οὐκ ἐν μεγέθει
 τὸ εἶναι ἔχει οὐδὲ ὅλως ἐν ἑτέρῳ ὑφέστηκεν· τοῦναν- 5
 τίον γὰρ δεξαμένην καὶ ὑποβάθραν αὐτὴν ἀπάντων
 ὑποθέμενοι εἶναι ἀπεφήναντο. πῶς οὖν τὸ ἀσώμα-
 τον καὶ ἀμερὲς μερίζεται; τίς δὲ καὶ ὁ τῆς διαιρέ-
 σεως τρόπος; τὰ γὰρ διαιρούμενα ἢ ὡς γένος εἰς
 εἶδη διαιρεῖται, ὡς τὸ ζῷον εἰς ἵππον καὶ ἄνθρωπον, 10
 ἢ ὡς εἶδος εἰς ἄτομα, ὡς ἄνθρωπος εἰς Σωκράτη καὶ
 Πλάτωνα, εἶπερ τις καὶ τοῦτο διαίρεσιν καλεῖν ἀξιώ-
 σειεν, ἢ ὡς ὅλον εἰς μέρη, ὡς Σωκράτης εἰς χεῖρας
 καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν καὶ τὰ λοιπὰ μέρη ἢ τὸ δε-
 κάπουν ξύλον εἰς τὰ δέκα ποδιαῖα ξύλα, ἢ ὡς ὁμῶ- 15
 νυμος φωνὴ εἰς διάφορα σημαίνόμενα, ὡς ἡ κύων
 φωνὴ εἰς τὸν ἀστρῶν καὶ χερσαῖον καὶ θαλάττιον.
 ὡς μὲν οὖν γένος εἰς εἶδη ἀδύνατον διαιρεῖσθαι τὴν
 ὕλην· τὰ γὰρ γένη ταῖς εἰδοποιοῖς διαφοραῖς εἰς τὰ
 εἶδη διαιρεῖται, ἢ δὲ ὕλη παντελῶς ἐστὶν κατὰ τοὺς 20
 ὑποθεμένους αὐτὴν ἀνείδεος. ὥστε οὐδὲ διαφορὰν
 συστατικὴν ἢ διαιρετικὴν ἔξει καὶ διὰ τοῦτο οὔτε fol. 180 r.
 ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρεθήσεται ἢ ὕλη ἀλλ' οὐδὲ ὡς
 εἶδος εἰς ἄτομα· καὶ γὰρ τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος ἀνα-
 γόμενα ἄτομα διαφοραῖς τισιν ἀπ' ἀλλήλων τέμνεται· 25
 καὶ γὰρ ἄνθρωπος ἀνθρώπου καὶ ἵππος ἵππου διαφέρει·
 δύο γοῦν ἄτομα κατὰ πάντα τὰ αὐτὰ εἶναι καὶ ἀδιά-
 φορα πάντα ἀδύνατον· οὐκοῦν, εἰ καὶ ἡ ὕλη εἰς
 ἄτομα τέμνεται, διοίσουσι πάντως ἀλλήλων διαφοραῖς
 τισιν τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὕλην ἀναγόμενα ἄτομα. καὶ 30
 ἄλλως δέ· ἀριθμὸν ὅλως καὶ πλῆθος ἄνευ διαφορᾶς

εἶναι ἀδύνατον· εἰ οὖν ἄλλω ἄλλη ἢ ἀσώματος κατ'
 ἀριθμὸν ὕλη ὑπόκειται, εἴπερ πλείονά ἐστιν καὶ διη-
 ρημένα ἀλλήλων τὰ ἔνυλα, πλείονες ἄρα κατ' ἀριθμὸν
 αἱ ἀσώματοι ὕλαι· ἄλλη γὰρ ἢ Σωκράτει ὑποκειμένη
 5 ὕλη ἀσώματος καὶ ἄλλη Πλάτωνι καὶ τῷδε τῷ ξύλῳ
 καὶ τῷδε τῷ ἵππῳ· εἰ δὲ πλείονες τῷ ἀριθμῷ αἱ
 ἀσώματοι ὕλαι, οὐκ ἄρα ἀδιάφοροι· πῶς οὖν ἔτι ἀνεί-
 δεος ἢ ὕλη, ἥς τὰ μέρη διαφοραῖς τισι διαφέρει ἀλλή-
 λων; πάλιν δ' αὖ τὰ μὲν ἄτομα ἀδιαίρετά ἐστιν, ἥ
 10 τοιαῦτά ἐστιν· ὁ γὰρ Σωκράτης εἰ διαιρεθείη, οὐκέτι
 ἐστὶν Σωκράτης, ἢ δὲ ὕλη διαιρουμένη ἔτι ἐστὶν ὕλη·
 διαιρουμένου γὰρ τοῦ ξύλου συνδιαίρεται μὲν καὶ ἡ
 ὑποκειμένη αὐτῷ ἀσώματος ὕλη, μένει δὲ ὕλη οὐδὲν
 ἦττον ἢ ἐν ἑκάστῳ τμήματι· οὐκ ἄρα οὐδὲ ὡς εἶδος
 15 εἰς ἄτομα διαίρεται ἢ ὕλη. ἀλλ' οὐδ' ὡς ὁμώνυμος
 φωνὴ εἰς διάφορα σημαίνόμενα μερισθήσεται, ὡς μῦς
 ὁ τε θαλάσσιος καὶ ὁ γηγενής· οὐδὲ γὰρ φωνὴ ἐστὶν
 μόνον ἢ ὕλη ὁμώνυμος. καὶ εἰ φωνὴ δὲ ἦν ὁμώνυ-
 μος ἢ ὕλη, καὶ οὕτω πάλιν οὐκ ἂν ἦν ἀνείδεος ἐκά-
 20 στου μέρους αὐτῆς ἰδιὸν τι σημαίνόμενον καὶ ἰδίαν
 φύσιν ἔχοντος· πάντα γὰρ τὰ ὁμώνυμα τοιαῦτά ἐστιν·
 ὁμώνυμος μὲν γὰρ ἢ κύων φωνή, ἀλλ' ἄλλο μὲν τι
 fol. 180 v. σημαίνει ἐπὶ τοῦ χερσαίου κυνός, | ἕτερον δὲ ἐπὶ
 τοῦ θαλακτίου καὶ ἐπὶ τοῦ ἀστρώου ἄλλο· ὥστε τὰ
 25 ὁμώνυμα πάντα εἰδοποιοῖς διαφοραῖς ἀλλήλων δια-
 φέρει. οὐκοῦν, εἰ καὶ ἡ ὕλη ὡς ὁμώνυμος φωνὴ εἰς
 διάφορα διήρητο σημαίνόμενα, ἀνάγκη πᾶσα τὰ τμή-
 ματα αὐτῆς εἰδοποιοῖς διαφοραῖς ἀλλήλων διαφέρειν·
 ὥστ' οὐκέτι ἂν εἴη ὕλη ἀνείδεος· οὐκ ἄρα οὐδ' ὡς

ὁμώνυμος φωνή εἰς διάφορα διαιρεῖται σημαίνουσα.
 λείπεται τοίνυν ὡς ὅλον εἰς μέρη αὐτὴν διαιρεῖσθαι.
 ἀλλ' εἰ μὲν εἰς ἀνομοιομερῆ διήρηται, εἰδοπεποιῆσθαι
 καὶ αὐτὴν καὶ τῶν μερῶν ἕκαστον ἀνάγκη· καὶ γὰρ
 τὸ ὅλον εἰδοπεποιήται, οἷον ὁ ἄνθρωπος ἢ τὸ τοῦ
 ἀνθρώπου σῶμα, καὶ τῶν μερῶν αὐτοῦ ἕκαστον
 ἀνάγκη, κεφαλὴ καὶ πόυς καὶ τὰ λοιπά. εἰ δὲ εἰς
 ὁμοιομερῆ, πῶς πάλιν τὸ ἀσώματον καὶ ἀμερῆς δι-
 αιρεῖται; ἄλλως τε ἢ τοῦ ὅλου εἰς μέρη διαίρεσις σώ-
 ματός ἐστιν καὶ μεγέθους, εἴτε ὁμοιομερῆς ἢ τὸ ὅλον
 εἴτε ἀνομοιομερῆς· τὸ γὰρ ἀσώματον καὶ ἀμέγεθες
 ἀμερῆς· ὥστε οὐδὲ ὅλον ἔξει καὶ μέρος. εἰ οὖν ὅλον
 ἔξει καὶ μέρος ἢ ὕλη, μέγεθος ἂν εἴη καὶ σῶμα, οὐκ
 ἀμεγέθης τε καὶ ἀσώματος. διὰ τοῦτο οὐδὲ ἀνείδεος·
 οὐ γὰρ ἀνείδεον τὸ μέγεθος ἢ τὸ σῶμα. καὶ τὸ δὴ
 ἀτοπώτερον· οὐ γὰρ μόνον τὸ ἀμερῆς μεριστὸν ποιεῖν
 συμβήσεται τοῖς τὴν ὕλην ἀσώματον εἶναι καὶ ἀνεί-
 δεον ὑποτιθεμένοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀμερέσει διαίρεσεως
 τὸ ἀμερῆς εἶναι λέγειν αἴτιον γίνεσθαι· ἕκαστον γὰρ
 τῶν εἰδῶν ἀσώματον ὄν καὶ ἀμερῆς τῷ ἰδίῳ λόγῳ,
 ἐπειδὴν ἐν ὕλῃ καὶ ὑποκειμένῳ γένηται, συνδιίσταται
 τούτῳ καὶ συμερίζεται, ὡς ἀρτίως περὶ τῆς λευκό-
 τητος ἐλέγομεν· ὥστε καὶ τοῖς ἀμερέσειν εἶδεσι μερι-
 σμοῦ αἰτία ἢ ὕλη γίνεται. τοῦτο δὲ καὶ αὐτοὶ ὁμο-
 λογεῖν ἀξιοῦσιν. πῶς οὖν οἷόν τέ ἐστιν, εἴπερ ἀμερῆς
 ἐστὶν ἢ ὕλη, αὐτὴν τε διαιρεῖσθαι εἰς μέρη καὶ τοῖς
 ἀμερέσειν εἶδεσιν μερισμοῦ αἰτίαν γενέσθαι; καὶ εἰ
 πάσῃον τι τὸ ἀμερῆς μεριστὸν γίνεται, ἀμερῆ δὲ |

6. τῶν ex τῶι M
 scrib. (vix ἀνάγκη)
 23. pag. 436, 26 sq.

7. ἀνάγκη M; aut del. aut ἀγκάλῃ
 9. μερῶι M

16. ἀτοπώτερον M

fol. 181r. ὄντα τὰ εἶδη κατὰ τὸν ἴδιον λόγον ἐν τῇ ὕλῃ
 γινόμενα μεριστὰ γίνεται, τοῦ δὲ πάθους τούτου ἡ
 ὕλη ἐστὶν αἰτία, δηλονότι ποιητικὸν ἂν εἴη τοῦ πά-
 θους τούτου (τῆς διαιρέσεώς φημι) ἡ ὕλη αἰτιον·
 5 ὥστε οὐκ ἀνείδεος ἡ ὕλη· τὸ γὰρ ποιοῦν δυνάμει
 τινὲ καὶ εἶδει ποιεῖ. καὶ ἐντεῦθεν οὖν δῆλον, ὅτι
 τριχῆ διαστατόν ἐστιν τὸ πρῶτον ἀπάντων ὑποκει-
 μενον καὶ ἡ ὕλη, ὅπερ φύσει μεριστὸν ὄν τοῖς ἐν
 αὐτῷ ὑφισταμένοις εἶδεσιν μερισμοῦ καὶ διαστάσεως
 10 αἰτιον γίνεται. ἐνθεν καὶ εἰς ἄτομα τὰ εἶδη τέμνεται
 οὐκ αὐτὰ καθ' αὐτὰ μεριζόμενα ἀλλὰ τῷ ὑποκειμένῳ
 μεριστῷ ὄντι συνδιαιρούμενα· φύσει γὰρ καθ' αὐτὸ
 ἀμερές ἐστὶν τὸ ἀσώματον, ἀλλὰ τοῦ ὑποκειμένου
 (τουτέστιν τοῦ τριχῆ διαστατοῦ, ἐν ᾧ καὶ ὑφέστηκεν)
 15 μεριστοῦ ὄντος καὶ τοῦ ὅλου τὴν εἰς ὁμοιομερῆ τομὴν
 δεχομένου συμβαίνει καὶ τὰ ἐν τούτῳ ἐνιδρυμένα εἶδη
 ἅτε δὴ συνδιασταθέντα αὐτῷ διὰ τὸ ἐν αὐτῷ γενέσθαι
 διαστατῷ ὄντι καὶ συνδιαιρεῖσθαι αὐτῷ ἐξ ἀνάγκης.
 εἰ δέ τις εἴποι ποσωθεῖσαν πρότερον καὶ σωματωθεῖ-
 20 σαν τὴν ὕλην οὕτω λοιπὸν μεριστὴν γενέσθαι, οὐδὲν
 ἦττον καὶ οὕτως ἀπορήσομεν, πότερον αὐτῇ ἡ ἀσώ-
 ματος ὕλη μεταβαλοῦσα καὶ τοῦ εἶναι ἀσώματος ἐκ-
 σταῖσα αὐτόχρομα σῶμα γέγονεν καὶ μέγεθος ἢ ἀμετά-
 βλητος καὶ ἀσώματος μείνασα τὸ τοῦ σώματος εἶδος
 25 ἐδέξατο, ὥσπερ τὸ μέγεθος δεξάμενον εἰ τύχοι τὸ τῆς
 σαρκὸς εἶδος οὐδὲν ἦττον ἢ μέγεθός ἐστιν ἔμεινεν
 ἀμετάβλητον καὶ ὡσαύτως ἔχον καὶ ἡ σὰρξ λευκὴ

17. διὰ] ἴδιαι M, unde ἰδίαι pt 18. ad versum διαστατῷ
 — ἀνάγκης in marg. ζητει M 23. M m 1 ad αυτοχρομα
 not. marg.: αυτο εκεινο ὅπερ εστιν 27. αμεταβλητος
 M (cr. p)

γενομένη ἢ μέλαινα οὐδὲν μᾶλλον ἢ ἦττον σὰρξ ἐστὶν
μηδὲν ἐκ τῆς λευκότητος ἢ μελανίας καθὸ σὰρξ ἐστὶν
μεταβάλλουσα. εἰ μὲν οὖν ἔμεινεν ἡ ὕλη ἀσώματος
καὶ μετὰ τὸ δέξασθαι τὸ τοῦ σώματος εἶδος, ἔτι μένει
τὸ ἄπορον, πῶς τὸ ἀσώματον καὶ ἀμερῆς μερίζεται καὶ 5
πῶς τοῖς ἀμερέσι μερισμοῦ αἰτία γίνεται ἀμερῆς fol. 181 v.
οὔσα καὶ ἀσώματος. εἰ δὲ ἐξέστη τοῦ εἶναι ἀσώματος
καὶ αὐτὸ σῶμα καὶ μέγεθος γέγονεν, οὐκέτ' ἂν ἀμε-
τάβλητος εἴη· ὥστε οὐδὲ ἀγέννητός τε καὶ ἀφθαρτος,
καὶ ἄλλως· εἰ ἀσώματος οὔσα μετέβαλεν καὶ γέγονεν 10
σῶμα, ἀνάγκη πᾶσα ἢ εἶναι ποτε αὐτὴν ἐνεργεῖα ἀσώ-
ματον, εἶτα γεγονέναι σῶμα, ἢ μηδέποτε αὐτὴν γεγο-
νέναι ἐνεργεῖα ἀσώματος. εἰ μὲν οὖν ἐνεργεῖα ποτὲ
ἦν ἀσώματος, εἶτα μεταβαλοῦσα γέγονεν σῶμα, πρῶ-
τον μὲν δύναται' ἂν πάλιν καὶ τὸ σῶμα γενέσθαι ἀσώ- 15
ματον, εἶτα καθὸ οὐκ ἔμεινεν ἀσώματος ἐφθάρη. εἰ
δὲ τὸ ἀσώματον ἐφθάρη, καὶ γέγονεν ἐξ ἀνάγκης·
οὐδὲν γὰρ τῶν φθαρτῶν ἀγέννητον. εἰ δὲ τοῦτο,
ἀνάγκη πᾶσα ἄλλο τι τῇ ὕλῃ ὑποκείμενον εἶναι κατὰ
τὰ πρότερον δεδειγμένα, περὶ ὃ τὸ ποτὲ μὲν ἀσώμα- 20
τον ὄν ποτὲ <δὲ> σῶμα μεταβάλλει, καὶ τοῦτο πάντως
οὔτε σῶμα ἔσται οὔτε ἀσώματος, εἶπερ σῶματί τε καὶ
ἀσωμάτῳ ὑπόκειται· ἀλλ' οὐδὲν εἶναι μεταξὺ σώματος
τε καὶ ἀσωμάτου ἐνδέχεται, ἐπεὶ μηδὲ τῆς ἀντιφάσεως·
τὸ γὰρ ἀσάματον πάντως που καὶ σῶμα οὐκ ἔστιν, 25
ἀδύνατον δὲ μήτε σῶμα εἶναι τι μήτε μὴ σῶμα τὸ
αὐτό· ἀντίφασις γὰρ τοῦτο, οὐδὲν δὲ οὔτε τῶν ὄντων
οὔτε τῶν μὴ ὄντων ἐκφυγὸν καυχήσεται τὴν ἀντί-

1. [μαλλον] M 3. μεταβαλοῦσα pt 6. exspectes αἰτία
<ἡ ὕλη>, cf. 439, 24 11. ενεργεια[ι], ex v, M 18. φθαρ-
τον M 19. [τ]ηι M 21. δὲ add. pt 24. [ενδεχεται]ι M

φασιν. ὥστε ἀδύνατον ἄλλο τι τῇ ἀσωμάτῳ ὕλη ὑπο-
 κεῖσθαι· οὐδὲ γὰρ Ἑλλησι τοῦτο δοκεῖ. οὐκοῦν ἀδύ-
 νατον ἐνεργεῖα ποτὲ τὴν ὕλην ἀσώματος οὔσαν μετα-
 βάλλειν ἀπὸ χρόνου καὶ γενέσθαι σῶμα. εἰ δὲ μηδέποτε
 5 ἐνεργεῖα ἦν ἀσώματος ἢ ὕλη, τὸν ἄπειρον χρόνον
 δυνάμει ἦν ἀσώματος, εἰ δὲ δυνάμει ἐστὶν ἀσώματος,
 fol. 182r. ἐνεργεῖα ἐστὶν σῶμα | τὸν ἄπειρον χρόνον· τὸ γὰρ
 δυνάμει ἀσώματος εἰ μὴ ἐνεργεῖα εἶη σῶμα, οὔτε
 ἀσώματος ἔσται οὔτε σῶμα· τοῦτο δὲ ἀδύνατον ἄρτι
 10 δέδεικται, εἴπερ ἀντίφασις μὲν ἐστὶν τὸ εἶναι σῶμα
 καὶ μὴ εἶναι σῶμα, τὴν δὲ ἀντίφασιν συναληθεύειν
 ἀδύνατον. εἰ δὲ ἐνεργεῖα ἐστὶν σῶμα ἢ ὕλη τὸν
 ἄπειρον χρόνον, εἰ μὲν τὸ σῶμα ἢ σῶμά ἐστὶν ἀμετά-
 βλητον ὑπάρχει, οὐχ ἔξουσι δεικνύειν, εἰ ὅλως δυνάμει
 15 ὄν ἀσώματος ἢ ὕλη τοῖς φυσικοῖς σώμασιν ὑπόκειται·
 δέδεικται γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ προκειμένου λόγου, ὅτι
 ἀμεταβλήτου ὄντος τοῦ ἀποίου σώματος, τουτέστιν
 μήτε γινομένου μήτε φθειρομένου, αὐτὸ εἶναι τὸ
 ἔσχατον τῶν φυσικῶν ὑποκείμενον καὶ τὴν πρώτην
 20 ὕλην ἀνάγκη. εἰ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα ἢ σῶμά ἐστὶν
 μεταβάλλειν φήσουσιν, ἀνάγκη μήτε καθὸ ἀσώματος
 ἐστὶν ἢ ὕλη ἀμετάβλητον αὐτὴν εἶναι, εἴπερ μὴ ἔμει-
 νεν κατὰ τὸν ἴδιον τῆς φύσεως λόγον ἀσώματος, μήτε
 καθὸ σεσωμάτῳται, εἴπερ καὶ τὸ σῶμα ἢ σῶμά ἐστὶν
 25 μεταβάλλει. ὥστε κατ' οὐδένα τρόπον ἢ ὕλη ἀμετά-
 βλητός ἐστὶν οὔτε ἔσται· οὔτε γὰρ, ὅπερ ἐστὶν φύσει,
 τουτέστιν ἀσώματος, ἔμεινεν ἀμετάβλητος οὔτε ὁ γέ-

2. 3. M ad versum γὰρ — ἐνεργ in marg.: δέ (forsitan ad
 explenda verba p. 441, 21 ascriptum huc aberraverit)
 9. εστ[α]μ, ex ι, M pag. 441, 23 10. [μεν] M
 16. pag. 413, 25 20. [εἰ — ἦμῃ σωμα] M

γουνε, τοῦτο δὲ ἐστὶν σῶμα, εἴπερ καὶ αὐτὸ μεταβάλλει.
 ἀλλ' εἰ ἀδύνατον, ὡς πολλάκις εἴρηται, τὸ πρῶτον
 ὑποκείμενον μεταβάλλειν, οὐκ ἄρα οὔτε δυνάμει ἀσώ-
 ματον εἶναι τὴν ὕλην ἐνδέχεται τὸν ἄπειρον χρόνον,
 δέδεικται δὲ ὅτι οὔτε ἐνεργεία. ὥστε οὐδ' ὅλως ἀσώ- 5
 ματον εἶναι τὴν ὕλην ἐνδέχεται. ἔτι εἰ ἡ πρώτη τῶν
 σωματίων ὕλη ἀσώματος καὶ τὰ εἶδη πάντα ἀσώματά
 ἐστὶν (τοῦτο γὰρ ἀληθὲς ὄν καὶ παρὰ πάντων ὁμολο-
 γεῖται), πῶς δύο ἀσωμάτων τε καὶ ἀμερῶν σύνθεσις
 τὸ ἐξ ἀμφοῖν μέγεθος καὶ σῶμα πεποίηκεν; καὶ fol. 182 v.
 εἰ μυρία ἀμερῶν συντιθέμενα μέγεθος οὐ ποιεῖ ὡς τὰ 11
 σημεῖα, πόθεν δύο ἀμερῶν σύνθεσις τις (τῆς ὕλης
 φημὶ καὶ τοῦ εἶδους) μέγεθος καὶ σῶμα γεγένηται;
 εἰ δὲ φήσουσιν δυνάμει εἶναι σῶμα τὴν ὕλην, κὰν
 ἀσώματος εἴη, εἰ μὲν αἰεὶ ἐστὶν δυνάμει σῶμα, οὐδέ- 15
 ποτε δήπουθεν ἐστὶ ἐνεργεία σῶμα, αἰεὶ δὲ ἐνεργεία
 ἀσώματος· τὸ γὰρ δυνάμει τι ὄν ἕως ἂν μόνως ἢ
 δυνάμει, ἐνεργεία τοῦτο εἶναι ἀδύνατον· τὸ γὰρ ὕδωρ
 ἕως ἂν μόνως ἢ δυνάμει θερμὸν, ἐνεργεία θερμὸν
 οὐκ ἔστιν. εἰ οὖν αἰεὶ δυνάμει ἐστὶν σῶμα ἢ ὕλη, 20
 αἰεὶ ἔσται ἐνεργεία ἀσώματος· μένει οὖν ἡ ἀπορία.
 πῶς δὲ ἀσώματον ἀσωμάτῳ συντιθέμενον μέγεθος
 ποιεῖ καὶ σῶμα; ἄλλως τε εἰ αἰεὶ ἐστὶν δυνάμει σῶμα,
 οὐδέποτε δὲ ἐνεργεία γίνεται σῶμα, μάτην ἔξει τὴν
 δύναμιν μηδέποτε προϊούσαν εἰς ἐνεργείαν. ἀλλ' οὐδὲν 25
 τῶν αἰδίων δυνάμει ἐστὶν μόνως τὸν ἄπειρον χρόνον,
 ὡς καὶ Ἀριστοτέλει δοκεῖ· ἐν μὲν γὰρ τοῖς γινομένοις
 καὶ φθειρομένοις ἐνδέχεται δυνάμει τι εἶναι, ὃ μὴ

16. αἰεὶ] εἰ M

21. εστ[αι] M

25. οὐδὲν] οὐδε M

26. α[ι]διων, ex ei, M

27. Arist. metaph. Θ 8 p. 1050 b 7

γινόμενος M

πρόεισιν εἰς ἐνέργειαν φθανούσης τῆς φθορᾶς τὴν
 τῆς δυνάμεως τελείωσιν καὶ ἐνέργειαν (δυνάμενος γὰρ
 πᾶσαν ἐπιστήμην ὁ ἄνθρωπος ἐπιδέξασθαι οὐ πάντως
 δέχεται φθανούσης τῆς φθορᾶς τὴν ἐνέργειαν, καὶ τὸ
 5 ξύλον δυνάμει ὄν θρόνος ἢ ναῦς οὐ πάντως καὶ ἐνεργεία γίνεται), ἐπὶ δὲ τῶν αἰδίων ἀδύνατον εἶναι φη-
 σιν Ἀριστοτέλης μόνως δυνάμει τι εἶναι τὸν ἄπειρον
 χρόνον· μάτην γὰρ ἔξει τὴν δύναμιν μηδέποτε προ-
 ιοῦσαν εἰς ἐνέργειαν. οὐκ ἄρα ἐνδέχεται τὸν ἄπειρον
 10 χρόνον δυνάμει σῶμα εἶναι τὴν ὕλην. εἰ δὲ δυνάμει
 οὔσα σῶμα ἢ ποτὲ γέγονεν ἐνεργεία σῶμα ἢ αἰεὶ ἐστίν
 fol. 183r. ἐνεργεία σῶμα, τὰ αὐτὰ πάλιν ἐροῦμεν· | εἰ μὲν
 γὰρ ἀμετάβλητον εἴη τὸ σῶμα ἢ σῶμά ἐστιν, οὐδεμίαν
 ἔξουσιν ἀπόδειξιν τοῦ ὅπως ὑποκείσθαι τινα τοῖς σώ-
 15 μασιν ὕλην ἀσώματον· εἰ δὲ καὶ τὸ σῶμα μεταβάλλει,
 κατ' οὐδέν ἐστιν ἢ ὕλη ἀμετάβλητος, οὔτε καθὸ ἦν
 ἀσώματος οὔτε καθὸ γέγονε σῶμα· εἰ δὲ μὴ εἴη ἀμε-
 τάβλητος, ἄλλο τι ἐστὶ καὶ αὐτῇ ὑποκείμενον καὶ
 ὕλης ὕλην ἐπινοήσομεν καὶ περὶ ἐκείνης πάλιν τὰς
 20 αὐτὰς ἀπορήσομεν ἀπορίας καὶ εἰς ἄπειρον τὸ ἄτοπον
 ἀνεισιν. ἀλλ' οὔτε μεταβάλλειν τὸ πρῶτον τῶν φυσικῶν
 ὑποκείμενον ἐνδέχεται καὶ τοῦ, ὅ ἐστιν, ἐξίστα-
 σθαι οὔτε ἄλλο τι αὐτῷ ὑποκείσθαι· οὐ γὰρ ἂν ἔτι
 πρῶτον εἴη ὑποκείμενον. δῆλον οὖν ἐντεῦθεν, ὡς οὐκ
 25 ἐνδέχεται δυνάμει σῶμα εἶναι τὴν ὕλην. ἀποδέδεικται
 δὲ νῦν, ὡς οὔτε ἀσώματον αὐτὴν εἶναι οἷόν τε οὔτε
 δυνάμει οὔτε ἐνεργεία, ἔτι δὲ οὐδὲ ἀνείδεον διὰ τὸ
 μηδ' ὅπως ἐνδέχεσθαι τι τῶν ὄντων ἀνείδεον εἶναι·

5. in textu ὄν θρονοῦ, in marg. ὄν θρονος, M 19. επι-
 νοησ[ο]μεν, ex ω, M 20. ἄπειρον (cf. 120, 8 annot. 3, 4.
 53, 10. 449, 9)] ἀπορον M 25. ἀποδεδεικτ[α]ι, ex ε, M

τὸ γὰρ μηδένα λόγον ἔχον τοῦ εἶναι ὅμοιον ἐδείξαμεν
 τῷ μηδ' εἶναι ὅλως. ὁ δὲ τοῦ εἶναι ἐκάστου λόγος
 εἶδος ἐστίν καὶ φύσις ἐκάστου· τὸ γὰρ ζῶον λογικὸν
 θνητὸν λόγος ἐστίν τοῦ εἶναι καὶ εἶδος ἀνθρώπου.
 ἐκ τούτων οὖν πάντων δῆλον γεγένηται, ὅτι οὔτε
 ἀνείδεον παντελῶς οὔτε ἀσώματον εἶναι τὴν πρώτην
 ὕλην ἐνδέχεται. ὥστε μῦθος ψευδῆς καὶ αἴτημα ἀ-
 απόδεικτον ἢ περὶ τῆς ἀσωμάτου τε καὶ ἀνειδέου
 ὕλης ὑπόθεσις ἀποδέδεικται, κὰν μυριοὶ Πλάτωνες
 καὶ ὁ λοιπὸς τῶν ἀρχαίων κατάλογος τὴν περὶ αὐτῆς
 εἰσηγήσαντο· δόξαν· οὐδενὶ γὰρ πιστεύειν ἀξιόσομεν
 μὴ ὑπὸ λόγου τὴν ἀπόδειξιν ἔχοντι· 'εἰ μὴ σὺ γὰρ
 σαυτοῦ λέγοντος ἀκούσης', φησὶν ὁ Πλάτων, 'ἄλλω
 λέγοντι μηδέποτε πιστεύσης'. οἱ μὲν οὖν ἔλεγκοι τῆς
 ἀνειδέου ὕλης καὶ ὡς ἀληθῶς οὐδὲν οὔσης τῶν ὄντων
 ἐντεῦθεν ἡμῖν πέρας ἐχέτωσαν νόθων τῶν ὄντων καὶ
 ἀνυποσιτάτων τῶν περὶ αὐτῆς λογισμῶν ἀποφαν- fol. 183 v.
 θέντων. εἰ δὲ αὐτὴ ἢ περὶ τῆς ὕλης αὐτῶν ὑπόθεσις
 ψευδῆς δέδεικται καὶ ἀνυπόστατος, καὶ τὰ τῇ ἀρχῇ
 ἄρα τῇ ψευδεῖ ταύτῃ ἐπόμενα τῆς ἀρχῆς ἐληλεγεμένης
 συναπελήλεγκται καὶ διὰ τοῦτο ἴσως περιττὸν ἦν τὸ
 ὅλως εἰς τὸ προκειμένον τι λέγειν ἐπιχείρημα. συγ-
 χωρήσαντες δ' οὖν ἡμεῖς τῇ περὶ τῆς ὕλης ὑποθέσει,
 εἴτε σῶμα ταύτην εἶναί τις τὸ ἅποιον βούλοιο εἴτε
 ἀσώματον, ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τοῦ προκειμένου ἐνδεκάτου
 ἐπιχειρήματος τὸν λόγον τρέψωμεν· ἐστίν δ', ἵνα συν-
 ελῶν εἴπω, τοιοῦτον.

θ'. Ἡ ὕλη, φησίν, οὐ κατὰ τύχην ἀλλ' ἐκ τινος

1. pag. 427, 13

10. τῶν pt] τον M

18. ἢ περὶ pt]

ἠπερ M

21. συναπελήλεγκται M (cr. pt)

αἰτίας τὸ εἶναι ἔχουσα ἕνεκά τοῦ ἐστίν καὶ τοῦτὸ
 ἐστίν αὐτῇ τὸ εἶναι· τῆς γὰρ γενέσεώς ἐστίν ἕνεκα·
 οὐκοῦν καὶ ἡ γένεσις οὗ ἕνεκά ἐστίν. τὸ δὲ ἕνεκά
 του καὶ τὸ οὗ ἕνεκα τῶν πρὸς τι, τὰ δὲ πρὸς τι ἅμα
 5 τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι ἔχει· ἀφ' οὗ ἄρα ἡ ὕλη
 ἐστίν, ἀπὸ τότε καὶ ἡ γένεσις ἐστίν· καὶ γὰρ ἡ ὕλη
 εἶδους ἐστίν ὕλη καὶ τὸ εἶδος ὕλης ἐστίν εἶδος. ὥστε
 ἅμα τῷ εἶναι τὴν ὕλην εὐθὺς καὶ ἡ γένεσις ἐστίν καὶ
 τὰ εἶδη ἐστίν ἐν αὐτῷ· ἐστίν γὰρ ἡ ὕλη οὐκ ἀκοσμίας
 10 ἕνεκα καὶ τῆς τῶν εἰδῶν στερήσεως ἀλλὰ κόσμου τε
 καὶ εἰδοποιίας. εἰ οὖν ἡ ὕλη ὡς καὶ ἡ γένεσις ἐξ
 ἀνάγκης αἰδιος, καὶ ἡ εἰδοποιία. ὥστε καὶ ὁ κόσμος
 αἰδιος. ὅτι δὲ ἡ ὕλη αἰδιος, δῆλον ἐντεῦθεν· εἰ γὰρ
 γίνοιτο, φησίν, καὶ φθείροιτο, ὕλης ἄλλης δεήσεται,
 15 ἐξ ἧς τε γίνεται καὶ εἰς ἣν φθαρεῖσα ἀναλυθήσεται·
 τοῦτο δὲ πάλιν ἀνάγκη συμβαίνειν διὰ τὸ ἐν τῷ
 ἐνάτῳ λόγῳ εἰρημένον, ὡς πᾶν τὸ γιγνόμενον ἐκ τινος
 γίνεται καὶ ἐκ μηδενὸς γενέσθαι τι ἀδύνατον εἶναι.
 ἐστίν δὲ Ἀριστοτελικὸν τὸ ἐπιχείρημα· αὐτὸς γὰρ ἐν
 20 τῷ πρώτῳ τοῦτο τῆς φυσικῆς ἔθηκεν ἀκροάσεως. ὁ
 μὲν οὖν προκείμενος συλλογισμὸς τοιοῦτος. ἡμεῖς δὲ
 fol. 184r. τοῖς ἄλλοις ἅπασιν συγχωρήσαντες τοῦτο μόνον
 τῶν εἰρημένων ζητήσωμεν, εἰ ἔπεται ἐξ ἀνάγκης τῷ
 γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι τὴν ὕλην τὸ δεῖσθαι αὐτὴν
 25 ὕλης ἑτέρας· τοῦτο γὰρ ἐστίν τὸ δοκοῦν ἔπεσθαι ἄτο-
 πον· οὗ δειχθέντος ὡς οὐχ ἔπεται (τουτέστιν ὡς οὐκ
 ἀνάγκη, εἴπερ ἡ ὕλη γίνοιτο, ἐξ ὕλης καὶ αὐτὴν

5. το (ante εἶναι) M] τῷ pt 11. εἰδοποιίας M

17. pag. 314, 13

18. εἶναι om. 314, 15

19. Arist. phys.

A 8 p. 191b 13

21. συλλογισμός in marg. add. M; om. pt

τοιουτος, rasura supra toi, M

25. ὕληστέτερας M

γίνεσθαι), οὐδὲν ἔσται λοιπὸν τὸ κωλύον μὴ εἶναι τὴν ὕλην αἰδιον ἀλλ' ἀρχὴν ἔχειν γενέσεως. μηδενοῦ οὖν ὄντος λόγου τοῦ αἰδίου εἶναι αὐτὴν κατασκευάζοντος οὐδ' ἂν δι' αὐτὴν αἰδιος εἶναι πιστευόιτο ἅμα τῆς τε ὕλης τοῦ κόσμου καὶ τοῦ εἶδους αὐτοῦ συν- 5 υποστάντων· ἐκ γὰρ τοῦ λαβεῖν, ὅτι αἰδιος ἢ ὕλη, συνήγαγεν, ὅτι καὶ ὁ κόσμος αἰδιος.

ί'. Πυθέσθαι δὲ πρῶτον αὐτοῦ ἄξιον, πῶς φησιν πᾶν τὸ γινόμενον ὕλης δεῖσθαι, ἵνα γένηται, ἄρ' ὡς ἐκ τῆς ὕλης τοῦ γιγνομένου τὸ εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν 10 λαμβάνοντος καὶ οἷον αὐτῆς τῆς ὕλης εἰς τὴν τοῦ γινομένου μεταβαλλούσης οὐσίαν καὶ αὐτὸ γινομένης ἐκεῖνο, ἢ ὡς δεομένου τοῦ γινομένου ὑποκειμένου τινός, ἵν' ἐν ἐκείνῳ τὴν ὑπαρξιν λαμβάνῃ, διὰ τὸ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἄνευ ὑποκειμένου συστήναι μὴ δύνα- 15 σθαι, ὥσπερ τὰ γράμματα δεῖται κηροῦ τυχόν, ἵνα ὑποστῇ, οὐ τῆς τοῦ κηροῦ οὐσίας αὐτὰ τὰ γράμματα γινομένης, ἀλλ' ἐν αὐτῷ ὡς ἐν δοχείῳ τινὶ τῶν γραμμάτων τὴν ὑπαρξιν λαμβανόντων, καὶ ὡς τὸ σχῆμα δεῖται χαλκοῦ ἢ ἐτέρας ὕλης, ἵνα γένηται, οὐ τοῦ 20 χαλκοῦ αὐτὸ σχῆμα γινομένου, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τοῦ σχήματος ὑφισταμένου. εἰ μὲν οὖν τὸ πρότερόν τις ὑπόθοιτο, ἤδη τοῦτο ἐν τῷ τέλει τοῦ ἐνάτου λόγου πρὸς ἡμῶν ἀπελήλεγται καὶ πάρεστιν ἐκεῖθεν τὴν τούτων ἀκριβῆ διδασκαλίαν ἐκλέγεσθαι, ὅτι οὐχ ἢ ὑποκειμένη 25 τοῖς εἶδεσιν ὕλη αὐτόχημα τὰ εἶδη γίνεται ἀλλὰ μόνον ὑποδοχὴ ἔστιν τῶν | εἰδῶν, ὡς καὶ ὁ Πρό- fol. 184 v.

3. 4. κατασκευαζ[ο]ντος, ex ei, M 4. exspectes <ὁ κόσμος> αἰδιος 13. δ[I litt. er.]εομενον M 21. αυτου σχημαῖ γινομενου, in marg. αυτε σχημα, M (cf. 349, 2) 23. εν αυτου M pag. 350, 28 sq. 27. pag. 403, 16

κλος ἐν τούτοις παρὰ τοῦ Πλάτωνος εἶπε λαβών· καὶ
 γὰρ ὁ χαλκὸς μένων ἀμετάβλητος ὑποδοχὴ τῶν σχη-
 μάτων γίνεται καὶ ὁ κηρὸς τῶν γραφομένων· καὶ ἐπὶ
 τῶν φυσικῶν δὲ πάντων τὸ τριχῆ διαστατὸν μένον
 5 ἐπὶ τῆς ἰδίας φύσεως καὶ μηδεμίαν μεταβολὴν ὑπο-
 μένον, ἧ̄ τοιοῦτόν ἐστιν, πάντων ἐστὶν τῶν φυσικῶν
 εἰδῶν δοχεῖον· εἰ γὰρ τὸ ὑποκείμενον εἰς τὴν τοῦ
 γινομένου μετέβαλλεν οὐσίαν, οὐκέτ' ἂν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ
 φύσεως ἔμενεν τὸ ὑποκείμενον· ἐξ οὗ γὰρ τι μετα-
 10 βάλλει, οὐκέτι ἐστὶν ἐν ἐκείνῳ· ὥστε καὶ τὴν ὕλην,
 καθὸ ὕλη ἐστίν, μεταβάλλειν συνέβαινε καὶ οὐκέτ'
 ἂν ἔμενεν ἡ ὕλη· οὕτω δ' ἂν ἡ εἰς ἄλληλα μεταβολὴ
 τῶν πραγμάτων ἀνήρητο μηδενὸς μένοντος ἀμεταβλή-
 του, ὡς ἀκριβῶς ἐν ἐκείνοις ἐδείξαμεν· ὥστε ἀδύνα-
 15 τον τὴν ὕλην εἰς τὴν τοῦ γινομένου μεταβάλλειν
 οὐσίαν. εἰ δὲ τὸ δεύτερον ἀναγκαῖον εἶναι φήσουσιν
 τὸ δεῖσθαι πᾶν τὸ γινόμενον ὑποκειμένου τινὸς καὶ
 ὕλης τῆς ὑποδεξομένης αὐτοῦ τὴν ὑπαρξιν, ὡς διὰ
 τοῦτο ἀναγκαῖον φαίνεσθαι καὶ τὴν ὕλην, εἴπερ γέ-
 20 νοιτο, δεῖσθαι ἑτέρας ὕλης, οὐχ ὀρῶ, πόθεν τὴν
 ἀνάγκην τοῦ λόγου κατασκευάζουσιν· εἰ μὲν γὰρ πᾶν
 τὸ γινόμενον ἄλλου τινὸς ἐδεῖτο τοιούτου, οἷον αὐτό
 ἐστίν, ἵνα γένηται, ἀκόλουθον ἦν καὶ τὴν ὕλην, εἴπερ
 γίνοιτο, δεῖσθαι ὕλης ἑτέρας· νῦν δὲ τοῦτο καὶ ψευ-
 25 δός ἐστίν καὶ ἀδύνατον· τῶν γὰρ γινομένων πάντων
 συνθέτων ὄντων ἐξ ὕλης καὶ εἶδους ἀνάγκη πᾶσα ἢ
 τὸ εἶδος εἶναι τὸ γινόμενον ἢ τὴν ὕλην ἢ τὸ ἐξ
 ἀμφοῖν συγκείμενον. εἰ οὖν πᾶν τὸ γινόμενον

1. Plat. Tim. 49 A [ἐί]πε M 18. ὑποδεξα⁰μένης p] ὑπο-
 δεξαμένης M 20. [ορ]ω M 25. γινομενον M

ἑτέρου δεῖται τοιούτου, οἷον αὐτό ἐστίν, ἵνα γένηται,
 εἴτε τὸ εἶδος εἴη τὸ γιγνόμενον, ἄλλου δεήσεται τοι-
 ούτου εἶδους, ἵνα γένηται, καὶ τοῦτο πάλιν, εἰ γίνοιτο,
 ἑτέρου, εἴτε τὸ σύνθετον, ἄλλου συνθέτου δεήσεται,
 οἷον αὐτό ἐστίν, ἵνα γένηται, ἀ|κείνο πάλιν, εἰ fol. 185 r.
 γίνοιτο, ἄλλου. ἵνα οὖν γένηται χαλκός, χαλκοῦ 6
 δεήσεται καί, ἵνα γένηται λευκόν, λευκοῦ δεήσεται
 καί, ἵνα βαρύ, βαρέος. τοῦτο δ' ἄτοπόν ἐστίν· ἐπ'
 ἄπειρον γὰρ ἀνιέναι ἀνάγκη καὶ ταύτη καὶ γένεσιν
 ἀναιρεῖν· ἀδύνατον γὰρ δι' ἀπείρων χωρῆσαι τὴν γέ- 10
 νεσιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς περὶ γενέσεως Ἀριστοτέλει δέ-
 δεικται· καὶ πρὸς τῷ ἀτόπῳ καὶ παρ' αὐτὴν τὴν τῶν
 πραγμάτων ἐστὶν ἐνάργειαν· τούναντίον γὰρ πᾶν τὸ
 γιγνόμενον ἐξ οὗ τοιοῦδε γίνεται· ἐξ οὗ χαλκοῦ γὰρ
 ὁ χαλκός γίνεται καὶ ἐξ οὗχ ὕδατος ὕδωρ καὶ ἐξ οὗκ 15
 ἀνθρώπου ἄνθρωπος (λέγω δὲ κατὰ τὸ ὑλικὸν αἴτιον·
 περὶ τούτου γὰρ νῦν ἡμῖν ὁ λόγος· εἰ γὰρ καὶ ἄνθρω-
 πος ἄνθρωπον γεννᾷ, ἀλλὰ τὸ μὲν ἐστίν ποιοῦν, τὸ δὲ
 γιγνόμενον· οὐ περὶ τοῦ ποιητικοῦ δὲ νῦν αἰτίου ἢ
 ζήτησις· ἀνάγκη γὰρ τὸ γιγνόμενον πᾶν ἐκ ποιούντος 20
 γίνεσθαι, εἴτε ὅμοιον εἴη τὸ ποιοῦν εἴτε ἀνόμοιον
 τῷ γιγνομένῳ· καὶ γὰρ εἰ ἐκ σίτου σίτος γίνεται,
 ἀλλ' ὡς ἐκ ποιητικοῦ αἰτίου γίνεται· ἐνυπάρχουσιν
 γὰρ οἱ δημιουργικοὶ τοῦ γιγνομένου λόγοι ἐν τῷ κατα-
 βαλλομένῳ σπέρματι, ὡς καὶ ἐν τῷ ἀνθρωπείῳ καὶ 25
 τοῖς λοιποῖς, τὴν δὲ ὕλην τό τε ἀρδεῦον ὕδωρ καὶ ἢ
 παρακειμένη γῆ ὑποτίθησιν, ὡς καὶ ἡ μήτρα τὸ κατα-
 μήμιον· διόπερ, εἰ ἐλλείποι τὸ ὕδωρ, οὐ διὰ τὸ

1. τοιοῦτο M 2. εἰ[η] M 9. ἀνιέναι in marg.
 suppl. M fort. <τὴν> γένεσιν 13. ενεργείαν M
 23. ποιητ[ι]κου M 27. πάκειμενη M

ποιοῦν ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς ὕλης ἔνδειαν ἀτέλεστος ὁ
 καρπὸς γίνεται). εἰ οὖν πᾶν τὸ γιγνόμενον ἐξ οὗ
 τοιοῦδε γίνεται κατὰ τὸ ὑλικὸν αἴτιον, οἷον ὁ ἄν-
 θρωπος ἐξ οὐκ ἀνθρώπου καὶ τὸ πῦρ ἐξ οὐ πυρὸς
 5 καὶ ὁ ἐπιστήμων ἐξ οὐκ ἐπιστήμονος, εἴτε τὸ σύνθε-
 τον εἶη τὸ γινόμενον εἴτε τὸ εἶδος, οὐδὲν ἄρα τῶν
 γιγνομένων δεῖται ἄλλου τοιούτου, οἷον αὐτό ἐστιν,
 ἵνα γένηται. οὐδὲ ἡ ὕλη ἄρα ἡ πρώτη καὶ τὸ πρῶ-
 τον ὑποκείμενον, εἴπερ γίνοιτο, ἄλλης δεήσεται ὕλης
 10 καὶ ὑποκειμένου, ἵνα γένηται· οὐδὲ γὰρ ἐπειδὴ τὰ
 101. 185 v. εἶδη δεῖται ὕλης, ἵνα γένηται εἶδη, διὰ τοῦτο | καὶ
 ἡ ὕλη, εἴπερ γίνοιτο, ὕλης δεήσεται· τὰ μὲν γὰρ
 εἶδη ἅτε δὴ καθ' αὐτὰ ὑποστῆναι μὴ δυνάμενα δεῖται
 τῆς ὑποδεξομένης αὐτὰ ὕλης, ἐν ἧ λαμβάνει τὴν
 15 ὑπαρξιν, ἡ δὲ ὕλη ὑποδοχὴ πάντων οὔσα καὶ τὸ
 πρῶτον ἀπάντων ὑποκείμενον οὐ δεῖται ἑτέρου τοῦ
 ὑποδεξομένου πρὸς ὑπαρξιν· οὐδὲ γὰρ τὰ φυσικὰ εἶδη,
 εἰ καθ' αὐτὰ ὑφίστασθαι ἠδύνατο, ἐδεήθησαν τῆς
 ὕλης εἰς ὑπαρξιν παραγινόμενα, ἀλλ' ἐγένετο ἄν χωρὶς
 20 ὕλης. ὥστ' οὐδ' ἡ ὕλη, εἰ μὴ οὔσα πρότερον ἀρχὴν
 τοῦ εἶναι λαμβάνει, ὕλης ἑτέρας καὶ ὑποκειμένου
 δεήσεται, ἵνα γένηται, αὐτὴ οὔσα τὸ πρῶτιστον πάν-
 των ὑποκείμενον καὶ μὴ δεομένη ἑτέρου ὑποκειμένου
 εἰς ὑπαρξιν· οὐ γὰρ ἐν ὑποκειμένῳ ἡ ὕλη ἀλλ' ὑπο-
 25 κείμενον· ὥσπερ γὰρ τὸ μὲν τοῦ ἀνθρώπου τυχὸν ἢ
 τὸ τοῦ ἵππου ὁμοίωμα δεῖται χαλκοῦ, ἵνα ὑποστῆ, ὁ
 μέντοι χαλκὸς οὐ δεῖται χαλκοῦ, ἵνα γένηται χαλκός,
 οὔτω κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἀνάγκη καὶ ἐν τῇ φυσικῇ

4. οὐ ex v M 5. επιστημ[ω]ν M 10. οὐδὲ pt] ουδεν
 M 18. fort. ἐδεήθη ἄν 22. πρωτιστ[ο]ν, ex ω, M
 26. [χ]αλκου M

γενέσει τὰ μὲν ἐν ὑποκειμένῳ τὸ εἶναι ἔχοντα, εἰ
γένοιτο, δεῖσθαι ὕλης καὶ ὑποκειμένου, ἵνα γένηται
ἐν ἐκείνῳ, ἅτε δὴ καθ' αὐτὰ εἶναι μὴ δυνάμενα,
οὐκέτι μέντοι τὸ ὑποκείμενον αὐτὸ καὶ ἡ ὕλη, εἴπερ
γίνοιτο, ὑποκειμένου τινὸς καὶ ὕλης δεήσεται· οὕτω 5
γὰρ οὐκέτ' ἂν ἦν ὑποκείμενον καὶ ὕλη ἀλλ' ἐν ὑπο-
κειμένῳ τε καὶ εἶδος. εἰ δ' ὅλως καὶ δεῖται τινος ἡ
ὕλη, ἵνα γένηται, εἶδους πάντως δεήσεται· ὥσπερ γὰρ
τὸ ἔνυλον εἶδος ἄνευ ὕλης εἶναι οὐ δύναται, οὕτως
οὐδὲ ἡ ὕλη, καθὸ ὕλη ἐστίν, ἄνευ εἶδους εἶναι οὐ 10
δύναται διὰ τὸ πρὸς ἄλληλα εἶναι τὴν ὕλην καὶ τὸ
εἶδος, ὡς καὶ ὁ Πρόκλος ἐν τούτοις φησίν· ὥσπερ
οὖν τὸ γινόμενον δεξιὸν οὐ δεξιοῦ δεῖται ἀλλ' ἀρι-
στεροῦ, ἵνα γένηται δεξιόν, καὶ τὸ ἀριστερὸν οὐκ
ἀριστεροῦ ἀλλὰ δεξιοῦ, ἵνα ἀριστερὸν γένηται, καὶ 15
ἐπὶ πάντων τῶν πρὸς τι τὸ ἀντικείμενον τοῦ fol. 186 r.
ἀντικείμενου δεῖται, ἵνα ὑποστῇ, οὕτω δὴπου καὶ ἡ
ὕλη, ἵνα γένηται ὕλη, οὐχ ὕλης ἀλλ' εἶδους δεήσεται·
τὰ γὰρ πρὸς τι ἐν τῇ πρὸς ἄλληλα σχέσει τὸ εἶναι
ἔχει. οὕτε οὖν τὴν ὕλην χωρὶς εἰδῶν εἶναι ἐνδέχε- 20
ται, καθὸ ὕλη ἐστίν (μάτην γὰρ ἔσται), οὕτε τὰ εἶδη
χωρὶς τῆς ὕλης (οὐδὲ γὰρ ὑποστῆναι καθ' αὐτὰ δύ-
ναται χωρὶς ὕλης)· τὸ ἕτερον οὖν τοῦ ἑτέρου δεήσεται
καὶ οὐκ αὐτὸ αὐτοῦ ἢ τοῦ ὁμοίου. ὡς οὖν τὸ λέγειν
τὰ εἶδη δεῖσθαι ὕλης, ἵνα γένηται, οὐκ εἰσάγει τὰ 25
ἔνυλα εἶδη αἰδία (ἀρχὴν γὰρ τοῦ εἶναι καὶ τέλος
ἔχοντα ἐναργῶς ὁράται), οὕτως οὐδὲ τὸ δεῖσθαι τῶν
εἰδῶν τὴν ὕλην, εἴπερ γίνοιτο, αἰδίων εἶναι αὐτὴν

12. pag. 404, 6
αυτο αὐτου M15. [αριστερον γενηται] M
28. fort. <τὸ> αἰδιον εἶναι

24. οὐχ

εἰσάγει. οὐδεμία ἄρα πέφηνεν ἀνάγκη, εἴπερ ἡ ὕλη
 γίνοιτο, δεῖσθαι αὐτὴν ὕλης, ἵνα γένηται, τοῦναντίον
 δὲ μᾶλλον, εἴπερ ἡ εἴλη γίνοιτο, ἀδύνατον ὕλης αὐτὴν
 ἑτέρας δεήσεσθαι. καὶ ἄλλως· εἰ, ὡς ἔχει ἡ ἀπλῶς
 5 ὕλη καὶ τὸ ἀπλῶς εἶδος, οὕτως ἔχει καὶ ἡ τις ὕλη
 πρὸς τὸ μερικὸν εἶδος, ἡ δὲ ἀπλῶς ὕλη, εἴπερ γίνοιτο,
 καθὸ ὕλη ἐστίν, ἄλλης δεήσεται, καὶ ἡ τις ἄρα ὕλη,
 εἴπερ γίνεται, καθὸ ὕλη ἐστίν, ὕλης δεήσεται. εἰ οὖν
 τὸ δεύτερον ψεῦδος δειχθεῖν καὶ ἀδύνατον (λέγω δὴ
 10 τὸ τὴν τινὰ ὕλην, καθὸ γίνεται ὕλη, δεῖσθαι ὕλης),
 ψεῦδος ἄρα καὶ τὸ τὴν ἀπλῶς ὕλην, εἴπερ γίνοιτο,
 καθὸ ὕλη ἐστίν, ὕλης δεῖσθαι, ἵνα γένηται ὕλη (λέγω
 δὲ τινὰ ὕλην τὴν τῆς οἰκίας τυχὸν ἢ τοῦ πλοίου καὶ
 ἐν τοῖς φυσικοῖς τοῦ Σωκράτους φέρε ἢ τοῦδε τοῦ
 15 φυτοῦ). ὅτι μὲν οὖν ἡ τις ὕλη γίνεται καὶ οὐκ ἔστιν
 ἀγένητος ἀλλὰ τότε γίνεται καὶ ἔστιν, ὅτε καὶ τὸ
 εἶδος ἔστιν, οὗ ἔστιν ὕλη, αὐτὸς ἐν τούτοις σαφῶς
 φησιν ὁ Πρόκλος· 'καὶ γὰρ ἡ τις ὕλη', φησίν, 'τότε
 ὕλη ἐστίν, ὅταν ἦ καὶ τὸ εἶδος· διὸ καὶ εὐεργὸν ποι-
 fol. 186v. οὔσιν οἱ τεχνῖται μήπω οὔσαν | ὕλην καί, καθό-
 21 σον προκόπτουσιν εἰς τὸ ποιεῖν ὕλην, κατὰ τοσοῦτον
 παραγίνεται τὸ εἶδος· οὐ γὰρ οἱ λίθοι τοῦ εἶδους τῆς
 οἰκίας ὕλη, πρὶν ξεσθῶσιν εἰ τύχοι καὶ ἀρμοσθῶσιν,
 ἀλλ' ὅταν ταῦτα προσλάβωσιν· ὅταν ἄρα ὡς ἀληθῶς
 25 ὕλη γένωνται, τότε πάρεστιν ἀχρόνως ἤδη τὸ εἶδος'.
 εἰ οὖν ἡ τις ὕλη μὴ αἰδιός ἐστιν ἀλλὰ γίνεται ὕλη,
 ἡ δὲ τις ὕλη, καθὸ γίνεται ὕλη, δεῖται ὕλης, ἵνα
 γένηται ὕλη, καὶ ἡ ταύτης ἄρα ὕλη οὔτε αἰεὶ ἐστίν,
 ἀλλ' ὅταν ἦ κάκεινη, ἧς ἐστίν ὕλη, καὶ διὰ τοῦτο

γενητή ἐστὶν καί, ἵνα γένηται ὕλη, καὶ αὐτὴ ἄλλης ὕλης τρίτης δεήσεται· καὶ ἐπειδὴ πάλιν αὕτη οὐκ ἔστιν αἰδιός, ἐπεὶ μὴδὲ ἐκείνη, ἧς ἔστιν ὕλη, αἰδιός ἐστιν, ἀλλὰ γίνεται ποτε ὕλη, δεήσεται καὶ αὐτὴ τετάρτης ὕλης, ἵνα γένηται ὕλη, καὶ πάλιν ἡ τετάρτη 5 οὐκ ἀεὶ οὔσα ἀλλὰ ποτὲ γινομένη ὕλη ἄλλης δεήσεται πέμπτης κακείνης ἄλλης καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον. εἰ οὖν τοῦτο ἄτοπον, οὐκ ἄρα ἡ τις ὕλη, καθὸ γίνεται ὕλη, δεήσεται ὕλης, ἵνα γένηται ὕλη· εἰ γὰρ τὴν τινὰ ὕλην οἶον τοὺς ἐξεσμένους λίθους, ἵνα γένωνται ὕλη 10 οἰκίας, μὴ ὡς ἔν καὶ ἀπλῶς λάβωμεν ἀλλ' ὡς σύνθετον τι ἐξ ὑποκειμένου τινὸς λίθου καὶ τῆς τοιαύδε ξέσεως, οὐκέτι ὡς γινομένην ὕλην ἐλάβομεν ἀλλ' ὡς εἶδους ἢ συνθέτου γένεσιν, ὡς εἴ τις καθέδραν ἐαυτῷ ποιῆσαι βουλόμενος ὕλην χρησάμενος τῷ λίθῳ τούτῳ 15 τὸ τῆς καθέδρας ἐπιθήσει εἶδος· εἰ δὲ ὡς ὕλην οἰκίας τὸν ἐξεσμένον τε καὶ ἡρμοσμένον λίθον θεωρήσωμεν, οὐκέτι τούτου τὸ μὲν ἔσται ὑποκείμενον, τὸ δὲ εἶδος (οὐδεμία γὰρ ὕλη, καθὸ ὕλη ἐστίν, ἐξ ὕλης καὶ εἶδους σύγκειται· οὕτω γὰρ ἐπὶ τὸ ἄπειρον ἤξομεν, ὡς ἔφθη- 20 μεν δείξαντες), ἀλλ' ὡς ἔν τι καὶ ἀπλοῦν τὸ ὅλον τοῦτο λαμβάνεται, ὁ ἐξεσμένος τε | καὶ εἰ ἡρμο- fol. 187 r. σμένος λίθος· ὥστε ὕλην οἰκίας ποιῶν ὁ οἰκοδόμος ὡς ἔν τι καὶ ἀπλοῦν λίθον ἐξεσμένον ποιεῖ· οὐ γὰρ τὸ τοιόνδε τοῦ λίθου σχῆμα αὐτὸ καθ' αὐτὸ οἶον εἰ 25 τύχοι τὸ κυβικὸν τοῦτο ὕλη ἐστὶν οἰκίας, ἀλλ' οὐδὲ ἄνευ τοῦ σχήματος αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἢ τοῦ λίθου φύσις ἢ ἀσχημάτιστος, ἀλλὰ τὸ συναμφοτέρου ὡς ἔν

2. επ[ει]δη M 11. fort. ἀπλοῦν (cf. lin. 21. 24. 454, 17. 455, 2. 12) 13. ελαβ[ο]μεν, ex ω, M 16. ειδ[ο]ς, ex ω, M

ὕλη ἐστὶν οἰκίας. τοῦτο δὲ αὐτὸ καὶ ὁ Πρόκλος ἡμῖν
 ἐν τοῖς προκειμένοις σαφῶς διωρίσατο εἰπὼν 'οὐ γὰρ
 οἱ λίθοι τοῦ εἶδους τῆς οἰκίας ὕλη, πρὶν ξεσθῶσιν
 <εἰ τύχοι καὶ ἀρμοσθῶσιν>, ἀλλ' ὅταν ταῦτα προσ-
 5 λάβωσιν'. ὥστε οὔτε οἱ λίθοι καθ' αὐτοὺς ἄνευ τοῦ
 ξεσθῆναι καὶ ἀρμοσθῆναι ὕλη οἰκίας οὔτε πολλῶ μᾶλ-
 λον αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ σχῆμα, ἐπεὶ μηδὲ ὑποστῆναι
 καθ' αὐτὸ δύναται. εἰ οὖν τὸ συναμφοτέρον ὡς ἐν
 ὕλη ἐστὶν οἰκίας, ὡς καὶ ὁ Πρόκλος καλῶς εἰρηκεν,
 10 τὸ δὲ συναμφοτέρον οὐ δεῖται τινος ὑποκειμένου, ἵνα
 γένηται, ἢ ἄρα τίς ὕλη οὐ δεῖται ὕλης, ἵνα γένηται
 ὕλη· πᾶσα μὲν γὰρ γένεσις, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἐνάτῳ
 δέδεικται λόγῳ, εἶδους τινός ἐστὶν γένεσις. ἐπειδὴ
 δέ, ὡς ἐν ἐκείνοις εἶπομεν, τὸ ἄλλου ἀποτελεσμα
 15 ἄλλου γίνεται ὕλη, ὅταν ὡς ὕλην ἑτέρου λάβωμεν τὸ
 συναμφοτέρον (ἅμα (λέγω δὴ τὸ τε ὑποκείμενον καὶ
 τὸ εἶδος), ὡς ἐν καὶ ἀπλοῦν γινόμενον αὐτὸ λαβεῖν
 ἀνάγκη· οὐδὲ γὰρ ἢ μερικὴ ὕλη οἶον ἢ τῆς οἰκίας καὶ
 ἢ τοῦδε τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἢ τῶν συνθέτων πάντων
 20 ἀπλῶς ἐστὶν ὕλη καὶ μόνως ὕλη, ἵνα καὶ τῷ ὄντι
 ἀπλουσιτάτην καὶ ἀσύνθετον αὐτὴν εἶναι ζητῶμεν,
 ἀλλὰ πρὸς τι μὲν ὕλη, πρὸς τι δὲ οὐχ ὕλη ἀλλὰ σύν-
 θετόν τι χοῦμα ἐξ ὕλης καὶ εἶδους, ὡς ἐν τῷ ἐνάτῳ
 λόγῳ ἀκριβῶς δέδεικται, ἵνα μὴ πάλιν τοὺς αὐτοὺς
 25 ἀνακνυκλώμεν λόγους. εἰ μὲν οὖν ὡς σύνθετόν τι
 fol. 187 v. χοῦμα τὴν τινὰ ὕλην θεωρήσει τις, οὐκέτι ὡς
 ὕλην θεωρήσει ἀλλ' ὡς ἐξ ὕλης τε καὶ εἶδους συγ-

2. pag. 404, 10

4. εἰ — ἀρμοσθῶσιν add. 404, 11

6. [οἰκίας M

8. δυνα[τ]αι, ex v, M

συναμφο[τ]ερον M

12. pag. 346, 18

14. pag. 373, 24 sq. 376, 22

21. ζη-

τῶμεν suspectum

κείμενον, οἷον τὸν λίθον καὶ τὸ τοιούδε αὐτοῦ σχῆμα, εἰ δὲ ὡς ὕλην οἰκίας λήψεται, ὡς ἐν καὶ ἀπλοῦν τὸν τοιῷσδε ἐσχηματισμένον λίθον νοεῖν ἀνάγκη· οὐ γὰρ ὁ ἀσχημάτιστος ἀλλ' ὁ ἐσχηματισμένος λίθος ὕλη ἐστὶν τῆς οἰκίας, ὡς καὶ ὁ Πρόκλος εἶρηκεν· ὥσπερ οὖν 5 οὐχ ἀπλῶς εἰσιν ὕλη οἱ ἐσχηματισμένοι λίθοι ἀλλὰ πρὸς τι ὕλη ὡς πρὸς τὸ ἐκ τῆς συνθέσεως αὐτῶν ἐγγινόμενον τῆς οἰκίας εἶδος, οὕτως καὶ πρὸς τι ἀπλοῖ εἰσιν, λέγω δὴ πρὸς τὴν οἰκίαν, ἣτις ἐξ αὐτῶν καὶ τοῦ τοιοῦδε σύγκειται σχήματος· ὥστε, εἰ τὸ συν- 10 ἀμφοτέρων, λέγω δὴ οἱ ἐσχηματισμένοι λίθοι, ὡς ἐν τι καὶ ἀπλοῦν ὄντες ὕλη τῆς οἰκίας εἰσίν, τὸ δὲ συν- ἀμφοτέρων οὐ δεῖται ὕλης, ἵνα γένηται, οὐκ ἄρα ἢ τις ὕλη δεῖται ὕλης, ἵνα γένηται, καίτοι γενητὴ οὐσα. εἰ οὖν ἢ τις ὕλη, εἶπερ ὡς γινομένη ὕλη λαμβάνοιτο, 15 οὐ δεῖται ἐτέρας ὕλης, ὡς δὲ ἢ τις ὕλη πρὸς τὸ μερικὸν εἶδος ἔχει, οὕτως καὶ ἢ ἀπλῶς ὕλη πρὸς τὸ ἀπλῶς εἶδος ἔχει, οὐδ' ἢ ἀπλῶς ἄρα ὕλη, εἰ γίνοιτο, καθὸ ὕλη ἐστίν, ἐτέρας ὕλης δεήσεται. δῆλον οὖν καὶ ἐντεῦθεν, ὡς οὐδεμία ἐστὶν ἀνάγκη, εἴπερ ἢ ὕλη 20 γένοιτο, ἐκ τίνος ὄντος αὐτὴν γίνεσθαι. ὥστε οὐδεὶς ἐστὶ λόγος ὁ κατασκευάζων, ὅτι δεῖ τὴν ὕλην εἶναι ἀγένητον, τοῦ λόγου τοῦ εἰς ἄτοπον τὸν περὶ τῆς γενέσεως αὐτῆς λόγον ἀπάγειν δοκοῦντος ἀπελεγχθέντος.

αι'. Ἀλλ' οὐδέν, φησὶν, ὁρῶμεν γινόμενον, ὃ μὴ ὕλης δεῖται· οὐκοῦν καὶ ἢ ὕλη, εἰ γίνοιτο, ὕλης δεήσεται. ἀλλὰ πᾶν τὸ νῦν γινόμενον μερικὸν οὐ κατὰ

8. ἐγγινόμενον vix sanum
21. αὐτὴν] αὐτὴ M

16. ὕλης [I litt. er.] ὡς M

τὴν ὑποκειμένην αὐτῷ ὕλην καὶ τὸ πρῶτον τῷ εἶδει
 αὐτοῦ ὑποκείμενον γίνεται, ἀλλὰ καθὸ εἰδοπεποιήται·
 καὶ δέδεικται γέ ἐν τῷ ἐνάτῳ τοῦτο πρότερον λόγῳ
 καὶ ὡς οὐχ ὁμοίως τὸ τε ὄλον καὶ τὸ μέρος γίνε-
 fol. 188r. σθαι | ἀνάγκη καὶ ὅτι ἀναγκαίως, ἵνα μένη εἷς
 6 καὶ ὁ αὐτὸς ὢν κόσμος, ἢ τῶν μερῶν φθορά τε καὶ
 γένεσις τῇ εἰς ἄλληλα μεταβολῇ γίνεται τῶν μὲν
 εἰδῶν εἰς τὸ μὴ ὂν φθειρομένων, μένοντος δὲ τοῦ
 αὐτοῦ ὑποκειμένου καὶ τῆς ὕλης ἐν τοῖς μεταβάλλου-
 10 σιν, ἵνα καὶ τὸ πᾶν ἔν καὶ ταῦτόν μὲνη. εἰ οὖν ἢ
 γένεσις νῦν οὐ τῶν καθόλου οὔσα γένεσις ἀλλὰ τῶν
 μερικῶν κατὰ τὰ εἶδη γίνεται καὶ οὐ κατὰ τὴν ὕλην,
 εἶπερ νῦν οὔτε γινομένην τὴν ὕλην οὔτε φθειρομένην
 ὀρωμεν, εἰκότως ἄρα πᾶν τὸ γινόμενον ὕλης δεῖται
 15 ἅτε δὴ τῶν εἰδῶν καθ' αὐτὰ ὑποστῆναι μὴ δυνα-
 μένων, οὐκέτι μέντοι, εἰ καὶ ἢ ὕλη γέγονεν, ὕλης
 ἐδεήθη, εἶπερ καὶ τὰ εἶδη· οὐδὲ γὰρ τὴν αὐτὴν εἶναι
 γένεσιν ὑπονοεῖν εὐλογον τῶν τε εἰδῶν καὶ τῆς ὕλης·
 τὸ μὲν γὰρ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ εἶναι ἔχον ὕλης δεήσε-
 20 ται τῆς ὑποδεχομένης αὐτό, ἵνα γενόμενον ὑποστῆ,
 αὐτὸ μέντοι τὸ ὑποκείμενον, εἰ γίνοιτο, οὐκέτι ἄλλου
 ὑποκειμένου δεήσεται· οὐ γὰρ ἂν ἦν ἔτι ὑποκείμενον
 ἀλλ' ἐν ὑποκειμένῳ. μὴ οὖν ἐν τοῖς οὐχ ὁμοίοις
 μᾶλλον δὲ ἀντικειμένοις ὁμοίαν τὴν γένεσιν ἀπαιτεί-
 25 τωσαν· εἰ γὰρ τῶν πρὸς τι ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος, εἴ γε
 ἢ μὲν ἕνεκά τού ἐστιν, τὸ δὲ οὐ ἕνεκα, τὰ δὲ πρὸς
 τι τῶν ἀντικειμένων ἐστίν, καὶ τὰς γενέσεις ἄρα τού-

3. pag. 346, 18

5. pag. 341, 24 sq.

10. μένη] ἐνηι M

15. αὐτῷ M

20. fort. ὑποδεχομένης (cf. 450, 14)

21. μεντο|ι το ὑπο|κειμενον M

24. 25. ἀπαιτητωσαν M

26. τὸ pt] τα M

των ἀντικείμενον ἀνάγκη· ἐπεὶ καὶ ἡ τοῦ ψυχροῦ γένεσις τῇ τοῦ θερμοῦ ἀντίκειται, εἴπερ ἡ μὲν πυκνώσει ἡ δὲ μανώσει γίνεται, καὶ ἡ τοῦ ἄνω τῇ τοῦ κάτω· ἡ μὲν γὰρ ἀνάβασίς ἐστὶν ἡ δὲ κατάβασις· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως. εἰ οὖν τῷ ἀντικειμένῳ τὸ ἀντικείμενον ὑπάρχειν ἀνάγκη, ὡς ἐν τοῖς τόποις δέδεικται, ὑπάρχει δὲ τῇ τοῦ εἶδους γενέσει τὸ δεῖσθαι ὕλης, ἵνα γένηται, τὸ ἄρα ἀντικείμενον τούτῳ τῇ γενέσει τῆς ὕλης ὑπάρξει, τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ μὴ δεῖσθαι, ἵνα ἡ ὕλη γένηται.

βί'. Τί οὖν; οὐκ ἐλέγομεν καὶ ἡμεῖς μικρῶ πρόσθεν, ὡς δεῖ τὴν ὕλην τὴν αὐτὴν | καὶ ἀμετά- fol. 188 v. βλητον ὑπομένειν, εἴτε τὸ τριχῆ διαστατὸν εἴη ἡ πρώτη ὕλη εἴτε ἄλλη τις παρὰ τοῦτο ἀνείδεος; τὸ δὲ πάντῃ ἀμετάβλητον καὶ φθορᾶς δῆπου καὶ γενέσεως ἐξηρησθαι ἀνάγκη. ἀλλ' οὐ καθάπαξ τὸ ἀμετάβλητον αὐτῇ προσεῖναι συνεχωρήσαμεν (οὐδένα γὰρ λόγον ὄρωμεν τοῦτο κατασκευάζοντα), ἀλλ' ἐν τῇ τῶν μερικῶν εἰς ἄλληλα μεταβολῇ ἀνάγκην εἶναι ἔφαμεν τὴν κοινὴν ὕλην τῶν εἰς ἄλληλα μεταβαλλόντων ἐν τῇ ἐκείνων μεταβολῇ ἀμετάβλητον ὑπομένειν· ἀλλ' οὐ δῆπου διὰ τοῦτο καὶ καθάπαξ αὐτὴν ἀμετάβλητον εἶναι ἀνάγκη· καὶ γὰρ τῶν ἐκ χαλκοῦ ἢ χρυσοῦ δημιουργημάτων εἰς ἄλληλα μεταβαλλόντων ὁ ὑποκείμενος τούτοις χαλκὸς ἢ χρυσοῦς ἐν τῇ ἐκείνων μεταβολῇ ἀμετάβλητος ὑπομένει οὐδὲν κατὰ τὸν τῆς ἰδίας οὐσίας πάσχων λόγον, ἀλλ' ὅμως οὔτε ἀγένητος διὰ

6. Arist. top. Z 9 p. 147 a 29

9. fort. δεῖσθαι. <ὕλης>

11. οὐκ M; om. p cf. 448, 10

19. ἀλλη[λα] M

μεταβολῆι— 20. ἀλληλα in marg. suppl. M ἀνάγκην] ἀναγκη

M 26. τη[ς] M 27. πασχ[ω]ν, ex ov, M

τοῦτό ἐστιν οὔτε ἄφθαρτος. οὐκοῦν οὐδ' εἰ ἐν τῇ
 τῶν μερῶν τῶν τοῦ κόσμου [ἐν τῇ] εἰς ἄλληλα μετα-
 βολῇ ἀμετάβλητον μένει τὸ ὑποκείμενον, ἤδη καὶ παν-
 τελῶς ἀγένητον αὐτὸ καὶ ἄφθαρτον εἶναι ἀνάγκη.
 5 ἀλλ' εἶπερ ἡ κοσμοποιία ἀρχὴν τοῦ εἶναι δειχθεῖν
 λαβοῦσα, ἀνάγκη καὶ τὴν ὕλην ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχειν
 καὶ μὴ εἶναι αἰδιον. ἀρχὴν δὲ τοῦ εἶναι λαβοῦσα ἐξ
 οὐδενὸς προὑποκειμένου γενένηται· πᾶν γὰρ τὸ γινόμε-
 10 πρῶτον οὐκ ὄν (τοῦτο γὰρ λέγω γινόμενον καὶ οὐ
 μόνον τὸ διὰ γενέσεώς τινος καὶ χρονικῆς παρατάσεως
 ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν μεταβάλλον) ἐξ οὐκ ὄντος
 τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν οὐσίαν λαμβάνει, καθ' ὃ γίνεται,
 καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν πάλιν φθαρὲν ἀναλύεται, ὡς ἐν τῷ
 15 ἐνάτῳ λόγῳ δέδεικται. ὥστε καὶ ἡ ὕλη, εἰ γίνοιτο
 καὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαμβάνοι, ἐξ οὐδενὸς προὑποκει-
 μένου γενήσεται, ἀλλὰ μηδαμῶς οὔσα, πρὶν γένηται,
 ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν ὑπὸ τοῦ δημιουργή-
 σαντος αὐτὴν παράγεται. οὕτω μὲν οὖν αὐτὸ καθ'
 20 αὐτὸ τὸ προκείμενον ἐξετάσαντες ἐπιχείρημα οὐδεμίαν
 fol. 189r. ἀνάγκην εὔρομεν, ὡς, εἶπερ ἡ ὕλη γένοιτο, ὕλης
 ἐτέρας δεήσεται διὰ τὸ τὰ γινόμενα ἐξ ὕλης γίνεσθαι,
 τοῦναντίον δὲ μᾶλλον ἀναγκαῖον ἐφάνη, ἐπειδὴ τὰ
 γινόμενα, καθὰ εἰδοπεποιήνται γινόμενα, τουτέστιν
 25 εἰς τὸ εἶναι παραγόμενα, ὕλης δεῖται, ἀκόλουθον τὴν
 ὕλην, εἶπερ γίνοιτο, μὴ δεῖσθαι ὕλης.

γί'. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ὡς ἐκ τῶν Πλάτωνι δοκούν-

2. ἐν τῇ del.

4. αὐτο superscr. M

11. παρα[τ]άσεως

M 15. pag. 339, 25 sq.

19. πᾶραγεται αὐτην M

25. ακολουθῶ M; suspectum

των ὁ λόγος τῷ Πρόκλῳ πρόεισιν, δειξάτω τις ἡμῖν, ποῦ Πλάτων οὕτως διὰ διαρρήδην ἀναρχον εἶναι τὴν ὕλην ὑπέθετο καὶ αἰδίου γενέσεως ἀρχὴν οὐκ ἔχουσαν· οὐδαμοῦ γὰρ ἔστιν τῶν διαλόγων τοῦτο εὐρεῖν Πλάτωνα λέγοντα· ὁπότε καί, εἰ σαφῶς οὕτως αἰδίου 5 αὐτὴν εἶναι ὑπέθετο, τῷ δὲ αἰδίου εἶναι τὴν ὕλην συνεισῆγρετο ἕξ ἀνάγκης τὸ καὶ τὸν κόσμον εἶναι αἰδίου, οὐδεὶς ἂν εὐλόγως οἶμαι τῆς ἀληθείας μᾶλλον ἢ τοῦ Πλάτωνος φροντίδα ποιούμενος ἐντεῦθεν συνῆγεν, ὡς καὶ τὸν κόσμον ἀγένητον εἶναι καὶ αἰδίου 10 ὁ Πλάτων ᾤετο, ἐκείνου σαφῶς ἀπὸ τίνος ἀρχῆς γεγενῆσθαι αὐτὸν καὶ οὐκ αἰεὶ εἶναι λέγοντος καὶ πρὶν γενέσθαι μὴ εἶναι· τί γὰρ, εἰ τῇ περὶ τῆς ὕλης ὑποθέσει μὴ συνείδεν ὁ Πλάτων τὸ ἕξ ἀνάγκης ἐπόμενον; πολλαχοῦ γὰρ ἀνθρώπος γε ὢν τῆς ἀληθοῦς τῶν 15 πραγμάτων διήμαρτεν καταλήψεως, ὡς ἐν τῷ πρὸ τούτου ὑπεμνήσαμεν λόγῳ. ἀλλ' οὐδ' ἐκ τοῦ τὰ μαχόμενά τινος ὑποθέσθαι οὐ συνεωρακότας, ὡς μάχεται, τὸ μὴ θάτερον τῶν μαχομένων αὐτοὺς ὑποθέσθαι συνάγεται, ἀλλὰ τὸ ψευδῶς θάτερον ὑποθέσθαι 20 τὸ τῷ ἀληθεῖ ἀντικείμενον. ὅτι δὲ καὶ ἐν ἑτέροις τοῦτο πεπονθῶς ὁ Πλάτων φαίνεται (λέγω δὴ τὰ μαχόμενα ὑποθέμενος), ἑνὸς που τῶν ἐκείνου καὶ νῦν ὑποδείγματος χάριν μνησθήσομαι.

δι'. Τῶν τεσσάρων στοιχείων μόνην τὴν γῆν ἀμε- 25 τάβλητον εἶναι | ἐν Τιμαίῳ Πλάτων ὑπέθετο, τὰ fol. 189 v. δὲ λοιπὰ τρία μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα· καὶ ἕξεστίν γε

3. 4. ἔχουσαν] εχουσα M 11. παλατων M 16. διη-
 μάτεν M 16. 17. ἐν τῷ πρὸ τούτου: pag. 400, 17? immo ἐν
 τῷ ἐνάτῳ pag. 318, 5 18. συνεωρακοτας M 19. τὸ] του M
 exspectes τὸ θάτερον — μὴ ὑποθέσθαι

τοῦτο αὐτοῦ Πλάτωνος ἐπὶ λέξεως ἀκούειν λέγοντος·
 ἑτὰ γὰρ τέτταρα¹, φησίν, ἑγένη δι' ἀλλήλων εἰς ἄλληλα
 ἐφαίνετο πάντα γένεσιν ἔχειν, οὐκ ὀρθῶς φανταζό-
 5 μεθα γένη τέτταρα, τρία μὲν ἕξ ἐνὸς ἀνίσους τὰς
 πλευρὰς ἔχοντος, τὸ δὲ τέταρτον ἓν μόνον ἐκ τοῦ
 ἰσοσκελοῦς τριγώνου ξυναρμοσθέν. οὐκουν δύναται
 πάντα εἰς ἄλληλα διαλυόμενα ἐκ πολλῶν μικρῶν ὀλίγα
 καὶ μεγάλα καὶ τούναντίον γίνεσθαι, τὰ δὲ τρία οἶόν
 10 τε· ἐκ γὰρ ἐνὸς ἅπαντα πεφυκότα λυθέντων τῶν μει-
 ζόνων πολλὰ σμικρὰ ἐκ τῶν αὐτῶν ξυστήσεται δεχό-
 μενα τὰ προσήκοντα ἑαυτοῖς σχήματα². καὶ μεθ' ἕτερα
 ἑγὴ μὲν ξυντυγχάνουσα πυρὶ διαλυθεῖσά τε ὑπὸ τῆς
 ὀξύτητος αὐτοῦ φέροιτο ἄν, εἴτε ἐν αὐτῷ πυρὶ λυθεῖσα
 15 εἴτε ἐν ἀέρος εἴτε ἐν ὕδατος ὕγκῳ τύχοι, μέχριπερ
 αὐτῆς πῆ ξυντυγχάνοντα τὰ μέρη πάλιν ξυναρμοσθέντα
 αὐτὰ αὐτοῖς γῆ γένοιτο· οὐ γὰρ εἰς ἄλλο εἶδος ἔλθοι
 ποτ' ἄν. τρία, πῦρ ὕδωρ ἀήρ, εἰς ἄλληλα μεταβάλ-
 λειν δύναται. ὅτι μὲν οὖν μόνην τὴν γῆν τῶν τεσσά-
 20 ρων στοιχείων ἀμετάβλητον εἶναί φησιν εἰς τὰ λοιπὰ
 τῶν ἄλλων εἰς ἄλληλα μεταβαλλόντων, δῆλον γέρονεν
 ἕξ αὐτῆς τῆς Πλάτωνος λέξεως καὶ πᾶσιν ἔστιν γνώ-
 ριμὸν τε καὶ ὁμολογούμενον· ὅθεν οὐδὲ πλείονος ἡμῖν
 τῆς ἐπεξεργασίας ἐδέησεν. πάλιν δ' αὖ ὁ αὐτὸς Πλά-
 25 των τὸν τε οὐρανὸν αὐτὸν καὶ τὰ τῶν ζώων σώματα
 καὶ τῶν συνθέτων ἕκαστον ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων

1. Plat. Tim. 54B

ἔχοντος Plat. 7. δυνατὰ Plat.

5. 6. ἐνὸς τοῦ τὰς πλευρὰς ἀνίσους

9. καὶ (post ὀλίγα) om. Plat.

10. λυθέντων τε τῶν Plat.

13. Plat. Tim. 56D

15. μέχριπερ ἄν Plat.

16. ξυντυχόντα Plat.

17. ἄλλο

γε Plat.

τεσσάρων στοιχείων συνίστησιν. περὶ μὲν οὖν τοῦ
 οὐρανίου σώματος ἐν ἑτέροις ὑπομνήσομεν. | ὅτι fol. 190r.
 δὲ καὶ τὰ ἡμέτερα σώματα καὶ τὰ τῶν λοιπῶν ζώων
 ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων συντίθησιν (τοῦτο γὰρ νῦν
 μοι χρήζει ὁ λόγος), ἄκουε πάλιν αὐτοῦ Πλάτωνος 5
 λέγοντος· 'καὶ ὁ μὲν δῆ', φησὶν, 'ταῦτα διατάξας'
 (λέγει δὲ περὶ τοῦ δημιουργοῦ τοῦ παντός) 'ἔμενε
 ἐν τῷ ἑαυτοῦ κατὰ τρόπον ἦθρι, μένοντος δὲ ἐννοή-
 σαντες οἱ παῖδες τὴν τοῦ πατρὸς τάξιν ἐπέειθοντο
 αὐτῇ καὶ λαβόντες ἀρχὴν ἀθάνατον θνητοῦ ζώου μι- 10
 μούμενοι τὸν σφέτερον δημιουργὸν πυρὸς καὶ γῆς
 ὕδατός τε καὶ ἀέρος ἀπὸ τοῦ κόσμου δανειζόμενοι
 μόρια ὡς ἀποδοθησόμενα πάλιν εἰς ταύτων τὰ λαμβανόμενα
 ξυνεκόλλων'. ὁ αὐτὸς ἄρα Πλάτων καὶ τὴν
 γῆν ἀμετάβλητον εἰς τὰ λοιπὰ στοιχεῖα φησὶν τῶν 15
 ἄλλων στοιχείων εἰς ἄλληλα μεταβαλλόντων καὶ τὰ
 τῶν θνητῶν ζώων σώματα καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων
 ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων τεσσάρων στοιχείων συγκεῖσθαι
 βούλεται. ταῦτα δὲ μαχόμενά τέ ἐστιν καὶ ἀσύγκλω-
 στα καὶ οὐ λίνον λίνῳ συνάπτοντος κατὰ τὴν παροι- 20
 μίαν, λέγω δὴ τὸ καὶ τὴν γῆν ἀμετάβλητον εἰς τὰ
 λοιπὰ λέγειν καὶ τὰ σύνθετα ἐκ τῶν τεσσάρων συγ-
 κεῖσθαι στοιχείων. εἰ μὲν γὰρ ἡ γῆ ἀμετάβλητός
 ἐστιν, οὐδὲν τῶν συνθέτων ἐκ τῶν τεσσάρων στοι-
 χείων συνέστηκεν· εἰ δὲ ἐκ τῶν τεσσάρων τὰ σύνθετα, 25
 ἀδύνατον εἶναι τὴν γῆν εἰς τὰ λοιπὰ ἀμετάβλητον·
 οὐδὲν γὰρ ἐν τοῖς συνθέτοις ἐνεργεῖα τῶν στοιχείων

6. Plat. Tim. 42E ἅπαντα ταῦτα Plat. διαταξα-
 σθαι er.] M 8. 9. νοήσαντες Plat. 10. ἀθάνατον ἀρχὴν
 Plat. 10. 11. μημονεμένοι M 13. μόρια Plat.] μυρίας M
 17. λοιπον M

ὁράται, οὐ πῦρ, οὐ γῆ, οὐ τῶν ἄλλων οὐδέν· παρὰ-
 θεσις γὰρ εἶναι τῶν στοιχείων καὶ οὐ κραῖσις ἔμελλεν,
 ὡς οἱ περὶ Ἐμπεδοκλέα ὑπετίθεντο, νῦν δὲ πᾶσαι δι'
 ἀλλήλων κεχωρήκασιν αἱ τῶν στοιχείων ποιότητες, εἰ
 5 καὶ ὄγκοι παρᾶκεινται· οὐδὲν γὰρ ἔστιν τοῦ συνθέτου
 μόριον, κἂν τὸ ἀτομώτατον εἴποις, ὃ μὴ ἐκ τῶν
 τεσσάρων συνέστηκεν· τοῦτο δὲ τῶν ἀδυνάτων ἦν, εἰ
 fol. 190v. παρὰθε|σις τῶν στοιχείων καὶ μὴ κραῖσις ὄλων δι'
 ὄλων ἐν τῷ συνθέτῳ ὑπῆρχεν. εἰ οὖν μηδέν ἔστιν
 10 ἐν τῷ συνθέτῳ τῶν στοιχείων ἐνεργεία, ἀλλὰ κραθέν-
 των αὐτῶν ἢ μὲν ἐκάστου ἰδέα ἐφθάρη, ἄλλο δέ τι
 τῆς τούτων μίξει καὶ κράσει ἐπιγέγονεν εἶδος, τὸ τῆς
 σαρκὸς φέρε ἢ τὸ τοῦ αἵματος ἢ ἄλλο ὅτιοῦν, δῆλον
 οἶμαι παντί, ὡς ἐν τῷ συνθέτῳ καὶ ἡ γῆ μεταβέ-
 15 βληκεν. εἰ δὲ τῆς ἰδέας τῶν στοιχείων ἐν τῷ συν-
 θέτῳ φθαρείσης ἐν τι καὶ ὁμοειδὲς τὸ ἐκ πάντων
 ἐγένετο, οἶον ἢ σὰρξ ἢ ὄστοῦν ἢ ὄτιοῦν ἄλλο, ἐνδέ-
 χεται δὲ πάλιν, μᾶλλον δὲ ἀναγκαῖόν ἔστιν φθειρο-
 μένην τὴν σάρκα εἰς τὰ, ἐξ ὧν συνέστηκεν, ἀνα-
 20 λύεσθαι τῶν ἐκ τοῦ κόσμου δανεισθέντων μορίων
 ἀποδιδομένων αὐθις, ἐνδέχεται ἄρα τὸ τυχόν αὐτῆς
 μόριον καὶ τὸν τυχόντα ὄγκον πάσης ὁμοειδοῦς οὔσης
 καὶ γῆν γενέσθαι καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρα καὶ πῦρ· ἀπο-
 κληρωτικὸν γὰρ καὶ πλασματῶδες τὸ λέγειν, ὅτι τόδε
 25 μὲν τὸ μόριον τῆς σαρκὸς ὕδωρ γίνεται, τοῦτο δὲ γῆ,
 πῦρ δὲ ἄλλο κάκεινο ἀήρ, παντὸς μορίου τῆς σαρκὸς
 τοῖς λοιποῖς ὁμοειδοῦς ὄντος καὶ πάσης εἰς τὰ στοι-
 χεῖα ἀναλυομένης. εἰ οὖν ἐνδέχεται τὸν τυχόντα τῆς

11. [ἰ]δεα M
 λυ[εσθα]ι M

15. ἰδιας M (cr. pt)

19. 20. ανα-

σαρκὸς ὄγκον τὴν ἑκάστου τῶν στοιχείων ἰδέαν ἐν
 ἑαυτῷ καταδέξασθαι, ἐνδέχεται ἄρα τὸ πρότερον τῷ
 τῆς γῆς εἶδει ὑποκείμενον τῆς σαρκὸς μόριον (λέγω
 δὴ αὐτὸ τὸ τριχῆ διαστατὸν καὶ σῶμα) φθαρείσης τῆς
 σαρκὸς τὸ τοῦ ὕδατος ἢ ἄλλον τινὸς τῶν στοιχείων 5
 ἐν ἑαυτῷ καταδέξασθαι εἶδος· ὥστε καὶ τὴν γῆν εἰς
 τὰ λοιπὰ τῶν στοιχείων μεταβάλλειν ἀνάγκη· τοῦτο
 γὰρ ἐστὶν ἢ εἰς ἄλληλα τῶν στοιχείων μεταβολὴ τὸ
 τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἄλλοτε ἄλλου στοιχείου δέχεσθαι
 εἶδος, ὡς πρότερον δέδεικται. καὶ τί με δεῖ μακρό- 10
 τερον τοῦ καὶ τὴν γῆν εἰς τὰ λοιπὰ στοιχεῖα μετα-
 βάλλειν ἀποτείνειν λόγον τούτου σαφῶς καὶ παρὰ τῶν
 μετὰ Πλάτωνα πάντων φυσικῶν ἀποδεδειγμένου; οὐ |
 δὲ χάριν τούτων νῦν τῶν λόγων ἐμνήσθημεν, fol. 191r.
 ἐκεῖνό ἐστιν· ὅτι, εἰ δέδεικται, ὡς τὸ τὴν γῆν λέγειν 15
 ἀμετάβλητον εἶναι μάχεται τῷ ἐκ τῶν τεσσάρων στοι-
 χείων συγκεῖσθαι λέγειν τὰ σύνθετα σώματα, τί κω-
 λυεὶ καὶ ἄλλον τὴν περὶ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀγνωμο-
 σύνην μιμούμενον συνάγειν ἐντεῦθεν, ὡς, εἰ τὴν γῆν
 ἀμετάβλητον εἶναί φησιν ὁ Πλάτων, οὐκ ἄρα ἐκ τῶν 20
 τεσσάρων εἶναι στοιχείων τὰ σύνθετα βούλεται σώ-
 ματα, κὰν τοῦτο δοκῆ λέγειν διὰ τῆς λέξεως; ἀλλ'
 οἶμαι τὸ τοιοῦτο τῶν λόγων εἶδος ἢ παντελῶς ἐστὶν
 φιλονείκων ἢ φιλούντων μᾶλλον τῆς ἀληθείας τὸν
 Πλάτωνα· τί γὰρ κωλύει καὶ ἕκαστον ταύτῃ τῇ μεθ- 25
 ὄδῳ χρώμενον, ὅπερ καὶ πρότερον εἶπομεν, συλλογί-
 ζεσθαι, ὡς οὐδεὶς οὐδεπώποτε οὔτε τῶν παλαιῶν
 οὔτε τῶν νῦν ψευδῆ περὶ τῶν πραγμάτων ἔσχεν ὑπό-

10. cf. pag. 356, 19 sq.

26. pag. 400, 18

24. φιλονείκων] φιλονεικον. M

ληψιν; εἶποι γὰρ ἂν τις τῶν Πρωταγόρα φίλων, ὡς, εἰ τῇ ὑποθέσει τῇ λεγούσῃ μηδὲν τῶν πραγμάτων φύσιν ἔχειν ὠρισμένην τάδε καὶ τάδε τὰ ἄτοπα ἔπεται, οὐκ ἂν τοῦτο Πρωταγόρας ὑπέθετο, εἰ καὶ τῇ λέξει
 5 τοῦτο ὑποτιθέμενος φαίνεται. ὥσπερ οὖν ἐν τούτοις τὸ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων συγκεῖσθαι τὰ σύνθετα δεξάμενοι τὸ ἀμετάβλητον εἶναι τὴν γῆν ψευδὲς εἶναι φιλαλήθως ὁμολογοῦμεν οὐδὲν τὴν Πλάτωνος ἀλδεσθέντες ὑπόληψιν, οὕτω δηλονότι καί, εἰ τὴν ὕλην
 10 αἰδίου εἶναι ἔλεγεν, ἐπειδὴ καὶ τὸν κόσμον διαρρήδην γερονέναι τε καὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχειν ὑπέθετο, τὸ φαινόμενον ἀληθὲς δεξάμενοι κατὰ θάτερον ἡμαρτηκέναι τὸν φιλόσοφον ὁμολογοῦμεν, οὐκ ἐχθροὶ Πλάτωνος, φίλοι δὲ δι' αὐτὸ τοῦτο μᾶλλον γινόμενοι
 15 σαφῶς διαταξαμένους καὶ κελεύσαντος Σωκράτους μὲν ὀλίγον τῆς δὲ ἀληθείας πολὺ μᾶλλον φροντίδα τίθεσθαι. ὁ αὐτὸς δὲ οὗτος ἡμῖν καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς κἂν φυλαττέσθω, ἵνα μὴ τὰ αὐτὰ λέγειν πολλάκις ἀναγκασώμεθα.

fol. 191 v. | εἰ'. Νῦν δέ, ὅπερ προλαβὼν εἶρηκα, οὐδὲ φαί-
 21 νεται ὁ ἀνήρ οὐδαμοῦ τῶν ἰδίων λόγων ἀναρχον εἶναι τὴν ὕλην ἢ αἰδίου ἀποφηνάμενος. εἰ τοίνυν ὑποστῆναι μὲν ἐκ θεοῦ καὶ τὴν ὕλην σαφῶς ὁ Πλάτων βούλεται, γερονέναι δὲ καὶ τὸν κόσμον καὶ ἀρχὴν
 25 ἔχειν τοῦ εἶναι διαρρήδην εἶρηκεν οὐδαμοῦ τὴν ὕλην ἀναρχον εἶναι ἢ αἰδίου ἀποφηνάμενος, τῶν πρὸς τι δὲ ἢ ὕλη καὶ ἢ γένεσις καὶ ἅμα ἢ εἰσὶν ἢ οὐκ εἰσιν, τί μᾶλλον ἦν εὐλογώτερόν τε καὶ ἀναγκαῖον ὡς Πλά-

2. λεγουσ[η]ι, ex ει, M 15. Plat. Phaedon. 91 C
 21. ἰδίων λόγων M] fort. διαλόγων, cf. 459, 4 22. 23. ὑποστῆ-
 ναι M 28. ὡς pt] ὦ, ras. supra ω, M

τωνι δοκοῦν συλλογίζεσθαι, πότερον ἐκ τοῦ λαβεῖν, ὅτι αἰδιος ἢ ὕλη, οὐδαμοῦ τοῦτο ὑποθεμένου τοῦ Πλάτωνος, τὰ ἐναντιώτατα ταῖς ἐκείνου συνάγειν ἀποφάνσεσιν, ὡς οὐδὲ ὁ κόσμος κατ' αὐτὸν ἀρχὴν τοῦ εἶναι εἴληφεν, ἐκείνου λαμπροῦ τῇ φωνῇ μὴ εἶναι 5 αἰεὶ τὸν κόσμον ἀλλ' ἀρχὴν ἔχειν τοῦ εἶναι καὶ πρὶν γενέσθαι μὴ εἶναι εἰπόντος τε καὶ ἀποδειξάντος, ὡς ἐν τῷ ἕκτῳ μεμαθήκαμεν λόγῳ, ἢ ἐκ τοῦ τὴν τοῦ κόσμου γένεσιν ἀρχὴν ἔχειν κατὰ Πλάτωνα τὸ καὶ τὴν ὕλην μὴ εἶναι κατ' αὐτὸν αἰδιον ἀλλ' ἀρχὴν 10 ἔχειν τοῦ εἶναι συλλογίζεσθαι, κἂν μὴ διαρρηθῆναι τοῦτο λέγων φαίνεται; ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι, ὡς παντὶ τῷ πρὸς ἀλήθειαν βλέποντι καὶ τὸ ἐν τοῖς λόγοις ἀκόλουθόν τε καὶ μαχόμενον δυναμένῳ κρίνειν τὸ δεύτερον ἀληθές τε καὶ ἀναγκαῖον φανεῖται. οὐκοῦν, 15 εἰ ἀρχὴν τῇ τοῦ κόσμου γενέσει δίδωσιν ὁ Πλάτων, καὶ τὴν ὕλην ἄρξασθαι τοῦ εἶναι καὶ οὐκ ἀγένητον αὐτὴν οὐδὲ αἰδιον ᾤετο, ὁπότε καί, εἰ αἰδιον εἶναι τὴν ὕλην ἔλεγεν, ἵνα τις καὶ τοῦτο συγχωρήσοι, οὐδ' οὕτως τὸ καὶ τὸν κόσμον εἶναι αἰδιον κατ' αὐτὸν 20 συνήγετο, ὡς ἀρτίως ἐδείξαμεν.

Τέλος λύσεως τοῦ ια' λόγου.

8. cf. pag. 125, 9 sq. 135, 12 sq. 21. pag. 459, 5

Πρόκλου διαδόχου λόγος δωδέκατος.

“Δωδέκατος· πᾶν τὸ γενητὸν ὕλης δεῖται καὶ
 fol. 192r. ποι|οῦντος. ὥστε, εἰ τὸ γενητὸν ὄν μὴ ἀεὶ ἐστὶν
 ἀλλὰ ποτέ, ἢ διὰ τὴν ὕλην ἀνεπιτήδειον οὔσαν οὐκ
 5 ἐστὶν ἢ διὰ τὸ ποιοῦν ἐλλείπον εἰς τὸ ποιεῖν ἢ δι’
 ἀμφοτέρα, μήτε ὕλης ἐπιτηδείας οὔσης μήτε τοῦ ποι-
 οῦντος ἀντάρκους. εἰ οὖν ὁ κόσμος οὐκ ἦν πρότερον
 ἢ οὐκ ἔσται ὕστερον, ἢ διὰ τὴν ὕλην τοῦτο πέπονθεν
 ἢ διὰ τὸ ποιοῦν αὐτὸν κόσμον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἰς
 10 τὸ ποιεῖν ἀεὶ ἀντάρκες τὸ αὐτὸ ὄν ἀεὶ καὶ οὐκ ἄλλοτε
 ἄλλοιον· ἢ οὖν οὐδὲ νῦν εἰς τὸ κοσμεῖν ἱκανὸν ἢ καὶ
 νῦν καὶ πρότερον καὶ ὕστερον. ἢ δὲ ὕλη <ἦ> ὡσαύ-
 τως ἀεὶ ἦν ἐπιτηδεῖα πρὸς τὸ κοσμεῖσθαι καθάπερ
 καὶ νῦν ἢ οὐδὲ νῦν ὡσαύτως ἀεὶ ἢ αὐτὴ οὔσα· καὶ
 15 γὰρ αὕτη ἀναλλοίωτος ὡς τὸ ποιοῦν ἀμετάβλητον. εἰ
 οὖν πᾶν τὸ ποτέ μὲν ὄν ποτέ δὲ μὴ ὄν ἢ διὰ τὸ
 ποιοῦν μὴ ὄν ἱκανόν ἐστὶν τοιοῦτο ἢ παρὰ τὴν ὕλην
 μὴ ἀεὶ εὐεργὸν οὔσαν, οὔτε δὲ τὸ ποιοῦν τὸν κόσμον
 ποτέ μὲν ἱκανόν ἐστὶν ποιεῖν ποτέ δὲ οὐκ ἱκανόν
 20 οὔτε ἢ ὕλη ποτέ μὲν εὐεργὸς ποτέ δὲ οὐκ εὐεργός,
 οὐκ ἂν εἴη ποτέ μὲν ὄν ποτέ δὲ οὐκ ὄν. τὸν ἀεὶ ἄρα
 χρόνον καὶ τὸ δημιουργοῦν ποιεῖ καὶ ἢ ὕλη κοσμεῖται
 καὶ ὁ κόσμος ἐστὶν.

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ δωδεκάτου λόγου.

25 α’. Ὅτι ψεῦδος τὸ ‘πᾶν τὸ γινόμενον ὕλης δεῖται’.

4. 5. fort. οὐκ <ἀεὶ> ἐστὶν (cf. 467, 9. 474, 3) 7. ἀντάρ-
 κους ὄντος pt; fort. <ὄντος> ἀντάρκους 10. ἀεὶ ὄν M
 12. ἢ add. pt 22. ποιεῖ] ποιεῖν M 25. fort. τὸ — δεῖσθαι
 (tamen cf. 295, 25)

β'. Ὅτι ἔστι τινὰ καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς ἀεὶ γινομένων ὕλης δεόμενα. ἐν ᾧ πάλιν, ὅτι οὐ πᾶν τὸ γινόμενον ὕλης δεῖται.

γ'. Ὅτι οὐδὲ τὰ ποτὲ γινόμενα ὕλης πάντως δεῖται. 5

δ'. Ὡς ἐν πορίσματι, ὅτι οὐ πᾶν τὸ γινόμενον ἐξ ὄντος γίνεσθαι.

ε'. Ὅτι, εἰ καὶ ἀληθὲς ἦν τὸ τὰ ποτὲ ὄντα καὶ μὴ ἀεὶ ἢ διὰ τὴν ὕλην ἀνεπιτηδείως ἔχουσαν μὴ ἀεὶ εἶναι ἢ διὰ τὸ ποιοῦν ἐλλειπῶς ἔχον εἰς τὸ ποιεῖν, οὐδ' οὕτως ἀναγκαῖον ἦν τὸν κόσμον εἶναι αἰδίον. 10

ς'. Ὅτι ψευδὸς ἔστιν τὸ τὰ μὴ ἀεὶ ὄντα ἢ διὰ τὴν ὕλην ἢ διὰ τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἢ δι' ἄμφω μόνον μὴ ἀεὶ εἶναι, ἀλλ' ἐνδέχεται καὶ δι' ἑτέρας αἰτίας fol. 192 v. παρὰ ταύτας μὴ ἀεὶ τι εἶναι. ἐν ᾧ, ὅτι [τὸ εἶναι] 15 τὴν ὕλην ἐπιτηδείαν καὶ εὐεργὸν εἰς γένεσιν πρὸ τῆς γενέσεως ἀνάγκη εἶναι.

Λύσις τοῦ δωδεκάτου λόγου.

α'. Ἐδείξαμεν ἐν τῷ πρὸ τούτου, ὡς, εἴπερ ἡ ὕλη γίνοιτο καὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι λαμβάνοι, οὐ δεήσε- 20 ται ὕλης, ἵνα γένηται. οὐκ ἄρα πᾶν τὸ γινόμενον (ὡς φησιν ὁ φιλόσοφος) ὕλης δεῖται, ἀλλ' ἔστιν τινὰ τῶν γινομένων, ἃ μόνου δεῖται τοῦ ποιοῦντος· παντὶ γὰρ ἀδύνατον χωρὶς αἰτίου γένεσιν ἔχειν, ὡς φησιν Πλάτων. καὶ ἄλλως· εἰ μήτε κατὰ τύχην ἐστὶν ἡ ὕλη, 25

1. κατὰ M^b 7. fort. γίνεται 10. ἐλλειπῶς M^a^b
 13. α|μ|φω, ex φ, M^a 14. καὶ M^b] om. M^a [αιτι]ας M^a
 15. το ειναι M^a; om. M^b 19. pag. 455, 26 sq.
 M m 1 in marg.: λογῶι προσῦπακουστέον τουτο M
 24. σχεῖν Plat. Tim. 28 A

ὡς καὶ αὐτῷ δοκεῖ, μήτε χωρὶς αἰτίας ὑφέστηκεν διὰ
 τὸ εἶναι τὸ πάντων αἴτιον καὶ τὴν ἀρχὴν μίαν,
 ἀλλ' ἔστιν καὶ αὐτῆς τῆς ὕλης ὁ θεὸς δημιουργός,
 ἐπεὶ καὶ τοῦ παντὸς κόσμου, μέρος δὲ τοῦ κόσμου ἢ
 5 στοιχεῖον ἢ ὕλη, δηλονότι καὶ ἡ ὕλη ὑπὸ θεοῦ γίνε-
 ται, εἰ καὶ μὴ ποτέ, ἀλλ' ἀεί (τοῦτο γὰρ τέως συγκε-
 χωρήσθω)· τὸ γὰρ ποιοῦν τι καὶ δημιουργοῦν τι
 γινομένου πάντως καὶ δημιουργουμένου ποιητικόν
 ἔστιν. εἰ οὖν καὶ τὴν ὕλην ὁ θεὸς δημιουργεῖ, καὶ
 10 ἡ ὕλη που πάντως ὑπὸ θεοῦ γίνεται. οὐκοῦν, εἰ πᾶν
 ἀπλῶς τὸ γινόμενον ὕλης δεῖται, γίνεται δὲ καὶ ἡ
 ὕλη, καὶ ἡ ὕλη ἄρα δεήσεται ὕλης· κἀκεῖνη οὖν, εἰ
 ὑπὸ θεοῦ γίνοιτο, ἄλλης δεήσεται ὕλης· ἢ οὖν στησό-
 μεθα εἰς τινα ὕλην, ἣτις οὐχ ὑπὸ θεοῦ γίνεται, οὐδὲ
 15 ἔστιν ταύτης τοῦ εἶναι αἴτιος ὁ θεὸς ἢ εἰς ἀπειρον
 ἤξομεν ὕλην ὕλης ἐπιζητοῦντες. εἰ οὖν ταῦτα ἄτοπα,
 οὐκ ἄρα πᾶν τὸ γινόμενον ὕλης δεῖται. τὰ αὐτὰ δ'
 ἂν εἴποιμεν καὶ περὶ τῆς λογικῆς ψυχῆς καὶ τῶν
 παραπλησίων πάντων· καὶ τούτων γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς
 20 δημιουργός, εἰ καὶ ἐξ αἰδίου αὐτὰ παρήγαγεν· καὶ οὐ
 δήπουγε καὶ ἡ λογικὴ ψυχὴ γινομένη ὑπὸ θεοῦ ὕλης
 δεήσεται ἀπλῆ οὔσα καὶ ἄνλος.

β'. Ἀλλὰ τὰ γινόμενα μὲν, φησὶν, μὴ ἀεί δὲ ὄντα
 ἀλλὰ ποτὲ ταῦτά φαμεν ὕλης δεῖσθαι, ἵνα γένηται· ἢ
 fol. 193r. δὲ ὕλη καὶ ἡ ψυχὴ αἰδία ἐστὶ | καὶ οὐκ ἀπὸ
 26 χρόνου τὴν ἀρχὴν εἴληφεν τοῦ εἶναι. πρῶτον μὲν
 οὖν ἀδηλον, ἵνα τοσοῦτον νῦν εἴπω, εἰ μὴ ἀρχὴν τοῦ
 εἶναι τῶν εἰρημένων ἐκάτερον εἴληφεν· οὐδεὶς γὰρ

5. ὕλη ὕθῦ M (cr. pt)
 μεθα M

13. 14. στησόμεθα] στησω-

ἔστιν λόγος ὅσον ἐμέ γε εἰδέναι ὁ ἀναγκάζων αὐτὰ εἶναι ἄναρχα· καὶ τοῦτο γὰρ ἡμῖν ἱκανῶς ἐν ἑτέρῳ λόγῳ γεγύμνασται, ὡς οὐδεμία φύσις δεκτικὴ οὔσα κακίας, οἷα ἔστιν ἡ ἡμετέρα ψυχὴ, ἄναρχον τὴν ὑπαρξιν δύναται ἔχειν. καὶ ἐν τῷ πρώτῳ δὲ λόγῳ δέδει- 5 κται, ὡς ἀδύνατον εἶναι τὸν κόσμον ἄναρχον· τοῦ δὲ κόσμου μὴ ἄναρχον τὴν ὑπόστασιν ἔχοντος οὐδὲ τὴν ὕλην ἄναρχον εἶναι ἐνδέχεται· τῶν πρὸς τι γὰρ ἡ ὕλη καὶ ἡ γένεσις καὶ μετ' ἀλλήλων εἶναι ἀνάγκη τὴν τε ὕλην καὶ τὴν τοῦ κόσμου γένεσιν, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ 10 Πρόκλος ἐν τῷ πρὸ τούτου κεφαλαίῳ διεξῆλθεν, πλὴν συγκεχωρήσθω, ὡς εἶπον, καὶ τὴν ὕλην καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν ἄναρχον ἔχειν τὴν ὑπαρξιν. πάντως δὴπου ποιητῆς ὢν αὐτῶν καὶ δημιουργὸς ὁ θεὸς ἢ ποτὲ αὐτὰ ποιεῖ ἢ ἀεὶ· πᾶν γὰρ τὸ ποιοῦν τι ἢ ἀεὶ 15 αὐτὸ ποιεῖ ἢ ποτέ· καὶ ἐπειδὴ τὸ ποτὲ αὐτὰ γίνεσθαι οὐ βούλονται, ἀεὶ δηλονότι ὑπὸ θεοῦ γίνονται. τίς οὖν ἢ αἰτία τοῦ τὰ μὲν ποτὲ γινόμενα ὕλης δεῖσθαι, ἵνα γένηται, τὰ δὲ ἀεὶ γινόμενα μὴ δεῖσθαι ὕλης; οὐ γὰρ δὴ γε ταῖς ψιλαῖς αὐτῶν ἀποφάνσεσιν πεισθησό- 20 μεθα· εἰ γὰρ πᾶν τὸ γινόμενον ὕλης δεῖται, ὡς ἐν τούτοις φησὶν ὁ Πρόκλος, ὥσπερ τὸ ποτὲ γινόμενον δεῖται ὕλης ποτέ, οὕτω δὴπου καὶ τὸ ἀεὶ γινόμενον ἀεὶ δεῖσθαι ὕλης εὐλογον, ἢ, εἰ μὴ τοῦτο, οὐ πᾶν ἄρα τὸ γινόμενον ὕλης δεῖται· ἄλλως τε εἰ μόνον <τὸ 25 ποτὲ γινόμενον> ὕλης δεῖται, ὁ δὲ κόσμος κατ' αὐτοὺς ἀεὶ γίνεται καὶ οὐ ποτέ, οὐ δεηθήσεται ὕλης ὁ κό-

2. 3. cf. pag. 336, 1 sq. 5. pag. 7, 22 11. pag. 403, 23

τουτ[ο]ν, ex ω, M 12. εἶπον: cf. pag. 468, 6

15. τὸ πτ] ται M 20. ψι[λαις] M 20. 21. [πεισθησομ]εθα

M 25. 26. τὸ — γινόμενον add.

σμος ἀεὶ ὑπὸ θεοῦ γινόμενος· ἄυλος οὖν ἢ τοῦ
 κόσμου γένεσις. καίτοι ὡσπερ τῶν ποτὲ γινομένων
 ἕκαστον (λέγω δὴ τῶν μερικῶν) ἐξ ὕλης καὶ εἶδους
 σύγκειται, οὕτω δὴ καὶ ὅλος ὁ κόσμος ὡς ὅλος ἐξ
 fol. 193v. ὕλης καὶ εἶδους σύγκειται, καὶ ὡς ἢ τις | ὕλη
 6 πρὸς τὸ μερικὸν εἶδος ἔχει, οὕτω καὶ ἢ ἀπλῶς ὕλη
 πρὸς τὸ ὅλον ἔχει καὶ πᾶν. ἢ οὖν ὁ κόσμος οὐδὲ ἀεὶ
 γινόμενος ὕλης δεήσεται, εἴπερ μόνα τὰ ποτὲ γινό-
 μενα δεῖται ὕλης, μὴ δεόμενος δὲ ὕλης ἀπλοῦς τε
 10 ἔσται καὶ ἄυλος, ὅπερ ἔστιν ψεῦδος, ἢ, εἴπερ ἀεὶ
 γινόμενος ἀεὶ δεῖται ὕλης ἔνυλός γε ὢν, οὐκ ἄρα
 μόνα τὰ ποτὲ γινομένα ὕλης δεῖται, ἵνα γένηται, ἀλλ'
 ἔστιν τινὰ καὶ τῶν ἀεὶ γινομένων ὕλης δεόμενα. εἰ
 οὖν ἀληθὲς τὸ πᾶν τὸ γινόμενον ὕλης δεῖσθαι, δυοῖν
 15 ἀνάγκη θατέρῳ συγχωρεῖν, ἢ μὴ εἶναι τῆς ὕλης τὸν
 θεὸν αἰτιὸν τε καὶ δημιουργόν, καὶ οὕτως οὐ μία ἢ
 τῶν ὄντων ἔσται ἀρχὴ ἀλλὰ δύο τὰ ἀναρχα καὶ ἐξ
 οὐθενὸς τὴν αἰτίαν τοῦ εἶναι ἔχοντα, θεὸς καὶ ὕλη
 κατὰ τοὺς Μανιχαίων λήρους, ἢ, εἴπερ καὶ τῆς ὕλης
 20 ἔστιν δημιουργὸς ὁ θεός, ἀνάγκη καὶ τὴν ὕλην γινο-
 μένην ὕλης δεῖσθαι, ἵνα γένηται. εἰ οὖν ἄμφω ταῦτα
 ἄτοπα καὶ οὔτε ὕλης ὕλην ἐνδέχεται εἶναι καὶ τῶν
 πάντων αἰτιὸν εἶναι τὸν θεὸν ἢ περὶ τοῦ μίαν εἶναι
 τὴν πάντων ἀρχὴν ἀληθῆς ὑπαγορεύει δόξα, ψεῦδος
 25 ἄρα τὸ πᾶν τὸ γινόμενον ὕλης δεῖσθαι, ἵνα γένηται.
 γ'. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἀεὶ γινομένα, φησὶν, οὐ πάντως
 ὕλης δεῖται, τὰ δὲ ποτὲ γινομένα καὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι
 λαμβάνοντα πάντως ὕλης δεῖται. ἀλλ' ἤδη δυνάμει

2. γινομεν[ων], ex ου, M
 7. [ὅ]λον, ex λ, M
 24. τ[η]ν M

4. συγκει[ται] M
 20. 21. γ[ι]νομενην, ex ε, M

6. μερι-

καὶ τοῦτο ἡμῖν ἱκανῶς διευκρίνηται ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ. ἐδείξαμεν γὰρ ἐν ἐκείνῳ, ὡς, εἰ καὶ ποτὲ γίνοιτο ἡ ὕλη, οὐδαμῶς ὕλης δεήσεται διὰ τὸ τὰ μὲν ὑπὸ φύσεως γινόμενα νῦν κατὰ τὸ εἶδος γίνεσθαι καὶ τὸ εἶδος ἀνθυπόστατον μὴ εἶναι καὶ διὰ τοῦτο εἰκό- 5
τως δεῖσθαι ὕλης, ἵνα ὑποστῇ, ἀντικειμένως δὲ ἔχειν πρὸς τὸ εἶδος τὴν ὕλην, τῷ δὲ ἀντικειμένῳ τὸ ἀντικείμενον ἔπεσθαι, λέγω δὴ τῇ γενέσει τῆς ὕλης τὸ μὴ δεῖσθαι ὕλης ἅτε δὴ μὴ δεομένης ὑποκειμένου πρὸς ὑπαρξιν. διὰ τὸ αὐτὴν εἶναι ὑποκείμενον τῶν 10
φυσικῶν ἀπάντων· ὥστε οὐδὲ τὸ ποτὲ γινόμενον fol. 194r.
πάντως ὕλης δεήσεται. ἐπεὶ καὶ ἡ τῶν μερικῶν προσεχῆς ὕλη ποτὲ γίνεται, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Πρόκλος ἐν τῷ πρὸ τούτου εἶρηκε λόγῳ, καὶ ἐδείξαμεν ἐν ἐκείνῳ διὰ πλειόνων, ὅτι, ἐπὰν ὡς ὕλη τι γίνηται, οὐκ ἐξ 15
ὕλης γίνεται· ὥστε οὐδὲ τὸ ποτὲ γινόμενον ὕλης δεῖται πάντως, ἵνα γένηται. καὶ ἄλλως· εἰ κατ' αὐτοὺς ἀεὶ γίνεται ὑπὸ θεοῦ ὁ κόσμος, δηλονότι καὶ νῦν γίνεται· εἰ γὰρ μὴ νῦν γίνεται, οὐκ ἀεὶ γίνεται ἀλλὰ ποτὲ μόνως. οὐκοῦν καὶ ἡ ὕλη τοῦ κόσμου ἢ ἀεὶ 20
γίνεται ὑπὸ θεοῦ ἢ ποτὲ μόνου ἢ οὐδέποτε. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μηδέποτε ὑπὸ θεοῦ γίνεσθαι ἀδύνατον δέδεικται (εἶπερ πάντων ἐστὶν ποιητῆς καὶ δημιουργοῦ ὁ θεὸς καὶ οὐδὲν τῶν ὄντων αὐτὸ ἑαυτῷ τοῦ εἶναι ἐστὶν αἷτιον ἀλλ' ἐκ τοῦ πάντων αἰτίου πάντα ὑφέ- 25
στηκεν) μήτε δὲ ποτὲ καὶ ἀπὸ χρόνου γεγενῆσθαι τὴν ὕλην συγχωροῦσιν, ἀεὶ δηλονότι γίνεται. εἰ οὖν ἀεὶ γίνεται ἡ ὕλη, καὶ νῦν δηλονότι γίνεται· εἰ γὰρ νῦν

2. cf. pag. 449, 6 sq. 455, 26 sq.

5. 6. εικ[ο]τως, ex ω,

μὴ γίνεταί, γίνεταί δ' ὁμοῦς, οὐκ ἀεὶ γίνεταί ἀλλὰ ποτέ· τὸ μὲν γὰρ ποτὲ γινόμενον οὐ πάντως καὶ ἀεὶ γίνεταί, ὡς Πλάτων φέρε καὶ τόδε τὸ φυτὸν καὶ τῶν ἀτόμων ἕκαστον. τὸ δὲ ἀεὶ γινόμενον καὶ ἐν χρόνῳ
 5 τὸ εἶναι ἔχον καὶ τὸ ἀεὶ χρονικὸν καὶ οὐκ αἰώνιον καὶ ποτὲ γίνεσθαι ἀεὶ ἀνάγκη· τὸ γὰρ ἀνὰ πάντα τὸν χρόνον γινόμενον καὶ ἐν τινι χρόνῳ γίνεταί πάντως, καὶ τοῦτό γε αὐτὸ καὶ ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ κεφαλαίῳ τοῦ τετάρτου λόγου σαφῶς δεδείχαμεν. νῦν οὖν
 10 γιγνομένη ὑπὸ θεοῦ ἢ ὕλη ἢ δεῖται ὕλης ἢ οὐ δεῖται. εἰ μὲν οὖν δεῖται, κἀκεῖνη ἄλλης δεήσεται καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον· εἰ δὲ μὴ δεῖται, οὐδὲ τὸ ποτὲ ἄρα γινόμενον πάντως ὕλης δεῖται, ἵνα γένηται. εἶπον δὲ πολλάκις, ὅτι γένεσιν καλῶ αὐτὴν τὴν ψιλὴν τῶν
 15 πραγμάτων εἰς τὸ εἶναι παραγωγὴν καὶ οὐσίωσιν, κἂν fol. 194v. ἀθρόαν καὶ ἐν τῷ νῦν τῷ ἀμερεῖ λαμβά|νη τὴν ὕπαρξιν, ὥσπερ ἀχρόνως ὑπὸ ἡλίου τὸ διαφανὲς καταλάμπεται, κἂν μὴ χρονικῆς δέηται παρατάσεως, ὡς ἡ ναῦς τυχὸν καὶ τὰ τικτόμενά τε καὶ φνόμενα ἐν
 20 παρατάσει τινὶ χρόνου τὴν εἰς τὸ εἶναι λαμβάνει πάροδον.

δ'. Καὶ ἐντεῦθεν δὲ οἶμαι δῆλον, ὡς οὐ πᾶν τὸ γινόμενον ἐξ ὄντος γίνεταί. εἰ γὰρ ἀεὶ γινόμενος ὑπὸ θεοῦ ὁ κόσμος καὶ νῦν γίνηται (εἶπερ χρονικὸν
 25 τοῦ κόσμου τὸ ἀεὶ), εἰ μὲν ἐξ ὄντος νῦν γίνοιτο, ἕτερον δηλονότι παρ' αὐτόν ἐστιν τό, ἐξ οὗ γίνεταί. πότερον οὖν κἀκεῖνο ὑπὸ θεοῦ γίνεταί ἢ οὐ; εἰ μὲν οὖν οὐχ ὑπὸ θεοῦ ἐκεῖνο γίνεταί, οὐ πάντων ἔσται

6. τ[ο], ex α, M 6. ἀνάπαντατον M (cf. fol. 230 v.)
 ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ pt, cf. 99, 17. 96, 16 13. cf. pag. 367, 9.
 458, 10 18. παραστάσεως M 20. χρον[ου], ex ω, M

δημιουργὸς ὁ θεὸς οὐδ' αὐτά, ἅπερ δημιουργεῖ, καθ' ὅλα αὐτὰ δημιουργεῖ, εἶπερ τό, ἐξ οὗ δημιουργεῖ τὸν κόσμον, οὐκ αὐτὸς ποιεῖ. εἰ δὲ κάκεινο γίνεται, ἐξ ὄντος δηλονότι γίνεται, εἶπερ πᾶν τὸ γινόμενον ἐξ ὄντος γίνηται, κάκεινο πάλιν ἐξ ἄλλου καὶ τοῦτο ἐπ' ἅπειρον. εἰ οὖν τοῦτο ἀδύνατον, οὐκ ἄρα ἐξ ὄντος γίνεται ὁ κόσμος. οὔτε ἄρα ἐξ ὕλης οὔτε ἀπλῶς ἐξ ὄντος πᾶν τὸ γινόμενον γίνεται, κἂν τε ἀεὶ καὶ κατὰ πάντα τὸν χρόνον γίνεται κἂν τε ποτέ.

ε'. Εἰ μὲν οὖν ἦν τις λόγος ὁ τὴν ὕλην αἰδίου εἶναι κατασκευάζων, συγχωρεῖν ἦν ἀνάγκη καὶ τὸν κόσμον εἶναι αἰδίου διὰ τὸ καὶ τὴν ὕλην εἰς τὸ κοσμεῖσθαι ἀεὶ εἶναι ἐπιτηδεῖαν αἰδίου οὔσαν καὶ τὸν θεὸν ἀεὶ εἰς τὸ ποιεῖν αὐτάρκη, εἶναι δὲ καὶ τῶν πρὸς τι τὴν τε ὕλην καὶ τὸ εἶδος καὶ διὰ τοῦτο συνααιρεῖσθαι καὶ συνυφίστασθαι ἀλλήλοις. εἰ δὲ μηδεὶς ἔστιν λόγος ὁ τὴν ὕλην αἰδίου εἶναι κατασκευάζων τῶν δοκούντων κατασκευάζειν ἐληλεγμένων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ἐνδέχεται δηλονότι καὶ τοῦ θεοῦ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντος μὴ ἀεὶ εἶναι τὸν κόσμον οὐ παρὰ τὸ ἔλλιπές εἶναι τὸ ποιῶν κατὰ τὴν δημιουργικὴν δύναμιν ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ πεφυκέναι τὰ γινόμενα ἀεὶ εἶναι· οὐδὲν γὰρ τῶν γινομένων ὀρῶμεν ἅμα τῷ ποιητικῷ ἑαυτοῦ αἰτίῳ συνυφιστάμενον, ἀλλὰ πᾶν τὸ γινόμενον τοῦ ποιῶντος ὑπάρχει ὕστερον. ὅτι δὲ οὐ διὰ τὴν τοῦ ποιῶντος ἀδυναμίαν ἀλλὰ διὰ τὴν τῶν γινομένων φύσιν οὐκ ἔστιν ὁ κόσμος αἰδίου, ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἰκανῶς δέδεικται καὶ ἔστιν τοῦτο ἐκ τῶν ἐκεῖσε εἰρημένων τὸν βουλόμενον ἀναλέξασθαι. εἰ οὖν

τὸ ποτὲ μὲν ὄν ποτὲ δὲ μὴ ὄν ἢ διὰ τὸ ποιοῦν
 ἔλλιπες ὄν εἰς τὸ ποιεῖν ἢ διὰ τὸ <τὸ> γινόμενον μὴ
 ἀεὶ εἶναι δύνασθαι ἢ δι' ἀμφοτέρω οὐκ ἀεὶ ἔστιν, ὡς
 ἐν τούτοις καλῶς ὁ Πρόκλος εἴρηκεν, δέδεικται δὲ ἐν
 5 τῷ πρώτῳ λόγῳ, ὡς αὐτῇ ἢ τῶν γινομένων φύσις τὸ
 ἐξ αἰδίου εἶναι οὐκ ἐπιδέχεται, δι' ἃς ἐν ἐκείνοις
 εἶπομεν αἰτίας, ἐνδέχεται ἄρα καὶ τοῦ θεοῦ ἀεὶ ὡσαύ-
 τως ἔχοντος μὴ ἀεὶ εἶναι τὸν κόσμον.

ς'. Μήποτε δὲ οὐδὲ ἀληθές ἐν τῷ καθόλου ἔστιν
 10 τὸ ποτὲ μὲν ὄν ποτὲ δὲ μὴ ὄν ἢ διὰ τὸ ποιοῦν μὴ
 ὄν ἀεὶ αὐταρκες εἰς τὸ ποιεῖν ἢ διὰ τὴν ὕλην μὴ ἀεὶ
 εὐεργὸν οὖσαν ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι. ἐν-
 δέχεται γὰρ οἶμαι καὶ τοῦ ποιοῦντος αὐτάρκους ὄντος
 εἰς τὸ ποιεῖν (λέγω δὲ εἰς τὸ ποιεῖν αὐταρκες ὅσον
 15 ἐπὶ τῇ δημιουργικῇ δυνάμει τε καὶ τέχνῃ) καὶ τῆς
 ὕλης κατὰ τὸν ἴδιον λόγον ἐπιτηδεΐας οὔσης εἰς τὸ
 γίνεσθαι ὅμως τὸ πεφυκὸς γίνεσθαι μὴ ἀεὶ εἶναι· τί
 γὰρ κωλύει καὶ τῶν λίθων ἐξεσμένων ὄντων (τοῦτο
 γὰρ ἔστιν τὸ εὐεργὸν εἶναι τὴν τῆς οἰκίας) καὶ τῆς
 20 λοιπῆς ὕλης ἐπιτηδεΐας οὔσης εἰς οἶκον γένεσιν, ἔτι
 δὲ καὶ τοῦ οἰκοδόμου παρόντος τε καὶ αὐτάρκους
 ὄντος ὅσον ἐπὶ τῇ οἰκείᾳ τέχνῃ εἰς τὸ ποιῆσαι τὴν
 fol. 195 v. οἰκίαν | ὅμως τὴν οἰκίαν μήτε γεγενῆσθαι πω μήτε
 γίνεσθαι; ἔτι δὲ καὶ τοῦ κηροῦ ὄντος ἐπιτηδεΐου εἰς
 25 τὴν τῶν γραμμάτων ὑποδοχὴν καὶ τοῦ γραφέως ἱκα-
 νοῦ ὄντος εἰς τὸ γράφειν μήπω τὰ γράμματα γεγρά-
 φθαι ἄλλης τινὸς αἰτίας κωλυούσης τὴν τε τῶν γραμ-

2. τὸ add.

pag. 466, 4

5. pag. 14, 6 sq.

9. καθολ[ο]ν M

12. exspectes οὖσαν <ἢ δι' ἀμφοτέρω>, cf.

466, 5. 467, 13. 477, 4

16. τὸν pt] των M

19. fort.

οἰκίας <ὑλην>

μάτων καὶ τὴν τῆς οἰκίας γένεσιν, οἷον τοῦ ἀγαθοῦ, δι' ὃ τούτων ἕκαστον γίνεται; καὶ ἐπὶ πάντων ὁ αὐτὸς λόγος. εἰ δέ φησιν ὁ Πρόκλος μὴ εἶναι τοὺς ἤδη ἔξεσμένους λίθους ἐπιτηδεῖαν ὕλην οἰκίας, πρὶν συντεθῆναι τε καὶ ἀλλήλοις προσαρμοσθῆναι, οὐδὲν ἕτερον ἔρεϊ ἢ ὅτι, εἰ μὴ τὸ εἶδος ἐπιτεθῆ τῇ ὕλῃ, οὐκ ἔστιν ἢ ὕλη ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ δέξασθαι τὸ εἶδος· ἢ γὰρ τῶν λίθων ἀρμονία μετὰ τῶν λοιπῶν τῶν συνιόντων εἰς οἰκίας γένεσιν αὐτὸ ἤδη γένεσις ἔστιν τοῦ τῆς οἰκίας εἶδους· ὥστε, ἐπειδὴν ἀρμοσθῶσιν οἱ λίθοι ἤδη οἰκία 10 γενόμενοι, οὐκέτι λέγονται ἐπιτήδαιοι εἶναι εἰς οἰκίας γένεσιν ἀλλ' ἤδη ἐνεργεία γεγονέναι οἰκία· ἐπιτήδειον γὰρ λέγεται εἰς τὸ γενέσθαι τι τὸ ἔτι δυνάμει ὄν καὶ μήπω κατ' ἐνεργείαν ἐκεῖνο γενόμενον, ὡς τὸ ὕδωρ ἐπιτήδειον λέγεται εἰς τὸ θερμαίνεσθαι, κὰν ψυχρὸν 15 ἦ· ἐπειδὴν γὰρ θερμανθῆ ἤδη, λοιπὸν ἐνεργεία εἶναι θερμὸν καὶ οὐκ ἐπιτηδείως ἔχειν εἰς τὸ θερμαίνεσθαι λέγεται. καὶ ὁ κηρὸς δὲ ἐπειδὴν ἤδη τὰ γράμματα δέξεται, οὐ λέγεται ἀπλῶς ἐπιτήδειος εἶναι εἰς τὸ γραφῆναι ἀλλ' ἤδη ἐνεργεία γεγράφθαι· ὁ γὰρ κηρὸς 20 ὁ μηδὲν ἐλλείπων ἐπιτηδειότητος εἰς τὸ γραφῆναι τί μᾶλλον ὡς ὕλη γραμμάτων ἐπιτηδειότερος γέγονεν μετὰ τὸ γραφῆναι ἢ πρὶν γραφῆναι; ὁμοίως καὶ οἱ κατὰ λόγον ἔξεσμένοι λίθοι τί μᾶλλον ἐπιτηδεῖα ὕλη εἰσὶν οἰκίας μετὰ τὸ ἀρμοσθῆναι ἤδη καὶ τὸ τῆς 25 οἰκίας δέξασθαι εἶδος ἢ πρὶν ἀρμοσθῆναι; ἢ γὰρ σύνθεσις καὶ ἀρμονία τῶν τε λίθων καὶ τῶν ξύλων οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ ἢ τοῦ εἶδους | τῆς οἰκίας γένεσις· fol. 196

7. ἢ ὕλης M ἢ ex ei M 10. επ[ει]δαν M
 17. θερμ[αινεσθαι] M 18. δ[ε] M 21. ἐλλειπ[ω]ν,
 ex on, M

οὐ γὰρ ὕλην ποιεῖ συντιθεῖς τὰ ξύλα καὶ τοὺς λίθους,
 ὁ οἰκοδόμος, ἀλλ' αὐτὸ τὸ τῆς οἰκίας αὐτοῖς ἐπιτίθη-
 σιν εἶδος· ὥστε οἱ μήπω μὲν συντεθέντες λίθοι ἐξε-
 σμένοι δὲ ὅμως οὗτοι λοιπὸν ἐπιτηδεῖα ὕλη εἰσὶν εἰς
 5 οἰκίας γένεσιν. τί οὖν ἐκώλυεν ὅσον ἐπὶ τοῖς νῦν
 εἰρημένοις καὶ τῆς τοῦ κόσμου ὕλης ἀεὶ ἐπιτηδεῖας
 οὔσης εἰς γένεσιν κόσμου, εἰ καὶ ἀίδιον αὐτὴν εἶναι
 τις συγχωρήσειεν, καὶ τοῦ δημιουργοῦ ἀντάρκως ἔχον-
 τος εἰς τὸ κοσμοποιεῖν δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν μὴ ἀεὶ
 10 εἶναι τὸν κόσμον, εἰ συνείδεν τυχὸν ὁ δημιουργὸς
 ἀγαθὸν εἶναι τοῖς γινομένοις τὸ ποτὲ γενέσθαι; τοῦτο
 δὲ εἶπον οὐκ οἰόμενός ποτε τὴν ὕλην αὐτὴν καθ'
 αὐτὴν χωρὶς τῶν εἰδῶν ὑποστῆναι (οὐ γὰρ χωρὶς μὲν
 τὴν ὕλην τοῦ κόσμου, χωρὶς δὲ τὸ εἶδος ὁ δημιουρ-
 15 γὸς παρήγαγεν, ἀλλ' ἅμα καὶ ἀχρόνως τὸ συναμφό-
 τερον δημιουργεῖ, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν πολλάκις
 εἶπομεν) ἀλλὰ δεῖξαι βουλόμενος, ὅτι, εἰ καὶ τις ἀίδιον
 εἶναι τὴν ὕλην συγχωρήσειεν καὶ τοῦ κόσμου προ-
 ὑπάρχειν, οὐδὲν ἀναγκαστικὸν ἔχει αὐτὸς καθ' αὐτὸν ὁ
 20 νῦν εἰρημένος τοῦ Προκλου λόγος, ὥστε καὶ τὸν κό-
 σμον δεῖξαι ἀίδιον· οὐ γὰρ μόνον διὰ τὴν ὕλην ἀνε-
 πιτηδεῖαν οὔσαν οὐδὲ διὰ μόνον τὸ ποιοῦν οὐκ ἀντάρ-
 κως ἔχον ὅσον ἐπὶ τῷ ποιεῖν δύνασθαι τὰ γινόμενα
 οὐ γίνεται, ἀλλ' ἔστιν καὶ δι' ἕτερα ἅττα αἴτια τὸ
 25 δυνάμενον γενέσθαι μὴ γίνεσθαι· ὥστε, εἰ μὴ μόνον
 αἴτια τῶν γινομένων ἐστὶν τό τε ποιητικὸν αἴτιον καὶ
 ἡ ὕλη, ἀλλ' ἔστιν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ τελικὸν
 μάλιστα (τουτέστιν τὸ συμφέρον τε καὶ ἀγαθὸν τῷ

2. 3. ἐπιτηθῆσιν M 12. οὐχ' M 18. 19. προὑπαρ^χ M,
 i. e. fort. προὑπάρχουσαν 21. 22. ἀνεπιτηδεῖαν M; at cf.
 477, 2 25. γενέσθαι μὴ γενέσθαι p

γινομένῳ, δι' ὃ γίνεται), οὐκ ἄρα ἢ διὰ τὴν ὕλην μόνην ἀνεπιτήδειον οὔσαν ἢ διὰ τὸ ποιοῦν μόνον ἐλλεῖπον εἰς τὸ ποιεῖν τὰ γινόμενα οὐ γίνεται ἢ fol.196 δι' ἄμφω ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τῷ γινομένῳ ἀγαθόν, εἰ μὴ ἀγαθὸν ἦν αὐτῷ τὸ νῦν ἀλλ' αὐθις γενέσθαι· ἀγαθὸν δὲ τὸ κατὰ φύσιν ἐκάστῳ. οὐδὲν ἄρα ἀναγκαῖον ἔχει τὸ προκειμένον τοῦ φιλοσόφου ἐπιχείρημα αὐτὸ καθ' αὐτὸ γυμναζόμενον, εἰ μὴ τις ἐκ τοῦ πρὸς τι εἶναι τὴν ὕλην καὶ αἰδίον εἶναι τὸ καὶ τὴν γένεσιν αἰδίον εἶναι συνάγοι· τοῦτο δ' ἡμῖν ἐν τῷ πρὸ τούτου ἀτάρκως ἐξήτασται.

Τέλος λύσεως τοῦ ιβ' λόγου.

Πρόκλου διαδόχου λόγος τρισκαιδέκατος.

“Τρισκαιδέκατος· τὴν κίνησιν ἀπονείμαί φησιν τῷ κόσμῳ, τὸν θεὸν τὴν οἰκείαν τοῦ σώματος σφαιροειδοῦς ὄντος τὴν κύκλῳ περὶ νοῦν καὶ φρόνησιν μάλιστα οὔσαν. εἰ οὖν τῷ κόσμῳ ταύτην οἰκείαν εἶναι συγχωρεῖ τὴν κίνησιν, συγχωρήσει ἂν καὶ αὐτὸς φύσει κυκλοφορητικὸν εἶναι τὸν οὐρανόν. εἰ δὲ ταύτην ἔχει κατὰ φύσιν κίνησιν, οὔτ' ἂν τὴν ἐπὶ τὸ ἄνω κίνησιν οὔτε τὴν ἐπὶ τὸ κάτω φαῖμεν αὐτῷ προσήκειν· αὗται δὲ τῶν τῆδε στοιχείων εἰσὶν αἱ κινήσεις· τὸν ἄρα οὐρανὸν ἐξηρηθῆναι τῶν εὐθυπορουμένων ἀνάγκη σω-

4. εἰ ex η M 8. 9. haec vix sana 13. τρισκαιδεκατος M
14. cf. pag. 484, 18 Plat. Tim. 34 A 18. συγχωρήσει p
20. fort. φύσιν <τὴν> κίνησιν 23. εὐθυπορουμένων M,
cf. fol. 217 v. (εὐθυπορουμένων 484, 22. 489, 5. 6)

μάτων. οὐτ' ἄρα πῦρ ἐστὶν οὔτε γῆ οὔτε τι τῶν
 μέσων ἐν τούτοις σωμάτων οὔτε κοῦφον οὔτε βαρὺ
 τὸ οὐράνιον σῶμα, εἰ βαρὺ μὲν ἐστὶν τὸ κάτω φερό-
 μενον, τὸ δὲ ἄνω κοῦφον. εἰ δὲ μηδὲν ἐστὶν τῶνδε
 5 τῶν στοιχείων, ἄλλο τι ἂν εἴη παρὰ ταῦτα τὸ κύκλω
 κατὰ φύσιν κινούμενον. εἰ οὖν αἱ γενέσεις καὶ φθοραὶ
 τῶν ἐναντίων ἀλλήλοις εἰσὶν, ἐναντία δὲ τὰ ἐναντίας
 ἔχοντα κατὰ φύσιν κινήσεις καὶ ἐν ἐνὶ ἐναντίον (καὶ
 γὰρ τοῦτο Πλατωνικὸν ἐν Πρωταγόρᾳ ῥηθέν), ταῦτα
 10 μὲν ἂν φθείροιτο καὶ γίνοιτο, τὸ δὲ οὐράνιον ἀγένη-
 τον ἂν εἴη καὶ ἀφθαρτον. εἰ δὲ καὶ ταῦτα τοῖς μὲν
 fol. 197r. μέρεσιν γίγνεται καὶ φθείρεται, τὰ δὲ ὅλα αἰεὶ
 κατὰ φύσιν ἔχει μένοντα ἐν τοῖς ἑαυτῶν τόποις, ἐκ
 15 ὅλων ἐκάστου, εἴη ἂν καὶ αὐτὸς ἀγένητος καὶ ἀφθα-
 ρτος (τὰ γοῦν ὁπωσοῦν γινόμενα καὶ φθειρόμενα ἀπο-
 τελέσματά ἐστιν τοῦ κόσμου καὶ οὐ μέρη τῶν ἐν αὐτῷ
 θεῶν δανειζομένων ἐκ τοῦ κόσμου μόρια ὡς ἀποδο-
 θησόμενα πάλιν, ἧ φησὶν ἐκεῖνος) καὶ τὰ γένη τῶν
 20 ποιούντων· φαντάζεται δ' εἶναι καὶ ταῦτα μέρη τοῦ παν-
 τὸς ἐν αὐτῷ περιεχόμενα καίτοι καὶ τῶν ἄλλων πάντων
 αἰτιατῶν ἐν τοῖς οἰκείοις αἰτίοις περιεχομένων καὶ συν-
 εχομένων ὑπ' αὐτῶν. εἰ οὖν ὁ κόσμος ἐκ τῶν ἀγενήτων
 ἐστὶν καὶ ἀφθάρτων, καὶ αὐτὸς πολλῷ μᾶλλον ἀγένητος
 25 καὶ ἀφθαρτος· εἴη γὰρ ἂν τῶν μερῶν χειρὸν τὸ ὅλον,

6. καὶ αἱ φθοραὶ 494, 3. 4. 497, 1 (αἱ om. 497, 10. 498, 11)

9. Plat. Prot. 332C 10. γίνοιτο καὶ φθείροιτο 497, 12

11. μὲν om. 494, 14 12. τε καὶ 494, 14. 15. 497, 22. 498, 3 cet.

14. ἔκ τε M 16. γενόμεμα 494, 20. 496, 14 (γινόμενα
 499, 27. 501, 14 cet.) 19. ἧ om. 500, 2 Plat. Tim. 42E

20. ποιούων|fin. vers.|των M, suspectum 22. [οἰ]κείοις M

25. χειρ[ο]ν, ex ω, M

εἰ αὐτὸ μὲν ἔχει γένεσιν καὶ φθοράν, τὰ δὲ μέρη
 τοῦναντίον ἀγένητα εἶη καὶ ἀφθαρτα. καίτοι γε ὅτι
 τὸ ὅλον τῶν μερῶν κρεῖττον, αὐτὸς ἐστὶν ὁ λέγων·
 οὐ γὰρ τὸ ὅλον ἔνεκα εἶναι τῶν μερῶν ἀλλὰ τὰ μέρη
 τοῦ ὅλου· τὸ δὲ οὐ ἔνεκα τῶν ἔνεκά του κρεῖττον· 5
 τὰ δὲ στοιχεῖα μέρη τοῦ ἐξ αὐτῶν· ὥστε τὸ ἐκ τῶν
 στοιχείων τῶν ἑαυτοῦ στοιχείων κρεῖσσον. εἰ οὖν ὁ
 οὐρανὸς ἐκ στοιχείων ἐστὶν ἀγενήτων καὶ ἀφθάρτων,
 καὶ αὐτὸς ἀγένητός ἐστιν καὶ ἀφθαρτος, καὶ δέδεικται
 καὶ τοῦτο ἀπὸ τῶν Πλατωνικῶν ἀρχῶν.” 10

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ τρισκαιδεκάτου λόγου.

α'. Ὡς ἐν προοιμίῳ, ὅτι καὶ ἑαυτῷ ὁ Πρόκλος καὶ
 Πλάτωνι ἀντιφθέγγεται ἑτέρας οὐσίας εἶναι παρὰ
 τὰ τέσσαρα στοιχεῖα τὸν οὐρανὸν οἶεσθαι λέγων τὸν
 Πλάτωνα. 15

β'. Ὅτι ὡς ζῶον τὴν κύκλω κίνησιν κινεῖσθαι τὸν
 οὐρανὸν ὁ Πλάτων βούλεται | οὐχ ὑπὸ φύσεως fol. 197 v
 ἀλλ' ὑπὸ ψυχῆς αὐτῷ ταύτης τῆς κινήσεως γινομένης.
 καὶ ὅτι ἐπὶ πάντων τῶν ζώων ἢ ὑπὸ ψυχῆς αὐτοῖς
 ὡς ζῶοις ἐνδιδομένη κίνησις οὐ κατὰ φύσιν. καὶ ὅτι 20
 οὔτε ἢ τοῦ σχήματος τῶν ζώων διαφορότης οὔτε ἢ
 τῆς κινήσεως ἐκ διαφορῶν καὶ οὐκ ἐκ τῶν αὐτῶν στοι-
 χείων συγκεῖσθαι τὰ σώματα αὐτῶν λέγειν ἡμᾶς
 ἀναγκάζει.

γ'. Ὅτι ἐξ αὐτῶν, ὧν συμφώνως τῇ φύσει τῶν 25
 πραγμάτων συνεχώρησεν ὁ Πρόκλος, οὐδεμία ἀνάγκη
 τὸν οὐρανὸν ἐπ' εὐθείας κινεῖσθαι, καὶ ἐκ πυρὸς εἶη
 πλείστου κατὰ Πλάτωνα, ἀλλ' εἴτε ὑπὸ ψυχῆς κύκλω

τις αὐτὸν κινεῖσθαι λέγοι εἴτε ὡς σῶμα ἄψυχον ὑπὸ φύσεως, κατὰ λόγον κύκλω κινεῖται ἐκ τῆς τῶν στοιχείων ὑπάρχων φύσεως.

δ'. Ὅτι καὶ ἑαυτῷ ὁ Πρόκλος μάχεται καὶ διὰ
5 τὸ κύκλω κινεῖσθαι ἑτέρας οὐσίας λέγων εἶναι τὸν οὐρανόν.

ε'. Ὅτι ἀδύνατον ἐπ' εὐθείας κινεῖσθαι τὸν οὐρανόν, κὰν ἐκ πυρὸς εἴη πλείστου κατὰ Πλάτωνα.

ς'. Ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη δι' αὐτὸ μόνον τὸ κύκλω
10 φέρεσθαι ἕτερον εἶναι τῆς τῶν στοιχείων φύσεως τὸ οὐράνιον σῶμα.

ζ'. Ὅτι ἐκ τε τῶν Πλάτωνος ἀρχῶν καὶ ἐξ ὧν ὁ Πρόκλος δέδωκεν γενητὸν εἶναι καὶ φθαρτὸν φύσει τὸ οὐράνιον ἀνάγκη σῶμα.

15 η'. Ὅτι ψεῦδος τὸ μὴ εἶναι τοῦ κόσμου μέρη τὰ γινόμενα καὶ φθειρόμενα. ἐν ᾧ, ὅτι τὸ τοῦ μέρους μέρος ἀνάγκη καὶ τοῦ ὅλου μέρος εἶναι.

θ'. Ὅτι εἰς ἀντίφασιν ὁ Πρόκλος πανταχόθεν περιπίπτει τὰ ὀπωσοῦν γινόμενα καὶ φθειρόμενα μὴ
20 εἶναι λέγων τοῦ κόσμου μέρη ἀλλ' ἀποτελέσματα. ἐν ᾧ, ὅτι καὶ Πλάτων τὰ τῶν στοιχείων μέρη γενητὰ ὄντα καὶ φθαρτὰ καὶ τοῦ ὅλου κόσμου μόρια εἶναι φησιν.

fol. 198r. | ι'. Ὅτι, οὗ τὰ μέρη γενητὰ ἐστίν καὶ φθαρτά, καὶ
25 τὸ ὅλον γενητὸν εἶναι καὶ φθαρτὸν ἀνάγκη καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰς τῶν στοιχείων ὁλότητας καὶ τὸν ὅλον κόσμον γενητὸν εἶναι καὶ φθαρτὸν ἀνάγκη.

αι'. Ὡς ἐν ἐπαναλήψει πάλιν, ὅτι ψεῦδος τὸ τὰ

5. τ[ὸν] M^b 10. ἔτε[ρον εἶναι] M^a 12. fort. Πλατωνικῶν (cf. 479, 10. 494, 6) 13. φθαρτὸν] ἄφθαρτον M^{ab}
14. σωμα ἀνάγκη M^b 15. τὸ] του M^{ab}

ὅπως οὖν γινόμενα καὶ φθειρόμενα μὴ εἶναι τοῦ κόσμου μέρη καὶ ὅτι τὰ τῶν στοιχείων μέρη καὶ τοῦ ὅλου κόσμου ἐστὶν μέρη.

βί'. Ὅτι καὶ τὰ ζῷα καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ λοιπὰ σύνθετα σώματα μέρη ἐστὶν τοῦ παντός κόσμου καὶ 5 κατὰ τὸν λόγον καὶ κατὰ τὸν Πλάτωνα.

γί'. Πλάτωνος ἐκ Τιμαίου, ὅτι ὁ μὲν σύμπας κόσμος ἐκ τεσσάρων καὶ μόνον συνέστηκεν σωμάτων, ὁ δὲ οὐρανὸς ἐκ πυρὸς καὶ μάλιστα.

δί'. Ὅτι οὐκ ἀναγκαία ἡ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν μετε- 10 ὠρων ἐπιχειρήσις Ἀριστοτέλους, δι' ἧς ὡς οὐκ ἔστιν πύρια τὰ οὐράνια κατασκευάζειν δοκεῖ.

εἰ'. Χρήσεις Ταύρου τοῦ Πλατωνικοῦ, Πορφυρίου, Πρόκλου, Πλωτίνου, ὅτι ἐκ τῶν τεσσάρων καὶ μόνον 15 στοιχείων συνεστάναι τὸν κόσμον βούλεται Πλάτων ἀγνοῶν τὸ παρὰ Ἀριστοτέλει πέμπτον καλούμενον σῶμα, ἐξ οὗ φησὶν εἶναι τὸν οὐρανὸν ἐκεῖνος.

ςί'. Ὅτι ταῖς αὐταῖς ποιότησι (θερμότητί φημι καὶ ψύξει καὶ ταῖς λοιπαῖς), αἷς παρ' ἡμῖν τὰ στοιχεῖα εἰδοποιεῖται, καὶ τὸν οὐρανὸν πεποιῶσθαί φησιν ὁ 20 Πλάτων.

ζί'. Ὅτι οὐδὲ ἐνδέχεσθαί φησιν ὁ Πλάτων ἕτερον εἶναι σῶμα ἀπλοῦν παρὰ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα.

ηί'. Τίσι λόγοις ὁ Πλάτων πέντε στερεῶν καὶ

4. και τα (post ὅτι) M^b] αυτα M^a; αὐτὰ τὰ pt 6. [τον
πλα]τωνα M^a 8. μόνων pt σωματ[ων] M^a 9. [δε] M
10. 11. μετεωρων M^b] μερων M^a 13. του πλατωνικου
ταυρου M^b 14. πλωτινου προκλου M^b 14. 15. στοι^{XX} και μο^o
M^b 15. συν[εσ]ταναι, ex et, M^a βολεται M^a 16. τὸ pt]
ται M^{ab} καλουμενον ε M^b 17. εκεινον M^b 19. ἡμῖν
(cf. fol. 219r. v., cap. XVI)] ημων M^{ab} 20. πεποιησθαι M^{ab}
(cf. 497, 27) 22. ενδεχεται M^b 23. τα τὰ M^a

ἀπλῶν σωμάτων ὄντων, κύβου πυραμίδος ὀκταέδρου
καὶ δωδεκαέδρου καὶ εἰκοσαέδρου, τὰ μὲν τέσσαρα
τοῖς τέτρασιν στοιχείοις ἀπένειμεν, τὸ δωδεκάεδρον δὲ
τῷ παντὶ κόσμῳ. καὶ ὅτι οὐδὲ ἐκ τούτου τὴν πέμ-
5 πτην εἰδῶς οὐσίαν φαίνεται.

Λύσις τοῦ τρισκαιδεκάτου λόγου.

fol. 198 v. | α'. Οὐκ ἔστιν μέτρον ἀναιδείας οὐδέν, ὃ οὐκ ἂν
ἢ τῶν ἀνθρώπων παραδράμοι φύσις, εἰ Πλάτωνος
ἐναργῶς οὕτως βροῶντος ἐκ πυρὸς καὶ γῆς ὕδατος τε
10 καὶ ἀέρος τὸν πάντα συνεστάναι κόσμον, οὐχ ἥμιστα
δὲ καὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ κατ' οὐρανὸν ἅπαντα ἐκ
τῶν αὐτῶν μὲν τούτων συγκεῖσθαι σωμάτων, πλείονος
δὲ μοίρας μετέχειν πυρὸς, γεγόνασί τινες ἀνθρωποι
τὸ σεμνὸν τῆς φιλοσοφίας ἐπαγγελλόμενοι πρόσχημα
15 καὶ τῶν Πλάτωνος ὑφηγηταὶ δογματῶν εἶναι βουλό-
μενοι εἰς τοσαύτην ὑπερβολὴν ἀγνωμοσύνης ἐλάσαντες,
οὓς ἥμιστα ἐχοῖν, ὡς τολμηῆσαι εἰπεῖν (οὐ γὰρ φρο-
νεῖν γε, ὡς ἐμοὶ φαίνεται), ὡς ἑτέρας σώματος οὐσίας
παρὰ τὰ τέσσαρα τὸν οὐρανὸν εἶναι ὁ Πλάτων ἠβού-
20 λετο μήτε γῆν ὄντα μήτε πῦρ μήτε τι τῶν μεταξὺ
ἀλλὰ μήτε σύνθετον ἐκ τούτων. καίτοι γε αὐτὸς οὗτος
ἡμῖν ὁ τοῦ Πλάτωνος ἐξηγητής, ἐν οἷς πρὸς τὸν Ἀρι-
στοτέλην κατὰ τῶν πρὸς τὸν Πλάτωνος Τίμαιον εἰρη-
μένων ἐκείνῳ ἀντεξανίστατο, Ἀριστοτέλους ἐγκαλοῦν-
25 τος Πλάτωνι ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων συντιθέντι
τὸν οὐρανόν, πολὺς γέγονεν πείθειν ἐπιχειρῶν, ὡς

1. ὄντων superscr. M^a, om. M^b 2. καὶ (post ὀκταέδρου)
om. M^b 3. [απ]νειμεν M^b δε superscr. M^b, om. M^a
(post τὸ add. pt) 13. μυρας M 16. ἀγνωμοσύνης M
17. M m 1 ad ἥμιστα not. marg.: οὐδαμῶς 21. οὗτους M

οὐκ ἔκφυλός τις καὶ ξένη τῶν τεσσάρων στοιχείων,
 ἐξ ὧν ὁ πᾶς κόσμος συνέστηκεν, ἢ τοῦ οὐρανίου σώ-
 ματός ἐστιν φύσις, οἷαν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν τοῦ πέμ-
 πτου σώματος τῷ παντὶ φύσιν εἰσέφηρσεν, ἀλλ' ὅτι
 αὐτῶν ἡ καθαρωτάτη μοῖρα τὸ οὐράνιον ἀπετέλεσεν 5
 σύγκραμα. πῶς οὖν νῦν ἡμῖν τὴν ἐφ' ἑκάτερα τῶν
 λόγων ἐπιδεικνύμενος δύναμιν συκοφαντεῖ μὲν τὸν
 συνηγορούμενον Πλάτωνα, αὐτὸς δὲ πρύμναν ἐν τοῖς
 λόγοις κρουσάμενος παλινοῖδιαν ἄδει; ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 μικρὸν ὕστερον δείξομεν ἐξ αὐτοῦ τε Πλάτωνος καὶ 10
 τῶν τοῦτον ὑπομνηματισαμένων καὶ τῆς τῶν ἄλλων
 φιλο|σόφων περὶ αὐτοῦ μαρτυρίας καὶ αὐτοῦ δὲ fol. 199 r.
 Πρόκλου προάγοντες τὰς πίστεις, ὡς Πλάτων ἐκ τῶν
 τεσσάρων στοιχείων τὸν οὐρανὸν συγκεῖσθαι βούλεται
 ἅπαντα. ἐκεῖνο δὲ νῦν πρῶτον ἐξεταστέον, εἴ τινα 15
 πιθανὴν γοῦν ἀφορμὴν ὁ λόγος ἔχει τῷ κύκλῳ τὸν
 οὐρανὸν κινεῖσθαι λέγοντι τὸ καὶ ἑτέρας αὐτὸν οὐσίας
 εἶναι παρὰ τὰ τέσσαρα ὑποτίθεσθαι. τὰς μὲν οὖν
 Ἀριστοτέλους ὑπὲρ τοῦ πέμπτου εἶναι τι σῶμα τὸν
 οὐρανὸν ἐπιχειρήσεις ἐν τοῖς πρὸς αὐτὸν (σὺν θεῷ 20
 δὲ εἰρησθῶ) λεχθησομένοις ἐπισκεψόμεθα· νῦν δὲ
 τοσοῦτον μόνον ὁ λόγος ἐξετάσει, εἰ μαχόμενα Πλά-
 των ὑπέθετο ἐκ πυρὸς πλείστου τὸν οὐρανὸν εἶναι
 λέγων, σφαιρικὸν δὲ αὐτῷ σχῆμα καὶ τὴν κύκλῳ κί-
 νησιν ὡς οἰκείαν ἀφορίζων. εἰ μὲν οὖν ἀνάγκη τις 25

2. τ[ου] δὐν[ιου] M 3. cf. Arist. de caelo A 3 p. 270 b 20

3. 4. πεπτου M 6. συγκρίμα M 10. cf. 512, 17 sq.

11. της M; fort. τὰς (scil. μαρτυρίας προάγοντες), cf. 512, 22

14. [βου]λεται M 16. γοῦν^λπιθα^λ[νην ἀφο]ρηνη M

19. πέμπτου] πεμπτου M 24. δε superscr. M αὐτῷ pt] αὐτο M

ἐκ τοῦ λόγου φαίνοιτο τῷ κύκλῳ τὸν οὐρανὸν κινεῖ-
σθαι λέγοντι τὸ καὶ τῆς τῶν τεσσάρων οὐσίας ἕτερον
αὐτὸν ὑποτίθεσθαι, οὐδ' οὕτω μὲν εὐλογον, ὅπερ
πολλάκις εἶπον, τὰ διαρρήθην καὶ ἄνευ τινὸς ἐπικρύ-
5 ψεως εἰρημένα Πλάτωνι ἀπὸ τινῶν ἀδήλων στοχασμῶν
ὡς οὐδ' εἴρηται διακρούεσθαι, ἀλλ', εἶπερ ἄρα, τῇ
μάχῃ μόνον φιλαλήθως ἐπιστάνειν τῶν ὑποθέσεων.
ὅμως δ' οὖν συγγνώμη τοῖς φιλοπλάτωσι εἰς συμφω-
νίαν αὐτὸν εἰ καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν ἄγουσιν. εἰ δὲ
10 ἐνδεχόμενον σαφῶς φανείη καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων στοι-
χείων τὸν οὐρανὸν εἶναι καὶ κατὰ φύσιν κύκλῳ φέρε-
σθαι, σοφιστὴν ἄντικρυς τὸν ἐπιχειρηκότα γινώσκειν
εὐλογον πρὸς τὸ δοκοῦν μόνον καὶ οὐ πρὸς ἀλήθειαν
τοὺς λόγους ἐκβιαζόμενον· οὐ γὰρ ἀγνοεῖν οἶμαι τὸ
15 ἀληθὲς τὸν οὕτως εἰς τὸ τὰ ἐναργῆ συσκιάζειν εὐμή-
χανον. πρόεισι δ' οὖν τῷ Πρόκλῳ τὸν τρόπον τοῦ-
τον ἢ ἐπιχείρησις.

fol. 199 v. β'. Τὴν κίνησίν φησιν ὁ Πλάτων ἀπο|νεῖμαι τῷ
κόσμῳ τὸν θεὸν τὴν οἰκείαν τοῦ σώματος σφαιροει-
20 δοῦς ὄντος τὴν κύκλῳ <περὶ νοῦν καὶ φρόνησιν μά-
λιστα οὐσαν. οὐκοῦν, εἰ κύκλῳ> κινεῖται, φησίν, ὁ
οὐρανός, τῶν εὐθυφορομένων σωμάτων ἐστὶν ἕτερος,
πυρὸς ἀέρος ὕδατός τε καὶ γῆς· τούτων γὰρ τὰ μὲν
βαρέα κάτω τὰ δὲ κοῦφα ἄνω φέρεται. οὔτε κοῦφον
25 ἄρα, φησίν, οὔτε βαρὺ τὸ οὐράνιον σῶμα ὁ Πλάτων
ᾤετο. ἀλλ' εἰ μὲν ἀπλοῦν ὁ Πλάτων ἢ ἄψυχον εἶναι

2. λεγοντι|ι τ|ο, ex σσ, M 8. φιλοπλατωσι|ει|ς, ex ν, M
9. ἀγ|ο|υσιν M 14. ἀγγ|ο|ειν, ex ω, M 18. cf.
pag. 477, 14 Plat. Tim. 34A 19. 20. σφαι|ο ex δ|οει-
δους ὄντο|ς] M 20. M m 1 in marg. ζητει et οὔκουν;
supplevi coll. pag. 477, 16 21. φησίν, scil. Πρόκλος pag. 477, 22
22. ὄντο|ς], ex ν, M

σῶμα τὸν οὐρανὸν ὑπετίθειτο, τάχα ἂν τὸ πιθανὸν ἔχειν, εἰ καὶ μὴ τάληθές, τῷ λόγῳ συνεχωρήσαμεν σύνθετον μὲν αὐτὸν ἐκ τῶν στοιχείων εἶναι, εἰ καὶ πλείστης μοίρας μετέχειν πυρός, ἔμψυχον δ' ὅμως καὶ ζῶον εἶναι καὶ ὑπὸ ψυχῆς κινεῖσθαι. παντὶ δῆλον 5 οἶμαι, ὡς τὴν κύκλῳ κίνησιν οἰκείαν φησὶν καὶ κατὰ φύσιν ὑπάρχειν τῷ οὐρανῷ οὐχ, ἣ ἡ σῶμά ἐστιν αὐτὸς καθ' αὐτὸν χωρὶς τῆς ἐφεστηκυίας αὐτῷ ψυχῆς ἐπινοούμενος, ἀλλ' ἣ ζῶόν ἐστιν, ὑπὸ ψυχῆς αὐτῷ ἐγγινομένην. ἣ δὲ τῶν κούφων ἐπὶ τὸ ἄνω κίνησις καὶ 10 ἣ τῶν βαρέων εἰς τοῦμπάλιν οὐκ ἐμψύχων σωματίων ἀλλ' ἀψύχων ἐστὶν κίνησις ἀπροαιρέτως μόνη τῇ ἐμφύτῳ ῥοπῇ φερομένων. καὶ συμβαίνει γε πολλάκις τὴν ὡς ζῶον κατὰ φύσιν ὑπάρχουσάν τιμι κίνησιν μὴ κατὰ φύσιν εἶναι τῷ ὑποκειμένῳ σώματι· καὶ γὰρ τὰ 15 παρ' ἡμῖν ζῶα τὴν ἐπὶ τὰ πλάγια κινούμενα κίνησιν κατὰ φύσιν μὲν ὡς ζῶα κινεῖται, οὐδενὸς δὲ τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν τὰ σώματα αὐτῶν σύγκειται, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ συνθέτου κατὰ φύσιν ἐστὶν ἢ ἐπὶ τὰ πλάγια κίνησις· κατὰ γὰρ τὸ ἐπικρατοῦν τῶν ἀπλῶν τῶν 20 ἐν αὐτοῖς κινεῖται τὰ σύνθετα, ὅταν ὡς ἄψυχα καὶ οὐχ ὡς ζῶα κινεῖται· πλεοναζόντων γὰρ ἐν τοῖς τῆδε συνθέτοις σώμασι τῶν βαρέων στοιχείων γῆς τε καὶ ὕδατος κατὰ φύσιν αὐτοῖς ἢ ἐπὶ τὰ κάτω φορά· ὥστε τῶν ζῶων ἐπὶ τὰ πλάγια ὑπὸ ψυχῆς γινομένην οὐ fol. 200 r. κατὰ φύσιν τοῖς τῶν ζῶων ἐστὶν σώμασιν. καὶ τὰ 26 ἀξόμενα δὲ τῶν ἐμψύχων σωματίων ἐπὶ τὸ ἄνω τῇ

4. μετεχειν sic M ἐμψυχο[ν], ex τ, M 6. οἰκείας M
 (cr. pt) 7. ὑπαρχ[ει]ν, ex η, M 21. ἐν αὐτοῖς κινεῖται]
 εαυτοῖς κινεῖ M 22. κινῆται t et (cr. m 1) p 23. [τ]ων,
 ex ν, M 25. fort. <ῆ> ἐπὶ — γινομένην <κίνησις>

αὐξήσει φερόμενα καὶ τὰ πτηνὰ ὅλα καθ' ὅλα αὐτὰ
 κάτωθεν ἄνω μεθιστάμενα ὡς μὲν ἔμψυχα κατὰ φύσιν
 τὴν τοιαύτην ποιεῖται κίνησιν, ὡς δὲ γεηρά τε καὶ
 βαρέα παρὰ φύσιν. τί δ' ἄν τις εἴποι τῶν φυτῶν τὰ
 5 τῆ περιφορᾶ τοῦ ἡλίου συμπεριθέοντα, ἄπερ ἐπωνύ-
 μως ἐκ τῆς κινήσεως ἡλιοτροπία προσαγορεύεται; λε-
 γέτωσαν γὰρ ἡμῖν, ποίου σώματος τῶν ἀπλῶν ἐστίν
 κατὰ φύσιν ἢ τοιαύτη κίνησις. ἢ οὖν ἀνάγκη καὶ
 ταῦτα τῆς τῶν στοιχείων ἀλλοτριουῶν φύσεως διὰ τὸ
 10 διάφορον τῆς κινήσεως ἢ, εἴπερ ἄλλη μὲν ἐστίν ἐκά-
 στου σώματος ἢ παρὰ τῆς ἰδίας φύσεως ὡς ἀψύχου
 κίνησις, ἄλλη δὲ ὡς ἐμψύχου ἀπὸ τῆς ψυχικῆς ἐγγι-
 νομένη δυνάμεως, καὶ τὸν οὐρανὸν δὲ ὁ Πλάτων ἔμ-
 ψυχον εἶναι καὶ ὑπὸ ψυχῆς κινεῖσθαι βούλεται, δῆλον
 15 ἄρα, ὅτι ὡς ζῶν κατὰ φύσιν αὐτῷ τὴν κύκλω κίνησιν
 ἀφορίζει· εἰ γὰρ περὶ νοῦν μάλιστα εἶναι φησιν τὴν
 κύκλω κίνησιν καί, ὡς Πλωτῖνός φησιν, κύκλω κινεῖ-
 ται, ὅτι νοῦν μιμεῖται, δῆλον, ὡς ἀπὸ ψυχῆς ἐφήκειν
 αὐτῷ τὴν κύκλω βούλεται κίνησιν πρὸς μίμησιν τῆς
 20 νοεραῆς ἐνεργείας τὸ οἰκεῖον σῶμα κινούσης· οὐ γὰρ
 ἄνευ ψυχῆς κατὰ μόνην τὴν ἄλογόν τε καὶ φυσικὴν
 ὀρμὴν τῆς κινήσεως μιμεῖσθαι τὸν νοῦν τὸ ἄψυχόν
 τις εὐλόγως σῶμα ὑπονοήσειεν. εἰκότως δὲ καὶ τῷ
 σχήματι φησιν οἰκεῖαν εἶναι τὴν κύκλω κίνησιν· καὶ
 25 γὰρ ἐκάστῳ σχήματι ζῶου πρόσφορος ἢ παρὰ τῆς
 ἐνούσης ψυχῆς ἐνδίδοται κίνησις· ὅθεν ἄλλη μὲν πτη-
 νῶν, ἄλλη δὲ χερσαίων, ἄλλη δὲ τῶν ἐνύδρων ζῴων
 ἢ κίνησις, καὶ τὰ μὲν πτηνὰ καὶ ἐνυδρα ὁμοίως ἄνω

17. Plot. enn. II 2, 1 (cf. III 2, 1)

21. fort. <ἄν> ἄνευ

23. τ[ι]ς, ex η, M

τε καὶ κα[ί]τω καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια φέρεται, τῶν δὲ fol. 200 v.
 χερσαίων ἄλλως μὲν τὰ ὑπόποδα, ἄλλως δὲ κινεῖται
 τὰ ἄποδα. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ καὶ ὁ οὐρανὸς πρὸς
 λόγον τοῦ σώματος ὑπὸ ψυχῆς κινεῖται, εἶπερ καὶ
 μᾶλλον πρὸς λόγον τῶν τῆς ψυχῆς ὀρμῶν καὶ δυνά- 5
 μίων διαπέπλασταί τε αὐτὸς καὶ κινεῖται, ὡς καὶ ἐπὶ
 τῶν λοιπῶν πάντων ζῴων ἢ διάπλασις τῶν σωμάτων
 καὶ διοργάνωσις οὐ παρὰ τὴν διάφορον τῶν ἀπλῶν
 οὐσίαν, ἐξ ὧν τὰ ζῶα σύγκειται, ἀλλὰ παρὰ τὰς δια-
 φόρους δυνάμεις τῶν ἐνεργεῖν μελλουσῶν ἐν αὐτοῖς 10
 ψυχῶν ὑπὸ τῆς δημιουργοῦ φύσεως προωκονόμενται,
 ὡς καὶ ἐν τῷ ἔκτῳ λόγῳ διὰ πλειόνων ἐδείξαμεν. εἰ
 οὖν ἡ τῶν σχημάτων διαφορὰ οὐσίας ἐξαλλαγὴν οὐκ
 ἐργάζεται (λέγω δὲ οὐσίας τῆς κατὰ τὰ στοιχεῖα, ἐξ
 ὧν τὰ ζῶα σύγκειται), οὐδ' ἄρα ἡ διὰ τὸ σχῆμα γενο- 15
 μένη τῶν ἐμψύχων κίνησις ἑτεροφυῆ λέγειν ἡμᾶς
 αὐτῶν ἀναγκάσει τὰ σώματα. ἐνδέχεται ἄρα Πλάτωνα
 καὶ κύκλῳ λέγειν κατὰ φύσιν κινεῖσθαι τὸ οὐράνιον
 σῶμα ὡς ἔμψυχον καὶ τῆς τῶν κοινῶν στοιχείων αὐτὸ
 φύσεως ὑποτίθεσθαι. ἔτι εἰ πᾶν ζῶον τοπικὴν τινα 20
 κίνησιν ἀπὸ ψυχῆς κινεῖται (τό τε γὰρ ἵπτασθαι τοῖς
 πτηνοῖς ὑπὸ ψυχῆς γίνεται καὶ τοῖς ἐνύδροις τὸ νή-
 χεσθαι καὶ τοῖς χερσαίοις τό τε ἔρπειν καὶ τὸ διὰ
 σκελῶν κινεῖσθαι), ζῶον δὲ εἶναι τὸν οὐρανὸν ὁ Πλά-
 των λέγει, δηλονότι καὶ τοπικὴν αὐτῷ κίνησιν ὑπὸ 25
 ψυχῆς γίνεσθαι συγχωρήσει· πᾶν γὰρ ζῶον ὑπὸ ψυχῆς
 τοπικὴν τινα κινεῖται κίνησιν καὶ οὐδὲν ἔστιν ζῶον
 ἐστερημένον ταύτης. οὐδεμίαν δὲ ἄλλην τοπικὴν κινεῖ-

1. κα[ί]τω] M 12. pag. 197, 22 14. τα [I litt. ex.] στοι-
 χει[α] M 20. τοπ[ικ]ην M 21. ἀπὸ — 22. ὑπὸ, cf. 489,
 24. 25 27. κιν[ε]ται M 28. τοπ[ικ]ην M

ται κίνησιν ὁ οὐρανὸς ἢ τὴν κύκλω· οὐκοῦν ὑπὸ ψυ-
 χῆς ταύτην κατὰ Πλάτωνα κινήθησεται. εἰ δὲ ὑπὸ |
 fol. 201r. ψυχῆς κύκλω κινεῖται, ἑτέρα δέ ἐστιν ἢ ὑπὸ ψυ-
 χῆς τῶν ζώων γινομένη κίνησις παρὰ τὴν ἐκ τῆς ἐμ-
 5 φύτου ῥοπῆς ὡς ἀψύχοις τοῖς σώμασιν αὐτῶν ἐνδιδο-
 μένην, οὐκ ἄρα φυσικὴν εἶναι τοῦ οὐρανόου σώματος
 τὴν κύκλω κίνησιν ὥσπερ ὁ Πλάτων ἀλλ' ἀπὸ ψυχῆς
 αὐτῷ ἐγγίγνεσθαι. ὅθεν αὐτὸς ἐν τῇ ψυχογονίᾳ ὁ
 Πλάτων τὰς τῶν οὐρανόου σφαιρῶν κινήσεις τῇ ψυχῇ
 10 τοῦ σώματος περιῆψεν, ὡς ἐξ αὐτῶν μαθεῖν ἐστὶν τῶν
 ῥητῶν Πλάτωνος· τὴν γὰρ τῆς ἀπλανοῦς κίνησιν, ἣν
 καλεῖ ταύτου, καὶ τὴν τῶν ἐντὸς ἐπὶ πλανωμένων,
 ἣν θατέρου προσηγόρευσεν, αὐτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ
 παντὸς εἶπεν κινεῖσθαι καί, ὅπερ φησὶν Ἀριστοτέλης,
 15 ὡς οὔσας τὰς τοῦ οὐρανοῦ φορὰς τὰς τῆς ψυχῆς κινή-
 σεις. εἰ τοίνυν σαφῶς νοερὰν εἶναί φησιν καὶ ἀσώ-
 ματον τὴν τοῦ παντὸς ψυχὴν ὁ Πλάτων, διαπλέξας
 δὲ αὐτὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν τὰς τοῦ οὐρανόου σώμα-
 τος κινήσεις τοπικὰς οὔσας κινήσεις αὐτὴν εἶπεν κι-
 20 νεῖσθαι, τὴν δὲ ψυχὴν ἀσώματον οὔσαν κατὰ τόπον
 κινεῖσθαι ἀδύνατον, καὶ τυφλῷ γε οἶμαι δῆλόν ἐστιν,
 ὡς ὅτι τὸν συμβολικὸν τῆς διδασκαλίας τρόπον τὸ
 τῆς κινήσεως τῷ οὐρανῷ αἴτιον αὐτὸ εἶπεν κινεῖσθαι·
 τὰ γὰρ ἐν τῷ αἰτιατῷ εἰκονικῶς ἐνυπάρχοντα ταῦτα
 25 ἐν τῷ αἰτίῳ παραδειγματικῶς προϋπάρχει· τὸ γὰρ ἐν
 τῇ ψυχῇ τοῦ οἰκοδόμου τῆς οἰκίας εἶδος παράδειγμα
 τέ ἐστιν καὶ αἴτιον τῆς ἐκ λίθων οἰκίας· ἐκ ταύτης

1. κυ|κλω^ε] M

5. 6. ἐνδιδομένην] ενδιδομενης M

7. ἀλλὰ ὑπὸ pt

8. ἐγγί^γνεσθαι M

ψυχογονοῦμία M

11. Plat. Tim. 36C

14. παντὸς εἶπεν] πλατωνος ειπειν M

γὰρ τῆς ἐννοίας καὶ ὁ Πλάτων ἰδέας εἶναι τῶν πάντων ὑπέθετο.

γ'. Ἄλλ' εἰ καὶ μὴ φύσει κύκλω κινεῖται ὁ οὐρανός, φησὶν, ἀλλ' ὑπὸ ψυχῆς, τίς ἐστὶν ἢ φυσικὴ τοῦ οὐρανόου σώματος κίνησις; εἰ γὰρ τῶν | εὐθύ- fol. 201 v. φορουμένων ἐστὶν σωμάτων, ἢ ἄνω ἢ κάτω κινήθησεται, ὧν ἑκατέρας ἐξήρηται. αὐτὸς ἡμῖν ὁ Πρόκλος τὴν ἐνστασιν ἐπελύσατο· ἐν γὰρ τῷ δεκάτῳ λόγῳ φησὶν, ὡς ἤδη ἔγνωμεν, ὅτι τῶν τοῦ κόσμου στοιχείων ἕκαστον ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ἢ μένει ἢ κύκλω κινεῖται· 10 'τότε γὰρ ἐπ' εὐθείας κινεῖται', φησὶν, 'ὅταν μὴ ἐν τῷ οἰκείῳ ἢ, σπεῦδον εἰς ἐκεῖνον ἐλθεῖν'. εἰ τοίνυν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ὑπάρχον ἕκαστον ἢ μένει ἀκίνητον ὡς ἡ γῆ ἢ κύκλω κινεῖται καὶ οὐκ ἐπ' εὐθείας ὡς τὸ ὑπέκκαυμα καὶ ὁ ὑπὲρ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρων 15 ἀήρ, ἕκαστον δὲ τῶν συνθέτων σωμάτων, ἐξ οὗ πλείστου μετέχει στοιχείου, τὸν ἐκεῖνου τόπον κατείληφεν, ὡς τὰ ἡμέτερα σώματα γεώδη ὄντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐστὶν τῇ γῆ τόπῳ, ὁ δὲ οὐρανὸς ἐκ πλείστου πυρὸς συνέστηκε κατὰ Πλάτωνα καὶ πυρὸς τοῦ λεπτοτάτου τε 20 καὶ καθαρωτάτου, τῷ δὲ πυρὶ τόπος ἐστὶν κατὰ φύσιν ὁ ἐξωτάτος, ἐν τούτῳ δέ ἐστὶν καὶ ὁ οὐρανός, καὶ ὁ οὐρανὸς ἄρα τὸν οἰκείον τόπον κατείληφεν καὶ κατείληφὸς κύκλω κινεῖται. εἴτε ἄρα ὑπὸ ψυχῆς αὐτῷ ἐφήκει ἢ κύκλω κίνησις, αὐτὸς δὲ οὐδεμίαν ἀπὸ τῆς 25 ἑαυτοῦ φύσεως κινεῖται κίνησιν, κατὰ φύσιν δηλονότι μένει καὶ οὐ κινεῖται ἐπ' εὐθείας ὡς τὸν οἰκείον κατείληφὸς τόπον καὶ ἢ κίνησις ἢ κύκλω ὡς ζῶν κατὰ

7. ημι M

8. pag. 380, 20

11. εὐθὺν 387, 6. 390, 4

12. οἰκείῳ τόπῳ ἢ 380, 23

16. ἐξ M, suspectum

20. Plat. Tim. 40 A

21. τῷ pt] το M

φύσιν ὑπάρχει, εἴτε μὴ ὑπὸ ψυχῆς ἀλλ' ὑπὸ φύσεως κύκλω φέρεται, κἂν τῶν εὐθυφορομένων ἢ σωμάτων, ἅτε δὴ ἐν τῷ οἰκείῳ ὑπάρχον τόπῳ, διότι τῶν εὐθυφορομένων οὐδὲν ἐπ' εὐθείας κινεῖσθαι δύναται ἐν
5 τῷ οἰκείῳ καὶ κατὰ φύσιν ὑπάρχον τόπῳ.

δ'. Πῶς οὖν πάλιν ὁ Πρόκλος μετὰ τῶν Πλάτωνος ταῖς οἰκειαῖς ἀποφάνσεσιν καλῶς τεθείσαις τὰς
fol. 202r. ἐναντίας φωνὰς ἐν τούτοις ἀφήσιν; εἰ γὰρ ἀνάγκη
ἔστιν τὸ οὐράνιον σῶμα δι' αὐτὸ μόνον τὸ μὴ ἐπ'
10 εὐθείας ἀλλὰ κύκλω κινεῖσθαι τῆς τῶν εὐθυφορο-
μένων σωμάτων οὐσίας ἕτερον εἶναι, δηλονότι, εἰ καὶ
τῶν εὐθυφορομένων ἢ καὶ ἐν τῷ οἰκείῳ ὑπάρχον
τόπῳ, ἐπ' εὐθείας ἂν αὐτὸ κινεῖσθαι ἠξίωσεν. πῶς
οὖν ἔτι ἀληθεύσει αὐτῷ ἐκεῖνος ὁ λόγος τὸ μηδὲν
15 τῶν στοιχείων ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ὄν ἐπ' εὐθὺ κινεῖ-
σθαι ἀλλ' ἢ μένειν ἀκίνητον ἢ κύκλω φέρεσθαι; εἰ
δὲ συμφώνως τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ἐκεῖνα ὡμο-
λόγηκεν (οὔτε γὰρ ἡ γῆ οὔτε τὸ ὕδωρ οὔτε τὸ πῦρ
οὔτε ὁ ἀήρ τὸν οἰκεῖον ἔχοντα τόπον ἐπ' εὐθείας κι-
20 νεῖται, εἰ μὴ βιασθέντα ἐκσταίῃ τούτου), οὐδὲ τὸν
οὐρανὸν ἄρα ἀνάγκη κατ' εὐθεῖαν κινεῖσθαι τὸν
οἰκεῖον ἔχοντα τόπον, κἂν τῆς τῶν εὐθυφορομένων
ὑπάρχει φύσεως.

ε'. Οὐ μόνον δ' οὐκ ἀναγκαῖον ἀλλὰ καὶ ἀδύνατον
25 ἐπ' εὐθείας τὸν οὐρανὸν φέρεσθαι, κἂν τῆς τῶν στοι-
χείων ὑπάρχει φύσεως· οὐδὲν γὰρ τῶν στοιχείων οὔτε
ὄλον ἕκαστον οὔτε μέρος ἐν τῷ οἰκείῳ καὶ κατὰ φύ-
σιν ὑπάρχον τόπῳ ἐπ' εὐθείας κινούμενον φαίνεται·
οὐ γὰρ ἄλλως ἐπ' εὐθείας ἐμφύτῳ ὀρμῇ κινεῖται τὰ

σώματα, εἰ μὴ τοῦ κατὰ φύσιν ἐκσταίῃ τόπου· ἕκαστον γὰρ ἐν τῷ κατὰ φύσιν μένειν ἐθέλει τόπῳ ὡς ἐν τούτῳ σωζόμενον καὶ βίας δεῖ, ἵνα τοῦ κατὰ φύσιν μεταστῆ τόπου τὰ σώματα (ὥσπερ ἀμέλει τὸ ὕδωρ καὶ τὰ γεηρὰ τῶν σωμάτων μηχαναῖς τισιν ἢ δυνάμει 5 κρείττονι κάτωθεν ἄνω ἐκβιαζόμενα φέρεται· καὶ τὸ πυρῶδες πνεῦμα τοῖς νέφεσιν ἐναποκλειόμενον καὶ τῇ πιλήσει συνθλιβόμενον εἰς τὸν κάτω καὶ παρὰ φύσιν τόπον ἐξακοντίζεται), ἐκστάντα δ' ὅμως τοῦ οἰκείου τόπου τὰ σώματα ἐμφύτῳ λοιπὸν ὀρμῇ ἐπ' ἐ|κεῖ- fol. 202 v. νον εὐθυφορούμενα φέρεται ὡς ἐν αὐτῷ σωζόμενα. 11 εἰ τοίνυν καὶ ὁ οὐρανὸς ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἐστὶν τόπῳ ἐκ πυρὸς ὧν κατὰ Πλάτωνα καὶ πυρὸς ὡς ἐνι μάλιστα τοῦ λεπιοτάτου τε καὶ καθαρωτάτου, ὡς καὶ τὸν Πρόκλον ταῦτα ὁμολογοῦντα ἐν τοῖς ἐξῆς παραθήσομεν, 15 ὅθεν καὶ τὴν ἐξωτάτω πάντων χώραν κατείληphen, ἀδύνατον ἄρα αὐτὸν ἐμφύτῳ ὀρμῇ τὴν κατ' εὐθείαν κινεῖσθαι κίνησιν· ἐπ' εὐθείας γὰρ κινούμενον ἐπὶ τὸ ἄνω μὲν κινεῖσθαι ἀδύνατον (οὐδὲν γὰρ εἶναι τοῦ οὐρανοῦ ἔξω καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἑλλήνων σοφοῖς 20 ὁμολόγηται), ἐπὶ τὸ κάτω δ' εἰ κινήθει, τοῦ κατὰ φύσιν ἐξίστασθαι τόπου ἀνάγκη· ἀλλ' οὐδὲν ἔστιν σῶμα φυσικῇ τινι δυνάμει τοῦ κατὰ φύσιν ἐξιστάμενον τόπου (πάντα γὰρ φυσικῶς τοῦ εἶναι ἐφίεται, ἔστιν δὲ μάλιστα καὶ σφάζεται ἕκαστον ἐν τῷ κατὰ 25 φύσιν ὑπάρχον), ἀλλὰ βίας ὡς εἶπον ἔξωθεν δεῖ, ἵνα τοῦ κατὰ φύσιν ἐκσταίῃ τόπου τῶν σωμάτων ἕκαστον· ὥστε οὐδὲ τὸν οὐρανὸν ἐνδέχεται ἄνευ τινὸς ἔξωθεν

3. σωζ[ο]μενον, ex ω, M
Tim. 40 A 15. fol. 217r. v.
ex ω, M 26. lin. 3

8. πληήσει M
17. ενφυτωι M

13. Plat.
20. σ[ο]φοις,

βίας ἐπὶ τὸ κάτω κινήθῃναι, κὰν πύριος ἦ· δέδεικται δέ, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τὸ ἄνω· ὅλως ἄρα ἀδύνατον ἐπ' εὐθείας τὸν οὐρανὸν κινεῖσθαι τῆς τοῦ πυρὸς μάλιστα μετέχοντα φύσεως κατὰ Πλάτωνα.

- 5 ζ'. Ποία δὲ ὅλως ἀνάγκη δι' αὐτὸ μόνον τὸ κύκλω κινεῖσθαι τὸν οὐρανὸν εὐθύς αὐτὸν καὶ ἑτέρας εἶναι φύσεως παρὰ τὰ τέσσαρα ὑποτίθεσθαι; εἰ γὰρ ἡ τοῦ πυρὸς ὁλότης, λέγω δὴ τὸ αἰθέριον σῶμα, ὅπερ Ἀριστοτέλης ὑπέκκαυμα προσηγόρευσεν, κύκλω κινούμενον
 10 ἔναργῶς καὶ οὐκ ἐπ' εὐθείας φαίνεται, ὡς τὰ ἐν αὐτῷ γινόμενα πάθη παρίστησιν (κομῆταιί φημι καὶ τὰ παραπλήσια· ὁρᾶται γὰρ ἀνατέλλοντά τε καὶ δύνοντα
 fol. 203r. καὶ κύκλω τῷ οὐρανῷ συμπεριθέοντα) | καὶ οὐδεὶς ἂν διὰ τοῦτο τῆς τῶν στοιχείων αὐτὸ φύσεως ὑπεξ-
 15 ἔλοι (αὐτὴ γὰρ ἐστὶν τοῦ στοιχειώδους πυρὸς ἡ ὁλότης), οὐδ' ἄρα τὸν οὐρανὸν διὰ τὸ κύκλω καὶ μὴ ἐπ' εὐθείας κινεῖσθαι ἑτέρας ὑπονοεῖν οὐσίας καὶ οὐ τῆς τῶν στοιχείων εὐλογον, εἴτε αὐτοῦ τοῦ σώματος εἶναι τις τὴν τοιαύτην βούλοιο κίνησιν εἴτε ἀπὸ τῆς
 20 ἐνούσης αὐτῷ ψυχῆς ἐγγίνεσθαι. ὡς οὖν ἡ τοῦ πυρὸς ὁλότης οὐχ ὑπὸ φυσικῆς ὁρμῆς τὴν κύκλω ποιεῖται κίνησιν ἀλλὰ τῷ περιέχοντι οὐρανῷ συμπεριάγεται (ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸ ἐντὸς τῶν μηχανημάτων ὕδωρ κύκλω συμπεριδινεῖται τοῖς μηχανήμασιν) καὶ ἔστιν
 25 αὐτῷ τῷ ὑπεκκαύματι ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἡ τοιαύτη κίνησις, οὕτω καὶ ὁ οὐρανὸς ὑπὸ κρείττονος δυνάμεως καὶ ἁσώματου κυκλοφορούμενος καὶ ὑπὲρ τὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ φύσιν τὴν τοιαύτην ἔχων

7. εἰ ex η M
 12. παραπλ[η]σια M

9. Arist. meteor. A 4 p. 341 b 19
 22. τῷ pt] το M

κίνησιν οὐδεμίαν ἔξει ἀνάγκην ἐτέρας εἶναι διὰ τοῦτο οὐσίας, πλὴν ὅτι ἀμέσως μὲν ὑπὸ τῆς ἀσωμάτου φύσεως ὁ οὐρανός, διὰ μέσου δὲ τούτου τὰ ἐντὸς κύκλω φερόμενα τῆς τοιαύτης ἀπολαύει κινήσεως, καὶ τοῦτο εἰκότως· εἰ γὰρ καὶ μία ὕλη τῷ γένει πᾶσι τοῖς συν- 5
 θέτοις ὑπόκειται σώμασιν (τὰ τέσσαρα λέγω στοιχεῖα), ἀλλ' οὖν ἐπειδὴ ἄλλο εἶδος ἄλλου εἶδους ἐστὶν κρεῖττον, οἷον φέρε <τὸ> τοῦ χρυσοῦ ἢ τὸ τοῦ σιδήρου καὶ τὸ τοῦ συνθέτου ἀνθρώπου ἢ τὸ τοῦ κυνός, πρὸς λόγον δὲ τῆς τῶν εἰδῶν ὑπεροχῆς ἢ φύσις καὶ τὴν 10
 τῶν στοιχείων καθαρωτέραν μοῖραν εἰς τὴν τῶν συνθέτων ἐκλέγεται γένεσιν, ἢ δὲ τοῦ οὐρανόου σώματος ἰδέα τῶν ἄλλων ἀπάντων σωμάτων ὑπεραναβέβηκεν, ἀνάγκη δὴπου καὶ τῶν στοιχείων αὐτὸ τὸ εἰλικρινέστατον καὶ οἷον ἀπάνθισμα ὕλην τῆ τοῦ οὐρανόου 15
 σώματος ὑποκεῖσθαι ἰδέα. ἐπεὶ οὖν καὶ ὕλη καὶ εἶδει κρεῖττον ὑπάρχει τῶν ἐντὸς ἀπάντων τὸ οὐρά- fol. 203 v.
 νιον σῶμα καὶ ταύτῃ μακροβιώτατόν ἐστιν καὶ ὡς ἐνι μάλιστα ἀπαθές, εἰκότως καὶ πρῶτον τῶν ἐντὸς (φημι δὴ τῆς γε τοῦ πυρὸς ὀλότητος καὶ τοῦ ὑπὲρ τὰς 20
 κορυφὰς τῶν ὀρῶν ἀέρος) τῆς κύκλω μετέχει κινήσεως καὶ δι' ἐκείνου οὔτε τὰ ἐντὸς ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐκτὸς πέμπτης ἂν εἶεν διὰ τὸ κύκλω φέρεσθαι φύσεως οὔτε ὁ οὐρανός.

ζ'. Δεδειγμένου τοίνυν, ὡς οὐδεμία ἐστὶν ἀνάγκη 25
 διὰ τὴν κύκλω κίνησιν ἔκφυλον καὶ ξένον τῆς τῶν τεσσάρων στοιχείων φύσεως τὸ οὐράνιον ὑπονοεῖν σῶμα, ἐκ τούτων δὲ αὐτῶν καὶ ὁ οὐρανός κατὰ Πλά-

8. τὸ add. 9. συνθετου M; an συνετοῦ? 10. τὴν]
 της M 11. μυραν M 15. ἀπανθησμα M 28. Plat.
 Tim. 32B

τωνα συνέστηκεν, ἐν δὲ τοῖς στοιχείοις τὰ ἐναντία
 θεωρεῖται, θερμὸν τε καὶ ψυχρὸν καὶ ξηρὸν καὶ ὑγρὸν
 καὶ αἱ λοιπαὶ ἐναντιώσεις, αἱ δὲ γενέσεις καὶ αἱ
 φθοραί, ὡς Πρόκλος ἐν τούτοις εἶρηκεν, τῶν ἐναν-
 5 τίων εἰσίν, γενητὸν ἄρα καὶ φθαρτὸν εἶναι κατὰ φύ-
 σιν τὸ οὐράνιον σῶμα ἐκ τῶν Πλατωνικῶν ἀρχῶν καὶ
 ἐκ τῶν παρὰ Πρόκλου δεδομένων ἀνάγκη, ὥσπερ οὖν
 καὶ ἐν τῷ ἕκτῳ λόγῳ τοῦτο δοκεῖν Πλάτῳνι διὰ
 πλειόνων ἀπεδείξαμεν, εἰ καὶ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βού-
 10 λησιν ἀδιάλυτον αὐτὸν μένειν ὑπέθετο ἐπισκευαστὴν
 τὴν ἀθανασίαν προσκτώμενον.

ἡ'. Σκοπεῖν δὲ καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ λόγου ἄξιον, πῶς
 ὑπὸ τῆς ἐναργείας ὁ Πρόκλος συνελαννόμενος ὁμολογεῖ
 μὲν τὰ τοῦ κόσμου στοιχεῖα τοῖς μέρεσιν γίνεσθαι τε
 15 καὶ φθειρέσθαι, ἐν οἷς φησιν 'εἰ δὲ καὶ ταῦτα τοῖς
 μέρεσιν γίνεται τε καὶ φθειρεται', εἶτα τὸ ἐξ ἀνάγκης
 fol. 204r. ἀκολουθοῦν συναισθηόμενος, ὅτι, οὗ τὰ μέρη γε-
 νητὰ ἐστὶν καὶ φθαρτά, καὶ αὐτὸ γενητὸν εἶναι καὶ
 φθαρτὸν ἀνάγκη, βραχὺ προελθὼν τὴν ἑαυτοῦ θέσιν
 20 ἀνήρηκε· φησὶ γὰρ ὅτι 'τὰ ὀπωσοῦν γινόμενα καὶ
 φθειρόμενα ἀποτελέσματα ἐστὶν τοῦ κόσμου καὶ οὐ
 μέρη τῶν ἐν αὐτῷ θεῶν δανειζομένων ἐκ τοῦ κόσμου
 μόρια ὡς ἀποδοθησόμενα πάλιν, ἧ φησιν ἐκεῖνος'. εἰ
 οὖν τὰ ὀπωσοῦν γινόμενα καὶ φθειρόμενα οὐκ ἐστὶν
 25 μέρη τοῦ κόσμου, οὐδ' ἄρα τὰ τῶν στοιχείων μέρη
 καὶ αὐτὰ τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων ὄντα μέρη
 τοῦ κόσμου εἰσίν. εἰ δὲ τὰ τῶν στοιχείων μέρη γε-

2. θεωρ[ει]ται M 4. pag. 478, 6 6. ἐκ τε τῶν 480, 12
 8. pag. 125, 7 sq. 15. pag. 478, 11 16. μὲν μέρεσιν
 478, 11 τε om. 478, 11 20. γινόμενα 478, 16 22. τ[ο]ν,
 ex ω, M 23. Plat. Tim. 42E

νητὰ ὄντα καὶ φθαρτὰ οὐκ ἔστιν μέρη τοῦ κόσμου,
 οὐδὲν δὲ ἔστιν μέρος στοιχείου, ὃ μὴ γεννητόν ἐστιν
 καὶ φθαρτόν, οὐδὲν ἄρα στοιχείου μέρος τοῦ ὅλου
 κόσμου ἐστὶν μέρος. ἀλλὰ μὴν ὅλον ἕκαστον στοιχείον
 οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ πάντα τὰ ἑαυτοῦ μέρη ἅμα ὄντα· 5
 οὐδ' ἄρα τὰ ὅλα στοιχεῖα μέρη τοῦ κόσμου εἰσὶν.
 καίτοι καὶ αὐτὸς ὁ Πρόκλος ἐν τούτοις μέρη εἶναι
 τοῦ κόσμου τὰ στοιχεῖα παρὰ Πλάτωνος λαβὼν ὡμο-
 λόγησεν. εἰ οὖν τὰ στοιχεῖα μέρη τοῦ κόσμου εἰσὶν,
 καὶ τὰ τῶν στοιχείων μέρη καὶ αὐτὰ τοῦ ὅλου κόσμου 10
 μόρια ὑπάρχει· ὥσπερ γὰρ ἡ ὅλη χεὶρ τοῦ ἀνθρώπου
 ἐστὶν μέρος, οὕτω δηλονότι καὶ τὸ τῆς χειρὸς μέρος
 ὁ δάκτυλος τοῦ ὅλου ἀνθρώπου ἐστὶν μέρος. ἀμέλει
 λείποντος δακτύλου ἐνὸς τὸ τοῦ ἀνθρώπου σῶμα κο-
 λοβὸν καὶ οὐχ ὅλον ἐστίν· καίτοι γε εἰ μὴ τὸ τοῦ 15
 μέρους μέρος καὶ τοῦ ὅλου μέρος ὑπῆρχεν, οὐκ ἂν
 λείποντος δακτύλου ἐνὸς ἑλλιπὲς τὸ ὅλον σῶμα ἐγί-
 νετο. καὶ ἐπὶ τοῦ κόσμου ἄρα, εἴπερ μέρη τοῦ κό-
 σμου εἰσὶν τὰ στοιχεῖα, καὶ τὰ τῶν στοιχείων ἄρα
 μέρη τοῦ ὅλου κόσμου ἐστὶν μέρη. καὶ ἄλλως· εἰ τῶν 20
 στοιχείων ἕκαστον ὑπὸ τῶν ἰδίων μερῶν συμπληροῦ-
 ται, | πάλιν δ' αὖ ὁ πᾶς κόσμος ὑπὸ τῶν ὅλων fol. 204 v.
 συμπληροῦται στοιχείων, τὰ ἄρα τῶν στοιχείων μέρη
 τὸν ὅλον συμπληροῖ κόσμον. τὰ δὲ ἑκάστου συμ-
 πληρωτικὰ μέρη αὐτοῦ ἐστίν. τὰ ἄρα τῶν στοιχείων 25
 μέρη τοῦ ὅλου κόσμου εἰσὶν μέρη· οὐ γὰρ μεγέθει τε
 καὶ σμικρότητι τὰ μέρη κρίνεται· ὡς γὰρ τῆς ὅλης
 οἰκίας μέρος ἐστὶν ἢ στοιχείον ὁ δεκάπηγος εἰ τύχοι
 λίθος, οὕτω καὶ ὁ ποδιαῖος μέρος ἐστὶν τῆς οἰκίας

ἢ στοιχεῖον, καὶ ὥσπερ τὸ εἰκοσάπηχον ξύλον τῆς νεῶς ἐστὶν μέρος, οὕτω καὶ τὸ ποδιαῖον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ κόσμου ὡς ἡ ὅλη ἀπλανῆς μέρος ἐστὶν τοῦ κόσμου, οὕτω καὶ τῆς ἀπλανοῦς τὸ μέρος οἶον ὁ κύων
 5 ἢ ἄλλος ὅστισοῦν τῶν ἐν αὐτῇ ἀστέρων μέρος ἐστὶν τοῦ παντὸς κόσμου. εἰ οὖν καὶ ἡ ὅλη γῆ μέρος ἐστὶν τοῦ κόσμου, καὶ τὸ τῆς γῆς ἄρα μέρος οἶον ὁ Ὀλύμπου μέρος ἐστὶν τοῦ κόσμου· ὥστε καὶ τὸ τοῦ Ὀλύμπου μέρος τοῦ κόσμου ἐστὶν μέρος· καὶ ἐπὶ τῶν λοι-
 10 πῶν στοιχείων ὁ αὐτὸς λόγος. εἰ οὖν τὰ τῶν στοιχείων μέρη τοῦ κόσμου ἐστὶν μέρη, πάντα δὲ τὰ τῶν στοιχείων μέρη γενητά ἐστὶν καὶ φθαρτά, ἔστιν ἄρα τινὰ τῶν τοῦ κόσμου μερῶν, ἅπερ γενητά ἐστὶν καὶ φθαρτά· εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἄρα τὰ ὁπωσοῦν γενόμενα καὶ φθειρό-
 15 μενα ἀποτελέσματα τοῦ κόσμου ἐστὶν καὶ οὐ μέρη, ὡς φησὶν ὁ Πρόκλος.

θ'. Τούτων οὖν δεδειγμένων παντὶ δῆλόν [ὅτι] ἐστὶν, ὡς αὐτὸς ἐαυτῷ παραχοῆμα τὰ ἐναντία ὁ Πρόκλος ὑπέθετο καὶ εἰς ἀντίφασιν περιπέπτωκεν. καὶ
 20 ἄξιόν γε θεωρησαί, ὅπως εὐρίπου δίκην ὡς ὑπὸ πνευμαίων ἐναντίων συνελαννόμενος ἀντιμεταρρεῖ τοῖς λόγοις καί, ἅπερ ὑπὸ τῆς ἀληθείας ὁμολογεῖν ἀναγκά-
 fol. 205 r. ζεται, ταῦτα πάλιν ἀναιρεῖ τὸν προ|τεθέντα αὐτῷ ψευδῆ σκοπὸν συμπερᾶναι βουλόμενος. εἰπὼν γάρ, 25 ὡς ἀλλότριόν ἐστὶν τὸ οὐράνιον σῶμα τῆς τῶν στοιχείων φύσεως διὰ τὸ μήτε ἄνω κινεῖσθαι μήτε κάτω, καὶ δεῖξαι βουλόμενος, ὅτι διὰ τοῦτο ἀγέννητόν ἐστὶν καὶ ἀφθαρτόν, ὁμολογεῖ μὲν ἐξ ἀνάγκης, ὅτι αἱ γενέ-

14. γινόμενα 478, 16 17. ὅτι del. 20. ενριπ|fin. vers.|που

M πνευματων — 21. 22. λογους bis script. M

σεις καὶ αἱ φθοραὶ τῶν ἐναντίων ἀλλήλαις εἰσὶν καὶ
 ὅτι ἐναντία τὰ ἐναντίας ἔχοντα κατὰ φύσιν κινήσεις,
 οἷον τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ· ταῦτα γὰρ ἐναντίας ἔχοντα
 κινήσεις ταῖς ἐναντίαις καὶ φθαρτικαῖς ἀλλήλων ποιό- 5
 τησι χαρακτηρίζονται· τὸ μὲν γὰρ πῦρ κοῦφον ὑπάρ-
 χον καὶ ἀνωφόρον θερμὸν ἐστὶν καὶ ξηρὸν, τὸ δ'
 ὕδωρ βαρὺ ὄν καὶ κάτω βροῖθον ψυχρὸν ἐστὶν καὶ
 ὑγρὸν, ἐξ ὧν ἐναντίων ὄντων θερμοῦ καὶ ψυχροῦ
 ξηροῦ τε καὶ ὑγροῦ αἱ γενέσεις ἐν τοῖς φυσικοῖς καὶ
 φθοραὶ γίνονται· ἐπεὶ οὖν ἐναντία τὰ στοιχεῖα ὡς 10
 τῶν ἐναντίων μετέχοντα δυνάμεων, διὰ τοῦτό φησιν
 ὁ Πρόκλος· ταῦτα μὲν ἂν γίνοιτο καὶ φθείροιτο, τὸ
 δὲ οὐράνιον ἀγένητον ἂν εἴη καὶ ἄφθαρτον· ἅτε δὴ
 τῆς τούτων φύσεως ἀλλότριον ὑπάρχον καὶ μηδεμίαν
 ἔχον ἐναντίωσιν. εἰπὼν δὲ πάντα καὶ ὡσπερ ἰλιγγιά- 15
 σας διὰ τὸ συνεωρακέναι τὸ ἐξ ἀνάγκης ἐπόμενον
 (τῶν γὰρ τοῦ κόσμου μερῶν, λέγω δὴ τῶν στοιχείων,
 γενητῶν ὄντων καὶ φθαρτῶν καὶ αὐτὸν γενητὸν εἶναι
 καὶ φθαρτὸν ἀνάγκη) παραχοῆμα τὴν ἰδίαν θέσιν
 ἀνήρηκεν· τὰ γὰρ στοιχεῖα ταῦτα, ἅπερ γίνεσθαι καὶ 20
 φθείρεσθαι ὠμολόγηκεν, προελθὼν εὐθύς τοῖς μὲν
 μέρεσιν φησιν αὐτὰ γίνεσθαι τε καὶ φθείρεσθαι, τὰ
 δὲ ὅλα κατὰ φύσιν ἔχειν, καὶ ἐφεξῆς σαφῶς ἀγένητά
 φησιν αὐτὰ εἶναι καὶ ἄφθαρτα, <ἄ> καλῶς αὐτὸς προ-
 ωμολόγησεν, ταῦτα διαγράφων. καίτοι τοῦ μὲν γενητὰ 25
 εἶναι καὶ φθαρτὰ ἰκανωτάτην ἀποδέδωκεν αἰτίαν τὸ
 ταῖς ἐναντίαις αὐτὰ ποιότησι πεποιῶσθαι, | αἴτι- fol. 205 v.

1. ἀλληλοῖς M 5. κοῦφο[v — 6. ἀνω]φόρον M
 8. θερμ[ο]ν M 12. φθείροιτο καὶ γίνοιτο 478, 10
 15. 16. ἐλιγγιασας M (ὡσπερ εἰ ἰλιγγιάσας pt) 23. fort. ὅλα
 <ἄει> κατὰ, cf. 478, 12 24. ἄ add. Kroll αὐτὸς Kroll]
 αὐτω^l M

νες τῆς γενέσεώς εἰσιν καὶ τῆς φθορᾶς αἴτιοι, τοῦ δὲ
 ἀγένητα εἶναι καὶ ἄφθαρτα, μόνοις δὲ τοῖς μέρεσιν
 γίνεσθαι τε καὶ φθείρεσθαι οὐδὲ πιθανὴν γοῦν αἰτίαν
 εἴρηκεν, ἐπεὶ μηδὲ εἶχεν. ἀλλ' οὐδ' ἐκ τῆς ἐναργείας
 5 τὸ πιστὸν εἴληφεν· οὐ γὰρ τὸ νῦν μὴ ἐφθαρμένον
 ἤδη καὶ ἄφθαρτον εἶναι ἀνάγκη. ὅτι μὲν οὖν οὐ
 μόνον κατὰ μόρια ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα
 γενητά ἐστιν καὶ φθαρτά, προϊόντες δείξομεν. νῦν
 δὲ ὁ σοφὸς ἡμῖν Πρόκλος, ἵνα μὲν τὸν κόσμον δείξῃ
 10 ἀγένητον καὶ ἄφθαρτον, λαμβάνει ἐκ τῶν φαινομένων,
 ὅτι αἱ γενέσεις καὶ φθοραὶ τῶν ἐναντίων εἰσὶν καὶ
 διὰ τοῦτο τὰ μὲν στοιχεῖα γίνοιτ' ἂν καὶ φθείροιτο,
 ὁ δὲ οὐρανὸς οὐκέτι ἕτε δὴ μηδὲν ἔχων ἐναντίον·
 συναισθόμενος δέ, ὡς καὶ οὕτως εἰς πᾶν ἢ γένεσις καὶ
 15 φθορὰ περιάγεται (τῶν γὰρ τοῦ παντὸς μερῶν γενη-
 τῶν ὄντων καὶ φθαρτῶν καὶ τὸ πᾶν γενητὸν εἶναι
 καὶ φθαρτὸν ἀνάγκη), εὐθύς ἀναιρεῖ τὸ τεθὲν φήσας
 κατὰ μόρια μόνον γίνεσθαι τὰ στοιχεῖα καὶ φθείρε-
 σθαι, ὅλον δὲ ἕκαστον αὐτῶν ἀγένητον εἶναι καὶ
 20 ἄφθαρτον, καίτοι γε τοῦ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς
 αἰτίου ὁμοίως ἔν τε τοῖς μέρεσιν καὶ ἐν τοῖς ὅλοις
 στοιχείοις θεωρουμένου, λέγω δὴ τῶν ἐναντίων καὶ
 φθαρτικῶν ἀλλήλων ποιότητων. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οὕτως
 οὐδὲν ἤττον τὸ φθαρτὸν εἶναι τὸν κόσμον συνήγετο
 25 (εἰ γὰρ μηδὲν στοιχείου μέρος ἀγένητόν ἐστιν καὶ
 ἄφθαρτον, ἐκ τούτων δὲ αὐτῶν καὶ ὅλον ἕκαστον
 στοιχεῖον καὶ ὁ πᾶς κόσμος συνέστηκεν, οὐδ' ἂν αὐτὸς
 ἀγένητος εἶη καὶ ἄφθαρτος), εὐθύς πάλιν δυνάμει καὶ

1. αἰτιᾶ M 2. [ειν]αι M 9. κοσμος M 10. φαινο-
 μενον M 11. καὶ αἱ φθοραὶ pt 14. συν[αισ]θομενος M
 fort. <τὸ> πᾶν

τὸ μέρη εἶναι τῶν στοιχείων τὰ γινόμενα καὶ φθειρό-
 μενα ἀναιρεῖ· φησὶν γάρ, ὅτι τὰ ὀπωσοῦν γινόμενα
 καὶ φθειρόμενα ἀποτελέσματα ἐστὶν | τοῦ κόσμου fol. 206 r.
 καὶ οὐ μέρη. δῆλον οὖν, ὅτι τὰ τῶν στοιχείων μέρη,
 ἅπερ γενητὰ εἶναι καὶ φθαρτὰ τοῖς φαινομένοις ἐπό- 5
 μενος ὠμολόγηκεν, καὶ αὐτὰ ἀποτελέσματα εἶναι τοῦ
 κόσμου καὶ οὐ μέρη βούλεται. εἰ οὖν μηδὲν στοιχείου
 μέρος τοῦ ὅλου κόσμου ἐστὶν μέρος, διότι πάντα
 γενητὰ ἐστὶν καὶ φθαρτὰ, ἀνάγκη πᾶσα ἢ μηδὲ τὰ
 στοιχεῖα μέρη εἶναι τοῦ κόσμου (τὸ γὰρ ὅλον ὕδωρ 10
 καὶ ἡ ὄλη γῆ οὐδὲν ἕτερόν ἐστὶν παρὰ πάντα τὰ
 οἰκειὰ μέρη ἅμα ὄντα, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἀῆρ καὶ τὸ
 πῦρ, καὶ συμβήσεται, ἅπερ μέρη εἶναι τοῦ κόσμου
 ὠμολόγηκεν, ταῦτα πάλιν ἐκ τῶν ἰδίων ὑποθέσεων
 οὐκ εἶναι μέρη λέγειν ἀναγκάζεσθαι) ἢ, εἴπερ τὰ ὅλα 15
 στοιχεῖα μέρη ἐστὶν τοῦ κόσμου, δέδεικται δέ, ὅτι
 καὶ τὰ τῶν μερῶν μέρη τοῦ ὅλου ἐστὶν μέρη, μηδὲν
 δὲ τῶν γινομένων καὶ φθειρομένων μέρος ἐστὶν τοῦ
 κόσμου, οὐδὲ τὰ τῶν στοιχείων ἄρα μέρη τοῦ κόσμου
 ἐστὶν μέρη. εἰ δὲ μὴ ἐστὶν μέρη τοῦ κόσμου, οὐδ' 20
 ἄρα τῶν μερῶν τοῦ κόσμου μέρη ἐστίν· εἰ γὰρ ἦν
 τῶν τοῦ κόσμου μερῶν μέρη, ἦν ἂν καὶ τοῦ ὅλου
 κόσμου μέρη. τὰ ἄρα τῶν στοιχείων μέρη οὐκ ἐστὶν
 τῶν στοιχείων μέρη· τοιοῦτο γὰρ τὸ ψεῦδος αὐτὸ ὑφ'
 ἑαυτοῦ συμπροδιζόμενον ἀπελέγχεται. καὶ τί δεῖ μα- 25
 κρῶν λόγων; εἰπὼν γὰρ ὁ Πρόκλος, ὅτι τὰ ὀπωσοῦν
 γινόμενα καὶ φθειρόμενα ἀποτελέσματα ἐστὶν τοῦ κό-
 σμου καὶ οὐ μέρη, εὐθὺς τὴν Πλάτωνος ῥῆσιν οἰκειω-
 σάμενος ἐπήγαγεν ἔχουσαν οὕτως τῶν ἐν αὐτῷ θεῶν

2. ὀπ[ω]σοῦν M 11. [καὶ — γῆ] M 18. γ[ε]νομενων,
 ex ι, M 29. pag. 478, 17

δανείζομένων ἐκ τοῦ κόσμου μόρια ὡς ἀποδοθησόμενα
 πάλιν, φησὶν ἐκεῖνος· εἰ οὖν ἔστιν μόρια τοῦ κόσμου
 τὰ εἰς τὴν γένεσιν τῶν συνθέτων σωμάτων παρὰ τῶν
 fol. 206v. ἐν τῷ κόσμῳ θεῶν λαμβανόμενα, ταῦτα δέ ἐστιν
 5 τὰ τῶν στοιχείων μέρη, ἅπερ γενητὰ καὶ φθαρτὰ
 εἶναι ἐκ τῆς ἐναργείας ὁ Πρόκλος ὁμολόγηκεν, τὰ ἄρα
 τῶν στοιχείων μέρη γενητὰ ὄντα καὶ φθαρτὰ τοῦ κό-
 σμου μόρια ὑπάρχει, ὡς Πλάτων μὲν εἶπεν, ὁ δὲ
 Πρόκλος ἐδέξατο. εἰ δὲ τὰ ὀπωσοῦν γινόμενα καὶ
 10 φθειρόμενα ἀποτελέσματα ἐστὶν τοῦ κόσμου καὶ οὐ
 μέρη, καὶ τὰ τῶν στοιχείων ἄρα μέρη ἀποτελέσματα
 ἐστὶν τοῦ κόσμου καὶ οὐ μέρη. ἦν δὲ τὰ αὐτὰ ταῦτα
 καὶ μόρια τοῦ κόσμου· τὰ ἄρα τῶν στοιχείων μέρη
 καὶ μόρια τοῦ κόσμου ἐστὶν καὶ πάλιν οὐ μέρη ἀλλ'
 15 ἀποτελέσματα. ἀλλὰ οὐδὲ ἐνδεχόμενον ἐστὶν τὸ αὐτὸ
 τοῦ αὐτοῦ ἅμα καὶ κατὰ ταῦτόν καὶ μόριον εἶναι καὶ
 ἀποτέλεσμα· τὸ μὲν γὰρ μόριον συμπληρωτικὸν ἐστὶν
 τούτου, οὗ ἐστὶν μόριον, ὡς ὁ δάκτυλος τοῦ ἀνθρώ-
 πείου σώματος, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα οὐκ ἐστὶν συμπλη-
 20 ρωτικὸν τῆς τοῦ ἀποτελοῦντος οὐσίας· ἡ γὰρ οἰκία οὐ
 συμπληροῖ τὸν οἰκοδόμον οὐδὲ τὴν γεννώσασαν φύσιν
 τὸ γεννώμενον, οἷον τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας οὐχ ἧ
 πατὴρ ἐστὶν ἀλλ' ἧ ἄνθρωπος οὐκ ἐστὶν συμπληρωτι-
 κὸς ὁ υἱός, καὶ τὸ μὲν μόριον συνήνεται τῷ ὄλῳ ἐπὶ
 25 τῶν συνεχῶν (ὁ γὰρ δάκτυλος τῷ ὄλῳ ἀνθρώπῳ συν-
 ἡνεται), τὸ δὲ ἀποτέλεσμα κεχώρισται τοῦ ἀποτελοῦν-
 τος μάλιστα, ἐπειδὴν ἀποτελεσθῆ, ὡς τοῦ τέκτονος
 ἡ θύρα καὶ τῆς γεννησάσης φύσεως τὸ γεννηθέν.

οὐκ ἄρα ἐνδέχεται τὸ μόριόν τινος αὐτοῦ ἐκείνου ἅμα
καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ἀποτελέσματα εἶναι. προσέθηκα
δ' ἅμα καὶ κατὰ ταῦτόν', διότι ἢ εἰς τὴν τοῦ ἐμ-
βρούου γένεσιν παραλαμβανομένη παρὰ τοῦ πατρὸς ἢ
τῆς μητρὸς ὕλη οἶον τὸ σπέρμα καὶ τὸ καταμή- 5
μιον μόριον μὲν ἴσως ἂν εἴη τῶν γεννησάντων, fol. 207r.
ἀλλ' οὐχ ἅμα καὶ κατὰ ταῦτό καὶ ἀποτελέσματά ἐστιν,
ἀλλ' ὅταν ἀλλοιωθῇ καὶ μεταβληθῇ. οὔτε οὖν, ὅτε
σπέρμα ἐστὶν ἢ καταμήμιον, ἀποτελέσματά ἐστιν οὔτε,
ὅταν μέρος τοῦ ἐμβρούου γένηται φθαρὲν καὶ μετα- 10
βληθὲν εἰς τὴν ἐκείνου φύσιν, μόριον ἔτι ἐστὶν τοῦ
ἀποτελοῦντος· ὥστε, εἰ μόρια ἐπὶ τοῦ κόσμου τὰ τῶν
στοιχείων μέρη, οὐκ ἂν εἴη τοῦ αὐτοῦ καὶ ἀποτελέ-
σματα. ἀλλὰ μὴν τὰ ὁπωσοῦν γινόμενα καὶ φθειρό-
μενα ἀποτελέσματά ἐστὶν τοῦ κόσμου, ὡς Πρόκλος 15
δοκεῖ· τὰ ἄρα τῶν στοιχείων μέρη καὶ ἀποτελέσματά
ἐστὶν τοῦ κόσμου καὶ οὐκ ἔστιν πάλιν αὐτοῦ ἀποτε-
λέσματα. ἄλλως τε κὰν συγχωρήσῃ τις ἐνδέχεσθαι
ἐπὶ τινῶν τὰ αὐτὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ μέρη εἶναι καὶ ἀπο-
τελέσματα, οὐδὲν ἦττον καὶ οὕτως εἰς ἀντίφασιν ὁ 20
Πρόκλος περιπίπτει· εἰ γὰρ τὰ τῶν στοιχείων μέρη
καὶ τοῦ ὅλου κόσμου ἐστὶν μόρια, συγχωρηθεῖν δὲ
αὐτὰ καὶ ἀποτελέσματα εἶναι τοῦ κόσμου, δηλονότι,
καθὸ μόριά ἐστιν, ψευδῆς ἔσται ἢ τοῦ Πρόκλου ἀπό-
φανσις ἢ λέγουσα τὰ ὁπωσοῦν γινόμενα καὶ φθειρό- 25
μενα μὴ εἶναι τοῦ κόσμου μέρη· ὥστε τὰ αὐτὰ καὶ
μόρια εἶναι τοῦ κόσμου διὰ τῆς Πλάτωνος λέξεως, ἣν
παρέθηκεν, ὠμολόγηκεν καὶ πάλιν τὸ εἶναι μόρια

5. μ[ῶς] M 12. ἀποτελ[ουντος ω]στε M ἐπι M; fort.
ἐστι 16. 17. 18. ἀποτελεσμα M (cr. pt) 20. ἀντιφα[σ]ιν M
22. συγχωρ[ηθειη δ]ε M 24. ἐστ[αι] M

ἀνείλεν διὰ τῆς οἰκειίας ἀποφάνσεως. πῶς οὖν οὐ
 συνείδεν ὁ φιλόσοφος εἰς ἀντίφασιν αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ
 παραχρημα περιαιγόμενος; ἦ ὅτι τυφλὸν τὸ ψεῦδος
 καὶ οὔτε ἑαυτὸ οὔτε τὴν ἀλήθειαν ἐπιβλέπειν δυνά-
 5 μενον;

ί'. Δῆλος δέ ἐστιν ὁ Πρόκλος αὐτῷ τῷ φεύγειν
 τὰ γινόμενα καὶ φθειρόμενα μέρη λέγειν εἶναι τοῦ
 κόσμου εἰδῶς ἀκριβῶς, ὡς, οὗ ἂν τὰ μέρη γενητὰ
 fol. 207 r. εἶη καὶ | φθαρτά, καὶ αὐτὸ γενητὸν εἶναι καὶ
 10 φθαρτὸν ἀνάγκη. ἐνῆν μὲν οὖν καὶ ἑτέρους πολλοὺς
 τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ διαφανεστάτων αὐτὸ τοῦτο ἐπὶ λέ-
 ξεως παραθέσθαι λέγοντας, ὅτι, οὗ ἂν τὰ μέρη γενητὰ
 εἶη καὶ φθαρτά, καὶ αὐτὸ γενητὸν εἶναι καὶ φθαρτὸν
 ἀνάγκη, ἀλλ' ἰκανὸν οἶμαι καὶ τὸν λόγον εἰς αὐτάρκη
 15 τούτου πίστιν, ἵνα τὸ μῆκος ἐκκλίνωμεν. εἰ γὰρ μη-
 δὲν ἔστιν τοῦ ὕδατος μέρος, ὃ μὴ γενητὸν ἔστιν καὶ
 φθαρτὸν, τὸ δὲ ὅλον οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ πάντα ἅμα
 τὰ μέρη, πῶς, ὃ μηδὲν ἔχει μέρος ἀγένητον καὶ
 ἄφθαρτον, αὐτὸ ἀγένητον εἶναι καὶ ἄφθαρτον δύνα-
 20 ται; τὸ γὰρ κυρίως ἀγένητον καὶ ἄφθαρτον τὸ αὐτὸ
 εἶναι κατ' ἀριθμὸν ἀνάγκη, οὐδὲν δὲ τῶν στοιχείων
 τὸ αὐτὸ μένειν κατ' ἀριθμὸν δύναται τῷ μακρῷ χρόνῳ
 πάντων αὐτοῦ τῶν μερῶν φθειρομένων καὶ ἄλλων
 τινῶν γινομένων· ὃ γὰρ καὶ πρότερον εἶπομεν, ὥσπερ
 25 οὐχ ἢ αὐτὴ ἔστιν κατ' ἀριθμὸν ναῦς ἢ κατὰ σανίδα
 μὲν ἀμειβομένη τῷ δὲ χρόνῳ πᾶσα ἀμειφθεῖσα καὶ
 ἄλλη ἐξ ἄλλης γενομένη, οὕτως οὐδὲ τὸ νῦν ὕδωρ τὸ
 αὐτὸ κατ' ἀριθμὸν ἔστιν τῷ πρὸ τρισχιλίων φέρ'

6. αὐτο το M (cr. t et — superscr. m 1 — p) 20. fort.
 <ἀεὶ> τὸ αὐτὸ 24. pag. 202, 19. 344, 6

εἰπεῖν ἐτῶν ὑπάρχοντι ἢ πάλιν τῷ μετὰ μακρὸν ἐσο-
 μένῳ χρόνον πάντων τῶν μερῶν τοῦ τε πρὶν ὕδατος
 φθαρέντων νῦν καὶ τοῦ νῦν ὄντος αὐθις φθαρησο-
 μένου, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων ὁ αὐτὸς λόγος.
 πῶς οὖν ἀγενήτους εἶναι καὶ ἀφθάρτους τῶν στοιχείων 5
 τὰς ὁλότητας φήσομεν τὰς μὴ κατ' ἀριθμὸν ἀεὶ τὰς
 αὐτὰς οὐσας; ἀλλ' οὐδὲ τὸ νῦν ἀθρόον καθ' ὅλα
 αὐτὰ τὰ στοιχεῖα μὴ φθείρεσθαι ἀλλὰ κατ' εἶδος τὰ
 αὐτὰ μένειν ἀπόδειξις ἐστίν τοῦ καὶ παντελῶς μηδέ-
 ποτε τὰ ὅλα στοιχεῖα φθαρῆσεσθαι· ἀνάγκη γάρ, ἕως 10
 ἂν ἢ ὁ κόσμος, εἴ[καστον τῶν τοῦ κόσμου στοι- fol. 203r
 χείων, ἐξ ὧν τὸ εἶναι ὁ κόσμος ἔχει, ὅλον καθ' ὅλον
 αὐτὸ κατ' εἶδος σφῆξεσθαι· καὶ γὰρ ἕως ἂν ἡ οἰκία
 μένη οἰκία, δεῖ καὶ τὰ, ἐξ ὧν σύγκριται, καθ' ὅλα
 αὐτὰ μένειν κατ' εἶδος τὰ αὐτά, λέγω δὴ λίθους ξύλα 15
 καὶ τὰ λοιπά, κἂν κατὰ μέρη φθείρωνται οἷ τε λίθοι
 καὶ τὰ ξύλα, ὡς καὶ ἐν τῷ πρὸ τούτου λόγῳ ἐδείξα-
 μεν· καὶ ἐν ὅσῳ τῶν ὄντων ἦν ὁ Σωκράτης, ἀνάγκη
 ἦν καὶ τὰ τούτου μέρη κατ' εἶδος σφῆξεσθαι, σάρκας
 φημί καὶ αἷμα καὶ ὀστέα καὶ τὰ λοιπὰ μέρη, κἂν κατὰ 20
 μέρη ἄλλα μὲν ἐφθείροτο, ἄλλα δὲ ἐγίνετο, εἶπερ ἐν
 γενέσει καὶ φθορᾷ τὸ εἶναι οἱ ἄνθρωποι ἔχομεν. οὐ
 τὸ μὴ φθείρεσθαι οὖν νῦν κατ' εἶδος τὰς τῶν στοι-
 χείων ὁλότητας τοῦτο ἀπόδειξις ἐστίν τοῦ ἀφθαρτον
 εἶναι τὸν κόσμον, ἀλλ' εἰ διὰ λόγου δειχθεῖη μηδένα 25
 λόγον γενέσεως καὶ φθορᾶς ἔχων. νῦν δὲ τοῦναντίον
 ἅπαν ἢ τε τῶν μερῶν ἀπάντων φθορὰ καὶ γένεσις
 καὶ τῶν ὁλοτήτων κατ' ἀριθμὸν ἐξαλλαγὴ καὶ τὸ ἐναν-

2. χρόνον] χρονῶι M 14. ὁλόν M 22. 23. ὄν τῷ p]
 ὄν τῶι M 26. ἔχων] ἐχοντα M

τίας καὶ φθαρτικαῖς ἀλλήλων ποιότησι χαρακτηρίζε-
 σθαι τὸ γενητὰ εἶναι καὶ φθαρτὰ καὶ τῶν στοιχείων
 ἕκαστον καὶ τὸν ἐκ τούτων συνεστῶτα κόσμον λέγειν
 ἡμᾶς ἀναγκάζει· εἰ γὰρ αἱ γενέσεις καὶ αἱ φθοραὶ τῶν
 5 ἐναντίων, ἐναντία δὲ τὰ ἐναντίας ἔχοντα ποιότητας,
 ἐναντίαίς δὲ ποιότησιν αἱ τῶν στοιχείων ὁλότητες χαρα-
 κτηρίζονται, καὶ αἱ ὁλότητες ἄρα τῶν στοιχείων γενέσει
 τε καὶ φθορᾷ ὑποπεπτώκασιν· ὁμοειδεῖς γὰρ εἰσιν καὶ
 αἱ τῶν στοιχείων ὁλότητες τοῖς ἰδίους μέρεσιν· ἥς
 10 γὰρ οὐσίας ἐστὶν τὸ ὅλον ὕδωρ ὡς ὕδωρ, τῆς αὐτῆς
 ἐστὶν καὶ τὸ μερικὸν ὕδωρ· ὑγρὸν γὰρ καὶ ψυχρὸν
 καὶ τὸ ὅλον ὕδωρ ἐστὶν καὶ τὸ μέρος, ὁμοίως θερμὸν
 fol. 208v. καὶ ὑγρὸν κατὰ φύσιν | ἀλλὰ δὴ καὶ ὅλος ὁ ἀῆρ
 ὡς καὶ τὸ μέρος, θερμὸν τε καὶ ξηρὸν τὸ πῦρ,
 15 ξηρὸν τε καὶ ψυχρὸν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἢ γῆ.
 εἰ οὖν αὗται αἱ ποιότητες ἐναντία οὐσαι γενέσεως
 εἰσιν καὶ φθορᾶς τοῖς μέρεσιν τῶν στοιχείων αἰτίαι,
 αἱ αὐταὶ δὲ αὗται ποιότητες ἀπαραλλάκτως καὶ τὰς
 λοιπὰς ὁλότητας τῶν στοιχείων εἰδοποιουῦσιν ὥσπερ
 20 καὶ τὰ μέρη, καὶ αἱ ὁλότητες ἄρα τῶν στοιχείων γε-
 νηταὶ εἶεν ἂν καὶ φθαρταί, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὰ μέρη·
 τοῦ γὰρ τῆς φθορᾶς αἰτίου (λέγω δὴ τῶν ἐναντίων
 δυνάμεων) ὁμοίως ἔν τε τοῖς μέρεσιν καὶ ἐν τοῖς
 ὅλοις θεωρουμένου τίς ἢ ἀποκλήρωσις τὰ μὲν μέρη
 25 γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι λέγειν, τὰ δὲ ὅλα μηκέτι;
 πῶς δὲ οὐχὶ τοῖς μέρεσιν τὰ αὐτὰ πάσχειν καὶ τὰ
 ὅλα ἀνάγκη τοῦ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς αἰτίου ἐν
 ἑκατέρῳ θεωρουμένου; τῶν δὲ ὅλων στοιχείων γενη-
 τῶν εἶναι καὶ φθαρτῶν ἀποδεδειγμένων καὶ τὸν ἐξ

αὐτῶν συγκείμενον κόσμον γενητὸν εἶναι καὶ φθαρτὸν ἀνάγκη· τούτων γὰρ φθειρομένων σφῆζεσθαι τὸν ἐκ τούτων συγκείμενον κόσμον ἀδύνατον· τῶν γὰρ στοιχείων, ἐξ ὧν ἐστὶν ἕκαστον τῶν <ὄντων>, φθειρομένων καὶ αὐτὸ φθειρῆσθαι ἀναγκαῖον. ὅτι μὲν οὖν, οὗ τὰ 5 μέρη γενητὰ εἶη καὶ φθαρτά, καὶ αὐτὸ γενητὸν εἶναι καὶ φθαρτὸν ἀνάγκη καὶ ὅτι καὶ αἱ τῶν στοιχείων ὁλότητες καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἐκ τούτων συγκείμενος κόσμος γενητός ἐστὶν καὶ φθαρτός, δέδεικται διὰ τῶν εἰρημένων.

10

αι'. Ὅτι δὲ γελοίως ὁ Πρόκλος τὰ ὀπωσοῦν γινόμενα καὶ φθειρόμενα οὐκ εἶναί φησιν τοῦ παντός μέρη, ἤδη μὲν πρὸ βραχέος ἐδειξάμεν, καὶ νῦν δὲ τὸν λόγον ἐπαναλαμβάνοντες δείκνυμεν τὸν τρόπον τοῦτον. πρῶτον οὖν ἔστω κατ' αὐτὸν τὰ ἐκ | τῶν στοι- fol. 209r. χείων συγκείμενα τῶν ζώων σώματα ἀποτελέσματα 16 εἶναι τοῦ παντός καὶ οὐ μέρη· ταῦτα γὰρ ὑπὸ τῶν κατ' οὐρανὸν θεῶν γίνεσθαι φησιν ὁ Πλάτων δανειζομένων ἐκ τοῦ κόσμου μόρια ὡς ἀποδοθησόμενα πάλιν. ὅτι δὲ τὰ στοιχεῖα μέρη ἐστὶν τοῦ κόσμου, καὶ 20 αὐτὸς ὁμολογεῖ καὶ ἐπιστῆσαι χρή, ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον, ὅτι καὶ τὰ τῶν στοιχείων μέρη τὰ ἐκ τοῦ παντός δεδανεισμένα εἰς γένεσιν τῶν ζώων καὶ αὐτὰ μόρια εἶναι τοῦ κόσμου φησὶν παρὰ Πλάτωνος λαβὼν ὁ Πρόκλος. εἰ μὲν οὖν μόνα τὰ σύνθετα ἦν τὰ γινό- 25 μενα καὶ φθειρόμενα, ἴσως ἂν παρακρούσασθαι τοὺς ἀπλουστέρους ὁ λόγος ἠδύνατο, ὡς ἀποτελέσματα τοῦ κόσμου εἰδὶν καὶ οὐ μέρη τὰ γενητὰ καὶ φθαρτά

4. ὄντων add. 5. οὗ ἂν τὰ 502, 8. 12 13. pag. 494, 12 sq. 18. Plat. Tim. 42E 21. pag. 495, 7

πάντα· εἰ δὲ καὶ αὐτὰ τὰ μέρη τῶν <συνθέτων τὰ>
 στοιχεῖα γίνεται τε καὶ φθείρεται (εἴπερ εἰς ἄλληλα
 μεταβάλλει καὶ ἐξ ὕδατος φθειρομένου ἀήρ γίνεται
 καὶ ἐξ ἀέρος πῦρ ὕδωρ καὶ ἐκ πάντων πάντα), δη-
 5 λονότι καὶ τὰ τῶν στοιχείων μέρη γίνεται τε καὶ
 φθείρεται. εἰ οὖν τὰ τῶν στοιχείων μέρη γενητὰ
 ὄντα καὶ φθαρτὰ καὶ τοῦ ὅλου κόσμου ἐστὶν μόρια,
 ὡς Πλάτων τε καὶ Πρόκλος φησίν, οὐκ ἄρα τὰ ὀπωσ-
 οῦν γινόμενα καὶ φθειρόμενα ἀποτελέσματα ἐστὶν
 10 τοῦ κόσμου καὶ οὐ μέρη· τὸ γὰρ μόριον τοῦ μέρους
 ἐπὶ τῶν ὁμοιομερῶν μάλιστα τῷ ποσῷ μόνῳ καὶ οὐ
 τῷ εἶδει διενήνοχεν. οὐδεὶς δ' ἂν οἶμαι νοῦν ἔχων
 τῷ ποσῷ τὸ εἶναι τόδε τοῦδε μέρος ἢ μὴ εἶναι κρι-
 νειεν· εἰ γὰρ τῆς θύρας μέρος ἐστὶν ἢδε ἢ σανίς, καὶ
 15 τὸ τῆς σανίδος ἄρα μέρος τῆς θύρας ἐστὶν μέρος· τὸ
 γὰρ μικρὸν ξύλον τῷ μεγίστῳ ἐστὶν ὁμοειδές, ἢ ξύλον
 ἐστίν. ὁμοιομερῆ δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα εἶναι ὠμολόγη-
 fol. 203 v. ται· ὁ γὰρ μερικὸς ἀήρ τοῦ ὅλου ἀέρος κατ'
 αὐτὴν τὴν τοῦ ἀέρος φύσιν τῷ ποσῷ μόνον καὶ οὐ
 20 τῇ οὐσίᾳ διενήνοχεν, ὁμοίως καὶ τὸ στοιχειῶδες πῦρ
 τῷ μέρει τὸ ὅλον τῆς αὐτῆς κεκοινώνηκε φύσεως τῆς
 ἐπισυμβαινούσης ἔξωθεν τοῖς στοιχείοις ποιότητος ἐκ
 τῆς ἀλλήλων ἐπιμιξίας οὐκ εἰς τὸν τῆς οὐσίας αὐτῶν
 ἀναφερομένης λόγον· κὰν γὰρ ἄλλη ἄλλῳ ὕδατι ποιό-
 25 τῆς ἐπιμίγνυται (τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστὶν γλυκέα, τὰ
 δὲ πικρά, τὰ δὲ ἀλμυρά), ἀλλ' ἔξωθεν ταῦτα ἐκ τῆς

1. 2. τῶν συνθέτων τὰ στοιχεῖα scripsi] τῶν στοιχείων M
 4. πῦρ M] πάλιν pt; fort. πῦρ <ἦ>, cf. etiam 339, 7

13. μῆναι M
 τητος M
 ex τ, M

14. θυρος M
 24. ανα[φ]ερομενης M

20. τ[ὸ] M

22. π[ο]ιο-
 24. 25. ποιότη[ς],

ὑποκειμένης γῆς τῷ ὕδατι συμβέβηκεν καὶ οὐσίας
 ὕδατος διαφορὰν οὐκ ἐργάζεται· καὶ ἡ φλόξ δὲ ὑπερ-
 βολή τις εἶναι πυρὸς καὶ οὐ τὸ στοιχειῶδες πῦρ ὡμο-
 λόγηται καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως. εἰ οὖν τὰ
 ὅλα στοιχεῖα ὁμοειδῆ τοῖς ἰδίοις ὑπάρχουσι μέρεσιν, 5
 τοῦ δὲ ὅλου κόσμου συμπληρωτικά ἐστὶν ὡς μέρη
 αὐτοῦ τὰ στοιχεῖα, καὶ τὰ τῶν στοιχείων ἄρα μέρη
 συμπληρωτικά ὄντα τῶν ἰδίων ὀλοτήτων καὶ τοῦ ὅλου
 κόσμου ἐστὶν συμπληρωτικά ὡς μέρη αὐτοῦ ἢ μόρια
 ὑπάρχοντα. εἰ δὲ τὰ μέρη τῶν στοιχείων γενητὰ ὄντα 10
 καὶ φθαρτὰ τοῦ ὅλου κόσμου ἐστὶν μέρη, οὐκ ἄρα
 πάντα τὰ γινόμενα καὶ φθειρόμενα ἀποτελέσματα
 ἐστὶν τοῦ κόσμου καὶ οὐ μέρη. τάχα δὲ ἀκριβέστερόν
 τις γυμνάξων τὰ τοιαῦτα καθόλου ψευδῆ ὄντα τὸν
 Πρόκλου λόγον εὐρήσει. εἰ γὰρ τὰ τῶν στοιχείων 15
 μέρη καὶ τοῦ ὅλου κόσμου μέρη ἐστὶν ἢ μόρια, ἐκ
 τούτων δὲ πάντα τὰ σύνθετα συνέστηκε σώματα,
 πῶς οὐκ ἀνάγκη καὶ τὰ σύνθετα πάντα σώματα μέρη
 εἶναι τοῦ κόσμου ἢ μόρια; θαυμαστὸν γὰρ οἶμαι, εἰ
 τῶν συνθέντων στοιχείων ἕκαστον τὰ | τῶν ζώων fol. 210 r.
 καὶ φυτῶν σώματα, λέγω δὴ τὸ μερικὸν πῦρ καὶ 21
 μερικὸν ὕδωρ ἢ τε γῆ καὶ ὁ ἀήρ, τοῦ κόσμου ἐστὶν
 μόρια, τὰ δὲ ἐκ τῶν τοῦ κόσμου συγκεείμενα μὴ ἢ
 τοῦ κόσμου μόρια· ὥσπερ γὰρ τὸ τῆς θύρας μέρος,
 φημί δὴ τόδε τὸ ξύλον, μέρος ἐστὶν τοῦ ὅλου ξύ- 25
 λου, φέρ' εἰπεῖν τῆς δρυός, ἐξ ἧς ἀποτέμνεται, καὶ
 διὰ τοῦτο καὶ ἡ ὅλη θύρα ἐξ ἀνάγκης ὡς ξύλον
 τῆς αὐτῆς δρυός ἐστὶν μέρος, οὕτω δήπου κατὰ τὸ

20. συνθέντων] συνθετον M; συνθέτων pt 22. κο[σμ er.]
 [fin. vers.]σμον M

ἀκόλουθον, εἰ τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν σύγκειται τὰ σύνθετα σώματα, μέρη ἐστὶν τοῦ παντὸς κόσμου, καὶ τὰ ἐκ τούτων συγκείμενα σύνθετα σώματα τοῦ αὐτοῦ κόσμου μέρη εἶναι ἀνάγκη.

5 βί'. Ἄλλως τε εἰ τὰ σύνθετα σώματα καὶ ὅλως τὰ γενητὰ καὶ φθαρτὰ μὴ μέρη εἶναι τοῦ κόσμου ἀλλ' ἀποτελέσματα ὁ Πλάτων ἠβούλετο, πῶς ἐν Τιμαίῳ φησὶν, ὡς, εἰ μὴ εἴη τὰ θνητὰ τῶν ζώων γένη, ἀτελής ὁ κόσμος ἔσται; τὸ γὰρ ἀτελὲς ἐλλείποντός τινος
10 τῶν εἰς τὴν οὐσίαν αὐτοῦ συντελούντων ἀτελὲς ἐστίν· οὐ γὰρ τὰ ἀποτελέσματα τῷ εἶναι ἢ μὴ εἶναι τέλειον ἢ ἀτελῆ ποιεῖ τὸν ἀποτελοῦντα οὔτε κατ' οὐσίαν οὔτε κατ' αὐτὴν τὴν τοῦ ποιεῖν ἕξιν, ὡς πολλάκις ἐδείξαμεν· οὔτε γὰρ ὁ μαθητὴς τὸν διδάσκαλον οὔτε ἡ ναῦς
15 τὸν ναυπηγὸν τελειοῖ τὸν τελείαν τοῦ ναυπηγεῖν τὴν ἕξιν ἔχοντα. ὅτι δὲ καί, εἰ ἐτελειοῦτο τὸ ἀποτελοῦν ὑπὸ τοῦ ἀποτελουμένου, οὐχ ὡς ποιητικὸν αἴτιον ἀτελῆ φησὶν εἶναι τὸν κόσμον ὁ Πλάτων ἐλλειπόντων τῶν θνητῶν ζώων ἀλλ' ὡς μὴ πάντων τῶν συμπληρωτικῶν αὐτοῦ μερῶν ὑφεστώτων, ἐξ ὧν ἔχει τὸ εἶναι,
20 ἐξ αὐτῆς ἔστιν συνιδεῖν τῆς λέξεως Πλάτωνος· ἔστιν δὲ ὁ δημιουργὸς ἐν Τιμαίῳ πρὸς τοὺς κατ' οὐρανὸν
fol. 210 v. ἤδη γενομένους θεοὺς | ἀφανεῖς τε καὶ φαινομένους διαλεγόμενος, φησὶν ταῦτα ἄνῃ οὖν ὃ λέγω
25 πρὸς ὑμᾶς ἐνδεικνύμενος, μάθετε. θνητὰ ἔτι γένη τρία ἀγένητα· τούτων δὲ μὴ γενομένων οὐρανὸς ἀτελής ἐστίν· τὰ γὰρ πάντα ἐν ἑαυτῷ γένη ζώων οὐχ

1. εἰ] εἰς M 7. Plat. Tim. 41B 11. τῷ Kroll] το M
12. ατελ[η], ex ei, M 24. fort. φησὶν <δὲ> Plat. Tim. 41B
λ[ε]γω M 25. [εν]δεικνυμενος M λοιπὰ post γένη add. Plat.
26. ἀγέννητα Plat. 27. ἔσται Plat. (cf. 94, 4. 509, 25)

ἔξει, δεῖ δέ, εἰ μέλλοι τέλειος ἰκανῶς εἶναι. δι' ἐμοῦ δὲ ταῦτα γενόμενα καὶ βίου μετασχόντα θεοῖς ἰσάζοιτο ἄν. ἵνα οὖν θνητὰ τε ἢ τὸ τε πᾶν τόδε ὄντως πᾶν ἢ, τρέπεσθε κατὰ φύσιν ὑμεῖς ἐπὶ τὴν τῶν θνητῶν ζώων δημιουργίαν μιμούμενοι τὴν ἐμὴν δύναμιν 5 περὶ τὴν ὑμετέραν γένεσιν'. σκοπεῖν ἄξιον, ὡς τῶν θνητῶν ζώων μὴ γενομένων, ἐνύδρων τε καὶ χερσαίων καὶ ἀερίων (ταῦτα γὰρ λέγει τρία γένη), τὸν οὐρανὸν εἶναι φησιν ὁ Πλάτων ἀτελεῖ, οὐρανὸν συνήθως τὸν κόσμον καλῶν· οὕτω γὰρ καὶ ἐν ἀρχῇ εἶπεν 'ὁ δὴ 10 πᾶς οὐρανὸς ἢ κόσμος ἢ καὶ ἄλλο, ὅτι ποτὲ ὀνομαζόμενος μάλιστα ἄν δέχοιτο, τοῦτο ἡμῖν ὀνομάσθω' καὶ ἐν πολιτικῷ πάλιν 'ὄν δὴ οὐρανὸν ἢ κόσμον ἐπωνομάκαμεν'. εἰ οὖν τέλειον μὲν ἐστίν, ὧ μὴδὲν τῶν μερῶν ἐλλείπει, ἐλλειπόντων δὲ τῶν θνητῶν ζώων 15 ἀτελεῖς ὁ κόσμος, μέρη ἄρα τοῦ κόσμου ἐστὶν τὰ θνητὰ ζῶα· εἰ γὰρ μὴ <μέρη> ἦν τοῦ κόσμου τὰ θνητὰ ζῶα, μὴ γενομένων δηλονότι τῶν θνητῶν ζώων οὐδὲν ἄν τῷ κόσμῳ μέρος ἔλειπεν. πῶς οὖν μηδενὸς μέρους ἐλλείποντος ἀτελεῖς εἶναι ὁ κόσμος ἤμελλεν τῶν θνητῶν 20 ζώων μὴ γινομένων; κατανοεῖν δὲ πάλιν ἄξιον, πῶς οὐκ εἶπεν ὁ Πλάτων 'τούτων δὲ μὴ γινομένων ὑμεῖς ἀτελεῖς ἐστε οἱ δημιουργοῦντες αὐτὰ διὰ τὸ ἀτελεῖς εἶναι τὸ ἀποτελοῦν μὴ ὄντος τοῦ ἀποτελέσματος', ἀλλ' 'οὐρανὸς ἀτελεῖς ἐσται', τουτέστιν ὁ κόσμος· 25 τὰ γὰρ πάντα ἐν αὐτῷ ἔτι γένη τῶν ζώων οὐ περι-

1. 2. μέλλει Plat. et pt 4. 5. θνητῶν om. Plat.
 10. Plat. Tim. 28B 13. Plat. politic. 269D 17. εἰ — ζωια
 in marg. suppl. M μέρη addidi 21. πα[λι]ν M
 22. γενομένων t et (superscr. m 1) p 24. 25. ἀποτελε[σμα]-
 τ]ος M 26. ἐστίν M

fol. 211r. ἔξει· τὰ γὰρ μέρη ὑπὸ | τοῦ ὅλου καὶ παντὸς
 περιέχεται· ὅλον δὲ ἐστὶν καὶ πᾶν τὸ ἐκ πάντων τῶν
 μερῶν αὐτοῦ συγκείμενον· εἰ δέ τι τῶν μερῶν ἐλλεί-
 ψοι, οὐκέτι τὸ ὅλον ἐστὶν ὅλον οὐδὲ τὸ πᾶν ἐτι ἐστὶν
 5 πᾶν· εἰ γὰρ τῷ ἀνδριάντι ποὺς ἐλλείψοι, οὐκέτι ἔσται
 ὅλος ἀνδριάς, οὐδ' εἰ τοῦ δήμου φέρε τοῦ τῶν Ἀθη-
 ναίων τινὲς ἀπολείπονται, ὅλος ἐτι ἐστὶν ὁ τῶν Ἀθη-
 ναίων δῆμος. εἰ οὖν προστάσσει ὁ δημιουργὸς τὰ
 θνητὰ ζῶα γενέσθαι, ἵνα τὸ πᾶν τόδε ὄντως πᾶν ᾗ,
 10 δῆλον ἄρα, ὅτι, εἰ μὴ γέγονει τὰ θνητὰ ζῶα, οὐκέτι
 τὸ πᾶν τόδε ὄντως πᾶν ᾗν. οὐκοῦν, εἰ τὸ πᾶν ἐλλεί-
 ποντός τινος τῶν μερῶν οὐκέτι ἐστὶν πᾶν, ὡς ἐδεί-
 ξαμεν, μὴ γενομένων δὲ τῶν θνητῶν ζώων τὸ πᾶν
 τόδε οὐκ ᾗν ὄντως πᾶν, ὡς Πλάτων φησὶν, δῆλον
 15 ἄρα, ὅτι μέρος εἶναι τοῦ παντὸς τὰ θνητὰ ζῶα ὁ
 Πλάτων βούλεται. καὶ τί μοι δεῖ συλλογισμῶν ἔξον
 διαρρηδὴν παραθέσθαι βοῶντα Πλάτωνα, ὡς μέρος
 τοῦ κόσμου εἶδεν πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ζῶα, καθ'
 ἐν δὲ ἕκαστον αὐτῶν καὶ κατὰ γένη, καὶ τὰ λοιπὰ
 20 πάντα ὁρατὰ σώματα; ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ Τιμαίῳ πρὸ
 τῶν προκειμένων ῥημάτων περὶ τε τοῦ κόσμου καὶ
 τοῦ, πρὸς ὃ γέγονεν, παραδείγματος ταῦτά φησιν ὁ
 Πλάτων ἐπὶ λέξεως τούτου δὲ ὑπάρχοντος αὐτῶν τὰ
 τούτοις ἐφεξῆς ἡμῖν λεκτέον, τίνι τῶν ζώων αὐτὸν
 25 εἰς ὁμοιότητα ὁ ξυνιστὰς ξυνέστησεν. τῶν μὲν <οὖν
 ἐν> μέρους εἶδει πεφυκότων μηδενὶ καταξιώσωμεν·

7. τ[ω]ν, ex on, M 10. γέγονει sic M (vix γεγόνῃ scrib.)

16. ἔξον pt] ἐξῶν M 19. ἐν τε Kroll 23. Plat.

Tim. 30 C 24. τίνι Plat. et t] τηι M (in marg. ζητει)

αυτων M 25. 26. οὖν ἐν add. t ex Plat. 26. πε[κ] er.]

|fin. vers. ||φυκο|των M

ἀτελεῖ γὰρ εἰκότος οὐδέν ποτε ἂν γένοιτο καλόν· οὐ
 δέ ἐστὶν τὰ ἄλλα ζῶα καθ' ἓν καὶ κατὰ γένη μόρια,
 τούτῳ πάντων ὁμοιότατον αὐτὸν εἶναι τιθῶμεν· τὰ
 γὰρ δὴ νοητὰ ζῶα ἐκεῖνο ἐν ἑαυτῷ περιλαβὼν ἔχει,
 καθάπερ ὅδε ὁ κόσμος <ἡμᾶς> ὅσα τε ἄλλα θρέμ- fol. 211 v.
 ματα ξυνέστηκεν ὁρατά· τῷ γὰρ τῶν νοουμένων καλ- 6
 λίστῳ καὶ κατὰ πάντα τελείῳ μάλιστα αὐτὸν ὁ θεὸς
 ὁμοιωσάσθαι βουληθεὶς ζῶον ἐν ὁρατῶν ὅσα αὐτοῦ πάντα
 κατὰ φύσιν ξυγγενῆ ζῶα ἐντὸς αὐτοῦ ἔχον ξυνέστη-
 σεν'. εἰ, καθάπερ τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα πάντα 10
 τὰ νοητὰ ζῶα ἐν αὐτῷ περιλαβὼν ἔχει, οὕτως καὶ ὁ
 κόσμος ἡμᾶς περιέχει καὶ ὅσα ἄλλα θρέμματα ξυνέ-
 στηκεν ὁρατά, τὰ δὲ νοητὰ ζῶα καθ' ἓν καὶ κατὰ
 γένη μόριά ἐστὶν ἐκείνου τοῦ ζώου, πρὸς ὃ παρά-
 δεῖγμα ὁ κόσμος γέγονεν, καὶ ἡμεῖς ἄρα καὶ τὰ λοιπὰ 15
 ὁρατὰ καθ' ἓν καὶ κατὰ γένη μέρη ἐστὶν κατὰ Πλά-
 τωνα τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς κόσμου· εἰ γάρ, ὡς ἔχει
 τὸ ὅλον παράδειγμα πρὸς τὴν ὅλην εἰκόνα, τουτέστιν
 τὸν κόσμον, οὕτως ἔχει καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ παραδείγμα-
 τος περιεχόμενα νοητὰ ζῶα πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς εἰκότος 20
 περιεχόμενα αἰσθητὰ ζῶα, καὶ ἐναλλάξ ἄρα, ὡς ἔχει
 τὰ ὑπὸ τοῦ παραδείγματος περιεχόμενα νοητὰ ζῶα
 πρὸς αὐτό, οὕτως ἔχει καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ κόσμου περι-
 εχόμενα αἰσθητὰ ζῶα πρὸς αὐτόν. εἰ οὖν τὰ ὑπὸ τοῦ
 παραδείγματος περιεχόμενα νοητὰ ζῶα μέρη αὐτοῦ 25
 ἐστὶν καθ' ἓν καὶ κατὰ γένη, καὶ τὰ ὑπὸ τῆς εἰκότος
 ἄρα, λέγω δὴ τοῦ κόσμου, περιεχόμενα ζῶα μέρη

2. ἐν t ex Plat.] ὄν M 4. ζῶα πάντα t ex Plat.
 περιλαβῶν M 5. ἡμᾶς add. t ex Plat. 8. πάνθ' ὅσα
 αὐτοῦ Plat. 9. ἔχον ἑαυτοῦ Plat. 9. 10. ξυνεστηκεν M
 (cr. ex Plat.) 18. παραδειγμα, τος superscr. et eras., M

αὐτοῦ ἐστὶν καθ' ἓν καὶ κατὰ γένη. καὶ σκόπει, ὡς οὐ μόνον τὰ γένη τῶν ζώων μέρη εἶναί φησιν τοῦ παντὸς κόσμου, ἀλλὰ καὶ καθ' ἓν ἕκαστον ἄτομον, οἷον Σωκράτην καὶ Πλάτωνα καὶ τόνδε τὸν ἵππον
 5 καὶ τόνδε τὸν λίθον, καὶ μέρη συγγενῆ αὐτοῦ κατὰ φύσιν ὑπάρχοντα, ὡς ἠκούσαμεν | Πλάτωνος λέγοντος, καὶ οὐκ ἔκφυλα καὶ ξένα τῆς τοῦ οὐρανοῦ φύσεως ἄλλο τι ὄντος παρὰ τὴν τῶν στοιχείων φύσιν, ἐξ ὧν τὰ ὄρατὰ πάντα συνέστηκεν, ὡς νῦν ἡμᾶς
 10 παρακρούεται ὡς ἐν προσχῆματι τοῦ ὑφηγεῖσθαι τὰ Πλάτωνος ἔκφυλα μὲν τῷ ὄντι καὶ ξένα τῆς ἐκείνου διδασκαλίας ἡμῖν ἐπεισάγων, αὐτῇ δὲ τῇ ἀθετήσει τῶν αὐτοῦ δογμάτων αὐτὸν ἐφυβρίζων· οὔτε γὰρ συσκιᾶσαι δεδύνηται τὴν ἀλήθειαν καὶ αὐτῷ τῷ φαίνεσθαι
 15 μὴ ἀρεσκόμενος τοῖς ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος ἐναργῶς εἰρημένοις φανερῶς αὐτὸν ἐφυβρίζων φαίνεται.

γί'. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον. καιρὸς δ' ἂν εἶη λοιπόν, ὅπερ <ποιήσῃ ἐπηγγειλάμην, αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος> ἀναγνῶναι ῥήματα, δι' ὧν ἄνευ πάσης ἀμφιβολίας
 20 καὶ ἐπικρούψεως ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων τὸ οὐράνιον σῶμα συνίστησιν, εἶτα ἐφεξῆς καὶ τὰς τῶν ἄλλων φιλοσόφων περὶ αὐτοῦ μαρτυρίας παραθέσθαι.

Πλάτωνος ἐκ τοῦ Τιμαίου, ὅτι ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων μόνων ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ ὅλος συνέστηκε
 25 κόσμος.

Διὰ ταῦτα οὔτε δύο οὔτε ἀπείρους ἐποίησεν ὁ ποιῶν κόσμους, ἀλλ' εἷς ὅδε μονογενῆς οὐρανὸς ἔστι

6. ἠκούσαμεν[α er.] M pag. 511, 9 8. φνσ[ιν] M
 13. 14. ου|τε γαρ συσκιᾶσαι] M 18. ποιήσῃ — Πλάτωνος add.
 (cf. 483, 10) ὅπερ om. et Πλάτωνος post ῥήματα add. pt
 26. Plat. Tim. 31B 27. ὅδε Plat.] ὡδε M γεγονῶς ἔστι Plat.

τε καὶ ἔσται. σωματοειδὲς δὴ καὶ ὄρατὸν ἄπτὸν τε
 δεῖ τὸ γενόμενον εἶναι· χωρισθὲν δὲ πυρὸς οὐκ ἄν
 ποτε ὄρατὸν γένοιτο οὐδὲ ἄπτὸν ἄνευ τινὸς στερεοῦ,
 στερεὸν δὲ οὐκ ἄνευ γῆς· ὅθεν ἐκ πυρὸς καὶ γῆς τὸ
 τοῦ παντὸς ἀρχόμενος ξυνιστάναί σῶμα ὁ θεὸς ποιεῖ. 5
 δύο δὲ μόνω καλῶς ξυνίστασθαι τρίτου χωρὶς οὐ δυ-
 νατὸν· δεσμὸν γὰρ ἐν μέσῳ δεῖ τινα ἀμφοῖν ξυναγα-
 γὸν γίνεσθαι· δεσμῶν δὲ κάλλιστος, ὃς ἂν αὐτὸν καὶ
 τὰ ξυנדούμενα ὅτι μάλιστα ἐν ποιῇ. τοῦτο δὲ πέφυ-
 κεν ἀναλογία κάλλιστα ἀποτελεῖν· ὁπότεν γὰρ fol. 212 v.
 ἀριθμῶν τινῶν εἴτε ὄγκων εἴτε δυνάμεων ὠντινωνοῦν 11
 ἢ τὸ μέσον, ὅτιπερ τὸ πρῶτον πρὸς αὐτό, τοῦτο αὐτὸ
 πρὸς τὸ ἔσχατον, καὶ πάλιν αὐθις, ὅτι τὸ ἔσχατον
 πρὸς τὸ μέσον, τὸ μέσον πρὸς τὸ πρῶτον, τό τε μέσον
 μὲν πρῶτον καὶ ἔσχατον γινόμενον, τὸ δὲ ἔσχατον 15
 καὶ τὸ πρῶτον αὖ μέσα ἀμφοτέρω πάνθ' οὕτως ἐξ
 ἀνάγκης ταῦτά εἶναι συμβήσεται, ταῦτά δὲ γενόμενα
 ἀλλήλοις ἐν πάντα ἔσται. εἰ μὲν οὖν ἐπίπεδον βάρους
 δὲ μηδὲν ἔχον ἔδει γίνεσθαι τὸ τοῦ παντὸς σῶμα,
 μία μεσότης ἂν ἐξήρκει τά τε μεθ' αὐτῆς συνδεῖν καὶ 20
 ἑαυτήν· νῦν δέ — στερεοειδῆ γὰρ αὐτὸν προσῆκεν
 εἶναι, τὰ δὲ στερεὰ μία μὲν οὐδέποτε, δύο δὲ αἰεὶ
 μεσότητες ξυναρμόττουσιν· οὕτω δὴ πυρὸς τε καὶ γῆς
 ὕδωρ ἀέρα θεὸς ἐν μέσῳ θείει καὶ πρὸς ἀλλήλα καθ'
 ὅσον ἦν δυνατὸν ἀνά τὸν αὐτὸν λόγον ἀπεργασά- 25

1. ἔτ' ἔσται Plat. δὲ δὴ Plat. 2. οὐδὲν ἂν Plat.
 5. ἐποίει Plat. 8. καλλιστο[ς], ex v, M 11. τινῶν M] τριῶν
 Plat. ὠντινωνοῦν Plat.] τινῶνον M 12. με[σ]ον, ex στ, M
 14. 15. τότε τὸ μέσον μὲν Plat. 16. το superscr. M ἐπάνθ'
 Plat.] πᾶν M 17. γεναμενα M 18. εἰ μὲν Plat.] ἐσμεν M
 ἐπίπεδον μὲν Plat. 21. στεροειδη M 24. καὶ ἀέρα pt;
 ἀέρα τε ὁ Plat.

μενος, ὅτι πρὸς ἀέρα πῦρ, τοῦτο ἀήρ πρὸς ὕδωρ,
καὶ ὅτι ἀήρ πρὸς ὕδωρ, τοῦτο ὕδωρ πρὸς γῆν, ξυνε-
δησεν καὶ ξυνεστήσατο οὐρανὸν ὄρατὸν καὶ ἀπτόν.
καὶ διὰ ταῦτα ἕκ τε δὴ τούτων καὶ τοιούτων καὶ
5 τὸν ἀριθμὸν τεττάρων τὸ τοῦ κόσμου σῶμα ἐγε-
νήθη δι' ἀναλογίας ὁμολογήσαν φιλίαν τε ἔσχεν ἐκ
τούτων, ὥστε εἰς ταῦτ' αὐτῷ ξυνελθὼν ἄλλυτον ὑπὸ
τῶν ἄλλων πλὴν ὑπὸ τοῦ ξυνδήσαντος γενέσθαι. τῶν
δὲ δὴ τεσσάρων <ἐν> ὅλον ἕκαστον εἴληφεν ἢ τοῦ
10 κόσμου ξύστασις· ἐκ γὰρ πυρὸς παντὸς ὕδατός τε καὶ
ἀέρος καὶ γῆς ξυνέστησεν αὐτὸν ὁ ξυριστὰς μέρος
οὐδὲν οὐδὲ δύναμιν ἔξωθεν ὑπολιπών'.

Ἔστι μὲν οὖν ἐκ τῶν τεσσάρων καὶ μόνων στοιχείων
ὅ τε οὐρανὸς καὶ ὁ κόσμος ἅπας συνέστηκεν, σαφῶς
15 ἠκούσαμεν Πλάτωνος λέγοντος καὶ τὴν αἰτίαν ἀκρι-
βῶς διεξιόντος. ἐπεὶ γὰρ ἐκ τῶν ἐναντιωτάτων ὁ
κόσμος συνέστηκεν πυρὸς τε καὶ γῆς καὶ φύσει καὶ
fol. 213r. τόποις διεστηκότων, τὰ δὲ ἐναντία, φησὶν, ἐνοῦ-
σθαι ἀλλήλοις οὐ πέφυκεν, ἔδει τινὸς μεσότητος τῆς
20 συνδεούσης καὶ εἰς μίαν ἔνωσιν καὶ ὁμολογίαν τὸ
πᾶν συναγούσης. ἀλλ' ἐπειδὴ στερεὰ ταῦτά ἐστιν καὶ
οὐκ ἐπίπεδα, ἀδύνατόν φησιν μιᾷ ταῦτα συνδεῖσθαι
μεσότητι. διὰ τοῦτο οὖν δύο μεσοτήτων, φησὶν, ἐδέ-
ησεν ἀέρος τε καὶ ὕδατος. τὴν μὲν οὖν μαθηματικῶ-
25 τέραν τούτων ἐξήγησιν λεγέτωσαν ἕτεροι· ἡμεῖς δὲ
τὴν φυσικωτέραν ἐκτιθέμενοί φαμεν, ὡς ὅτι μεσότητες

1. ὅτιπερ πῦρ πρὸς ἀέρα, τοῦτο ἀέρα Plat. 2. τοῦτο om.
Plat. 5. τὸν ἀριθμὸν pt Plat. (cf. 522, 11)] τῶν ἀριθμῶν M
τετατ|fin. vers.|ταρων M 5. 6. ἐγεννήθη Plat.
7. 8. ὑπὸ τον ἄλλον Plat. 9. ἐν add. Plat. 10. παντὸς
Plat. (cf. 306, 22)] παντως M 12. οὐδὲν οὐδενὸς οὐδὲ
Plat. 16. ἐναντιω[I litt. er.]τατων M

ὄντα πυρός τε καὶ γῆς ἀήρ τε καὶ ὕδωρ, εἰ καὶ ἐναν-
 τιούται τῷ ἀέρι τὸ πῦρ, καθὸ τὸ μὲν ξηρόν ἐστίν, ὁ
 δὲ ὑγρός, ἀλλ' οὖν συνδεῖται πρὸς ἀλλήλα ταῦτα τῆ
 τοῦ θερμοῦ κοινωνία· ἄμφω γὰρ κατὰ φύσιν ἐστὶν
 θερμά· πάλιν δ' αὖ πρὸς ὕδωρ ψυχρόν ὃν θερμοῦς ὦν 5
 ὁ ἀήρ μαχόμενος τῆ ὑγρᾷ πρὸς αὐτὸ κοινωνῶν ποιό-
 τητι καὶ δι' ἑαυτοῦ μέσον καὶ τῷ ὕδατι τὴν πρὸς τὸ
 πῦρ χαρίζεται ἔνωσιν· ὁμοίως τὸ ὕδωρ ὑγρόν ὃν καὶ
 τῆ γῆ ξηρᾷ οὔσῃ πολεμοῦν τῆ ταυτότητι τῆς ψυχρᾶς
 ποιότητος τὴν πρὸς αὐτὴν φιλίαν ἀσπάζεται καὶ δι' 10
 ἑαυτοῦ πρὸς τὸν ἀέρα καὶ δι' ἐκείνου πρὸς τὸ πῦρ
 αὐτὴν συνάπτει· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ γῆ ψυχρὰ οὔσα καὶ
 ταύτῃ τῷ πυρὶ θερμῷ ὄντι ἀντικειμένη τε καὶ πολε-
 μοῦσα τῆ κοινωνία τῆς ξηρᾶς ἐνοῦται δυνάμεως καὶ
 τὸ ὕδωρ καὶ τὸν ἀέρα, καθὸ ὑγρά ἐστίν, ξηρῷ ὄντι 15
 τῷ πυρὶ μαχόμενα δι' ἑαυτῆς μέσης συνάπτει. καὶ
 ὅπερ ἐστὶν τοῖς ἄκροις τὰ μέσα, τοῦτ' αὖ πάλιν τοῖς
 μέσοις τὰ ἄκρα γίνεται· συνδέων γὰρ ὁ ἀήρ θερμοῦς
 ὦν ψυχρὰν οὔσαν τὴν γῆν δι' ἑαυτοῦ μέσου πρὸς τὴν
 τοῦ πυρός θερμότητα καὶ συναπτόμενος αὐτὸς πρὸς 20
 τὴν γῆν διὰ μέσου τοῦ ὕδατος (ὑγρά γὰρ ἄμφω, fol. 213 v.
 ἀήρ καὶ ὕδωρ) πάλιν αὐτὸς ὁ ἀήρ ὑγρὸς ὦν διὰ μέ-
 σης τῆς γῆς πρὸς τὴν τοῦ πυρός συμφωνεῖ ξηρότητα
 (ξηρὰ γὰρ πῦρ τε καὶ γῆ)· πρὸς δὲ τούτοις τὸ ὕδωρ
 ψυχρόν ὃν καὶ ὑγρόν κατὰ μὲν τὸ θερμοῦν δι' ἀέρος 25
 μέσον, κατὰ δὲ τὸ ξηρόν διὰ τῆς γῆς μέσης τῷ πυρὶ
 συμπλέκεται, καὶ οὕτως ὡς ἐν χορῷ διὰ τῶν μέσων
 καὶ τὰ ἄκρα ἀλλήλοις καὶ τὰ μέσα τοῖς ἄκροις ἐπι-

2. αερ[ι], ex η, M

6. αὐτὸ] ἀντα M

7. [ἐαν]του M

8. τὸ pt] τωι M

συνάπτεται καὶ τὰ μέσα ἄκρα καὶ τὰ ἄκρα μέσα γινόμενα καὶ μία ἐκ πάντων ἀποτελεῖται συμφωνία καὶ σύμπνοια. εἰ δέ τι τῶν μέσων ἐλλείποι, ἀδύνατον ἔτι τὸν εἰρημένον συστήναι σύνδεσμον· ἐλλειπέτω γὰρ εἰ
 5 τύχοι ὁ ἀήρ καὶ μέσον ἔστω πυρός τε καὶ γῆς τὸ ὕδωρ μόνον· πῶς ἂν οὖν τὸ πῦρ θερμόν τε ἅμα καὶ ξηρὸν ὑπάρχον τῷ ὕδατι ὑγρῷ καὶ ψυχρῷ συμπλακέν συμφωνῆσαι δυνησεται; συνδεθῆναι γὰρ ἀλλήλοις τὰ πάντη μαχόμενα καὶ κατὰ μηδὲν κοινωνοῦντα ἀμή-
 10 χανον· κἂν γὰρ διὰ μέσης τῆς γῆς κατὰ τὴν ξηρότητα πρὸς αὐτὸ ἐνωθείη, πρὸς ἅμφω, γῆν τε καὶ ὕδωρ, κατὰ τὸ θερμὸν πολέμιον ἔσται καὶ ἀσύμφωνον. ἀλλὰ δὴ πάλιν ἢ τοῦ ὕδατος ἐλλειπέτω οὐσία, ὑπαρχέτω δὲ μεταξὺ πυρός τε καὶ γῆς μόνος ὁ ἀήρ· πῶς ἂν οὖν ὁ
 15 ἀήρ θερμὸς ὦν ἅμα καὶ ὑγρὸς πρὸς τὴν γῆν ψυχρὰν τε καὶ ξηρὰν οὔσαν ὁμολογήσειεν; πρὸς γὰρ πῦρ τε καὶ γῆν ξηρὰ ὄντα πολεμίως ἔξει κατὰ τὴν ὑγρότητα. ἀνάγκη ἄρα ἔστιν πᾶσα, ἣ φησιν Πλάτων, δύο τῶν ἄκρων ὄντων, πυρός τε καὶ γῆς, δύο καὶ τὰς τούτων
 20 συνδετικὰς μεσότητας εἶναι, ἀέρα καὶ ὕδωρ. οὕτως fol. 214r. οὖν κοινῶς περὶ | τῆς τοῦ παντὸς κόσμου συνθέσεως φυσιολογήσας ὁ Πλάτων, ὡς ἐκ μόνων εἴη τῶν τεσσάρων σωμάτων, ἐφεξῆς λοιπὸν ἰδικώτερον τὰ οὐράνια τῆς πυρώδους οὐσίας πλείστης φησὶ μετειληφέναι·
 25 εἰπὼν γὰρ τέσσαρας εἶναι τὰς τοῦ ζώου ἰδέας ἓ μίαν μὲν οὖν, φησίν, οὐρανίων θεῶν γένος, ἄλλη δὲ πτηνῶν καὶ ἀεροπόρων, τρίτη δὲ ἐνυδρον εἶδος, πεξῶν δὲ καὶ χερσαίων τέταρτον. τοῦ μὲν οὖν θείου, φησίν,

11. γῆν] γη M 25. 26. μία μὲν οὐράνιον κτλ. Plat. Tim. 39 E
 26. 27. πτηνῶν — ἀεροπόρον Plat. 27. ἐνυδρο[ο]ν, ex ω, M
 πεξῶν — 28. χερσαίων Plat.

τὴν πλείστην ἰδέαν ἐκ πυρὸς ἀπειργάζετο, ὅπως ὅτι
λαμπρότατον ἰδεῖν τε κάλλιστον εἶη, τῷ δὲ παντὶ
προσεικάζων εὐκνκλον ἐποίει, τίθησίν τε εἰς τὴν τοῦ
κρατίστου φρόνησιν ἐκείνῳ ξυνεπόμενον νείμας περὶ
πάντα κύκλῳ τὸν οὐρανὸν κόσμον ἀληθινὸν αὐτῷ 5
πεποικιλμένον εἶναι'.

δι'. Ὅτι μὲν οὖν ἐκ πλείστου πυρὸς τὰ οὐράνια
συνέστηκε σώματα, σαφῶς ὁ Πλάτων εἶρηκεν. ἃ δὲ
φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πρώτῳ τῶν μετεωρολογικῶν
ἀναιρεῖν ἐπιχειρῶν τὸ ἐκ πυρὸς συνεστάναι τὰ οὐράνια 10
σώματα, οὐδὲν ἀναγκαῖον ἔχειν μοι φαίνεται· φησὶν
γάρ, ὡς, εἰ πύρια ἦν τὰ οὐράνια, πάντα ἂν πάλοι τὰ
ἔνδον κατέφλεξεν διὰ τὸ πολλῷ ὑπερέχειν τῷ μεγέθει
τῶν ἐντὸς ἀπάντων· ἢ γὰρ τοῦ πυρὸς φύσις καὶ ἐν
ἐλάττοις οὔσα ὄγκῳ διὰ τὸ δραστήριον τῆς δυνάμεως 15
καὶ τὰ πολλῷ μεγέθει ὑπερέχοντα κατακαίει, μὴ τί γε
καὶ ἐν πολλῷ μείζονι ὄγκῳ τυγχάνουσα· καὶ τὸν ἥλιον
δὲ μόνον καθ' αὐτὸν καὶ πολλοὺς τῶν ἀπλανῶν ἀστέ-
ρων πολλῷ μείζονας εἶναι τῆς γῆς ἀστρονόμων παῖδες
βούλονται, μὴ τί γε τοὺς ἀστέρας ἅμα | πάντας fol. 214 v.
καὶ τὰς σφαίρας αὐτάς, ἐν αἷς καθίδρυνται· ἀσύγκρι- 21
τος οὖν ἢ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὰ ἐντὸς ὑπεροχή. πῶς
ἂν οὖν ἀντέσχευ τὰ ἐντὸς, φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, εἰ
πύρια ἦν τὰ οὐράνια; ἀλλ' ἔστιν πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν
πρῶτον μὲν, ὅτι οὐδὲ αὐτὸς σὺ ταύτης τῆς ἀπορίας 25
ἐκτὸς πέπτωκας· τὴν γὰρ τοῦ πυρὸς ὁλότητα περιέχειν
τὰ λοιπὰ στοιχεῖα βουλόμενος, ὅπερ καλεῖς ὑπέκκαυμα,

1. ἀπεργάζετο M 5. οὐρανὸν Plat.] ὄννιον M ἀλη-
θεινον M 9. Arist. meteor. A 3 p. 340a 1 19. 20. βου-
λόνται παῖδες M

ἀνάγκη σε πάντως μείζονα τῶν ἐντὸς αὐτὴν ὑποτίθε-
 σθαι· τὸ περιέχον γὰρ τοῦ περιεχομένου μείζον· πῶς
 οὖν οὐ πέφλεκται τὰ ἐντὸς ἐν πολλῷ μείζονι ὑπεροχῇ
 τῶν λοιπῶν ἅμα πάντων τοῦ πυρὸς τυγχάνουτος;
 5 δεύτερον αὐτὸς σὺ λέγεις, ὡς ὅτι ἡ φλόξ οὐκ ἔστιν
 τὸ φυσικὸν πῦρ ἀλλ' ὑπερβολὴ πυρός, ὡς καὶ ἡ χιών
 ὑπερβολὴ ψυχροῦ· τὸ γὰρ φυσικὸν πῦρ ζωτικὸν μᾶλ-
 λον εἶναι, οὐ καυστικόν, οἷόν ἐστιν τὸ ἐν ἡμῖν ἔμ-
 φυτον θερμὸν καλούμενον καὶ ὅλως ἐξ οὗ τὸ σύγκριμα
 10 τοῦ συνθέτου συνέστηκε σώματος· τοιοῦτο δὲ εἶναι
 φῆς καὶ τὸ ὑπέκκαυμα· οὐκοῦν καὶ τὸ οὐράνιον πῦρ
 τοιοῦτόν ἐστιν ζωτικὸν μᾶλλον, οὐ καυστικόν· ὥστε
 κίνδυνος οὐδεὶς, μὴ καταφλέξῃ τὰ ἐντὸς πάντα.
 ἄλλως τε οὐδὲ μόνως ἐκ πυρὸς εἶπε τὸν οὐρανὸν
 15 συνεστάναι Πλάτων, ἀλλὰ πλείστου πυρὸς μετέχειν ὡς
 πρὸς τὴν ἀναλογίαν τῶν λοιπῶν στοιχείων ἢ τῶν
 λοιπῶν συνθέτων σωμάτων· ὥστε τῇ μίξει κολάζεσθαι
 τοῦ πυρὸς τὴν ἀκρότητα. προσθείην δ' ἂν ἔτι καὶ
 τέταρτον, ὅτι καὶ καθαρωτάτη καὶ λεπτομερεστάτη ἢ
 20 τοῦ πυρὸς ἐκείνου φύσις ἐστίν. ὀρῶμεν δέ, ὅτι
 καὶ αὐτὴ ἡ φλόξ ὑπερβολὴ οὕσα πυρὸς καὶ οὐ τὸ
 ζωτικὸν τε καὶ φυσικὸν πῦρ, ὀπηνίκα λεπτομερεστέρα
 ὑπάρχει, ἢ οὐδ' ὅλως ἢ παντελῶς βραχυτάτου τοῦ
 καυστικοῦ μετέχειν, οἷα ἐστὶν ἡ ἀστραπή. καὶ τὸ
 25 παρ' ἡμῖν δὲ πῦρ, ὡς στερεωτέρας ὕλης ἐπιλαμβάνε-
 ται, καὶ παχυμερέστερον ὄν καυστικὸν μᾶλλον ἐστίν·
 οὐ γὰρ οὕτω καίει φλόξ ἢ ἐκ στυπείου φέρε ἐξ-

2. εχομ[ε]νον M. 5. cf. Arist. meteor. B 8 p. 366a 3

6. πυρο[ς], ex ρ, M. 15. συνεστα[ν]αι M. cf. pag. 517, 1

17. μ[ι]ξίει, ex ει, M. 24. fort. μετέχει 26. καυστηκον

M. 27. καίει] καιη M (καὶ ἢ pt) [ε]κ M

αφθέντος ἢ ἢ ἐκ παπύρου ὡς ἢ ἐκ ξύλων, καὶ τούτων ἢ ἐκ θρυίνων μᾶλλον. ἀλλὰ δὴ καὶ δι' αὐτῆς μὲν τῆς φλογὸς πολλάκις διαγαγεῖν τὴν χεῖρα δυνάμεθα, ἄνθρακος δὲ οὐδὲ ἐφάσασθαι. καὶ ἄνθρακος δὲ ἦττον θιγεῖν δυνατὸν τοῦ ἐκ στερεωτέρας ὑπάρχοντος ὕλης· μᾶλλον γὰρ τοῦ ἐκ θρυαλλίδος καὶ τοῦ ἐκ παπύρου ἄνθρακος θιγεῖν δυνάμεθα ἢπερ τοῦ ἐκ ξύλων, καὶ τούτου πάλιν μᾶλλον ἢπερ σιδήρου πεπυρακτωμένου, σχεδὸν δὲ οὐδὲ πλησιάσαι τούτῳ δυνάμεθα. εἰ οὖν τὸ παχυμερέστερον πῦρ καίει μᾶλλον, 10 λεπτομερέστατον δὲ καὶ καθαρώτατον ὡς ἐνι μάλιστα τὸ οὐράνιον πῦρ καὶ οὐδὲ ὑπερβολὴ πυρὸς οὐδὲ φλόξ ἀλλ' αὐτὸ τὸ στοιχειῶδες τε καὶ ζωτικὸν πῦρ, πῶς οὐκ ἂν πολλῶ τοῦ κάειν τε καὶ φθείρειν ἀποδέοιτο, ζωοποιὸν δὲ μᾶλλον ἂν εἴη ὡς καὶ τὸ ἐν τοῖς ζώοις ἔμφυτον θερμὸν καλούμενον, οἷόν ἐστιν καὶ τὸ πῦρ τὸ αἰθέριον.

εἰ'. Ἐκ μὲν οὖν τοῦ γνῶναι τὴν Πλάτωνος διάνοιαν, ὡς ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων οἶεται τὸ πᾶν 20 συνεστάναι καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανόν, ἱκανὰ καὶ ταῦτα· ἐφεξῆς δὲ καὶ τῶν αὐτὸν ὑπομνηματισσαμένων φιλοσόφων ὀλίγας παραθέσθαι χρήσεις ἄξιον. Ἄττικὸς μὲν οὖν καὶ Πλούταρχος ἐάσθων καὶ εἴ τις | ἄλλος fol. 215 v. γεννητὸν εἶναι κατὰ χρόνον τὸν κόσμον ὑπὸ Πλάτωνος λέγεσθαι ἀπεφήνατο· μάρτυρες δὲ ἡμῖν ἔστωσαν 25 νοὶ τοῦ, ὅτι Πλάτων ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων

2. μαλλ[ον] M 5. θηγειν M 6. [γα]ρ M 11. λεπτομερεστ[α]τον, ex ερ, M 12. prius ουδε ex ὑπερ M

14. 15. αποδεοιτ[ο ζωοποιῶ] M 15. cf. pag. 523, 13

17. αἰ[σ] er.]θεριον M 18. εκ M; exspectes εἰς — τὸ γνῶναι]γ]νωσαι, ex ν, M 21. ὑπομνηματισσαμενων M

τὸν πάντα κόσμον συνεστάναι βούλεται, ὅσοι τῆς τοῦ αἰδίου εἶναι αὐτὸν κατὰ Πλάτωνα δόξης ἐγγέ-
νοντο.

Ταύρου τοῦ Πλατωνικοῦ ἐκ τοῦ πρώτου τῶν εἰς
5 τὸν Τίμαιον ὑπομνημάτων προκειμένης τῆς παρ' ἡμῶν
προεκτεθείσης τοῦ Πλάτωνος περικοπῆς ἴσωματοειδῆς
δὴ καὶ ὄρατὸν ἄπτὸν τε τὸ γενόμενον' καὶ τῶν ἐξῆς.

Ὁ δημιουργὸς ἤρχετο τῆς συστάσεως τοῦ κόσμου
ἐκ πυρὸς καὶ γῆς, δεῖ δὲ τὸ γενησόμενον ἴσωματοειδῆς
10 ἀντιτυπητικὸν εἶναι καὶ ὄρατὸν. τὸ μὲν εἶναι ὄρατὸν
ἐκ τοῦ πυρὸς αὐτῷ γίνεται, τὸ δὲ ἄπτὸν ἐκ τῆς γῆς·
καθ' ἕκαστον γὰρ στοιχεῖον αἰσθησις, κατὰ τὸ πῦρ ἢ
ὄρασις (ὄρατοῦ ὄρασις, ὄρατὸν δὲ χρῶμα), κατὰ τὴν γῆν
ἢ ἀφή (ἄπτοῦ ἀφή), κατὰ τὸ ὕδωρ ἢ γεῦσις (γευστοῦ
15 γεῦσις), κατὰ τὸν ἀέρα ἢ ἀκοή (ἀκουστοῦ ἀκοή). τί
οὔν; τῇ ὀσφρήσει ποῖον ἀπονεμοῦμεν στοιχεῖον; ἀνα-
μέσον τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος, ὡς κατὰ τὸν τόπον
γενόμενοι ἐροῦμεν. Θεόφραστός φησιν 'εἰ τὸ ὄρατὸν
καὶ τὸ ἄπτὸν ἐκ γῆς καὶ πυρὸς ἐστίν, τὰ ἄστρα καὶ
20 ὁ οὐρανὸς ἐστὶ ἐκ τούτων· οὐκ ἐστὶν δέ'. ταῦτα
λέγει εἰσάγων τὸ πέμπτον σῶμα τὸ κυκλοφορητικόν.
ὅταν οὔν ἐκεῖνο παραστήσῃ, ὅτι ἐστίν, τότε πρὸς
ταῦτα ἐνιστάσθω'. σκοπεῖν ἄξιον, πῶς οὐ μόνου
ἀληθῆς οἶεται Πλάτωνα ἐκ τῶν τεσσάρων μόνων στοι-
25 χείων συγκαῖσθαι τὸν κόσμον λέγειν ὁ τούτου ἐξηγη-
fol. 216r. τῆς Ταῦρος, ἀλλὰ καὶ Θεοφράστῳ μάχε|ται λέγοντι

6. pag. 513, 1

Plat. Tim. 31B

7. δὲ δὴ Plat.

τε δεῖ τὸ Plat.

10. M m 1 in marg.: ἀτυπον M

15. τί] τη M (τῇ post οὖν om. pt) 16. fort. στοιχεῖον; <τὴν ἀτιμίδα, ἥτις> ἀναμέσον (cf. 521, 6. 7)

18. Θεόφραστος: cf.

Diels, Doxogr. p. 493

21. κυκλ[ο]φορητικον, ex ω, M

22. ἐστίν 521, 4] ἐστὶ M

26. ταυ[ρ]ος M

μη εἶναι ἐκ τούτων τὸν οὐρανόν (τῆς γὰρ Ἀριστοτέ-
λους διατριβῆς ὁ Θεόφραστος), καὶ ὅτι οὐδὲ οἶεται
ὁ τοῦ Πλάτωνος ἐξηγητῆς τὸ πέμπτον ἀποδεδείχθαι
στοιχείου, ὅτι ἔστιν, ὑπὸ Ἀριστοτέλους· ὅταν γὰρ
ἐκεῖνο παραστήσῃ, φησὶν, ὅτι ἔστιν, τότε πρὸς ταῦτα 5
ἐνιστάσθω. ἀναμέσον δ' ὕδατος φησιν καὶ ἀέρος τὴν
ἀτμίδα· ὁδὸς γὰρ ἔστιν αὕτη ἐξ ὕδατος εἰς ἀέρα καὶ
ἐξ ἀέρος εἰς ὕδωρ· πυκνουμένη μὲν γὰρ ὕδωρ γίνεται,
μανουμένη δὲ ἀήρ. ἔστιν οὖν ἡ ἀτμίς ὀσφρήσεως·
ὀσφραντοὶ γὰρ οἱ ἀτμοὶ πεποιωμένοι πως ὄντες ταῖς 10
ὀσφρανταῖς ποιότησι. καὶ μετ' ὀλίγα πάλιν ὁ αὐτὸς
Ταῦρος ἐπιφέρει καὶ ταῦτα ἔλαβεν δύο ἄκρα ἀντικεί-
μενα ἀλλήλοις, πῦρ καὶ γῆν, καὶ ταῦτα βούλεται συν-
αρμόσαι μεσότησί τισιν ἀνάλογον ἐχούσαις πρὸς ἀλλή-
λας καὶ πρὸς ἐκάτερον τῶν ἄκρων καὶ τίθησιν ὕδωρ 15
καὶ ἀέρα κατὰ τὰς προειρημένας δυνάμεις τὰ αὐτὰ τε
ἀλλήλοις συνάπτοντα καὶ τὰ ἄκρα αὐτοῖς καὶ ἀλλήλοις
φησὶν τε, ὅτι ὁ θεὸς ἐν μέσῳ τῶν ἄκρων τοῦ πυρὸς
καὶ τῆς γῆς ἔθηκεν ἀέρα καὶ ὕδωρ καὶ συνῆψεν ἀλλή-
λοις, ἐφ' ὅσον ἦν δυνατόν, ἀνάλογον συνδήσας ταῖς 20
μεσότησιν. ἐγένετο οὖν ἐκ τούτων συντεθειὸς ὁ οὐρα-
νὸς ἀπὸς καὶ ὄρατός· ἐκ τῶν ἄκρων ἔλαβεν τὰ
αἰσθητά, ἐξ ὄρατοῦ καὶ ἀπτοῦ καὶ ὄρασεως καὶ ἀφῆς,
ᾧν ὄρασις μὲν κατὰ τὸ πῦρ, ἀφή δὲ κατὰ τὴν γῆν·

Ὁ μὲν οὖν Ταῦρος ταῦτα. καὶ ὁ Πορφύριος δὲ 25
ἐν τοῖς πρὸς τὸν Τίμαιον ὑπομνήμασιν ἐξηγούμενος
τὰ προεκκείμενα χωρία τοῦ Πλάτωνος καὶ πολλὰ fol. 216 v.
εἰπὼν περὶ τοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων μόνων

5. ἐκεῖνο 520, 22] ἐκεινος M 14. τι[σ]ιν, ex v, M

15. ἐκατερε[ο]ν, ex ω, M 24. δε [δε e.] κατα M

συνεστάναι τὸν κόσμον προστίθησιν ἐπὶ λέξεως καὶ
 ταῦτα τὰ δὲ οὐράνια φάναι μὴ ἐκ τῶν τεσσάρων
 συνεστηκέναι οὐκ ἄρα κατὰ τὸ ἐπόμενον δόγμα τῶ
 Πλάτωνι λέγοντός ἐστιν ἀλλ' ἰδίῳ ἐπομένου δόγματι,
 5 ἐπεὶ γε ὁ Πλάτων καὶ τὰ οὐράνια ἐκ πλείονος μὲν
 πυρὸς γεγονέναι φησὶν, ἐλαττόνων δὲ τῶν ἄλλων καὶ
 εἰλικρινεστέρων καὶ καθαρωτέρων· κατὰ δὴ Πλάτωνα
 δύο μὲν τὰ πρῶτα στοιχεῖα γῆ καὶ πῦρ, τὰ δὲ λοιπὰ
 δεσμοῦ καὶ συνοχῆς χάριν προϋνοήθη'. καὶ μεθ' ἕτερα
 10 δὲ ἐξηγούμενος τὸ χωρίον Πλάτωνος, ἐν ᾧ φησιν 'καὶ
 διὰ ταῦτα ἐκ τε δὴ τούτων τὸν ἀριθμὸν τεττάρων
 τὸ τοῦ κόσμου σῶμα ἐγενήθη', πάλιν ὁ αὐτὸς Πορ-
 φύριος ταῦτά φησιν ἐπὶ λέξεως 'τέτταρα μόνα τὰ σώ-
 ματα λέγει, ἐπεὶ μηδὲν παρὰ ταῦτα ἐν τοῖς οὖσιν
 15 εὐρίσκεται, πλὴν τὰ ἐκ τούτων συνδέσματα'. εἶτα διὰ
 πολλῶν κατασκευάσας ὁ Πορφύριος, ὅτι οὐκ ἔστιν
 ἄλλο σῶμα παρὰ τὰ τέσσαρα, πάλιν προσθεὶς τὴν
 προκειμένην ῥῆσιν τοῦ Πλάτωνος ἐπιφέρει ταῦτα 'σα-
 φῶς τὸν κόσμον ἐκ τῶν τεσσάρων φησὶν συνεστάναι
 20 στοιχείων· ὥστε τὸ πέμπτον σῶμα δηλὸς ἐστὶν οὐχ
 ἡγούμενος τὸ ὑπὸ Ἀριστοτέλους καὶ Ἀρχύτου εἰσαγόμε-
 νον· ἐξῆς δ' ἀκριβέστερον ὁψόμεθα'. ταῦτα μὲν
 οὖν καὶ ὁ Πορφύριος. οὐδὲ ὁ Πρόκλος δὲ αὐτὸς, ἐν
 οἷς μὴ πρὸς ἔριν τοὺς λόγους ἐποιεῖτο μηδὲ σκοπὸν
 25 ἴδιον ἐν προσχῆματι τῶν Πλάτωνι δοκούντων ἀνῦσαι
 προὔπεθετο, ἔξω ταύτης περὶ Πλάτωνος τῆς δόξης

2. φαν[αι] M

4. επομενοῦ M

6. ελαττ[ο]νων M

8. [στ]οιχεια, ex γ, M

10. Plat. Tim. 32C

11. καὶ

τοιούτων καὶ post τούτων add. Plat.

12. ἐγενήθη Plat.

19. συνεστάναι] συυσταται M

20. δηλός] δηλον M

21. αριστελους M

23. οὐδὲ pt] οδε M

γέγονεν· ἐν γὰρ τῷ πολλακίς μνημονευθέντι | λόγῳ, fol. 217r.
 ὃς ἐπιγέγραπται 'ἐπίσκεψις τῶν πρὸς Πλάτωνος Τι-
 μαιον ὑπ' Ἀριστοτέλους ἀντειρημένων', πολὺς ἐστίν
 τῇ Πλάτωνος παριστάμενος δόξη καὶ κατασκευάζων,
 ὡς οὐ ξένη τις τῶν τῆδε στοιχείων ἢ τοῦ οὐρανοῦ 5
 φύσις ἐστίν, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν, ἀλλ' ἐκ τούτων
 κάκεινος συνέστηκε. παραθήσομαι δὲ καὶ ἐντεῦθεν ἐκ
 πολλῶν ὀλίγας μαρτυρίας, ἐξ ὧν ἐστὶν ἰδεῖν, ὡς οὐδ'
 ἑαυτῷ συμφώνως τὰ περὶ τῆς Πλάτωνος δόξης ἐν
 τοῖς προκειμένοις ὁ Πρόκλος διωρίσατο· φησὶν γὰρ 10
 ἐν τῷ μνημονευθέντι λόγῳ ἐπὶ λέξεως ταῦτα 'οὐ γὰρ
 κausτικὸν τὸ οὐράνιον πῦρ ἀλλ' ὡς ἂν ἔγωγε φαίην
 ζωοποιόν, ὡς καὶ τὸ ἐν ἡμῖν ἔμφυτον θερμόν. καὶ
 αὐτὸς ἐν τοῖς περὶ γενέσεως ζώων εἶναι φησὶν τινα
 ἔλλαμψιν, ἧς παρουσίας ζῆν τῶν θνητῶν ἕκαστον. ὁ 15
 μὲν οὖν ὅλος οὐρανὸς ἐκ τοῦ τοιούτου πυρός ἐστίν,
 τὰ δὲ ἄστρα πλεῖστον μὲν ἔχει τοῦτο τὸ στοιχεῖον,
 ἔχει δὲ καὶ τῶν ἄλλων τὰς ἀκρότητας· καὶ μετ' ὀλίγα
 'καὶ μὴν καὶ εἰ τοῦτο ἐννοήσασιν, ὅτι γῆ μὲν ἐπι-
 σκοτεῖ πᾶσιν τοῖς φωτίζουσιν καὶ σκιὰν ἀποτελεῖ, τὰ 20
 δὲ μέσα γῆς καὶ πυρὸς διαφανῆ κατὰ τὴν αὐτῶν
 φύσιν δεκτικά ἐστὶν ἀμφοτέρων, σκότους καὶ φωτός,
 καὶ οὐδετέρου τούτων αἷτια τοῖς σώμασιν, μόνον δὲ
 τὸ πῦρ παρεκτικὸν φωτός, ὡς ἢ γῆ σκότους, πλεῖστον
 ἀλλήλων ἀπέχοντα, μάθοιμεν ἂν, ὅπως καὶ τὰ ἐν 25
 οὐρανῷ πύρια τὴν φύσιν ἐστίν· ὅτι μὲν γὰρ φωτίζει,
 καθάπερ τὸ τῆδε πῦρ, δῆλον· εἰ δὲ ἀμφοτέρων τοῦτο

6. Arist. de mundo 2 p. 392a 8. cf. de caelo A 3 p. 270b 20

7. συνεστηκε[ν er.] M 11. τῷ pt] το M 12. κausτη-
 κον M 14. cf. Arist. de plant. A 1 p. 815b 33

15. ζῆν sic M τ[ὸ]ν, ex ον, M

κοινόν, συγγενὲς δῆπου τὸ τῆδε πῦρ πρὸς τὸ εἶδος
 τῶν οὐρανίων'. ταῦτα εἰπὼν ὁ Πρόκλος καὶ τὴν
 fol. 217v. συγγένειαν ἐφεξῆς τοῦ οὐρανοῦ | πρὸς τὰ στοιχεῖα
 δι' ἐτέρων πλειόνων κατασκευάσας ἐπήγαγεν 'οὐκ ἄρα
 5 δεῖ καθάπερ ξένην φύσιν ἐπεισάγειν τῷ παντὶ τὴν
 οὐρανίαν, ἀλλ' ἐκεῖ θεμένους τὴν ἀκρότητα τῆς φύ-
 σεως τῶν τῆδε ἀπ' ἐκείνης διδόναι καὶ διὰ τῆς ἐκείνη
 συγγενοῦς καὶ τοῖς ἐνταῦθα στοιχείοις τὴν γένεσιν'.
 εἰ οὖν μὴ ξένη τῶν παρ' ἡμῖν στοιχείων ἢ τοῦ οὐρα-
 10 νοῦ φύσις ἐστίν, ὡς καὶ Πρόκλῳ δοκεῖ, ἀλλ' ἡ ἀκρό-
 τητος τῶν τῆδε ἐν ἐκείνοις ἐστίν, πυρίων μὲν ὄντων
 τὴν φύσιν τῶν οὐρανίων, ἐχόντων δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 τὰς ἀκρότητας, εἰ ταῦτα συνηγορῶν τῇ δόξῃ τοῦ Πλά-
 τῶνος ὁ τοῦ Πλάτωνος λέξει ἐξηγητής, πῶς ἐν τοῖς
 15 νῦν προκειμένοις ὡσπερ καὶ τῶν ἰδίων ἐπιλαθόμενος
 αὐτὸς ἑαυτῷ τὰς ἐναντίας ἀφῆκε φωνὰς τὸν οὐρανὸν
 λέγων ἐξηρησθαι τῶν εὐθυπορουμένων σωμάτων καὶ
 μηδὲν εἶναι τῶν τῆδε στοιχείων, μήτε γῆν μήτε πῦρ
 μήτε τι τῶν μέσων; ποῦ δὲ καὶ τὸν πολὺν Πλωτῖνον
 20 θήσομεν, ὃς εἶπερ τις ἄλλος τῆς αἰρέσεως εἶναι Πλά-
 τῶνος ἀξιῶν οὐ προήκατο μὲν οὐδ' αὐτὸς τὸ πρὸς
 Ἀριστοτέλους ἐπεισκριθὲν τῷ παντὶ σῶμα πέμπτον,
 ἐξ οὗ τὰ οὐράνια συνίστησιν ἐκεῖνος, τῇ Πλάτωνος
 δὲ σύμφωνα δόξῃ φθειγγόμενος ἐκ τῶν τεσσάρων καὶ
 25 αὐτὸς στοιχείων τὸ οὐράνιον σῶμα συνίστησιν καὶ
 Πλάτωνος εἶναι τὴν δόξαν ταύτην ἀποφαίνεται; λέγει
 γοῦν ἐν τῷ περὶ τοῦ κόσμου λόγῳ ταῦτα 'καίτοι

14. exspectes λέγει 16. ἐναντίας] ἐναντιους M 17. εὐθυ-
 πορουμένων M, cf. 477, 23 ann. 20. ὃς ex ως M p m 1 in
 marg. ad 524, 27 — 526, 3: σημείωσαι ὅλον τοῦτο μῦριόσφαλλον
 27. καίτοι M] καὶ τὸ Plot. enn. II 1, 2

ὡσαύτως τῆς φύσεως τοῦ σώματος θεούσης αἰεί· τοῦτο γὰρ δοκεῖ τοῖς τε ἄλλοις τοῖς περὶ φύσεως εἰρηκόσιν καὶ αὐτῷ τῷ Πλάτῳ οὐ μόνον περὶ τῶν ἄλλων σωμάτων ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν οὐρανίων αὐτῶν· πῶς γὰρ ἂν, φησὶν, | σώματα ὄντα καὶ δρώμενα τὸ ἀπαρ- fol. 218 r.
 ἀλλάκτως ἔξει καὶ τὸ ὡσαύτως; συγχωρῶν καὶ ἐπὶ τού- 6
 των δηλονότι τῷ Ἡρακλείτῳ, ὃς ἔφη αἰεὶ καὶ τὸν ἥλιον γίνεσθαι. Ἀριστοτέλει μὲν γὰρ οὐδὲν πρᾶγμα εἴη, εἴ τις αὐτῷ τὰς ὑποθέσεις τοῦ πέμπτου παραδέ-
 ξαιτο σώματος· τοῖς δὲ μὴ τοῦτο τιθεμένοις, τοῦ σώ- 10
 ματος δὲ ἐκ τούτων ὄντος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ ὧν περὶ καὶ τὰ τῆδε ζῶα, πῶς τὸ τόδε ἂν ἔχοι; καὶ μεθ' ἕτερα
 ἑτέρῳ μὲν οὖν Τιμαίῳ τὸ τοῦ παντὸς σῶμα πεποιηκῶτι
 πρῶτον ἐκ γῆς καὶ πυρός, ἵνα ὁρατὸν τε ἦ διὰ τὸ
 πῦρ, στερεὸν δὲ διὰ τὴν γῆν, ἀκολουθεῖν ἔδοξε καὶ 15
 τὰ ἄστρα ποιεῖν οὐ πᾶν ἀλλὰ τὸ πλεῖστον πυρός
 ἔχειν, ἐπεὶ τὰ ἄστρα τὸ στερεὸν φαίνεται ἔχοντα.
 καὶ ἴσως ὀρθῶς ἂν ἔχοι συνεπικρίναντος καὶ Πλά-
 τῶνος τῷ εἰκότι τὴν γνώμην ταύτην· παρὰ μὲν γὰρ
 τῆς αἰσθησεως κατὰ τε τὴν ὕψιν κατὰ τε τὴν τῆς 20
 ἀφῆς ἀντίληψιν πυρός ἔχειν τὸ πλεῖον ἢ τὸ πᾶν φαί-
 νεται, διὰ δὲ τοῦ λόγου ἐπισκοποῦσιν, εἰ τὸ στερεὸν
 ἄνευ γῆς οὐκ ἂν γένοιτο, καὶ γῆς ἂν ἔχοι. ὕδατος
 δὲ καὶ ἀέρος τί ἂν δέοιτο; ἄτοπόν τε γὰρ δόξειεν
 ὕδατος εἶναι ἐν τοσοῦτῳ πυρί, ὅ τε ἀήρ τε εἰ ἐνῆ, 25

5. ὄντα M] ἔχοντα Plot. τὸ om. Plot. 8. ἥλιον γίνεσθαι Plot.] γίνεσθαι ἥλιον M; ἥλιον αἰεὶ γίνεσθαι pt οὐδὲν ἂν Plot.

9. αὐτοῦ Plot. 13. Plot. II 1, 6 17. ἐπειδὴ Plot.

21. πλεῖστον Plot. 22. στερεων M (in marg. ζητεῖ)

24. δόξ[ει]εν, ex η, M] δόξει Plot. 25. ἐν Plot.] ἐν M (ἐντὸς οὐ τῷ πυρί pt; spiritus et acc. ~ supra ou del. M) ὅτε ἀηρ τε εἶεν ἢ M] ὅτε ἀήρ τε εἶεν, ἢ t et (ἀήρ, om. τε) p; ὅ τε ἀήρ εἰ ἐνείη Plot.

μεταβάλοι ἂν εἰς πυρὸς φύσιν. ἀλλ' εἰ δύο στερεὰ
 ἄκρων λόγον ἔχοντα δύο μέσων δεῖται, ἀπορήσειεν ἄν
 τις, εἰ καὶ ἐν φυσικοῖς οὕτως'. καὶ ὁ Πλωτῖνος ἄρα
 σαφῶς τῇ μὲν Ἀριστοτέλους περὶ τοῦ πέμπτου σώμα-
 5 τος ἀπέριηκεν ὑπολήψει, τὴν δὲ Πλάτωνος καλῶς
 ἔχειν ἐπέκρινεν ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων, ἐξ ὧν καὶ
 τὰ τῆδε ζῶα συνέστηκεν, καὶ τὸν οὐρανὸν συγκεῖσθαι
 λέγουσαν. καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς δὲ πάλιν ὁ Πλωτῖνος
 fol. 218v. ἐδίδαξεν, ὡς οὔτε ἄλλο τι νομιστέ|ον ἢ πυρὸς
 10 εἶναι καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τὰ οὐράνια σώματα
 οὔτε γῆν ἀκούοντας ἐν ἐκείνοις εἶναι πρὸς τὸ χεῖρον
 τῆς γῆς ἀποφέρεσθαι ἢ φλόγα νομίζειν ἐκεῖνο τὸ πῦρ·
 ζέσιν γὰρ εἶναι τοῦτο κατὰ Ἀριστοτέλην φησὶν ὁ
 Πλωτῖνος καὶ οἶονεὶ πῦρ διὰ κόρον ὑβρίζειν καὶ οὐχί
 15 τὸ στοιχειῶδες τε καὶ ζωτικὸν πῦρ· τὸ δὲ ἐκεῖ φησιν
 πῦρ ὀμαλὸν εἶναι καὶ ἠρεμαῖον τῇ τῶν ἄστρον πρέ-
 πον φύσει καὶ προσηγῶς θερμὸν· τὴν γὰρ τῶν στοι-
 χείων καθαρωτάτην μάλιστα καὶ εἰλικρινεστάτην μοῖ-
 ραν εἰς τὴν τοῦ οὐρανοῦ σώματος ἀποκριθῆναι
 20 σύστασιν, ὡς μήτε ἔκφυλον καὶ ξένην τῶν παρ' ἡμῖν
 στοιχείων τὴν τοῦ οὐρανοῦ σώματος εἶναι φύσιν
 μήτε ἀπαράλλάκτως τοιοῦτον εἶναι τὸ ἐκεῖ πῦρ ἢ τὴν
 γῆν ἢ τῶν ἄλλων τι, ἀλλὰ παρ' ἡμῖν μὲν τὸ τρυγῶ-
 δες καὶ οἶονεὶ τὴν ὑποστάθμην τῶν στοιχείων ἀπορ-
 25 ρεῦσαι, ἐκεῖσε δὲ τὴν λεπτομερεστάτην αὐτῶν καὶ ἀμεί-
 νονα διακριθῆναι μοῖραν· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις
 ζώοις, φησὶν ὁ Πλωτῖνος, ἐν τοῖς κυριωτάτοις αὐτῶν

1. μεταβάλλοι pt Plot. 2. ἀκρ[ω]ν, ex o, M 7. τὰ τῆδε] ταυτηδε M 8. Plot. II 1, 7 13. Plot. II 1, 4 16. καὶ ante τῆ add. Plot. 16. 17. πρεπων M (cr. pt); πρόσφορον Plot. 27. πλ[ωτι]νος M κυρίοις (om. μάλιστα) Plot. II 1, 4

μάλιστα τὰ ἀμείνω ἐκλέγεται ἡ φύσις. πολλὰς μὲν οὖν καὶ ἄλλας ἐνῆν μαρτυρίας παραθέσθαι τὴν προκειμένην δόξαν πιστούμενον Πλάτωνος· τὸν γὰρ αὐτοῦ Πλάτωνος μαθητὴν Ἀριστοτέλην ὡς ὁμολογημένου παρ' ἡμῖν ταῦτά τε προσμαρτυροῦντα καὶ ἐγκαλοῦντα 5 δι' αὐτό γε τοῦτο Πλάτωνι· δοκεῖ γὰρ πρῶτος πάντων Ἀριστοτέλης τὴν περὶ τοῦ πέμπτου σώματος δόξαν εἰσηγήσασθαι· ἀλλ' οἶμαι τοῖς εὐγνώμοσιν εἰς πειθῶν τελείαν ἀντάρκη καὶ τὰ εἰρημένα, ἵνα μὴ τῆς χρείας πλέον τὸν περὶ τούτου λόγον ἐκτείνωμεν. 10

| σι'. Ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐκ τῶν τεσσάρων στοι- fol. 219r.
χείων τὸ οὐράνιον οἶεται σῶμα συνεστάναι ὁ Πλάτων ἀλλὰ καὶ ταῖς συνεγνωσμέναις ἡμῖν ποιότησι τὰ ἐκεῖ στοιχεῖα χαρακτηρίζει, θερμότητι φημι καὶ ψύξει ὑγρότητι καὶ ξηρότητι κουφότητι τε καὶ βαρύτητι, ὡς μη- 15 δὲν κατ' οὐσίαν τῶν παρ' ἡμῖν διαφέρειν πλὴν ὅσον λεπτότητι τε καὶ καθαρότητι, αὐτὸς πάλιν ὁ Πλάτων σαφῶς ἐν τῷ Τιμαίῳ γέγραφεν οὕτως ἕκ τε γὰρ δὴ τούτων καὶ τῶν τοιούτων καὶ τῶν ἀριθμῶν τεττάρων τὸ τοῦ κόσμου σῶμα ἐγενήθη δι' ἀναλογίας ὁμολογη- 20 σαν φιλίαν τε ἔσχεν ἐκ τούτων, ὥστε εἰς τὸ αὐτὸ αὐτῷ ξυνελθὼν ἄλλτον ὑπὸ τῶν ἄλλων πλὴν ὑπὸ τοῦ ξυνδήσαντος γενέσθαι. τῶν δὲ δὴ τεττάρων ἐν ὅλον εἴληφεν ἢ τοῦ κόσμου ξύστασις· ἐκ γὰρ πυρὸς παντὸς ὕδατος τε καὶ ἀέρος καὶ γῆς ξυνέστησεν αὐτὸν ὁ ξυ- 25 σταὶς μέρος οὐδὲν οὐδενὸς οὐδὲ δύναιμι ἐξωθεῖν ὑπο-

2. ἀλλα[ς ἐν]ην M 3. γὰρ suspectum 6. τουτο[ν er.]
M 17. καθαρ[ο]τητι, ex ω, M Plat. Tim. 32C 18. γὰρ
om. Plat. 19. τῶν (ante τοιούτων) om. Plat. τὸν ἀριθμὸν
pt Plat. 20. ἐγεννήθη Plat. 22. ὑπὸ του ἄλλου Plat.
23. [ξυν]δησαντος M ὅλον ἕκαστον Plat.

λιπὼν τάδε διανοηθεῖς, πρῶτον μὲν ἴν' ὅλον ὅτι μά-
 λιστα ζῶον τέλειον ἐκ τελέων τῶν μερῶν εἴη, πρὸς δὲ
 τούτοις ἔν, ἅτε οὐχ ὑπολελειμμένων, ἐξ ὧν ἄλλο τοι-
 οὔτο γένοιτ' ἂν, ἔτι δ' ἵνα ἀγήρων καὶ ἄνοσον ἦ,
 5 κατανοῶν, ὡς ξυστάτῳ σώματι θερμὰ καὶ ψυχρὰ καὶ
 πάντα, ὅσα δυνάμεις ἰσχυρὰς ἔχει, περιστώμενα ἔξω-
 θεν καὶ προσπίπτοντα ἀκαίρως λύσεις καὶ νόσους καὶ
 γήρας ἐπάγοντα φθίνειν ποιεῖ. διὰ δὴ τὴν αἰτίαν
 καὶ τὸν λογισμὸν τόνδε ὅλον ἐξ ὄλων ἀπάντων τέλειον
 10 καὶ ἀγήρων καὶ ἄνοσον αὐτὸν ἐτεκτήνατο'. εἰ οὖν
 ὅλον ἐξ ὄλων θερμῶν τε καὶ ψυχρῶν καὶ τῶν ἄλλων,
 ὅσα δυνάμεις ἰσχυρὰς ἔχει, ξυνέστησεν αὐτὸν ὁ ξυ-
 στάς μέρος οὐδὲν οὐδὲ δύναμιν τούτων ἔξωθεν κατα-
 λιπὼν, ἵνα μὴ ὑπ' αὐτῶν πάθη προσπιπτόντων ἀκαί-
 15 ρως ἔξωθεν, παντὶ δῆλον, ὡς ταῖς αὐταῖς ποιότησιν,
 fol. 219v. αἴς | τὰ παρ' ἡμῖν εἰδοπεποιήται στοιχεῖα, καὶ τὰ
 τὸν οὐρανὸν σύνθετα στοιχεῖα χαρακτηρίζεσθαι ὁ Πλά-
 των βούλεται· εἰ γὰρ μὴ ὁμοειδῆ καὶ ὁμόουλα ἦν τοῖς
 ἐνταῦθα στοιχείοις τὰ οὐράνια, οὐδ' ἂν ἐπεφύκει ὑπ'
 20 αὐτῶν πάσχειν ἔξωθεν προσπιπτόντων· νῦν δὲ ἐπειδὴ
 πάσχειν ὑπὸ τῶν δραστηρίων τούτων δυνάμεων πέφυ-
 κεν, ἵνα μὴ πάθη, οὐδὲν ἔξωθεν, φησὶν, τοῦ οὐρανοῦ
 καταλέλοιπεν ὁ θεὸς οὔτε μέρος στοιχείου οὔτε δύ-
 ναμιν· πάσχειν δὲ ὑπ' ἀλλήλων τὰ μὴ ὁμόουλα μήτε
 25 ὁμοφυῆ ἀδύνατον, ὡς τοῖς φυσικοῖς ἀποδέδεικται.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἡμῖν ἐν τοῖς εἰς τὸ ἔκτον ἀκριβέ-
 στερον εἴρηται καὶ δεῖ γε ἐκεῖθεν πάντα ἐκλέγεσθαι.

5. ξυστάτῳ Plat. (cf. 232, 10)] ξυνίστας τῶι M 6. περι-
 ιστώμενα Plat.] περιίσταμενας M 7. λύσεις M] λύει Plat. (cf.
 232, 12) 7. 8. νόσους γήρας τε Plat. 9. ἐν ὅλον ὄλων ἐξ ἀπάντων
 Plat. 16. 17. fort. τὰ <κατὰ> τὸν vel συνθέντα 17. χαρακτηρι-
 ζε[σ]θαι, ex τ, M 19. επεφυνη M (cr. pt) 26. pag. 230, 23 sq.

ζι'. Ὅτι δὲ οὐδ' εἶναι τι παρὰ τὰ τέτταρα ταῦτα ἀπλοῦν σῶμα ἐνδέχασθαι φησιν ὁ Πλάτων, αὐτοῦ λέγοντος ἕξεστιν ἀκούειν· φησὶν γὰρ πάλιν ἐν Τιμαίῳ ταῦτα 'δεῖ δὴ λέγειν, ποῖα κάλλιστα σώματα γένοιτ' ἂν τέτταρα, ἀνόμοια μὲν ἑαυτοῖς, δυνατὰ δὲ ἐξ ἀλλήλων αὐτῶν ἅττα διαλυόμενα γίνεσθαι· τούτου γὰρ 5
 τυχόντες ἔχομεν τὴν ἀλήθειαν γενέσεως πέρι γῆς καὶ πυρὸς τῶν τε ἀνάλογον ἐν μέσῳ· τόδε γὰρ οὐδενὶ συγχωρησόμεθα, καλλίω τούτων ὁρώμενα σώματα εἶναι που κατὰ ἐν <γένος> ἕκαστον ὄν. τοῦτο οὖν προθυ- 10
 μητέον, τὰ διαφέροντα κάλλει σωμαίων τέτταρα γένη ξυναρμύσασθαι καὶ φάναι τὴν τούτων ἡμᾶς φύσιν ἱκανῶς εἰληφέναι'. εἰ οὖν μηδενὶ φησιν συγχωρεῖν ὁ Πλάτων κάλλιον λέγειν εἶναι που τῶν τεττάρων τούτων σῶμα ἀπλοῦν (τοῦτο γὰρ αὐτῷ δηλοῖ τὸ 'καθ' 15
 ἐν γένος', ἵνα μὴ τὸ οὐράνιον τις σῶμα ὡς κάλλει διαφέρων τῶν στοιχείων προφέρῃ· τοῦτο γὰρ οὐχ ἀπλοῦν ἀλλὰ σύνθετον ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων κατ' αὐτὸν συνέστηκεν), | δῆλον ἐκ τούτων οἶμαι fol. 220 r.
 παντί, ὡς οὐ μόνον τέσσαρα καὶ μόνον εἶναι σώματα 20
 τά, ἐξ ὧν πᾶς ὁ κόσμος συνέστηκεν, βούλεται ἀλλ' οἰοῦν καὶ μαντικῶς προανήρηκεν τὴν ὑπ' Ἀριστοτέλους τῷ παντὶ μέλλουσαν τοῦ πέμπτου σώματος ἐπεισάγεσθαι φύσιν. τάχα δ' ἂν τις ἀληθέστερον εἰπεῖν ἔχοι, ὡς ἤδη τοῦ ἰδίου μαθητοῦ προαισθόμενος ἐν 25
 ταῖς κοιναῖς οἷα φιλεῖ συνουσίαις ἀντειπόντος αὐτῷ καὶ μὴ συγχωροῦντος ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων τὸν

4. Plat. Tim. 53 E
 γῆς τε καὶ Plat.
 14. κάλλιον pt] καλλίω M
 22. μαντικ[ως] M
 7. ἔχομεν pt Plat.] εχωμεν M
 10. γένος add. Plat. (cf. lin. 16 cet.)
 21. συνέστηκε p] συνεστηκεναι M

οὐρανὸν συνεστάναι ἀλλ' ἤδη προεισηγησαμένου περὶ
 τοῦ πέμπτου σώματος ὑπόληψιν, ἐξ οὗ τὸ οὐρά-
 νιον εἶναι φησιν ἐκεῖνος, διὰ τε τὸ διάφορον τῆς
 κινήσεως καὶ τὸ μηδὲν ὑπὸ τούτων φαίνεσθαι πά-
 5 σχοντα, τὴν ἐκεῖνου δόξαν ὁ Πλάτων ἀποκρουόμενος
 οὐδενὶ συγχωρεῖν ἔφη καλλίω τούτων τῶν τεσσάρων
 ὁρώμενα σώματα εἶναι που καθ' ἓν γένος ἕκαστον,
 μονονουχὶ λέγων, ὅτι, εἰ καὶ ἔστιν κάλλιον τὸ οὐρά-
 νιον σῶμα τῶν στοιχείων διὰ τὰς ἐξαιρέτους ἐν αὐτῷ
 10 δυνάμεις, ἀλλὰ οὐχὶ τῷ ἑτέρας εἶναι σωμάτων φύσεως
 τοιοῦτόν ἐστιν ἀλλὰ τῷ τε ἐκ τῆς τούτων καθαρωτά-
 τῆς τε καὶ λεπτομερεστάτης συνεστάναι μοίρας καὶ τῆ
 τῆς ἀρίστης κράσεως ἀρορήτῳ ἀιδιότητι· καὶ γὰρ ἐν
 τοῖς παρ' ἡμῖν συνθέτοις σώμασιν τοῖς ὁμολογουμέ-
 15 νως ἐκ τῶν στοιχείων τούτων συνεστῶσι πολλὰ καὶ
 θαύματος ἄξια ὑπὸ τῆς φύσεως ἐγγίνεται, ὧν οὐδὲν
 ἐν τοῖς ἀπλοῖς ἐνυπάρχον φαίνεται· δυνάμεις τε γὰρ
 μυρία καὶ λόγου κρείττονες ὑπὸ τῆς διαφοροῦ κρά-
 σεως τοῖς συνθέτοις ἐγγεννῶνται σώμασιν συμπάθειαι
 20 τε ἄλλων πρὸς ἄλλα καὶ ἀντιπάθειαι χρωμάτων τε καὶ
 ποιότητων ἄπειροι διαφοραὶ κινήσεών τε καὶ ἀλλοιω-
 fol. 220 v. σεων ἐξηλλαγμέ|να εἶδη, ὡς ἡ πεῖρά τε αὐτὴ καὶ
 οἱ τὰ φυσικὰ ἡμῖν ἱστορήσαντες γράφουσιν, ὧν οὐ
 καιρὸς μνήμην ἐν τῷ νῦν ποιεῖσθαι· τί οὖν θαυμα-
 25 στὸν, εἰ καὶ ἐν τῷ οὐρανίῳ σώματι διὰ τε τὴν τῶν
 συνθέτων στοιχείων καθαρότητά τε καὶ λεπτομέρειαν
 καὶ διὰ τὴν τῆς κράσεως ἀρίστην συμμετρίαν ιδιότη-
 τές τινες ἀρορητοὶ ὥσπερ καὶ ἐν ἄλλοις ἐγγεγόνασιν,

1. προ^εηγησαμενου M 7. ἐν[ε er.] M 19. ἐγγ[ε]ννων-
 ται, ex ι, M 23. γραφουσιν M 26. στοιχειων αὐτῆι καθα-
 ρωτητα M

ὅς ἐν τοῖς ἀπλοῖς ἰδεῖν οὐκ ἔστιν; διὰ ταῦτα τοίνυν ὁ Πλάτων οὐκ εἶπεν οὕτως ἀπλῶς ὅτι 'καλλίω τούτων οὐδενὶ συγχωρήσομεν ὁρώμενα σώματα εἶναί που', ἀλλ' ἀκριβῶς προσέθηκεν 'κατὰ ἓν γένος ἕκαστον', τουτέστιν ἀπλοῦν καὶ ἄμικτον πρὸς ἕτερον, ἵνα μή τις τὰ ἐκ τούτων συγκείμενα εἰς ἔλεγχον προφέρῃ τοῦ λόγου, ὧν εἶναι καὶ τὸν οὐρανὸν ὁ Πλάτων βούλεται. τούτων οὖν οὕτως ἀποδεδειγμένων καὶ ὑπὸ τοσοούτων Πλατωνικῶν ἀνδρῶν μεμαρτυρημένων τίς οὐκ ἂν ὑπερεκπλαγείῃ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀναιδεΐας, ὅπερ τοῦ λόγου καταρχόμενος ἔλεγον, τῶν τολμησάντων εἰπεῖν, ἢ ὅτι οὐκ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων σύνθετον εἶναί φησιν τὸν οὐρανὸν ὁ Πλάτων· ἀλλ' οἶδεν καὶ αὐτὸς τὴν ὑπ' Ἀριστοτέλους ἐπινοηθεῖσαν τοῦ πέμπτου σώματος φύσιν, ἢ πάλιν τῶν συγχωρούμενων μὲν ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων λέγειν αὐτὸν συνεστάναι τὰ οὐράνια, μὴ τῷ θερμῷ δὲ τὸ οὐράνιον πῦρ χαρακτηρίζειν Πλάτωνα ἢ τῷ ψυχρῷ τὸ ὕδωρ καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ στοιχείων ἕκαστον, αἷς καὶ τὰ παρ' ἡμῖν στοιχεῖα ποιότησιν χαρακτηρίζεσθαι.

ἡι'. Ἀλλὰ γὰρ ἵνα μηδὲν τῶν ὑπ' αὐτῶν κομψῶς εἰς παρεξήγησιν τῆς Πλάτωνος διανοίας ἀναπεπλασμένων ἀνέλεγκτον καταλείπωμεν, μικρὸν ἔτι συγγνωῖναι ἡμῖν τῇ περὶ ταῦτα ἐνδιατρίβουσιν ἀδολεσχίᾳ τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀξιῶ. πέντε γὰρ ὄντων τῶν ὑπὸ

2. [ει]πεν M 3. συγχωρησωμεν M (cr. pt) 9. [πλατωνικων] M μεμαρτυριμενων M 11. pag. 482, 7 15. φ|v ex η|σιν [η — συγχωρουντων] M 20. 21. exspectes χαρακτηριζεται; tamen cf. 532, 18. 25, 24. 263, 10 26. εντυγχανον-|τα|ς M

εὐθυγράμμων καὶ ὁμοειδῶν ἐπιπέδων συνισταμένων
 στερεῶν σχημάτων, κύβου πυραμίδος ὀκταέδρου τε
 καὶ εἰκοσαέδρου καὶ δωδεκαέδρου (ταῦτα γὰρ μόνα
 ἀπλᾶ στερεὰ εἶναι σχήματα τοῖς περὶ ταῦτα δεινοῖς
 5 ἀποδέδεικται), γεωμετρικώτατος ὢν ὁ Πλάτων καὶ
 μὴδὲ ἐν τῇ τῶν φυσικῶν διδασκαλίᾳ τῆς κατὰ γεωμε-
 τρίαν μεθόδου ἐκτὸς εἶναι βουλόμενος καὶ συμβολικώ-
 τερον ἔξ ἐπιπέδων τὰ τῶν στοιχείων γεννῶν σώματα
 τὸ μὲν κυβικὸν σχῆμα τῇ γῆ ἀφορίζει, τὴν δὲ πυρα-
 10 μίδα τῷ πυρὶ, τὸ εἰκοσαέδρου τῷ ὕδατι, τὸ ὀκταέδρου
 τῷ ἀέρι. λειπομένον δὲ ἔτι τοῦ δωδεκαέδρου σχήμα-
 τος τούτου, φησὶν ὁ Πλάτων, εἰς τὸ πᾶν ὁ θεὸς κατε-
 χρήσατο. ὁ μὲν οὖν Πλάτων εἰς τοσοῦτον περὶ τού-
 του τοῦ σχήματος εἴρηκεν, ὅτι εἰς τὸ πᾶν αὐτῷ ὁ
 15 θεὸς κατεχρήσατο, οἱ δὲ τὸ ἑαυτοῖς δοκοῦν πανταχό-
 θεν καὶ οὐ τὸ ἀληθὲς συνάγειν μηχανώμενοι διὰ τοῦ
 δωδεκαέδρου φασὶν σχήματος τὴν πέμπτην αὐτὸν τοῦ
 στοιχείου φύσιν αἰνίττεσθαι, ἔξ ἧς τὰ οὐράνια γεγο-
 νέναι σώματα· ὥστε πρὸ Ἀριστοτέλους, φασὶν, ὁ Πλά-
 20 των τὸ πέμπτον στοιχεῖον ἐγίνωσκεν. καίτοι γε Πλά-
 των οὐκ εἰς τὴν τῶν οὐρανίων δημιουργίαν τῷ
 δωδεκαέδρῳ φησὶν τὸν θεὸν καταχρήσασθαι ἀλλ' εἰς
 τὸ πᾶν, τουτέστιν εἰς τὸν ὅλον κόσμον· φησὶν γὰρ ἐν
 Τιμαίῳ ἐπὶ λέξεως ταῦτα ἔτι δὲ οὔσης ξυστάσεως
 25 μιᾶς πέμπτης εἰς τὸ πᾶν ὁ θεὸς αὐτῇ κατεχρήσατο
 ἐκεῖνο διαζωγραφῶν. ἂ δὴ τις εἰ πάντα λογιζόμενος
 ἐμμελῶς ἀποροῖ, πότερον ἀπίρους χρὴ κόσμους εἶναι

12. Plat. Tim. 55C 14. σχημ[α]τος M 17. φησιν M
 (cr. pt) exspectes τὴν τοῦ πέμπτου αὐτὸν στοιχείου, cf. 531, 14. 15

18. 19. γεγονέναι: cf. 531, 21 22. φησιν M (cr. t et — α
 superscr. m 1 — p) 24. Plat. Tim. 55C

λέγειν ἢ πέρας ἔχοντας, τὸ μὲν ἀπείρους ἠγγήσαιο ἄν-
 τις ὄντως | ἀπείρου τινὸς εἶναι δόγμα, ὧν ἔμπει- fol. 221 v.
 ρον χρεῶν εἶναι, πότερον δὲ ἓνα ἢ πέντε αὐτοὺς
 ἀληθεία πεφυκότας λέγειν ποτὲ προσήκει, μᾶλλον ἄν
 ταύτη εἰκότως διαπορήσαι. τὸ μὲν οὖν δὴ παρ' ἡμῶν 5
 ἓνα αὐτὸν κατὰ τὸν εἰκότα λόγον πεφυκότα μὴνύει
 θεόν, ἄλλος δ' εἰς ἄλλα πη βλέψας ἕτερα δοξάσει'.
 ὅτι μὲν οὐκ εἰς τὰ οὐράνια τῷ δωδεκαέδρῳ σχήματι
 τὸν θεὸν ὁ Πλάτων φησὶν κατακρήσασθαι ἀλλ' εἰς
 τὸ πᾶν, δῆλον ἐκ τῶν αὐτοῦ λέξεων γέγονεν. ὁ δὲ 10
 οὐρανὸς οὐκ ἔστιν τὸ πᾶν ἀλλὰ τοῦ παντὸς μέρος.
 καὶ ἐκ τῶν φθασάντων ἐναργῶς δέδεικται, ὡς σύν-
 θετον ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων τὸν οὐρανὸν εἶναι
 ὁ Πλάτων βούλεται καὶ οὐχὶ τῶν τεσσάρων ἕτερον.
 τὴν δὲ τῶν προκειμένων ῥητῶν τοῦ Πλάτωνος ἀκρι- 15
 βεστέραν ἐξήγησιν, ὅτῳ φίλον, καὶ παρὰ τῶν προ-
 υπομνηματισσαμένων λαβεῖν ἔξεστιν· καὶ ἡμεῖς δὲ συν-
 τόμως τὴν ἐκείνων εἰς τὰ προκείμενα διάνοιαν ἐκθη-
 σόμεθα. καὶ γὰρ ἐξ αὐτῆς τῆς Πλάτωνος λέξεως
 παντὶ δῆλόν ἐστιν, τί ποτε αὐτῷ βούλεται ἢ τῶν 20
 πέντε σχημάτων συμβολικὴ διδασκαλία, ὅτι οὐ πρὸς
 ἔνδειξιν τοῦ ἐκ πέντε σωμάτων ἀπλῶν τόδε τὸ πᾶν
 συνεστάναι, ὡς οἱ περὶ Ἀριστοτέλην ὑπέθεντο· ἔφθη
 γὰρ εἰπὼν ἤδη Πλάτων περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων
 διαλεγόμενος ὅτι 'οὐδενὶ συγχωρησόμεθα καλλίω τού- 25
 των ὁρώμενα σώματα εἶναί που κατὰ ἓν γένος ἕκα-
 στον ὄν', ἀλλ' ἐπεὶ πολλὴ γέγονεν τοῖς ἀρχαιοτέροις
 ἢ ζήτησις, πότερον εἷς ἐστὶν κόσμος ἢ πλείονες ἢ

2. τις om. Plat.

5. στὰς post ταύτη add. Plat.

7. θεός Plat.

21. διδασκαλια[ν er.] M

24. Plat. Tim. 53 E

28. ὁ κόσμος pt

ἄπειροι, καὶ οἳ γε περὶ Δημόκριτον ἀπείρους εἶναι
 κόσμους ὑπέθεντο, φησὶν ὁ Πλάτων, ὅτι, εἴπερ ὅλως
 ἀπορεῖν περὶ τούτου δέοι, οὐκ ἀπορητέον, εἰ ἄπειροί
 fol. 222r. εἰσιν οἱ κόσμοι (ἀπείρου | γὰρ ὄντως φησὶν τοῦτο
 5 καὶ οὐκ ἐπιστήμονος ἀνδρὸς ἂν εἴη τὸ πρόβλημα),
 ἀλλὰ μὴ ποτε πέντε εἰσὶν οἱ κόσμοι διὰ τὸ πέντε
 εἶναι τὰ ἀπλᾶ στερεὰ σχήματα ἐκάστου κόσμου καθ'
 ἓν τι τῶν σχημάτων χαρακτηριζομένου, ὥσπερ ἀμέλει
 τὸν κατὰ τὸ δωδεκάεδρον ἐχαρακτήρισεν· ὅπερ οὐδὲ
 10 αὐτῷ δοκεῖ τῷ Πλάτῳ· ἓνα γὰρ μονογενῆ τὸν κό-
 σμον εἶναι βούλεται. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τοῦτο
 καλῶς τοῖς προϋπομνηματισαμένοις ἔδοξεν ἐξ αὐτῶν
 κινουμένοις τῶν Πλάτωνος, ὡς καὶ τούτῳ ἂν τῷ κό-
 σμῳ ἀρμόσειεν ἢ τῶν πέντε σχημάτων εἰκῶν. τὸ μὲν
 15 γὰρ κυβικὸν σχῆμα συμβολικῶς τῇ γῆ ἠφόρισται διὰ
 τὸ στάσιμον αὐτῆς καὶ ἀμετακίνητον· τοιοῦτος γὰρ ὁ
 κύβος ἐδραΐαν ἔχων τὴν βάσιν καὶ οὐκ εὐόλισθον·
 ἔστιν δὲ ὁ κύβος σχῆμα στερεὸν ἐξ ἐπιπέδων τετρα-
 γώνων ἐξ περιεχόμενον ἀλλήλοις ἐφαρμοζόντων κατὰ
 20 <τὰ> πέρατα. ἢ δὲ πυραμὶς εἰκόνα ἂν φέρει πυρός·
 ἔστιν δὲ καὶ αὕτη σχῆμα στερεὸν ἐκ τεσσάρων τριγώ-
 νων ἰσοπλευρῶν τε καὶ ἰσογωνίων συγκείμενον, τὸ
 μὲν ἓν τῶν τριγώνων βάσιν ἔχον, τὰ δὲ λοιπὰ πλευ-
 ρὰς εἰς ἓν σημεῖον συννευεγκότα, ὃ τῆς πυραμίδος
 25 κορυφὴ γίνεται. τῷ δὲ πυρὶ τοῦτο τὸ σχῆμα Πλά-
 τῶν ἀφώρισεν ἴσως μὲν καὶ διὰ τὸ τμητικὸν τε καὶ
 διητητικὸν τῆς τοῦ πυρός φύσεως (ἀπὸ γὰρ πλατέος

2. Plat. Tim. 55CD
 10. αὐτῷ pt] αὐτο M
 15. ἀφορι-
 σται M
 20. τὰ add. pt
 φέροι pt
 23. ἔχον] ἐχοντα M
 25. τῷ pt] το M
 27. et 535, 2. διητητικὸν Brinkmann]
 διητητικὸν M

κάτωθεν ἀρχομένη ἢ πυραμῖς εἰς ὀξύτατον τὴν κορυ-
 φὴν ἀποπαύεται, τμητικὸν δὲ τὸ ὄξυ καὶ διτητικόν),
 ἴσως δὲ καὶ διὰ τὸ ἀνωφόρον (ἄνω γὰρ ἢ τῆς πυρα-
 μίδος κορυφὴ νέενυκεν), τάχα δὲ καὶ διὰ τὸ τὸ σχῆμα
 τοῦ διακονικοῦ πυρὸς πυραμοειδὲς πως ὑπάρχειν. 5
 τὸ δὲ εἰκοσάεδρον, ὅπερ ἐστὶν σχῆμα στερεὸν ἐξ
 εἴκοσι τριγώνων περιεχόμενον, τῷ ὕδατι προσωκεί-
 ωσεν | διὰ τὸ εὐόλισθον τῆς τοῦ ὕδατος φύσεως· fol. 222 v.
 ἐστὶν γὰρ τὸ σχῆμα τοῦτο ἔγγιον σφαίρας· ἢ δὲ
 σφαῖρα κατὰ σημεῖον τοῦ ἐπιπέδου ἀπτομένη· εὐόλι- 10
 σθός ἐστὶν· οὐκοῦν καὶ τῶν εὐθυγράμμων τὸ ἔγγιον
 σφαίρας μᾶλλον τῶν ἄλλων εὐόλισθον. ἔγγιον δὲ
 σφαίρας τὸ πολυγωνιώτερον· πολυγωνιώτερον δὲ τῶν
 ἄλλων τὸ εἰκοσάεδρον· πλείονας γὰρ ἔχον τὰς ἑδρας,
 εἰ καὶ μὴ κατὰ σημεῖον τοῦ ἐπιπέδου ἄπτεται, ἀλλ' 15
 ἐλάττωι γοῦν μέρει πάντως τῶν ἄλλων ἰσοπεριμέτρων
 ἦττον τῆς ὑποκειμένης ἐφάπτεται χώρας καὶ διὰ τοῦτο
 τῶν ἄλλων ἐστὶν ὀλισθηρότερον. τὸ δὲ ὀκτάεδρον
 τῷ ἀέρι προσένειμεν. νοεῖσθω δὲ τόδε τὸ σχῆμα τὸν
 τρόπον τοῦτον· ὑποκείσθω τις βᾶσις τετραγώνος, ἀπὸ 20
 δὲ τῶν τεσσάρων ταύτης πλευρῶν τέσσαρα τρίγωνα
 ἀνεστάτω ἀφ' ἐκάστης ἓν καὶ συννεύτω εἰς μίαν
 κορυφὴν, τουτέστιν εἰς ἓν καὶ ταῦτο σημεῖον· τὸ αὐτὸ
 δὲ καὶ εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς βάσεως νοεῖσθω γινόμε-
 νον· συστήσεται οὖν ἐκ τούτων σχῆμα στερεὸν ἐξ 25
 ὀκτῶ τριγώνων συγκείμενον, ἅπερ κατὰ μὲν τὸ μέσον
 ἐφαρμοζούσας ἀλλήλαις ἔχουσι τὰς βᾶσεις τὰ ὑποκάτω
 τρίγωνα τοῖς ἄνω, κατὰ δὲ τὰ πέρατα τὰς κορυφὰς

16. μερ[ει], ex η, M ἰσοπεριμετρ[ων], ex ου, M

19. νοεῖσθω M 20. τρονον M 24. 25. [γ]ινομενον M

ἀλλήλων εἰς ἓν σημεῖον συννευούσας, τὰ τέσσαρα εἰς
 ἓν καὶ τὰ λοιπὰ τέσσαρα εἰς ἕτερον. τοῦτο δὲ τὸ
 σχῆμα καθ' οἷανδήποτε τεθὲν θέσιν ὁμοίαν ἔχει τὴν
 ἄνω σχέσιν τῇ κάτω, ὡσαύτως καὶ κατὰ τὰ πλάγια.
 5 καὶ ὁ ἄηρ μέσης πῶς ἐστὶν φύσεως τῶν τε βαρέων
 καὶ τῶν κούφων· ἐστὶν γὰρ τῶν μὲν κουφοτέρων
 βαρύτερος, οἷον πυρός, τῶν δὲ βαρυτέρων κουφό-
 τερος, γῆς τε καὶ ὕδατος· καὶ κενῆς χώρας δραττό-
 μενος ἐπὶ τε τὸ ἄνω καὶ ἐπὶ τὸ κάτω, ὁμοίως καὶ
 fol. 223r. ἐπὶ τὰ πλάγια μεταρ|ρεῖ. διὰ ταύτην αὐτῷ τὴν·
 11 αἰτίαν τὸ σχῆμα τοῦτο ἀφώρισεν. ταῦτα μὲν οὖν τὰ
 τέσσαρα σχήματα διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας τοῖς τέτρα-
 σιν στοιχείοις ὁ Πλάτων ὠκείωσεν, τὸ δὲ πέμπτον, ὅπερ
 ἐστὶν τὸ δωδεκάεδρον, τῷ παντί· ἐστὶν δὲ σχῆμα
 15 στερεὸν ἐκ δώδεκα πενταγώνων συγκείμενον ἔχον ἓν
 τῶν πενταγώνων βάσιν, ἐκ δὲ τῶν πέντε τοῦ πεντα-
 γώνου πλευρῶν πέντε πεντάγωνα ἀνεστηκότα καθ'
 ἑκάστην πλευρὰν ἓν καὶ πάλιν ἐκ τῶν πέντε τούτων
 πενταγώνων ἄλλα πέντε συνεσιῶτα ἐξ ἑκάστου ἓν
 20 συννεύοντα εἰς ἄλληλα καὶ ἐπὶ τούτοις ἄλλο πεντά-
 γωνον ἐφ' ἔδρα τούτοις ἐπικείμενον. τὸ μὲν οὖν
 δωδεκάεδρον σχῆμα τοιοῦτόν ἐστιν. ὅνπερ οὖν τρό-
 πον ἐπὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων σχημάτων ἀπό τινος
 ἀναλογίας τὴν πρὸς αὐτὰ τῶν στοιχείων οἰκείωσιν
 25 ἐλαμβάνομεν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ λόγον ἀνάγκη καὶ
 τὸ δωδεκάεδρον ἐκ τινος ἀναλογίας τῷ παντί ἐφαρ-
 μόξιν· ἔχει δ' ἂν πρὸς τὸ πᾶν οἰκειότητα πρῶτον

1. τεσσα M 9. κατ[ω] M 11. αφωρ[ι]σεν, ex η, M
 16. 17. τ[ου] πενταγων[ου], ex ων, M 18. 19. τούτων
 πενταγώνων pt] τ[ου] πενταγων[ου], ex ων, M 22. δωδ[ε]-
 καεδρον M 26. τῷ pt] τὸ M

μέν, ὅτι ἐγγύς πως καὶ αὐτὸ μιμεῖται σφαιραν, καὶ
 τὸ πᾶν δὲ μία ἐστὶν στερεὰ σφαῖρα· ἔπειτα ὥσπερ
 τὸ δωδεκάεδρον ἐκ δώδεκα πενταγώνων σύγκειται,
 οὕτως καὶ ὁ πᾶς κόσμος ἐκ δώδεκα τῶν μεγίστων
 μερῶν συνέστηκεν, τεσσάρων μὲν τῶν στοιχείων, 5
 ἑπτὰ δὲ τῶν πλανωμένων σφαιρῶν καὶ μιᾶς τῆς
 ἀπλανοῦς (οὐδὲ γὰρ οἶδε Πλάτων τὴν ἐνάτην σφαι-
 ραν τὴν ἀναστρου τὴν ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου ἐπινενοη-
 μένην, ἀλλ' ὁκτὼ τὰς πάσας εἶναι βούλεται, ὡς ἐκ
 τῆς ψυχογονίας αὐτοῦ σαφῶς ἐδείξαμεν). καὶ ἄλλας 10
 μὲν οὖν αἰτίας οἱ ὑπομνηματισάμενοι ἀποδεδόκασιν
 τοῦ τὸ δωδεκάεδρον τῷ παντὶ κόσμῳ προσοικειῶσαι
 τὸν Πλάτωνα· ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπιπλέ|ον ἐν τοῖς μὴ fol. 223 v.
 ἀναγκαίοις τὸν λόγον μηκύνωμεν, ἐνταῦθα καὶ τὰ
 περὶ τούτων ἡμῖν πέρας ἐχέτωσαν μηδεμιᾶς ὀχλήσεως 15
 μηδὲ ἐκ τούτου γινομένης τῷ Πλάτωνι, ὡς ἐκ τοῦ
 πέμπτου στοιχείου τὰ κατ' οὐρανὸν συνίστησιν σώ-
 ματα, ἤδη διὰ πλειόνων προαποδεδειγμένου, ὅτι τε
 σύνθετα αὐτὰ ἐκ τῶν τεσσάρων εἶναι βούλεται καὶ
 ὅτι οὐδὲ ἐνδέχεσθαι οἶεται ἕτερον ἀπλοῦν σώμα φν- 20
 σικὸν παρὰ τὰ τέσσαρα εἶναι στοιχεῖα.

Τέλος λύσεως τοῦ τρισκαιδεκάτου λόγου.

5. συνεστημε[ν eras.] M
 γωνίας M pag. 197, 10 sq.
 δε[χεσ]θαι M

8. αναστρ[ο]ν M

10. ψυχο-

17. [στ]οιχειου M

20. εν-

Πρόκλου διαδόχου λόγος τεσσαρισκαιδέκατος.

“Τεσσαρισκαιδέκατος· πᾶς τεχνίτης ἢ αὐτὸς ὑφίστησιν τὴν ὕλην, οὗ ἔστιν αἴτιος, ἢ ποιεῖ οὖσαν εὐεργόν. κἂν ποιῇ δ’ εὐεργόν οὖσαν, ὕλην αὐτὸς
 5 ποιεῖ· τὸ γὰρ εὐεργόν ὕλην δείκνυσιν, ἀλλ’ οὐχ ἀπλῶς τὸ ὑποκείμενον· ἕως γοῦν ἔστιν μὴ εὐεργός, οὐκ ἔχει τὴν ὕλης δύναμιν· εἴτε οὖν ὑφίστησιν τὴν οἰκείαν ὕλην εἴτε οὖσαν ὡς ὑποκείμενον ἔχουσαν εὐεργόν ποιεῖ, αὐτὸς ὕλην ποιεῖ τοῦ οἰκείου ἔργου
 10 πάντως. εἰ δ’ ἕκαστος τῶν μερικῶν τεχνιτῶν οὕτως, πολλῶ μᾶλλον ὁ θεῖος τεχνίτης ποιεῖ τὴν οἰκείαν ὕλην, αὐτὸ τοῦτο ὕλην ὑφιστάς ἢ εὐεργὸν ἀποτελῶν, ἵνα μὴ τῶν τῆδε τεχνιτῶν ἀτιμότερος ἢ δανειζόμενος ὕλην, ἣν οὐκ ἀποδώσει μὴ ὑποστήσας αὐτήν, καίτοι
 15 τῶν παρ’ αὐτοῦ δανειζομένων ὕλην εἰς τὴν γένεσιν τῶν θνητῶν ἀποδιδόντων τὰ δανεισθέντα μόρια. τὴν οὖν πρώτην ὕλην, ἣν ὀρίζεται γενέσεως ὑποδοχὴν καὶ τιθήνην, ἐπειδὴ τεχνίτης ἔστιν τοῦ παντός, ὃ ἔστιν γένεσις, αὐτὸς ὑπέστησεν καὶ γενέσεως ὑποδοχὴν
 20 ἐποίησεν· οὐ γὰρ ἄλλο ἔχει τὸ εἶναι ἢ τὸ ὕλη εἶναι, fol. 224r. εἶπερ ὅρος αὐτῆς τὸ εἶναι γενέσεως ὑποδοχὴν. ὥστε εἴτε εὐεργὸν ἐποίησεν, γενέσεως ὑποδοχὴν αὐτὸς ἐποίησεν (τοῦτο δ’ ἦν τὸ εἶναι ὕλην), εἴτε ὑπέστησεν αὐτόθεν ὕλην, ἐποίησεν τὴν ὕλην ὁ τοῦ παντός τε-
 25 χνίτης. διὸ καὶ πᾶς τεχνίτης τούτων ποιεῖ θάτερον· ὀπότερον δ’ ἂν ποιῇ τούτων, ὕλην ποιεῖ, καθάπερ

1 sq. τεσσαρεσ- pt ubique 12. ὑφιστ[α]ς, ex η, M
 αποτελ[ω]ν M 13. ατιμωτερος M 15. cf. Plat. Tim. 42E
 17. Plat. Tim. 49 A 19. M m 1 ad γενεσις not. marg.:
 το πρωτον υποκειμενον φησιν M 26. lin. 9

εἴπομεν. εἰ δ' οὖν τὴν ὕλην τὴν τῆς γενέσεως ὑποδοχὴν αὐτὸς ἐποίησεν ὁ τοῦδε τοῦ παντὸς τεχνίτης, ἢ καὶ τὰ ἔχρη τῶν εἰδῶν αὐτὸς ὑπέστησεν, ἀφ' ὧν ἐγίνετο πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινουμένη καθ' ἑαυτὴν ἀκίνητος οὕσα καὶ παντελῶς ἀνείδεος, ἢ ἄλλα- 5
 χόθεν εἰς τὴν ὕλην ἦκειν ταῦτα φήσομεν ἀπό τινος ἄλλου νοητοῦ καὶ αὐτοῦ θεοῦ. εἰ μὲν οὖν αὐτὸς τῶν ἰχνῶν τούτων αἴτιος, πῶς οὐκ ἀτοπώτατον ποιεῖν μὲν εὐεργὸν τὴν ὕλην εἰς τὴν τῆς γενέσεως ὑποδοχὴν, διδόναι δὲ ταῦτα, ἀφ' ὧν οὐκ εὐεργὸς ἐμελλεν ἀλλὰ 10
 δυσεργὸς ἔσεσθαι πρὸς τὴν τῆς γενέσεως ὑπόστασιν; τὸ γὰρ ἄτακτον τῷ τεταγμένῳ μάχεται ἢ δὲ ὑποδοχὴ τῆς γενέσεως οὐ μάχεται πρὸς τὴν τεταγμένην γένεσιν. εἰ δὲ ἄλλος τις τῶν ἰχνῶν αἴτιος, πῶς οὐκ ἄλογον αὐτὸν μὲν εὐεργὸν ποιεῖν, ἐκείνον δὲ δυσεργόν, αὐτὸν 15
 δὲ περιμένειν γενέσθαι πρότερον δυσεργόν, ἢν ἐποίησεν εὐεργόν, ἢν ὕστερον ποιήσῃ καὶ τοῦτο, οὐ ἔνεκα εὐεργὸν ἐποίει τὴν ὕλην, ὥσπερ οὐκ ὂν δυνατὸν τὸ ἐπιτήδειον τελειοῦν μὴ γενόμενον ἀνεπιτήδειον· εἰ μὲν γὰρ εὐεργὸν ἐποίει πρὸς τὸ τὰ ἔχρη δέξασθαι μόνον 20
 τῶν εἰδῶν αὐτὰ καθ' αὐτά, ἄτοπον (ἔσται γὰρ εὐεργὸν ποιῶν πρὸς τὸ ἄτακτον γενέσθαι γένεσιν), εἰ δὲ πρὸς <τὸ> τὴν τεταγμένην δέξασθαι γένεσιν, πῶς, ἐξὸν ἅμα τῷ εὐεργὸν ἀποτελέσαι | τὴν τοιαύτην ὑπο- fol. 224v.
 στήσαι γένεσιν, περιέμενεν γενέσθαι τὴν ἑτέραν, ἢν 25
 οὕτως ἐνθῆ τῷ ἀτάκτῳ τάξιν, ὥσπερ ἄνευ ἀταξίας τάξιν ὑποστήσαι μὴ δυνάμενος; εἰ δὲ ταῦτα ἄτοπα

1. τῆς] γης M 4. πλημμελω[ς], ex v, M 10. M m 1
 ad ταυτα in marg: τα ἔχρη (pt in textu: δὲ τὰ ἔχρη ταῦτα)
 12. τετα[γ]μενωι M 23. τὸ add. pt 23. 24. ἐξὸν ἅμα
 τῷ] ἐξων ἅμα τὸ M (ἐξὸν p) 27. ὑποστηναι M

καὶ οὐ πρότερα τὰ ἴχνη τῶν εἰδῶν τῆς ἐπ' αὐτοῖς
τάξεως, ἀγένητον δὲ μετὰ τῶν ἰχνῶν τὸ ὑποκείμενον,
ἀγένητος καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῖς τάξις καὶ οὐ πρότερόν τι
καὶ ὕστερον τούτων. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ὕλη πρότερον,
5 εἴτα ἡ τῶν ἰχνῶν γένεσις· τὸ γὰρ εἶναι αὐτῆς ὕλη
ἐστὶν εἶναι αὐτῇ· ἐν αὐτῇ οὖν ἐστὶν καὶ τὰ ἴχνη, ἀφ'
οὗ ἐστὶν ὕλη, καὶ οὐ πρότερα τῶν ἰχνῶν· ἅμα γὰρ
αὐτῇ ἐπιτηδεῖα λαβεῖν καὶ τὸ διδόν ἐνδίδωσιν τὰ ἴχνη
αὐτῷ τῷ εἶναι διδόν. εἰ οὖν ἀγένητός ἐστὶν καὶ
10 ἄφθαρτος ἀεὶ οὔσα, ἀεὶ εἶχεν τὰ ἴχνη τῶν εἰδῶν.
ἀλλὰ μὴν ἅμα τούτοις καὶ ἡ τάξις, ὡς δέδεικται· ἡ
τάξις ἄρα ἀγένητός ἐστὶν καὶ ἄφθαρτος καὶ τῶν τριῶν
οὐδὲν πρῶτον οὐδὲ δεύτερον οὐδὲ τρίτον, πλὴν εἰ τῇ
ἐπινοίᾳ μόνον· ὥστ' ἀρθείσης τῆς ἐπινοίας ἅμα πάντα
15 ἐστίν, ἡ ὕλη, τὰ ἴχνη, ἡ τάξις. ἀφ' οὗ δὲ τάξις
ἐστίν, καὶ κόσμος ἐστίν· ὥστ' ἀγένητος ἂν εἴη καὶ
ἄφθαρτος.”

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ τεσσαρισκαιδεκάτου λόγου.

α'. Ἐξήγησις τῆς διανοίας τοῦ τεσσαρισκαιδεκάτου
20 ἐπιχειρήματος.

β'. Ὅτι οὐδὲν τὸ σύνολον πραγματειῶδες ἔχει τὸ
προκείμενον ἐπιχείρημα. καὶ ὅτι, εἰ καὶ πᾶσιν τοῖς
ἐν τούτῳ λεγομένοις συγχωρήσωμεν, μόνῳ δὲ τῷ εἶναι
τὴν ὕλην αἰδίου ἐνστῶμεν ὡς ἤδη ἐληλεγμένῳ, οὐκέτι
25 συνάγεται τὸ αἰδίου εἶναι τὸν κόσμον.

3. ταξι[s], ex v, M

7. fort. προτέρα <ἡ ὕλη>

8. αυτη M επι[τη]δεια M ε[νδι]δοσιν, ex διδο, M

14. num μόνον <ταῦτα τις ἀπ' ἀλλήλων χωρίζοι>? cf.
pag. 543, 19. fol. 240v. 23. συγχωρησομεν M τῷ pt]
τὸ M^{ab}

γ'. Ὅτι οὐ παντοκάλως ἐξείληφεν ὁ Πρόκλος τὸ λεγόμενον ὑπὸ Πλάτωνος πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινεῖσθαι. καὶ Πορφυρίου εἰς τὸν τόπον ἐξηγήσεις. καὶ ὅτι οὐδ' οὕτως συνάγεται τὸ κατὰ Πλάτωνα ἀγέννητον εἶναι τὸν κόσμον.

5

| Λύσις τοῦ τεσσαρισκαιδεκάτου λόγου. fol. 225 r.

α'. Τὸ προκείμενον τεσσαρισκαιδέκατον ἐπιχείρημα πραγματειῶδες μὲν οὐδὲν ἔχει τὸ σύνολον οὐδὲ πρότασιν τε καὶ ἀρχήν, ἧ ἂν τις συγχωρήσειεν ὡς ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων ὁμολογουμένη φύσεως, ἐξ ὑποθέσεων 10 δὲ ὅλον ἀναποδείκτων εἰληπται, ὧν τὰς μὲν Πλάτων ὑπέθετο, τὰς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Πρόκλος ὡς συμφώνους δῆθεν τῇ Πλάτωνος διανοίᾳ συνελογίσαστο, ἐξ ὧν λοιπὸν ὑποθέσεων ὡς ἐξ ἀρχῶν Πλατωνικῶν τὸ ἀγέννητον εἶναι τὸν κόσμον συνήγαγεν. τοῦ γὰρ Πλάτωνος 15 ἐκ τοῦ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινουμένου τὸν τεταγμένον κόσμον γενέσθαι εἰπόντος ('βουληθεῖς γάρ', φησίν, 'ὁ θεὸς ἀγαθὰ μὲν πάντα φλαῦρον δὲ μηδὲν εἶναι κατὰ δύναμιν, οὕτω δὴ πᾶν, ὅσον ἦν ὄρατόν, παραλαβὼν οὐχ ἡσυχίαν ἄγον ἀλλὰ κινούμενον πλημ- 20 μελῶς καὶ ἀτάκτως, εἰς τάξιν αὐτὸ ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀταξίας, ἠγησάμενος ἐκεῖνο τούτου πάντως ἄμεινον'), τί δὲ ἦν τὸ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενον, μὴ σαφῶς διαρθρώσαντος Πλάτωνος, ἔτι δὲ καὶ τὴν ὕλην ἀνείδεον μὲν εἶναι λέγοντος ὑποδοχὴν δ' ὅμως καὶ 25

1. παντοκάλως M^{ab}; πᾶν καλῶς pt; medelam non inveni (exspectes παντελῶς vel tale quid) ἐξείφεν M^b 3. κινεῖσθαι τὴν ὕλην pt 10. ὁμολογουμένη] ὁμολογουμένης M ὑποθέσεω[v], ex s, M 17. Plat. Tim. 30 A 19. ὄρατ[ο]ν, ex ω, M 20. αργ[ο]ν, ex ω, M 22. ἐκειν[ο]ν, ex ου, M 25. Plat. Tim. 49 A, cf. 51 A ὑποδοχ[η]ν M

τιθήνην γενέσεως, πάλιν δὲ τοῦ αὐτοῦ ὑποθεμένου
καὶ λέγοντος, ὡς, ὅταν ἐπεχειρεῖ τὸ πᾶν δημιουργεῖν
ὁ θεός, πρῶτον μὲν τὰ στοιχεῖα εἰδοποιήσας διεσχημά-
τισεν, καὶ πρὶν δὲ τὰ στοιχεῖα γενέσθαι προϋπάρχειν
5 αὐτῶν τὰ ἴχνη ἀλόγως καὶ ἀμέτρως ἔχοντα, ἐντεῦθεν
ὁ Πρόκλος ὡσπερ συλλογισάμενος διὰ τὸ πᾶν τὸ γινό-
μενον ἐξ ὕλης δοκεῖν γίνεσθαι τὴν ὕλην εἶναι φησιν
τὸ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενον, ἐξ οὗ τὸ
τεταγμένον ὁ θεὸς ποιῆσαι παρὰ Πλάτωνι λέγεται·
10 εἶτα ἐπειδὴ παντελῶς ἀνείδεον εἶναι τὴν ὕλην ὁ Πλά-
fol. 225 v. των ὑπέθετο, ἀνείδεος γὰρ οὕσα καὶ πάντη | ἐστὶν
ἀκίνητος μὴδὲ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινεῖσθαι δυνα-
μένη (τὸ γὰρ ὅλως κινούμενον, κἂν πλημμελῶς κινῆ-
ται, εἶδος τι ἔχειν ἀνάγκη), διὰ τοῦτο οὐ παντελῶς
15 ἀνείδεον οὕσαν τὴν ὕλην πλημμελῶς φησιν καὶ ἀτά-
κτως κινεῖσθαι (αὐτὴ γὰρ καθ' αὐτὴν πάντη ἐστὶν
ἀκίνητος), ἀλλ' οὐδὲ παντελῶς εἰδοπεποιημένην (οὐ γὰρ
ἂν ἔτι πλημμελῶς τε καὶ ἀτάκτως ἐκινεῖτο τέλεια τὰ
εἶδη ἔχουσα), ἀλλὰ τὰ εἰρημένα ἴχνη ἀμυδρὰ τε ὄντα
20 καὶ πρόδρομα τῶν τελείων εἰδῶν δεξαμένην καὶ οἰονεῖ
σκιαγραφηθεῖσαν δι' αὐτῶν τὴν ἐσομένην εἰδοποιίαν
πλημμελῶς φησιν καὶ ἀτάκτως κινεῖσθαι, ὡσπερ ἂν
εἴ τις τὰ μήπω τῶν ἐμβρούων διηρθρωμένως μεμορφω-
μένα νοήσειεν ἀλλ' ἔτι συγκεχυμένους τῆς διαμορφώ-
25 σεως τοὺς τύπους ἔχοντα. ὅθεν κινεῖσθαι μὲν φησιν
τὴν ὕλην ὡς ἤδη τὰ ἴχνη τῶν εἰδῶν δεξαμένην, πλημ-
μελῶς δὲ καὶ ἀτάκτως, κινεῖσθαι δ' αὐτὸ τὸ ἀτελὲς

2. ὅταν M] ὅτε Plat. Tim. 53B ἐπ[ε]χειρεῖ, ex ι, M

11. γὰρ M; fort. δὲ 13. 14. κιν[εῖ]ται, εἰ ex η, tum η
superscr. m 1, M 26. δεξαμενῆς² M

τῆς εἰδοποιίας καὶ ἀδιάρθρωτον· εἰ γὰρ τῷ τεταγμένῳ
 τὸ ἄτακτον ἀντίκειται καὶ τῷ τελείῳ τε καὶ διηρθρω-
 μένῳ τὸ ἀτελές τε καὶ ἀδιάρθρωτον, τὰ δὲ τέλεια εἶδη
 τῆς τεταγμένης κινήσεώς ἐστιν αἷτια, καὶ τὰ ἀδιάρ-
 θρωτα ἄρα καὶ ἀτελῆ καὶ οἰονεὶ ἴχνη τῶν τελείων 5
 τῆς ἀτάκτου κινήσεως αἷτια ἔσται. ταύτας οὖν τὰς
 ὑποθέσεις λαβὼν ὁ Πρόκλος ὁ καὶ πρὸ τούτων δείξας
 ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ὕλην ὁ τοῦ
 κόσμου δημιουργὸς καὶ τεχνίτης ἐποίησεν, ἐπεὶ καὶ
 πᾶς τεχνίτης αὐτὸς ἐαυτῷ τὴν οἰκείαν ὕλην παρα- 10
 σκευάζει, καὶ ὅτι καὶ τὰ πρόδρομα πάλιν τῶν εἰδῶν
 ἴχνη, ἐξ ὧν πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινουμένη γέ-
 γονεν ἢ ὕλη, αὐτὸς ἐν αὐτῇ ὁ τῆς ὕλης δημιουργὸς
 ὑπέστησεν, συλλογίζεται ἐφεξῆς, ὡς οὐχ οἷόν τέ fol. 226 r.
 ἔστιν κατὰ χρόνον ταῦτα ἀλλήλων διακεκρίσθαι, ὡς 15
 πρώτην μὲν τὴν ἀνείδεον ὕλην ὑφίστασθαι, εἶτα
 ἐφεξῆς αὐτῇ τὰ ἴχνη τῶν εἰδῶν ἐντίθεσθαι καὶ τρί-
 τον τὸ ἄτακτον κοσμεῖσθαι τε καὶ τάττεσθαι, χωρὶς
 εἰ μὴ τῇ ἐπινοίᾳ, φησὶν, ταῦτά τις ἀπ' ἀλλήλων χω-
 ρίζοι. ἀτόπου οὖν δειχθέντος τοῦ ἀνὰ μέρος καὶ ἰδίᾳ 20
 τούτων θεωρεῖν ἕκαστον (οὔτε γὰρ ἡ ὕλη ποτὲ ἀνεί-
 δεος ἦν οὔτε τοῦ τεταγμένου προηγεῖτο τὸ ἄτακτον)
 ἀνάγκη πᾶσα ἅμα πάντα εἶναι, τὴν ὕλην, τὰ ἴχνη
 τῶν εἰδῶν, αὐτὰ τὰ τέλεια εἶδη· ἅμα τε γὰρ τῷ εἶναι
 ἐπιτηδεῖα ἐστὶν ἢ ὕλη τὰ ἴχνη τῶν εἰδῶν δέξασθαι 25
 ὑποδοχὴ γενέσεως οὔσα καὶ ἐν τούτῳ τὸ εἶναι ἔχουσα
 καὶ εὐθύς αὐτῇ ταῦτα ἐγγίνεται καὶ ἅμα τῷ παρεῖναι
 τὰ τῶν εἰδῶν ἴχνη καὶ ἡ τάξις εὐθύς καὶ τὰ τέλεια

7. pag. 539, 1

9. τεχν[ι]της, ex η, M

16. πρώτον

545, 19

20. cf. pag. 540, 14

μερο[υ] er.]s M

28. post

τάξις in textu αυτοῖς M; not. marg.: γε εὐθύς

εἶδη ἐπιγίνεται· εἰ γὰρ καὶ τῇ ἐπινοίᾳ ταῦτα διακέ-
 κριται, ἀλλ' οὖν ὁ θεὸς ἅμα πάντα ὑφίστησιν, ὥσπερ
 ἅμα τε σῶμά ἐστιν καὶ πεποιοωμένον σῶμα καίτοι τῆς
 ποιότητος ἐτέρας οὐσης τῷ ἰδίῳ λόγῳ τοῦ σώματος.
 5 ταῦτα συλλογισάμενος ὁ Πρόκλος καὶ λαβὼν πάλιν,
 ὡς ἡ ὕλη ἀγέννητός ἐστιν, τουτέστιν ἀρχὴν οὐκ ἔχει
 τοῦ εἶναι, ὅπερ Πλάτων οὐδαμοῦ λέγων φαίνεται,
 εἰκότως συνάγει, ὡς, εἴπερ ἅμα πάντα ἐστίν, ἡ ὕλη,
 τὰ ἔχνη τῶν εἰδῶν, ἡ τάξις, ἡ δὲ ὕλη ἀγέννητός ἐστιν
 10 καὶ ἀφθαρτος, καὶ ἡ τάξις ἄρα, τουτέστιν ἡ κοσμο-
 ποιία, ἀγέννητός ἐστιν καὶ ἀφθαρτος. τοιαύτη τίς
 ἐστὶν πᾶσα ἡ τοῦ προκειμένου λόγου οἰκονομία καὶ
 μέθοδος.

β'. Τὰ μὲν οὖν πρὸ τούτου ἐπιχειρήματα πάντα,
 15 εἰ καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ προτάσεις τῶν συλλογισμῶν ὡς
 δοκούσας ἀπλῶς ἐλάμβανεν Πλάτωνι, ἀλλ' οὖν εἶχοντό
 πως καὶ τῶν κοινῇ δοκούντων αἱ ὑποθέσεις, οἷον τὸ
 ἐκ τῆς ἀγαθότητος τοῦ θεοῦ, δι' ἣν πάντα ποιεῖ,
 fol. 226 v. αἰδίδιον εἶναι τὸν κόσμον συλλογίζεσθαι, τὸ ἐκ τοῦ
 20 τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα αἰωνίως· τῷ δημιουργῷ
 συνυπάρχειν καὶ πρὸς εἰκόνα λέγεσθαι τε καὶ εἶναι
 τὸ παράδειγμα τὸ δεῖν τὸν θεὸν αἰεὶ ἐνεργεῖν εἶναι
 δημιουργόν, καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἕκαστον· τὸ δὲ
 προκειμένον οὐδεμιᾶς ὅλως ἐχόμενον ὑποθέσεως τὸ
 25 πιθανὸν ἢ πιστὸν οἰκοθεν ἐχούσης οὐ πολλὴν ἡμῖν
 κινεῖ φροντίδα εἰς τὸ ἀπελέγχειν, ὅπη τε καλῶς ἔχη
 καὶ ὅπη μὴ συλλελόγισται. εἰδέναι μέντοι δεῖ, ὡς

16. M m 1 ad εἶχοντο not. marg.: ημολουθουν 18. cf.
 pag. 119, 14 20. cf. pag. 24, 2 24. οὐδεμια[s], ex v, M
 26. 27. καλῶς ἔχει καὶ ὅπη μὴ pt; καλως επει μη in textu,
 in marg. int. σημειωσαι, in marg. ext. ζητει et εχη και οπη,
 M (etiam haec suspecta)

τὴν ἀφορμὴν πᾶσαν καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ συλλογίσασθαι ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον ἐν τῷ προκειμένῳ ἐπιχειρήματι οὐδαμῶθεν ἔσχεν, εἰ μὴ ἐκ τοῦ λαβεῖν πάλιν, ὡς ἡ ὕλη ἀγένητός ἐστιν καὶ ἀφθαρτος· κἂν γὰρ ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις ὑποθέσεσι συγχωρήσωμεν 5 οὐ μόνον ὡς Πλάτωνι δοκούσαις ἀλλὰ καὶ ὡς ἀληθέσι, ἔτι δὲ καὶ οἷς αὐτὸς ὁ Πρόκλος ἐκ τῶν εἰλημμένων Πλάτωνος ὑποθέσεων συλλελόγισται, μόνῳ δὲ τῷ τὴν ὕλην αἰδίδιον εἶναι μὴ συγχωρήσωμεν διὰ τὸ μήτε Πλάτωνι μήτε τῇ ἀληθείᾳ δοκεῖν τῶν λόγων τῶν 10 αἰδίδιον εἶναι τὴν ὕλην κατασκευαζόντων ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ λόγῳ ἐλληλεγμένων, οὐκέτι τὸ ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον τῶν λοιπῶν κειμένων ὑποθέσεων συμβήσεται· ἅμα μὲν γὰρ τῷ τὴν ὕλην ὑποστῆναι εὐθύς καὶ τὰ ἴχνη τῶν εἰδῶν ἐν αὐτῇ γέγονε καὶ ἡ τάξις, 15 καὶ οὐδὲν τούτων οὔτε πρότερόν ἐστιν οὔθ' ὕστερον, ἀρχὴν δὲ τῆς ὕλης ἐχούσης ἀρχὴν ἔξει καὶ ἡ τάξις καὶ ὁ κόσμος. ὅτι μὲν οὖν, εἴ τις τὰς εἰρημένους ὑποθέσεις ὑπόθοιτο (πρῶτον μὲν τὴν ἀνείδεον εἶναι ὕλην, εἶτα τὰ ἴχνη τῶν εἰδῶν ἐν αὐτῇ ὑφίστασθαι, ἔξ 20 ὧν γίνεται τὸ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενον, εἶτα λοιπὸν τὸ ἄτακτον εἰς τάξιν ἄγεσθαι), ψευδός τε ὑποτίθεται καὶ καλῶς ὁ Πρόκλος τοῖς ἐλέγχοις ἐχρήσατο, καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν· οὐ τὸ ἐλέγξει fol. 227 r. δὲ τὰς ὑποθέσεις ταύτας τοῦτ' ἐστιν δεῖξαι, ἢ ὅτι 25 οὐχὶ ταῦτα οὕτως ὁ Πλάτων ὑπέθετο ἢ ὅτι οὐ γεγο-

6. δοκ[ο]υσαις, ex ει, M 9. τῷ] τὸ M 10. τῶν λόγων] τον λόγον M 11. pag. 445, 28 sq. 15. γε-
 γονε[ν er.] M 16. προτερον M (cr. pt) 22. ατακτ[ον
 — αγεσ]θαι M 25. ad versum ποθέσεις — 26. ταῦτα ascr.
 ζητει M

νέναι τὸν κόσμον ἀπὸ τινος ἀρχῆς ἀρξάμενον πρὶν γενέσθαι οὐκ ὄντα εἴρηκεν ἐκεῖνος.

γ'. Ἄλλ' οὐδὲ ἄντικρυς τοῦτο ἔστιν λαβεῖν, ὡς τὸ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενον τὴν ὕλην ὁ Πλάτων ἔλεγεν τὴν τὰ ἰχνη τῶν εἰδῶν δεξαμένην. ὁ γοῦν Πορφύριος ἐν τοῖς εἰς τὸν Τίμαιον ὑπομνήμασιν αὐτὸ δὴ τοῦτο τοῦ Τιμαίου τὸ μέρος ἐξηγούμενος οὐ τὴν ὕλην φησὶν μετὰ τῶν ἰχνη τῶν πλημμελῶς εἶναι καὶ ἀτάκτως κινούμενον, ὡς ἐν τούτοις ὁ Πρόκλος φησὶν, ἀλλὰ τὰ ἤδη ἐξ ὕλης καὶ εἶδους γενόμενα σώματα, ἐξ ὧν ὁ κόσμος συνέστηκεν· οὐ γὰρ εἶναι κόσμου ἀρχὰς ὕλην καὶ εἶδος, ἀλλὰ ταῦτα μὲν σώματος εἶναι ἀρχὰς (ἐξ ὕλης γὰρ καὶ εἶδους τὰ σώματα), κόσμου δὲ ἀρχὰς τὰ ἐξ ὕλης καὶ εἶδους συστάντα σώματα· ἄπερ εἴ τις αὐτὰ καθ' αὐτὰ τοῦ τάξαντος χωρὶς ἐπινοήσειεν, ἐν κινήσει μὲν αὐτὰ πάντως θεάσεται διὰ τὸ φυσικὰ εἶναι σώματα, τὴν δὲ φύσιν κινήσεως εἶναι καὶ ἡρεμίας ἀρχὴν, ἐν πλημμελεῖ δὲ πάντως καὶ ἀτάκτῳ κινήσει διὰ τὸ τὴν ἐμμελεῖ καὶ εὐτακτον κίνησιν θεόθεν αὐτοῖς ἐπιγίνεσθαι· εἰ γὰρ γενόμενα μὲν καὶ ὑποστάντα θεωρηθεῖη, μὴ ταχθέντα δὲ καὶ τὴν προσήκουσαν θέσιν καὶ πρὸς ἄλληλα σχέσιν ἀπειληφότα, τί λείπεται ἢ ἄτακτον καὶ πλημμελῆ κίνησιν αὐτὰ κινεῖσθαι, ὡς πλοῖον τοῦ κυβερνοῦντος καὶ ἄρμα τοῦ ἡμιοχοῦντος ἐστερημένον; ὅτι δέ', φησὶν ὁ Πορφύριος, τὰ σώματα λέγει Πλάτων καὶ οὐ τὴν ὕλην τὸ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενον, τεκμήριον τὸ ὄρατὸν εἶναι λέγειν τὸ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινού-

1. ἀρξάμενον] αρξαμενος M 3. ὡς superscr. M 8. πλημ-
μελες M (cr. pt) 9. κινουμενονμεν[o ex ω]ν sic M 23. λει-
[πεται] M 28. λέγειν] λεγει M πλημ|μ]ελως M

μενον, ἐξ οὗ | τὸ τεταγμένον, τουτέστιν τὸν κό- fol. 227 v
 σμον, ἐποίησε· πᾶν γάρ, φησὶν ὁ Πλάτων, ὅσον ἦν
 ὄρατόν, παραλαβὼν οὐχ ἡσυχίαν ἄγον ἀλλὰ κινούμενον
 πλημμυελῶς καὶ ἀτάκτως εἰς τάξιν αὐτὸ ἤγαγεν ἐκ τῆς
 ἀταξίας. τὰ δὲ ὄρατὰ τί ἂν εἴη, φησὶν ὁ Πορφύριος, 5
 ἢ σώματα; ἢ γὰρ ὕλη ἀειδῆς καὶ ἄμορφος κατ' αὐτὸν
 Πλάτωνα καὶ μόγις νόθῳ λογισμῷ λαμβανομένη. κἂν
 τὰ ἔχνη δὲ τῶν εἰδῶν ἢ ὕλη δεξαμένη νοῆται, ἐπειδὴ
 τὰ ἔχνη τῶν εἰδῶν οὐπω εἶδη δηλονότι, ἔτι αὐτὴν
 ἀσώματόν τε καὶ ἀνειδέον ὑπονοεῖν ἀνάγκη, ὡς καὶ 10
 τὰ ἔχνη καὶ ἢ σκιαγραφία τῆς Σωκράτους εἰκόνης
 οὐπω Σωκράτους ἐστὶν εἰκόν. εἰ δὲ καὶ τὰ ἔχνη
 δεξαμένη ἔτι ἐστὶν ἀσώματος καὶ διὰ τοῦτο ἀόρατος
 ἅτε δὴ μήπω σωματωθεῖσα, τὸ δὲ πλημμυελῶς καὶ
 ἀτάκτως κινούμενον ὄρατόν εἶναι φησὶν ὁ Πλάτων, 15
 οὐκ ἄρα τὸ πλημμυελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενον τὴν
 ὕλην εἶναι φησὶν ὁ Πλάτων τὰ ἔχνη τῶν εἰδῶν δε-
 ξαμένην, τὰ σώματα δὲ μᾶλλον τὰ μήπω τῆς προση-
 κούσης τάξεως. εἰ μὲν οὖν ταῦθ' οὕτω διακεκρίσθαι
 κατὰ χρόνον ὁ Πλάτων ἔλεγεν, λέγω δὴ τὰ τε σώματα 20
 τὰ ἐξ ὧν ὁ κόσμος καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῖς τάξιν, οὐδεὶς
 ἂν οἶμαι τὸν λόγον νοῦν ἔχων ἀπεδέξατο· ἅμα γὰρ
 ὑφίστησιν ὁ θεὸς μετὰ τῆς προσηκούσης τάξεως ἕκα-
 στον. εἰ δὲ διδασκαλίας χάριν, ἢ φησὶν ὁ Πορφυ-
 ριος, ταῦτα ὑπέθετο, ἐφ' ᾧ συνιδεῖν, τί μὲν αὐτὰ 25
 καθ' αὐτὰ ἀπὸ τῆς ἰδίας ἔχει τὰ σώματα φύσεως καὶ
 αὐτῆς δηλονότι τῆς φύσεως αὐτῶν θεόθεν παρασχεθεί-

2. Plat. Tim. 30 A 7. Plat. Tim. 51 A. 52 B 8. νοεῖτ[α]ι,
 α ex ε, M 18. 19. προσηκούσης δεξάμενα τάξεως τὴν ὑπαρ-
 ξιν. εἰ pt; fort. προσηκούσης <τυχόντα> τάξεως 24. 25. Πορ-
 φύριος: cf. etiam pag. 189, 10

σης, τί δὲ ἀπὸ τοῦ τάξαντος αὐτὰ θεοῦ προσγίνεται, οὐδὲν μὲν ἴσως ἔγκλημα ὁ λόγος ἔξει, οὐκ ἐντεῦθεν δέ, ὡς ἂν οἰηθεῖη τις, συνάγεται τὸ ἀναρχον εἶναι |
 fol. 228r. κατὰ Πλάτωνα τὸν κόσμον σαφῶς ἐκείνου γενέ-
 5 σεως ἔχειν αὐτὸν ἀρχὴν εἰπόντος καὶ πρὶν γενέσθαι μὴ εἶναι καί, ἐπεὶπερ ἐγένετο, μήτε ἄλυτον εἶναι πάμπαν μήτε ἀθάνατον, εἰ καὶ ἐπίκτητον καὶ ἐπισκευαστήν παρὰ τοῦ θεοῦ τὴν ἀθανασίαν λαμβάνοι· ἐπεὶ καὶ πόλιν ἐπισκευαζομένην ἀθάνατον διαμένειν ἐνδέ-
 10 χεται. καὶ τὸ πανταχοῦ δὲ ταῦτα περὶ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως λέγειν Πλάτωνα καὶ τὸ κατὰ φύσιν αὐτὸν εἶναι λύσεως δεκτικόν, μηδαμοῦ δὲ μηδὲ ψιλὸν ἀφεῖναι ῥῆμα, ὡς ἢ ἀγένητος εἴη ὁ κόσμος ἢ ἀρχὴν τοῦ εἶναι οὐκ ἔχει ἢ κατὰ φύσιν ἀφθαρτος εἴη ἢ
 15 ἕτερόν τι τοιοῦτο παραπλήσιον, πῶς οὐ μεγίστην ἔχει τῆς Πλάτωνος διανοίας ἀπόδειξιν τὸ γενητὸν εἶναι κατὰ χρόνον οἶεσθαι, τουτέστιν τῇ τοῦ χρόνου γενέσει συνάρξασθαι οὐκ ὄντος αἰδίου τοῦ χρόνου; χρόνον γὰρ φησὶν μετ' οὐρανοῦ γερονέναι, ἵν' ἅμα γενόμενοι
 20 ἅμα καὶ λυθῶσιν, ἂν τις αὐτῶν λύσις γένηται. εἰ γὰρ καὶ ἐν Τιμαίῳ ἄτε δὴ περὶ τοῦ κόσμου διδάξαι προθέμενος διδασκαλίας <χάριν>, ὡς φασιν, γένεσιν αὐτοῦ ὑπέθετο, τί δήποτε, εἰ καὶ ἐν πολιτικῷ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν τὰ αὐτὰ περὶ τῆς τοῦ κόσμου λέγει
 25 γενέσεως, οὐδαμοῦ δὲ κατ' οὐδένα τρόπον ὡς ἀγένητος εἴη ἐδίδαξεν; ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦθ' ἡμῖν ἐντελέστερον ἐν τῷ ἔκτῳ εἴρηται λόγῳ καὶ μᾶλλον τῆς ἐκ τῶν

5. cf. Plat. Tim. 28 A sq. 41 B 16. τὸ suspectum
 γενητὸν] ἀγενητον M. 17. τ[η]μ, ex ou, M 17. 18. γενέσει]
 γενησει Mp; γεννήσει t 19. Plat. Tim. 38 B (ubi ἅμα γεννη-
 θέντες) 22. χάριν add. (om. M in fine versus) 23. cf.
 pag. 228, 11. Plat. politic. 269 C sq. 26. pag. 135, 9 sq.

πραγμάτων ἐχόμεθα ἀποδείξεως καὶ οὐχὶ τὰ δοκοῦντα μόνον Πλάτῳ νῦν ἡμῖν ἐξετάζειν πρόκειται, αὐτοῦ καὶ τοῦτον περιγράφομεν τὸν λόγον, ἵνα μὴ περιττὸν ὄχλον τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐπιφέρωμεν.

Τέλος λύσεως τοῦ τεσσαρισκαιδεκάτου λόγου.

Πρόκλου διαδόχου λόγος πεντεκαιδέκατος.

“Πεντεκαιδέκατος τοίνυν νοείσθω τοιόσδε· τὸ πα-
ράδειγμα τοῦ κόσμου τρισὶν τούτοις αὐτὸς ὀνό- fol. 228 v
μασιν ὑμνεῖ, μονογενές, αἰώνιον, παντελές. <τούτων
δὲ τὸ μὲν παντελές> ὑπάρχει μόνῳ τῷ παντί· τῶν 10
γὰρ ἄλλων οὐδὲν παντελές· διὸ καὶ αὐτὸς τὸν ὅλον
φησὶν κόσμον εἰκάσθαι τῷ παντελεῖ ζῶν μόνον. τὸ
δὲ μονογενές οὐδὲ τοῦτο πᾶσιν πάρεστιν, εἰ καὶ τοῖς
ἐν οὐρανῷ πᾶσιν· ἕκαστον γὰρ ἐκείνων μονογενές. τὸ
δὲ αἰεὶ εἶναι τοῦτο πᾶσιν κοινὸν εἶναι τῶν εἰδῶν ἢ, 15
εἰ μὴδὲ τοῦτο, τί πᾶσιν ἦκει κοινὸν οὐχ εὐρήσομεν
τοῖς εἶδεσιν. εἰ δὴ πᾶν εἶδος ἔχειν δεῖ τὸ αἰεὶ (τοῦτο
γὰρ εἰκὼν τοῦ αἰωνίου), τί τὸ αἰεὶ, σκόπει, πότερον
τὸ κατὰ τὸν ἄπειρον χρόνον ἐφ’ ἐκάτερα ὄν ἢ τὸ
κατὰ θάτερα μὲν ἀρχὴν ἔχον κατὰ θάτερα δὲ τελευ- 20
τήν· εἰ γὰρ τοῦτο εἴη τὸ αἰεὶ, τί ποτ’ ἔσται τὸ τῷ

8. αὐτὸς (cf. 552, 1 ὁ Πλάτων)] αυτοῖς M 9. num μο-
νογενές <αὐτὸ καλῶν>? cf. 552, 1 τούτων — 10. παντελές
addidi (ὡς add. et ὑπάρχον scrib. pt) 11. Plat. Tim. 31 B
15. [κοινον — 16. τι] M (scripta erant 16. ηκει — 17. ειδε-
σιν) exspectes <δεῖ> κοινὸν εἶναι τοῖς εἶδεσιν
18. τί ταῦτα, σκόπει 454, 27 19. [ἀπειρον] M
21. ἐστ[αι] M 554

αἰωνίῳ ὁμοιωμένον; ἐκείνο μὲν γὰρ οὐδαμῇ ἔχει τὸ ποτέ οὐδὲ παράταβιν οὐδὲ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ἀλλὰ τὸ κατ' ἄμφω ἄπειρον, οὐχ ἅμα δὲ τὸ ἄπειρον ἀλλὰ γινόμενον. εἰ δὲ τοῦτό ἐστιν τὸ αἰώνιον, ἢ οὐδὲν ἐστὶν ἐκείνῳ ὅμοιον ἢ πρὸ πάντων ὁ κόσμος. ἀλλὰ τὸ μηδὲν ἄτοπον, τοῦ δημιουργοῦ ἀρίστου ὄντος καὶ βουλομένου ὅμοια ποιεῖν [ἐν] τῷ παραδείγματι καὶ ποιούντος. ὁ ἄρα κόσμος ὅμοιος ὢν μάλιστα τῷ παραδείγματι τὸ αἰεὶ ἔχει κατ' ἄμφω καὶ οὐ κατὰ θάτερα μόνον. ἔσται οὖν ὁμοίως τῷ παραδείγματι ὅμοιον καὶ τὸ ἄτακτον διὰ τὸ ἀγένητον καὶ τὸ τεταγμένον διὰ τὸ ἄφθαρτον. εἰ οὖν ταῦτα ἀδύνατα καὶ πᾶν τὸ ἀγένητον ἄφθαρτον καὶ πᾶν τὸ ἄφθαρτον ἀγένητον, ἴν' ἢ τὸ συναμφοτέρου ὅμοιον τῷ αἰωνίῳ ἀλλὰ μὴ τὸ κατὰ θάτερον ἄπειρον καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν μᾶλλον τοῦ ἀτάκτου τὸ τεταγμένον, κατ' ἄμφω ἄρα τὸ πρὸς τὸ παράδειγμα γεγονὸς ὅμοιον ὥφειλεν εἶναι τῷ παραδείγματι. τὸ δὲ πρὸς τὸ παράδειγμα γεγονὸς ἐστὶν ὁ κόσμος· οὔτε ἄρα γένεσιν ἔχων ἄφθαρτός ἐστιν οὔτε ἀγένητος ὢν ἔχει ἂν τινα φθοράν (τοῦτο γὰρ κατὰ θάτερον ἄπειρον), ἀλλὰ ἀγένητος ἅμα καὶ ἄφθατος καὶ κατ' ἄμφω τὴν ἀπειρίαν ἔχων, ἴν' ἢ τῷ αἰωνίῳ κατὰ πάντα ὅμοιος παραδείγματι, καθάπερ αὐτὸς φησιν."

1. ὁμοιωμενον M 2. καὶ τὸ ὕστερον 558, 4. 7

4. ad versum γινόμενον — ἢ οὐ M in marg. ζητει; scrib. οὐ γινόμενον δὲ τὸ ἄπειρον ἀλλ' ἅμα ὢν ὅμοιον post αἰωνιον del. M 6. ἀλλὰ τὸ μηδὲν ἄτοπον] ἀλλα το μηδενα τροπον M, ad ἀλλα το not. marg. m 1 ἀλλατοπον το (cum ζητει); itaque pt: ἀλλ' ἄτοπον τὸ μηδένα τρόπον 7. εν M; om. pt
8. [καὶ ποιουντος — μαλιστα] M 9. M m 1 ad αμφω not. marg.: τουτῆστιν κατ αρχην και τελος 24. αυτος bis, alt. del., M Plat. Tim. 31B

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ ιε' λόγου.

α'. Ἐξήγησις τῆς διανοίας τοῦ ιε' ἐπιχειρήματος.

β'. Ὅτι οὐκ ὀρθῶς τὴν πρὸς τὸ αἰώνιον τοῦ κόσμου παράδειγμα ὁμοίωσιν ἐξείληφεν ὁ Πρόκλος. καὶ πῶς κατὰ Πλάτωνα ὁμοίωται ὁ κόσμος τῷ αἰωνίῳ 5 παραδείγματι αὐτὸς ἀρχὴν ἔχων τοῦ εἶναι.

γ'. Ὅτι, εἰ ἀκριβῆ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ κόσμου πρὸς τὸ παράδειγμα ἀπαιτήσωμεν, οὐδ' ὅλως ὁμοιωσθαι τῷ παραδείγματι τὸν κόσμον ἐνδέχεται. καὶ ὅτι κατὰ δύν 10 ναμιν δεῖ τὴν εἰκόνα ὁμοιωσθαι τῷ παραδείγματι, ὡς 10 καὶ τῶν ὄντων ἕκαστον παραπλήσιον λέγεται θεῶ γεγονέναι κατὰ δύνναμιν.

Λύσις τοῦ πεντεκαιδέκατου λόγου.

α'. Ὁ προκείμενος πεντεκαιδέκατος λόγος ὁ αὐτὸς ἐστίν σχεδὸν τῷ δευτέρῳ· καὶ ἐν τούτῳ γὰρ καὶ ἐν 15 ἐκείνῳ ἐκ τοῦ αἰεῖ εἶναι κατὰ Πλάτωνα τὸ τοῦ κόσμου παράδειγμα τὸ καὶ τὴν τοῦ παραδείγματος εἰκόνα τὸν κόσμον αἰεῖ εἶναι συνελογίσαστο, ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ἐκ τοῦ πρὸς ἄλληλα εἶναι τὴν εἰκόνα καὶ τὸ παράδειγμα καὶ μὴ δύνασθαι <θάτερον εἶναι θατέρου μὴ ὄντος> (θα- 20 τέρου οὖν αἰεῖ ὄντος, τοῦ παραδείγματος, καὶ τὸ λοιπόν, τὴν εἰκόνα, φησὶν, αἰεῖ εἶναι ἀνάγκη), ἐνταῦθα δὲ ἐκ τοῦ δεῖν πάντως, ὡς δοκεῖ Πλάτῳ, ὁμοίαν εἶναι τὴν εἰκόνα τῷ παραδείγματι. τὸ δὲ παράδειγμα 24 τοῦ κόσμου, | φησὶν, τρισὶν ἐξυμνεῖ τούτοις ὀνό- fol. 229 v.

2. επιχειματος M 5. ὁμοιωται M^b 8. ἀπαιτήσωμεν] ἀπαντισωμεν M^a; ἀπαντησωμεν M^b 12. γεγονεν κατα δυναμην M^b 16. pag. 24, 14 20. θάτερον — ὄντος add. (cf. 24, 13) 20. 21. θατερο[v], ex v, M

μασιν ὁ Πλάτων, παντελὲς αὐτὸ καλῶν, μονογενές,
 αἰώνιον. εἰ οὖν κατὰ τὸ παντελὲς τῷ ἑαυτοῦ παρα-
 δείγματι, φησὶν, ὁμοίωται, εἶπερ ὅλον ἐστὶν καὶ πᾶν
 ὁ κόσμος ἐν αὐτῷ πάντα περιέχων καὶ οὐδὲν ἀπολε-
 5 λοιπῶς ἔξωθεν, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς ἐστὶν καὶ μονογενής
 (ἵνα γάρ', φησὶν Πλάτων, 'τόδε κατὰ τὴν μόνωσιν
 ὅμοιον εἴη τῷ παντελεῖ ζῳῷ, διὰ ταῦτα οὔτε δύο οὔτε
 ἀπείρους ἐποίησεν ὁ ποιῶν κόσμους, ἀλλ' εἰς ὅδε
 μονογενής γεγυνῶς οὐρανὸς ἐστὶν καὶ ἔσται'), ἀνάγκη
 10 οὖν δήπου, φησὶν ὁ Πρόκλος, καὶ κατὰ τὸ τρίτον
 ὁμοιωσθαι τὸν κόσμον τῷ παραδείγματι, λέγω δὴ τὸ
 αἰ. πῶς οὖν, φησὶν, ὁμοιωθεῖν ἂν κατὰ τοῦτο; πότερον
 κατὰ τὸν ἄπειρον χρόνον ἐφ' ἑκάτερα ὦν ἢ ἐπὶ θάτερα
 μόνον ἔχων τὸ ἄπειρον, κατὰ τὸ τέλος, ὡς φησιν ὁ
 15 Πλάτων, κατὰ δὲ τὴν ἀρχὴν οὐκέτι; ἀλλ' εἶπερ ἐκεῖνο
 αἰώνιον ὑπάρχον μήτε ἀρχὴν τοῦ εἶναι μήτε τέλος
 ἔχει, δηλονότι οὐ τὸ κατὰ θάτερα ἄπειρον αὐτῷ ὁμοί-
 ωται ἀλλὰ τὸ κατ' ἄμφω. ὥστε, φησὶν, εἶπερ ὅμοιος
 τῷ παραδείγματι κατὰ τὸ αἰεὶ ὁ κόσμος ἐστίν, ἐφ'
 20 ἑκάτερα ἔξει τὸ ἄπειρον οὔτε ἀρχὴν τοῦ εἶναι οὔτε
 τέλος ἔχων. ὅτι μὲν οὖν, εἶπερ καὶ εἶναι τις κατὰ
 Πλάτωνα τὰς ἰδέας καὶ τὰ παραδείγματα συγχωρή-
 σαιεν, οὐκ ἀνάγκη ἅμα ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι τὰς τοι-
 αύτας εἰκόνας τοῖς παραδείγμασιν, εἰρηται ἐν ἐκείνοις·
 25 νῦν δὲ οὐ πρὸς αὐτὰ τὰ πράγματα ἀλλὰ πρὸς ὑπο-
 θέσεις Πλάτωνος ἡμῖν ὁ λόγος εὐθύνεται, εἶπερ εἰκά-
 σθαι μὲν φησιν ὁ Πλάτων τὸν κόσμον τῷ παραδείγ-

1. καλῶν pt] καλως M

3. ομοιωται ειπ[ε]ρ M

6. Plat. Tim. 31B

7. ειη M] ἢ Plat.

8. ὅδε pt Plat.]

ὡδε M

9. οὐρανὸς γεγυνῶς ἐστι τε καὶ ἔτ' ἔσται Plat.

24. pag. 35, 13 sq.

ματι, ἐκεῖνο δὲ εἶναι αἰώνιον. ἀνάγκη οὖν αὐτὸν fol. 230 r.
καὶ ἀναρχον εἶναι τὸν κόσμον καὶ ἀτελεύτητον οἶεσθαι·
οὕτω γὰρ μόνως ἐφάνη κατὰ τὸ αἰεὶ τῷ ἰδίῳ παρα-
δείγματι ὁ κόσμος ὁμοιούμενος.

β'. Ἄλλ' οἴμαι γε, εἴ τις ἀκριβῶς καὶ αὐτοῖς 5
ἐπισκήψει τοῖς Πλάτωνος ῥήμασιν καὶ τοῖς νῦν ὑπὸ
τοῦ Πρόκλου εἰρημένους, εὐρήσει κἀνταῦθα αὐτὸν μὲν
ἐαυτῷ σύμφωνον Πλάτωνα, τὸν δὲ τοῦ Πλάτωνος
ἐξηγητὴν παρακρουόμενον μᾶλλον ἡμᾶς ἢ τὴν διάνοιαν
ἡμῖν τὴν Πλάτωνος σαφηνίζοντα· ἔσται δὲ τοῦτο 10
σαφὲς αὐτὰ πρῶτον ἀναγνοῦσι τὰ περὶ τοῦ προκει-
μένου Πλάτωνος ῥήματα· συστήσας γὰρ ἐν Τιμαίῳ τὸν
κόσμον καὶ ψυχὴν αὐτῷ ἐνθεις καὶ τὴν προσήκουσαν
κινήσας κίνησιν ἐπιφέρει ταῦτα ὥς δὲ κινήθην αὐτὸ
καὶ ζῶον ἐνόησεν τῶν αἰδίων θεῶν γερονδὸς ἄγαλμα 15
ὁ γεννήσας πατήρ, ἠγάσθη τε καὶ εὐφρανθεῖς ἔτι δὴ
μᾶλλον πρὸς τὸ παραδείγμα ἐπενόησεν ἀπεργάσασθαι
καθάπερ οὖν αὐτὸ τυγχάνει ζῶον αἰδίων ὄν, καὶ τότε
τὸ πᾶν οὕτως εἰς δύναμιν ἐπεχείρησεν τοιοῦτον ἀπο-
τελεῖν. ἢ μὲν οὖν τοῦ ζῶου φύσις ἐτύγχανεν αἰώ- 20
νιος, καὶ τοῦτο μὲν δὴ τῷ γενητῷ παντελῶς προσά-
πτειν οὐκ ἦν δυνατόν· εἰκόνα δὲ ἐπενόει κινήτῳ τι
αἰῶνος ποιῆσαι καὶ διάκοσμον ἅμα οὐρανῷ ποιεῖ μέ-
νοντος αἰῶνος ἐν κατ' ἀριθμὸν οὔσαν αἰώνιον εἰκόνα,
τοῦτον ὃν δὴ χρόνον ὠνομάκαμεν. ἡμέρας γὰρ καὶ 25

2. αναρχον M 3. μ[ο]νος, ex ω, M 11. 12. προκει-
μενου [I litt. er.] M 14. Plat. Tim. 37C 15. ζῶν Plat.
17. μᾶλλον ὅμοιον πρὸς Plat. 19. ἐπεχείρησεν Plat., cf.
558, 15] ἐπιχειρησαι M 20 ἐτύγχανεν οὔσα Plat.
21. γεννητῷ Plat. 22. εἰκὼ Plat. ἐπινοεῖ κινήτῳ τινα
Plat. 23. 24. διακοσμῶν ἅμα οὐρανὸν ποιεῖ μένοντος αἰῶνος
ἐν ἐνὶ κατ' ἀριθμὸν ἰούσαν Plat. 24. ἀ[ρι]θμὸν M

νύκτας καὶ μῆνας καὶ ἐνιαυτοὺς οὐκ ὄντας πρὶν οὐρα-
 νὸν γενέσθαι τότε ἅμα ἐκείνω συνισταμένω τὴν γένεσιν
 αὐτῶν μηχανᾶται· ταῦτα δὲ πάντα μέρη χρόνου, καὶ
 τό τε ἦν καὶ ἔσται χρόνου γεγονότα εἶδη, ἃ δὴ
 fol. 230 v. φέροντες λανθάνομεν ἐπὶ τὴν αἰδιον οὐσίαν οὐκ
 6 ὀρθῶς· λέγομεν γὰρ δὴ, ὡς ἦν ἔστιν τε καὶ ἔσται,
 τῇ δὲ τὸ ἔστιν μόνον κατὰ τὸν ἀληθῆ λόγον προσή-
 κει· καὶ μετ' ὀλίγα ἑπεὶ μὲν οὖν τούτων τάχα ἂν
 οὐκ εἴη καιρὸς πρόπων ἐν τῷ παρόντι διακριβολογεῖ-
 10 σθαι. χρόνος δ' οὖν μετ' οὐρανοῦ γέγονεν, ἵν' ἅμα
 γεννηθέντες ἅμα καὶ λυθῶσιν, ἂν ποτε λύσις τις αὐτῶν
 γένηται, καὶ κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς διαιωνίας φύ-
 σεως, ἵν' ὡς ὁμοιότατος αὐτῷ κατὰ δύναμιν ἦ· τὸ
 μὲν γὰρ παράδειγμα πάντα αἰῶνά ἐστιν, ὁ δ' αὖθις διὰ
 15 τέλους τὸν ἅπαντα χρόνον γεγονώς τε καὶ ὢν καὶ
 ἐσόμενος· εἰ οὖν ὁμοιωσθαι ὁ Πλάτων φησὶν τὸν
 κόσμον τῷ παραδείγματι, διότι, ὡς ἐκεῖνο πάντα
 αἰῶνά ἐστιν, οὕτως ἂνὰ πάντα τὸν χρόνον ὁ κόσμος,
 εἰ μὲν δεικνύειν ἔχει τις, ὡς ἄπειρον ἐφ' ἐκάτερα τὸν
 20 χρόνον εἶναι ὁ Πλάτων βούλεται, συγχωροῦμεν μὴ
 ἄλλως ὁμοιωσθαι τῷ ἰδίῳ παραδείγματι τὸν κόσμον,
 εἰ μὴ ἐφ' ἐκάτερα τοῦ χρόνου ἔχοι τὸ ἄπειρον·
 ἄπειρον γὰρ ὄντος τοῦ χρόνου οὐκ ἔσται πάντα τὸν
 χρόνον ὁ κόσμος, εἰ ἀρχὴν μὲν ἔχει τοῦ εἶναι, τέλος
 25 δὲ μὴ· λαβὼν γὰρ ὁ Πρόκλος τὸ εἶναι τὸν χρόνον
 ἐφ' ἐκάτερα ἄπειρον ῥαδίως τὸν παραλογισμὸν ὑφηγεν·
 'τί' γάρ, φησὶν, ταῦτα, σκόπει, πότερον τὸ κατὰ τὸν

4. ἦν τό τ' ἔσται Plat. 6. λέγομεν Plat.] λεγωμεν M

8 Plat. Tim. 38B 11. γεννηθέντες Plat. 12. γίγνηται Plat.

13. ὁμοιωτατος M 14. γὰρ δὴ Plat. ἔστιν ὄν, ὁ Plat.

18. ἀναπαντα M 22. εἰ ex η M 27. τί τὸ ἀεί, σκόπει 549, 18

ἄπειρον χρόνον ἐφ' ἑκάτερα ὄν ἢ τὸ κατὰ θάτερα μὲν ἀρχὴν ἔχον κατὰ θάτερα δὲ τελευτήν'. ὄρα γάρ, πῶς προχειρώς λαμβάνει τὸ εἶναι τὸν χρόνον ἐπ' ἀμφοτέρα ἄπειρον. καίτοι, εἰ μὴ τὰ αὐτῷ δοκοῦντα Πλάτωνι δὲ μᾶλλον κατασκευάζειν ἠβούλετο, ὥσπερ ἔλαβεν ἀπὸ Πλάτωνος τὸ δεῖν ὅμοιον εἶναι τὸν κόσμον τῷ παραδείγματι, οὕτως ἔδει δεῖξαι, εἰ καὶ τὸν χρόνον ἄπειρον ἐφ' ἑκάτερα εἶναι ὁ Πλάτων ἠβού- fol. 231r. λετο, ἵν' οὕτω λοιπὸν ἐκ τῶν αὐτοῦ Πλάτωνος συναγάγῃ προτάσεων, ὅτι, εἰ ταύτῃ ὁμοίωται τῷ παρα- 10 δείγματι ὁ κόσμος τῷ ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ εἶναι, ὡς ἐκεῖνο τὸν πάντα αἰῶνά ἐστιν, ὁ δὲ χρόνος ἐφ' ἑκάτερα ἄπειρος κατὰ Πλάτωνα, ἀνάγκη καὶ τὸν κόσμον ἐφ' ἑκάτερα τῇ ἀπειρίᾳ τοῦ χρόνου συμπαρατείνεσθαι· νῦν δὲ παρὰ Πλάτωνος τοῦτο δεικνύειν οὐκ ἔχων 15 αὐτὸς οἰκοθεν ἔλαβεν ἀναποδείκτως, ὅτι ἄπειρός ἐστιν ἐφ' ἑκάτερα ὁ χρόνος. ὅτι δὲ οὐκ εἶναι ἄπειρον ἐφ' ἑκάτερα τὸν χρόνον ὁ Πλάτων ᾤετο, ἐξ αὐτῶν δήλων, ὧν αὐτὸς ἡμῖν Πλάτων περὶ τοῦ χρόνου πεφυσιολόγηκεν· 'χρόνος' γάρ, φησὶν, 'μετ' οὐρανοῦ γέγονεν, 20 ἵν' ἅμα γεννηθέντες ἅμα καὶ λυθῶσιν, ἂν ποτε λύσις τις αὐτῶν γένηται' καὶ πάλιν 'ἡμέρας γὰρ καὶ νύκτας καὶ ἐνιαυτοὺς οὐκ ὄντας πρὶν οὐρανὸν γενέσθαι τότε ἅμα ἐκείνῳ συνισταμένῳ τὴν γένεσιν αὐτῶν μηχανᾶται'. εἰ οὖν ἅμα οὐρανῷ γέγονεν ὁ χρόνος καὶ πρὶν 25 γενέσθαι οὐκ ἦν, τὸν δὲ οὐρανὸν γεγονέναι μὲν φησιν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενον καὶ μὴ εἶναι πρὶν

10. M m 1 ad ταυτη not. marg.: κατα τουτο ὁμοιω-
 τ[αι], ex ε, M 17. απειρο[ν], ex σ, M 20. Plat.
 Tim. 38B 21. γεννηθέντες Plat. 22. γίγνηται Plat.
 Plat. Tim. 37D

γενέσθαι, ὡς ἐν τῷ ἕκτῳ δέδεικται, ἀθάνατον δὲ εἶναι
 ἐπισκευαστὴν τὴν ἀθανασίαν προσκτώμενον, καὶ τὸν
 χρόνον ἄρα ἀρχὴν μὲν ἔχειν τοῦ εἶναι βούλεται, τέλος
 δὲ οὐ. οὐκοῦν, εἰ ἅμα τε οὐρανῷ ὁ χρόνος ἤρξατο
 5 καὶ παντὶ τῷ εἶναι αὐτοῦ συμπαρατείνεται, ταύτῃ δὲ
 ὁ κόσμος ὁμοίωται τῷ παραδείγματι τῷ ἑαυτοῦ, διότι
 πάντα ἐστὶν τὸν χρόνον, ὡς ἐκείνο ἐν τῷ αἰωνί ἐστιν
 παντί, ὁ δὲ χρόνος τοῦ εἶναι ἤρξατο, καὶ ὁ κόσμος
 ἄρα τοῦ εἶναι ἀρξάμενος καὶ τῇ ἀπειρίᾳ τοῦ χρόνου |
 fol. 231 v. κατὰ τὸ ἐξῆς συμπαρατεινόμενος τῷ ἐν παντὶ τῷ
 11 χρόνῳ εἶναι τῷ αἰωνίῳ παραδείγματι ὁμοίωται. καί-
 τοι, εἰ ἀναρχὸν εἶναι τὸν κόσμον ὁ Πλάτων ἐβούλετο,
 διὰ τί μὴ εἶπεν ὅτι ἕως τὸ παράδειγμα οὔτε ἤρξατο
 τοῦ εἶναι οὔτε παύσεται, οὕτω καὶ ὁ κόσμος οὔτε τοῦ
 15 γίνεσθαι ἤρξατο οὔτε παύσεται; οὕτω γὰρ ἂν μᾶλλον
 τὴν πρὸς τὸ παράδειγμα αὐτοῦ εἰκόνειν εἰκόνα·
 ἀλλ' ὡς τὸ παράδειγμα, φησὶν, πάντα αἰωνά ἐστιν,
 οὕτως ὁ κόσμος τὸν ἅπαντα χρόνον γεγονώς τε καὶ
 ὢν καὶ ἐσόμενος. εἰ μὲν οὖν ἐστὶν τις χρόνος, ἐν ᾧ
 20 μὴ ἐστὶν ὁ κόσμος, ἐκπίπτειν αὐτὸν ἀνάγκη τῆς πρὸς
 τὸ παράδειγμα ὁμοιώσεως. εἰ δὲ ἐν παντί ἐστὶν τῷ
 χρόνῳ, ἀρχὴν δὲ ἔχει τοῦ εἶναι ὁ χρόνος, ἐνδέχεται
 ἄρα τὸν κόσμον κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα καὶ ἀρχὴν
 ἔχειν τοῦ εἶναι καὶ τῷ αἰωνίῳ αὐτοῦ παραδείγματι
 25 ὁμοιωθῆναι. μηδεὶς δὲ νῦν ἡμῖν περὶ τοῦ χρόνου
 ἀπορίας κινεῖτω ἄπειρον αὐτὸν ἐφ' ἑκάτερα δεῖξαι.

1. pag. 168, 3 sq. 225, 13 sq. 2. ἀθανασ[ι]αν M
 6. εαυτ[ο]ν, ex ω, M 7. ἐκειν[ο], ex ω, M 8. ἤρξα-
 το[ς er.] M 12. [τον κοσμον] M 13. ειπ[ε]ν, ex ει, M
 17. cf. Plat. Tim. 38C 22. εχ[ει], ex η, M 24. ἔχειν
 pt] ἐχει M

βουλόμενος· ἤδη μὲν γὰρ ἐν τῷ πέμπτῳ λόγῳ τὴν
 μάλιστα καρτερωτάτην τῶν ἀποριῶν, δι' ἧς δοκεῖ ἐφ'
 ἑκάτερα εἶναι ἄπειρος ὁ χρόνος, ἐπελυσάμεθα· καὶ εἴ
 τινες δὲ ἄλλαι εἶεν, ἐν καιρῷ καὶ ταῦτα ἐπισκεψό-
 μεθα· οὐ γὰρ νῦν ἡμῖν ἐξετάζειν τὸ ἐπὶ τοῦ χρόνου 5
 πρόκειται σκέμμα, τοσοῦτον δὲ μόνον δεῖξαι βουλό-
 μεθα, ὡς αὐτὸς ἐαυτῷ κἀνταῦθα σύμφωνος ὁ Πλάτων
 φαίνεται καὶ ὁμοιωσθαι λέγων τὸν κόσμον τῷ αἰωνίῳ
 παραδείγματι καὶ ἀπό τινος ἀρχῆς τοῦ εἶναι ἄρξα-
 σθαι. εἰ μὲν οὖν (ὅπερ ἤδη εἶπον) δεικνύειν τις 10
 ἔχει, ὡς ἄπειρον ἐφ' ἑκάτερα τὸν χρόνον εἶναι ὁ
 Πλάτων βούλεται, δειξάτω παρελθὼν μὴ ἐξ οἰκείων
 λογισμῶν ἀλλ' ἐκ τῶν | συγγραμμάτων τῶν Πλά- fol. 232 r.
 τῶνος καὶ πεπαύμεθα· εἰ δὲ τοῦναντίον συνάρξασθαι
 τῷ οὐρανῷ τὸν χρόνον φησὶν καὶ μὴ εἶναι πρὶν γε- 15
 νέσθαι, ὁ δὲ Πρόκλος λαβὼν ὡς δοκοῦν Πλάτωνι τὸ
 ἄπειρον εἶναι τὸν χρόνον ἐφ' ἑκάτερα οὕτω τὰ ἐξῆς
 συνελογίσαστο, κἀνταῦθα ἄρα Πλάτωνος μὲν καταψευ-
 δόμενος ἡμᾶς δὲ πεφώραται παραλογιζόμενος.

γ'. Εἰ δὲ λέγοι μὴ ἄλλως ὁμοιωσθαι δύνασθαι 20
 τὸν κόσμον τῷ αἰωνίῳ παραδείγματι, εἰ μὴ ἐφ' ἑκά-
 τερα ἔχοι τὸ ἄπειρον ἄναρχος ὢν καὶ ἀτελεύτητος,
 πρῶτον μὲν οὐχ ὡς δοκοῦν τοῦτο Πλάτωνι συλλογί-
 ζεται· εἴρηται γάρ, ὅπως ἐκεῖνος εἰκάσθαι φησὶν τὸν
 κόσμον τῷ παραδείγματι. εἰ δ' ὅλως ἀκριβῆ σφάζειν 25
 ἐνταῦθα κἀκεῖ τοῦ ἀεὶ τὴν ὁμοιότητα βούλεται, ἐπειδὴ
 τὸ παράδειγμα οὐ γινομένην ἀλλ' ἅμα οὔσαν ἔχει τοῦ
 εἶναι τὴν ἀπειρίαν, ὡς καὶ αὐτῷ Πρόκλῳ δοκεῖ, δεῖ

1. pag. 105, 17 sq. 2. ἀπορι[ω]ν M 4. τιναις M
 fort. ταύτας 5. ἐπι M; fort. περὶ 10. pag. 554, 19
 19. πεφοραται M 24. pag. 553, 5 sq.

καὶ τὸν κόσμον μὴ γινομένην ἀλλ' ὑφεστῶσαν ἔχειν
 τοῦ εἶναι τὴν ἀπειρίαν· οὐχ ὅμοιον γὰρ τῷ ὄντι ἀεὶ
 τὸ ἐν χρόνῳ γινόμενον· καὶ εἰ τὸ παράδειγμα τὸ ποτέ
 οὐκ ἔχει οὐδὲ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον οὐδὲ ὅλως
 5 παρτάσιν, οὐδὲ τὸν κόσμον ἄρα τούτων οὐδὲν ἔχειν
 ἐνδέχεται, εἴπερ ἐκείνῳ ὁμοίωται. εἰ οὖν ὁ κόσμος
 καὶ τὸ ποτέ ἔχει καὶ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον καὶ
 οὐχ ὑφεστὸς ἅμα τὸ ἄπειρον ἀλλὰ γινόμενον καὶ κατὰ
 τοὺς αἰδίου αὐτὸν εἶναι βουλομένους, δῆλον, ὡς οὐδ'
 10 ὅλως τῷ αἰωνίῳ ὁμοίωται παραδείγματι. ἀλλ' εἴπερ
 ὑφίστασθαι δεῖ τὴν εἰκόνα τοῦ παραδείγματος καί,
 fol. 232 v. ὡς ἐνδέχεται, τὴν ὁμοιότητα σφῆξεσθαι, ὡς καὶ
 αὐτὸς εἰρηκεν ὁ Πλάτων ('καθάπερ' γὰρ, φησίν, 'αὐτὸ
 τυγχάνει ζῶον αἰδίου ὄν, καὶ τότε τὸ πᾶν οὕτως εἰς
 15 δύναμιν ἐπεχείρησεν τοιοῦτον ἀποτελεῖν'), εἰ οὖν εἰς
 δύναμιν εἰκάσθαι δεῖ τὴν εἰκόνα τῷ παραδείγματι,
 ὥσπερ ἐν τοῖς εἰρημένους τοῦ παραδείγματος διενή-
 νοχεν, διαφερέτω καὶ κατὰ τὸ αἰεὶ καί, ὡς ὁ Πλάτων
 εἶπεν, σφῆξέτω τὴν εἰκόνα τὴν πρὸς ἐκείνο οὐ τῷ ἐφ'
 20 ἐκάτερα ἔχειν τὸ ἄπειρον ἀλλὰ τῷ εἶναι ἐν ἅπαντι τῷ
 χρόνῳ, ὡς ἐν παντὶ τῷ αἰῶνι ἐκείνο· οὐδὲ γὰρ μόνον
 τὸν κόσμον εἶναι φησιν ὁ Πλάτων τῷ αἰωνίῳ παρα-
 δείγματι, ἀλλὰ καὶ τὰ ὄντα πάντα εἶναι τῷ θεῷ φησιν
 παραπλήσια· 'ἀγαθὸς γὰρ ἦν', φησίν, 'ἀγαθῷ δὲ οὐδεὶς
 25 περὶ οὐδενὸς οὐδέποτε' ἐγγίνεται φθόνος· τούτου δὲ
 ἐκτὸς ὦν πάντα ὅτι μάλιστα ἠβουλήθη γενέσθαι παρα-

1. υφεστῶ[σ]αν, ex τ, M ἔχειν] εχει M 10. ὅλως
 551, 8] οὕτως M 13. Plat. Tim. 37 D αὐτὸ Plat.] αὐτος
 M 19. ἐκείνο] ἐκείνα M 20. τὸ] τον M 21. ἐκειν[ο],
 ex ω, M 22. fort. κόσμον <ὅμοιον> 24. παραπλήσια[ν er.]
 M ἀγαθὸς ἦν κτλ. Plat. Tim. 29 E 26. γενέσθαι ἐβου-
 λήθη Plat.

πλήσια ἑαυτῷ. ἄρ' οὖν διὰ τὸ πάντα θεῶ λέγεσθαι εἶναι παραπλήσια, τὸν δὲ θεὸν ἀεὶ εἶναι καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν ἀναιρησόμεν ἐκ πάντων τῶν ὄντων τὴν φθορὰν καὶ τὴν γένεσιν καὶ ὅλως τὴν μεταβολήν, ἧς οὐδέν ἐστιν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἄμοι- 5 ρον; ἢ ἕκαστον τῶν ὄντων κατὰ δύναμιν καὶ ὡς πέφυκε τὴν πρὸς τὴν πρώτην ἀρχὴν τὴν ἑαυτοῦ ὁμοίωσιν ἀνεδέξατο; οὕτω δὴ οὖν εὐγνωμότως καὶ ἐπὶ τοῦ κόσμου τὴν πρὸς τὸ αἰωνίως ὄν παραδείγμα ὁμοίωσιν ἀκουσόμεθα οὐκ ἀναιροῦντες τὸ ἀρχὴν ἔχειν 10 τὸν χρόνον καὶ τὸν κόσμον φανερώς εἰρημένον τῷ Πλάτῳ ἀλλ', ὡς αὐτὸς εἶπεν ὁ Πλάτων, τῷ ἐν παντὶ εἶναι τῷ χρόνῳ τὸν κόσμον, καὶ ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχῃ ὁ χρόνος, ὅμοιον αὐτὸν εἶναι φήσομεν τῷ πάντα τὸν αἰῶνα ὄντι παραδείγματι. ὅτι | δὲ καὶ fol. 233 r. τὸ ἐπίκρητον καὶ οὐκ οὐσιώδη ἔχον τὴν ἀφθαρσίαν 16 οὐ διὰ τὸ οὕτως εἶναι ἀφθαρτον ἤδη διὰ τοῦτο καὶ ἀγένητόν ἐστιν, τούναντίον δὲ μᾶλλον, ἐπειδὴ μὴ φύσει ἐστὶν ἀφθαρτον, διὰ τοῦτο καὶ γενητόν ἐστιν, ἐδείξαμεν ἔμπροσθεν ἐν τῷ ἔκτῳ λόγῳ μά- 20 λιστα.

Τέλος λύσεως τοῦ ιε' λόγου.

3. ἀναιρησόμεν pt	5. κοσμ[ωι], ex ou, M	7. πεφυ-
κε[ν er.] M	12. [αυτος] M	τῷ ἐν (cf. 556, 10)] τὸ ἐν M
13. κο[σ]μον, ex ν, M	15. [ὄ]ντι, ex ω, M	
19. ἀφθαῖ δ[ι]α, ex η, M	20. pag. 225, 13 sq.	
22. λυγον M		

Πρόκλου διαδόχου λόγος ἑκκαιδέκατος.

“Ἐκκαιδέκατος· εἰ δύο βουλήσεις εἰσὶν ἐν τῷ
 δημιουργῷ, μία μὲν μὴ εἶναι τὸ πλημμελῶς καὶ ἀτά-
 κτως κινούμενον (ὡς αὐτὸς λέγει ‘βουληθεὶς γὰρ μη-
 5 δὲν εἶναι κακὸν εἰς τάξιν αὐτὸ ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀτα-
 ξίας’), ἑτέρα δὲ δεδέσθαι τὸ πᾶν (‘τῆς γὰρ ἐμῆς
 βουλήσεως’, φησὶν, ‘δεσμοῦ τυχόντες μείζονος ἐκείνων,
 οἷς ὅτε ἐγένεσθε συνεδεῖσθε, οὐδαμῶς λυθήσεσθε’),
 καὶ τούτων ἑκατέρα τῶν βουλήσεων αὐτῶν τὸ εἶναι
 10 ἔστιν, ἢ μὲν τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἀτακτον, ἢ δὲ τοῦ σφ-
 ζεσθαι τὸ τεταγμένον, ἀνάγκη ἢ ἀεὶ εἶναι τὰς βουλή-
 σεις ἐν αὐτῷ ταύτας ἢ ποτὲ ἑκατέραν ἢ τὴν μὲν ἀεὶ
 τὴν δὲ ποτέ. ἀλλὰ τὸ ποτὲ ψεῦδος· τὸ γὰρ τὸ ποτὲ
 μὲν βούλεσθαι ποτὲ δὲ μὴ δῆλον ὡς οὐκ ἀεὶ ἔστιν,
 15 κἂν τε πρότερον μὴ βούληται ὕστερον δὲ βούλεται,
 κἂν ἔμπαλιν πρότερον μὲν βούληται ὕστερον δὲ μὴ
 βούληται· ἔσται γὰρ ἐν ταῖς βουλήσεσιν καὶ ἀβουλη-
 σίαις ταύταις τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον καὶ τὸ ἦν
 καὶ ἔσται· ταῦτα δὲ εἶδη χρόνου φησὶν αὐτός· χρόνος
 20 δὲ οὐκ ἐν αὐτῷ ἀλλ’ ἀπ’ αὐτοῦ καὶ μετ’ αὐτόν· ἀεὶ
 ἄρα καὶ τὸ πλημμελὲς μὴ εἶναι καὶ τὸ τεταγμένον
 εἶναι βούλεται. τῆς οὖν βουλήσεως αὐτῷ τῷ εἶναι
 ποιούσης ὃ βούλεται, εἰ ἀεὶ ἑκατέρα, ἀεὶ τῷ εἶναι
 fol. 233 v. ποιήσει. εἰ δὲ ἀεὶ ποιήσει ὃ βούλεται ἑκατέρα, | ἀεὶ

4. cf. Plat. Tim. 30 A

6. cf. Plat. Tim. 41 B

8. συνεδεδεισθε M

9. ἑκατεραι M

exspectes αὐτῷ τῷ

εἶναι <δραστική> ἔστιν

13. γὰρ τὸ M] τὸ om. pt; fort.

γάρτοι

15. βουλ[η]ται M

fort. δὲ βούληται

19. χρο-

[ρο]v, ex φ, M

cf. Plat. Tim. 37 E

22. alt. [ε]ἶναι M

23. ἢ ἀεὶ ἑκατέρα p] [ὄια εἰ εκα]τερα, m 1 in marg. ζητει et ἡ αει εκ, M; ἢ ἀεὶ ἑκάτερα t

δῆπουθεν ἢ μὲν ἀφανίσει τὸ ἄτακτον, ἢ δὲ φυλάξει
 τὸ τεταγμένον· οὕτως γὰρ ποιήσει ἑκατέρα τὸ ἑαυτῆς
 ἢ μὲν ἀναιροῦσα ὃ βούλεται μὴ εἶναι, ἢ δὲ φρουροῦσα
 ὃ βούλεται εἶναι. τούτων δὲ ταύτῃ τὸ οἰκεῖον ἑκα- 5
 τέρας ποιουσῶν εἶναι δεῖ καὶ τὸ ἀεὶ ὑφ' ἑκατέρας
 γιγνόμενον· ἅμα γὰρ ἀλλήλοις τὸ ποιοῦν καὶ τὸ
 γιγνόμενον, ὡς ἐν Φιλήβῳ λέγει καὶ αὐτὸς τὸ μὲν
 ποιούμενον καλῶν τὸ δὲ δημιουργοῦν καὶ ποιοῦν, καὶ
 ἄνευ θατέρου θάτερον οὐκ ἔστιν· ἀεὶ ἄρα καὶ τὸ
 ἄτακτον ἀφανίζεται διὰ τὴν ἀεὶ τοῦ μὴ εἶναι αὐτὸ 10
 βούλησιν καὶ τὸ τεταγμένον σφάζεται διὰ τὴν τοῦ
 εἶναι αὐτὸ βούλησιν ἀεὶ ἑκατέραν οὔσαν. εἰ δὲ ἀεὶ
 ἑκάτερον γίγνεται, οὐκ ἔσται πρότερον ἄτακτον εἴτα
 τεταγμένον, ὡς οὐδὲ πρότερον τεταγμένον εἴτα ἄτα- 15
 κτον. εἰ δὲ μὴ ἔστιν πρὸ τοῦ τεταγμένου τὸ ἄτακτον,
 οὐκ ἔσχεν ἀρχὴν τὸ τεταγμένον τὴν μετὰ τὸ ἄτακτον,
 καὶ εἰ μὴ ἔστιν τὸ τεταγμένον πρὸ τοῦ ἀτάκτου, οὐχ
 ἔξει τελευτὴν πρὸ τοῦ ἀτάκτου. εἰ δὲ μήτε ἤρξατο
 μετὰ τὸ ἄτακτον μήτε τελευτήσῃ πρὸ τοῦ ἀτάκτου,
 ἀναρχὸς ἔστιν καὶ ἀτελεύτητος ἢ τάξις καὶ αὐτὴ ἀγέ- 20
 νητὸς ἔστιν καὶ ἀφθαρτος. ἀλλὰ μὴν οὐδὲν ἄλλο
 ἔστιν κόσμος ἢ τάξις καὶ τὸ τεταγμένον· ἀγένητος
 ἄρα καὶ ἀφθαρτος ὁ κόσμος. ἐπεὶ καὶ ἄτοπον ἐν τῷ
 θεῷ βουλήσεων δύο οὐσῶν ἢ τὴν μὲν ἀεὶ ποιεῖν τὴν
 δὲ μὴ ἀεὶ ἢ τὴν μὲν αὐτῷ τῷ εἶναι δοῶν λέγειν τὴν 25
 δὲ μὴ αὐτῷ τῷ εἶναι, τῆς αὐτῆς οὐσίας οὐσῶν καὶ
 ἀμφοτέρων διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἔχουσῶν τὸ εὐλογον·

5. ἑκατέρας] εκατερα M; ἐνάτερα pt 7. γιγνωμενον M
 Plat. Phil. 26E sq. 9. θ[α]τερον, ex ε, M 10. αει
 M; fort. del. 13. εκατερ[ο]ν M 20. ταύτη Kroll
 23. [τω]ι, ex θωι, M 25. M m 1 ad τωι not. marg.: την
 υπαρχεν την ουσιαν 26. 27. fort. ἀμφοτέρων καὶ

καὶ γὰρ ἡ μὲν τοῦ βούλεσθαι μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον
 διὰ τὸ εἶναι ἀγαθὸν ἐστίν, ὡς φησιν αὐτός, ἡ δὲ τοῦ
 βούλεσθαι εἶναι τὸ τεταγμένον διὰ τὸ μὴ εἶναι κακόν.
 fol. 234r. ὅσῳ τοίνυν τοῦ μὴ εἶναι | κακὸν τὸ εἶναι ἀγαθὸν
 5 τῷ θεῷ προσήκει μᾶλλον, τοσοῦτῳ θεία μειζόνως ἐστίν
 ἡ τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον βούλησις τῆς τοῦ εἶναι τὸ
 τεταγμένον· οἰκειότερον γὰρ θεῷ τὸ ἀγαθὸν τοῦ μὴ
 κακοῦ. παντελῶς οὖν ἄτοπον τὴν οἰκειότεραν αὐτῷ
 βούλησιν μὴ αἰωνιωτέραν ποιεῖν, εἰ θέμις εἰπεῖν, καὶ
 10 δραστηκιωτέραν θειοτέραν οὔσαν. ὥστε, εἰ ταῖς βου-
 λήσεσιν ἔπεται τῇ μὲν τὸ ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον
 τῇ δὲ τὸ ἀφθαρτον, μειζόνως ἂν ἀγένητος εἴη ἢ
 ἀφθαρτος τὸ μὲν ἔχων διὰ τὴν κυριωτέραν βούλησιν
 καὶ θειοτέραν τὸ δὲ διὰ τὴν ὑφειμένην. ἀλλὰ μὴν
 15 ἡ ἑτέρα δήλη πᾶσιν ἢ τῆς ἀφθαρσίας· καὶ ἡ ἑτέρα
 ἄρα πολλῷ μᾶλλον ἂν εἴη ταύτης πρόδηλος ἢ τῆς
 ἀγενησίας. εἰ μὲν οὖν μία εἰσὶν αἱ δύο, ὁμοίως καὶ
 ἀγένητον καὶ ἀφθαρτον τὸ πᾶν· εἰ δὲ δύο, δυνατω-
 τέρα δὲ ἢ διὰ τὸ ἀγαθὸν ἢ ἢ διὰ τὸ μὴ κακόν,
 20 μᾶλλον ἀγένητον ἢ ἀφθαρτον τὸ πᾶν. δόξειεν δ' ἂν
 εἶναι μία μᾶλλον ἢ δύο· τῆς γὰρ αὐτῆς ἐστίν ἀναίνε-
 σθαι τὸ ἄτακτον, εἴτε πρὸ τῆς τάξεως εἴη εἴτε μετὰ
 τὴν τάξιν, καὶ τὸ τεταγμένον ἀνάρχως τε παράγειν
 καὶ ἀτελευτήτως διακρατεῖν· καὶ γὰρ οὐδ' ἄλλο τι δη-
 25 μιουργῶ παντὶ τῆς τάξεως οἰκειότερον· τάττειν γοῦν
 ἐθέλει τὸ δημιουργημα τὸ ἑαυτοῦ πᾶς· ὥστε ὀρεκτὸν
 αὐτῷ, καθ' ὅσον δημιουργός, ἢ τάξις. εἰ δὲ ἐν τὸ

2. Plat. Tim. 30 A 5. προσήκει — τοσοῦτῳ] προσηκειν —
 τοσοῦτο M 7. [γὰρ] M 9. αἰωνιωτεραν M 16. προδη-
 λως M 17. ομοις M (cr. pt) 21. 22. M m 1 ad ἀναίνεσθαι
 not. marg.: ἀρνεῖσθαι ἀπαγορευεῖν 25. τατ[εῖν] M

ὄρεκτόν, μία ἢ ὄρεξις τάξεως οὔσα ὄρεξις· εἰ δ' ἡ ὄρεξις μία, καὶ ἡ βούλησις ὄρεξις οὔσα τοῦ βουλευτοῦ μία δήπουθέν ἐστιν, ἢ τε αἰὲν πρὸ χρόνου τεταγμένον ποιῶσα καὶ ἡ συνέχουσα τοιοῦτον ὄν εἰς τὸν αἰὲν χρόνον· μιᾶς δὲ οὔσης ἄτοπον μᾶλλον δ' ἀδύ|νατον fol. 234 v. μερίζειν καὶ τὸ μὲν αὐτῆς διδόναι τῷ θεῷ καὶ τοῦτο 6 τὸ ἀτελέστερον, τὸ δὲ μὴ διδόναι καὶ τοῦτο τὸ τελειότερον· προσήκει γὰρ τῷ θεῷ τὸ τελειότερον τοῦ ἀτελεστέρου μεῖζον ὄν.”

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ ις' λόγου.

10

α'. Ὅτι οὐ ταῦτόν ἐστι τὸ αἰὲν βούλεσθαι τι τὸν θεὸν καὶ τὸ αἰὲν εἶναι ἐκεῖνο αὐτὸν βούλεσθαι. καὶ ὅτι, κὰν αἰὲν βούληται ὁ θεὸς τὰ γέννητον ὄν καὶ τοῦ ὄντος καὶ τοῦ ἀγαθοῦ μετέχειν, ἀλλ' οὐδ' οὐχ ὁμοίως ἅπαντα ἀλλ' ὡς ἕκαστον πέφυκεν καὶ τοῦ ὄντος καὶ 15 τοῦ ἀγαθοῦ μετέχειν.

β'. Ὅτι ἐνιαία καὶ ἄχρονος καὶ ἀμερίστος ἡ τοῦ θεοῦ βούλησις ὥσπερ καὶ ἡ γνῶσις καὶ ἡ πρόνοια, κὰν τὰ γινόμενά τε καὶ γινωσκόμενα καὶ τῆς θείας προνοίας ἀπολαύοντα πεπληθυσμένα τε καὶ μεριστὰ 20 εἶη καὶ ποτὲ μὲν ὄντα ποτὲ δὲ μὴ ὄντα.

γ'. Ὅτι τὰ ἀλλαχοῦ καλῶς αὐτῷ τεθειλογημένα ὁ Πρόκλος περὶ τῆς ἀμεροῦς τοῦ θεοῦ γνώσεώς τε καὶ δημιουργίας διὰ τῶν ἐνταῦθα πρὸς ἔριν εἰρημένων ἀνήρηκεν.

25

δ'. Ὅτι, κὰν ἐν ὑποθέσει συγχωρήσῃ τις τῶν βου-

4. συνεχουσα[ν er.] M 12. αὐτόν] αυτο M^{ab} 13. τ' ἀγε-
νητον M^a] τὸ ἀγεννητον M^b ὄν M^b] om. M^a, sed signum
s. supra και positum est 17. ἀμερι[στος] M^b 19. και
γινωσκόμενα om. M^b 21. μεν M^b] δε M^a

λήσεων τοῦ θεοῦ τὴν μὲν εἶναι προτέραν τὴν δὲ
 ὑστέραν, οὐδεμία ἐκ τούτου φαίνεται ἀνάγκη ὑπὸ
 χρόνον ποιεῖν τὰς τοῦ θεοῦ βουλήσεις. καὶ ὅτι ὅσον
 ἐπὶ τῷ τοῦ Προκλου σοφίσματι, κὰν αἰδιον εἶναι τὸν
 5 κόσμον συγχωρήσωμεν, ἀνάγκη πάντως ὑπὸ χρόνον
 εἶναι καὶ τὰς νοερὰς πάσας οὐσίας καὶ αὐτὸν τὸν τοῦ
 χρόνου δημιουργὸν θεόν. ἐν ᾧ, ὅτι καὶ τῶν καθ'
 ἕκαστα ἔχει τὴν γνῶσιν ὁ θεός.

ε'. Ὅτι οὔτε μετὰ τὸ ἄτακτον τὸ τεταγμένον γέ-
 10 γονεν οὔτε τελευτήσει πρὸ τοῦ ἀτάκτου καὶ οὐδεμία
 ἐκ τούτου ἀνάγκη ἀναρχον εἶναι τὸ τεταγμένον καὶ
 ἀτελεύτητον, ὡς συνάγει ὁ Πρόκλος. καὶ περὶ ποίου
 ἀτάκτου ἡμῖν ὁ λόγος.

fol. 235 r. ζ'. Ὅτι οὐ καλῶς ὁ Πρόκλος ὡς ἐν ὑποθέσει
 15 λαβὼν δύο εἶναι τοῦ θεοῦ βουλήσεις, τὴν μὲν τοῦ
 εἶναι τὸ τεταγμένον, τὴν δὲ τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον,
 τὴν τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον τῆς ἐτέρας φησὶν κρείτ-
 τωνα καὶ τῷ θεῷ οἰκειοτέραν. καὶ ὅτι, εἴπερ ὅλως
 μερίζειν δεῖ, ἢ τοῦ εἶναι τὸ τεταγμένον βούλησις τῆς
 20 ἐτέρας ἐστὶν κρείττων. καὶ ὅτι καὶ Πλάτων οὐ δύο
 ἀλλ' ἄμφω μίαν εἶναι βούλεται.

Ἀρχὴ τῆς λύσεως τοῦ ις' λόγου.

α'. Ἄ μὲν ἔδει περὶ τῆς Πλάτωνος εἰπεῖν ὑποθέ-
 σεως ἐκ τοῦ πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινουμένου τὸ
 25 τεταγμένον γίνεσθαι λέγοντος, μετρίως ἡμῖν ἐν τοῖς
 πρὸς τὸ τεσσαρισκαιδέκατον εἴρηται· ὅθεν περὶ τῶν
 αὐτῶν οὐ παλλιλογητέον τὰ νῦν. ἐπειδὴ δὲ τὸ βού-

3. βουλησ[ει]ς, ex η, M
 τοῦ θεοῦ βουλήσεις 587, 12. 13
 superscr. M pag. 541, 7 sq.

10. οὐ τελευτησει M^b
 23. Plat. Tim. 30 A
 27. παλλιλογητεον M

15. τὰς
 26. το

λεσθαι τὸν θεὸν μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον καὶ τὸ βούλε-
 σθαι εἶναι τὸ τεταγμένον λαβὼν παρὰ Πλάτωνος ὁ
 φιλόσοφος ἐκ τούτου πάλιν τὸ ἀγένητον εἶναι τὸν
 κόσμον συλλογίζεται καὶ χωρὶς δὲ τοῦ Πλάτωνα ταῦτα
 περὶ τῆς τοῦ θεοῦ βουλήσεως ἀποφήνασθαι ἴσως ἂν 5
 τις καὶ αὐτὸ καθ' αὐτὸ τοῦτο ἡμῖν προτείνειεν, εἰ
 βούλεται ὁ θεὸς μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον καὶ εἰ τὸ τεταγ-
 μένον εἶναι βούλεται, ἐξ ὧν πάλιν τὰ αὐτὰ συλλο-
 γιεῖται, δίκαιον ἡμᾶς ἐγγυμνάσασθαι τῷ λόγῳ. εἰ γὰρ
 αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ θεώρημα γυμναζόμενον μὴ φανεῖν 10
 συναυθύνον ἡμᾶς εἰς τὸ λέγειν τὸν κόσμον ἀγένητον,
 οὐδὲ Πλάτωνα δήπουθεν ἀναγκάσειεν διὰ τὸ λέγειν
 βούλεσθαι τὸν θεὸν καὶ τὸ ἄτακτον μὴ εἶναι καὶ τὸ
 τεταγμένον εἶναι. ὁμοσε δὲ τῷ λόγῳ χωρήσαντες
 ὁμολογοῦμεν ἀεὶ βούλεσθαι τὸν θεὸν μὴ εἶναι τὸ 15
 πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενον. τοιγαροῦν fol. 235 v.
 οὔτε ἦν οὔτε ἔστιν οὔτε ἔσται ἄτακτόν <τι (ἄτακτον)>
 δὲ λέγω τὸ τῆς κατὰ φύσιν τάξεως καὶ ἁρμονίας
 ἔστερημένον· οὐ γὰρ δήπου παράγει μὲν τι ὁ θεός,
 πλημμελὲς δὲ αὐτὸ παράγει καὶ ἄτακτον· χειρὸν γὰρ 20
 τὸ κακῶς εἶναι τοῦ μηδ' ὅλως εἶναι. ἀλλ' οὐδὲ ἐκ
 ταυτομάτου ἢ ἐξ ἄλλης ἀρχῆς ἄτακτόν τι κατ' οὐσίαν
 συγχωροῦμεν ἢ εἶναι ἢ γίνεσθαι· οὐδενός τε γὰρ
 αἴτιον τὸ αὐτόματον καὶ μίαν εἶναι τὴν πάντων ἀρχὴν
 ὁμολόγηται. ἅμα οὖν παράγει ὁ θεὸς ἕκαστον καὶ 25
 μετὰ τῆς προσηκούσης αὐτὸ παράγει τάξεως. ἀλλὰ δὴ

5. ἀποφη[ναμε ex.]νασθαι M 14. M m 1 ad ὁμοσε not.
 marg.: ἐξ ἐναντίας νυν δε ὁμον ὡσπερ γαρ ἀλλαγὸν ἀλλαχοσε
 οὕτως ὁμον ὁμοσε 17. τι ἀτάκτον add. 24. ante μίαν
 eodem atramento superscriptum est signum ζ' (simile compendio
 syllabae ους)

καὶ τὸ εἶναι τὸ τεταγμένον φαμέν τὸν θεὸν ἀεὶ βού-
 λεσθαι. εἰ δὲ ἅμα τῷ εἶναι ὁ θεὸς καὶ τὸ τεταγμέ-
 νον εἶναι βούλεται, ὡς εἶναι αὐτῷ συναΐδιον, τοῦτο
 ἐπισκέψεως δεῖσθαι οἴομεθα. οὐδὲ γάρ, εἰ ἀεὶ εἶχεν
 5 τὴν τοῦ [ἀεὶ] εἶναι τὸ τεταγμένον βούλησιν ὁ θεός,
 ἤδη καὶ ἀεὶ εἶναι αὐτὸ ἠβούλετο· εἰ γὰρ καὶ μόνῳ
 τῷ βούλεσθαι ὑφίστησιν ὁ θεὸς ἅπαντα, ἀλλ' ὅτε καὶ
 εἶναι αὐτὰ βούλεται· βούλεται δέ, ὅτε ἀγαθὸν ἐκάστω
 τὸ εἶναι· ἀγαθὸν δὲ τὸ ὡς δύναται καὶ πέφυκεν ἕκα-
 10 στον εἶναι· ἐπεὶ καὶ ἀεὶ βούλεται ὁ θεὸς τὰς λογικὰς
 οὐσίας τοῦ ἀγαθοῦ ἔχεσθαι καὶ μηδέποτε ἀποκλίνειν
 ἐπὶ τὰ χείρονα (λέγω δὲ χείρονα τὰς τε ψευδεῖς τῶν
 δοξῶν καὶ τὰς ἀπηγορευμένας τῶν πράξεων)· τῶν
 μὲν γὰρ ἀγαθῶν', φησὶν ὁ Πλάτων, 'οὐδένα ἄλλον
 15 αἰτιατέον ἢ τὸν θεόν, τῶν δὲ κακῶν ἕτερα ἅττα ζητη-
 τέον <τὰ αἰτία, ἀλλ' οὐ τὸν θεόν>', καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς
 'ἐλομένον αἰτία· θεὸς ἀναίτιος'. ἀλλὰ δὴ καὶ εἶναι
 πάντα ἀγαθὰ βούλεται, φλαῦρον δὲ μηδὲν κατὰ δύ-
 ναμιν. εἰ οὖν καὶ τῶν κακῶν ἐστὶν ἀναίτιος καὶ
 20 βούλεται πάντα ἀγαθὰ εἶναι φλαῦρον δὲ μηδὲν καὶ
 ἐστὶν τὰ κακά, οὐκ ἄρα πᾶν, ὃ βούλεται εἶναι, τοῦτο
 fol. 236r. εὐθύς ἅμα | τῷ εἶναι τὸν θεὸν καὶ αὐτὸ ἐστὶν,
 ἀλλ' ὡς ἕκαστον πέφυκε δηλονότι καὶ εἶναι καὶ ἀγα-
 θὸν εἶναι, οὕτως καὶ εἶναι αὐτὸ βούλεται καὶ τοῦ
 25 ἀγαθοῦ μετέχειν· βούλεται γὰρ ἐκάστην ψυχὴν αὐθαι-
 ρέτῳ γνώμης ὀρυμῆ ἀγαθὴν τε εἶναι καὶ τῆς κακίας
 παντελῶς ἄμοιρον, εἶπερ τῶν κακῶν θεὸς ἀναίτιος,
 ὡς καὶ Πλάτωνα λέγοντα παρεθήκαμεν. εἰ οὖν ἅμα

5. ἀεὶ delevi (cf. 568, 4) *

14. cf. Plat. reip. II 379C

16. τὰ — θεόν add. ex Plat.

17. Plat. reip. X 617E (αἰτία

ἐλομένον)

18. Plat. Tim. 30A

28. lin. 14

τῆ περὶ τινος τοῦ θεοῦ βουλήσει εὐθύς καὶ ἄνευ
 τινὸς προσδιορισμοῦ κἀκεῖνο εἶναι ἀνάγκη, ὡς ὁ Πρό-
 κλος ὑποτίθεται, πῶς ὑπέστη κακία τοῦ θεοῦ ἀεὶ
 βουλομένου μὴ εἶναι αὐτὴν καὶ πάντα ἀγαθὰ εἶναι
 ἀεὶ θέλοντος; πῶς δ' οὐ πᾶσα ψυχὴ ἀεὶ τοῦ ἀγαθοῦ
 ἀντέχεται ἀεὶ βουλομένου τοῦ θεοῦ ἐκάστην ψυχὴν
 ἀγαθὴν εἶναι ἐκ προαιρέσεως τὸ ἀγαθὸν αἰρουμένην;
 ἢ γὰρ διδόναι αὐτὸν ἀνάγκη τὸ μὴ ἀεὶ βούλεσθαι τὸν
 θεὸν ἐν ἀγαθῷ εἶναι τὰς ψυχάς, οὕτω δὲ καὶ τῶν
 κακῶν ἂν εἴη αἴτιος, ἢ, εἴπερ τοῦτο ἄτοπον, βούλεται
 δὲ αὐτὰς ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν ἀεὶ τὰς ἰδίας ὁρμὰς ἀποκλί-
 νειν καὶ τῆς κακίας μηδὲ καθ' ὅτιοῦν μετέχειν, τοῦτο
 δὲ οὐκ ἀεὶ γίνεται, οὐκ ἄρα ἅμα τῷ βούλεσθαι τι τὸν
 θεὸν πάντως κἀκεῖνο εἶναι ἀνάγκη (ἐπεὶ καὶ βούλεται
 ἑαυτῷ πάντα εἶναι παραπλήσια, ὡς φησιν Πλάτων),
 ἀλλ' ὡς ἡ ἐκάστου δηλονότι φύσις τὴν πρὸς αὐτὸν
 ὁμοίωσιν δέξασθαι δύναται, οὕτως καὶ δέχεται. οὕτως
 οὖν καὶ τῶν μερικῶν ἕκαστον βούλεται γενέσθαι τε
 καὶ εἶναι ὁ θεός· αὐτὸς γοῦν ἐστὶν κατὰ Πλάτωνα ὁ
 τοῖς οὐρανίοις ἐν Τιμαίῳ παρακελευόμενος τρέπεσθαι
 ἐπὶ τὴν τῶν θνητῶν ζώων δημιουργίαν. ἀλλὰ δηλονό-
 τι, ὅτε δεῖ καὶ πέφυκεν ἕκαστον τῶν μερικῶν γίνε-
 σθαι, τότε καὶ εἶναι αὐτὰ βούλεται· οὐ γὰρ | ὁ fol. 236 v.
 Σωκράτης πρὶν Σωφρονίσκον γενέσθαι, ἐπεφύκει γί-
 νεσθαι, ἀλλὰ καὶ πρὶν γενέσθαι Σωφρονίσκον, ἐβού-
 λετο θεὸς Σωκράτην γενέσθαι, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς γενέ-
 σθαι ἢ ἀεὶ γενέσθαι, ἀλλ' ὅτε γενέσθαι ἠδύνατο.
 οὕτως οὖν καὶ πρὶν τὸ τεταγμένον γενέσθαι ἠβούλετο

6. βουλ[ο]μενου M 8. αυτος M (cr. pt) 15. Plat.
 Tim. 29E 20. Plat. Tim. 41C 26. fort. <ὁ> θεός
 αλ[λ er.] | fin. vers. | λ' M

εἶναι τὸ τεταγμένον, ἀλλ' ὅτε εἶναι ἡδύνατο γενητόν γε ὄν. οὐδὲν δὲ τῶν γενητῶν ἀναρχον εἶναι δύναται, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ δέδεικται λόγῳ· οὐκ ἄρα, εἰ ἀεὶ ἐβούλετο ὁ θεὸς εἶναι τὸ τεταγμένον, ἦδη καὶ αἰδίου
 5 αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη.

β'. Ἄλλ' οὐδὲ εἰ ποτὲ μὲν εἶη ποτὲ δὲ μὴ εἶη, ὅπερ εἶναι ὁ θεὸς βούλεται, ἦδη διὰ τοῦτο ποτὲ μὲν τοῦτο ποτὲ δὲ ἄλλο βούλεσθαι τὸν θεὸν φήσομεν· μία γὰρ ἐστὶν ἐν τῷ θεῷ καὶ ἀπλή ἡ τοῦ ἀγαθοῦ
 10 βούλησις, ἣς τῶν ὄντων ἕκαστον μετέχει πάντως, ὡς πέφυκεν. ὡς οὖν θέλει μὲν πάντα εἶναι ἐαυτῷ παραπλήσια, ἀλλ' ἡ ὁμοιότης οὐκ ἐν ἅπασιν ἡ αὐτῇ ἀλλὰ τῇ τῶν οὐσιῶν ἀναλογία κατάλληλος, οὕτω καί, εἰ ἐθέλει πάντα τοῦ ὄντος καὶ τοῦ ἀγαθοῦ
 15 μετέχειν, ἀλλ' ὡς δύναται καὶ πέφυκεν ἕκαστον καὶ τοῦ ὄντος καὶ τοῦ ἀγαθοῦ μετέχειν. ὥστε καὶ τὸ εἶναι τὸ τεταγμένον, τουτέστιν τὸν κόσμον, ἀεὶ ἤθελεν, ἀλλ' ὡς δύναται καὶ πέφυκεν εἶναι ἤθελεν· πέφυκεν δὲ γενητόν γε ὄν ἀπὸ τινος ἀρχῆς καὶ οὐκ
 20 ἀνάρχως εἶναι. ἐνοειδῆς οὖν ἡ περὶ τοῦ εἶναι πάντα τοῦ θεοῦ βούλησις, ὡς καὶ ἡ πρόνοια καὶ ἡ γνῶσις ἐνοειδῆς· ἀλλ' ὥσπερ ἡ τοῦ θεοῦ πρόνοια τῷ πλήθει τῶν προνοουμένων οὐ συμπληθύνεται οὐδὲ μὴν ἡ γνῶσις μέχρι τῶν ἀτομωτάτων διήκουσα οὔτε τῇ ποι-
 25 κιλία τῶν ὄντων οὔτε τῷ μεριστῷ τῆς οὐσίας αὐτῶν
 fol. 237r. συμποικίλλεται | τε καὶ συνδιίσταται ἀλλὰ τὰ μεριστὰ ἀμερῶς καὶ τὰ ποικίλα ἐνοειδῶς γινώσκει καὶ τὰ ἐν χρόνῳ ἀχρόνως, οὕτω δὴ καὶ ἡ περὶ τοῦ εἶναι πάντα τοῦ θεοῦ βούλησις οὐ τῇ διαστάσει τοῦ χρόνου

τῶν εἰς τὸ εἶναι παραγομένων συνδιίσταται· οὐ γάρ, ἐπειδὴ ἄλλο ἐν ἄλλῳ χρόνῳ γίνεται τε καὶ ἔστιν, διὰ τοῦτο καὶ ἡ τοῦ εἶναι αὐτὰ τοῦ θεοῦ βούλησις ἄλλου ἐν ἄλλῳ χρόνῳ γίνεται, ἀλλ' ὡς τὸ μέλλον οἶδεν ἀεὶ καὶ πάρεστιν αὐτῷ τῇ προοιῶσει τὸ μήπω ὄν, οὕτω 5 δῆπου καὶ τοῦ εἶναι τὸ μέλλον βούλησιν ἀεὶ ἔχει· οὐδὲν γάρ αὐτῷ πρότερόν ἐστιν οὐδὲ ὕστερον. ἀλλ' οὐδὲ ἄλλο τι φήσομεν παρὰ θεῶ τὴν τοῦ μέλλοντος εἶναι νόησιν ἢ τὴν τοῦ εἶναι τὸ μέλλον βούλησιν — ὑπεξηγήσθω δέ μοι τοῦ λόγου ἡ κακία —· εἰ γὰρ καὶ 10 οἶδεν, ὡς ἔσται, ἀλλ' οὐκ ἔσσεσθαι αὐτὴν βούλεται· ἐπεὶ μηδὲ ὑπόστασις τις ἔστιν κακοῦ ἰδίᾳ καὶ καθ' αὐτό, ἀλλ' ἐν τῇ παραχωρήσει τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας τὴν δοκοῦσαν λαμβάνει ὑπαρξίν. εἰ οὖν ἡ τοῦ μέλλοντος ἐν τῷ θεῷ νόησις ἀεὶ ἔστιν καὶ οὐκ ἔχει 15 τὸ ποτέ, οὐδὲ ἡ τοῦ εἶναι ἄρα τὸ μέλλον βούλησις τὸ ποτέ ἔξει. ἀμερῶς οὖν καὶ ἀδιαστάτως, ὡς προνοεῖ πάντων καὶ γινώσκει πάντα, οὕτω καὶ βούλεται εἶναι πάντα. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων οὐδεμία λείπεται ἀνάγκη διὰ τὸ ἀεὶ βούλεσθαι τὸν θεὸν εἶναι τὸ τε- 20 ταγμένον ἤδη καὶ αὐτὸ εἶναι αἰδίον.

γ'. Ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Πρόκλος, ἐν οἷς μὴ πρὸς ἔριν τοὺς λόγους ποιεῖται ἀλλ' αὐτὴν καθ' αὐτὴν περιαιθερεῖ τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν, ταῦτα καὶ γινώσκει σαφῶς καὶ λέγει, ἔγνωμεν ἐξ ἧς αὐτοῦ καὶ 25 ἄλλοτε περικοπῆς | παρεθέμεθα ἐκ τοῦ λόγου τοῦ fol. 237 v. περὶ τῶν δέκα πρὸς τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων· φησὶν

3. ἄλλου M; fort. ἄλλη 5. αὐτῷ (cf. 59, 12, 102, 13)] αὐτου M

6. τοῦ] το M 7. αὐτῷ] οὕτω M 13. αὐτο[v er.] M

14. δοκουσαν M 20. [β]ουλεσθαι M

γὰρ ταῦτα ἑσπλήβδην οὖν λέγοντες πάντων παρακτι-
 κὸν ἐκεῖνο τὸ ἐν πάντων σωστικὸν εἶναι φαιμεν, πά-
 σης οὐσίας ὑπαρξιν ἔχον ἀληθεστέραν καὶ πάσης γνώ-
 σεως τρανεστέραν, οὐ μεριζόμενον τοῖς γνωστοῖς οὐδὲ
 5 κινούμενον περὶ αὐτά· τούτων μὲν γὰρ ἡ ψυχικὴ καὶ
 νοερὰ γνώσις ἔχει τὰς ιδιότητας· καὶ γὰρ νοῦς πᾶς
 εἰς πολὺς καὶ τῷ εἶναι καὶ τῷ νοεῖν καὶ ψυχῇ πᾶσα
 κινήσις οὔσα καὶ νοεῖ μετὰ κινήσεως. ἐκεῖνο δὲ ἐν
 τῷ ἐνὶ μένον ἀμετάβατον ἅμα καὶ ἀδιαίρετον καὶ
 10 γινώσκει πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ οὐκ ἄνθρωπον
 μόνον καὶ ἥλιον καὶ πᾶν ὅτι τοιοῦτο ἀλλὰ καὶ ἕκα-
 στον τῶν καθ' ἕκαστον· οὐδὲν γὰρ ἐκφεύγει τὸ ἐν
 ἐκεῖνο, κἂν τῷ εἶναι λέγῃς, κἂν τῷ γινώσκεσθαι·
 καὶ μετ' ὀλίγα οὕτως καὶ ἡ τῆς προνοίας ἐνιαία
 15 γνώσις ἐν τῷ αὐτῷ ἀμερεῖ πάντων ἐστὶν τῶν μεριζο-
 μένων γνώσις, καὶ τῶν ἀτομωτάτων ἐκάστου καὶ τῶν
 ὀλιχωτάτων, καὶ ὡς ὑπέστησεν ἕκαστον κατὰ τὸ ἐν,
 οὕτως καὶ γινώσκει ἕκαστον κατὰ τὸ ἐν'. εἰ οὖν μὴ
 συμμερίζεται τοῖς γνωστοῖς ἡ τοῦ θεοῦ γνώσις, ἀλλ'
 20 ἀμεταβάτως ἐν τῷ ἐνὶ μένουσα καὶ ἀδιαίρετως γινώ-
 σκει πάντα οὐ μόνον τὰ καθόλου ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ
 καθ' ἕκαστά τε καὶ ἀτομώτατα, οὕτω δὲ γινώσκει ἕκα-
 στον ὁ θεός, ὥσπερ καὶ ὑπέστησεν ἕκαστον, ἀμερῶς
 τε καὶ ἀμεταβάτως, οὐ μόνον τὰ καθόλου ἀλλὰ καὶ
 25 τὰ ἀτομώτατα καὶ ἐν χρόνῳ τὸ εἶναι ἔχοντα καὶ ποτὲ
 μὲν ὄντα ποτὲ δὲ μὴ ὄντα, μὴ συγκινούμενος τῇ τῶν

1. σπλήβδην κτλ.: cf. pag. 38, 3. 91, 10 7. νοῖν M

11. ὅτι M, cf. 91, 16] ὅτιοῦν 38, 13 13. κἂν τὸ — κἂν τὸ pt

14. cf. pag. 38, 16. 91, 19 ἡ superscr. M 17. ἐκάστου

post ὀλιχωτάτων add. 91, 21 19. συμμερίζ[η]ται, ex ει, M

22. ἐκαστ[α] M ατ[ο]μωτατα, ex ω, M

γινομένων κινήσει, κὰν τὰ γινόμενα ποτὲ μὲν εἴη
 ποτὲ δὲ μὴ εἴη, ἢ δὲ τοῦ θεοῦ βούλησις αὐτῷ τῷ
 εἶναι παράγει ὃ βούλεται, ὡς φησιν ὁ Πρόκλος, ἢ
 βούλησις | ἄρα τοῦ θεοῦ ἀμερῶς καὶ ἀμεταβάτως fol. 238r.
 κατὰ τὸ ἐν πάντα ὑφίστησιν οὐ συμμεριζομένη τοῖς 5
 παραγομένοις οὐδὲ κινουμένη περὶ αὐτὰ ἀλλ' ἐνοειδῶς
 τὰ πεπληθυσμένα ποιεῖ καὶ τὰ μεριστὰ ἀμερῶς καὶ
 ἀμεταβάτως τὰ ἐν μεταβάσει τοῦ χρόνου τὸ εἶναι
 ἔχοντα. εἰ δὲ καὶ τὰ ἀτομώτατα ἀμερῶς τε καὶ ἀμε-
 ταβάτως ποιεῖ ἢ τοῦ θεοῦ βούλησις μὴ κινουμένη 10
 περὶ αὐτά, τὰ δὲ μερικά τε καὶ ἀτομώτατα ποτὲ μὲν
 ἔστιν ποτὲ δὲ οὐκ ἔστιν, ἐνδέχεται ἄρα καὶ τὴν περὶ
 τοῦ ποτὲ ὄντος κόσμου τοῦ θεοῦ βούλησιν ποτὲ μὲν
 εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι μηδὲ τὸ πρότερον ἔχειν καὶ τὸ
 ὕστερον ἄτε δὴ μηδὲ κινουμένην περὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς 15
 γινόμενα. τούτοις δ' αὐτοῖς καὶ τὸν Πλωτῖνον σύμ-
 φωνα λέγοντα παρεθήκαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὧν
 καὶ νῦν ἐπιμνησθῆναι οὐκ ἄχρηστον· λέγει δ' οὖν
 κάκεινος περὶ τῆς τοῦ θεοῦ δημιουργικῆς δυνάμεως
 ταῦτα 'οὐ μὴν ἀλλ' εἰ δεῖ ἐκάστην ἐνέργειαν παντελεῖ 20
 εἶναι μηδὲ θέμις τοῦ θεοῦ ἄλλο τι νομίζειν ἢ ὅλον
 τε καὶ πᾶν, δεῖ ἐν ὄρωσιν αὐτοῦ πάντα ἐνυπάρχειν.
 δεῖ τοίνυν καὶ τοῦ ἀεὶ εἶναι, δεῖ τοίνυν καὶ τοῦ μέλ-
 λοντος ὡς ἤδη παρόντος εἶναι. οὐ δὴ ὕστερόν τι ἐν
 ἐκείνῳ, ἀλλὰ τὸ ἤδη ἐκεῖ παρὸν ὕστερον ἐν ἄλλῳ 25

2. ἢ δὲ] εἰ δε M; εἰ δὲ ἢ pt 15. ὕστε ἄτε M

18. λέγει γοῦν pt 20. Plot. enn. VI 7, 1 (cf. pag. 39, 5.

101, 12) δεῖ Plot.] δη M ^{παν} ἀτελεῖ M] μὴ ἀτελεῖ Plot.,
 cf. 39, 5. 101, 12 21. θεμιτὸν θεοῦ ὅτι οὖν ὄν ἄλλο τι Plot.

22. τῶν αὐτοῦ Plot. 23. καὶ τοῦ ἀεὶ εἶναι δεῖ τοίνυν
 om. Plot. 24. ὡς om. Plot.

πρῶτον γίνεται. εἰ οὖν ἤδη πάρεστιν τὸ μέλλον,
 ἀνάγκη οὕτως παρῆναι ὡς προνενοημένον εἰς τὸ
 ὕστερον, τοῦτο δὲ ἐστὶν ὡς τὸ δεῖσθαι μηδενὸς τότε,
 τοῦτο δὲ ἐστὶν μηδὲν ἐλλείποντος. πάντ' ἄρα ἤδη ἦν
 5 καὶ ἀεὶ ἦν καὶ οὕτως ἦν ὡς εἰπεῖν ὕστερον τόδε διὰ
 τόδε· ἐκτεινόμενον μὲν γὰρ καὶ οἶον ἀπλούμενον ἔχει
 δεικνύναι τόδε μετὰ τόδε, ὁμοῦ δὲ ὄν πᾶν τόδε, τοῦτο
 δὲ ἐστὶν ἔχον ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν αἰτίαν'. εἰ οὖν κατὰ
 τὸν σοφὸν Πλωτῖνον τὸ μέλλον ἀεὶ τῷ θεῷ πάρεστιν
 10 καὶ οὐδὲν παρ' αὐτῷ ὕστερον ἀλλὰ τὸ ἐν ἄλλῳ ὕστε-
 fol. 238 v. ρον ἤδη τῷ θεῷ πάρεστιν καὶ ἀεὶ πάρεστιν, | τοῦ-
 τοις δὲ αὐτοῖς σύμφωνα καὶ τὸν Πρόκλον δείξομεν
 λέγοντα, οὐκ ἄρα οὐδέ, εἰ τὸ τεταγμένον ποτὲ μὲν
 ἔσται ποτὲ δὲ οὐκ ἔσται, καὶ ἡ περὶ τοῦ εἶναι αὐτὸ
 15 τοῦ θεοῦ βούλησις ποτὲ μὲν ἔσται ποτὲ δὲ οὐκ ἔσται.
 ὥστε οὐδὲ τὸ πρότερον ἔξει διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὕστερον
 οὐδὲ χρόνον. οὐ μὴν οὐδέ, ἐπειδὴ ἀεὶ εἶχε τὴν τοῦ
 εἶναι τὸ τεταγμένον, τουτέστιν τὸν κόσμον, βούλησιν
 ὁ θεός, ἤδη διὰ τοῦτο καὶ ἀνάρχως εἶναι τὸν κόσμον
 20 ἀνάγκη τῆς σωματικῆς καὶ γεννητῆς φύσεως τὴν ἀναρ-
 χον ὑπαρξιν μὴ ἐπιδεχομένης. εἰ δὲ διὰ τὸ ποτὲ μὲν
 εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι τὸ τεταγμένον, τουτέστιν τὸν
 κόσμον, ἀναγκάζει καὶ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν ὁ Πρό-
 κλος ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι καὶ διὰ τοῦτο
 25 καὶ ὑπὸ χρόνον εἶναι, ὑποστατικὴ δὲ πάντων ἡ τοῦ
 θεοῦ βούλησις, ὡς δὲ ὑφίστησι πάντα, οὕτω καὶ γι-
 νώσκει πάντα (ὡς αὐτὸς πάλιν εἶπεν), γινώσκει δὲ

1. πρῶτον om. Plot.

3. ὡς μηδὲν δεῖσθαι Plot.

4. ἐλλείποντος Plot.

5. διὰ M] μετὰ Plot.

6. ἐκτεινο-

μενον M 10. τ[ὸ], ex ω, M

11. [ἦδη τω], ex τω θῶ, M

27. pag. 570, 17

πάντα οὐ μόνον τὰ καθόλου ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα
 καὶ τὰ ἀτομώτατα (ὡς καὶ τοῦτο πάλιν αὐτὸν παρεθή-
 καμεν λέγοντα), ταῦτα δὲ μεριστά τέ ἐστιν καὶ οὐκ
 αἰδία ἀλλὰ ποτὲ μὲν ὄντα ποτὲ δὲ οὐκ ὄντα, καὶ ἡ
 τοῦ θεοῦ ἄρα περὶ τῶν ὄντων γνώσις ἔξει τὸ πρό- 5
 τερόν τε καὶ τὸ ὕστερον καὶ τὸ ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ
 δὲ μὴ εἶναι καὶ τὸ ὑπὸ χρόνον εἶναι καὶ οὐχ ἔνοειδῶς
 οὐδὲ ἀδιαστάτως ἀλλὰ πεπληθυσμένως καὶ διαστατῶς
 τῶν καθ' ἕκαστον ἀντιλήψεται. καὶ ἡ πρόνοια δὲ
 πάλιν ὡσαύτως συμμερισθῆσεται τοῖς προνοουμένοις 10
 καὶ οὐχ ἔνοειδῆς ἀλλὰ πεπληθυσμένη ἔσται, ὡσπερ
 ἐκεῖνα, καὶ τὸ ἐν χρόνῳ πρότερον ἔξει καὶ τὸ ὕστερον,
 ὡς καὶ ἐκεῖνα. ἀθετείτω οὖν ὁ φιλόσοφος τῶν ἰδίων
 ἀποφάνσεων ὁποτέραν βούλεται· οὐ γὰρ δυνατὸν ἀμφο-
 τέρας τὸ ἀληθὲς ἔχειν, λέγω δὴ τό τε ἔνοειδῶς τὸ 15
 πρώτον αἴτιον καὶ ἀμεταβάτως καὶ αὐτὰ τὰ ἀτομώ-
 τατα καὶ ποτὲ μὲν ὄντα ποτὲ δὲ μὴ ὄντα παράγειν τε
 καὶ γινώσκειν καὶ προνοεῖν αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ fol. 239r.
 περὶ προνοίας λόγῳ τεθεολόγηκεν, καὶ τό, εἰ ποτὲ μὲν
 εἶη ὁ κόσμος ποτὲ δὲ μὴ εἶη, καὶ τὴν περὶ τοῦ εἶναι 20
 αὐτὸν τοῦ θεοῦ βούλησιν ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι
 (ὡς ἐνταῦθα φησιν) καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρότερον ἔχειν
 καὶ τὸ ὕστερον· ἀλλ' εἶπερ ἐν τῷ περὶ προνοίας αὐτοῦ
 λόγῳ εἰς αὐτὰ μόνα τὰ πράγματα βλέπων κατὰ τὰς
 ὀρθὰς περὶ θεοῦ ἐννοίας ἐκεῖνα καλῶς τεθεολόγηκεν, 25
 ἀθετητέον τὰ δεύτερα φιλονεικότερον αὐτῷ μᾶλλον
 καὶ οὐ πρὸς ἀλήθειαν εἰρημένα. εἰ οὖν ἐκεῖνα ἀληθῆ
 καὶ τὸ τῶν ὄντων πάντων αἴτιον ἐν τῷ ἐνὶ μένου
 ἀμετάβατόν τε ἅμα καὶ ἀδιαίρετον καὶ τὰ ἀτομώτατα

καὶ ἐν χρόνῳ τὸ εἶναι ἔχοντα παράγει μὴ κινούμενον
 περὶ αὐτὰ καὶ κατὰ τὸν Πλωτῖνον τὸ μέλλον ἤδη τῷ
 θεῷ παρέστιν, καὶ οὐδὲν ὕστερον ἐν αὐτῷ, ἐνδέχεται
 ἄρα, μᾶλλον δ' ἀναγκαῖόν ἐστιν, κἂν ποτὲ μὲν ἢ τὸ
 5 τεταγμένον, τουτέστιν ὁ κόσμος, ποτὲ δὲ μὴ ἢ, τὴν
 περὶ τοῦ εἶναι αὐτὸν τοῦ θεοῦ βούλησιν ἀίδιον εἶναι
 μὴ συγκινουμένην αὐτῷ μηδὲ τῷ διαστατῷ τῆς ὑπάρ-
 ξεως αὐτοῦ συνδισταμένην, εἴπερ ἐνοειδῆς ἀεὶ καὶ τοῦ
 ἀγαθοῦ μόνου ἢ βούλησις· βούλεται γὰρ ἀεὶ τὸ ἀγα-
 10 θὸν εἶναι, ἀλλ' ὡς πέφυκεν ἕκαστον τοῦ ἀγαθοῦ μετέ-
 χειν· πέφυκε δὲ τὰ γενητὰ καὶ μάλιστα τὰ σώματα
 μὴ ἀεὶ εἶναι, ὡς πολλάκις ἡμῖν δέδεικται.

δ'. Ἀλλὰ γὰρ εἰ καὶ καθ' ὑπόθεσιν συγχωρήσειέ
 τις αὐτοῖς τὸ ποτὲ μὲν βούλεσθαι τὸν θεὸν εἶναι τι
 15 ποτὲ δὲ βούλεσθαι μὴ εἶναι τὸ αὐτὸ ἢ ἔμπαλιν ποτὲ
 μὲν βούλεσθαι μὴ εἶναι τὸ αὐτὸ ποτὲ δὲ εἶναι βού-
 λεσθαι καὶ διὰ τοῦτο τῶν βουλήσεων τὴν μὲν εἶναι
 fol. 239 v. προτέραν τὴν δὲ ὑστέραν, ποία | ἐντεῦθεν ἀνάγκη
 φαίνεται τὸ καὶ χρόνον ἐν ταῖς τοῦ θεοῦ βουλήσεσιν
 20 ἐναποτίθεσθαι διὰ τὸ μόνον ἀπλῶς τὴν μὲν προτέραν
 τῶν βουλήσεων λέγεσθαι τὴν δὲ ὑστέραν; σοφιστικὸν
 γὰρ οἶμαι καὶ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν τοῦ πρότερόν
 ἐστὶν καὶ τοῦ ὕστερον ἤδη διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐν ταῖς
 βουλήσεσιν τοῦ θεοῦ πρότερόν τε καὶ ὕστερον χρόνον
 25 ὑπονοεῖν ἀνάγκη· οὐδὲ γὰρ πᾶν τὸ ὁπωσοῦν λεγό-
 μενον πρότερόν τε καὶ ὕστερον χρόνον πάντως ἐστὶν
 δηλωτικόν· οὕτως γὰρ καὶ τὴν νοερὰν οὐσίαν πᾶσαν
 καὶ παντὸς ἐξηρημένην σώματος καὶ αὐτὸν τὸν τοῦ

2. τὸν pt] των M 19. τα[ι]ς M 23. τοῦ pt] τὸ M
 25. fort. ἀνάγκη del. (neutiquam 23 ἢ δὴ διὰ scrib.)

χρόνου δημιουργόν, κὰν αἰδιος ἦ ὁ κόσμος, ἢ ὑπὸ
 χρόνον ποιήσομεν ἢ ἐν αὐτῷ τὸν χρόνον ὑφίστασθαι
 δώσομεν. ὅτι μὲν οὖν τὰς νοερὰς οὐσίας ὅσον ἐκ τοῦ
 λόγου τούτου ὑπὸ χρόνον ποιεῖν ἀνάγκη, δῆλον ἐν-
 τεῦθεν· εἰ γὰρ καὶ ἀμερῆς ἐστὶν ἡ τοῦ νοῦ ἐπιβολὴ ⁵
 καὶ ἀδιάστατος, ἀλλ' οὖν τὸ μὴ ἅμα πάντα νοεῖν
 αὐτὸν καὶ αὐτοὶ ἡμῖν συνομολογήσουσιν, ὡς καὶ ὁ
 Πρόκλος ἐν τοῖς προτεθεισῶν αὐτοῦ ῥητοῖς ἐκ τοῦ
 περὶ προνοίας λόγου ἠνίξαστο εἰπὼν 'καὶ γὰρ νοῦς
 πᾶς εἷς καὶ πολὺς καὶ τῷ εἶναι καὶ τῷ νοεῖν'· τὸ γὰρ ¹⁰
 κινεῖσθαι περὶ τὰ γνωστὰ ἴδιον εἶναί φησιν τῆς νοε-
 ρᾶς τε καὶ ψυχικῆς γνώσεως. νοῦν δὲ λέγομεν οὐ
 τὸν δημιουργικὸν δηλονότι ἀλλὰ τὰς μετ' ἐκεῖνον καὶ
 ἀπ' ἐκείνου νοερὰς οὐσίας, αἵτινές ποτ' ἂν εἶεν. ὁ
 τοιοῦτος οὖν νοῦς, ὡς ἂν καὶ Ἑλλήνων συμφήσαιεν ¹⁵
 παῖδες, οὐχ ἅμα τυχόν καὶ θεὸν καὶ ἄγγελον καὶ
 ψυχὴν καὶ κόσμον καὶ αἰῶνα καὶ χρόνον καὶ τῶν
 ἄλλων νοεῖν ἕκαστον δύναται ἀλλ' ἕκαστῳ ἰδίᾳ ἐπι-
 βάλλει ἀπὸ νοήματος εἰς νόημα μεταβαίνων, εἰ καὶ
 ἀχρόνως τε καὶ ἀδιαστάτως ἕκαστου νοητοῦ διγγάνει· ²⁰
 τοῦ γὰρ δημιουργικοῦ νοῦ ἴδιον ἢ ἀθρόα καὶ ἀμερῆς
 ἅμα πάντων νόησις. οὐκοῦν τὸ μὲν τι πρῶτον ^{fol. 240r.}
 νοεῖ ὁ νοῦς, τὸ δὲ δεύτερον, τὸ δὲ τρίτον. εἰ οὖν
 ὅτι δήποτε ἀπλῶς τὸ ὕστερον ἔχει καὶ πρότερον, ἐν
 τούτῳ καὶ χρόνος ἐστίν· καὶ αἱ νοεραὶ ἅρα πᾶσαι ²⁵
 οὐσῖαι καὶ σωμαίων ἐξηρημέναι ὑπὸ χρόνον ἔβονται
 καὶ ἐν αὐταῖς ὁ χρόνος συστήσεται καὶ πῶς τὰ πάντη
 κεχωρισμένα σώματος καὶ σωματικῆς ἔστερημένα κινή-

2. 3. ποιήσομεν... δώσομεν M (cr. pt)
 εἷς) om. 570, 7

11. κιν[ει]σθαι M

10. καὶ (post
 24. καὶ τὸ πρό-

τερον pt

σεως ὑπὸ χρόνον ἔσονται τὸν μετὰ σωμάτων τὴν
 ὑπαρξιν ἔχοντα· ὁ μὲν γὰρ χρόνος ἐν κινήσει, καὶ ἄνευ
 κινήσεως ὁ χρόνος οὐκ ἔστιν, ὡς Ἀριστοτέλης ὑπέδει-
 ξεν καὶ πᾶσιν δοκεῖ, ἢ δὲ κινήσις ἐν σώματι πάντως·
 5 ὅπερ ἄρα πάντῃ κεχώριστα σώματος καὶ καθ' ὑπαρξιν
 καὶ κατὰ σχέσιν, τοῦτο καὶ χρόνου κεχώριστα. νοῦς
 δὲ πᾶς καὶ καθ' ὑπαρξιν κεχωρίσθαι σωμάτων ὡμολό-
 γηται χωριστὴν ἔχων παντὸς σώματος τὴν οὐσίαν,
 ἀλλὰ δὴ καὶ κατὰ σχέσιν· ὡς γὰρ Ἀριστοτέλης καλῶς
 10 ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς εἴρηκεν, ποῖον μῦθον ἢ πῶς ὁ
 νοῦς συνέξει, χαλεπὸν καὶ πλάσαι. εἰ οὖν ἐπέκεινα
 μὲν χρόνου πᾶς νοῦς, τινὲς δὲ τούτων ἢ πάντες μετα-
 βατικὴν τὴν νόησιν ἔχουσιν τὸ μὲν τι πρότερον νοοῦν-
 τες τὸ δὲ ὕστερον, οὐκ ἄρα τὸ ὁπωσοῦν πρότερόν τε
 15 καὶ ὕστερον εὐθύς καὶ χρόνου δηλωτικόν ἔστιν. ἔτι
 εἰ καὶ κατὰ Πλάτωνα μετ' οὐρανοῦ γέγονεν ὁ χρόνος,
 ἴν' ἅμα γεννηθέντες ἅμα καὶ λυθῶσιν, ἄν ποτε λύσις
 τις αὐτῶν γένηται, δῆλον, ὡς, εἴ τις κατ' ἐπίνοιαν μὴ
 εἶναι τὸν κόσμον ὑπόθοιτο, οὐδὲ ὁ χρόνος ἔσται. ἐν-
 20 δέχεται δέ, μᾶλλον δ' ἀναγκαῖόν ἔστιν καὶ τοῦ κόσμου
 μὴ ὄντος εἶναι τὰς νοερὰς οὐσίας· οὐ γὰρ ἐν τῇ σχέ-
 σει τῇ πρὸς τὰ σώματα τὸ εἶναι ἔχουσιν, ἵνα τῶν
 σωμάτων κατ' ἐπίνοιαν ἀναιρουμένων καὶ ἢ νοερὰ
 συναναιρεθεῖν οὐσία· εἰ γὰρ καὶ ἅμα πάντα ὑποστῆ-
 fol. 240 v. ναί τις | συγχωρήσειεν (καὶ τὰς νοερὰς οὐσίας
 26 φημὶ καὶ τὰ σώματα), οὐδέν γε ἄτοπον, ὡς ἐν ἑτέροις

1. τὸν Kroll] των M 2. εχοντων, in marg. ζητει, M
 3. Arist. de gen. et corr. B 10 p. 337 a 23 6. κεχώριστα] κε-
 χωρισθαι cum vitii nota M 10. Arist. de an. A 5 p. 411 b 18
 15. δηλοτικον M 16. Plat. Tim. 38 B 17. γεννηθέν-
 τες Plat. 18. γεννη[τ]αι, ex v, M] γίγνηται Plat. 26. α[v
 er.]τοπον M cf. pag. 540, 14

ἠκούσαμεν τοῦ Προκλου λέγοντος, τὰ ἅμα ὄντα χωρίζειν τῇ ἐπίνοια, ἵνα κατίδωμεν ἐκάστῳ τῶν ἅμα ὄντων τί μὲν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ φύσεως πρόσεστιν τί δὲ ἀπὸ τῆς πρὸς ἕτερον συντάξεώς τε καὶ σχέσεως. χωριζέσθω τοίνυν κατ' ἐπίνοιαν τῶν ὄντων ὁ κόσμος, 5
 μενέτωσαν δὲ αἱ ἀσώματοι καὶ νοεραὶ οὐσίαι, οἷα ἐστὶν καὶ ἡ ἡμετέρα ψυχὴ. οὐκοῦν καὶ τοῦ κόσμου μὴ ὄντος οὐδὲν ἦττον αὐτὸς καθ' αὐτὸν μεταβατικὴν τὴν νόησιν ὁ νοῦς ἔξει· τοῦτο γὰρ ἐστὶν αὐτοῦ φύσις τὸ μὲν τι πρότερον νοεῖν τὸ δὲ ὕστερον· εἰ μὲν 10
 γὰρ ἀπὸ σώματος ἢ χρόνου τὸ μεταβατικῶς νοεῖν πᾶς νοῦς ἔχει, χωριστὴ δὲ σωμάτων ἢ τοῦ νοῦ, οὐσία, ἐνδέχεται ἄρα τὸν νοῦν αὐτὸν καθ' αὐτὸν γενόμενον ἀμεταβάτως καὶ ἀμερῶς ἀθρόον ἅμα πάντα θεωρεῖν· εἰ γὰρ τὸ μεταβατικῶς θεωρεῖν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ 15
 σῶμα σχέσεως ἔχει, αὐτοῦ ἄρα καθ' αὐτὸν ἀμετάβατος κατὰ φύσιν ἐστὶν ἢ ἐνέργεια· οὐκοῦν καὶ ἐνεργήσει ποτὲ οὕτως, εἰ μὴ μάτην ἔξει τὴν οὐσιώδη ταύτην δύναμιν· ἐνεργῶν δὲ οὕτως καὶ πάντα ἅμα νοῶν τὰ ὄντα οὐδὲν ταύτῃ διοίσει τοῦ θείου τε καὶ δη- 20
 μιουργικοῦ νοῦ· ὅπερ ἄτοπον. εἰ οὖν καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσιν μεταβατικὴν εἶναι τὴν οὐσιώδη τοῦ νοῦ ἐνέργειαν καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρότερον ἐν τῇ νοήσει εἶναι καὶ τὸ ὕστερον, ἀναιρουμένης δὲ κατ' ἐπίνοιαν τῆς τῶν σωμάτων φύσεως τὸν μὲν χρόνον συναναίρει- 25
 σθαι ἀνάγκη τὸν δὲ νοῦν οὐκέτι, τοῦ ἄρα χρόνου ἀναιρουμένου κατ' ἐπίνοιαν ἐνδέχεται τὸ πρότερον εἶναι καὶ τὸ ὕστερον. εἰ οὖν πᾶν ἀπλῶς τὸ ὁπωσδή-

2. κατ' εἰδωμεν M
 βατως M (cr. Kroll)
 textu M

8. ὄντ[ο]ς, ex ω, M

16. ἀμετα-
 17. καὶ in marg. (m 1??), κ' ἐν in

17. 18. ἐνεργησῆ M

ποτε πρότερόν τε καὶ ὕστερον χρόνου ἐστὶν δηλωτι-
 κόν, ἐνδέχεται ἄρα καὶ μὴ ὄντος χρόνου εἶναι χρόνον,
 ὅσον ἐπὶ ταῖς τοῦ Πρόκλου ὑποθέσεσιν. εἰ οὖν |
 fol. 241r. τοῦτο ἄτοπον καὶ ἀδύνατον, οὐκ ἄρα, ὅπου τὸ
 5 πρότερον καὶ τὸ ὕστερον, εὐθύς πάντως καὶ χρόνος
 ἐστίν· οὕτω γὰρ καὶ αἱ νοερὰὶ πᾶσαι οὐσίαι ὑπὸ χρό-
 νον ἔσονται, ὡς ἐδείξαμεν, καὶ οὐ μόνον τὰς νοερὰς
 οὐσίας ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τοῦ χρόνου δημιουργὸν ἐκ
 ταύτης τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ χρόνον ποιήσομεν. σκοπεῖ
 10 γὰρ οὕτως. τῶν οὐρανίων σφαιρῶν ἐκάστη ἄλλη κατὰ
 ἄλλον χρόνον τὸν ἴδιον κύκλον ἐκπεριέρχεται· ταχυ-
 τάτη μὲν γὰρ ἡ τῆς ἀπλανοῦς τυγχάνει περιφορὰ ἐν
 εἴκοσι τέτρασιν ὥραις ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου εἰς τὸ
 αὐτὸ πάλιν ἐπαναστρέφουσα, ἡ δὲ σελήνη διὰ μηνὸς
 15 τὸν ἴδιον ἐκπεριπολεῖ κύκλον, ὁ δὲ ἥλιος καὶ οἱ τούτῳ
 ἰσοδρομοῦντες ὃ τε ἔσπερος καὶ ὃν τοῦ Ἑρμοῦ ἐπι-
 φημίζουσιν δι' ἐνιαυτοῦ τὴν ἰδίαν ποιοῦνται ἀποκατά-
 στασιν, ὁ καλούμενος τοῦ Ἄρεως ἐγγὺς δι' ἐνιαυτῶν
 δύο, ὁ τοῦ Διὸς διὰ δώδεκα, ὁ τοῦ Κρόνου διὰ τριά-
 20 κοντα· καὶ ταύτης δῆπου τῆς διαφόρου τῶν οὐρανίων
 ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ αὐτὸ ἀποκαταστάσεως ὁ δη-
 μιουργός ἐστιν πάντων αἷτιος ἀμέσως αὐτὸς τὸν κό-
 σμον ὑποστήσας, ὡς καὶ Πλάτων φησὶν καὶ Πρόκλος
 δοκεῖ. ὑποκείσθω τοίνυν πάντας ἅμα τοὺς πλανω-
 25 μένους ἐν τῷ αὐτῷ γεγονέναι σημείῳ, οἷον ἐν τῇ τοῦ
 κριοῦ ἢ ἐν ἄλλου τινὸς ζωδίου ἀρχῇ· τοῦτο γὰρ οὐκ
 ἀδύνατόν ἐστι ἀλλ' ἐνδεχόμενόν τε καὶ ἀναγκαῖόν ποτε

4. ὅ[ν er.]πον M 7. pag. 575, 3 11. [κν]κλον M

16. M m 1 ad ἔσπερος in marg.: ὁ της ἀφροδιτης 18. M m 1
 ad ἐγγυς in marg.: δια π̄ μ' 23. Plat. Tim. 31A sq. (cf.
 pag. 93, 17 sq.)

ἢ γεγονέναι ἢ γενήσεσθαι. δῆλον δῆπου πάντως ἐν-
 τεῦθεν, ὡς προτέρα μὲν πάντων ἢ ἀπλανῆς εἰς τὸ
 αὐτὸ σημεῖον ἀποκαταστήσεται, δευτέρα δὲ ἡ σελήνη,
 τρίτος ὁ ἥλιος καὶ οἱ τούτῳ ἰσόδρομοι, τέταρτος ὁ
 τοῦ Ἄρεως, πέμπτος ὁ τοῦ Διός, ἕσχατος ὁ τοῦ Κρό- 5
 νου. οὐδὲν δὲ διοίσει πρὸς τὴν παροῦσαν ἀπόδειξιν,
 κὰν μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἅπαντας ὑποθώμεθα ἀλλ'
 ἄλλον | ἀλλαχοῦ, ὡς ἂν τύχοιεν ὄντες· ὁ γὰρ fol. 241 v.
 αὐτὸς ἡμῖν ἀρμόσει περὶ τῆς ἐκάστου ἀποκαταστάσεως
 λόγος· σαφηνείας δὲ χάριν ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου 10
 πάντας τῆς αὐτῆς ἀρχομένους περιόδου ὑπεθέμεθα,
 ὅπερ καὶ γεγονέναι τε καὶ ἔσεσθαι ἔστιν ἀναγκαῖον
 καὶ μάλιστα κατὰ τοὺς αἰδίον εἶναι τὸν κόσμον ὑπο-
 τιθεμένους· καὶ νῦν γὰρ ἐφ' ἡμῶν κατὰ τὸ διακοσιο-
 στὸν τεσσαρακοστὸν πέμπτον Διοκλητιανοῦ ἔτος ἐν τῷ 15
 αὐτῷ ζῶδιῳ τῷ ταύρῳ γεγόνασιν οἱ ἐπτὰ πλανώμενοι,
 εἰ καὶ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ μοίρᾳ ἅπαντες· ὥστε καὶ ἐν τῷ
 αὐτῷ σημείῳ γενέσθαι πάντας ἐνδέχεται. ἄρ' οὖν ὁ
 ταῦτα οὕτως διαταξάμενος καὶ δημιουργήσας θεὸς ἔγνω
 ἐκάστης περιφορᾶς τὴν ἀποκατάστασιν ἢ οὐκ ἔγνω; 20
 εἰ μὲν οὖν οὐκ ἔγνω, ἀγνοήσει τὴν τάξιν, ἧς αὐτὸς
 ἔστιν αἴτιος. καίτοι λέγεται ἐν Τιμαίῳ ὡς κινήθην
 αὐτὸ καὶ ζῶον ἐνόησεν τῶν αἰδίων θεῶν γεγονὸς
 ἄγαλμα ὁ γεννήσας πατήρ, ἠγάσθη τε καὶ εὐφρανθεὶς
 ἔτι δὴ μᾶλλον ὅμοιον πρὸς τὸ παράδειγμα ἐπενόησεν 25
 ἀπεργάζεσθαι· εἰ δὲ ἔγνω κινούμενον καὶ διὰ τοῦτο
 πάλιν ἐξ ἀνάγκης ἔγνω, πότε ἐκάστη περιφορὰ εἰς
 τὸ αὐτὸ σημεῖον ἀπεκατέστη, δηλονότι πρότερον μὲν

15. ετους M

22. Plat. Tim. 37C (ὡς δὲ)

23. ζῶν Plat.

26. ἀπεργάσασθαι Plat.

ἔγνω, ὅτι ἡ ἀπλανὴς ἀπεκατέστη, δεύτερον δέ, ὅτι ἡ
 σελήνη, τρίτον ὁ ἥλιος, τέταρτον ὁ τοῦ Διὸς, καὶ τοὺς
 λοιποὺς ἀκολούθως. εἰ δὲ τὴν μὲν πρότερον ἀπο-
 καταστᾶσαν ἔγνω τὴν δὲ ὕστερον, ἔστιν ἄρα καὶ ἐν
 5 ταῖς τοῦ δημιουργοῦ νοήσεσιν τὸ πρότερον καὶ τὸ
 ὕστερον καὶ τὸ ἦν καὶ τὸ ἔσται· ἐν ᾧ δὲ τὸ πρότερον
 καὶ τὸ ὕστερον καὶ τὸ ἦν καὶ τὸ ἔσται, ἐκεῖ καὶ χρό-
 νος, ὡς δοκεῖ τῷ Πρόκλῳ· ἔσται ἄρα καὶ ἐν τῷ τοῦ
 χρόνου δημιουργῷ χρόνος. καὶ οὐ μόνον ἐν ταῖς
 10 γνώσεσι τῶν περιφορῶν τῶν οὐρανίων ἔξει τὸ πρό-
 fol. 242r. τερον καὶ τὸ ὕστερον ὁ δημιουργὸς ἀλλὰ καὶ | ἐν
 ταῖς περὶ αὐτῶν βουλήσεσιν οὐδὲν ἤττον· δῆλον γάρ,
 ὅτι, ὅτε ἡ ἀπλανὴς τὸν ἴδιον ἐκπεριῆλθεν κύκλον,
 ἠβούλετο ὁ θεὸς αὐτὴν μὲν τὸ τηρικαῦτα ἐκπεριελη-
 15 λυθῆναι, τὰς δὲ λοιπὰς οὐδέπω ἠβούλετο· εἰ γὰρ
 ἐβούλετο καὶ τὰς ἄλλας ἐκπεριεληλυθῆναι τὸν ἑαυτῶν
 κύκλον, πῶς οὐκ ἐκπεριεληλύθασιν; οὕτω γὰρ οὐχ ἅμα
 τῷ εἶναι ποιήσει ἢ βούλησις, ὅπερ τῷ Πρόκλῳ δοκεῖ.
 καὶ εἰ ἀεὶ τάττει τὸ πᾶν ὁ θεός, ἀεὶ δήπου βούλεται
 20 αὐτὸ τάττεσθαι, εἰ δὲ ἀεὶ βούλεται αὐτὸ τάττεσθαι,
 ἀεὶ βούλεται αὐτὸ κατὰ τὸν εἰρημένον τῆς κινήσεως
 τρόπον κινεῖσθαι (τοῦτο γὰρ ἔστιν αὐτῷ τάξις), εἰ δὲ
 τοῦτο, βούλεται δήπου τὴν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ἀπο-
 κατάστασιν τὴν μὲν τῶν σφαιρῶν πρώτην, τὴν δὲ
 25 δευτέραν, τὴν δὲ τρίτην καὶ ἐφεξῆς κατὰ τὸν εἰρημέ-
 νον τρόπον τὰς λοιπὰς ποιεῖσθαι. οὐκοῦν, ὅτε ἡ
 πρώτη εἰς τὸ αὐτὸ ἀπεκατέστη σημεῖον, οὕτω τὴν
 δευτέραν ἀποκαταστήναι ἠβούλετο, καὶ ὅτε ἡ δευτέρα,

8. pag. 560, 19
 ἠβούλετο pt
 ἔσται pt

10. γνωσεσι[ν ex.] M
 16. τ[ο]ν, ex ω, M

15. 16. γὰρ
 27. et 581, 3. ἀποκατ-

οὕτω τὴν τρίτην, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως. εἰ δὲ μὴ ἅμα ἠβούλετο πάσας ἀποκαταστήναι, ὅτε δηλονότι ἐκάστη ἀπεκατέστη, τότε καὶ ἠβούλετο αὐτὴν ἀποκαταστήναι· εἰ δὲ τοῦτο, ἀποκαθίσταται δὲ ἢ μὲν προτέρα, ἢ δὲ δευτέρα, τρίτη δὲ καὶ τετάρτη καὶ ἐφεξῆς, ἔστιν ἄρα καὶ ἐν ταῖς βουλήσεσιν τοῦ θεοῦ ὡσπερ καὶ ἐν ταῖς νοήσεσιν τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον καὶ τὸ ἦν καὶ τὸ ἔσται, διὰ τοῦτο δὲ καὶ χρόνος, ὅσον ἐπὶ ταῖς ἀφύκτοις ταύταις τῶν συλλογισμῶν ἐπιχειρήσεσιν, κἂν αἰδιόν τις εἶναι τὸν κόσμον ὑπόθοιτο. ἔτι πότερον οἶδεν ὁ θεὸς τὸ μέλλον ἢ οὐκ οἶδεν; εἰ μὲν οὖν οὐκ οἶδεν τὸ μέλλον, οὐδὲ τὸ ἐνεστὸς εἴσεται· εἰ γὰρ τὸ παρὸν οἶδεν ἀγνοῶν τὸ μέλλον, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔσται χείρων· πολλοὶ γὰρ τῶν ἀνθρώπων τὸ μέλλον ἐγνώκασιν. ὥστε, εἰ τὰ ἐνεστῶτα τῶν μερικῶν οἶδεν, καὶ τὰ μέλλοντα εἴσεται, ἵνα μὴ καὶ ἀνθρώπων ἢ χείρων, τάχα δὲ καὶ ἀλόγων· πολλὰ γὰρ καὶ τούτων τοῦ μέλλοντος λαμβάνουσιν αἰσθησιν, ὡς γέραναι μὲν χειμῶνα φεύγουσαι καὶ ἕτερα δὲ πλεῖστα. εἰ δὲ μήτε τὸ ἐνεστὸς οἶδεν μήτε τὸ μέλλον, καθόλου πάντα ἀγνοήσει· οὐδὲ γὰρ τὸ παρελθὸν εἴσεται· τοῦτο γὰρ πρότερον ἐνεστὸς γέγονεν· ὁ δὲ τὸ ὄν ἀγνοῶν, ὅτι ἔστιν, πολλῶ δῆπου τὸ μηκέτι ὄν οὐκ εἴσεται εἰ γέγονεν. οὐκοῦν οὐδὲ εἰ ἔσται ὁ ὑπ' αὐτοῦ δημιουργούμενος κόσμος εἴσεται· ἐνέστηκεν γὰρ ὁ κόσμος, καὶ πάντα ἐν τῷ νῦν ἔχει τὴν ὑπαρξιν. καὶ ὁ κόσμος δὲ

4. [δε η] M 6. τες M 12. ἐνεστῶς pt 13. ἀγν[ο]ων, ex ω, M [καὶ τ]ων M 17. χ[ει]ρων M 19. φευγουσ[α]ι M 20. ἐνεστῶς t μ[η]τε M 22. ἐνεστῶς pt 24. εἰ ἔσται] εἴσεται M 25. εἴσεται M] εἰ ἔσται t; εἰ εἴσεται p 26. πάντα suspectum

τοῖς τοῦ χρόνου συνδιαιρούμενος τμήμασιν καὶ τὸ ἦν
 ἔχει καὶ τὸ ἔστιν καὶ τὸ ἔσται, ὡς καὶ τοῦ Πρόκλου
 πολλάκις ἐν αἷς αὐτοῦ παρεθέμεθα ῥήσεσιν ἐκ τῆς
 ὑπὲρ τοῦ Τιμαίου πρὸς Ἀριστοτέλην ἀπολογίας ἠκού-
 6 σαμεν λέγοντος. εἰ οὖν ὁ κόσμος καὶ τὸ παρεληλυθὸς
 ἔχει καὶ τὸ ἐνεστὸς καὶ τὸ μέλλον, ἀγνοεῖ δὲ τὸ μέ-
 λλον ὁ θεός, οὐδ' εἰ ἔστιν ὅλως ὁ ὑπ' αὐτοῦ γενό-
 μενος κόσμος εἴσεται· εἰ γὰρ μὴ οἶδεν ὡς ἐσόμενον,
 οὐδ' εἰ ἐνέστηκεν εἴσεται· καὶ τί λέγω τὰ ἄλλα; καὶ
 10 ἑαυτὸν εἰ ἔστιν ἀγνοήσει, εἶπερ τὸ ἐνεστὸς ἀγνοεῖ·
 ἔστιν γὰρ καὶ αὐτός. οὐκοῦν οὐδὲν διοίσει τῆς φύ-
 σεως· κἀκείνη γὰρ ποιοῦσα τὰ σώματα καὶ ἑαυτὴν
 ἀγνοεῖ καὶ τὰ γινόμενα· τάχα δὲ καὶ πολλῶ χείρων
 ἔσται τῆς φύσεως, εἴ γε ἐν τοῖς λογικοῖς ζώοις ἢ
 15 φύσις ἔχει τὸν ἐπιλάμποντα λόγον ἠγεμονοῦντα καὶ
 ἑαυτὸν κἀκείνην καὶ πάντα γινώσκοντα. ποῦ δὲ θή-
 σομεν καὶ τὸ

‘οἶδα δ’ ἐγὼ ψάμμου τε ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης
 καὶ κωφοῦ ξυνίημι καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούω’,

20 ποῦ δὲ τὸ ‘θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν’ καὶ τὸ

‘πάντα θεοῦ πλήρη, πάντη δέ οἱ εἰσιν ἀκουαὶ
 καὶ διὰ πετρῶων καὶ ἀνὰ χθόνα καὶ τε δι’ αὐτοῦ
 ἀνέρος, ὅτι κέκευθεν ἐνὶ στήθεσσι νόημα’;

fol. 243r. εἰ δὲ τὸ μέλλον οἶδεν, οὐδὲν | δὲ τῶν καθόλου

25 μέλλει ὡς μήπω ὄν, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀεὶ γένεσιν, ὡς
 δοκεῖ Πλάτωνι, τὰ δὲ μερικὰ μὲν μήπω δὲ ὄντα ταῦτά
 ἔστιν τὰ μέλλοντα, οἶδεν ἄρα καὶ τὰ μερικὰ ὁ θεὸς
 καὶ οὐχ, ὡς ἀθέως τῶν παρ’ Ἑλλησιν θεομάχων μᾶλ-

6 et 10. ἐνεστὸς pt 15. ἐπιλαμποτα M 19. λαλέοντος
 etiam Porphy. vit. Plot. 22; φωνεῦντος Herod. 1, 47
 20. Hom. δ 379. 468 26. πλατω[ν]ι, ex τ, M

λον οὐ θεολόγων τινὲς ἔφασαν, ἀγνοεῖ ὁ θεὸς τὰ καθ' ἕκαστα, μόνον οὐκ ἐκεῖνο τὸ κωμικὸν λέγοντες ὅτι τοσαύτην τοὺς θεοὺς ἄγειν σχολήν, ὥστε τὸ κακὸν καὶ τὰγαθὸν καθ' ἡμέραν νέμειν ἑκάστῳ;

ἀγνοεῖν δὲ τὰ καθ' ἕκαστα λέγων τὸν θεὸν καὶ τὴν περὶ αὐτὰ δηλονότι τοῦ θεοῦ συνανήρηκεν πρόνοιαν· οὐ γὰρ δὴ τῶν ἀγνοουμένων προνοήσει, ὡς ἡ φύσις ἢ ἄλλοτος. ἔχομεν δὲ καὶ ἐν ταῖς προεκκειμέναις Πρόκλου τε καὶ Πλωτίνου ῥήσεσιν, ὅτι καὶ τὸ μέλλον οἶδεν καὶ μέχρι τῶν ἀτομωτάτων ἢ τοῦ θεοῦ διήκει πρόνοια καὶ γνῶσις. οὐκοῦν, εἰ οἶδεν τὸ μέλλον ὁ θεός, οἶδεν δὴπουθεν, ὅτι οὐπω ἐνέστηκεν, μέλλει δὲ εἶναι. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ μέλλον ἐνεστὸς γένηται, οἶδεν πάντως, ὅτι ἐνέστηκεν ἤδη καὶ οὐ μέλλει, καὶ εἰ φθαρείη ὡς ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχον, οἶδεν πάλιν, ὅτι οὐκέτι τῶν ὄντων ἐστίν. οὐκοῦν ἢ γνῶσις, καθ' ἣν οἶδε, ὅτι μέλλει καὶ οὐπω ἔστιν, προτέρα ἔσται τῆς γνώσεως, καθ' ἣν ἔγνω, ὅτι ἐνέστηκεν ἤδη, καὶ αὕτη πάλιν προτέρα ἔσται τῆς γνώσεως, καθ' ἣν ἔγνω, ὅτι ἐφθάρη καὶ οὐκέτι τῶν ὄντων ἐστίν. ἔσται οὖν πάλιν ἐν ταῖς γνώσεσιν τοῦ θεοῦ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον καὶ διὰ τοῦτο χρόνος. ὥστε εἰ μὲν, ἐνθα τὸ πρότερον ἀπλῶς καὶ τὸ ὕστερον, ὅπως ἂν λέγηται, ἐκεῖ πάντως καὶ χρόνον εἶναι ἀξιόσουσιν, ἀνάγκη πᾶσα μὴ τὰς νοερὰς οὐσίας μήτε αὐτὸν τὸν τοῦ χρόνου δημιουργὸν ἀπηλλάχθαι χρόνου καὶ ἔτι ἐνδεχόμενον ἔσται

2. M m 1 in marg.: ἀντι του μονονουχί 3. Menand. fr. 174. C. A. F. III p. 51K. 9. pag. 570, 14. 571, 20

14. ἐνεστὼς pt 16. οἶδ' M 27. ἀπηλλάχ[θαι] M

fol. 243v. μὴ ὄντος | τοῦ χρόνου εἶναι χρόνον. εἰ δὲ ταῦτα
 οὕτω ἄτοπα καὶ ἀδύνατα, οὐκ ἄρα, ὅπου τὸ πρότερον
 καὶ τὸ ὕστερον, ἐκεῖ πάντως καὶ χρόνος ἔσται. ἢ οὖν
 κατὰ τὰ πρότερον τεθεολογημένα ἐνιαίαν τε καὶ ἀμερῆ
 5 καθόλου τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν καὶ βούλησιν νοητέον
 ἐνὸς μόνου τοῦ ἀγαθοῦ οὔσαν, μᾶλλον δ' αὐτὸ τὰ-
 γαθόν, μὴ συμπληθυνομένην ἢ συνδισταμένην τοῖς
 παραγομένοις τε καὶ γινωσκομένοις, μηδὲ μέλλειν τι
 παρὰ θεῶ ἀλλὰ καὶ τὰ μήπω ὄντα προνενομημένα ὡς
 10 ὄντα οὕτω αἰεὶ παρεῖναι, ὡς καλῶς ὁ Πλωτῖνος τεθεο-
 λόγηκε, ἢ, εἰ διὰ τὸ ταῦτα διεστάναι τῷ χρόνῳ καὶ
 ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι τὸν χρόνον διὰ τοῦτο
 καὶ τὸν θεὸν ὑπὸ χρόνον ποιεῖν ἡμᾶς ἀξιοῦσιν, ποτὲ
 μὲν αὐτὸν βουλόμενον εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι, ἴστω-
 15 σαν, ὡς ὅτι, κἂν συγχωρηθεῖ ὁ κόσμος εἶναι αἰδῖος,
 αὐτοὶ τοῖς ἐαντῶν περοῖς ἀλώσονται οὐ μόνον τοῖς
 αὐτοῖς ἀτόποις ἀλλὰ καὶ πλείοσιν περιπίπτοντες, ὡς
 εἰδείξαμεν.

ε'. Δεδειγμένον τοίνυν ἔμπροσθεν τοῦ ὅτι διὰ τὸ
 20 ἐνοειδὲς καὶ τὴν ἀμέρειαν τῆς τοῦ θεοῦ βουλήσεως
 ἀνάγκη τὸ τεταγμένον εἶναι, οὐ πάντως δέ, ἐπειδὴ ἐν
 τῇ βουλήσει τοῦ θεοῦ ἔστιν τὸ αἰεὶ, διὰ τοῦτο καὶ ἐν
 τοῖς πράγμασιν ἔστιν τὸ αἰεὶ, ἀληθοῦς τε ὄντος τοῦ
 βούλεσθαι τὸν θεὸν μηδέποτε εἶναι τὸ πλημμελῶς καὶ
 25 ἀτάκτως κινούμενον, συνάγεται μὲν ἐκ τούτων, ὅτι

3. ἢ] εἰ M 8. μελλει[ν] M 9. cf. pag. 572, 1
 ὄντα προνενομημένα ὡς ὄντα pt] ὄντα⁵ ὡς ὄντα, in marg. m 1
 ζητει et ὅ ὡς προνενομημενα, M 10. οὕτω] ὄν τὸ M; οὐ τὸ pt;
 num αὐτῶ? Plot. enn. VI 7, 1 14. ποτε δε — 15. κο[σμος]
 εἶναι αἰ in marg. suppl. M 15. 16. [διος αὐτοὶ τοῖς] M
 16. cf. Aesch. fr. 139. F. T. G.² p. 45N. 17. ὡς M; fort. ὦν
 19. pag. 568, 17 21. ἀνάγκη in marg. suppl. M (ascr. ζητει)

οὔτε πρὸ τοῦ τεταγμένου τὸ ἄτακτον ἦν (καὶ διὰ
 τοῦτο ἀληθὲς τὸ μὴ μετὰ τὸ ἄτακτον ἀρχὴν εἰληφέναι
 τὸ τεταγμένον· οὐδὲ γὰρ ἦν ὅλως τὸ ἄτακτον) καὶ ὅτι
 οὐκ ἔσται μετὰ τὸ τεταγμένον τὸ ἄτακτον (καὶ διὰ
 τοῦτο οὐχ ἔξει τὸ τεταγμένον πρὸ τοῦ ἀτάκτου τελευ- 5
 τήν, ἐπειδὴ μηδὲ ἔσται μετὰ τὸ τεταγμένον τὸ ἄτα-
 κτον), οὐ μὴν, ἐπειδὴ μήτε μετὰ τὸ ἄτακτον ἀρχὴν
 ἔσχευ μήτε τελευτήν [ἦ] πρὸ τοῦ ἀτάκτου, διὰ τοῦτο
 οὐδὲ ἀρχὴν ὅλως ἔσχευ τὸ τεταγμένον οὐδὲ τελευτήν
 ἔξει· εἰ μὲν γὰρ | ἀνάγκη ἦν ἀμοιβαῖα εἶναι τὸ fol. 244r
 τεταγμένον καὶ τὸ ἄτακτον, ὡς μὴ ὄντος θατέρου πάν- 11
 τως θατέρου εἶναι, καλῶς ὁ Πρόκλος συνελογίζετο,
 ὡς, εἰ τὸ ἄτακτον μήτε πρὸ τοῦ τεταγμένου ἔστιν
 μήτε μετ' αὐτό, τοῦ ἀτάκτου μηδέποτε ὄντος τὸ τε-
 ταγμένον αἰεὶ ἔσται μήτε ἀρχὴν ἔχον μήτε τέλος. εἰ 15
 δὲ μηδὲ ἐνδέχεται ὅλως εἶναι τὸ ἄτακτον, διότι μήτε
 ἐκ ταυτομάτου ἔστιν μήτε ἐξ ἄλλης αἰτίας, ὅτε ὁ θεὸς
 ἅμα τε παράγει ἕκαστον καὶ μετὰ τῆς προσηκούσης
 αὐτὸ τάξεως παράγει, οὐχ ἔξει μὲν μετὰ τὸ ἄτακτον
 ἀρχὴν τὸ τεταγμένον, ἐπεὶ μηδὲ ἦν ὅλως τὸ ἄτακτον, 20
 ἀρχὴν μέντοι ἔχειν αὐτὸ ἐνδέχεται· πάλιν δ' αὖ οὐχ
 ἔξει τελευτήν πρὸ τοῦ ἀτάκτου τὸ τεταγμένον (οὐδὲ
 γὰρ ἔσται πῶς ποτε τὸ ἄτακτον), τελευτήν μέντοι
 ἔχειν ἐνδέχεται. ἄτακτον δὲ λέγω τὸ τῷ τεταγμένῳ
 ἐναντίον, τουτέστιν τὸ πλημμελές, ὡς ἄφωνον τὸν 25
 κακόφωνον καὶ ἄμορφον τὸν κακόμορφον, οὕτω καὶ
 ἄτακτον τὸ τῆς κατὰ φύσιν ἐστρωμένου τάξεως, ὡς
 εἴ τις τὴν τοῦ πάντος τάξιν συγκεχυμένην ἐπινοή-

8. ἦ del. 14. τ[ο], ex ω, M 27. τὸ Kroll] τον M
 28. συγκεχυμεν[η]ν M

σειεν· οὕτως οὖν λέγω τὸ ἄτακτον καὶ οὐ τὸ κατὰ
 τὴν παντελῆ τοῦ τεταγμένου στέρησιν, ὡς τὸ ἄψυχον
 τὸ ἐστερημένον ψυχῆς καὶ ἄφιλον τὸν ἐστερημένον
 φίλων· τὸ γὰρ οὕτω λεγόμενον ἄτακτον οὐδὲν κωλύει
 5 ἐκατέρωθεν εἶναι τοῦ τεταγμένου· τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ
 μὴ ὄν, εἴπερ γενητὸν κατὰ φύσιν εἶη καὶ φθαρτὸν τὸ
 τεταγμένον· τὸ δὲ μὴ εἶναι τι οὐ πάντως κακόν, ὡς
 καὶ ἐν τῷ ἕκτῳ λόγῳ ἐδείξαμεν· τοῦ γοῦν κακῶς εἶναι
 τὸ μὴ εἶναι ὅλως αἰρετώτερον· καὶ τὸ μὴ εἶναι δέ
 10 ποτε τῶν μερικῶν ἕκαστον οὐ κακόν.

ς'. Ταῦτα μὲν οὖν ἰκανῶς καὶ εἰς τὸ προκείμενον
 ἐξακαδέκατον ἐπιχείρημα ἡμῖν εἰρήσθω. ἐν δὲ τοῖς
 fol. 244 v. ἐξῆς | τοῦ αὐτοῦ τούτου ἐπιχειρήματος κατασκευ-
 ᾶζει μὲν καλῶς ὁ φιλόσοφος, ὅτι ἢ τοῦ μὴ εἶναι τὸ
 15 ἄτακτον θεοῦ βούλησις καὶ ἢ τοῦ εἶναι τὸ τεταγμένον
 μία ἐστὶν καὶ οὐ δύο, ὡς ἐν ὑποθέσει δὲ λαβὼν τὸ
 δύο αὐτὰς εἶναι φησὶν τὴν μὲν τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἄτα-
 κτον βούλησιν τελειότεραν εἶναι καὶ θεῷ μᾶλλον
 οἰκειότεραν, τὴν δὲ τοῦ βούλεσθαι εἶναι τὸ τεταγμέ-
 20 νον ὑφειμένην τε καὶ ἀτελεστέραν καὶ ἥττον θεῷ
 προσήκουσαν ἐκείνης· καὶ τοῦτο πιστοῦσθαι πειρᾶται,
 διότι, φησὶν, ἢ μὲν τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον βούλησις
 ὑπὲρ τοῦ εἶναι τὸ ἀγαθόν ἐστὶν· βουλευθεὶς γὰρ ὁ
 θεός', φησὶν Πλάτων, 'ἀγαθὰ μὲν πάντα φλαῦρον δὲ
 25 μηδὲν εἶναι κατὰ δύναμιν, οὕτω δὴ πᾶν, ὅσον ἦν ὄρα-
 τόν, παραλαβὼν οὐχ ἡσυχίαν ἄγον ἀλλὰ κινούμενον
 πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως, εἰς τάξιν αὐτὸ ἤγαγεν ἐκ τῆς
 ἀταξίας, ἡγησάμενος ἐκεῖνο τούτου πάντως ἄμεινον'.

4. οὐδε^v M 8. cf. pag. 128, 1 sq. 15. τεταγμεμενον M

18. βουλησις M (cr. pt) 20. ὑφ[ει]μενην, ex η, M

23. Plat. Tim. 30 A [γαρ] M

ἡ δὲ τοῦ εἶναι τὸ τεταγμένον, φησίν, τοῦ θεοῦ βού-
 λησις ὑπὲρ τοῦ μὴ εἶναι αὐτὸ κακὸν ἐστίν, πολλῶ δὲ
 θειότερον καὶ οἰκειότερόν θεῶ τοῦ μὴ εἶναι τὸ κακὸν
 τὸ εἶναι τὸ ἀγαθὸν βούλεσθαι· ὥστε, φησίν, καὶ ἡ
 τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον βούλησις διὰ τὸ εἶναι τὸ
 ἀγαθὸν οὕσα τελειότερά ἐστίν τῆς ἐτέρας καὶ θεῶ
 προσήκουσα μᾶλλον. καὶ οὐδὲν μὲν ἴσως ἡμῖν συντελεῖ
 διὰ τε τὸ ὡς ἐν ὑποθέσει ὑπὸ τοῦ Πρόκλου γυμνάζε-
 σθαι τὸν λόγον καὶ ἤδη πρὸς ἡμῶν ἀπεληλέγχθαι τὸ
 προκείμενον ἐπιχείρημα ἢ τούτων ἐξέτασις. ὅμως δ' 10
 οὖν ἐροῦμεν, ὡς οὐκ εὐλόγως ταῦτα φαίνεται λέγων
 ὁ φιλόσοφος. εἰ γὰρ ὅλως ἐν ὑποθέσει δύο τὰς τοῦ
 θεοῦ βουλήσεις εἶναι συγχωρήσωμεν, πολλῶ θειότερα
 ἔσται ἢ τοῦ εἶναι τὸ τεταγμένον βούλησις τῆς τοῦ μὴ
 εἶναι τὸ ἄτακτον δι' αὐτὸν τὸν ἀποδοδομένον παρ' 15
 αὐτοῦ τοῦ Πρόκλου συλλογισμόν· ἕκαστον γὰρ δεῖ ἐκ
 τῆς αὐτῆς αὐτοῦ κρίνειν φύσεως μᾶλλον καὶ οὐκ fol. 245r.
 ἐκ τῶν παρεπομένων. εἰ οὖν τὸ μὲν ἄτακτον κακόν,
 τὸ δὲ τεταγμένον ἀγαθόν, ἢ ἄρα τοῦ εἶναι τὸ τεταγ-
 μένον βούλησις αὐτόθεν μὲν αἰρεῖται τὸ ἀγαθόν, 20
 ἐπόμενον δὲ ἔχει τὸ βούλεσθαι μὴ εἶναι τὸ κακόν·
 ἅμα γὰρ εἶναι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν ἀμήχανον. ἡ
 δὲ τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον βούλησις αὐτόθεν μὲν
 ἔχει τὸ βούλεσθαι μὴ εἶναι τὸ κακόν, ἐπόμενον δὲ τὸ
 βούλεσθαι εἶναι τὸ ἀγαθόν. ὥστε, εἰ ἑκάστην ἐξ 25
 αὐτῆς χαρακτηρίζειν δεῖ μᾶλλον καὶ μὴ ἐκ τοῦ ἐπομέ-
 νου, αὐτόθεν κρείττων καὶ θειότερα ἔσται ἢ τοῦ εἶναι
 τὸ τεταγμένον βούλησις τῆς ἐτέρας τῆς τοῦ μὴ εἶναι

12. fort. <ὡς> ἐν 16. δεῖ in marg. suppl. M (ascr. ζητει)
 17. αὐτῆς suspectum (301, 25: ἐξ αὐτῆς αὐτοῦ τῆς φύσεως, cf. 85, 22. 86, 4)

τὸ ἄτακτον. ἀλλὰ δὴ καὶ <εἰ> ἐκ τῶν παρεπομένων
 σκοπεῖν δέοι ἐκάστην, οὐδὲν ἦπτον καὶ οὕτω διὰ συλ-
 λογισμοῦ κατασκευασθήσεται, ὅτι ἢ τοῦ εἶναι τὸ τε-
 ταγμένον βούλησις κρείττων τῆς ἐτέρας τῆς τοῦ μὴ
 5 εἶναι τὸ ἄτακτόν ἐστιν· εἰ γὰρ ἢ τοῦ μὴ εἶναι τὸ
 ἄτακτον βούλησις διὰ τὸ εἶναι τὸ ἀγαθόν ἐστιν, ἀγα-
 θὸν δὲ οὐδὲν ἕτερον ἐν τούτοις φαμέν ἢ τὸ τεταγμέ-
 νον, ἢ δὲ τοῦ εἶναι τὸ τεταγμένον βούλησις διὰ τὸ
 μὴ εἶναι τὸ κακόν ἐστιν, ἢ ἄρα τοῦ μὴ εἶναι τὸ ἄτα-
 10 κτον βούλησις διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ κακόν ἐστιν. πάλιν
 εἰ ἢ τοῦ εἶναι τὸ τεταγμένον βούλησις διὰ τὸ μὴ εἶναι
 τὸ κακόν ἐστιν, κακὸν δὲ πάλιν ἐν τούτοις οὐδὲν
 ἕτερον ὁ Πλάτων φησὶν ἢ τὸ ἄτακτον, ἢ δὲ τοῦ μὴ
 εἶναι τὸ ἄτακτον βούλησις διὰ τὸ εἶναι τὸ ἀγαθόν
 15 ἐστιν, ἢ ἄρα τοῦ εἶναι τὸ τεταγμένον βούλησις διὰ τὸ
 εἶναι τὸ ἀγαθόν ἐστιν. ὥστε καὶ οὕτως δέδεικται
 αὕτη τῆς ἐτέρας κρείττων. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Πλάτων
 τὸ βούλεσθαι τὸν θεὸν μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον οὐ μόνον
 διὰ τὸ εἶναι τὸ ἀγαθόν εἶπεν, ὥς φησιν ὁ Πρόκλος,
 20 ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ κακόν· 'βουληθεὶς γάρ',
 fol. 245 v. φησὶν, 'ὁ θεὸς | φλαῦρον μὲν μηδὲν ἀγαθὰ δὲ
 πάντα κατὰ δύναμιν'. πῶς οὖν ὁ Πρόκλος τὴν τοῦ
 μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον βούλησιν δι' ἄμφω εἶναι εἰρημέ-
 νην αὐτὸς ἀποδιελὼν διὰ τὸ ἕτερον μόνον, τὸ εἶναι
 25 τὸ ἀγαθόν, εἶπεν ὑπάρχειν; ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Πλά-
 των τὰς δύο βουλήσεις εἰς ἓν συνήγαγεν, εἶπερ τὸ
 βούλεσθαι μὴ εἶναι τὸ ἄτακτον οὐ μόνον διὰ τὸ εἶναι
 τὸ ἀγαθόν ἐστιν, τουτέστιν τὸ τεταγμένον, ἀλλὰ καὶ

1. εἰ add.
 λεσθαι)] τωι M

14. ἀγαθὸν pt] αγον M

18. τὸ (ante βού-

20. Plat. Tim. 30 A (ἀγαθὰ μὲν πάντα,
 φλαῦρον δὲ μηδὲν εἶναι)

23. βουλήσεις M (cr. pt)

διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ κακόν, τουτέστιν αὐτὸ τὸ ἄτακτον.
καὶ κατὰ Πλάτωνα ἄρα οὐ δύο ἀλλὰ μία ἐστὶν ἡ τοῦ
θεοῦ βούλησις διαφόροις προσαγορευομένη ὀνόμασιν.

Τέλος λύσεως τοῦ 15' λόγου.

Πρόκλου διαδόχου λόγος ἑπτακαιδέκατος. 5

“Ἐπτακαιδέκατος ἔστω λόγος τῶν ἀξιωματικῶν ἡμᾶς
ἀναμιμνήσκων τῶν Ἀριστοτελικῶν ὡς πολλῶ πρότερον
Πλατωνικῶν ὄντων, ἀ δὴ ἐστὶν ἅπαν τὸ γενητὸν φθα-
ρόν’ καὶ ἅπαν τὸ ἀγένητον ἄφθαρτον’· τούτων γὰρ τὸ
μὲν ἐν πολιτείᾳ λέγει, τὸ δὲ ἐν τῷ Φαίδρῳ. ἄλλ’ 10
ἐπεὶ γενομένῳ παντὶ φθορά ἐστὶν’ φησὶν ὁ Σωκράτης
τὰς μούσας ὑποκρινόμενος καὶ ἔπειδὴ ἀγένητόν ἐστιν,
καὶ ἀδιάφθαρτον ἀνάγκη εἶναι’ φησὶν πᾶσαν ἀρχὴν
ἀγένητον εἶναι δείξας καὶ διὰ τὸ ἀγένητον ὅτι καὶ
ἄφθαρτος καταδούμενος. τούτων γὰρ ὄντων ἀληθῶν 15
καὶ πᾶν ἀνάγκη τὸ φθαρτὸν εἶναι γενητὸν (εἰ γὰρ
ἀγένητον, ἔσται ἄφθαρτον τὸ φθαρτόν’ ὅπερ ἀδύνα-
τον) καὶ πᾶν ἄφθαρτον ἀγένητον (εἰ γὰρ γενητόν,
ἔσται φθαρτὸν τὸ ἄφθαρτον). τούτων δὲ ἐπομένων
ἐξ ἀνάγκης εἰ ἄφθαρτον τὸ πᾶν ἐστὶν (ὡς ἐκ τῶν 20
κειμένων δῆλον· τῶν γὰρ ἀθανάτων, φησὶν, | αὐτὸς fol. 246 r.
δημιουργός· τὸ δὲ ἀθάνατον ἀνώλεθρον, ὡς ἐν Φαί-
δωνι λέγεται· ἔσχατῃ γὰρ ἂν τι ἄλλο εἴη ἀνώλεθρον,

3. προσαγορευομεν^ηο]ν M 10. Plat. reip. VIII 546 A

12. Plat. Phaedr. 245 D

13. [καὶ ἀδιαφθαρ]τον M] καὶ ἀδιά-
φθορον αὐτὸ Plat.

20. εἰ M, fort. del.

22. Plat. Phae-
don. 106 A sq.

εἰ τὸ ἀθάνατον μὴ τοιοῦτον' ἔφη μὲν ὁ Κέβης, συν-
 εχώρησεν δὲ ὁ Σωκράτης), εἰ δ' οὖν ἀνώλεθρον τὸ
 πᾶν ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ γερονός (τὸ γὰρ ὑπ' ἐκείνου
 γερονός ἀθάνατον, τοῦτο δ' ἀνώλεθρον), ἀνάγκη καὶ
 5 ἀγέννητον αὐτὸ εἶναι διὰ τῶν δεδειγμένων ἔπεσθαι
 τοῖς δύο πρότερον ἀξιώμασιν, ὧν τὸ μὲν ἐστὶν 'πᾶν
 τὸ γενητὸν φθαρόν', τὸ δὲ 'πᾶν τὸ ἀγέννητον ἀφθα-
 ρον'. ὥστε οὐ κατὰ Ἀριστοτέλην μόνον ἀλλὰ καὶ κατὰ
 Πλάτωνα διὰ τούτων ἀποδείκνυται τῶν δύο τεθέντων
 10 ὁ κόσμος οὔτε γενητός ὢν οὔτε φθαρός. εἰ γὰρ ἐστὶν
 τὸ μὲν ἄτακτον ἀγέννητον, τὸ δὲ τεταγμένον ἀφθα-
 ρον, ἔσται τὸ ἄτακτον τοῦ τεταγμένου κρείσσον· τὸ
 γὰρ ἀγέννητον πρὸς τὸ γενητὸν καὶ τὸ ἀφθαρτον ὡσαύ-
 τως ἔχει πρὸς τὸ φθαρόν· ὥστε καὶ ἐναλλάξ οὕτως
 15 τὸ ἀγέννητον ἔξει πρὸς τὸ ἀφθαρτον, ὡς τὸ γενητὸν
 πρὸς τὸ φθαρόν, ὡς δὲ τὸ γενητὸν πρὸς τὸ φθα-
 ρόν, οὕτως γένεσις πρὸς φθοράν· εἰ οὖν γένεσις κρείτ-
 των φθορᾶς, καὶ τὸ γενητὸν καθ' αὐτὸ τοῦ φθαροῦ
 καὶ τὸ ἀγέννητον τοῦ ἀφθάρτου κρείττον· εἰ οὖν τὸ
 20 ἄτακτον ἀγέννητον ἢ καὶ φθαρόν, τὸ δὲ τεταγμένον
 ἀφθαρτον καὶ γενητόν, ἔσται τὸ ἄτακτον τοῦ τεταγμέ-
 νου κρείττον καὶ ὁ ποιῶν ἐξ ἀτάκτου τεταγμένον ἐκ
 τοῦ ἀμείνονος ποιήσει χειρόν ἐκ τοῦ ἀγενήτου ποιῶν
 καὶ φθαροῦ γενητὸν ὕστερον καὶ ἀφθαρτον· οὐκ
 25 ἄρα τὸ μὲν ἀγέννητον ἔσται καὶ φθαρόν, τὸ δὲ γενη-

1. μὴ] ειη M (cf. Plat. Phaed. 106D εἴ γε τὸ ἀθάνατον αἰδίον ὃν φθορὰν δέξεται) 7. ἀγέννητον pt] γενητον M

10. ει in marg., και in textu, M 13. 14. M m 1 in marg.:

αγ — γ^ε 17. γεν[εσ]ις M cf. pag. 603, 15

| | 19. εἰ οὖν κτλ.: cf. pag. 602, 1 23. χ[ει]ρον M

αφ — φθ

τὸν καὶ ἀφθαρτον ἤγουν ἀνάπαλιν· ἀλλ' οὔτε ὁ ποιη-
 τῆς κακός, ὥστε οὐ φθαρτὸν τὸ τεταγμένον, καί, εἰ
 ἐκ τοῦ ἀτάκτου τὸ τεταγμένον, οὐκ ἀφθαρτον τὸ
 ἄτακτον· οὐ γὰρ ἔστιν τοῦ τεταγμένου ὄντος· | ἢ fol. 246 v.
 ἐκάτερον γενητὸν καὶ φθαρτὸν· ἀλλ' εἴτε γενητὸν τὸ 5
 ἄτακτον, ἐκ τοῦ τεταγμένου γέγονεν, εἴτε φθαρτὸν τὸ
 τεταγμένον, ὁ φθείρων τὸ ταχθὲν ἢ οὐ καλῶς ἤρμο-
 σεν καὶ οὐκ ἀγαθὸς ἢ φθείρει τὸ καλῶς ἄρμοσθὲν
 καὶ ἔστιν κακός. ταῦτα δὲ πάντα ἀδύνατα. οὐκ ἄρα
 ἔστιν πρὸ τοῦ τεταγμένου τὸ ἄτακτον. ἀγένητον ἄρα 10
 τὸ τεταγμένον ἔστιν, ὡσαύτως καὶ ἀφθαρτον.”

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ ιζ' λόγου.

α'. Ὅτι τὸ προκείμενον ιζ' ἐπιχείρημα τὸ αὐτὸ
 ἔστιν τῷ ἔκτῳ. καὶ τίς ἢ πρὸς ἐκεῖνο τούτου δια-
 φορά. καὶ τίς ἢ ἐν ἑκατέρῳ τῶν συλλογισμῶν 15
 ἀγωγῇ.

β'. Ὅτι τῷ ἔκτῳ καὶ τὸ προκείμενον συναπελή-
 λεγκται. καὶ σύντομος τῶν ἐν ἐκείνῳ εἰρημένων ἀνα-
 κεφαλαίωσις, ὅτι τῷ κατὰ φύσιν ἀφθάρτῳ καὶ οὐ
 τῷ ἐπίκτιτον τὴν ἀφθαρσίαν ἔχοντι τὸ ἀγένητον 20
 ἔπεται.

γ'. Ὅτι ὅσον ἐκ τῶν Πλάτωνος λέξεων ἔδει μᾶλ-
 λον ἐκ τοῦ γενητὸν λέγεσθαι τὸν κόσμον ὑπὸ Πλά-
 τῶνος συλλογίζεσθαι, ὅτι οὐκ ἀφθαρτος ἀλλὰ φθαρ-
 τός, ἢ ἐκ τοῦ λέγειν μὴ φθείρεσθαι αὐτὸν τὸ μηδὲ 25
 γερονέναι συνάγειν.

5. ἀλλ' κτλ.: cf. pag. 602, 13 7. cf. Plat. Tim. 41 B

13. ταυτον M^b 17. 18. συναπεληλέγκται, γ in ras., M^a
 18. ἐν om. M^a 18. 19. ανακεφαλιωσις M^b 20. αγ[εν]η-
 τον M^a 24. 25. φθαρο[s], ex v, M^a

δ'. Ὅτι σύμφωνος ἑαυτῷ ὁ Πλάτων καὶ πᾶν τὸ γεννητὸν φθαρτὸν εἶναι λέγων καὶ τὸν κόσμον γεγενῆσθαι τε καὶ μὴ φθείρεσθαι. καὶ ὅτι οὐ πᾶν ἀφθαρτὸν ἀγέννητόν ἐστιν.

5 ε'. Γαληνοῦ μαρτυρία ἐκ τῶν περὶ ἀποδείξεως, ὅτι οὐ πᾶν τὸ ἀφθαρτὸν πάντως καὶ ἀγέννητον εἶναι ἀνάγκη. καὶ ὅτι Πλάτων ταύτης ἐστὶν τῆς δόξης.

5 ε'. Ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς οὔτε ὀρθῶς οὔτε τῇ Πλάτωνος ὑποθέσει τὰ ἀκόλουθα ὁ Πρόκλος συλλο-
10 γίζεται.

Ἀρχὴ τῆς λύσεως τοῦ ἑπτακαιδεκάτου λόγου.

α'. Καὶ οὗτος ὁ λόγος τῷ ἕκτῳ ὁ αὐτός ἐστιν. κάκει ὡς Πλατωνικὸν λαβὼν τὸ πᾶν γεννητὸν φθαρτὸν εἶναι, ἔτι δὲ καὶ τὸ μὴ φθείρεσθαι τὸν κόσμον κατὰ
15 Πλάτωνα ('τὸ γὰρ καλῶς ἀρμοσθὲν καὶ ἔχον εὖ',
fol. 247r. φησὶν | ἐκεῖνος, 'λύειν ἐθέλειν κακοῦ'), ἐκ τούτων
συνήγαγεν τῇ σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφῇ χρησάμενος,
ὡς, εἰ τὸ γεννητὸν ἅπαν φθαρτόν ἐστιν, εἴ τι μὴ
φθείρηται, τοῦτο οὐδὲ γεννητόν ἐστιν. εἰ οὖν μὴ
20 φθείρηται κατὰ Πλάτωνα ὁ κόσμος, δηλονότι οὐδὲ
γέγονεν κατ' αὐτόν. οὕτω μὲν οὖν ἐν τῷ ε'. ἐν δὲ
τῷ προκειμένῳ τὰς αὐτὰς μὲν πάλιν ἔλαβεν προτάσεις
(καὶ ὅτι τὸ γεννητὸν φθαρτὸν καὶ ὅτι οὐ φθείρεται ὁ
κόσμος), ὅτι δὲ τὸ μὴ φθειρόμενον οὐδὲ γέγονεν, οὐ
25 τῇ σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφῇ ὡς ἐν ἐκείνῳ ἀλλ' ἐξ
ἐτέρου τινὸς Πλατωνικοῦ ἀξιώματος συνελογίσατο·

2. καὶ om. M^b 5. γαλινου M^a 7. καὶ ὅτι καὶ pt

13. cf. pag. 126, 16 15. Plat. Tim. 41 B (τό γε μὴν)

18. [ει] M 21. [ουν] M 26. αξιωματος M

φησὶν γὰρ ἐκεῖνος πᾶν εἶναι τὸ ἀγένητον ἀδιάφθορον·
ἐκ τε οὖν τούτου καὶ ἐκ τοῦ πᾶν τὸ γενητὸν φθα-
ρτὸν εἶναι συνάγει, ὅτι οὔτε τὸ φθαρτὸν ἀγένητον
εἶναι ἐνδέχεται οὔτε τὸ ἄφθαρτον γενητόν, ὡς ἀντι-
στρέφειν ἑκατέραν ἀπόφανσιν, καὶ ὥσπερ πᾶν τὸ γε- 5
νητὸν φθαρτόν, οὕτω καὶ πᾶν τὸ φθαρτὸν γενητόν,
καὶ πάλιν ὥσπερ πᾶν ἀγένητον ἄφθαρτον, οὕτω καὶ
πᾶν ἄφθαρτον ἀγένητον. ὅτι μὲν οὖν πᾶν φθαρτὸν
γενητόν, τῇ εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῇ τὸν τρόπον τοῦτον
συνελογίσασατο. εἰ γὰρ μὴ πᾶν φθαρτὸν γενητόν, ἀλλ' 10
ἐνδέχεσθαι λέγοι τις εἶναι τὸ φθαρτὸν ἀγένητον, ἐπειδὴ
καὶ πᾶν ἀγένητον ἄφθαρτόν ἐστιν, ἐνδέχεται ἄρα τὸ
φθαρτὸν ἄφθαρτον εἶναι κατὰ τὸν τρίτον τρόπον τοῦ
α' σχήματος· ἐστιν γὰρ ὁ συλλογισμὸς τοιοῦτος· τὸ
φθαρτὸν ἀγένητον, πᾶν ἀγένητον ἄφθαρτον <, τὸ ἄρα 15
φθαρτὸν ἄφθαρτον>· ὅπερ ἄτοπον. οὐκ ἄρα ἐνδέχε-
ται τὸ φθαρτὸν ἀγένητον εἶναι. εἰ δὲ οὐδὲν φθα-
ρτὸν ἀγένητον, ἀνάγκη δὲ ἢ γενητὸν πᾶν ἢ ἀγένητον
εἶναι, πᾶν ἄρα φθαρτὸν γενητόν ἐστιν ἐξ ἀνάγκης.
ὁμοίως δ' ὅτι καὶ πᾶν ἄφθαρτον ἀγένητον διὰ τοῦ 20
αὐτοῦ τρόπου συνή|γαγεν. εἰ γὰρ λέγοι τις ἐν- fol. 247 v.
δέχεσθαι τὸ ἄφθαρτον γενητὸν εἶναι, ἐπειδὴ πᾶν
γενητὸν φθαρτόν, τὸ ἄρα ἄφθαρτον φθαρτόν· ὅπερ
ἄτοπον. εἰ οὖν τοῦτο ἄτοπον, οὐδὲν ἄρα ἄφθαρτον
γενητόν· τοῦτο γὰρ τὸ ἄτοπον ἠκολούθησεν. οὐκοῦν 25
πᾶν ἄφθαρτον ἀγένητον. δέδεικται ἄρα, ὅτι καὶ πᾶν
φθαρτὸν γενητὸν καὶ ὅτι πᾶν ἄφθαρτον ἀγένητον. εἰ

1. Plat. Phaedr. 245D 4. 5. ανστιτρεφειν M 5. ἀπό-
φανσιν] αποφασον M; ἀπόφασιν pt 15. 16. τὸ — ἄφθαρτον
add. 20. ἄφθαρτ[o]ν M 21. 22. ενδεχε[σ]θαι, ex τ, M
26. [καὶ] M

οὖν ἄφθαρτος, φησίν, ὁ κόσμος κατὰ Πλάτωνα, δῆλον ἄρα, ὅτι καὶ ἀγένητος. τοῦ αὐτοῦ οὖν ὄντος τοῦ τε ἑπτακαιδεκάτου καὶ τοῦ 5' λόγου, μόνῳ δὲ τῷ συλλογιστικῷ τρόπῳ διαφερόντων, ἔδει τὸν φιλόσοφον τὸ
 5 δευτέρον ἀξίωμα, ὅπερ ἐν τούτῳ προσέθηκεν εἰς κατασκευὴν τοῦ τὸ ἄφθαρτον ἀγένητον εἶναι, τῷ ἔκτῳ λόγῳ προσθέντα τοῦ παρόντος μὴ δεῖσθαι· ἀλλ' οἶμαι καὶ τῷ πλήθει τῶν ἐπιχειρημάτων ταράξαι τοὺς ἐν-
 τυγχάνοντας βουλόμενος ὀλίγαις προσθήκαις τὰ αὐτὰ
 10 ἡμῖν διπλασιάζει ἐπιχειρήματα, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλων ἐδείξαμεν.

β'. Εἰ οὖν τὸ αὐτὸ ἐστὶν τοῦτο τῷ ἔκτῳ, δῆλον, ὡς ἐκείνῳ καὶ τοῦτο συναπελήλεγκται· ἀδιάφορον γάρ, εἴτε τῇ σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφῇ δειχθεῖν τὸ φθα-
 15 τὸν ἀγένητον εἴτε τῷ νῦν εἰρημένῳ τρόπῳ. αἴτιον δὲ τοῦ παραλογισμοῦ, ὡς ἐν ἐκείνοις εἴρηται, ἡ ὁμω-
 νυμία καὶ τὸ ἀπροσδιορίστως λαμβάνειν τὰ μετὰ προσδιορισμοῦ εἰρημένα τῷ Πλάτῳ. τὸ γὰρ ἀθάνατον καὶ τὸ ἄφθαρτον διττόν, ἢ τὸ κατὰ τὸν λόγον τῆς
 20 ἰδίας φύσεως τὴν ἀθανασίαν τε καὶ ἀφθαρσίαν ἔχον τὸ μὴδὲ λόγον ἔχον θανάτου τε καὶ φθορᾶς ἢ τὸ δεκτικὸν μὲν φθορᾶς τε καὶ διαλύσεως ἐπίκτητον δὲ τὴν ἀθανασίαν προσκτώμενον, ὥσπερ καὶ τὸ ἀγαθὸν διττόν ἐστὶν καὶ ἕτερα πλείονα, οἷον τὸ λευκὸν ἢ τὸ
 25 θερμὸν τὸ μὲν ἐν τῇ οὐσίᾳ συνουσιωμένον τοῦ ἔχον-
 fol. 248r. τος, ὥσπερ τῷ πυρὶ τὸ θερμὸν συνουσιώται, | τὸ δὲ ἐξ ἐπικτήσεως προσγενόμενον ὡς ἐπὶ τοῦ θερμαν-

1. ἄ[φθαρτος φησι^v ὁ] M 2. [ὅτι καὶ], ante ὅτι cr. V
 litt. er., M 3. τῷ pt] το M 7. [μη δεῖσθαι] M 10. δι-
 πλασιζει ἐπιχειρηματος M (cr. pt) 11. cf. pag. 551, 14 16. 17. ὁμο-
 νυμία M 17. cf. pag. 225, 13 sq. 23. προσκτωμενων M

θέντος ὕδατος καὶ τοῦ πεπυρακτωμένου σιδήρου. ἀλλὰ
 δὴ καὶ μέλαν τὸ μὲν ἐστὶν κατ' οὐσίαν ὑπάρχον τινὶ
 ὡς τῇ ἐβένῳ, τὸ δὲ ἐξ ἐπικτήσεως προσγινόμενον ὡς
 ἐπὶ τοῦ βεβαμμένου ἐρίου. καὶ φῶς τὸ μὲν ἐστὶν
 κατ' οὐσίαν ὡς τὸ ἐν τῷ ἡλίῳ, τὸ δὲ ἐξ ἐπικτήσεως,
κὰν ἀεὶ παρῆ τισιν, ὡς τὸ ἐξ ἡλίου φῶς ταῖς ἀνω-
 τέρω τοῦ ἡλίου σφαίραις ἀεὶ μὲν πάρεστιν, ἐπιγενή-
 τως δὲ πάρεστιν· ὅθεν, εἰ τὸν ἥλιον αὐτῶν ὑπεξέλοι-
 μεν κατ' ἐπίνοιαν, καὶ τὸ φῶς τὸ ἐν αὐταῖς εὐθύς
 συναφίσταται ἅτε δὴ μὴ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς αὐτῶν
 ἐνυπάρχον αὐταῖς, εἰ καὶ ἀεὶ πάρεστιν· ὥστε ἀεὶ φω-
 τιζόμεναι διὰ τὸ ἀεὶ παρεῖναι τὸ φωτίζον ὅμως τῷ
 ἰδίῳ λόγῳ τῆς φύσεώς εἰσιν ἀφώτιστοι. ὥσπερ οὖν
 ἐπὶ τούτων διττὸν ἐστὶν τῶν εἰρημένων ἕκαστον, τὸ
 μὲν ἐκ φύσεως συνουσιωμένον τῷ ὑποκειμένῳ, τὸ δὲ
 ἐπικτήτως αὐτῷ προσγενόμενον, οὕτως καὶ τὸ ἄφθαρ-
 τον διττὸν εἶναι ἀνάγκη, ἢ τὸ κατ' οὐσίαν ὑπάρχον
 τινὶ ἢ τὸ ἐπικτήτως αὐτῷ καὶ μὴ ἀπὸ τοῦ λόγου τῆς
 οἰκείας φύσεως προσγενόμενον· οὕτω γὰρ καὶ αἱ στοι-
 χείων ὁλότητες νῦν τὸ ἀδιάλυτον ἔχουσιν οὐ τῆς
 οὐσίας αὐτῶν τὸν λόγον οὐκ ἐχούσης τῆς διαλύσεως
 (τούναντίον γὰρ οὐδὲν ἔστιν στοιχείου μέρος, ὃ μὴ
 κατ' ἐνέργειαν φθείρεται) ἀλλ' ὡς συνεχῆ καὶ ἀδιάκο-
 πον τὴν ἐπισκευὴν δεχόμεναι· ἀντὶ γὰρ τοῦ φθαρτοῦ
 πυρὸς ἕτερον εὐθύς ἐπιγίνεται καὶ τὴν τοῦ πυρὸς
 ὁλότητα ἀναπληροῖ, καὶ τὸ διαπνευσθὲν τοῦ ὕδατος
 μόριον ἄλλο ὕδωρ γενόμενον ἀνεπλήρωσεν, καὶ ἐπὶ

3. προσγηνομενον M 4. βεβαμμενο[υ], ex υ, M 5. τὸ
 ἐν pt] τω εν M 8. 9. αὐτῶν ὑπεξέλοιμεν] αυτον ὑπεξελομεν
 M 12. το [αιε] M 16. τ[ὸ], ex ω, M 25. γ[ι]νεται,
 ex η, M

fol. 248 v. γῆς καὶ ἀέρος ὡσαύτως. διττῆς | οὖν οὔσης τῆς
 ἀφθαρσίας, εἰ μὲν ἔχει τις δεικνύειν κατὰ φύσιν
 ἀθάνατόν τε καὶ ἀφθαρτον εἶναι τὸν κόσμον λέγειν
 τὸν Πλάτωνα, ἔψεται ἐξ ἀνάγκης κατὰ τὰς αὐτοῦ
 5 Πλάτωνος ὑποθέσεις τὸ καὶ ἀγένητον αὐτὸν εἶναι,
 κἂν μυριάκις γενητὸν αὐτὸν εἶναι φησιν· εἰ δὲ τοῦν-
 αντιὸν φύσει μὲν θνητὸν εἶναι αὐτὸν καὶ λυτὸν ἀπο-
 φαίνεται εἶναι καὶ τοῦτο οὐχ ἀπλῶς ἀλλὰ μετὰ κατα-
 σκευῆς τε καὶ ἀποδείξεως ('ἐπεὶπερ ἐγένεσθε', φησίν,
 10 'ἄλλοι μὲν οὐκ ἐστὲ οὐδὲ ἀθάνατοι τὸ πάμπαν'), ὅτι
 δὲ γέρονεν, ἐκ τοῦ ὄρατόν τε καὶ ἀπτόν εἶναι καὶ
 σῶμα ἔχειν συνελογίσατο καὶ προσέτι τὴν ἀθανασίαν
 ἐπίκτητον αὐτῷ καὶ ἐπισκευαστὴν παρὰ τοῦ ἀεὶ ὄντος
 φησὶν ἐπιγίνεσθαι, ποία ἔτι ἀνάγκη τῇ ἐπικτήτῳ μὴ
 15 κατὰ φύσιν ἀθανασία τὸ ἀγένητον ἔπεσθαι; πᾶν γὰρ
 τοῦναντίον ἀνάγκη· τὰ γὰρ ἐπικτήτως τι ἔχοντα καὶ
 τῶν ἀντικειμένων ἐστὶν κατὰ τὸν τῆς φύσεως αὐτῶν
 λόγον δεκτικά. οὕτω γοῦν ὁ ἀῆρ καὶ ἡ σεληνιακὴ
 σφαῖρα ἐπίκτητον ἔχοντα τὸ φῶς καὶ σκότους εἰσὶν
 20 δεκτικά καὶ μετέχει ποτὲ τούτου. ἐδείξαμεν δὲ πρὸς
 τῷ τέλει τοῦ πρώτου λόγου, ὅτι, εἰ καὶ ἀεὶ πάρεστιν
 ταῖς ἀνωτέραις σφαῖραις τὸ φῶς, ἀλλ' οὖν καὶ αὐτὸ
 φύσει φθαρτόν ἐστιν. καὶ αἱ ἡμέτεραι δὲ ψυχὰ ἐπι-
 κτήτους ἔχουσαι τὰς ἐπιστήμας καὶ ἀνεπιστημοσύνης
 25 εἰσὶν δεκτικά. εἰκότως ἄρα ὁ Πλάτων ἐπικτήτως τῷ
 κόσμῳ τὴν ἀθανασίαν προσγίνεσθαι λέγων φύσει φθα-
 ρτὸν εἶναι αὐτὸν καὶ λυτὸν ἀπεφήνατο.

9. Plat. Tim. 41 B (ἐπεὶπερ γεγέννησθε, ἀθάνατοι μὲν — οὐδ' ἄλλοι) 11. ὄρατον M (cr. pt) 12. ἀθανασ[ίαν] M
 14. fort. <καὶ> μὴ 18. σελ[η]νιακῆ M 19. εχο[ν]τα, ex vs, M
 20. pag. 17, 15 23. [αἰ] M 23. 24. ἐπικτήτους εχουσαι
 τας bis, alt. del., M

γ'. Πῶς δὲ καὶ οὐ κακοῦργον καὶ φιλοσόφου ἦθους ἀλλότριον τιθέμενον τῇ Πλάτωνος ἀποφάνσει τὸ πᾶν εἶναι τὸ γενητὸν φθαρτὸν καὶ ἀκούοντα τοῦ ἀνδρὸς τοῖς οἰκείοις ἐπομένον καὶ βοῶντος ἑπέειπερ ἐγένεσθε, ἀθάνατοι μὲν οὐκ ἔστε οὐδ' ἄλυτοι τὸ πάμπαν⁵ τοῦτο | μὲν ἐκόντα παρατρέχειν, ἀπλῶς δὲ οὕτως fol. 249r τῆς λέξεως τοῦ <μῆ> λυθήσεσθαι τὸν κόσμον δρᾶτεσθαι καὶ ταῦτα μὴδὲ ἀπροσδιορίστως εἰρημένης καὶ ἐντεῦθεν τὸ μὴδὲ γεγονέναι συνάγειν ἐκείνου σαφῶς γενητὸν εἶναι καὶ γεγονέναι αὐτὸν εἰπόντος. καίτοι 10 γε εἰ τῶν δύο θάτερον ἐκβάλλειν ἐχοῖν, ἢ ἐκ τοῦ μῆ φθειρέσθαι τὸν κόσμον τὸ γενητὸν εἶναι ἢ ἐκ τοῦ γενητὸν εἶναι τὸ ἄφθαρτον, πολλῶ γε ἦν εὐλογιώτερον τοῦ μὲν γεγονέναι τὸν κόσμον ἀπλῶς καὶ ἄνευ προσδιορισμοῦ τινος παρὰ Πλάτωνος εἰρημένου, τοῦ δὲ 15 μένειν ἀδιάλυτον μετὰ τινος προσδιορισμοῦ (οὐ γὰρ φύσει τὸ ἀδιάλυτον ἔχειν τὸν κόσμον ἀλλ' ἐπίκτητον εἴρηκεν, φύσει δὲ μᾶλλον λυτὸν εἶναι) ἐκ τοῦ γεγονέναι αὐτὸν τὸ ἀδιάλυτον εἶναι ἀθετεῖν, εἴπερ καθόλου ἔστιν ἀληθὲς τὸ πᾶν εἶναι τὸ γενητὸν φθαρτὸν, καὶ 20 σαφῶς εἰπόντος τοῦ Πλάτωνος, ἐπέειπερ γέγονεν, μήτε ἄλυτον εἶναι μήτε ἀθάνατον, ἢ ἐκ τοῦ μῆ διαλύεσθαι μὴδὲ γενητὸν εἶναι συνάγειν· οὐδαμοῦ γάρ, ὡς ἄφθαρτός ἐστιν ὁ κόσμος, λέγων ὁ Πλάτων φαίνεται, τὸνναντίον δέ, ὡς οὔτε ἀδιάλυτός ἐστιν οὔτε ἀθάνατος. 25 ὅτι μέντοι λυτὸς ὢν οὐ λυθήσεται, λέγει· πολλῶ δὲ

2. ἀποφάνσει τὸ κτλ.: cf. pag. 24, 21. 22 4. ἐγενεσθ[ε],
 ex ai, M] γεγένησθε Plat. Tim. 41B 7. μῆ add.
 13. γενητὸν] γενητου M 14. 15. et 16. προσδιορισμον M
 18. λυτὸν] αὐτον M (vix scrib. αὐτὸν <λυτὸν>) 25. ἀθα-
 νατον M (cr. pt)

τοῦτο ἐκείνου διέστηκε· τὸ μὲν γὰρ ἄφθαρτον σημαίνει
 ἂν τὸ μηδὲ λόγον ἔχον φθορᾶς, τὸ δὲ μὴ φθαρησό-
 μενον οὐ πάντως τῷ μηδὲ λόγον ἔχειν φθορᾶς οὐ
 φθείρεται· ἐνδέχεται γὰρ καὶ τῷ τὰ πεπονηκότα κατὰ
 5 συνέχειαν ἐπανορθοῦσθαι καὶ τὸ φθαρτὸν μὴ φθείρε-
 σθαι. τοιαύτην δὲ εἶναι καὶ τὴν τοῦ κόσμου ἀθανα-
 σίαν σαφῶς ὁ Πλάτων εἶρηκεν· θνητὸν γὰρ ὄντα καὶ
 αὐτὸν φύσει ἐπίκτητόν τε καὶ ἐπισκευαστὴν παρὰ τοῦ
 δημιουργοῦ τὴν ἀθανασίαν πορίζεσθαι.

10 δ'. Ἡμεῖς οὖν οὐδὲν τῶν ὑπὸ Πλάτωνος ἐν τού-
 τοις εἰρημένων ἀθετήσομεν οὐδ', ἵνα τὰ ἡμῖν |
 fol. 249 v. αὐτοῖς καὶ μὴ αὐτῷ δοκοῦντα πιστωσώμεθα, εἰς
 ἀσυμφωνίαν ἐν τούτοις συκοφαντοῦντες αὐτὸν περι-
 ἀξομεν· σύμφωνος γὰρ ἑαυτῷ λίαν ὑπάρχει καὶ τὸ
 15 γενητὸν πᾶν φθαρτὸν εἶναι λέγων καὶ διὰ τοῦτο καὶ
 τὸν κόσμον, ἐπεὶ γενητός ἐστιν, καὶ φθαρτὸν εἶναι
 καὶ τὴν ἀθανασίαν αὐτοῦ οὐκ ἀπὸ φύσεως ἀλλ' ἀπὸ
 τῆς βουλήσεως τοῦ θεοῦ καταδούμενος· αὐτῷ γὰρ τῷ
 ἐπικτᾶσθαι τὴν ἀθανασίαν φθαρτός ὦν δείκνυται· εἰ
 20 γὰρ μὴ εἰς διάλυσιν ἐκ φύσεως διὰ τὸ γεγονέναι ἐξ-
 ωλίσθαιεν, οὐδ' ἂν ἐπισκευάζεσθαι καὶ ἐπικτᾶσθαι τὴν
 ἀθανασίαν ἔχρηξεν. ὥστε, κἂν εἰς τὸ παντελὲς ἀδιά-
 λυτος διαμένῃ, ἀλλ' οὖν γε ἔπεται τῷ γεγονέναι αὐτὸν
 τὸ κατὰ βραχὺ διαλύεσθαι· ὅπερ ὑπὸ τῆς τοῦ θεοῦ
 25 βουλήσεως ἀνυφαίνεται· εἰ γὰρ ἀνέδωκεν κατ' ἐπίνοιαν
 τὸ τὴν ἐπισκευαστὴν αὐτῷ καὶ τὴν ἐπίκτητον ἀθανα-

1. διεστηκε[ν er.] M 4. 5. cf. pag. 228, 7. 601, 10
 7. 8. fort. καὶ λυτὸν 13. 14. περιἀξομεν] περιἀξωμεν M

16. φθαρτος M 18. τὸ^o M 22. ἀθανασι[α]ν M ὡσι[ε] M
 25. εἰ] ἡ M ἐπι[ε]νοιαν, ex o, M in marg. ζητεῖ ad
 versum γὰρ ἀνέδωκεν (sic) — ἐπισκευαστην M 26. τὸ] τῷ M

σίαν χαριζόμενον, οίχῃσεται πάντως ἑαυτὸν συνέχειν
 ἐς αἰὲ μὴ δυνάμενος. ὥστε, κἂν λέγη Πλάτων, ὡς
 τὰ ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ γινόμενα ἀθάνατά ἐστιν καὶ
 ἀνώλεθρα, τῷ εἰρημένῳ φησὶν τρόπῳ ἀθάνατα αὐτὰ
 διαμένειν, διότι μόνῳ τῷ βούλεσθαι διακρατοῦντος τὸ
 πᾶν τοῦ δημιουργήσαντος ἀνάγκη πᾶσα τῆς βουλήσεως
 ἀκινήτου μενούσης καὶ αὐτὰ μένειν ἀθάνατα ἐπίκτη-
 τον ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ θεοῦ καὶ οὐκ ἐκ τῆς ἰδίας
 φύσεως τὸ ἀθάνατον ἔχοντα. ταῦτα δὲ οὕτω λέγειν
 ἡμᾶς τὴν Πλάτωνος ἐξηγουμένους διάνοιαν ἀνάγκη,
 εἰ μὴ τῷ ὄντι εἰς ἀντίφασιν τὸν Πλάτωνα περιάγειν
 βουλοίμεθα· ἔφθη γὰρ εἰπὼν 'ἀθάνατοι μὲν οὐκ ἐστὲ
 οὐδ' ἄλντοι τὸ πάμπαν.' πῶς οὖν ἐγχωρεῖ λέγειν τοὺς
 αὐτοὺς καὶ ἀθανάτους εἶναι καὶ οὐκ ἀθανάτους καὶ
 λυτοὺς καὶ οὐ λυτούς, εἰ μὴ τὸ μὲν τῇ φύσει τὸ δὲ
 τῇ τοῦ θεοῦ βουλήσει παρέξομεν;

ε'. Ἰκανῶς μὲν οὖν οἶμαι τοῖς | μὴ πάντῃ φι- fol. 250 r.
 λουεῖκοις καὶ ἀπηρυθριακόσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὁ
 λόγος ἀπέδειξεν, ὡς οὔτε πᾶν ἀπλῶς τὸ ἀφθαρτον
 ἀγένητον ἀλλ', εἴπερ ἄρα, τὸ φύσει, οὔτε Πλάτων
 φύσει ἀφθαρτον εἶναι τὸν κόσμον οἶεται καὶ διὰ
 τοῦτο οὐδὲ ἀγένητον. εἰ δὲ δεῖ καὶ μαρτυρίας ἀξιο-
 πίστων ἀνδρῶν βεβαιῶσαι τὸν λόγον, εἴ τῳ δοκεῖ Γα-
 ληνὸς ἀξιόπιστος εἶναι τούτων μάρτυς, ἀνὴρ φυσικώ-
 τατός τε καὶ οὐδὲν ἥττον τῆς ἰδίας ἐπιστήμης τὰ
 κατὰ φιλοσοφίαν ἠκριβωκῶς θεωρήματα, παρίτω τῷ

12. εφθ[η], ex ei, M Plat. Tim. 41B 13. εγχωρει-
 νει[σ eras.] τους, in marg. λεγειν, M 15. λυτος — λυτος M
 (cr. t et — superscr. m 1 — p) 23. M m 1 ad εἰ τῳ not.
 marg.: αντι του ὄντι 23. 24. γαλινος M 24. [τ]ουτων M
 26 sq. παρειτω — ημετ[ερ]ῳ M

ἡμετέρῳ λόγῳ συνήγορος. οὗτος οὖν ἐν τῷ δ' λόγῳ
 ἧς αὐτὸς συνέγραψεν ἀποδεικτικῆς πραγματείας φησὶν
 ἐπὶ λέξεως ταῦτα σύνθετός ἐστιν ἡ νόησις τοῦ αἰδίου·
 καὶ γὰρ ἀγέννητος καὶ ἄφθαρτος. ἔπεται δὲ ἑκατέρῳ
 5 θάτερον' — δηλονότι κἀνταῦθα δείξας, ὁπότερον αὐτῶν,
 εἴθ' ὡς ἔπεται θάτερον, ἐκεῖνο προλαβὼν ἀποδέδειχεν
 ἂν εἴη τὸ προκειμένον —. 'εἰ τοίνυν καλῶς ὑπὸ πάν-
 των ὁμολόγηται τῷ ἀγενήτῳ τὸ ἄφθαρτον ἔπεσθαι
 σκοποῦντες, ἅμα μὲν ἀναπόδεικτόν τε καὶ πρῶτον καὶ
 10 ἐξ αὐτοῦ πιστὸν εἶναι ἀξίωμα κατενοήσαμεν, ἅμα δὲ
 ὑφ' ἑτέρου τινὸς ἐναργοῦς μαρτυρούμενον ἀξιώματος,
 ὃ μικρὸν ἔμπροσθεν εἴρηται, τοιοῦτο ὑπάρχειν 'εἰ τι
 λόγον οὐδ' ὅλως ἔχει γενέσεως, οὐδὲ φθορᾶς ἔξει τὸ
 τοιοῦτο λόγον'. ὅτι μὲν οὖν ἅπαν ἀγένητον εὐθύς
 15 καὶ ἄφθαρτόν ἐστιν, ἐτοιμῶς ἡ διάνοια δέχεται καὶ
 εἴπερ τι καὶ ἄλλο τῶν πρὸς νόησιν ἐναργῶν πρῶτον
 ὑπάρχει καὶ τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα. τὸ μὲντοι πᾶν ὅσον
 ἄφθαρτον ἐξ ἀνάγκης τοῦτο καὶ ἀγένητον εἶναι δι-
 ορισμοῦ δεῖται τινος, ἴν' ἐτοιμῶς αὐτὸ δεχόμεθα· τίς
 20 οὖν ὁ διορισμός; ἐν τῷ διελέσθαι, πῶς ἄφθαρτον
 εἶναι τόδε τι συγχωρεῖται, πότερον ὡς οὐδὲ τὸν λόγον
 ὅλως ἐπιδεχόμενον τῆς φθορᾶς, οἷον τὸ τελείως |
 fol. 250 v. ἀπλοῦν ἐστιν καὶ ἀπαθές, ἢ ὡς ἐπισκευαστῆς τῆς
 ἀθανασίας τετυχηκός, οἷόν τι δοκεῖ καὶ περὶ τῶν θεῶν
 25 ἐν Τιμαίῳ λέγειν ὁ Πλάτων, ἐν οἷς πεποιήκεν τὸν
 πρῶτον θεὸν αὐτοῖς διαλεγόμενον· ἔστιν δ' ἡ ῥῆσις
 ἡδε 'ἐπέπερ γεγόνατε, ἀθάνατοι μὲν οὐκ ἔστ' οὐδὲ

1. οὗτος pt] οὕτως M

7. ὡς ante ἂν add. pt; locum

corruptum non expedio

12. ὑπάρξ M

18. 19. διορισμον M

19. δεχωμε[θ]α M

20. διορισμος M

21. συγχωρ M;

συγχωρητέον pt

27. γεγένησθε Plat. Tim. 41B

ἄλλοι τὸ πᾶν· οὐτι μὲν δὴ λυθήσεσθε οὐδὲ τεύξεσθε θανάτου μοίρας, τῆς ἐμῆς βουλήσεως μείζονος ἔτι καὶ κυριωτέρου δεσμοῦ λαχόντες ἐκείνων, οἷς ὅτε ἐγίνεσθε συνεδεῖσθε'. ταῦτ' οὖν καὶ τῷ πολιτικῷ περὶ τοῦ παντὸς οὐρανοῦ διεξέρχεται. ἐπινοεῖται 5 γὰρ τι, καὶ εἰ γέγονεν, ὅμως οὐ φθαρησόμενον· οἷον ἢ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις εἰ τύχοι· ἐγχωρεῖ γὰρ αὐτὴν φθαρῆναι μηδέποτε, καίτοι τῶν κατὰ μέρος οἰκιῶν ἀπασῶν φθειρέσθαι φύσιν ἔχουσῶν, ἀλλὰ τῷ δύνασθαι κατὰ βραχὺ γίνεσθαι τὴν ἐπανόρθωσιν ἐν- 10 δέχεται μὴ φθαρῆναι τὸ σύμπαν. οὐ μόνον δὲ πόλιν οὕτως δυνατὸν ἀφθαρτον ἐπινοεῖν ἀλλὰ καὶ μίαν οἰκίαν, εἰ τὸ πονῆσαν αὐτῆς ἐπανορθώσεως ἐκάστοτε τυγχάνοι. κατὰ λόγον οὖν, εἰ μὲν ἀγένητόν τι, πάντως καὶ ἀφθαρτον, εἰ δὲ ἀφθαρτον, οὐκ ἐξ ἀνάγκης 15 ἀγένητόν'. σαφῶς ἄρα καὶ οὗτος ὁ ἀνὴρ οὔτε τῷ ὀπωσοῦν ἀφθάρτω τὸ ἀγένητον εἶπεν ἔπεσθαι ἀλλὰ τῷ μηδὲ τὸν λόγον τῆς φθορᾶς ἔχοντι καὶ Πλάτωνα οὕτω τὴν ἀφθαρσίαν διδόναι ὡμολόγηκεν τῷ οὐρανῷ. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἄλλοις κἀνταῦθα. 20

5'. Ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς λαβὼν πάλιν ὁ φιλόσοφος παρὰ Πλάτωνος τὸ ἐκ τοῦ ἀτάκτου γεγενῆσθαι τὸ τεταγμένον αὐτὸς προστίθησιν, ὅτι καὶ ἀγένητόν ἐστιν τὸ ἀτακτον, Πλάτωνος οὐδὲ ὅτι γενητόν οὐδ' ὅτι ἀγένητον εἰπόντος. εἶτα συλλογίζεται, ὅτι καὶ φθαρτόν· 25 εἰ γὰρ ἐκ τοῦ ἀτάκτου τὸ τεταγμένον γέγονεν, τοῦ δὲ τεταγμένου ὄντος οὐκ ἔστιν τὸ ἀτακτον, φθαρτόν fol. 251r. ἄρα ἔστιν τὸ ἀτακτον. ὥστε ἀγένητόν ἐστιν καὶ φθαρ-

1. λυθήσεσθε γε Plat.
Plat. politic. 269 D. 273 E

3. δεσμοῦ post ἔτι Plat.
11. [οὐ] M

4. 5. cf.

τὸν τὸ ἄτακτον. εἰ οὖν τὸ ἄτακτον, φησίν, ἀγέννητόν
 ἔστιν καὶ φθαρτόν, τὸ δὲ τεταγμένον γενητὸν καὶ
 ἀφθαρτον, κρείττον δὲ τὸ ἀγέννητον τοῦ ἀφθάρτου, ὡς
 ἔδειξεν (ἐπεὶ καὶ ἡ γένεσις κρείττων τῆς φθορᾶς), ἐκ
 5 τοῦ κρείττου ἄρα τοῦ ἀγενήτου τὸ χεῖρον τὸ γενη-
 τὸν καὶ ἀφθαρτον ὁ δημιουργὸς ἐποίησεν. περὶ μὲν
 οὖν τῆς Πλάτωνος ὑποθέσεως εἴρηται. καὶ οὕτω δὲ
 φίλως ἐχούσης τῆς ὑποθέσεως λέγεται μᾶλλον ἢν ἐν-
 τεῦθεν εὐλογώτερον συλλογίσασθαι, ὡς, εἴπερ πᾶν τὸ
 10 φθαρτὸν γενητὸν ἔστιν, ὡς αὐτὸς ἔδειξεν, φθαρτὸν δὲ
 κατὰ Πλάτωνα τὸ ἄτακτον, καὶ γενητὸν ἄρα. εἰ δὲ
 καὶ γενητὸν καὶ φθαρτόν, χεῖρον ἔσται τοῦ τεταγμέ-
 νου γενητοῦ καὶ ἀφθάρτου ὄντος. ἀλλὰ εἰ γενητόν,
 φησίν, τὸ ἄτακτον, ἐκ τοῦ τεταγμένου γέγονεν. πρῶ-
 15 τον μὲν οὐκ ἀνάγκη, εἴ γε πολλάκις ἔδειξαμεν, ὡς
 οὐ πάντως ἐξ ὄντος τὰ γινόμενα γίνεται. ἔπειτα εἰ
 καὶ τοῦθ' οὕτως εἶχεν, οὐ νῦν ζητοῦμεν, τί ἔπεται τῇ
 ὑποθέσει τῇ λεγούσῃ γενητὸν εἶναι τὸ ἄτακτον, ἀλλὰ
 τί ἔπεται τῷ εἶναι τὸ ἄτακτον φθαρτὸν ἐκ τῶν Πλά-
 20 τωνος ὑποθέσεων. εἰ οὖν τῷ φθαρτῷ τὸ γενητὸν
 ἔπεται κατὰ Πλάτωνα, φθαρτὸν δὲ κατ' αὐτὸν τὸ
 ἄτακτον, καὶ γενητὸν ἄρα κατ' αὐτὸν ἔσται· οὐδαμοῦ
 γὰρ ἀγέννητον αὐτὸ εἶναι λέγει. εἰ δὲ ὁ Πρόκλος
 ἀγέννητον ἐξ ἀνάγκης ἀπαιτήσῃ εἶναι τὸ ἄτακτον, ἐν-
 25 αργῶς δὲ αὐτὸ φθαρτὸν εἶναι βούλεται Πλάτων (τὸ
 γὰρ πλημμελῶς, φησίν, καὶ ἀτάκτως κινούμενον εἰς

1. pag. 590, 19 4. εδειξαν M (cr. t et — superscr.
 m 1 — p) 7. cf. pag. 597, 1 sq. 8. λέγεται suspectum;
 vix <ὡς> λέγεται 10. pag. 589, 16 13. ἀφθάρτου] φθαρ-
 του M 14. pag. 591, 5 22. α[τακτον και] M 24. ἀπαι-
 τησῆ M 25. Plat. Tim. 30 A

τάξιν ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀταξίας), ἐνδέχεται τὶ ἄρα ἀγέν-
 νητου ὄν φθαρτὸν εἶναι, εἴ γε | τὸ μὲν ὁ Πρό- fol. 251 v.
 κλος δέδωκεν τὸ ἀγέννητον, τὸ δὲ Πλάτων τὸ φθα-
 ρτόν. τί οὖν κωλύει καὶ τὸ τεταγμένον γενητὸν μὲν
 εἶναι ἀφθαρτον δέ; ἄλλως τε εἰ καὶ τὸ ἀγέννητον τοῦ 5
 ἀφθάρτου κρεῖττον καὶ τὸ ἄτακτον ἀγέννητον εἶναι
 συγχωρήσωμεν, ἀλλὰ γε καὶ τὸ ἀφθαρτον τοῦ φθα-
 ρτοῦ κρεῖττόν ἐστιν. ὥστε καὶ τὸ τεταγμένον ἀφθα-
 ρτον ὄν κατὰ Πλάτωνα κρεῖττόν ἐστιν κατὰ τοῦτο τοῦ
 ἀτάκτου φθαρτοῦ ὄντος. οὐκοῦν κατὰ τι μὲν ἐκ τοῦ 10
 κρεῖττονος τοῦ ἀγενήτου, κατὰ τι δὲ ἐκ τοῦ χείρονος
 τοῦ φθαρτοῦ ἢ τοῦ τεταγμένου ἐστὶν γένεσις καὶ οὐχ
 ἀπλῶς ἐκ κρεῖττονος τὸ χεῖρον γεγένηται, ὡς Πρόκλος
 φησίν. καὶ εἰ τὸ εἶναι τοῦ μὴ εἶναι κρεῖττον, ἐπεὶ
 καὶ γένεσις φθορᾶς, ὡς αὐτὸς φησιν, καὶ τὸ μὲν ἄτα- 15
 κτον δυνατὸν ἦν μηκέτι εἶναι φθαρτόν, καίτοι γε ὄν
 καὶ φθαρέν, τὸ δὲ τεταγμένον ἀδύνατον ἦν μὴ εἶναι
 ἀφθαρτον ὄν, καὶ ἀπλῶς ἄρα κρεῖττον τὸ τεταγμένον
 τοῦ ἀτάκτου. ἐκ τοῦ χείρονος ἄρα ἢ τοῦ τεταγμένου
 γένεσις. ἀλλ' οἶμαι φιλοτιμία μόνον ἐστὶν περιττὴ ἢ 20
 τοιαύτη τῶν λόγων στροφὴ, χρήσιμον δὲ οὐδὲ πραγ-
 ματειῶδες οὐδὲν ἔχει· ὅθεν ἡμᾶς ἀνάγκη τῶν τοιού-
 των θᾶπτον ἀποπηδᾶν λόγων· καὶ οὐδὲ κινεῖν οἶμαι
 τὴν ἀρχὴν τὰ τοιαῦτα τὸν φιλόσοφον ἦν εὐλογον.
 ὅτι δὲ οὐδὲ κακὸς ὁ δημιουργός, εἰ τὸ τεταγμένον 25
 φθείροι, ἐν τῷ 5' διὰ πλειόνων ἐδείξαμεν. ἔβονται
 δὲ οὕτω καὶ οἱ ἐγκόσμιοι θεοὶ κακοὶ τὰ μερικὰ τε-

3. 4. φθαρτόν] αφθαρτον M

10. μεν[εν er.] M

15. pag. 590, 17

16. [ἦ]ν, ex ει, M

20. περιττη M

22. ἀνάγκη ἡμᾶς M

24. τ[ὸ]ν, ex ω, M

26. pag. 128, 1 sq.

ταγμένα ὄντα φθείροντες καὶ ὁ τῶν κακῶν θεῶν δημιουργὸς οὐκ ἀγαθὸς ἔσται ἀλλὰ κακός. εἰ οὖν ἀγαθὸς ὁ δημιουργός, ἀγαθοὺς ἐποίησεν τοὺς ἐγκοσμίους θεούς· εἰ ἀγαθοὺς ἐποίησεν, ἀγαθὰ καὶ αὐτοὶ ποιοῦ-
 5 σιν καὶ οὐ κακά· εἰ οὖν φθείρουσιν τὰ μερικὰ τεταγμένα ὄντα (οὐδὲν γὰρ ποιῆσαι δύνανται μὴ φθείροντες ἄλλο, εἴπερ ἢ ἄλλου γένεσις ἄλλου φθορά ἐστίν), οὐκ
 fol. 252 r. ἄρα | κακὸν πάντως ἀλλ' ἔσθ' ὅπη καὶ ἀγαθὸν ἢ
 τοῦ τεταγμένου φθορά, εἴπερ τὰ δανεισθέντα μόρια
 10 εἰς γένεσιν τῶν συνθέτων τοῖς δανείσασιν ἀγαθὸν ἀποδίδοσθαι κατὰ Πλάτωνα.

Τέλος λύσεως τοῦ ιζ' λόγου.

Πρόκλου διαδόχου λόγος ὀκτωκαιδέκατος.

“Ὀκτωκαιδέκατος· εἰ τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 15 ἔχειν ἀεὶ τοῖς πάντων θειοτάτοις προσήκει μόνοις, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ πολιτικῷ φησιν, εἰ μὲν ὁ δημιουργὸς ἐν τοῖς θειοτάτοις ἐστίν, μόνως αὐτῷ προσήκει κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, εἰ δὲ μὴ ἐστὶν τῶν θειοτάτων, μήτε ἀεὶ ὄντα θεὸν αὐτὸν λέγωμεν μήτε ἄριστον
 20 τῶν αἰτίων. ἀλλὰ μὴν ταῦτα περὶ αὐτοῦ φαμεν, ὡς ἐν Τιμαίῳ γέγραπται. προσῆκεν ἄρα αὐτῷ τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν· εἰ γὰρ μὴ τὸ ἀεὶ ὄν ἔξει τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως, τὸ μὴ ἀεὶ ὄν ἔσται

10. M m 1 ad δανεισασιν not. marg.: τοῖς θεοῖς 11. Plat. Tim. 42 E 16. Plat. politic. 269 D 19. Plat. Tim. 34 A
 ἀρ[ισ]τον M 21. Plat. Tim. 29 A 22. ἔξει t] ἐξ[η]ι,
 ex ει, M

τοιοῦτον, καὶ εἰ μὴ τὸ ἄριστον τῶν αἰτίων, τὸ μὴ
 ἄριστον τῶν αἰτίων· ὧν ἀτόπων ὄντων ἀνάγκη τὸν
 ἄριστον τῶν αἰτίων καὶ τὸν ἀεὶ ὄντα θειότατον εἶναι
 καὶ ὄντα θειότατον ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 ἔχειν. τῷ δὲ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντι 5
 προσήκει μηδέποτε ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν· ἐναντία γὰρ
 ταῦτα τῷ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν. τῷ
 δὲ μηδέποτε ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντι μηδὲ ποτὲ μὴ ποιεῖν
 εἶτα ποιεῖν μηδὲ ποιεῖν ποτὲ εἶτα μὴ ποιεῖν· ταῦτα
 γὰρ ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν ἐστίν, ποιητικῶς λέγω καὶ μὴ 10
 ποιητικῶς αὐθις καὶ ποιητικῶς. τῷ δὲ μὴ ποτὲ μὴ
 ποιητικῶς εἶτα ποιητικῶς ἢ ποιητικῶς εἶτα μὴ ποιητι-
 κῶς ἔχοντι ἢ ἀεὶ ποιεῖν ἢ ἀεὶ μὴ ποιεῖν ἀναγκαῖον·
 οὐ γὰρ ἔστιν παρὰ ταῦτα ἄλλο οὐδέν· ἄκρα μὲν γὰρ
 τὸ ἀεὶ ποιεῖν καὶ τὸ ἀεὶ μὴ ποιεῖν, μέσα δὲ τὸ μὴ 15
 ποιοῦν ποιεῖν αὐθις ἢ ἔμπαλιν τὸ ποιοῦν μὴ ποιεῖν
 αὐθις. ἀλλὰ μὴν· τὸ μηδέποτε ποιεῖν δημιουργόν fol. 252 v.
 ὄντα τὸν δημιουργὸν ἀμήχανον· οὐ γὰρ δημιουργῶ
 τὸ ἀργεῖν ἀεὶ προσήκει· πότε γὰρ ἂν εἴη δημιουργὸς
 μηδέποτε τι ποιῶν; ἀνάγκη ἄρα ποιεῖν τὸν δημιουρ- 20
 γὸν καὶ αὐτὸ τοῦτο δημιουργεῖν ἀεὶ. τὸν δὲ ἀεὶ
 δημιουργοῦντα εἰ κόσμον ποιεῖν ἀνάγκη τὸν δη-
 μιουργόν, ἀνάγκη τὸν κόσμον μήτε ἀρχὴν ἔχειν τοῦ
 δημιουργεῖσθαι μήτε τελευτήν· εἰ γὰρ ἀρχὴν ἔσχεν,
 οὐκ ἀεὶ ἐκοσμεῖτο, εἰ δὲ τελευτήν, οὐκ ἀεὶ κοσμηθή- 25
 σεται· δεῖ δὲ ἀεὶ κοσμεῖσθαι τὸν κόσμον, εἶπερ καὶ
 τὸν δημιουργὸν ἀεὶ κοσμεῖν, τοῦτο δ', εἶπερ ἀεὶ ὡσαύ-

2. ὧν in marg. suppl. M (ascr. ζητει) 5. τῷ pt] το M

ἔαυτα M 9. μηδέποτε ποιεῖν M 11. τ[ω^l], ex o, M

πο[τ]ε M 16. ενπαλιν M 19. προσ|fin. vers.|σημαι M

ει[η] M 22. ει] αει M

τως ποιεῖν, τοῦτο δ', εἰ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύ-
 τως ἔχει. ἀνάγκη ἄρα τὸν κόσμον μήτε ἀρχὴν ἔχοντα
 κόσμον εἶναι μήτε τελευτήν, ἄνευ γενέσεως εἶναι κό-
 σμον καὶ ἄνευ φθορᾶς, ἀγένητον εἶναι καὶ ἄφθαρτον.
 5 ὥστε, εἰ ὁ δημιουργὸς ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχει καὶ
 ὡσαύτως, ἀνάγκη τὸν κόσμον ἀγένητον εἶναι καὶ
 ἄφθαρτον. ὥστε, εἰ ἐκεῖνο λέγει σαφῶς αὐτός, ἀνάγκη
 καὶ τὸν κόσμον κατ' αὐτὸν ἀγένητον εἶναι καὶ ἄφθαρ-
 τον. εἰ ἄρα τὸν θεὸν ἀπειναι λέγει τοῦ κόσμου καὶ
 10 παρεῖναι αὐθις ἐν πολιτικῷ καὶ ἐν Τιμαίῳ ἀπειναι
 πρότερον εἶτα παρεῖναι (οὕτω γὰρ εἶχεν, φησὶν, τὸ
 πᾶν, ὡς εἰκὸς ἔχειν ἦν, οὗ ἂν ἀπῆ θεός) καὶ ὁμοίως
 ἄμφω λέγει Πλάτων καὶ διὰ ταῦτα τοτὲ μὲν ἐξ ἀτά-
 κτου μεταβάλλειν εἰς τάξιν τὸν κόσμον, τοτὲ δὲ ἐκ
 15 τεταγμένου μεταπίπτειν εἰς ἀταξίαν, ἕως ἔφεδρος αὐτοῦ
 γένηται τῶν πηδαλίων ἀψάμενος ὁ θεός, οὐκ ἔδει
 τοὺς περὶ Ἀττικὸν εἰς τὰ ἐν Τιμαίῳ μόνα βλέπειν
 τὸν ἀπόντα ποτὲ παρόντα ποιοῦντα, οὗ ἀπῆν, ἀλλὰ
 καὶ εἰς τὰ ἐν πολιτικῷ τὸν παρόντα ποτὲ ἀπόντα
 20 ποιοῦντα ἐκεῖνου, ᾧ παρῆν, καὶ ὡς δι' ἐκεῖνα τὴν
 τάξιν ἀπὸ τῆς ἀταξίας ποιοῦσιν, οὕτω διὰ ταῦτα καὶ
 fol. 253r. μετὰ τὴν | τάξιν ἀταξίαν ποιεῖν. εἰ δ' οὖν ταῦτα
 συναμφοτέρα λέγοι κατ' ἐπίνοιαν ταῦτα πάντα θεώ-
 μενος πρὸ τοῦ κόσμου, περὶ αὐτὸν ὄρα τὸν θεὸν με-
 25 ταβολάς, ἃς ἀρθείσης ἀδύνατον εἶναι τῆς ἐπινόιας·
 οὐδὲ γὰρ τοῦ θεοῦ ὡσαύτως ἔχοντος τὸν κόσμον λέγει

1. ποιεῖ pt 2. neutiquam ἔχειν scrib. 8. 9. ζητεῖ ad
 versum σμον — εἰ 9. λεγῶ^{εἰ} M 10. Plat. politic. 272E sq.
 Plat. Tim. 53B 11. τὸ] τε M 13. 14. ατ|α|κτου,
 ex αγ, M 14. Plat. Tim. 30A 16. πη|δαλ|ιων M
 Plat. politic. 273D 23. 24. θεομενος M (cr. p); θέμενος Kroll
 26. οὐδὲ κτλ.: cf. pag. 610, 20. 622, 1. 627, 23

ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν ὡς δι' αὐτοῦ ἔχοντα τὸ ἄλλοτε ἄλλως, ὅπερ ἐστὶν ἐπὶ τῶν μερικῶν, ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν θεὸν ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν καὶ τὸν κόσμον ἢ ἄτακτον ἢ τεταγμένον εἶναι. ὥστε, εἰ ἐκεῖνο ἀμήχανον διὰ τὸ τὸν θεὸν κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, ἀδύνατον 5 καὶ τὸν κόσμον ἀτάκτως καὶ τεταγμένως ἔχειν. καὶ τοῦτο ἐγὼ ἂν φαίην ὄντως θεῖον εἶναι μηχάνημα τῆς Πλάτωνος σοφίας καταδούμενον τὴν ἀγεννησίαν ἅμα τοῦ κόσμου καὶ ἀφθαρσίαν ἀπὸ τῆς τοῦ θεοῦ διαιωνίας ἐνεργείας αἰτίαν εἰπόντος τῆς τάξεως τοῦ κόσμου 10 καὶ ἀταξίας τὴν τοῦ θεοῦ παρουσίαν καὶ ἀπουσίαν· εἰ γὰρ αὕτη μόνη αἰτία τῆς τάξεως καὶ ἀταξίας ἐν μέρει τοῦ κόσμου καὶ αὕτη δὲ ἀνυπόστατος, διότι τὸν θεὸν ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν ἀμήχανον, καὶ τὴν τάξιν ἄρα καὶ τὴν ἀταξίαν περὶ τὸν κόσμον ὄραν ἀμήχανον. εἰ 15 οὖν ὁ θεὸς ἀεὶ ὡσαύτως ἔχει, οὐ ποτὲ τῷ κόσμῳ πάρεστιν ποτὲ δὲ ἄπεστιν. εἰ μὴ ποτὲ πάρεστιν ποτὲ δὲ ἄπεστιν, οὐ ποτὲ μὲν ὁ κόσμος τέτακται ποτὲ δὲ οὐ τέτακται· ἐποίει γὰρ ἢ μὲν παρουσία τοῦ θεοῦ τῷ κόσμῳ τάξιν, ἢ δὲ ἀπουσία ἀταξίαν. εἰ δὲ μὴ ποτὲ 20 μὲν τέτακται ποτὲ δὲ ἄτακτος ἦν ἢ ἔσται, ἀεὶ τέτακται. εἰ δὲ ἀεὶ τέτακται, καὶ ἐξ ἀπείρου χρόνου τέτακται καὶ εἰς τὸν ἄπειρον χρόνον ἔσται τεταγμένος· ὃ δὴ καὶ αὐτὸς καὶ τοῖς κωφοῖς ἀρίδηλον ποιῶν ἀνέκραγεν, ὅτι τὸ μὲν παράδειγμα τὸν πάντα αἰῶνά ἐστιν 25 ὄν, ὃ δὲ κόσμος τὸν ἅπαντα χρόνον διὰ τέλους γεγο-

1. δι' ἑαυτὸν 622, 3 (cf. 628, 3. 5. 6. 629, 2) εχον[τα το]
 M 3. ἢ om. 628, 2 4. εἶναι ἢ τεταγμένον 622, 5
 αμ[η]χανον M 8. fort. καταδουμένον 11. αταξια[s], ex v,
 M 19. πα[ρο]υ[σι]α M 22. 23. [τετακ]ται M 25. Plat.
 Tim. 38B (τὸ μὲν γὰρ δὴ) τὸν om. Plat. 26. ὄν Plat.]
 ἂν M ὃ δ' αὖ διὰ τέλους τὸν — γεγονός τε καὶ Plat.

fol. 253 v. νῶς καὶ ὦν καὶ ἐσόμενος'. | ὡς οὖν ἐσόμενός ἐστιν
 εἰς ἄπειρον, οὕτω καὶ γεγωνῶς ἐξ ἀπείρου, καὶ οὐκ
 ἔδει ὁμοίως ἐφ' ἐκάτερα τοῦ Πλάτωνος αὐτὸν διατει-
 ναμένου καὶ γεγονέναι καὶ ἔσεσθαι τοὺς Πλάτωνι φί-
 5 λους τὸ μὲν ἐκ πεπερασμένου χρόνου ποιεῖν τὸ δὲ εἰς
 ἄπειρον ἀλλ' ἔπεσθαι τῇ ψήφῳ· καὶ γὰρ οὕτως μίμημα
 ἂν ἔχοι τῆς τοῦ αἰῶνος αἰδιότητος οὐκ ἐξ ἡμισείας
 ἔχων τὸ ἄπειρον κατὰ τὸν χρόνον ἀλλ' ἐπ' ἄμφω.
 τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ προκείμενον ἐξομοιωῶσαι τῷ μὲν
 10 αἰῶνι τὸν χρόνον, τῷ δὲ αἰωνίῳ ζῶν τὸν ἅπαντα χρό-
 νον ὑφεστιῶτα τὸν κόσμον. κεφάλαιον δὴ τούτων μη-
 δένα περὶ τὸν κόσμον οὕτως εὐσεβεῖν ὡς Πλάτωνα
 τὸν τε φάντα τὸν κόσμον ἀτάκτως ἔχειν, ὅταν ὁ θεὸς
 μὴ ὠσαύτως ἔξη, τοῦτο δὲ ἐστίν, ὅταν ὁ θεὸς μὴ ἦ
 15 νοητὸς θεός· τοῖς γὰρ νοητοῖς θεοῖς προσήκει τὸ κατὰ
 τὰ αὐτὰ καὶ ὠσαύτως ἔχειν. ἢ ἄμφω οὖν θεοί, καὶ
 ὁ κόσμος καὶ ὁ δημιουργός, ἢ οὐδέτερος· ποιήσει γὰρ
 οὐ θεὸν τὸν μὲν ἢ ἀταξία, τὸν δὲ τὸ μὴ ὠσαύτως. ἢ
 δὲ τούτου ἀταξία ἐκ τοῦ ἐκείνου μὴ ὠσαύτως· οὐ γὰρ
 20 ἄλλως οὗτος ἀτακτος, ἢ ὅτι ἐκεῖνος οὐχ ὠσαύτως
 πάρεστιν ἢ ἄπεστιν· δεῖ γὰρ ὅμοιον τοῦτον εἶναι
 ἐκείνῳ πάντως. εἰ μὲν οὖν κατ' ἐπίνοιαν ἐκεῖνος
 πάρεστιν ποτε καὶ ἄπεστιν, καὶ οὗτος κατ' ἐπίνοιαν
 ἀτακτος, ὅτι ποτὲ καὶ τεταγμένος· κοινὴν γὰρ ἀνάγκη
 25 τὴν ἐπίνοιαν ὑπάρχειν αὐτοῖς, εἰ τῷ μὲν παρ-
 εἶναι τὸ τετάχθαι, τῷ δὲ ἀπεῖναι τὸ μὴ τετάχθαι
 ἀκολουθεῖ ἐξ ἀνάγκης. εἰ δὲ κατὰ ἀλήθειαν οὗτος

6. ψ[η]φωι M 7. ημισίας M 10. τὸν (ante ἅπαντα)]
 τὸ M 13. τε M; fort. γε 17. δημιουργος M ουδε-
 τερον M 20. ἄλλως οὗτος] αλλος ουτως M 24. exspectes
 ἀτακτός ἐστίν ποτε 25. τῷ — 26. τῷ pt] το — το M

τεταγμένος, ποτὲ οὖν ἄτακτός ἐστιν, πολλῶ πρότερον
 κατὰ ἀλήθειαν ἐκεῖνος πάρεστιν ποτε καὶ ἄπεστιν· οὐ
 γὰρ (τῷ τετάχθαι τοῦτον ἢ ἄτακτον εἶναι τὸ ἀπειναι
 ἢ παρεῖναι ἠκολούθησεν ἀλλὰ γε ἀνάπαλιν. ὥστε ἔσται
 πρότερον | ἐκεῖνο ἀληθές, ᾧ τοῦτο ἀκολουθεῖν fol. 254 r.
 ἠνάγκασται. εἰ οὖν ἀδύνατον τοῦτο, διότι ὁ θεὸς ἀεὶ 6
 κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχει, καὶ τὸν κόσμον ἀδύ-
 νατον ἄτακτον εἶναι ποτε καὶ τεταγμένον· τὸ γὰρ τῷ
 ἀδυνατῶ ἀκολουθοῦν ἐξ ἀνάγκης ἀδύνατον, εἴπερ καὶ
 τὸ τᾶ δυνατῶ δυνατόν φασιν οἱ διαλεκτικοὶ νόμοι. 10
 δυνατοῦ οὖν τεθέντος τὸν κόσμον ἄτακτον εἶναι ποτε
 καὶ τεταγμένον δυνατόν ἔσται καὶ τὸν θεὸν ἀπειναι
 τοῦ κόσμου ποτὲ καὶ παρεῖναι πάλιν. εἰ οὖν τοῦτο
 ἀδύνατον, καὶ ἐκεῖνο ἀδύνατον. ἀεὶ ἄρα καὶ ὁ κό-
 σμος τέτακται καὶ ἐκεῖνος τῷ κόσμῳ πάρεστιν, καὶ 15
 οὔτε ἐξ ἀτάκτου ἐτάχθη (οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος μὴ παρὼν
 αὐθις πάρεστιν) οὔτε ἐκ τεταγμένου ἄτακτος ἔσται
 (οὔτε γὰρ ἐκεῖνος οὐ παρὼν αὐθις οὐ πάρεστιν). καὶ
 ἴση ἀνάγκη κατὰ Πλάτωνα τὸν τε κόσμον γενητὸν τε
 εἶναι καὶ φθαρτὸν καὶ μὴ εἶναι τῶν θειοτάτων, οἷς 20
 προσήκει τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, τὸν
 τοῦ κόσμου δημιουργόν. εἰ οὖν δεῖ περὶ ἐκεῖνον
 εὐσεβῶς διακεῖσθαι, δεῖ καὶ περὶ τοῦτον, ἢ πλημμε-
 λοῦντες περὶ τοῦτον καὶ περὶ ἐκεῖνον πολλῶ πρότερον
 ἐσόμεθα πλημμελεῖς καὶ οὐ περὶ ἐκεῖνον μόνον ἀλλὰ 25
 καὶ περὶ πᾶν τὸ θεῖον· εἰ γὰρ κοινὸν αὐτοῖς πᾶσιν
 τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, ἢ ἐπὶ πάντων

1. haec suspecta 5. τουτ[ο], ex ω, M 10. φασιν t
 et — superscr. m 1 — p] φησιν M 11. fort. τεθέντος <τοῦ>
 18. fort. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος [οὐ] αυθιν M 20. των ex
 τον m 2 M

αὐτὸ δεῖ φυλάττοντας καὶ περὶ τὸν δημιουργὸν ὡσαύ-
τως φυλάττειν ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀθετοῦντας μηδ' ἐπὶ τῶν
ἄλλων ἔχειν τὸ πιστόν."

Κεφάλαια τῆς λύσεως τοῦ ιη' λόγου.

5 α'. Ὅτι ταυτολογεῖ ἐν τούτοις ὁ Πρόκλος τοῖς
αὐτοῖς ἐπιχειρήμασιν χρώμενος, οἷς ἤδη ἐν τῷ τετάρτῳ
καὶ ἐνάτῳ καὶ πεντεκαίδεκάτῳ λόγῳ ἐχρήσατο.

fol. 254 v. β'. Σύντομος ὑπόμνησις τῶν ἐν τῷ τετάρτῳ καὶ
10 ἑξκαίδεκάτῳ λόγῳ εἰρημένων, ὅτι οὐδεμία κίνη|σις
ἢ ἀλλοιώσις περὶ τὸν θεὸν νοεῖται ἐκ τοῦ τὰ δη-
μιουργήματα ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ μὴ εἶναι.

γ'. Ὁμοίως τῶν ἐν τῷ πεντεκαίδεκάτῳ λόγῳ εἰρη-
μένων σύντομος ἐπανάληψις, ὅτι σώζει ὁ κόσμος κατὰ
Πλάτωνα τὴν πρὸς τὸ αἰώνιον αὐτοῦ παράδειγμα
15 ὁμοίωσιν, κὰν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχοι ὁ χρόνος. καὶ
ὅτι ὁ Πλάτων φθαρόν εἶναι τῷ οἰκείῳ λόγῳ τῆς
φύσεως καὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν κόσμον βουλόμενος
φυσικώτατα ἀρχὴν αὐτοῖς τοῦ εἶναι ἔδωκεν.

δ'. Ὅτι αὐτῷ τῷ Πλάτῳ ἀντιφθέγγεται ὁ Πρό-
20 κλος, ἐν οἷς φησιν ὅτι οὐδὲ γὰρ τοῦ θεοῦ ὡσαύτως
ἔχοντος τὸν κόσμον λέγει ὁ Πλάτων ἄλλοτε ἄλλως
ἔχειν'.

ε'. Ὅτι ἐαυτῷ μαχόμενα ὑπέθετο ὁ Πρόκλος.

ς'. Ὅτι καὶ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ἢ τοιαύτη
25 ὑπόθεσις μάχεται.

ζ'. Ὅτι ἐξ ὧν καὶ Πλάτων καὶ Πρόκλος συγκεχω-
ρήκασιν, ἀδύνατον θεὸν εἶναι τὸν κόσμον. καὶ ὅτι τῇ

2. ἀφ' M (cf. 631, 13)] ἐφ' pt
9. σι' M^b 18. αὐτοῖς ἀρχὴν M^b

7. ἐννατῳ M^b
20. pag. 606, 26

τῶν ποιητῶν συνηθεία ὁ Πλάτων ἀκολουθήσας θεὸν τὸν κόσμον ὠνόμασεν.

η'. Ὅτι πολλαχοῦ τοὺς ποιητικούς μύθους ὁ Πλάτων τῇ ἰδίᾳ συνέπλεξεν διδασκαλίᾳ ὡς λόγοις καὶ οὐχ ὡς μύθοις δι' ἀστίνασοῦν αἰτίας χρησάμενος.

θ'. Ὅτι παρὰ τὸ ἀεὶ θεῖν θεὸν ὠνομάσθαι λέγων τὸν κόσμον ὁ Πλάτων δμωνύμως τοῖς νοητοῖς θεοῖς καὶ οὐ συνωνύμως θεὸν αὐτὸν προσαγορεύει· ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι τὸν κόσμον κατὰ χρόνον γενητὸν εἶναι βούλεται καὶ οὐ μόνον κατ' αἰτίαν, τοὺς δὲ νοητοὺς 10 θεοὺς κατὰ χρόνον μόνον καὶ οὐ κατ' αἰτίαν ἀγενήτους.

ι'. Ὅτι Πλάτων τοὺς περὶ θεῶν ποιητικούς μύθους τῶν μεγίστων κακῶν τοῖς ἀνθρώποις αἰτίους εἶναι ἡγούμενος δέει τῶν Ἀθηναίων οὐχ ἕκων εἰς 15 αὐτοὺς κατεφέρετο· ᾧ τρόπῳ καὶ τὸν κόσμον θεὸν ἔλεγεν οὐκ ἀγένητον εἶναι ἡγούμενος.

αι'. Ὅτι οὐχ, ὥσπερ ἐν τῷ πολιτικῷ καθ' ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἀτάκτον μεταβάλλει τὸ τεταγμένον, οὕτω καὶ ἐν Τιμαίῳ καθ' ὑπόθεσιν ἐκ τοῦ ἀτάκτου τὸ fol. 255 r τεταγμένον φησὶν γίνεσθαι. καὶ πῶς δεῖ νοεῖν τὴν 21 ἐκ τοῦ ἀτάκτου εἰς τὸ τεταγμένον γένεσιν. καὶ ὅτι τινὲς τὴν δόξαν ταύτην τοῦ Πλάτωνος εἰς τὴν Ἐμπεδοκλέους ἀπάγουσιν.

βι'. Ἐπίλογος τῆς πάσης πραγματείας καὶ προ- 25 αναφώνησις τῶν ἐξῆς.

1. ακο[λ]ουθήσας, ex v, M^a 2. κο[σ]μον, ex v, M^a
 5. αἰτι[ας] M^a 7. Plat. Crat. 397D 9. κατὰ om. M^b
 10. βολεται M^a 10. 11. του δε νοητου θεου M^b 14. κακῶν
 om. M^b 15. δει M^b 16. θεὸν om. M^b 19. μετα[β]αλλει,
 ex μ, M^a 21. γενέσθαι pt δειν τὴν, in marg. ζητει et
 νοειν, M^a

Λύσις τοῦ ὀκτωκαιδεκάτου λόγου.

α'. Πάλιν τοὺς αὐτοὺς ἀνακνυκτοῖ λόγους οὔτε λέγειν τι καινότερον ἔχων οὔτε τῶν εἰρημένων ἀποσχέσθαι δυναμένος, ὥσπερ τὰ λίχνα τῶν κυνιδίων, ὅταν ὅστοῦ περιδράξωνται, ἢ τῶν ἀνθρώπων οἱ περὶ τὰς ἐμπαθεῖς ἡδονὰς ἐνισχόμενοι ἀεὶ μὲν τῶν αὐτῶν ἐμφορούμενοι, ἀεὶ δὲ ὡς ἐπὶ καινότεροις τὴν ἐπιθυμίαν ἀκμάζοντες· σχεδὸν γὰρ οὐδὲν ἐν τοῖς εἰρημένοις εὔροι τις ἄν, ὅπερ οὐκ ἐν τοῖς φθάσασιν εἴρηται. εὐθύς γὰρ ἐν ἀρχῇ τὸ δεῖν τὸν δημιουργὸν ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν καὶ διὰ τοῦτο μὴ ποτὲ μὲν ποιεῖν ποτὲ δὲ μὴ ποιεῖν ἀλλ' ἢ ἀεὶ ποιεῖν ἢ μηδέποτε καί, ἐπεὶ τὸ μηδέποτε ἀδύνατον, δημιουργὸν ὄντα ἀεὶ ποιεῖν καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ γινόμενον ἀεὶ εἶναι, ἔτι δὲ καὶ τό, εἰ μὴ ὁ κόσμος ἔχη τὸ εἶναι ἀγέννητος καὶ ἀφθαρτος, μηδὲ τὸν δημιουργὸν ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν, καὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκη εἶναι καὶ περὶ τὸν δημιουργὸν ὁμοίως εὐσεβεῖν καὶ περὶ τὸν κόσμον τὸν μὲν τῶν θειοτάτων εἶναι λέγοντας καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, τὸν δὲ ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον, ἢ περὶ τὸν κόσμον ἀσεβοῦντας διὰ τὸ γενητὸν εἶναι καὶ φθαρτὸν ὑποτίθεσθαι καὶ περὶ τὸν τούτου δημιουργὸν ἀσεβεῖν μήτε τῶν θειοτάτων αὐτὸν εἶναι μήτε ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν ὑπὸ τῆς τοῦ λόγου ἀκολουθίας λέγειν ἀναγκαζομένους, ταῦτα πάντα καὶ ἐν τῷ

4. M m 1 ad λιχνα not. marg.: τα λιμβα κυνηδιων M

7. καινότερο[ις] M 10. τὸ τὸν^{γὰρ}, sed γὰρ punctis del.,

M; τὸ γὰρ pt 15. εχη ἀγεν^{το}ητος, in marg. ζητει et ειναι, M

17. ἀνάγκη] ἀναγκη M 24. 25. ἀκολουθειας M

25. ἀναγκαζομένους] ἀναγκαζομενος M

τετάρτῳ λόγῳ μονονουχὶ ταῖς αὐταῖς εἴρηται λέξεσιν· τὸ γὰρ ἀκίνη|τον εἶναι τὸν δημιουργόν, ὅπερ ἐκεῖ fol. 255 v. εἴρηται, ταῦτόν, ὅτι τὸ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, ὅπερ ἐνταῦθα λέλεκται· πάλιν τὸ τὴν εἰκόνα, λέγω δὴ τὸν κόσμον, ὁμοίαν εἶναι τῷ παραδείγματι, 5 πρὸς ὃ γέγονεν, τοῦ δὲ παραδείγματος αἰωνίου ὕντος μὴ ἄλλως αὐτῷ ὁμοιωσθαι τὸν κόσμον, εἰ μὴ ἐφ' ἐκάτερα ἔχοι τὴν ἀπειρίαν τοῦ χρόνου, ἐν τῷ ιε' σαφῶς εἴρηται· ἔτι δὲ τὸ ἀνάγκην εἶναι ἢ ἄμφω θεοῦς εἶναι, καὶ τὸν δημιουργόν καὶ τὸν κόσμον, ἢ μηδέ- 10 τερον καί, εἰ ἄμφω θεοί, ὁμοίως ἀδέκτους εἶναι μεταβολῆς ἀμφοτέρους διὰ τὸ τὸ πᾶν τῶν θεῶν γένος τοιοῦτον εἶναι, οὐκ εἶναι δὲ μεταβολῆς τὸν κόσμον ἀδέκτον, εἶπερ ἐκ τοῦ ἀτάκτου γέγονεν καὶ αὐθις μεταβαλεῖ εἰς τὸ ἄτακτον, ἐν τῷ θ' προεῖληπται. ὥστε 15 σχεδὸν μηδὲν ἐν τῷ προκειμένῳ λόγῳ καινότερον εἶναι ἐπιχείρημα. τί οὖν δεῖ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν ἡμᾶς ἤδη πρὸς ἕκαστον ὡς δύναμις ἀπαντήσαντας ἐν τοῖς φθάσασιν; τοσοῦτον οὖν μόνον σύντομον ἐνταῦθα τῶν εἰρημένων ὑπόμνησιν ποιησάμενοι πέρας 20 σὺν θεῷ καὶ ἡμεῖς ἐπιθῶμεν τῷ λόγῳ.

β'. Εἰ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ, φησὶν, καὶ ὡσαύτως ὁ δημιουργὸς ἔχει, οὐδέποτε ἄλλοτε ἄλλως ἔχει. εἰ μηδέποτε ἄλλοτε ἄλλως ἔχει, οὐ ποτὲ μὲν ποιεῖ ποτὲ δὲ οὐ ποιεῖ· ταῦτα γὰρ ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν ἐστίν, ποιη- 25 τικῶς λέγω καὶ μὴ ποιητικῶς αὐθις καὶ ποιητικῶς.

1. M m 1 ad μονονουχι not. marg.: σχεδον εγγυς

2. pag. 55, 25 sq.

3. τὸ] τῶι M

6. πρὸς ὃ γέγονεν post

4. εἰκόνα leguntur in M; transposui

8. pag. 549, 7 sq.

9. ἀνάγκην] αναγκη M

15. pag. 313, 7 sq.

18. δυναμι[s],

ex v, M

20. εντ[αυθα], ex ευθεν, M

ποιησαμενο[ι],

ex s, M

22. pag. 605, 5 sq.

εἰ μὴ ποτὲ μὲν ποιῆ ποτὲ δὲ οὐ ποιεῖ, ποιεῖ δ' ὁμῶς
 δημιουργὸς ὢν, ἀεὶ ποιεῖ ἐξ ἀνάγκης. οὐκοῦν καὶ τὸ
 γινόμενον, φησὶν, ἀεὶ ἔσται. ἀλλ' ἐν τῷ δ' διὰ πλειόνων
 δέδεικται, ὡς οἱ τὰς ἕξεις καθ' ὅτιοῦν τελείας ἔχοντες
 5 οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν ὑπομένουσιν ἐνεργοῦντες κατ'
 αὐτὰς καὶ μὴ ἐνεργοῦντες. εἰ δὲ μηδεμίαν ἀλλοίωσιν
 ὑπομένουσιν, οὐκ ἀλλοιοῦνται. εἰ μὴ ἀλλοιοῦνται, |
 fol. 256r. οὐ γίνονται κατὰ τοῦτο ἄλλοτε ἄλλοι. εἰ μὴ γί-
 νονται ἄλλοτε ἄλλοι, ὡσαύτως ἔχουσιν ἐνεργοῦντες
 10 κατὰ τὰς ἕξεις καὶ μὴ ἐνεργοῦντες· περὶ γὰρ τὸ γινό-
 μενον, οὐ περὶ τὸ ποιοῦν τὴν μεταβολὴν ὑφισταμένην
 ἐδείξαμεν. ὅτι δὲ οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν ὑπομένουσιν
 οἱ ἐκ τῶν ἕξεων τὰς ἐνεργείας προχειριζόμενοι, ἐδεί-
 ξαμεν ἐξ ἄλλων τε πλειόνων καὶ ἐκ τοῦ διελέσθαι,
 15 ὅτι, εἴπερ ἀλλοιώσις ἐστὶν ἢ ἐκ τῆς ἕξεως εἰς τὴν ἐν-
 ἔργειαν πρόοδος, ἀνάγκη πᾶσα ἢ πρὸ τῆς ἐνεργείας
 τὴν ἀλλοίωσιν εἶναι λέγειν, ὅτε μόνη ἢ ἕξις ὑπῆρχεν
 ἄνευ τῆς ἐνεργείας, ἢ αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν (τουτέστιν
 αὐτὸ τὸ δημιουργεῖν ἢ διδάσκειν ἢ ὅτιοῦν ἄλλο) ἀλ-
 20 λοίωσιν φήσομεν ἢ μεταξὺ τῆς τε ἕξεως καὶ τῆς ἐν-
 εργείας τὴν ἀλλοίωσιν καὶ μεταβολὴν ὑποθησόμεθα
 γίνεσθαι· παρὰ ταῦτα γὰρ οὐκ ἔστιν. δεδειγμένου
 τοίνυν ἐν ἐκείνοις, ὡς οὔτε τὴν ἕξιν αὐτὴν καθ'
 αὐτὴν χωρὶς τοῦ δημιουργεῖν ἀλλοίωσιν εἶναι ἢ ὅλως
 25 κίνησιν ἐνδέχεται — στάσει γὰρ μᾶλλον ἢ ἕξις, οὐ
 κινήσει οὐδὲ ἀλλοιώσει ἔοικεν, ὡς καὶ ἐν ἐκείνοις
 αὐτὸν τὸν Πρόκλον ἐδείξαμεν λέγοντα, καὶ νῦν δὲ

1. ποιῆ M] ποιεῖ t et — superscr. m 1 — p 3. pag. 61,
 23 sq. 6. ἐνεργουντ[ε]ς M 12. pag. 65, 27 13. προχειρη-
 ζομενοι M 15. pag. 62, 15 sq. 18. [εν]εργειαν M
 20. τ[ης τε εξεω]ς M 22. δεδειγ[μ]ενου M
 27. pag. 62, 25

ταῦτα εἴρηκεν· προσήκειν γάρ φησιν τῷ ἀεὶ κατὰ τὰ
αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντι ἢ μηδέποτε ποιεῖν ἢ ἀεὶ,
ὡς τοῦ μὴ ποιεῖν δηλονότι στάσεως ὄντος καὶ οὐ κί-
νήσεως. ὥστε τὸ τὴν ἔξιν ἔχον μόνην τοῦ ποιεῖν μὴ
ποιοῦν δὲ οὐκ ἀλλοιοῦται. καὶ ἄλλως δέ· εἰ τὰ τὴν 5
ἔξιν ἔχοντα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἐνεργεῖν οὐκ ἀπολείπει
ἢ ἔξις, ἢ δὲ ἔξις κίνησις, ἀεὶ ἄρα ἐν κινήσει ὁ δη-
μιουργὸς ἔσται ἀεὶ τὴν τοῦ δημιουργεῖν ἔξιν ἔχων.
ὥστε, εἰ τοῦτο ἄτοπον, οὐδεμία ἄρα ἔξις ἀλλοιώσις
ἔστιν. ἀλλ' οὐδὲ αὐτὴ ἢ ἐνέργεια ἀλλοιώσις ἔστιν· 10
οὕτω γὰρ ἂν πάλιν ἀεὶ δημιουργῶν κατ' αὐ|τοὺς fol. 256 v.
ὁ θεὸς τὸν κόσμον ἀεὶ ἐν ἀλλοιώσει καὶ κινήσει ἔσται.
οὐ μὴν οὐδὲ διάθεσις τις ἄλλη θεωρεῖται μεταξὺ τῆς
τε ἔξεως καὶ τῆς ἐνεργείας ἑτέρα τις οὔσα παρὰ ταύ-
τας, ἢν ἂν τις κίνησιν ἢ ἀλλοιώσιν ὀνομάσειεν, ἐπεὶ 15
μηδὲ χρόνος τίς ἔστιν μεταξὺ τοῦ τε μὴ ἐνεργεῖν καὶ
τοῦ ἐνεργεῖν, ἀλλὰ τὸ τοῦ μὴ ἐνεργεῖν πέρασ ἀρχὴ
τοῦ ἐνεργεῖν· χρόνου δὲ μὴ ὄντος οὐδὲ διάθεσις ἑτέρα
μεταξὺ τοῦ μὴ ἐνεργεῖν καὶ τοῦ ἐνεργεῖν ἔσται οὐδὲ
κίνησις ὅλως· πᾶσα γὰρ κίνησις καὶ μεταβολὴ ἐν 20
χρόνῳ ἔστιν. εἰ τοίνυν μήτε πρὸ τῆς ἐνεργείας μήτε
ἐν τῇ ἐνεργείᾳ μήτε μεταξὺ τῆς ἔξεως καὶ τῆς ἐνε-
ργείας ἐνδέχεται ἀλλοιώσιν τινα θεωρεῖσθαι, οὐκ ἄρα
ἀλλοιώσιν ὑπομένει ὁ ἐκ τῆς ἔξεως τὴν ἐνέργειαν
προχειριζόμενος. ὥστε ἐκ πολλοῦ τοῦ ὑπάρχοντος οὐδὲ 25
περὶ τὸν θεὸν οὐδεμία ἀλλοιώσις θεωρηθήσεται μὴ
δημιουργοῦντα κᾶτα δημιουργοῦντα. εἰδείξαμεν δὲ

1. προσηκ[ει]ν, ex η, M pag. 605, 13 5. τα M; fort. τὸν

11. αυτο[υ]ς, ex ν, M 24. ὁ t et — ex corr. — p] το M

25. προχειρη[σ]τος M 27. κᾶτα (vix recte)] και τα, in marg.
ζητει et μεταυτα, M; και μετα ταυτα pt pag. 65, 27 sq.

πάλιν ἐν ἐκείνοις καί, ὅτι ἡ δοκοῦσα κίνησις ἐν ἡμῖν
 καὶ ἀλλοιοτέρα διάθεσις γίνεσθαι, ὀπηνίκα τὰς ἕξεις
 πρότερον ἔχοντες αὐτῆς κατ' αὐτὰς ἐνεργῶμεν (ὡς
 5 <μῆ> οἰκοδομοῦντες οἰκοδομῶμεν), οὐ περὶ τὸ τὴν
 ἕξιν ἔχον τὴν ψυχὴν ἀλλὰ περὶ τὸ ὀργανικὸν τὸ σῶμα
 γίνεσθαι. τοῦ οὖν θεοῦ μόνῳ τῷ βούλεσθαι ποιοῦντος
 ἅπαντα οἴχεται ἐκείθεν καὶ ἡ ἐν ἡμῖν ἀλλοιοτέρα γι-
 νομενη τοῦ ὀργάνου διάθεσις. μήτε οὖν τῆς ἕξεως
 10 κινουμένης μήτε ὀργάνου ὄντος τοῦ τὴν κίνησιν ὑπο-
 μένοντος κατ' οὐδὲν ἄρα μεταβάλλειν τὸν θεὸν ἐνδέ-
 χεται καὶ ἄλλοτε ἄλλον γίνεσθαι, κἂν μὴ αἰεὶ δη-
 μιουργῆ ἀλλ' ἀρχὴν τῆ δημιουργίας δίδωσιν. ἐδείξαμεν
 δὲ καί, ὅτι οὐδ' ὅλως ἕξις ἐπὶ θεοῦ διαφέρει καὶ ἐν-
 fol. 257r. ἔργεια ἀλλ' ἀπλῆ τίς | ἐστὶν καὶ αἰεὶ ὡσαύτως
 16 ἔχουσα ἢ τοῦ θεοῦ δημιουργικὴ δύναμις, μόνῳ δὲ τῷ
 βούλεσθαι εἰς τὸ εἶναι παράγειν τὰ πάντα δύναται
 τῆς τῶν γενητῶν φύσεως καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ ἀγαθὸν
 ἐπιδεχομένης, καὶ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ βούλησις τοῦ θεοῦ
 20 ἀπλῆ τίς ἐστὶν καὶ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσα (αἰεὶ γὰρ τὸ
 ἀγαθὸν βούλεται, κἂν τε παράγῃ εἰς οὐσίωσιν τὰ
 πράγματα κἂν τε μὴ) καὶ ὅτι, κἂν βούλεσθαί τις
 τὸ αὐτὸ κἂν μὴ βούλεσθαι τὸν θεὸν συγχωρήσειεν,
 οὐ κίνησις τοῦτό ἐστὶν οὐδὲ ἀλλοίωσις· εἰ γὰρ τοῦτο
 25 κίνησις εἶη, αἰεὶ ἐν κινήσει ὁ θεὸς ἔσται, εἴ γε τῶν
 μερικῶν ἕκαστον ποτὲ μὲν βούλεται εἶναι ποτὲ δὲ

5. μῆ add. pt οικ[ο]δομωμεν, ex ω, M 13. pag. 77, 1

14. 15. ενεργει[α] M 17. 18. παντα τῆς των γενητων ^{τῶν} φύ-

σεως δύναται καὶ ^{τῶν} εἶναι, in marg. ὑπερβατον, M

19. pag. 81, 12 22. pag. 79, 16 sq.

βούλεται μὴ εἶναι, ἀεὶ δὲ τῶν μερικῶν ἄλλα μὲν γί-
νεται, ἄλλα δὲ φθείρεται. εἰ μὲν οὖν ἀνάγκη διὰ τὸ
ποτὲ μὲν εἶναι τὸν κόσμον ποτὲ δὲ μὴ εἶναι καὶ τὴν
τοῦ θεοῦ περὶ αὐτὸν βούλησιν ἄλλοτε ἄλλην εἶναι, τὸ
δὲ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἄλλοτε ἄλλο βούλεσθαι κινεῖσθαι 5
ἐστὶν καὶ ἀλλοιοῦσθαι, ἀεὶ τὸν θεὸν ἀλλοιοῦσθαι τε
καὶ κινεῖσθαι λέγειν ἀναγκασθησόμεθα, εἶπερ τῶν
μερικῶν ἕκαστον ποτὲ μὲν εἶναι βούλεται ποτὲ δὲ μὴ
εἶναι. ἀλλ' ἐδείξαμεν, ὅτι οὐχ, ὡς τὰ γινόμενα ἔχει,
οὕτως καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν θεὸν ἔχειν ἀνάγκη· 10
ἀλλ' ὥσπερ οὐκ, ἐπειδὴ τὰ γινωσκόμενα ἢ προνοού-
μενα μεριστά ἐστὶν καὶ πεπληθυσμένα καὶ ποτὲ μὲν
ὄντα ποτὲ δὲ οὐκ ὄντα, διὰ τοῦτο καὶ τὴν τοῦ θεοῦ
περὶ αὐτὰ πρόνοιαν καὶ γνῶσιν ἢ μεριστὴν εἶναι ἢ
πεπληθυσμένην ἢ ἄλλοτε ἄλλην ἀνάγκη, ἀλλ' ὅτι ἀμε- 15
ρίστως περὶ τὰ μεριστὰ ἐνεργεῖ καὶ περὶ τὰ πεπλη-
θυσμένα ἐνοειδῶς καὶ περὶ τὰ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντα
ἀεὶ ὡσαύτως, οὕτω δὴ καὶ τὴν περὶ τοῦ εἶναι αὐτὰ
ἢ μὴ εἶναι τοῦ θεοῦ βούλησιν οὐκ ἄλλοτε ἄλλην εἶναι
λέγειν ἀνάγκη ἀλλὰ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν ἀεὶ τὰ γὰρ θὸν | 20
εἶναι βουλομένην· ἀγαθὸν δὲ τὸ ἕκαστον ὡς πέ- fol. 257 v.
φυκεν καὶ ὅτε πέφυκεν εἶναι. ταῦτα τοίνυν καὶ ἐν
τῷ δ' καὶ ἐν τῷ ις' αὐτοί τε ἐδείξαμεν καὶ αὐτὸν
Πρόκλον καὶ Πλωτῖνον παρεθέμεθα λέγοντας· καὶ
ἄλλαις δὲ πλείοσιν ἐν ἐκείνοις ἐπιχειρήσεσιν ἐχρησά- 25
μεθα, ἃς ἐκεῖθεν τὸν βουλόμενον ἀναλέγεσθαι δεῖ,
περὶ τοῦ μηδεμίαν περὶ τὸν θεὸν μεταβολὴν γίνε-
σθαι, κἂν τὰ γινόμενα ποτὲ μὲν ἢ ποτὲ δὲ μὴ ἢ.

13. [δ]ια, ex και, M 15. αναγκη[ν er.] M ὅτι suspectum
17. αλλ[ο]τε, ex ω, M 21. βουλομένην] βουλομενον M 23. ις'
(cf. 610, 9)] ῥ M pag. 564, 23 sq. 26. ἃς] ὡς M

γ'. Ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ εἰκόνα γενόμενον τὸν κόσμον
 αἰωνίου παραδείγματος σφάζειν κατὰ Πλάτωνα τὴν
 πρὸς ἐκεῖνο ὁμοίωσιν, κὰν ἀρχὴν ἔχοι τοῦ εἶναι, ἐν
 τῷ ιε' κατεσκευάσαμεν ἐξ αὐτῶν τῶν Πλάτωνος πι-
 5 στωσάμενοι λέξεων, ὡς οὐ τῷ ἀγένητον εἶναι τὸν κό-
 σμον σφάζειν αὐτὸν βούλεται τὴν πρὸς τὸ παράδειγμα
 ὁμοίωσιν, ἀλλ' ὅτι, ὡς πάντα ἐστὶν τὸν αἰῶνα ἐκεῖνος,
 οὕτως πάντα τὸν χρόνον ὁ κόσμος· τὸ μὲν γὰρ παρά-
 δειγμα', φησὶν, 'τὸν πάντα αἰῶνά ἐστιν, ὁ δὲ κόσμος
 10 τὸν πάντα χρόνον διὰ τέλους γεγονῶς καὶ ὢν καὶ
 ἐσόμενος'. ὥστε, εἰ μὲν τις λέγοι εἶναι τινα χρόνον,
 ἐν ᾧ μὴ ἐστὶν κόσμος, οὗτος οὐ σφάζει τὴν κατὰ
 Πλάτωνα πρὸς τὸ παράδειγμα τῆς εἰκότος ὁμοίωσιν·
 εἰ δὲ χρόνος μετ' οὐρανοῦ γέγονεν, ἴν' ἅμα γενηθέν-
 15 τες ἅμα καὶ λυθῶσιν, ἂν ποτε λύσις τις αὐτῶν γένη-
 ται, δηλονότι, κὰν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχοι ὁ κόσμος,
 σφάζει τὴν πρὸς τὸ παράδειγμα ὁμοίωσιν ἐν παντὶ τῷ
 χρόνῳ ὢν ὡς ἐν παντὶ τῷ αἰῶνι ἐκεῖνο· οὐδὲ γὰρ
 ὥσπερ ἐπ' ἄπειρον ἔσεσθαι τὸν κόσμον ὁ Πλάτων
 20 βούλεται διὰ τὸ μὴ φθίρεισθαι αὐτὸν ἀξιοῦν, οὕτως
 καὶ γεγονέναι ἐξ ἀείρου αὐτὸν εἴρηκεν, ὡς ἐν τού-
 τοις ὁ Πρόκλος φησὶν τὴν ἰδίαν ὑπόληψιν ἡμῖν καὶ
 οὐ τὴν Πλάτωνος ὑφηγούμενος, ἀλλὰ γεγονέναι μὲν
 αὐτὸν ἀπὸ τινος ἀρχῆς ἀρξάμενον σαφῶς βοᾷ πρὶν
 fol. 258r. γενέσθαι οὐκ ὄντα, τῷ δὲ εἶναι αὐτοῦ ἢ ἔσεσθαι
 26 τέλος οὐ δίδωσιν φυσικώτατα τῇ περὶ τούτων θεωρίᾳ

4. pag. 554, 18 sq.

8. [ὁ] M

Plat. Tim. 38B

γὰρ δὴ Plat.

9. τὸν om. Plat.

9. 10. ἐστὶν ὄν, ὁ δ' αὐ

διὰ τέλους τὸν ἅπαντα χρόνον γεγονῶς τε καὶ Plat.

12. κο-

σμος ex χρόνος M

14. εἶ M (in marg. ζητει)

14. 15. γεννη-

θέντες Plat. Tim. 38B

24. ἀρξάμενο[ν], ex s, M

χρώμενος. ἐπ' ἄπειρον μὲν γὰρ οὐδὲν κωλύει καὶ τὴν
 τοῦ χρόνου παράτασιν γίνεσθαι καὶ τὴν τοῦ ἀριθμοῦ
 αὐξήσιν· ἄπειρον δὲ κατ' ἐνέργειαν εἶναι ἢ γεγονέναι
 ἀδύνατον· ἄπειρον δὲ κατ' ἐνέργειαν γεγονὸς ἔσται
 καὶ χρόνος καὶ ἀριθμὸς, εἰ ἀναρχος εἶη ὁ χρόνος. εἰ 5
 δὲ ἀριθμὸς καὶ χρόνος κατ' ἐνέργειαν ἄπειρος γέγο-
 νεν, διεξιτητὸν ἄρα τὸ ἄπειρον γέγονεν· διὰ γὰρ
 ἀπείρων μονάδων διεξελθοῦσα ἢ γένεσις εἰς ἡμᾶς
 ἔφθασεν. εἰ δὲ διεξιτητὸν τὸ ἄπειρον γέγονεν, τὸ δὲ
 διεξιτητὸν πᾶν πεπερασμένον ἔστιν (ταύτη γὰρ διενή- 10
 νοχεν τοῦ πεπερασμένου τὸ ἄπειρον τῷ τὸ μὲν διεξ-
 οδον ἔχειν τὸ δὲ μὴ), τὸ ἄπειρον ἄρα πεπερασμένον
 ἔσται καὶ ἢ ἀντίφασις συναληθεύσει· ἔσται γὰρ τὸ
 ἄπειρον οὐκ ἄπειρον, ὅπερ ἄτοπον. οὐκ ἄρα διεξιτη-
 τὸν τὸ ἄπειρον εἶναι ἐνδέχεται. εἰ οὖν ἀδιεξίτητον 15
 τὸ ἄπειρον, οὐ διὰ ἀπείρων μονάδων εἰς ἡμᾶς διήλθεν
 ἢ γένεσις· εἰ δὲ μὴ δι' ἀπείρων ἀλλὰ πεπερασμένων,
 καὶ ὁ ἐκάστου δὲ τῶν γενομένων χρόνος πεπερασμέ-
 νος ἔστιν, καὶ ὁ γενόμενος ἄρα πᾶς χρόνος πεπερα-
 σμένος ἔσται· τὸ γὰρ ἐκ πεπερασμένων συγκείμενον 20
 πεπερασμένον ἔστιν ἐξ ἀνάγκης. ἀδύνατον ἄρα τὸν
 γεγονότα ἢ γενησόμενον χρόνον ἐνεργεῖα ποτὲ ἄπειρον
 εἶναι· ἐφ' ὃ γὰρ ἄπειρος εἶναι ἢ γεγονέναι ἐνεργεῖα
 ληφθεῖη, εἴτε ἐπὶ τὸ ἄνω εἴτε ἐπὶ τὸ κάτω, διεξιτη-
 τὸν ποιήσει τὸ ἄπειρον. ἔσται δέ τι καὶ τοῦ ἀπείρου 25
 μείζον καὶ οὐ παύσεται αὐξόμενον τὸ ἄπειρον καὶ
 αὐτὸ ἑαυτοῦ μείζον γινόμενον, εἴπερ τῷ ἀριθμῷ τῶν

4 sq.: cf. pag. 7, 26 sq. 7. 9. 14. 15. διεξιτητον M

8. γ[ε]νεσις M 10. 11. [γαρ] δ[ι]ενηνοχεν M 13. συναλ[η]-
 θευσει M 15. ἀδιεξητ[η]τον, ex on, M 23. ὅ] ὦι M
 24. 25. διεξιτητον M

γενομένων τούς ἀεὶ γινομένους καὶ ἔσομένους συναριθμοίημεν· καὶ πολλαπλασιασθήσεται δὲ τὸ ἄπειρον, εἰ τὴν ἐν ἐκάστῳ γένει ἀπειρίαν τοῖς λοιποῖς προσθήσομεν, τῇ τῶν ἀνθρώπων εἰ τύχοι τὴν τῶν ἵππων
 5 καὶ τούτοις τὴν τῶν βοῶν καὶ τούτοις τὰ λοιπὰ τὰ
 fol. 258 v. ἐν τῷ κόσμῳ ἔμψυχά τε καὶ ἄψυχα· | τούτων δὲ ἕκαστον τῶν ἀδυνατωτάτων ἐστίν. φυσικώτατα οὖν ὁ Πλάτων ἀρχὴν μὲν τῷ χρόνῳ δέδωκεν, βουλόμενος δὲ ἀεὶ εἶναι τὸν κόσμον ἀεὶ ἔσεσθαι καὶ τὸν χρόνον
 10 εἴρηκεν· κὰν γὰρ ἐπ' ἄπειρον καὶ ὁ κόσμος γένηται καὶ ὁ χρόνος αὐξήται, ἀεὶ μὲν ὁ μέχρι τοῦ νῦν χρόνος τοῦ ἤδη γενομένου πρὶν τοῦτον ἐνστήναί ἐστιν μείζων, ἀλλὰ τὸ λαμβανόμενον ἅπαν τοῦ χρόνου καὶ ἐνεργεία ὑποστὰν πεπερασμένον ἐστίν· καὶ τὰ ἐν
 15 τῷ πεπερασμένῳ δὲ χρόνῳ γεγόμενα ὡσαύτως πεπερασμένα ἐστίν ἐξ ἀνάγκης· οὕτω γὰρ ἐνδέχεται μόνως μῆτε τὸν χρόνον ποτὲ παύσεσθαι μῆτε ἐνεργεία γεγονέναι τὸ ἄπειρον, εἰ ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχει ὁ χρόνος παντὸς τοῦ γενομένου ἀεὶ πεπερασμένου ὄντος.
 20 δ'. Ἀλλὰ δὴ κὰν θεὸν λέγοι τὸν κόσμον ὁ Πλάτων, οὐ διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀμετάβλητον αὐτῷ καὶ τὸ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν δίδωσιν· τούναντίον γὰρ ἐν τῷ πολιτικῷ οὔτε μεταβολῆς αὐτὸν ἄμοιρον οὔτε τῶν θειοτάτων εἶναι ὠρίσατο· τὸ γὰρ κατὰ
 25 τὰ αὐτά', φησὶν, 'καὶ ὡσαύτως ἔχειν καὶ ταῦτὸν εἶναι τοῖς θειοτάτοις προσήκει μόνοις, σώματος δὲ φύσις

3. εν ex εκ M

3. 4. προσθήσομεν pt] προ[σ]θησωμεν M

7. εστ[ιν] M

13. μείζ[ω]ν, ex o, p] μειζον M

16. μόνως] μονωι M

24. Plat. politic. 269D (τὸ κατὰ κτλ.)

25. ἔχειν ἀεὶ καὶ Plat.

26. τοῖς πάντων θειοτάτοις Plat.

μ ν
νομοις M

οὐ ταύτης τῆς τάξεως· ὅθεν, ἐπειδὴ καὶ ὁ οὐρανὸς
καὶ ὁ κόσμος σώματος, φησὶν, κεκοινωνήκεν, μετα-
βολῆς ἄμοιρος γενέσθαι διὰ παντὸς ἀδύνατος. καὶ
πάλιν ὁ αὐτὸς ἐν Τιμαίῳ ἔτι τὸ ὄν ἀεὶ, γένεσιν δ'
οὐκ ἔχον, τί δὲ τὸ γινόμενον μὲν ἀεὶ, ὄν δὲ οὐδέ- 5
ποτε. τὸ μὲν δὴ νοήσει μετὰ λόγου περιληπτὸν ἀεὶ
κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον, τὸ δ' αὖ δόξη μετ'
αἰσθησεως ἀλόγου δοξαστὸν γεγόμενον καὶ ἀπολλύ-
μενον, ὄντως δ' οὐδέποτε ὄν· καὶ τὸν κόσμον δ'
αἰσθητὸν ὄντα γινόμενον εἶναι φησιν καὶ ἀπολλύμενον, 10
ὄντως δὲ μηδέποτε εἶναι. εἰ οὖν τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ
καὶ ὡσαύτως ἔχειν τοῖς θειοτάτοις προσήκει μόνοις,
ἔστιν δὲ ὁ μὲν δημιουργὸς τῶν θειοτάτων (ὡς καὶ
Πλάτων φησὶν καὶ Πρόκλῳ δοκεῖ) καὶ διὰ τοῦτο ἀεὶ
κατὰ | τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχει, ὁ δὲ κόσμος fol. 259r.
σώματος κεκοινωνηκῶς οὐ ταύτης ἐστὶν τῆς τάξεως 16
(τουτέστιν οὐ τῶν ἀεὶ ὡσαύτως ἐχόντων· τοῦτο γὰρ
τοῖς θειοτάτοις μόνοις φησὶν προσήκειν ὁ Πλάτων, τὸ
δὲ ὄρατὸν πᾶν γινόμενον εἶναι καὶ ἀπολλύμενον, ὄν-
τως δὲ μηδέποτε ὄν· ὅθεν ἀδύνατον εἶναι ἀπεφήνατο 20
μεταβολῆς ἄμοιρον εἶναι διὰ παντὸς ἀεὶ τὸν κόσμον),
τοῦ ἄρα δημιουργοῦ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντος τὸν κόσμον
ὁ Πλάτων <μῆ> ὡσαύτως ἔχειν διωρίσατο. πῶς οὖν
τὰς ἐναντίας τούτοις ἀφήκε τῷ Πλάτωνι φωνὰς ὁ τοῦ
Πλάτωνος διάδοχος ἐναργῶς οὕτως καταψευδόμενος 25

1. ταξε|fin. vers.| M 4. Plat. Tim. 27D το ὄν
[Π litt. er.] αει M 5. ἔχον καὶ τί τὸ Plat. 7. ταῦτὰ (καὶ
ὡσαύτως om.) ὄν, τὸ Plat. 8. γινόμενον pt Plat. 9. δ'
(post κόσμον) M; fort. δὴ 15. ἔχει] εχειν M 16. σώματος
[Π litt. er.] M 19. [ει]ναι M 20. ὄν pt] ὄν M
21. αμοιρος M (cr. pt) 22. ὡσαντος M 23. μῆ add.
24. fort. <ἐν> τούτοις, cf. 490, 8

Πλάτωνος, ἐν οἷς φησιν 'οὐδὲ γὰρ τοῦ θεοῦ ὡσαύ-
 τως ἔχοντος τὸν κόσμον λέγει ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν ὡς
 δι' ἑαυτὸν ἔχοντα τὸ ἄλλοτε ἄλλως, ὅπερ ἐστὶν ἐπὶ
 τῶν μερικῶν, ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν θεὸν ἄλλοτε ἄλλως
 5 ἔχειν καὶ τὸν κόσμον ἢ ἄτακτον εἶναι ἢ τεταγμένον';
 εἰ γὰρ καὶ ὡς ἐν ὑποθέσει ἐν πολιτικῷ παρεῖναι τῷ
 κόσμῳ τὸν θεὸν καὶ ἀπειναι λέγει ὁ Πλάτων, ἀλλ'
 οὖν γε ἄνευ πάσης ὑποθέσεως αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ αἰ-
 ὶν ὠρίσατο καὶ ἐν τῷ Τιμαίῳ καὶ ἐν πολιτικῷ φήσας
 10 αὐτὸ νοητὸν τε εἶναι καὶ αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύ-
 τως ἔχειν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὄρατὸν γινόμενον εἶναι
 καὶ ἀπολλύμενον καὶ διὰ παντὸς μεταβολῆς ἄμοιρον
 εἶναι ἀδύνατον. εἰ οὖν αὐτὸ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν
 πᾶν τὸ ὄρατὸν ἐν μεταβολῇ τὸ εἶναι ἔχειν ὠρίσατο,
 15 οὐκ ἄρα διὰ τὸ τὸν θεὸν ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν διὰ
 τοῦτο καὶ τὸν κόσμον ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν φησὶν ὁ
 Πλάτων, ὡς ὁ Πρόκλος εἶρηκεν, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ
 αἰὲ ὡσαύτως ἔχοντος αὐτὸν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν
 τὸν κόσμον ἅτε σώματος κεκοινωνηκότα γινόμενον
 20 εἶναί φησιν καὶ ἀπολλύμενον καὶ μεταβολῆς ἄμοιρον
 εἶναι διὰ παντὸς ἀδύνατον. καίτοι γε θαυμαστόν,
 101. 259 v. πῶς οὐ συνείδεν ὁ φιλόσοφος ἢ ἐκὼν παρε|πέμ-
 ψατο, ὡς καὶ ἐξ αὐτῶν τούτων, ὧν ἐν τῷ πολιτικῷ
 παρήγαγεν λέγοντα Πλάτωνα, σαφῶς δείκνυται, ὡς ὁ
 25 κόσμος οὐ διὰ τὸν θεόν, ὡς φησὶν Πρόκλος, ἀλλὰ
 διὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν λέγεται.
 εἰ γὰρ τῇ παρουσίᾳ τοῦ θεοῦ καὶ τῇ ἀπουσίᾳ ἄλλοτε
 ἄλλως ἔχειν τὸν κόσμον ὁ Πλάτων ὑπέθετο, τεταγμέ-

1. pag. 606, 26 3. δι' αὐτοῦ 607, 1 5. ἢ τεταγμένον
 εἶναι 607, 4 6. Plat. politic. 272E 9. ἐν τῷ πολιτικῷ pt
 13. κατὰ τὴν pt] κατακτητην M

νον μὲν τῇ παρουσίᾳ, τῇ ἀπουσίᾳ δὲ ἄτακτον, πρό-
 δηλον, ὅτι τὸ ἐν τῇ αὐτῇ μένειν τάξει οὐκ οἴκοθεν
 ἔχειν αὐτὸν βούλεται Πλάτων ἀλλ' ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ
 παρουσίας· εἰ γὰρ οἴκοθεν εἶχεν τὸ ἐν ταύτῳ μένειν,
 κἂν κατ' ἐπίνοιαν ἀπῆν τοῦ θεοῦ ὁ κόσμος, οὐδὲν 5
 ἦττον ἐν ταύτῳ τεταγμένος ἔμενευ. εἰ οὖν τὸ μὲν
 τεταγμένον ὄρισταί καὶ ὡσαύτως ἔχει κατὰ τὸ τετά-
 χθαι, ἕως ἂν ἦ τεταγμένον, τὸ δὲ ἄτακτον ἀόριστον
 ὄν οὐδέποτε ἐν ταύτῳ μένει (οὐ γὰρ ἂν ἦν ἄτακτον,
 εἰ ὄρον καὶ ταυτότητα ἐφύλαττεν), ἔχει δὲ ὁ κόσμος 10
 τὴν τάξιν ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ ἐπιστασίας, στερηθεὶς δὲ
 ταύτης εἰς ἀταξίαν καθίσταται οὐ τοῦ θεοῦ ποιητικοῦ
 αἰτίου τῆς ἀταξίας ὄντος ἀλλ' αὐτὸ μόνον μὴ τάττον-
 τος, αὐτὸς δηλονότι τὸ μὲν ὡσαύτως ἔχειν ἐκ τοῦ
 θεοῦ ἔχει (ταῦτόν γάρ ἐστιν τοῦτο τῷ τετάχθαι), τὸ 15
 δὲ ἄλλοτε ἄλλως ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως· τοῦτο γὰρ πά-
 λιν τῇ ἀταξίᾳ ταῦτόν εἶναι δέδεικται. ὥστε ἡ μὲν
 παρουσία τοῦ θεοῦ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἐν ταύτῳ
 μονῆς ποιητικόν ἐστιν αἴτιον, ἡ δὲ ἀπουσία, εἴπερ
 ἄρα, κατὰ συμβεβηκὸς τῆς ἀταξίας ἐστὶν αἰτία, καθ' 20
 αὐτὸ δὲ αὐτὴ ἢ τοῦ κόσμου μᾶλλον δὲ ἢ τοῦ σώμα-
 τος φύσις, ὡς καὶ τοῦ ναυαγίου τῆς νεῶς κατὰ συμ-
 βεβηκὸς μὲν ἢ τοῦ κυβερνήτου ἀπουσία, καθ' αὐτὸ
 δὲ ἢ τοῦ κλύδωνος φύσις αἰτία τὸ σταθερὸν κατὰ
 φύσιν οὐκ ἔχουσα. ὥστε καὶ δι' αὐτῆς ταύτης | 25
 τῆς ἐν πολιτικῷ ὑποθέσεως τὰς περὶ τοῦ γενη- fol. 260 r.
 τὸν εἶναι καὶ φθαρτὸν κατὰ φύσιν τὸν κόσμον οἰκείας

7. ὡσαν[τως] M 9. [ἦν] M 11. ἐπιστασ[ι]ας M
 13. ἀλλ' αὐτὸ (cf. 373, 27. 625, 15)] ἀλλ' ἀτο M 15. τετ[α]-
 χθαι M 20. αιτι[α] M 23. αποσια M 24. κλυ-
 δονος M

ὁ Πλάτων ἀποφάνσεις κατεσκεύασεν· ἐπειδὴ γὰρ αὐτὴν
 καθ' αὐτὴν θεωρῶν τὴν τοῦ κόσμου φύσιν γινόμενον
 αὐτὸν εἶναι καὶ ἀπολλύμενον ὄντως δὲ μηδέποτε ὄντα
 (σῶμα γὰρ ὄντα μεταβολῆς ἄμοιρον εἶναι πάμπαν
 5 ἀδύνατον), δοκεῖ δὲ ἐν τῇ αὐτῇ ἀεὶ τάξει διαμένειν
 ὁ κόσμος καὶ μήτε γίνεσθαι μήτε ἀπόλλυσθαι, διὰ
 τοῦτο κατ' ἐπίνοιαν αὐτοῦ τὸν θεὸν ἐν τῷ πολιτικῷ
 χωρίσας καὶ ταύτῃ ἐν μεταβολῇ τε αὐτὸν καὶ ἀταξία
 θεωρήσας ἐντεῦθεν συνελογίσατο, ὡς ἢ ἐν τῷ κόσμῳ
 10 τάξεις καὶ ἐν ταύτῳ μονὴ οὐκ ἐκ τῆς αὐτοῦ τοῦ κό-
 σμου φύσεως ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς τὸν δημιουργὸν ὑπάρ-
 χει συντάξεως. καὶ τί δεῖ συλλογισμῶν ἕξον αὐταῖς
 λέξεσιν ἐν πολιτικῷ τοῦτο βοῶντος ἀκούειν Πλάτωνος,
 ὡς ὅτι τὴν ἀταξίαν καὶ τὸ ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν αὐτὸς
 15 ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως καὶ οὐκ ἐκ τῆς πρὸς τὸν δη-
 μιουργὸν σχέσεως ὁ κόσμος ἔχει· λέγει γοῦν ἐν ἐκεί-
 νοις ἐπὶ λέξεως ταῦτα ἴσως τοῦ παντὸς ὁ μὲν κυβερ-
 νήτης οἶον πηδαλίῳ οἴακας ἀφέμενος εἰς τὴν αὐτοῦ
 περιοπὴν ἀπέστη, τὸν δὲ δὴ κόσμον πάλιν ἀνέστρε-
 20 φεν εἰμαρμένη τε καὶ ξύμφυτος ἐπιθυμία· εἶτα ἐφεξῆς
 τὴν συμβᾶσαν ἀταξίαν αὐτῷ καὶ τὸν σεισμόν, οἶον
 εἰκὸς ἦν ὑπομένειν τὸν κόσμον τοῦ κυβερνοῦντος
 αὐτὸν θεοῦ στερηθέντα, διηγησάμενος τὴν αἰτίαν
 τούτων ἐπάγει λέγων τούτων δὲ αὐτῷ τὸ σωματοει-
 25 δὲς τῆς συγκράσεως αἴτιον τὸ τῆς πάλαι ποτὲ σύν-

1. ἐπ[ει]δη, ex η, M 3. fort. <εἶδεν> εἶναι vel tale quid
 10. [ε]ν M ἀντ[ου] M 17. Plat. politic. 272E (τότε
 δὴ) 18. οἴακος Plat. ἀ[φ]εμενος M 19. περιοπην M
 21. σείσμον M 23. [δι]ηγησαμενος M 24. τούτων δὲ Plat.
 politic. 273B] τουτωι δε M 25 sq. φύσεως συντροφον M,
 itaque ordinem mutavi] φύσεως ξύντροφον Plat.

τροφον φύσεως, ὅτι πολλῆς ἦν μετέχον ἀταξίας πρὶν εἰς τὸν νῦν κόσμον ἀφικέσθαι· παρὰ μὲν γὰρ τοῦ συνθέντος πάντα καλὰ κέκτηται, παρὰ δὲ τῆς ἔμπροσθεν ἕξεως, ὅσα χαλεπὰ καὶ ἄδικα ἐν οὐρανῷ γίνεται, ταῦτα ἐξ ἐκείνης αὐτός τε ἔχει καὶ τοῖς ζώοις ἐῖν- fol. 260 v. απεργάζεται'. σαφῶς ἄρα Πλάτωνος ἠκούσαμεν λέγον- 6 τος, ὅτι τὴν μὲν τάξιν καὶ ἅπαν καλὸν ἐκ τοῦ συνθέντος αὐτὸν ὁ κόσμος ἐκτήσατο, ἐκ δὲ τῆς τοῦ σωματοειδοῦς συγκράσεως καὶ τῆς ἕξεως τῆς συντρόφου φύσεως, ὅσα χαλεπὰ, αὐτός τε ἔχει καὶ τοῖς 10 ζώοις ἐναπεργάζεται. ὥστε οὐ δι' αὐτὸ ψιλῶς τὸ ἀπειῖναι καθ' ὑπόθεσιν τοῦ κόσμου τὸν θεὸν τὴν ἀταξίαν αὐτῷ φησὶν ὁ Πλάτων ἐγγίνεσθαι, ὡς ποιητικῆς αἰτίας οὔσης τῆς τοῦ θεοῦ ἀπουσίας τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἀταξίας, ὅτι ὁ μὲν θεὸς ἀπὼν τοσοῦτον μόνον οὐ 15 μεταδίδωσιν τῷ κόσμῳ τῆς παρ' αὐτοῦ τάξεως, τὸ δὲ σωματοειδὲς λοιπὸν τῆς τοῦ κόσμου κράσεως τῶν συντρόφων καὶ τὴν ἐκ φύσεως αὐτῷ προσοῦσαν ἀταξίαν ἐπιδείκνυται, ὡς καὶ τοῦ κυβερνήτου ἀπόντος τὴν σύμφυτον ταραχὴν περὶ τὴν νῦν τὰ τε πνεύματα καὶ 20 ὁ κλύδων ἐνδείκνυται.

ε'. Ἐλαθεν δὲ ἑαυτὸν ὁ φιλόσοφος οὐ Πλάτωνι μόνῳ ἀλλὰ καὶ ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ ἀποφάνσεσιν ταῖς ἀλλαχοῦ καλῶς εἰρημέναις μαχόμενος. ἄξιον δ' οἶμαι καὶ αὐτὰ τοῦ Πρόκλου ἀντιπαραθεῖναι ἀλλήλοις τὰ 25 ῥήματα, ἵνα λαμπρῶς τὴν μάχην αὐτῶν καὶ ἐναντίω-

3. πάντα τὰ Plat.

7. μὲν pt] με M

9. σωματο[σ

er.]ειδους M 13.14. ποιητικῆ^S αιτια^S M 14. οὔσης Kroll] ου
 M ζητει ad versum τοῦ — 15. ὁ M 14.15. κο[σμ ex μω]ωι
 ἀταξί[ι ex α]ας M 15. οτι M; exspectes ἀλλ' 21. κλυδ[ω]ν,
 ex on, M 25. αντιπαραθ[ει]ναι M

σιν ἀποδείξωμεν· ἐν γὰρ τῷ λόγῳ, ὃς ἐπιγέγραπται
 ἑπίσκεψις τῶν πρὸς Πλάτωνος Τίμαιον ὑπ' Ἀριστοτέ-
 λους ἀντειρημένων, δείξας διὰ πλειόνων, ὅτι καλῶς
 ὁ Πλάτων τὸν κόσμον καὶ πᾶν τὸ ὄρατὸν γινόμενον
 5 εἶναι φησιν καὶ ἀπολλύμενον ὄντως δὲ μηδέποτε ὄν,
 διότι οὐκ ἔχει ἀλώσιον τὴν ὑπόστασιν, τοῦ παντὸς
 σώματος, καθὼς Ἀριστοτέλης αὐτὸς ἀπέδειξεν, πε-
 περασμένην ἔχοντος δύναμιν, εἶτα πάλιν δεῖξαι βου-
 λόμενος, ὅτι τὸ αἰε εἶναι τῷ κόσμῳ ἐτέρωθεν καὶ οὐκ
 10 ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως αὐτῷ ἐπιγίνεται, ἐπὶ λέξεως καὶ
 ταῦτα προστίθησιν· οὐδὲ γάρ, ὅπερ ἐπὶ τοῦ αἰε ὄντος
 ἀληθές, τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ αἰε γινομένου, τὸ ὑπάρχειν
 fol. 261r. αὐτῷ δύναμιν | ἄπειρον διὰ τὸ αἰε γίνεσθαι, ὡς
 ἐκείνῳ διὰ τὸ αἰε εἶναι· ἀλλὰ τῷ ποιοῦντι τοῦτο, διὸ
 15 καὶ τοῦτο αἰε γίνεται προσκτώμενον αἰε τὸ εἶναι διὰ
 τὸ καθ' ὑπαρξιν αἰε ὄν καὶ ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ τὸ αἰε
 οὐκ ἔχον. ὥστε ὁ τοῦ γινομένου ὀρισμὸς ἐφαρμόξει
 ἂν καὶ τῷ κόσμῳ· καὶ μετ' ὀλίγα· πᾶν ἄρα τὸ γινό-
 μενον αὐτὸ μὲν καθ' αὐτὸ καὶ ἀπολλύμενόν ἐστιν,
 20 δεθὲν δὲ ὑπὸ τοῦ ὄντος μένον ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ
 ὄλον τοῦτο γινόμενόν ἐστιν διὰ τὸ εἶναι οὐκ ἀπολλύ-
 μενον, ὃ ἐκ τοῦ ὄντος παρεσπάσατο. τὸν γοῦν ὀρι-
 σμὸν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ γινόμενον ἀπολαβόντα καὶ
 ἀπολλύμενον αὐτὸ προσεῖπεν ὡς τῇ αὐτοῦ φύσει τοι-

4. Plat. Tim. 28A 5. μ[η]δεποτε M 7. καθος M
 cf. Arist. de caelo A 5 11. οὐδὲ κτλ.: cf. pag. 239, 2.
 298, 17 12. γενομενον M (cr. pt) 15. αἰε τὸ 298, 21;
 τὸ αἰε 239, 6 18. cf. pag. 239, 9. 298, 24 19. πάντως
 post αὐτὸ add. 239, 10. 299, 1 αυ[ο ex ω] καὶ M
 21. εἶναι 299, 3; ἔστιν 239, 12 22. τὸν δ' οὖν 239, 13.
 299, 4 23. τὸ γινόμενον (ascr. ζητει) 299, 5; τῶν γινο-
 μένων 239, 14

οὔτον ὄν'. πάλιν ὁ αὐτὸς ἐν τοῖς ἐξῆς ἔπειδὴ γὰρ τὸ μὲν πᾶν πεπερασμένον, τὸ δὲ πεπερασμένον ἄπειρον οὐκ ἔχει δύναμιν, ὡς ἔδειξεν, τὸ δὲ κινοῦν τὴν ἄπειρον κίνησιν ἀπείρῳ δυνάμει κινεῖ, δηλονότι τὸ ἀκίνητον <αἴτιον> τῆς ἀπείρου τῷ παντὶ κινήσεως αὐτὸ 5 τὴν ἄπειρον ἔχει δύναμιν. ὥστε εἰ τῷ λόγῳ χωρίσῃς ἐκείνου τὸ πᾶν, οὐ κινήσεται εἰς ἄπειρον οὐκ ἔχον δύναμιν ἄπειρον, ἀλλ' ἔξει τοῦ κινεῖσθαι παῦλαν. ἐὰν δὲ πάλιν συνάψῃς αὐτὸ ἐκείνῳ, δι' ἐκεῖνο κινήσεται εἰς ἄπειρον. καὶ οὐδέν γε ἄτοπον δι' ἐπινοίας 10 τὰ συνημμένα χωρίζειν, ἵνα κατίδωμεν, τί ποτε ἐκ θατέρου θατέρῳ πάρεστιν, καὶ κατιδόντες νοήσωμεν, τί μὲν ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἔχει τὸ χεῖρον, τί δὲ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸ κρεῖττον συντάξεως, εἰ ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ τὸ ἀεὶ εἶναι οὐκ ἔχει ὁ κόσμος ἀλλὰ γινόμενος 15 ὢν καὶ ἀπολλύμενος ὄντως δὲ μηδέποτε ὢν ἐν μεταβολῇ καὶ ἀλλοιωθεὶς τὸ εἶναι ἔχει. καὶ τοῦτο μὲν ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως αὐτῷ πρόσεστιν, τὸ δὲ ἀεὶ εἶναι ἐπίκτητον αὐτῷ ἐκ τῆς πρὸς τὸ κρεῖττον καὶ ἀεὶ ὄν ἐπιγίνεται συντάξεως'. εἰ ταῦτα καλῶς καὶ Πλάτωνί 20 τε καὶ αὐτῷ τῷ Πρόκλῳ δοκούντως ἐν τῷ μνημονευ-|θέντι εἴρηται λόγῳ, πῶς ἐνταῦθα τούτοις τὰς fol. 261 v. ἐναντίας ἀφῆκεν φωνάς, ἐν οἷς φησιν 'οὐδὲ γὰρ τοῦ θεοῦ ὡσαύτως ἔχοντος τὸν κόσμον λέγει ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν ὡς δι' ἑαυτὸν ἔχοντα τὸ ἄλλοτε ἄλλως, ὅπερ 25

1. cf. pag. 239, 16. 299, 7 2. 3. οὐκ ἔχει δύναμιν ἄπειρον 239, 17 4. κίνησιν 239, 19. 299, 9] δύναμιν M
 5. αἴτιον add. 239, 20. 299, 10 [τωι παντι κινησεως M
 6. εἰ M] ἐὰν 239, 21. 299, 12 10. γε [I litt. er.] M
 12. θ[ατε]ρου M 14. [κρειττο]ν M 16. alt. ὢν pt]
 των M 21. δοκουντος M (cr. p) 23. εν|fin. vers. |ναντιας M
 pag. 606, 26 25. εαυ[ε]χο]ντα M (ἐαυτοῦ pt)

ἐστὶν ἐπὶ τῶν μερικῶν, ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν θεὸν ἄλλοτε
 ἄλλως ἔχειν καὶ τὸν κόσμον ἄτακτον ἢ τεταγμένον
 εἶναι; εἰ γὰρ μὴ δι' ἑαυτὸν ὁ κόσμος ἄλλοτε ἄλλως
 ἔγη, ὥσπερ τὰ μερικά, ἀεὶ δὲ ὡσαύτως ἔχει κατ'
 5 αὐτούς, εἴπερ αἰδιός ἐστιν καὶ ἀεὶ τέτακται, δι' ἑαυ-
 τὸν ἄρα ἔξει τὸ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν. ἀλλὰ μὴν προ-
 ωμολόγησεν ἐν τῷ μνημονευθέντι λόγῳ ὁ Πρόκλος,
 ὅτι ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ τὸ ἀεὶ εἶναι οὐκ ἔχει καὶ τοῦτο
 ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως αὐτῷ πρόσσεστιν. ὁ αὐτὸς ἄρα
 10 κόσμος ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως καὶ τὸ ἀεὶ εἶναι ἔξει καὶ
 τὸ ἀεὶ εἶναι οὐχ ἔξει, ὅπερ ἀδύνατον· συναληθεύσει
 γὰρ ἢ ἀντίφασις. εἰ τοίνυν ἐκεῖνα καλῶς εἴρηται καὶ
 Πλάτωνι δοκούντως, ὅτι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ὁ
 κόσμος τὸ ἀεὶ εἶναι οὐκ ἔχει ἀλλ' ἐπίκτητον ἐκ τοῦ
 15 δημιουργοῦ τοῦτο προσείληφεν, κακῶς ἄρα ἐν τῷ
 προκειμένῳ λόγῳ μὴ οἰκοθεν αὐτῷ προσεῖναι τὸ ἄλ-
 λοτε ἄλλως ἔχειν ὁ Πρόκλος εἴρηκεν. ὅτι δὲ καὶ ὁ
 Πλάτων τῇ ἀπουσίᾳ καὶ τῇ παρουσίᾳ τοῦ θεοῦ τὸ
 τετάχθαι ἢ ἄτακτον εἶναι τὸν κόσμον ὑποτιθέμενος
 20 οὐδὲν ἕτερον ἢ πάλιν τὰ ἐν Τιμαίῳ εἰρημένα ἐπι-
 σφραγίζει, ὡς ὅτι ὁ κόσμος τὸ μὲν ἐν μεταβολῇ εἶναι
 καὶ μὴ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ φύσεως
 κέκτηται, τὸ δὲ ἐς ἀεὶ εἶναι ἐκ τῆς πρὸς τὸν θεὸν
 αὐτῷ συντάξεως ἐπιγίνεται, ἐξ αὐτῶν ἀρτίως τῶν
 25 Πλάτωνος λέξεων ἀπεδείξαμεν. ὥστε μετὰ τῆς ἀλη-
 θείας καὶ ἑαυτῷ καὶ Πλάτωνι πολεμῶν ὁ τοῦ Πλάτω-
 νος διάδοχος ἀποδέδεικται.

2. ἢ ἄτακτον 607, 3

5. τετ[ακ]ται M

7. pag. 626, 16

12. ἀντηφασις M

18. Plat. politic. 272E

20. Plat.

Tim. 28A. 41A

23. κεντ[ητ]αι M

24. α[ρτ]ιωσ M

25. pag. 620, 24 sq.

5'. Καὶ αὐτό|θεν δ' ἄτοπος ἡ τοιαύτη ὑπό- fol. 262r.
 θεσις. εἰ γὰρ μὴ δι' ἑαυτὸν ἔχη ὁ κόσμος τὸ ἄλλοτε
 ἄλλως ἔχειν, ὥσπερ τὰ μερικά καὶ τοῦ θεοῦ ὡσαύτως
 ἔχοντος ἐκ τῆς οἰκείας φύσεως ἔχει τὸ ἄλλοτε ἄλλως
 ἔχειν, ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς τὸν θεὸν σχέσεως ἄλλοτε 5
 ἄλλως ἔχει ὁ κόσμος, πότερον αὐτὸς κατὰ τὴν ἑαυτοῦ
 φύσιν ἐπινοούμενος ὁ κόσμος ἄνευ τῆς πρὸς τὸν θεὸν
 σχέσεως τῶν ἀεὶ ὡσαύτως ἐχόντων ἐστὶν ἢ τῶν ἄλλοτε
 ἄλλως ὥσπερ τὰ μερικά; εἰ γὰρ καὶ μηδέποτε χωρι-
 σθῆναι τοῦ κόσμου τὸν θεὸν ἐνδέχεται, ἕως ἂν ἦ ὁ 10
 κόσμος, οὐδὲν γε ἄτοπον, ὅπερ αὐτὸς ὁ Πρόκλος
 ἀρτίως εἴρηκεν, καὶ τὰ ἅμα ὄντα χωρίζειν τῇ ἐπινοίᾳ,
 ἵνα κατίδωμεν, τί μὲν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἐκάστῳ
 πρόσεστιν, τί δὲ ἐκ τῆς πρὸς τὸ κρείττον συντάξεως·
 ὅπερ καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ πολιτικῷ πεποίηκε τὸν 15
 θεὸν κατ' ἐπίνοιαν τοῦ κόσμου χωρίσας καὶ τὰ συμ-
 βαίνοντα τῷ κόσμῳ ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως κατανοήσας.
 ἐπεὶ οὖν οὐκ ἄτοπον τὸ τοιοῦτον, ἐπινενοήσθω ἡμῖν
 αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἄνευ τοῦ θεοῦ ὁ κόσμος. πότερον
 οὖν αὐτὸς κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν τὸ ἀεὶ ὡσαύτως 20
 εἶναι ἔχει ἢ τὸ ἀντικείμενον, λέγω δὴ τὸ ἄλλοτε ἄλ-
 λως; ἀνάγκη γὰρ τῶν δύο δοῦναι τὸ ἕτερον, ὅσον ἐπὶ
 ταῖς σοφαῖς ταύταις ὑποθέσεσιν· εἰ γὰρ τὰ μερικά,
 ὡς φησὶν ὁ Πρόκλος, αὐτὰ ἐκ τῆς ἑαυτῶν ἔχει φύ-
 σεως τὸ ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν, ἀνάγκη καὶ ἐπὶ τοῦ κό- 25
 σμου ζητεῖν, ποῖον αὐτῷ μῦθον τῆς ἀντιφάσεως ἐκ
 τῆς αὐτοῦ πρόσεστιν φύσεως· ἢ γὰρ τὸ ἀεὶ ὡσαύτως
 ἔχειν ἢ τὸ μὴ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλως.

10. ἦι in marg. suppl. M (ascr. ζητει) 12. pag. 627, 10

13. κατίδωμεν M (cr. p) cf. pag. 577, 2 15. Plat.
 politic. 272E 19. κ[ο]σμος, ex ω, M

ἀλλ' ἐπειδὴ σαφῶς ὁ Πρόκλος ἀπέφηεν, ὅτι αὐτὸς
 κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν οὐκ ἔχει τὸ ἄλλοτε ἄλλως
 fol. 262 v. ὡσπερ τὰ μερικά, δηλονότι αὐτὸς κατὰ τὴν αὐτοῦ
 φύσιν τὸ αἰὶ ὡσαύτως ἔξει. εἰ οὖν τὸ μὲν αἰὶ ὡσαύ-
 5 τως ἔχειν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἔχει, τὸ δὲ ἄλλοτε
 ἄλλως ἐκ τῆς πρὸς τὸν θεὸν συντάξεώς τε καὶ σχέ-
 σεως, τὸ ἄρα κρεῖττον ἐκ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἔχων
 (λέγω δὴ τὸ αἰὶ ὡσαύτως ἔχειν) τὸ χειρόν (τὸ ἄλλοτε
 ἄλλως) ἐκ τῆς πρὸς τὸν θεὸν ἔξει συντάξεώς τε καὶ
 10 σχέσεως. καὶ τί ἂν εἴη τῆς ἀσεβοῦς ταύτης ἐννοίας
 ἐπέκεινα, εἰ καὶ καθ' ὑπόθεσιν ταῦτα λέγεται; εἰ οὖν
 τοῦτο ἄτοπον καὶ ἀσεβές, οὐκ ἄρα ἐκ τῆς ἑαυτοῦ φύ-
 σεως ἔχει ὁ κόσμος τὸ αἰὶ ὡσαύτως ἔχειν, ἀλλὰ τοῦτο
 μὲν ἐκ τῆς πρὸς τὸ αἰὶ ὄν σχέσεως αὐτῷ ἐπίκτητον
 15 προσγίνεται, εἶπερ καὶ ἀθάνατος εἶναι συγχωρηθεῖη,
 αὐτὸς δὲ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν τὸ αἰὶ εἶναι οὐχ
 ἔξει, ὡς καὶ Πλάτωνα καὶ Πρόκλον αὐτὸν ἀλλαχοῦ
 λέγοντα παρεθήκαμεν.

ζ'. Καὶ εἰ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν τοῖς
 20 θειοτάτοις προσήκει μόνοις, ὁ δὲ κόσμος σώματος κε-
 κοινωνηκῶς οὐ ταύτης ἐστὶν τῆς τάξεως ἀλλὰ γινώ-
 μενός ἐστιν καὶ ἀπολλύμενος ὄντως δὲ μηδέποτε ὄν,
 κοινὸν δὲ τῷ θεῷ παντί, ὡς ἐν τῷ πέρατι τοῦ λόγου
 φησὶν ὁ Πρόκλος, τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 25 ἔχειν καὶ πᾶν τὸ θεῶν γένος κακίας ὄν ἀδεκτον καὶ
 μεταβολῆς ἐστὶν ἀδεκτον, ὡς ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν ἐπι-
 χειρημάτων ὁ αὐτὸς ἀπεφήνατο, οὐκ ἄρα ὁ κόσμος
 θεός ἐστιν οὔτε κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα οὔτε

7. ἔχων pt] εχον M 8. ἔχειν] εχον M 18. fort. λέγοντας
 (cf. 617, 24) pag. 230, 23 sq. 22. απολλυμενο[s ex v] M
 24. pag. 609, 26 26. pag. 313, 15 28. κατὰ τὰ pt] τα κατα M

κατὰ τὰ τῷ Πρόκλῳ προωμολογημένα. ἀνάγκη οὖν ἢ
καὶ τὸν κόσμον τῶν αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
ἐχόντων εἶναι λέγειν τὸν Πλάτωνα, εἴπερ θεὸν αὐτὸν
οἶεται, τὸ δὲ θεῶν γένος μεταβολῆς ἐστὶν ἄδεκτον,
ἢ, εἴπερ μὴ λέγοι αὐτὸν τῶν αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ 5
ὡσαύτως ἐχόντων ἀλλὰ γινόμενον καὶ ἀπολλύμενον
ἔντως δὲ μηδέποτε ὄντα, ἔτι δὲ καὶ παρὰ τῆς συν-
τρόφου φύσεως ὅσα χαλεπὰ αὐτόν τε ἔχειν φησὶν |
καὶ τοῖς ζῳοῖς ἐναπεργάζεσθαι, καὶ περὶ τοὺς fol. 268r.
λοιποὺς θεοὺς ἀσεβεῖν, ὡς Πρόκλῳ δοκεῖ κάκεινους 10
τοιούτους εἶναι λέγοντι (κοινὸν γὰρ αὐτοῖς φησὶν
πᾶσι τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν), καὶ ἢ ἐπὶ
πάντων αὐτὸ φυλάττειν ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀθετοῦντας μηδὲ
ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔχειν τὸ πιστόν. δυοῖν οὖν ἀνάγκη
θάτερον, ἢ μὴ θεὸν εἶναι τὸν κόσμον οἶεσθαι Πλά- 15
τωνα ἢ, εἴπερ θεὸν αὐτὸν εἶναι λέγων γινόμενον
αὐτὸν εἶναι φησὶν καὶ ἀπολλύμενον ἔντως δὲ μηδέ-
ποτε ὄντα, περὶ ὅλον τὸ τῶν θεῶν γένος ἀσεβεῖν, ὡς
ὁ τοῦ Πλάτωνος ἐν τούτοις ἐξηγητῆς κατεσκεύασεν.
οὐκοῦν, εἰ τὸ ἐν μεταβολῇ εἶναι τὸν κόσμον ἐναργές 20
τέ ἐστὶ καὶ διαρρήδην εἴρηται Πλάτωνι, οὐκ ἄρα
θεὸν αὐτὸν εἶναι ᾤετο, ἵνα μὴ περὶ ὅλον τὸ τῶν
θεῶν γένος ἀσεβῶν ὁ Πλάτων δεικνύται· σαφῶς γὰρ
κέκραγεν, ὅτι τὸ αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
ἔχειν τοῖς θειοτάτοις προσήκει πᾶσιν. ὥστε, κὰν λέγῃ 25
θεὸν εἶναι τὸν κόσμον, ἐκ τῶν Ὀρφικῶν λαβὼν ὁ

5. Plat. Tim. 28A

7. Plat. politic. 273BC

11. λε-

γον^τ M; λέγοντα pt

pag. 609, 26

12. ωαυτως M

13. ἀφ' : cf. 610, 2

15. 16. [πλα]τωνα, ex φησιν, M

20. ει το in marg. suppl. M (ascr. ζητει)

24. Plat. poli-

tic. 269D

25. λεγ[η]ι M

26. pag. 332, 22

Πλάτων τῇ τῶν ποιητῶν συνηθείᾳ μυθικώτερον ἀκολουθήσας θεὸν αὐτὸν εἶρηκεν· πάντα γὰρ οἱ ποιηταὶ τὰ ὄντα θεοπεποιήκασιν, καὶ οὐ μόνον πῦρ καὶ γῆν καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἀνθρώπινα
 5 πάθη καὶ ἔργα, τὸν πόλεμον, τὴν ἔριν, τὸν φόβον, τὰς λιτάς ('καὶ γὰρ τε λιταὶ εἰσιν Διὸς κοῦραι μεγάλοιο'), τὴν ἄτην, τὸν ὄρκον, τὸν ὕπνον, τὴν χαράν, τὴν ἐπιθυμίαν, τὸν ἔρωτα, καὶ πάντα ἀπλῶς ἀγαθὰ τε καὶ τὰ χείρονα, ὡς ἴσασιν, ὅσοι τὰ τῶν ποιητῶν
 10 διεληλύθασιν· ἔτι δὲ καὶ γενέσεις μὲν ἡμῖν θεῶν ἀπάντων παραδεδώκασιν, φθορὰς δὲ οὐ· τί οὖν θαυμαστὸν καὶ Πλάτωνα γεγονέναι μὲν μὴ φθείρεσθαι δὲ τὸν κόσμον εἰπόντα θεὸν αὐτὸν τῇ ποιητικῇ συνηθείᾳ προσαγορεύειν;

15 ἦ'. Ὅτι δὲ πολλαχοῦ τῇ ἰδίᾳ διδασκαλίᾳ Πλάτων
 fol. 268 v. καὶ τοὺς ποιητικούς συναναμίγνυσι μύθους | οὐ μόνον αὐτὸς μυθοπλαστῶν ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ποιητῶν μύθοις ὡς λόγοις καὶ οὐχ ὡς μύθοις δι' ἀστυνασοῦν αἰτίας χρώμενος, ἴσασιν, ὅσοι τὰ Πλάτωνος ἀνεγνώ-
 20 κασιν· δικάζουσι μὲν γὰρ παρ' αὐτῷ καθ' Ἄιδου τὰς ψυχὰς Διὸς τε παῖδες, δύο μὲν ἐξ Ἀσίας, ὁ Μίνως καὶ ὁ Παδάμανθης, εἰς δὲ ἐξ Εὐρώπης, Αἰακός. καὶ οὐκ ἐν Γοργίᾳ μόνον τὰ περὶ τούτων μυθοπλαστῶν εἶρηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐν Μίνῳ ἢ περὶ νόμου οὐ μύθους
 25 πλάττων ἀλλὰ περὶ νόμου διαλεγόμενος υἱοὺς μὲν εἶναι φησιν Διὸς καὶ Εὐρώπης Μίνωα καὶ Παδάμανθην τοῖς ποιητικοῖς ἀκολουθῶν πλάσμασιν, ἀγαθὸν δὲ

3. θεο|fin. vers.|ποιηκασιν M 6. Hom. I 502
 ληται M 18. μυθο[ι ex v]s ὡς M 19. Plat. Gorg.
 523E sq. 21. τε suspectum 22 et 26. ευρωπης M
 23. γοργειαί M 24. ἐν pt] με M 26. Plat. Min. 318D

τῶν ποτὲ νομοθετῶν γεγυέναι τὸν Μίνωα. καὶ εἰς
πίστιν τοῦ γεγυέναι υἷόν τε Διὸς καὶ ἀγαθὸν τὰ
᾿Ομήρου παραθέμενος

᾿τῆσι δ' ἐνι Κνωσός, μεγάλη πόλις· ἐνθάδε Μίνως
ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου βασιστῆς⁵
καὶ τὴν διάνοιαν τῶν στοιχείων ἐξηγούμενος παιδευ-
θῆναι μὲν φησιν ὑπὸ Διὸς τοῦ γεννήσαντος μόνον
τῶν ἐξ αὐτοῦ φύτων Μίνωα, συνόμιλον δὲ τοῦ Διὸς
ὄντα δι' ἐτῶν ἐννέα φοιτᾶν εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἄντρον
τὰ μὲν μαθησόμενον τὰ δὲ ἀποδειξόμενον, ἃ τῆ προ- 10
τέρῳ ἐννεαετηρίδι μεμάθηκεν. καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν
νόμων τὸν τοῦ Διονύσου μῦθον τιθέμενος διαπεφορη-
σθαί φησιν τοῦτον πρὸς τῆς μητροιᾶς Ἴρας τῆς ψυ-
χῆς τὴν γνώμην, καὶ τί δεῖ τὸν λόγον μακύνειν ἐξ-
αριθμούμενον, ὅσους ὁ Πλάτων τῆ οἰκείᾳ διδασκαλίᾳ 15
ποιητικούς μύθους συναναμίγνυσιν οὐχ ὡς μύθοις
χρησάμενος; ἐν αὐτῷ γοῦν τῷ Τιμαίῳ, ἐν ᾧ θεὸν
εἶναι τὸν κόσμον καὶ τοὺς φαινομένους ἀστέρας ἀπαν-
τας εἶρηκεν, ἥλιον λέγω καὶ σελήνην καὶ τοὺς λοιπούς,
ἄκουε ὅπως τὰ τούτοις ἐπισυνῆψεν ἀκόλουθα· ἔχει δὲ 20
ἡ λέξις ὧδε ἄλλὰ ταῦτα ἱκανῶς ἡμῖν ταύτη καὶ
περὶ θεῶν ἡμῖν ὄρατῶν καὶ γενητῶν εἰρημένα φύσεως
ἐχέτω τέλος. περὶ δὲ τῶν ἄλλων δαιμόνων εἰπεῖν
καὶ γινῶναι τὴν | γένεσιν μεῖζον ἢ καθ' ἡμᾶς, fol. 265 r.

2. νο[ο]ν], ex vs, M 3. Plat. Min. 319 B. Hom. τ 178

4. τῆσι δ' om. Plat. [δ'] M Κνωσός Plat., Hom.] κνωσω M
ἐνθά τε Plat., Hom. 6. στίχων Kroll 7. Plat. Min. 319 E 8. αν[ο]ν],
ex ων, M 9. φυταν M 10. ἀποδειξόμενον Plat.] ἀποδεξάμενον M
11. εννεαετηριδι M ἐμεμαθήκει Plat. 12. Plat. leg. II 672 B

13. μητρας M 16. μυθους M 20. ταῖσις M 21. Plat.
Tim. 40 D ταῦτά τε Plat. ταυτη[ι], ex ν, M 21. 22. καὶ
τὰ περὶ Plat. 22. ἡμῖν om. Plat. γεννητῶν Plat.

πειστέον δὲ τοῖς εἰρηκόσιν ἔμπροσθεν ἐκγόνοις μὲν
 θεῶν οὖσιν, ὡς ἔφασκαν, σαφῶς δὲ που τοὺς γε αὐτῶν
 προγόνους εἰδόσιν. ἀδύνατον οὖν θεῶν παισὶν ἀπι-
 στεῖν καίπερ ἄνευ τε εἰκότων καὶ ἀναγκαίων ἀποδεί-
 5 ξων λέγουσιν, ἀλλ' ὡς οἰκεία φασκόντων ἀπαγγέλλειν
 ἐπομένους τῷ νόμῳ πιστευτέον. οὕτως οὖν κατ' ἐκεί-
 νους ἡμῖν ἢ γένεσις περὶ τούτων τῶν θεῶν ἐχέτω
 καὶ λεγέσθω. Γῆς τε καὶ Οὐρανοῦ παῖδες Ὠκεανός
 τε καὶ Τηθύς ἐγενέσθην, τούτων δὲ Φόρκυς Κρόνος
 10 τε καὶ Ῥέα καὶ ὅσοι μετὰ τούτων, ἐκ δὲ Κρόνου
 Ζεὺς Ἥρα τε καὶ ὅσους ἴσμεν ἀδελφοὺς λεγομένους
 αὐτῶν, ἔτι τε τούτων ἄλλους ἐκγόνους'. εἰ οὖν θεὸν
 εἶναι τὸν κόσμον ἀκούων παρὰ Πλάτωνος Πρόκλος
 ἀπλῶς οὕτως ἄνευ τινὸς ἐξετάσεως θεὸν ἀκούειν ἀξιοῖ
 15 καὶ διὰ τοῦτο ὡς θεῶ τὴν ἀγενησίαν αὐτῷ χαρίζεται,
 καίτοι σαφῶς Πλάτωνος γενητὸν αὐτὸν εἰπόντος καὶ
 πρότερον καὶ νῦν, καὶ τῶν ἐξῆς ἀπεριέργως ἀκουέτω
 καὶ πιστεύειν ἡμᾶς ἀξιούτω, ὡς θεῶν μὲν ἦσαν υἱοί
 τε καὶ ἔκγονοι, οὓς ποιηταὶ μεμυθολογήκασιν ἐκ θεῶν
 20 φῦναι ἥρωας, ἀκολούθως δὲ καὶ τοὺς ἀνοσίους ἐκεί-
 νους γάμους ὑπὸ θεῶν γεγενῆσθαι λεγέτω, ἐξ ὧν οἱ
 λεγόμενοι θεῶν παῖδες ἐγένοντο, μηδέν τε πολυπραγ-
 μονεῖν ἀλλ' ὡς νόμους τὰς ἐκείνων θεολογίας δέχε-
 σθαί τε καὶ πιστεύειν αὐταῖς ἀξιούτω, ἅτε δὴ σαφῶς
 25 τοὺς ἑαυτῶν προγόνους εἰδότων ἐκείνων θεοὺς τε καὶ
 δαίμονας, οἷς ἀπιστεῖν ἀδύνατον καίπερ ἄνευ εἰκότων

1. πηστεον M εἰρη[κοσιν], ex μενοις, M 3. εἰδόσιν
 Plat.] εἰδοτων M 6. πιστευτέον Plat.] πιστεον M; πειστέον
 pt 9. τ[η]θύς M 10. Κρόνον καὶ Ῥέας Plat. 11. καὶ
 πάντες ὅσους Plat. 15. τουτ[ο], ex ω, M 20. φῦναι]
 φαναι M 24. τε [I litt. er.] M δη^l M 25. θε[ο]υς,
 ex ω, M

καὶ ἀναγκαίων ἀποδείξωσιν λέγουσιν ὡς οἰκεία δη-
 λουότι ἀπαγγέλλουσιν καὶ οὐκ ἀλλότρια. τίνα δὲ ἡμᾶς
 περὶ τῶν ἰδίων προγόνων ἐκείνοι ἐδίδαξαν, οἷς ἀπι-
 στεῖν οὐ θέμις, πιστεύειν δὲ μᾶλλον αὐτοῖς καὶ οὕτω
 δοξάζειν περὶ θεῶν καὶ λέγειν, εὐθύς ἐπήγαγεν Ἰῆς
 τε καὶ Οὐρανοῦ παῖδες Ὠκεανός τε καὶ Τηθύς ἐγενέ-
 σθην καὶ τὰ ἐξῆς'. ἢ οὖν καὶ ταῦτα ψιλῶς οὕτως, fol. 265
 ὡς εἴρηται, δέχεσθαι καὶ πιστεύειν ἡμᾶς αὐτοῖς ὁ
 φιλόσοφος ἀξιούτω καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, ὅσα τού-
 τοις οἱ ποιηταὶ ἀκολούθως ἐπισυνάπτουσιν — τὰς 1
 ἀθεμιτογαμίας φημί, τὰς καταπόσεις, τοὺς σπαρα-
 γμούς, τὰς κατ' ἀλλήλων καὶ τῶν φύσάντων ἐπαναστά-
 σεις καὶ ὅσα ἄλλα ἐπὶ λύμῃ τοῦ τῶν ἀνθρώπων βίου
 ὑπ' αὐτῶν τιμωμένοις οἱ ποιηταὶ προσῆψαν οὐκ οἶδα
 πότερον δαίμοσι πονηροῖς εἶπω ἢ κακοδαίμοσιν ἀν- 1
 θρώποις ἐξ ἀμέτρου κακίας προσλαβοῦσι τὸ γνώριμον,
 συνεπιθεμένων δηλουότι διὰ βασκανίαν ἐπ' ἀπωλείᾳ
 τῶν ἀνθρώπων τῶν τῆς πονηρίας πνευμάτων διὰ τὸν
 ἔκουσίως αὐτοῖς ἐκ τοῦ καλοῦ γενόμενον ὄλισθον —
 ὅπερ οὖν εἶπον, ἢ καὶ τούτοις ἄνευ πάσης ἐπεξεργα- 2
 σίας τίθεσθαι λεγέτω τὸν Πλάτωνα ἢ, εἶπερ ταῦτα
 μυθικώτερον τῇ τῶν ποιητῶν καὶ τῇ τότε κρατούσῃ
 δόξῃ ἐπόμενος ὁ Πλάτων εἴρηκεν, εἴτε ἐν ὑπονοίαις
 αὐτὰ πρὸς τῶν ποιητῶν ὑπελάμβανεν εἰρησθαι εἴτε
 χωρὶς ὑπονοιῶν, τῷ αὐτῷ τρόπῳ κατὰ τὸ ἀκόλουθον 2
 καὶ τὸ τοῦ θεοῦ ὄνομα τῷ κόσμῳ προσάψαι συγχω-
 ρεῖτω τὸν Πλάτωνα, εἴτε παρὰ τὸ ἀεὶ θεῖν ὄνομα-

5. Plat. Tim. 40E 6. τιθυς M 12. φύσάντων pt]
 φυτων M 16. προλαβουσι M (cr. pt) 17. απολειαι M
 18. π[ο]ληριας M 26. ονομα in marg., εσται in textu, M
 (ascr. ζητει)

σμένον εἴτε παρὰ τὴν θεάν (ἐν αὐτῷ γὰρ τὸ ὄρατον ἅπαν περιεἴληφεν) εἴτε παρ' ἄλλην τινὰ τοιαύτην ὑπόνοιαν.

θ'. Ὅλως δὲ τὴν θεός προσηγορίαν οὐ τῇ ἀσω-
 5 μάτῳ καὶ δημιουργικῇ τῶν ὄντων αἰτία ἀλλὰ τοῖς οὐρανίοις σώμασιν ἀπὸ τοῦ ἀεὶ θεῖν ὑπὸ τῶν πάλαι Ἑλλήνων ἐπιτεθῆναι ἐν τῷ Κρατύλῳ φησὶν ὁ Πλά-
 των· μηδὲ γὰρ εἰδέναι πῶς ἐκείνους ἄλλο τι θεὸν
 10 πλὴν τῶν φαινομένων σωμάτων ἡλίου καὶ σελήνης
 καὶ τῶν λοιπῶν, ὥσπερ καὶ μέχρι νῦν τῶν βαρβάρων
 ὑπολαμβάνειν τοὺς πλείστους· ὕστερον δὲ φησὶν εἰς
 ἔννοιαν καὶ τῶν ἄλλων θεῶν τῶν ἀσωμάτων Ἑλληνας
 fol. 264r. ἐλθόντας | τῷ αὐτῷ κἀκείνους προσαγορεῦσαι
 ὀνόματι. ἔστιν δὲ τὰ ἐν τῷ Κρατύλῳ Πλάτωνος ἐπὶ
 15 λέξεως ταῦτα Ἄρ' οὖν οὐ δίκαιον ἀπὸ τῶν θεῶν
 ἄρχεσθαι σκοπομένους, πῆ ποτε αὐτὸ τοῦτο τὸ ὄνομα
 οἱ θεοὶ ὀρθῶς ἐκλήθησαν; Εἰκός γε. Τοιόνδε τοίνυν
 ἔγωγε ὑποπτεύω. φαίνονται μοι οἱ πρῶτοι τῶν
 ἀνθρώπων τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα τούτους μόνους τοὺς
 20 θεοὺς ἠγείσθαι, ὥσπερ νῦν πολλοὶ τῶν βαρβάρων,
 ἡλίον καὶ σελήνην καὶ γῆν καὶ ἄστρα καὶ οὐρανόν·
 ἅτε οὖν αὐτὰ ὀρῶντες ἀεὶ ἰόντα δρόμῳ καὶ θέοντα
 ἀπὸ ταύτης τῆς φύσεως τῆς τοῦ θεῖν θεοὺς αὐτοὺς
 ἐπονομάσαι, ὕστερον δὲ κατανοοῦντες τοὺς ἄλλους
 25 ἅπαντας ἤδη τούτῳ τῷ ὀνόματι προσαγορεύειν. ἔοικέ
 τι, ὃ λέγω, τῇ ἀληθείᾳ ἢ οὐδέν; Πάνυ μὲν οὖν ἔοικε'.

4. τη[ν] M 10. νῦν superscr. M 14. Plat. Crat. 397 C

15. δικαίον M 18. φαίνονται Plat.] φαίνεται M (in
 marg. ζητει) 20. ὥσπερ pt, cf. M m 1 et lin. 10] [ὄν]σπερ,
 ex ω m 2, M, cf. Plat. 22. πάντα ἀεὶ Plat. 23. τοῦ
 Plat] τ[ο] M θει[ο] eras.]ν M

εἰ τοίνυν τὸ θεὸς ὄνομα τοῖς οὐρανίοις ἀπὸ τοῦ ἀεὶ
 θεῖν ὑπὸ τῶν πάλαι Ἑλλήνων τεθῆναι Πλάτων νεό-
 μικεν, ὕστερον δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς
 τοὺς νοητοὺς γνωσθέντας ἤδη μετενηρέχθαι, δῆλον,
 ὡς ὁμωνύμως ἐπὶ τε τῶν ἀσωμάτων θεῶν καὶ ἐπὶ τοῦ
 κόσμου τὸ τοῦ θεοῦ κείσθαι βούλεται ὄνομα. εἰ γὰρ
 ὁ οὐρανὸς παρὰ τὸ ἀεὶ θεῖν θεὸς προσηγόρευται, τὰ
 δὲ νοερά καὶ ἀσώματα κινήσεως ἀπάσης ἐστὶν ὑπέρ-
 τερα, οὐκ ἄρα δήπου κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν κἀκεῖνα
 θεοὺς προσαγορεύειν νοῦν ἔχων τις, μὴ τί γε Πλά-
 των ὑπονοήσειεν. οὐκοῦν τῶν πραγμάτων τῶν ὑπὸ
 τοῦ ὀνόματος δηλουμένων διεστηκότων ψιλλὴ μόνη περὶ
 τὸ ὄνομα ἢ κοινωνία καταλείπεται. εἰ δὲ περὶ μόνον
 τὸ ὄνομα ἢ κοινωνία, τίς ἔτι ἀνάγκη φαίνεται διὰ τὸ
 θεὸν τὸν κόσμον προσαγορεύεσθαι ὑπὸ Πλάτωνος
 διὰ τοῦτο καὶ ἄτρεπτον αὐτὸν εἶναι κατὰ φύσιν καὶ
 ἀγένητον συλλογίζεσθαι, διότι τοιαύτην εἶναι τὴν
 θείαν φύσιν Πλάτων βούλεται; καὶ γὰρ νοερὰν καὶ
 ἀσώματον εἶναί φησιν ἐκείνην ὁ Πλάτων. οὐκοῦν
 ὅσον ἐπὶ ταῖς τοῦ Πρόκλου ἐπιχειρήσεσιν καὶ τὸν κό-
 σμον θεὸν εἶναι λέγων νοητὸν εἶναι αὐτὸν καὶ ἀσώ-
 ματον βούλεται. καίτοι γε καὶ τὰς ιδέας ὁ Πλάτων
 τοῖς αὐτοῖς προσαγορεύει ὀνόμασιν, οἷς καὶ τὰ αἰσθητὰ
 ὀνομάζεται· αὐτὸ γὰρ ζῶον καὶ αὐτοάνθρωπον καὶ
 τῶν λοιπῶν ἕκαστον συνωνύμως τοῖς αἰσθητοῖς κἀ-
 κεῖνά φησιν προσαγορεύεσθαι. ἄρ' οὖν διὰ τὴν τῶν
 ὀνομάτων ταυτότητα τὸ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν ἢ καὶ τὸ
 νοερὸν καὶ τὸ ἀσώματον τοῖς αἰσθητοῖς ζῴοις προσοί-

25. συν[ω]νυμως, ex o, M
28 sq. προσοίσομεν pt

25. 26. fort. κἀκεῖνας

σωμεν ἢ ἴσμεν ἀκριβῶς ὥσπερ κοινωνοῦντα τοῖς ὀνό-
μασιν τὰ τοιαῦτα οὕτω δὴ καὶ τοῖς πράγμασιν κατὰ
πολὺ διεστῶτα; ὥς οὖν οὔτε νοητὸς ὁ κόσμος οὔτε
ἀσώματος, κὰν θεὸς ὀνομάζεται, οὕτω δήπου οὔτε
5 τῶν ἀμεταβλήτων ἔσται καὶ αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ
ὡσαύτως ἐχόντων οὔτε ἀγένητος· ὥς γὰρ τῇ θείᾳ
φύσει ταῦτα ὑπάρχειν Πλάτων προσεμαρτύρησεν, οὕτω
καὶ τὸν κόσμον σαφῶς τῶν γινομένων εἶπεν εἶναι καὶ
ἀπολλυμένων ὄντως δὲ μηδέποτε ὄντων καὶ διὰ τοῦτο
10 γεγονέναι τε αὐτὸν ἀπ' ἀρχῆς τινος ἀρξάμενον ἔφησεν
καί, ἐπειπερ ἐγένετο, οὐκ ἄλλυτον οὐδὲ ἀθάνατον εἶναι
κατὰ φύσιν, εἰ καὶ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν ἐκεῖ-
θεν τὴν ἀθανασίαν ἐπισκευαστὴν προσκτώμενον φυ-
λάττειν τὸ ἀδιάλυτον. πεφώραται ἄρα συνήθως ὁ
15 Πρόκλος ἐκ τῆς ὁμωνυμίας ἀποσυλῶν τὴν ἀλήθειαν
καὶ τὰ μὲν διαρρηθῆναι εἰρημένα Πλάτωνι περὶ τῆς
τοῦ κόσμου φύσεως παρατρέχων, ψιλῶς δὲ τῆς τοῦ
θεοῦ προσηγορίας δραττόμενος καὶ ταύτῃ τὸ ἴδιον
καὶ οὐ τοῦ Πλάτωνος συμπεραινόμενος βούλημα. καί-
20 τοι πῶς οὐκ ἄτοπον τοῦ αὐτοῦ Πλάτωνος ἅμα καὶ
θεὸν εἰπόντος τὸν κόσμον καὶ γενητὸν εἶναι ('ταῦτα'
γάρ, φησί, 'ταύτῃ καὶ τὰ περὶ θεῶν ὄρατῶν τε καὶ
fol. 266r. γενητῶν εἰρημένα φύσεως ἐχέτω | τέλος') τὸ μὲν
θεὸν εἶναι κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ κυρίως ἐκδέχεσθαι ἔν-
25 νοιαν, τὸ δὲ γενητὸν εἶναι καὶ γεγονέναι παρακρούε-
σθαι; οὐδὲ γὰρ τὸ κατ' αἰτίαν μόνον γενητὸν λέγεσθαι
τὸν κόσμον ὑπονοεῖν ἐν τούτοις ἐνδέχεται· δι' ὧν γάρ,
φησίν, ὁ Πλάτων περὶ φύσεως θεῶν ὄρατῶν τε καὶ

7. Plat. Tim. 28 A

10. Plat. Tim. 28 B

11. Plat.

Tim. 41 B

12. εἰ ex η M

22. Plat. Tim. 40 D (cf. 633, 21)

τε om. Plat.

γενητῶν εἴρηκεν, σαφῶς παρέστησεν, ὡς οἶδεν καὶ
 ἑτέρους θεοὺς νοητοὺς τε καὶ γενητοὺς ὑπάρχοντας.
 ὥσπερ οὖν τῷ ὄρατῷ τὸ νοητὸν ἀντίκειται, οὕτω καὶ
 τῷ γενητῷ τὸ ἀγένητον. εἰ οὖν τοὺς ὄρατοὺς θεοὺς
 κατ' αἰτίαν μόνον γενητοὺς εἶναι βούλεται, καὶ νοη- 5
 τοὺς ἄρα θεοὺς ἀγενήτους ὄντας κατ' αἰτίαν ἀγενή-
 τοὺς εἶναι βούλεται· τῷ γὰρ κατ' αἰτίαν γενητῷ τὸ
 κατ' αἰτίαν ἀντίκειται ἀγένητον. εἰ δὲ οἱ νοητοὶ θεοὶ
 κατ' αἰτίαν εἰσὶν ἀγένητοι, οὐδεὶς ἄρα αὐτῶν τοῦ
 εἶναι αἴτιος. ὥστε οὐκ ἐκ μιᾶς ἀρχῆς τὸ εἶναι ἔχου- 10
 σιν. οὐκ ἄρα μία τῶν ὄντων ἀπάντων ἐστὶν ἡ ἀρχὴ
 καὶ αἰτία ἀλλὰ τσαυταὶ ἀρχαί, ὅσοι καὶ νοητοὶ θεοί.
 εἰ οὖν τοῦτο ἄτοπὸν τε καὶ τῶν ὑπονοιωῶν τῶν Πλά-
 τωνος ἀλλότριον, ὡς ἐκ τῶν αὐτοῦ λόγων πολλάκις
 ἐδείξαμεν, καὶ μία ἐστὶν ἡ πάντων αἰτία καὶ ἀρχὴ 15
 καὶ ἓν μόνον τὸ ἀνάρχως καὶ ἀναιτίως ὄν, οὐκ ἄρα
 κατ' αἰτίαν εἰσὶν οἱ νοητοὶ θεοὶ ἀγένητοι. εἰ οὖν
 τοὺς νοητοὺς θεοὺς τοῖς ὄρατοῖς Πλάτων ἀντέθηκεν,
 οἱ δὲ νοητοὶ ἀγένητοι ὄντες κατὰ Πλάτωνα οὐκ εἰσὶν
 κατ' αἰτίαν ἀγένητοι, εἴπερ πάντων ἓν ἐστὶν αἴτιον 20
 ἢ πρώτη ἀρχή, οἱ ἄρα αἰσθητοὶ θεοὶ γενητοὶ θεοὶ
 εἶναι λεγόμενοι οὐ κατ' αἰτίαν μόνον ἀλλὰ καὶ κατὰ
 χρόνον εἰσὶν γενητοί· εἰ γὰρ τοὺς νοητοὺς ἀγενήτους
 εἶναι βούλεται οὐχ ὡς ἄνευ αἰτίας ὄντας ἀλλ' ὡς
 ἀρχὴν τοῦ εἶναι μὴ ἔχοντας, τοὺς ἄρα ὄρατοὺς θεοὺς 25
 γενητοὺς εἶναι λέγει ὡς ἀρχὴν τοῦ εἶναι καὶ τῆς ὑπάρ-
 ξεως λαβόντας. ταῦτα μὲν οὖν, ὡς ἡμῖν ἦν δύναμις,
 ἀντάρκως καὶ ἓν τῷ 5' διηρθρώσαμεν λόγῳ.

9. αὐτῶν, cf. 468, 15 ταύτης
 pag. 173, 19 sq.

24. ἀν[ε]ν] M

28. cf.

fol. 266 v. | ι'. Ὅτι δὲ πολλαχοῦ Πλάτων τοῖς μύθοις χρη-
 σάμενος ἢ τὴν πατρώαν, ὅπερ ἔμπροσθεν εἶπον, συν-
 ἤθειαν ἀφοσιούμενος ἢ τὸν ἐκ τοῦ πλήθους ὑφορώ-
 5 μένος κίνδυνον, ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ κεφαλαίῳ τοῦ
 ἐνάτου λόγου σαφῶς ἐδείξαμεν, ἵνα μὴ καὶ αὐτὸς
 ἀθετεῖν μὲν τοὺς καθεστῶτας θεοὺς καινὰ δὲ διδά-
 σκειν δαιμόνια δόξειεν (ἥδει γὰρ τοῦτο καὶ Σωκράτει
 θανάτου γενόμενον αἴτιον), ἐν ἑτέροις ἀποτολμᾷ τὰ
 10 δοκοῦντα αὐτῷ εἰς φῶς ἀγαγεῖν καὶ διαπαίξει τοὺς
 μύθους καὶ καταφορᾷ πλείστη κατὰ τῶν πλασάντων
 ποιητῶν κέχρηται, ὀλίγα εἰς πίστιν καὶ τούτου ἐκ
 τῶν αὐτοῦ Πλάτωνος παραθήσομαι. ἐν τῷ δευτέρῳ
 τοίνυν τῆς πολιτείας βιβλίῳ τοὺς περὶ Ὅμηρον καὶ
 15 Ἡσίοδον καὶ τῶν λοιπῶν ποιητῶν τὸν κατάλογον τῆς
 ἰδίας ἀποτειχίζων πόλεως ἀκούεις ποίας αὐτῶν κατη-
 γορίας κατέτεινεν· πρὸς πολλοῖς γὰρ ἄλλοις καὶ ταῦτα
 προστίθησιν ἐπὶ λέξεως Ἐπρωτον μὲν δὴ ἡμῖν, ὡς
 εἰοικεν, ἐπιστατητέον τοῖς μυθοποιοῖς, καὶ ὃν μὲν ἂν
 20 καλὸν μῦθον ποιήσωσιν, ἐγκριτέον, ὃν δ' ἂν μὴ,
 ἀποκριτέον. τοὺς δὲ ἐγκριθέντας πείσομεν τὰς τρο-
 φούς τε καὶ μητέρας λέγειν τοῖς παισὶν καὶ πλάττειν
 τὰς ψυχὰς αὐτῶν τοῖς μύθοις πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ σώ-
 ματα ταῖς χερσίν, ὧν δὲ νῦν λέγουσιν τοὺς πολλοὺς
 ἐκβλητέον. Ποίους δὴ; ἔφη. Ἐν τοῖς μείζοσι, ἦν
 25 δ' ἐγώ, μύθοις ὀψόμεθα καὶ τοὺς ἐλάττους· δεῖ γὰρ
 δὴ τὸν αὐτὸν τύπον εἶναι καὶ ταῦτ' ὀψόμεθα τοὺς
 τε μείζους καὶ τοὺς ἐλάττους. ἢ οὐκ οἶε; Ἐρωγε,

2. pag. 331, 21; cf. 632, 1 sq.

3. ἀφοσιούμενος M

5. pag. 332, 17

7. σωκρατη M

14. καταλον M (cr. pt)

17. Plat. reip. II 377 B

μὲν om. Plat.

19. μῦθον

om. Plat.

25. ὀψόμεθα M (cr. pt)

ἔφη· ἀλλ' οὐκ ἐννοῶ οὐδὲ τοὺς μείζους τίνας λέγεις. Οὓς Ἡσίοδος τέ που, εἶπον, καὶ Ὅμηρος ἡμῖν ἐλεγέτην καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταί· οὗτοι γάρ που μύθους τοῖς ἀνθρώποις ψευδεῖς συντιθέντες ἔλεγόν τε καὶ λέγουσιν. Ποίους δ', ἧ δ' ὅς, καὶ τί αὐτῶν μεμφόμενος 5 λέγεις; Ὅπερ, ἦν δ' ἐγώ, χρῆ καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα μέμφεσθαι, ἄλλως τε καὶ ἐάν τις μὴ καλῶς ψεύδηται. Τί τοῦτο; Ὅταν εἰκάξῃ τις κακῶς τῷ λόγῳ περὶ θεῶν τε καὶ ἡρώων, οἳοί εἰσιν, ὥσπερ γραφένς μηδὲν εἰκότα γράφων, οἷς ἂν ὅμοια βουληθῆ 10 γράψαι. Καὶ γάρ, ἔφη, ὀρθῶς ἔχει τά γε τοιαῦτα μέμφεσθαι. ἀλλὰ πῶς δὴ λέγομεν καὶ ποῖα; Πρῶτον μὲν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ μέγιστον καὶ περὶ τῶν μεγίστων ψεύδος ὁ εἰπὼν οὐ καλῶς ἐψεύσατο, ὡς Οὐρανός τε εἰργάσατο, ἃ φησι δρᾶσαι αὐτὸν Ἡσίοδος, ὃ τε αὖ 15 Κρόνος ὡς ἐτιμωρήσατο αὐτόν· τὰ δὲ δὴ τοῦ Κρόνου ἔργα καὶ πάθη ὑπὸ τοῦ υἱέος οὐδ' ἂν, εἰ ἦν ἀληθῆ, ὦμην δεῖν ῥαδίως οὕτω λέγεσθαι πρὸς ἄφρονάς τε καὶ νέους, ἀλλὰ μάλιστα μὲν σιγᾶσθαι, εἰ δὲ ἀνάγκη τις ἦν λέγειν, δι' ἀπορορῆτων ἀκούειν ὡς ὀλιγίστους 20 θυσσαμένους οὐ χοῖρον ἀλλὰ τι μέγα καὶ ἄπορον θῦμα, ὅπως ὅτι ἐλαχίστοις συνέβη ἀκοῦσαι. Καὶ γάρ, ἧ δ' ὅς, οὗτοί γε οἱ λόγοι χαλεποί. Καὶ οὐ λεκτέοι γ', ἔφην, ὦ Ἀδείμαντε, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει οὐδὲ

2. που om. Plat. 5. ποίους δὴ Plat. 8. τουτο ὁ |
 finis paginae, cetera desunt. iam t lacunam ex parte ex-
 plevit additis Platonis verbis usque ad pag. 643, 2, me iudice
 recte. nam in folii insequentis deperditi margine interiore
 servato etiamnunc legimus singulis versibus XXXIII prae-
 scriptum signum >, quo librarius locos laudatos notare sole-
 bat; itaque verisimile est in folio recto exscripta fuisse Pla-
 tonis verba fort. ad 642, 17.18 *λογοποιεῖν*. in folio verso litterae

λεκτέον νέφ ἀκούοντι, ὡς ἀδικῶν τὰ ἔσχατα οὐδὲν ἂν
 θαναμαστὸν ποιοῖ οὐδ' αὖ ἀδικοῦντα πατέρα κολάζων
 παντὶ τρόπῳ, ἀλλὰ δροφῇ ἂν, ὅπερ θεῶν οἱ πρῶτοί
 τε καὶ μέγιστοι. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἧ δ' ὅς, οὐδ' αὐτῶ
 5 μοι δοκεῖ ἐπιτήθεια εἶναι λέγειν. Οὐδέ γε, ἦν δ'
 ἐγώ, τὸ παράπαν, ὡς θεοὶ θεοῖς πολεμοῦσί τε καὶ
 ἐπιβουλεύουσι καὶ μάχονται (οὐδὲ γὰρ ἀληθῆ), εἰ γε
 δεῖ ἡμῖν τοὺς μέλλοντας τὴν πόλιν φυλάξιν αἵσχι-
 στον νομίζειν τὸ ῥαδίως ἀλλήλοις ἀπεχθάνεσθαι· πολ-
 10 λοῦ δεῖ γιγαντομαχίας τε μυθολογητέον αὐτοῖς καὶ
 ποικιλτέον καὶ ἄλλας ἔχθρας πολλὰς καὶ παντοδαπὰς
 θεῶν τε καὶ ἡρώων πρὸς συγγενεῖς τε καὶ οἰκείους
 αὐτῶν· ἀλλ' εἰ πως μέλλομεν πείσειν, ὡς οὐδεὶς πώ-
 ποτε πολίτης ἕτερος ἑτέρῳ ἀπήχθετο οὐδ' ἔστι τοῦτο
 15 ὄσιον, τοιαῦτα λεκτέα μᾶλλον πρὸς τὰ παιδιά εὐθύς
 καὶ γέρουσι καὶ γραυσὶ καὶ πρεσβυτέροις γιγνομένοις,
 καὶ τοὺς ποιητὰς ἐγγύς τούτων ἀναγκαστέον λογο-
 ποιεῖν. Ἦρας δὲ δεσμοὺς ὑπὸ υἱέος καὶ Ἡφαίστου
 ῥίψεις ὑπὸ πατρὸς μέλλοντος τῇ μητρὶ τυπτομένη
 20 ἀμύνειν καὶ θεομαχίας, ὅσας Ὅμηρος πεποιήκεν, οὐ
 παραδεκτέον εἰς τὴν πόλιν οὔτ' ἐν ὑπονοίαις πεποιη-
 μένας οὔτ' ἄνευ ὑπονοιῶν· ὁ γὰρ νέος οὐχ οἶός τε
 κρίνειν, ὅτι τε ὑπόνοια καὶ ὁ μῆ, ἀλλ' ἂ ἂν τηλι-
 κοῦτος ὢν λάβῃ ἐν ταῖς δόξαις, δυσέκνιπτά τε καὶ
 25 ἀμετάστατα φιλεῖ γίγνεσθαι. ὢν δὴ ἴσως ἔνεκα περὶ

ultimae complurium versuum servatae sunt; 1: c, cui prae-
 cedit supra versum —, linea in abbreviationibus usitata; fort.
 igitur 19. πρὸς. 2: σ, fort. 20. ὅσας. 3: ν (lin. 21. οὔτε?).
 4: ultima pars litterae ν cum interpunctione, fort. 22. ὑπο-
 νοιῶν. 5: λ, fort. 23. ἀλλ' (etiam praecedentis litterae finis
 servatus bene quadrat). 7: ultima littera videtur ε fuisse
 (25. ἔνεκα?). 9: ν cum puncto duplici, gravissima interpunc-

παντὸς ποιητέον, ἃ πρῶτα ἀκούουσιν, ὅτι κάλλιστα
μεμυθολογημένα πρὸς ἀρετὴν ἀκούειν. >

* * *

<παντε>|λῶς ἀπήλασεν πόλεως· οὐδὲ γὰρ τισὶ fol. 269r.
μὲν αὐτοῖς τῶν πολιτῶν χρῆσθαι προσέταξεν, τισὶ δὲ
μή, ἀλλ' ὡς ἀχρήστους καὶ ἐπιβλαβεῖς πάντας ἐκ πάν- 5
των παντελῶς ἀπεώσατο. εἰ δὲ ἐν τῇ καλλίστῃ τῆς
πόλεως ἀγωγῇ, ἣν ὁ Πλάτων διέπλασεν, ἐν ἣ ἡ μόνη
ἀρετὴ καὶ φρόνησις πολιτεύεται, τοὺς τοσοῦτους μύ-
θους οὐ καλὸν παραδέχεσθαι ὡς εἰς ἀδικίαν μᾶλλον
καὶ τὰς ἀπηγορευμένας ἐκκαλοῦντας τῶν πράξεων, 10
ἥμιστά γε ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς ἂν εἶεν δεκτοὶ πόλεσιν,
ἐν αἷς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ἡδὺ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τὸ
χεῖρον τοῦ βελτίονος προτετίμηται. οὐδὲ τοσοῦτον
ἄρα τοῦ συμφέροντος ἀνθρώποις ὁ τοῖς ποιηταῖς ἐνε-
ργήσας δαίμων ἐφρόντισεν, ὅσον οὐ μόνον τῆς ἰδίας 15
ὁ Πλάτων πόλεως καὶ ταῦτα μέχρι μόνης ὑποθέσεως

tione; fort. 2. ἀκούειν. spatium non obstat (in singulis versibus librarius XXXX — XXXXIV litteras scribere solebat), quominus omnia, quae huc pertinent, ex Platone exscripta fuisse statuamus. iis autem, qui etiamtum desunt, codicis versibus XXIV (huius editionis fere XXV) Philoponus de loco exscripto pluribus locutus est; cuius explicationis finis in folio insequente (pag. 643, 3 sq.) nobis servatus est, initii vix singulae litterae exstant (fin. lineae 14: ν? 17: ο? ω? 21: ν. 28: ον). verbis autem 643, 8. 9 aperte monstrantur Platonis verba pag. 642, 21

3. λως απη[fragmenta litterarum λασε]ν πολεως M] om. t; sic fere suppleas: <τὸς τοιοῦτους μύθους τῆς ἰδίας παντε>λῶς

4. fort. αὐτῶν τοῖς πολίταις προσέταξεν] προσταξεῖν
Mt 7. μόνη t 8. fort. τοιοῦτους 14. ο paene
evan. M] om. t

καὶ λόγων κειμένης ἀλλὰ καὶ πᾶς ὅστισοῦν τῆς τῶν
 ὑπ' αὐτῷ ἀντέχεται μετριότητος. πονηρῶν ἄρα δαι-
 μόνων ἔργον ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν ἀνθρώπων τοὺς ποιητι-
 κούς μύθους τῷ βίῳ ἡμῶν ἐπεισήγαγεν, ὅπερ καὶ
 5 Πλάτων εἰδὼς τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀπεκήρυξε πό-
 λεως. εἰ οὖν ἐν τούτοις μὲν ὁ Πλάτων τοὺς μύθους
 ἀποσκευάζεται, ἐν δὲ τῷ Τιμαίῳ πιστεύειν φησὶν δεῖν
 τοῖς τούτους ἡμῖν εἰσηγησαμένοις θεῶν ἐκρόνοις οὖσιν,
 ὡς ἔφασαν, καὶ σαφῶς τοὺς αὐτῶν εἰδόσι προγόνους
 10 (οὐ γὰρ εἶναι δυνατὸν θεῶν παισὶν ἀπιστεῖν), ταῦτα
 δὲ συμβῆναι καὶ συμφωνεῖν ἀλλήλοις ἀδύνατόν ἐστιν,
 πρόδηλος ἂν εἴη παντί, ὡς ὅπου μὲν ἐξ οἰκείας γνώ-
 μης τὰ αὐτῷ δοκοῦντα τοὺς γνησίους τῶν μαθητῶν
 ἐκπαιδεύει (περὶ γὰρ ἀγωγῆς ἀνθρώπων ἐν τῇ πολι-
 15 τείᾳ τοὺς λόγους ποιεῖται), ὅπου δὲ τὸ πλῆθος ἀφο-
 σιοῦται τὸν ἐξ αὐτῶν ἐκφεύγων κίνδυνον. πρὸς Διο-
 νύσιον γοῦν ἐπιστέλλων τὸν τύραννον οὐκ Ἀθηναίων
 ἀλλὰ Συρακουσίων ἠγούμενον τῶν μὲν σπουδαίων
 fol. 269 v. ἐὰν|τοῦ φησὶν ἐπιστολῶν θεὸν εἶναι ἀρχήν, θεοὺς
 20 δὲ τῶν μὴ τοιούτων· ἔχει δ' ἡ λέξις οὕτως 'περὶ δὲ
 τοῦ ξυμβόλου τοῦ περὶ τὰς ἐπιστολάς, ὅσας τε ἂν
 ἐπιστέλλω σπουδῆ καὶ ὅσας ἂν μὴ, οἴομαι σε μεμνη-
 σθαι, ὅμως δ' ἐννόει καὶ πάννυ πρόσεχε τὸν νοῦν·
 πολλοὶ γὰρ οἱ κελεύοντες γράφειν, ὥστ' οὐ ῥάδιον
 25 φανερωῶς διωθεῖσθαι· τῆς μὲν γὰρ δὴ σπουδαίας ἐπι-

2. αὐτῷ] αὐτῶν Mt 5. αὐτοῦ om. t 7. Plat.
 Tim. 40D 9. αὐτ[ω]ν, ex on, M 15. 16. ἀφωσιου-
 ται M 19. θεον ειν[foramen]|fin. vers. |μη τοιουτων M]
 suppl. t (spatium convenit) 20. ἔχει δὲ λέξις t
 20. 21. δὲ δὴ τοῦ t Plat. epist. XIII 363B 22. οἴμαι μὲν
 σε t Plat. 23. ομω[ς δ' εν paene evan.]ροει M
 24. ωστ M] οὗς t Plat. 25. δὴ om. t Plat.

στολῆς θεὸς ἀρχή, θεοὶ δὲ τῆς ἦττον'. καὶ ἐν ἑτέρῳ δὲ πάλιν πρὸς τὸν αὐτὸν ἕνα φησὶν τὸν τῶν ὄντων ἀπάντων δημιουργὸν εἶναι καὶ ποιητήν. 'περὶ τὸν πάντων' γάρ, φησὶν, 'βασιλέα τὰ πάντα ἐστὶν καὶ ἐκείνου ἕνεκα πάντα καὶ ἐκεῖνος αἴτιος πάντων καλῶν'. καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν νόμων θεὸν φησὶν ἀρχὴν καὶ μέσα καὶ τέλος τῶν ὄντων ἔχοντα εὐθείᾳ περαινεῖν. ὥστε, κὰν πληθὸς εἰσάγῃ θεῶν κὰν θεὸν λέγῃ τὸν κόσμον, οὐκ ἀπὸ σπουδῆς οὐδὲ τὰ ἑαυτῷ εἰσηγεῖται δοκοῦντα, ἔθει δὲ ποιητικῷ καὶ κοινῷ τότε 10 χρώμενος ἢ καὶ ἐκ τοῦ θεῖν παρετυμολογῶν, ὡς αὐτὸς εἴρηκεν, θεὸν ὀνομάζει· καὶ οὐκ, ἐπειδὴ θεὸν λέγει, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀγένητον εἶναι ᾤετο, σαφῶς καὶ γεγονέναι καὶ ἀρχὴν ἔχειν οὐκ εἰπὼν μόνον ἀλλὰ καὶ δι' ἀποδείξεως πιστωσάμενος. 15

αι'. 'Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ὡς ἰσχυρὸν ὁ Πρόκλος προβάλλεται εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἀγένητον εἶναι τὸν κόσμον λέγειν Πλάτωνα τὸ ἐν τῷ πολιτικῷ ὡς ἐν ὑποθέσει χωρίζειν τοῦ κόσμου τὸν θεὸν καὶ τῷ χωρισμῷ τοῦ θεοῦ εἰς ἀταξίαν αὐτὸν ἐκ τῆς τάξεως 20

1. [I litt. evan.] εὖς ἀρχή M] θεὸς ἀρχεῖ t Plat. (at cf. 644, 19, ubi propter εἰν certo scrib. ἀρχήν) 2. δὲ om. t φησὶ τῶν t 3. Plat. epist. II 312E τ[ο]ν, ex ω, M 4. τὰ om. t Plat. 5. ἐκεῖνο Plat. 5. 6. αἴτιον ἀπάντων τῶν καλῶν t Plat. 6. Plat. leg. IV 715E 7. ἀρχὴν τε καὶ t Plat. ὄντων ἀπάντων Plat. εὐθείαν t 8. εἰσαγγεῖ partim evan. M] φησι t καν M] καὶ t 9. λεγῃ paene evan. M] εἶναι t οὐδὲ ὡς τὰ αὐτῷ t 10. εἰσηγεῖται M] λέγεται t 11. παρετοιμολογῶν ex parte evan. M; λόγων (post spatium) t 12. Plat. Crat. 397D (cf. 636, 23 sq.) ὀνομάζει t] ὀνομαζειν M 13. καὶ (ante διὰ) om. t 18. λέγειν] fragmenta litterarum λε exstant M; κατὰ t (hoc certo scriptum non erat) pag. 606, 10 Plat. politic. 272E sq. 19. χωρίζει t

περιάγειν καὶ ἐντεῦθεν ἀξιοῖ καὶ τὴν ἐν τῷ Τιμαίῳ
 παραδιδομένην τοῦ κόσμου γένεσιν καὶ τὴν ἐκ τοῦ
 ἀτάκτου εἰς τὸ τεταγμένον μεταβολὴν ὡς ἐν ὑποθέσει
 μόνῃ λέγεσθαι, ἴστω, ὡς ὅτι, καὶ συγχωρήσειέ τις
 5 τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ ὡς ἐν ὑποθέσει λέγεσθαι, οὐδεμίᾳ
 ἐκ τούτου φαίνεται ἀνάγκη καὶ ἐν Τιμαίῳ τὴν τοῦ
 κόσμου γένεσιν μέχρι μόνῃς εἶναι ὑποθέσεως· ἐν μὲν
 γὰρ τῷ πολιτικῷ αὐτὸ προλαβῶν

* * *

1. περι^εαγῶν, εἰ sup. m 1, M] περιάγονται t 4. ἴστω,
 ω ex parte evan., certo tamen scriptum erat, M] ἰστέον t
 ὡς om. t 5. ὕ[II litt. er.]|fin. vers.|ποθεσει M 6. φαι-
 νεται[III litt. evan.]αγκη M 8. αυτ[II litt. evan.]ρολαβων M
 αὐτὸς (om. προλαβῶν) t praeter huius capitis finem deest
 caput βι': Ἐπίλογος τῆς πάσης πραγματείας καὶ προαναφώνη-
 σις τῶν ἐξῆς (cf. 611, 25).

INDICES.

I.

Aeschylus (fr. 139 N.) 95, 13.

584, 16

Ἀθηναῖοι 331, 22. 332, 14. 644, 17 — e. g. 510, 6. 7

Αἰακός 632, 22

Αἴας 323, 14

Ἄιδης 632, 20

Ἀλέξανδρος Ἀφροδισιεύς, Ἀριστοτέλους ἐξηγητής 191, 20.

211, 28. ὁ τούτου μάλιστα τὴν διάνοιαν ἐν τοῖς εἰς αὐτὸν ὑπομνήμασιν ἀνιχνεύσας 223, 1.

ὑπομνήματα εἰς τὴν ἀποδεικτικὴν 48, 10. ὑπομνηματικά ἐξηγήσεις, ἐξηγητικά ὑπομνήματα (in Arist. de caelo A 10 p. 279 b 4 sq.) 211, 27. 212, 16. 213, 17. 217, 17. 222, 2

Ἀναξαγόρας οὐδενὸς εἶναι φύσιν ὠρισμένην ἔλεγεν κτλ. 83, 11. μόνον Ἀ. . . νοῦν ἐπιστῆσαι τῷ παντὶ κτλ. 183, 11

Apollonius (Argon. 1, 155) 151, 14

Ἄρατος 399, 2

Ἄρης astron. 199, 17. 21. 578, 18. 579, 5

Ἀριστοτέλης εἴκοσι μὲν πον ἐνιαυτοὺς μεμαθητευκέναι λέγεται Πλάτωνι, ἀγγινοῖα δὲ τοὺς, ὅσοι πάποτε πρὸ αὐτοῦ παρ' Ἑλληνσι γεγονάσι, ὑπερηκόντισε καὶ ὑπὸ Πλάτωνος

τοσοῦτον τῆς ἀγγινοίας ἠγάσθη, ὡς νοῦς τῆς διατριβῆς ὑπ' αὐτοῦ προσαγορευέσθαι 211, 22. τὸ φύσει περὶ τὴν φράσιν τοῦ ἀνδρὸς ἀγκύλον 212, 1. αἰ πρὸς Πλάτωνα . . . Ἀριστοτέλους μυρία ἐνστάσεις 318, 10. (διδασκαλίας τρόπος) ἐν ταῖς φυσικαῖς πραγματείαις τοῖς πρὸ αὐτοῦ φυσικοῖς . . . ἀντιλέγων . . . τὰς τῶν παλαιότερων . . . ὑποθέσεις ἐλέγξας οὕτω τὴν ἑαυτοῦ περὶ τούτων ὑπόληψιν ἡμᾶς ἐδίδαξεν. καὶ ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς . . . ὁμοίως ἐν τοῖς περὶ ἀυξήσεως κτλ. 29, 17. (cat. 5 p. 3 b 20) 423, 18. (5 p. 3 b 24) 307, 19. (7 p. 6 a 36) 34, 15. (de interpr. 6 p. 17 a 34) 52, 19. (an. post. A 13 p. 81 a 38) 285, 28. (A 22 p. 83 a 32. 33) 30, 8. 31, 20. (B 16 p. 98 a 35) 42, 7. 49, 11. (top. A 11 p. 105 a 5) 174, 20. (Z 9 p. 147 a 29) 210, 5. 457, 6. (phys. A 4 p. 187 b 20) 431, 6. 436, 5. (A 8 p. 191 b 13) 446, 19. (A 9 p. 192 a 28) 345, 19. (B 1 p. 192 b 21) 266, 22. (B 4 p. 196 a 28) 184, 4. (Γ 1 p. 201 a 10) 65, 6. (201 a 15) 67, 3. (201 b 7) 67, 7. (Γ 2

- p. 201 b 31) 60, 3. 65, 4. (Γ 3) 66, 2. (202 a 13) 68, 3. (Γ 5 p. 204 a 20) 7, 27. 9, 27. (Δ 11 p. 219 b 2) 110, 18. (E 2 p. 225 b 24) 72, 5. (ἐν τοῖς περὶ κινήσεως, phys. H 1 p. 241 b 24) 250, 4. 272, 2. (Θ 1 p. 251 b 14) 117, 27. 222, 18. (251 b 19) 135, 11. (Θ 5 p. 256 a 8) 89, 13. (257 a 10) 89, 18. (257 b 15) 89, 21. (Θ 8 p. 262 a 13) 258, 15. (Θ 10 p. 266 a 24) 235, 7. 238, 10. 298, 1. (de caelo A 3 p. 270 b 20) 483, 3. (A 5 sq.) 8, 1. 626, 7. (A 5 p. 272 b 20) 398, 18. (A 9 p. 279 a 23 sq.) 1, 19. (279 a 27) 238, 20. 298, 11. (A 10 sq.) 297, 8. (279 b 4) 212, 4. (279 b 12) 212, 8. (279 b 17) 213, 10. (279 b 32) 216, 24. 188, 14. 224, 9. (280 a 28) 221, 23. (280 a 30) 168, 10. (A 11 p. 280 b 1) 155, 19. (Γ 5) 55, 16. (de gen. et corr. B 6. 7) 378, 23. (B 9 p. 335 b 10) 31, 22. (B 10 p. 336 b 31) 12, 25. (B 10 p. 337 a 23) 576, 3. (meteor. A 3 p. 340 a 1) 517, 9. (A 4 p. 341 b 19) 492, 9. (B 8 p. 366 a 3) 518, 5. (B 9) 149, 4. (de mundo 2 p. 392 a 8) 523, 6. (6 p. 397 b 13) 174, 26. 179, 12. (de an. A 5) 251, 19. (A 5 p. 410 b 23) 319, 9. (411 b 5) 354, 12. (411 b 18) 252, 14. 576, 10. (B 5 p. 417 a 21) 69, 13. (417 b 5) 73, 5. 87, 13. (B 7 p. 418 b 9) 22, 1. (418 b 31) 16, 13. (Γ 4 p. 430 a 1) 351, 9. (metaph.) 32, 1. (A 6 p. 987 a 29) 27, 7. (A 9 p. 991 a 21) 30, 13. 31, 13. (Z 7 p. 1032 a 25) 370, 28. (Z 16 p. 1040 b 32) 31, 16. (Θ 1 p. 1046 a 11) 46, 4. (Θ 8 p. 1049 b 24) 42, 16. (1050 b 7) 132, 13. 443, 27. (A 10 p. 1076 a 4) 88, 20. 179, 18. (eth. Nic. A 4) 31, 20. (A 4 p. 1096 a 11) 30, 25. (1096 a 16) 144, 21. 248, 13. (incertae sedis) 241, 6. (περὶ γενέσεως 449, 11. (περὶ γενέσεως ζώων) 523, 14. (διάλογοι) 32, 5. — οἱ περὶ Ἄ. 533, 23. οἱ τῆς Ἄ. ἐρασταὶ γενόμενοι φιλοσοφίας 135, 10. ἐξηγηταὶ 48, 10. 70, 3. 211, 27 sq. Philoponi liber πρὸς Ἀριστοτέλην cf. s. v. Ioannes. — Ἀριστοτελικὸν ἐπιχειρήμα 446, 19
- Ἀρχύτας 522, 21
- Ἀσία 632, 21
- Ἀττικὸς 519, 22. οἱ περὶ Ἄ. 606, 17. οἱ ἀμφὶ Πλούταρχον καὶ Ἄ. 211, 11
- Γαληνὸς ... ἀνήρ φυσικώτατός τε καὶ οὐδὲν ἥττον τῆς ἰδίας ἐπιστήμης τὰ κατὰ φιλοσοφίαν ἠκριβωκῶς θεωρήματα 599, 23. ἐν τῷ δ' λόγῳ ἧς αὐτὸς συνέγραψεν ἀποδεικτικῆς πραγματείας 600, 3. ἐν τῇ διαγνωστικῇ 319, 7
- Δημόκριτος. οἱ γενητὸν λέγοντες τὸν κόσμον καὶ φθαρτὸν ... εἶεν ἂν οἱ περὶ Δ. 213, 6. οἱ περὶ Δ. ἀπείρουσι εἶναι κόσμους ὑπέθεντο 534, 1
- Διοκλιτιανὸς 579, 15
- Διονύσιος 644, 16
- Διόνυσος 633, 12
- Ἐλένη 131, 17
- Ἕλληνας, Ἕλλήνων παῖδες, σοφοί 37, 13. 161, 28. 211, 24. 241, 14. 245, 23. 266, 16. 274, 8. 287, 4. 290, 10. 338, 21. 348, 12. 27. 364, 4. 380, 11. 442, 2. 491, 20. 575, 15. 582, 28. 636, 7. 12. 637, 2. —

- Ἑλληνικὴ πλάνη 331, 15. Ἐ.
ὑποθέσεις 86, 6
- Ἐμπεδοκλῆς 213, 3. 378, 19.
611, 23. οἱ περὶ Ἐ. 462, 3
- Ἐπικουρείων ἀθεότης 176, 19
- Ἐρμῆς astron. 199, 12. 578, 16
- Ἐυκλείδης (elem. I def. 15)
187, 19. (XI 14) 188, 1
- Ἐυριπίδης (Andr. 470) 324, 17.
(Phoen. 469) 125, 20
- Ἐυρώπη 632, 22. 26
- Ἐυσέβιος ὁ τῆς Καισαρέων
ἐκκλησίας ἠγῆσάμενος 211, 18
- Ἐφορος 147, 17
- Ζεὺς 632, 21 sq. — astron.
199, 18. 20. 578, 19. 579, 5.
580, 2
- Ἡρα 633, 13
- Ἡρακλειδῶν κáθoδος 147, 18
- Ἡράκλειτος 213, 3. 257, 23
- Ἡσίοδος 212, 20. 640, 14
- Θεόφραστος τῆς Ἀριστοτέλους
διατριβῆς 521, 2. ἐν τῷ περὶ
τῶν φυσικῶν δοξῶν κατὰ Πλά-
τωνά φησιν γενητὸν τὸν κό-
σμον... παρεμφαίνει δέ, ὅτι
ἴσως σαφηνείας χάριν γενη-
τὸν αὐτὸν ὑποτίθεται 145, 20.
223, 14. 20. 22. 25. 224, 4.
188, 9. εἰ τὸ ὄρατὸν καὶ τὸ
ἀπτὸν ἐκ γῆς καὶ πυρός ἐστιν,
τὰ ἄστρα καὶ ὁ οὐρανὸς ἔσται
ἐκ τούτων· οὐκ ἔστιν δέ 520,
18. 26
- incertus poeta 582, 18. 21
- Ἰπποκράτης (περὶ τροφῆς IX
p. 106 § 23 Littr.) 283, 19
- Ioannes Philoponus. νῦν ἐφ'
ἡμῶν κατὰ τὸ διακοσιοστὸν
τεσσαρακοστὸν πέμπτον Διο-
κλητιανοῦ ἔτος 579, 14. ἐν-
τελέστερον ἐν ταῖς πρὸς Ἀρι-
στοτέλην περὶ τῆς τοῦ κόσμου
αἰδιότητος ἀντιρρήσειν θεοῦ
διδόντος ἀποδειχθήσεται 258,
24. cf. 155, 23. 396, 24 (cf.
461, 2). 399, 20 sq. 483, 20.
ἐν ἑτέρῳ προϊόντες θεοῦ δι-
δόντος ἐντελέστερον δείξομεν,
ἐπειδὴν πάσας τὰς περὶ τοῦ
αἰδίου εἶναι τὸν κόσμον ἀπο-
ρίας ἐλέγξαντες αὐτοὶ λοιπὸν
ἐφ' ἑαυτῶν κατασκευάζομεν,
ὡς οὐκ ἐνδέχεται αὐτὸν εἶναι
αἰδίου 9, 22 (cf. 11, 16).
ἀδύνατον αἰδίου εἶναι τὴν
τοῦ κόσμου γένεσιν, ὥσπερ
οὐκ καὶ ἐντελέστερον ἰδίᾳ
δειχθήσεται, ἐπειδὴν τὴν ἐκ-
πασῶν τῶν ἀποριῶν ὄλη-
σιν ἀποσκευασώμεθα 259, 3.
τὰς τῆς τοῦ κόσμου λύσεως
φυσικωτάτας αἰτίας ἐν ἑτέροις
θεοῦ διδόντος ἐκθήσομαι· νῦν
γὰρ λῦσαι μόνον τὰς τοῦ Πρό-
κλου ἀπορίας προϋθέμεθα 134,
17. ἐν ἑτέροις 11, 16. 117, 21.
401, 16. 461, 2. ἐπίλογος τῆς
πάσης πραγματείας καὶ προ-
αναφώνησις τῶν ἐξῆς (est
argumentum capitis; caput
ipsum intercidit) 611, 25. —
liber contra Aristotelem pag.
258, 24 cet. commemoratus
idem videtur esse ac liber
de mundo pag. 9, 22 et 259,
3 indicatus
- Καισαρέων ἐκκλησία 211, 17
- Κέβης (cf. Plat. Phaed.) 590, 1
- Κρόνος astron. 199, 17. 18.
578, 19. 579, 5
- Λακεδαιμονίων πόλις 601, 7
- Λυγκέως ὀφθαλμοί (cf. Apoll.
Arg. 1, 155) 151, 14
- Μαυχαίων λῆροι 470, 19
- Menander (fr. 174 K.) 583, 3
- Μίνως (cf. Plat. Min.) 632,
21 sq.
- Ἵλνυπος τὸ ὄρος 419, 26.
496, 7. 8
- Ὀμηρος 640, 13. ὁ σοφός 105,
14. ὁ ποιητής (celato nomine)

- 191, 24. (*A* 70) 241, 11. (*B* 204) 88, 20. 179, 21. (*Γ* 215) 186, 22. 191, 26. (*I* 323) 323, 5. (*I* 502) 632, 6. (*M* 167) 322, 26. (*M* 239) 198, 23. (*P* 133) 323, 14. (*T* 250) 105, 14. (*δ* 379. 468) 582, 20. (*τ* 178) 633, 4. — οἱ τὰ ἐκείνου ἐξετάσαντες ἐπεσημήναντο (cf. schol. in *Pi*ad. *Γ* 215) 191, 26. — Ὀμηρικῶς 198, 21
- Ὀρφεύς 179, 7. 212, 20. 332, 23. — Ὀρφικά 631, 26
- Πάτροκλος 323, 14
- Πλάτων γεωμετρικώτατος 532, 5. μαντικῶς προανήγγηκεν τὴν ὑπ' Ἀριστοτέλους τῷ παντὶ μέλλουσαν τοῦ πέμπτου σώματος ἐπεισάγεσθαι φύσιν. τάχα δ' ἂν τις ἀληθέστερον εἶπειν ἔχοι, ὡς ἤδη τοῦ ἰδίου μαθητοῦ προαισθόμενος ἐν ταῖς κοιναῖς οἶα φιλεῖ συνουσίαις ἀντειπόντος αὐτῷ κτλ. 529, 22. ἐκ τῶν Ὀρφεύς λαβόν 332, 23. 631, 26. καὶ τοῦτο πάλιν ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων ἀναλεξάμενος 229, 10. πολλαχοῦ φαίνεται ταῖς ὁρθαῖς περὶ θεοῦ ἐννοίαις ἐπόμενος . . . ἐνίοτε δ' αὖ πάλιν ὥσπερ αἰδούμενος τὴν συνήθειαν καὶ τὴν πάτριον παράδοσιν, τάχα δὲ καὶ τὸν τῶν Ἀθηναίων εὐλαβούμενος δῆμον, μὴ καὶ κατ' αὐτοῦ τὴν Σωκράτους ἐξενέγκωσι ψῆφον, ἐπὶ τοῦς μύθους ἀπολισθαίνει καὶ τῇ αὐτῇ τοῖς ἄλλοις ἀσεβεία συμφέρεται 331, 17. 640, 1. πολλαχοῦ ἀνθρωπός γε ὢν τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων διήμαρτεν καταλήψεως 459, 15. 318, 6. 330, 25. (*Alcib.* I 106D) 54, 23. (*Crat.* 397C) 636, 15. (397D) 611, 7. 645, 12. (*epin.* 981E) 162, 15. (*epist.* II 312E) 88, 15. 178, 27. 645, 3. (*epist.* V 322A) 332, 1. (*epist.* XIII 363B) 644, 20. (*Gorg.* 523E) 632, 19. (*leg.* II 672B) 633, 12. (*IV* 715E) 88, 18. 179, 2. 645, 6. (*VI* 781E) 162, 8. (*ἐν Μίνω ἢ περὶ νόμον* 318D) 632, 24. 26. (319B) 633, 3. (319E) 633, 7. (*Phaedon.* 70D) 357, 4. (70E) 294, 17. 295, 17. (71C) 309, 19. (91C) 317, 23. 464, 15. (97C) 183, 11. (103A) 357, 11. (106A) 589, 22. (*Phaedr.* 245C) 126, 19. 144, 5. 246, 27. 259, 15. 261, 19. 271, 18. 288, 16. (245D) 267, 21. 589, 12. 593, 1. (246A) 195, 11. 199, 27. 265, 23. (265E) 181, 8. (*Phil.* 26E) 42, 10. 561, 7. (*politic.* 269C) 228, 11. 548, 23. (269D) 509, 13. 601, 4. 604, 16. 620, 24. 631, 24. (269E) 229, 21. (272E) 606, 10. 622, 6. 624, 17. 628, 18. 629, 15. 645, 18. (273B) 624, 24. 631, 7. (273D) 606, 16. (*Prot.* 332C) 478, 9. (*reip.* II 369A) 216, 19. (369B) 188, 7. 224, 2. (377B) 640, 17. (379C) 566, 14. (V 457B) 325, 16. (459D) 320, 22. (460C) 321, 9. (461B) 321, 22. (464A) 326, 17. (464B) 326, 22. (VII 534E) 181, 7. (VIII 546A) 120, 7. 589, 10. (IX 592B) 35, 18. (X 617E) 566, 17. (*Tim.* 27A) 135, 26. (27C) 123, 19. 136, 4. 23. 153, 2. 156, 28. 164, 3. 176, 23. 26. 177, 2. 186, 19. 21. 189, 24. 191, 16 sq. 193, 10. 194, 15. 214, 7. (27D) 140, 10. 171, 12. 178, 1. 181, 13. 185, 5. 205, 17. 206, 13. 207, 11. 214, 3. 621, 4. (28A) 28, 18. 33, 8.

- 168, 6. 183, 18. 184, 20. 185, 15. 21. 26. 194, 1. 204, 11. 205, 14. 231, 16. 237, 27. 297, 7. 333, 7. 467, 23. 548, 5. 626, 4. 628, 20. 631, 5. 638, 7. (28B) 123, 6. 139, 15. 146, 1. 147, 14. 22. 153, 4. 155, 1. 156, 21. 168, 18. 169, 16. 171, 4. 174, 16. 183, 4. 185, 23. 192, 6. 193, 20. 200, 18. 214, 17. 285, 22. 509, 10. 638, 10. (28C) 25, 22. 183, 17. 184, 18. 24. (29A) 224, 22. 604, 21. (29B) 222, 4. (29E) 13, 12. 109, 2. 116, 6. 224, 25. 558, 24. 567, 15. (30A) 164, 16. 390, 25. 400, 6. 541, 17. 547, 2. 560, 4. 562, 2. 564, 23. 566, 18. 586, 23. 588, 20. 602, 25. 606, 14. (30C) 510, 23. (31A) 578, 23. (31B) 18, 2. 512, 26. 520, 6. 549, 11. 550, 24. 552, 6. (32B) 231, 25. 306, 15. 493, 28. (32C) 119, 15. 131, 27. 201, 27. 304, 18. 522, 10. 527, 18. (33A) 124, 26. 230, 24. 397, 17. (33B) 236, 1. (33C) 231, 8. (33D) 230, 23. (34A) 96, 3. 477, 14. 484, 18. 604, 19. (34B) 175, 14. 179, 25. 313, 13. (34C) 195, 10. (35. 36) 196, 25. (36C) 488, 11. (37C) 553, 14. 579, 22. (37D) 140, 15. 555, 22. 558, 13. (37E) 560, 19. (38B) 115, 15. 117, 21. 140, 26. 143, 21. 153, 7. 548, 19. 554, 12. 555, 20. 576, 16. 607, 25. 618, 8. 14. (38C) 104, 2. 556, 17. (38D) 318, 16. (39E) 516, 25. (40A) 489, 20. 491, 13. (40D) 633, 21. 638, 22. 644, 7. (40E) 635, 5. (41A) 93, 22. 119, 20. 121, 2. 127, 14. 133, 3. 128, 1. 144, 14. 216, 6. 340, 1. (41B) 94, 2. 225, 27. 226, 8. 272, 9. 310, 21. 311, 4. 508, 7. 24. 560, 6. 591, 7. 592, 15. 596, 9. 597, 4. 599, 12. 600, 27. 638, 11. (41C) 80, 17. 129, 24. 370, 26. 567, 20. (42C) 318, 19. (42E) 461, 6. 478, 19. 494, 23. 499, 29. 505, 18. 538, 15. 604, 11. (49A) 403, 16. 448, 1. 538, 17. 541, 25. (51A) 407, 23. 547, 7. (53B) 542, 2. 606, 10. (53C) 428, 12. (53E) 529, 4. 533, 24. (54B) 460, 2. (55B) 218, 1. (55C) 532, 12. 24. 534, 2. (56D) 460, 13. (77B) 319, 8. (91B) 319, 5. — *hi loci sive a Platone alieni sunt sive a me non investigati: εἰ μὴ σὺ γὰρ σαντοῦ λέγοντος ἀκούσης, ἄλλω λέγοντι μηδέποτε πιστεύσης* 445, 12. *εἶδος εἶναι τὸ φῶς τοῦ φωτίζοντος* 20, 25. *συμπαραθεῖ πάντως ταῖς περὶ Θεοῦ ἐννοίαις ἢ φαντασία τύπους ἡμῖν καὶ ὄγκους περὶ αὐτοῦ νοεῖν ὑπολαμβάνουσα* 116, 27. *ἕξ παντὸς γινομένον τὰ αἴτια, ὕλικόν, εἰδικόν, ποιητικόν, παραδειγματικόν, ὀργανικόν, τελικόν* 159, 6. 160, 9. 18. *τὴν ἐλκτικὴν δύναμιν οὐκ εἶναι ἐν τοῖς σώμασιν* 319, 2. — *Πλάτων e.g. 472, 3. (coni. Σωκράτης) 79, 17. 92, 2. 339, 26. 362, 9. 437, 12. 438, 5. 512, 4. — Πλάτωνος αἴρεσις* 524, 20. *οἱ τὰ Πλάτωνος δοξάσαντες* 135, 9. *οἱ ἐπὶ Π.* 405, 2. 410, 1. *φιλοπλάτωνες* 484, 8. *Πλατωνικός* 145, 2. 10. 213, 23. 223, 4. 520, 4. 531, 9. — *Πλατωνικὴ κυριολογία, ὑπόθεσις, ἀρχή sim.* 191, 23. 243, 22. 268, 11. 383, 21. 479, 10. 494, 6. 541. 14. 593, 13. 26

- Πλούταρχος 519, 23. οἱ ἀμφὶ
Π. καὶ Ἀττικόν 211, 11
- Πλωτῖνος ὁ φιλόσοφος 39, 2.
ὁ σοφός 572, 9. τὸν πολλὸν
Π. . . ὃς εἶπερ τις ἄλλος
τῆς αἰρέσεως εἶναι Πλάτωνος
ἀξιῶν κτλ. 524, 19. (ἐν τῷ
περὶ τοῦ κόσμου λόγῳ, enn.
Π 1, 2) 524, 27. (Π 1, 4)
526, 13. 27. (Π 1, 6) 525, 13.
(Π 1, 7) 526, 8. (Π 2, 1) 486,
17. (IV 5, 7) 21, 7. (IV 7)
252, 20. (ἐν τῷ περὶ νοητῶν
ἢ περὶ ἀγαθοῦ, VI 7, 1) 39, 5.
101, 12. 571, 20. 584, 10.
617, 24
- Πορφύριος ὁ Φοῖνιξ 145, 3.
ἐν τοῖς εἰς (πρὸς) τὸν Τίμαιον
ὑπομνήμασιν 126, 12. 521, 25.
522, 18. 546, 6. 25. 164, 13.
165, 7. 166, 4. 7. 189, 10.
200, 4. 10. 201, 28. 224, 20.
ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν εἰς τὸν
Τίμαιον ὑπομνημάτων 154, 5.
23. 145, 3. 148. 7. 26. 149,
12. 19. 161, 18. 163, 21
- Πρόβλος ὁ τοῦ Πλάτωνος ἐξ-
ηγητῆς τε καὶ διάδοχος 311,
18 cet. ἐν τοῖς εἰς Φαῖδρον
ὑπομνηματικοῖς συντάγμασιν
248, 23. 251, 9. 251, 16. 19.
ἐν τῷ πέμπτῳ λόγῳ τῶν εἰς
τὸν Τίμαιον ἐξηγητικῶν (lo-
cum non inveni) 364, 5. 11.
ἐπίσκεψις τῶν πρὸς τὸν Πλά-
τωνος Τίμαιον ὑπὸ Ἀριστοτέ-
λους ἀντειρημένων (vel ἐν τῷ
ὑπὲρ τοῦ Τιμαίου πρὸς Ἀρι-
στοτέλην λόγῳ) 82, 15. 95, 5.
8. 96, 2. 99, 1. 138, 19. 167, 3.
224, 19. 238, 6 sq. 297, 21 sq.
482, 22. 523, 2. 11. 19. 524, 4.
582, 2. 626, 2 sq. (ἐν τῷ
πρώτῳ κεφαλαίῳ) 31, 12. (ἐν
τῷ τρισκαιδεκάτῳ κ.) 241, 27.
(ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ κ.)
318, 23. περὶ τῶν δέκα πρὸς
τὴν πρόνοιαν ἀπορημάτων
(vers. lat. ed. Cousin pag. 81)
37, 22 sq. 6, 15. 91, 10 sq.
570, 1 sq. 617, 24. περὶ φω-
τός 18, 19. 19, 6
- Πρωταγόρας 464, 1. 4
- Πρωτεύς 146, 21
- Πτολεμαῖος. τὴν ἐνάτην σφαι-
ραν τὴν ἀναστρὸν τὴν ὑπὸ
τοῦ Π. ἐπινηνομημένην 537, 7
- Πυθαγόρας. οἱ ἀπὸ Π. 405, 2.
410, 1. — Πυθαγορικοὶ μῦ-
θοι 318, 20. Π. τῶν αἰνιγμά-
των τρόπος 197, 26
- Ῥαδάμανθυς 632, 22. 26
- Sacrae scripturae loci. (τὸ θεῖον
λόγιον, Gen. 1, 31) 128, 15.
(τὸ Μωσαϊκόν, Ex. 3, 14) 142,
10. (τῶν παρ' ἡμῖν θεολόγων
ὁ μὲν τις, Psalm. 32, 9) 6, 6.
(ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμῶν,
Psalm. 102, 27) 229, 10. 14.
(τῶν παρ' ἡμῖν θεολόγων . . .
ἕτερος, Iud. 9, 5) 6, 7. (ἐκ
τῶν ἱερῶν γραμμῶν, Sap.
Sal. 1, 13. 14) 229, 16. 17.
(τὰ ἱερά λόγια, Iacob. 1, 17)
75, 20
- Στοά. τῶν ἀπὸ τῆς Σ. οἱ
πλείστοι 410, 2. 405, 3. —
Στωικοὶ 213, 4. 414, 4
- Συρακουσίων ἡγούμενος Διο-
νύσιος 644, 18
- Σωκράτης 28, 3 sq. 317, 24.
318, 1. 331, 23. 332, 18.
357, 5. 10. 15. 464, 15. 590,
2. 640, 7. — e. g. 11, 4. 5.
79, 16 sq. 80, 1. 92, 2. 109, 9.
111, 13. 339, 25. 347, 2. 352,
14. 15. 362, 9. 15. 437, 11.
13. 438, 4. 10. 11. 452, 14.
503, 18. 512, 4. 547, 11. 12.
567, 24. 26
- Σωφρονίσκος 567, 24. 25
- Ταῦρος ὁ Πλατωνικός 145,

2 cet. ἐν τοῖς εἰς τὸν Τί-
μαιον ὑπομνήμασιν 145, 13.
148, 8. 186, 18. 187, 2. 191,
18. 223, 4. 8. 24. (ἐκ τοῦ
πρώτου τῶν εἰς τὸν Τ. ὑπ.)
520, 4. 26. 521, 12

Ἰμμητός 419, 27
τινές 377, 7. 415, 16. τινές
τῶν νεωτέρων 29, 5. τινές
τῶν παρ' αὐτοῖς θεολόγων
290, 7. τινές (πολλοὶ) τῶν
ἡμετέρων 229, 11. 332, 20.

II.

[uncinis fractis saepta sunt, quae ad Proclum spectant]

ἀβάκιον 208, 17. 340, 9
[ἀβουλησίαι 560, 17]
ἀβουλήτω φύσεως ἀνάγκη 78,
12 — ἀβουλήτως 260, 18.
269, 17
ἀγαθός (θεός) 13, 10 sq. [562,
4] τὸ ἀ. 80, 28. 81, 2. 616,
18 [ὁ ὄντως ἀ. 119, 22] ἡ
θεοῦ γνώσις αὐτὸ τὰ. 584, 6
[(coni. τὸ ἐν) 37, 23 sq. cf.
38, 22] (opp. ἡδύ) 643, 12.
διτόν 594, 23. ἀ. τὸ κατὰ
φύσιν ἐκάστω 477, 6. 566, 9.
568, 14 sq. 616, 18. τὸ συμ-
φέρον καὶ ἀ. τῶ γινομένῳ, δι'
ὃ γίνεται 476, 28. 475, 1
ἀγαθότης θεοῦ 8, 23. 37, 18.
86, 20. 130, 25. 131, 7. 9.
133, 13. 134, 2. 9. 224, 25.
544, 18. θεός αὐτό ἐστιν ἀ.
80, 28
ἀγαθύνειν [37, 28] 81, 11
ἀγγεῖον 284, 1
ἄγγελος 575, 16
ἄγειν εἰς γένεσιν, ἐνέργειαν
sim. 10, 11. 40, 19. 48, 17 cet.
ἀγενησία [562, 17. 607, 8]
634, 15
ἀγέννητος κόσμος, τὸ πᾶν cet.
4, 3. 17. 125, 8 sq. 207, 15.
225, 22 sq. 273, 9. 277, 9.
399, 14. 441, 9 sq. 497, 23 sq.

502, 18 sq. 541, 14 sq. 559,
18. 565, 3. 11. 596, 5 sq.
599, 20. 637, 17. 638, 6. 645,
13 [120, 13. 243, 2 sq. 294,
9 sq. 404, 21. 478, 10 sq. 504,
2 sq. 550, 11 sq. 561, 20 sq.
589, 9 sq. 604, 4 sq.] ἡ ἀ. καὶ
δημιουργικὴ αἰτία 13, 22
ἀγκύλος. τὸ περὶ τὴν φράσιν
Ἀριστοτέλους ἀ. 212, 2
ἄγνοια (opp. γνώσις) 72, 2. 14.
255, 7. 8
ἀγνωμοσύνη 463, 18. 482, 16
ἀγκίνοια 163, 25. 211, 23. 25
ἀγωγή ἀνθρώπων 644, 14. πό-
λεως 643, 7. συλλογισμῶν 61, 4
[ἄδεκτος κακίας, μεταβολῆς
313, 15; cf. 613, 11. 14.
630, 25]
ἄδηλος. ἐν τῶν ἀ. τὰ ἄ. συλ-
λογίζεται 273, 11
ἀδιαίρετος [38, 11] 438, 9 —
ἀδιαίρετως 570, 20
ἀδιάκοπος (coni. συνεχής) 99,
21. 288, 3. 21. 595, 23
ἀδιάλυτος 129, 12. 144, 14.
227, 24. 241, 24. 272, 23. 494,
10. 595, 20. 597, 16 sq. 598,
22. 638, 14
ἀδιάρθρωτον (coni. ἀτελής) 543,
1 sq.
ἀδιάστατος (coni. ἀμερής) 575,

- 6 — ἀδιαστάτως 569, 17.
573, 8
ἀδιαφορία τῆς χρήσεως τῶν
ὀνομάτων 170, 11
ἀδιάφορος. τὰ αὐτὰ καὶ ἄ.
437, 27. 438, 7 — cf. 328, 13.
429, 17 sq. 594, 13 [313, 9]
ἀδιδάκτως ὑπ' αὐτῆς τῆς φύ-
σεως ἐκπαιδεύεται 322, 23
ἀδιεξίτητον τὸ ἄπειρον 10, 21.
619, 15
ἀδιορίστως 50, 9. 109, 13. 171,
16. (coni. ἀπλῶς) 29, 12. 49,
16. 51, 24. 70, 10
ἀδυναμία 14, 3. 336, 12. 14.
473, 26 [299, 21]
ἀεί 92, 4 sq. 98, 17 cet. [43, 6.
56, 7. 82, 15. 95, 5. 103, 15.
298, 10. 382, 12. 466, 3. 549,
15. 18 sq. 560, 14] ἐς ἀεί 4,
13. 5, 7 cet. τὸν ἀεὶ χρόνον
321, 19 [404, 4. 466, 21.
563, 4]
ἀειγεγενεσία τοῦ κόσμον 98, 18.
240, 16
ἀεικινήσια 240, 16
ἀεικίνητος 397, 2
ἀέριον εἶδος 376, 19. 415, 5.
ἀ. ζῶα 392, 27. 509, 8
ἄζωος ὕλη 349, 6. 369, 14
ἀήρ 16, 10. 17, 20 sq. 83, 7.
269, 26. 280, 20. 287, 27.
289, 2. 353, 4 sq. 416, 8. 490,
19. 506, 18. 532, 11. 596, 1.
18 [18, 23] τῶν δ' στοιχείων
202, 6. 422, 20. 499, 12.
ὁμοιομερῆς 431, 15. κοῦφος
309, 6. 391, 10. μέσης πῶς
ἐστὶν φύσεως τῶν τε βαρέων
καὶ τῶν κοῦφων 536, 5. θερ-
μός, ὑγρός 22, 16. 409, 7.
423, 24. 425, 22. 504, 13.
515, 1 sq. 521, 6 sq. ἐξ ἄ.
πυκνωθέντος μὲν γίνεται ὕδωρ,
μανωθέντος δὲ πῦρ. ἐξ ὕδα-
τος φθειρομένου ἄ. γίνεται
339, 7. 231, 11. 346, 8. 350,
14. 356, 14. 16. 392, 22. 24 sq.
412, 19. 417, 3 sq. 418, 1 sq.
429, 23 sq. 432, 21. 433, 14.
18. 435, 13. 460, 18. 506, 3. 4.
ὁ ὑπὲρ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρῶν
ἀ. κύκλω κινεῖται 489, 16.
493, 21
ἀθανασία (cf. Plat. politic.
270 A) 138, 12. 228, 4. 9. 229,
19 sq. 234, 1. 252, 19. 259,
14. 272, 24. 300, 11. 301, 1.
311, 12. 16. 312, 13. 494, 11.
548, 8. 556, 2. 594, 20. 23.
596, 12 sq. 638, 13 [253, 27]
ἀθάνατος 136, 10. 230, 6. 234,
18 sq. 237, 4 sq. 312, 12. 352,
4. 9. 594, 18 sq. 630, 15 [589,
21 sq.]
ἀθεμιτογαμίαι 635, 11
ἄθεος 340, 2 — ἀθέως 582, 28
ἀθεότης 134, 15. Ἐπικουρείων
176, 19
ἀθετεῖν ὑπόληψιν sim. 331, 19.
573, 13. 26. 597, 19. 598, 11.
[610, 2. 631, 13] τοὺς καθε-
στῶτας θεοῦς 640, 6
ἀθέτησις δογμάτων 512, 12
αἰδῖος 2, 10. 8, 4. 79, 17. 94,
14. 114, 12. 21. 25. 129, 5 sq.
139, 1. 169, 15. 191, 2. 207, 3.
230, 26. 235, 12. 344, 21. 353,
22. 361, 24. 367, 20. 393, 28.
394, 5. 399, 27. 407, 17. 443,
2 sq. 447, 2. 459, 10. 473,
13 sq. 520, 2. 544, 19. 545, 9.
548, 18. 558, 9. 568, 4. 569,
21. 573, 4. 574, 6. 575, 1.
579, 13. 581, 10. 584, 15. 628,
5 [56, 10 sq. 120, 13. 243, 6.
15. 295, 10. 382, 14. 404, 1]
ἐξ αἰδίου 9, 2. 5. 11, 23. 23,
15. 33, 2. 41, 19. 69, 3. 75,
20. 78, 9. 84, 26. 108, 11. 142,
11 sq. 169, 5. 23. 264, 3. 331,
7. 342, 18. 468, 20. 474, 6

- [404, 24] — *αἰδίας* 76, 27. 86, 7. 118, 18. 169, 1. 247, 12 sq. 273, 16. 285, 9. 290, 11
αἰδιότης κόσμον 2, 13. 125, 15. 167, 9. 248, 10. 249, 9. 258, 25. 396, 23. *οὐρανόϊον σώματος* 530, 13 [*αἰῶνος* 608, 7]
αἰθέριον σῶμα 278, 24. 492, 8. *πῦρ* 519, 17
αἰθήρ 241, 4. 276, 9
αἶμα 287, 26. 347, 16. 358, 14. 375, 9 sq. 431, 16. 432, 21. 462, 13. 503, 20. *θερμόν, ὑγρόν* 308, 4 sq.
αἰρέσεις τοῦ ἡδέος 328, 21. *βίον* 40, 2. 78, 20. *αἶ.* Πλάτωνος 524, 20. 32, 17
αἰσθάνεσθαι 280, 18 — *αἰσθητά* 28, 4. 33, 6. 65, 19. 131, 14. 159, 27. 168, 3. 5. 178, 12 sq. 270, 4. 355, 21. 637, 23. *οὐσίαι, ζῶα, κινήσεις, κόσμος* 33, 18. 511, 21. 288, 6. 130, 2. 621, 10
αἰσθησις 65, 20. 84, 7. 128, 14. 137, 16. 166, 17. 21. 263, 25. 285, 19. 355, 23. 26. 374, 22. 416, 17. *πιστοτέρα παντὸς λόγου* 201, 3. *κατ' ἐνέργειαν* 258, 1 sq.
αἰσθητικόν 408, 10. 425, 16. *αἶ.* ἀντίληψις 194, 19. *δύναμις* 340, 16. 348, 5. 353, 26
αἰτεῖσθαι τὸ ἐξ ἀρχῆς 393, 26. *τὸ ζητούμενον* 394, 9
αἴτημα (opp. ἀπόδειξις) 426, 6. *ἀναπόδεικτον* 445, 7
αἰτία ποιητική 171, 5. 173, 23. 174, 3. 180, 10. 183, 8. 16. 625, 13. *ἀγένητος, δημιουργική* 13, 22. 80, 20. 84, 9. 183, 13. *ἀσώματος, δημιουργική* 636, 5. *φυσικατάτη* 7, 25. 134, 17. (syn. λόγος) 131, 11. *μία ἢ πάντων αἰτία καὶ ἀρχή* 207, 21. 639, 15
- αἰτιατόν* (comp. αἴτιον) 14, 20. 22, 26. 100, 13. 14. 252, 2. 3. 349, 25. 353, 17. 488, 24 sq. [478, 22. *κατ' ἐνέργειαν* 42, 8. 49, 16. 97, 19]
αἴτιον (comp. αἰτιατόν) cf. *αἰτιατόν. πάντων* 78, 15. 471, 25 [56, 15. 24]. *ἐν τὸ πάντων αἶ.* 468, 2. *πρῶτον* 38, 21. 88, 25 sq. 275, 14. *δεύτερα, μέσα, προσεχές* 89, 3. 88, 21. 24. 91, 4. 130, 6. 89, 1. 90, 21. 92, 21. 93, 4. *τὸ τοῦ αἶ.* *αἶ.* 93, 5 [*ἀκίνητον* 55, 25 sq. 299, 10] *φθοροποιά* 301, 27. 338, 9. *ἐξ παντὸς γινομένου τὰ αἴτια κατὰ Πλάτωνα, ὑλικόν, εἰδικόν, ποιητικόν, παραδειγματικόν, ὀργανικόν, τελικόν* 159, 5 sq. *ὑλικόν* 183, 9. 449, 16. *ποιητικόν* 7, 4. 15, 22. 21, 5. 130, 10. 171, 2. 174, 5. 183, 23. 184, 1. 349, 28. 353, 16. 19. 440, 3. 449, 19. 473, 24. 476, 26. 508, 17. 623, 13. *τελικόν* 476, 27. *δημιουργικόν* 17, 2. 21, 3. 23, 15. 100, 18. *τὸ πάντων μάλιστα αἰτιώτατον* 88, 23
αἰτιώδης ἀρχή 159, 2. 160, 19
αἰὼν δύναμις ἀπειρος [298, 5 sq. 1, 18] (comp. χρόνος) 100, 2. 114, 21 sq. 116, 15. 118, 17. 555, 12. 556, 7. 575, 17. 618, 7 sq. [103, 20 sq. 608, 7. 10] *ἐξ αἶ.* 141, 23
αἰώνιος 35, 15. 95, 18. 27. 100, 1. 109, 7. 113, 24. 115, 13 sq. 169, 6. 209, 17. 224, 23. 557, 8. 558, 10. 613, 6. 618, 2 [24, 2 sq. 298, 6 sq. 549, 9 sq. 608, 10] *τὸ αἶ.* *ἀπειροδύναμον* 1, 20. (opp. ὑπὸ χρόνον) 4, 12. 5, 5. 472, 5. (coni. ὑπέρχρονος) [138, 23. 167, 13] *αἰωνίως* 179, 8. 544, 20 [*αἰωνιώτερος* 562, 9]

- ἀκινήσια 62, 24. 27
 ἀκίνητος 75, 23. 208, 10. 259,
 21. 274, 20 sq. 489, 13. 490,
 16. 542, 12. 17. 599, 7. 613, 2
 [55, 25 sq. 299, 10. 539, 5]
 ἀκμὴ τοῦ παιδοποιεῖν 319, 23.
 324, 8
 ἀκοή 270, 3. 7
 ἀκολουθεῖν log. 4, 11. 204, 24
 cet. [608, 27 sq.]
 ἀκολουθία 200, 22. λογική 268,
 12. φυσική τις καὶ ἀναγκαία
 273, 26. τοῦ λόγου 612, 24
 ἀκόλουθος 5, 15. 52, 2. 92, 19.
 (opp. μαχόμενον) 465, 14.
 κατὰ τὸ ἄ. 14, 17. 182, 9.
 293, 1. 508, 1. κατὰ τὸ τῆς
 φύσεως ἄ. 311, 9. ἀκολουθό-
 τερος 168, 25 — ἀκολουθῶς
 8, 23. 32, 16. 50, 4. 204, 17.
 18 cet.
 ἀκοσμία 338, 9. 446, 9 [314,
 3 sq. 404, 25]
 ἀκουστικοῦ κριτηρίου ἐκ γενετῆς
 ἐστερημένος 286, 2
 ἄκρα (opp. μέσα) 515, 17 sq.
 [605, 14]
 ἀκρίβεια διαλεκτική 45, 8
 ἀκριβολογία 142, 3
 ἀκρότης 518, 18 [523, 18. 524, 6]
 ἀκτῖνες ἡλιακαί 16, 16 sq. 266,
 15. 282, 16
 ἄκνυροι λέξεις 161, 24
 ἀκνυρολογία ὀνομάτων 157, 9
 ἀλλοιότερος 76, 7 sq.
 ἀλλοιοῦν 22, 16. 75, 17. 257,
 27 cet.
 ἀλλοίωσις 40, 20. 66, 4. 8. 18.
 71, 16. 73, 21. 27. 75, 16. 76,
 7. 80, 27. 81, 4. 15. 102, 21.
 137, 18 sq. 170, 4. 182, 2. 6.
 203, 24. 205, 7. 209, 4. 7. 234,
 14. 257, 24. 276, 10. 334, 12.
 396, 6. 415, 14. 419, 4. 421, 14.
 530, 21. 614, 5 sq. κινήσεις
 ἐν ποιῶ 256, 22. ἢ κατ' ἄ.
- κινήσις 74, 14. ἡ κυρίως ἄ.
 72, 4. διαφέρει γενέσεως καὶ
 οὐσιώσεως 22, 24. 72, 16
 ἀλλοιωτικός 22, 11. ἢ ἐν τῇ
 γαστρὶ ἄ. δύναμις 375, 25
 ἄλμυρός 506, 26
 ἄλογος 408, 12. 19. 425, 14.
 581, 17 [318, 21 sq., cf. Plat.]
 ζῶα 330, 11. 433, 29. ζωή
 265, 19. σῶμα 261, 21. ψυχὴ
 251, 7. 261, 20. ἡ φύσις ἢ ἄ.
 583, 9. 260, 25. δύναμις 256,
 10. 280, 6. 348, 4. 25. 352, 1.
 ἄ. καὶ φυσικὴ ὁρμὴ 486, 21
 ἄλντος κόσμος (cf. Plat.) 226,
 1 sq. 235, 15. 312, 11 [119,
 15] cet.
 ἄμαξα 274, 19. 275, 20. 276,
 18. 21
 ἀμεγέθης ὕλη 430, 16. 25. 431,
 28. 432, 25. 435, 25. 436, 17.
 22. 24. 439, 11
 ἀμείβειν τόπον ἐκ τόπου 290,
 18. 334, 24
 ἀμέρεια τῆς τοῦ θεοῦ βουλή-
 σεως 584, 20
 ἀμερῆς 115, 12. 24. 354, 19.
 435, 8 sq. 472, 16. 575, 5 [91,
 20. 364, 22] — ἀμερῶς 78,
 27. 569, 17. 570, 23 sq.
 577, 14
 ἀμέριστος 237, 6 — ἀμερίστως
 617, 15
 ἀμέσως 49, 5. 78, 29. 93, 16.
 18. 94, 15. 262, 23. 266, 3 sq.
 280, 2. 4. 281, 4. 340, 1. 493,
 2. 578, 22
 ἀμετάβατος [38, 11] cf. 577, 16
 — ἀμεταβάτως 570, 20 sq.
 573, 16. 577, 14
 ἀμετάβλητος 75, 23. 29. 205,
 6 sq. 208, 11. 210, 28 sq. 334,
 17 sq. 336, 6. 22. 346, 15.
 356, 20. 28. 385, 5 sq. 388,
 20. 392, 12 sq. 395, 8 sq. 410,
 8 sq. 417, 27. 419, 5. 421, 12.

- 425, 8. 429, 11. 434, 3 sq.
620, 21. 638, 5 [56, 1. 295, 1.
381, 4. 12. 466, 15] — ἀμετα-
βλήτως? 389, 1
ἀμετακίνητος 534, 16
ἀμετρία 303, 15
ἀμετρος κακία 635, 16 — ἀμέ-
τρως 233, 9. 416, 8
ἀμικτον πρὸς ἕτερον (coni.
ἀπλοῦν) 531, 5
ἀμοιβαία . . . ὡς μὴ ὄντος θα-
τέρον πάντως θάτερον εἶναι
585, 10
ἀμορφος (syn. κακόμορφος)
585, 26
ἀμπελος 307, 23. 371, 2
ἀμφιβάλλειν (coni. ἀπορεῖν)
176, 28
ἀμφιβολία 176, 18. 512, 19
ἀμφίβολος 173, 14. 174, 12.
175, 24. 176, 6
ἀμφιδοξεῖν 175, 13
ἀμφισβητήσιμος 274, 13
ἀμφισβήτησις 32, 16
ἀνάγειν ἐπὶ, ὑπὸ 53, 10. 197,
27. 424, 5. 437, 26. 30
ἀναγκάζειν log. 469, 1. 572, 23
ἀναγκαῖος de consequentia log.
35, 28. 36, 24. 127, 11. 242,
6. 248, 26. 399, 23. 401, 14.
517, 11. 635, 1 [403, 20] φυ-
σικὴ καὶ ἄ. ἀκολουθία 273,
25. ἄ. καὶ ἀνέλεγκτοι λόγοι
344, 20 — ἀναγκάιος 456, 5.
ἄ. καὶ οὐκ ἀσυλλογίστως συλ-
λογίζεσθαι 204, 26
ἀναγκαστικὸν οὐδὲν ἔχει ὁ λόγος
476, 19
ἀνάγκη τοῦ λόγου 128, 20.
201, 1. 372, 19. 448, 21. τῆς
ἀκολουθίας 200, 21. ἄ. φύ-
σεως ἀβούλητος 78, 12. 13
ἀναγωγὸς πρὸς 255, 16. 24
ἀναδεικνύναι 189, 22
ἀναθυμιάσεις καπνώδεις ἀπὸ
τῆς γῆς 393, 4
- ἀναιρεῖν σῶμα, τὰ στοιχεῖα
sim. 110, 9. 422, 17 sq. [561,
3] (opp. τιθέναι) 192, 24. 227,
7 cet. θέσειν sim. 29, 29. 494,
20. 496, 23. 497, 20. τὸ γένος,
τὰ εἶδη 408, 23. 24. γένεσιν
449, 10
ἀναιρέσεις 160, 12. 267, 10. 19
ἀναιρετικὸς 190, 13
ἀναισθητος ὕλη 349, 5
ἀναίτιως (coni. ἀνάρχως) 639, 16
ἀνακάμπειν 258, 17. 19. 309,
16 sq. 363, 7. 10
ἀναλαμβάνειν λόγον 265, 3
ἀναλάμπειν 371, 12
ἀναλλοίωτος 209, 8. 229, 2. 235,
19. 233, 27 [466, 15]
ἀναλογεῖν 376, 14
ἀναλογία 518, 16. 536, 24. 26.
568, 13
ἀνάλογον 426, 20
ἀναλύειν 153, 24 sq. 227, 18.
305, 6. 343, 25. 348, 13. 350,
6. 31 sq. 354, 1 sq. 428, 23.
429, 13
ἀνάλυσις 148, 21. 206, 23. 348,
22. 353, 25. 354, 1. 377, 6
ἀναμφίλεκτος ἀπόδειξις 6, 12.
73, 20
ἀνάπλασμα φαντασίας μυθῶδες
291, 17
ἀναπλάττειν 287, 22. 292, 1.
327, 11. 400, 21. 531, 23
ἀναπληροῦν 202, 17. 235, 27.
595, 27
ἀναπλήρωσις τοῦ λείποντος 137,
21. 202, 13. 231, 6. 236, 16
ἀναπνεῖν 210, 14
ἀναπόδεικτος 248, 12. 438, 26.
445, 7. 541, 11 — ἀναπο-
δεικτως λαμβάνειν 273, 12.
555, 16
ἀναρμοστία 366, 14
ἀναρχος 3, 9. 11, 2. 17. 12, 3.
118, 6. 13. 127, 18. 140, 11 sq.
168, 8. 16. 224, 12. 24. 230,

19. 20. 257, 8. 20. 399, 5. 21.
 459, 2. 464, 26. 469, 2 sq. 470,
 17. 548, 3. 553, 2. 556, 12.
 557, 22. 568, 2. 619, 5 [561,
 20] κατ' αἰτίαν 161, 13. κατὰ
 χρόνον 206, 3. 211, 4. 5 —
 ἀνώρως 169, 24. 568, 20. 572,
 19 [381, 6. 562, 23] (coni.
 ἀναίτως) 639, 16
 ἀνασκευάζειν ὑπόθεσιν 30, 3
 ἀνασκευή 293, 8. 400, 2
 ἀναστρως σφαῖρα 537, 8
 ἀνατέλλειν 492, 12
 ἀνατολαί 198, 25. 199, 2. 9
 ἀνατολικά 198, 21
 ἀνατροπή 57, 7
 ἀναφέρειν ἐπί, εἰς 198, 2.
 506, 24
 [ἀναφορὰ πρὸς 382, 8]
 ἀναφωνεῖν 135, 20
 ἀνδρείκελον σχῆμα 374, 14
 ἀνδριαντοπλάστης 374, 11
 ἀνδριάς 305, 7 sq. 359, 27 sq.
 374, 3 sq. 379, 13. 410, 16 sq.
 510, 5
 ἀνείδεος ὕλη 349, 6. 407, 25.
 408, 1. 409, 22. 412, 3. 4.
 425, 26 sq. 427, 10. 433, 3 sq.
 439, 15 [539, 5. cf. 541, 25 sq.]
 ἀνείδεόν τε καὶ ὕλη 304, 24.
 305, 22
 ἀνέλεγκτος 204, 23. 344, 20.
 531, 24
 ἀνευδεής 85, 5 sq. 236, 13. 14.
 26 — ἀνευδεῶς 86, 21
 ἀνεπίδεκτος μεταβολῆς 388, 24.
 26. 284, 8
 ἀνεπιστημοσύνη 596, 24
 ἀνεπιστήμων 309, 2
 ἀνεπιτηδέιος ὕλη [466, 4. 539,
 19] cf. 476, 21. 477, 2
 ἀνεπιτηδειότης 71, 5
 ἀνθραξ 519, 4. 7
 ἀνθρώπειον εἶδος 257, 15. 431,
 5. σπέρμα 449, 25. σῶμα
 500, 18
 ἀνθρώπινα πάθη 632, 4. ἀ.
 μέθοδος 12, 22
 ἀνθρώπος 12, 14. 19. 13, 2.
 334, 9. γίνεται ἐν καταμηρίῳ
 καὶ σπέρματος 339, 4. cf. 432,
 11. 365, 17. ἐν γενέσει καὶ
 φθορᾷ τὸ εἶναι οἱ ἀ. ἔχομεν
 503, 22. πολλοὶ τῶν ἀ. τὸ
 μέλλον ἐγνώκασιν 581, 14. cf.
 279, 4. λογικὸς ὁ ἀ. κατὰ τὴν
 ἔξιν 84, 20. μόνον τῶν ἐν-
 ταῦθα ζώων χερσὶ χρῆται 40,
 11. χρῆσις τῶν ἀ. 370, 24.
 οὔτε δακτυλιαῖον ἀ. γενέσθαι
 οὔτε μέγρι σελήνης τῷ μεγέθει
 διήκοντα 431, 11 — saep. in
 exemplis 9, 7. 10. 11, 7. 29, 1.
 93, 3. 150, 7 [38, 12] cet.
 ἀνομοιομερής 426, 15. 431, 12.
 439, 3. 11
 ἀντέμφασις 148, 22
 ἀντιδιαρεῖν 178, 6. 8. 180, 21.
 181, 3. 11. 24. 308, 27
 ἀντιδιαίρεσις 181, 18
 ἀντιδιαστέλλειν 113, 21. 150, 23.
 180, 22. 182, 4
 ἀντιδιαστολή 182, 7
 ἀντίθεσις 181, 22. κατὰ τὴν
 σὺν ἀ. ἀντιστροφήν 126, 20.
 150, 14. 204, 12. 225, 28. 268,
 20. 592, 17. 25. 594, 14
 ἀντικεῖσθαι 35, 5. 105, 20. 150,
 18. 174, 2. 181, 26. 182, 15.
 24. 209, 25. 210, 4. 226, 24.
 306, 10. 401, 17. 451, 16. 456,
 24. 27. 457, 3. 596, 17. 629,
 21 [103, 16. 294, 19] — ἀντι-
 κειμένως ἔχειν 471, 6
 ἀντιλαμβάνεσθαι 65, 20. 77, 24.
 84, 6 cet.
 ἀντίληψις τῶν αἰσθητῶν 65,
 21. αἰσθητικὴ 194, 19. δι'
 αἰσθήσεως 285, 24. 286, 7
 ἀντιμεταβάλλειν 311, 23. 27.
 312, 4
 ἀντιμεταρρεῖν τοῖς λόγοις 496, 21

- ἀντιπάθεια* 530, 20
ἀντιστρέφειν 206, 7. 207, 15.
 593, 4 — *ἀντεστραμμένως*
 36, 1
ἀντιστροφή: cf. *ἀντίθεσις*
ἀντιστρόφος 36, 23
ἀντιτιθέναι 173, 24. 180, 5. 6.
 181, 19. 23. 182, 4. 639, 18
ἀντίφασις 63, 12. 496, 19. 501,
 20. 502, 2. 599, 11. 629, 26.
συναληθύνειν ἀδύνατον τὴν ἀ.
 302, 10. 361, 17. 63, 16. 80,
 11. 151, 4. 227, 18. 291, 13.
 441, 24 sq. 442, 10. 11. 619,
 13. 628, 12. *τῆς ἀ. ἀνάγκη ἢ*
τὴν κατάφασιν ἀληθῆ εἶναι ἢ
τὴν ἀπόφασιν 112, 21
ἀντιφατικὴ διαίρεσις 182, 11
ἀντίφραξις 15, 28
ἀνυπαρξία 142, 2. 182, 5. 268,
 21. 22
ἀνυπόστατος ὑπόθεσις sim. 445,
 17. 19 [607, 13]
ἀνυφαίνειν 138, 7. 13. 235, 28.
 236, 25. 598, 25
ἀνώλεθρος [cf. *Plat.*; 589, 22 sq.]
 cf. 599, 4
ἀνωφόρον τὸ πῦρ 497, 6. 535, 3.
ἀξίωμα 25, 27. 45, 15. 24. 47,
 21. 49, 18. 50, 10. 53, 2. 54,
 14. 360, 10. 380, 12. 430, 8.
 592, 26. 594, 5 [43, 4 sq. 589,
 6. 590, 6]
ἄξων astron. 198, 15
ἀόριστος 408, 8. 424, 10 sq.
 433, 24 sq. 435, 28. 633, 8.
ἀ. μόριον (τὶς) 160, 15 —
ἀορίστως 430, 22
ἀπάγειν εἰς ἄτοπον 60, 13.
 455, 24
ἀπαγωγή εἰς ἄτοπον 593, 9
ἀπαθῆς 20, 11. 236, 25 sq.
 241, 21. 328, 19. 397, 19. 418,
 4. 493, 19
ἀπαράβατος ἢ ἐν τῷ παντὶ τά-
ξις 184, 11
ἀπαράλλακτος 116, 1 — *ἀπαρρα-*
λάκτως 504, 18
ἀπαρραλόγιτος πρόνοια 40, 2.
 78, 21
ἀπεινάζειν 323, 13
ἀπεικονίζειν 105, 4
ἀπειρία 620, 3 [550, 22] *χρό-*
νον 555, 14. 556, 9. 613, 8
ἀπειροδύναμος 2, 1. 9 3, 7.
 312, 19 — *ἀπειροδυνάμως* 5, 13
ἄπειρος δύναμις, χρόνος sim.
 1, 18. 6, 1. 12. 5, 21 sq. 7, 20.
 26. 8, 1. 10. 9, 20. 10, 2. 11,
 13. 235, 6. 258, 16. 385, 19.
 390, 17. 398, 6. 554, 19. 22.
 555, 16 sq. [96, 6. 167, 17.
 298, 1 sq. 549, 19 sq.] *φύσει*
ἀδιεξίτητον 10, 21. 11, 2. 17.
 [ἔξ ἀ. χρόνου, εἰς τὸν ἀ. χρό-
νον 607, 22. 23] *ἔξ ἀ.* 176, 2.
 608, 2. 618, 21. *ἐπ' ἀ. ἔσεσθαι*
 618, 19 sq. *εἰς, ἐπ' ἀ. ἦκειν*
 sim. 3, 4. 106, 6. 112, 8. 206,
 22. 434, 21. 25
ἀπελέγγειν 27, 1. 29, 13 cet.
ἀπλανῆς σφαῖρα vel *ἡ ἀ.* 292,
 2. 355, 26. 488, 11. 496, 3.
 537, 7. 578, 12. 579, 2. 580, 1.
 13. *ἀστέρες* 517, 18
ἀπλότης 354, 6. *παντελῆς τοῦ*
θεοῦ 5, 16
ἀπλοῦς (coni. *εἰς, ἀσύνθετος,*
ἀμέριστος cet.) 4, 8. 5, 13.
 153, 23. 155, 23. 164, 6. 166,
 18. 206, 19. 207, 3. 13. 226,
 21. 227, 20. 237, 6. 285, 11.
 286, 24. 415, 10. 422, 2. 453,
 21 sq. 468, 22. 470, 9. 484,
 26. 529, 2. 531, 1. *ἀπλούστερα*
 353, 23 sq. 359, 4. *ἀπλούστα-*
τον 428, 7. 16 — *ἀπλῶς καὶ*
ἀδιορίστως 29, 12. 597, 14 [τὸ
ἀπλῶς 404, 17] *ἢ ἀ. γένεσις*
 22, 25. *ἐπιστήμη* (opp. *μερι-*
καὶ ἐ.) 28, 6. *ἕλη* 409, 21.
 414, 4. 5. 452, 4. 470, 6 [404,

- 14] τὸ ἄ. καλόν 28, 8. ζῶν
433, 27. σῶμα 408, 4. 5. 413,
2. 414, 5. 415, 7. 419, 10. 435,
22. ἡ ἄ. τοῦ σώματος οὐσία
424, 9. 23
- ἀπογεννᾶν 392, 23
- ἀπογέννημα 319, 26
- ἀπογίνεσθαι (opp. γίνεσθαι)
423, 4. 6. 27. 424, 20. 425, 4
- ἀποδεικνύναι 32, 10. 61, 7.
118, 5 cet.
- ἀπόδειξις 61, 17. 135, 7. 426, 6.
596, 9 cet. ἀναμφίλεκτος 6,
12. 73, 20. λογική 368, 4.
365, 4
- ἀποδιαιρεῖν 588, 24
- ἀποιον σῶμα 346, 10. 408, 4.
409, 4. 23. 413, 6. 426, 21.
434, 3. 7. 442, 17. 445, 24
- ἀποκαθίστασθαι 579, 3. 28 sq.
580, 27 sq.
- ἀποκατάστασις τῶν οὐρανίων
εἰς τὸ αὐτό 578, 17. 21. 579,
9. 20. 580, 23
- ἀπονεῖν 320, 17
- ἀπομερισμός 354, 18
- ἀπορρεῖ φῶς ἀπὸ τοῦ φωτί-
ζοντος 18, 1
- ἀπόρροια 81, 2
- ἀποσβέννυσθαι 366, 15. 18
- ἀποστήματα κατὰ τὰς φλεγμο-
νάς 397, 6
- ἀποτελεῖν 41, 7. 500, 20. 26 cet.
[523, 20. 538, 12. 539, 24]
- ἀποτελεσμα 36, 23 sq. 76, 15.
77, 27. 375, 1 sq. 426, 12.
454, 14 [478, 16. cf. 496, 15.
499, 3. 6. 500, 10 sq. 505,
16 sq.]
- ἄπους. ἄ. ζῶα 487, 3
- [ἀπουσία θεοῦ 607, 11 sq. cf.
622, 27 sq.]
- ἀποφαίνεσθαι 62, 16. 74, 21 cet.
[ἀποφαίνειν 56, 18]
- ἀποφάναι 193, 23. 209, 12
- ἀπόφανσις 268, 11. 317, 19.
465, 4 cet. (ἀπόφασις cod.)
68, 19. 248, 13. 593, 5
- ἀπόφασις (comp. κατάφασις)
107, 2. 112, 20. 192, 22. 24.
227, 7. ἐκ μεταθέσεως 80, 14
- ἀποφάσκειν 205, 23. 209, 15
- ἀπροαίρετος φύσεως δύναμις
260, 12 — ἀπροαιρέτως 256,
27. 260, 4 sq. 263, 9. 268, 27.
269, 3. 9. 14. 270, 2. 271, 3.
485, 12
- ἀπροσδεής 230, 24. 231, 13. 21.
235, 25
- ἀπροσδιορίστως 594, 17. 597, 8
- ἀπώλεια 401, 24. 26. (απολεία
cod.) 268, 2. 321, 7. 635, 17
- ἀράχμιον. τὸ ἐξ ἄ. τῶν συλλο-
γισμῶν ὕφασμα 52, 6
- ἀρδεύειν 54, 4. 339, 6. 432, 9.
449, 26
- ἀρετή 255, 8. 9. 643, 8. ἄ. πο-
λιτικά 325, 5 (cf. Plat.)
- ἀριθμός 437, 31. 619, 2 cet.
- ἀριστερός 34, 6. 451, 13 sq.
- ἄρμα 267, 3. 5. 276, 6. 336, 20.
401, 35. 546, 24
- ἀρμόζειν [cf. Plat.; 119, 20 sq.
404, 12. 591, 7. 8] 128, 13 sq.
372, 15. 373, 5
- ἀρμονία 55, 21. 131, 4. 134, 5.
(coni. σύνθεσις, τάξις) 475, 27.
565, 18. ἡ κατὰ τὰς ἄ. ἐπι-
στήμη 286, 4
- ἀρμονικοὶ λόγοι 197, 2
- ἀρτηριῶν κίνησις 288, 7
- ἀρτοποιητικὴ τέχνη 375, 23
- ἄρτος 346, 20. 356, 17. 358, 16.
17. 375, 24. 432, 21. 435, 10
- ἀρχέτυπον 33, 14. (opp. εἰκῶν)
25, 25
- ἀρχή (opp. τέλος) 2, 11. 107,
27 cet. σωματική 398, 8. χρο-
νική 163, 16. 18. 170, 20. μία
ἡ πάντων αἰτία καὶ ἄ. 207,
22. 639, 15. 468, 2. 88, 14.
565, 24 [πηγὴ καὶ ἄ. κινήσεως

- 243, 5. ἀρχαί 32, 2. 381, 23]
 ἀρχαί, ἐξ ὧν τὰ ὄντα συν-
 ἔστηκεν 29, 20. ἀρχαί ἐξ 159,
 24, cf. αἴτιον. αἰτιώδεις 160,
 19. ποιητική 161, 6 sq. ἄ. καὶ
 θίξα ἐπιχειρήματος 296, 25.
 Πλατωνικά [479, 10] 494, 6.
 541, 14. (coni. πρότασις) 541,
 9. 544, 15. τὸ ἐξ ἄ. αἰτεῖσθαι
 393, 25. ζωδίου ἀρχή 578, 26
 ἀσέβεια 88, 8. 182, 20. 191, 1.
 324, 4. 331, 24
 ἀσεβεῖν [56, 23. 25] 612, 21.
 631, 10. 18
 ἀσεβής 84, 8. 88, 5. 133, 12.
 191, 7. 630, 10
 ἀσθένεια 8, 24. 13, 20. 14, 2.
 5. 300, 5 sq. 336, 21. φνσική
 303, 8. 11. λέξεων 113, 24.
 116, 23. 117, 9
 ἀσθενής 300, 6. τὸ τῆς λέξεως
 ἄ. 106, 13
 ἄσκιος 16, 8. 17
 ἄσκιός 416, 2. 10
 ἀστέρες 496, 5. 633, 18. ἀπλα-
 νεῖς 517, 18
 ἀστραπή 149, 2. 390, 12. 518, 24
 ἄστρα 78, 26. 281, 27. 282, 22.
 μὴ διαφανῆ τῶν ἄ. τὰ σώματα
 282, 3. [πλειστον ἔχει τοῦτο
 τὸ στοιχεῖον, sc. πῦρ, 523, 17]
 ἀστρονομία 28, 7
 ἀστρονομικά μέθοδοι 318, 13
 ἀστρονόμων παῖδες 517, 19
 ἀστρῶς κύων 437, 17. 438, 24
 ἀσύγκλωστα (coni. μαχόμενα)
 461, 19
 ἀσύγκριτος ὑπεροχή 255, 19.
 340, 24. 517, 21 — ἀσυγκρί-
 τως ὑπερέχειν 255, 16. 341, 14.
 110, 14
 ἀσυλλόγιστος (cf. Porphy.) 154,
 18. 161, 19. 163, 21. 264, 26
 — ἀσυλλογίστως (opp. ἀναγ-
 καίως) 204, 26
 ἀσύμβατος 235, 22
- ἀσυμφωνία 598, 13
 ἀσύμφωνος 435, 5. 516, 12
 ἀσύνθετος 155, 23. 156, 20 sq.
 164, 6. 206, 19. 20. 207, 13.
 377, 10. 454, 21
 ἀσυνήπαρκτος 182, 11
 ἄσχετος 84, 10. 110, 8. 195, 5.
 252, 12 sq. — ἀσχέτως 84, 4.
 195, 27
 ἀσχημάτιστος 308, 24. 411, 24.
 453, 28. 455, 4
 ἀσώματος 117, 7. 253, 5. 345,
 24. 346, 24. 407, 24. 408, 2.
 409, 21. 410, 8. 412, 25. 415,
 19. 417, 12. 16. 418, 3. 4. 422,
 3. 425, 10. 428, 21 sq. 488, 16.
 20. 492, 27. 636, 4. τὸ ἄ.
 ἀμερές ἐστίν 436, 23. 439, 11
 ἄτακτος 201, 13. 308, 26. 309,
 13. 310, 1. 311, 19. 313, 3.
 543, 2 sq. 565, 1 sq. 17. 585,
 1 sq. 586, 1. 601, 22 sq. 613,
 15 [294, 19. 539, 12. 22. 550,
 11. 560, 10 sq. 590, 11 sq.
 607, 3 sq. — ἀτάκτως 607, 6]
 ἀταξία 338, 8. 623, 12 sq. [314,
 3 sq. 539, 26. 606, 15 sq.]
 ἀτέλεστος καρπός 450, 1. κῆ-
 μα 320, 12
 ἀτελευτήτος 3, 10. 114, 13. 118,
 13. 144, 8. 257, 9. 20. 399, 6.
 22. 553, 2. 557, 22 [561, 20
 — ἀτελευτήτως 381, 6. 562, 24]
 ἀτελής 64, 6. 82, 5 sq. 86, 28.
 92, 10. 98, 16. 101, 6. 102, 19.
 132, 8 sq. 508, 9 sq. 543, 3.
 586, 20 [56, 11. 20. 82, 21.
 563, 7]
 ἄτη (dea) 632, 7
 ἄτμις 416, 19. 521, 9
 ἄτμοί 521, 10
 ἄτομος 9, 8. 11. 17. 10, 26.
 92, 4. 11. 21. 109, 24. 362,
 27. 423, 17. 436, 23. 437, 11.
 24. 27. 440, 10. 472, 4. ἄτο-
 μώτατα 38, 24. 91, 24. 92, 2.

- 462, 6. 568, 24. 570, 22 [38, 18]
ἀτρεπτος (coni. *ἀγένητος*) 637, 16
αὐγαί ἡλίου 282, 10
αὐγοειδές 288, 18
αὐθαίρετος γνώμης ὁρμή 566, 25
αὐθυπόστατος 33, 12 sq. 307, 20. 424, 9. 428, 18. 471, 5 [364, 22]
αὐλος 470, 1. 10. *ψυχή* 468, 22 [φῶς 18, 20]
αὐξάνειν 334, 22. 394, 27
αὐξείν 11, 19. 74, 17. 258, 7. 354, 26 sq. 389, 25. 393, 14. 485, 27. 619, 26. 620, 11
αὐξήσις 236, 20. 258, 6. 9. 263, 26. 486, 1. 619, 3. ἢ κατὰ αὐ. *κίνησις* 74, 13. cf. 256, 21. 417, 25. 28
αὐξητική δύναμις 340, 16. 348, 5. 354, 23
αὐτάρκεια τῆς φύσεως 235, 26
αὐτάρκης 85, 1. 473, 14. 474, 11 sq. [466, 7. 10] — *αὐτάρκως* 129, 2. 476, 8 cet.
 [αὐτοαγαθόν Platonis 31, 21]
 [αὐτοάνθρωπον 637, 24]
αὐτοζῶον 114, 25 sq. 118, 21 sq. 637, 24 [31, 16. 103, 20]
 [αὐτοκινήσις 254, 3]
αὐτοκίνητος [243, 10. 12. 248, 24] cf. 247, 1 sq. 259, 15 sq. 264, 14 sq. 268, 1 sq. 271, 6 sq.
αὐτόματος ὑπαρξίς 174, 16.
οὐδενὸς αἴτιον τὸ αὐ. 565, 24. *ἐκ ταυτομάτου* 565, 22. 585, 17
ἀφαίρεσις 415, 23. 417, 10
ἀφανεῖς θεοί 508, 23. *ἐκ τῶν φανερῶν τὰ ἀ. δηλα καθίσταται* 203, 17
ἀφαντάστως 116, 26
ἀφή 285, 20
ἀφθαρσία 240, 22. 304, 6. 312, 20. 559, 16. 594, 20. 596, 2. 601, 19 [299, 23. 562, 15. 607, 9]
ἀφθαρτος 4, 3. 17. 126, 16 sq. 127, 21. 225, 20 sq. 230, 21. 241, 22. 242, 3. 5. 273, 9. 277, 10. 312, 19. 396, 1. 397, 20. 441, 9. 458, 1. 497, 24 sq. 502, 19 sq. 544, 10. 545, 4. 548, 14. 594, 19 sq. 599, 19 [19, 9. 120, 5 sq. 243, 3 sq. 294, 8 sq. 299, 23. 313, 17. 404, 22. 478, 11 sq. 540, 10 sq. 550, 12 sq. 561, 21 sq. 589, 9 sq. 606, 4 sq.]
ἄφιλος 586, 3
ἀφορίζειν, ἀφορίζεσθαι 135, 25. 156, 5. 14. 24. 185, 11. 192, 2. 288, 2. 6. 431, 27 [37, 23]
ἀφορμή παραλογισμῶν sim. 53, 2. 76, 10. 545, 1
ἄφυκτος ἐπιχείρησις 98, 20. 100, 26, 581, 9
ἄφωνος 585, 25
ἄφωτιστος 81, 22. 595, 13
ἄχρονος 22, 21. 63, 4. 65, 24. 66, 18. 367, 16 — *ἀχρόνως* 65, 19. 117, 2. 365, 20. 366, 2 sq. 369, 20 sq. 371, 17 sq. 472, 17. 568, 28 [404, 14]. (coni. *ἄμα, ἔμα νοήματι*) 6, 3. 476, 15. *τὰ ἀ. ὑφιστάμενα πάντα ἐκ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παράγεται* 367, 28
ἄχώριστος 20, 23. 251, 28. 252, 8. 9
ἄψυχος 266, 21. 27. 369, 14. 484, 26. 485, 12. 488, 5. 586, 2. 620, 6
βάθος 282, 7. 12
βάθρον 373, 29
βακτηρία 89, 8 sq. 90, 8 sq.
βάπτειν ἔριον 595, 4
βάρος 232, 23
βαρὺς 291, 20. 292, 26. 391, 4. 6. 414, 13. 15. 415, 1. 417, 3. 20. 418, 10. 449, 8. 484, 24. 25. 485, 11. 23. 497, 7. 536, 5 [478, 2. 3]

βαρότης 356, 6. 422, 8. 423, 23.
527, 15
βασιλεύς in exempl. 36, 5 sq.
— βασιλική εἰκὼν 36, 5
βάσις math. 534, 17. 535, 20
βίος 78, 19. 290, 3. σωφρονι-
κώτερος 320, 8. βίου αἴρεσις 40, 2
βιοῦν φαύλως 290, 5
βλαστάνειν 335, 7. 351, 11 —
trans. 351, 5
βόρεια 292, 9
βούλησις θεοῦ 586, 15 sq. 599,
6 [295, 5]. μία, ἀπλή, ἀεὶ
ᾧσαύτως ἔχουσα 81, 13. 589,
2. 616, 19. 617, 19. [δύο β.
560, 2] β. τοῦ νόμου 327, 25.
328, 16
βοῦς 377, 11. 620, 5. χαλκοῦς
410, 17
βυθός 84, 5. 270, 9
βῶλος 279, 18. 285, 12. 289, 6.
390, 10

γαλαξίας κύκλος 290, 8
γάμοι (cf. Plat.) 319, 21 sq.
ἀνόσιοι 634, 21
γαστήρ. ἡ ἐν τῇ γ. χυλοποιη-
θεῖσα τροφή 375, 6 22. ὄγκος
περὶ τὴν γ. 416, 24
γεηρός 486, 3. 491, 5
γένεσις 16, 1. 18, 8. 22, 24.
72, 15. 90, 20 sq. 93, 19. 126,
6. 8. 129, 26 sq. 135, 16 sq.
183, 2. 3. 231, 12. 256, 20.
257, 8. 274, 10. 276, 11. 356,
27. 396, 6. 417, 24. 418, 2.
446, 2 sq. 449, 10. 469, 9. 472,
14. 497, 9. 559, 4. 602, 4.
603, 15. 619, 17 [31, 22. 313,
19 sq. 403, 18. 24. 478, 6.
538, 19. 550, 19. 590, 17.
606, 3] φυσική, τεχνική 14,
19. ὁδός ἐστὶν ἐν τοῦ μὴ ὄν-
τος εἰς τὸ ὄν 257, 17. 334,
28. 345, 6. 380, 6. μόνου τοῦ
εἶδους ἐστὶν 379, 8. 21. 454,

12. πᾶσα γ. ἐν χρόνῳ 366, 12.
ἢ ἄλλου γ. ἄλλου φθορά 604, 7.
cf. 358, 26. 231, 10. ἢ ἀπλῶς
γ., τουτέστιν ἢ τῶν οὐσιῶν
22, 25. γενέσεις θεῶν 331, 16.
632, 10. ἀπὸ γ. 286, 5
γενετή. ἐκ γ. 286, 2
γεννᾶν 20, 21. 324, 10. 340,
27. 349, 1. 353, 13. 393, 11.
397, 1. 500, 21. ὅμοια ἐαντοῖς
263, 19
γεννητικός 348, 5. 349, 3. 8
γένος 150, 6. εἰς εἶδη διαιρεῖ-
ται 437, 9. τὸ γ. καὶ τὸ εἶδος
τῶν πρὸς τι 349, 20. 408,
23. 24
γέρανοι χειμῶνα φεύγουσαι
581, 18
γεώδης 283, 12. 489, 18
γεωμετρία 28, 8. 532, 6 — γεω-
μετρικώτατος Πλάτων 532, 5
γῆ (τῶν δ' στοιχείων) 164, 12.
202, 6. 285, 12. 355, 23. 387,
22. 422, 20. 434, 20. 459, 25.
460, 19 sq. 464, 7. 490, 18.
499, 11. 515, 1 sq. 532, 9. 534,
15. 596, 1. 632, 3 [478, 1. 523,
19 sq.] ὁμοιομερής 431, 15.
τῶν βαρέων 391, 13. 423, 23.
παχύτατον 434, 20. ξηρά, ψυ-
χρά 409, 8. 504, 15. 515, 9.
12. ἢ πᾶσα γῆ 434, 22. πρὸς
τὸν ὄλον κόσμον μικρὰ καὶ
σχεδὸν τὸ μηδέν, εἴπερ ση-
μείου καὶ κέντρον λόγον ἐπέ-
χει πρὸς τὸ πᾶν 419, 28. cf.
289, 1. τὸν ἥλιον μόνον καθ'
αὐτὸν καὶ πολλοὺς τῶν ἀπλα-
νῶν ἀστέρων πολλῶ μείζονας
εἶναι τῆς γ. 517, 19. ἀκίνητος
489, 14. 534, 16. καπνώδεις
ἀπ' αὐτῆς ἀναθνημιάσεις 393, 3.
ὑπὸ, ὑπὲρ γῆν 269, 25. 270,
9. 290, 5
γηγενῆς μῦς 438, 17
γῆινον 384, 5

- γηράσκειν καὶ φθίνειν 233, 12.
 235, 24
 γίνεσθαι [478, 10 sq.] εἶδος
 μεταβολῆς 389, 26. εἰς ὃ τι
 φθίρειται, ἐκ τούτου καὶ γε-
 γονέναι αὐτὸ ἀνάγκη καὶ ἔμ-
 παλιν 363, 15 sq. αἰτιατόν τε
 καὶ γιγνόμενον 97, 19. (coni.
 ποιοῦν) 23, 20. 97, 14. 15.
 614, 10 [42, 10. 82, 16 sq.
 561, 7]. ἀεὶ γινόμενον [298,
 18 sq. 138, 25. πᾶν τὸ γινό-
 μενον ἐκ τινὸς γίνεται 314,
 14. 339, 2. cf. 345, 4. 602, 16]
 οὐ πᾶν τὸ γ. ὕλης δεῖται 468,
 17. 472, 23. τὰ γ. πάντα σύν-
 θετα ἐξ ὕλης καὶ εἶδους 448,
 25. cf. 345, 4. πᾶν τὸ γ. ἐξ
 οὐ τοιοῦδε γίνεται 449, 13 —
 γενητός 7, 11. 76, 5. 81, 1.
 11. 125, 10. 135, 12 sq. 225,
 20. 230, 22. 262, 15 sq. 345,
 4. 559, 19. 568, 2. 574, 11.
 596, 6 sq. 597, 20. 638, 26 sq.
 [294, 9. 313, 18. 466, 2 sq.
 589, 8 sq. 609, 19] τοῦ γενη-
 τοῦ σημαίνοντα: cf. Taurus
 145, 13 sq. Porphyrius 148,
 9 sq. 154, 4 sq.
 γλεῦκος 416, 1 sq.
 γλυκὺς 54, 2. 7. 355, 18. 24.
 506, 25
 γλυκύτες 348, 19. 353, 27. 354,
 8. 355, 14. 356, 5. 423, 24
 γνώσις [προνοητικὴ ὑπὲρ τὴν
 νοεράν 37, 27 sq.] νοερά καὶ
 ψυχικὴ 575, 12. γ. θεοῦ 40,
 14. 41, 19. 573, 5. 617, 14.
 ἐνοειδής 568, 21. τῶν ὄντων
 cet. 3, 8. 14. 4, 2. 16. αἱ γ.
 580, 10. μόνον τῶν παρόν-
 των τὴν ἡμετέραν γνώσιν ἀν-
 τιλαμβάνεσθαι 151, 23. ἐξ
 ἀγνοίας εἰς γ. μεταβάλλειν 72,
 2. 14. 255, 7. 8
 γνωστικὴ θεοῦ δύναμις 3, 12.
 ψυχῆς ἐνέργεια γνωστικαί
 (opp. πρακτικαί) 255, 6
 γράμματα 348, 14. 351, 10. 24.
 447, 16. 474, 25 sq. 475, 18
 γραμματεῖον ἄγραφον (cf. Arist.)
 351, 8
 γραμματικὸς δυνάμει, ἐνεργεία
 46, 7. 53, 16. γραμματικὴ
 τέχνη sim. 62, 8. 70, 18. 71, 1
 γραμμὴ (coni. ἐπιφάνεια) 420,
 19 sq. 428, 13. 431, 1
 γράφειν 63, 7. 8
 γραφεύς 474, 25
 γυναικὲς κοιναί (cf. Plat.) 324,
 5 sq.
 γωνία 208, 12 sq.
 δαιμόνια καινά (de Socr.) 640, 7
 δαίμων 643, 15. δ. πονηροί
 635, 15. 644, 2. κάτοχος δ.
 πονηροῖς 241, 16. παρ' Ἑλλήσι
 μαντεῖα καθίδρυτο τὴν ἀληθῆ
 τοῦ θεοῦ πρόγνωσιν ὑποκρι-
 νομένον τοῦ πονηροῦ δ. 37, 15
 δακτυλῖαιος ἄνθρωπος 431, 10
 δάκτυλος 277, 16. 495, 13 sq.
 500, 18. 25. ποδός 284, 26
 δεικτικὸς 127, 24
 δεῖν (opp. λύειν) 132, 22 [560, 6]
 δεινότης συλλογισμῶν sim. 61,
 9. 98, 25. 100, 27. 126, 4
 δεκτικὸς φωτός, θανάτου cet.
 21, 19. 27. 70, 24. 226, 23.
 233, 24. 279, 19. 356, 21. 358,
 26. 412, 2. 414, 10. 469, 3.
 548, 12. 596, 18. 20 [523, 22]
 δεξιός 34, 6. 36, 14. 308, 26.
 451, 13 sq.
 δεσμός [119, 17] 132, 20 sq.
 φυσικός 311, 11
 δεσπότης (comp. δοῦλος) 34, 6.
 16. 36, 14. 210, 7 sq.
 δηλωτικὸς χρόνου cet. 104, 26.
 106, 17 sq. 371, 8. 574, 27.
 576, 15. 578, 1
 δημιουργεῖν 3, 2. 4, 6. 21. 5, 8.

- 14, 16, 18, 9. 36, 28. 458, 18. 468, 7 sq. 579, 19. 599, 6. 614, 19 [42, 4 sq. 95, 5 sq. 120, 1. 466, 22. 561, 8. 605, 21 sq.]
δημιουργημα 21, 1. 76, 22. 85, 10. 17. 87, 10. 322, 14 [562, 26] *ἐκ χαλκοῦ* 411, 13. 457, 23
δημιουργία 93, 14. 176, 18. 190, 24. 341, 6. 342, 26. 344, 16. 367, 17. 616, 13 [403, 21]
δημιουργικός [42, 15] *αἰτία* 13, 22. 80, 20. 84, 9. 183, 13. 636, 5. *αἴτιον* 17, 2. 21, 3. 23, 15. 100, 18. *δύναμις* 2, 15. 5, 19. 7, 2. 14, 6. 81, 5. 91, 7. 25. 101, 10 (Plot.). 176, 17. 341, 1. 376, 21. 473, 21. 474, 15. 571, 19. 616, 16. *ἔξις* 87, 22. *τέχνη* 474, 15. *ἐνέργεια* 87, 4. 102, 11. 341, 11. *λόγοι καὶ νοήσεις* 36, 18 sq. 53, 27. 54, 9. 79, 5. 84, 14. 449, 24. *νοῦς* 575, 13. 21. 577, 20 — *δημιουργικῶς* 14, 12. 15, 19. 17, 12. 85, 7
δημιουργὸς χρόνον, τῶν ὄντων cet. 2, 8. 8, 14. 14, 16. 21, 1. 14. 40, 11. 82, 4 sq. 92, 13 sq. 129, 4 sq. 174, 13. 304, 2. 468, 3. 475, 1. 578, 22. 599, 3. 602, 6. 603, 25. 613, 2. 23. 628, 15. 645, 3 [42, 2 sq. 82, 21. 119, 14 sq. 550, 6. 560, 3. 590, 3. 604, 16 sq.] *ἡ δημιουργὸς φύσις* 366, 8. 487, 11.
δημιουργοὶ τῆς τῶν φαρμάκων φύσεως 375, 27
διαδοχὴ φυσική 12, 20 sq. *γένους* 10, 23. 11, 1
διαξενγγύναι 192, 17. 195, 21
διαξενκτικὸς σύνδεσμος 191, 16
διάθεσις 62, 18 sq. 66, 20. 76, 16. 20. 77, 6. 615, 13. 18. 616, 2. 9
δαιρεῖν 137, 24. 156, 4. 431, 20. 434, 18. 26. 437, 9. 614, 14
δαίρεσις 64, 4. 69, 9. 70, 15. 71, 14. 136, 18. 137, 22. 161, 25. 173, 18. 431, 23. 24. 434, 27. 437, 8. *ἀντιφατική* 182, 11 — *medic. δ. κατὰ τὰς κοιλίας* 397, 4. 5
δαιρητικὴ διαφορά 437, 22. *μέθοδος* 180, 14. 181, 6 [δαιωνία ἐνέργεια 607, 9]
διακοινικὸν πῦρ 535, 5
διακόσμησις τοῦ ζῶον 130, 17
διακρατεῖν τὸ πᾶν 599, 5. *ἐς αἰ* 336, 15 [ἀτελεντήτως 562, 24]
διακρίνειν 210, 7. 21. 421, 16. 543, 15. 544, 1. 547, 19
διάκρισις 378, 15
διαλεκτικὸς ἀνὴρ 173, 15. *ἀκριβεία* 45, 8. *κανόνες* 45, 21 [νόμοι 609, 10]
διαλύειν 131, 1. 4. 6. 364, 10. 377, 2. 597, 22. *διαλύεσθαι τὰ διάφορα* 26, 24
διάλυσις 594, 22. 595, 21. 598, 20
διαμένειν 235, 16 cet. *εἰς αἰ* 234, 5. 312, 22 cet.
διαμονή 202, 13. *αἰδιος* 230, 25. 235, 12. *ἐς αἰ* 4, 13. 312, 24
διαμόρφωσις 542, 24
διάνοια 70, 6. 116, 26. 117, 12. 127, 17 cet.
διάπλασις (coni. ζώωσις sim.) 40, 21. 367, 14. 369, 8. 487, 7
διαπλάττειν 374, 17. 22. 487, 6
διαπνεῖν 416, 3. 595, 26
διαπορητικὸς σύνδεσμος (ἡ) 191, 17
διαρῥοῦν. τὸ τέλειον καὶ διηρῥωμένον 543, 2. *διηρῥωμένως* 542, 23 — *exponere* 541, 24. 639, 28
διασημαίνειν 15, 8
διασπείρειν 397, 1
διάστασις 64, 24. 65, 23. 95, 26.

- 384, 6. 440, 9. 568, 29. αἰ
 τρεῖς δ. 408, 7. 28. 419, 1.
 15. 424, 14
- διαστατός 440, 18. ἐφ' ἔν 420,
 21. τριχῆ 201, 10. 346, 4. 376,
 18. 408, 3. 409, 22. 410, 2.
 412, 18. 23. 28. 413, 21. 417,
 11. 15. 418, 26 sq. 419, 17 sq.
 420, 3 sq. 433, 4 sq. 440, 7.
 448, 4. 463, 4. διαστατῶς
 573, 8
- διαστέλλεσθαι 424, 21. 433, 8
- διάστημα χρονικόν 115, 9
- διαστολή 288, 8. 424, 17. 430,
 24. 433, 9. 435, 27. 436, 15
- διάταξις περί 319, 22. δ. τῆς
 φύσεως μᾶλλον δὲ τοῦ θεοῦ
 323, 8
- διάτασις 416, 26
- διατάττεσθαι 320, 21. 579, 17 cet.
- διατείνεσθαι 416, 9 [608, 3]
- διατιθέναι παρὰ φύσιν 303, 14
- διατριβή Ἀριστοτέλους 521, 2.
 cf. 211, 26
- διαφανής 21, 19. 26. 83, 6.
 151, 11. 266, 14. 269, 21. 23.
 270, 1. 282, 3. 18. 472, 17
 [523, 21]
- διαφέρειν 77, 1 cet.
- διαφορά 77, 3. 423, 16 cet.
 οὐσιώδης, συστατική 423, 23.
 424, 5. 437, 22. διαιρετική
 437, 22. εἰδοποιός 437, 19.
 438, 25
- διαφορεῖν 231, 4. 8. 348, 14
- διάφορος 6, 23 cet. τὰ περὶ
 τῶν ἰδεῶν δ. διαλύεσθαι 26, 24
- διαφορότης 115, 26
- διδασκαλία 77, 13. Πλάτωνος
 sim. 27, 5. 30, 5. 172, 23.
 512, 12 cet. συμβολική 533,
 21. 488, 22
- διδασκαλικὸς τρόπος 190, 8.
 νοῦς 66, 3. 21
- διδάσκαλος 27, 1. 30, 17. τοῦ
 καθ' ἡμᾶς λόγον 211, 26.
- saep. in exemplis, cf. 47,
 25 sq. 62, 9. 66, 6. 71, 5. 83,
 1. 87, 14 cet.
- διδάσκειν 61, 17. 135, 24. 616,
 4 cet.
- διδόναι concedere 9, 3. 59,
 20. 494, 7 cet.
- διελέγχειν 52, 24. 171, 1. 400, 6
- διεξιτητός 9, 4. 10, 18. 24. 619,
 7 sq.
- διέξοδος 619, 11. 416, 8
 [δυέναι 18, 22]
- διεστάναι. διεστάναι τῷ χρόνῳ
 584, 11. cf. 594, 1. τριχῆ διε-
 στάναι 428, 10. οὐσία τριχῆ
 διεστῶσα 346, 6. cf. διαστατός
 διυτικὸν φῶς (coni. ὀξύτατον)
 282, 21 — τμητικὸν τε καὶ
 διυτητικὸν 534, 27. 535, 2
- διοικεῖν 138, 7. 191, 12. 289,
 16. 297, 15
- διοργάνωσις 129, 1. 284, 3.
 487, 8
- διορίζεσθαι 69, 7. 155, 22. 523,
 10. 621, 23
- δίπους 423, 16
- δόγμα 29, 9. 248, 28. 319, 2.
 329, 15 [120, 10]
- δοκοῦντα κοινῆ 544, 17. τὰ
 ἄνωθεν τοῖς Ἀθηναίοις δε-
 δογμένα 332, 14. δοκούντως
 Πλάτωνι 310, 24. 627, 21.
 628, 13
- δόξα 29, 13. 29. 61, 19. 83, 15.
 88, 15. τότε κρατοῦσα 635, 22.
 τοῦ θεοῦ 334, 8. περὶ θεοῦ
 85, 25
- δοξάζειν τὰ Πλάτωνος sim.
 135, 9. 211, 14. 400, 24 cet.
- δοτική πῶσις 360, 25
- δοῦλος 34, 6. 16. 210, 7 sq.
- δοχεῖον τῶν φυσικῶν εἰδῶν
 τὸ τριχῆ διαστατόν 448, 7.
 447, 18
- δρᾶν [561, 25]. 236, 18, cf.
 Plat.

- δραστήριος 353, 11. δύναμις 233, 26. 274, 28. 528, 21. τὸ δ. τῆς δυνάμεως 233, 16. 517, 15
 [δραστηκωτέρα βούλησις 562, 10]
 δρόνα ξύλα 519, 2
 δροῦς 507, 26. 28
 δύναμις (coni. ἐπιτηδειότης) 54, 18. (opp. ἀδυναμία) 336, 12. ἄπειρος, πεπερασμένη 1, 18. 3, 15. 6, 12. 235, 5 sq. 297, 15 sq. 300, 4 sq. [298, 1. 299, 9. 300, 1] τὸ ἐν δυνάμει ἄπειρον 8, 3. δ. δημιουργική τοῦ θεοῦ 3, 1. 5. 5, 20. 7, 2. 20. 39, 4. 81, 5. 341, 2. 473, 22. 474, 15. 616, 16. προνοητική 39, 4. γνωστική 3, 13. φυσική 274, 21 sq. 303, 2 sq. φυσική τε καὶ σωστική 303, 19. 401, 19. σωματική, τεχνική 336, 19. ψυχική 292, 21. 348, 28. 352, 1. 354, 11 sq. 486, 12. ζωτική, θρησκευτική, ἀνύξητική, αἰσθητική, κινήτική 340, 16. 255, 11. 353, 26. 27. 354, 23 sq. 426, 18. δ. ψυχῆς ἄλογοι 348, 4. 25. 280, 6. ἐλκτική 319, 3. δραστήριος 233, 26. συμπληρωτικὰ τῶν οὐσιῶν 83, 10. 17. 22. ὑπερτέρα ἢ κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν 242, 18. 241, 23. ἀντικείμενα 401, 18. τοῦ ἡλίου φωτοειδῆς 83, 5. 84, 1. φωτιστική, θεομαντική 81, 16. 83, 20. 22 — δυνάμει (opp. ἐνεργείᾳ) 22, 16. 45, 12. 61, 27 sq. 69, 9. 70, 29. 71, 8. 75, 2. 82, 4 sq. 250, 12 sq. 263, 23. 270, 22. 429, 26. 430, 17. 442, 6 sq. [42, 3 sq. 404, 15] διττόν sec. Arist. 46, 3 sq. ἄλλο τί ἐστὶν τὸ δυνάμει τι εἶναι καὶ ἄλλο αὐτὴ ἢ ἐκείνου δύναμις 360, 12. τὸ δυνάμει ἀτελές [82, 20] 92, 10 sq. 132, 8 sq. δυνάμει τὴν ἀπορίαν ταύτην ἐπελυσάμεθα sim. 417, 18. 470, 28. 498, 28
 δύνειν 492, 12
 [δυσεργός 539, 11. 15. 16]
 δύσεις 199, 3. 9
 δυσμαί 198, 26
 δυτικά 198, 22
 δωδεκάεδρον (cf. Plat.) 532, 3 sq. 534, 9. 536, 14
 ἔβενος 595, 3
 ἐγγενῶν 530, 19
 ἐγκατασπείρειν 13, 3
 ἐγκέφαλος 284, 19. 26. 395, 19
 ἐγκόσμοι θεοί 603, 27 sq.
 ἔδρα math. 535, 14. 536, 21 —
 ἔδραία βάσις 534, 17
 εἰδικὸν αἴτιον 159, 6
 εἰδοποιεῖν 15, 26. 17, 3. 9. 20, 28 sq. 304, 24. 26. 348, 11. 409, 12. 421, 23. 27. 426, 17 sq. 439, 3. 5. 456, 2. 458, 24. 504, 19. 542, 3. 17
 εἰδοποιία 183, 10. 370, 23. 446, 11. 12. 542, 21. 543, 1
 εἰδοποιός 16, 27. 370, 22. διαφοραὶ 424, 26. 437, 19. 438, 25. ποιότητες 232, 21
 εἶδος. γένος εἰς εἶδη διαιρεῖται . . . εἶδος εἰς ἄτομα 437, 10. 440, 10. γένος καὶ εἶ. τῶν πρὸς τι 349, 20. cf. 408, 24. (dist. τρόπος) 276, 18; cf. 27. μεταβολὴ ἐκ στέρησεως εἰς εἶ. 72, 15. 73, 1. cf. 313, 4. (coni. ὑπαρξίς) 15, 10. 14. (coni. οὐσία) 427, 18. 24. 25. (comp. ὕλη, ὑποκείμενον) 153, 19 sq. 164, 1 sq. 340, 12. 25. 341, 18. 345, 5. 346, 17 sq. 368, 17. 369, 2 sq. 476, 14 [504, 6 sq. 539, 3 sq. 549, 15 sq.] εἶ. καὶ ὕλη τῶν πρὸς τι 158, 16. 372, 1. 409, 14. 473, 15. ἔνυλα 153, 22. 206, 26. 347,

12. 18. 348, 25. 353, 21 sq. [364, 12 sq.] ὕλικά 358, 14. φυσικά 356, 4. 257, 14. νοητά 348, 20. ἀχώριστα τὰ εἴ. τῶν ὑποκειμένων 20, 29
εἰκάζειν [549, 12] 552, 26. 557, 24. 558, 16
εἰκονίζειν 16, 21. 18, 12
εἰκονικῶς (opp. παραδειγματικῶς) 488, 24
εἰκοσάεδρον (cf. Plat.) 532, 3. 10. 535, 6
εἰκόν (opp. ἀρχέτυπον) 25, 25. (opp. παράδειγμα) 511, 18. 26. 551, 17 sq. 613, 4. 618, 1 sq. [24, 8 sq.]
εἰμαρμένη. διάφοροι αἱ περὶ ταύτης δόξαι κτλ. 41, 3
εἶναι. τὸ εἶ. [403, 17. 538, 20] θεοῦ, κόσμου 75, 20. 87, 24. 95, 26. 100, 5. 9. 143, 9. (coni. οὐσία) 14, 11. 110, 7. 230, 12. 13. 348, 28. 447, 10. (coni. ὑπόστασις) 15, 18. χειρον τὸ κακῶς εἶναι τοῦ μηδ' εἶναι ὄλως 565, 21. cf. 390, 23. 568, 8. τὸ τί ἦν εἶναι [24, 3] 32, 23. 33, 25. 34, 4. 11. (coni. οὐσία) 16, 28. 26, 8 — τὰ ὄντα 4, 5. 5, 18. 6, 19. 14 sq. 8, 7 sq. 12, 9. 86, 2. 19 cet. (ἀγέννητα — γενητά, αἰώνια — ὑπὸ χρόνον) 2, 7. 136, 19. 137, 24. οὐδὲν τῶν ὄντων αὐτὸ ἑαυτοῦ φθαρτικόν 336, 10. 303, 2. τῶν ὄντων οὐδὲν πάντῃ ἀνείδεον 427, 10. 428, 5 [τὸ ὄν μοναχῶς λέγεσθαι κατὰ Πλάτωνα· τὸ γὰρ αἰώνιον καὶ ὑπέροχρον σημαίνειν 138, 22] ἐκβαίνειν κατ' (εἰς) ἐνέργειαν 8, 10. 10, 5. 6
ἐκδιδάσκειν 322, 25
ἐκδιδόναι σκιάν 16, 18
ἐκθλίβειν 390, 13
ἐκλαμβάνειν 29, 4. εἰς 192, 28
ἐκλειψις σελήνης 19, 28. 25
ἐκπεριέροχεσθαι κύκλον 199, 1. 8. 14. 291, 23. 292, 12. 343, 11. 578, 11. 580, 13 sq.
ἐκπεριπολεῖν 199, 19. 578, 15
ἐκπνευματοῦσθαι 416, 24
ἐκστασις [τῆς φύσεως 381, 21] cf. 388, 5. 418, 11
ἐκστατικός 418, 25
ἐκτασις 8, 2. 398, 15. (coni. συστολή) 424, 14. 434, 17. 436, 10
ἐκτείνειν 436, 2 cet. (coni. συστέλλειν) 419, 14. 434, 14. ἐπ' ἄπειρον sim. [96, 10] 398, 22. 435, 2 cet.
ἐκτίθεσθαι λέξιν sim. 49, 8. 59, 21 cet.
ἐκτροπή εἰς τὸ παρὰ φύσιν 315, 18
ἐμφέρεσθαι εἰς ἀτοπίαν 193, 9
ἐλαία 377, 12
ἐλέγχειν 29, 22. 32, 24 cet.
ἐλεγχος ἐκ τῆς λέξεως καὶ μὴ τῆς τοῦ λέγοντος διανοίας 117, 12. ἐκ τῶν πραγμάτων 127, 4. 273, 3. ἀπὸ τῆς ἀληθείας 186, 11. τῶν ἐ. ἄριστοι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐξ ἀρχῶν ὠρμημένοι εἰσὶν ἀντοπίστων τε καὶ τοῖς ἀντιλέγονσιν προωμολογημένων 296, 22
ἐλέφας 431, 5. 435, 15
ἐλικοειδῆς κίνησις 274, 5. 293, 5. μικτὴ ἐξ εὐθείας καὶ κύκλου 191, 4. 8 — ἐλικοειδῶς 290, 24. 291, 7. 25. 292, 14
ἐλιξ κίνησις 274, 4. 292, 10. λέγεται ἢ τοῦ ἡλίου κίνησις ἔλικα γράφειν 291, 26. ἔλικα κινεῖσθαι 293, 7
ἐλκειν 275, 1
ἐλκτικός 275, 4. τὴν ἐ. δύναμιν οὐκ εἰναί φησιν ἐν τοῖς σώμασιν ὁ Πλάτων κτλ. 319, 3
ἐλλαμψις 266, 11

ἔμβρον 320, 15. 366, 7. 369,
 8 sq. 371, 15. 501, 3. 10.
 542, 23
 ἐμμέλεια (coni. τάξις) 265, 28
 ἐμμελής καὶ εὐτακτος κίνησις
 546, 19
 ἐμπαθής 329, 3. ἡδοναί 612, 6
 ἐμπολιτεύεσθαι βίον 78, 19
 ἔμφασις [38, 2] χρονική 116, 12
 ἐμφιλοσοφεῖν 131, 19
 ἔμφυτος [ἐν 523, 13. cf. 518, 8.
 519, 15] ὀρμή, ὄρη 485, 12.
 488, 4. 490, 29. 491, 10
 ἔμφυχος 180, 23. 196, 23. 253,
 1. 254, 5. 267, 12 sq. 408, 10.
 425, 16. 485, 4. 11. 27. 620, 6
 ἐναντιολογία 357, 12
 ἐναντίος 112, 25. 497, 2 cet.
 [294, 15. 478, 7]
 ἐναντιότης 308, 21
 ἐναντίωσις 494, 3. 497, 15.
 625, 26
 ἐνάργεια 18, 18 saep. πάσης
 μειζων ἀποδείξεως 200, 24.
 (ἐνεργεια cod.) 200, 24. 201,
 25. 263, 28. 273, 14. 386, 13.
 415, 12. 449, 13
 ἐναργής 163, 24. 174, 18. 248,
 18 cet. — ἐναργῶς 135, 20.
 141, 12. 155, 18 cet.
 ἐνδαιτυῖσθαι ἐν 289, 18
 ἐνεκά του, οὗ ἔνεκα 349, 10 sq.
 [403, 19 sq.] 409, 15. 446,
 1 sq. [τὸ οὗ ἔνεκα τῶν ἔνεκά
 του κρείττον 479, 5]
 ἐνέργεια 63, 5. 77, 1. 167, 15.
 279, 4. (coni. πράξις) 77, 29.
 θεοῦ, νοῦ sim. 5, 14. 18, 5.
 64, 23. 65, 18. 22. 77, 14. 83, 8.
 δημιουργική 87, 4. 341, 11
 [δαιμονία θεοῦ 607, 10] ἀτε-
 λής 64, 6 [ψυχῆς 253, 22 sq.]
 νοεραί 252, 13. 486, 20. γνω-
 στικαί, πρακτικαί 255, 6. οὐ
 πᾶσα ἐνέργεια εὐδὴς καὶ κί-
 νησίς ἐστίν 64, 26. κατ' ἐνέρ-

γειαν 8, 6. 132, 7 sq. 475, 14.
 595, 23 [42, 3 sq.] ἐνεργεια
 (opp. δυνάμει) 14, 17. 22, 17.
 45, 13 sq. 49, 22. 61, 28 sq.
 69, 9. 71, 8. 75, 2. 82, 7 sq.
 92, 16 sq. 250, 11 sq. 255, 12.
 441, 11. 13. 442, 3 sq. 461,
 27. 475, 2. 620, 17 [82, 21.
 23] διττόν sec. Arist. 46, 23.
 τὸ ἐνεργεῖα τι εἶναι ἄλλο ἐστίν
 καὶ ἕτερον ἢ ἐκείνου ἐνέργεια
 360, 13 sq.
 ἐνεργεῖν 341, 4. 614, 5 sq. 615,
 16 sq. 643, 15. (coni. ποιεῖν)
 4, 20. 62, 18. ὑπὲρ φύσιν
 279, 3
 ἐνεργής 79, 4
 ἐνθουσιῶσαι ψυχὰν καὶ τὴν τοῦ
 μέλλοντος εἰσδεχόμεναι πρό-
 γνωσιν 278, 28. 241, 10
 [ἐνιαία γνώσις τῆς προνοίας
 38, 16]
 ἐνικῶς 160, 14. 171, 16
 ἐνίστασθαι πρὸς 29, 5. 297, 9
 cet. — ἐνεστηκὸς τοῦ χρόνου
 τμήμα sim. 113, 20. 167,
 23 cet.
 ἐννοεῖν 117, 3 cet.
 ἐννοια 77, 19. κοινή 37, 18.
 41, 1. 397, 27. κοινὰ περὶ
 θεοῦ 5, 15. 6, 5. 102, 17. 134,
 7. 11. εὐσεβεῖς 101, 1. ἀσε-
 βεῖς 630, 10. ὀρθαί 573, 25.
 σύμφυτοι 128, 19. ἔ. τῶν λε-
 γομένων 106, 9. 12. 46, 1
 ἐνοειδής 568, 20. 22. 573, 11.
 584, 20 — ἐνοειδῶς 568, 27.
 571, 6. 573, 7. 15. 617, 17
 ἐνοῦσθαι 54, 6. 289, 22. 514, 18
 ἔνστασις 168, 10. 318, 11 cet.
 πραγματειώδης 134, 20
 ἐνυδρα ζῶα 180, 28. 486, 27 sq.
 487, 22. 509, 7
 ἐνυλος 470, 11. ζωή 251, 4 [φῶς
 18, 20] εἶδη 153, 22. 206, 26.
 347, 12. 17. 28. 353, 21 sq.

- 356, 2. 11. 359, 12. 379, 27.
438, 3. 451, 9. 26 [364, 12 sq.]
ἐνυπάρχειν 87, 5. 449, 23.
595, 11
ἐνωσις 514, 20. 515, 8
ἐξάγειν εἰς ἄτοπον 40, 4
ἐξαεροῦσθαι [364, 20] 431, 25.
433, 17
ἐξαιματοῦν 374, 19
ἐξάλλαγή οὐσίας 487, 13. cf.
503, 28
ἐξάλλάσσειν 434, 9
ἐξάπτειν στυππεῖον 518, 27
ἐξαρκεῖν αἰί, ἐς αἰί, εἰς τὸ
διηνεκές 2, 11. 5, 22. 230, 26.
235, 9. 303, 19
ἐξασθενεῖν 275, 2. 300, 16. 336,
15 sq. 401, 27
ἐξατμίξεσθαι 392, 21. 416, 18
ἐξετάζειν 127, 9 sq. 191, 26 cet.
ἐξέτασις 149, 11. 163, 8
ἐξεταστικός. τὸ λίαν αὐτοῦ τῶν
λέξεων ἔ. 105, 5
ἐξηγεῖσθαι 40, 16. 70, 22 cet.
ἐξήγησις μαθηματικωτέρα, φν-
σικωτέρα 514, 24. 26. ὑπομνη-
ματικά 70, 3. 211, 28
ἐξηγητής 48, 10 cet.
ἐξηγητικά ὑπομνήματα 212, 15
ἔξις 46, 12 sq. 63, 4. 84, 15.
309, 3. 604, 4. 10. 13. 25 sq.
τοῦ ποιεῖν 508, 13 (dist. ἐπι-
τηδειότης) 51, 16. (comp. ἐνέρ-
γεια) 77, 1. καθ' ἕξιν 49, 21.
50, 14. 93, 11. ἔ. λογική 180,
23. ἔ. ὄψεως (opp. στέρησις)
210, 8 [cf. 294, 21]
ἐξίστασθαι τοῦ κατὰ φύσιν sim.
284, 10. 334, 24. 385, 21 cet.
ἐξολισθαίνειν εἰς 336, 24. 598, 20
ἐξομοιοῦν 342, 19 [608, 9]
ἐπάγειν (?) εἰς ἄτοπον 29, 44
ἐπαγωγή 204, 1. 392, 6
ἐπαναλαμβάνειν 136, 15. 505, 14
ἐπαναστρέφειν εἰς 578, 14
ἐπεξήγησις 205, 20
ἐπεσθαι log. 7, 7. 45, 19. 86,
11 cet. [43, 16. 562, 11]
ἐπιγίνεσθαι 300, 10 cet. —
ἐπιγενήτως 595, 7
ἐπιθυμία (dea) 632, 8
ἐπικρίνειν 140, 7. 158, 3. 193, 21
ἐπίκτησις 594, 27 sq.
ἐπίκτητος ἀθανασία (cf. Plat.
polit. 270 A) 229, 20. 300, 10.
301, 6. 304, 5. 311, 15. 548, 7.
594, 22. 596, 13 sq. 628, 14.
630, 14. ἐπικτήτως 595, 16.
596, 16. 25
ἐπιλύεσθαι ἀπορίαν, ἔνστασις
68, 1. 489, 8 cet.
ἐπιμιγνόναι 506, 25
ἐπιμιξία 506, 23
ἐπινοεῖν 77, 17. 115, 5. 425, 4.
629, 18
ἐπίνοια 12, 2. 55, 20. 115, 4
153, 17 cet. [540, 14. 606,
23 sq.]
ἐπίπεδον 428, 11. 514, 22. 532,
1. 8
ἐπιπροσθεῖν 269, 26. 281, 27.
282, 5
ἐπιπρόσθησις σελήνης 19, 25
ἐπίρρημα χρονικόν 114, 9
ἐπισκευαστή ἀθανασία (cf. Plat.
polit. 270 A) 138, 11. 228, 9 sq.
235, 21. 311, 15. 494, 10. 548,
7. 556, 2. 596, 13. 638, 13
ἐπισκευή 595, 24
ἐπισιμάζειν 20, 8
ἐπιστασία θεοῦ 623, 11
ἐπιστήμη 46, 13. 70, 27. 309,
3 sq. 596, 24. ἢ τοῦ τριγώνου
ἔ. 208, 12. ἢ κατὰ τὰς ἀρμο-
νίας, ἐν τοῖς χρώμασιν 286,
4. 6. διττή 77, 5. λογικάί,
πρακτικάί 77, 12 sq. ἢ ἀπλῶς,
αἱ μερικάί 28, 6
ἐπιστήμων 309, 2 sq. 450, 5
ἐπισυνάπτειν 398, 4. 10. 25.
399, 10. 515, 28
ἐπιτήδειος 366, 24. 475, 12

[466, 6. 13. 539, 19] — ἐπι-
τηδείως ἔχειν 46, 8. 360, 15
ἐπιτηδειότης 360, 17. 475, 21.
φυσική 46, 7. 25. (coni. δύνα-
μις) 54, 19. (dist. ἕξις) 51, 16
ἐπιτήδευσις ἀνθρώπων 13, 2.
320, 14
ἐπιφάνεια 420, 19 sq. 431, 1
ἐπιχείρημα 26, 18 cet. σοφιστι-
κόν 45, 6. 104, 21. ἐξ ὑποθέ-
σεως εἰλημμένον 32, 14
ἐπιχείρησις 112, 17 cet. κατὰ
τῆς ἀληθείας 98, 20. ἄφικτοι
100, 26
ἐπωνύμως 486, 5
ἔριον βεβαμμένον 595, 4
ἔρις (dea) 632, 5
ἐρμηγεία περὶ τῶν πραγμάτων
117, 8
ἐρμηγεύειν 117, 11. 157, 10
ἔρπειν 277, 7. 487, 23
ἔρπυθρός 54, 2. 7
ἔρωσ (deus) 632, 8
ἔσθίειν 416, 23 sq.
ἔσπερος 578, 16
ἔτεροίωσις 74, 9. 81, 24
ἔτεροκίνητος 271, 16
ἔτερότης 196, 28. 199, 5
ἔτεροφυής 487, 16
εὐδαιμονία πολιτική 35, 16. 21
— εὐδαιμόνιον πόλις 35, 24
εὐεργός 366, 23. 26. 369, 3. 22.
474, 12. 19 [404, 8. 466, 18.
20. 538, 4 sq.]
εὐθύγραμμον 532, 1. 535, 11.
σχῆμα 398, 14
[εὐθύποροόμενα σώματα 477,
23. 524, 17]
εὐθύς. κατ' εὐθείαν κινεῖσθαι
sim. 256, 23. 258, 11. 274,
3 sq. 387, 13. ἐπ' εὐθύ
387, 20
εὐθύποροόμενα σώματα 241, 7.
274, 9. 278, 17. 285, 4. 293,
12. 484, 22. 23. 489, 5. 490,
2 sq. 491, 11

εὐθύποροία 276, 25. 277, 1. 4.
288, 8. 290, 19
εὐλόγος 175, 10. 277, 22 cet.
[561, 27]
εὐλόισθος 534, 17. 535, 8. 10
εὐρυθμός κινήσις 265, 25
εὐσέβεια 189, 27 sq.
[εὐσεβεῖν 56, 15. 24. 608, 12]
εὐσεβεῖς περὶ θεοῦ ἔννοιαι
101, 1 [εὐσεβῶς 609, 23]
εὐτακτος κινήσις 265, 22. 546, 19
ἑωσφόρος 199, 12

ζῆν. ζῶντα [38, 1] διαφέρει τῶν
μὴ ζώντων τὰ ζῶντα σώματα
τῷ αἰσθάνεσθαι κτλ. 263, 17
ζητεῖν 8, 8. 28, 5 cet. τὸ ζη-
τούμενον 14, 24. 15, 17 cet.
ζήτησις 11, 25. 12, 4
ζυγόν astron. 198, 14
ζωδιακός 198, 12. 17. κύκλος
292, 5
ζώδιον astr. 578, 26. 579, 16
ζωή 230, 13 sq. 235, 17. 263,
12 sq. 369, 12 [253, 22] ἔν-
νολος τῶν σωμάτων 251, 5
ζῶον 28, 26. 230, 12. 288, 6.
334, 21. 374, 19 sq. 409, 28.
418, 13. 14. 437, 10. 460, 25.
487, 26. (coni. φυτόν sim.)
128, 22. 138, 5. 203, 9. 204, 2.
393, 9 [αἰώνιον 608, 10] λογι-
κόν, ἄλογον 330, 11. 433, 28 sq.
ἄερια, πτηνά, χερσαῖα, ἔνυδρα
180, 27. 392, 28. 486, 27.
509, 7. ἡ τοῦ ζ. φύσις τῷ
ἐμψύχῳ τε καὶ αἰσθητικῷ ὀρι-
ζομένη 408, 10. συμπεριεἰλη-
πται ἐν τῷ ζῳῷ τὸ λογικόν
180, 24
ζωοποιεῖν 195, 19. 253, 12. 263,
7 sq. 371, 15
ζωοποιός 519, 14 [523, 13]
ζωοῦν 369, 13. 374, 22
ζωτικός 264, 21. 265, 9. 340,
16. 426, 17. 518, 7. 12. 22.

- 519, 13. (coni. κινητικός) 251,
12. 254, 11. πνεῦμα 396, 27
ζώωσις ἐμβρύου καὶ διάπλασις
369, 8
- ἡγνούμενον 248, 19. 273, 19 cet.
ἡδοναὶ ἐμπαθεῖς 612, 6
ἡθικαὶ συμβουλαὶ 319, 15
ἡθὸς φιλόσοφον 597, 1. θηριῶ-
δες 323, 10. 322, 20
ἡλεκτρον κινεῖ τὰ κάρφη 274,
23. 275, 2
ἡλιακὸν φῶς 19, 24. ἀκτῖνες
16, 19. 266, 14. 282, 16
ἡλιος 5, 24. 14, 24. 16, 6. 20,
28. 21, 2. 65, 17. 78, 12. 81,
16. 83, 3. 8. 18. 84, 12. 115,
4. 199, 11. 269, 9. 276, 14.
282, 10. 291, 23. 424, 28. 472,
17. 486, 5. 578, 15. 579, 4.
580, 2. 595, 5 sq. 633, 19.
636, 9 [18, 21 sq. 38, 13] τὴν
μέσῃν τῶν πλανωμένων σφαί-
ραν ἐπέχει 318, 15. πολλῶ
μείζων τῆς γῆς 517, 17. ἡ
καθ' ἡμέραν μετὰ τοῦ παντὸς
περίοδος, ἐπὶ τὰ βόρεια ἢ ἐπὶ
τὰ νότια τοῦ ἰσημερινοῦ λό-
ξωσις 292, 7
ἡλιοτρόπια 486, 6
ἡμεῖς. οἱ τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγον
γενόμενοι διδάσκαλοι 211, 16.
ἡ καθ' ἡμᾶς ἀλήθεια 57, 7.
ἡ ἀλήθεια τῶν καθ' ἡμᾶς λο-
γίων 75, 8. τῶν παρ' ἡμῖν
θεολόγων ὁ μὲν τις... ἕτερος
κτλ. (cf. Psalm. 32, 9. Iudith
9, 5) 6, 5
ἡμίονος 12, 15. 274, 19. 275,
19. 276, 17. 20
ἡμισφαίριον ἕτερον 355, 27.
σελήνης 282, 10 sq.
ἡμιτελής δημιουργία 344, 15
ἡνιοχεῖν 546, 25
ἡνίοχος 265, 26. 267, 2. 4. 276,
6. 336, 19. 401, 23
- ἡπαρ 375, 7 sq. 395, 18
ἡρεμεῖν 107, 26 sq. 258, 8. 260,
10. 274, 22. 284, 25. 385, 20
ἡρεμία 107, 27. 258, 5 sq. 264,
10 sq. 343, 13. 546, 18
- θάλασσα 281, 16. θάλαττα
281, 20
θαλάσσιος μῦς 438, 17. θαλάτ-
τιος κύων 437, 17. 438, 24
θάνατος 15, 22. 594, 21
θέατρον 411, 3. 7
θεῖος νοῦς 577, 20 [τεχνίτης
538, 11] σέβας καὶ ὄνομα 334,
11. φύσις 142, 6. οὐσία 85, 6.
11. 229, 4. λόγιον 128, 15. τὸ
θεῖον 2, 5. 9. 3, 7. 5, 4. 64,
7. 68, 21. 75, 17. 80, 25. 81,
5. 85, 1. 108, 25. 116, 25. 255,
16 [609, 26] θεϊότερος [562,
10. cf. 5] 587, 3. 13. 27
θεμέλια 257, 11
θεολογεῖν 573, 19. 25. 584,
4. 10
θεολογίαί 634, 23
θεολόγος 6, 5. (opp. θεομάχος)
583, 1
θεοποιεῖν 632, 3
θεός [82, 17 sq. 295, 5. 313,
13. 477, 15. 562, 5. 606, 9 sq.]
αἰὲ ἀγαθός 7, 24. cf. 133, 26.
αὐτό ἐστὶν ἀγαθότης 80, 28.
cf. 584, 6. ἀκίνητος, ἀμετά-
βλητος 75, 23. 76, 25. 81, 26.
615, 26. δύναμις ἄρρητος,
ὑπὲρ νοῦν sim. 8, 17. 37, 19.
cf. 255, 19. 340, 23. αἰὲ δη-
μιουργός 7, 24. 84, 13. αὐτὸς
ἑαυτοῦ πλήρωμα 101, 2. 102,
22. πάντων ἔχει τὴν γνῶσιν
3, 8. 37, 12. αὐτῷ μόνῳ τῷ
θέλειν παράγει τὰ πάντα 66,
25. 81, 6. 367, 17. 566, 7. οὐ
διαφέρει ἐπὶ θεοῦ ἕξις καὶ
ἐνέργεια 77, 1. 616, 14. ἐκ
τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι

- παράγει 341, 17. μηδενὸς ὀρ-
 γάνον εἰς οὐσίωσιν τῶν πραγ-
 μάτων δεόμενος 76, 24. 160,
 10 — θεῶν γενέσεις 331, 16.
 θ. νοητοί 637, 4 sq. 639, 2 sq.
 ἐγκόσμοι 603, 27 sq. — τὸ
 τοῦ θεοῦ ὄνομα . . εἶτε παρὰ
 τὸ ἀεὶ θεῖν — εἶτε παρὰ τὴν
 θέαν κτλ. 635, 26 sq.
 θεοφόρητοι 241, 15
 θερίζειν 189, 18
 θερινὸς τροπικὸς 16, 7
 θερμαίνειν 20, 10. 78, 13. 83,
 24. 84, 12. 233, 10. 234, 13.
 269, 10 sq. 276, 13. 334, 23.
 353, 4. 12. 392, 19. 25. 475,
 15 sq. 594, 27
 θέρμανσις 72, 8
 θερμαντικὸς 81, 18. 83, 23
 θερμόν 22, 16. 48, 21. 53, 14.
 72, 12. 84, 11. 307, 26 sq. 350,
 24. 353, 8 sq. 357, 9. 409, 5.
 414, 12 sq. 417, 21. 418, 10.
 419, 7. 425, 19. 443, 19. 457,
 2. 494, 2. 497, 6. 504, 12. 14.
 515, 4 sq. 531, 17 [42, 18]
 διττόν 594, 25. 26. τὸ ἐν ἡμῖν
 ἔμφυτον θ. 518, 9. 519, 15
 [523, 13] τὸ θ. τοῦ ὕγρου
 ἐστὶν ἑλκτικόν 275, 3
 θερμότης 20, 12. 22, 20. 23, 11.
 84, 1. 232, 22. 348, 2. 353,
 5 sq. 357, 10. 422, 6. 423,
 21 sq. 515, 20. 527, 14
 θέσις 289, 27. 536, 3. κατὰ
 φύσιν 401, 12 — log. 494, 19.
 497, 19
 θεωρεῖν 62, 21. 64, 12. 253,
 12 cet. (coni. νοεῖν) 77, 9
 θεώρημα 49, 3. 71, 10. 12. 75,
 6. 353, 15. γραμματικά 46,
 9 sq. τὰ κατὰ φιλοσοφίαν
 599, 26
 θεωρητικὸς λόγος 433, 26
 θεωρία 46, 15. 71, 3. 117, 4.
 279, 2. 618, 26. (coni. νόησις)
 77, 7. φυσική 163, 25. πρακτι-
 καί 77, 25
 θηρία 322, 19 sq.
 θνητός 226, 5 sq. 280, 22. 425,
 15. 445, 4. 461, 17. 596, 7
 θρεπτικὴ δύναμις 340, 16. 348,
 5. 353, 27. 354, 23 sq. 356, 8
 θρόνος 444, 5
 θρυαλλίς 519, 6
 θυμοειδὲς τῆς ψυχῆς μέρος 354,
 21. 356, 9
 θυμός 354, 21
 θύρα 89, 9 sq. 90, 7 sq. 340,
 10. 411, 2. 500, 28. 506, 14.
 507, 24
 ἰατρός 50, 16. 319, 4. 376, 4.
 397, 6
 ἰδέαι Platonis 637, 22 sq. τῶν
 αἰσθητῶν, τῶν πάντων 33, 6 sq.
 489, 1. (coni. παραδείγματα)
 552, 22. de differentia inter
 Plat. et Arist. 26, 23 sq. [31,
 15 sq.]
 ἰδικώτερον 516, 23
 ἰδιότης 256, 9. 285, 25. 530, 27
 [38, 8]
 ἰμάτιον 370, 15 sq. 410, 26 sq.
 ἰππειον σχῆμα 305, 11. 356, 22
 ἵππος 12, 14. saep. in exemplis
 11, 8. 92, 3. 276, 5. 305, 7 sq.
 307, 23 cet. χαλκοῦς, ξύλι-
 νος 356, 21. 410, 16. 22. 25.
 450, 26
 ἵπτασθαι 487, 21
 ἰσημερινός 16, 6. κύκλος 198,
 11. 15. 292, 3. 9
 ἰσογώνιον τρίγωνον 534, 22
 ἰσοδρομεῖν 578, 16
 ἰσόδρομος 199, 13. 579, 4
 ἰσοδυναμεῖν 80, 15. 207, 12.
 (coni. ταῦτόν σημαίνειν) 207, 9
 ἰσοπερίμετρος 535, 16
 ἰσόπλευρον τρίγωνον 534, 22
 ἰσοταχῆς 199, 11
 ἰσόχρονος 198, 28. 199, 6

- [ἔχνη τῶν εἰδῶν 539, 3 sq.
540, 1]
- καθαρότης (coni. λεπτότης,
λεπτομέρεια) 527, 17. 530, 26
κάθαρσις 290, 6
καθαρωτάτη μοῖρα τῶν στοι-
χείων 483, 5. 530, 11. λεπτό-
τατόν τε καὶ κ. πῦρ 489, 21.
491, 14. 518, 19
καθέδρα 373, 27. 29. 453, 14
καθόλον 29, 25 cet. τὰ κ. (opp.
μερικᾶ) 93, 16. οὐδ' ἐν τῷ κ.
ἀληθές 16, 3. 474, 9
καίειν 416, 20. 518, 27. 519,
10. κάειν 519, 14
κακία 109, 15. 255, 8. 9. 469,
4. 566, 26 sq. [313, 8. cf. 302,
25 sq.] ἢ ἐπὶ τὸ παρὰ φύσιν
παρεκτροπή 302, 26. 336, 6.
cf. 337, 6
κακοδαίμονες ἄνθρωποι 635, 15
κακόμορφος 585, 26
κακοποιεῖν 133, 9. 134, 13
κακόφρωνος 585, 26
κακύνεσθαι [128, 18 sq. cf.
120, 4]
κανὼν (ὄργανον) 159, 11. δια-
λεκτικοὶ κ. 45, 21
καπνός 416, 22
καπνώδεις ἀπὸ τῆς γῆς ἀνα-
θυμιάσεις 393, 4
καρδία 395, 18. ἐξ ἧς τὸ ζω-
τικὸν πνεῦμα γεννᾶται κτλ.
396, 27. κίνησις κατ' εὐθείαν
288, 7
καρπὸς ἀτέλεστος 450, 1
κάρφη 274, 23. 275, 3
καταβάλλειν σπέρμα sim. 12,
24. 339, 6. 432, 16. 449, 24.
cf. 90, 23
καταβολή (μεταβ. cod.) σπέρμα-
τος 257, 13
καταγωγός 255, 25
καταδέχεσθαι εἰς αὐτήν, ἐν
αὐτῇ 430, 14. 432, 23. 28
- καταδοῦμενος [607, 8] (coni. δεί-
ξας) [589, 15] cf. 598, 18
καταδοχὴ τοῦ εἶδους 366, 24
κατακαίειν 517, 16
καταλάμπειν 65, 18. 81, 23.
266, 13. 269, 23. 282, 14. 18.
472, 17
καταμετρεῖν 281, 17. 19
καταμήνιον (coni. σπέρμα) 339,
5. 409, 28. 432, 12. 14. 449,
27. 501, 5. 9
καταρχή 41, 6
κατασκευάζειν 61, 15. 73, 18 cet.
[294, 17]
κατασκευαστικός 200, 6
κατασκευή (coni. ἀπόδειξις) 596,
8. 126, 14. 594, 5
κατάστασις 113, 16
καταφάναι 160, 15
κατάφασις (opp. ἀπόφασις) 106,
28 sq. 112, 14 sq. 192, 24. 227,
7. ἀπλή 80, 15
καταφάσκειν 38, 23
καταφλέγειν 517, 13. 518, 13
κατηγορεῖν 8, 26. 14, 6 cet.
κατηγόρημα 156, 4
κατηγορία 347, 8. αἱ δέκα
421, 17
κάτοχος δαίμοσιν πονηροῖς 241,
16
καύματα 159, 13. 365, 26
καῦσις 416, 21
καυστικός [523, 12] 518, 8.
12. 24
κεγχαμίς 339, 5. 431, 4. 17.
28 sq.
κέγχρος ὄγκος 283, 4. 434, 23
[κείμενα 589, 21]
κενή χώρα 287, 21. 24. 25
κέντρον 151, 7. 259, 21. 275,
26. 289, 7. 343, 11. κύκλου
208, 9. τῆς γῆς 151, 16. τοῦ
παντός 152, 1. σημείου καὶ
κέντρον λόγον ἐπέχει κτλ.
420, 2
κέραμος 365, 23

- κεραυνῖται λίθοι 393, 5
 κεραυνός 390, 12
 κεφαλή 277, 17. 437, 14. 439, 7
 κηρός 351, 13 sq. 374, 12. 447,
 16. 17. 448, 3. 474, 24. 475, 18
 κηρύκια 292, 18
 κινεῖν 75, 17 saep. [380, 22 sq.
 τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινοῦν 243, 5;
 cf. Plat.]
 κίνησις 63, 20. 66, 5. 8. 74, 1.
 107, 26. 114, 20 sq. 362, 11.
 530, 21. 576, 4. 614, 26. 615, 3
 [243, 6 sq. 299, 9. 477, 14 sq.]
 ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει
 17, 18. ἀτελής ἐνέργεια (cf.
 Arist.) 61, 10. 64, 6. 65, 4.
 ἡ φύσις κινήσεως καὶ ἡρεμίας
 ἀρχή 343, 13. 546, 17. περὶ
 τὸ πάσχον οὐ περὶ τὸ ἐνεργοῦν
 γίνεται 66, 19. πᾶσα κ. φυ-
 σικὴ σωμάτων ἐστὶν κ. 110,
 23. ἐν μεγέθει 258, 15. ὄργαν-
 νικὴ τοῦ σώματος κ. 76, 14.
 τὰ νοερά καὶ ἀσώματα κινή-
 σεως ἀπάσης ἐστὶν ὑπέριστερα
 637, 8. τρία εἶδη, ἡ κατὰ
 τόπον, ἡ κατὰ ἀύξησιν καὶ
 φθίσιν, ἡ κατ' ἀλλοίωσιν 74,
 13. τέτταρές εἰσιν κατὰ γένος,
 ἐν μὲν οὐσία γένεσις καὶ
 φθορά, ἐν δὲ ποσῶ ἀύξεις
 καὶ μείωσις, ἐν ποιῶ ἀλλοίω-
 σις, ἐν τόπῳ φθορά 256, 20.
 cf. 274, 1. 276, 18. κατ'
 εὐθείαν, κατὰ κύκλον 256, 23.
 274, 1. μικτή, ἔλιξ, ἔλικοειδής
 274, 3. 5. 291, 4. 8. 18. τὴν
 ἐπὶ τὰ πλάγια κ. κινεῖσθαι
 485, 16. πᾶν ζῶον τοπικὴν
 τινα κ. ἀπὸ ψυχῆς κινεῖται
 487, 20. πᾶσα ἐν τοῖς ζώοις
 κίνησις αἰσθητὴ κατ' εὐθείαν
 γίνεται 288, 6. οὐ καθ' Ἡρά-
 κλειτον ἐν κινήσει τὰ πάντα
 257, 23
 κινήτικὴ δύναμις, ἐνέργεια 251,
 12. 254, 11. 255, 10. 340, 17.
 νεῦρα 280, 19
 κλάδος 335, 6
 κλίμακες κοχλιοειδεῖς 292, 15
 κλίμη 411, 2. 6
 κλύδων 623, 24. 625, 21
 κνώδαλα 334, 9
 κοιλία. διαίρεσις κατὰ τὰς κ.
 397, 5
 κοινότητες ἐν τοῖς αἰσθητοῖς
 28, 5. 14. 21. 29, 15
 κόκκοι σίτον 378, 19
 κολοβὸν σῶμα 495, 14
 κομῆται 492, 11
 κορυφή ὄρων 241, 3. πυραμί-
 δος 534, 25. 535, 23. ἥλιος
 ἐν τῷ κατὰ κορυφήν 16, 5. 15
 κοσμεῖν (coni. τάττειν) 337, 27.
 543, 18 [314, 3 sq. 381, 14 sq.
 466, 11 sq. 605, 25 sq.] 196,
 10. 473, 13
 κοσμικὸν σῶμα 55, 17. παρά-
 δειγμα 119, 9
 κοσμοποιεῖν 476, 9 [382, 20]
 κοσμοποιία 458, 5. 544, 10
 κόσμος 92, 13 sq. 95, 5 sq. 96,
 19. 130, 2. 3. 231, 1. 233, 2.
 5. 420, 1 cet. [3, 10. 56, 17.
 119, 15 sq. 138, 27. 242, 4.
 243, 3 sq. 297, 25. 380, 20.
 404, 27. 466, 7. 477, 17 sq.
 478, 14. 540, 16. 590, 10. 605,
 22 sq.] σῶμά ἐστιν 368, 6. ἐκ
 τῆς πάντων τῶν μερῶν κρά-
 σεως καὶ συμφωνίας συνέστη-
 κεν 396, 13. ὤριστα τὸ τοῦ
 παντὸς κ. μέγεθος καὶ μείζον
 εἶναι τούτου ἐν τῇ φύσει
 ἀδύνατον 434, 12. οἱ περὶ
 Δημόκριτον ἀπίερους εἶναι
 κόσμους ὑπέθεντο 534, 1. οὐκ
 αἰδιος 7, 22. 9, 2. 49, 24. 75,
 24. 118, 7. 473, 27 cet. ἐκ
 τοῦ μηδαμῶς ὄντος γέγονεν
 400, 12. 473, 7. γέγονεν κατὰ
 Πλάτωνα 310, 5. cf. 596, 3.

- 597, 12. 620, 20. 126, 15 sq.
 224, 22. ἐκ πυρός καὶ γῆς
 ὕδατος τε καὶ ἀέρος sec. Plat.
 482, 9. οὐ συμπληροῖ τὴν τοῦ
 δημιουργοῦ οὐσίαν 21, 24 [εἰκὼν
 αἰωνίου παραδείγματος 24,
 2 sq. 549, 8. 550, 19. 613, 5.
 618, 1. θεός sec. Plat. 96, 3.
 313, 13 sq. 331, 5 sq. 334, 1.
 337, 21. 620, 20. 630, 28. 634,
 13] οὔτε μεταβολῆς ἄμοιρος
 οὔτε τῶν θειοτάτων sec. Plat.
 620, 21. 628, 21 sq. (syn. τὸ
 τεταγμένον) 568, 17. 572, 18
 [561, 22] (coni. εἰδοποιία;
 opp. ἀκοσμία, εἰδῶν στέρησις)
 446, 9
 κοσμογενῆ στοιχεῖα 233, 5
 κοῦφος 291, 20. 21. 391, 5. 7.
 414, 13. 415, 1. 417, 2. 21.
 418, 10. 425, 19. 484, 24. 485,
 10. 497, 5. 536, 6 [478, 2. 4]
 κουφότης 232, 23. 422, 8.
 527, 15
 κοχλιοειδῆς κλίμακες 292, 15
 κοῦσις 396, 13. 530, 13. 18.
 27. (dist. παράθεσις) 462, 2. 8.
 κόσμον 625, 17. στοιχείων 40,
 20. 340, 11. 18. σύμμετρος
 233, 12
 κρίνειν 139, 8. 285, 23
 κρίος astr. 198, 14. 399, 9.
 578, 26
 κρίσις τῆς ἀληθείας 197, 17
 κριτήριον τῆς ψυχῆς 117, 6.
 ἀκουστικόν 286, 3
 κριτικός 285, 27
 κρότος 149, 2
 κυαδιαῖον ὕδωρ 429, 22. 27.
 430, 18. 19. 432, 20. 435, 12
 κυάδιον 281, 16
 κύαθος 281, 15. 20. 429, 25
 κύαμος 419, 25
 κυβερνᾶν 546, 24 (scrib. κυβερ-
 νῶντος)
 κυβερνήτης 196, 2. 267, 1 sq.
 303, 21. 401, 23. 623, 23.
 625, 19
 κυβικὸν σχῆμα 374, 2. 5. 453,
 26. 532, 9. 534, 15
 κύβος 355, 14. 532, 2. 534,
 17. 18
 κύημα 432, 14. (cf. Plat.) 320, 10
 κυκλικὴ κίνησις 259, 18
 κύκλος 208, 9. 308, 22. 348, 2.
 356, 4. 578, 11. ζωδιακός
 292, 5. ἰσημερινός 292, 3.
 κύκλω κινεῖσθαι 275, 22 sq.
 397, 25 sq. [380, 21 sq.] ἢ
 κύκλω, κατὰ κύκλον κίνησις
 258, 22. 259, 5. 11. 274, 2 sq.
 399, 19. 485, 6 [477, 16]
 κυκλοφορεῖσθαι 259, 20. 27.
 274, 14. 277, 8. 285, 5. 288,
 1. 23. 289, 3. 292, 23. 492, 27
 κυκλοφορητικός 287, 9 [477, 19]
 κυκλοφορία 276, 24. 277, 23.
 278, 9
 κύκνος 347, 23 sq. 352, 16
 κυλίειν 277, 3. 8
 κύλισις 276, 23 sq.
 κυνίδια 612, 4
 κυριολογία 191, 23
 κύρια μέρη 395, 12. 17. 25.
 396, 10. λέξεις 157, 10 —
 κυρίως 192, 17 cet. ἢ κυρίως
 ἀλλοίωσις 72, 4
 κύων 11, 10. 307, 22. 356, 9.
 408, 21. 493, 9. χαλκοῦς 356,
 22. 410, 17. 22 — ἀστρῶς,
 χειρσαῖος, θαλάττιος 437, 16.
 438, 22. τῆς ἀπλανοῦς τὸ
 μέρος 496, 4
 κῶνος τῆς σκιᾶς τῆς ἀπὸ τῆς
 γῆς 19, 16
 λαμβάνειν ἀναποδείκτως 273,
 11. cf. 32, 24. 136, 15 cet.
 λαοξόος 372, 16
 λαίνη 323, 22
 λέξις (coni. ὀνομασία) 52, 24.
 (opp. σημαίνομενον) 104, 23.

- (opp. πράγματα) 113, 25. χρονικάί 117, 14. κύριαί 157, 10. ἄκνυροι, ὀμῶννυμοί 161, 24. οὐ πάντως αἱ λ. τὸ ἀκραιφνὲς τῶν νοημάτων ἀπεικονίζουσιν ἰσχύουσιν 105, 3
λεπτομέρεια (coni. καθαρότης) 530, 26
λεπτομερέστατος 518, 19. 530, 12
λεπτότατος 91, 9. πῦρ 489, 21. 491, 14
λεπτότης 527, 17
λευκαίνεσθαι 60, 5. 71, 25. 257, 28. 358, 4. 360, 18 sq.
λεύκανσις 71, 25. 72, 8. 257, 26
λευκός 72, 9. 210, 6. 18. 257, 27. 307, 25. 350, 16 sq. 352, 17. 355, 16 sq. 357, 21. 359, 18 sq. 418, 11. 12. 423, 25. 440, 27. 449, 7. 594, 24 [42, 19]
λευκότης 347, 23 sq. 353, 27. 354, 7. 355, 13 sq. 357, 25 sq. 362, 4 sq. 424, 2. 437, 1. 439, 22. 441, 2
λήθη 255, 8
λήμμα ἀσυλλόγιστον 161, 19
λήψις ἀξιώματος 53, 2
λίθος saep. in exemplis 66, 15. 67, 19. 150, 8. 159, 10 cet. [404, 11] κεραννίται 393, 6. μαγνήτις 274, 22. 28
λίνον λευκανθέν 360, 21. λίνον λίνω συνάπτειν 247, 28. 461, 20
λιταί (deae) 632, 6
λογικόν 408, 12. 423, 16. τὰ λ. 237, 4. ζῶα 408, 18. 433, 28. 445, 3. 582, 14. ἄνθρωπος 84, 20. 86, 9. ζωή 265, 20. οὐσίαι 131, 24. 233, 25. 256, 11. 566, 10. ψυχή 160, 1. 179, 24. 180, 20. 191, 11. 195, 14. 248, 1. 265, 18. 280, 5. 285, 9. 290, 9. 348, 12. 468, 18. 21 [318, 20 sq.] — ἀκολουθία 268, 12. ἀπόδειξις 365, 4. 368, 4. μέθοδοι 268, 19. ἐπιστήμαι 77, 12. 15
λόγιον θεῖον 128, 15. τὰ ἱερὰ λ. 75, 20. ἡ ἀλήθεια τῶν καθ' ἡμᾶς λ. 75, 8
λογισμός 12, 1. 329, 24. 557, 13. νόθοι, ἀνυπόστατοι 445, 17
λογογράφος 155, 17
λόγος. οἱ τοῦ καθ' ἡμᾶς λ. γε- νόμενοι διδάσκαλοι 211, 16. ὁ λ. ἀποδείκνυσι 368, 19. (opp. ἐνάργεια) 273, 14. ἀναγκαῖοι καὶ ἀνέλεγκτοι 344, 21. (coni. ἀπόδειξις) 394, 7. cf. 76, 3. πολλῶν, τάχα δὲ πάντων ἡμᾶς οἱ λ. διαπεφεύγασιν 131, 12. (coni. νοήσεις) 76, 27. 78, 8. ἁρμονικοί 197, 2. δημιουργικοί 36, 18 sq. 54, 1. 9. 79, 6. 84, 14. 449, 24. τῶν ἀποτελεσμάτων ὄντων ἀνάγκη πάντως καὶ τοὺς λ. εἶναι, καθ' οὓς ταῦτα γέγονεν, οὐ μὴν τοῖς λ. τὰ πράγματα πάντως ἔψεται 36, 25. λ. τῶν δημιουργημάτων 76, 22. ὁ λ., καθ' ὃν ποιεῖ τὴν οἰκίαν 159, 9. λ. φυσικός τῆς ὑπάρξεως 427, 12. 15. σπερματικοὶ τῆς διαδοχῆς 12, 24. 13, 3. ὁ λ. τῆς κινήσεως 277, 20 [λόγος πάσης ψυχῆς τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινῶν 243, 4] κατὰ λόγον 475, 24. πρὸς λόγον τοῦ σώματος 487, 4. 5. κατὰ τὸν οὐσιώδη ἑαυτοῦ λ. 83, 26. κατὰ τὸν ἴδιον λ. 474, 16. 433, 25. ἐπινοία μόνον καὶ τῷ θεωρητικῷ λ. 433, 26. διὰ τὴν τοῦ λ. ἐνέργειαν μόνον τῶν ἐνταῦθα ζώων χερεὶ χρῆται ὁ ἄνθρωπος 40, 10. cf. 582, 15
λοξός τε καὶ ζωδιακός καλούμενος κύκλος 292, 5
λόξωσις 292, 10
λύειν 80, 2. 22 [119, 15 sq.]

- 128, 21 sq. — *θνητός και λυτός* 226, 5 sq. 596, 7. 312, 12 cet.
- λύρα* 137, 27 sq.
- λύσις* [119, 17sq.] 131, 9. 143, 21. 233, 21. 384, 7
- λυχνιαία φλόξ* 366, 16
- μαγγανεία* 320, 17. 322, 8
- μαγνήτις λίθος* 274, 22. 28. 275, 15
- μαθήματα* 131, 19. *οἱ περὶ τὰ μ. δεινοί* 16, 3. 318, 9
- μαθηματικωτέρα ἐξήγησις* (opp. *φυσικωτέρα*) 514, 24
- μάθησις* 71, 24
- μαθητεύειν Πλάτωνι* 211, 22
- μαθητῆς Πλάτωνος* 26, 28. 117, 25. 248, 14. saep. in exemplis 66, 10. 71, 5. 249, 25. 254, 23 cet.
- μακροβιότατον τὸ οὐράνιον σῶμα* 493, 18
- μαλακότης* 354, 8
- μανοῦσθαι* 339, 7. 433, 13. 521, 9
- μαντεία και χρηστήρια παρ' Ἑλλήσι* 37, 14
- μαντικῶς* 529, 22
- μάνωσις* 392, 26. 430, 24. 457, 3
- μαραίνεσθαι* 366, 17
- μαρῆσθαι* 515, 16. 516, 9 [314, 7 sq. 539, 12] log. 182, 8. 237, 11. 304, 18 cet. *μαχόμενον* (opp. *ἀπόλουθον*) 465, 14
- μάχη και ἐναντιώσεις τῶν ῥημάτων* 625, 26
- μέγεθος* 8, 2. 258, 15. 354, 10. 424, 10. 433, 10. 11. 436, 1. 495, 26 cet.
- μεγεθύνεσθαι* 434, 26
- μεθιστάναι* 275, 28. 276, 4. 284, 11. 343, 15. 357, 3. 392, 27. 486, 2 [96, 12] *μεθιστᾶν* 401, 11
- μέθοδος* 112, 1. 26. 132, 27.
- 463, 25. *ἡ περὶ τῶν ὀρισμῶν* 28, 3. *κατὰ γεωμετρίαν* 532, 7. *ἀστρονομικαί* 318, 13. *διαριετική* 180, 15. 181, 6. *λογικαί* 268, 19. *λόγον* (coni. *οἰκονομία*) 544, 13. *ἀνθρωπίνη* 12, 23
- μείωσις* 256, 21. 263, 26
- μελαίνεσθαι* 60, 4
- μελανία* 348, 3. 18. 355, 13. 21. 357, 25 sq. 441, 2
- μέλας* 72, 9. 210, 6. 19. 257, 27. 307, 26. 350, 25. 355, 18. 357, 22. 23. 361, 15. 441, 1. 595, 2 [42, 19]
- μέλι* 423, 24
- μέλλοντος πρόγνωσις* 37, 11
- μερίζειν* 374, 20. 437, 8 [38, 6. 17. 563, 6] *μεριστός* 568, 25. 617, 12. 14
- μερικὸς χρόνος* (opp. *ὁ ὅλος χρ.*) 107, 7. *ἐπιστήμαι* (opp. *ἡ ἀπλῶς ἐπ.*) 28, 6. *ἄηρ, σῶμα, εἶδος sim.* 164, 11. 204, 4. 261, 27. 424, 27. 452, 6. 454, 18. 455, 16. 504, 11. 506, 18. *μερικά* 80, 6. 92, 1. 93, 14. 129, 5 sq. 138, 4 sq. 168, 14. 176, 7. 231, 4. 279, 15. 17. 340, 5. 341, 21 sq. 455, 28. 457, 18. 470, 3. 567, 18. 22. 581, 15. 582, 26. 586, 10. 603, 27. 604, 5. 616, 26. 629, 3 sq. [138, 26. 538, 10. 607, 2] *κατὰ τὸ εἶδος μόνον γίνεται και φθείρεται* 368, 25. *οὐδὲν τῶν μ. αἰδίων* 286, 25. 79, 20.
- μερισμός* 439, 27. 440, 9. 441, 6
- μέρος* (opp. *ὅλον*) 386, 18. 389, 14. 385, 12. 395, 4. 437, 13. 506, 10. 507, 9 [478, 25. 479, 3] *κατὰ μ.* 16, 19. 96, 22. *τὰ κατὰ μ.* 91, 3
- μεσιτεύειν* 280, 4
- μέσος* 87, 10. 106, 23. 180, 4. 372, 15. 493, 3. *μέσα* (opp.

- ἄκρα) 515, 17. 18. 28. αἷτια
 88, 21. 24. 91, 4. 130, 6. κι-
 νοῦντα 90, 4
 μεσότης 266, 9. συνδετικάί
 516, 20
 μεταβαίνειν [56, 2 sq.] 63, 8.
 276, 3. 277, 13. 359, 4
 μεταβάλλειν 48, 17. 71, 26. 109,
 15. 275, 27. 386, 1. 411, 10.
 417, 13 cet. [103, 23. 294, 15]
 μεταβλητός 333, 24. 389, 3
 μετάβασις [56, 5] 62, 5. 72, 21.
 74, 18
 μεταβατικός 576, 12. 577, 8. 22
 — μεταβατικῶς 577, 15
 μεταβολή (coni. ἀλλοίωσις, τροπή
 sim.) 28, 16. 74, 1. 8. 138, 14.
 143, 17. 170, 1. 182, 2. 205,
 7 sq. 208, 7. 229, 9. 234, 13.
 334, 12. 26 sq. 356, 18. 391,
 17. 430, 5. 559, 5. 613, 11.
 614, 11. 628, 21 [606, 24]
 μεταβολῆς τρόποι 359, 3 sq.
 κατὰ τόπον 389, 21. 390, 6.
 πᾶσα μ. ἢ κίνησίς τις ἐστίν ἢ
 οὐκ ἄνευ κινήσεως 61, 11. 62,
 16 [56, 4] ἐν χρόνῳ 63, 21.
 209, 23. 366, 20. ἔκστασις τοῦ,
 καθ' ὃ γίνεται 418, 10
 μετάθεσις [381, 23. cf. 401, 4 sq.
 402, 19 sq.] ἢ ἐκ μ. ἀπόφασις
 80, 14
 μεταλαμβάνειν 191, 17. 192, 16
 μετάληψις 191, 20. 25. ποιητι-
 καί 191, 22
 μέταλλα 203, 9. 340, 21. 393,
 2. 11
 μεταμφιευνόνα 318, 21
 μεταπίπτειν 417, 4 [103, 10.
 606, 15]
 μεταπλάττειν 410, 21
 μεταρρεῖν 536, 10
 μετασκευάζειν 324, 1. 375, 17.
 410, 23
 μετάστασις 335, 1
 [μετασχηματίζειν 382, 15]
- [μετατιθέναι 401, 3. cf. 402,
 17 sq.]
 μεταφέρειν 637, 4. λέξεις 191,
 15. 156, 1
 μετρῆν 115, 9 — μετρητικός
 114, 20. 118, 22 sq.
 μῆλον 352, 17. 419, 26
 μήτρα 320, 12. 322, 9. 366, 7.
 369, 7 sq. 374, 27. 449, 27.
 εἰ ζῶον 319, 6
 μηχαναί 491, 5
 μηχανήματα 492, 23. 24
 μιμῆσθαι 486, 22
 μίμημα 370, 10 [608, 6]
 μίμησις 486, 19
 μῖξις 518, 17. (coni. κῶσις)
 462, 12. πρὸς τὰς γυναῖκας
 326, 21. τῶν γυναικῶν 327, 5
 μοιχεία 329, 16 sq.
 μοιχός 330, 5
 μονάς 10, 10 sq. ἄπειροι 619,
 8. 16
 μονὴ ἐν ταύτῳ 623, 19. 624, 10
 [μονογενής 549, 9 sq. cf. Plat.]
 μόριον 114, 5. 129, 2 cet. τοῦ
 μέρους 506, 10. συμπληρωτικά
 386, 15. παιδουργά 284, 4.
 ἄοριστον (τις) 160, 15
 μορφή 379, 16 sq.
 μορφοῦν 374, 12. 542, 23
 μουσικός 131, 3
 μύρμηξ 292, 23
 μῦς θαλάσσιος, γηγενής 438, 16
- νανάγιον 623, 22
 ναυπηγεῖν 508, 15
 ναυπηγός 36, 27. 53, 26. 202,
 19. 370, 13 sq. 508, 15
 ναῦς saep. in exemplis 36, 28.
 53, 25. 202, 19. 228, 6. 344, 6.
 502, 25 cet.
 νεῦρον 288, 9. 340, 14. 426, 28.
 κινητικά 280, 19
 νέφος [18, 25 sq.] 20, 16. 491, 7
 νήχεσθαι 280, 25. 281, 4.
 487, 22

- νοεῖν* (coni. *θεωρεῖν*) 77, 9 [37, 29] — *νοητὸς κόσμος* 130, 3. *φύσις* 234, 14. *εἶδη* 348, 20. *ζῶα* 511, 20 [*θεός* 539, 7. 608, 15] *ν. καὶ θεία οὐσία* 229, 4. cf. 231, 16. 195, 14. *νοητόν* 65, 23. 160, 3. 171, 5. 8. 359, 8 [138, 28. 364, 14 sq.] (coni. *θεία*) 110, 1 sq. (coni. *νοῦς*) 255, 19. 256, 6
νοερός καὶ ἀσώματος 488, 16. 637, 8. 18. *ν. καὶ ἀθάνατος ψυχὴ* 253, 5. 8. *οὐσία* 574, 27 sq. 576, 21 sq. (coni. *λογική*) 256, 11. *ἐνέργεια* 252, 13. 256, 4. 486, 20. *νοερώτεραι ἐνέργειαι* 255, 15 [*ν. γνῶσις* 37, 27. 38, 7. 575, 11] — *νοερώς* 195, 22
νόημα 77, 20. 105, 3. 575, 19. *ἄμα νοήματι* 6, 3. 18, 13. 149, 9
νόσις 6, 11. 36, 19. 37, 2. 41, 17. 76, 15. 26. 77, 7. 577, 23. 580, 5. *τοῦ μέλλοντος* 569, 9. 15. *περὶ τοῦ θείου* 116, 25
νοητικόν 76, 17
νότια 292, 9
νοῦς 12, 2. 52, 3. 16. 55, 7. 14. 65, 22. 66, 3. 70, 27. 106, 11. 195, 23. 26. 211, 25. 255, 19. 256, 6. 285, 26. 486, 16 sq. 575, 5 sq. 576, 6. 577, 12. 21 [37, 24. 38, 8] *ὑπὲρ νοῦν* 8, 17
νυκτερίς 81, 20
ξέειν [404, 11] 453, 10 sq. 474, 18. 475, 24
ξέσις 453, 13
ξεστιαῖος 429, 28
ξηραίνειν 233, 10
ξηρός 308, 5. 6. 9. 409, 6. 419, 8. 494, 2. 497, 6. 504, 14. 515, 2 sq.
ξηρότης 232, 23. 422, 6. 515, 23. 516, 10. 527, 15
ξύλινος 410, 25
ξύλον 53, 25. 54, 26. 66, 16. 67, 19. 159, 10. 208, 17. 340, 9. 348, 15. 371, 21. 27. 373, 3. 411, 3. 7. 416, 20. 21. 426, 13. 437, 15. 438, 5. 12. 444, 5. 475, 27. 496, 1. 503, 15. 506, 16. 507, 25. 519, 1
ὄγκος 117, 1. 408, 8. 416, 1. 4. 418, 1. 424, 10. 462, 5. *ἄερος* 433, 15. 18. *οὐρανοῦ, ἡλίου* 283, 6. 7. *κέγχρον* 283, 4. 434, 24. *περὶ τὴν γαστέρα* 416, 24
οἰκειότης πρὸς 536, 27
οἰκειώσεις πρὸς 536, 24
οἰκία saep. in exemplis 36, 28. 50, 13. 159, 7. 365, 25 cet. [404, 11]
οἰκοδομεῖν 616, 5 [42, 8. 9]
οἰκοδόμημα 365, 24
οἰκοδομία 249, 23. 262, 4
οἰκοδομικός 66, 3. 12. 21. 67, 17
οἰκοδόμος 36, 27. 47, 26. 50, 14 cet.
οἰκονομία 197, 23. 544, 12
οἶκος 52, 12. 86, 24. 411, 7. 474, 20
οἶνος 358, 14. 432, 21
ὀκτώεδρον (cf. Plat.) 532, 2. 10. 535, 18
[ὀλικά 138, 27. *ὀλικώτατα* 38, 18]
ὄλον 385, 12. 395, 4. 437, 13. 510, 1 sq. [294, 5. 381, 13. 478, 12. 25] *οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ πάντα τὰ μέρη* 202, 8. 236, 23. 386, 17. 502, 17. *οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν τὸ ὄλον καὶ πᾶν ἢ ἢ τῶν μερῶν ἀπάντων πρὸς ἄλληλα σχέσις καὶ εἰς ταῦτόν συνδρομὴ* 334, 6
ὀλότης στοιχείων sim. 202, 11 sq. 285, 10 sq. 342, 5. 348, 15. 354, 15 sq. 385, 14 sq. 394, 14 sq. 492, 15.

- 493, 20. 503, 6. 517, 26.
 596, 20
 ὕμβροι 159, 12
 ὁμίλια πρὸς γυναῖκας 322, 13.
 328, 14
 ὄμμα 266, 14
 [ὁμόγονος 104, 1]
 ὁμοειδής 115, 11. 241, 9. 462,
 16. 22. 504, 8. 506, 16. 507,
 4. 528, 18. 532, 1
 ὁμοιομερής 115, 6. 374, 21.
 431, 14. 439, 8. 10. 440, 15.
 506, 11 sq.
 ὁμοιοπαθής 234, 23. 341, 28.
 394, 26
 ὁμοιότης 557, 26. 558, 12.
 568, 12
 ὁμοιοῦσθαι [550, 1] 553, 4.
 554, 16. 613, 7
 ὁμοίωμα 450, 26
 ὁμοίωσις 559, 8. 567, 17. 618,
 3 sq. [253, 21]
 ὁμολογήματα κοινά 248, 9
 ὁμολογία (coni. ἔνωσις) 514, 20
 ὁμοούσιος 285, 8. 16
 ὁμόνλος 234, 24. 410, 26. 411,
 13. 18. 528, 18. 24
 ὁμοφνής 241, 1. 528, 25
 ὁμωνυμία 45, 10. 50, 19. 52,
 16. 75, 11. 367, 8. 18. 574,
 22. 594, 16. 638, 15
 ὁμώνυμος 74, 4. φωνή 45, 12.
 161, 24. 173, 15. 437, 15. 438,
 15 sq. — ὁμωνύμως 358, 3.
 637, 5
 ὀνομασία (coni. λέξις) 52, 24
 ὄνος 12, 14
 ὀξότατόν τε καὶ διυτικὸν φῶς
 282, 21. cf. 535, 1. 2
 ὄραν 55, 4. ὄρατός 151, 24
 ὄρατικός 55, 3. 12
 ὄργανικόν 76, 17. 616, 6. ὁ. κί-
 νησις 76, 13. αἴτιον 159, 7.
 160, 10
 ὄργανον 66, 23. 26. 76, 24. 77,
 18. 616, 9. 10. (χεῖρες) 40, 11
 ὄρεκτικὴ δύναμις 348, 6
 ὄρεξις [563, 1. 2] (coni. προ-
 αἰρεσις) 260, 7. 17
 ὀρίζεσθαι 28, 5. 29, 15. 67, 2.
 171, 17. 205, 14. 247, 1. 398,
 3 sq. 408, 7 sq. 418, 25. 424,
 26. 430, 4. 431, 22. 433, 23.
 435, 28. 622, 9. 14. 623, 7
 [538, 17]
 ὀρισμός 28, 4. 22. 261, 10. 365,
 24 [298, 23. 299, 4] (coni.
 πέρας) 424, 16. (coni. οὐσία)
 248, 20
 ὄρκος (dea) 632, 7
 ὄρμη φυσική 292, 20. 492, 21.
 ἄλογος καὶ φυσική 486, 22.
 ἔμφυτος 490, 29. 491, 10.
 ψυχῆς 487, 5. (coni. προαίρε-
 σις) 260, 20. 23. γνώμης
 ἀνθαίρετος 566, 26
 ὄρος 259, 26 [538, 21] (coni.
 ταυτότητος) 623, 10. ἔστιν καὶ
 στάσις καὶ ὁ. ἐν τοῖς πράγμα-
 σιν 257, 23. cf. 28, 17
 ὄστοῦν 287, 26. 308, 4 sq. 340,
 14. 347, 16. 348, 1. 355, 13.
 358, 16. 19. 374, 21. 375, 17.
 426, 28. 462, 17. 503, 20.
 612, 5
 ὄστρακον 84, 5. 292, 21
 οὐράνια 130, 7. 163, 17. 227,
 22. 310, 26. 396, 20. 399, 6.
 οὐ. μέρος τοῦ κόσμου 397, 15.
 σύγκραμα 483, 5. τὸ οὐ. σῶμα
 278, 25. 281, 25. 461, 2. 483,
 2. 529, 16. 530, 2 [297, 24.
 478, 3. 10. 483, 2] οὐ. σώματα
 78, 24. 196, 11. 21. 532, 18.
 διαφανῆ 83, 6. οὐ. σφαῖραι
 19, 21. 197, 19. 578, 10. πῦρ
 519, 12. 531, 17 [523, 12]
 οὐρανός 6, 1. 109, 19. 114, 20.
 115, 4. 129, 23. 141, 16 sq.
 486, 13. 491, 20. 637, 7 [19,
 7. 103, 2 sq. 477, 19. 479, 8.
 523, 16 sq. 549, 14] ἐκ τῶν

- δ' στοιχείων sec. Plat. 460, 25. 482, 11 sq. ἔνυλον εἶδος 368, 6. σφαιρικὸν σχῆμα 423, 26. 424, 2. 483, 24. ὅλος τῆς αὐτῆς οὐσίας 19, 28. ζῶον sec. Plat. 230, 11. κύκλω κινεῖται 483, 24. 489, 24. 276, 8. οὐκ ἔστιν τὸ πᾶν ἀλλὰ τοῦ παντὸς μέρος 533, 11
 οὐσία 13, 25. 22, 26. 33, 7 sq. 83, 10. 150, 4. 180, 25. 256, 20. 278, 27. 340, 12. 416, 5. 508, 10. 565, 22 [243, 10. 248, 24. 253, 25. 561, 26] (coni. τὸ εἶναι) 14, 11. 110, 7. 230, 12. 14. 348, 28. 447, 10. (coni. τὸ τί ἦν εἶναι) 27, 1. 26, 8. (coni. εἶδος) 427, 18. 24. 26. (coni. ὀρισμός) 248, 20. (coni. δύναμις) 13, 16. 14, 16. (dist. ποσόν) 421, 18. (opp. συμβεβηκότα) 181, 1. 307, 16. ἀνθρώπου 34, 17. θεία 85, 6. 11. θεία καὶ νοητή 229, 4. cf. 231, 16. 195, 14. νοερά 574, 27. λογικά 131, 24. 233, 25. 566, 11. οὐδεμία οὐσία τῶν πρὸς τι 34, 2. οὐδεμία ἐν ὑποκειμένῳ 307, 27
 οὐσιῶν 16, 26. 26, 2. 34, 25. 35, 20. 79, 6. 249, 17. 251, 2
 οὐσιώδης 83, 25. 84, 10. 19. 85, 8. 256, 8. 9. 423, 15. 22. 424, 4. 425, 12. 559, 16. 577, 18. 22 — οὐσιωδῶς 87, 5
 οὐσιώσεις 6, 10. 64, 25. 76, 24. 78, 1. 81, 7. 149, 9. 160, 11. 367, 18. 616, 21. (coni. διάπλασις, εἰς τὸ εἶναι παραγωγή) 367, 14. 472, 15. (coni. γένεσις, dist. ἀλλοίωσις) 22, 25
 ὀφθαλμοί 194, 11. 202, 4. (coni. αἰσθησις) 166, 17
 ὄψις 15, 11. 65, 18. 72, 22. 151, 11. 210, 8. 270, 3. 6. αἰ ὄ. 81, 21. 286, 4
 παθητικά δυνάμεις 265, 21. 266, 1
 πάθος 18, 6. 21, 4. 397, 3. 440, 2. 3. φθοροποιά 234, 6. ἀνθρώπινα 632, 5. τὰ ἐν τῷ αἰθερώ σώματι γινόμενα π. 492, 11
 παιδίον 46, 7. 48, 18 sq. 62, 7
 παιδουργὰ μόρια 284, 4
 παντέλειον (coni. ἐνεργές) 79, 5
 παντελής 5, 16 [549, 9 sq.]
 πάπυρος 519, 1. 7
 παράγειν 3, 1. 3. 5, 6 cet. [56, 14. 562, 23] εἰς τὸ εἶναι 252, 4. 367, 25. δημιουργικῶς 85, 7. (coni. οὐσιῶν) 79, 6
 παραγωγή κόσμου sim. 5, 24. 102, 15. 143, 12. ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι 367, 10. (coni. οὐσιώσεις) 472, 15
 παράδειγμα [31, 14] 159, 8. 25. κόσμου π. αἰώνιον [24, 2 sq. 103, 22. 549, 7 sq.] 510, 22 sq. 551, 17 sq. 613, 6. 618, 2 sq.
 παραδειγματικὸν αἷτιον 159, 6 — παραδειγματικῶς 488, 25
 παράθεσις 419, 22. 420, 4. (dist. κρᾶσις) 462, 1. 8
 παρακίλονθεῖν log. 37, 3. 87, 6
 παρακτικός [38, 3] (coni. αἷτιος) 15, 7
 παραλογίζεσθαι 76, 11. παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν 52, 16. τινά 237, 21. 240, 27. 557, 19
 παραλογισμός 52, 18. 53, 2. 59, 19. 75, 12. 106, 7. 248, 5. 249, 5. 367, 8. 554, 26. 594, 16
 παράτασις 114, 27 sq. 170, 3 [550, 2] χρόνον, χρονική 6, 9. 109, 17. 367, 14. 458, 11. 472, 18. 20. 558, 5. 619, 2
 παραχώρησις τῆς κατὰ φύσιν ἐνεργείας 569, 13
 παρεκτροπή ἐπὶ τὸ παρὰ φύσιν 303, 1. 336, 7

- παρεξηγησθαι 135, 2. 330, 17
 παρεξήγησις 531, 23
 παρεπέσθαι 16, 4. 108, 17. 18.
 114, 4. 587, 18. 588, 1
 παρετυμολογεῖν 645, 11
 πάροδος εἰς τὸ εἶναι 472, 21
 [παρουσία θεοῦ 607, 11 sq. cf.
 622, 27 sq.]
 πᾶς. τὸ π. 115, 23. 132, 20.
 133, 21. 23. 152, 1. 289, 1.
 331, 6. 334, 3 sq. 533, 11.
 536, 26 cet. [56, 10. 82, 18 sq.
 120, 5. 243, 2. 294, 4. 299, 7.
 313, 12. 524, 5. 549, 10. 560,
 6. 562, 18. 590, 3. (coni. ὄλον)
 334, 6. 510, 1 sq. τὰ π., π.
 τὰ ὄντα 81, 7. 86, 2. 149, 10.
 178, 21. 257, 24. 470, 23. 489,
 1. 616, 17 cet.
 πᾶσχειν 86, 13. 87, 16. 237, 2. 5
 πατήρ 34, 16. 36, 10. 14. 90,
 22. 93, 1. 210, 22. 349, 18.
 500, 22
 παχυμερέστατον πῦρ 519, 10
 παχύς 283, 11. 290, 20
 πεντάγωνον 536, 15 sq.
 πεπερασμένη δύναμις 3, 14.
 235, 5. 11. τὸ τῆς δυνάμεως
 πεπερασμένον 2, 12. 401, 22
 [π. χρόνος 96, 7. 608, 5]
 πέρας 108, 3. 281, 11. (coni.
 ὀρισμός) 424, 17
 περιάγειν 292, 4. εἰς τὸ ἄνταν-
 τιον sim. 112, 25. 598, 13.
 599, 11 cet.
 περιγίγει τόποι 290, 6
 περιδίνησις 276, 12
 περιέχον, περιεχόμενον 180,
 20 sq. 231, 3. 5. 386, 26. 518,
 2 [478, 21]
 περιλαμβάνειν 398, 20 [294, 5]
 περίξ τόπος 289, 14
 περίοδος astr. 292, 8. 579, 11
 περιφέρεια κυρτή τοῦ οὐρανοῦ
 306, 14
 περιφερῆς λίθος 276, 26
 περιφορά 78, 24. 256, 25. 486,
 5. 578, 12. 579, 20. 27.
 580, 10
 πηγνύναι 374, 20
 πῆσις (opp. ποιήσις) 62, 5
 πίθος 416, 2. 10
 πικρός 54, 2. 7. 506, 26
 πικρότης 356, 5
 πίλησις 491, 8
 πλάγιος. κίνησις ἐπὶ τὰ π. sim.
 292, 24. 391, 21. 23. 485,
 16 sq. 487, 1. 536, 4. 10
 πλανώμενοι ἐπτά 488, 12. 579,
 16. 291, 27. 578, 24. σφαῖραι
 318, 14. 537, 6. διττὴ τῶν π.
 κίνησις 292, 2
 πλάτος καὶ παράτασις 114, 27
 πλατύς 534, 27
 πλευρά math. 534, 23. 535, 21
 πληθύνειν. πεπληθυσμένος 571,
 7. 617, 12. 15. πεπληθυσμένος
 573, 8
 πληθυντικῶς 160, 12. 17
 πλήρωμα ἐαντοῦ 101, 2. 102, 22
 πλοῖον 196, 3. 266, 29. 411, 7.
 452, 13. 546, 24
 πνεῦμα 276, 16. 287, 27. 416,
 3 sq. 496, 20. 625, 20. πυρῶ-
 δες τοῖς νέφεσιν ἐναποκλειό-
 μενον 491, 7. ζωτικόν 397, 1.
 ψυχικόν 288, 9. τὰ τῆς πονη-
 ρίας π. 635, 18
 πνεύμων 395, 18
 πόα 375, 28
 ποιεῖν (coni. ἐνεργεῖν) 4, 20.
 62, 18. αἰτίον τε καὶ ποιούν
 97, 18. (comp. γινόμενον, γε-
 νητόν) 23, 21. 97, 14. 614, 11
 [42, 10. 55, 25 sq. 82, 16 sq.
 466, 3 sq. 561, 6]
 ποίημα 85, 21
 ποιήσις 63, 27. 64, 4. (opp.
 πῆσις) 62, 5. (coni. ἐνέργεια)
 62, 19. κίνησις τοῦ γινομένου
 68, 16. ἢ π. τοῦ θεοῦ οὐ κί-
 νησις 64, 12. 22

- ποιητής (ἤλιος) 21, 2. (θεός)
 99, 20. 159, 27 [591, 1] (coni.
 δημιουργός) 469, 14. 471, 23.
 645, 3
 ποιητικός 62, 22. 270, 21. 468,
 8. cf. s. v. αἰτία, αἴτιον, ἀρχή
 [ποιητικῶς ἔχειν 605, 10 sq.
 613, 25]
 ποικίλη ζώων διοργάνωσις 128,
 24
 ποικιλία 568, 24. (coni. διαφορά)
 340, 22
 ποιόν 8, 19. 74, 5. 256, 21.
 418, 9. 419, 8. 10. 423, 14
 ποιότης 54, 5. 154, 3. 210, 19.
 348, 2. 354, 9. 355, 20. 360,
 16. 392, 20. 409, 4 sq. 421,
 13. 423, 21. 425, 12. 434, 9.
 436, 26 sq. 462, 4. 497, 27.
 515, 6. 10. 521, 11. 527, 13.
 528, 15. 530, 21. 531, 20.
 544, 4 [364, 12 sq.] εἰδοποιό
 232, 22. φθαρτικὰ ἀλλήλων
 497, 4. 498, 23. 504, 1
 ποιῶν 355, 19. 413, 26. 414,
 20. 425, 13. 521, 10. 544, 3.
 ταῖς ἐναντίας ποιότησι πε-
 ποιῶσθαι 497, 27
 πολεμῆν (coni. ἀντικεῖσθαι)
 515, 13. 9
 πολέμιος καὶ ἀσύμφωνος 516, 12
 πόλεμος (deus) 632, 5
 πολιτεύειν 643, 8
 πολιτικός 35, 19. εὐδαιμονία
 35, 16. 21. ἀρεταί 325, 4
 πόλοι astr. 198, 16
 πολυγωνιώτερος 535, 13
 πολύσημος 173, 12
 πονηρίας πνεύματα 635, 18
 πονηρός δαίμων 37, 15. 241,
 16. 635, 15. 644, 2
 πορφύραι 292, 19 sq.
 ποσόν 256, 21. 408, 2. 417, 27.
 418, 8. 419, 6. 13. 421, 18.
 424, 6. 506, 11. 19
 ποσοῦν 440, 19
 ποτέ 96, 19 sq. 98, 17. 105,
 20 sq. 469, 15 sq. cet. [96,
 5 sq. 103, 9 sq. 167, 18. 466,
 4. 550, 2 sq. 560, 13 sq.]
 πούς 15, 12. 86, 10. 277, 16.
 284, 26. 437, 14. 439, 7. 510, 5
 πράγματα 36, 26. 84, 4. 101, 4.
 113, 25 cet.
 πραγματειῶδες ἐπιχείρημα sim.
 127, 12. 134, 19. 248, 7. 541,
 8. 603, 21
 πρακτικὰ ἐπιστήμαι, θεωρίαι
 77, 14. 25. ἐνέργειαι τῆς ψυχῆς
 255, 6
 πράξις (coni. ἐνέργεια) 77, 29
 πρίσις 54, 26
 πρίστης 54, 26 sq.
 προάγειν εἰς ἐνέργειαν 132, 14
 προαίρεσις (coni. ὄρεξις, ὁρμή)
 260, 8. 17. 20. 23. ἐκ π.
 567, 7
 προαιρετικῶς 247, 10. 260, 29
 προβάλλειν ἐνέργειαν 74, 16.
 75, 15. 76, 12
 πρόβλημα 135, 6. 136, 16. 156,
 14 cet.
 προβολή 65, 12. 13
 προοιωνώσκειν 41, 11
 πρόγνωσις 37, 12. 15. 78, 22.
 102, 4. 14. 279, 1. 569, 5.
 ἀμερῶς ἐν τῇ τοῦ θεοῦ π.
 πάντων οἱ λόγοι πάρεισιν
 40, 24
 προγνωστικὴ θεοῦ δύναμις 40,
 26
 προεπινοεῖν 158, 11. 349, 14
 πρόληψις οἰκεία 396, 19
 προνοεῖν 4, 21. 80, 20. 102, 10.
 568, 23. 583, 8. 617, 11
 προνοητικὴ τοῦ θεοῦ δύναμις
 39, 4. 40, 26. 91, 8 [γνώσις
 37, 26]
 πρόνοια 80, 21. 131, 20. 568,
 21. 573, 9 sq. [37, 23 sq. 38,
 16 sq.] θεοῦ, ἐκ θεοῦ 37, 16.
 190, 22. 191, 12. 583, 7. 617,

14. ἀπαραλόγιτος 40, 3.
78, 21
- προοικονομείν 487, 11
- πρός τι 83, 27. 158, 15. 210,
13. 349, 19. 355, 4. 372, 1.
408, 22. 409, 14. 26. 419, 20 sq.
464, 26. 469, 8. 473, 15 [43,
19] τὰ πρὸς τι συμβεβηκότα
34, 7. ὑπὸ τὰ ἀντικείμενα
35, 4. 456, 26. ἀντιδιήρηται
τοῖς ἐναντίοις 308, 27. συν-
εἰσάγει ἄλληλα καὶ συναναιρεῖ
409, 16. cf. 446, 4. 451, 16.
19. cf. πρὸς ἄλληλα 355, 5
[24, 13]
- προσαρμόζειν 475, 5
- προσδιορίζεσθαι 29, 11. 50, 20.
237, 23. 324, 12. (προδ. cod.)
49, 13
- προσδιορισμός 125, 12. 173, 17.
414, 14. 567, 2. 594, 17. (προδ.
cod.) 597, 14. 16
- προσημαίνειν 41, 6
- πρόσθεσις 415, 22. 417, 8. 432,
5. 435, 15
- προσθήκη 432, 6. 13. 435, 17.
24. 436, 7
- προσοικειοῦν 535, 7. 537, 12
- προσπάθεια (coni. σχέσις) 252, 11
- προσρήματα χρονικά 107, 17 sq.
142, 5
- πρότασις log. 59, 17 sq. 60, 12.
173, 16. 383, 25. 555, 10. 592,
22. (coni. ἀρχή) 541, 9.
544, 15
- προϋπάρχειν 14, 20. 37, 10. 41,
11. 141, 18. 341, 11. 342, 14.
476, 18. 542, 4
- προϋποκείσθαι 340, 27. 342,
11. 367, 24. 458, 8. 16
- προϋφίστασθαι 40, 14. 158, 26
- πιτηνά 12, 15. 486, 1. 26 sq.
487, 22
- πῶσις δοτική 360, 25
- πυκνοῦν 275, 4. 339, 7. 417, 4.
434, 23. 521, 8
- πύκνωσις 392, 26. 434, 20. 27.
457, 2
- πῦρ 22, 15. 23, 10. 12. 48, 22.
53, 18. 65, 17. 78, 13. 83, 23.
84, 12. 194, 22. 204, 2. 269,
10. 348, 10. 353, 4 sq. 424,
28. 436, 19. 450, 4. 532, 10.
534, 25. 595, 25 [18, 21. 364,
20] τῶν δ' στοιχείων 202, 5.
232, 19. 289, 2. 393, 7. 422,
20. 462, 1. 490, 18. 499, 13.
515, 1 sq. 518, 6. 632, 3.
ὁμοιομερές 431, 14. στοιχειῶ-
δες 492, 15. 506, 20. 507, 2.
στοιχειῶδες τε καὶ ζωτικόν
519, 13. θερμόν, ξηρόν, κοῦ-
φον 409, 8. 422, 6. 424, 1.
425, 19. 497, 5. 504, 14. 594,
26. ἐξ ἀέρος μανωθέντος γί-
νεται π. 339, 8. 231, 11. 350,
15. 392, 27. 460, 18. ἐπὶ τὸ
ἄνω κίνησις 261, 26. 266, 24.
387, 21. 391, 11. 497, 5. cf.
279, 18. 384, 3. 401, 7. κεραν-
νοί, ἀστραπαί 390, 12. λεπτό-
τατον, καθαρώτατον τὸ οὐρά-
νιον π. (cf. Plat.) 519, 11.
489, 20. αἰθέριον, οὐράνιον
519, 13. 16. 531, 18 [cf. 523,
12 sq. 478, 1] ἢ τοῦ π. ὀλό-
της, λέγω δὴ τὸ αἰθέριον
σῶμα 492, 8. διακονικόν
535, 5. διὰ πυρὸς ἰόντες
241, 17
- πυρακτοῦν 519, 8. 595, 1
- πυραμίς (cf. Plat.) 532, 2. 9.
534, 21
- πυραμοειδής 535, 5
- πύριος 376, 19. 415, 5. 492, 1.
517, 12 [523, 26]
- πυρώδης 516, 24. τὸ π. πνεῦμα
τοῖς νέφεσιν ἐναποκλειόμενον
κτλ. 491, 7. τὸ ἐν ἡμῖν 348, 16
- φευστός. τὸ δ. πάσης τῆς σω-
ματικῆς φύσεως 230, 7

- ῥοπή 85, 13. ἔμφυτος 485, 13.
 488, 5
 ῥύσις καὶ μεταβολή 28, 16
 σάκκος 416, 11
 σανίς 344, 6. 502, 25. 506, 14
 σάρξ 287, 26. 308, 13. 335, 6.
 340, 14. 346, 2. 21. 347, 16.
 29. 352, 14. 355, 12. 25. 356,
 17. 358, 16 sq. 370, 20. 375,
 18. 426, 27. 431, 15. 18. 432,
 3. 21. 435, 11. 13. 440, 26.
 462, 13 sq. 503, 19
 σελήνη 199, 18. 21. 282, 10.
 291, 23. 318, 17. 424, 28. 431,
 11. 578, 11. 579, 3. 580, 2.
 633, 19. 636, 9. ἐπίπτουσα
 εἰς τὸν τῆς σκιάς τῆς γῆς
 κῶνον 19, 19. τὰ ὑπὸ σελήνην
 260, 1. 283, 10. 291, 19
 σεληνιακὴ σφαῖρα 19, 17. 23.
 596, 18. τὸ σ. φῶς ἐκ τοῦ
 ἡλίου τὴν ὑπαρξίν ἔχον 20, 2
 σημαινόμενον 45, 14 sq. 49,
 14 sq. 75, 2 cet. (opp. λέξις)
 104, 22
 σημαντικὸς 40, 6. 108, 15.
 116, 15
 σημασία 30, 11. 106, 17. 113,
 26. 161, 26. 186, 8
 σημεῖον 108, 13. 114, 26 sq.
 420, 2. 443, 12. 534, 24. 535,
 10 — astr. 198, 13. 199, 9.
 578, 13. 25 sq.
 σήπεσθαι 392, 22. 27
 σίδηρος 241, 18. 274, 22. 275,
 1. 16. 493, 8. 519, 8. 595, 1
 σίνηπι 419, 25
 σιτία 416, 25
 σῖτος 378, 19. 449, 22
 σκέλος. διὰ σκελῶν κινεῖσθαι
 276, 20. 487, 24. 277, 6
 σκευὴ τεκτονικά, χαλκευτικά
 426, 14
 σκιά 14, 28. 16, 4. 22 [523, 20]
 φωτὸς στέρεσις οὐ καθ' αὐτὸ
 ὄν 15, 3. 20. 24. ὁ κῶνος τῆς
 σ. τῆς ἀπὸ τῆς γῆς 19, 16.
 19. 22
 σκιαγραφεῖν 542, 21
 σκιαγραφία 547, 11
 σκιάζειν 20, 16
 σκληρός 54, 10
 σκότος 72, 23. 74, 6. 134, 1.
 270, 10. 596, 19 [523, 22. 24]
 (coni. σκιά) 15, 9. 16. 16,
 11. 13
 σκυλάκιον 55, 2
 σμικρότης 424, 11. 495, 27
 σμίλη 159, 11
 σοφίξειν. τὸ σεσοφισμένον τῆς
 ἐπιχειρήσεως 126, 28
 σόφισμα 564, 4
 σοφιστής 45, 10. 484, 12. (opp.
 φιλόσοφοι) 118, 14
 σοφιστικὸς 52, 15. 105, 12. 156,
 9. 574, 21. ἐπιχείρημα 45, 6.
 104, 21. κακοτεχνία 317, 14
 — σοφιστικῶς 49, 25. 51, 21
 σοφός. οἱ σ. 80, 24. 86, 26.
 111, 4. 129, 16. 132, 9. 184,
 15. 277, 17. οἱ Ἑλλήνων σ.
 266, 10. 274, 8. ὁ σ. Πρόκλος
 82, 9. 92, 12. 109, 4. ἡ σ.
 αὕτη μέθοδος 112, 1. τὸ σ.
 64, 8. 105, 15. ὦ σοφώτατε
 (sc. Procl.) 82, 26. 87, 13
 σπείρειν 189, 18
 σπέρμα 378, 16. (coni. κατα-
 μήνιον) 339, 5. 409, 28. 432,
 11 sq. 501, 5. 9. 374, 19.
 καταβαλλόμενον 449, 25. σπέρ-
 ματος καταβολή (μεταβ. cod.)
 257, 13
 σπερματικοὶ λόγοι τῆς διαδοχῆς
 12, 23
 στάθμη 159, 11
 στάσις (opp. κίνησις) 614, 25.
 615, 3. (coni. ὄρος) 28, 17.
 257, 22
 στάχυς 189, 18. 19
 στερεός 151, 10, 287, 25. 532, 2

- στέρησις* 72, 15. 28. 306, 10.
 11. 308, 25. 311, 20. 401, 21.
 446, 10. 586, 2 [opp. *ἔξις* 294,
 20 sq. 404, 26] *ὑψεως* 15, 11.
 210, 8. (coni. τὸ μὴ ὄν) 257,
 16. cf. 15, 4. 307, 7 sq.
στοιχεῖα 29, 21. 40, 19. 138, 9.
 340, 11. 354, 2. 7. 376, 13.
 384, 8. 385, 14. 422, 13. 595,
 19 [380, 20 sq. 477, 22. 479,
 6. 524, 8] *κοσμονογὰ* 233, 6.
πάντα τὰ σ. κατὰ πάντα τὰ
μέρη ἐαυτῶν γενητὰ τέ ἐστιν
καὶ φθαρτὰ 202, 2 sq. cf.
 335, 23. 342, 2. 494, 14 sq.
βαρέα, κοῦφα 391, 4 sq. *τῆς*
φορᾶς ἢ μὲν ἐστιν κατ' εὐ-
θεΐαν ὡσπερ ἢ τῶν σ. τούτων
γὰρ τὰ μὲν κάτωθεν ἄνω, τὰ
δὲ ἄνωθεν κινεῖται κάτω 256,
 23. *τέσσαρα* 285, 15. 409, 25.
 459, 25. 461, 27. *ὁμοιομερῆ*
 506, 17
στοιχειῶδες πῦρ 492, 15. 506,
 20. (*ζωτικόν*) 519, 13
στόμα 303, 16
στοχασμός 484, 5
στυπτεῖον 518, 27
συγκεῖσθαι 154, 2. 157, 16
συγκινεῖσθαι 570, 26. 574, 7
σύγκραμα οὐράνιον 483, 6
σύγκριμα 518, 9
συγκρίνειν (opp. *διακρίνειν*)
 210, 6. 21
σύγκρισις (opp. *διάκρισις*) 378,
 14. 16. (coni. *σύνθεσις*) 379, 9
συγκυκλεῖσθαι 241, 4
συγγεῖν 542, 24. 585, 28
σύγχυσις 267, 20
συκῆ 307, 23. 339, 5. 371, 3. 7.
 432, 6. 19
συλλαβή 77, 11. 106, 10. 348, 14
συλλογίζεσθαι 92, 14. 183, 15
 cet. *ἐκ τῶν ἀδήλων τὰ*
ἀδηλα 273, 11. *ἀσυλλόγιστα*
 163, 21. *ἀκολούθως, ἀναγ-*
- καίως καὶ οὐκ ἀσυλλογίστως*
 204, 17. 26
συλλογισμός 52, 6. 59, 15. 21.
 106, 7. 384, 11 cet.
συλλογιστικὸς τρόπος 594, 3
συμβεβηκός (opp. *οὐσία*) 34, 7.
 9. 35, 1. 181, 1. 307, 15. 308,
 16. 21. 422, 5 sq. *κατὰ σ.*
 (opp. *καθ' αὐτό*) 401, 26. 623,
 20 [24, 4]
συμβολικὸς τῆς διδασκαλίας τρό-
πος 488, 22. 533, 21 — *συμ-*
βολικῶς 534, 15. *συμβολικώ-*
τερον 532, 7
συμμεδιστᾶν 276, 5
συμμερίζειν 6, 22. 439, 22. 570,
 19. 571, 5. 573, 10
συμμεταβάλλειν 276, 4. 394, 3
συμμετρία 131, 18. 395, 21.
 530, 27
σύμμετρος κρᾶσις 233, 11
συμπάθεια 530, 19
συμπαραθεῖν 115, 7. 116, 27
συμπαρρατείνεσθαι 115, 1. 273,
 27. 555, 14. 556, 5. 10
συμπεραίνειν 52, 2. 226, 18.
 383, 27
συμπέρασμα τοῦ χρόνου 373, 12
συμπεριάγειν 20, 19. 276, 8. 9.
 292, 3. 492, 22
συμπεριδινεῖν 492, 24
συμπεριέχειν 180, 17. 181, 4.
 334, 5
συμπεριθεῖν 486, 5. 492, 13
συμπεριλαμβάνειν 180, 24. 26
συμπεριπολεῖν 20, 14. 22
σύμπηξις 40, 20. 138, 10. *ζῶον*
 366, 6
συμπιλεῖν 417, 7
συμπληθύνεσθαι 568, 23. 584, 7
συμπληροῦν 6, 22. 21, 14. 84,
 17. 88, 3. 423, 9. 425, 20.
 495, 21 sq.
συμπληρωτικὸς 21, 11 sq. 83,
 10. 17. 84, 2. 85, 2. 86, 3.
 256, 7. 386, 14. 411, 25. 423, 5.

- 425, 21. 426, 29. 495, 24. 500, 17. 23. 507, 6. 508, 19. (coni. *εἰδοποιός*) 16, 27. (coni. *τελειωτικός*) 86, 8
- σύμπνοια* (coni. *ἄρμονία, συμφωνία*) 55, 21. 516, 3
- συμποικίλλεσθαι* 568, 26
- συμφθίρεσθαι* 247, 7
- συμφύειν* 430, 12. *σύμφυτοι ἔννοια* 128, 18
- συμφωνεῖν* 515, 23. 644, 11
- συμφωνία* 396, 13. 484, 8. 516, 2
- σύμφωνος* 435, 6. 541, 12. 553, 8. 598, 14 — *συμφώνως* 490, 17. 523, 9
- συνάγειν* log. 32, 24. 60, 20. 75, 16. 86, 12 cet.
- συναΐδιος* 14, 10. 21. 18, 13. 23, 3 sq. 79, 10. 126, 9. 273, 2. 566, 3
- συναισθάνεσθαι* 98, 23. 99, 9
- συναίσθησις* 198, 1
- συναίτιος* [313, 20] cf. 338, 13
- συναληθεύειν* cf. s. v. *ἀντίφασις*
- συναναίρειν* 26, 6. 110, 11. 267, 11. 408, 23. 409, 17. 25. 422, 18. 29. 473, 15. 576, 24. 577, 25. 583, 7
- συναπελέγγειν* 273, 19. 445, 21. 594, 13
- συναπόλλυσθαι* 303, 21
- συνάπτειν* 280, 23. 281, 8. 387, 1 cet. [299, 15. 16]
- συναπτικός σύνδεσμος (εἰ)* 191, 17
- συναριθμεῖν* 620, 1
- συναρμόζειν* 130, 25. 134, 8
- συνάρχεσθαι* 548, 18. 557, 14
- συνασθενεῖν* 113, 25
- συναφίστασθαι* 595, 10
- συνδεῖν* 80, 1. 21. 132, 20 sq. 311, 12 [119, 16; cf. Plat.]
- σύνδεσμος φυσικός* 195, 22. *διαξεντικός, διαπορητικός, συναπτικός* 191, 16 sq.
- συνδαιτικός* 516, 20
- συνδαιριεῖσθαι* 95, 19. 97, 9. 438, 12. 440, 12. 18. 582, 1
- συνδιαφθείρειν* 397, 8
- συνδιστάναι* 95, 26. 109, 6. 26. 437, 3. 439, 21. 440, 17. 568, 26. 569, 1. 574, 8. 584, 7
- συνδρομή εἰς ταύτόν* 334, 7
- συνδνάζειν* 328, 3. 408, 3. 425, 15
- συνειδός* 61, 6
- συνεισάγειν* 183, 22. 254, 17. 409, 16. 459, 7
- συνεκτικός* 395, 12. 26. 397, 9
- συνενοῦν* 500, 24
- συνέπεσθαι* 255, 1
- συνεπινοεῖν* 36, 11. 107, 19. 115, 11
- συνεργεῖν* 66, 26
- συνέχεια* 208, 3. 284, 27. 291, 16. *κατὰ σ.* 16, 9. 183, 15. 258, 17. 598, 5
- συνέχειν* 5, 7. 8. 94, 17. 227, 26. 237, 19 [563, 4]
- συνεχής* 277, 30. 280, 20. 283, 16. 18. 500, 25 [19, 6. 10]
- γένεσις, κίνησις* sim. 99, 21. 170, 4. 194, 9. 205, 10. 208, 7. 25. 260, 9. 288, 2. 21. 595, 23. *κατὰ τὸ σ.* 138, 13
- σύνθεσις κόσμου* sim. 148, 20. 23. 165, 21. 22. 340, 9. 11. 18. 428, 10. 17. 443, 9. 475, 26. 516, 21
- σύνθετος* 345, 9. 21. 346, 14. 350, 4. 353, 25. 368, 19. 372, 14. 376, 16. 378, 3. 409, 20. 431, 15. 461, 22 sq. 489, 16 cet.
- συνθλίβειν* 491, 8
- συνιζάνειν* 417, 7
- συνιστάναι* 36, 19. 165, 22. 304, 21. 343, 26
- συνουσιῶν* 594, 25. 26. 595, 15
- σύνταξις πρὸς (coni. σχέσις)* 577, 4. cf. [299, 20] 300, 26. 624, 12. 628, 24

- συντέλεια 170, 5
 συντιθέναι 153, 25. 373, 5
 συννπάρχειν (κόσμος θεῶ, τῷ αἰτίῳ τὸ αἰτιατόν sim.) 14, 14 sq. 23, 1. 36, 22. 37, 8. 78, 9. 85, 27. 86, 7. 182, 8. 247, 7. 267, 17. 268, 16. 279, 6. 342, 18. 544, 21
 συννφίστασθαι 16, 23. 26. 75, 21. 262, 12. 447, 5. 473, 16. 24
 συνωνύμως 28, 25. 150, 6. 637, 25
 σύρεσθαι 277, 7
 σύστασις 86, 23. 141, 18. 20. 143, 26. 162, 6. 164, 10. 166, 19. 203, 3. 249, 6. 397, 8
 συστατικὴ διαφορά 423, 22. 437, 22
 συστέλλειν 283, 5. 416, 1. 419, 14. 424, 21. 433, 7. 434, 14 sq.
 συστολή 288, 8. 424, 15. 17. 433, 9. 434, 16. 27. 435, 27. 436, 10
 συσχηματίζειν 283, 26. 284, 2
 σφαῖρα 292, 22. 398, 7 sq. 535, 9 sq. οὐράνια 19, 21. 197, 19. 488, 9. 578, 10. 517, 21. ἑπτὰ πλανώμεναι, μία ἀπλανής, ἀναστρος (cf. Plat., Ptolemaeus) 537, 6. 8. cf. 292, 3. 580, 24. 318, 15. ἡλίου sim. 16, 26. 199, 17. σεληνιακὴ 19, 17. 23. 596, 19. αἰ ἀνωτέρω τοῦ ἡλίου 595, 7. cf. 20, 7. 596, 22. τεχνητὴ σ. οἶον ἢ Ἄρατου 399, 1. cf. 208, 8
 σφαιρικός 287, 12 sq. 423, 25. 424, 3. 483, 24
 σφαιροειδής 287, 11. 22. 352, 17 [κίνησις 477, 15. cf. 484, 19]
 σχέσις 110, 2 sq. 276, 17. 576, 6 cet. πρὸς 33, 15 sq. 83, 9 sq. 102, 23. 195, 16 sq. 250, 17 cet. (coni. σύνταξις) 577, 4. astron. 78, 26. 27
 σῆμα 159, 10. 257, 12. 276, 27 sq. 340, 10. 347, 17. 29. 373, 25. 411, 25. 413, 10. 447, 19. τεταγμένον, ἄτακτον 201, 13. φυσικόν 287, 14 sq. ἀνδρείκελον 374, 14. ἵππειον 305, 11. 356, 22. geom. 308, 22. 355, 15. εὐθύγραμμον 398, 14. κυβικόν 374, 2. 5. στερεά 532, 2. σφαιρικά 423, 26. 424, 3. log. 593, 14
 σχηματίζειν 201, 12. 17. 374, 13. 398, 8. 455, 3 sq.
 σῶζειν τὸ πᾶν sim. 397, 18. 491, 25 cet. [299, 22. 313, 11. 560, 10. 561, 11]
 σῶμα 14, 27. 180, 25. 26. 231, 2. 235, 5. 6 cet. τὸ ὀργανικόν, λέγω δὴ τὸ σ. 76, 18. 616, 6. ξιμυχα 253, 2. θνητόν 280, 22. οὐράνια 78, 24. 83, 7. 281, 25 [297, 25. 478, 3]
 αἰθέριον 278, 24 [αἰδιον, φθαρτόν 243, 14. 16] κοσμικόν 55, 17. πέμπτον (cf. Arist.) 527, 7. τὸ μικρὸν καὶ τὸ μέγα πρώτη διαφορά ἐστὶν σώματος 417, 20. 408, 5. 6 ἄποιον 346, 10. τὸ ἄποιόν τε καὶ ἀπλῶς λεγόμενον σ. 408, 4. cf. 414, 16. 415, 7. τὸ τριχῆ διαστατόν τε καὶ ἄποιον σ. 409, 23. cf. 413, 11. τῶν πεποιωμένων σ. ἕκαστον ἐξ ὑποκειμένου καὶ εἶδους σύγκειται 414, 20. 413, 26. πᾶν σῶμα σύνθετόν ἐστὶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ εἶδους 163, 27. cf. 409, 20. cf. 414, 25. ὀρίζεται τὸ σ. ἐν τῷ τριχῆ εἶναι διαστατόν 418, 26. 346, 6. 414, 11. τὰ τῶν σ. μέρη σώματά ἐστὶν 232, 20. ἐκάστω σ. ἴδιόν τινα τόπον ἢ φύσις ἀφώρισεν 288, 25 [εὐθυπορούμενα 477, 23. 524, 17, vel εὐθυφορούμενα, cf. 484, 22. 489, 5. 6] οὐδὲν

- φαίνεται σ. ἐν ἡμῖν κυκλικὴν
κινούμενον κίνησιν 259, 17.
σ. διὰ σώματος χωρῆσαι τῶν
ἀδυνάτων εἶναι τοῖς φυσικοῖς
ἀποδέδεικται 281, 13. 287, 20.
πᾶν σ. φυσικὸν αἰσθήσει κρί-
νεται 285, 19. πάντα τὰ φυσ-
σικά σ. τὰ τε στοιχεῖα καὶ τὰ
ἐκ τούτων συγκείμενα εἰς ἄλ-
ληλα ὁρῶμεν μεταβάλλοντα
410, 9. πᾶν σ. τῆς τῶν δ'
ὀλότητος ἀπεσπασμένον, εἴτε
ἀπλοῦν εἴη εἴτε σύνθετον,
φθαρτόν 286, 23. cf. 574, 11
σωματικὴ οὐσία 422, 10. 21.
424, 26. φύσις 137, 18. 138,
14. 227, 28. 572, 20. 229, 4.
231, 18. ζωὴ 263, 21. δύνα-
μις 336, 19. ἐνέργειαι τῆς
ψυχῆς 256, 14. 19. κινήσεις
575, 28. ἀρχή 398, 8. τὸ σ.
τοῦ κόσμου 196, 14
σωματοειδῆς. τὸ σ. τοῦ κόσμου
138, 1. 229, 6
σωματοῦσθαι 435, 17. 440, 19.
442, 24
σωστικός 303, 4. 19. 336, 10.
401, 19 [38, 4]
σωτηρία τοῦ ὄλου sim. 129, 4.
376, 25. 401, 24. 26. (coni.
τελείωσις) 131, 23
τάξις 580, 22 [539, 26. 540, 15.
561, 22. 562, 22. 606, 14 sq.]
ἐν τῷ παντὶ ἀπαράβατος 184,
11. (coni. σύνθεσις, εἰδοποιία,
ἐμμέλεια sim.) 165, 23. 183,
10. 265, 28. 565, 18. ἡ τ.,
τουτέστιν ἡ κοσμοποιία 544, 10
τάττειν (coni. κοσμεῖν) 543, 18.
τεταγμένος (opp. ἄτακτος) 201,
12. 337, 26. 565, 2 sq. 585,
1 sq. 601, 22 sq. [294, 20 sq.
314, 2 sq. 539, 12. 550, 11.
560, 11 sq. 590, 11 sq. τεταγ-
μένως 607, 6]
ταυτότης 196, 28. 198, 27. 344,
14. 515, 9. 623, 10
τεκτονικὴ τέχνη 340, 8. τ.
σκευή 426, 14
τέκτων 500, 27
τέλειος 301, 24. 508, 11. 543,
2 sq. 614, 4. (θεός cet.) 82,
6 sq. 85, 5 sq. 86, 27. 93, 11.
102, 3. 586, 18 [56, 12. 253,
26. 294, 6. 563, 7] τελειὸν
ἐστίν, ᾧ μηδὲν τῶν μερῶν
ἐλλείπει 509, 14
τελειότης 22, 8. 85, 23. 86, 4.
167, 15. 256, 8. 369, 5. 371,
17. 372, 4 sq.
τελειοῦν 55, 5. 85, 9. 87, 15.
88, 3. 366, 7. 508, 15 [539, 19]
τελείωσις 68, 13. 101, 3. 5. 102,
24. 131, 24. 257, 14. 444, 2
τελειωτικός 53, 14. 85, 20. 86,
8. 87, 12. 19. 256, 12
τελεσφορεῖν ἔμβρον 369, 15
τελικὸν αἴτιον 159, 7. 26. 160,
3. 476, 27
τέλος (opp. ἀρχή) 2, 12. 107,
26 cet.
τετραγωνίζειν 373, 26. 28
τετραγῶνος 374, 2. 534, 18.
535, 20
τέχνη 54, 25. 340, 6. 371, 13.
[382, 2] γραμματικὴ 62, 8.
δημιουργικὴ 474, 15. τεκτο-
νικὴ 340, 7. ἀρτοποιητικὴ
375, 23. τῆς φύσεως ἐστίν
μίμημα 370, 10. ὑπερέχει τῆς
τ. ἢ φύσις 340, 22
τεχνητός 208, 8. 9. 411, 12.
(opp. φυσικός) 23, 21. 339, 9.
426, 11
τεχνικὴ γένεσις 14, 19. δύνα-
μις 336, 20. κινήσις 265, 25.
266, 28
τεχνίτης 401, 27. 410, 21 [404,
8. cf. 399, 23 cet. 538, 2 sq.
ὁ θεῖος τ., οἱ τῆδε τ. 538,
11. 13]

- τιθέναι (opp. ἀναιρεῖν) 192, 24.
227, 7. 498, 17 cet.
- τίκτειν 323, 11. 324, 8. 472, 19
- τιμήμα 438, 14. 27. χρόνον
106, 27. 108, 19 cet.
- τιμητικὸς καὶ διητητικὸς 534,
26. 535, 2
- τομή 440, 15. χρόνον 109, 6
- τοπικὴ κίνησις 260, 28. 487,
20 sq. — τοπικῶς 260, 8. 24.
307, 5. 6
- τόπος 288, 26. 289, 5 cet.
[οἰκεῖος, ἀλλότριος 380, 21 sq.
cf. 384, 23 sq.] ἢ κατὰ τ. κί-
νησις 74, 13. cf. 66, 24. 256, 22
- τρέφειν 231, 8. 354, 25 sq.
- τρίγωνον 208, 17. 308, 22. 348,
1. 355, 14. 19. 356, 4. 535, 7.
- ἰσόπλευρά τε καὶ ἰσογώνια
534, 21. ἢ τοῦ τ. ἐπιστήμη,
ὅτι τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν
ὀρθαῖς ἴσας ἔχει 208, 12 sq.
- τριχῆ διαστατόν cf. διαστατός
- τροπή (coni. ἀλλοίωσις sim.)
137, 18. 203, 24. 229, 9. 346,
10. 396, 6. 415, 14. 421, 14.
ἔπλ τὸ παρὰ φύσιν 284, 9
- τροπικὸς θερινός 16, 7
- τρόπος 276, 19. 329, 23
- τροφὴ ἐν τῇ γαστρὶ χυλοποιη-
θεῖσα κτλ. 375, 7. 22. ἢ ἄλλον
φθίσις ἄλλον τ. γίγνεται 231,
10. 236, 20
- τροχός 276, 20 sq.
- τύποι 117, 1. 542, 25
- τυφλότης 15, 12
- τύχη. κατὰ τ. [403, 18. 20]
467, 25
- [ὕγιαζειν 42, 9]
- ὕγιαίνειν 81, 21. 210, 10
- ὕγραίνειν 233, 10
- ὕγρός 275, 3. 283, 16. 23. 284, 2.
308, 4 sq. 419, 8. 423, 23. 425, 21.
494, 2. 497, 8. 504, 11. 13.
515, 3 sq.
- ὕγροτης 232, 23. 516, 17. 527, 14
- ὕδατα 433, 17
- ὔδωρ 48, 21. 53, 18. 54, 4. 8.
164, 12. 204, 2. 232, 20. 266,
25. 269, 26. 279, 16. 19. 280,
27. 285, 13. 387, 25. 390, 10.
401, 8. 532, 10. 535, 7 cet.
- τῶν δ' στοιχείων 202, 5. 289,
2. 422, 20. 490, 18. 499, 10.
515, 1. ὁμοιομερές 431, 14.
- βαρὺ 391, 13. ὑγρόν, ψυχρόν
409, 8. 422, 7. 423, 23. 425,
21. 497, 7. 531, 18. ἐξ ὕδα-
τος φθειρομένον ἀήρ γίνεται
καὶ ἐξ ἀέρος πῦρ ὕδωρ 506, 3.
cf. 231, 11. 339, 7. 346, 7. 8.
350, 14. 356, 13 sq. 392, 22.
26. 412, 19. 417, 4. 29. 429,
22. 430, 18. 432, 20. 433, 12.
435, 12. 460, 18. 521, 7. ἐξ-
αμιζόμενον 392, 21. 416, 18.
- γλυκέα, πικρά, ἀλμυρά 506, 24
- ὕετός 112, 28. 113, 12. 14
- υἰός 34, 16. 36, 11. 210, 22. 23.
349, 19. 500, 24
- ὕλη 86, 3. 345, 16. 349, 6. 409,
21. 432—465. 467, 25 sq. 470,
5. 493, 5. 518, 25. 542, 16
[364, 20. 403, 15. 404, 6. 466,
2 sq. 538, 3 sq.] quid philo-
sophi censuerint 407, 16 sq.
de Plat. 464, 21. de Manich.
470, 18. (coni. ὑποκείμενον)
410, 7. 440, 8 cet. (coni.
ἀνείδεον) 304, 25. 305, 22.
(coni. εἶδος) 153, 19 sq. 158,
16. 159, 9. 206, 28. 234, 23.
340, 26. 341, 16. 345, 5. 359,
3. 368, 18. 372, 1. 409, 14.
473, 15. 476, 14. ἡ πρώτη
καλουμένη 345, 24. 409, 21.
412, 16 sq. 425, 26. 442, 20.
443, 7 [538, 17]
- ὕλικὸν αἷτιον 159, 6. 183, 9.
449, 16. 450, 3. εἶδος 358, 13
- ὕλοποιία 370, 23

- ὀλοποιός 370, 22
 ὕπαρξις 14, 18. 33, 16. 87, 2.
 88, 4. 91, 1. 95, 18. 27. 97,
 5 sq. 108, 16. 26. 170, 19.
 181, 26. 184, 24. 203, 6. 267,
 17. 268, 16. 576, 5 [55, 26]
 αὐτόματος 174, 16. ἀναρχος
 230, 20. αἰδιος 344, 22. (coni.
 τὸ εἶναι) 171, 19. 252, 26.
 (coni. γένεσις) 16, 1. (coni.
 εἶδος) 15, 10. 14
 ὑπέκκασμα (cf. Arist.) 489, 15.
 492, 9. 25. 517, 27
 ὑπερβολή πυρός (φλόξ) 507, 2.
 518, 6. 7. 519, 12
 ὑπερκόσμιος 110, 1
 ὑπερτέρα δύναμις 241, 23. 242, 17
 ὑπέρχρονος (coni. αἰώνιος) [138,
 23. 167, 13]
 ὕπνος (deus) 632, 7. ἡρεμία
 αἰσθήσεων 258, 5
 ὑπόδειγμα 15, 1. 16, 24. 90, 6.
 111, 18 cet.
 ὑποδεικνύναι 576, 3
 ὑποδέχεσθαι 287, 22. 448, 18.
 450, 14. 456, 20
 ὑποδοχή εἰδῶν sim. 266, 5.
 369, 4. 474, 25 [γενέσεως 403,
 16. 538, 17 sq. cf. Plat.]
 ὑπόθεσις περὶ τῶν ἰδεῶν 31, 9.
 τὴν τῶν ἰδεῶν ὕ. 31, 19. cf.
 149, 27. 194, 24
 ὑποκείσθαι 107, 28. ὑποκεί-
 μενον 21, 3. 66, 24. 70, 24.
 74, 9. 76, 8. 84, 3. 163, 27 sq.
 207, 4. 303, 4. 341, 2. 3. 357,
 21. 358, 25 [538, 6 sq.] οὐ
 γυμνὸν εἰδῶν τὸ ὕ. γενέσθαι
 ἐστὶν δυνατὸν 358, 27. 409,
 11. cf. 20, 29. ἔσχατον 442,
 19. πρῶτον ὕ. καὶ ὕλη 346,
 12. 414, 3. 443, 3
 ὑποκρίνεσθαι 37, 15. 90, 19
 ὑποκριτής 90, 17
 ὑπολαμβάνειν 15, 11. 29, 24.
 117, 2 cet.
 ὑπόληψις 27, 6. 29, 23. 30, 6.
 88, 6. 174, 13 cet.
 ὑπομνήματα εἰς 126, 14. 251,
 10. 253, 16. ἐξηγητικά 212, 15
 ὑπομνηματίζεσθαι 519, 21.
 537, 11
 ὑπομνηματικαὶ ἐξηγήσεις 70, 3.
 211, 27. ὕ. συντάγματα 248, 23
 ὑπομνηματιστής 148, 25
 ὑπονοεῖν 176, 9
 ὑπόνοια 29, 7. 30, 8. 76, 10.
 635, 23. 25 cet.
 ὑπόποδα ζῶα 487, 2
 ὑπόστασις 12, 3. 34, 14. 88, 23.
 96, 1. 20. 97, 22. 99, 24. 135,
 13 cet. [96, 15. 539, 11] εἰδο-
 ποιημένη 15, 25. τῶν ὄντων
 ἀθρόα 18, 12. ἀναρχος 118, 7.
 127, 18 [αἰώνιος 298, 7] (coni.
 τὸ εἶναι) 15, 18. 35, 14. (coni.
 πρώτη ἀρχή) 170, 6
 ὑποστατικός 572, 25
 ὑποτίθεσθαι δόξας sim. 30, 1
 cet.
 ὕστερογενής 55, 19
 ὕφιστάναι, ὕφιστασθαι 6, 15.
 7, 26. 8, 6. 34, 22. 78, 3. 7.
 98, 11. 250, 19 cet. [538, 2 sq.]
 φαίνεσθαι [18, 23] φαινόμενοι
 ἀστέρες sim. 508, 23. 633, 18.
 636, 9
 φανερός. ἐκ τῶν φ. τὰ ἀφανῆ
 δῆλα καθίσταται 203, 17
 φανέρωσις τῆς ἕξεως 73, 17. 26
 [φαντάζειν 478, 20]
 φαντασία 117, 1. 291, 17. 292, 10
 φάρμακον 320, 12. 375, 26
 φέρεσθαι κύκλω, κάτω sim.
 276, 26. 278, 8. 279, 17. 484,
 24 cet. [381, 10. 478, 3]
 φθαρτικός 231, 1. 234, 18.
 303, 3. 336, 10. 337, 22. 497,
 4. 498, 23. 504, 1 [313, 18. 20]
 φθείρειν 92, 7. 11. 363, 15 sq.
 389, 26 cet. [294, 2 sq. 299,

21. 313, 7. 478, 10 sq. 591, 7. 8] φθαρτός 129, 9 sq. 230, 22. 262, 15 sq. 441, 18. 597, 20 cet. [19, 7. 10. 243, 16. 589, 8 sq. 609, 20]
- φθίνειν 74, 17. 233, 12. 235, 24. 237, 2. 334, 23. 389, 25. 393, 14. 394, 27
- φθίσις 74, 13. 258, 6. ἢ ἄλλου φ. ἄλλον τροφή 231, 10 (cf. Plat. Tim. 33C)
- φθορά 15, 27. 129, 26 sq. 231, 11. 256, 21. 257, 8. 274, 10. 279, 24. 287, 6. 358, 26. 366, 20. 396, 6. 11. 417, 24. 418, 2. 444, 1. 497, 9. 559, 4. 594, 21 sq. 602, 4. 603, 15 [120, 11. 313, 21. 478, 6. 550, 21. 590, 17. 606, 4] ὁδὸς ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν 257, 18. 335, 1. 345, 7. cf. 380, 6. ἢ ἄλλου μέρους φ. ἄλλου τροφή καὶ ἀύξεις 236, 20. ἢ ἄλλου γένεσις ἄλλου φ. 604, 7
- φθορεῖον 322, 8
- φθοροποιὰ αἰτία 301, 27. 338, 9. πάθη 234, 5
- φιλοπλάτωνες 484, 8
- φιλοσοφεῖν 182, 21. 228, 11
- φιλοσοφία 45, 7. 135, 10. 502, 11. 599, 26. ἢ Πλάτωνος περὶ τῶν ὄντων φ. 27, 5
- φιλόσοφος (opp. σοφιστής) 118, 14. Proclus saep. ὁ φ. nominatur celato nomine 49, 25 sq. 59, 16. 105, 2. 113, 8 cet.
- φλέγειν 518, 3
- φλεγμοναί 397, 6
- φλέψ 340, 14. 355, 13. 431, 16
- φλόξ λυχνιαία 366, 17. οὐχ οὕτω καίει φ. ἢ ἐκ στυπείου ἔξαφθέντος ἢ ἢ ἐκ παπύρου ὡς ἢ ἐκ ξύλων κτλ. 518, 27. ὑπερβολὴ πυρός 507, 1. 518, 5. 21. 519, 12 (cf. Arist.)
- φόβος (deus) 632, 5
- φορὰ ἡλίου sim. 115, 5. 8. 488, 15. ἐπὶ τὰ κάτω 485, 24. τῆς φ. ἢ μὲν ἐστὶν κατ' εὐθείαν ὡσπερ ἢ τῶν στοιχείων... ἢ δὲ περιφορὰ ὡσπερ ἢ τῶν οὐρανίων 256, 22
- φύομενα 472, 19. πεφυκέναι 70, 26 cet.
- φυσᾶν 416, 13
- φυσικός (opp. τεχνητός) 23, 21. οἱ φ. 163, 26. 183, 5. 184, 1. 281, 14. τὰ φ. 374, 18. 407, 21. 471, 11. 530, 23. γένεσις (opp. τεχνική) 14, 19. (opp. τεχνητή) 426, 11. πράγματα 356, 27. σώματα 410, 9. 411, 22. 426, 1. ζῶα 12, 17. 18. διαδοχῆ 12, 20. δύναμις sim. 274, 21 sq. 303, 1 sq. 401, 19. 46, 6. 25. εἶδος 257, 14. 356, 4. 366, 4. 410, 7. 415, 8. 425, 11. δεσμός 227, 25. 228, 3. 311, 10. 195, 21. πῦρ 518, 6. 7. ἄλογός τε καὶ φ. ὁρμή 486, 21. φ. καὶ ἀναγκαῖα ἀκολουθία 273, 25. λόγος τῆς ὑπάρξεως 427, 12 sq. θεωρία 163, 25. φυσικωτέρα ἐξήγησις (opp. μαθηματικωτέρα) 514, 26. ἀνὴρ φυσικώτατος (Galenus) 599, 24. φυσικωτάτη αἰτία 7, 25. 12, 7. 134, 16. φυσικῶς 12, 23. 13, 3. 323, 10. 491, 24. φυσικώτατα 618, 26. 620, 7
- φυσιολογεῖν περὶ 134, 8. 163, 8. 516, 22. 555, 19
- φύσις 322, 24. ὑπερέχει τῆς τέχνης 340, 23. cf. 340, 6. 10. 370, 10. 371, 14. τοῦ καλλίστου στοχάζεται 390, 24. ἄλογος 583, 8. ποιούσα τὰ σώματα καὶ ἐαυτὴν ἀγνοεῖ καὶ τὰ γινόμενα 582, 11. ἢ δημιουργός φ. 366, 8. 487, 11. ἢ γεννώσα 500, 21. 28. τῶν γεννητῶν sim. 7, 11. 8, 21. 70,

25. 135, 23. 233, 19. 22. 279, 4. 336, 11. *σωματική* 137, 18. 138, 14. 228, 1. 229, 5. 231, 18. *νοητή* 234, 15. *ἀθάνατος* 234, 20. *ἡ καθόλου* 55, 8—18. *Ἀναξαγόρας οὐδενὸς εἶναι φ. ὠρισμένην ἔλεγεν* 83, 12. *ἵνα μὴ χαλεύη ἡ φ. κτλ.* 309, 23. *κατὰ φ., παρὰ φ.* 278, 14 sq. 383, 28 sq. 385, 19 cet. [295, 4. 381, 2. 24. 477, 20 sq.] *ὑπὲρ φ.* 278, 20. *φύσιν οὐκ ἔχει c. inf.* 8, 6. 14, 11
- φυτόν* 9, 7. 10. 54, 4. 6. 92, 3. 93, 3. 128, 23. 138, 5. 203, 9. 340, 20. 377, 15. 393, 2. 10. 431, 13. 452, 15. 472, 3. 486, 4. 507, 21. *Πλάτων τοῖς φ. αἰσθήσεως μετεῖναι φησιν, ὅπερ οὐδὲ Ἀριστοτέλει δοκεῖ κτλ.* 319, 8
- φῶς* 14, 25 sq. 16, 4. 12. 22. 81, 21. 83, 7. 134, 1. 269, 20. 282, 2 sq. *Πλάτωνι δοκεῖ εἶδος εἶναι τὸ φ. τοῦ φωτίζοντος* 20, 25. *ἐνέργεια κτλ.* (Plotin.) 21, 7. *εἰ δὲ πάθος ἐστὶν τοῦ ἄερος τὸ φ., ὅπερ ἔμοιγε . . . ἀληθέστερον εἶναι δοκεῖ, ἀλλοιώσεις ἂν εἴη τοῦ διαφανοῦς* 21, 24. cf. Arist. 22, 1. 8. 10. cf. 18, 4. *διπτόν, τὸ μὲν ἐν . . . τῇ τοῦ ἡλίου σφαίρᾳ . . . τὸ δὲ ἐν ἀέρι χεόμενον φ. οὐκ ἀεὶ τὸ αὐτὸ κτλ.* 16, 25. 17, 15 sq. cf. 595, 4 sq. 18, 16. *ἡλιακόν* 19, 24. *τὸ σεληνιακόν φ. ἐν τοῦ ἡλίου τὴν ὑπαρξιν ἔχει* 20, 2. 596, 19. *ταχεῖα ἢ καὶ ἄχρονος ἢ φθορὰ ὥσπερ καὶ ἡ γένεσις* 22, 21. cf. 65, 15. *τὸ ὀξύτατόν τε καὶ διυτικόν* 282, 21 [ἔνυλον, ἄνυλον 18, 20 sq. 19, 6 sq.]
- φωτεινός* 84, 12
- φωτίζειν* 17, 19. 27. 65, 15.
- 78, 13. 84, 12. 269, 10 sq. 282, 11 sq. 595, 11. 12 [18, 20 sq. 523, 20. 26]
- φωτιστικός* 65, 16. 81, 17. 83, 20
- φωτοειδής* 83, 4. 5. 84, 1
- χαλκνευτικά σκεύη* 426, 15
- χαλκός* 305, 13. 356, 24. 379, 15. 17. 410, 18. 28. 411, 13 sq. 426, 14. 26. 447, 20. 448, 2. 449, 6. 14. 450, 26. 457, 23
- χαλκοῦς ἀνδριάς, ἵππος* cet. 356, 21. 410, 16 sq.
- χαρά* (dea) 632, 7
- χαρακτηρίζειν* 38, 22. 84, 20. 256, 10 cet.
- χαρακτηριστικός* 241, 7. 425, 22
- χάρτης* 351, 12 sq.
- χειμών* 303, 23
- χείρ* 40, 11. 77, 14. 86, 10. 89, 11 sq. 274, 19. 277, 16. 437, 13. 495, 11
- χερσαῖος κύων* 437, 17. 438, 23. *ζῶα* 486, 27 sq. 487, 23. 509, 7. (*ὑπόποδα, ἄποδα*) 487, 2
- χιοειδῶς* 197, 3. 198, 13
- χιών* 84, 23. 423, 25. 424, 2. *ὑπερβολῆ ψυχροῦ* 518, 6
- χρησις κοινὴ τῶν ἀνθρώπων* sim. 155, 12. 111, 5 cet. *χρήσεις Πλάτωνος* cet. 91, 6. 223, 4. 237, 26. 519, 22
- χρηστήρια* (coni. *μαντεῖα*) 37, 14
- χροινικός* [103, 12. 15] (opp. *αἰώνιος*) 472, 5. 24. *ἀρχή* 158, 25. 160, 24. 163, 16. 18. 170, 19. 182, 14. 16. 203, 20. 204, 28. 205, 25. *παράτασις* 6, 9. 458, 11. 472, 18. *διάστημα* 115, 9. *σημασία* sim. 106, 3. 17. 116, 11. *λέξις* 117, 14. *πρόσρημα* 107, 17 sq. *ἐπίρημα* 114, 9 — *χροινικῶς* 111, 14. 116, 3. 158, 25. 159, 20
- χρόνος* 68, 27. 577, 25 sq. 618, 8 sq. [56, 13. 22. 82, 22. 96,

4 sq. 103, 2 sq. 560, 19. ἄπειρος, πεπερασμένος 96, 6. 7. 167, 17] οὐκ εἶναι ἄπειρον ἐφ' ἐκότερα τὸν χ. ὁ Πλάτων ὤφειτο 555, 18. 620, 8. cf. 9, 15. ἀριθμὸς κινήσεως (cf. Arist.) 110, 17. 22. 114, 20 sq. 141, 17. cf. 576, 2. ἐν τῷ γίνεσθαι τὸ εἶναι ἔχει 17, 19. οὐχ ὅλος ἔμα ὑφέστηκεν 100, 1. ὑπὸ χρόνον (opp. αἰώνιος) 2, 6. 8. 4, 12. 5, 5

χρυσός 457, 23. 493, 8

χρῶζειν. κερωσμένον (κεχωρισμ. cod.) 361, 15

χρῶμα 74, 6. 84, 6. 207, 8. 210, 19. 270, 2 sq. 286, 5. 340, 20. 347, 17. 360, 28. 361, 6. 530, 20

χυλοποιεῖν 375, 7. 22

χῦμα 19, 13 (cf. 19, 21)

χυμός 340, 21. τὰ στοιχεῖα καὶ οἱ ἐν τῷ ἡμέτερω σώματι τούτοις ἀναλογοῦντες χ. 376, 14. 426, 20. 27

χολός, χολότης 15, 14. 15

χώρα. οὐδ' ὅλως ἔστιν τις ἐν ἡμῖν κενή χ. στερεοῦ σώματος 287, 25. 21

χωρεῖν. οὐδὲν δι' οὐδενὸς οἶόν τε χωρεῖν 281, 25. 2 sq. τὴν πᾶσαν θάλατταν ἐν κνώθῳ χ. 281, 15 sq.

χωρητικός 283, 10

χωρίζειν 28, 11. 80, 24. 286, 8. 500, 26. 629, 9. δι' ἐπινοίας sim. [299, 12. 17. 300, 23 sq. 624, 8. 629, 12. 645, 19. χωριστός 28, 22. 251, 20 sq. 352, 10 sq. 359, 7. 379, 23

χωρισμός 645, 20

ψιμύθιον 194, 22. 423, 25

ψόφοι 270, 3 sq.

ψῦξις 232, 22. 348, 3. 357, 10. 422, 7. 527, 14

ψύχειν 84, 23. 24. 233, 9. 234, 13. 276, 14. 392, 20. 25

ψυχή 6, 1. 46, 13. 77, 6. 89, 10 sq. 90, 7 sq. 289, 15. 347, 4. 426, 18. 616, 6 [38, 9. 248, 25. 253, 20 sq. τοῦ παντός, ἀρχὴ κινήσεως 243, 2 sq.] ἡ ἡμετέρα 161, 14. 175, 9. 207, 7. 577, 7. 596, 23. (δεκτικὴ κακίας) 469, 4. cf. 566, 25 sq. λογικὴ 160, 1. 179, 25. 180, 20. 191, 12. 195, 14. 265, 18. 280, 5. 285, 9. 348, 12. (ἀπλή, ἄνυλος) 468, 18. 21. (sec. Pythag., Plat., Procl.) 318, 20 sq. ἄλογος 251, 7. κόσμου νοητὴ 179, 24. ἀσώματος, νοερά, ἀθάνατος 253, 5. 577, 6. 488, 17 (cf. Plat.). ἐνθουσιῶσαι καὶ τὴν τοῦ μέλλοντος εἰσδεχόμεναι πρόγνωσιν κτλ. 279, 1. cf. 241, 10. ψυχῆς ὄρμαι καὶ δυνάμεις 487, 5 sq. τὸ τῆς ψ. κριτήριον 117, 5. τὰ περὶ ψυχὴν μαθήματα 131, 19. οὐκ ἔστιν τις ψυχῶν ὁλότης, ἐξ ἧς κατὰ ἀπομερισμὸν αἱ ἡμέτεραι ψ. γίνονται 354, 17 <οἶδεν ὁ θεός,> πόσαι τε καὶ ποῖαι ψ. αὐθις τὸν μετὰ σωμάτων τοῦτον βίον ἐμπολιτεύονται καὶ ποῖον ἐκάστη βίον αἰρήσεται κτλ. 78, 19. cf. 79, 25. ἵππου ψ. 352, 6. τὴν ἡμετέραν ψ. ὑποτίθενται . . . ἐξ ἄλλων εἰς ἄλλα μεταβαίνειν σώματα 352, 10. πρὸς τὸν ἐαντῶν αἱ ψ. βίον λήξεως τυγχάνουσι διαφόρου καί, ὥσπερ αἱ φανύλας βεβιωκῆσαι εἰς τοὺς ὑπὸ γῆν καταπέμπονται τόπους, οὕτως αἱ καθάρσεως τυχοῦσαι τῶν περιγείων τόπων ἀποδιδράσκουσι (τινὲς γοῦν τῶν παρ' αὐτοῖς θεολόγων καὶ τὸν γαλαξίαν . . . λήξιν εἶναι καὶ

- χώραν ψυχῶν λογικῶν ἀπε-
 φήναντο*), . . ταῦτα παισὶν
Ἑλλήνων δοκεῖ 290, 3. *παρὰ
 τὸ ψυχοῦν τε καὶ ζωοποιεῖν
 τὸ σῶμα ψ. κέκληται* 195, 20
ψυχικὴ δύναμις 292, 21. 348,
 28. 352, 1. 354, 11 sq. 486, 12
[γνώσις 38, 7. cf. 575, 12]
πνεῦμα 288, 9
ψυχογονία 196, 20. 197, 16.
 199, 20. 537, 10
ψυχοῦν 195, 19. 348, 11
- ψυχρός* 54, 10. 72, 12. 84, 23.
 307, 26. 308, 5. 6. 18. 309, 21.
 350, 24. 414, 13. 415, 1. 417,
 21. 418, 9. 419, 7. 425, 21.
 457, 1. 475, 15. 494, 2. 497,
 7. 504, 11. 15. 515, 5 sq. 531,
 18 [42, 18] *τὸ ψ. ἀεὶ πυκνοῖ
 τὰ πλησιάζοντα* 275, 4
ψύχωσις 40, 21
- ὠθεῖν* 277, 30. 278, 1
ῶσις 275, 24. 284, 27
-

GRAMMATICA.

articulus omissus: μυρίας γενητοῦ σημασίας 186, 8. ἀξιοῖ τοῦ Πλάτωνος ἐξηγητῆς 191, 18. πάντα ἀπλῶς ἀγαθὰ τε καὶ τὰ χείρονα 632, 8 cet.

bis positus: ἡ αὐτὴ ἢ τοῦ λευκοῦ χρώματος δύναμις 361, 6. ὁ αὐτὸς καὶ περὶ τῶν ὑπὸ φύσεως γινομένων ἀρμόσει ὁ λόγος 370, 9. ἡ πᾶσα τοῦ παραλογισμοῦ ἢ σύστασις 249, 5. ἡ πᾶσα ἢ τῶν στοιχείων φύσις 233, 21, sed alt. ἢ om. 234, 26.

substantivo infinitivus annectitur addito τό: ἐκείνος ὁ λόγος τὸ μηδὲν . . . κινεῖσθαι 490, 14. ὁ λόγος . . . τὸ καὶ ἑτέρας αὐτὸν οὐσίας εἶναι παρὰ τὰ τέσσαρα ὑποτίθεσθαι 483, 17. sic etiam οὐδεμίᾳ μέντοι ἀνάγκη φαίνεται τὸ τὴν κύλιω κίνησιν . . . μήτε ἀρξασθαι κτλ. 399, 18. εἰ μὲν οὖν ἀνάγκη τις ἐκ τοῦ λόγου φαίνοιτο τῷ κύλιω τὸν οὐρανὸν κινεῖσθαι λέγοντι τὸ . . . ὑποτίθεσθαι 484, 2. ποῖα ἐντεῦθεν ἀνάγκη φαίνεται τὸ καὶ χρόνον . . . ἐναποτίθεσθαι 574, 19 (sed 36, 21 οὐδεμίᾳ φαίνεται ἀνάγκη τοῦ . . . συννᾶρχειν). ἑτέρας <sc. ὑποθέσεως>, ἦν αὐτὸς ὁ Πρόκλος ὡς Πλατωνικὴν ἀπεφήνατο οὐκ οὔσαν Πλάτωνος, τὸ ἐν τούτῳ ἔχειν τὸ εἶναι κτλ. 24, 22 (in argumento). τῇ Πλάτωνος ἀποφάνσει τὸ πᾶν εἶναι τὸ γενητὸν φθαρτὸν 597, 2. cf. etiam 548, 16.

negatio οὔτε pro οὐδέ: οὔτε αὕτη ἐστὶν αἰδῖος 258, 23. cf. 308, 23. 264, 26. 79, 27? 268, 10? μήτε γῆν ὄντα μήτε πῦρ μήτε τι τῶν μεταξὺ ἀλλὰ μήτε σύνθετον ἐκ τούτων 482, 21. οὐκ ἄρα οὔτε δυνάμει ἀσώματον εἶναι τὴν ὕλην ἐνδέχεται τὸν ἀπειρον χρόνον, δέδεικται δὲ ὅτι οὔτε ἐνεργεῖα 443, 3. 5.

numerales: τεσσαρεσκαιδέκατος 318, 23. τεσσαρισκαιδέκατος 538, 1. 2. 540, 18. 19. 541, 6. 7. 549, 5. 564, 26.

ἐκκαιδέκατος 560, 1. 2. ἑξκαιδέκατος 586, 12. 610, 9.

pronomina reflex. III personae pronominis reflex. I personae vicem gerit: ὥσπερ καὶ ἡμεῖς . . . ποιοῦμεν . . . ἐαυτοῖς τὴν φαστῶνην προνοοῦμενοι 86, 25.

demonstrativum: ἕκαστον δεῖ ἐκ τῆς αὐτῆς αὐτοῦ κρίνειν φύσεως 587, 17 (sed 301, 25 ἐξ αὐτῆς αὐτοῦ τῆς φύσεως).

αὐτό: οὔτε γεννώσεως αὐτῆς τὰ εἶδη οὔτε τρεπομένης εἰς τὴν τῶν εἰδῶν φύσιν καὶ αὐτὸ εἶδη γινομένης 349, 2. οὐ τοῦ χαλκοῦ αὐτὸ σχῆμα γινομένου, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τοῦ σχήματος

ὕφισταμένον 447, 21. ἡ τῶν λίθων ἀρμονία . . . αὐτὸ ἤδη γένεσις ἐστὶν τοῦ τῆς οἰκίας εἴδους 475, 9 (475, 27 οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ ἡ τοῦ εἴδους τῆς οἰκίας γένεσις). ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν λίθον . . . καὶ ὡς ὕλην οἰκίας τετραγωνίζεσθαι καὶ ὡς αὐτὸ μόνον εἰς καθέδραν ἐσόμενον ἐπιτήδειον 373, 27. (cf. etiam 441, 8. 623, 13. τοσοῦτον μόνον 625, 15.)

verbum. augmentum bis positum: ἀπεκατέστη 579, 28. 580, 1. 27. 581, 3. neglectum: γηγόνει 510, 10. (correxi ἀφόρισεν 288, 29. καθομιλημένον 156, 7. ὁμολόγηκεν 125, 5 sim.)

coniunctivi futuri quae videbantur esse exempla, correxi: δώσωμεν 575, 3. περιιάξωμεν 598, 13. προσθήσωμεν 620, 3.

indicativus pro coniunctivo: κὰν μυριάκις γενητὸν αὐτὸν εἶναί φησιν 596, 6. κὰν μὴ ἀεὶ δημιουργῆ ἄλλ' ἀρχὴν τῆ δημιουργία δίδωσιν 616, 13. κὰν κατὰ μέρη ἄλλα μὲν ἐφθείρετο, ἄλλα δὲ ἐγίνετο 503, 21. κὰν μυρίαὶ Πλάτωνες . . . τὴν περὶ αὐτῆς εἰσηγήσαντο δόξαν 445, 11. κὰν τὸ αὐτὸ εἶδος πεφύλακται 344, 8. ὡς ὅταν μέρους τινὸς τῆς σαρκὸς φθαρείσης ἄλλη ἀντ' αὐτῆς φύηται ἢ κλάδου κοπέντος ἄλλοι πάλιν βλαστάνουσιν 335, 7. ὅταν δὲ ἤδη συντίθησί τε καὶ ἀρμόζει 373, 5. ἐπειδὴν κεκμηκὸς ἀπόλλυσιν τοὺς οἰκίας 303, 23. propter illa exempla ne eos quidem locos correxi, quibus lenissima mutatione (ε η, ο ω sim.) coniunctivus restitui poterat: 9, 25. 84, 6. 17. 102, 7. 131, 10. 274, 26. 292, 14. 330, 2. 406, 22. 473, 9. 485, 22. 506, 25. 542, 2. 623, 5. — ὅς' ἂν τὴν τοῦ πυρὸς συμπληροῦσιν οὐσίαν 425, 20. cf. 5, 8; 104, 9; 107, 1 (tamen hi loci corrigendi videntur).

ἂν cum indicativo futuri: οὐκ ἂν τις ἐρεῖ 131, 2. πῶς ἂν οὖν . . . δυνήσεται 516, 8. οὕτω γὰρ ἂν πάλιν . . . ἔσται 615, 12. cf. 16, 2. 110, 12. 111, 10. 133, 5. 301, 29. 433, 20.

ἂν cum indicativo praesentis: 142, 20. 351, 3. 399, 4. 411, 21. 534, 20. omnibus locis εἰ in οἰ mutandum censeo.

ἂν omissum: εἶη γὰρ τὸ μέλλον ἤδη ἐνεστὸς ἐνεργεῖα 97, 3. εἰ μὲν γὰρ μὴ ἀπεδείκνυνεν, ὅτι γέγονεν, ἀθλον ἦν, πῶς κτλ. 154, 12. ἴσως δὲ πάλιν καὶ τοῦτο ἀπορησίειν 421, 16. οὐδὲ Πλάτωνα δήπουθεν ἀναγκάσειεν 565, 12. cf. 10, 9. 33, 22. 486, 23.

ἂν bis positum: οὕτω γὰρ ἂν οὐδὲ ὁ κόσμος ὁ αἰσθητὸς καλὸς ἂν εἶη 130, 2. οὕτω γὰρ ἂν ἐν κνᾶθῳ χωρηθεῖη ἂν ἢ θάλασσα 281, 15. οὐκ ἂν ἔτι τὸ φθαρὲν καὶ μηκέτι ὄν εἶδος τοῦ ὑφεστῶτος κόσμου ἀλλότριον λέγοιτ' ἂν· τὸ γὰρ ἤδη μὴ ὄν καὶ οὐδὲν πῶς ἂν ἢ ἔξω τινὸς εἶναι λέγοιτ' ἂν ἢ κτλ. 305, 16.

ἂν in enuntiato condicionali: εἰ τοίνυν . . . εἰς πᾶν μέγεθος μεταβάλλειν ἠδύνατο ἂν, οὐ μεταβάλλει δέ, οὐδ' ἄρα κτλ. 430, 28. εἰ γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως τέλειος ὁ θεὸς ὑπάρχη, εἰ μὴ καὶ τὰ δημιουργήματα εἶη, τελειωτικὰ ἄρα ἔσται αὐτοῦ τοῦ ποιήσαντος τὰ ποιήματα 85, 19. εἰ οὐκ ἂν ὑπάρξοι θεῶ ἢ τελειότης 86, 14. cf. 85, 27. 86, 6. 133, 5. 429, 11. 233, 13?

imperativus: ὁ αὐτὸς δὲ οὗτος ἡμῖν καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς
 κἂν φυλαττέσθω 464, 17.

genetivi absoluti subiectum omittitur: μὴ βουλομένου
 γὰρ αὐτὰ φθαρτὰ εἶναι πάντως ἂν ἔμενον ἀδιάλυτα 129, 11.
 μεταλαμβάνοντων οὖν τὸ 'γένονεν' εἰς τὸ 'κατ' αἰτίαν γέγονεν',
 ἀνάγκη κτλ. 192, 25. προϊόντων ἐναργῆς ὃν ὅμως δειχθήσεται
 274, 5. ἐξελθόντων δ' αὖ βία τῶν κωλύοντων τὸ 'οὕτω τιθέ-
 ναι ὡς μὴ τρέφειν' τί ἄλλο ἐστὶν κτλ. 322, 9. cf. 21, 21.

accusativus cum infinitivo continuatur etiam in
 enuntiato relativo sim.: τοῦ Πλάτωνος ἰδέας εἶναι τῶν ὄντων
 καὶ παραδείγματα ὑποθεμένου, πρὸς ἃ ἀφορῶντα τὸν δη-
 μιουργὸν τὸν τε κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα ἐργάζε-
 σθαι κτλ. 25, 22. ἰδέας εἶναι ταύτας τῶν αἰσθητῶν καὶ
 παραδείγματα προσηγόρευσεν, ὧν κατὰ μέθεξιν εἶναι τὰ
 αἰσθητά 28, 25. μηδὲ γὰρ εἶδέναι πῶ ἐκείνους ἄλλο τι θεὸν...
 ὥσπερ καὶ μέχρι νῦν τῶν βαρβάρων ὑπολαμβάνειν τοὺς
 πλείστους 636, 10. τὸν κόσμον... οὐκ ἄλτοιν οὐδὲ ἀθά-
 νατον εἶναι κατὰ φύσιν, εἰ καὶ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν
 ἐκείθεν τὴν ἀθανασίαν ἐπισκευαστὴν προσκτώμενον φυλάτ-
 τειν τὸ ἀδιάλυτον 638, 13. itaque ne eos quidem locos
 mutandos censebam, qui una littera ν deleta corrigi pote-
 rant: 28, 15. 263, 10. 315, 26. 485, 4. cf. etiam Procl. 523, 15.

incipit constructio ab ὡς sim., exit in acc. c. inf.: τὸ
 ἐν τῷ ἐνάτῳ λόγῳ εἰρημένον, ὡς πᾶν τὸ γιγνόμενον ἐκ τινος
 γίνεται καὶ ἐκ μηδενὸς γενέσθαι τι ἀδύνατον εἶναι 446, 18.
 cf. 377, 8. 542, 2. 4. δύο μοιρῶν τὴν ἑτέραν χρῆ δοξάζειν...
 ὡς ἢ τὸ παράπαν οὐδεμίαν ἀρχὴν εἰλήφοι γενέσεως καὶ διὰ
 τοῦτο οὐδ' ἕξει τελευτὴν ἀλλ' ἦν τε αἰεὶ καὶ ἔσται ἢ μῆκός
 τι τῆς ἀρχῆς εἶναι κτλ. 163, 1. 3. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ καὶ
 ἐν τοῖς νῦν ἡμῖν προκειμένοις εἰς ἐξέτασιν δύο μαχομένων ὑποθέ-
 σεων (ἵνα τις καὶ μάχεσθαι αὐτὰς συγχωρήσειε, τὴν τε... ὑποτιθε-
 μένην) τὴν μὲν ἑτέραν ἐπιτετευγμένως ἔχειν, τὴν δὲ λοιπὴν
 μηκέτι 331, 3. dubito de lectione tradita 302, 24. 467, 7. 518, 22. 24.

nominativus inest: τὴν δὲ τῶν κλήρων κομψίαν...
 γίνεσθαι ἀξιοῖ... ὑπὲρ τοῦ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τὰς ἀγαθὰς
 ἄλλοτε ἄλλην ὁ αὐτός, τοὺς δὲ φαύλους τὰς φαύλας ἀγνοοῦν-
 τας κληροῦσθαι 327, 12. τὴν γὰρ τοῦ πυρὸς ὀλότητα περιέχειν
 τὰ λοιπὰ στοιχεῖα βουλόμενος, ὅπερ καλεῖς ὑπέκκαυμα, ἀνάγκη
 σε πάντως μείζονα τῶν ἐντὸς αὐτὴν ὑποτίθεσθαι 517, 27.
 (193, 17 fort. corr.)

DM
4221
55
P41

		MAR	
	20-4-42	E.	
	18-6-42	E.	
	Aug 2/50	MAR	
	July 26/52	F.	
	12/31/52	NOV	
	19/11/52	JAN	
	Dec 21	Sun	

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
10 FLMSLEY PLACE
TORONTO 6, CANADA.

8199

